PRÆFATIO.

VIRI eruditi per plurimos anteactos annos strenuam navarunt operam in Codicibus MS[tis] Novi Testamenti, quotquot reperiri poterant, conferendis; etiam minima quæque fragmenta perscrutari, et ad examen revocare non gravati sunt, eo scilicet consilio, ut genuina Sacrorum Scriptorum verba, quantum fieri potuit, in integrum restituerent: quod et innumeris fere in locis præstiterunt. Videmur itaque et nos etiam bonis omnibus et eruditis viris rem gratissimam facturi, quod versionem maximæ antiquitatis jam demum Typis evulgatam damus; versionem, inquam, quæ vel initium sexti seculi vetustate attingit, et quæ textum Græcum tam presse ubique sequitur, ut fere singula quæque particula conservata sit, et tam accurate expressa, ut nullus errori locus relinquatur. In [illegible] igitur versione Græcæ lectiones locum habeant necesse est, qu[illegible]culum quartum vel saltem quintum agnovit. Primo quidem, cum in versione Syriaca Simplici ubique liberior interpretatio, et fere paraphrastica, obtineret, aliam Græci Textus versionem ad literam instituit Polycarpus, anno Christi 506, auspiciis Philoxeni Episcopi Mabugensis. Posthinc uno circiter seculo elapso, nempe anno æræ Christianæ 616, Versionem istam Thomas Episcopus Heracleensis cum duobus accuratissimis exemplaribus, in Alexandria asservatis, conferendam curavit. Has Collationes in Textu et Margine Versionis Philoxenianæ satis cum judicio exhibuit. Quam auro contra non carus hicce thesaurus? Quam pretiosa Lectionum antiquarum monumenta hic deprehenduntur? Est autem quod hujusce operis pretium in majus amplificat; nimirum quod probatissima illa Exemplaria, cum quibus Thomas collationem instituit, postea periere,

00110634

cum Saraceni malo omine Bibliothecas Alexandrinas incendio conſumerent. Horum itaque codicum Lectiones nobis profecto ex hoc Opere unice petendæ ſunt.

Quoad ætatem et indolem Archetypi Græci quo Polycarpus uſus eſt, credibile eſt eum accuratiſſimum quod adipiſci potuit, ſelegiſſe Exemplar. Et ſi ſtatuamus Exemplar hocce duo ſecula aut tria habuiſſe, hoc eſt, ſeculo tertio aut quarto exaratum fuiſſe, eam præ ſe feret antiquitatis laudem, quam in Codicibus hodie aſſervatis fruſtra requiras. Ad Collationes quod attinet in textu et margine Verſionis Philoxenianæ a Thoma Epiſcopo Heracleenſi annotatas, ipſum auctorem habemus eas ex optimis Codicibus petitas eſſe, ex iis ſcilicet qui in Alexandria præcipuæ auctoritatis erant; Alexandriam vero iis temporibus ſumma eruditionis laude floruiſſe ſatis omnibus notum eſt. Denique, ut verbo dicam, Polycarpianæ interpretationis ratio, ætas item et ſelectio Græcorum, quibus ipſe et Thomas Heracleenſis uſi ſunt, exemplarium, erudito cuipiam verſionem hanc penitus commendant. Supereſt ut hoc loco Editionis noſtræ hiſto-[illegible]eviter tradam; quod et idcirco etiam faciendum eſt, ne mi-[illegible]t ipſi vitio vertatur ingrata illa plurium annorum mora.

[illegible]tquam Codex Heracleenſis ex Amida Meſopotamiæ urbe in Angliam tranſmiſſus, et celeberrimo Ridleyo dono datus eſſet, Viri eruditi mire flagitaverunt ut totum, vel ſaltem aliquam ejus partem, publici juris faceret. Et ille vir optimus, non aliter ſeſe Religioni et bonis Literis ſatisfacere poſſe agnovit, quam ſi hunc variarum Lectionum theſaurum, quem ut divinitus oblatum ſibique concreditum habebat, cum iis communicaret. Capto igitur Codicis excudendi conſilio, cum ætas ejus jam ad ſenium deflexiſſet, ad linguam Syriacam diſcendam ſe convertit incredibili fere labore, cum et præceptore, et etiam libris idoneis prorſus careret: ſed pervicit tamen; et jam continuo quatuor Evangelia Syriace ex Codice Heracleenſi deſcripſit, adjecitque ad imas paginas Collationem alterius libri manuſcripti, quem Barſalibæi nomine inſignivit. Latinam Interpretationem non adjecit: quippe quod ipſum Græcum fontem Syriacorum optimum interpretem eſſe arbitrabatur. Huc uſque pervenerat vir ſummus,

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 19 September, 2016

cum ad opus edendum vires ei ob provectam ætatem deficerent. Itaque Apographum ſuum Academiæ Oxonienſi lubenter donavit. Statuerunt enim viri optimi, quibus res Typographica commiſſa eſt, tam præclaro operi ſumptus ſufficere. Quærebatur igitur qui illud ad umbilicum perduceret. Et optandum foret, ut duobus eruditiſſimis viris quibus ea primum opera demandata eſt, ſatis otii fuiſſet, quo ſe ad hanc Spartam exornandam accingerent. Quod ubi aliter evenerat, mihi tandem hoc munus attributum eſt ob humaniſſimam Commendationem Roberti Lowth nuper Oxonienſis Epiſcopi, nunc Londinenſis. Erat itaque apud eruditos ſumma expectatio Verſionem Philoxenianam brevi in lucem emiſſam fore. Hoc quidem ſi ita eveniſſet, non minus mihi commodi quam omnibus voluptatis attuliſſet: ſed prorſus aliter contigit. Si cauſas igitur ob quas tamdiu opus productum fuit, obiter attingam, non abs re facere videbor. Viſum eſt itaque Rei Typographicæ curatoribus Textui Syriaco interpretationem latinam ſubjiciendam eſſe. Quod arduum fuiſſe et difficile experiundo didici: multo ſane operoſius quam Textus Syriaci exſcriptionem, in qua tamen una celeber Ridleyus plures annos conſumpſerat. Præterea textum ipſum Syriacum, quia exſcriptum Ridleyanum, ob literarum nexus fere ſemper omiſſos, Typographi uſui non ſatis commodum erat, multo cum labore totum ipſe iterum exſcripſi. Neque hoc de viro qui mihi amiciſſimus fuit, inique intelligi velim: quod ideo tantum a me dictum eſt, ut ignaviæ crimen a me ipſo amoveam.

Sed et illud difficillimum erat, quod tamen apprime neceſſarium arbitratus ſum, de lectionibus Aſteriſcis et Obelis notatis regulam quandam, et veluti Canonem Criticum ſtatuere, unde de Lectionum iſtarum auctoritate accuratius decerneretur. Neminem in hac re adjutorem habui, ne anteceſſorem quidem, ſi Wetſtenium excipiam, cujus tamen ſententia a noſtra longe diverſa eſt. De ea infra agetur.

Quod ad Notulas attinet, quas ad calcem Evangeliorum adjeci, quamvis paucæ ſint, et præcipue ad Grammaticam ſpectent, multum omnino in iis temporis conſumpſi; quod æqui rerum æſtimatores, ſpero, facile agnoſcent. Accedit, quod poſterioribus duobus annis

00110634

adeo infirma usus fuerim valetudine, ut sæpe typographicis erroribus corrigendis morosam operam impendere vix potuerim. Hæc fere sunt quæ de nimia Editionis hujusce mora breviter notanda arbitratus sum. Jam vero, priusquam de singulis quæ ad Versionem Philoxenianam spectant differere aggrediar, pauca de Versione Syriaca priori, vulgo Simplici, dicenda sunt; ut pateat quam ab ea diversa sit Versio Philoxeniana, quam etiam eo ipso nomine utilis futura sit: simul et illud agam, ut qui Versionem priorem parum satis cognitam habeant, uno tamen intuitu de utriusque usu et indole rectius judicare possint.

PRÆFATIO.

SECTIO I.

De Simplicis Verſionis Antiquitate. †

QUO anno æræ Chriſtianæ, aut a quo prodibat authore Verſio hæc Syriaca, quæ ‡ Simplex appellatur, non facile eſt dictu. Referunt eam Syri nonnulli, ut a Poſtello traditur *, ad ipſum Marcum Evangeliſtam, qui, ſecundum hos, poſteaquam Evangelium ſuum Latine ſcripſiſſet, non id ſolum, ſed et cæteros Novi T. libros Syriace tranſtulit: at cum Marcus ſupremum diem obiit octavo Neronis anno, et æræ Chriſtianæ ſexageſimo tertio, nondum ſuum Evangelium ſcripſerat Joannes.

At inter omnes fere Orientales magis increbuit, Thaddæum, vel Apoſtolum, vel e Diſcipulis LXX unum, a Divo Thoma ad Abgarum, Edeſſæ Regem, ſtatim a Chriſti in cœlum aſcenſu, miſſum, ibi Evangelium prædicaſſe, et ſacros codices in Syriacum Sermonem tranſtuliſſe. Et quidem Evangelium quoddam memoratur E[illegible]num pervetuſtum, ad cujus calcem hæc adnotatio ſubnectitur Syriace, quæ Latine ſonat, "abſolutus eſt ſanctus iſte Liber Feria 5ta "die 18vo Canun prioris (hoc eſt Decemb.) anno Græcorum "CCCLXXXIX° (æræ Chriſtianæ LXXVIII°) propria manu Achæi

† Hanc, et quatuor quæ proxime ſequuntur Sectiones, excerpſi ex Cl. Ridleii Diſſertatione *de Syriacis Novi Fœderis Verſionibus:* neque opus erat ut ipſe de proprio multa adjicerem, ubi ille vir Clariſſimus omnia tam penitus excuſſerat. WH.

‡ Verſionem Simplicem primum edidit Viennæ Widmanſtadius, A. D. 1555. ex qua Editione natæ ſunt plures aliæ. Ultimam et decimam tertiam in lucem emiſit Carolus Schaaf Lugd. Bat. A. 1708: quæ quanquam prioribus longe præſtet, multa tamen adhuc habet quæ ulteriorem emendationem requirunt. WH.

* Syri conſtanter aſſerunt S. Marcum; S. Petri Apoſtolorum Coriphæi diſcipulum, et in cujus domo initio coaluiſſe Eccleſiam credunt plurimi, Latine primum ſcripſiſſe Evangelium ſuum, quod etiamnum aſſervari dicunt in inclyta Venetorum urbe. Deinde eundem ipſum Marcum lingua patria, hoc eſt, Galilæa Syra, non modo Evangelium ſuum tranſtuliſſe, ſed etiam cæteros omnes N. T. Libros. Id mihi literis ſignificavit Gulielmus Poſtellus, affirmavitque ſe ita a Syris ipſis accepiſſe. Boderiani Præfat. ad N. T. Syriac.

" Apoſtoli, ſocii Mar-Maris, Diſcipuli Mar-Adæi Apoſtoli, cujus " oratio nobiſcum ſit †."

Si hic Achæus idem ſit, ut videtur, ac Aghæus ille Thaddæi Edeſſæ Succeſſor, et Mar-Maris Præceſſor, non ſcripſit ille Evangelium Edeſſenum anno æræ Chriſtianæ LXXVIII°, mortuus quippe eſt anno XLVIII°. Et quale quale ſit hoc teſtimonium, dicitur de Evangelio quodam, neſcio quo, Edeſſeno, non de omnium Novi Fœderis Tabularum verſione. Nondum tempore Thaddæi vel Achæi, utroque anno XLVIII° defuncto, ſcripta ſunt vel Evangelia vel Epiſtolæ.

Verſio ſacrorum Codicum in Syriacum ſub Abgaro, (ſi ulla) fuit veteris Fœderis librorum ex Hebræo. Si eſſet ab Apoſtolo vel a viro Hieroſolymitano Novi Fœderis Traductio veriſimile eſt eam fuiſſe in Dialecto Chaldaica, quam Galilæam Syram Poſtellus appellat, non in Antiochena, ut eſt hodierna Simplex.

Si hanc Verſionem ad originem nimis altam referant Syri ipſi, inter Europæos reperiuntur qui ab iis multum diſcedentes eam nimium velint dejicere, ad ſextum nimirum vel ſeptimum ſeculum.

[Bo]llerus, et poſt hunc Grotius et Voſſius hoc colligunt ex voce *Quæſtionarius* Matth. xxvii. 65, 66. xxviii. 11. infimæ Latinitatis vocabulo. At Error eſt plane graphicus, litera ܪ (r) pro ܕ (d) mutata, punctulo impoſito pro ſubjecto, et ܝ (i) paulo evectiori in ܢ (n) grandeſcente. In plurimis quidem legitur ܩܣܛܘܢܪܐ duplici errore, quaſi eſſet *Quæſtionarius:* at in Polyglottis Anglicanis unica tantum mutata litera ܩܣܛܘܢܕܐ; in codice Gabrielis Sionitæ literis tranſpoſitis ܩܣܛܘܕܢܐ; et in noſtrorum utroque ܩܘܣܛܘܕܝܐ, *κουστωδια.*

Pergit Grotius, et ex Doxologia Matth. vi. 13. colligit hanc Verſionem non prius fuiſſe factam, quam Eccleſiarum Liturgia formam certam accepiſſet; ex qua Liturgia hoc additamentum in textum irrepſiſſe contendit. Num ergo nudius tertius, ex quo Eccleſiarum Liturgia certam acceperat formam? aut quid obſtat quo minus Verſio ſit antiqua, ſi doxologia inferatur? Siquidem ſi in Græcis, quidni et in Syriacis etiam codicibus addi potuit Liturgicum hoc *επιφωνημα*?

† Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. II. in indice Codd. MS. p. 446.

Si modo additio ſit ulla: quod fortaſſe pepercerat dixiſſe, Vir in primis doctus, ſi meminiſſet hanc Doxologiam e Kaddiſh Judaica ſumptam, inde in precibus Apoſtolicis ex præſcripto Domini fuiſſe uſurpatam, indidemque ad Liturgias Græcas profluxiſſe.

Sed multo plura diſſeruit, quæ hujuſce Verſionis antiquitatem infirmare n, inter Remonſtrantes Amſtelodami Philoſophiæ et Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ nuper Profeſſor, Joannes Jacobus Wetſtenius, in Prolegomenis ad N.T. Editionem &c. denuo procurandam, MDCCXXX°. Is, poſtquam obſervaſſet Verſionem Syriacam a Thoma Heracleenſi Alexandriæ in Ægypto in monaſterio Antonii cum tribus codicibus Græcis diligenter collatam atque emendatam eſſe A. D. DCXV°; adjecit, "hodieque non alios exſtare Syriacos codices, quam eos qui "ex hac editione deſcripti et correcti ſunt."

Gravis ſane error, ſed non eſt ipſius Wetſtenii deliramentum. Eo primum imbutus eſt a Renaudotio et Lelongio, et tandem ab amico noſtro Joanne Kippax S. S. Th. Profeſſore liberatus, ut ex literis Caſpari Wetſtenio datis ut mihi communicarentur, didici. "Gratias, "inquit, habeo maximas Rev. Ridleio pro tranſmiſſa notitia Codi-"cum, quos poſſidet, Syriacorum N. T. Utinam quam primum "accurate Editos conſpiceremus. Multum inde bonæ frugis ad "veram lectionem eruendam rediret. Jam aliquot elapſi ſunt anni, "ex quo Amicus Ridleii me liberavit ab errore, in quem confi-"dentia Renaudoti et Lelongii me induxerat, aſſeverantium unicam "eſſe Verſionem Syriacam. Uti hoc gratus agnoſco, ita nolim "mihi imputari errorem, quem erravi non prius, ſed poſt alios, "cum copia non eſſet codices MSS. conſulendi, quod ſolum rem "extricare potuiſſet."

Hæc candidus Profeſſor ſcripſit anno MDCCXLIV° ineunte; nec hujus Erroris meminiſſem, niſi in Prolegomenis MDCCLI° editis huic retractationi repugnans reperiſſem argumentum, et eundem errorem altius radices egiſſe quam ut potuerint evelli. Opponit enim Simplicis antiquitati, Ptolemaida vocari Acco, "quod nomen, in-"quit, iſta urbs ſub imperio demum Saracenorum, h. e. poſt ſeptimum

" ſeculum recuperaſſe videtur." At quomodo hoc ſtare poſſit, quum ipſe conceſſerit, Simplicem ab ea Heracleenſi ſeculo ſexto collata, non modo aliam eſſe, ſed etiam priorem? ad Simplicem ſub nomine PRIORIS refert Editio Heracleenſis: atque etiam Wetſtenius *illam* ut PRIOREM, *hanc* ut POSTERIOREM diſtinguit.

Ad ipſum argumentum diſſolvendum ſufficit Ammianum Marcellinum adire, a quo docemur urbium nomina, a Græcis Imperatoribus indita, apud Indigenas non obtinuiſſe: Urbem igitur quam Lucas Græce ſcribens Ptolemaida vocaverat, Interpres Syrus, in rudiorum et indigenarum gratiam exponens, per nomen illis notius Acco reddidit, priuſquam ſub Saracenis vetus nomen publice reſtitueretur.

Objicit porro Vir Cl. " MSS^{os} Codices Evangeliorum Syriacos habere Canones Euſebii, ejuſque Epiſtolam ad Carpianum." *Codices* igitur *iſti* ſunt Euſebii ætate recentiores: Continuone ſequetur *Verſionem* quoque poſteriorem eſſe, cui perinde ac Græco Textui, hi Canones et Epiſtolæ, in recentiori ſeculo, comites et miniſtri adjungi potuerint?

Attentatum vero nolens deſerere argumentum, ſubtiliores quaſdam temporum notas profert, quæ plerumque adeo ſunt lubricæ et incertæ, ut niſi Critico acumine non poſſint aut perſpici aut refelli. Hujuſmodi eſt argumentum ex Joannis v. 27. petitum. " *Quod ipſe* " *ſit filius hominis* jungit cum ſequentibus *ne miremini hoc*; non cum " præcedentibus, quæ diſtinctio videtur ſapere argutias ævi poſterio- " ris." An vera ſit hæc diſtinctio, an ſecus, non eſt hujus loci; an argumentum ſit verſionem hanc ævo poſteriori eſſe factam, necne, quæſtio eſt. Ut argutias ævi miſſas faciam, quas omnino non ſapio, argumento utar apertiori, manifeſto Chryſoſtomi teſtimonio, quo teſte conſtat Syram illam diſtinctionem fuiſſe recepta *priorem*; receptam enim Paulo Samoſatonenſi adſcribit medio ſeculi tertii. Syra igitur diſtinctio approbata erat ſeculo 4to exeunte, et judicio Chryſoſtomi recepta (ſeculo tertio ficta) verior et antiquior eſt judicata.

Ejuſdem generis eſt hæc quæ ſequitur conjectura. " Loca ex " Veteri Teſt. citata, inquit, non prout in Græco Textu juxta

"Græcam των ό versionem, sed juxta Hebraicum Textum in Syro "legi: qui etiam non *Beelzebul* sed *Beelzebub* scribit: quæ ακριβεια a "temporum Apostolicorum ratione remota est: alicubi etiam vim "argumenti Apostolici enervat." Sed quænam ista Syri tam admiranda ακριβεια, quæ a temporum Apostolicorum ratione remota sit, si istius ævi Authores, Græce scribentes Græce peritis, V. T. Scripturas juxta Græcorum Versionem citarent, et ejusdem ævi explanatores eadem testimonia, Chaldaice peritis, juxta Chaldæam paraphrasin protulerint? Eadem est utriusque ratio, eadem ακριβεια. Nil igitur obstat hactenus, quo minus Versio Syrorum Simplex ad secundum referatur seculum.

SECTIO II.

De Simplicis Versionis Utilitate.

* IN Græcis verbis vel phrasibus inusitatioribus vetus hæc Versio in Ecclesia Antiochena, ubi primum Discipuli cognominati sunt Christiani †, non contemnendus est Interpres. De vocabulo *τω επιουσιον*, Matth. vi. 11. ambigis quis sit ejus significatus? a nullo Græcorum usurpatur hæc vox, inquit Origines ‡, *παρ' ουδενι των Ελληνων ουτε των σοφων ωνομασται*. Latinus interpres *supersubstantialem* reddit, quasi esset *υπερουσιον*. Alii exponunt *quotidianum*, quasi deduceretur a *τω επιεναι*, a *succedendo*; hinc Athanasius, *τον επιουσιον αρτον, τουτ' εστι τον μελλοντα* §. Latinus hunc panem *quotidianum* dixit, inquit Ambrosius ||, quem Græci dicunt *advenientem*. Quia Græci dicunt *την επιουσαν ημεραν advenientem diem*. At huic interpretationi obstare videtur verbum *σημερον*, quod tum esset otiosum. Syrus vertit *panem indigentiæ*, vel *necessitatis nostræ*, ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ, *αρτον τον επι τη ουσια ημων αρμαζοντα*, ut Suidas explicat.

¶ Si quid sibi velit Divus Historicus inquiramus per *τη κοινωνια και τη κλασει του αρτου, και ταις προσευχαις*, Act. ii. 42. lucem circumfundit interpres Syrus, qui reddit, *associabant se in precatione, et in fractione Eucharistiæ.*

Si argumentum pro Christi Deitate a Matth. xxviii. 19. petitum, quod *εις το ονομα του υιου* baptizari jubemur, dilui posse confidunt nonnulli, quoniam 1 Cor. x. 2. *εις τον Μωσην* baptizari dicuntur Judæorum proavi; adeant simplicem Syrorum Versionem, et invenient *εις τον Μωσην* significare *per ministerium Mosis* baptizari. Si aliud argumentum ex Stephano precante petitum, *Domine Jesu suscipe spiritum meum* *, infirmare velint, verba ex appositionis constructione ad regiminis syntaxin detorquendo, *Domine του Jesu, suscipe* — ab hac Paraphrasi aperte refelluntur, quæ ita se habet, *Domine noster, Jesu, suscipe.* —

* Ridl. Dissert. p. 17. † Act. xi. 26. ‡ *περι ευχης. ιδ.* § De assumpta carne humana. || P. 380. * Act. vii. 59.

[Ad hæc Exempla a Cl. Ridleio allegata, quibus nimirum probatur Verſionem Simplicem paraphraſtica nonnunquam licentia uti, adjiciam adhuc duo aut tria. Luc. ix. 34. Gr. εφοβηθησαν δε εν τω εκεινους εισελθειν εις την νεφελην. Simplex ܘܕܚܠܘ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܘܫܐ ܘܠܐܠܝܐ ܕܥܠܘ ܒܥܢܢܐ.---*et timuerunt* quum viderent Moſem et Eliam *quod ingrederentur nubem.* Act. v. 4. Gr. Ουχι μενον σοι εμενε, και πραθεν εν τη ση εξεσια υπηρχε; τι οτι εθυ εν τη καρδια συ το πραγμα τυτο; Simpl. ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܟ ܗܘܐ ܥܕ ܠܐ ܙܒܢܬ܇ ܘܡܢ ܕܐܙܕܒܢܬ ܬܘܒ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܕܡܘܗܝ܇ ܠܡܢܐ ܣܡܬ ܒܠܒܟ ܕܬܥܒܕ ܨܒܘܬܐ ܗܕܐ *Nonne erat tuus antequam venderetur? et quum venditus eſt, rurſus tu poteſtatem habebas ſuper* pretium ejus: *quare poſuiſti in corde tuo,* ut faceres * *voluntatem hanc?* Cap. vii. 45. Gr. Ἡν και εισηγαγον διαδεξαμενοι οἱ πατερες ἡμων μετα Ιησυ εν τη κατασχεσει των εθνων, ὡν εξωσεν ὁ θεος απο προσωπυ των πατερων ἡμων ἑως των ἡμερων Δαβιδ. Simpl. ܘܠܗ ܠܡܫܟܢܐ ܗܢܐ܇ ܐܦ ܡܥܠܘ ܐܥܠܘܗܝ ܐܒܗܝܢ ܥܡ ܝܫܘܥ܇ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܝܪܬܘܬܐ ܡܢ ܥܡܡܐ ܗܢܘܢ ܕܛܪܕ ܡܢ ܩܕܡ ܐܦܝܗܘܢ. ܘܐܬܕܒܪ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܬܗ ܕܕܘܝܕ܀ *Et hoc tabernaculum etiam* introducendo *introduxerunt Patres noſtri cum Jeſu in terram quam dedit eis Deus hæreditatem ex Gentibus illis quas ejecit a conſpectu eorum,* et deportatum eſt *uſque ad dies Davidis.* Multa hujuſmodi Paraphraſeωs exempla in Verſione hac occurrunt. †]

‡ Si vis igitur Syrorum Doctorum ſententias, Evangeliſtarum et Apoſtolorum ſenſum explicantium intelligere, adi *Simplicem:* Sin quis fuerit GERMANUS TEXTUS CODICUM GRÆCORUM IN QUINTO ET SUPERIORIBUS SECULIS inquiras, *Heracleenſem Philoxenianæ Verſionis Recenſionem* pervolve atque ſcrutare: de qua nunc reſtat dicendum.

* Perperam reddidit SCHAAFIUS verbum ܨܒܘܬܐ per *voluntatem,* cui reſpondet vox Syriaca ܨܒܝܢܐ---ܨܒܘܬܐ vero ſignificat *res, negotium, &c.* Eadem incuria occurrit ſupra Cap. ii. 12. WH. † WH. ‡ Ridl. Diſſert. pag. 72.

SECTIO III.

De Verſione, ut dicitur, Philoxeniana.

* CUM multi ſint aggreſſi, ut loquitur Lucas †, qui ipſi audierint, et miniſtri fuerint ſermonis, narrationem componere earum rerum, quarum plena inter Chriſtianos fides facta eſt; pluresque eorum narrationes exſcripſerint, et ex iis inter ſe collatis Alii novas auſi ſint excudere; Harum optimas ſecernendi, et canone quaſi ſigillandi cura naſcenti incumbebat Eccleſiæ. Secundo ineunte ſeculo, canone completo, quum quiſque pro ingenii ſui modulo, quæ ſibi viſa fuerint, explicaverit, reformaverit, ſuppleverit, non fieri poterat quin varia et diverſa paſſim divulgarentur Sacrorum Codicum exemplaria; ut in proximo ſeculo teſtatur Origines, conqueſtus, ſe multam differentiam inter exemplaria reperiſſe, ſive per negligentiam deſcribentium, ſive ex temeritate quorundam, ſive propter eos, qui negligunt emendare Scripturas, vel propter eos, qui, quod ipſis videtur, in emendationibus vel adjiciunt vel ſubducunt ‡. Hinc illi, Pierio, Pamphilo, et Euſebio curæ optimos codices corradendi, emendatiſſimiſque bibliothecas Alexandrinam et Cæſarienſem inſtruendi, eodem ſeculo 3tio et proximo ineunte.

Ab iſtis circumforaneis et vulgatioribus Evangeliis factam fuiſſe Vulgatam Verſionem Latinam, teſtatur Hieronymus; Eamque editam partim a præſumptoribus imperitis, partim a Librariis dormitantibus, eouſque vitiatam eſſe, præſertim in Evangeliis, ubi mixta et confuſa omnia, ut neceſſe jam fuerit totam ad fontes Græcos exigere et reformare §. Hunc pium in ſe ſuſcepit laborem hortatu Damaſi ſeculo quarto jam excurrente. Novum Teſtamentum, ut ipſe de ſe teſtatur ||, Græcæ fidei reddidit: at quoniam Græci codices ipſi eſſent corrupti, optimos ſelegit, et emendatiſſimos Origenis, Pierii, Pamphili, et Euſebii conſuluit; quare in Præfatiuncula ad Evange-

* Ridl. Differt. p. 36. † Luc. i. 1, 2. ‡ Homil. viii. in Matth. § Præfat. ad Damaſum. || Libro de Scriptoribus Eccleſiaſticis.

liſtas pollicetur Evangelia, codicum Græcorum emendata collatione, ſed veterum. At non omnino ad hos emendare auſus eſt Verſionem ab iſtis tam immane diſcrepantem, quæ ne multum a lectionis Latinæ conſuetudine abhorrere videretur, ita calamum temperavit, ut his tantum, quæ ſenſum videbantur mutare, correctis, reliqua manere pateretur ut fuerant.

Si Græci igitur ipſi codices adeo erant in ſecundo et tertio ſeculo corrupti, ut Euſebius, qui optimos ſelegit et corraſit, meritus ſit vocari *Scripturarum Clavis, et N. T. cuſtos*; ſi quarto jam deſinente, Latina Verſio Græcis probatiſſimis tam diſſimilis erat, ut neceſſe eſſet eam ad fontes reformare; nec tamen minus neceſſe, tanta erat diſcrepantia! ut calamum temperaret Hieronymus, ne alienam Scripturarum faciem inducere videretur, quid de Syriaca Verſione in ſeculo proximo vel etiam ſexto ineunte judicandum? num eam Græcis ipſis præſtantiorem? num Alexandrinorum vel Cæſarienſium codicum lectionibus probatiorem? num tot ætatum fluxu, per tot imperitorum et dormitantium manus traditam, incorruptiſſimam evaſiſſe? mirum ſane, ſi huic uni Verſioni licuiſſet adeo eſſe felici. Creditur quidem proclivius eſt eam longius quam vel ipſam Latinam, jam ab Hieronymo caſtigatam, a Græcis receſſiſſe, et non tantum ad eos emendari, ſed etiam denuo recudi debuiſſe.

Et ſexto quidem ſeculo dilucefcente prodibat nova Evangeliorum, pariter ac cæterarum Novi Fœderis Scripturarum apud Syros Verſio. De qua ad finem hujuſce Verſionis Evangeliorum ſubjicitur hæc notatio; "Eſt Liber hic quatuor Evangeliſtarum qui verſus eſt e "lingua Græca in Syriacam accuratiſſime Mabugi civitate anno "MCCCXIX° Alexandri Macedonici in diebus Domini Philoxeni "Confeſſoris, iſtius civitatis Epiſcopi." Et Bar-Hebræus de Novo Fœdere verba faciens, dicit, "Deinde accuratius a Græco in Syriacum verſum fuit in urbe Mabug diebus Religioſi Philoxeni *."

* In Horreo myſteriorum.

Adeo igitur tum temporis erat deformata Syriaca quæ vulgo terebatur Novi Fœderis Verſio, ut Nova, quæ a Græcis fontibus accuratius deduceretur opus eſſet. Et ne conjecturis tantum videar augurari, ex Moſe Aghelæo, qui hortatu Paphnutii, Glaphyra Sancti Cyrilli Alexandrini e Græco in Syriacum convertit, teſtimonium proferam: qui in Præfatione ſic Lectorem adloquitur; "ſiqua vero "ex ſacris Scripturis petita teſtimonia in hac Verſione occurrant, "quæ Syriacis exemplaribus non conſentiant, ne animi pendeat; "nam in Bibliorum verſionibus magnam eſt reperire diſcrepantiam: "idque palam deprehendes ſi verſionem N. T. et Davidis a Poly"carpo claræ memoriæ Chorepiſcopo ad beatum, fidelem, et doc"torem Xenaiam Mabugenſem Syriace elaboratam evolvas; ubi "mirari eſt tot varietates, quæ in Verſione, e Græco confecta, "cernuntur *."

Hinc patet Textum Novi Fœderis in Græcis codicibus, et qui a Patribus, Græce ſcribentibus, citari ſolet, a vulgata Syrorum verſione mirum in modum diſcrepare.

Annus, quo hoc prodibat opus, deſcribitur Alexandri Macedonici DCCCXIX°, qui juxta computum Chaldaicum incipiebat 12° Martii anno æræ Chriſtianæ DVIII°. At cum calculos ſubducit Polycarpus, vel alius quivis, in præfatione ad Epiſtolas Paulinas, ponit Pauli Martyrium anno Chriſti adventus LXIX°, quinto ſabbato in menſe Thamuz (noſtro Julio magna ex parte reſpondente:) ex quo, inquit, ad annum DCCCXIX^m Alexandri Macedonici, quum Liber hic a Græco in Syriacum verſus eſt, ſunt anni CCCCXXXVI[1]: at hi numeri conficiunt ſummam non ultra DV. Natales igitur Chriſti triennio ſerius ponit.

At his annis invenimus Philoxenum aliter occupatum. Epiſcopatum inierat anno CCCCLXXXV°, in exilium pulſus eſt DXVIII°. Ab anno CCCCXCVIII° Flavianum Antiochiæ Patriarcham exagitare cœpit, et anno proxime ſequenti ab eodem ſimul exagitatus eſt. Mox (DVI°) ad urbem regiam Conſtantinopolin proficiſci coactus

* Aſſem. Bibl. Orient. Tom. II. Cap. x.

eſt; et exinde in Syriam reverſus a DVII ad DX, frequentibus apud Anaſtaſium Imperatorem calumniis Flavianum vexare non deſtitit. Ipſe interea temporis, ut in Epiſtola ad Monachos Senennenſes queritur, ſæpe mortem effugit; quam Hæretici Gentilibus conjuncti ſibi machinabantur.

Non erat otii ſatis Philoxeno turbidis iſtis temporibus tanto, atque a curis ſecularibus tam alieno, ſtudio vacare. At hoc opus, quod ſibi viſum ſit neceſſarium, alteri demandare ſibi ſubjecto, Epiſcopum, literarum fautorem, et ſiquis alius Scriptorem elegantiſſimum, necnon in ſacras ſcripturas Commentatorem, decebat omnino. Eo præcipue temporis intervallo, quum nihil ab Antiſtite Romano, ſuæ Vulgatæ, Simplici Syriacæ ſimillimæ, propugnatore opponendum fore timebat.

Xenaiæ igitur ſive Philoxeni Chorepiſcopus Polycarpus hanc e Græco elaboravit verſionem; eamque Philoxeno inſcripſit anno æræ Chriſtianæ DVIII°, Eccleſiis Orientali et Occidentali graviter inter ſe diſſidentibus ab anno CCCCLXXXIV° ad annum DXIX^m^.

Hic omnes libros N. T tranſtulit, quatuor Evangelia, Actus Apoſtolicos, ſeptem Epiſtolas Catholicas, et quatuordecim Paulinas; necnon, ut ex dialecto, et verſionis indole judicare poſſimus, Apocalypſin. Neque ex opinionis tantum arbitrio pendet hoc judicium, ſed teſte confirmatur; in Bibliotheca enim S. Marci Florentiæ codex eſt Syriacam Apocalypſeos verſionem continens, quam Amanuenſis ſcribit ſe ab Autographo antiquiſſimo deſcripſiſſe Romæ MDLXXXII; autographum vero exaratum fuiſſe a Thoma de Charkel ſeu Heracleenſi.

Dialectus eſt non Antiochena, ſed Babylonica, qua fere per idem tempus, vel paululum prius, prodibat Talmud iſto nomine inſignitum. Græcum Textum κατα ποδα, ut fidus Interpres, ſequitur Polycarpus, verborum etiam collocatione, ipſiſque articulis emphaticis retentis: non in rudiorum gratiam paraphraſtice interpretatus eſt, ſed ipſiſſimam Græci Textus faciem exprimit; explicationibus igitur abſtinet, quæ in Simplici frequentes; (in margine quidem nonnullas

offendimus, ſed a recentiori forſan interprete adjectas:) voces Syriacas in Textum Græcum admiſſas, et ibi Græce quoque redditas, quas (ut apud Syros notiſſimas) neglexit iterum interpretari Simplex, huic eſt religio quo minus præteriret: Græca verba, quæ vel ipſe parum intellexerat, vel æquipollentibus Syris reddere deſperaverat, vel retinet in textu, Syriacis characteribus exarata, vel horridius aliquando ad etymologiam vertere conatus eſt, potius quam fucum Græcis obducere. Hujuſmodi ſunt, Matth. viii. 5. et paſſim, εκατονταρχος. Simplex vertit per ܩܢܛܪܘܢܐ *Centurio.* Polycarpus, nunc ܐܩܛܘܢܛܪܟܘܣ, nunc ܐܪܝܫܡܐ. Matth. xii. 4. αρτυς προθεσεως. Simplex explicat *panem menſæ Domini.* Polycarpus ܠܚ̈ܡܐ ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܕܡܝܐ, et in margine explicat *qui poſiti erant coram Domino.* Luc vi. 1. δευτεροπρωτω. Simplex prorſus omittit. Polycarpus ad verbum reddidit ܠܬܪܝܢܝܬܐ ܕܩܕܡܝܬܐ; et notatur in margine non in omni exemplari hæc verba legi. Johan. v. 2. επι προβατικη κολυμβεθρα. Simplex, *quidam locus Baptiſterii.* Polycarpus vero ܥܠ ܦܪܘܒܛܝܩܝ ܡܥܡܘܕܝܬܐ. In margine Græcis literis ſcribitur προβατικη, quam Syriace interpretatus eſt *pecuaria.* Act. xix. 38. αγοραιοι αγονται. Simplex iterum præterit. Polycarpus ܫܘ̈ܩܐ ܐܝܬܝܗܘܢ, a ܫܘܩܐ *forum.**.

Aliquando quidem reddit, ut objicit Wetſtenius, ſatis imperite. At neſcio an in ullo alio loco niſi in his duobus ſubjectis. Jud. comm. 6. δεσμοις αϊδιοις, vertit *vinculis ignotis*; ac ſi putaſſet quod ιδιος ab ειδω *ſcio* deduci potuiſſet. Non tamen ignorabat αϊδιος ab αει aliquando deduci, Rom. enim i. 20. vertit *ſempiterna,* ܡܠܥܠܡܝܢ a ܡܠܥܠܡ *ſemper:* ſed ad tenebras refert vincula; quaſi inde *ignota* dici mererentur, quoniam eſſent *inviſibilia,* et quod in loco huic cognato

* Sæpe verbum aliquod Græcum compoſitum per duplex Syriacum exprimit Polycarpus. E. g. Matt. x. 26. Gr. ευδοκια reddit ܛܝܒܘܬܐ ܕܨܒܝܢܐ *bonitas voluntatis.* xiv. 8. Gr. προβιβασθεισα vertit ܡܩܕܡܐ ܗܘܬ ܡܠܦܬܐ *præibat edocta.* xxi. 33. Gr. περιεθηκε reddit ܐܚܕܪ ܣܡ *cinxit poſuit.* Hujuſmodi periphraſes non ſemper ad literam verti: tales enim loquendi formulas lingua latina reſpuit. WH.

2 Pet. ii. 4. *σειραις ζοφου* servari dicuntur Angeli. Apoc. viii. 13. *εν μεσουρανηματι* transtulit perinde ac si decompositum esset ex *μεσος*, *ουρα*, et *αιμα*. Cap. xiv. 6. quasi esset compositum ex *ουρανος* et *αιμα*. At recte tandem cap. xix. 17. *in medio cœli.* *

Gravissimi sane errores si interpretationem spectes: sed qui Græco Textui non officiunt; pellucet ille. Patet enim hinc in Caleritano defectus, ubi deest *αϊδιοις*: et *αλυτοις* non legi, ut habemus in Colb. 7. Et utcunque sit ridiculum, verbum in Apocalypsi vertisse per *medio caudæ quæ habet sanguinem*, at ex hoc corrigere possimus Erasmi codices qui legunt *μεσουρανισματι*. Ridere quidem licet, germanam vero formam originis tenemus. Ut non verius Syllæ faciem depinxisse videatur Plutarchus, in qua, ut dicit, efflorescebat aspera rubedo albedine sparsim interfusa, quam Sannio ille qui eandem designavit in hunc ridiculum modum,

Mora si spargas farina, talis est forma Syllæ.

Usus igitur hujus Versionis est, non ut Syrorum Doctorum de N. T. locis interpretationes referret, sed ut in ea probatissimi Græci exemplaris synceram faciem possemus intueri.

* Vide et Matt. ix. 14. ubi Gr. *πολλα* adverbium reddit per adjectivum plurale ܣܓܝܐ̈ܬܐ *multa*: et Matt. xxiii. 25. ubi vocem *παροψιδος* inepte interpretatur *faciem exteriorem*, quasi a *παρα* et *οψις* composita esset. WH.

SECTIO IV.

De ejuſdem Recenſione Heracleenſi.

*QUUM jam hortante Philoxeno ſuam N. T. Verſionem edidiſſet Polycarpus, ſive quis alius, anno poſt Chriſti natales DVIII°, ut ex notatione *prima* ad calcem Evangeliorum in noſtro codice adſcripta patet; eo animo ut Græci textus fontes jam olim inter Syros turbidi, et diuturna obſcuritate latentes, aperirentur: Quoniam ipſi Græci codices aliquantulum inter ſe diſſiderent, Thomas quidam, qui ſe Maſcino, hoc eſt, *Pauperem* vel *Miſerum* appellat, Orientalium ſe deprimentium more, hanc Polycarpi Verſionem cum probatiſſimis Græcis exemplaribus voluit comparare, ut, quæ verior ſibi viſa ſit lectio, perpenderet veritatis indagator, et amplecteretur.

Hoc conſilio Alexandriam petiit, ut bibliothecas ibi cura Pierii atque Origenis optimis codicibus inſtructas conſuleret, ut ex notatione quæ priorem excipit, conſtat. "Poſtea vero collatus eſt mea "ipſius Thomæ Maſcino multa dedita opera cum duobus exempla-"ribus Græcis probatiſſimis, et accuratiſſimis, in Antonia magnæ "civitatis Alexandriæ, in ſancto cœnobio Antonianorum." Sed quo anno hæc facta eſt Collatio non patet: et quis fuerit ille Thomas, aut quo floreret ſeculo ipſi ambigunt Syri. Sed tertia ſequitur adnotatio in hunc modum;

"Denuo deſcriptus eſt et collatus in loco prædicto anno nongente-"ſimo viceſimo ſeptimo ipſius Alexandri Indictione quarta. Quanta "autem moleſtia, et quantus erat mihi labor in eo, ſociiſque ejus "(Actibus nimirum Apoſtolicis, et Epiſtolis) Dominus ſolus novit: "Qui . . . . &c. . . . ." Et ad calcem Actuum Apoſtolicorum, et Epiſtolarum Catholicarum legimus, "Deſcriptus eſt vero ex exem-"plari accurato eorum [librorum] qui verſi ſunt diebus Piæ Memo-"riæ Philoxeni Confeſſoris, Epiſcopi Mabugenſis: Collatus autem

* Ridl. Diſſert. p. 41.

" multa dedita opera mea ipſius Thomæ Maſcino cum exemplari " Græco valde accurato et probato, in Antonia Alexandriæ magnæ " civitatis, in ſancto cœnobio Antonianorum, ſicut reliqui libri ſocii." His addenda eſt adnotatio in altero codice, Barſalibæi nomine inſignito, Evangeliis ſubſcripta, " Liber Evangeliorum ſecundum Editinem veram et accuratam Thomæ Heracleenſis cum quatuor probatis exemplaribus collatus, atque etiam manibus Barſalibæi confirmatus et editus."

Ex his omnibus teſtimoniis, ni fallor, habemus ubi ponamus pedem et quæ apud Syros ſunt confuſa, dilucide poſſunt explicari. Patet igitur primo, eandem verſionem quæ facta eſt diebus Philoxeni bis fuiſſe collatam Alexandriæ. Deinde, has Collationes ab eodem Thoma Maſcino eſſe inſtitutas, quippe qui (in not. 2da) loquitur in prima perſona *mea ipſius Thomæ Maſcino opera*, (et not. 3.) in eadem perſona *quantus erat mihi labor*, &c. quum narraverat verſionem ipſam ab alio quopiam quem non nominat (in not. 1.) prodiiſſe: Tum, Hanc verſionem ita collatam, dictam eſſe Editionem (ܡܦܩܬܐ) Thomæ Heracleenſis: Eundem igitur fuiſſe Thomam Heracleenſem et Thomam Maſcino: Necnon Evangelia collata fuiſſe cum duobus probatiſſimis Græcis exemplaribus, vel etiam tribus, ut quidam Romæ et Florentiæ teſtantur codices. Poſtremo, Actus Apoſtolicos, et ſeptem Catholicas Epiſtolas cum uno tantum exemplari collatas eſſe. Non conſtat vero quot adhibuit in conferendis Epiſtolis Paulinis, quoniam finis ad Hebræos Epiſtolæ deeſt; at in notis margini adſcriptis ad Philip. iii. 18. duorum Græcorum meminit exemplarium.

Hunc Thomam fuiſſe Epiſcopum teſtatur Barſalibæus, in Præfatione ad ſecundam Petri Epiſtolam, quam dicit, " non fuiſſe verſam in linguam Syram cum libris qui diebus antiquis redditi ſunt, " ideoque non inveniri niſi in Tranſlatione Thomæ Epiſcopi, qui " cognominatus eſt Heracleenſis, ſecundum nomen Heracleæ civitatis ſuæ *." Et Bar-Hebræus in Chronico ſuo de eodem narrat " ſub

* Præfat. Pocokii ad 4. Epiſt. Catholic.

" hæc tempora (anno Græcorum DCCCCXXVII°) floruit Thomas " Heracleensis Cœnobii Taril Monachus, qui a puero in Kenseri- " nensi monasterio literis Græcis excultus, postea Mabugi Episcopus " fuit: exagitatus autem a Domitiano Melitinensi in Ægyptum pro- " fectus est, habitavitque in Anton. Alexandriæ in sacro Antoniano- " rum Monasterio; ubi memorabili diligentia sacrum Evangeliorum " codicem et reliquos N. T. libros admodum exacta et accurata " emendatione restituit, post primam Versionem Philoxeni Mabu- " gensis studio elaboratam *."

Hanc Versionem a Thoma recensitam idem Bar-Hebræus Simplici, ut accuratiorem et Græcis melius respondentem, prætulit. " Hæc " autem, inquit, omissis pluribus quæ efferre poteram, non eo huc " congessi, ut gentilibus meis insultarem, sed ut veritatem funditus " edocti, Simplicem versionem numeris omnibus absolutam esse, " cum cæteris populis non contendant †."

Altero ab hac editione absoluta anno, Alexandria est a Persis capta; et post annos viginti tres a Saracenis occupata; quorum efferata immanitate de industria consumpta est et deleta flammis instructissima illa Bibliotheca. Qua ruina omnes Editionis Heracleensis codices ibi repositi, omnia probatissima illa Græca exemplaria quibus collata est nova hæc Tralatio, magno Christianæ literaturæ dispendio perierunt; neque ullibi, nisi in codicibus hujus Recensionis transcriptis, et per Syriacas Ecclesias dispersis, jam supersunt, in quorum marginibus lectiones eæ variantes collocantur: neque tamen in pauxillo temporis intervallo annorum 25, plurimi potuerint transcribi codices; et qui transcripti sunt, per Saracenos oppressa Syrorum libertate, religione, et eruditione, in abditis Cœnobitarum et Eremitarum recessibus neglecti latuere.

Tandem Dionysius Barsalibæus corrasis aliquot exemplaribus Heracleensem Recensionem restituit, et denuo edidit ante seculi duodecimi exitum; et circiter hoc tempus bini nostri codices videntur exarati fuisse.

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. II. p. 334. † Bibl. Orient. Tom. II. cap. 42. p. 282.

Sed priusquam alterum maturuerat ævum, et medium sui cursus spatium confecerat, Mamlucis per totam Syriam vagantibus et vastantibus, destructæ sunt tum Nestorianorum tum Jacobitarum Ecclesiæ: eas vero in Mosulana regione ab excidio evasisse dicit Abulpharagius, pro quibus ingens pecuniæ summa persoluta fuit: Quumque Magnates Ducesque urbem Mosul intrassent, continuo viri pietate insignes sanctarum Ecclesiarum ruinam ægre ferentes, ut hanc averterent, et sacros codices redimerent, ingentem auri vim pro earum indemnitate sponderunt. Et quoniam de hujus seculi opibus nihil possidebant, earumdem Ecclesiarum instrumenta, vasaque omnia collegerunt; quamobrem nec Crucem, nec Iconem, nec Thuribulum aut Evangeliorum codicem auro argentove tectum reliquere.

Hi sunt hujusce Tralationis ortus, fortunæque; in turbidissimis temporibus, sævientibus in Philoxenum Mabugensem Episcopum, ejusque asseclas Nestorianis, prodiit: Philoxeno, tot procellis tantisque periculis non demisso, suadente; et Polycarpo ejus Chorepiscopo, iisdem tempestatibus minime conturbato, mandata exequente: hanc Thomas Heracleensis, alius Mabugensis Episcopus, profugus, Alexandriæ bis recensuit: quæ fere simul ac ad umbilicum ducta est, vix ac *ne vix* quidem e *Saracenorum* flammis erepta est: exinde elapsa, diu in cœnobitarum latebris abdita delituit: e quibus, doctissimo Barsalibæo procurante, tandem eruta et restituta, in usum Ecclesiarum transcripta est: inter quæ exemplaria unum, ut videtur, pro Ecclesia Episcopali apud Mosulanos Sancto Georgio dicata exscriptum est: quod mox, Mamlucis urbem obsidentibus et occupantibus, pii incolæ magni redemerunt: hoc, fide Christiana, omnique fere literatura a Mesopotamia exulantibus, linguaque domestica cum Arabica commutata, cum codices Syriaci a plerisque legi sunt desiti, iterum in cœnobitarum claustris iners et inutile delituit: ab his non levi pretio coemptum a Samuele Palmer, Indos itinere terrestri petente, mihi, amicitiæ ergo, transmissum est ab eo, donoque donatum.

SECTIO V.

*Noſtrorum Codicum *deſcriptio.*

*NON levi artificio componitur noſter Codex Heracleenſis. Matthæi Evangelio præfiguntur genealogiarum conciliationes, et Euſebii Cæſarienſis ad Carpianum Epiſtola; quas excipiunt Tabulæ decem Canonum, deinde Tituli Capitum in Matthæi Evangelio, quæ numerantur LXVIII: Tum Evangelium binis columnis deſcriptum, et ad imam paginam ſub utraque ſubtexitur Harmonia: margini adſcribuntur ſeriatim numeri Ammoniani, et ſub ſingulis minio notatur tabula ad quam iſta Pericope referenda eſt: minio quoque tituli Capitum diſtinguuntur, ut et teſtimonia quæ ex Veteri Fœdere adferuntur. Charactere exaratur duplici, ut monuit Wetſtenius †, *eſtrangulo* nimirum ſeu rotundo, et Neſtoriano illo minuſculo inde profecto; utroque ab editione C. Schaaf diverſo, "ita quidem ut librarius in-"conſtans in una eademque pagina modo hoc, modo illo charactere "alternis uteretur." Propriis nominibus, et Græcis verbis Syriace ſcriptis appinguntur vocales; ad formam Græcarum vocalium effictæ. Hæ non ſunt Thomæ Heracleenſis artificio adſcribendæ, nondum enim puncta, vel ſigna vocalia ſunt inventa; quarum origo Græcis vocalibus deberi videtur. Quidam enim hanc artem referunt Theophilo Edeſſeno, qui circiter annum Chriſti DCCLXX^{m} claruit, et Homeri opera in Syrum tranſtulit ſermonem: unde non improbabili conjectura, accedente potiſſimum communiſſima recentiorum Syrorum opinione, quinque vocalium Syriacarum figuræ ad ſimilitudinem Græcarum a Theophilo noſtro fuerint efformatæ ‡. Alii vero ad Jacobum Edeſſenum, qui anno DCCVIII^{o} obiit, et ſeptem novas vocalium figuras ad Paulum Antiochenum miſiſſe dicitur; cujus in Bib-

* Ridl. Diſſert. p. 47. † Prolegom. p. 112. ‡ Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. I. cap. 44. p. 521.

liotheca Vaticana notatur recensio et punctatio vocum N. T. juxta Versionem Thomæ Heracleensis, ubi in margine Græcis uncialibus vocibus appositis difficiliora vocabula Syriaca elucidantur *. Eodem modo in nostri codicis margine exarantur quædam Græca vocabula Syriacas in textu voces explicantia: notantur quoque variantes lectiones in exemplaribus Alexandrinis. Eodem artificio Marci, Lucæ, et Joannis Evangelia conficiuntur. Joannis Evangelio præfigitur Cosmæ Indicopleustæ præfatiuncula; deest capite octavo Historia Adulteræ; et in fine adjiciuntur tres illæ adnotationes quas prius descripserim.

Absolutis Evangeliis incipit Pars altera, quæ Actus Apostolicos et septem Canonicas Epistolas complectitur. Actibus Apostolicis capitum argumenta potius quam titulos præposuit; cujus sunt, nescio: a Græco plane sermone in Syrum fuerint conversa. Non sunt Euthalii; neque numero conveniunt, ille enim habet capita 40, at noster tantum 33: neque eodem consilio dispertiuntur capita, neque iisdem verbis proponuntur argumenta. Nullam habet στιχομετριαν quam in Euthalio reperimus, neque Textus vel Margo cum Euthalii lectionibus singularibus concinit. Ex. gr. Act. i. 12. τοτε υπεστρεψαν [Euthal. οι αποστολοι] εις Ιερουσαλημ απο ορους του καλουμενου ελαιωνος, ο εστιν εγγυς Ιερουσαλημ σαββατου εχον οδον: at pro σαββατου εχον οδον legit Euthalius τοσουτον ων (pro ον) το διαστημα, οσον δυνατον Ιουδαιον περιπατειν εν σαββατω. Textum suum se comparasse dicit Thomas cum *uno* probo exemplari Græco: verum ad cap. iv. 30. reperio annotatum "sunt exemplaria "in quibus non est του ονοματος." Quænum autem erant exemplaria illa? Syriacane, an Græca? si Græca, vel erant circumforanea; vel plura videtur Alexandriæ contulisse. Comma 7 in Joannis Epistolæ primæ capite quinto non legitur. Contextus ita se habet: ουτος εστιν ὁ ελθων δι υδατος και αιματος, και πνευματος, Ιησους ο Χριστος. ουκ εν υδατι μονον αλλ' εν αιματι και εν υδατι. Και πνευμα εστι το μαρτυρουν, οτι πνευμα εστιν αληθεια. Οτι τρεις εισιν οι μαρτυρουντες, πνευμα, και υδωρ, και αιμα, και οι τρεις το εν. Ad verbum reddidi, articulosque omnes omisi, nisi qui in Syro

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. I. cap. 40. p. 478.

exprimuntur. Ubi plurima ſunt notanda: in commate ſexto, additio *και πνευματος*, et *αλλα και εν υδατι*, et eorum quæ ſequi debent omiſſio; defectus commatis ſeptimi; et in noſtro octavo *οτι* pro *και*, verba *εν τη γη* non leguntur, et in commatis exitu non *εις το εν εισιν*, aut *εν εισι*, ſed *οι τρεις το εν*, ܗܘ ܚܕ, et in margine Græce ſcribitur *το εν*. Ex quibus patet quam proclive erat ob voces ſæpe iteratas Amanuenſibus labi, et codices qui conveniunt in defectu ſeptimi commatis nec tamen convenire in legendo commata vel ſextum vel octavum. At MSS. omnibus pervetuſtis conſentientibus comma ſeptimum abeſſe potius quam deeſſe cenſeo. Explicit Pars illa cum adnotatione quarta prius memorata.

Subinde ſequitur Pars Tertia; et in ea præmittitur Prologus Euthalii, in quo locantur Epiſtolarum argumenta non eadem prorſus ſerie ac in Euthalio, ubi decimum eſt Epiſtolæ ad Hebræos argumentum, ſed in conſueto Epiſtolarum ordine: at duplo longior eſt eo Prologo quem edidit Millius vel Zacagnius. Hunc excipit Martyrium Pauli; deinde numerantur in ſingulis Epiſtolis lectiones, et in ſingulis capita, teſtimonia, et verſiculi: tum in quaque Epiſtola numerat quot teſtimonia ex quoque libro afferuntur; poſtremo ipſa teſtimonia ſeorſum recitantur.

Epiſtolæ ad Romanos præmittitur capitum tabula, quæ ſunt numero 19: inter xiv et xv capita (ut in editis dividuntur) inſeruit commata 25, 26, 27 capitis xvi. Sequuntur cæteræ Epiſtolæ conſueto ordine. Ad Phil. iii. 2. adtexit commentaria quædam ex Homiliis Chryſoſtomi et Epiſtola Timothei cujuſdam ad Claudium contra Concilium Chalcedonenſe. In 1 Epiſt. Timothei, comma decimum ſextum tertii capitis ita ſe habet; ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܪܒ ܗܘ ܐܪܙܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܗܘ* ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪ ....
Ubi obſervandum eſt quod in omnibus fere locis ubicunque occurrit *ευσεβεια*, vel *ευσεβης*, vel *ευσεβως*, vel *ευσεβεω*, ſimplex et unius modi

* Marg. ܗܘ

eſt Polycarpi verſio, redditque per ܫܦܝܪܘܬ ܕܚܠܬܐ, quod eſt ad literam εὐσέβεια: Prior autem Syrorum Verſio plerumque per ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ, quod eſt *timor* vel *cultus Dei:* at neutra ambas conjunxit loquendi formas ܫܦܝܪܘܬ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ, quod eſt εὐσέβεια Θεȣ, quo ſenſu difficile eſt intellectu. Sequitur ܕܐܬܓܠܝ ubi præterea eſt obſervandum, morem eſſe Polycarpi, Relativum ὁ, vel ὅς, vel ἡ, vel [redacted] (cujus vim *Simplex* per dolath præfixam rependit) in Syriaco per ܗܘ vel ܗܝ ſequente dolath exprimere. Ut Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος. Matth. x. 3. *Simplex* reddit ܠܒܝ ܕܐܬܩܪܝ ܬܕܝ Polycarpus vero plenius, et ὁ expreſſo, ܠܒܒܝܘܣ ܗܘ ܕܐܬܩܪܝ ܬܕܝܘܣ. Si igitur ex hoc textu Θεὸς exulat, neque ὅς vel ὁ ibi reperies, contra omnium Manuſcriptorum fidem. Deficit Codex ad comma viceſimum ſeptimum Capitis ad Hebræos Epiſtolæ.

In Codice Barſalibæi, quatuor priora quæ ſuperſunt pergamena, lacera et exeſa ſunt. Singulæ paginæ in quindecim quadras diſpeſcuntur variis coloribus depictas. Exhibent tabulam Evangeliorum in ſingulis Miſſis vel diebus feſtis legendorum, et referunt ſingulæ ad quinternionem, vel ſchedarum faſciculum, et ad ſchedam in faſciculo ubi Evangelium legendum reperies. Exempli gratia; ܕܐܣܛܦܢܘܣ ܘܣܗܕܐ. ܟܘܪܣ ܝܐ ܦܬ̄ ܕ*. Hoc eſt (Miſſa) *Stephani Martyrumque, quinternione undecima, ſcheda quarta.* Poſt hanc tabulam incipit Evangelium Matthæi ſine lemmate capitum, at deeſt quinternio ſecunda, vel decem folia, a cap. ix. 2. ad cap. xv. 20. excidit totum Marci Evangelium, et uſque ad Lucæ cap. ix. com. 9. Lucam ſequitur Joannes, in quo legitur Hiſtoria adulteræ a Mara converſa anno Domini DXXII°, cum adnotatione ſuperius allata, qua patet Evangelia fuiſſe deſcripta ex Editione Heracleenſi, et a Barſalibæo cum 4. Exemplaribus comparata et edita. Dein Lec-

* ܟܘܪܣܐ ܝܐ ܦܬܩܐ ܕ.

tiones collectæ ex 4. Evangeliſtis, ſingulis ſabbatis Paſſionis legendæ juxta editionem Thomæ Heracleenſis. Sequuntur, ſecundum verſionem Syrorum Simplicem Apoſtolorum Acta, atque Tres Epiſtolæ Canonicæ. E 1 Joannis Epiſtola, cap. v. abeſt teſtium cœleſtium pericope. Has excipiunt quatuordecim Paulinæ, 1 Tim. iii. 16. ita legitur . . . . ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܪܒ ܗܘ ܐܪܙܐ ܗܢܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ. ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܤܪ. *Vere magnum eſt myſterium hoc pietatis, quod* [redacted] *carne.* Deficit ad Hebræos Epiſtola medio commatis 7. capitis duodecimi. †

† Manuſcriptus Bodleianus, cujus Collatio ad finem Evangeliorum additur, nullos habet Aſteriſcos aut Obelos, et tantummodo unam atque alteram variantem lectionem in margine. Illum MStum parvi valere mihi quidem videtur. Vide Storrii *Obſervatt. ſuper N. T. verſionibus Syriacis,* p. 59. WH.

SECTIO VI.

De Aſteriſcis, Obelis, et Lectionibus Marginalibus.

CUM Cl. Ridleius in Codicis Heracleenſis deſcriptione de * Aſteriſcis et Obelis agere non inſtituerit, de iis nonnulla dicturus ſum, et quidem tanta cum brevitate quanta perſpicuitati non officit: in omnibus enim rebus in quibus unicus eſt ſcopus homines docere, Methodum breviſſimam puto eſſe optimam.

De uſu Aſteriſcorum et Obelorum in noſtro Codice hæc habet Cl. Wetſtenius: "Habet porro Collationem Verſionis Syriacæ prioris "cum poſteriore, quam in ipſo contextu exprimit præponendo Obe- "lum verbis quæ in priori abundant, et Aſteriſcum iis, quæ in priori "deſunt." Hæc ille: cujus ſententiæ minime aſſentior, quamque memorare nollem, niſi ut viros ab eo deceptos in viam reducerem, et Heracleenſis recenſionis auctoritatem ab eo immerito, ut arbitror, imminutam in gratiam eruditorum reſtituerem.

Multis quidem in locis fateor, lectiones Aſteriſcis notatas in Verſione Syra priori deſiderari, et illas Obelis incluſas ſupereſſe; ſed tam multa exempla in contrarium afferri poſſunt, ut aliam excudere conjecturam neceſſe ſit. E. g. Matt. xii. 13. *Tunc dicit illi homini, Extende manum tuam: et extendit ⁜ manum ſuam ↙.* Sic legit Syra prior. xiii. 10. *Et quum accepiſſent diſcipuli ⁜ ejus ↙.* Sic Syra prior. Com. 29. *— ne ſeligentes zizania, eradicetis cum iis ⁜ etiam triticum.* Sic Syra prior. xix. 14. *Ipſe autem Jeſus dixit ⁜ iis ↙.* Sic Syra prior: et alia hujuſmodi exempla paſſim occurrunt, quibus in locis ſecundum Wetſtenii conjecturam Aſteriſcus eſt omnino ſupervacaneus. Iterum de Obelis utramque Verſionem comparemus. Matt. xiii. 30. *Sinite ÷ igitur ↙.* Deeſt vox obelo notata in Syra priori. xviii. 35.

* Aſteriſcus cum nota finali ſic pingitur ⁜ ↙, Obelus hoc modo ÷ ↙. Parentheſeωs duo ſunt ſigna, quorum primum uncum angularem [ ], alterum lunatum ( ) quodammodo refert.

nisi remiseritis unusquisque ⁊ *ex vobis* ✓. Desunt verba *ex vobis* in Syra priori. xxiii. 34. ⁊ *et* ✓ *ex iis*. Deest vocabulum *et* in Syra priori. His in locis censet Wetstenius Asteriscos ponendos esse. Quid dicam de clausulis aut verbis, quæ in Versione Simplici desunt, at in nostro Codice nec Asteriscis nec Obelis notantur? Matt. viii. 13. Simplex. — *et sanatus est puer ejus in illa hora*. Versio Philox addit, *Et quum reversus esset Centurio in domum suam, in illa hora invenit puerum sanum*. Hæc omnia in Syra priori desiderantur. xiii. 30. *et in tempore Messis dicam Messoribus meis*. Deest vocabulum *meis* in Syra priori. xiv. 19. *et quum fregisset, dedit illos panes discipulis*. Verba *illos panes* in Syra priori desiderantur. Wetstenius vero inquit, "aliquoties in "ponendis istis signis a librario aberratum fuisse videtur." Librarium tam fœde errasse rationi repugnat, nec verisimile est Thomam versionem nostram cum Syra priori contulisse: quandoquidem in Annotationibus scriptis ad calcem Evangelii Johannis, nihil de hac Versione memoraverit. Itaque concludo Thomam verba et loca Asteriscis notata non ex Versione Simplici sed ex Græcis MS^tis, quos contulerat, inseruisse.

Ex his Græcis Exemplaribus duo præcipue Lectionum Variantium genera colligere potuit; *unum*, cum vox aliqua pro alia substituebatur, ut Matt. iv. 8. επικαλȣμενον pro λεγομενον; *alterum*, cum Textui aliquid addebatur, ut Matt. I. 11. *Josias autem genuit* [*Joakim. Joakim autem genuit*] *Jechoniam*. Hujus posterioris generis sunt omnes lectiones Asteriscis notatæ. Jam vero probabile videtur Thomam, cum primum Versionem conferret, et hoc et illud genus in margine scripsisse; et cum secunda vice conferret et describeret, hoc genus Asteriscis notatum in Textum recepisse, illud in margine retinuisse.

Cum Asteriscis in Textu Polycarpi uteretur Thomas ut quid ipse addiderit designaret, nil habebat, ni fallor, quo quædam, in Versione Philoxeniana extantia, in Græcis suis deficere indicaret, nisi ut Obelum iis præponeret: quem et in hunc usum adhibuisse plane

videtur.* Ex gr. Matt. viii. 7. Versio Philox. *Ego veniam ÷ et ✓ sanabo eum.* Deest *et* in Græcis. xiii. 30. *Sinite ÷ igitur ✓ crescere simul.* Deest *igitur* in pluribus Codicibus Græcis. xv. 4. *Honora patrem ÷ tuum ✓ et Matrem.* Deest *tuum* in Græcis. xviii. 28. *Redde mihi id quod debes ÷ mihi ✓.* Deest *mihi* in Græcis. Plura addere exempla supervacaneum esse duco; res enim clara satis et liquida mihi videtur. Hac admissa de Asteriscis et Obelis conjectura, discrepantias Codicum quinti et superiorum seculorum uno intuitu conspicimus.

Sed quædam fortasse in contrariam partem opponi possunt. Si Asteriscis usus fuit Thomas Heracleensis ut suam in integro Polycarpi textu Emendationem indicaret, et Lectiones quæ Textus erant Additamenta iis notavit, quomodo contigit ut omnia ea Additamenta, quæ in margine hodie videmus, in Textum Asteriscis notata non receperit? Hoc non magnopere me movet; nam ratio ejusdem facile reddi potest. Lectiones istæ marginales quæ Textus sunt Additamenta, a Thoma exarari potuerunt, cum de earum auctoritate non satis sibi constaret; hoc est, cum has lectiones in uno, non in altero codice, quo usus est, inveniret. Sed probabilius mihi videtur, Criticum aliquem Thoma posteriorem eas exarasse; Criticum, inquam, qui non omnino Codicum Græcorum, quibus usus est Thomas, auctoritati confisus fuit, sed et ipse Versionem hanc cum Exemplaribus nonnullis Græcis et Syra priori contulit. Et hoc ex paucis exemplis clarius patebit. Ad Matt. XXV. 1. occurrit Nota quæ monet *verbum* ⁜ sponsæ ✓ *non inveniri in omnibus Exemplaribus.* Hujus Notæ auctorem non fuisse Thomam Heracleensem manifeste patet: nam si verbum ⁜ *sponsæ* ✓ in exemplaribus suis Græcis defuerit, quomodo in Textum Asterisco notatum recepit? Ad Matt. xxvii. 35. monet Criticus *hanc pericopen prophetæ non inveniri in duobus Exemplaribus Græcis, neque in antiqua, vel Simplici, Syriaca.* Nec hujus

* Præter hunc primarium Obeli usum, aliquoties usurpatur ad significandam aliquam Syriacæ dialecti redundantiam, eo fere modo quo *Italici Characteres* in vernacula nostra Bibliorum versione usurpantur. Id genus Obelos in Latina Interpretatione de industria, ut plurimum, omisi. WH.

Notæ auctor fuit Thomas: quia si hanc pericopen in textu Polycarpi invenerit, et non in Exemplaribus suis Græcis, quomodo non Obelo illam damnavit? Ad XXVIII. 5. item exaratur Nota, in qua monet Criticus *vocem ⁜ Nazarenum ✓ non inveniri in tribus Exemplaribus Græcis, neque in Antiqua Syriaca.* Hæc etiam nota Thomæ atrribui non debet: nam si in Codicibus Græcis, quibus usus est, vox *Nazarenum* defuerit, quare in Textum Asterisco notata recepta est? Ex his exemplis patet Criticum aliquem Thoma Heracleensi posteriorem hanc Versionem tractasse; quem existimo non solum omnia textus Additamenta, quæ in margine reperiuntur, scripsisse, sed et nonnullas ex variis lectionibus, proprie sic dictis. Lectiones nonnullas, a quodam Thoma Heracleensi posteriori additas fuisse, Nota ad Joh. ii. 1. sit testimonio. Comma hoc modo se habet: *Et die tertio nuptiæ factæ sunt in Cana Galileæ.* Margo addit—*et vinum non habebant, quia defecit vinum convivii.* Cui subjicitur hæc nota manu recentiori: *Hæc clausula non est in omnibus exemplaribus Heracleensibus, sed in nonnullis exemplaribus Græcis invenitur.* Quis fuerit Criticus, de quo agimus, non satis constat: licet autem conjicere Jacobum Edessenum fuisse, cui attribuitur *Recensio et punctatio vocum Novi Testamenti juxta versionem Thomæ Heracleensis* *. Quicunque demum fuerit, constat tamen eum varia Exemplaria consuluisse, cum locum aliquem, ea præsertim Additamenta quæ Thomas asteriscis notaverat, in dubium vocaret.

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. I. p. 478.

CONCLUSIO.

HACTENUS conatus fui brevem operis hujuſce hiſtoriam oculis publicis ſubjicere. Utcunque multo plura de hoc argumento ſupereſſent dicenda, tamen cum rem admodum difficilem [illegible]d dilucidius exponere, ſatius mihi viſum eſt illa ſolummodo capita attingere de quibus clare mihi conſtabat. Qui perfectiorem Verſionis Philoxenianæ cognitionem aſſequi cupiunt, Evangelia attentis animis legant oportet: Iidem ſapienter facient, ſi conſuluerint eruditam Storrii Diſſertationem anno 1772 Stuttgardiæ vulgatam.* Præcipuas Ridleianæ Diſſertationis partes jam antea excerpſi, iis ſolummodo omiſſis quæ minus utilia cenſebam poſtquam Opus ipſum in publicum prodiiſſet. Hic loci neceſſarium mihi videtur paucis excuſare brevitatem annotationum, ad quas in ima pagina Lectorem aliquoties remitto; quaſque in modum longe ampliorem dilatare in animo fuit. Opus profecto Commentarium poſtulat Verſioni ipſi magnitudine fere parem. Et plurima quidem a me notata ſcripto commiſi, præter ea quæ Typis imprimenda curavi. Verum cum neminem familiarem haberem hujus argumenti compotem, quocum de annotationibus meis conſilia communicarem, potius habui premere ea quæ mente conceperam, quam ſeveræ reprehenſionis fortunam experiri. Quod ſi Univerſitati placuerit, ut ſecundum volumen conficiatur, atque illius in publicum edendi mihi conceſſa fuerit facultas, adhuc plura ad Argumentum generatim ſpectantia annotabo, et loca quædam difficiliora illuſtrare conabor.

In hac Evangeliorum Editione Textum Syriacum fideliter imprimendum curavi ex Codice *Heracleenſi*, exceptis paucis quibuſdam locis quæ mendum aliquod aperte præ ſe ferebant, quæque ex Co-

* Hæc Diſſertatio benigne ad me miſſa eſt a viro amiciſſimo, linguarumque orientalium peritiſſimo *Chriſtiano Frederico Schnurrer*, Academiæ Tubingenſis ornamento eximio.

dicibus *Barsalibæi* et *Bodleiano* dedi correctiora. De his Emendationibus in Notis mentionem feci, simulque lectorem quomodo se loca haberent in Nostro Codice sedulo monui. Porro quæcunque vocabula Græcis characteribus exarata erant in nostri MS^ti margine, ea in Textus impressi margine retinui. Quicquid vero Syriace conscriptum erat, ut sunt omnes variantes lectiones; in margine nostri MS^ti, id in imis paginis ob inopiam Typorum Syriacorum minutiorum, imprimendum feci. His variantibus lectionibus quædam nonnunquam e Textu, uncis lunatis inclusa, sensus complendi causa addidi.* Latinam Interpretationem, quantum in me fuit, ad literam formavi, nulla elegantiæ ratione habita. Genealogiarum Conciliationes, et Eusebii Cæsariensis ad Carpianum Epistolam, nec non Tabulas decem Canonum, quæ Matthæi Evangelio præfiguntur, ut minime necessarias, consulto omisi, ne in nimiam molem liber accresceret. Hæc fere sunt quæ Lectorem monitum volui.

Prius quam finem fecero, liceat mihi grates dignas Preli Clarendoniani Delegatis persolvere; quod Munus adeo honorificum mihi demandaverint. Simul Reipublicæ literariæ gratulor, quod hoc Prelum hominum candore et doctrina primariorum ductu hodie regatur: illorum, inquam, hominum, qui operibus utilissimis publicandis strenue patrocinantur, et quorum unicum votum esse videtur venerandum Oxonii nomen amplificare, et Doctrinæ ac Religioni quam plurimum prodesse. Item Custodi et Sociis Coll. Nov. gratias refero, quorum in manu sunt Cl. Ridleii MSS. quod eosdem mihi privatim, magno meo commodo, benignissime mutuo crediderint. Ex hac etiam occasione gratias omnibus reddo qui in me Beneficia contulerunt, iis præsertim Viris dignissimis qui unanimi suffragio in Cathedræ Arabicæ Præsidem me cooptarunt.

* Præter Var. Lect. sunt alia quædam in margine ascripta, quæ Latine non semper verti, quoniam nihil aliud esse videntur nisi Emendationes Versionis Polycarpi, et ad Syriacæ Dictionis proprietatem præcipue spectant.

Hic vero in principum amicorum numero mihi omnino est memorandus JOHANNES MOORE Episcopus Bangorensis, qui Parentis benignissimi atque amantissimi semper erga me functus est Officio. Liberali Illius subsidio acceptum refero quod mihi in Academia commorandi fuerit facultas, in qua sede unica illi quo delector studio licuit felicem operam dare. Igitur si quid utile in Literis Orientalibus jam antea ex me profectum fuit, vel posthac fuerit, id omne Illi debetur. Quod si Patronus meus Dignissimus publicam hanc suorum in me meritorum prædicationem improbaverit, offensæ veniam enixe oro: nempe internis grati animi sensibus alias satisfacere non poteram.

Illud vehementer opto, ut et Ipse et cæteri omnes qui de me bene sunt meriti, sentiant hoc quod elaboravi Opus beneficentia sua ac liberalitate non usquequaque indignum.

J. WHITE.

Dabam OXONII,
13 *Cal. Aug.* M DCC LXX VIII.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ
ܕܡܬܝ.

1 ܟܬܒܐ ܕܝܠܝܕܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. CAP. I.
2 ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ. ܐܝܣܚܩ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ.
3 ܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܝܗܘܕܐ ܐܘܠܕ
ܠܦܪܨ ܘܠܙܪܚ ܡܢ ܬܡܪ. ܦܪܨ ܐܘܠܕ ܠܚܨܪܘܢ. ܚܨܪܘܢ
4 ܐܘܠܕ ܠܐܪܡ. ܐܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܡܝܢܕܒ. ܥܡܝܢܕܒ
ܐܘܠܕ ܠܢܚܫܘܢ. ܢܚܫܘܢ ܐܘܠܕ ܠܣܠܡܘܢ.
5 ܣܠܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܒܥܙ ܡܢ ܪܚܒ. ܒܥܙ ܐܘܠܕ
6 ܠܥܘܒܝܕ ܡܢ ܪܥܘܬ. [1]ܥܘܒܕ ܐܘܠܕ ܠܐܝܫܝ. ܐܝܫܝ ܐܘܠܕ

EVANGELIUM SANCTUM
MATTHÆI.

1 LIBER Nativitatis Jesu Christi, filii Davidis, filii Abrahami. CAP. I.
2 Abrahamus genuit Isaacum. Isaacus autem genuit Jacobum.
3 Jacobus autem genuit Judam et fratres ejus. Judas autem genuit
Phares et Zaram e Thamar. Phares autem genuit Esrom. Esrom
4 autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab. Aminadab
5 autem genuit Naasson. Naasson autem genuit Salmon. Salmon
autem genuit Booz e Rachab. Booz autem genuit Obed e Ruth.
6 † Obed autem genuit Jesse. Jesse autem genuit Davidem regem.

1 ܥܘܒܕ] In margine MSti ܥܘܒܝܕ

† Vide notas ad calcem Evangeliorum.

ܝܠܕ ܠܕܘܝܕ ܗܘ ܡܠܟܐ ܀ ܕܘܝܕ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܟܐ ܝܠܕ
ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܗܝ ܕܐܘܪܝܐ܂ ܫܠܝܡܘܢ ܕܝܢ ܝܠܕ 7
ܠܪܚܒܥܡ܂ ܪܚܒܥܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܒܝܐ܂ ¹ܐܒܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ
²ܠܐܣܐ܂ ܐܣܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܝܗܘܫܦܛ܂ ܝܗܘܫܦܛ ܕܝܢ ܝܠܕ 8
ܠܝܘܪܡ܂ ܝܘܪܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܥܘܙܝܐ܂ ܥܘܙܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ 9
ܠܝܘܬܡ܂ ܝܘܬܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܚܙ܂ ܐܚܙ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܚܙܩܝܐ܂
ܚܙܩܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܡܢܫܐ܂ ܡܢܫܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܡܘܢ܂ 10
ܐܡܘܢ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܝܘܫܝܐ܂ ܝܘܫܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ⁎ ܠܝܘܝܩܝܡ܂ 11
ܝܘܝܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ✓ ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ ܒܓܠܘܬܐ ܕܒܒܝܠܘܢ܂
ܡܢ ܒܬܪ ܕܝܢ ܓܠܘܬܐ ܕܒܒܝܠܘܢ ⁖ ܝܘܟܢܝܐ ܝܠܕ ܠܫܠܬܐܝܠ 12
ܫܠܬܐܝܠ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܙܘܪܒܒܠ܂ ܙܘܪܒܒܠ ܕܝܢ ܝܠܕ 13
ܠܐܒܝܘܕ܂ ܐܒܝܘܕ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܐܠܝܩܝܡ܂ ܐܠܝܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ

David autem rex genuit Solomonem ex ea quæ *fuit uxor* Uriæ.
Solomon autem genuit Roboam. Roboam autem genuit Abiam. 7
† Abias autem genuit ‡ Asam. Asa autem genuit Josaphat. Josa- 8
phat autem genuit Joram. Joram autem genuit Oziam Ozias 9
autem genuit Joatham. Joatham autem genuit Achaz. Achaz
autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Manasse. Ma- 10
nasses autem genuit Amon. Amon autem genuit Josiam. Josias 11
autem genuit ⁎ Joakim. Joakim autem genuit ✓ Jechoniam et fra-
tres ejus in exilio Babylonis. Post autem exilium Babylonis, Jecho- 12
nias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. Zoro- 13
babel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim. Elia-

1 ܐܒܝܐ] In margine MSti ܐܒܝܘܕ
2 ܠܐܣܐ] ܠܐܣܦ
† Abias] Lectio marg. Abiud.
‡ Asam] Asaph.

14 ܠܐܙܘܪ. ܐܙܘܪ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. ܨܕܘܩ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܟܝܢ.
15 ܐܟܝܢ[1] ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܘܕ. ܐܠܝܘܕ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܥܙܪ. ܐܠܝܥܙܪ
16 ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܡܛܬܢ. ܡܛܬܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ. ܝܥܩܘܒ
ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܣܦ ܗܘ ܓܒܪܗ ܕܡܪܝܡ܆ ܡܢ ܗܝ
17 ܕܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ܀ ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܫܪ̈ܒܬܐ ܡܢ
ܐܒܪܗܡ ܥܕܡܐ ܠܘܬ ܕܘܝܕ ܫܪ̈ܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ܀ ܘܡܢ ܕܘܝܕ ܥܕܡܐ
ܠܡܫܢܝܘܬܐ* ܕܒܒܝܠ܆ ܫܪ̈ܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ܀ ܘܡܢ ܓܠܘܬܐ * μετοικεσιας
18 ܕܒܒܝܠ ܥܕܡܐ ܠܡܫܝܚܐ܆ ܫܪ̈ܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ܀ ܕܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܡܫܝܚܐ ܗܘܝܐ ܗܟܢܐ ܗܘܬ. ܟܕ ܡܟܝܪܐ ܗܘܬ *ܡܪܝܡ * μαριας
ܐܡܗ ܠܝܘܣܦ܆ ܡܢ ܩܕܡ ܕܠܐ ܢܫܬܘܬܦܘܢ܆ ܐܫܬܟܚܬ
19 ܕܐܝܬ ܠܗ̇ ܒܒܛܢܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܀ ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܗܘ ܓܒܪܗ̇
ܡܛܠ ܕܟܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ *ܕܢܦܪܣܝܗ̇. * παραδειγματισαι

14 chim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc. Sadoc au-
15 tem genuit Achim. † Achin autem genuit Eliud. Eliud autem
genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Matthan. Matthan autem
16 genuit Jacobum. Jacobus autem genuit Josephum virum Mariæ,
17 ex qua natus est Jesus, qui dictus *est* Christus. Omnes igitur ge-
nerationes ab Abrahamo ûsque ad Davidem, generationes quatuor-
decim: et a Davide usque ad exilium Babylonis, generationes qua-
tuordecim: et ab exilio Babylonis usque ad Christum, generationes
18 quatuordecim. Jesu autem Christi nativitas ita fuit. Quum de-
sponsata esset Maria mater ejus Josepho, antequam consociarentur,
19 inventa est habere in utero e Spiritu Sancto. Josephus autem vir
ejus, quod justus esset et nollet diffamare eam, cogitavit clam

1 ܐܟܝܢ] In margine MSti ܐܟܝܡ
† Achin] Lectio marg. Achim.

ܐܨܒܝ ܕܒܛܘܫܝܐ ܢܫܪܝܗ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܗܘ ܐܬܪܥܝ: ܗܐ ܡܠܐܟܗ 20
ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ: ܝܘܣܦ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ.. ܠܐ
ܬܕܚܠ ܠܡܕܒܪܗ ܠܡܪܝܡ ܐܢܬܬܟ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܒܗ ܐܬܝܠܕ
ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܬܐܠܕ ܕܝܢ ܒܪܐ: ܘܬܩܪܐ ܐܢܬ ܫܡܗ
ܕܝܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܓܝܪ ܢܦܪܘܩܝܘܗܝ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ ܡܢ
ܚܛܗܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ: ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܡܠܐ ܗܝ 22
ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ: ܗܐ 23
ܒܬܘܠܬܐ ܒܟܪܣܐ ܬܩܒܠ ܘܬܐܠܕ ܒܪܐ: ܘܢܩܪܘܢ ܫܡܗ
ܕܝܠܗ ܥܡܢܘܐܝܠ. ܗܘ ܕܡܬܦܫܩ ܥܡܢ ܐܠܗܐ..
ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܡܢ ܫܢܬܐ: ܥܒܕ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗ 24
ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ: ܘܕܒܪܗ ܠܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܗ. 25
ܥܕܡܐ ܕܝܠܕܬ ܠܒܪܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܒܘܟܪܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܐ ܕܝܠܗ
CAP. II. ܝܫܘܥ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܝܠܕ ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ: ܒܝܘܡܬܐ 1

dimittere eam. Quum autem hæc ille meditaretur, ecce angelus 20
Domini in somnio apparuit ei, dicens, Josephe fili Davidis, ne metue
accipere Mariam uxorem tuam; id enim quod in ea genitum est,
e Spiritu Sancto est. Pariet autem filium, et vocabis nomen ejus 21
JESUM: ipse enim servabit populum suum a peccatis eorum.
Hoc autem totum factum est, ut impleretur id quod dictum est a 22
Domino per Esaiam prophetam, dicentem, Ecce virgo in utero 23
concipiet, et pariet filium, et vocabunt nomen ejus Emmanuel:
quod exponitur, Nobiscum Deus. Quum surrexisset autem Jose- 24
phus ex somno, fecit sicut mandaverat ei angelus Domini, et ac-
cepit uxorem suam. Et non cognovit eam donec perperisset filium 25
suum primogenitum: et vocavit nomen ejus JESUM. Quum 1
CAP. II. autem Jesus natus esset in Bethlehem Judææ, diebus Herodis

ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ. ܗܐ ܡܓܘܫܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ
2 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܝܟܐ ܗܘ ܕܐܬܝܠܕ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܚܙܝܢ ܓܝܪ ܟܘܟܒܐ ܕܝܠܗ ܒܡܕܢܚܐ܆ ܘܐܬܝܢ ܠܡܣܓܕ ܠܗ.
3 ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥ ܐܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܐܬܕܠܚ܆ ܘܟܠܗ ܐܘܪܫܠܡ
4 ܥܡܗ. ܘܟܕ ܟܢܫ ܠܟܠܗܘܢ ܪ̈ܫܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܥܡܐ܆
5 ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ܆ ܕܐܝܟܐ ܡܫܝܚܐ ܡܬܝܠܕ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܘ ܠܗ܆ ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܟܬܝܒ
6 ܒܝܕ ܢܒܝܐ܀ ܘܐܢܬ ܒܝܬܠܚܡ ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ܆ ܠܐ ܡܕܡ
ܙܥܘܪܐ ܐܝܬܝܟ ܒܡܕܒܪ̈ܢܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܡܢܟ ܓܝܪ ܢܦܘܩ
ܡܕܒܪܢܐ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܢܪܥܐܝܗܘܢ ܠܥܡܐ ܕܝܠܝ ܠܐܝܣܪܐܝܠ܀
7 ܗܝܕܝܢ ܐܗܪܘܕܣ ܒܛܘܫܝܐ ܟܕ ܩܪܐ ܠܡܓܘܫܐ܆ *ܒܨܐ * ἠκρίβωσεν
8 ܚܬܝܬܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܠܗܘ ܙܒܢܐ ܕܟܘܟܒܐ ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ. ܘܟܕ *
ܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܝܬܠܚܡ ܐܡܪ ܡܐ ܕܐܙܠܬܘܢ. *ܒܨܘ ܚܬܝܬܐܝܬ * ἐξετάσατε

2 regis, ecce Magi ab oriente venerunt Hierosolymam, dicentes, Ubi
est ille qui natus est rex Judæorum? vidimus enim stellam ejus
3 in oriente, et venimus ad adorandum eum. Quum autem audivisset
4 Herodes rex, turbatus est, et tota Hierosolyma cum eo. Et quum
congregasset omnes principes sacerdotum, et scribas populi, per-
5 contabatur ab iis ubinam Christus nasciturus esset. Ipsi autem dixe-
runt ei, In Bethlehem Judææ: sic enim scriptum est per pro-
6 phetam. Et tu Bethlehem terra Judææ, non omnino minima es
inter duces Judææ: ex te enim prodibit dux qui pascet populum
7 meum Israel. Tunc Herodes clam quum vocasset Magos, perqui-
8 sivit diligenter ab iis tempus stellæ quæ visa est. Et quum mi-
sisset eos Bethlehem, dixit, Quum profecti fueritis, exquirite

ܥܠ ܛܠܝܐ ܒܚܦܝܛܐܝܬ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܐܫܟܚܬܘܢܝܗܝ ܐܘܕܥܘܢܢܝ:
9 ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܬܐ ܘܐܣܓܘܕ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ
ܠܡܠܟܐ ܐܙܠܘ. ܘܗܐ ܟܘܟܒܐ ܗܘ ܕܚܙܘ ܒܡܕܢܚܐ ܩܕܡ
ܗܘܐ ܡܕܒܪ ܠܗܘܢ: ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܩܡ ܠܥܠ ܡܢ ܐܝܟܐ
10 ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܛܠܝܐ. ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܝܢ ܠܟܘܟܒܐ: ܚܕܝܘ
11 ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܛܒ. ܘܟܕ [1]ܥܠܘ ܠܒܝܬܐ: ܚܙܐܘܗܝ ܠܛܠܝܐ
ܥܡ ܡܪܝܡ ܐܡܗ: ܘܢܦܠܘ ܘܣܓܕܘ ܠܗ. ܘܟܕ
ܦܬܚܘ ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܩܪܒܘ ܠܗ ܩܘܪܒܢܐ: ܕܗܒܐ.
12 ܘܠܒܘܢܬܐ. ܘܡܘܪܐ. ܘܟܕ ܐܬܓܠܝ ܠܗܘܢ ܒܚܠܡܐ ܕܠܐ
ܢܗܦܟܘܢ ܠܘܬ ܗܪܘܕܣ: ܒܐܘܪܚܐ ܐܚܪܬܐ ܗܦܟܘ ܠܐܬܪܐ
13 ܕܝܠܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܦܟܘ: ܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܡܬܚܙܐ
ܠܝܘܣܦ ܒܚܠܡܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܩܘܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ

diligenter de puero: quum autem inveneritis, renunciate mihi, ut
etiam ego veniam *et* adorem eum. Ipſi autem quum audiviſſent 9
regem, profecti ſunt: et ecce ſtella, quam viderant in Oriente, præ-
ibat ducens eos, donec venit *et* ſtetit ſupra *locum* ubi erat puer.
Quum vidiſſent autem ſtellam, gaviſi ſunt gaudio magno valde. Et 10 11
quum † ingreſſi eſſent domum, viderunt puerum cum Maria matre
ejus: et prociderunt *et* adoraverunt eum. Et quum aperuiſſent
theſauros ſuos, obtulerunt ei oblationes, aurum, et thus, et myr-
rham. Et quum revelatum fuiſſet iis in ſomnio, ne reverterentur 12
ad Herodem, per aliam viam regreſſi ſunt in regionem ſuam.
Quum autem regreſſi eſſent, ecce angelus Domini apparet Joſepho 13
in ſomnio, dicens, Surge, accipe puerum et matrem ejus, et

1 ܥܠܘ] In margine MSti ܐܬܘ

† Vide notas.

ܘܠܐܡܗ ܘܥܪܘܩ ܠܡܨܪܝܢ܇ ܘܗܘܝ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܕܐܡܪ ܠܟ܂
ܥܬܝܕ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ ܠܡܒܥܝܘ ܠܛܠܝܐ ܕܢܘܒܕܝܘܗܝ܂
14 ܗܘ ܕܝܢ ܩܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܐ ܕܝܠܗ ܒܠܠܝܐ ܘܫܢܝ
15 ܠܡܨܪܝܢ܂ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ ܕܗܪܘܕܣ܂
ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܂
16 ܕܡܢ ܡܨܪܝܢ ܩܪܝܬ ܠܒܪܝ ܕܝܠܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܟܕ
ܚܙܐ ܕܐܬܒܙܚ ܡܢ ܡܓܘܫܐ܆ ܐܬܚܡܬ ܛܒ܂ ܘܫܕܪ ܩܛܠ
ܠܟܠܗܘܢ ܛܠܝܐ ܗܠܝܢ ܕܒܒܝܬܠܚܡ ܘܒܟܠܗܘܢ ܬܚܘܡܝܗ
ܕܝܠܗ܆ ܡܢ ܒܪ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܬܚܬ܂ ܐܝܟ ܙܒܢܐ ܗܘ
17 ܕܒܚܬ ܚܬܝܬܐܝܬ ܡܢ ܡܓܘܫܐ܂܂ ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝܬ ܗܝ
18 ܕܐܬܐܡܪܬ [1] ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܩܠܐ *ܒܪܡܬܐ * ει Ραμα
ܐܫܬܡܥܬ܆ ܐܠܝܐ ܘܒܟܝܐ ܘܐܒܠܐ ܣܓܝܐܐ܆ *ܪܚܝܠ ܕܒܟܝܐ * Ραχηλ

fuge in Ægyptum: et esto illic usquedum dicam tibi: futurum
14 est enim *ut* Herodes quærat puerum ut perdat eum. Ipse autem
surrexit *et* accepit puerum et matrem ejus nocte, et secessit in
15 Ægyptum. Et erat ibi usque ad obitum Herodis: ut imple-
retur id quod dictum est a Domino per prophetam, dicentem,
16 Ex Ægypto vocavi filium meum. Tunc Herodes quum videret
quod illusus esset a Magis, iratus est valde: et misit *et* interfecit
omnes pueros qui *erant* in Bethlehem, et in omnibus finibus ejus,
a nato duos annos, et infra, juxta tempus quod exquisiverat dili-
17 genter a Magis. Tunc impletum est id quod dictum est † per Jere-
18 miam prophetam, dicentem, Vox in Rama audita est, ejulatus et
fletus, et luctus multus:. Rachel flens *propter* filios suos, et nole-

1 ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ] In margine MSti υπο τυ Ιερεμιυ.
ܢܘܚܐ܆ ܡܢ ܐܪܡܝܐ ܐܡܪ ܘܠܗ ܒܝܕ

† Vide notas.

* παρακληθηναι ܠܒܢܝܐ ܕܝܠܗ̇. ܘܠܐ ܨܒܝܐ ܗܘܬ *ܠܡܬܒܝܐܘ ܡܛܠ ܕܠܐ
* Ηρωδου ܐܝܬܝܗܘܢ܀ ܟܕ ܡܝܬ ܕܝܢ *ܗܪܘܕܝܣ܆ ܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ 19
ܒܚܠܡܐ ܡܬܚܙܐ ܠܝܘܣܦ ܒܡܨܪܝܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܩܘܡ ܕܒܪ 20
ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܐܙܠ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܡܝܬܘ
ܠܗܘܢ ܓܝܪ ¹ܗܢܘܢ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܢܦܫܗ ܕܛܠܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܩܡ 21
ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܐܬܐ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܟܕ 22
* Αρχελαος * βασιλευει ܫܡܥ ܕܝܢ *ܕܐܪܟܠܐܘܣ *ܡܡܠܟ ܒܝܗܘܕ: ܚܠܦ ܗܪܘܕܝܣ
ܐܒܘܗܝ܆ ܕܚܠ ܠܡܐܙܠ ܠܬܡܢ. ܟܕ ܐܬܓܠܝ ܠܗ ܕܝܢ
ܒܚܠܡܐ܆ ܢܦܩ ܠܐܬܪܘܬܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ܆ ܥܡܪ 23
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ²ܢܨܪܬ. ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ
Cap. III. * Ναζωραιος ܒܝܕ ܢܒܝܐ܆ *ܕܢܨܪܝܐ ܢܬܩܪܐ܀ ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ܆ 1
ܐܬܐ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܟܕ ܡܟܪܙ ܒܡܕܒܪܐ ܕܝܗܘܕ ܘܐܡܪ܆ 2

bat admittere consolationem, propterea quod non sunt. Quum 19
mortuus esset autem Herodes, ecce angelus Domini in somnio
apparet Josepho in Ægypto, Dicens, Surge, accipe puerum et ma- 20
trem ejus, et proficiscere in terram Israel: mortui sunt enim † illi qui
quærebant animam pueri. Ipse autem surrexit *et* accepit puerum 21
et matrem ejus, et venit in terram Israel. Quum audivisset au- 22
tem, quod Archelaus regnaret in Judæa loco Herodis patris sui,
timuit ire illuc. Quum revelatum fuisset ei autem in somnio, se-
cessit in loca Galilææ. Et quum venisset, habitavit in civitate quæ 23
vocatur Nazaret; ut impleretur id quod dictum est per prophe-
Cap. III. tas: Nazaræus vocabitur. In illis autem diebus venit Johannes 1
Baptista prædicans in deserto Judææ, Et dicens, Resipiscite: ap- 2

1 ܗܢܘܢ] In margine MSti ܟܠܗܘܢ
2 ܢܨܪܬ] ܢܨܪܬ
† Illi] Lectio marg. Omnes illi.

3 ܬܘܒܘ. ܩܪܶܒ ܠܗ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܗܢܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܩܠܐ ܗܘ ܕܩܪܐ
ܒܡܕܒܪܐ. ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܬܪܨܘ ܫܒܝ̈ܠܐ
4 ܕܝܠܗ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܘܫܐ ܕܝܠܗ
ܡܢ ܣܥܪ̈ܐ ܕܓܡܠܐ. ܘܐܣܪܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ ܚܨܘ̈ܗܝ ܕܝܠܗ.
ܡܐܟܘܠܬܗ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ. ܩܡܨܐ* ܘܕܒܫܐ ܕܕܒܪܐ. * ακριδες
5 ܗܝܕܝܢ ܢܦܩܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ. ܐܘܪܫܠܡ* ܘܟܠܗ ܝܗܘܕ*: * Ιεροσολυμα * Ιουδαια
6 ܘܟܠܗ ܐܬܪܐ* ܕܚܕܪܝ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܡܥܡܕܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܪܕܢܢ * περιχωρος
7 ܢܗܪܐ ܡܢܗ. ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܚܛܗ̈ܝܗܘܢ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩ̈ܝܐ ܕܐܬܝܢ ܠܡܥܡܕܝܬܐ ܕܝܠܗ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܝܠܕܐ* ܕܐܟܕ̈ܢܐ. ܡܢܘ ܚܘܝܟܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ * Γεννηματα εχιδνων
8 ܕܥܬܝܕ. ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܦܐܪ̈ܐ ܕܫܘܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ.
9 ܘܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܘܬܐܡܪܘܢ ܒܢܦܫܟܘܢ. ܕܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ.

3 propinquavit enim regnum cœlorum. Hic enim est ille qui dic-
tus est ab Esaia propheta, dicente; Vox clamantis in deserto, Parate
4 viam Domini, rectas facite semitas ejus. Ipse autem Johannes ha-
bebat vestimentum suum e pilis camelinis, et zonam pelliceam
supra lumbos suos: cibus autem ejus erat locustæ, et mel agreste.
5 Tunc exibat ad eum Hierosolyma, et tota Judæa, et tota regio
6 circumjacens Jordanem: Et baptizabantur in Jordane fluvio ab eo,
7 confitentes peccata sua. Quum vidisset autem multos ex Pharisæis
et Sadducæis venientes ad baptismum suum, dixit illis, Progenies
8 viperarum, quis commonstravit vobis fugere ab ira ventura? Fa-
9 cite igitur fructum dignum resipiscentia: Et ne cogitetis dicere
apud vos ipsos, Pater est nobis Abrahamus: dico enim vobis,

ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܟܐܦܐ
10 ܠܡܩܡܘ ܒܢܝܐ ܠܐܒܪܗܡ. ܗܐ ܕܝܢ ܐܦ ܢܪܓܐ ܣܝܡ ܥܠ ܥܩܪܐ
ܕܐܝܠܢܐ. ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܗܟܝܠ ܕܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܐ ܥܒܕ
11 ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܢܦܠ܀ ܐܢܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܒܡܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ. ܚܝܠܬܢ ܗܘ ܡܢܝ
ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܫܩܘܠ ܡܣܢܘܗܝ. ܗܘ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
12 ܘܒܢܘܪܐ. ܗܘ ܕܪܦܫܐ ܒܐܝܕܗ. ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܗ܀ ܘܗܘ
ܡܟܢܫ ܚܛܐ ܠܐܘܨܪܘܗܝ. ܘܬܒܢܐ ܢܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ܀
13 ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܝܘܪܕܢܢ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ
ܕܢܥܡܕ ܡܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܟܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ
14 ܐܢܐ ܣܢܝܩ ܐܢܐ ܕܡܢܟ ܐܬܥܡܕ܆ ܘܐܢܬ ܠܘܬܝ ܐܬܝܬ.
15 ܦܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܒܘܩ ܗܫܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ
ܝܐܐ ܠܢ ܠܡܫܠܡܘ ܟܠܗ ܟܐܢܘܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ.

quod potest Deus ex lapidibus istis excitare filios Abrahamo. Ecce 10
autem etiam securis ad radicem arborum posita est: omnis igitur
arbor quæ non facit fructum bonum, exscinditur, et in ignem con-
jicitur. Ego quidem baptizo vos aqua ad resipiscentiam, ille au- 11
tem, qui post me venit, validior me est, cujus non sum dignus ut
calceamenta portem: ipse baptizabit vos Spiritu Sancto et igne.
Cujus ventilabrum *est* in manu ipsius, et purgabit aream suam: et 12
congregabit triticum in horrea sua; paleam autem comburet igne
inextincto. Tunc venit Jesus a Galilæa ad Jordanem ad Johan- 13
nem, ut baptizaretur ab eo. Ipse autem Johannes prohibebat 14
eum, dicens, Ego opus habeo ut abs te baptizer, et tu venis ad
me? Respondens autem Jesus dixit ad eum, Omitte nunc: sic enim 15

ܝܐܐ ܠܢ ܠܡܫܠܡܘ ܟܠܗ ܟܐܢܘܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ܀
16 ܘܟܕ ܐܥܡܕ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܡܚܕܐ ܣܠܩ ܡܢ ܡܝܐ. ܘܐܬܦܬܚܘ
ܠܗ ܫܡܝܐ܆ ܘܚܙܐ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܢܚܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܡܢ
17 ܫܡܝܐ. ܘܐܬܬ ܥܠܘܗܝ. ܘܗܐ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܗܢܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ. ܗܘ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ܀
1 ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܕܒܪ ܡܢ ܪܘܚܐ ܠܡܕܒܪܐ܆ ܠܡܬܢܣܝܘ ܡܢ CAP. IV.
2 ܐܟܠܩܪܨܐ܀ ܘܨܡ ܝܘܡܝܢ ܐܪܒܥܝܢ ܘܠܠܝܘܬܐ ܐܪܒܥܝܢ܆
3 ܠܐܚܪܝܬܐ ܟܦܢ. ܘܩܪܒ ܠܘܬܗ ܗܘ ܡܢܣܝܢܐ ܘܐܡܪ. ܐܢ
ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ܆ ܐܡܪ ܕܟܐܦܐ ܗܠܝܢ ܠܚܡܐ ܢܗܘܝܢ.
4 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ. ܟܬܝܒ܆ ܕܠܐ ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕ ܢܚܐ
ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܕܢܦܩܐ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܐܠܗܐ.
5 ܗܝܕܝܢ ܕܒܪܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ܆ ܘܐܩܝܡܗ
6 ܥܠ ܟܢܦܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ

16 decet nos implere omnem justitiam. Tunc omisit eum. Et quum
baptizatus esset Jesus, ascendit statim ex aqua: et ecce, aperti sunt
ei cœli, et vidit Spiritum Dei descendentem, sicut columbam, de
17 cœlo, et venientem super ipsum: Et ecce, vox de cœlis, dicens,
1 Hic est filius meus dilectus, in quo complacitum est mihi. Tunc CAP. IV.
Jesus assumptus est in desertum a Spiritu, ut tentaretur a diabolo.
2 Et quum jejunasset dies quadraginta et noctes quadraginta, postea
3 esuriit. Et quum accessisset ad eum tentator, dixit, Si filius es
4 Dei, dic ut lapides isti panis fiant. Ipse autem respondens dixit,
Scriptum est, Non pane solo vivet homo; sed omni verbo proce-
5 dente per os Dei. Tunc assumit eum diabolus in civitatem sanc-
6 tam, et statuit eum super pinnaculum templi: Et dicit, Si filius es

ܕܐܠܗܐ܂ ܐܪܡܐ ܢܦܫܟ ܠܬܚܬ܂ ܟܬܝܒ ܓܝܪ
ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ ܢܦܩܘܕ ܥܠܝܟ # ܕܢܛܪܘܢܟ ✓ ܘܥܠ ܐܝܕܝܐ
7 ܢܫܩܠܘܢܟ܂ ܕܠܐ ܡܬܘܡ ܬܬܩܦ ܒܟܐܦܐ ܪܓܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ
8 ܝܫܘܥ܂ ܬܘܒ ܟܬܝܒ܂ ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ܀ ܬܘܒ
ܕܒܪܗ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܛܘܪܐ ܕܪܡ ܛܒ܂ ܘܚܘܝܗ ܠܗ
9 ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ ܘܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗܝܢ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ܂
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ܂ ܠܟ ܐܬܠ܂ ܐܢ ܢܦܠ ܬܣܓܘܕ ܠܝ܀
10 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܙܠ ܠܟ # ܠܒܣܬܪ ✓
ܣܛܢܐ܂ ܟܬܝܒ ܓܝܪ܂ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܣܓܘܕ܂
11 ܘܠܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ܀ ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ ܐܟܠܩܪܨܐ܂
12 ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܩܪܒܘ܂ ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܟܕ ܫܡܥ
13 ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܝܘܚܢܢ ܐܫܬܠܡ܂ ܫܢܝ ܠܓܠܝܠܐ܀ ܘܟܕ ܫܒܩܗ

Dei, projice † teipſum deorſum: ſcriptum eſt enim, Quod angelis
ſuis mandabit de te # ut cuſtodiant te ✓ et in manus ſuas tollent
te, nequando impingat ad lapidem pes tuus. Dicit ei Jeſus, Rur- 7
ſum ſcriptum eſt, Non tentabis Dominum Deum tuum. Rurſum 8
aſſumit eum diabolus in montem ſublimem valde, et oſtendit ei
omnia regna terræ, et gloriam eorum: Et dicit ei, Hæc omnia 9
tibi dabo, ſi procidens adoraveris me. Tunc dicit ei Jeſus, Abi # 10
poſt me ✓ Satana: ſcriptum eſt enim, Dominum Deum tuum ado-
rabis, et eum ſolum coles. Tunc omiſit eum accuſator: et ecce, 11
angeli accedebant, et miniſtrabant ei. Quum audiviſſet autem 12
Jeſus, quod Johannes traditus eſſet, migravit in Galilæam: Et re- 13

1 ܢܦܫܟ ܠܬܚܬ] In margine MSti ܡܢ ܗܪܟܐ.
† teipſum deorſum] Lectio marg. Teipſum hinc deorſum.

ܠܢܨܪܬ. ܐܬܐ ܥܡܪ ܒܟܦܪܢܚܘܡ ܗܝ ܕܠܘܬ ܝܡܐ. ܒܬܚܘܡܐ
14 ܕܙܒܘܠܘܢ ܘܕܢܦܬܠܝܡ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܡܠܐ ܗܘ ܕܐܬܐܡܪ
15 ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܐܪܥܐ ܕܙܒܘܠܘܢ. ܘܐܪܥܐ
ܕܢܦܬܠܝܡ. ܐܘܪܚܐ ܕܝܡܐ. ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܓܠܝܠܐ ܕܥܡܡܐ.
16 ܥܡܐ ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܚܫܘܟܐ. ܚܙܐ ܢܘܗܪܐ ܪܒܐ. ܘܠܗܠܝܢ
ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܬܪܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ. ܢܘܗܪܐ ܕܢܚ ܠܗܘܢ.
17 ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܟܪܙܘ ܘܠܡܐܡܪ. ܬܘܒܘ.. ܩܪܒܬ
18 ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܟܕ ܡܗܠܟ ܕܝܢ ܠܘܬ ܝܡܐ ܗܘ
ܕܓܠܝܠܐ. ܚܙܐ ܬܪܝܢ ܐܚܐ. ܠܫܡܥܘܢ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ[1]
ܟܐܦܐ. ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܕܪܡܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ.
19 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܨܝܕܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܘ ܒܬܪܝ.
20 ܘܐܥܒܕܟܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܫܒܩܘ

licta Nazaret, venit *et* habitavit in Capernaum, quæ *est* juxta mare,
14 in finibus Zabulon et Naphtali. Ut impleretur id quod dictum est
15 per Esaiam prophetam, dicentem, Terra Zabulon, et terra Naph-
16 tali, via maris, transitus Jordanis, Galilæa gentium: Populus, qui
sedebat in tenebris, vidit lucem magnam; et illis, qui sedebant in
17 regione et umbra mortis, lux orta est. Ex eo tempore cœpit Jesus
prædicare, et dicere, Resipiscite: appropinquavit enim regnum cœ-
18 lorum. Quum ambularet autem juxta mare Galilææ, vidit duos
fratres, Simonem, † qui dicitur Petrus, et Andræam fratrem ejus,
19 jacientes rete in mare: erant enim piscatores. Et dixit iis, Venite
20 post me, et faciam vos piscatores hominum. Ipsi autem statim re-

1 ܕܡܬܐܡܪ] In margine MSti ܕܡܬܩܪܐ

† Qui dicitur] Lectio marg. Qui vocatur.

ܠܡܨܝ̈ܕܬܐ ܢܩܦܘܗܝ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܩܠܝܠ܆ ܚܙܐ 21
ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܪܝܢ ܐܚ̈ܐ܆ ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ܆ ܒܐܠܦܐ ܥܡ ܙܒܕܝ ܐܒܘܗܘܢ܆ ܟܕ ܡܬܩܢܝܢ
ܡܨܝ̈ܕܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܩܪܐ ܠܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܟܕ 22
ܫܒܩܘ ܠܐܠܦܐ ܘܠܐܒܘܗܘܢ. ܢܩܦܘܗܝ܀ ܘܡܟܪܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ 23
ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ܆ ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܢܘܫ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆
ܘܡܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ܆ ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ ܘܟܠ
ܡܟܝܒܘܬܐ ܒܥܡܐ. ¹ܘܐܙܠ ܫܡܥܐ ܕܝܠܗ ܒܟܠܗ ܣܘܪܝܐ. 24
ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ
ܒܟܘܪ̈ܗܢܐ ܡܫ̈ܚܠܦܐ ܘܒܬܫ̈ܢܝܩܐ ܐܚܝܕܝܢ܆ ܘܠܡܬܕܝܘܢܝܢ
ܘܠܡܫܬܢܝܢ ܘܠܡܫܪ̈ܝܐ. ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. ܘܐܬܢܩܦܘ ܠܗ 25
ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܡܢ ܓܠܝܠܐ. ܘܡܢ ܥܣܪܐ ܡܕܝ̈ܢܬܐ. ܘܡܢ

lictis retibus ſequuti ſunt eum. Et quum progreſſus eſſet illinc 21
paululum, vidit alios duos fratres, Jacobum *filium* Zebedæi, et
Johannem fratrem ejus, in navigio cum Zebedæo patre eorum,
ſarcientes retia ſua: et vocavit eos. Ipſi autem ſtatim relicto na- 22
vigio, et patre ſuo, ſequuti ſunt eum. Et circumibat Jeſus totam 23
Galilæam, docens in ſynagogis eorum, et prædicans Evangelium
regni: et ſanabat omnem morbum, et omnem infirmitatem in
populo. Et † ivit fama ejus in totam Syriam: et obtulerunt ei 24
omnes male habentes, morbis variis et anguſtia affectos, et dæ-
moniacos, et lunaticos, et paralyticos: et ſanavit eos. Et ſe- 25
quutæ ſunt eum turbæ multæ a Galilæa, et a Decapoli, et ab

1 ܘܐܙܠ] In margine MSti ܘܢܦܩ

† ivit] Lectio marg. exivit.

1 ܘܐܘܪܫܠܡ . ܘܡܢ ܝܗܘܕ . ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܀ ܟܕ ܚܙܐ Cap. V.
ܕܝܢ ܠܟܢܫ̈ܐ . ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ . ܘܟܕ ܝܬܒ . ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
2 ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܀ ܘܦܬܚ ܦܘܡܗ ܕܝܠܗ . ܡܠܦ ܗܘܐ
3 ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܣܟܢ̈ܐ ܒܪܘܚܐ .
4 ܡܛܠ ܕܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܗܢܘܢ
5 ܕܐܒܝܠܝܢ . ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܬܒܝܐܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܡܟܝ̈ܟܐ .
6 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܐܪܬܘܢ ܠܐܪܥܐ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܟܦܢܝܢ ܘܨܗܝܢ
7 ܠܟܐܢܘܬܐ . ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܣܒܥܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܡܪ̈ܚܡܢܐ
8 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܬܪܚܡܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܕܟܝܢ ܒܠܒܐ .
9 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܠܐܠܗܐ ܢܚܙܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܥܒ̈ܕܝ ܫܝܢܐ .
10 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܠܗܐ ܢܬܩܪܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܗܢܘܢ
ܕܪ̈ܕܝܦܝܢ ܡܛܠ ܟܐܢܘܬܐ . ܡܛܠ ܕܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ
11 ܕܫܡܝ̈ܐ ܀ ܛܘܒܢ̈ܝܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܐܡܬܝ ܕܡܚܣܕܝܢ ܠܟܘܢ

1 Hierosolyma, et a Judæa, et a transitu Jordanis. Quum vidisset Cap. V.
autem turbas, ascendit in montem: et cum sedisset, accesserunt
2 ad eum discipuli ejus. Et aperiens os suum, docebat eos, dicens,
3 Beati sunt pauperes spiritu: quoniam illorum est regnum cœlorum.
4 Beati illi qui lugent: quoniam ipsi consolationem accipient.
5 6 Beati mites: quoniam ipsi hæreditatem capient terræ. Beati illi
qui esuriunt et sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur.
7 Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur.
8 Beati illi qui mundi *sunt* in corde: quoniam ipsi Deum videbunt.
9 10 Beati pacifici: quoniam ipsi filii Dei vocabuntur. Beati illi qui
persequutionem patiuntur propter justitiam: quoniam illorum est
11 regnum cœlorum. Beati estis quum probro affecerint vos, et per-

ܘܪܕܦܝܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠ ܡܠܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܛܠܬܝ
ܟܕ ܡܟܕܒܝܢ. ܚܕܘ ܘܪܘܙܘ. ܡܛܠ ܕܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝܐܐ ܗܘ 12
ܒܫܡܝܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܪܕܦܘ ܠܢܒܝܐ̈ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ ܀
ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܡܠܚܗ ܕܐܪܥܐ.. ܐܢ ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ: 13
ܒܡܢܐ ܬܬܡܠܚ. ܘܠܐ ܠܡܕܡ ¹ܡܫܬܟܚܐ ܠܗܠ: ܐܠܐ ܕܬܬܪܡܐ
ܠܒܪ. ܘܬܬܕܝܫ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ ܀ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܢܘܗܪܗ 14
ܕܥܠܡܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܬܬܛܫܐ. ܕܠܥܠ ܡܢ ܛܘܪܐ
ܣܝܡܐ. ܘܠܐ ܡܕܠܩܝܢ ܫܪܓܐ ܘܣܝܡܝܢ ܠܗ ܬܚܝܬ ܡܘܕܝܘܣ. ܐܠܐ 15
ܥܠ ܡܢܪܬܐ. ܘܡܢܗܪ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܒܝܬܐ. ܗܟܢܐ ܢܢܗܪ 16
ܢܘܗܪܐ ܕܝܠܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܘܢ ܥܒܕܝܟܘܢ ܛܒܐ̈:
ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܀ ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܠܡܫܪܐ 17
ܠܢܡܘܣܐ ܐܘ ܠܢܒܝܐ̈. ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܫܪܐ. ܐܠܐ ܠܡܫܡܠܝܘ ܀

ſequuti fuerint, et dixerint adverſus vos omne verbum malum
propter me, mentientes. Gaudete et exultate, quoniam merces 12
veſtra multa *eſt* in cœlis: ſic enim perſequuti ſunt prophetas qui
fuerunt ante vos. Vos eſtis ſal terræ: ſi autem ſal infatuatus fue- 13
rit, quo ſalietur? ad nihil valet amplius, niſi ut projiciatur foras,
et conculcetur ab hominibus. Vos eſtis lux mundi. Non poteſt 14
urbs abſcondi quæ ſupra montem poſita *eſt*. Neque accendunt 15
lucernam, et ponunt *eam* ſubter modium; ſed ſupra candela-
brum, et lucet omnibus qui in domo *ſunt*. Sic luceat lux veſtra 16
coram hominibus, ut videant opera veſtra bona, et glorificent
Patrem veſtrum qui *eſt* in cœlis. Ne exiſtimetis quod venerim ad 17
diſſolvendum legem, aut prophetas: non veni ad diſſolvendum, ſed

1 ܡܫܬܟܚܐ] In margine MSti ܚܫܝܚܐ

18 ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܥܕܡܐ ܕܢܥܒܪܘܢ ܫܡܝܐ
ܘܐܪܥܐ܆ ܝܘܕ ܚܕܐ ܐܘ ܚܕ ܣܪܛܐ ܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ܆
19 ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ܀ ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܚܕ ܡܢ
ܦܘܩܕ̈ܢܐ ܗܠܝܢ ܒܨܝܪ̈ܐ܆ ܘܢܠܦ ܗܟܢܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܒܨܝܪܐ
ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܥܒܕ ܘܢܠܦ܆ ܗܢܐ
20 ܪܒܐ ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆
ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܝܬܪ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܆
21 ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ *ܠܩ̈ܕܡܝܐ — * ἀρχαίοις
ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܩܛܘܠ. *ܡܚܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ — * ἔνοχος
22 ܠܕܝܢܐ܀ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܡܢ ܕܢܪܓܙ ܠܐܚܐ
ܕܝܠܗ ܐܝܩܝ܆ ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܠܕܝܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܐܡܪ
ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ [1]ܪܐܩܐ܆ ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܠܟܢܘܫܬܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ

18 ad complendum. Amen enim dico vobis, quod donec tranſierit
cœlum et terra, Jud unum aut unus apex non tranſibit ex lege,
19 donec omnia fiant. Quiſquis igitur ſolverit unum ex mandatis
iſtis minimis, et docuerit ſic homines, minimus vocabitur in regno
cœlorum: quiſquis autem fecerit et docuerit, iſte magnus voca-
20 bitur in regno cœlorum. Dico enim vobis, quod niſi abunda-
verit juſtitia veſtra plus quam Scribarum et Phariſæorum, non
21 intrabitis in regnum cœlorum. Audiſtis quod dictum fuerit ve-
teribus, Non occides: qui autem occiderit, reus erit judicii.
22 Ego autem dico vobis, quiſquis iratus fuerit fratri ſuo temere,
reus erit judicii: quiſquis autem dixerit fratri ſuo, Racca, reus
erit Synedrii: quiſquis autem dixerit, Fatue, reus erit ge-

1 ܪܐܩܐ]. In margine MSti ῥακκά.
ܚܪܐ ܩܘ̄ ܒܪܝ

23 [illegible]
[illegible]
24 [illegible]
[illegible]
25 [illegible]
[illegible]
[illegible]
26 [illegible]
* κοδράντην [illegible]
27 28 [illegible]
[illegible]
29 [illegible]
[illegible]

hennæ ignis. Si igitur offeras oblationem tuam ſuper altari, et 23
illic recorderis quod frater tuus habet aliquid contra te, Relinque 24
illic oblationem tuam coram altari, et abi: primum reconciliare
fratri tuo, et tunc, quum veneris, offer oblationem tuam. Eſto 25
benevolus adverſario tuo cito, dum es in via cum eo: ne tradat
te adverſarius tuus judici, et judex tradat te miniſtro, et in do-
mum cuſtodiæ conjiciaris. Amen dico tibi, quod non exibis il- 26
linc donec reddideris chalcum ultimum. Audiſtis quod dictum 27
fuerit ⋇ veteribus ✓, Non mœchaberis. Ego autem dico vobis, 28
quicunque aſpexerit mulierem, ut concupiſcat eam, jam adulte-
ravit eam in corde ſuo. Si autem oculus tuus dexter offendat te, 29
erue eum, et abjice abs te: expedit tibi enim ut pereat unum ex

ܚܕ ܡܢ ܗܕ̈ܡܝܟ ܕܝܠܟ܆ ܘܠܐ ܕܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܬܬܪܡܐ
30 ܒܓܗܢܐ܀ ܘܐܢ ܐܝܕܟ ܝܡܝܢܝܬܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܆ ܦܣܘܩܝܗ̇.
ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ. ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܕ̈ܡܝܟ
31 ܕܝܠܟ܆ ܘܠܐ ܕܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܬܬܪܡܐ ܒܓܗܢܐ܀ ܐܬܐܡܪ
ܕܝܢ ܕܡܢ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ܆ ܢܬܠ ܠܗ ܟܬܒܐ
32 ܕܫܘܒܩܢܐ܀* ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܡܢ ܕܢܫܪܐ *ἀποστασίου
ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܙܢܝܘܬܐ܆ ܥܒܕ ܠܗ̇
33 ܕܬܓܘܪ܆ ܘܗܘ ܕܐܢ ܠܫܒܝܩܬܐ ܢܣܒ܆ ܓܐܪ܀ ܬܘܒ
ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܩܕ̈ܡܝܐ ܠܐ ܬܕܓܠ ܒܡܘ̈ܡܬܐ. ܬܦܪܘܥ
34 ܕܝܢ ܠܡܪܝܐ ܡܘ̈ܡܬܐ ܕܝܠܟ܀ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܠܐ ܬܐܡܘܢ ܣܟ. ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܡܛܠ ܕܟܘܪܣܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܐܠܗܐ.
35 ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܘܒܫܐ ܐܝܬܘܗ̇ ܕܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܐ ܕܝܠܗ.
ܘܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܡܠܟܐ

membris tuis, et non totum corpus tuum conjiciatur in gehen-
30 nam. Et ſi manus tua dextera offendat te, amputa eam, et ab-
jice abs te: expedit tibi enim, ut pereat unum ex membris tuis,
31 et non totum corpus tuum conjiciatur in gehennam. Dictum eſt
autem, Quiſquis dimiſerit uxorem ſuam, det ei libellum abſceſ-
32 ſionis. Ego autem dico vobis, quiſquis dimiſerit uxorem ſuam,
excepta cauſa fornicationis, facit eam mœchari: et qui dimiſſam
33 duxerit, adulterium committit. Rurſum audiſtis quod dictum fue-
rit veteribus, Non mentieris in juramentis, perſolves autem Do-
34 mino juramenta tua. Ego autem dico vobis, Ne juretis omnino:
35 non per cœlum, quia thronus eſt Dei. Neque per terram, quia
ſcabellum eſt ſub pedibus ejus: neque per Hieroſolymam, quia urbs

ܕܪܒܐ. ܐܦܠܐ ܒܪܫܟ ܬܐܡܐ·: ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ 36
ܚܕܐ ܡܢܬܐ ܕܣܥܪܐ ܚܘܪܬܐ ܐܘ ܐܘܟܡܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܢܗܘܐ ܕܝܢ ܡܠܬܟܘܢ 37
ܐܝܢ ܐܝܢ·: ܘܠܐ ܠܐ. ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܝܬܝܪ ܡܢ
ܗܠܝܢ. ܡܢ ܒܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ·: ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ·: ܥܝܢܐ 38
ܚܠܦ ܥܝܢܐ·. ܘܫܢܐ ܚܠܦ ܫܢܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 39
ܠܟܘܢ·: ܠܐ ܬܩܘܡܘܢ ܠܘܩܒܠ ܒܝܫܐ·: ܐܠܐ ܐܝܢܐ ܗܘ
ܕܡܚܐ ܠܟ ܥܠ ܦܟܟ ܕܝܡܝܢܐ. ܩܪܒ ܠܗ ܐܦ
ܗܘ ܐܚܪܢܐ. ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܠܡܬܕܢ ܥܡܟ ܘܟܘܬܝܢܟ ܕܢܣܒ 40
ܠܡܥܛܦܟ·: ܫܒܘܩ ܠܗ ܐܦ ܡܪܛܘܛܐ·: ܘܡܢ ܐܢܫ ܕܫܚܪ ܠܟ 41
* ܐܢܓܪܝܐ ܡܝܠܐ ܚܕ·: ܙܠ ܥܡܗ ܬܪܝܢ. ܠܡܢ ܕܫܐܠ ܠܟ 42
ܗܒ. ܘܠܡܢ ܗܘ ܕܨܒܐ ܠܡܬܙܦ ܡܢܟ. ܠܐ ܬܗܦܘܟ ܐܦܝܟ·:
ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ·: ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܘܬܣܢܐ ܠܒܥܠܕܒܒܟ·: 43
ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ·: ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ ܕܠܟܘܢ. 44

* αγγαρευση

est Regis magni. Neque per caput tuum jurabis, quia non po- 36
tes unum capillum album aut nigrum facere. Sit autem sermo 37
vester, Etiam, etiam; Non, non: quicquid autem excedit hæc,
a malo est. Audistis quod dictum fuerit, Oculum pro oculo, et 38
dentem pro dente. Ego autem dico vobis, Ne surgatis contra 39
malum: sed qui percutit te super maxillam tuam dexteram, ob-
verte ei etiam alteram. Et qui vult contendere tecum, et tuni- 40
cam tuam capere, relinque ei etiam pallium. Et qui angariabit 41
te *ad* milliarium unum, abi cum eo duo. Illi, qui petit abs te, 42
da: et qui vult mutuari abs te, ne averte *ab eo* faciem tuam.
Audistis quod dictum fuerit, Diliges proximum tuum, et odio ha- 43
bebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis, Diligite inimicos 44

ܒܪܟܘ ܠܗܠܝܢ ܕܠܛܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܫܦܝܪ ܥܒܕܘ ܠܗܠܝܢ
ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܨܠܘ ܚܠܦ ܗܢܘܢ ܕܒܙܝܢ ܠܟܘܢ ܘܪܕܦܝܢ
45 ܠܟܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܒܢܝܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܂ ܗܘ
ܕܡܕܢܚ ܫܡܫܗ ܕܝܠܗ ܥܠ ܒܝ̈ܫܐ ܘܛܒ̈ܐ܂ ܘܡܡܛܪ ܥܠ
46 ܟܐܢ̈ܐ ܘܥܘ̈ܠܐ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܬܚܒܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܡܚܒܝܢ ܠܟܘܢ܂
ܡܢܐ ܐܓܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܐܦ ܡܟ̈ܣܐ܂ ܗܝ ܗܕܐ ܥܒܕܝܢ܀
47 ܘܐܢ ܬܫܐܠܘܢ ܒܫܠܡܐ ܕܪ̈ܚܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܒܠܚܘܕ܂ ܡܢܐ ܝܬܝܪܐ
48 ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܐܦ ܥܡ̈ܡܐ܂ ܗܟܢܐ ܥܒܕܝܢ܂ ܗܘܘ
ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܡܫܡܠܝܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܫܡܝܢܐ
1 ܡܫܡܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܚܙܘ ܕܝܢ ¹ܕܡܪܚܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܠܐ CAP. VI.
ܬܥܒܕܘܢܗ ܩܕܡ ܒ̈ܢܝܢܫܐ܂ ܐܝܟ ܗܝ ܕܬܬܚܙܘܢ ܠܗܘܢ.
ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ܂ ܐܓܪܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܠܘܬ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ

vestros; benedicite iis qui maledicunt vobis; benefacite iis qui
oderunt vos; et orate pro iis qui diripiunt vos, et persequuntur
45 vos: Ut sitis filii Patris vestri qui *est* in cœlis: qui oriri facit
solem suum super malos et bonos; et pluit super justos et in-
46 justos. Si enim dilexeritis eos qui diligunt vos, quod præmium
47 est vobis? nonne etiam publicani id ipsum faciunt? Et si sa-
lutaveritis amicos vestros tantum, quid amplius facitis? nonne
48 etiam ethnici ita faciunt? Estote igitur vos perfecti, sicut Pater
1 vester cœlestis perfectus est. Attendite autem eleemosynam ves- CAP. VI.
tram, ne faciatis eam coram hominibus, ut spectemini ab iis:
alioqui merces non est vobis apud Patrem vestrum qui *est* in

1 ܕܡܪܚܡܢܘܬܐ] In margine MSti ἐλεημοσύνην.
ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪܝܢ ܒܣܘܪܝܝܐ ܙܕܩܬܐ܀

ܕܒܫܡܝܐ ܀ ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܡܪܚܡܢܘܬܐ܂ ܠܐ 2
ܬܝܒܒ⁻ ܒܫܝܦܘܪܐ ܩܕܡܝܟ܂ ܐܝܟ ܕܢܣܒ̈ܝ ܐ̈ܦܐ ܥܒܕܝܢ
ܒܟܢܘ̈ܫܬܐ ܘܒܫܘ̈ܩܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܒܚܘܢ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ.
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܩܒܠܘܗܝ ܠܐܓܪܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܢܬ 3
ܕܝܢ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܡܪܚܡܢܘܬܐ܂ ܠܐ ܬܕܥ ܣܡܠܟ ܡܢܐ
ܥܒܕܐ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܐ ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟ 4
ܒܟܣܝܐ܂ ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ܂ ܗܘ ܦܪܥ ܠܟ
ܒܓܠܝܐ ܀ ܘܐܡܬܝ [1] ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܂ ܠܐ ܬܗܘܐ ܐܝܟ ܢܣܒ̈ܝ 5
ܐ̈ܦܐ܂ ܕܪܚܡܝܢ ܕܒܟܢܘ̈ܫܬܐ ܘܒܩܘܪ̈ܢܬܐ ܕܦܠܛܝ̈ܐ ܢܩܘܡܘܢ
ܠܡܨܠܝܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܕܩܒܠܘܗܝ ܠܐܓܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܡܬܝ 6
ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܂ ܥܘܠ ܠܬܘܢܐ ܕܝܠܟ ÷ [2] ܘܟܕ ܐܚܕ ܐܢܬ ܬܪܥܐ

cœlis. Quando igitur facis eleemosynam, ne clanxeris ⁻ buccina ✓ 2
ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis et in vicis, ut glori-
ficentur ab hominibus: amen dico vobis, quod acceperunt mer-
cedem suam. Tu autem quum facis eleemosynam, ne sciat sini- 3
stra tua quid facit dextera tua: Ut sit eleemosyna tua in occulto: 4
et Pater tuus qui videt in occulto, ipse rependet tibi in propa-
tulo. Et † quum oras, non eris sicut hypocritæ: quia amant 5
in synagogis et angulis platearum stare ad orandum, ut conspi-
ciantur ab hominibus: amen dico vobis quod acceperunt mer-
cedem suam. Tu autem quum oras, intra in conclave tuum; 6
et ‡ quum clauseris ostium tuum, ora Patrem tuum, qui *est* in

1 In margine MSti ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܀

2 ܘܐܚܘܕ ܬܪܥܟ ܘܨܠܝ ܀

† Lectio marg. Quum oratis, non eritis.

‡ Claude ostium tuum, et ora.

ܕܒܟܣܝ܆ ܨܠܝ ܠܐܒܘܟ ܠܗܘ ܕܒܟܣܝܐ܆ ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ
7 ܒܟܣܝܐ܆ ܢܦܪܥ ܠܟ ܒܓܠܝܐ܀ ܡܐ ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ܆
ܠܐ * ܬܦܩܩܘܢ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܟ ܚܢܦܐ. ܣܒܪܝܢ ܓܝܪ
8 ܕܒܣܘܓܐܐ ܕܡܡܠܠܗܘܢ ܡܫܬܡܥܝܢ. ܠܐ ܗܟܝܠ
ܬܬܕܡܘܢ ܠܗܘܢ.. ܝܕܥ ܓܝܪ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܫܡܝܢܐ ܡܢܐ
9 ܕܡܣܬܢܩܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܩܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢܝܗܝ. ܗܟܢܐ
ܗܟܝܠ ܨܠܘ ܐܢܬܘܢ܀ ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ܆ ܢܬܩܕܫ
10 ܫܡܟ ܕܝܠܟ. ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ. ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. ܐܝܟ
11 ܕܒܫܡܝܐ. ܐܦ ܒܐܪܥܐ. ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ
12 ܗܒ ܠܢ ܝܘܡܢܐ. ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܘܒܝܢ ܕܝܠܢ܆ ܐܝܟ ܕܐܦ
13 ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܠܚܝܒܝܢ ܕܝܠܢ. ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܆ ܐܠܐ
ܦܨܢ ܡܢ ܒܝܫܐ܆ ܡܛܠ ܕܕܝܠܟ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܘܚܝܠܐ
14 ܘܬܫܒܘܚܬܐ܆ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܬܫܒܩܘܢ

* μη βαττολογη-σητε

occulto: et Pater tuus qui videt in occulto, rependet tibi in pro-
7 patulo. Quum oratis autem, ne loquamini multa, ficut ethnici:
putant enim quod in multitudine fermonis eorum exaudiantur.
8 Ne igitur affimilemini illis: novit enim Pater vefter cœleftis qui-
9 bus opus fit vobis, antequam petatis ipfum. Sic igitur orate
vos: Pater nofter qui *es* in cœlis, fanctificetur nomen tuum:
10 Veniat regnum tuum: fiat voluntas tua, ficut in cœlis, etiam in
11 12 terra. Panem noftrum neceffarium da nobis hodie. Et remitte
nobis debita noftra, ficut etiam nos remittimus debitoribus no-
13 ftris. Et ne inducas nos in tentationem, fed libera nos a malo.
Quia tuum eft regnum, et potentia, et gloria in fecula. Amen.
14 Si enim remiferitis hominibus delicta eorum, remittet etiam

ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܣܘܪ̈ܚܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܫܒܘܩ ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܒܘܟܘܢ
ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܣܘܪ̈ܚܢܐ 15
ܕܝܠܗܘܢ܆ ܐܦ ܠܐ ܐܒܘܟܘܢ ܫܒܩ ܠܟܘܢ ܣܘܪ̈ܚܢܐ
ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܨܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܟܡܝܪ̈ܐ 16
ܐܝܟ ܢܣܒܝ̈ ܒܐ̈ܦܐ. ܡܚܒܠܝܢ ܓܝܪ ܦܪ̈ܨܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܨܝܡܝܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܩܒܠܘܗܝ ܠܐܓܪܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ܆ 17
ܡܫܘܚ ܪܫܐ ܕܝܠܟ܆ ܘܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܟ ܐܫܝܓ. ܐܝܟܢܐ 18
ܕܠܐ ܬܬܚܙܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ܆ ܐܠܐ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܒܟܣܝܐ
ܕܒܟܣܝܐ. ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ ܦܪܥ ܠܟ. ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ 19
ܠܟܘܢ ܣܝܡ̈ܬܐ ܒܐܪܥܐ. ܐܝܟܐ ܕܣܣܐ ܘܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ܆
ܘܐܝܟܐ ܕܓܢ̈ܒܐ ܦܠܫܝܢ ܘܓܢܒܝܢ܀ ܣܝܡܘ ܠܟܘܢ ܕܝܢ 20
ܣܝܡ̈ܬܐ ܒܫܡܝܐ. ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܣܣܐ ܘܠܐ ܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ܆ ܘܐܝܟܐ

vobis Pater veſter cœleſtis : Si autem non remiſeritis hominibus 15
delicta eorum, neque Pater veſter remittet vobis delicta veſtra.
Quando autem jejunatis, ne eſtote atrati, ſicut hypocritæ: cor- 16
rumpunt enim facies ſuas, ut conſpiciantur hominibus, quod je-
junent: amen dico vobis, quod acceperunt mercedem ſuam. Tu 17
autem quum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava:
Ut non conſpiciaris hominibus quod jejunes, ſed Patri tuo, 18
qui *eſt* in occulto: et Pater tuus, qui videt in occulto, re-
pendet tibi. Ne reponatis vobis theſauros in terra, ubi tinea 19
et ærugo corrumpit; et ubi fures perfodiunt, et furantur. Re- 20
ponite vobis autem theſauros in cœlis, ubi neque tinea neque
ærugo corrumpit, et ubi fures non perfodiunt, neque furan-

21 ܕܓ̈ܢܒܐ ܠܐ ܦܠܫܝܢ. ܘܠܐ ܓܢܒܝܢ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܝܗ̇
22 ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܒܟܘܢ ܀ ܫܪܓܐ ܕܦܓܪܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܥܝܢܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܬܗܘܐ ܦܫܝܛܬܐ. ܟܠܗ
23 ܦܓܪܟ ܢܗܝܪܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܒܝܫܬܐ ܬܗܘܐ.
ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܚܫܘܟܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ
24 ܚܫܘܟܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܚܫܘܟܐ ܟܡܐ ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܡܨܐ ܠܬܪܝܢ ܡܪ̈ܘܬܐ
ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ. ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܪܚܡ.
ܐܘ ܕܚܕ ܢܬܠܩܦ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܒܣܐ. ܠܐ ܡܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ
25 ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ ܘܠܡܡܘܢܐ ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ: ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܠܢܦܫܟܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܢܐ ܬܫܬܘܢ:
ܘܠܐ ܠܦܓܪܟܘܢ ܡܢܐ ܬܠܒܫܘܢ. ܠܐ ܢܦܫܐ ܝܬܝܪܐ ܐܝܬܝܗ̇
26 ܡܢ ܬܪܣܝܬܐ: ܘܦܓܪܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ: ܚܘܪܘ ܒܦܪ̈ܚܬܐ
ܕܫܡܝܐ: ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ ܘܠܐ ܟܢܫܝܢ ܠܐܘܨܪ̈ܐ. ܘܐܒܘܟܘܢ

21 tur. Ubi enim eſt theſaurus veſter, illic erit etiam cor veſtrum.
22 Lucerna corporis eſt oculus: ſi igitur oculus tuus fuerit ſimplex, to-
23 tum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus malus fue-
rit, totum corpus tuum tenebroſum erit. Si ergo lumen quod
24 *eſt* in te, tenebræ ſunt, tenebræ quantæ? Nemo poteſt duobus
dominis ſervire ſervitutem: aut enim unum odio habebit, et alte-
rum diliget; aut unius curam habebit, et alterum contemnet.
25 Non poteſtis Deo ſervire ſervitutem, et mammonæ. Propterea
dico vobis, ne eſtote ſoliciti animæ veſtræ, quid comedetis, et
quid bibetis: neque corpori veſtro, quid induetis. Nonne anima
præſtantior eſt quam alimentum, et corpus quam veſtimentum?
26 Intuemini volucres cœlorum, quia non ferunt, neque metunt,

ܗܘ ܫܡܝܢܐ ܡܬܪܣܐ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܬܘܢ
ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܗܘܢ: ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܟܕ ܝܨܦ ܡܨܐ 27
ܠܡܘܣܦܘ ܥܠ ܩܘܡܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ. ܘܡܛܠ 28
ܠܒܘܫܐ ܡܢܐ ܝܨܦܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܕܒܪܐ
ܐܝܟܢܐ ܪܒܝܢ. ܕܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ ܥܙܠܝܢ: ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: 29
ܕܐܦܠܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܒܟܠܗ ܫܘܒܚܗ ܐܬܟܣܝ ܐܝܟ
ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܥܣܒܐ ܕܚܩܠܐ ܕܝܘܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ: 30
ܘܡܚܪ ܒܬܢܘܪܐ ܡܬܬܪܡܐ: ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܡܠܒܫ: ܠܐ
ܣܓܝ ܝܬܝܪ ܠܟܘܢ: ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ 31
ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܢܐ ܢܐܟܘܠ ܐܘ ܡܢܐ ܢܫܬܐ ܐܘ ܡܢܐ
ܢܬܟܣܐ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܥܡܡܐ ܒܥܝܢ: ܝܕܥ ܓܝܪ 32
ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܫܡܝܢܐ: ܕܡܬܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ.
ܒܥܘ ܕܝܢ ܩܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܗ: 33

neque congregant in horrea, et Pater veſter cœleſtis alit eas:
nonne vos multo præſtantiores eſtis illis. Quis autem ex vobis, 27
dum ſolicitus eſt, poteſt addere ad ſtaturam ſuam cubitum unum?
Et de veſtimento quid ſoliciti eſtis? conſiderate lilia deſerti, quo- 28
modo creſcant, quæ non laborant, neque nent. Dico vobis autem, 29
quod ne Solomon quidem in univerſa gloria ſua amictus fuit, ſicut
unum ex iſtis. Si autem gramen agri, quod hodie eſt, et cras in 30
clibanum conjicitur, Deus ſic veſtit, nonne multo magis vos,
puſilli fide. Ne igitur eſtote ſoliciti, dicentes, Quid comedemus, 31
aut quid bibemus, aut quo operiemur? Omnia enim hæc gentes 32
quærunt: novit enim Pater veſter cœleſtis, quod indigeatis his
omnibus. Quærite autem primum regnum Dei, et juſtitiam ejus, 33

34 ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܬܬܘܤܦܢ ܠܟܘܢ ܀ ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ ܕܡܚܪ.
ܗܘ ܓܝܪ ܡܚܪ ܢܨܦ ܕܢܦܫܗ ܕܝܠܗ. ܤܦܩܐ ܠܗ ܠܝܘܡܐ
1 2 ܒܝܫܬܐ ܕܝܠܗ ܀ ܠܐ ܬܕܘܢܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܬܕܝܢܘܢ. ܒܗܘ CAP. VII.
ܓܝܪ ܕܝܢܐ ܕܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܬܕܝܢܘܢ. ܘܒܗܘ ܟܝܠܐ ܕܟܝܠܝܢ
3 ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܓܠܐ
ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ· ܩܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܠܐ ܡܤܬܟܠ
4 ܐܢܬ. ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ· ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ
5 ܡܢ ܥܝܢܟ· ܘܗܐ ܩܪܝܬܐ ܒܥܝܢܐ ܕܝܠܟ. ܢܤܒ ܐܦܐ. ܐܦܩ
ܠܘܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ: ܘܗܝܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ
6 ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ ܀ ܠܐ ܬܬܠܘܢ ܩܘܕܫܐ
ܠܟܠܒ̈ܐ[1]. ܘܠܐ ܬܪܡܘܢ ܡܪ̈ܓܢܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܩܕܡ ܚܙܝܪ̈ܐ.
ܕܠܡܐ ܢܕܘܫܘܢ ܐܢܝܢ ܒܪ̈ܓܠܝܗܘܢ ܘܢܬܗܦܟܘܢ ܢܒܙܥܘܢܟܘܢ ܀
7 ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ. ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ

34 et hæc omnia adjicentur vobis. Ne igitur eſtote ſoliciti in craſti-
num: ipſum enim craſtinum curam habebit ſui ipſius: ſufficit
1 ipſi diei malum ſuum. Ne judicaveritis, ut ne judicemini. CAP. VII.
2 Quo enim judicio judicatis, judicabimini; et qua menſura me-
3 timini, metietur vobis. Quid autem vides feſtucam quæ *eſt* in
oculo fratris tui, trabem autem quæ *eſt* in oculo tuo, non animad-
4 vertis? Aut quomodo dices fratri tuo, ſine ejiciam feſtucam ex oculo
5 tuo, et ecce trabs in oculo tuo? Hypocrita, ejice primum tra-
bem ex oculo tuo, et tunc videbis ejicere feſtucam ex oculo fra-
6 tris tui. Ne detis ſanctum canibus: neque projiciatis margaritas
veſtras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus ſuis, et con-
7 vertantur *et* lacerent vos. Petite, et dabitur vobis; quærite, et in-

1 ܠܟܠܒ̈ܐ] Vide notas.

ܘܢܬܦܬܚ ܠܟܘܢ. ܟܠ ܓܝܪ ܗܘ ܕܫܐܠ ܢܣܒ. ܘܗܘ 8
ܕܒܥܐ ܡܫܟܚ. ܘܠܗܘ ܕܢܩܫ ܡܬܦܬܚ. ܐܘ ܡܢܘ 9
ܡܢܟܘܢ ܒܪܢܫܐ ܠܗܘ ܕܐܢ ܢܫܐܠ ܒܪܗ ܕܢܬܠ ܠܗ ܠܚܡܐ.
ܕܠܡܐ. ܟܐܦܐ ܡܘܫܛ ܠܗ. ܘܐܢ ܢܘܢܐ ܢܫܐܠ: ܕܠܡܐ: 10
ܚܘܝܐ ܡܘܫܛ ܠܗ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܕܒܝܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ: 11
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܛܒܬܐ ܠܡܬܠ ܠܒܢܝܐ ܕܝܠܟܘܢ.
ܟܡܐ ܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܢܬܠ ܛܒܬܐ
ܠܗܢܘܢ ܕܫܐܠܝܢ ܠܗ܀ ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܨܒܝܢ 12
ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ
ܠܗܘܢ. ¹ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ܀ ܥܘܠܘ 13
ܡܢ ܬܪܥܐ ܐܠܝܨܐ. ܡܛܠ ܕܦܬܝܐ ܗܝ ܬܪܥܐ ܘܪܘܝܚܐ ܐܘܪܚܐ
ܗܝ ܕܡܘܒܠܐ ܠܐܒܕܢܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܐܢܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܐܠܝܢ

venietis; pulſate, et aperietur vobis. Omnis enim qui petit, ac- 8
cipit; et is qui quærit, invenit; et illi qui pulſat, aperietur.
Aut quiſnam eſt ex vobis homo, quem ſi petierit filius ejus pa- 9
nem, num lapidem porriget ei? Et ſi piſcem petierit, num ſerpen- 10
tem porriget ei? Si igitur vos, qui mali eſtis, noſtis dona bona 11
dare filiis veſtris, quanto magis Pater veſter, qui *eſt* in cœlis, da-
bit bona iis qui petunt ab ipſo? Quæcunque igitur vultis ut fa- 12
ciant vobis homines, ſic etiam vos facite illis: † ſic enim eſt lex
et prophetæ. Introite per portam anguſtam: quia lata eſt porta et 13
ſpatioſa via quæ ducit in exitium, et multi ſunt ii qui ingrediuntur

1 ܗܟܢܐ] In margine MSti οὕτως. ܗܢܐ

† Sic] Lectio marg. Hæc.

14 ܒܗ̇. ܡܐ ܐܠܝܨ ܗܘ ܬܪܥܐ ܘܥܩܝܣܐ ܐܘܪܚܐ ܗܝ ܕܡܘܒܠܐ
15 ܠܚܝܐ. ܘܙܥܘܪܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܟܚܝܢ ܠܗ̇. ܐܙܕܗܪܘ
ܕܝܢ ܡܢ ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܬܝܢ ܠܘܬܟܘܢ ܒܠܒܘܫܐ ܕܥܪܒܐ
16 ܕܠܓܘ. ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܒܐ ܚܛܘܦܐ. ܡܢ
ܦܐܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܫܬܘܕܥܘܢ ܐܢܘܢ. ܕܠܡܐ ܡܩܛܦܝܢ ܡܢ
17 ܟܘܒܐ ܥܢܒܐ: ܐܘ ܡܢ ܐܛܕܐ ܠܬܐܢܐ. ܗܟܢܐ ܟܠ ܐܝܠܢܐ
ܛܒܐ ܦܐܪܐ ܛܒܐ ܥܒܕ. ܐܝܠܢܐ ܕܝܢ ܒܝܫܐ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ
18 ܥܒܕ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ ܠܡܥܒܕ. ܘܠܐ
19 ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܡܥܒܕ. ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ
20 ܦܐܪܐ ܛܒܐ. ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܬܪܡܐ. * ܐܦ ܗܟܝܠ ܡܢ
21 ܦܐܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܫܬܘܕܥܘܢ ܐܢܘܢ. ܠܐ ܗܘ ܟܠ ܕܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝ
ܡܪܝ. ܥܐܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܐ
22 ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܣܓܝܐܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܝ ܒܗܘ ܝܘܡܐ.

* ܢܦܠ

14 per eam. Quam! angusta est porta, et arcta via quæ ducit ad
15 vitam: et pauci sunt illi qui inveniunt eam. Cavete autem vobis
a prophetis mendacibus, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium,
16 intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognos-
cetis eos: num colligunt de spinis uvas, aut de carduis ficus?
17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: arbor autem mala fruc-
18 tus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere,
19 neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor quæ non
20 facit fructum bonum, exscinditur, et in ignem conjicitur. Igitur
21 ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi,
Domine, Domine, introibit in regnum cœlorum, sed qui facit
22 voluntatem Patris mei qui *est* in cœlis. Multi dicent mihi in illo

ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ. ܠܐ ܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܐܬܢܒܝܢ. ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܟ
ܕܝܘܐ ܐܦܩܢ: ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܚܝܠܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܥܒܕܢ.
23 ܘܗܝܕܝܢ ܐܘܕܐ ܠܗܘܢ. ܕܠܐ ܡܡܬܘܡ ܝܕܥܬܟܘܢ. ܐܬܦܪܩܘ
24 ܡܢܝ. ܦܠܚ̈ܝ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ܀ ܟܠ ܗܘܟܝܠ ܕܫܡܥ
ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܘܥܒܕ ܠܗܘܢ: ܡܬܕܡܐ[1] ܐܢܐ ܠܗ
ܠܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܒܢܐ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܗ ܥܠ
25 ܫܘܥܐ. ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ. ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܘܬܐ. ܘܢܫ̈ܒܝ ܪ̈ܘܚܐ.
ܘܐܬܪܡܝܘ* ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܠܐ ܢܦܠ. ܡܫܬܐܣܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܠ
26 ܫܘܥܐ. ܘܟܠ ܗܘ ܕܫܡܥ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܘܠܐ ܥܒܕ
ܠܗܘܢ: ܢܬܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܣܟܠܐ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܒܢܐ ܠܒܝܬܐ
27 ܕܝܠܗ ܥܠ ܚܠܐ. ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܘܬܐ. ܘܢܫ̈ܒܝ
ܪ̈ܘܚܐ. ܘܐܬܛܪܦܘ[2] ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܢܦܠ. ܘܐܝܬܘܗ̇ ܗܘܬ.

* προσέπεσον

die, Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et
in nomine tuo dæmonia ejecimus, et in nomine tuo virtutes multas
23 fecimus? Et tunc confitebor illis, quod nunquam novi vos: dif-
24 cedite a me operarii iniquitatis. Omnis igitur qui audit fermones
meos iftos, et facit eos, † affimilabo eum viro fapienti, qui ædi-
25 ficavit domum fuam fuper petram: Et defcendit pluvia, et ve-
nerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et
26 non cecidit: fundata erat enim fuper petram. Et omnis qui audit
fermones meos iftos, et non facit eos, affimilabitur viro fatuo, qui
27 ædificavit domum fuam fuper arenam: Et defcendit pluvia, et ve-
nerunt flumina, et flaverunt venti, et impegerunt in domum illam,

1 ܡܬܕܡܐ] In margine MSti ܢܬܕܡܐ

2 ܘܐܬܛܪܦܘ] ܘܐܬܛܪܦܘ ܒܡܘܫܠܬܐ
ܘܐܬܪܡܝܘ
προσέκοψαν.

† affimilabo eum] Lectio marg. Affimilabitur.

28 ܦܩܘܠܬܐ ܕܝܠܗ ܪܒܬܐ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡ̈ܠܐ
ܗܠܝܢ܆ ܐܬܕܡܪܘ ܗܘܘ ܟܢ̈ܫܐ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܗ܆
29 ܐܠܦܗܘܢ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܠܦ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
1 ܫܘܠܛܢܐ܆ ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܀ ܟܕ ܢܚܬ CAP. VIII.
2 ܕܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ ܢܩܦܘܗܝ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܗܐ ܓܪܒܐ
ܩܪܒ ܣܓܕ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝܐ܆ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ܆ ܡܨܐ
3 ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܝ. ܘܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܐ ܩܪܒ ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ
ܐܡܪ܆ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܐܬܕܟܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܬܕܟܝܬ ܓܪܒܐ ܕܝܠܗ.
4 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܚܙܝ܆ ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ. ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܝ ܢܦܫܟ
ܠܟ ¹ܠܟܗܢܐ܆ ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܗܘ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܐ
5 ܕܝܠܗܘܢ܀ ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܗܘ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܩܪܒ ܠܗ ²ܪܫ ܡܐܐ
6 ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ ܘܐܡܪ܆ ܡܪܝܐ܆ ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ ܪܡܐ ܡܫܪܝܐ

28 et cecidit: et fuit ruina ejus magna. Et factum est, quum fini-
visset Jesus sermones istos, obstupescerent turbæ super doctrina
29 ejus. Erat enim docens eos sicut habens potestatem, et non sicut
1 Scribæ eorum et Pharisæi. Quum autem descendisset de monte, CAP. VIII.
2 sequutæ sunt eum turbæ multæ. Et ecce leprosus venit, *et* ado-
3 ravit eum, dicens, Domine, si vis, potes mundare me. Et
quum extendisset manum, tetigit eum Jesus, dicens, Volo; mun-
4 dus esto. Et statim mundata fuit lepra ejus. Et dicit ei Jesus,
Vide ne ulli dicas: sed abi, ostende teipsum Sacerdoti, et offer
5 oblationem quam jussit Moses, in testimonium eorum. Quum
ingressus esset autem ipse Capernaum, accessit ad eum † Cen-
6 turio, rogans eum, Et dicens, Domine, puer meus jacet para-

1 ܠܟܗܢܐ] In margine MSti ܠܟܗܢܐ ܚܕ
2 ܪܫ ܡܐܐ] ἑκατοντάρχος. ܪܫ ܐܠܦ̈ܐ

† Centurio] Lectio marg. Chiliarchus.

ܒܒܝܬܐ܆ ܟܕ ܒܝܫܐܝܬ ܡܫܬܢܩ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ 7
ܐܬܐ܂ ̄ ܘ ✓ ܐܣܝܘܗܝ. ܘܥܢܐ ܗܘ ܩܢܛܘܪܝܘܢ ܐܡܪ. 8
ܡܪܝ܆ ܠܐ ܐܢܐ ܕܫܘܐ ܕܬܚܝܬ ܡܛܠܠܝ ܬܥܘܠ. ܐܠܐ
ܒܠܚܘܕ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ܆ ܘܢܬܐܣܐ ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ. ܐܦ ܓܝܪ 9
ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܐܢܐ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ. ܕܐܝܬ ܠܝ ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ
ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܙܠ ܘܐܙܠ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܬܐ
ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܐ ܕܝܠܝ ܥܒܕ ܗܕܐ ܘܥܒܕ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ 10
ܝܫܘܥ ܐܬܕܡܪ܆ ܘܐܡܪ ܠܗܢܘܢ ܕܢܩܦܝܢ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ¹ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ ܕܐܟܘ ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܫܟܚܬ ܀
ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܕܣܓܝܐܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪܒܐ 11
ܢܐܬܘܢ܆ ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܐܝܣܚܩ ܘܝܥܩܘܒ
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܒܢܝܐ ܕܝܢ ܕܡܠܟܘܬܐ ܢܬܐܦܩܘܢ 12

lyticus domi, male tortus. Et dicit ei Jesus, Ego veniam ̄ et ✓ 7
sanabo eum. Et respondens Centurio dixit, Domine, non sum 8
dignus ut sub tectum meum ingrediaris: sed tantum dic verbo,
et sanabitur puer meus. Etiam enim ego homo sum, sub potest- 9
ate *constitutus*, habens sub me milites: et dico huic, Vade, et
vadit; et alii, Veni, et venit; et servo meo, Fac hoc, et facit.
Quum audivisset autem Jesus admiratus est, et dixit iis qui 10
sequebantur eum, Amen dico vobis, † neque in Israel ta-
lem fidem inveni. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente 11
et Occidente venient, et accumbent cum Abrahamo, et Isaaco,
et Jacobo in regno cœlorum: Filii autem regni ejicientur in te- 12

1 ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ] In margine MSti ܕܐܦܠܐ܂ ܘܠܐ ܠܚܕ ܐܢܫ

† neque in Israel] Lectio marg. Neque apud quenquam in Israel.

13 ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ܀ ܘܐܡܪ
ܝܫܘܥ ܠܗܘ ܩܢܛܪܘܢܐ ܙܠ. ܘܐܝܟ ܕܗܝܡܢܬ ܢܗܘܐ ܠܟ.
ܘܐܬܐܣܝ ܛܠܝܐ ܕܝܠܗ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܗܝ. ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܗܘ
ܩܢܛܪܘܢܐ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܫܟܚܗ ܠܛܠܝܐ
14 ܟܕ ܚܠܝܡ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ ܕܦܛܪܘܣ.
15 ܚܙܐ *ܠܚܡܬܗ ܕܪܡܝܐ ܘܡܫܬܠܗܒܐ ܒܐܫܬܐ. ܘܩܪܒ * πενθερα
ܒܐܝܕܗ ܘܫܒܩܬܗ *ܐܫܬܐ. ܘܩܡܬ ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗ܀ * ὁ πυρετος
16 ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܗ ܕܝܘܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܦܩ
ܐܢܝܢ ܠܪܘܚܐ[1] ܒܡܠܬܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ
17 ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܣܝ܆ ܐܝܟ ܕܢܫܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܐ ܒܝܕ
ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܗܘ *ܠܟܘܪܗܢܝܢ ܕܝܠܢ ܢܣܒ. * ἀσθενειας
18 ܘܠܟܐܒܝܢ ܫܩܠ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ

13 nebras exteriores: illic erit fletus et ſtridor dentium. Et dixit
Jeſus Centurioni, Abi: et ſicut credidiſti, fiat tibi. Et ſanatus eſt
puer ejus in hora illa. Et quum reverſus eſſet Centurio in do-
14 mum ſuam, in illa hora invenit puerum ſanum. Et quum ve-
niſſet Jeſus in domum Petri, vidit ſocrum ejus decumbentem, et
15 inflammatam febri. Et tetigit manum ejus, et reliquit eam febris:
16 et ſurrexit, et miniſtrabat ei. Quum autem veſpera eſſet, ob-
tulerunt ei dæmoniacos multos: et ejecit ſpiritus verbo, et omnes
17 male habentes ſanavit. Ut impleretur id quod dictum eſt per
Eſaiam prophetam, dicentem, Ipſe infirmitates noſtras ſuſcepit,
18 et morbos portavit. Quum vidiſſet autem Jeſus turbas multas

1 ܐܢܝܢ ܠܪܘܚܐ] In margine MSti τα πνευματα. ܗ̄ ܒܡܠܬܐ

ܠܘܬܗ܂ ܦܩܕ ܠܡܐܙܠ ܠܥܒܪܐ܀ ܘܩܪܒ ܣܦܪܐ ܚܕ 19
ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ܂ ܐܬܐ ܒܬܪܟ ܠܐܬܪ ܕܐܙܠ ܐܢܬ܂ ܘܐܡܪ 20
ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܬܥܠܐ * ܢܩܥܐ * ܐܝܬ ܠܗܘܢ܂ ܘܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܡܛܠܠܐ܂ ܠܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ܂ ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ
ܪܫܗ܀ ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܪܝ܂ 21
ܐܦܣ ܠܝ ܠܘܩܕܡ ܐܙܠ ܐܩܒܘܪ ܠܐܒܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ 22
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܬܐ ܒܬܪܝ܂ ܘܫܒܘܩ ܡܝ̈ܬܐ ܩܒܪܝܢ ܡܝ̈ܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܗ ܠܐܠܦܐ܂ ܢܩܦܘܗܝ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܂ 23
ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܐ ܒܝܡܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܐ ܬܬܟܣܐ ܡܢ 24
ܓܠܠ̈ܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܟ ܗܘܐ܂ ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܐܥܝܪܘܗܝ 25
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ ܡܪܢ ܦܪܘܩܝܢ܂ ܐܒܕܝܢ ܚܢܢ܂ ܘܐܡܪ 26
ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܕܚܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ܀
ܗܝܕܝܢ ܩܡ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܝܡܐ܂ ܘܗܘܐ ܫܠܝܐ ܪܒܐ

* ἀλώπεκες
* φωλεὺς

apud ſe, juſſit ire in ulteriorem ripam. Et quum acceſſiſſet 19
Scriba quidam, dixit ei, Magiſter, ſequar te quocunque abieris. Et 20
dicit ei Jeſus, Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos;
Filius autem hominis non habet ubi fulciat caput. Alius autem 21
ex diſcipulis ejus dixit ei, Domine, permitte mihi primum *ut*
abeam et ſepeliam patrem meum. Jeſus autem dixit ei, Sequere 22
me, et ſine mortuos ſepelire mortuos ſuos. Et quum aſcen- 23
diſſet ipſe in navem, ſequuti ſunt eum diſcipuli ejus. Et ecce, 24
motus magnus factus eſt in mari, ita ut navis operiretur a
fluctibus: ipſe vero dormiebat. Et acceſſerunt diſcipuli ejus, 25
et excitaverunt eum, dicentes, Domine ſerva nos, perimus.
Et dicit illis, Cur timidi eſtis, puſilli fide? Tunc quum ſur- 26
rexiſſet, objurgavit ventos et mare: et facta eſt tranquillitas

27 ܪܒܬܐ. ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܐܬܕܡܪܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܝܟ ܐܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
28 ܗܢܐ܆ ܕܐܦ ܪ̈ܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ
ܠܥܒܪܐ ܠܐܬܪܐ ¹ܕܓܕܪ̈ܝܐ܆ ܐܪܥܘܗܝ ܬܪܝܢ ²ܕܝ̈ܘܢܐ ܕܢܦܩܝܢ
ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܘ̈ܪܐ܆ ܚܣܝ̈ܢܐ ܛܒ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚ ܐܢܫ
29 ܠܡܥܒܪ ܒܗܝ ܐܘܪܚܐ ܗܝ. ܘܗܐ ܩܥܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ
ܠܢ ܘܠܟ. ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܬܝܬ ܠܗܪܟܐ ܩܕܡ ܙܒܢܐ
30 ܠܡܫܢܩܘ ܠܢ. ܐܝܬ ܗܘܬ ܕܝܢ ܪܚܝܩܐ ܡܢܗܘܢ ܡܪܥܝܬܐ
31 ܕܚܙܝ̈ܪܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܕܪܥܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܝ̈ܘܐ ܡܒܥܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܢ ܡܦܩ ܐܢܬ ܠܢ܆ ܐܦܣ ܠܢ ܠܡܐܙܠ
32 ܠܡܪܥܝܬܐ ܕܚܙܝ̈ܪܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ܀

27 magna. Homines autem mirati ſunt, dicentes, Qualis eſt hic?
28 quia et venti et mare obediunt ei. Et quum veniſſet ad ulteriorem
ripam, in regionem † Gadaræorum, occurrerunt ei duo dæmo-
niaci, exeuntes e ſepulchris, ſævi valde, adeo ut non poſſet quiſ-
29 quam *tranſire per viam illam. Et ecce clamaverunt, dicentes,*
Quid nobis et tibi, Jeſu Fili Dei? veniſti huc ante tempus tor-
30 quere nos? Erat autem longe ab iis grex porcorum multorum
31 paſcens: Illi autem dæmones rogabant eum, dicentes, Si ejicis nos,
32 permitte nobis abire in gregem porcorum. Et dixit iis, Abite. Ipſi

1 ܕܓܕܪ̈ܝܐ] In margine MSti ܓܪ̈ܓܣܝܐ
ܓܪ̈ܓܘܣܝܐ
Γεργεσηνῶν.

2 ܕܝ̈ܘܢܐ] ܕܡܬܕܝܘܢܝܢ

† Gadaræorum] Marg. Geraſenorum.
Gerguſenorum.
Γεργυσηνῶν.

ܐܙܠܘ ܠܒܩܪܐ ܕܚܙܝܪ̈ܐ܆ ܘܗܐ ܪܗܛ ܒܚܝܠܐ ܟܠܗ ܒܩܪܐ
ܠܝܡܐ ܘܐܬܚܢܩܘ ܒܡܝ̈ܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܪܥܝܢ 33
ܗܘܘ ܥܪܩܘ. ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ܆ ܐܘܕܥܘ ܟܠܗܝܢ܆
ܘܗܠܝܢ ܕܕܝܘ̈ܢܐ. ܘܗܐ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܢܦܩܬ ܠܐܘܪܥܗ 34
ܕܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ܆ ܒܥܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܢܥܒܪ ܡܢ
Cap. IX. ܬܚܘܡܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ܆ ܥܒܪ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ 1
* ἰδὼν *ܕܝܠܗ. ܘܗܐ ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܫܪܝܐ ܟܕ ܪܡܐ ܥܠ ܥܪܣܐ. 2
ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܐܡܪ ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ܆
ܐܬܠܒܒ ܒܪܝ. ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗ̈ܝܟ ܕܝܠܟ. ܘܗܐ ܐܢܫܝܢ 3
ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܐܡܪܘ ܒܝܢܝ ܢܦܫܗܘܢ. ܗܢܐ ܡܓܕܦ. ܘܟܕ ܝܕܥ 4
ܝܫܘܥ ܡܚܫܒܬܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܒܝ̈ܫܬܐ ܒܠܒ̈ܘܬܟܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܢܝܚ 5
ܦܫܝܩܐ ܠܡܐܡܪ. ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗ̈ܝܟ. ܐܘ ܠܡܐܡܪ

autem quum egreſſi eſſent, abierunt in gregem porcorum: et
ecce, cucurrit cum impetu grex totus per rupem in mare, et mor-
tui ſunt in aquis. Illi autem qui paſcebant, fugerunt: et quum 33
iviſſent in urbem, nunciaverunt omnia, et illa dæmoniaco-
rum. Et ecce, tota civitas exivit in occurſum Jeſu: et quum 34
Cap. IX. vidiſſent eum, rogaverunt eum ut tranſiret a finibus eorum. Et 1
quum aſcendiſſet in navem, trajecit, et venit in urbem ſuam.
Et ecce, offerebant ei paralyticum jacentem in lecto: et quum vi- 2
diſſet Jeſus fidem eorum, dixit paralytico, Bono ſis animo, fili mi,
remiſſa ſunt tibi peccata tua. Et ecce quidam ex Scribis dixerunt 3
intra ſe, Hic blaſphemat. Et quum cognoviſſet Jeſus cogitationes 4
eorum, dixit, Quid vos cogitatis mala in cordibus veſtris. Quid 5
enim eſt facilius, dicere, Remiſſa ſunt tibi peccata tua, aut dicere,

6 ܩܘܡ ܘܗܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩܘ ܚܛܗ̈ܐ: ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܙܠ
7 8 ܠܒܝܬܟ. ܘܩܡ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܢܫ̈ܐ
ܐܬܕܡܪܘ. ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ: ܗܘ ܕܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܝܟ
9 ܗܢܐ ܠܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ: ܚܙܐ
ܓܒܪܐ ܕܝܬܒ ܒܝܬ ܡܟܣܐ: ܕܡܬܩܪܐ ܡܬܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
10 ܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܩܡ ܢܩܦܗ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘܐ
ܒܒܝܬܐ: ܘܗܐ ܡܟ̈ܣܐ ܣܓܝܐܐ ܘܚܛܝ̈ܐ. ܐܬܘ ܐܣܬܡܟܘ
11 ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܐܡܪܘ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܥܡ ܡܟ̈ܣܐ ܘܚܛܝ̈ܐ ܐܟܠ
12 ܡܠܦܢܟܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܫܡܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

6 Surge et ambula. Ut autem cognoſcatis quod poteſtatem habet
Filius hominis in terra remittendi peccata, tunc dicit paralytico,
7 Surge, tolle lectum tuum, et abi domum tuam. Et quum ſur-
8 rexiſſet abiit domum ſuam. Quum vidiſſent autem turbæ, mi-
ratæ ſunt, et glorificaverunt Deum, qui dediſſet poteſtatem talem
9 hominibus. Et quum tranſiret Jeſus illinc, vidit hominem ſeden-
tem in telonio, dictum Matthæum: et dicit ei, Sequere me: et
10 ſurgens ſequutus eſt eum. Et factum eſt, quum accumberet in
domo, ecce multi publicani et peccatores venerunt *et* accubuerunt
11 cum Jeſu et cum diſcipulis ejus. Et quum vidiſſent Phariſæi dix-
erunt diſcipulis ejus, Quare cum publicanis et peccatoribus edit
12 magiſter veſter? Ipſe autem Jeſus quum audiviſſet, dixit iis,

ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܢܝܩܘܬܐ ¹ܠܚܠܝܡ̈ܐ ܥܠ ܐܣܝܐ: ܐܠܐ ܠܟܪ̈ܝܗܐ
13 ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܚܢܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܐ
14 ܠܙܕܝܩ̈ܐ. ܐܠܐ ²ܠܚܛܝ̈ܐ: ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ
ܘܐܡܪܝܢ ܠܡܢܐ ܚܢܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܨܝܡܝܢ ܣܓܝ. ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܕܝܢ ܠܐ ܨܝܡܝܢ
15 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢܝ̈ ܓܢܘܢܐ ܠܡܬܐܒܠܘ ܟܡܐ ܕܥܡܗܘܢ
ܗܘ ܚܬܢܐ. ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܐܡܬܝ ܕܢܫܬܩܠ ³ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ: ܘܗܝܕܝܢ
ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡ̈ܬܐ ܗܢܘܢ. ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܪܡܐ ܪܘܩܥܬܐ ܕܨܡܘܬܐ
16 ܚܕܬܐ ܥܠ ܠܒܘܫܐ ܒܠܝܐ. ܫܩܠ ܓܝܪ ⁴ܡܠܝܘܬܗ̇ ܡܢ ܠܒܘܫܐ. ܘܗܘܐ ܨܪܝܐ ܒܝܫܐ.
ܘܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙ̈ܩܐ ܒܠܝ̈ܐ. ܕܠܐ ܢܨܛܪܝܢ ܙܩ̈ܐ ܘܚܡܪܐ ܢܫܬܦܟ
17 ܐܦ * ܡܠܝܘܬܗ̇ ܡܢܗ ܗܘ ܡܪܝܐ: ܘܗܘܝܐ ܨܪܝܐ ܒܝܫܐ ܗܘܐ: ܘܠܐ

* πληρωμα αυτȣ

Non habent opus sani medico, sed male habentes. Ite vero, 13
discite quid sit, Misericordiam volo, et non sacrificium: non
enim veni vocare justos, sed † peccatores. Tunc accedunt ad 14
eum discipuli Johannis, dicentes, Quare nos et Pharisæi jejunamus
multum, discipuli tui autem non jejunant? Et dixit illis Jesus, 15
Num possunt filii thalami ‡ lugere, quamdiu cum illis est spon-
sus? venient autem dies quum auferetur ab iis sponsus, et tunc
|| jejunabunt. Nemo autem injicit injectionem panni impexi 16
in vestimentum vetus: aufert enim plenitudo ejus de illo vesti-
mento, et fissura pejor fit. Neque immittunt vinum novum 17

1 ܠܚܠܝܡ̈ܐ] In margine MSti ܠܚܠܝܡܐ
2 ܠܚܛܝ̈ܐ] ܠܬܝܒܘܬܐ
3 ܡܢܗܘܢ] ܡܢܗܘܢ
4 ܡܠܝܘܬܗ̇] ܡܠܝܘܬܗ̇ ܕܗܘ

† peccatores] Lectio marg. (Peccatores) ad pœnitentiam.
‡ lugere] jejunare.
|| jejunabunt] (jejunabunt) in illis diebus.

[illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]

in utres veteres: alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur,
et utres pereunt: ſed mittunt vinum novum in utres novos, et
18 utraque ſimul conſervantur. Quum hæc loqueretur illis, ecce
princeps quidam quum veniſſet, adoravit eum, dicens, Filia mea
jam mortua eſt: ſed veni, pone manum tuam ſuper eam, et vivet.
19 Et quum ſurrexiſſet Jeſus, ſequutus eſt eum, et diſcipuli ejus.
20 Et ecce mulier laborans profluvio ſanguinis annos duodecim,
quum acceſſiſſet a tergo illius, tetigit extremitatem veſtimenti
21 ejus. Dicebat enim in ſeipſa, Si tantum tetigero veſtimenta ejus,
22 ſervabor. Jeſus autem quum converſus eſſet et vidiſſet eam,
dixit, Bono ſis animo, Filia; fides tua ſervavit te. Et ſer-
23 vata eſt mulier ab illa hora. Et quum veniſſet Jeſus in do-

1 [illegible]] In margine MSti [illegible] κρασπέδου.

ܕܪ̈ܫܐ: ܘܚܙܐ ܠܙܡܪ̈ܐ ܘܠܟܢܫܐ ܕܡܫܬܓܫܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ 24
ܫܢܘ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܝܬܬ ܛܠܝܬܐ ܐܠܐ ܕܡܟܐ. ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ
ܥܠܘܗܝ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܦܩܘܗܝ ܠܟܢܫܐ ܗܘ ܥܠ. ܐܚܕܗ 25
ܒܐܝܕܗ. ܘܩܡܬ ܛܠܝܬܐ. ܘܢܦܩ ܫܘܥܐ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ 26
ܗܝ. ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ. ܢܩܦܘܗܝ ܬܪܝܢ ܣܡܝܐ 27
ܕܩܥܝܢ. ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܕܐܬܐ 28
ܠܒܝܬܐ. ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܣܡܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܥܒܕ ܗܕܐ.
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܢ. ܗܝܕܝܢ ܩܪܒ ܠܥܝܢܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. 29
ܐܝܟ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܐܬܦܬܚܝ ܥܝܢܝܗܘܢ 30
ܕܝܠܗܘܢ. ܘܐܟܐܐ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܚܙܘ. ܠܐ ܐܢܫ
ܢܕܥ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܦܩܘ ܐܘܕܥܘܗܝ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܗܝ. 31
ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ. ܩܪܒܘ ܠܗ ܚܪܫܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ 32

mum principis, et vidiſſet tibicines et turbam tumultuantem,
Dicit illis, Secedite: non enim mortua eſt puella; ſed dormit. 24
Et deridebant eum. Quum autem ejecta eſſet turba, ingreſſus 25
eſt, *et* apprehendit eam manu ejus: et ſurrexit puella. Et exivit 26
fama hæc in totam terram illam. Et quum digreſſus eſſet Jeſus 27
illinc, ſequuti ſunt eum duo cæci, clamantes, et dicentes, Miſe-
rere noſtri fili Davidis. Quum autem veniſſet domum, acceſſe- 28
runt ad eum illi cæci; et dicit illis Jeſus, Creditis quod poſſum
hoc facere? dicunt ei, Etiam Domine. Tunc tetigit oculos eo- 29
rum, dicens, Secundum fidem veſtram fiat vobis. Et aperti ſunt 30
oculi eorum: et graviter interminatus eſt iis Jeſus, dicens, Videte
ne quis ſciat. Illi vero quum exiviſſent, divulgaverunt famam ejus 31
in tota terra illa. Quum autem illi egreſſi eſſent, ecce obtulerunt 32

33 ܕܡܬܕܝܘܢ. ܘܡܢ ܕܢܦܩ ܗܘ ܕܝܘܐ ܡܠܠ ܗܘ ܕܐܠܡܐ.
ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܢܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܐܬܚܙܝ ܗܟܢܐ
34 ܒܐܝܣܪܝܠ ܀ ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܒܪܝܫܐ ܕܕܝܘܐ ܡܦܩ
35 ܕܝܘܐ ܀ ܘܡܟܪܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗܝܢ ܘܒܩܘܪܝܐ.
ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ ܘܡܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ.
36 [1]ܘܡܐܣܐ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ. ܘܟܠ ܡܚܝܠܘܬܐ ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ✓ ܠܟܢܫܐ ܐܬܪܚܡ ܡܛܠܬܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
37 ܕܡܫܚܩܝܢ ܘܫܕܝܢ. ܐܝܟ ܥܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܚܨܕܐ ܡܢ ܣܓܝܐ. ܦܥܠܐ ܕܝܢ.
38 ܙܥܘܪܐ. ܐܬܒܥܘ ܗܟܝܠ ܠܡܪܗ ܕܚܨܕܐ ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܩ ܦܥܠܐ
1 ܠܚܨܕܗ ܀ ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܝܗܒ Cap. X.
ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪܘܚܐ ܛܡܐܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܩܘܢ ܐܢܝܢ.

33 ei hominem mutum, dæmoniacum. Et poſtquam exiviſſet dæ-
monium, loquutus eſt mutus: et admiratæ ſunt turbæ, dicentes,
34 Nunquam apparuit ſic in Iſrael. Phariſæi autem dicebant, Per
35 principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Et circumibat Jeſus civi-
tates omnes et vicos, docens in ſynagogis eorum, et prædicans
Evangelium regni, et ſanans omnem morbum, et omnem infir-
36 mitatem. Quum vidiſſet autem # Jeſus ✓ turbas, miſericordia af-
fectus eſt propter eas, quia erant attriti et disjecti, ſicut oves quibus
37 non eſt paſtor. Tunc dicit diſcipulis ſuis, Meſſis quidem multa,
38 operarii autem pauci. Orate igitur Dominum meſſis, ut emittat
1 operarios in meſſem ſuam. Et quum vocaſſet ad ſe duodecim diſ- Cap. X.
cipulos ſuos, dedit illis poteſtatem adverſus ſpiritus immundos, ut

1 ܘܡܐܣܐ] In margine MSti ܘܡܐܣܐܘ

ܘܢܐܣܘܢ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ ܘܟܠ ܡܟܐܒܘܬܐ ܀ ܕܬܪܥܣܪ ܕܝܢ 2
ܫܠܝܚܐ܆ ܫܡܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ܂ ܩܕܡܝܐ܂ ܫܡܥܘܢ ܗܘ
ܕܐܬܐܡܪ ܟܐܦܐ܂ ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ܂ [1] ܝܥܩܘܒ ܗܘ
ܕܙܒܕܝ܂ [2] ܘܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ܂ [3] ܦܝܠܝܦܘܣ܂ ܘܒܪ 3
ܬܘܠܡܝ܂ ܬܐܘܡܐ܂ ܘܡܬܝ ܗܘ ܡܟܣܐ܂
ܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܚܠܦܝ܂ [4] ܘܠܒܝܘܣ ܗܘ ܕܐܬܟܢܝ
[5] ܬܕܝܘܣ܂ ܫܡܥܘܢ ܗܘ ܩܢܢܝܐ܂ ܘܝܗܘܕܐ 4
ܐܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ ܀ ܠܗܠܝܢ ܬܪܥܣܪ ܫܠܚ 5
ܝܫܘܥ܆ ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܒܐܘܪܚܐ ܕܥܡܡܐ܂ ܠܐ
ܬܐܙܠܘܢ܂ ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܐ܂ ܠܐ ܬܥܠܘܢ܂ ܙܠܘ ܠܘܬ ܕܝܢ 6

ejicerent eos, et ſanarent omnem morbum et omnem infirmita-
tem. Duodecim autem Apoſtolorum nomina ſunt hæc. Primus, 2
Simon qui dicitur Petrus, et Andreas frater ejus; † Jacobus *filius*
Zebedæi, et Johannes frater ejus; Philippus, et Bartholomæus; 3
Thomas, et Matthæus publicanus; Jacobus *filius* Alphæi, et Leb-
bæus qui cognominatus eſt Thaddæus; Simon Cananites, et Ju- 4
das Iſcariotes, qui tradidit eum. Hos duodecim miſit Jeſus, et 5
præcepit iis, dicens, In viam gentium ne abieritis, et in urbem
Samaritanorum ne introieritis. Ite autem potius ad oves per- 6

1 ܝܥܩܘܒ] In margine MSti (ܝܥܩܘܒ) ܘ
2 ܘܝܘܚܢܢ] ܐܚܪ̈ ܒ ܡܢܢ
3 ܦܝܠܝܦܘܣ] ܐܚܪ̈ ܓ ܡܢܢ
4 ܘܠܒܝܘܣ] ܐܚܪ̈ ܕ ܡܢܢ
5 ܬܕܝܘܣ] ܐܚܪ̈ ܗ ܡܢܢ
† Jacobus] Marg. ‹ Et (Jacobus)

7 ܝܬܝܪܐܝܬ܆ ܠܘܬ ܥܢ̈ܐ ܐܒܝ̈ܕܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܟܕ
ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܟܪܙܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܩܪܒܬ
8 ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ ·:· ܟܪ̈ܝܗܐ ܐܣܘ. ܓܪ̈ܒܐ ܕܟܘ. ܕܝ̈ܘܐ
ܐܦܩܘ. ܡܝ̈ܬܐ ܐܩܝܡܘ. ܡܓܢ ܢܣܒܬܘܢ. ܡܓܢ ܗܒܘ.
10 9 ܠܐ ܬܩܢܘܢ ܕܗܒܐ. ܘܠܐ ܣܐܡܐ. ܘܠܐ ܢܚܫܐ *ܒܙܘ̈ܢܝܟܘܢ. ܠܐ * ζωναις
*ܡܪܣܘܦܐ ܠܐܘܪܚܐ. ܠܐ ܬܪ̈ܬܝܢ ܟܘܬܝܢܝ̈ܬܐ. ܘܠܐ ܡܣܢ̈ܐ. ܘܠܐ * πηραν
11 ܫܒ̈ܛܐ. ܫܘܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܦܥܠܐ [1]ܠܬܪܣܝܬܐ ܕܝܠܗ ·:·
ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܩܪܝܬܐ ܕܬܥܠܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܒܥܘ ܡܢܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ ܒܗ. ܘܬܡܢ ܩܘܘ ܥܕܡܐ ܕܬܦܩܘܢ ܐܢܬܘܢ ·:·
13 12 ܟܕ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܒܝܬܐ. ܫܐܠܘ ܫܠܡܗ. ܘܐܢ ܡܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬܐ ܕܫܘܐ܆ ܬܐܬܐ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܠܘܗܝ. ܐܢ ܕܝܢ
14 ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ܆ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܘܬܟܘܢ ܢܗܦܘܟ ·:· ܘܡܢ

7 ditas de domo Iſraelis. Dum proficiſcimini autem, prædicate,
8 dicentes, Appropinquavit regnum cœlorum. Morbidos ſanate,
leproſos mundate, dæmonia ejicite, mortuos ſuſcitate: gratis ac-
9 cepiſtis, gratis date. Ne comparetis aurum, neque argentum,
10 neque æs in zonis: Non peram ad iter, non binas tunicas, neque
calceamenta, neque virgas: dignus enim eſt operarius † ali-
11 mento ſuo. In quamcunque autem urbem aut vicum introie-
ritis, exquirite quis ſit dignus in ea: et illic manete donec ex-
12 13 eatis. Quum ingrediemini autem domum, ſalutate eam. Et ſi
quidem fuerit domus digna, veniet pax veſtra ſuper eam: ſi
14 autem non fuerit digna, pax veſtra ad vos revertetur. Et qui-

1 ܠܬܪܣܝܬܐ] In margine MSti ܠܐܓܪܐ

† alimento] Lectio marg. Mercede.

ܕܠܐ ܢܩܒܠܟܘܢ܂ ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܠܡ̈ܠܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܟܕ ܢܦܩܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܐܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܂ ܢܦܨܘ ܚܠܐ
ܕܪ̈ܓܠܝܟܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܢܗܘܐ *ܢܝܚ ܠܐܪܥܐ 15
ܕܣܕܘܡ ܘܕܥܡܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܀
ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܐܝܟ ¹ܐܡܪ̈ܐ ܒܡܨܥܬܐ ܕܕܐܒ̈ܐ. 16
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܚܟܝܡ̈ܐ ܐܝܟ ܚܘ̈ܘܬܐ܂ ܘܬܡܝܡ̈ܐ ܐܝܟ ܝܘ̈ܢܐ܀
ܐܙܕܗܪܘ ܕܝܢ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܓܝܪ ܠܟܢ̈ܘܫܬܐ. 17
ܘܒܟܢܘܫܬܗܘܢ ܢܢܓܕܘܢܟܘܢ. ܘܩܕܡ ܗܓܡܘ̈ܢܐ ܕܝܢ 18
*ܘܡܠܟ̈ܐ ܬܬܩܪܒܘܢ ܡܛܠܬܝ܂ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ
ܘܠܥܡ̈ܡܐ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܢܫܠܡܘܢܟܘܢ܂ ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܐܝܟܢܐ ܐܘ 19
ܡܢܐ ܬܡܠܠܘܢ. ܡܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܡܢܐ
ܬܡܠܠܘܢ. ܠܘ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܡܠܠܝܢ܂ 20
ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܟܘܢ. ܢܫܠܡ ܕܝܢ ܐܚܐ 21

* ανεκτοτερον

* και βασιλεις

cunque non exceperit vos, neque audierit ſermones veſtros, quum
exieritis e domo aut ex urbe illa, excutite pulverem pedum veſt-
rorum. Amen dico vobis, quod erit tolerabilius terræ Sodom 15
et Gomorræ in die judicii, quam civitati illi. Ecce ego mitto 16
vos ſicut † oves in medium luporum: eſtote igitur prudentes ſicut
ſerpentes, et ſimplices ſicut columbæ. Cavete autem ab homi- 17
nibus: tradent enim vos in concilia, et in ſynagogis flagellabunt
vos. Et ante præſides autem et reges adducemini propter me, in 18
teſtimonium illis et gentibus. Quum autem tradiderint vos, ne 19
eſtote ſoliciti quomodo, aut quid, loquamini: dabitur vobis enim
in illa hora quid loquamini. Non enim vos eſtis qui loquimini, 20
ſed Spiritus Patris veſtri, qui loquitur in vobis. Tradet enim fra- 21

1 ܐܡܪ̈ܐ] In margine MSti ܐܡܪ̈ܐ
† oves] Marg. Αγνος.

ܠܐܚܘܗܝ ܠܡܘܬܐ. ܘܐܒܐ ܠܒܪܗ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܥܠ ܐܒܗ̈ܬܐ
22 ܘܢܡܝܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܣ̈ܢܝܐܝܢ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ. ܡܛܠ
ܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ· ܗܢܐ
23 ܢܬܦܪܩ ·:· ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܪܕܦܝܢ ܠܟܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ·
ܥܪܘܩܘ ܠܐܚܪܬܐ. ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ· ܕܠܐ ܬܫܠܡܘܢ
24 ܐܢܝܢ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ· ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ·:· ܠܐ
ܐܝܬ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܝܬܪ ܡܢ ܪܒܘܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܐ ܥܒܕܐ
25 ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܡܪܗ ܕܝܠܗ. ܣܦܩ ܠܗ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܢܗܘܐ
ܐܝܟ ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܥܒܕܐ ܐܝܟ ܡܪܗ ·:· ܐܢ ܠܡܪܗ
ܕܒܝܬܐ * ܒܥܠܙܒܘܒ ܩܪܘ· ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ· ܠܒܢ̈ܝܒܝܬܐ[1] * βεελζεβουλ
26 ܕܝܠܗ ·:· ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢܗܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܡܕܡ
27 ܡܟܣܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ· ܘܡܛܫܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ ·:· ܗܘܡܐ

ter fratrem ad mortem, et pater filium: et insurgent filii adver-
22 sus parentes, et morte afficient eos. Et eritis exosi ab omnibus
propter nomen meum: is autem qui perseveraverit usque ad finem,
23 ipse servabitur. Quum autem persequentur vos in urbe hac, fu-
gite in aliam: amen enim dico vobis, quod non absolveritis urbes
24 Israelis, donec venerit Filius hominis. Non est discipulus præ-
25 stantior magistro suo, neque servus supra dominum suum. Sufficit
discipulo ut sit sicut magister suus; et servo, sicut dominus suus. Si
dominum domus Beelzebul vocarunt, quanto magis domesticos
26 ejus? Ne igitur metuatis ab iis: non enim est quicquam opertum,
27 quod non revelabitur; et occultum, quod non scietur. Quod

1 ܠܒܢ̈ܝܒܝܬܐ] In margine MSti οἰκιακους.
ܐܘܝܩܝܐܩܘܣ

ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܚܫܘܟܐ܆ ܐܡܪܘ ܒܢܘܗܪܐ܆ ܘܗܘܡܕܡ

28 ܕܒܐܕܢܐ ܫܡܥܝܬܘܢ܆ ܐܟܪܙܘ ܥܠ ܐܓܪ̈ܐ܂ ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ

ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܝܢ ܠܦܓܪ̈ܐ܆ ܠܢܦܫܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ

ܠܡܩܛܠܗ܂ ܕܚܠܘ ܕܝܢ ܡܝܬܪܐܝܬ܆ ܡܢ ܗܘ ܕܡܨܐ ܕܠܢܦܫܐ

29 ܘܠܦܓܪܐ ܢܘܒܕ ܒܓܗܢܐ܀ ܠܐ ܗܐ ܬܪܬܝܢ ܨܦܪ̈ܐ *ܒܐܣܪܝܘܢ

* κοσκριυ

ܡܙܕܒܢܝܢ܆ ܘܚܕܐ ܡܢܗܘܢ܂ ܠܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܒܠܥܕ ܡܢ

30 ܐܒܘܟܘܢ܂ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܙ̈ܢܬܐ ܕܪܫܐ ܟܠܗܘܢ ܡܢ̈ܝܢܬܐ

31 ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ܆ ܡܢ ܣܓܝܐܐ ܨܦܪ̈ܐ ܡܝܬܪܝܢ

32 ܐܢܬܘܢ܂ ܟܠ ܡܢ ܗܟܝܠ ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܘܕܐ

33 ܐܦ ܐܢܐ ܒܗ܂ ܩܕܡ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܂ ܗܘ ܕܒܫܡܝ̈ܐ܂ ܡܢ ܕܝܢ

ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܟܦܘܪ ܒܗ ܐܦ ܐܢܐ ܩܕܡ

34 ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝ̈ܐ܀ ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܠܡܪܡܝܘ ܫܝܢܐ

35 ܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܪܡܝܘ ܫܝܢܐ܂ ܐܠܐ ܣܝܦܐ܂ ܐܬܝܬ ܓܝܪ

dico vobis in tenebris, dicite in luce; et quod in aurem auditis,
praedicate in tectis. Et ne metuatis ab iis qui occidunt corpus, 28
animam autem non possunt occidere: metuite autem potius ab
eo, qui potens est ut animam et corpus perdat in gehenna.
Nonne duo passeres assario venduntur? et unus ex illis non cadet 29
super terram sine Patre vestro. Vestri autem etiam capilli ca- 30
pitis omnes numerati sunt. Ne igitur metuatis: passeribus mul- 31
tis præstantiores estis. Quisquis igitur confitebitur me coram 32
hominibus, confitebor etiam ego eum coram Patre meo qui est
in cœlis. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo 33
eum quoque ego coram Patre meo qui est in cœlis. Ne arbi- 34
tremini quod venerim mittere pacem in terram: non veni mit-
tere pacem, sed gladium. Veni enim ut diffidere faciam virum 35

ܕܐܦܠܓ ܓܒܪܐ ܥܠ ܐܒܘܗܝ ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܗ̇ . ܘܟܠܬܐ
36 ܥܠ ܚܡܬܗ̇ . ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘܝܢ
37 ܒܝ̈ܬܝܐ* ܕܝܠܗ ∴ ܗܘ ܕܪܚܡ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܠܝ : * οικιακοι
ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܘܐ ܠܝ . ܘܗܘ ܕܪܚܡ ܒܪܐ ܐܘ ܒܪܬܐ ܝܬܝܪ
38 ܡܢ ܕܠܝ : ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܘܐ ܠܝ ∴ ܘܗܘ ܕܠܐ ܫܩܠ ܙܩܝܦܗ
39 ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ : ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܘܐ ܠܝ ∴ ܗܘ ܕܐܫܟܚ
ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ̇ . ܘܗܘ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ
40 ܢܫܟܚܝܗ̇ ∴ ܗܘ ܕܡܩܒܠ ܠܟܘܢ . ܠܝ ܡܩܒܠ .
41 ܘܗܘ ܕܠܝ ܡܩܒܠ . ܡܩܒܠ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ∴ ܗܘ
ܕܡܩܒܠ ܢܒܝܐ ܒܫܡ ܢܒܝܐ : ܐܓܪܐ ܕܢܒܝܐ ܢܣܒ . ܘܗܘ
42 ܕܡܩܒܠ ܙܕܝܩܐ ܒܫܡ ܙܕܝܩܐ : ܐܓܪܐ ܕܙܕܝܩܐ ܢܣܒ ∴ ܘܗܘ
ܕܢܫܩܐ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܟܣܐ ܕܩܪ̈ܝܪܐ : ܒܠܚܘܕ
ܒܫܡܐ ܕܬܠܡܝܕܐ : ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܠܐ ܢܐܒܕ

adverſus patrem ſuum, et filiam adverſus matrem ſuam, et nu-
36 rum adverſus ſocrum ſuam. Et inimici hominis *erunt* domeſtici
37 ejus. Qui diligit Patrem, aut matrem plus quam me, non eſt
dignus me: et qui diligit filium aut filiam plus quam me, non
38 eſt dignus me. Et qui non accipit crucem ſuam, et ſequitur me,
39 non eſt dignus me. Qui invenit animam ſuam, perdet eam: et
40 qui perdiderit animam ſuam propter me, inveniet eam. Qui
recipit vos, me recipit: et qui me recipit, recipit eum qui miſit
41 me. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem
prophetæ accipit: et qui recipit juſtum in nomine juſti, merce-
42 dem juſti accipit. Et quiſquis ab bibendum præbet uni ex pu-
ſillis iſtis poculum frigidarum *aquarum* tantum nomine diſcipuli,

CAP. XI. ܐܓܪܐ ܕܝܠܗ ⁘ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܡܦܩܕܘ ܠܬܪܬܥܣܪ 1
ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ: ܡܢ ܕܠܡܠܦܘ ܘܠܡܟܪܙܘ
ܒܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ⁘ ܝܘܚܢܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܒܝܬ ܐܤܝܪܐ 2
ܥܒܕ̈ܐ [1]ܕܡܫܝܚܐ. ܟܕ ܫܕܪ [2]ܒܝܕ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܠܗ. [3]ܐܢܬ 3
ܗܘ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܢܤܟܐ. ܘܟܕ ܦܢܐ 4
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܘܕܥܘ ܠܝܘܚܢܢ: ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܬܘܢ
ܘܚܙܝܬܘܢ ⁘ ܥܘܝܪ̈ܐ ܚܙܝܢ. ܘܚܓܝܪ̈ܐ ܡܗܠܟܝܢ. 5
ܘܓܪ̈ܒܐ ܡܬܕܟܝܢ. ܘܚܪ̈ܫܐ ܫܡܥܝܢ. ܘܡܝ̈ܬܐ ܩܝܡܝܢ.
ܘܡܤܟ̈ܢܐ ܡܤܬܒܪܝܢ: ܘܛܘܒܘܗܝ ܠܐܝܢܐ ܗܘ ܕܠܐ 6
ܢܬܟܫܠ ܒܝ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ: ܫܪܝ ܝܫܘܥ 7

CAP. XI. amen dico vobis, quod non perdet mercedem ſuam. Factum eſt 1
autem quum finem feciſſet Jeſus præcipiendi duodecim diſcipulis
ſuis, progreſſus eſt illinc ad docendum et prædicandum in civitatibus eorum. Johannes autem quum audiviſſet in carcere opera 2
† Chriſti, mittens ‡ per diſcipulos ſuos, Dixit ei, Tune es is 3
qui venit, aut alium expectabimus? Et reſpondens Jeſus dixit 4
iis, Ite, renunciate Johanni ea quæ audiſtis et videtis. Cæci 5
vident, et claudi ambulant, et leproſi mundantur, et ſurdi audiunt,
et mortui reſurgunt, et pauperes evangelizantur. Et beatus eſt is 6
qui non offenſus fuerit in me. Quum autem illi abirent, cœpit 7

1 ܕܡܫܝܚܐ] In margine MSti ܕܝܠܗ
2 ܒܝܕ] ܬܪܝܢ ܡܢ (ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܠܗ)
3 ܐܢܬ] ܟܕ ܐܡܪܝܢ

† Chriſti] Lectio marg. Ejus.
‡ per] duos ex (diſcipulis ſuis.)

ܠܡܐܡܪ ܠܟܢ̈ܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܕܒܪܐ
8 ܠܡܚܙܐ. ܩܢܝܐ: ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܬܙܝܥ: ܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ
ܠܡܚܙܐ. ܓܒܪܐ: ܕܢܚ̈ܬܐ ܪ̈ܟܝܟܬܐ ܠܒܝܫ: ܗܐ ܗܢܘܢ
9 ܕܪ̈ܟܝܟܬܐ ܠܒܝܫܝܢ ܒܒ̈ܝܬ ܡܠܟ̈ܐ ܐܢܘܢ. ܐܠܐ ܡܢܐ
ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ: ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܘܝܬܝܪ
10 ܡܢ ܢܒܝܐ: ܗܢܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܟܬܝܒ:
ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪ̈ܨܘܦܟ: ܘܢܛܝܒ
11 ܐܘܪܚܟ ܩܕܡܝܟ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܩܡ
ܒܝܠܝܕܝ ܢܫ̈ܐ ܕܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܙܥܘܪ
12 ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܪܒ ܗܘ ܡܢܗ: ܡܢ ܝܘܡ̈ܝ
ܕܝܢ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ: ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܒܩܛܝܪܐ ܡܬܕܒܪܐ: ܘܩܛܝܪ̈ܢܐ ܚܛܦܝܢ ܠܗ:
14 13 ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܒ̈ܝܐ ܘܢܡܘܣܐ: ܥܕܡܐ ܠܝܘܚܢܢ ܐܬܢܒܝܘ. ܘܐܢ

Jesus dicere turbis de Johanne: Quid exiistis in desertum ad
8 videndum? arundinem quæ a vento agitatur? Sed quid ex-
iistis ad videndum? hominem qui vestibus mollibus vestitur?
9 ecce illi qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. Sed
quid exiistis ad videndum? Prophetam? Etiam dico vobis,
10 excellentiorem quam prophetam. Hic enim est ille de quo scrip-
tum est: Ecce, ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, et
11 præparabit viam tuam ante te. Amen dico vobis, quod non sur-
rexit inter natos mulierum, qui major *sit* Johanne Baptista: is
12 autem qui minimus *est* in regno cœlorum, major eo est. A die-
bus autem Johannis Baptistæ usque nunc, regnum cœlorum cum
13 violentia accipitur, et violenti rapiunt illud. Omnes enim pro-
14 phetæ et lex usque ad Johannem prophetaverunt. Et si vultis

ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܒܠܘ܂ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܝܐ ܗܘ ܕܥܬܝܕ
ܠܡܐܬܐ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ. ܢܫܡܥ܀ ܠܡܢܐ 16 15
ܕܝܢ ܐܕܡܘܝܘܗܝ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܕܡܝܐ ܠܛܠܝܐ ܕܝܬܒܝܢ
ܒܫܘܩܐ܆ ¹ܘܩܥܝܢ ܠܚܒܪܝܗܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ܆ ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ 17
ܘܠܐ ܪܩܕܬܘܢ܆ ܐܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܐܪܩܕܬܘܢ܆ ܐܬܐ ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ 18
ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܠܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܫܬܐ܆ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܫܐܕܐ ܐܝܬ ܠܗ.
ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܟܕ ܐܟܠ ܘܫܬܐ܆ ܘܐܡܪܝܢ. ܗܐ ܓܒܪܐ 19
ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ܆ ܪܚܡܐ ܕܡܟܣܐ ܘܕܚܛܝܐ. ܘܐܙܕܕܩܬ
ܚܟܡܬܐ ܡܢ ²ܦܠܚܝܗ̇ ܕܝܠܗ܀ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܗܘ ܝܫܘܥ 20
ܠܡܚܣܕܘ ܠܡܕܝܢܬܐ܆ ܒܗܝܢ ܕܗܘܘ ܚܝ̈ܠܐ ܕܝܠܗ ܣܓܝ̈ܐܐ
ܡܛܠ ܕܠܐ ܬܒܘ.. ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܙܝܢ.. ܘܝ ܠܟܝ ܒܝܬ 21

accipere; ipſe eſt Elias, qui venturus erat. Is cui ſunt aures ad 15
audiendum, audiat. Cui autem aſſimilabo generationem hanc? 16
Similis eſt pueris ſedentibus in foris, † et acclamantibus ſoda-
libus ſuis, Et dicentibus, Cecinimus vobis, et non ſaltaſtis; ulu- 17
lavimus vobis, et non planxiſtis. Venit enim ad vos Johannes 18
non comedens neque bibens, et dicunt, Dæmonium eſt illi.
Venit Filius hominis comedens et bibens, et dicunt, Ecce homo 19
edax et potor vini, amicus publicanorum et peccatorum. Et
juſtificata eſt ſapientia a ‡ cultoribus ſuis. Tunc cœpit Jeſus ex- 20
probare civitatibus in quibus factæ fuerant virtutes ejus plurimæ,
quia non reſipuiſſent. Væ tibi Corazin, væ tibi Bethſaida, quo- 21

1 ܘܩܥܝܢ] In margine MSti ܗܠܝܢ ܕ

2 ܦܠܚܝܗ̇] ܒܢ̈ܝܐ

† et acclamantibus] Marg. Qui acclamantes (ſodalibus ſuis, Dicunt)

‡ cultoribus] Marg. Filiis.

[illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible] * ὑψωθεῖσα
[illegible]
[illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
[illegible]
[illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]

niam si in Tyro et Sidone factæ fuissent virtutes illæ quæ factæ sunt
22 in vobis, olim in sacco et in cinere sedentes resipuissent. Atta-
men dico vobis, quod Tyro et Sidoni erit tolerabilius in die ju-
23 dicii, quam vobis. Et tu Capernaum, quæ usque ad cœlum
exaltata fuisti, usque ad infernum deprimeris: quia si in Sodom
factæ fuissent virtutes illæ quæ factæ sunt in te, mansisset usque
24 in hunc diem. Verumtamen dico tibi, quod terræ Sodom erit
25 tolerabilius in die judicii, quam tibi. In illo tempore quum re-
spondisset Jesus, dixit, Confiteor tibi, Pater, Domine cœli et
terræ, quod absconderis hæc a sapientibus et prudentibus, et re-
26 velaveris ea infantibus: Etiam Pater, quia sic fuit beneplaci-
27 tum coram te. Omnia tradita sunt mihi a Patre meo: et nemo

ܡܫܬܘܕܥ ܠܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. ܐܦܠܐ ܠܐܒܐ ܐܢܫ ܡܫܬܘܕܥ
28 ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ. ܘܠܡܢ ܕܐܢ ܨܒܐ ܒܪܐ ܠܡܓܠܝܘ܀ ܬܘ ܠܘܬܝ
29 ܟܠܟܘܢ ܠܐ̈ܝܐ ܘܫܩ̈ܝܠܝ ܡܘܒ̈ܠܐ ܘܐܢܐ ܐܢܝܚܟܘܢ. ܫܩܘܠܘ
ܢܝܪܐ ܕܝܠܝ ܥܠܝܟܘܢ. ܘܝܠܦܘ ܡܢܝ ܕܢܝܚܐ ܐܢܐ ܘܡܟܝܟܐ
30 ܒܠܒܐ. ܘܬܫܟܚܘܢ ܢܝܚܬܐ ܠܢܦ̈ܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܗܘ ܓܝܪ
ܢܝܪܐ ܕܝܠܝ ܒܣܝܡܐ ܗܘ. ܘܡܘܒܠܐ ܕܝܠܝ ܡܩܠܩܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ܀
CAP. XII. 1 ܒܗܘ ܙܒܢܐ. ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܝܢܝ ܒܝܬ
ܙܪ̈ܥܐ. ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܢ ܟܦܢܘ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܩܛܦ ܫܒ̈ܠܐ
2 ܘܐܟܠܝܢ. ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܘ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܐ ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ
3 ܥܒܕܝܢ ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ. ܟܕ [1] ܟܦܢ
4 ܘܗܠܝܢ ܕܥܡܗ. ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܚ̈ܡܐ

novit Filium nisi Pater: neque Patrem quisquam novit, nisi Fi-
lius, et cuicunque voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes 28
vos laborantes, et sustinentes onera, et ego refocillabo vos. Tol- 29
lite jugum meum super vos, et discite a me, quod mitis sim et
humilis corde: et invenietis requiem animabus vestris. Jugum 30
CAP. XII. enim meum suave est, et onus meum leve est. In illo tempore 1
ibat Jesus in sabbatho per locum seminum; et discipuli ejus esu-
rierunt, et cœperunt vellere spicas, et comedere. Pharisæi autem 2
quum vidissent, dixerunt ei, Ecce discipuli tui faciunt id quod
non licet facere in sabbatho. Ipse autem dixit iis, Non legistis 3
quid fecerit David, quum † esuriret, et illi qui *erant* cum
eo? Quomodo ingressus sit domum Dei, et panes propositionis 4

1 ܟܦܢ In margine MSti (ܟܦܢ) ܗܘ

† esuriret] Lectio marg. (esuriret) ipse.

ܕܦܬܘܪܐ ܩܘܪܒܢܐ[1] ܐܟܠ : ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܐܟܠ
5 ܘܠܐ ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ . ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܗ̈ܢܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܀ ܐܘ ܠܐ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܢܡܘܣܐ : ܕܒܫ̈ܒܐ ܟܗ̈ܢܐ ܒܗܝܟܠܐ *ܡܛܢܦܝܢ * βεβηλοῦσιν
6 ܠܗ ܠܫܒܬܐ : ܘܕܠܐ[2] ܥܕܠܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ . ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ
7 ܕܪܒ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܝܬ ܗܪܟܐ . ܐܠܘ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܪ̈ܚܡܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ : ܠܐ ܡܚܝܒܝܢ
8 ܗܘܝܬܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܠܐ ܚܘܒܐ . ܡܪܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܐܦ ܕܫܒܬܐ
9 ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ : ܐܬܐ ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ ܀
10 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ : ܕܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ ܐܝܕܐ
ܝܒܝܫܬܐ . ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ : ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܒܫ̈ܒܐ
11 ܠܡܐܣܝܘ : ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܗܝ . ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ .
ܡܢܘ ܗܘܐ ܡܢܟܘܢ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܥܪܒܐ ܚܕ :

comederit, quem non licebat ei comedere, neque illis qui *erant*
5 cum eo, nisi ſacerdotibus ſolis? Aut non legiſtis in lege, quod
ſabbathis ſacerdotes in templo prophanant ipſum ſabbathum, et
6 ſine reprehenſione ſunt? Dico vobis autem, quod major templo
7 eſt hic. Si autem ſciretis quid ſit, Miſericordiam volo, et non
8 ſacrificium, non condemnaretis inculpatos. Dominus enim eſt
9 et ſabbathi Filius hominis. Et quum progreſſus eſſet illinc,
10 venit in ſynagogam eorum. Et, ecce, homo erat illic cui erat
manus arida. Et interrogaverunt eum, dicentes, Si licet ſab-
11 bathis ſanare? ut accuſarent eum. Ipſe autem dixit iis, Quis
erit ex vobis homo, cui ſit ovis una, et ſi ceciderit hæc in

1 ܕܦܬܘܪܐ ܩܘܪܒܢܐ] In margine MS^ti προθέσεως. ܕܦܬܘܪܐ ܩܘܪܒܢܐ.
ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܡܣܬܝܡ ܗܘܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ.

2 ܘܕܠܐ ܥܕܠܬܐ] ܕܠܐ ܥܕܠܬܐ : ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܥܘܠܐ ܀

ܘܐܢ ܢܦܠ ܗܢܐ ܒܫܒܬܐ ܒܓܘܡܨܐ܇ ܠܐ ܐܚܕ ܠܗ ܘܡܩܝܡ ܠܗ.
ܟܡܐ ܗܟܝܠ ܡܝܬܪ ܒܪܢܫܐ ܡܢ ܐܡܪܐ. ܡܛܠ. ܫܠܝܛ ܗܘ 12
ܒܫܒܬܐ ܠܡܥܒܕ ܛܒܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘ ܒܪܢܫܐ. 13
ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܘܦܫܛܗ # ܐܝܕܐ ܕܝܠܗ ✓: ܘܐܬܩܢܬ ܚܠܝܡܬܐ.
ܐܝܟ ܗܝ ܐܚܪܬܐ܀ ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܥܠܘܗܝ ܟܕ 14
ܢܦܩܘ: ܕܐܝܟܢܐ ܢܘܒܕܘܢܝܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܝܕܥ 15
ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ܀ *ܘܢܩܦܘܗܝ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ
ܠܟܠܗܘܢ. ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐ ܓܠܝܐ ܢܥܒܕܘܢܝܗܝ. ܐܝܟܢܐ 16 17
ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܗܘ ܕܐܡܪ: ܗܐ ܥܒܕܝ 18
ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܓܒܝܬܗ: ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ
ܢܦܫܝ. ܐܣܝܡ ܪܘܚܝ ܥܠܘܗܝ: ܘܕܝܢܐ ܠܥܡܡܐ
ܢܟܪܙ. ܠܐ ܢܬܚܪܐ ܘܠܐ ܢܩܥܐ. ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܐܢܫ ܒܫܘܩܐ 19

* ἠκολούθησαν

ſabbathis in foveam, nonne apprehendat eam, et erigat? Quanto 12
igitur excellentior *eſt* homo quam ovis? Quapropter licitum eſt
in ſabbathis facere bonum. Tunc dicit illi homini, Extende ma- 13
num tuam. Et extendit # manum ejus ✓; et reſtituta eſt ſana, ſicut
altera. Phariſæi autem conſilium ceperunt adverſus eum, quum 14
egreſſi eſſent, quomodo perderent eum. Ipſe autem Jeſus quum cog- 15
noviſſet, ſeceſſit illinc: et ſequutæ ſunt eum turbæ multæ, et ſana-
vit eos omnes. Et prohibuit iis ne manifeſtum facerent ipſum. 16
Ut impleretur id quod dictum *erat* per Eſaiam prophetam, di- 17
centem, Ecce ſervus meus, quem elegi; dilectus meus, in quo 18
complacitum eſt animæ meæ: ponam Spiritum meum ſuper eum,
et judicium gentibus indicabit. Non contendet, neque clamabit, 19

20 ܩܠܗ. ܩܢܝܐ ܪܥܝܥܐ ܠܐ ܢܬܒܪ. ܘܟܬܢܐ[1] ܕܡܛܦܛܦ
21 ܠܐ ܢܕܥܟ ܥܕܡܐ ܕܢܦܩ ܠܙܟܘܬܐ ܕܝܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܗ
22 ܥܡ̈ܡܐ ܢܣܒܪܘܢ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܠܕܝܘܢܐ ܣܡܝܐ
ܘܚܪܫܐ. ܘܐܣܝܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܣܡܝܐ ܘܚܪܫܐ ܢܡܠܠ ܘܢܚܙܐ܀
23 ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܟܢ̈ܫܐ ܘܐܡܪܝܢ: ܕܠܡܐ: ܗܢܐ
24 ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ— ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܡܪܘ:
ܗܢܐ ܠܐ ܡܦܩ ܕܝ̈ܘܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܪܫܐ ܕܕܝ̈ܘܐ܀
25 ܟܕ ܝܕܥ ܝܫܘܥ ܡܚܫ̈ܒܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܬܦܠܓܐ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܬܚܪܒ. ܘܟܠ ܡܕܝܢܬܐ
26 ܐܘ ܒܝܬܐ ܕܡܬܦܠܓ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܠܐ ܢܩܘܡ. ܘܐܢ ܣܛܢܐ
ܠܣܛܢܐ ܡܦܩ: ܥܠ ܢܦܫܗ ܐܬܦܠܓ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ

20 neque audiet quisquam in plateis vocem ejus. Arundinem quassa-
tam non confringet, et linum fumigans non extinguet, donec
21 proferat ad victoriam judicium suum: Et in nomine ejus gentes
22 sperabunt. Tunc obtulerunt ei dæmoniacum, cæcum, et mutum:
et sanavit eum, adeo ut cæcus et mutus et loqueretur et videret.
23 Et admirabantur universæ turbæ, et dicebant, Nonne hic est
24 filius Davidis? Pharisæi autem quum audivissent, dixerunt, Hic
non ejicit dæmonia nisi per Beelzebul principem dæmoniorum.
25 Quum cognovisset autem Jesus cogitationes eorum, dixit iis, Omne
regnum quod dividitur adversus seipsum, destruetur: et omnis ci-
26 vitas aut domus quæ dividitur adversus seipsam, non stabit. Et si
satanas ejicit satanam, adversus seipsum divisus est; quomodo igitur

1 ܘܟܬܢܐ] In margine MSti ܟܬܢܐ ܠܦܬܝܠܬܐ ܕܫܪܓܐ ܩܪܐ.

ܬܩܘܡ ܡܠܟܘܬܗ. ܘܐܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ
27 ܕܝ̈ܘܐ܆ ܒܢ̈ܝܟܘܢ. ܒܡܢܐ ܡܦܩܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ
28 ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܕܝ̈ܢܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ
* ܐܪܐ 29 ܕܝ̈ܘܐ܆ ܐܪܐ* ܡܛܬ ܠܘܬܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܘ
ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܠܡܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܚܝܠܬܢܐ ܘܡܐܢ̈ܘܗܝ
ܠܡܒܙܩ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܩܕܡܝܬ ܢܐܣܘܪܝܘܗܝ ܠܚܝܠܬܢܐ܆ ܘܗܝܕܝܢ
30 ܠܒܝܬܗ ܕܗܘ ܢܒܙܘܩ. ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܝ ܠܘܩܒܠܝ
31 ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܟܢܫ ܥܡܝ [1]ܡܒܕܪ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܚܛܝܬܐ ܘܓܘܕܦܐ. ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ.
32 ܓܘܕܦܐ ܕܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܘܟܠ ܕܐܢ
ܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ
ܕܢܐܡܪ ܥܠ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ܆ ܘܠܐ ܒܥܠܡܐ

ſtabit regnum ejus? Et, ſi ego per Beelzebul ejicio dæmonia, 27
filii veſtri in quo ejiciunt *ea?* propterea ipſi erunt veſtri ju-
dices. Si autem per Spiritum Dei ejicio dæmonia, utique ap- 28
propinquavit ad vos regnum Dei. Aut quomodo poteſt quiſquam 29
intrare in domum potentis, et vaſa ejus diripere, niſi prius vinx-
erit ipſum potentem? et tunc domum illius diripiet. Qui non 30
eſt mecum, contra me eſt: et qui non congregat mecum, † ſpargit.
Propterea dico vobis, quod omne peccatum et blaſphemia remit- 31
tetur hominibus: blaſphemia autem quæ *eſt* contra Spiritum,
non remittetur hominibus. Et quiſquis dixerit verbum adverſus 32
Filium hominis, remittetur ei: quiſquis autem dixerit adverſus
Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in ſeculo hoc, ne-

1 ܡܒܕܪ] In margine MSti ܠܗ
† Spargit] Lectio marg. (Spargit) mihi.

33 ܗܢܐ . ܘܠܐ ܒܗܘ ܕܥܬܝܕ . ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܘܦܐܪܗ
ܛܒܐ ܀ ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܘܦܐܪܐ ܕܝܠܗ ܒܝܫܐ . ܡܢ
34 ܓܝܪ ܦܐܪܐ ܡܬܝܕܥ ܐܝܠܢܐ ܀ ܝܠܕ̈ܐ ܕܐܟܕ̈ܢܐ ܀ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܛܒ̈ܬܐ ܠܡܡܠܠܘ ܀ ܟܕ ܒܝ̈ܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ . ܡܢ
35 ܓܝܪ ܡܘܬܪܐ ܕܠܒܐ ܦܘܡܐ ܡܡܠܠ ܀ ܒܪܢܫܐ ܛܒܐ ܀ ܡܢ
ܣܝܡܬܐ ܛܒܬܐ ܡܦܩ ܛܒ̈ܬܐ . ܘܒܪܢܫܐ ܒܝܫܐ ܀ ܡܢ
36 ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܦܩ ܒܝ̈ܫܬܐ ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܀
ܕܟܠ ܡܠܬܐ ܒܛܝܠܬܐ ܗܝ ܕܢ ܢܡܠܠܘܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܀ ܢܬܠܘܢ
37 ܡܛܠܬܗ ܡܠܬܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ . ܡܢ ܓܝܪ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܟ
38 ܬܙܕܕܩ . ܘܡܢ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܟ ܬܬܚܝܒ ܀ ܗܝܕܝܢ ܥܢܘ ܠܗ ܐܢܫܝܢ
ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ ܡܠܦܢܐ ܀ ܨܒܝܢ ܕܢܚܙܐ
39 ܡܢܟ * ܐܬܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܫܪܒܬܐ ܒܝܫܬܐ * σημειον
ܘܓܝܘܪܬܐ ܀ ܐܬܐ ܒܥܝܐ . ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ ܐܠܐ ܐܢ

33 que in futuro. Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bo-
num; aut facite arborem malam, et fructum ejus malum: ex
34 enim fructu cognoscitur arbor. Progenies viperarum, quomodo
potestis bona loqui, quum mali sitis? ex enim abundantiis cordis
35 os loquitur. Homo bonus ex thesauro bono profert bona; et
36 homo malus ex thesauro malo profert mala. Dico autem vobis,
quod omne verbum otiosum quod loquuti fuerint homines, red-
37 dent de eo rationem in die judicii: Ex enim verbis tuis jus-
38 tificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis. Tunc responderunt
ei quidam ex Scribis et Pharisæis, dicentes, Magister, volu-
39 mus videre ex te signum. Ipse autem respondens dixit iis, Ge-
neratio mala et adultera signum quærit, et signum non dabitur

40 ܠܗ̇ ܐܠܐ ܐܢ ܗܘ ܐܬܐ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ. ܐܝܟ ܓܝܪ ܕܗܘܐ ܝܘܢܢ ܗܘܐ
ܒܟܪܣܗ *ܕܩܝܛܘܤ. ܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܘܬܠܬܐ ܠܠܘ̈ܬܐ܇
ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܠܒܗ ܕܐܪܥܐ܇ ܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ
41 ܘܬܠܬܐ ܠܠܘ̈ܬܐ. ܓܒܪ̈ܐ ܢܝܢܘܝ̈ܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ
ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܘܢܚܝܒܘܢܗ̇܇ ܡܛܠ ܕܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ܇
42 ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܗܪܟܐ. ܡܠܟܬܐ *ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ
ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܘܬܚܝܒܝܗ̇. ܡܛܠ ܕܐܬܬ ܡܢ
ܣܘ̈ܦܝܗ̇ ܕܐܪܥܐ ܠܡܫܡܥ ܚܟܡܬܗ ܕܣܘܠܘܡܘܢ܇ ܘܗܐ
43 ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܗܪܟܐ ⁘ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ
ܢܦܩܐ ܡܢ ܒܪܢܫܐ܇ ܡܬܟܪܟܐ ܒܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܠܐ ܡ̈ܝܐ܇
44 ܠܡܒܥܐ ܢܝܚܐ. ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܐ܇ ܐܗܦܘܟ
ܠܒܝܬܝ ܕܡܢܗ ܢܦܩܬ. ܘܡܐ ܕܐܬܐ܇ [1] ܡܫܟܚܐ

* κητους

* νοτου

40 ei, nisi signum Jonæ prophetæ. Sicut enim erat Jonas in ventre
ceti tres dies et tres noctes, sic erit Filius hominis in corde terræ
41 tres dies et tres noctes. Viri Ninivitæ surgent in judicio cum
generatione hac, et condemnabunt eam: quia resipuerunt per
42 prædicationem Jonæ; et ecce, plus quam Jonas *est* hic. Regina Au-
stri surget in judicio cum generatione hac, et condemnabit eam:
quia venit a finibus terræ audire sapientiam Solomonis; et ecce,
43 plus quam Solomon *est* hic. Quum autem spiritus immundus
egreditur ab homine, circumambulat per loca quæ *sunt* sine aqua
44 ad quærendum requiem, et non invenit. Tunc dicit, Revertar
domum meam, unde egressus sum. Et quum venit, † invenit

1 ܡܫܟܚܐ] In margine MSti ܠܕܘܟܬܐ (ܡܫܟܚܐ)

† invenit] Lectio marg. (invenit) Locum.

45 *ܕܣܦܝܩ *ܘܟܢܝܫ *ܘܡܨܒܬ. ܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܘܕܒܪ ܥܡܗ
ܫܒܥܐ ܪ̈ܘܚܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܒܝܫܢ ܝܬܝܪ ܡܢܗ. ܘܥ̈ܐܠܝܢ
ܘܥܡ̈ܪܢ ܬܡܢ. ܘܗܘ̈ܝܢ ܐܚܪ̈ܝܬܗ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܒܝܫܢ ܝ̈ܬܝܪ
ܡܢ ܩܕ̈ܡܝܬܐ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܫܪܬܐ ܗܢܐ ܒܝܫܬܐ ܀ ܟܕ
46 ܥܕܟܝܠ ܕܝܢ ܗܘ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܟܢ̈ܫܐ: ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܗ
ܘܐܚ̈ܘܗܝ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܒܪ ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܗ.
47 ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܗ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܟ ܘܐܚ̈ܝܟ ܠܒܪ ܩܝܡܝܢ.
48 ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܡܡܠܠܘ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘ
ܕܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܘ ܗܝ ܐܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܡܢܘ ܐܢܘܢ
49 ܐܚ̈ܝ. ܘܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܥܠ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܐ
50 ܕܝܠܝ. ܘܐܚ̈ܝ. ܗܘ ܐܢܫ ܓܝܪ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ
ܗܘ ܕܒܫ̈ܡܝܐ. [1]ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܚܐ ܕܝܠܝ. ܘܚܬܐ.

* χολαζοντα
* σεσαρωμενον
* και κοσμημενον

45 *eam* vacantem, et verſam, et ornatām. Tunc abit, et acci-
pit ſecum ſeptem ſpiritus alios qui deteriores *ſunt* ſe, et in-
greſſi habitant illic: et fiunt noviſſima hominis illius pejora
46 prioribus: ſic erit etiam generationi huic malæ. Quum adhuc
autem ipſe loqueretur turbis, ecce, mater ejus et fratres ejus
47 ſtabant foris, quærentes loqui ei. Dixit autem quidam ei, Ecce
mater tua, et fratres tui foris ſtant, quærentes loqui tibi.
48 Ipſe autem reſpondens dixit illi qui dixerat ſibi, Quæ eſt mater
49 mea, et qui ſunt fratres mei? Et quum extendiſſet manum ſuam
50 in diſcipulos ſuos, dixit, Ecce mater mea et fratres mei. Quiſquis
enim fecerit voluntatem Patris mei qui *eſt* in Cœlis, † ipſe eſt frater

1 ܗܘ] In margine MSti ܗܢܐ
† ipſe] Lectio marg. Hic.

Cap. XIII. ܘܐܡܐ ܀ ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܗܘ܂ ܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܝܬܐ܂ 1
ܝܬܒ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܡܐ܂ ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܂ 2
ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܢܬܒ ܒܣܦܝܢܬܐ܂ ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܥܠ
ܣܦܪ ܝܡܐ ܩܐܡ ܗܘܐ. ܘܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܣܓܝ̈ܐܬܐ 3
ܒܦܠܐܬܐ. ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܗܐ ܢܦܩ ܗܘ ܕܪܥܐ ܠܡܙܪܥ. ܘܟܕ ܗܘ 4
ܙܪܥ܂ ܗܠܝܢ ܡܢ ܢܦܠܘ ܠܘܬ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܝ ܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܘܐܟܠܘ ܐܢܝܢ. ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ ܢܦܠܘ ܥܠ ܫܘܥܐ܂ ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ 5
ܗܘܬ *ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܡܚܕܐ ܢܒܥܘ܂ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܬ
ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܕܢܚ ܫܡܫܐ ܐܬܚܡܡܘ. 6
ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܬ ܠܗܘܢ ܥܩܪܐ ܝܒܫܘ. ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ ܢܦܠܘ 7
ܥܠ ܟܘ̈ܒܐ܂ ܘܣܠܩܘ ܟܘ̈ܒܐ. ܘܚܢܩܘ ܐܢܝܢ. ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ 8
ܢܦܠܘ ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ܂ ܘܝܗܒܘ ܦܐܪ̈ܐ. ܗܕܐ ܡܢ ܡܐܐ.

* γῆν

Cap. XIII. meus, et foror, et mater. In die autem illo, quum egreffus effet Je- 1
fus domo, fedebat juxta mare. Et congregatæ funt ad eum turbæ 2
multæ, adeo ut confcenderet *et* federet in navi: et tota turba fu-
pra littus maris ftabat. Et loquebatur iis multa in parabolis, 3
dicens, Ecce, exiit fator ad feminandum. Et quum ipfe femi- 4
naret, hæc quidem ceciderunt juxta viam, et venerunt volu-
cres cœli et devoraverunt ea: Alia autem ceciderunt fuper pe- 5
tram, ubi non erat terra multa: et ftatim exorta funt, propterea 6
quod non effet ei profunditas terræ: Quum autem ortus effet
fol, exufta funt; et quia non erat iis radix, exaruerunt. Alia 7
autem ceciderunt in fpinas: et afcenderunt fpinæ, et fuffo-
caverunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam, et de- 8
derunt fructus: aliud quidem centum, aliud autem fexaginta,

ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܠܬܠܬܝܢ܂ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ 9
ܠܡܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܬܠܡ̈ܝܕܐ ※ ܕܝܠܗ ✓ ܐܡܪܘ 10
ܠܗ܂ ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܡ̈ܬܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܥܡܗܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ 11
ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܠܟܘܢ ܝܗܝܒܐ ܠܡܕܥ
ܐ̈ܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ܂ ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܗܝܒܐ܀ ܗܘ ܓܝܪ 12
ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ܂ ܢܬܝܗܒ ܠܗ܂ ܘܢܬܝܬܪ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܡܢ
ܕܠܝܬ ܠܗ܂ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ܀ ܡܛܠ 13
ܗܢܐ ܒܡ̈ܬܠܐ ܥܡܗܘܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ܂ ܡܛܠ ܕܟܕ ܚܙܝܢ܂ ܠܐ
ܚܙܝܢ܂ ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ܂ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ܂
ܘܡܬܡܠܝܐ ܒܗܘܢ ܢܒܝܘܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܗܘ ܕܐܡܪ܂ ܫܡܥܐ 14
ܬܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܬܣܬܟܠܘܢ܂ ܘܟܕ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܚܙܘܢ ܘܠܐ
ܬܚܙܘܢ܂ ܐܬܥܒܝ ܓܝܪ ܠܒܗ ܕܥܡܐ ܗܢܐ܂ ܘܒܐ̈ܕܢܐ ܝܩܝܪܐܝܬ 15
ܫܡܥܘ܂ ܘܠܥ̈ܝܢܝܗܘܢ ܥܡܨܘ܂ ܕܠܡܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥ̈ܝܢܝܐ

9 aliud autem triginta. Qui habet aures ad audiendum, audiat.
10 Et quum accessissent discipuli ※ ejus ✓, dixerunt ei, Quare in para-
11 bolis loqueris iis? Ipse autem respondens dixit iis, Quia vobis
datum est nosse mysteria regni cœlorum, illis autem non est da-
12 tum. Quisquis enim habet, dabitur ei, et abundabit; quisquis
13 autem non habet, etiam id quod habet, auferetur ab eo. Propte-
rea in parabolis illis loquor, quia videntes non vident, et audientes
14 non audiunt, neque intelligunt. Et completur iis vaticinium
Esaiæ, quod dixit, Auditu audietis, et non intelligetis; et viden-
15 tes videbitis, et non cernetis. Incrassatum est enim cor populi
hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos suos clause-
runt; ne videant oculis suis, et auribus audiant, et corde intelli-

ܘܒܐܕܢܐ ܢܫܡܥܘܢ܂ ܘܒܠܒܐ ܢܣܬܟܠܘܢ ܘܢܬܦܢܘܢ ܘܐܐܣܐ
ܐܢܘܢ܀ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܛܘܒܝܗܝܢ ܠܥܝܢܝܟܘܢ ܕܚܙܝܢ܂ 16
ܘܐܕܢܝܟܘܢ ܛܘܒܝܗܝܢ ܕܫܡܥܢ܂ ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ 17
ܕܣܓܝܐܐ ܢܒܝܐ ܘܙܕܝܩܐ ܐܬܪܓܪܓܘ ܠܡܚܙܐ ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ܂ ܘܠܐ ܚܙܘ܂ ܘܠܡܫܡܥ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܠܐ
ܫܡܥܘ܀ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܫܡܥܘ ܠܡܬܠܐ ܕܗܘ ܕܙܪܥ܂ ܟܠ 19 18
ܕܫܡܥ ܠܡܠܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠ ܠܗ܂ ܐܬܐ ܒܝܫܐ
ܘܚܛܦ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܙܕܪܥ ܒܠܒܗ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܠ
ܐܘܪܚܐ ܐܙܕܪܥ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ ܐܙܕܪܥ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ 20
ܕܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܫܡܥ܂ ܘܡܚܕܐ ܒܚܕܘܬܐ ܢܣܒ ܠܗ܂
ܠܝܬ ܠܗ ܕܝܢ ܥܩܪܐ ܒܗ܂ ܐܠܐ ܕܙܒܢ ܙܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܡܐ 21
ܕܗܘܐ ܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܒܥܓܠ
ܡܬܟܫܠ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܝܬ ܟܘܒܐ ܐܙܕܪܥ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܗܘ 22

gant, et convertantur, et ſanem eos. Veſtri autem beati ſunt 16
oculi, quia vident; et aures veſtræ, quia audiunt. Amen enim 17
dico vobis, quod multi prophetæ et juſti concupiverunt vi-
dere ea quæ videtis, et non viderunt; et audire ea quæ auditis,
et non audiverunt. Vos igitur audite parabolam ſeminantis. 18
Omnis qui audit ſermonem regni, et non intelligit, venit Malus 19
et rapit id quod ſeminatum eſt in corde ejus: hic eſt qui juxta
viam ſeminatus erat. Qui autem ſupra petram ſeminatus eſt, hic eſt 20
qui ſermonem meum audit, et ſtatim cum gaudio excipit illum:
Non habet autem radicem in ſeſe, ſed temporarius eſt: quum 21
facta eſt autem afflictio aut perſecutio propter ſermonem, conti-
nuo offenditur. Qui autem in ſpinas ſeminatus eſt, hic eſt qui 22

ܕܟܕ ܫܡܥ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܐܨܦܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܛܘܥܝܝܘܬܐ
ܕܥܘܬܪܐ܆ ܚܢܩܐ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܕܠܐ ܦܐܪ̈ܐ ܗܘܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ
23 ܐܪܥܐ ܗܝ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ ܕܠܡܠܬܐ
ܫܡܥ ܘܡܣܬܟܠ܂ ܗܘ ܗܟܝܠ ܡܝܬܐ ܦܐܪ̈ܐ ܘܥܒܕ܂ ܗܘ
24 ܡܢ ܡܐܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܢ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܬܠܬܝܢ܀ ܐܚܪܬܐ ܡܬܠܐ
ܣܡ ܩܕܡܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܆
25 ܠܒܪܢܫܐ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܒܚܩܠܗ܂ ܟܕ ܕܝܢ ܕܡܟܝܢ ܐܢܫܐ܆
ܐܬܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܗ܆ ܘܙܪܥ ܙܝܙܢܐ ܒܡܨܥܬ ܚܛܐ ܘܐܙܠ܂
26 ܟܕ ܕܝܢ [1] ܢܒܬ ܥܣܒܐ ܘܦܐܪ̈ܐ ܥܒܕ܆ ܗܝܕܝܢ ܐܬܚܙܝܘ ܐܦ
27 ܙ̈ܝܙܢܐ܂ ܟܕ ܩܪܒܘ ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܡܪܐ ܒܝܬܐ ܐܡܪܘ
ܠܗ܂ ܡܪܢ܆ ܠܐ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܙܪܥܬ ܒܚܩܠܟ܆ ܡܢܝܢ
28 ܗܟܝܠ ܐܝܬ ܒܗ [2] ܙ̈ܝܙܢܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂

quum audit ſermonem, et cura ſeculi hujus, et deceptio divitiarum
23 ſuffocat ſermonem, et ſine fructibus eſt. Qui autem in terram bonam
ſeminatus eſt, hic eſt qui ſermonem audit et intelligit; qui igitur
edit fructus, et facit; alius centum, alius autem ſexaginta, alius
24 autem triginta. Aliam parabolam propoſuit illis, dicens, Simile
eſt regnum cœlorum homini qui ſeminavit ſemen bonum in agro
25 ſuo. Quum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et ſe-
26 minavit zizania in medio tritici, et abiit. Quum autem † germi-
naſſet herba, et fructum feciſſet, tunc apparuerunt etiam zizania.
27 Quum acceſſiſſent autem ſervi domini domus, dixerunt ei, Do-
mine noſter, nonne ſemen bonum ſeminaſti in agro tuo? unde
28 igitur ſunt in eo ‡ zizania? Ipſe autem dixit iis, Homo inimi-

1 ܢܒܬ ܥܣܒܐ] In margine MSti ܢܒܬ ܚܛܬܐ

2 ܒܗ] ܗܠܝܢ (ܒܗ)

† germinaſſet herba] Marg. Germinaſſet triticum.

‡ zizania] Hæc (zizania.)

ܒܪܢܫܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܗܕܐ ܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܐ ܐܡܪܝܢ
29 ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܕܢܐܙܠ ܢܓܒܐ ܐܢܝܢ: ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܐ. ܕܠܡܐ ܟܕ ܡܓܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܙܝ̈ܙܢܐ: ܬܥܩܪܘܢ
30 ܥܡܗܘܢ # ܐܦ ✓ ܚܛܬܐ. ܫܒܘܩܘ ÷ ܗܟܝܠ ✓ ܢܪܒܘܢ ܐܟܚܕܐ
ܬܪܝܗܘܢ ܥܕܡܐ ܠܚܨܕܐ. ܘܒܙܒܢܐ ܕܚܨܕܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܚܨ̈ܘܕܐ
ܕܝܠܝ: ܠܩܘܛܘ ܩܕܡܝܬ ܙܝ̈ܙܢܐ: ܘܐܣܘܪܘ ܐܢܝܢ ܟܪ̈ܟܣܬܐ:
ܐܝܟ ܕܠܡܐܩܕܘ ܐܢܝܢ. ܚܛܬܐ ܕܝܢ ܟܢܫܘ ܠܐܘܨܪܐ ܕܝܠܝ.
* παραβολην 31 ܐܚܪܢܐ * ܦܠܐܬܐ ܣܡ ܩܕܡܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܕܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܗܝ ܕܟܕ ܢܣܒ ܒܪܢܫܐ
32 ܙܪܥ ܒܚܩܠܗ. ܗܝ ܕܙܥܘܪܐ ܡܢ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܙܪ̈ܥܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܬܪܒܐ: ܪܒܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܝܪ̈ܩܐ. ܘܗܘܝܐ ܐܝܠܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܬܘܢ ܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܘܢܫܟܢܘܢ
33 ܒܣܘ̈ܟܘܗܝ: ܐܚܪܢܐ ܦܠܐܬܐ ܡܠܠ ܠܗܘܢ # ܝܫܘܥ ✓. ܕܕܡܝܐ

cus hoc fecit. Servi autem dixerunt ei, Vis igitur ut eamus *et*
29 feligamus ea? Ipfe autem dixit, Non: ne feligentes zizania,
30 eradicetis cum iis # etiam ✓ triticum. Sinite ÷ igitur ✓ crefcere
fimul ambo ufque ad meffem: et in tempore meffis dicam mef-
foribus meis, Seligite primum zizania, et ligate ea in fafciculos,
ad comburendum ea; triticum autem colligite in horrea mea.
31 Aliam parabolam propofuit iis, dicens, Simile eft regnum cœ-
lorum grano finapis, quod quum accepiffet homo feminavit in agro
32 fuo: Quod minimum quidem eft omnium feminum, quum autem
creverit, maximum eft omnium olerum, et fit arbor: adeo ut
33 veniant volucres cœlorum et habitent in ramis ejus. Aliam pa-
rabolam loquutus eft iis # Jefus ✓. Simile eft regnum cœlorum

ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܚܡܝܪܐ. ܠܗܘ ܕܟܕ ܢܣܒܬܗ̇
ܐܢܬܬܐ ܛܫܝܬܗ̇ ܒܬܠܬ *ܣܐܝܢ ܕܩܡܚܐ. ܥܕܡܐ ܕܟܠܗ̇ * σάτα
34 ܚܡܥ܀ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܒܦܠܐܬܐ ܠܟܢܫܐ܆
35 ܘܣܛܪ ܡܢ ¹ܦܠܐܬܐ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ
ܕܢܬܡܠܐ ܗ̇ܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܐܦܬܚ ܒܦܠܐܬܐ
36 ܦܘܡܝ. ܐܒܥ ܡܛܫܝܬܐ ܕܡܢ ²ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ܀ ܗܝܕܝܢ
ܟܕ ܫܒܩ ܠܟܢܫܐ ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܦܫܘܩ ܠܢ ܠܦܠܐܬܐ ܗ̇ܝ ܕܙܝܙܢܐ
37 ܕܚܩܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ
38 ܛܒܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. *ܚܩܠܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠܡܐ. * αγρω
ܙܪܥܐ ܕܝܢ ܛܒܐ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܝܗ̇ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܙܝܙܢܐ
39 ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܒܝܫܐ. ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܙܪܥ ܐܢܘܢ

fermento, quod quum accepiſſet mulier, recondidit in tribus ſatis
34 farinæ, donec totum fermentaretur. Hæc omnia loquutus eſt
Jeſus in parabolis turbis, et ſine parabola, nihil loquebatur
35 iis: Ut compleretur id quod dictum fuit per prophetam, dicen-
tem, Aperiam in parabolis os meum; eructabo occultata, quæ
36 *fuerunt* a fundatione mundi. Tunc quum dimiſiſſet turbas, ve-
nit domum Jeſus: et acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes,
37 Explica nobis parabolam illam zizaniorum agri. Ipſe autem
reſpondens dixit iis, Is qui ſeminavit ſemen bonum eſt Filius
38 hominis. Ager autem eſt mundus; ſemen autem bonum, hi ſunt
39 filii regni; zizania autem ſunt filii Mali; Inimicus autem qui

1 ܦܠܐܬܐ] In margine MSti ܦܠܐܬܐ ܣܘܪܝܬ
2 ܬܪܡܝܬܗ] ܬܪܡܝܬܗ ܣܘܪܝܬ

ܐܝܬܘܗܝ ܐܟܠܩܪܨܐ . ܚܨܕܐ ܕܝܢ ܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ ܐܝܬܘܗܝ .
40 ܚܨܘܕܐ ܕܝܢ ܡܠܐ̈ܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ . ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܡܬܠܩܛܝܢ
ܙܝ̈ܙܢܐ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܘܩܕܝܢ ܀ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ
41 ܗܢܐ . ܢܫܕܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܠܐܟܘܗܝ ܘܢܠܩܛܘܢ ܡܢ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܟܫ̈ܠܐ ܘܠܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܝ ܠܐ
42 ܢܡܘܣܘܬܐ ܀ ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ . ܬܡܢ ܢܗܘܐ
43 ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ . ܗܝܕܝܢ ܙܕܝ̈ܩܐ ܢܢܗܪܘܢ ܐܝܟ
ܫܡܫܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܘܗܘܢ . ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ
44 ܢܫܡܥ ܀ ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ . ܠܣܝܡܬܐ
ܕܡܛܫܝܐ ܒܚܩܠܐ . ܗܝ ܕܟܕ ܐܫܟܚܗ ܒܪܢܫܐ ܛܫܝܗ .
ܘܡܢ ܚܕܘܬܐ ܕܝܠܗ . ܐܙܠ ܘܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
45 ܡܙܒܢ . ܘܙܒܢ ܠܗ ܠܚܩܠܐ ܗܘ . ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ . ܠܓܒܪܐ ܬܓܪܐ ܕܒܥܐ ܗܘܐ ܡܪ̈ܓܢܝܬܐ
46 ܫܦܝܪ̈ܬܐ . ܗܘ ܕܟܕ ܐܫܟܚ ܡܪܓܢܝܬܐ ܚܕܐ *ܣܓܝܐܬ ܛܝܡܐ . ܐܙܠ

* πολυτημον

feminavit ea eft accufator ; meffis autem confummatio mundi eft ;
40 meffores autem angeli funt. Sicut igitur colliguntur zizania, et
igni comburuntur, fic erit in confummatione mundi hujus.
41 Mittet Filius hominis angelos fuos, et colligent e regno ipfius omnia
42 fcandala, et omnes facientes iniquitatem ; Et conjicient eos in for-
43 nacem ignis : ibi erit fletus, et ftridor dentium. Tunc jufti ful-
gebunt ficut fol in regno Patris fui. Qui habet aures ad audien-
44 dum, audiat. Rurfus fimile eft regnum cœlorum thefauro ab-
fcondito in agro : quem quum inveniffet homo, abfcondidit ; et
præ gaudio fuo abit, et omnia quæ habet vendit, et emit agrum
45 illum. Rurfus fimile eft regnum cœlorum homini mercatori, qui
46 quærebat margaritas optimas : Qui quum inveniffet margaritam

ܙܒܢ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܙܒܢܗ̇ ܀ ܬܘܒ ܕܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇
47
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܐܫܬܕܝܬ ܒܝܡܐ. ܘܡܢ ܟܠ
ܓܢܣܐ ܟܢܫܬ. ܗܝ ܕܟܕ ܐܬܡܠܝܬ ܐܣܩܘܗ̇ ܥܠ *ܣܦܪܐ. 48 * αἰγιαλόν
ܘܟܕ ܝܬܒܘ. ܓܒܝܘ ܗܠܝܢ ܛܒ̈ܬܐ ܠܡܐ̈ܢܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ
49 ܒܝ̈ܫܬܐ. ܠܒܪ ܫܕܝܘ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ.
ܢܦܩܘܢ ܡܠܐܟܐ ܘܢܦܪܫܘܢ ܠܒܝ̈ܫܐ ܡܢ ܡܨܥܬ ܙܕ̈ܝܩܐ.
50 ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ
51 ܕܫܢ̈ܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܣܬܟܠܬܘܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ.
52 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܝܐ. ܗܘ[1] ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܛܠܗܢܐ
ܗܘܐ ܟܠ ܣܦܪܐ ܕܡܬܬܠܡܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܕܡܐ ܠܓܒܪܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܠܡܪܐ ܒܝܬܐ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܦܩ ܡܢ
53 [2]ܣܝܡܬܗ ܕܝܠܗ ܚܕ̈ܬܐ ܘܥ̈ܬܝܩܬܐ ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ

unam pretiosam, abiit *et* vendidit omnia quæ habebat, et emit
47 eam. Rursus simile est regnum cœlorum verriculo quod projec-
48 tum est in mare, et ex omni genere congregavit: Quod quum
impletum esset, subduxerunt ad littus: et quum sedissent, sele-
49 gerunt bona in vasa, mala autem foras projecerunt. Sic erit
in consummatione mundi: exibunt angeli, et separabunt malos
50 e medio justorum; Et projicient eos in fornacem ignis: ibi erit
51 fletus, et stridor dentium. Dicit iis Jesus, Intellexistis hæc omnia?
52 Dicunt ei, Etiam, Domine. † Ipse autem dixit iis, Propterea om-
nis scriba edoctus ad regnum cœlorum, similis est homini domino
53 domus; qui profert e thesauro suo nova et vetera. Et factum est,

1 ܗܘ ܕܝܢ] In margine MSti ܝܫܘܥ (ܗܘ ܕܝܢ)

2 ܣܝܡܬܗ] ܣܝܡܬܗ ܕܝܠܗ

† Ipse autem] Lectio marg. (Ipse autem) Jesus.

ܦ̈ܠܐܬܐ ܗܠܝܢ ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܝܠܗ܂ ܡܠܦ 54
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܗܪܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ܂ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܠܗܢܐ ܚܟܡܬܐ ܗܕܐ ܘܚ̈ܝܠܐ܂ ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ 55
ܕܢܓܪܐ܂ ܠܘ ܐܡܐ ܕܝܠܗ ܡܬܐܡܪܐ ܡܪܝܐܡ: ܘܐܚ̈ܘܗܝ
ܐܝܥܩܘܒܘܣ ܘܐܝܘܣܐ[1] ܘܫܡܥܘܢ ܘܝܗܘܕܐ܂ ܘܐܚ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗ 56
ܠܘ ܟܠܗܝܢ ܠܘܬܢ ܐܝܬܝ̈ܗܝܢ܂ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܟܝܠ ܠܗܢܐ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ܂ ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 57
ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܠܐ ܐܝܬ ܢܒܝܐ ܕܫܝܛ܂ ܐܠܐ ܐܢ ܒܐܬܪܐ ܕܝܠܗ
ܘܒܒܝܬܗ܂ ܘܠܐ ܥܒܕ ܬܡܢ ܚ̈ܝܠܐ ܣܓ̈ܝܐܐ܂ ܡܛܠ ܠܐ 58
CAP. XIV. ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܒܗܘ ܙܒܢܐ܂ ܫܡܥ ܗܪܘܕܝܣ * ܗܘ 1
* τετράρχης
ܛܛܪܐܪܟܝܣ ܫܡܥܗ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܂ ܘܐܡܪ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ܂ 2
ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ܂ ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܂

quum finiisset Jesus parabolas has, discessit illinc. Et quum ve- 54
nisset in regionem suam, docebat eos in synagoga eorum, adeo
ut mirarentur, et dicerent, Unde huic sapientia hæc et virtutes?
Nonne hic est filius fabri? nonne mater ejus dicitur Maria, et 55
fratres ejus, Jacobus, † et Joses, et Simon, et Judas? Et sorores 56
ejus, nonne omnes apud nos sunt? Unde igitur huic hæc om-
nia? Et offendebantur in eo. Ipse autem Jesus dixit iis, Non 57
est propheta contemptus, nisi in regione sua et in domo sua. Et 58
non fecit ibi virtutes multas, propter incredulitatem eorum.
CAP. XIV. In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Christi Jesu. 1
Et dixit servis suis, Hic est Johannes Baptista: ipse surrexit a 2

1 ܘܐܝܘܣܐ] In margine MSti ܘܝܘܣܦ

† et Joses] Lectio marg. Et Joseph.

3 ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܚܝ̈ܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ܀ ܗܘ ܓܝܪ ܗܘ ܗܪܘܕܝܣ܆
ܟܕ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ ܐܣܪܗ ܘܣܡܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܂
4 ܡܛܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܐ ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ܂ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ
5 ܓܝܪ ܗܘ ܝܘܚܢܢ܆ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܐܝܬܝܗ̇܂ ܘܟܕ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܠܡܩܛܠܗ܆ ܕܚܠ ܡܢ ܟܢܫܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܠܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ
6 ܗܘܘ ܠܗ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܒ̈ܝܠܕܐ ܕܗܪܘܕܝܣ܆ ܪܩܕܬ
7 ܒܪܬܗ ܕܗܪܘܕܝܐ ܒܡܨܥܬܐ܂ ܘܫܦܪܬ ܠܗܪܘܕܝܣ܂ ܡܢ ܗܪܟܐ
ܒܡܘ̈ܡܬܐ ܐܫܬܘܕܝ ܠܡܬܠ ܠܗ̇܆ ܗܘ ܡܐ ܕܐܢ
8 ܬܫܐܠ܂ ܗܝ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܡܩܕܡܐ ܗܘܬ ܡܬܠܡܕܐ ܡܢ
ܐܡܗ̇ ܕܝܠܗ̇܆ ܗܒ ܠܝ ܐܡܪܐ ܗܪܟܐ ܥܠ ܦܝܢܟܐ܆ ܠܪܫܗ
9 ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ܂ ܘܐܬܟܪܝ ܡܠܟܐ܂ ܡܛܠ ܕܝܢ
ܡܘ̈ܡܬܐ ܘܗ̇ܢܘܢ ܕܥܡܗ ܣܡܝܟܝܢ܆ ܦܩܕ ܠܡܬܝܗܒܘ܂
11 10 ܘܫܕܪ ܦܣܩܗ ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ܆ ܘܐܬܬܝܬܝ ܪܫܗ

3 mortuis, et propterea virtutes operantur in eo. Ipſe enim Hero-
des quum apprehendiſſet Johannem, vinxit eum, et poſuit eum in
domo cuſtodiæ, propter Herodiadem uxorem Philippi fratris
4 5 ſui. Dicebat ei enim Johannes, Non licet tibi habere eam. Et
quum cuperet occidere eum, timuit turbam; quia ſicut prophe-
6 tam habebant eum. Quum autem † eſſent natalitia Herodis, ſal-
7 tavit filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi: Unde cum
8 juramentis pollicitus eſt dare ei quicquid petierit. Ipſa autem,
quia prædocta erat a matre ſua, Da mihi, inquit, hic in patina
9 caput Johannis Baptiſtæ. Et contriſtatus eſt rex: propter autem
10 juramenta, et illos qui cum eo accumbebant, juſſit dari. Et
11 miſit et amputavit caput Johannis in carcere: Et allatum eſt caput

1 ܗܘܘ] In margine MSti ܐܬܝ ܗܘܘ

† eſſent] Lectio marg. Venirent.

ܪܫܗ ܥܠ ܦܝܢܟܐ܆ ܘܐܬܝܗܒ ܠܛܠܝܬܐ. ܘܐܝܬܝܬ ܠܐܡܐ
ܕܝܠܗ. ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܩܠܘ ܠܦܓܪܐ ܘܩܒܪܘܗܝ. 12
ܘܐܬܘ[1] ܘܐܘܕܥܘ ܠܝܫܘܥ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ 13
ܒܐܠܦܐ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܝܒܬܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ
ܟܢܫܐ܆ ܢܩܦܘܗܝ ܪܓܠܝܬܐ[2] ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܟܕ ܢܦܩ 14
ܝܫܘܥ. ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ܆ ܘܐܣܝ
ܠܟܪܝܗܘܢ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܪܡܫܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ 15
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܚܪܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܘܟܬܐ܆
ܘܥܕܢܐ ܗܘ ܟܒܪ ܥܒܪ܀ [3]ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܐ. ܐܝܟܢܐ
ܕܟܕ ܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪܝܐ[4] ܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ 16

ejus in patina, et datum eſt puellæ: et attulit matri ſuæ. Et 12
acceſſerunt diſcipuli ejus, *et* ſuſtulerunt corpus, et ſepelierunt
illud: † et venerunt et renunciaverunt Jeſu. Et quum audi- 13
viſſet Jeſus, ſeceſſit illinc in navi in locum deſertum ipſe ſolus.
Et quum audiviſſent turbæ, ſequutæ ſunt eum ‡ pedibus ab ur-
bibus. Et quum egreſſus eſſet Jeſus, vidit turbas multas; et mi- 14
ſertus eſt eorum, et ſanavit ægrotos eorum. Quum autem eſſet 15
veſpera, acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes, Deſertus eſt
locus, et tempus jam præteriit; ‖ dimitte turbas, ut quum abi-
erint § in vicos, emant ſibi eſcas. Ipſe autem Jeſus dixit iis, non 16

1 ܘܐܬܘ] In margine MS^ti ܬܠܡܝܕܘܗܝ (ܘܐܬܘ)
2 ܪܓܠܝܬܐ] ܪܓܠܝܐ
3 ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܐ] (ܫܪܝ) ܗܟܝܠ (ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܐ)
4 ܠܩܘܪܝܐ] (ܠܩܘܪܝܐ) ܕܚܕܪܝܗܝܢ

† et venerunt] Lectio marg. (et venerunt) Diſcipuli ejus.
‡ Pedibus] pedeſtres.
‖ dimitte turbas] (dimitte) Igitur (turbas)
§ in vicos] (in vicos) Qui *ſunt* in circuitu.

ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܐ ܠܡܐܙܠ.
17 ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܠܗܪܟܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ:
19 18 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬܘ ܐܢܘܢ ܠܝ ܠܗܪܟܐ. ܘܟܕ ܦܩܕ
ܠܟܢܫ̈ܐ ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ ¹ܥܣܒܐ: ܢܣܒ ܐܢܘܢ ܠܚܡܫܐ
ܠܚܡ̈ܝܢ ܘܠܬܪܝܢ ܢܘܢ̈ܝܢ: ܘܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ ܒܪܟ. ܘܟܕ ܩܨܐ
ܝܗܒ ܐܢܘܢ ܠܠܚܡ̈ܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ
20 ܠܟܢܫ̈ܐ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ ܝܘܬܪܢܐ ܕܩܨܝ̈ܐ
21 ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝ̈ܢܐ ܡܠܝ̈ܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܟܠܘ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ: ܓܒܪ̈ܐ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܣܛܪ ܡܢ ܢܫ̈ܐ
22 ܘܛܠܝ̈ܐ܀ ܘܡܚܕܐ ܐܠܨ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܠܡܣܩ
ܠܐܠܦܐ. ܘܠܡܩܕܡܘܬܗ ܠܥܒܪܐ: ܥܕ ܫܪܐ ܗܘ ܠܟܢܫ̈ܐ܀

17 habent necesse abire: date iis vos ad comedendum. Ipsi autem
dicunt ei, Non habemus hic nisi quinque panes et duos pisces.
18 19 Ipse autem dixit iis, Afferte eos mihi huc. Et quum jussisset
turbas discumbere † super herbas, accepit illos quinque panes et
duos pisces, et quum aspexisset in cœlum, benedixit; et quum
fregisset, dedit illos panes discipulis, ipsi autem discipuli turbis.
20 Et comederunt omnes, et saturati sunt: et sustulerunt reliquias
21 fragmentorum duodecim cophinos plenos. Illi autem qui comede-
rant, erant viri quasi quinque millia, præter mulieres et pueros.
22 Et statim compulit discipulos suos conscendere in navim, et præ-
cedere eum in ulteriorem ripam, dum dimitteret ipse turbas.

1 ܥܠ ܥܣܒܐ] In margine MSti (ܥܠ) ܥܣܒܐ

† super herbas] Lectio marg. (super) Herbam.

ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ ܠܟܢ̈ܫܐ܆ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ 23
ܠܡܨܠܝܘ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܬܡܢ. ܐܠܦܐ ܕܝܢ ܗܫܐ ܒܡܨܥܬܗ ܕܝܡܐ ܐܝܬܝܗ̇ 24
ܗܘܬ܆ ܟܕ ܡܬܢܚܫܠܐ ܗܘܬ ܡܢ ܓ̈ܠܠܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܕܠܘܩܒܠ ܗܘ ܪܘܚܐ. ܒܡܛܪܬܐ ܕܝܢ ܪܒܝܥܝܬܐ ܕܠܠܝܐ܆ 25
ܐܙܠ[1] ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ 26
ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܆ ܐܬܕܠܚܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ.
* φαντασμα * ܕܦܢܛܣܡܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܡܢ ܕܚܠܬܐ ܩܥܘ. ܡܚܕܐ ܕܝܢ 27
ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܬܠܒܒܘ ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ
ܬܕܚܠܘܢ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܠܗ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ. ܡܪܝܐ܆ 28
ܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ܆ ܦܩܘܕ ܠܝ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟ ܥܠ ܡ̈ܝܐ. ܗܘ 29
ܕܝܢ ܐܡܪ ܬܐ. ܘܟܕ ܢܚܬ ܡܢ ܐܠܦܐ ܦܛܪܘܣ܆ ܗܠܟ
ܥܠ ܡ̈ܝܐ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܪܘܚܐ ܥܫܝܢܬܐ 30

Et quum dimisisset turbas, ascendit in montem solus ad orandum: 23
quum autem vespera esset, solus erat illic. Navis autem jam in 24
medio maris erat, vexata a fluctibus: erat enim contrarius ven-
tus. Custodia autem quarta noctis, † abiit ad illos, ambulans 25
super mare. Et quum vidissent eum discipuli ambulantem super 26
mare, turbati sunt, dicentes, quod spectrum esset: et præ metu
clamaverunt. Statim autem loquutus est iis Jesus, dicens, Bono 27
animo sitis: ego sum, ne timeatis. Respondens ei autem Petrus 28
dixit, Domine, si tu es, jube me venire ad te super aquas. Ipse 29
autem dixit, Veni. Et quum descendisset e navi Petrus, ambu-
lavit super aquas, ut veniret ad Jesum. Quum vidisset autem 30

1 ܐܙܠ] In margine MSti ܐܬܐ

† abiit] Lectio marg. Venit.

[illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
[illegible]
35 34 [illegible] * εἰς Γεννησαρετ
[illegible]
[illegible]
36 [illegible]
1 [illegible] CAP. XV.
[illegible]
2 [illegible]
[illegible]

ventum validum, timuit: et quum cœpiſſet demergi, clamavit;
31 dicens, Domine, Serva me. Statim autem Jeſus extendit ma-
num, et apprehendit eum; et dixit ei, Puſille fide, quare du-
32 33 bitaſti? Et quum conſcendiſſent navim, quievit ventus. Illi
autem qui *erant* in navi, venerunt *et* adoraverunt eum; dicentes,
34 Vere Filius Dei es. Et quum tranſiiſſent, venerunt in terram
35 Genniſaret. Et quum agnoviſſent eum viri loci illius, miſerunt in
totam circumjacentem regionem illam, et obtulerunt ei omnes
36 male habentes; Et rogabant eum, ut ſolum tangerent fimbriam
1 veſtimenti ipſius: et qui tetigerunt liberati ſunt. Tunc accedunt CAP. XV.
ad Jeſum Scribæ et Phariſæi qui *erant* ex Hieroſolyma, dicentes,
2 Quare diſcipuli tui tranſgrediuntur traditionem ſeniorum? non

3 ܐܝܕܝܗܘܢ ܐܡܬܝ ܕܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ
4 ܕܐܠܗܐ: ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܦܩܕ
ܟܕ ܐܡܪ: ܝܩܪ ܠܐܒܐ ⁻ ܕܝܠܟ ✓ ܘܠܐܡܐ. ܘܗܘ ܕܐܡܪ
5 ܒܝܫܬܐ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܡܘܬܐ ܢܡܘܬ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܗܘ ܕܐܢ ܐܡܪ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܩܘܪܒܢܐ ܗܘ
ܡܕܡ ܕܡܢܝ ܬܬܗܢܐ. ܘܠܐ ܢܝܩܪ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ.
6 ܘܒܛܠܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ[2] ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ.
7 *ܢܣܒ̈ܝ ܒܐܦ̈ܐ: ܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܟܕ ܐܡܪ[1]: * ὑποκρῖται
8 ܕܩܪܒ ܠܝ ܥܡܐ ܗܢܐ ܒܦܘܡܗ ܕܝܠܗܘܢ: ܘܒܣܦܘ̈ܬܐ ܠܝ
9 ܡܝܩܪ: ܠܒܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢ ܪܚܝܩ ܣܓܝ ܡܢܝ: ܣܪܝܩܐܝܬ
ܕܝܢ ܕܚܠܝܢ ܠܝ: ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܠܦܢܘ̈ܬܐ ܦܘ̈ܩܕܢܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ ⁘

enim lavant manus ſuas, quum comedunt panem. Ipſe autem 3
reſpondens dixit iis, Quare etiam vos tranſgredimini mandatum
Dei, propter traditionem veſtram? Deus enim mandavit, † di- 4
cens, Honora patrem ⁻ tuum ✓ et matrem; et qui maledixerit
patri aut matri, morte moriatur. Vos autem dicitis, Quicunque 5
dixerit patri aut matri, Donum *eſt* quodcunque a me lucraberis: et
non honorabit patrem ſuum aut matrem ſuam. Et irritum feciſtis 6
‡ mandatum Dei propter traditionem veſtram. Hypocritæ, bene 7
prophetavit de vobis Eſaias, dicens, Appropinquat mihi populus hic 8
ore ſuo, et labiis me honorat; cor eorum autem longe abeſt a me:
Fruſtra autem timent me, docentes doctrinas, mandata hominum. 9

1 ܟܕ ܐܡܪ] In margine MSti ܐܡܪ
2 ܦܘܩܕܢܐ] ܡܠܬܐ
† dicens] Lectio marg. *et* Dixit.
‡ mandatum] Verbum.

10 ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܗ ܠܟܢܫܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܫܡܥܘ ܘܐܣܬܟܠܘ܂
11 ܠܘ ܗܘ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ܆ ܐܠܐ ܗܘ ܡܕܡ
12 ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܐ܆ ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ
ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܦܪ̈ܝܫܐ
13 ܕܫܡܥܘ ܠܗܕܐ ܡܠܬܐ ܐܬܟܫܠܘ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ܆
ܕܟܠ ܢܨܒܬܐ ܗܝ ܕܠܐ ܢܨܒܗ ܐܒܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ
14 ܬܬܥܩܪ ܀ ܫܒܘܩܘ ܐܢܘܢ܂ ܣܡ̈ܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܕܒܪ̈ܢܐ
ܕܣܡ̈ܝܐ܂ ܣܡܝܐ ܕܝܢ ܠܣܡܝܐ ܐܢ ܢܕܒܪ܆ ܬܪܝܗܘܢ
15 ܒܓܘܡܨܐ ܢܦܠܘܢ ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ܂
16 ܦܫܘܩ ܠܢ ܡܬܠܐ ܗܢܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ # ܠܗ ✓܂
17 ܥܕܟܝܠ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܐ ܥܕܟܝܠ
ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܠܟܪܣܐ
18 ܐܙܠ܆ * ܘܡܫܬܕܐ ܠܒܪ ܢܦܩ܆ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܢܦܩܢ ܡܢ * εἰς ἀφεδρῶνα

10 Et quum vocaſſet ad ſe turbam, dixit iis, Audite et intelligite.
11 Non quod ingreditur in os contaminat hominem ; ſed quod egre-
12 ditur ex ore, hoc contaminat hominem. Tunc quum acceſſiſſent
ad eum diſcipuli ejus, dixerunt ei, Scis quod Phariſæi, qui au-
13 dierunt iſtum ſermonem, offenſi ſunt ? Ipſe autem reſpondens
dixit, Omnis planta, quam non plantavit Pater meus cœleſtis, era-
14 dicabitur. Omittite illos : cæci ſunt duces cæcorum. Cæcus au-
15 tem cæcum ſi duxerit, ambo in foveam cadent. Reſpondens au-
16 tem Petrus dixit ei, Explica nobis parabolam iſtam. Ipſe autem
17 Jeſus dixit # ei ✓, Adhuc etiam vos non intelligentes eſtis? Non-
dum intelligitis, quod quicquid ingreditur in os, in ventrem abit, et
18 in locum ſtercoris ejicitur ? Quæ autem egrediuntur ex ore, de

[illegible] 19
[illegible]
[illegible] 20
[illegible]
[illegible] 21
* εις τα μερη [illegible] 22
[illegible]
[illegible]
[illegible] 23
[illegible]
[illegible] 24
[illegible]
[illegible] 25
[illegible]

corde egrediuntur, et illa contaminant hominem. Ex enim corde 19
egrediuntur cogitationes malæ, cædes, adulteria, ſcortationes, in-
vidiæ, furta, teſtimonia falſa, convitia. Hæc ſunt quæ contami- 20
nant hominem : manibus autem illotis comedere, non contami-
nat hominem. Et quum egreſſus eſſet illinc Jeſus, ſeceſſit in 21
partes Tyri et Sidonis. Et ecce, mulier Chananæa ex finibus illis 22
quum egreſſa eſſet, clamavit, ei dicens, Miſerere mei, Domine,
fili Davidis : filia mea male a dæmonio vexatur. Ipſe autem non 23
reſpondit ei verbum. Et quum acceſſiſſent ad eum diſcipuli ejus,
rogabant eum, dicentes, Dimitte eam ; quia clamat poſt nos.
Ipſe autem reſpondens dixit, Non miſſus ſum, niſi ad oves perdi- 24
tas e domo Iſraelis. Ipſa autem venit, *et* adoravit eum, dicens, 25

26 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܦܝܪ. ܠܡܣܒܘ
27 ܠܚܡܐ ܕܒܢܝܐ ܘܠܡܪܡܝܘܬܗ ܠܟܠܒܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܐܝܢ
ܡܪܝ. ܐܦ ܓܝܪ ܟܠܒܐ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܦܬܘܬܐ ܕܢܦܠܝܢ ܡܢ
28 ܦܬܘܪܐ ܕܡܪܝܗܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ.
ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܪܒܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܟܝ. ܢܗܘܐ ܠܟܝ ܐܝܟ ܕܨܒܝܐ* *ω
ܐܢܬܝ. ܘܐܬܐܣܝܬ ܒܪܬܗ ܡܢ ܫܥܬܐ ܗܝ ܀
29 ܘܡܢ ܕܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ. ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ.
30 ܘܡܢ ܕܣܠܩ ܠܛܘܪܐ. ܝܬܒ ܗܘܐ ܬܡܢ ܀ ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ: ܚܪܫܐ: ܚܓܝܪܐ:
ܣܡܝܐ: ܩܛܝܥܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܪܡܘ ܐܢܘܢ
31 ܠܘܬ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܢܫܐ
ܢܬܕܡܪܘܢ. ܟܕ ܚܙܝܢ ܠܚܪܫܐ ܕܡܡܠܠܝܢ[1]. ܘܠܩܛܝܥܐ

26 Domine, adjuva me. Ipſe autem reſpondens dixit, Non eſt bo-
27 num accipere panem filiorum, et projicere canibus. Ipſa autem
dixit, Ita, Domine: etenim canes comedunt de micis quæ
28 cadunt e menſis dominorum ſuorum. Tunc reſpondens Jeſus
dixit ei, O mulier, magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis. Et
29 ſanata eſt filia ejus ex hora illa. Et quum tranſiiſſet illinc Jeſus,
venit juxta mare Galilææ; et quum aſcendiſſet in montem, ſe-
30 debat illic. Et acceſſerunt ad eum turbæ multæ, quæ habebant
ſecum mutos, claudos, cæcos, mutilos, et alios multos; et ab-
31 jecerunt eos ad pedes Jeſu: et ſanavit eos: Adeo ut turbæ mi-
rarentur, quum viderent † mutos loquentes, et mutilos ſanos, et

1 ܕܡܡܠܠܝܢ] In margine MSti ܕܫܡܥܝܢ

† mutos loquentes] Lectio marg. (*ſurdos*) Audientes.

ܕܫܠܡܝܢ. ܘܠܚܓܝܣܐ ܕܡܗܠܟܝܢ. ܘܠܣܡܝܐ ܕܚܙܝܢ.
ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܠܘܬܗ 32
ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ ܐܡܪ. ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ ܥܠ ܟܢܫܐ. ܕܗܐ
ܝܘܡܬܐ ܬܠܬܐ· ܡܩܘܝܢ ܠܘܬܝ. ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
ܢܐܟܠܘܢ. ܘܠܡܫܪܐ ܐܢܘܢ ܨܝܡܐ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ: ܕܠܡܐ [1] ܢܫܬܪܘܢ
ܒܐܘܪܚܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܢ ܒܡܕܒܪܐ 33
ܠܚܡܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ: ܐܝܟ ܕܢܣܒܥ ܟܢܫܐ ܕܐܝܟ ܗܢܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܡܐ ܠܚܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. [2]ܘܐܡܪܘ 34
ܠܗ. ܫܒܥܐ: ܘܩܠܝܠ ܢܘܢܐ. ܘܦܩܕ ܠܟܢܫܐ 35
ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܟܕ ܢܣܒ ܠܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܠܚܡܐ 36
ܘܠܗܠܝܢ ܢܘܢܐ: ܐܘܕܝ. ܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ: ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܠܟܢܫܐ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ 37

claudos ambulantes, et cæcos videntes: et glorificaverunt Deum
Iſraelis. Ipſe autem Jeſus quum vocaſſet ad ſe diſcipulos ſuos, 32
dixit, Miſeret me turbæ: quia ecce dies tres permanent apud
me, et non habent quod comedant: et dimittere eos jejunos
nolo, ne deficiant in via. Et dicunt ei diſcipuli ejus, Unde no- 33
bis in deſerto panes tanti, ut ſaturemus turbam tantam? Et 34
dicit iis Jeſus, Quot panes habetis? † Et dixerunt ei, Septem:
et paucos piſciculos. Et juſſit turbam diſcumbere ſuper terram. 35
Et quum accepiſſet illos ſeptem panes, et illos piſces; gratias egit, 36
et fregit, et dedit diſcipulis ſuis; ipſi autem diſcipuli turbæ. Et 37
comederunt omnes, et ſaturati ſunt: et ſuſtulerunt reliquias

1 ܢܫܬܪܘܢ] In margine MSti ܢܫܬܪܘܢ ܒܡܫܪܝܬܐ
ἐκλυθῶσιν

2 ܘܐܡܪܘ] ܗܢܘܢ ܕܝܢ (ܐܡܪܘ)

† Et dixerunt] Lectio marg. Ipſi autem (dixerunt)

38 [illegible]
[illegible]
39 [illegible]
1 [illegible] CAP. XVI.
[illegible] * ἐπηρωτήσαν
2 [illegible]
3 [illegible]
[illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]

38 fragmentorum, ſeptem ſportas plenas. Illi autem qui comede-
39 rant, erant quatuor mille viri, præter mulieres et pueros. Et
quum dimiſiſſet turbas, aſcendit in navim, et venit in fines Mag-
1 dala. Et quum acceſſiſſent ad eum Phariſæi et Sadducæi, tentan- CAP. XVI.
2 tes rogarunt eum ſignum e cœlo oſtendere iis. Ipſe autem reſ-
pondens dixit iis, Quum eſt veſpera, dicitis, Serenitas erit: ru-
3 bet enim cœlum. Et mane, Hodie hyemalis tempeſtas erit:
rubet enim cœlum triſte. Faciem quidem cœli noſtis diſcernere,
4 ſigna autem temporum non poteſtis. Generatio mala et adultera
ſignum quærit, et ſignum non dabitur ei, niſi ſignum Jonæ pro-
5 phetæ. Et quum reliquiſſet eos, abiit. Et quum veniſſent diſ-
6 cipuli ejus in ulteriorem ripam, obliti ſunt accipere panes. Ipſe

ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܘܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ
ܘܙܕܘܩ̈ܝܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ 7
ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܢܣܒܢ. ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܡܢܐ 8
ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܀ ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ
ܠܐ ܢܣܒܬܘܢ.. ܠܐ ܗܫܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ : ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ 9
ܐܢܬܘܢ ܠܗܢܘܢ ܚܡܫ ܠܚܡܝܢ ܕܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ : ܘܟܡܐ
ܩܘܦܝܢ ܫܩܠܬܘܢ : ܘܠܐ ܠܗܢܘܢ ܫܒܥ ܠܚܡܝܢ ܕܐܪܒܥܐ 10
ܐܠܦܝܢ : ܘܟܡܐ ܐܣܦܪ̈ܝܕܝܢ ܢܣܒܬܘܢ ܀ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ 11
ܐܢܬܘܢ ܀ ܕܠܘ ܡܛܠ ܠܚܡܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܀ ܠܡܙܕܗܪܘ ܡܢ
ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩ̈ܝܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ. ܕܠܐ ܐܡܪ 12
* διδαχῆς ܠܡܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܠܚܡܐ ܀ ܐܠܐ ܡܢ *ܡܠܦܢܘܬܐ
ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩ̈ܝܐ ܀ ܟܕ [1]ܢܦܩ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐܬܪܐ ܕܩܣܪܝܐ ܕܦܝܠܝܦܘܣ 13

autem Jeſus dixit iis, Videte et cavete a fermento Phariſæorum et
Sadducæorum. Ipſi autem ratiocinabantur in ſeipſis, dicentes, 7
Quia panes non accepimus. Quum cognoviſſet autem Jeſus, 8
dixit, Quid ratiocinamini in vobis ipſis, puſilli fide, quia panes
non accepiſtis ? Nondum intelligitis ? neque memores eſtis il- 9
lorum quinque panum quinque millium, et quot cophinos ſuſtu-
leritis ? Neque illorum ſeptem panum quatuor millium, et quot 10
ſportas acceperitis ? Quomodo non intelligitis, quod non de 11
pane dixi vobis, ut caveretis a fermento Phariſæorum et Saddu-
cæorum ? Tunc intellexerunt quod non dixiſſet ut caverent a 12
fermento panis, ſed a doctrina Phariſæorum et Sadducæorum.
Quum † exiviſſet autem Jeſus in regiones Cæſareæ Philippi, in- 13

1 ܢܦܩ] In margine MSti ܐܬܐ

† exiviſſet] Lectio marg. Veniſſet

ܕܦܝܠܝܦܦܘܣ܀ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ ܡܢ ܐܡܪܝܢ܃ * * πλιππου
ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܆ 14
ܗܢܘܢ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܠܝܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
ܕܝܢ ܐܪܡܝܐ. ܐܘ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ 15
ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ. ܥܢܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ 16
ܐܡܪ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ܀ ܘܥܢܐ 17
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܛܘܒܝܟ ܐܝܬܝܟ ܫܡܥܘܢ *ܒܪ * Βαρ ἰωνα
ܝܘܢܐ. ܡܛܠ ܕܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܠܐ ܓܠܝ ܠܟ܆ ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
ܗܘ ܕܒܫܡܝ̈ܐ. ܐܦ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܕܐܢܬ ܐܝܬܝܟ 18
ܦܛܪܘܣ. ܘܥܠ ܗܕܐ ܫܘܥܐ[1] ܐܒܢܝܗ ܠܥܕܬܝ. ܘܬܪ̈ܥܐ
ܕܫܝܘܠ ܠܐ ܢܚܣܢܘܢܗ. [2]ܘܐܬܠ ܠܟ ܩܠܝ̈ܕܐ ܕܡܠܟܘܬܐ 19
ܕܫܡܝܐ. ܘܟܠ ܡܐ ܕܬܐܣܘܪ ܥܠ ܐܪܥܐ܆ ܢܗܘܐ ܐܣܝܪ

terrogabat discipulos suos, dicens, Quem dicunt homines quod
14 ego sim *Filius hominis?* *Ipsi autem dixerunt,* Hi quidem, Jo-
hannes Baptista, alii autem Elias, alii autem Jeremias, aut unus
15 ex prophetis. Dicit iis, Vos autem quem dicitis quod ego sim?
16 Respondens autem Simon Petrus dixit, Tu es Christus Filius
17 Dei viventis. Et respondens Jesus dixit ei, Beatus es Simon Bar-
jona: quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed pater meus qui
18 *est* in cœlis. Etiam ego autem tibi dico, quod tu es Petrus, et
super hanc † petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferni
19 non prævalebunt ei. ‡ Et dabo tibi claves regni cœlorum: et
quicquid ligaveris super terram, erit ligatum in cœlis; et quic-

1 ܫܘܥܐ] In margine MSti ܦܛܪܘܣ ܫܘܥܐ ܡܬܦܫܩ ܀

2 ܘܐܬܠ ܠܟ] (ܘܐܬܠ ܠܟ) ܕܝܢ

† petram] Marg. Petrus petra exponitur.
‡ Et dabo tibi] (dabo tibi) Autem.

ܒܫܡܝܐ . ܘܗܘ ܡܕܡ ܕܐܢ ܬܫܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ . ܢܗܘܐ ܫܪܝܐ
20 ܒܫܡܝܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܦܩܕ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܐܢܫ
21 ܢܐܡܪܘܢ ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ
ܝܫܘܥ ܠܡܚܘܝܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܘܠܐ ܠܗ . ܕܢܐܙܠ ܠܗ ܠܡܐܙܠ
ܠܐܘܪܫܠܡ . ܘܣܓܝܐܬܐ ܠܡܚܫ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܪܫܝ ܟܗܢܐ
22 ܘܣܦܪܐ . ܘܢܬܩܛܠ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ܀ ܘܟܕ ܕܒܪܗ
ܦܛܪܘܣ . ܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪ . ܚܘܣ ܠܟ ܡܪܝܐ .
23 ܠܐ ܬܗܘܐ ܠܟ ܗܕܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܦܢܝ . ܐܡܪ ܠܦܛܪܘܣ .
ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ . ܟܫܠܐ ܕܝܠܝ ܐܢܬ . ܡܛܠ ܕܠܐ
24 ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ . ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒܢܝܢܫܐ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܐܢ ܐܢܫ ܨܒܐ ܒܬܪܝ ܠܡܐܬܐ .
25 ܢܟܦܘܪ ܗܘ ܒܗ . ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ ܘܢܩܦܢܝ . ܗܘ ܓܝܪ
* σῶσαι ܕܐܢ ܨܒܐ ܢܦܫܗ ܕܢܚܐ * ܠܡܦܪܩܗ̇ ܢܘܒܕܝܗ̇ . ܗܘ ܕܝܢ

quid solveris super terram, erit solutum in cœlis. Tunc præce- 20
pit discipulis suis, ut nemini dicerent quod ipse esset Jesus Chris-
tus. Exinde cœpit Jesus indicare discipulis suis, quod oporteret 21
eum ire Hierosolymam, et multa pati a Senioribus, et Principibus
Sacerdotum, et Scribis; et occidi, et die tertio resurgere. Et as- 22
sumens eum Petrus, cœpit objurgare eum, dicens; Propitius esto
tibi, Domine; non erit tibi hoc. Ipse autem convertens se dixit 23
Petro, Abi post me Satana, offendiculum meum es: quia non
cogitas quæ *sunt* Dei, sed quæ *sunt* hominum. Tunc Jesus dixit 24
discipulis suis, Si quis vult post me venire, abneget semetipsum;
et tollat crucem suam, et sequatur me. Quisquis enim voluerit 25
animam suam servare, perdet eam; quisquis autem perdiderit ani-

26 ܢܘܒܕ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܡܛܠܬܝ ܢܫܟܚܝܗ̇. ܡܢܐ ܓܝܪ
ܝܬܪ ܒܪܢܫܐ: ܐܢ ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ ܢܬܪ. ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܕܝܢ
ܢܚܣܪ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܘܠܦܐ ܕܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܀
27 ܥܬܝܕ ܗܘ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ
ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ: ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܪܘܥ ܠܟܠܢܫ ܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ
28 ܕܝܠܗ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ ※ ܡܢ
ܗܠܝܢ ✓ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ:
1 ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ [1]ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ ܀ ܘܒܬܪ CAP. XVII.
ܝܘܡܬܐ ܫܬܐ: ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ ܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ: ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ.
2 ܘܐܫܬܚܠܦ* ܒܕܡܘܬܐ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܢܗܪ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܐܝܟ
3 ܫܡܫܐ. ܡܐܢܘܗܝ ܕܝܢ ܗܘܘ ܚܘܪܐ ܐܝܟ ܢܘܗܪܐ. ܘܗܐ ܐܬܚܙܝܘ

* καὶ μετεμορ- φώθη

26 mam ſuam propter me, inveniet eam. Quid enim proderit ho-
mini, ſi mundum totum lucratus fuerit, animæ ſuæ autem dam-
num patiatur? aut quid dabit homo *in* commutationem animæ
27 ſuæ? Futurus eſt enim Filius hominis venire in gloria Patris ſui
cum Angelis ſuis: et tunc rependet unicuique ſecundum opera
28 ejus. Amen dico vobis, quod ſunt quidam ※ ex his ✓ qui hic
adſtant, qui non guſtabunt mortem, donec viderint Filium homi-
1 nis venientem † in regno ſuo. Et poſt dies ſex aſſumit Jeſus CAP. XVII.
Petrum, et Jacobum, et Johannem fratrem ejus, et ſubducit eos
2 in montem excelſum ſeorſum. Et mutatus eſt in forma coram
iis: et reſplenduit facies ejus ſicut ſol; veſtimenta ejus autem
3 facta ſunt candida ſicut lux. Et ecce, apparuerunt iis Moſes et

1 ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ] In margine MSti ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ ܀

† in regno ſuo] Lectio marg. In gloria Patris ſui.

4 ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܥܡܗ ܡܡܠܠܝܢ. ܥܢܐ ܕܝܢ
ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܡܪܝܐ܆ ܕܫܦܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܗܪܟܐ
ܢܗܘܐ ܐܢܚܢ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܢܥܒܕ ܗܪܟܐ ܬܠܬ ܡܫܟܢܐ.
5 ܠܟ ܚܕ. ܘܠܡܘܫܐ ܚܕ. ܘܠܐܠܝܐ ܚܕ. ܘܟܕ ܥܕܟܝܠ ܗܘ
ܡܡܠܠ܆ ܗܐ ܥܢܢܐ ܢܘܗܪܢܝܬܐ ܐܛܠܠܬ ܥܠܝܗܘܢ܆ ܘܗܐ ܩܠܐ
ܡܢ ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܗܘ ܕܒܗ܆
6 ܒܗܘ ܕܐܬܪܥܝܬ. ܠܗ ܫܡܥܘ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܐ
ܕܝܠܗ܆ ܢܦܠܘ ܥܠ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܕܚܠܘ ܛܒ.
7 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܩܪܒ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܩܘܡܘ
8 ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܪܝܡܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܚܙܘ܆ ܐܠܐ
9 ܠܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܢܚܬܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܛܘܪܐ܆
ܦܩܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪܘܢ ܚܙܘܐ܆
10 ܥܕܡܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܩܘܡ. ܘܫܐܠܘܗܝ

Elias, cum eo loquentes. Reſpondens autem Petrus dixit Jeſu, 4
Domine, bonum eſt ut hic ſimus: ſi vis, faciemus hic tria taber-
nacula, tibi unum, et Moſi unum, et Eliæ unum. Et quum 5
adhuc ipſe loqueretur, ecce nubes lucida obumbravit eos: et ecce
vox e nube, dicens, Hic eſt Filius meus dilectus, in quo compla-
citum eſt mihi: ipſum audite. Et quum audiviſſent diſcipuli 6
ejus, ceciderunt in faciem ſuam, et timuerunt valde. Et quum 7
acceſſiſſet ad eos Jeſus, tetigit eos, et dixit; Surgite, et ne timete.
Quum autem ſuſtuliſſent oculos ſuos, neminem viderunt niſi Je- 8
ſum ſolum. Et quum deſcenderent de monte, præcepit iis Jeſus, 9
dicens; Nemini dixeritis viſionem, donec Filius hominis a mor-
tuis reſurgat. Et interrogaverunt eum diſcipuli ejus, dicentes, 10

ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܣܦܪ̈ܐ ܐܡܪܝܢ܆
11 ܕܐܠܝܐ ܙܕܩ ܕܢܐܬܐ ܩܕܡܝܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܦܢܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܠܝܐ ܡܢ ܐܬܐ ܩܕܡܝܬ܆ ܘܡܬܩܢ ܟܠܡܕܡ
12 ⁜ ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ✓. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܠܝܐ ܗܐ
ܟܒܪ ܐܬܐ. ܘܠܐ ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ. ܐܠܐ ܥܒܕܘ [1] ܠܗ ܟܠ ܡܐ
ܕܨܒܘ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܬܝܕ ܠܡܚܫ ܡܢܗܘܢ܀
13 ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܕܥܠ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ
14 ܐܡܪ ܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܟܢܫܐ. ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܓܒܪܐ܆
15 ܟܕ ܡܬܓܪܓܣ ܥܠ ܒܘܪ̈ܟܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܐܡܪ. ܡܪܝܐ
ܐܬܪܚܡ ܥܠ ܒܪܝ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܡܣܬܗܪ ܘܒܝܫܐܝܬ
ܚܫܫ. ܙܒ̈ܢܝܢ ܓܝܪ ܣܓܝ̈ܐܢ ܢܦܠ ܒܢܘܪܐ܆ ܘܙܒ̈ܢܝܢ
16 ܣܓܝ̈ܐܢ ܒܡ̈ܝܐ. ܘܩܪܒܬܗ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ܆
17 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܐܣܝܘܬܗ. ܟܕ ܦܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ

Quid igitur Scribæ dicunt, quod Eliam oporteat venire primum?
11 Jeſus autem reſpondens dixit iis, Elias quidem venit primum, et
12 reſtituit omnia, ⁜ ſicut ſcriptum eſt ✓. Dico autem vobis, quod
Elias jam venit, et non agnoverunt eum; ſed fecerunt † ei quæ-
cunque voluerunt: ſic etiam Filius hominis futurus eſt pati ab
13 iis. Tunc intellexerunt diſcipuli, quod de Johanne Baptiſta
14 dixiſſet iis. Et quum veniſſent ad turbam, acceſſit ad eum homo,
15 procidens ſuper genua ante eum; Et dicens, Domine, miſerere
filii mei, quia lunaticus eſt, et male patitur: vicibus enim mul-
16 tis cadit in ignem, et vicibus multis in aquas: Et obtuli eum
17 diſcipulis tuis, et non potuerunt ſanare eum. Reſpondens autem

1 ܠܗ] In margine MSti ܒܗ

† ei] Lectio marg. In eo.

ܐܡܪ܆ * ܐܘ ܕܪܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܡܥܩܡܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܥܡܟܘܢ ܐܗܘܐ
ܥܡܟܘܢ܂ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܣܝܒܪܟܘܢ܂ ܐܝܬܐܘܗܝ ܠܝ
18 ܠܗܪܟܐ܂ ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܗܘ ܕܝܘܐ܆ ܘܐܬܐܣܝ
19 ܛܠܝܐ ܡܢ ܫܥܬܐ ܗܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ
ܝܫܘܥ ܠܒܝܢܝܗܘܢ܆ ܐܡܪܘ܂ ܡܛܠ ܡܢܐ ܚܢܢ ܠܐ ܐܫܟܚܢ
20 ܠܡܦܩܘܬܗ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ
ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܬܗܘܐ
ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ܆ ܬܐܡܪܘܢ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ
ܫܢܝ ܡܟܐ ܠܬܡܢ܂ ܘܢܫܢܐ܂ ܘܠܐ ܡܕܡ ܠܐ ܢܫܟܚ ܠܡܗܘܐ ܠܟܘܢ܂
22 21 ܗܢܐ ܕܝܢ ܓܢܣܐ ܠܐ ܢܦܩ܆ ܐܠܐ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܨܘܡܐ܀ ܟܕ
ܡܬܗܦܟܝܢ ܕܝܢ ܗܘܘ ܒܓܠܝܠܐ܆ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܥܬܝܕ
ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܬܠܡܘ ܒܐܝܕܝܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܆
23 ܘܢܩܛܠܘܢܗ ܘܠܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ܂ ܘܐܬܥܝܩܘ ܛܒ܀

Jesus dixit, O generatio incredula et perversa: quousque ero vo-
biscum? quousque tolerabo vos? adducite eum mihi huc. Et 18
increpavit eum Jesus, et exiit ab eo dæmonium: et sanatus est
puer ex hora illa. Tunc quum accessissent discipuli ad Jesum pri- 19
vatim, dixerunt, Quare nos non potuimus ejicere illud? Ipse 20
autem Jesus dixit iis, Propter incredulitatem vestram. Amen
enim dico vobis, Si esset vobis fides sicut granum sinapis, diceretis
monti huic, Discede hinc illuc, et discederet; et nihil impossi-
bile esset vobis. Hoc enim genus non egreditur nisi per precati- 21
onem et jejunium. Quum versarentur autem in Galilæa, dixit 22
iis Jesus, Futurus est Filius hominis tradi in manus hominum;
Et occident eum, et die tertio resurget. Et contristati sunt valde. 23

24 ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܟܦܪܢܚܘܡ܂ ܩܪܒܘ ܗܢܘܢ *ܕܬܪ̈ܬܝܢ ܙܘ̈ܙܐ * διδραχμα
ܢܣܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܦܛܪܘܣ ܘܐܡܪܘ. ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ
25 ܡܦܪܥ ܗܘ ܬܪ̈ܬܝܢ ܙܘ̈ܙܐ܂ ܐܡܪ ܐܝܢ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ܂
ܩܕܡܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ *ܡܬܚܙܐ ܠܟ ܫܡܥܘܢ. * δοκει
ܡܠܟ̈ܐ ܕܐܪܥܐ܂ ܡܢ ܡܢܘ ܢܣܒܝܢ ܡܟܣܐ ܐܘ *ܩܢܣܘܢ. * κηνσον
26 ܡܢ ܒܢ̈ܝܗܘܢ܂ ܐܘ ܡܢ ܢܘܟܪ̈ܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ
ܡܢ ܢܘܟܪ̈ܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܪܐ ܗܟܝܠ ܒܢ̈ܝܐ ܚܐܪ̈ܐ
27 ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢ̈ܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܠܐ ܢܟܫܠ ܐܢܘܢ܂ ܡܐ
ܕܐܙܠܬ ܠܝܡܐ ܐܪܡܐ ܚܟܬܐ܂ ܘܢܘܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܣܠܩ
ܐܫܩܘܠ܂ ܘܡܐ ܕܦܬܚܬ ܦܘܡܗ ܡܫܟܚ ܐܢܬ *ܐܣܛܝܪܐ. * στατηρα
ܠܗܘ ܕܟܕ ܢܣܒ ܐܢܬ܂ ܗܒ ܠܗܘܢ ܚܠܦܝ ܘܚܠܦܝܟ܀
1 ܒܗܝ ܫܥܬܐ܂ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ CAP. XVIII.
2 ܡܢܘ *ܐܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ. ܘܟܕ ܩܪܐ * αρα
ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ ܠܛܠܝܐ܂ ܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ

24 Quum veniſſent autem Capernaum, acceſſerunt illi qui duas
drachmas accipiebant ad Petrum, et dixerunt, Præceptor veſter
25 non ſolvit duas drachmas? Dicit, Etiam. Et quum ingreſſus
fuiſſet domum, prævenit eum Jeſus, dicens, Quid videtur tibi,
Simon; Reges terræ a quibus accipiunt tributum aut cenſum? a
26 filiis ſuis, an ab alienis? Dicit ei Petrus, Ab alienis. Dicit ei
27 Jeſus, Ergo liberi ſunt filii. Ut autem non offendamus eos, quum
abieris ad mare, projice hamum, et piſcem primum aſcendentem
tolle; et quum aperueris os ejus, invenies ſtaterem; ipſum aſſu-
1 mens, da iis pro me et pro te. In illa hora acceſſerunt diſcipuli CAP. XVIII.
ad Jeſum, dicentes, Quiſnam eſt maximus in regno cœlorum?
2 Et quum vocaſſet ad ſe Jeſus puerum, ſtatuit eum in medio eorum.

ܘܐܡܪ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܗܦܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ 3
ܐܝܟ ܛܠܝܐ܂ ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܂ ܡܢ ܗܘ ܟܝܠ 4
ܕܢܡܟ ܢܦܫܗ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܗܢܐ܂ ܗܘ ܢܗܘܐ ܪܒܐ ܒܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ܂ ܘܡܢ ܕܢܩܒܠ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܚܕ ܒܫܡܝ܂ ܠܝ 5
ܗܘ ܡܩܒܠ܂ ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ 6
ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ܂ ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܕܬܬܬܠܐ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ
ܒܨܘܪܗ܂ ܘܢܬܛܒܥ ܒܥܘܡܩܗ ܕܝܡܐ܂
ܘܝ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܡܟܫܘܠܐ܂ ܐܢܢܩܐ ܓܝܪ ܕܢܐܬܘܢ 7
ܡܟܫܘܠܐ܂ ܒܪܡ ܘܝ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܐܬܐ ܡܟܫܘܠܐ܂
ܐܢ ܕܝܢ ܐܝܕܟ ܐܘ ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܂ ܦܣܘܩ 8
ܐܢܝܢ܂ ܘܫܕܝ ܐܢܝܢ ܡܢܟ܂ ܛܒ ܗܘ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ
ܟܕ ܚܓܝܣ ܐܢܬ܂ ܐܘ ܟܕ ܡܚܝܪ ܐܢܬ܂ ܘܠܐ ܕܐܝܬ ܠܟ
ܬܪܬܝܢ ܐܝܕܝܢ ܐܘ ܬܪܬܝܢ ܪܓܠܝܢ܂ ܘܬܦܠ ܒܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ܂

Et dixit, Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, et fiatis sicut 3
pueri, non intrabitis in regnum cœlorum. Quisquis igitur humi- 4
liaverit seipsum sicut puer hic, is est maximus in regno cœlorum.
Et quisquis exceperit puerum unum talem in nomine meo, me 5
excipit. Quisquis autem offenderit unum ex pusillis istis, qui 6
credunt in me; utilius fuerit ei, ut sit suspensa mola asinaria ad
collum ejus, et demergatur in profundis maris. Væ mundo ab 7
offendiculis; necesse enim est ut veniant offendicula: attamen væ
homini per quem offendiculum venit. Si autem manus tua, aut 8
pes tuus offendit te, abscinde ea, et projice abs te: quia melius
est tibi, ut ingrediaris ad vitam claudus aut mutilus, quam, quum
duæ manus, aut duo pedes sint tibi, conjiciaris in ignem æternum.

9 ܘܐܢ ܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܆ ܐܦܩܝܗ ܘܫܕܝܗ ܡܢܟ܂ ܕܦܩܚ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܟ ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ ܠܚܝܐ ܬܥܘܠ܆ ܐܘ ܟܕ ܬܪܬܝܢ
10 ܥܝ̈ܢܝܢ ܐܝܬ ܠܟ܆ ܬܬܪܡܐ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ܀ ܚܙܘ ܠܐ ܬܒܣܘܢ
ܥܠ ܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆
ܕܡܠܐܟܝܗܘܢ ܒܫܡܝܐ ܒܟܠܙܒܢ ܚܙܝܢ ܦܪܨܘܦܗ ܕܐܒܝ
11 ܕܒܫܡܝܐ ܗܘ ܒܫܡ̈ܝܐ܂ ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܆ ܠܡܒܥܐ
12 ܘܠܡܚܝܘ ܠܗܘ ܕܐܒܝܕ܀ ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܢ
ܢܗܘܘܢ ܠܐܢܫ ܡܐܐ ܥܪ̈ܒܐ܆ ܘܬܛܥܐ ܚܕܐ ܡܢܗܘܢ܆
ܠܐ ܗܘ ܫܒܩ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ ܒܛܘܪܐ܆ ܘܐܙܠ ܒܥܐ
13 ܠܗܝ ܛܥܝܐ[1]܆ ܘܐܢ ܗܘܐ ܕܢܫܟܚܝܗ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܕܚܕܐ ܒܗ ܝܬܝܪܐܝܬ܂ ܐܘ ܥܠ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ
14 ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܛܥܝܘ܂ ܗܟܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡ

9 Et si oculus tuus offendit te, erue eum, et projice abs te; quia
melius est tibi, ut unoculus ad vitam ingrediaris, quam, quum
10 duo oculi sint tibi, conjiciaris in gehennam ignis. Videte ne
contemnatis unum ex pusillis istis; dico enim vobis, quod angeli
eorum in cœlis omni tempore vident faciem Patris mei qui *est* in
11 cœlis. Venit enim Filius hominis quærere et servare quod perie-
12 rat. Quid videtur vobis? Si fuerint alicui homini centum oves,
et erraverit una ex iis, nonne relinquens nonaginta novem in
13 monte, abit *et* quærit illam errantem? Et si evenerit ut inveniat
eam, amen dico vobis, quod gaudet super ea magis quam super
14 nonaginta novem quæ non erraverant. Sic non est voluntas coram

1 ܛܥܝܐ] In margine MSti ܛܥܝܬܐ

ܐܒܐ¹ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ∴ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܗܠܝܢ.
ܐܢ ܕܝܢ ܢܚܛܐ ܒܟ ܐܚܘܟ ∴ ܙܠ ܐܟܣܝܘܗܝ ܒܝܢܬ ܠܟ ܘܠܗ 15
ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܐܢ ܢܫܡܥܟ ܬܓܪܬ ܐܚܐ ܕܝܠܟ ∴ ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ 16
ܢܫܡܥ ∴ ܕܒܪ ܥܡܟ ܬܘܒ ܚܕ ܐܘ ܬܪܝܢ ∴ ܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܦܘܡܐ
ܕܬܪܝܢ ܣܗܕܐ ܐܘ ܬܠܬܐ ∴ ܬܩܘܡ ܟܠ ܡܠܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ 17
ܢܫܡܥ ܐܢܘܢ ∴ ܐܡܪ ܠܥܕܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܠܥܕܬܐ ܢܫܡܥ ∴
ܢܗܘܐ ܠܟ ܐܝܟ ܥܡܡܝܐ ܘܡܟܣܐ. ²ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ∴ 18
ܕܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܢ ܬܐܣܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ∴ ܢܗܘܘܢ ܐܣܝܪܝܢ ܒܫܡܝܐ ؛
ܘܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܢ ܬܫܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܢܗܘܘܢ ܫܪܝܢ ܒܫܡܝܐ ∴
ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ∴ ܕܐܢ ܬܪܝܢ ܡܢܟܘܢ ܢܫܬܘܘܢ ܥܠ 19
ܐܪܥܐ ∴ ܥܠ ܟܠ ܨܒܘܬܐ ܗܝ ܕܐܢ ܢܫܐܠܘܢ ∴ ܢܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ 20

† Patre meo qui *eſt* in cœlis, ut pereat unus ex puſillis iſtis. Si 15
autem peccaverit in te frater tuus, vade, argue eum inter te et
ipſum ſolum ; ſi audierit te, lucratus es fratrem tuum : Si au- 16
tem non audierit, accipe tecum adhuc unum aut duos ; ut in ore
duorum teſtium aut trium conſiſtat omne verbum : Si autem non 17
audierit eos, dic Eccleſiæ ; ſi vero etiam non Eccleſiam audie-
rit, ſit tibi ſicut ethnicus et publicanus : ‡ Amen dico vobis, 18
quæcunque ligaveritis in terra, erunt ligata in cœlo ; et quæcun-
que ſolveritis in terra, erunt ſoluta in cœlo. Rurſum autem dico 19
vobis, quod ſi duo ex vobis conſenſerint in terra de omni re quam-
cunque petierint, fiet iis a Patre meo qui *eſt* in cœlis. Ubi enim 20

1 ܐܒܐ ܕܝܠܝ] In margine MSti (ܐܒܐ) ܕܝܠܟܘܢ
2 ܐܡܝܢ] (ܐܡܝܢ) ܓܝܪ.
† Patre meo] Lectio marg. (Patre) Veſtro
‡ Amen] (Amen) Enim

ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܕܟܢܝܫܝܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ܆ ܬܡܢ
21 ܐܝܬܝ ܒܡܨܥܬܗܘܢ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܦܛܪܘܣ
ܐܡܪ܆ ܡܪܝ܆ ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܢ ܢܣܟܠ ܒܝ ܐܚܝ ܘܐܫܒܘܩ
22 ܠܗ. ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܐ ܙܒܢܝܢ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܐ ܙܒܢܝܢ. ܐܠܐ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܝܢ ܙܒܢܝܢ
23 ܫܒܥ܀ ܡܛܠܗܢܐ ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܆ ܠܒܪܢܫܐ
ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܚܘܫܒܢܐ ܥܡ ܥܒܕܘܗܝ ܕܝܠܗ.
24 ܟܕ ܫܪܝ ܕܝܢ ܠܡܥܒܕ܆ ܐܬܩܪܒ ܠܗ ܚܕ ܚܝܒܐ ܕܪܒܘ ܟܟܪܝܢ.
25 ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܠܡܦܪܥ܆ ܦܩܕ ܡܪܗ ܕܢܙܕܒܢ ܗܘ
26 ܘܐܢܬܬܗ ܘܒܢܘܗܝ ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ܆ ܘܢܬܦܪܥ. ܟܕ
ܢܦܠ ܕܝܢ[1] ܥܒܕܐ ܗܘ܆ ܣܓܕ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝ
27 ܐܓܪ ܪܘܚܐ ܠܘܬܝ܆ ܘܟܠܡܕܡ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܪܚܡ

ſunt duo aut tres congregati in nomine meo, ibi ſum in medio
21 eorum. Tunc quum acceſſiſſet ad eum Petrus, dixit; Domine,
quoties, ſi peccaverit in me frater meus, et remittam ei? uſque
22 ad ſeptem vices? Dicit ei Jeſus, Non dico tibi uſque ad ſeptem
23 vices, ſed uſque ad ſeptuaginta vices ſeptem. Propterea aſſimila-
tum eſt regnum cœlorum homini regi, qui voluit conferre rationem
24 cum ſervis ſuis. Quum cœpiſſet autem conferre, oblatus eſt ei qui-
25 dam debitor myriadum talentorum. Quum non haberet autem
ad ſolvendum, juſſit dominus ejus ut venderetur ipſe, et uxor ejus,
26 et filii, et omnia quæ habebat, et *debitum* ſolveretur. Procidens
† autem ſervus ille adorabat eum, dicens, Domine mi, patiens eſto
27 erga me, et omnia ſolvam tibi. Miſertus autem dominus Servi

1 ܕܝܢ] In margine MSti ܗܟܝܠ

† autem] Lectio marg. Igitur

28 ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܫܪܝܗܝ܂ ܘܗܘ ܚܘܒܠܐ ܫܒܩ ܠܗ. ܟܕ
ܢܦܩ ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ ܐܫܟܚ ܚܕ ܡܢ ܟܢܘ̈ܬܐ ܕܝܠܗ ܗܘ
ܕܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ ܡܐܐ ܕܝܢܪ̈ܐ܂ ܘܟܕ ܐܚܕܗ ܚܢܩ ܗܘܐ ܠܗ
29 ܟܕ ܐܡܪ܂ ܦܪܘܥܝܢܝ ܗܘ ܡܕܡ ܕܚܝܒ ܐܢܬ ⸗ ܠܝ ✓. ܟܕ
ܢܦܠ ܗܘܟܝܠ ܗܘ ܟܢܘܬܗ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܂ ܡܦܝܣ ܗܘܐ ܠܗ
30 ܟܕ ܐܡܪ܂ ܐܓܪ ܪܘܚܐ ܠܘܬܝ܂ ¹ܘܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ
ܨܒܐ ܗܘܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܪܡܝܗ ܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܢܦܪܘܥ
31 ܗܝ ܕܡܬܚܝܒܐ܂ ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܢܘ̈ܬܐ ܕܝܠܗ ܗܠܝܢ ܕܗܘ̈ܝ܂
ܐܬܟܪܝܘ ܛܒ. ܘܟܕ ܐܬܘ ܐܘܕܥܘ ܠܡܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܟܠܗܝܢ
32 ܗܠܝܢ ܕܗܘ̈ܝ. ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܝܗܝ ܠܘܬܗ ܡܪܐ ܕܝܠܗ ܐܡܪ
ܠܗ. ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ܂ ܟܠܗ ܚܘܒܠܐ ܗܝ ܫܒܩܬ ܠܟ.
33 ܡܛܠ ܕܐܦܝܣܬܢܝ܂ ܠܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܦ ܠܟ ܕܬܪܚܡ ܠܟܢܘܬܟ

28 illius absolvit eum, et mutuum remisit ei. Quum egressus esset
autem servus ille, invenit unum de conservis suis, qui debebat ei
centum denarios: et quum apprehendisset eum, strangulabat eum,
29 dicens, Redde mihi id quod debes ⸗ mihi ✓. Procidens igitur con-
servus ejus ad pedes ejus, rogabat eum, dicens, Patiens esto erga
30 me, ✝ et solvam tibi. Ipse autem nolebat, sed abiit *et* conjecit
eum in domum custodiæ, donec solveret id quod debitum erat.
31 Quum vidissent autem conservi ejus illa quæ facta fuerant, con-
tristati sunt valde: et quum venissent narraverunt domino suo
32 omnia quæ facta fuerant. Tunc quum vocasset eum ad se domi-
nus ejus, dixit ei, Serve male, totum debitum illud remisi tibi,
33 quia rogasti me; Nonne oportebat etiam te misereri conservi tui,

1 ܘܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ] In margine MSti (ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ) ܘܟܠܡܕܡ

✝ Et solvam tibi] Lectio marg. Et omnia (solvam tibi)

34 ܕܠܟ: ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ ܠܟ ܪܚܡܬ܁ ܘܟܕ ܪܓܙ ܡܪܗ ܐܫܠܡܗ
ܠܡܫܢܩܢܐ܁ ܥܕܡܐ ܕܢܦܪܘܥ ܟܠܡܕܡ ܕܡܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ܂
35 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܢܥܒܕ ܠܟܘܢ܁ ܐܢ ܠܐ
ܬܫܒܩܘܢ ܐܢܫ ÷ ܡܢܟܘܢ ✓ ܠܐܚܘܗܝ ܡܢ ܠܒܘܬܟܘܢ ܣܟܠܘܬܗܘܢ
1 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܠܐ ܗܠܝܢ܁ ܫܢܝ ܡܢ ܓܠܝܠܐ Cap. XIX.
ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ܂
3 2 ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܁ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ ܬܡܢ܁ ܘܩܪܒܘ
ܠܘܬܗ ܦܪܝܫܐ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܁ ܕܐܢ ܫܠܝܛ
4 ܠܓܒܪܐ ܠܡܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܥܠ ܟܠ ܥܠܐ܁ ܗܘ
ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܁ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܕܗܘ ܕܥܒܕ ܡܢ ܒܪܫܝܬ
5 ܕܟܪܐ ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ: ܘܐܡܪ:
ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ
ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ܁ ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܠܒܣܪܐ ܚܕ

34 ſicut etiam ego tui miſertus ſum? Et iratus dominus ejus tradi-
dit eum tortoribus, uſque dum redderet omne quod debitum *erat*
35 ſibi: Sic etiam Pater meus cœleſtis faciet vobis, niſi remiſeritis
unuſquiſque ÷ ex vobis ✓ fratri ſuo ex cordibus veſtris delicta
1 eorum. Et factum eſt, quum compleviſſet Jeſus ſermones iſtos, Cap. XIX.
migravit a Galilæa, et venit in confinium Judææ trans Jordanem.
2 3 Et ſequutæ ſunt eum turbæ multæ: et ſanavit eos ibi Et acceſ-
ſerunt ad eum Phariſæi, tentantes eum, et dicentes ei; An licet
4 homini dimittere uxorem ſuam qualibet occaſione? Ipſe autem
reſpondens dixit iis, Nonne legiſtis, quod is qui fecit ab initio,
5 maſculum et fœminam fecerit eos? Et dixit, Propterea derelin-
quet homo patrem ſuum et matrem ſuam, et adhærebit uxori ſuæ;

ܚܕ ∴ ˙ܡܟܝܠ[1] ܠܐ ܬܘܒ ܐܝܬܝܗܘܢ ܬܪܝܢ ∴ ܐܠܐ ܚܕ ܒܣܪܐ. ܗܘ 6
ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܐܠܗܐ ܙܘܓ ∴ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܘܫ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. 7
ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܡܘܫܐ ܦܩܕ ∴ ܕܢܬܠ ܟܬܒܐ ܕܡܫܬܒܩܢܘܬܐ
ܘܠܡܫܪܝܗ ∴ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܘܫܐ ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ 8
ܠܒܟܘܢ ܐܦܣ ܠܟܘܢ ܠܡܫܪܐ ܢܫܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܝܢ
ܠܐ ܗܘܬ ܗܟܢܐ ∴ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ∶ ܕܡܢ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ 9
ܕܝܠܗ ܠܘ ܥܠ ܙܢܝܘܬܐ ∴ ܘܢܣܒ ܠܐܚܪܬܐ ܓܐܪ. ܘܗܘ
ܕܠܡܫܒܘܩܬܐ ܢܣܒ ܓܐܪ ∴ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ∶ ܐܢ 10
ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗ ²ܥܠܬܐ ܕܒܪܢܫܐ ܥܡ ܐܢܬܬܐ ∴ ܠܐ ܦܩܚܐ
ܠܡܣܒܗ̇. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘ ܟܠܗܘܢ ܚܙܝܢ 11
ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܝܗܝܒܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܬ ܓܝܪ 12
ܡܗܝܡܢܐ∶ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܟܪܣܐ ܕܐܡܗܘܢ ܐܬܝܠܕܘ ܗܟܢܐ.
ܘܐܝܬ ܡܗܝܡܢܐ∶ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܐܬܡܗܝܡܢܘ. ܘܐܝܬ

et erunt duo illi caro una: Quapropter non amplius ſunt duo, 6
ſed una caro. Id igitur quod Deus conjunxit, homo non ſeparet.
Dicunt ei, Quare igitur Moſes mandavit dare libellum diſceſſio- 7
nis, et dimittere eam? Dicit iis, Quia Moſes propter duritiem 8
cordis veſtri permiſit vobis dimittere uxores veſtras: ab initio
autem non fuit ita. Dico autem vobis, quod quicunque dimiſerit 9
uxorem ſuam, niſi ob ſcortationem, et duxerit aliam, mœchatur;
et qui dimiſſam duxerit, mœchatur. Dicunt ei diſcipuli ejus, 10
Si ita ſit cauſa hominis cum uxore, non expedit uxorem ducere.
Ipſe autem dixit iis, non omnes capiunt ſermonem illum, ſed ii 11
quibus datum eſt. Sunt enim eunuchi, qui de utero matris ſuæ nati 12
ſunt ita; et ſunt eunuchi, qui ab hominibus caſtrati ſunt; et ſunt

1 ܡܟܝܠ] In margine MSti ܗܟܝܠ
2 ܥܠܬܐ] ܒܥܠܐ

ܘܐܝܬ ܡܗܝܡܢܐ ܗܢܘܢ ܕܚܒܠܘ ܢܦܫܗܘܢ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ
13 ܕܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܡܫܟܚ ܠܡܦܣ ܢܦܣ ❖ ܗܝܕܝܢ ܐܩܪܒܘ ܠܗ
ܛܠܝܐ ❖ ܕܢܣܝܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗܘܢ ܘܢܨܠܐ. ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ
14 ܟܐܘ ܒܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ❊ ܠܗܘܢ ✓ ܫܒܘܩܘ
ܛܠܝܐ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ. ܕܕܝܠܗܘܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ
15 ܗܠܝܢ ❖ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. . ܘܟܕ ܣܡ ܥܠܝܗܘܢ
16 ܐܝܕܝܐ ❖ ܐܙܠ ܠܗ ܡܢ ܬܡܢ ❖ ܘܗܐ ܚܕ ܩܪܒ ܐܡܪ ܠܗ.
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ ❖ ܡܢܐ ܛܒܬܐ ܐܥܒܕ ❖ ܐܝܟܢܐ ¹ܕܐܗܘܐ ܠܝ
17 ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ²ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܝ
ܛܒܐ. ܘܠܐ ܐܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܢܬ
18 ܠܡܥܠ ܠܚܝܐ ܛܪ ܦܘܩܕܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܠܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ❖ ܗܝ ܕܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܠܐ ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܠܐ

eunuchi, qui feipfos caftrarunt propter regnum cœlorum: Qui
13 poteft capere, capiat. Tunc oblati funt ei pueri, ut manus po-
neret fuper eos, et oraret: difcipuli autem prohibuerunt eos.
14 Ipfe autem Jefus dixit ❊ iis ✓ Sinite pueros, et ne prohibete eos
15 venire ad me: talium enim eft regnum cœlorum. Et quum po-
16 fuiffet fuper eos manus, abiit illinc. Et ecce quidam quum ac-
ceffiffet, dixit ei, Magifter bone, quid boni faciam, † ut habeam
17 vitam æternam? Ipfe autem dixit ei, ‡ Quid dicis me bonum?
nemo *eft* bonus nifi unus, Deus. Si autem vis ingredi ad vitam,
18 ferva mandata. Dicit ei, Quæ? Ipfe autem Jefus dixit, hoc,
Non occides, non mœchaberis, non furaberis, non teftaberis

1 ܕܐܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗ] In margine MSti ܕܐܪܬ
2 ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܗ ܛܒܐ] ܡܢܐ ܡܫܐܠ ܐܢܬ ܠܝ ܥܠ ܛܒܬܐ

† ut habeam] Lectio marg. Ut hæreditem.
‡ Quid dicis me bonum] Quid interrogas de bono?

ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܓܠܬܐ. ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ. ܘܬܚܒ ܠܩܪܝܒܟ 19
ܐܝܟ ܕܢܦܫܟ ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܥܠܝܡܐ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ 20
ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܚܣܝܪ ܐܢܐ ܀ ܐܡܪ 21
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܬܗܘܐ ܓܡܝܪܐ ܀ ܙܠ ܙܒܢ
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ ܀ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ
ܒܫܡܝܐ ܘܬܐ ܒܬܪܝ ܀ ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܘ ܥܠܝܡܐ ܡܠܬܐ ܀ 22
ܐܙܠ ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀ 23
ܕܥܛܠܝܬ ܥܐܠ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ 24
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀ ܕܦܫܝܩ ܗܘ ܠܓܡܠܐ ܠܡܥܒܪ ܒܚܪܘܪܐ
ܕܡܚܛܐ ܠܡܥܠ ܐܘ ܠܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ.
ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܀ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ❊ ܛܒ ܠܐ ܟܕ 25
ܐܡܪܝܢ ܀ ܡܢܘ ܟܝ ܡܫܟܚ ܠܡܚܐ. ܚܪ ܒܗܘܢ ܕܝܢ 26

falso; Honora patrem tuum et matrem; et diliges proximum 19
tuum sicut teipsum. Dicit ei adolescens, Hæc omnia servavi a 20
pueritia mea: quo adhuc indigeo? Dicit ei Jesus, Si vis per- 21
fectus esse, abi, vende quæ habes, et da pauperibus; et erit tibi
thesaurus in cœlis: et veni, sequere me. Quum audivisset au- 22
tem adolescens sermonem, abiit mœstitia affectus: habebat enim
possessiones multas. Jesus autem dixit discipulis suis, Amen dico 23
vobis, quod difficulter introibit dives in regnum cœlorum. Rur- 24
sum autem dico vobis, Facilius est καμιλον per foramen acus in-
trare, quam divitem in regnum Dei intrare. Quum audivissent 25
autem discipuli, mirabantur ⁜ valde ✓, dicentes, Quis ergo potest
servari. Intuitus eos autem Jesus dixit iis, Apud homines hoc 26

ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܬ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢܝܬܐ
27 ܐܝܬܝܗ. ܠܘܬ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܟܠܗܝܢ ܡܫܟܚܢܝ̈ܬܐ. ܗܝܕܝܢ
ܟܕ ܦܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠܡܕܡ
28 ܘܢܩܦܢܟ. ܡܢܐ ܟܝ ܢܗܘܐ ܠܢ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢܬܘܢ ܗܢܘܢ ܕܢܩܦܬܘܢܢܝ
ܒܐܢܛܝܦܠܝܓܓܢܣܝܐ ܡܐ ܕܝܬܒ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ
ܟܘܪܣܝܐ ܕܫܘܒܚܗ. ܬܬܒܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܬܪܥܣܪ
ܟܘܪ̈ܣܘܬܐ. ܟܕ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܪܥܣܪ ܫܒ̈ܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ∴
29 ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܒܩ ܒ̈ܬܐ ܐܘ ܐ̈ܚܐ ܐܘ ܐ̈ܚܘܬܐ: ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ
ܐܡܐ: ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒ̈ܢܝܐ: ܐܘ ܐܓܘ̈ܪܣܐ: ܡܛܠ ܫܡܐ
ܕܝܠܝ. ܡܐܐ ܐܦ̈ܝܢ ܢܣܒ. ܘܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ ܢܐܪܬ ∴
30 ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܝܢ ܢܗܘܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ ܐܚܪ̈ܝܐ. ܘܐܚܪ̈ܝܐ ܩܕ̈ܡܝܐ ∴

27 impoffibile eft; apud autem Deum, omnia poffibilia funt. Tunc
refpondens Petrus dixit ei, Ecce nos reliquimus omnia, et fequuti
28 fumus te; quid ergo erit nobis? Ipfe autem Jefus dixit iis, Amen
dico vobis, quod vos qui fequuti eftis me † entipaliggenefia,
quum federit Filius hominis fuper thronum gloriæ fuæ, fedebitis
etiam vos fuper duodecim thronos, judicantes duodecim tribus
29 Ifraelis. Et quifquis reliquerit domos, aut fratres, aut forores,
aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, prop-
ter nomen meum, centuplicia accipiet, et vitam æternam poffide-
30 bit. Multi autem erunt primi, poftremi; et poftremi, primi.

1 ܒܐܢܛܝܦܠܝܓܓܢܣܝܐ] In Margine MSti εν τη παλιγγενεσια
ܗܘ ܒܡܘܠܕܐ ܕܡܢ ܕܪܝܫ.

† entipaliggenefia] Marg. εν τη παλιγγενεσια, Hoc eft, In regeneratione.

CAP. XX. ܕܡܝܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ∴ ܠܒܪܢܫܐ ܡܪܐ 1
ܒܝܬܐ ∴ ܗܘ ܕܢܦܩ ܥܡ ܨܦܪܐ ܠܡܐܓܪܘ ܦܥܠܐ ܠܟܪܡܗ
ܕܝܠܗ. ܟܕ ܕܝܢ ܫܘܝ ܥܡ ܦܥܠܐ ܡܢ ܕܝܢܪܐ ܒܝܘܡܐ ∴ ܫܕܪ 2
ܐܢܘܢ ܠܟܪܡܗ ∴ ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܘܬ ܫܥܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ ∴ ܚܙܐ 3
ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܫܘܩܐ ܒܛܝ̈ܠܐ. ܘܐܦ ܠܗܢܘܢ ܐܡܪ. 4
ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܟܐܢܐ ܐܬܠ ܠܟܘܢ
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܙܠܘ ܠܗܘܢ. ܬܘܒ ܕܝܢ ܢܦܩ ∴ ܠܘܬ ※ ܕܝܢ ✓ ܟܕ 5
ܢܦܩ ܠܘܬ ܫܥܬܐ ܫܬܝܬܝܬܐ ܘܬܫܝܥܝܬܐ ∴ ܥܒܕ ܗܘ
ܗܟܘܬ. ܠܘܬ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܚܕܥܣܪܝܬܐ ∴ ܟܕ ܢܦܩ ܐܫܟܚ 6
ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܛܝ̈ܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ
ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܒܛܝ̈ܠܐ ∴ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܓܪܢ. 7
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܐܢ ܢܗܘܐ
ܟܐܢܐ ܬܣܒܘܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܪܡܫܐ ∴ ܐܡܪ 8

CAP. XX. Simile enim eſt regnum cœlorum homini domino domus, qui 1
exiit cum diluculo mercede conducere operarios in vineam ſuam.
Quum conveniſſet autem cum operariis de denario per diem, miſit 2
eos in vineam ſuam. Et quum exiviſſet circa horam tertiam, vi- 3
dit alios ſtantes in foris otioſos : Et etiam illis dixit, Ite etiam 4
vos in vineam, et quodcunque fuerit rectum, dabo vobis. Ipſi 5
autem abierunt. Rurſum ※ autem ✓ quum exiviſſet circa horam
ſextam et nonam, fecit ſimiliter. Circa autem horam undecimam, 6
quum exiviſſet, invenit alios ſtantes otioſos : et dixit iis, Quid hic
ſtatis totum diem otioſi ? Dicunt ei, Quia nemo mercede con- 7
duxit nos. Dixit iis, Ite etiam vos in vineam, et quicquid fuerit
rectum, accipietis. Quum autem veſpera eſſet, dixit dominus 8

ܗܘ ܡܪܐ ܕܟܪܡܐ ܠܐܦܛܪܘܦܐ ܕܝܠܗ. ܩܪܝ ܠܦܥ̈ܠܐ ܘܦܪܘܥ
ܠܗܘܢ ܐܓܪܐ܆ ܟܕ ܡܫܪܐ ܐܢܬ ܡܢ ܐܚܪ̈ܝܐ ܥܕܡܐ ܠܩܕ̈ܡܝܐ.
9 ܘܟܕ ܐܬܘ ܗܢܘܢ ܕܐܠܦ ܫܥܬܐ ܚܕܥܣܪܬܐ܆ ܢܣܒܘ ܟܠ
10 ܚܕ ܕܝܢܪܐ܀ ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ܆ ܣܒܪܘ ܕܝܬܝܪܐ ܢܣܒܘܢ
11 ܘܢܣܒܘ ܐܦ ܗܢܘܢ ܟܠ ܚܕ ܕܝܢܪܐ. ܟܕ ܢܣܒܘ ܕܝܢ܆ ܡܪܛܢܝܢ
12 ܗܘܘ ܥܠ ܡܪܐ ܒܝܬܐ܆ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܗܠܝܢ ܐܚܪ̈ܝܐ ܚܕܐ
ܫܥܬܐ ܥܒܕܘ܆ ܘܫܘ̈ܝܐ ܠܢ ܥܒܕܬ ܐܢܘܢ܆ ܠܗܠܝܢ ܕܛܥܢܢ
13 ܝܘܩܪܐ ܕܝܘܡܐ ܘܫܘܡܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܚܕ
ܡܢܗܘܢ܆ ܚܒܪܝ ܠܐ ܥܘܠܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܠܟ. ܠܘ ܕܕܝܢܪܐ ܦܣܩܬ
14 ܥܡܝ. ܫܩܘܠ ܕܝܠܟ ܘܙܠ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܠܗܢܐ ܐܚܪܝܐ
15 ܠܡܬܠ ܐܝܟ ܕܐܦ ܠܟ. ܐܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܝ ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܡܐ
ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܒܗܠܝܢ ܕܝܠܝ. ܐܘ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܒܝܫܬܐ ܐܝܬܝܗ̇.
16 ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܛܒܐ ܐܢܐ.. ܗܟܢܐ ܢܗܘܘܢ ܐܚܪ̈ܝܐ ܩܕ̈ܡܝܐ

vineæ procuratori ſuo, Voca operarios, et redde iis mercedem ;
9 incipiens ab ultimis uſque ad primos. Et quum veniſſent illi qui
circa horam undecimam *conducti fuerant*, acceperunt ſinguli de-
10 narium. Quum veniſſent autem primi, arbitrati ſunt quod plus
accepturi eſſent : et acceperunt etiam ipſi ſinguli denarium.
11 Quum accepiſſent autem, murmurabant adverſus dominum do-
12 mus ; Dicentes, Hi ultimi unam horam operati ſunt, et æquales
13 nobis feciſti eos, qui portavimus pondus diei, et æſtum. Ipſe au-
tem reſpondens dixit uni ex iis, Amice mi, non inique ago tibi :
14 nonne denario conveniſti mecum ? Tolle tuum, et abi : volo
15 autem huic ultimi dare ſicut etiam tibi. An non licet mihi fa-
cere quicquid volo in meis ? an oculus tuus malus eſt, quia ego
16 bonus ſum ? Sic erunt poſtremi, primi ; et primi, poſtremi :

ܘܩܕ̈ܡܝܐ ܐܚܪ̈ܝܐ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ ܩܪ̈ܝܐ ⁘ ܙܥܘܪ̈ܐ ܕܝܢ
17 ܓܒ̈ܝܐ ⁘ ܘܟܕ ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ . ܕܒܪ ܠܬܪ̈ܥܣܪ
18 ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܣܠܩܝܢܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ . ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
19 ܘܠܣ̈ܦܪܐ ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ . ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ
ܠܥܡ̈ܡܐ . ܠܡܒܙܚܘ ܘܠܡܢܓܕܘ ܘܠܡܙܩܦܘ ܠܗ. ܘܒܝܘܡܐ
20 ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ⁘ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܬ ܠܗ ܐܡܗܘܢ ܕܒ̈ܢܝ
ܙܒܕܝ ܥܡ ܒ̈ܢܝܗ. ܟܕ ܣܓܕܐ ܘܫܐܠܐ ܡܕܡ
21 ܡܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܨܒܝܐ ܐܢܬܝ. ܘܐܡܪܐ
ܠܗ. ܐܡܪ ܕܢܬܒܘܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܒ̈ܢܝ ܕܝܠܝ: ܚܕ ܡܢ
22 ܝܡܝܢܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ ܒܡܠܟܘܬܟ. ܥܢܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܗܘ ܕܐܢܐ ܥܬܝܕ ܐܢܐ ܠܡܫܬܐ . ܐܘ
ܡܥܡܕܝܬܐ ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕܘ . ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܫܟܚܝܢ.

Multi enim ſunt vocati, pauci vero electi. Et aſcendens Jeſus 17
Hieroſolymam, aſſumpſit duodecim diſcipulos privatim in via; et
dixit iis, Ecce aſcendimus Hieroſolymam, et Filius hominis tra- 18
detur Principibus Sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum
ad mortem; Et tradent eum Gentibus, ut illudant, et flagellent, 19
et crucifigant ÷ eum ✓, et die tertio reſurget. Tunc acceſſit ad 20
eum mater filiorum Zebedæi, cum filiis ſuis, adorans et petens
aliquid ab eo. Ipſe autem dixit ei, Quid vis? Et dicit ei, dic 21
ut ſedeant hi duo filii mei, unus a dextera tua, et unus a ſiniſtra
tua, in regno tuo. Reſpondens autem Jeſus dixit, Neſcitis quid 22
petatis. Poteſtis bibere poculum quod ego bibiturus ſum; aut
baptiſmate quo ego baptizor, baptizabimini? Dicunt ei poſſumus.

23 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܣܐ ܡܢ ܕܝܠܝ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܗܝ ܕܐܢܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܬܬܥܡܕܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܬܒܘܢ ܡܢ
ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܘܡܢ ܣܡܠܝ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܠܝ ܗܢܐ ܠܡܬܠ.
24 ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܛܝܒܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܒܝ܀ ܘܟܕ ܫܡܥܘ
25 ܗܢܘܢ ܥܣܪܐ: ܐܬܚܡܬܘ ܥܠ ܬܪܝܢ ܐܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ ܠܘܬܗ ܐܡܪ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܪ̈ܫܢܝܗܘܢ
ܕܥܡܡܐ ܡܪ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܪ̈ܘܪܒܢܝܗܘܢ ܡܫܠܛܝܢ
26 ܥܠܝܗܘܢ. ܠܐ ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܢ
ܢܨܒܐ ܒܟܘܢ ܠܡܗܘܐ ܪܒܐ: ܢܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܠܟܘܢ.
27 ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܒܟܘܢ ܠܡܗܘܐ ܩܕܡܝܐ: ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ
28 ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܐ ܐܬܐ. ܠܡܫܬܡܫܘ ܐܠܐ
ܠܡܫܡܫܘ. ܘܠܡܬܠ *ܢܦܫܗ ܕܝܠܗ ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ܀ * ψυχην αυτου
29 ܘܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ: ܕܒܩܘܗܝ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ.

23 Et dicit iis, Poculum quidem meum bibetis, et baptiſmate quo
ego baptizor, baptizabimini: ut autem ſedeatis a dextera mea,
et a ſiniſtra mea, non eſt meum hoc dare, niſi illis quibus para-
24 tum eſt a Patre meo. Et quum audiviſſent decem, indignati ſunt
25 de duobus fratribus. Ipſe autem Jeſus quum vocaſſet eos ad ſe,
dixit; Scitis quod principes Gentium domini earum ſunt; et
26 magnates eorum poteſtatem exercent in eas. Non ita autem erit
inter vos: ſed quicunque voluerit inter vos eſſe magnus, ſit mi-
27 niſter veſter; Et quicunque voluerit inter vos eſſe primus, ſit
28 ſervus veſter: Sicut Filius hominis non venit miniſtrari, ſed mi-
29 niſtrare, et dare animam ſuam redemptionem pro multis. Et
quum egrederentur ex Jericho, ſequutæ ſunt eum turbæ multæ.

110634

30 ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܣܡܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܐܘܪܚܐ: ܟܕ ܫܡܥܘ
ܕܝܫܘܥ ܥܒܪ܆ ܩܥܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܡܪܝܐ܆
31 ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܟܐܐ ܒܗܘܢ ܐܝܟ ܕܢܫܬܩܘܢ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ
32 ܡܪܝܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܟܕ ܩܡ ܝܫܘܥ. ܩܪܐ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ.
33 ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܝܐ
34 ܕܢܬܦܬܚܢ ܥܝܢܝܢ. ܟܕ ܐܬܪܚܡ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܩܪܒ ܠܥܝܢܝܗܘܢ
ܕܥܝܢܝܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܢܗܪܝܢ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ܀

Cap. XXI. * εἰς Βηθφαγη

1 ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܐܬܘ *ܠܒܝܬܦܐܓܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ
ܕܙܝܬܐ܆ ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
2 ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ܆ ܘܡܚܕܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
3 ܐܬܢܐ ܕܐܣܝܪܐ ܘܥܝܠܐ ܥܡܗ: ܫܪܘ ܐܝܬܘ ܠܝ. ܘܐܢ ܐܢܫ

30 Et ecce, duo cæci *qui* ſedebant juxta viam, quum audiviſſent quod
Jeſus tranſiret, clamaverunt, dicentes; Miſerere noſtri, Domine,
31 Fili Davidis. Turba autem objurgavit eos, ut tacerent: ipſi
autem magis clamabant, dicentes, Miſerere noſtri, Domine, Fili
32 Davidis. Et quum ſubſtitiſſet Jeſus, vocavit eos, et dixit, Quid
33 vultis ut faciam vobis? Dicunt ei, Domine, ut aperiantur oculi
34 noſtri. Miſertus autem Jeſus tetigit oculos eorum: et ſtatim
viſum receperunt oculi eorum, et ſequuti ſunt eum.

Cap. XXI.

1 Et quum
appropinquaſſent Hieroſolymam, et veniſſent ad Bethphagen, ad
montem Olivarum, tunc Jeſus miſit duos diſcipulos, Dicens iis,
2 Ite in vicum qui *eſt* contra vos, et ſtatim invenietis aſinam al-
3 ligatam, et pullum cum ea: ſolvite *et* adducite mihi. Et ſi quis

1 ܢܗܪܝܢ ܥܝܢܝܗܘܢ] In margine MSti ܚܙܘ

ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ܆ ܬܐܡܪܘܢ ܕܡܪܝܐ ܣܢܝܩ ܠܗܘܢ.
4 ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܡܫܕܪ ܠܗܘܢ܀ ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ. ܐܝܟܢܐ
5 ܕܬܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܐܡܪܝ ܠܒܪܬܐ ܕܨܗܝܘܢ܆
ܗܐ ܡܠܟܟܝ ܐܬܐ ܠܟܝ. ܡܟܝܟܐ. ܘܪܟܝܒ ܥܠ ܚܡܪܐ
6 ܘ※ܥܠ ܥܝܠܐ *ܒܪܗ *ܕܐܬܢܐ܀ ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ *υιον υποζυγιυ
7 ܘܥܒܕܘ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܐܝܬܝܘ ܠܚܡܪܐ
ܘܠܥܝܠܐ. ܘܣܡܘ ܥܠܝܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܪܟܒ
8 ܥܠܝܗܘܢ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܫܛܘ ܡܐܢܝܗܘܢ
ܒܐܘܪܚܐ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘ̈ܟܐ ܡܢ ܐܝ̈ܠܢܐ ܘܡܫܘܝܢ
9 ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܀ ܟܢ̈ܫܐ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܡܩܕܡܝܢ ܘܗܠܝܢ ܕܢܩܦܝܢ܆
ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ [1]ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܡܒܪܟܐ
10 ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ܀ ܘܟܕ ܥܠ

dixerit vobis aliquid, dicite quod Dominus opus habet iis: ſtatim
4 autem dimittet eos. Hoc autem totum factum eſt, ut impleretur
5 id quod dictum eſt per prophetam, dicentem, Dic filiæ Sion,
Ecce, Rex tuus venit tibi mitis, et ſedens ſuper aſinam, et
6 ※ ſuper ✓ pullum filium aſinæ. Quum abiiſſent autem diſcipuli, et
7 feciſſent ſicut præceperat iis Jeſus, Adduxerunt aſinam et pullum,
8 et poſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua, et inſedit iis. Turba au-
tem multa ſtraverunt veſtimenta ſua in via; alii autem cædebant
9 ramos ex arboribus, et ſternebant in via. Turbæ autem quæ præi-
bant eum, et quæ ſequebantur, clamabant dicentes, Hoſanna Filio
Davidis: benedictus ſit ille qui venit in nomine Domini:
10 † Hoſanna in excelſis. Et quum introiſſent Hieroſolymam,

1 ܐܘܫܥܢܐ] In margine MSti ܚܙܐ ܠ ܥܒܪܝܐ.
ܒܥܒܪܝܐ הושיענו ܦܘܪܫܗ ܠܢ ܐܡܪ

† Hoſanna] Marg. Hebræum הושיענו, Libera nos ſignificat.

ܠܐܘܪܫܠܡ: ܐܬܬܙܝܥܬ ܟܠܗ̇ ܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܐܡܪܐ܆ ܡܢܘ
11 ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ
12 ܢܒܝܐ܆ ܗܘ ܕܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ܀ ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ
ܕܐܠܗܐ܆ ܘܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܘܙܒܢܝܢ
ܒܗܝܟܠܐ. ܘܠܦܬܘܪ̈ܐ ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ[1] ܗܦܟ. ܘܠܡܘܬ̈ܒܐ
13 ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ
ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ
14 ܡܥܪܬܐ ܕܓܝ̈ܣܐ܀ ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܚܓܝܪ̈ܐ ܘܣܡܝ̈ܐ ܒܗܝܟܠܐ
15 ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ܀ ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܠܬܕܡܪ̈ܬܐ
ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ܆ ܘܠܛܠܝ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܩܥܝܢ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪܝܢ܆
16 ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ܆ ܐܬܚܡܬܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܫܡܥ
ܐܢܬ ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪܝܢ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

commota eſt univerſa civitas, dicens, Quis eſt hic? Turbæ au- 11
tem dicebant, Hic eſt Jeſus Propheta, qui *eſt* ex Nazaret Galilææ.
Et ingreſſus eſt Jeſus templum Dei, et ejecit omnes vendentes et 12
ementes in templo; et menſas numulariorum evertit; et cathe-
dras vendentium columbas: Et dixit iis, Scriptum eſt, Domus 13
mea, domus orationis vocabitur; vos autem feciſtis eam ſpeluncam
latronum. Et acceſſerunt ad eum claudi et cæci in templo: et 14
ſanavit eos. Quum vidiſſent autem Principes Sacerdotum et Scribæ 15
mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes,
Hoſanna Filio Davidis, indignati ſunt. Et dixerunt ei, Audis 16
quid iſti dicunt? Ipſe autem Jeſus dixit iis, Etiam. Nunquam

1 ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ] κολλυβιστων

ܩܘܠܘܒܝܣܛܘܣ

ܐܝܢ . ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ : . ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܕܥܘ̈ܠܐ ܘܝܢܘ̈ܩܐ :
17 ܫܡܠܝܬ ܬܫܒܘ̈ܚܬܐ :· ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ . ܢܦܩ ܠܒܪ ܡܢ
18 ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܘܬܡܢ ܒܬ . ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܦܟ
19 ܠܡܕܝܢܬܐ ܟܦܢ . ܘܟܕ ܚܙܐ ܬܬܐ ܚܕܐ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ .
ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܡܕܡ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪ̈ܦܐ ܒܠܚܘܕ . ܘܐܡܪ ܠܗ :
ܠܐ ܬܘܒ ܡܢܟ ܦܐܪܐ ܢܗܘܐ ܠܥܠܡ . ܘܡܚܕܐ ܝܒܫܬ ܗܝ
20 ܬܬܐ ܗܝ . ܘܟܕ ܚܙܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܐܬܕܡܪܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ . ܐܝܟܢܐ *ܡܚܕܐ * παραχρῆμα
21 ܝܒܫܬ ܬܬܐ ܗܝ :· ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ .
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܠܐ ܬܬܦܠܓܘܢ . ܠܘ ܒܠܚܘܕ ܗܕܐ ܕܬܬܐ ܬܥܒܕܘܢ . ܐܠܐ ܐܦ
ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܐܢ ܬܐܡܪܘܢ . ܐܫܬܩܠ ܘܐܬܪܡܝ ܒܝܡܐ ܐܦ
22 ܬܗܘܐ :· ܘܟܠܗܝܢ ܡܕܡ ܕܐܢ ܬܫܐܠܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܟܕ
23 ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܣܒܘܢ :· ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ . ܩܪܒܘ

legiſtis, Quod ex ore infantium et lactentium perfeciſti laudem?
17 Et quum reliquiſſet eos, exivit extra urbem in Bethaniam: et
18 diverſatus eſt illic. Mane autem quum rediret in urbem, eſuriit.
19 Et quum vidiſſet ficum quandam juxta viam, venit ad eam, et
nihil invenit in ea, niſi folia tantum: et dixit ei, Ne amplius ex
20 te fructus ſit in æternum. Et exaruit continuo ficus illa. Et
quum vidiſſent diſcipuli, mirati ſunt, dicentes; Quomodo conti-
21 nuo exaruit ficus illa! Reſpondens autem Jeſus, dixit iis, Amen
dico vobis, ſi habueritis fidem, et non hæſitaveritis; non tantum
hoc fici facietis, ſed etiam ſi monti huic dixeritis, Tollitor, et
22 projicitor in mare, etiam fiet. Et omnia quæcunque petieritis in
23 precatione, credentes, accipietis. Et quum veniſſet in templum,

ܠܘܬܗ ܟܕ ܡܠܦ ܪ̈ܒܝ ܟܘ̈ܡܪܐ. ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܕܥܡܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ܆ ܘܡܢܘ ܝܗܒ ܠܟ
24 ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ܆ ¹ܠܗܝ ܕܐܢ ܬܐܡܪܘܢ ܠܝ܆
ܐܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ
25 ܐܢܐ. ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ. ܡܢ
ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܐܡܪ ܠܢ܆
26 ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܢ
ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܕܚܠܝܢ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ
27 ܠܝܘܚܢܢ ܐܝܟ ܢܒܝܐ. ܘܥܢܘ ܠܝܫܘܥ ܐܡܪܘ܆ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܦ ܗܘ. ܘܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
28 ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ

accefferunt ad eum docentem Principes Sacerdotum et Seniores
populi, dicentes, Qua poteftate hæc facis? et quis dedit tibi po-
teftatem hanc? Refpondens autem Jefus dixit iis, Interrogabo 24
vos etiam ego verbum unum, † quod fi dixeritis mihi, etiam ego
vobis dicam, qua poteftate hæc facio. Baptifmus Johannis unde 25
erat? e cœlo, an ex hominibus? Ipfi autem ratiocinabantur
apud fe, dicentes; Si dixerimus, E cœlo, dicet nobis, Quare igi-
tur non credidiftis ei? Si autem dixerimus, Ex hominibus, ti- 26
memus turbam: omnes enim habebant Johannem ficut prophe-
tam. Et refpondentes Jefu dixerunt, Nefcimus. Dixit iis etiam 27
ipfe, Neque ego dicam vobis qua poteftate hæc facio. Quid au- 28

1 ܠܗܝ ܕܐܢ] In margine MSti ܘܐܢ

† quod fi] Lectio marg. Et fi.

tem vobis videtur? Homini cuidam erant filii duo: et quum
accessisset ad priorem, dixit; Fili mi, abi, hodie operare in vi-
29 nea: Ipse autem respondens dixit, Nolo: postea autem quum
30 resipuisset, abiit. Et quum accessisset ad alterum, dixit similiter.
Ipse autem respondens dixit, Ego, Domine mi; et non abiit.
31 Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei, Prior. Dicit
iis Jesus, Amen dico vobis, quod publicani et meretrices præce-
32 dent vos in regnum Dei. Venit enim ad vos Johannes via justi-
tiæ, et non credidistis ei; publicani autem et meretrices credi-
derunt ei: vos autem quum vidissetis, non postea resipuistis,
33 ut crederetis ei. Aliam parabolam audite. Homo erat dominus
domus, qui plantavit vineam, et sepem ei circumposuit, et fodit
in ea torcular, et ædificavit turrim, et tradidit eam agricolis, et

34 ܘܐܫܠܡܗ̇ ܠܦ̈ܠܚܐ ܘܐܙܠ. ܟܕ ܕܝܢ ܩܪܒ ܙܒܢܐ ܕܦܐܖ̈ܐ ·
35 ܫܕܪ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܠܘܬ ܦ̈ܠܚܐ ܠܡܣܒ ܦܐܖ̈ܘܗܝ. ܘܟܕ
ܢܣܒܘ ܦ̈ܠܚܐ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ · ܠܗܢܐ ܡܢ ܡܚܘ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ
36 ܩܛܠܘ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܪܓܡܘ. ܬܘܒ ܫܕܪ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܕ
37 ܣܓܝ̈ܐܝܢ ܡܢ ܩܕ̈ܡܝܐ · ܘܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܗܘ ܗܟܘܬ ÷ ܠܐܚܪܝܬܐ
ܕܝܢ ܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܠܒܪܗ ܟܕ ܐܡܪ · ܢܒܗܬܘܢ ܡܢ
38 ܒܪܝ. ܦ̈ܠܚܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܠܒܪܐ · ܐܡܪܘ ܒܗܘܢ
ܒܗܘܢ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܪܬܐ. ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ ܘܢܐܚܘܕ
39 ܝܪܬܘܬܗ. ܘܟܕ ܐܚܕܘܗܝ ܐܦܩܘܗܝ ⸆ ܠܒܪ ܡܢ
40 ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ ÷ ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܐܬܐ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ ·
41 ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܠܦ̈ܠܚܐ ܗܢܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܒ̈ܝܫܐ ܒܒܝܫܐܝܬ ܢܘܒܕ ܐܢܘܢ · ܘܠܟܪܡܐ
ܢܫܠܡ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܦ̈ܠܚܐ · ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܢܬܠܘܢ

peregre profectus eſt. Quum autem appropinquaſſet tempus fruc- 34
tuum, miſit ſervos ſuos ad agricolas accipere fructus ejus. Et 35
quum accepiſſent agricolæ ſervos ejus, hunc quidem cæciderunt,
hunc autem occiderunt, hunc autem lapidarunt. Rurſum miſit 36
alios ſervos qui plures *erant* quam priores: et fecerunt iis ſimili-
ter. Poſtremo autem miſit ad eos filium ſuum, dicens, Revere- 37
buntur filium meum. Agricolæ autem quum vidiſſent filium, 38
dixerunt in ſeipſis, Hic eſt hæres, venite, occidamus eum, et re-
tinebimus hæreditatem ejus. Et quum apprehendiſſent eum, eje- 39
cerunt ⸆ eum ✓ extra vineam, et occiderunt eum. Quum igitur 40
venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? Dicunt ei, 41
Malos male perdet illos, et vineam tradet aliis agricolis, qui da-

42 ܠܗ ܦܐܪ̈ܐ ܒܙܒܢ̈ܝܗܘܢ ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒ̈ܐ: ܕܟܐܦܐ ܗܝ ܕܐܣܠܝܘܗ̇ ܗܢܘܢ ܕܒܢܝܢ ܀
ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܫܐ ܕܙܘܝܬܐ: ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ:
43 ܘܐܝܬܝܗ̇ ܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝ̈ܢܝܢ ܕܝܠܢ ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܕܡܫܬܩܠܐ ܡܢܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܘܬܬܝܗܒ
44 ܠܥܡܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪ̈ܝܗ̇ ܀ ܘܡܢ ܕܢܦܠ ܥܠ ܟܐܦܐ
45 ܗܕܐ. ܡܬܪܥܥ. ܥܠ ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܦܠ ܥܠܘܗܝ. ܬܕܪܝܘܗܝ[1]: ܘܟܕ ܫܡܥܘ
ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܠܡܬܠܐ ܕܝܠܗ܆ ܝܕܥܘ ܕܥܠܝܗܘܢ
46 ܐܡܪ܀ ܘܟܕ ܒܥܘ ܠܡܐܚܕܗ܆ ܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢ̈ܫܐ܆ ܡܛܠ
1 ܕܐܝܟ ܢܒܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܬܘܒ CAP. XXII.
2 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܡܬܠܐ. ܟܕ ܐܡܪ܆ ܕܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ܆ ܠܒܪܢܫܐ ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕ
3 ܡܫܬܘܬܐ ܠܒܪܗ ܀ ܘܫܕܪ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܢܩܪܘܢ

42 bunt ei fructus in temporibus suis. Dicit iis Jesus, Nunquam
legistis in Scripturis, Lapis, quem reprobaverunt ædificantes, hic
factus est caput anguli? a Domino factum est illud, et est mira-
43 bile in oculis nostris. Propterea dico vobis, quod auferetur a
44 vobis regnum Dei, et dabitur populo, qui faciet fructus ejus. Et
quisquis ceciderit super lapidem istum, confringetur; super quem
45 autem ceciderit, disperget eum. Et quum audivissent Principes
Sacerdotum et Pharisæi parabolas ejus, intellexerunt quod de se
46 diceret. Et quum quæsivissent apprehendere eum, timuerunt
1 turbas, quoniam sicut prophetam habebant eum. Et respondens CAP. XXII.
2 Jesus, rursum dixit iis in parabolis, dicens; Simile est regnum
3 cœlorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos

1 ܬܕܪܝܘܗܝ] In margine MSti ܬܕܪܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܒܡܕܪܝܐ
λικμήσει αὐτόν

ܠܗܘܢ ܕܡܩܪ̈ܝܢ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܠܐ ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܐܬܐ. ܬܘܒ 4
ܫܕܪ ܐܚܪ̈ܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܕܡܩܪ̈ܝܢ: ܗܐ
ܫܪܘܬܐ ܕܝܠܝ ܛܝܒܐ. ܘܬܘܪ̈ܝ *ܘܡܦܛ̈ܡܬܐ ܕܝܠܝ ܕܢܟܝܣܝܢ. * καὶ τὰ σιτιστά
ܘܟܠܡܕܡ ܡܛܝܒ ܬܘ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܒܣܘ 5
ܐܙܠܘ. ܗܘ ܡܢ ܠܚܩܠܐ ܕܝܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܬܐܓܘܪܬܗ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܫܪܟܐ ܡܢ ܐܚܕܘ ܠܥܒ̈ܕܐ ܕܝܠܗ: ܨܥܪܘ ܘܩܛܠܘ: 6
ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܗܘ ܪܓܙ. ܘܫܕܪ ܚܝ̈ܠܘܬܐ ܕܝܠܗ ܘܐܘܒܕ 7
ܠܩܛܘ̈ܠܐ ܗܢܘܢ: ܘܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܐܘܩܕ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܥܒ̈ܕܐ 8
ܕܝܠܗ. ܗܝ ܡܢ ܡܫܬܘܬܐ. ܡܛܝܒܐ ܐܝܬܝܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܡܩܪ̈ܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܫܘܝܢ. ܙܠܘ ܗܟܝܠ ܥܠ 9
ܡܦܩ̈ܢܐ ܕܐܘܪ̈ܚܬܐ: ܘܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܬܫܟܚܘܢ ܩܪܘ
ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ: ܟܢܫܘ 10
ܐܝܬܝܘ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܫܟܚܘ ܒܝ̈ܫܐ ܘܛܒ̈ܐ: ܘܐܬܡܠܝܬ

ſuos ut vocarent invitatos ad nuptias, et nolebant venire. Rurſum 4
miſit alios ſervos, dicens, Dicite invitatis, Ecce prandium meum
paratum eſt, et tauri mei et ſaginata mea mactata ſunt; et omnia
ſunt parata: venite ad nuptias. Ipſi autem ſpernentes abierunt, 5
ille quidem in agrum ſuum, ille autem ad negotationem ſuam.
Reliqui autem quum apprehendiſſent ſervos ejus, contumeliis af- 6
fecerunt, et trucidarunt. Et quum audiviſſet Rex ille, iratus eſt, 7
et miſit exercitus ſuos, *et* perdidit homicidas illos, et urbem eo-
rum incendit. Tunc dicit ſervis ſuis, Convivium quidem para- 8
tum eſt, illi autem qui vocabantur non erant digni. Ite igitur ad 9
exitus viarum, et quoſcunque inveneritis, vocate ad nuptias. Et 10
quum egreſſi eſſent ſervi illi in vias, congregaverunt *et* adduxerunt
omnes quos invenerunt, et malos et bonos: et impletum eſt con-

ܡܫܬܘܬܐ ܡܢ ܣܡܝܟܐ܀ ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܟܐ ܠܡܚܙܐ 11
ܠܗܘܢ ܣܡܝܟܐ܆ ܚܙܐ ܬܡܢ ܒܪܢܫܐ ܕܠܐ ܠܒܝܫ ܠܒܘܫܐ
12 ܕܡܫܬܘܬܐ܆ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܚܒܪܝ ܐܝܟܢܐ ܥܠܬ ܠܗܪܟܐ܆ ܟܕ
13 ܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܠܒܘܫܐ ܕܡܫܬܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ *ܐܬܚܒܡ. ܗܝܕܝܢ * εφιμωθη
ܐܡܪ ܗܘ ܡܠܟܐ ¹ܠܡܫܡ̈ܫܢܐ܆ ܟܕ ܐܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝ̈ܕܝܐ
ܕܝܠܗ ܘܪ̈ܓܠܐ. ܫܩܘܠܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ.
14 ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ
15 ܩܪ̈ܝܐ܆ ܙܥܘܪ̈ܐ ܕܝܢ ܓܒ̈ܝܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠܘ ܦ̈ܪܝܫܐ ܡܠܟܐ
16 ܢܣܒܘ܆ ܕܐܝܟܢܐ ܢܨܝܕܘܢܗ ܒܡܠܬܐ. ܘܡܫܕܪܝܢ ܠܘܬܗ
ܠܬܠܡ̈ܝܕܐ ܕܝܠܗܘܢ ܥܡ *ܐܝܪܘܕܝ̈ܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܠܦܢܐ܆ * ἡρωδιανων
ܝܕܥܝܢܢ ܕܫܪܝܪܐ ܐܝܬܝܟ܆ ܘܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܪܪܐ ܡܠܦ
ܐܢܬ. ܘܠܐ ܪܢܝܐ ܠܟ ܘܠܐ ܡܛܠ ܐܢܫ. ܠܐ ܓܝܪ ܚܐܪ

11 vivium difcumbentibus. Quum ingreffus effet autem Rex, ut
videret *difcumbentes, vidit illic hominem qui non indutus erat*
12 *vefte* convivii: Et dicit ei, Amice mi, quomodo introifti huc
13 non habens veftem convivii? Ille autem obmutuit. Tunc dixit
ipfe Rex † miniftris, Ligantes manus ejus et pedes, tollite eum,
et ejicite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et ftridor
14 15 dentium. Multi enim funt vocati, pauci autem electi. Tunc
quum abiiffent Pharifæi confilium ceperunt, quomodo illaquearent
16 eum in fermone. Et mittunt ad eum difcipulos fuos cum Hero-
dianis; dicentes, Magifter, fcimus quod verax fis; et viam Dei
in veritate doceas; neque curam fuftineas, ne propter quenquam:

¹ ܠܡܫܡ̈ܫܢܐ] In margine MSti ܕܝܠܗ (ܠܡܫܡ̈ܫܢܐ)

† miniftris]. Lectio marg. (miniftris) fuis.

ܐܢܬ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ܡܢܐ ܡܣܬܒܪܐ 17
ܠܟ. ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ ܟܝܢܣܘܢ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ 18
ܝܫܘܥ ܒܝܫܘܬܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܠܝ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܣܒ̈ܝ ܒ
* κηνσου ܐ̈ܦܐ. ܚܘܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ *ܕܟܝܢܣܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ 19
ܕܝܢܪܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܗܢܐ ܘܟܬܒܐ ܕܠܥܠܘܗܝ. 20
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܩܣܪ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܦܪܘܥܘ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ 21
ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ. ܘܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ 22
ܐܬܕܡܪܘ. ܘܟܕ ܫܒܩܘܗܝ ܐܙܠܘ ܀ ܒܗܘ ܝܘܡܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ 23
ܙܕ̈ܘܩܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܩܝܡܬܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܕ 24
ܐܡܪܝܢ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܡܘܫܐ ܐܡܪ܆ ܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ
* ἐπιγαμβρεύσει ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܢ̈ܝܐ܆ *ܢܚܬܢܝܘܗ̇ ܐܚܘܗܝ
ܠܐܢܬܬܗ܆ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ 25
ܠܘܬܢ ܫܒܥܐ ܐܚ̈ܐ ܘܗܘ ܩܕܡܝܐ ܡܢ ܐܢܬܬܐ ܢܣܒ. ܘܡܝܬ

non enim reſpicis ad perſonam hominum. Dic nobis ergo, quid 17
videtur tibi? Licet dare cenſum Cæſari, an non? Quum cogno- 18
viſſet autem Jeſus malitiam eorum, dixit; Quid me tentatis, hypo-
critæ? Oſtendite mihi denarium cenſus. Ipſi autem obtulerunt 19
ei denarium. Et dicit iis, Cujus eſt imago hæc, et ſuperſcriptio? 20
Dicunt ei, Cæſaris. Dicit iis, Reddite igitur quæ *ſunt* Cæſaris, 21
Cæſari; et quæ *ſunt* Dei, Deo. Et quum audiviſſent, mirati 22
ſunt: et quum reliquiſſent eum, abierunt. In illo die acceſſe- 23
runt ad eum Sadducæi, qui dicunt quod non eſt reſurrectio: et
interrogaverunt eum; Dicentes, Præceptor, *Moſes dixit,* Si quis 24
mortuus fuerit non habens filios, affinitatis jure ducet frater ejus
uxorem ejus, et ſuſcitabit ſemen fratri ſuo. Erant autem apud 25
nos ſeptem fratres: et primus quidem uxorem duxit, et mortuus

26 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܙܪܥܐ· ܫܒܩܗ ܠܐܢܬܬܗ ܠܐܚܘܗܝ. ܗܟܘ
ܗܟܘܬܐ ܐܦ ܗܘ ܠܬܪܝܢܐ ܐܦ ܗܘ ܠܬܠܝܬܝܐ· ܥܕܡܐ
27 ܠܫܒܥܬܝܗܘܢ· ܒܚܪܬܐ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ· ܡܝܬܬ ܐܦ
28 ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ ܕܐܝܢܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܫܒܥܐ
29 ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ ܐܢܬܬܐ· ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒܐ ܘܠܐ
30 ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ. *ܒܩܝܡܬܐ* ܓܝܪ· *ܠܐ* ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ *ܘܠܐ* ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. * ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται
31 ܡܛܠ ܕܝܢ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ· ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܢ
32 ܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܐܠܗܗ
ܕܐܝܣܚܩ ܘܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ: ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ ܐܠܗܐ
33 ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ. ܟܕ ܫܡܥܘ ܟܢܫܐ ܡܬܗܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ
34 ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܝܠܗ. *ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܣܟܪ * Φαρισαιοι

est: et quia non erat ei semen, reliquit uxorem suam fratri suo.
26 Similiter etiam secundus, et tertius, usque ad septem illos.
27 28 Postremum autem omnium, mortua est etiam mulier. In resur-
rectione igitur, cujus ex illis septem erit uxor? omnes enim ha-
29 buerunt eam uxorem. Respondens autem Jesus dixit iis, Erratis,
30 quia non novistis Scripturas, neque virtutem Dei. In resurrec-
tione enim neque uxores ducunt, neque nuptum dantur; sed sicut
31 angeli Dei in cœlo sunt. De autem resurrectione mortuorum, non
32 legistis id quod dictum est a Deo, dicente, Ego sum Deus Abra-
hami, et Deus Isaaci, et Deus Jacobi? Non est Deus Deus
33 mortuorum, sed viventium. Et quum audivissent turbæ, stupebant
34 super doctrina ejus. Pharisæi quum audivissent quod os occlusisset

* σαδδουκαιων *ܠܨܕܘܩܝ̈ܐ܆ ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ܂ ܘܫܐܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ 35
* νομικος *ܢܡܘܣܝܩܘܣ ܡܢ ܡܢܣܐ ܠܗ ܘܐܡܪ: ܡܠܦܢܐ܂ ܐܝܢܐ 36
ܦܘܩܕܢܐ ܪܒܐ ܒܢܡܘܣܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܬܪܚܡ 37
ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܟܠܗ ܠܒܟ܂ ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܟ ܕܝܠܟ܂
ܘܒܟܠܗ ܬܪܥܝܬܟ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ ܘܪܒܐ܂ 38
ܬܪܝܢܐ ܕܝܢ ܕܕܡܐ ܠܗ܆ ܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܟ 39
ܠܟ܂ ܒܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܦܘܩܕܢܝܢ ܟܠܗ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܬܠܝܢ܀ 40
ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܕܝܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܡܢܐ 42 41
ܡܬܚܫܒܐ ܠܟܘܢ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ܂ ܕܒܪܗ ܕܡܢ ܐܝܬܘܗܝ܀
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܕܘܝܕ܂ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ 43
ܒܪܘܚܐ ܡܪܝܐ ܩܪܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܡܪ[1] ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ ܕܬܒ 44
ܠܟ ܡܢ ܝܡܝܢܝ܂ ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ

Sadducæis, congregati ſunt pariter. Et interrogavit unus ex iis, 35
Legis interpres, tentans eum, et dicens, Præceptor, quod præ- 36
ceptum maximum *eſt* in Lege? Ipſe autem Jeſus dixit ei, Dili- 37
ges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua, et ex tota cogitatione tua. Hoc eſt præceptum primum et 38
maximum. Secundum autem ſimile eſt illi; Diliges proximum 39
tuum ſicut teipſum. Ab his duobus præceptis tota lex et pro- 40
phetæ pendent. Quum congregati eſſent autem Phariſæi, inter- 41
rogavit eos Jeſus, Dicens, Quid videtur vobis de Chriſto? cujus 42
filius eſt? Dicunt ei, Davidis. Dicit iis, Quomodo igitur David 43
per Spiritum Dominum vocat eum, dicens, Dixit Dominus Do- 44
mino meo, Sede a dextera mea, uſquedum ponam inimicos tuos

1 In margine MSti, ex Pſal. cx. 1. נאם יהוה לאדני שב לימיני עד אשית איביך הדם לרגליך

45 ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟ ܀ ܐܢ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ # ܒܪܘܚܐ ܩܪܐ ܠܗ
ܡܪܝܐ ܂ ܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
46 ܠܡܦܢܝܘ ܠܗ ܦܬܓܡܐ ܂ ܘܠܐ ܐܡܪܚ ܐܢܫ ܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ
1 ܢܫܐܠܝܘܗܝ ܘܠܐ ܬܘܒ ܀ ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܠܠ ܥܡ ܟܢ̈ܫܐ CAP. XXIII.
2 ܘܥܡ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܂ ܟܕ ܐܡܪ ܂ ܥܠ *ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܘܫܐ ܝܬܒܘ * θρόνου
3 ܣ̈ܦܪܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ. ܟܠܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܕܬܛܪܘܢ
ܛܪܘ ܂ ܘܥܒܕܘ ܂ ܐܝܟ ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܝܗܘܢ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܂
4 ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ ܘܠܐ ܥܒܕܝܢ ܀ ܐܣܪܝܢ ܕܝܢ ܡܘܒ̈ܠܐ ܝܩܝܪ̈ܐ
ܘܥܫܝܩܐ ܠܡܛܥܢܗ ܂ ܘܣܝܡܝܢ ܥܠ ܟܬܦ̈ܬܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ.
5 ܒܨܒܥܐ ܕܝܢ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܨܒܝܢ ܠܡܙܝܥܘ ܐܢܝܢ ܀ ܘܟܠܗܘܢ
ܕܝܢ ܥܒ̈ܕܝܗܘܢ ܥܒܕܝܢ ܂ ܐܝܟ ܗܘ ܕܢܬܚܙܘܢ
ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܡܦܬܝܢ ܓܝܪ *ܦܝܠܩܛܪ̈ܝܢ ܕܝܠܗܘܢ. * φυλακτήρια
6 ܘܡܘܪܟܝܢ *ܬܟܠܬܐ ܕܡܐܢ̈ܝܗܘܢ. ܪܚܡܝܢ ܕܝܢ ܪܝܫ ܣܡܟܐ * κράσπεδα

45 ſcabellum ſub pedibus tuis. Si igitur David # per Spiritum ✓
46 vocat eum Dominum, quomodo filius ejus eſt? Et nemo pote-
rat reſpondere ei verbum: neque auſus fuit quiſquam ex illo die
1 interrogare eum non amplius. Tunc Jeſus loquutus eſt turbis CAP. XXIII.
2 et diſcipulis ſuis, Dicens, ſuper cathedram Moſis ſederunt Scribæ
3 et Phariſæi. Omnia igitur quæcunque dixerint vobis ſervare,
ſervate, et facite; ſecundum autem opera eorum ne faciatis: di-
4 cunt enim et non faciunt. Alligant autem onera gravia et diffi-
cilia portatu, et imponunt in humeros hominum: digito autem
5 ſuo nolunt movere ea. Omnia autem opera ſua faciunt ut con-
ſpiciantur ab hominibus: dilatant enim phylacteria ſua, et pro-
6 ducunt fimbrias veſtimentorum ſuorum. Amant autem primos

*ܫܘ̈ܟܒܐ ܒܚܫ̈ܡܝܬܐ ܆ ܘܡܘܬ̈ܒܐ ܩܕ̈ܡܝܐ ܒܟܢܘ̈ܫܬܐ ܆
ܘܫܐܠܬ ܫܠܡܐ ܒܫܘ̈ܩܐ . ܘܕܢܬܩܪܘܢ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ ܪܒܝ . 7
ܪܒܝ ܆ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܬܩܪܘܢ ܪܒܝ . ܚܕ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ 8
ܡܕܒܪܢܐ ܕܝܠܟܘܢ . ※ ܡܫܝܚܐ ✓ . ܟܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚܐ '
ܐܝܬܝܟܘܢ . ܘܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ ܬܬܩܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ . ܚܕ ܓܝܪ 9
ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ . ܠܐ ܕܝܢ ܬܬܩܪܘܢ ܡܕ̈ܒܪܢܐ . 10
ܚܕ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܡܕܒܪܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܫܝܚܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܕܪܒ 11
ܕܝܠܟܘܢ ܆ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ ܆ ܗܘ ܡܢ ܕܢܪܝܡ ܗܘ ܠܗ 12
ܢܬܡܟܟ . ܘܗܘ ܡܢ ܕܢܡܟܟ ܗܘ ܠܗ . ܢܬܬܪܝܡ ܆ ܘܝ ܠܟܘܢ 13
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ *ܢܣܒܝ ܒܐܦ̈ܐ . ܕܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒ̈ܬܐ ܕ
ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ ܆ ܘܒܥܠܬܐ ܕܡ ܐܘܪܟܬܐ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ . ܡܛܠ
ܗܕܐ ܠܡܣܒ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܆ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒܝ 14
ܒܐܦ̈ܐ . ܡܛܠ ܕܐܚܕܝܢ[1] ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܩܕܡ

* ὑποκριταὶ

accubitus in cœnis; et primos confeſſus in ſynagogis; Et ſaluta- 7
tionem in foris; et ut vocentur ab hominibus Rabi, Rabi. Vos 8
autem ne vocemini Rabi: unus enim eſt magiſter veſter, *nempe*
※ Chriſtus ✓: omnes autem vos fratres eſtis. Et patrem veſtrum 9
ne vocetis in terra: unus enim eſt Pater veſter qui *eſt* in cœlis.
Ne autem vocemini doctores: unus enim eſt doctor veſter, *nempe* 10
Chriſtus. Is autem qui maximus *eſt* veſtrum, erit vobis miniſter. 11
Qui autem exaltaverit ſeipſum, deprimetur; et qui demiſerit ſe- 12
ipſum exaltabitur. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia 13
comeditis domos viduarum, et prætextu prolixa oratis: propte-
rea accipietis judicium majus. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hy- 14
pocritæ, quia clauditis regnum cœlorum ante homines: vos enim

1 ܕܐܚܕܝܢ] In margine MSti ܕܐܚܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܕܐܚܕ ܠܬܪܥܐ ܐܟܪ̈ܐ

ܒܢܝ̈ܢܫܐ܂ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܠܐ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܠܐ ܠܐܝܠܝܢ
15 ܕܥܐܠܝܢ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܠ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ܂
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܒܐ̈ܦܐ. ܡܛܠ ܕܡܟܪܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܡܐ
ܘܝܒܫܐ ܠܡܥܒܕ ܚܕ *ܓܝܘܪܐ܂ ܘܐܡܬܝ ܕܗܘܐ܂ ܥܒܕܝܢ * προσηλυτον
16 ܐܢܬܘܢ ܠܗ *ܒܪܗ ܕܓܗܢܐ ܥܦܝܦܐ ܡܢܟܘܢ܀ ܘܝ * υιον
ܠܟܘܢ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܣܡܝ̈ܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܐ
ܒܗܝܟܠܐ ܠܘ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܐ ܒܕܗܒܐ
17 ܕܗܝܟܠܐ ܚܐܒ. ܣܟܠܐ # ܘܣܡܝ̈ܐ܂ ܡܢܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒ
18 ܕܗܒܐ ܐܘ ܗܝܟܠܐ ܗܘ ܕܡܩܕܫ ܠܕܗܒܐ. ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܐܡܐ
ܒܡܕܒܚܐ܂ ܠܘ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܐ ܒܩܘܪܒܢܐ
19 ܕܠܥܠ ܡܢܗ ܚܐܒ. ܣܟܠܐ ܘܣܡܝ̈ܐ܂ ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ
20 ܩܘܪܒܢܐ ܐܘ ܡܕܒܚܐ ܗܘ ܕܡܩܕܫ ܠܩܘܪܒܢܐ. ܗܘ
ܗܟܝܠ ܕܝܡܐ ܒܡܕܒܚܐ: ܝܡܐ ܒܗ ܘܒܗܘ ܘܒܟܠܗܘܢ
21 ܗܠܝܢ ܕܠܥܠ ܡܢܗ. ܘܗܘ ܕܝܡܐ ܒܗܝܟܠܐ܂ ܝܡܐ ܒܗ

15 non introitis, neque illos qui intrant sinitis intrare. Væ vobis
Scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia circumitis mare et aridam, facere
unum proselytum : et quum fuerit factus, facitis eum filium ge-
16 hennæ duplo magis quam vos. Væ vobis duces cæci, qui dicitis,
Quisquis juraverit per templum, nihil est; quisquis autem jura-
17 verit per aurum templi, reus est. Stulti et cæci, quid enim est
18 majus, aurum, an templum quod sanctificat aurum? Et quis-
quis juraverit per altare, nihil est; quicunque autem juraverit
19 per oblationem quæ *est* super illud, reus est. Stulti † et cæci, quid
enim majus *est*, oblatio, an altare quod sanctificat oblationem?
20 Qui igitur juraverit per altare, jurat per illud, et per omnia quæ
21 *sunt* super illud. Et qui juraverit per templum, jurat per illud,

† Vide notas.

22 ܘܒܗܘ ܕܥܡܪ ܒܗ . ܘܗܘ ܕܝܡܐ ܒܫܡܝܐ ܆ ܝܡܐ ܒܟܘܪܣܝܗ
23 ܕܐܠܗܐ ܘܒܗܘ ܕܝܬܒ ܠܥܠ ܡܢܗ ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܒܐܦ̈ܐ ܆ ܡܛܠ ܕܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܢܥܐ
ܘܠܫܒܬܐ ܘܠܟܡܘܢܐ ܆ ܘܫܒܩܬܘܢ ܠܗ̈ܝܢ ܕܝܩܝ̈ܪܢ
ܕܢܡܘܣܐ ܆ ܕܝܢܐ ܘܚܢܢܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ . ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܘܠܐ
24 ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ . ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܠܡܫܒܩܘ ܀ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܣܡ̈ܝܐ ܆
25 ܗܢܘܢ ܕܡܨܠܠܝܢ ܠܒܩܐ ܆ ܠܓܡܠܐ ܕܝܢ ܒܠܥܝܢ ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܒܐܦ̈ܐ ܆ ܡܛܠ ܕܡܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܪܗ
ܕܟܣܐ ܘܕܦܠܬܗ ܦܪܘܢܬ ※ *ܕܦܝܢܟܐ ✓ ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ
26 ܡܠܝܢ ܡܢ ܚܛܘܦܝܐ ܘܡܢ ܐܟܪܣܝܘܬܐ ÷ ܘܥܘܠܘܬܐ ✓. ܦܪܝܫܐ
ܣܡܝܐ ܆ ܕܟܝ ܠܘܩܕܡ ܠܓܘܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܠܬܗ ܦܪܘܢܬ
27 ܘܕܢܗܘܐ ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܐܦ ܒܪ̈ܝܬܗܘܢ ܕܟܝܐ ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܒܐܦ̈ܐ ܆ ܡܛܠ ܕܕܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒܪ̈ܐ

* παροψίδος τοῦ πίνακος

et per eum qui habitat in illo. Et qui juraverit per cœlum, jurat 22
per thronum Dei, et per eum qui ſedet ſuper ipſum. Væ vobis 23
Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia decimatis mentham, et ane-
thum, et cuminum, et omiſiſtis graviora legis; judicium, miſe-
ricordiam, et fidem: hæc autem oportebat facere, et illa non
omittere. Duces cæci, qui excolatis culicem, camelum autem 24
deglutitis. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia munda- 25
tis exterius poculi † et patinæ, intrinſecus autem plena *ſunt* ra-
pina, et intemperantia, ÷ et iniquitate ✓. Phariſæe cæce, mun- 26
da primum interius poculi, et patinæ, ut ſit etiam exterius eo-
rum mundum. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia 27
ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis, quæ extra quidem videntur ſpe-

† Vide notas.

ܡܩܒܠܢܐ. ܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܠܒܪ: ܡܢ ܡܬܚܙܝܢ ܫܦܝܪ̈ܐ܀
ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܡܠܝܢ ܐܢܝܢ ܓܪ̈ܡܐ ܕܡܝ̈ܬܐ ܘܡܠܝܢ ܟܠܗ
28 ܛܢܦܘܬܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ: ܡܢ ܠܒܪ: ܡܢ ܡܬܚܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܙܕܝ̈ܩܐ. ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
29 ܡܢ ܡܣܒ ܒܐ̈ܦܐ ܘܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐ̈ܦܐ. ܕܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪ̈ܐ ܕܢܒܝ̈ܐ.
30 ܘܡܨܒܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒܪ̈ܐ ܕܙܕܝ̈ܩܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܘ
ܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܒܝܘܡ̈ܬܐ ܕܐܒܗ̈ܝܢ: ܠܐ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ ܫܘܬܦ̈ܐ
31 ܕܝܠܗܘܢ ܒܕܡܐ ܕܢܒܝ̈ܐ. ܡܕܝܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ
32 ܠܟܘܢ. ܕܒܢ̈ܝܐ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘ ܠܢܒܝ̈ܐ܀ ܘܐܦ
33 ܐܢܬܘܢ ܡܠܘ ܟܝܠܐ ܕܐܒܗ̈ܝܟܘܢ. ܚܘܘ̈ܬܐ ܝܠܕܐ ܕܐܟܕܢ̈ܐ. [1] ܐܝܟܢܐ
34 ܬܥܪܩܘܢ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܓܗܢܐ܀ ܡܛܠܗܢܐ ܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܐܢܐ
ܠܘܬܟܘܢ ܢܒܝ̈ܐ ܘܚܟܝ̈ܡܐ ܘܣܦܪ̈ܐ܀ ÷ ܘܡܢܗܘܢ ܬܩܛܠܘܢ.

ciosa, intus autem plena *sunt* ossibus mortuorum, et omni im-
28 munditia. Sic etiam vos extra quidem videmini hominibus justi,
29 intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate. Væ vobis Scribæ
et Pharisæi hypocritæ, quia ædificatis sepulchra prophetarum, et
30 ornatis monumenta justorum. Et dicitis, Si fuissemus in diebus
patrum nostrorum, non essemus socii eorum in sanguine prophe-
31 tarum. Itaque testamini vobismetipsis, quod filii estis eorum
32 qui occiderunt prophetas. Et vos complete mensuram patrum
33 vestrorum. Serpentes, progenies viperarum, † quomodo effugie-
34 tis a judicio gehennæ? Propterea, ecce, ego mitto ad vos pro-
phetas, et sapientes, et Scribas: ÷ et ✓ ex ipsis occidetis, et

1 In margine MS[ti] ܐܝܟܢܐ ܬܫܟܚܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܥܬܝܕ܀

† Lectio marg. Quomodo potestis fugere a judicio futuro.

ܘܬܙܩܦܘܢ. ܘܡܢܗܘܢ ܬܢܓܕܘܢ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܬܪܕܦܘܢ
ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠ ܕܡܐ 35
ܙܕܝܩܐ ܕܐܬܐܫܕ[1] ܥܠ ܐܪܥܐ. ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ ܗܘ ܙܕܝܩܐ.
ܥܕܡܐ ܠܕܡܗ ܕܙܟܪܝܐ ܒܪܗ ܕܒܪܟܝܐ. ܗܘ ܕܩܛܠܬܘܢܝܗܝ
ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ ܠܡܕܒܚܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܬܝܢ 36
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܠ ܕܪܐ ܗܢܐ. ܐܘܪܫܠܡ ܐܘܪܫܠܡ. 37
ܗܝ ܩܛܠܐ ܠܢܒܝܐ ܘܪܓܡܐ ܠܗܘܢ ܕܫܕܝܪܝܢ ܠܘܬܗ.
ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫܘ ܠܒܢܝܟܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܢܫܐ
ܕܡܟܢܫܐ ܬܪܢܓܠܬܐ * ܠܦܪܘܓܐ ܕܝܠܗ ܬܚܝܬ ܓܦܝܗ ܘܠܐ
ܨܒܝܬܘܢ. ܗܐ ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܚܪܒܐ. 38
ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܡܢ ܗܫܐ ܘܠܗܠ 39
ܕܬܐܡܪܘܢ. ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ.

* ܦܪܘܓܝܗ

CAP. XXIV.
ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܙܠ ܗܘܐ. ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ 1

crucifigetis; et ex ipsis flagellabitis in synagogis vestris, et perse-
quemini ex urbe in urbem. Ut veniat super vos omnis sanguis 35
justus, † qui effusus est super terram; a sanguine Abel justi, us-
que ad sanguinem Zachariæ filii Barachiæ, quem occidistis inter
templum *et* altare. Amen dico vobis, quod venient hæc omnia 36
super generationem hanc. Hierosolyma, Hierosolyma, occidens 37
prophetas, et lapidans eos qui missi sunt ad eam: quoties volui
congregare filios tuos, quemadmodum congregat gallina pullos
suos sub alas suas, et non voluistis? Ecce, relinquetur vobis do- 38
mus vestra deserta: Dico enim vobis, Non videbitis me dein- 39
ceps, donec dicatis, Benedictus sit ille qui venit in nomine Domini.

CAP. XXIV.
Et quum egressus esset Jesus e templo, abibat: et accesserunt 1

1 ܕܐܬܐܫܕ] In margine MSti ܕܡܬܐܫܕ

† qui effusus est] Marg. Effusus.

ܕܢܚܘܘܢ ܠܗ ܒܢܝ̈ܢܘܗܝ ܕܗܝܟܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 2
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܀ ܕܠܐ ܬܫܬܒܩ ܗܪܟܐ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ
ܬܫܬܪܐ܀ ܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܙܝ̈ܬܐ܀ ܩܪܒܘ 3
ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܀ ܐܡܪ ܠܢ
ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ܀ ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܕܡܐܬܝܬܟ ܕܝܠܟ
ܘܕܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܀ ܚܙܘ 4
ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ ܟܕ 5
ܐܡܪܝܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܡܫܝܚܐ܀ ܘܠܣܓܝ̈ܐܐ ܢܛܥܘܢ. ܥܬܝܕܝܢ 6
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܡܫܡܥ ܩܪ̈ܒܐ ܘܫܡܥܐ ܕܩܪ̈ܒܐ܀ ܚܙܘ ܠܐ
ܬܬܪܓܙܘܢ. ܙܕܩ ܓܝܪ ܕܢܗ̈ܘܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ
ܫܘܠܡܐ. ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ ܘܡܠܟܘܬܐ 7
ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ *ܟܦ̈ܢܐ *ܘܡܘ̈ܬܢܐ ܘܙܘ̈ܥܐ * λίμοι * λοιμοὶ

2 diſcipuli ejus oſtendere ei ædificia templi. Ipſe autem Jeſus dixit
iis, Nonne videtis omnia hæc? amen dico vobis, quod non relin-
3 quetur hic lapis ſuper lapidem, qui non deſtruetur. Quum ſede-
ret autem ſuper montem Olivarum, acceſſerunt ad eum diſcipuli
privatim, dicentes, Dic nobis quando hæc erunt; et quod erit
4 ſignum adventus tui, et conſummationis ſeculi? Reſpondens au-
5 tem Jeſus dixit iis, Videte ne quis ſeducat vos. Multi enim ve-
nient in nomine meo, dicentes, Ego ſum Chriſtus: et mul-
6 tos ſeducent. Futuri eſtis autem audire bella, et rumores bello-
rum, videte ne turbemini: oportet enim omnia hæc fieri, ſed
7 nondum eſt finis. Inſurget enim gens contra gentem, et regnum
contra regnum; et erunt fames et peſtilentiæ, et terræ motus in

[illegible] 9 8
[illegible]
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15
* ερημωσεως [illegible]
[illegible]
[illegible] 17 16

singulis locis. Omnia autem hæc principium *erunt* dolorum. 8
Tunc tradent vos in † afflictionem, et occident vos, et eritis ex- 9
osi ab omnibus # gentibus ✓ propter nomen meum. Et tunc of- 10
fendentur multi; et alii alios prodent, et odio habebunt alii alios.
Et multi prophetæ mendaces surgent, et seducent multos. Et 11 12
propter multam iniquitatem refrigescet charitas multorum. Qui 13
autem perseveraverit usque ad finem, hic servabitur. Et prædi- 14
cabitur hoc Evangelium regni in universa *terra* habitata, in testi-
monium omnibus gentibus: et tunc veniet finis. Quum *igitur* 15
videritis abominationem desolationis, quæ dicta est a Daniele pro-
pheta, stantem in loco sancto: (qui legit intelligat) Tunc illi qui 16
in Judæa sunt, fugiant in montem; Et qui super tectum est, 17

1 [illegible]] In margine MSti [illegible]
† afflictionem] Lectio marg. Afflictiones

18 ܗܘ ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܡܫܩܠ ܗܠܝܢ ܕܒܒܝܬܗ . ܘܗܘ ÷ ܕܒܚܩܠܐ
19 ܗܘ ܆ ܠܐ ܢܬܗܦܟ ܠܒܣܬܪܗ ܠܡܫܩܠ ܡܐܢܘ̈ܗܝ ܕܝܠܗ ÷ ܘܝ
ܕܝܢ ܠܗܠܝܢ ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ . ܘܠܗܠܝܢ ܕܡ̈ܝܢܩܢ
20 ܒܗܘܢ ܒܝ̈ܘܡܬܐ ÷ ܨܠܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܪܘܩܝܐ ܕܝܠܟܘܢ
21 ܒܣܬܘܐ ܘܠܐ ܒܫܒܬܐ ÷ ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܗܝܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ ܆
ܐܝܟ ܐܝܢܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܘܪܝܗ ܕܥܠܡܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܘܠܐ
22 ܢܗܘܐ ÷ ܘܐܠܘ ܠܐ *ܐܬܟܪܝܘ ܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ ܠܐ ܡܬܦܪܩܢ * ἐκολοβώθησαν
ܗܘܐ ܟܠ ܒܣܪ . ܡܛܠ ܕܝܢ ܓܒ̈ܝܐ ܢܬܟܪܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
23 ܗܢܘܢ ÷ ܗܝܕܝܢ ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ . ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ
24 ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܗܪܟܐ ܆ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ÷ ܢܩܘܡܘܢ ܓܝܪ ܡܫܝ̈ܚܐ
ܕܓ̈ܠܐ ܘܢܒ̈ܝܐ ܕܓ̈ܠܐ . ܘܢܬܠܘܢ ܐ̈ܬܘܬܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܘܬܕܡ̈ܪܬܐ ܆
25 ܐܝܟ ܕܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ ܐܦ ܠܓܒ̈ܝܐ . ܗܐ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ
26 ܠܟܘܢ ÷ ܐܢ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܒܡܕܒܪܐ
27 ܐܝܬܘܗܝ . ܠܐ ܬܦܩܘܢ . ܗܐ ܒܬܘܢ̈ܐ ܗܘ . ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ÷ ܐܝܟܢܐ

18 non defcendat tollere quæ *funt* in domo fua: Et qui in agro eft,
19 non revertatur retro tollere veftimenta fua. Væ autem illis quæ
20 in utero habent, et illis quæ lactant in illis diebus. Orate autem
21 ne fit fuga veftra in hyeme, neque in fabbatho. Erit enim tunc
afflictio magna, qualis non fuit ab initio mundi, ufque nunc, ne-
22 que erit. Et nifi decurtati fuiffent dies illi, non effet fervata om-
23 nis caro: propter autem electos decurtabuntur dies illi. Tunc fi
quis dixerit vobis, Ecce, hic eft Chriftus, aut hic; ne credatis.
24 Surgent enim Chrifti falfi, et prophetæ mendaces, et dabunt fig-
na magna et miracula, ut feducant, fi poffibile effet, etiam electos.
25 26 Ecce, prædixi vobis. Si igitur dixerint vobis, Ecce, in deferto
27 eft, ne exeatis: Ecce, in conclavibus eft, ne credatis. Sicut

ܓܝܪ ܕܒܪܩܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܬܚܙܐ ܥܕܡܐ ܠܡܥܪܒܐ܆
28 ܗܟܢܐ ܠܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ⁘ ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬ
29 ܠܗܘܐ ܫܠܕܐ* ܬܡܢ܆ ܢܬܟܢܫܘܢ ܢܫܪܐ ⁘ ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܒܬܪ * πτωμα
ܐܘܠܨܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ܆ ܫܡܫܐ ܢܚܫܟ. ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ
ܢܘܗܪܗ. ܘ[1]ܟܘܟܒܐ ܕܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ܆ ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ
30 ܢܬܬܙܝܥܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܬܬܚܙܐ ܐܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܫܡܝܐ܆
ܘܗܝܕܝܢ ܢܪܩܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܫܪܒܬܐ ܕܐܪܥܐ ⁘ ܘܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܐ ܕܫܡܝܐ܆ ܥܡ ܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ.
31 ܘܢܫܕܪ ܠܡܠܐܟܘܗܝ ܥܡ ※ ܩܠ ܕܫܝܦܘܪܐ ܪܒܐ܆ ܘܢܟܢܫܘܢ
ܠܓܒܝܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܐܪܒܥ ܪܘܚܐ܆ *ܡܢ ܪܫܝܗܘܢ * ἀπ' ἄκρων
32 ܕܫܡܝܐ ܥܕܡܐ ܠܪܫܝܗܘܢ. ܡܢ ܕܝܢ ܬܐܬܐ ܝܠܦܘ
ܦܠܐܬܐ. ܐܡܬܝ ܕܗܐ ܕܝܢ ܣܘܟܗ ܕܝܠܗ ܪܟܝܟܬܐ

enim fulgur exit ab Orientibus, et apparet usque ad Occidentes,
28 sic erit etiam adventus Filii hominis. Ubicunque enim fuerit ca-
29 daver, illic congregabuntur aquilæ. Statim autem post afflictio-
nem dierum illorum, sol obscurabitur, et luna non dabit lumen
suum, ‡ et stellæ cœli cadent, et virtutes cœli commovebuntur.
30 Tunc conspicietur signum Filii hominis in cœlo: et tunc plangent
omnes generationes terræ; et videbunt Filium hominis venientem
31 in nubibus cœli, cum potentia et gloria multa. Et mittet ange-
los suos cum ※ voce ✓ tubæ magnæ, et congregabunt electos suos
a quatuor ventis; ab extremo cœlorum, usque ad extremum eo-
32 rum. A ficu autem discite parabolam: quum jam ramus ejus

1 ܘܟܘܟܒܐ ܕܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ] In margine MSti (ܘܟܘܟܒܐ) ܡܢ (ܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ)

‡ et stellæ cœli cadent] Lectio marg. (et stellæ) E (cœlo cadent)

ܠܗܘܐ ܘܛܪ̈ܦܐ ܢܦܪܥܘܢ܆ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܩܪܝܒ ܩܝܛܐ.
33 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܘ܆
34 ܕܩܪܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܬܪܥܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ
35 ܢܥܒܪ ܕܪܐ ܗܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ. ܫܡܝܐ
36 ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ܆ ܡ̈ܠܝ ܕܝܢ ܕܝܠܝ ܠܐ ܢܥܒ̈ܪܢ܀ ܡܛܠ ܕܝܢ
ܝܘܡܐ ܗܘ ܐܘ ¹ܫܥܬܐ܆ ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ. ܐܦܠܐ ܡܠܐܟ̈ܐ ܕܫܡܝ̈ܐ.
37 ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܀ ܐܝܟܢܐ ²ܕܝܢ ܕܒܝܘ̈ܡܬܐ ܕܢܘܚ:
38 ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗܢܘܢ ܕܩܕܡ ܛܘܦܢܐ: ܕܐܟܠܝܢ
ܘܫܬܝܢ: ܕܡܙܘܓܝܢ ܘܡܙܘ̈ܓܢ: ܥܕܡܐ ܠܗܘ ܝܘܡܐ ܕܥܠ
39 ܢܘܚ ܠܟܘܝܠܐ܆ ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܛܘܦܢܐ
ܘܫܩܠ ܠܟܠܗܘܢ܆ ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ

tener fuerit, et folia germinaverint, ſcitis quod appropinquavit
33 æſtas. Ita etiam vos, quum videritis omnia hæc, ſcitote quod
34 prope ſit ad portam. Amen dico vobis, quod non præteribit ge-
35 neratio hæc, uſquedum omnia hæc fiant. Cœlum et terra præ-
36 teribunt, ſermones autem mei non præteribunt. De autem die
illo aut † hora nemo ſcit, nec etiam angeli cœlorum, niſi Pater ſo-
37 lus. Sicut ‡ autem *erant* dies Noe, ſic erit etiam adventus Filii
38 hominis. Sicut enim erant diebus qui ante diluvium, edentes
et bibentes, nubentes et nuptui tradentes, uſque ad diem quo
39 ingreſſus eſt Noe in arcam; Nec cognoverunt donec veniſſet
diluvium, et ſuſtuliſſet omnes: ſic erit etiam adventus Filii

1 ܫܥܬܐ] In margine MSti ܗܝ (ܫܥܬܐ)
2 ܕܝܢ] ܓܝܪ
† hora] Lectio marg. (hora) Illa.
‡ autem] Enim.

40 ܕܐܢܫܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܐܓܪܘܣܐ. ܚܕ ܡܬܕܒܪ
41 ܘܚܕ ܡܫܬܒܩ. ܬܪܬܝܢ ܕܛܚܢܢ ܒܪܚܝܐ. ܚܕܐ ܡܬܕܒܪܐ ܘܚܕܐ
42 ܡܫܬܒܩܐ ܀ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
43 ܒܐܝܢܐ ܝܘܡܐ ܡܪܟܘܢ ܐܬܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܘ· ܕܐܠܘ
ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܢܐ ܡܛܪܬܐ ܐܬܐ ܓܢܒܐ· ܡܬܬܥܝܪ
44 ܗܘܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ ܒܝܬܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ· ܡܛܠ ܕܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܣܒܪܝܢ
45 ܐܢܬܘܢ· ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܬܐ ܀ ܡܢܘ ܗܟܝܠ* ܐܝܬܘܗܝ ܥܒܕܐ
ܡܗܝܡܢܐ ܘܚܟܝܡܐ· ܗܘ ܕܐܩܝܡܗ ܡܪܗ ܥܠ
46 ܒܢܝ ܒܝܬܗ ܠܡܬܠ ܠܗܘܢ ܬܪܣܝܬܐ ¹ܒܙܒܢܐ ܀ ܛܘܒܘܗܝ
ܠܥܒܕܐ ܗܘ· ܗܘ ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܡܪܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܟܕ
47 ܥܒܕ ܗܟܢܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ· ܕܥܠ ܟܠܗܘܢ
48 ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܩܝܡܝܘܗܝ ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ

hominis. Tunc duo erunt in agro, unus assumetur, et unus re- 40
linquetur. Duæ molentes in mola, una assumetur, et una relin- 41
quetur. Vigilate igitur, quia nescitis quo die Dominus vester ve- 42
niet. Hoc autem scitote, quod si sciret dominus domus qua vigi- 43
lia venturus sit fur, vigilaret, et non sineret perfodi domum suam.
Propterea etiam vos estote parati: quia hora qua non putatis, Fi- 44
lius hominis veniet. Quis igitur est servus fidelis et prudens, 45
quem constituit dominus ejus super domesticos suos, ut det iis
alimentum † in tempore. Beatus est servus ille, quem *quum* ve- 46
nerit dominus ejus, inveniet ⌐ eum ⌐ facientem ita: Amen 47
dico vobis, quod super omnia quæ sunt ei constituet eum. Si 48

1 ܒܙܒܢܐ] In margine MSti ܕܝܠܗܘܢ (ܒܙܒܢܐ)

† in tempore] Lectio Marg. (in tempore) Suo.

ܢܐܡܪ ܗܘ ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ ܒܠܒܗ܆ *ܡܘܚܪ ܡܪܝ ܕܢܐܬܐ ܠܡܐܬܐ܆ * χρονίζει
49 ܘܢܫܪܐ ܠܡܡܚܐ ܠܟܢܘ̈ܬܗ ܕܝܠܗ܆ ܢܐܟܘܠ ܕܝܢ ܘܢܫܬܐ ܥܡ
50 ܪ̈ܘܝܐ܀ ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܣܟܐ ܘܒܫܥܬܐ
51 ܗܝ ܕܠܐ ܝܕܥ܆ ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ ܠܬܪܝܢ. ܘܡܢܬܗ ܕܝܠܗ ܥܡ
ܢܣ̈ܒܝ ܐܦ̈ܐ ܢܣܝܡ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ܀
1 ܗܝܕܝܢ [1]ܬܬܕܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܥܣܪ ܒܬܘ̈ܠܢ. ܗܠܝܢ CAP. XXV.
ܐܝܠܝܢ ܕܟܕ ܢܣ̈ܒܝܢ ܠܡܢܪ̈ܬܐ ܕܝܠܗܝܢ ܢܦ̈ܩܝ ܠܐܘܪܥܐ ܕܚܬܢܐ
2 [2]※ܘܕܟܠܬܐ↙. ܚܡܫ ܕܝܢ ܡܢܗܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘ̈ܝ ܚܟܝܡ̈ܬܐ.
3 ܘܚܡܫ ܣܟ̈ܠܬܐ. ܗܠܝܢ ܣܟ̈ܠܬܐ ܢܣ̈ܒ ܠܡܢܪ̈ܬܐ ܕܝܠܗܝܢ܆ ܘܠܐ
4 ܢܣ̈ܒ ܥܡܗܝܢ ܡܫܚܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܚܟܝܡ̈ܬܐ܆ ܢܣ̈ܒܝ
5 ܡܫܚܐ ܒܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ ܥܡ ܠܡܢܪ̈ܬܗܝܢ. ܟܕ ܐܘܚܪ ܕܝܢ

autem dixerit ſervus ille malus in corde ſuo, Tardat dominus meus
49 venire: Et cœperit percutere conſervos ſuos, comedere autem,
50 et bibere cum ebriis: Veniet dominus ſervi illius die quo non
51 expectat, et hora qua non novit: Et diſſecabit eum; et partem
ejus cum hypocritis ponet: ibi erit fletus et ſtridor dentium.
1 Tunc † aſſimilabitur regnum cœlorum decem virginibus, quæ ac- CAP. XXV.
cipientes lampades ſuas, exierunt in occurſum ſponſi ‡ ※ et
2 ſponſæ ↙. Quinque autem ex iis erant prudentes, et quinque
3 fatuæ. Ipſæ fatuæ acceperunt lampades ſuas, et non acceperunt
4 ſecum oleum. Illæ autem prudentes acceperunt oleum in vaſis
5 ſuis cum lampadibus ſuis. Quum differret autem ſponſus, dormi-

1 ܬܬܕܡܐ] In margine MSti ܐܬܕܡܝܬ

2 ※ܘܕܟܠܬܐ↙] ܟܠܬܐ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚ̈ܚܐ ܡܫܬܟܚܐ. ܘܝܚܝܕܐܝܬ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ܀

† aſſimilabitur] Lectio marg. Aſſimilatum eſt.

‡ ※ et ſponſæ ↙] ‘Sponſa’ non in omnibus exemplaribus invenitur, et nominatim in Alexandrino.

ܚܬܢܐ. ܢܡ̈ܝ ܟܠܗܝܢ ܘܕܡ̈ܟܝ. ܒܦܠܓܗ ܕܝܢ ܕܠܠܝܐ 6
ܩܥܬܐ ܗܘܬ. ܗܐ ܚܬܢܐ ܐܬܐ. ܦܘܩܘ ܠܐܘܪܥܗ. ܗܝܕܝܢ ܩܡ̈ܝ 7
ܟܠܗܝܢ ܒܬܘ̈ܠܬܐ ܗܢܝܢ ܘܨܒ̈ܬܝ ܠܠܡܦܐ̈ܕܐ ܕܝܠܗܝܢ. ܗܠܝܢ 8
ܕܝܢ ܣܟ̈ܠܬܐ ܠܚܟܝܡ̈ܬܐ ܐܡ̈ܪܝ. ܗܒ̈ܝ ܠܢ ܡܢ ܡܫܚܐ
ܕܝܠܟܝ. ܡܛܠ ܕܠܡܦܐ̈ܕܐ ܕܝܠܢ ܕܥ̈ܟܢ. ܥ̈ܢܝ ܕܝܢ 9
ܗܠܝܢ ܚܟܝܡ̈ܬܐ ܟܕ ܐܡ̈ܪܢ. ܕܠܡܐ ܠܐ ܢܣܦܩ ܠܢ ܘܠܟܝ.
ܙܠ̈ܝ ܕܝܢ [illegible] ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܘܙܒ̈ܢܝ ܠܟܝ.
ܡܢ ܕܐܙ̈ܠܢ ܕܝܢ ܠܡܙܒܢ. ܐܬܐ ܚܬܢܐ. ܘܗܢܝܢ ܡܛܝܒ̈ܬܐ 10
ܥܠ̈ܝ ܥܡܗ ܠܡܫܬܘ̈ܬܐ. ܘܐܬܬܚܕ ܬܪܥܐ. ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܐܬ̈ܝܢ 11
ܐܦ ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ ܒܬܘ̈ܠܬܐ ܟܕ ܐܡ̈ܪܢ. ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ ܦܬܚ
ܠܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ̈ܝܢ: 12
ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ̈ܝܢ ÷ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ 13
ܐܢܬܘܢ ܠܝܘܡܐ [1] ܘܠܐ ܠܫܥܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܪܢܫܐ ܕܡ 14

tarunt omnes, et dormierunt. Media autem nocte clamor factus 6
eſt, Ecce ſponſus venit, exite in occurſum ejus. Tunc ſurrexe- 7
runt omnes virgines illæ, et ornaverunt lampades ſuas. Fatuæ 8
autem prudentibus dixerunt, Date nobis ex oleo veſtro, quia lam-
pades noſtræ extinguuntur. Reſponderunt autem prudentes, di- 9
centes, Ne forte non ſufficiat nobis et vobis: ite vero potius ad
eos qui vendunt, et emite vobis. Quum abirent autem ad emen- 10
dum, venit ſponſus; et paratæ intraverunt cum eo ad nuptias,
et clauſa eſt janua. Poſtea autem veniunt etiam reliquæ virgines, 11
dicentes, Domine, Domine, aperi nobis. Ipſe autem reſpondens 12
dixit, Amen dico vobis, quod non novi vos. Vigilate itaque, 13
quia non ſcitis diem † neque horam. Sicut enim homo peregre 14

1 ܘܠܐ] In margine MSti ܐܘ

† neque] Marg. Aut.

ܢܦܩ ܀ ܩܪܐ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܘܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ
15 ܠܗ ܀ ܘܠܗܢܐ ܡܢ ܝܗܒ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܬܪܬܝܢ ܀
ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܚܕܐ. ܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܚܝܠܗ ܕܝܠܗ. ܘܐܙܠ ܠܗ ܡܚܕܐ.
16 ܟܕ ܐܙܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܢܣܒ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܀ ܐܬܬܓܪ ܒܗܘܢ
17 ܘܥܒܕ[1] ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܀ ܗܘ ܗܟܘܬ ܘܗܘ ܕܬܪܬܝܢ ܀
18 ܐܘܬܪ ܐܦ ܗܘ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܬܪܬܝܢ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܚܕܐ ܢܣܒ ܀ ܐܙܠ
19 ܚܦܪ ܒܐܪܥܐ ܘܛܫܝܗ ܠܟܣܦܐ ܕܡܪܗ ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ ܙܒܢܐ
ܣܓܝܐܐ ܀ ܐܬܐ ܡܪܗܘܢ ܕܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ ܀ ܘܢܣܒ ܥܡܗܘܢ
20 ܚܘܫܒܢܐ ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܗܘ ܕܢܣܒ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܀ ܩܪܒ
ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܀ ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܡܪܝ ܀ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ
ܠܝ ܐܫܠܡܬ[2] ܀ ܗܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܐܘܬܪܬ ܥܠܝܗܝܢ.

proficiſcens, vocavit ſervos ſuos, et tradidit iis illa quæ erant ei.
15 Et huic quidem dedit quinque talenta, illi autem duo, illi autem
unum: unicuique ſecundum facultatem ſuam: et peregre pro-
16 fectus eſt ſtatim. Profectus autem ille qui quinque talenta acce-
17 perat, negotiatus eſt in iis, † et fecit alia quinque talenta. Similiter
18 et ille qui duo *acceperat*, lucratus eſt etiam ipſe alia duo. Is
autem qui unum acceperat, abiit *et* fodit in terram, et abſcondit
19 pecuniam domini ſui. Poſt autem tempus multum, venit domi-
20 nus ſervorum illorum, et confert cum iis rationem. Et quum
acceſſiſſet ille qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quin-
que talenta, dicens, Domine mi, quinque talenta mihi ‡ tra-
didiſti, ecce, alia quinque talenta lucratus ſum præter ea.

1 ܘܥܒܕ] In margine MSti ܘܐܘܬܪ

2 ܐܫܠܡܬ] ܝܗܒܬ

† et fecit] Lectio marg. Et lucratus eſt.

‡ tradidiſti] Dediſti.

ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܡܪܐ ܕܝܠܗ. ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ. 21
ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܝܬܐ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܤܓܝ̈ܐܬܐ
ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ ܕܡܪܐ ܕܝܠܟ ܀ ܟܕ ܩܪܒ ܕܝܢ ܐܦ 22
ܗܘ ܕܬܪܬܝܢ ܟܟܪ̈ܐ ܐܡܪ. ܡܪܝ: ܬܪܬܝܢ ܟܟܪ̈ܐ ܠܝ ܐܫܠܡܬ:
ܗܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܬܪܬܝܢ ܟܟܪ̈ܐ ܝܬܪܬ ܒܓܒܗܝܢ. ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܗ. 23
ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܝܬܐ ܐܝܬܝܟ
ܗܘܝܬ ܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܤܓܝ̈ܐܬܐ ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ
ܕܡܪܐ ܕܝܠܟ ܀ ܟܕ ܩܪܒ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܕܚܕܐ ܟܟܪܐ ܢܣܒ 24
ܗܘܐ ܐܡܪ. ܡܪܝ: ܝܕܥܬܟ ܕܒܪܢܫܐ ܐܝܬܝܟ ܩܫܝܐ. ܕܚܨܕ
ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܘܡܟܢܫ ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ
ܒܕܪܬ. ܘܟܕ ܕܚܠܬ: ܐܙܠܬ ܛܫܝܬܗ ܠܟܟܪܐ ܕܝܠܟ ܒܐܪܥܐ: 25
ܗܐ ܐܝܬ ܠܟ ܗܘ ܕܝܠܟ ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܡܪܐ ܕܝܠܗ 26
ܐܡܪ ܠܗ. ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ *ܘܚܒܢܢܐ: ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܕܚܨܕ

* και οκνηρε

Dixit autem ei dominus ejus, Bene, ferve bone et fidelis: in ex- 21
iguis fuifti fidelis, fuper multa conftituam te: ingredere in gau-
dium domini tui. Quum acceffiffet autem et ille qui duo ta- 22
lenta *acceperat*, dixit; Domine mi, duo talenta mihi tradidifti,
ecce, alia duo talenta lucratus fum præter ea. Dixit ei dominus 23
ejus, Bene, ferve bone et fidelis: in exiguis fuifti fidelis, fuper
multa conftituam te: ingredere in gaudium domini tui. Quum 24
acceffiffet autem et ille qui unum talentum acceperat, dixit;
Domine mi, noveram te quod homo fis durus, qui metis unde
non feminafti; et colligis unde non fparfifti: Et timens abii *et* 25
occultavi talentum tuum in terra: ecce, habes quod tuum *eft*.
Refpondens autem dominus ejus dixit ei, Serve male et piger, 26

ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܕܚܨܕ ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ܆ ܘܡܟܢܫ ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܒܕܪܬ.
27 ܙܕܩ ܗܘܐ ܠܟ ܗܟܝܠ ܠܡܪܡܝܘ ܟܣܦܐ ܕܝܠܝ [1] ܠܡܥܪ̈ܦܢܐ܆
ܘܐܬܐ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܢܣܒ ܗܘܝܬ ܕܝܠܝ ܥܡ ܪܒܝܬܐ.
28 ܫܩܘܠܘ # ܗܟܝܠ ✓ ܡܢܗ ܟܟܪܐ܆ ܘܗܒܘ ܠܗ ܠܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
29 ܥܣܪܐ ܟܟܪ̈ܝܢ ÷ ܠܟܠ ܓܝܪ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܢܬܝܬܪ
ܠܗ. ܡܢ ܕܝܢ ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ܆ ܘܐܦ ܗܘ
30 ܕܡܬܚܙܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ ÷ ܘܠܥܒܕܐ ܕܠܐ ܝܘܬܪܢ
ܐܦܩܘܗܝ ✓ ܠܚܫܘܟܐ * ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ * ἐξώτερον
31 ܘܚܘܪܩ ܫܢ̈ܐ ÷ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܫܘܒܚܗ
ܕܝܠܗ: ܘܟܠܗܘܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܩܕܝܫ̈ܐ ܥܡܗ܆ ܗܝܕܝܢ ܢܬܒ ܥܠ
32 ܬܪܘܢܘܣ ܕܫܘܒܚܗ܆ ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡ̈ܐ.
ܘܢܦܪܫ ܐܢܘܢ ܚܕ ܡܢ ܚܕ. ܐܝܟ ܕܪܥܝܐ ܡܦܪܫ ܥܪ̈ܒܐ

noveras quod metam unde non ſeminaverim, et colligam unde
27 non ſparſerim: Oportuit te igitur projicere argenta mea † nu-
28 mulariis: et veniens ego recepiſſem meum cum uſura. Tollite
igitur ✓ ab eo talentum, et date illi qui habet decem talenta.
29 Omni enim qui habet, dabitur, et abundabit; qui autem non
30 habet, etiam id quod videtur habere, auferetur ab eo. Et ſervum
inutilem ejicite in tenebras exteriores: ibi erit fletus et ſtri-
31 dor dentium. Quum autem venerit Filius hominis in gloria
ſua, et omnes angeli ſancti cum eo, tunc ſedebit ſuper thro-
32 num gloriæ ſuæ. Et congregabuntur coram eo omnes gen-
tes, et ſeparabit eos ab invicem, ſicut paſtor ſeparat oves ab

1 ܠܡܥܪ̈ܦܢܐ] In margine MSti τοις τραπεζιταις
ܛܪܐܦܝܙܝܛܝܣ

33 ܡܢ ܥܙ̈ܐ. ܘܢܩܝܡ ܠܥܪ̈ܒܐ ܡܢ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ:
34 ܠܥܙ̈ܐ ܕܝܢ ܡܢ ܣܡܠܐ ⁘ ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܗܠܝܢ
ܕܡܢ ܝܡܝܢܗ. ܬܘ ܡܒܪ̈ܟܐ ܕܐܒܝ: ܐܘܪܬܘ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ
35 ܕܡܛܝܒܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ[1] ܕܥܠܡܐ. ܟܦܢܬ ܓܝܪ
ܘܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ. ⁜ ܘ✓ ܨܗܝܬ ܘܐܫܩܝܬܘܢܢܝ.
36 ܐܟܣܢܝܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܘܟܢܫܬܘܢܢܝ. ܥܪܛܠܝܐ ܘܟܣܝܬܘܢܢܝ.
ܐܬܟܪܗܬ ܘܣܥܪܬܘܢܢܝ. ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ
37 ܘܐܬܝܬܘܢ ܠܘܬܝ ⁘ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ ܠܗ ܗܢܘܢ ܙܕܝܩ̈ܐ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ. ܡܪܝܐ. ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܘܬܪܣܝܢܢ ⁘ ܐܘ
38 ܨܗܝܐ ܘܐܫܩܝܢܢ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܚܙܝܢܟ ܐܟܣܢܝܐ ܘܟܢܫܢܢ ⁘ ܐܘ
39 ܥܪܛܠܝܐ ܘܟܣܝܢܢ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܚܙܝܢܟ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܒܝܬ
40 ܢܛܘܪܬܐ ܘܐܬܝܢ ܠܘܬܟ. ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ ܢܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.

hœdis. Et ſtatuet oves quidem a dextera ſua, hœdos autem a 33
ſiniſtra ſua. Tunc dicet Rex iis qui *erunt* a dextera ſua, Venite 34
benedicti Patris mei, poſſidete regnum paratum vobis a funda-
tione mundi. Eſurivi enim, et dediſtis mihi ad comedendum; 35
⁜ et ✓ ſitivi, et dediſtis mihi potum; hoſpes eram, et collegiſtis
me; Nudus, et operuiſtis me; ægrotus fui, et viſitaſtis me; in 36
domo cuſtodiæ eram, et veniſtis ad me. Tunc reſpondebunt juſti, 37
dicentes, Domine, quando vidimus te eſurientem, et aluimus?
aut ſitientem, et potum dedimus tibi? Quando autem vidi- 38
mus te hoſpitem, et collegemus? aut nudum, et operuimus?
Quando autem vidimus te ægrotum, aut in domo cuſtodiæ, et 39
venimus ad te? Et reſpondens Rex dicet iis, Amen dico vobis, 40

1 ܬܪܡܝܬܗ] In margine MSti ܬܪܡܝܬܐ ܐܘ

ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܟܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ ܡܢ ܗܢܘܢ
41 ܐܚܝ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ܂ ܠܝ ܥܒܕܬܘܢ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܐܦ
ܠܗܢܘܢ ܕܡܢ ܣܡܠܐ܂ ܙܠܘ ܡܢܝ ܠܝ̈ܛܐ܂ ܠܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ܂
42 ܗܝ ܕܡܛܝܒܐ ܠܐܟܠܩܪܨܐ ܘܠܡܠܐܟܘܗܝ܂ ܟܦܢܬ ܓܝܪ ܘܠܐ
43 ܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ܂ ܨܗܝܬ ܘܠܐ ܐܫܩܝܬܘܢܢܝ܂ ܐܟܣܢܝܐ
ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܟܢܫܬܘܢܢܝ܂ ܥܪܛܠܝܐ ܘܠܐ ܟܣܝܬܘܢܢܝ܂
44 ܟܪܝܗܐ ܘܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ ܘܠܐ ܣܥܪܬܘܢܢܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ
ܐܦ ܗܢܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ܂ ܡܪܢ܂ ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܐܘ
ܨܗܝܐ܂ ܐܘ ܐܟܣܢܝܐ܂ ܐܘ ܥܪܛܠܝܐ܂ ܐܘ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܒܝܬ
45 ܐܣܝܪ̈ܐ ܘܠܐ ܫܡܫܢܟ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܐ ܠܗܘܢ ܘܢܐܡܪ܂
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܟܡܐ ܕܠܐ ܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ
46 ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ܂ ܐܦ ܠܐ ܠܝ ܥܒܕܬܘܢ܂ ܘܢܐܙܠܘܢ ܗܢܘܢ
ܠܬܫܢܝܩܐ ܕܠܥܠܡ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܙܕܝܩ̈ܐ ܠܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ܀

quatenus feciſtis uni ex iſtis fratribus meis minimis, mihi feciſtis.
41 Tunc dicet etiam illis qui *erunt* a ſiniſtra, Diſcedite a me, male-
dicti, in ignem æternum, qui paratus eſt diabolo et angelis ſuis.
42 Eſurivi enim, et non dediſtis mihi ad comedendum; Sitivi, et non
43 dediſtis mihi potum; Hoſpes eram, et non collegiſtis me; nu-
dus, et non operuiſtis me; ægrotus, et in domo cuſtodiæ, et non
44 viſitaſtis me. Tunc reſpondebunt etiam ipſi, dicentes, Domine,
quando vidimus te eſurientem, aut ſitientem, aut hoſpitem, aut
nudum, aut ægrotum, aut in domo cuſtodiæ, et non miniſtravi-
45 mus tibi? Tunc reſpondebit iis, dicens, Amen dico vobis,
quatenus non feciſtis uni ex iſtis minimis, etiam non mihi feciſtis.
46 Et abibunt hi in ſupplicium æternum, juſti autem in vitam æternam.

CAP. XXVI.

ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗܘܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ 1
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ ܦܨܚܐ ܗܘܐ 2
*πασχα *ܦܨܚܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܡܨܛܠܒܘ ܀ ܗܝܕܝܢ 3
ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦ̈ܪܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܕܥܡܐ. ܠܕܪܬܗ ܕܪܝܫ
ܟܗ̈ܢܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܩܝܦܐ. ܘܐܬܡܠܟܘ ܐܟܚܕܐ ܕܠܝܫܘܥ 4
ܒܢܟܠܐ ܢܐܚܕܘܢ ܘܢܩܛܠܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܒܥܐܕܐ. 5
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܫܓܘܫܝܐ ܢܗܘܐ ܒܥܡܐ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܘܐ 6
ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܗܘ ܓܪܒܐ. ܩܪܒܬ ܠܗ 7
ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ¹ܐܠܒܣܛܪܘܢ ܕܡܘܪܘܢ ²ܢܪܕܝܢ ܝܩܝܪܐ. ܘܐܫܕܬܗ
ܗܘܬ ܥܠ ܪܫܗ ܟܕ ܣܡܝܟ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ. 8
*ἀγανακτησαν *ܐܬܚܡܬܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ. ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܓܝܪ 9
ܗܢܐ ܠܡܙܕܒܢܘ ܒܣܓܝ ܘܠܡܬܝܗܒܘ ܠܡܣ̈ܟܢܐ. ܟܕ 10

CAP. XXVI.

Et factum eſt quum finiviſſet Jeſus omnes ſermones hos, dixit 1
diſcipulis ſuis, Scitis quod poſt duos dies fit Paſcha, et Filius ho- 2
minis traditur ut crucifigatur. Tunc congregati ſunt principes 3
Sacerdotum, et Scribæ, et Seniores populi, in aulam principis
Sacerdotum qui dicebatur Caiaphas. Et conſilium inierunt ſimul 4
ut Jeſum dolo apprehenderent, et occiderent. Dicebant autem, 5
Non in feſto, ne tumultus fiat in populo. Quum autem Jeſus 6
eſſet in Bethania, in domo Simonis leproſi, Acceſſit ad eum mu- 7
lier habens alabaſtrum unguenti, † gravis pretii, et effudit ſuper
caput ipſius recumbentis. Quum vidiſſent autem diſcipuli ejus, 8
indignati ſunt, dicentes, Ad quid perditio hæc? Poterat enim 9
iſtud *unguentum* vendi multo, et dari pauperibus. Quum cogno- 10

1 ܐܠܒܣܛܪܘܢ] In margine MSti αλαβαστρον ܐܠܐܒܐܣܛܪܘܢ

2 ܢܪܕܝܢ] ܦܣܛܝܩܝ

† gravis] Lectio Marg. Multi.

ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܥ̈ܡܠܐ ܡܩܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
11 ܠܐܢܬܬܐ. ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܛܒܐ ܣܥܪܬ ܒܝ. ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ
ܡܣ̈ܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ
12 ܠܟܘܢ܀ ܟܕ ܐܪܡܝܬ ܓܝܪ ܗܕܐ ܡܘܪܘܢ ܗܢܐ ܥܠ ܦܓܪܝ
13 ܕܝܠܝ܆ ܐܝܟ ܕܠܡܩܒܪܘܬܝ ܥܒܕܬ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܐܝܟܐ ܕܐܢ ܕܬܬܟܪܙ [1]ܣܒܪܬܐ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ܆ ܬܬܡܠܠ
14 ܐܦ ܗܝ ܡܕܡ ܕܥܒܕܬ ܗܕܐ ܠܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ
ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ ܠܘܬ
15 ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܬܠ ܠܝ. ܘܐܢܐ
ܐܫܠܡܝܘܗܝ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܩܝܡܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ ܕܟܣ̈ܦܐ.
16 ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܒܥܐ ܗܘܐ [2]ܥܕܢܐ ܕܦܢܝܗ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ܀
17 ܒܩܕܡܝܐ ܕܝܢ ܕܦܛܝܪ̈ܐ܆ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܛܝܒ ܠܟ ܠܡܐܟܠܘ

viſſet autem Jeſus, dixit iis, Quid moleſtias exhibetis mulieri?
11 opus enim bonum operata eſt in me. Semper enim pauperes ha-
12 betis vobiſcum; me aut non ſemper habetis. Quum injice-
ret enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad ſepeliendum
13 me fecit. Amen dico vobis, Ubicunque prædicabitur Evange-
lium hoc in toto mundo, dicetur etiam id quod fecit hæc in me-
14 moriam ejus. Tunc quum abiiſſet unus ex duodecim, qui dice-
15 batur Judas Iſcariotes, ad principes Sacerdotum, Dixit, Quid
vultis dare mihi, et ego tradam eum vobis? Ipſi autem conſti-
16 tuerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat tempus oppor-
17 tunum ut traderet eum. Die autem primo azymorum, acceſſerunt
diſcipuli ad Jeſum, dicentes, Ubi vis ut paremus tibi ad comeden-

1 ܣܒܪܬܐ] In margine MSti ܐܘܢܓܠܝܘܢ
2 ܥܕܢܐ ܕܦܢܝܗ] εὐκαιρίαν ܫܦܝܪܘܬ ܙܒܢܐ

ܦܨܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ ܦܠܢ. ܘܐܡܪܘ 18
ܠܗ. ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ. ܙܒܢܝ ܕܝܠܝ ܩܪܝܒ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܘܬܟ
ܥܒܕ ܐܢܐ ܦܨܚܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ ܕܝܠܝ. ܘܥܒܕܘ ܬܠܡܝܕܐ 19
ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ 20
ܗܘܐ. ܡܣܬܡܟ ܗܘܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܐ. ܘܟܕ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ 21
ܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ ܀
ܘܟܕ ܡܬܟܪܝܢ ܗܘܘ ܛܒ ܫܪܝܘ ܠܡܐܡܪ ܠܗ [1] ܚܕ ܚܕ 22
ܡܢܗܘܢ. ܠܡܐ ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ 23
ܘܐܡܪ. ܗܘ ܕܨܒܥ ܐܝܕܗ ܥܡܝ *ܒܦܢܟܐ. [2] ܗܘ
ܡܫܠܡ ܠܝ ܀ ܘܒܪܗ ܡܢ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ 24
ܥܠܘܗܝ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ

* ἐν τῷ τρυβλίῳ

dum Pascha? Ipse autem dixit, Ite in urbem ad quendam, et 18
dicite ei, Præceptor dicit, Tempus meum prope est, apud te fa-
cio Pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut præ- 19
ceperat iis Jesus: et paraverunt Pascha. Quum autem vespera 20
esset, discumbebat cum duodecim discipulis. Et quum ipsi co- 21
mederent, dixit, Amen dico vobis, quod unus ex vobis prodet
me. Et contristati valde, cœperunt dicere ei † quisque ex 22
iis, Num ego sum, Domine mi? Ipse autem respondens dixit, 23
Qui intingit manum mecum in catino, ‡ ipse tradet me. Et Fi- 24
lius hominis vadit, sicut scriptum est de eo; væ autem homini
illi per quem Filius hominis proditur: bonum erat ei si non na-

1 ܚܕ ܚܕ] In margine MSti ܟܠ (ܚܕ ܚܕ)
2 ܗܘ] ܗܢܐ
† quisque ex iis] Lectio Marg. Unusquisque (ex iis)
‡ ipse] Iste.

25 ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܐܡܪ.
26 ܕܠܡܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܒܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܀ ܟܕ ܕܝܢ
ܗܢܘܢ ܐܟܠܝܢ. ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ. ܘܟܕ [1]ܐܘܕܝ. ܩܨܐ
ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܘܐܡܪ. ܣܒܘ ܐܟܘܠܘ. ܗܢܐ
27 ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܝ ܕܝܠܝ ܀ ܘܢܣܒ ܟܣܐ. ܘܟܕ ܐܘܕܝ ܝܗܒ
28 ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܫܬܘ ܡܢܗ ܟܠܟܘܢ. ܗܢܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ. ܗܘ ܕܚܠܦ
29 ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ.
ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܗܫܐ ܡܢ *ܝܠܕܐ ܗܢܐ ܕܓܦܬܐ. ܥܕܡܐ * γέννημα
ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܐܡܬܝ ܕܐܫܬܝܘܗܝ ܥܡܟܘܢ *ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܗ * καινόν
30 ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܟܕ ܫܒܚܘ ܢܦܩܘ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝ̈ܬܐ ܀
31 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ

25 tus fuiſſet homo ille. Reſpondens autem Judas qui tradebat eum,
26 dixit, Num ego ſum, Rabi? Dicit ei, Tu dixiſti. Quum autem illi comederent, accepit Jeſus panem; et quum † gratias egiſſet, fregit, et dedit diſcipulis, et dixit; Accipite, comedite,
27 hoc eſt corpus meum. Et accepit poculum, et quum benedixiſ-
28 ſet, dedit iis, dicens, Bibite ex eo omnes. Hic enim eſt ſanguis meus Teſtamenti novi, qui pro multis effunditur in remiſſionem
29 peccatorum. Dico autem vobis, quod non bibam ab hoc tempore, ex genimine hoc vitis, uſque ad diem illum quum bibam
30 illud vobiſcum novum in regno Patris mei. Et quum hymnum
31 ceciniſſent, exierunt in montem Olivarum. Tunc dicit iis Jeſus, Omnes vos offendemini in me nocte hac: ſcriptum eſt enim,

1 ܐܘܕܝ] In margine MSti ܒܪܟ

† gratias egiſſet] Lectio marg. Benedixiſſet.

ܒܝ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ ⁘ ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ
32 ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܥܢܐ ܕܡܪܥܝܬܐ. ܒܬܪ ܕܝܢ ܕܩܡܬ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܢܐ
33 ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ ⁘ ܥܢܐ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ
ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܢܬܟܫܠܘܢ ܒܟ ⁘ ܐܢܐ ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܡܬܟܫܠ
34 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ⁘ ܕܒܗܢܐ ܠܠܝܐ
35 ܩܕܡ ܕܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ⁘ ܬܠܬ ÷ ܙܒܢܝܢ ✓ ܬܟܦܘܪ ܒܝ ⁘ ܐܡܪ
ܠܗ ܦܛܪܘܣ. ܐܦܢ ܢܗܘܐ ܣܢܝܩܘܬܐ ܠܝ ܠܡܡܬ ܥܡܟ.
ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ ⁘ ܗܟܢܐ ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܐܡܪܘ ⁘
36 ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܩܘܪܝܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ
* Γεθσημανει * ܓܕܣܡܢܝ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ⁘ ܬܒܘ * ܗܪܟܐ ܥܕܡܐ
* αυτου
37 ܕܐܙܠ ܐܨܠܐ ܬܡܢ. ܘܟܕ ܕܒܪ ܠܟܐܦܐ ܘܠܬܪܝܗܘܢ
38 ܒܢܝ ܙܒܕܝ ⁘ ܫܪܝ ܠܡܬܟܪܝܘ ܘܠܡܬܥܩܬܘ ⁘ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܪܝܐ ܗܝ ܢܦܫܝ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ
39 ܩܘܘ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ ܥܡܝ ⁘ ܘܟܕ ܩܪܒ ܩܠܝܠ

32 Percutiam paſtorem, et diſpergentur oves gregis. Poſtquam au-
33 tem reſurrexero, præcedam vos in Galilæam. Reſpondens autem
Petrus dixit ei, Si etiam omnes offenſi fuerint in te, ego nunquam
34 offendar. Dicit ei Jeſus, Amen dico tibi, quod hac nocte, ante-
35 quam gallus canet, tribus ÷ vicibus ✓ abnegabis me. Dicit ei
Petrus, Etiamſi fuerit neceſſitas mihi moriendi tecum, non ab-
36 negabo te. Similiter etiam omnes diſcipuli dixerunt. Tunc venit
cum iis Jeſus in villam quæ dicitur Gethſemani : et dicit diſcipu-
37 lis ſuis, Sedete hic uſquedum abiero *et* oravero illic. Et quum
accepiſſet Petrum et duos filios Zebedæi, cœpit contriſtari et
38 mœſtus eſſe. Tunc dicit iis Jeſus, Triſtis eſt anima mea uſque
39 ad mortem : manete hic, et vigilate mecum. Et quum progreſſus

ܢܦܠ ܥܠ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܟܕ ܡܨܠܐ ܘܐܡܪ܆ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܆
ܐܢ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܐܝܬܝܗ܆ ܢܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ܀
40 ܒܪܡ ܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ܆ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ܀ ܘܐܬܐ ܠܘܬ
ܬܠܡܝܕܐ܆ ܘܡܫܟܚ ܠܗܘܢ ܟܕ ܕܡܝܟܝܢ܂ [1]ܘܐܡܪ
ܠܟܐܦܐ ܗܘ܂ ܗܟܢܐ ܠܐ [2]ܐܬܚܝܠܬܘܢ ܚܕܐ ܫܥܬܐ ܠܡܫܗܪܘ
41 ܥܡܝ܆ ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܀
42 ܪܘܚܐ ܡܢ ܚܦܝܛܐ܂ ܒܣܪܐ ܕܝܢ ܡܚܝܠܐ܀ ܬܘܒ ܡܢ
ܕܬܪܬܝܢ ܟܕ ܐܙܠ܆ ܨܠܝ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܆ ܐܢ ܠܐ ܡܫܟܚܐ
43 ܕܗܢܐ ܢܥܒܪ ܡܢܝ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܐܫܬܝܬܗ܆ ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ܀ [3]ܘܟܕ
ܐܬܐ ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܬܘܒ ܕܡܝܟܝܢ܂ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
44 ܥܝܢܝܗܘܢ ܝܩܝܪܢ܀ ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ܆ ܐܙܠ ܨܠܝ ܬܘܒ ܡܢ

esset paululum, procidit in faciem suam, orans, et dicens, Pater
mi, si possibile est, transeat a me poculum hoc: veruntamen non
40 sicut ego volo, sed sicut tu. Et venit ad discipulos, et invenit
eos dormientes: et † dicit Petro, Sic non ‡ potuistis una ho-
41 ra vigilare mecum? Vigilate et orate, ut non intretis in ten-
tationem: spiritus quidem promptus *est*, caro autem infirma.
42 Rursum secundo quum abiisset, oravit, dicens, Pater mi, si non
43 potest hoc transire a me, nisi bibam illud, fiat voluntas tua. ‖ Et
quum venisset invenit eos rursum dormientes: erant enim oculi
44 eorum gravati. Et quum reliquisset eos, abiit *et* oravit iterum

1 ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ ܗܘ] In margine MSti (ܘܐܡܪ) ܠܗܘܢ
2 ܐܬܚܝܠܬܘܢ] ܐܬܚܝܠܬ
3 ܘܟܕ ܐܬܐ] (ܘܟܕ ܐܬܐ) ܬܘܒ
† dicit Petro] Lectio marg. (dicit) Illis.
‡ potuistis] Potuisti.
‖ et quum venisset] (et quum venisset) Iterum.

ܕܬܠܬ. ܘܡܠܬܗ ܗܝ ܟܕ ܗܝ ܠܡܠܬܐ ܐܡܪ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܠܘܬ 45
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܬܢܝܚܘ. ܗܐ ܡܛܬ
ܫܥܬܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝ̈ܗܘܢ ܕܚܛܝ̈ܐ. ܩܘܡܘ 46
ܢܐܙܠ. ܗܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܡܛܐ܀ ܘܥܕ ܗܘ 47
ܡܡܠܠ. ܗܐ ܝܗܘܕܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܐܬܐ. ܘܥܡܗ ܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ. ܥܡ *ܣܦ̈ܣܪܐ *ܘܚܘܛܪ̈ܐ ܡܢ ܠܘܬ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ

* μαχαιρων
* και ξυλων

ܕܥܡܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܫܠܡ ܗܘܐ ܠܗ. ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܬܐ ܡܢ 48
ܕܐܢܫܩ. ܗܘ ܗܘ ܐܚܘܕܘܗܝ. ܘܡܚܕܐ 49
ܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. *ܫܠܡ ܪܒܝ. ܘܢܫܩܗ. ܗܘ ܕܝܢ 50

* χαιρε

ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܒܪܝ. ܥܠ ܗܝ ܕܐܬܝܬ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ
ܘܐܪܡܝܘ ܐܝܕܝ̈ܗܘܢ ܥܠ ܝܫܘܥ ܘܐܚܕܘܗܝ܀ ܘܗܐ ܚܕ ܡܢ 51
ܗܢܘܢ ܕܥܡ ܝܫܘܥ. ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܫܡܛ ܣܦܣܪܗ ܘܡܚܝܗ

tertio, et eundem ſermonem dixit. Tunc venit ad diſcipulos, et 45
dicit iis, Dormite quod ſupereſt, et requieſcite : ecce appropin-
quavit hora, et Filius hominis traditur in manus peccatorum.
Surgite, eamus ; ecce is qui tradit me appropinquavit. Et quum 46 47
adhuc ipſe loqueretur, ecce Judas, unus ex duodecim, venit, et
cum eo turba multa, cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
dotum et Senioribus populi. Ille autem qui prodebat eum, de- 48
derat iis ſignum, dicens, Quem oſculatus fuero, ipſe eſt, prehen-
dite eum. Et ſtatim acceſſit ad Jeſum, et dixit, Salve Rabi, et 49
oſculatus eſt eum. Ipſe autem Jeſus dixit ei, Amice mi, ad quid 50
veniſti ? Tunc quum acceſſiſſent injecerunt manus in Jeſum, et
prehenderunt eum. Et ecce, unus ex illis qui *erant* cum Jeſu, 51
quum extendiſſet manum diſtrinxit gladium ſuum, et percuſſit

52 ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ ܟܘܡܪܐ ܘܫܩܠܗ ܐܕܢܗ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܗܦܟ ܣܦܣܪܐ ܠܕܘܟܬܗ. ܟܠܗܘܢ
53 ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܢܣܒܘ ܣܦܣܪܐ ܒܣܦܣܪܐ ܢܐܒܕܘܢ. ¹ܐܘ ܣܒܪ
ܐܢܬ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܗܫܐ ܕܐܒܥܐ ܡܢ ܐܒܝ. ܘܢܩܝܡ ܠܝ
54 ܗܫܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܪܥܣܪ *ܠܓܝܘܢܐ ܕܡܠܐܟܐ. ܐܝܟܢܐ * λεγεωνας
ܗܟܝܠ ܢܬܡܠܘܢ ܟܬܒܐ. ܕܗܟܢܐ ܘܠܐ ܕܢܗܘܐ ܀
55 ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܠܓܝܣܐ
ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܦܣܪܐ ܘܩܝܣܐ ܠܡܐܚܕܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ
ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܐ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ ܀
56 ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ. ܕܢܬܡܠܘܢ ܟܬܒܐ ܕܢܒܝܐ.
57 ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܫܒܩܘܗܝ ܘܥܪܩܘ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕ
ܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ. ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ.

52 servum principis Sacerdotum, et abstulit aurem ejus. Tunc
dicit ei Jesus, Converte gladium tuum in locum suum: omnes
53 enim qui acceperint gladios gladiis peribunt. † An putas quod
non possim nunc rogare Patrem meum, et constituet mihi jam
54 plus quam duodecim legiones angelorum? Quomodo igitur im-
55 plebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? In illa hora dixit
Jesus turbis, Tanquam contra latronem exivistis cum gladiis et fus-
tibus, ut apprehenderetis me? quotidie apud vos sedebam docens
56 in templo, et non apprehendistis me. Hoc autem totum factum
est ut implerentur Scripturæ prophetarum. Tunc discipuli omnes
57 quum reliquissent eum, fugerunt. Illi autem qui apprehenderunt
Jesum, duxerunt eum ad Caiapham principem Sacerdotum; ubi

1 ܐܘ ܣܒܪ ܐܢܬ] In margine MSti ܡܬܚܙܐ ܠܟ (ܐܘ)
† An putas] Lectio marg. (An) Videtur tibi.

ܐܝܟܐ ܕܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ ܐܬܟܢܫܘ ܀ ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܢܩܦ ܗܘܐ 58
ܠܗ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܥܕܡܐ ܠܕܪܬܐ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܟܕ ܥܠ
ܠܓܘ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܡ ܡܫܡܫܢܐ ܠܡܚܙܐ ܫܘܠܡܐ ܀
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝܫܐ ܘܟܢܘܫܬܐ ܟܠܗ. ܒܥܝܢ ܗܘܘ 59
ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ ܥܠ ܝܫܘܥ ܐܝܟ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ. ܘܠܐ 60
ܐܫܟܚܘ. ܘܟܕ ܣܓܝܐܐ ܣܗܕܐ ܕܓܠܐ ܩܪܒܘ. ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܀
ܒܚܪܬܐ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܪܝܢ ܣܗܕܐ ܕܓܠܐ ܘܐܡܪܘ. ܗܢܐ 61
ܐܡܪ: ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܣܬܪܗ ܠܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܢ
ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܠܡܒܢܝܘܗܝ. ܘܩܡ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ 62
ܠܗ. ܠܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ: ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ
ܠܘܩܒܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܬܝܩ ܗܘܐ. ܘܥܢܐ ܪܒ 63
ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ:
ܕܬܐܡܪ ܠܢ: ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ

Scribæ et Seniores congregati erant. Petrus autem ſequebatur 58
eum a longe, uſque ad aulam principis Sacerdotum : et quum
ingreſſus eſſet intro, ſedebat cum miniſtris, ad videndum finem.
Principes Sacerdotum autem, et Seniores, et congregatio tota, quæ- 59
rebant teſtimonium falſum contra Jeſum, ut morti traderent eum :
Et non invenerunt : et quum multi teſtes falſi acceſſiſſent, non 60
invenerunt. Poſtremo autem quum acceſſiſſent duo teſtes falſi,
Dixerunt, Hic dixit, Poſſum deſtruere templum Dei, et per tres 61
dies ædificare illud. Et quum ſurrexiſſet princeps Sacerdotum, 62
dixit ei, Nihil reſpondes ? quid iſti contra te teſtificantur ? Ipſe 63
autem Jeſus tacebat. Et reſpondens princeps Sacerdotum dixit
ei, Adjuro te per Deum viventem, ut dicas nobis, ſi tu es Chriſtus

64 ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܀ ܒܪܡ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܢ ܗܫܐ ܬܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ
65 ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ. ܘܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܝ ܫܡܝܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܪܒ ܟܗܢܐ
ܨܪܐ ܡܐܢܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ. ܓܕܦ ܀ ܡܢܐ ܠܢ ܬܘܒ ܣܢܝܩܘܬܐ
ܐܝܬ ܠܢ ܕܣܗܕܐ. ܗܐ ܗܫܐ ܫܡܥܬܘܢ ܓܘܕܦܗ ܕܦܘܡܗ.
66 ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܬܚܙܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ.
67 ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܡܘܬܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܪܩܘ ܒܦܪܨܘܦܗ
68 ܘܩܦܚܘܗܝ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܩܫܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܐܬܢܒܐ ܠܢ
69 ܡܫܝܚܐ. ܡܢܘ ܗܘ ܕܡܚܝܟ ܀ ܟܐܦܐ ܕܝܢ
ܝܬܒ ܗܘܐ ܠܒܪ ܒܕܪܬܐ. ܘܩܪܒܬ ܠܘܬܗ ܚܕܐ ܥܠܝܡܬܐ
ܟܕ ܐܡܪܐ. ܐܦ ܐܢܬ ܥܡܗ ܗܘܝܬ ܕܝܫܘܥ ܗܘ
70 ܓܠܝܠܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܠܐ
71 ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ ܀ ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܬܪܥܐ.

64 Filius Dei viventis. Dicit ei Jeſus, Tu dixiſti: veruntamen
dico vobis, Ab hoc tempore videbitis Filium hominis ſedentem
65 a dextera potentiæ, et venientem in nubibus cœli. Tunc prin-
ceps Sacerdotum laceravit veſtimenta ſua, dicens, Blaſphemavit;
quid amplius opus habemus teſtibus: ecce, nunc audiſtis blaſ-
66 phemiam ejus. Quid vobis videtur? Ipſi autem reſpondentes
67 dixerunt, Reus eſt mortis. Tunc inſpuerunt in faciem ejus, et
68 colaphos inflixerunt ei; alii autem percuſſerunt eum, Dicentes,
69 Vaticinare nobis, Chriſte, quis eſt qui percuſſit te. Petrus autem
foris ſedebat in aula: et acceſſit ad eum quædam ancilla, dicens,
70 Etiam tu eras cum Jeſu Galilæo. Ipſe autem negavit coram om-
71 nibus, dicens, Neſcio quid dicis. Quum egreſſus eſſet autem in

[illegible]
[illegible] 72
[illegible] 73
[illegible]
[illegible]
[illegible] 74
[illegible] 75
[illegible]
[illegible]
CAP. XXVII. [illegible] 1
[illegible]
[illegible] 2
[illegible]

veſtibulum, vidit eum alia, et dicit iis qui *erant* illic, Et hic erat
cum Jeſu Nazareno. Et rurſus negavit cum juramentis, Non 72
novi hominem. Poſt paululum autem, quum acceſſiſſent illi 73
qui aſtabant, dixerunt Petro, Vere etiam tu ex illis es; etenim
⁜ Galilæus es, et ✓ ſermo tuus notum te facit. Tunc cœpit ex- 74
ſecrari et jurare, Non novi hominem. Et ſtatim gallus cantavit.
Et recordatus eſt Petrus ſermonis Jeſu, quem dixerat ei, Priuſ- 75
quam gallus cantet, tribus ⌿ vicibus ✓ negabis me. Et egreſſus eſt
CAP. XXVII. extra, *et* flevit amare. Quum mane autem eſſet, conſilium cepe- 1
runt omnes principes Sacerdotum et Seniores populi adverſus Je-
ſum, ut morti traderent eum. Et quum vinxiſſent eum, ad- 2
duxerunt ⌿ eum ✓, et tradiderunt ⌿ eum ✓ Pontio Pilato præſidi.

3 ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ܂ ܕܐܬܚܝܒ܆ ܟܕ ܐܬܬܘܝ܆
4 ܐܗܦܟ ܐܢܘܢ ܠܬܠܬܝܢ ܟܣܦܐ ܠܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܠܩܫܝ̈ܫܐ ܟܕ
ܐܡܪ܆ ܚܛܝܬ ܕܐܫܠܡܬ ܕܡܐ *ܙܟܝܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܂ * αθωον
5 ܡܢܐ ܠܘܬܢ܂ ܐܢܬ *ܬܚܙܐ܂ ܘܟܕ ܫܕܐ ܐܢܘܢ ܠܟܣܦܐ * οψη
6 ܒܗܝܟܠܐ܆ ܫܢܝ ܘܐܙܠ *ܚܢܩ ÷ ܗܘ ܠܗ ✓. ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ * απηγξατο
ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘ ܐܢܘܢ ܠܟܣܦܐ ܐܡܪܘ܆ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܪܡܝܘ
7 *ܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ܆ ܡܛܠ ܕܛܝܡܐ ܕܕܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܟܕ * κορβαναν
ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ܆ ܙܒܢܘ ܡܢܗܘܢ ܐܓܘܪܣܐ *ܕܦܚܪܐ * κεραμεως
8 ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܕܐܟܣ̈ܢܝܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܗܘ ܐܓܘܪܣܐ
9 ܗܘ܆ ܐܓܘܪܣܐ ܕܕܡܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝܬ
ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ¹ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܆ ܘܢܣܒܬ ܠܬܠܬܝܢ
ܟܣܦܐ *ܛܝܡܬܗ *ܕܡܝܩܪܐ܆ ܗܘ ܕܐܘܩܪܘ ܡܢ ܒ̈ܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ * την τιμην * τȣ τετιμημενȣ

3 Tunc quum vidiſſet Judas qui tradiderat eum, quod damnatus
eſſet, pœnitens, retulit illos triginta argenteos principibus Sacer-
4 dotum, et Senioribus: Dicens, Peccavi, quod tradidi ſanguinem
5 innoxium. Ipſi autem dixerunt, Quid ad nos? tu videris. Et
quum projeciſſet illos argenteos in templum, ſeceſſit, et abiit *et*
6 ſtrangulavit ÷ ſeipſum ✓. Principes Sacerdotum autem quum
accepiſſent illos argenteos, dixerunt, Non licet mittere *eos* in lo-
7 cum oblationis, quia pretium ſanguinis ſunt. Quum autem con-
ſilium cepiſſent, emerunt ex iis agrum figuli ad locum ſepulturæ
8 peregrinorum. Propter hoc vocatus eſt ager ille, ager ſanguinis
9 uſque ad hodiernum diem. Tunc impletum eſt id quod dictum
fuerat † per Jeremiam prophetam, dicentem, Et accepi triginta
argenteos (pretium illius pretioſi quem definiverant,) a filiis Iſraelis.

1 ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ] In margine MSti ܒܝܕ ܙܟܪܝܐ

† per Jeremiam] Lectio Marg. Per Zachariam.

10 ܘܝܗܒܬ ܐܢܘܢ ܠܐܓܘܪܣܐ ܕܦܚܪ̈ܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܦܩܕ ܠܝ
11 ܡܪܝܐ ܀ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܡ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ. ܘܫܐܠܗ
ܗܓܡܘܢܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ: ܗܘ
12 ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ܀ ܘܟܕ ܡܬܐܟܠܩܪܨ
13 ܗܘܐ ܡܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ: ܠܐ ܡܕܡ ܦܢܝ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܐ ܫܡܥ ܐܢܬ ܡܢܐ ܠܘܩܒܠܟ
14 ܡܣܗܕܝܢ: ܘܠܐ ܦܢܝ ܠܗ ܘܠܐ ܠܘܬ ܚܕܐ ܡܠܬܐ. ܐܝܟ
15 ܕܢܬܕܡܪ ܗܓܡܘܢܐ ܛܒ ܀ ܒܟܠ ܕܝܢ ܥܐܕܐ: ܡܥܝܕ ܗܘܐ
ܗܓܡܘܢܐ ܠܡܫܪܐ ܚܕ ܐܣܝܪܐ ܠܟܢܫܐ: ܗܘ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ ܀
16 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܣܝܪܐ ܝܕܝܥܐ ܕܡܬܐܡܪ *ܒܪ ܐܒܐ

* βαραββᾶν

17 ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܡܢܘ
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ: ܠܒܪ ܐܒܐ ܐܘ ܠܝܫܘܥ
18 ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܛܠ
19 ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܒܝܡܐ:

Et dedi eos in agrum figuli, ficut præcepit mihi Dominus. Jefus 10 11
autem ftetit coram præfide: et interrogavit eum præfes, dicens,
Tu es Rex Judæorum? Ipfe autem Jefus dixit ei, Tu dicis.
Et quum accufaretur a principibus Sacerdotum et Senioribus, nihil 12
refpondit. Tunc dicit ei Pilatus, Non audis quid adverfum te 13
teftificantur? Et non refpondit ei, neque ad ullum verbum: ita 14
ut miraretur præfes valde. Omni autem fefto folitus erat præfes 15
folvere unum vinctum turbæ, quem volebant. Habebant autem 16
vinctum infignem, qui dicebatur Barabbas. Quum congregati 17
effent igitur, dixit iis Pilatus, Quem vultis folvam vobis? Barab-
bam, an Jefum qui dicitur Chriftus? Sciebat enim quod propter 18
invidiam tradidiffent eum. Quum autem federet in tribunali, 19

ܫܕܪܬ ܠܘܬܗ ܐܢܬܬܗ ܟܕ ܐܡܪܐ܆ ܠܐ ܡܕܡ ܠܟ ܘܠܙܕܝܩܐ
ܗܘ܂ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܓܝܪ ܚܫܬ ※ ܝܘܡܢܐ ✓ ܒܚܠܡܐ܂
20 ܡܛܠܬܗ܀ ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝ̈ܫܐ܆ *ܦܝܣܐ ܥܒܕܘ * ἐποίησαν
ܠܟܢ̈ܫܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܐܠܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ܆ ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܢܘܒܕܘܢ܂
21 ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܐܗܓܡܘܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܠܡܢܘ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ※ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ✓܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܒܪ ܐܒܐ܀
22 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ܂ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܥܒܕ ܠܝܫܘܥ ܗܘ
23 ܕܡܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ܂ ܐܡܪܝܢ ܟܠܗܘܢ ܢܙܕܩܦ܂ ܐܗܓܡܘܢܐ
ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܡܢܐ ܓܝܪ ܒܝܫܬܐ ܥܒܕ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
24 ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܢܙܕܩܦ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܕܠܐ ܡܕܡ ܡܘܬܪ܆ ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܫܓܘܫܝܐ ܗܘܐ܆ ܟܕ ܢܣܒ ܡ̈ܝܐ
ܐܫܝܓ ܐܝ̈ܕܘܗܝ ܩܕܡ ܟܢ̈ܫܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܚܣܝ ܐܢܐ ܡܢ
25 ܕܡܗ ܕܙܕܝܩܐ ܗܢܐ܂ ܐܢܬܘܢ ܬܚܙܘܢ܂ ܘܟܕ ܥܢܐ ܟܠܗ ܥܡܐ

misit ad eum uxor ejus, dicens, Nihil tibi et justo illi: multa
20 enim passa sum ※ hodie ✓ in somnio propter eum. Principes Sa-
cerdotum autem et Seniores persuaserunt turbis, ut peterent Ba-
21 rabbam, Jesum autem *ut* perderent. Respondens autem præses
dixit iis, Quem vultis solvam vobis ※ e duobus illis ✓? Ipsi au-
22 tem dixerunt, Barabbam. Dicit iis Pilatus, Quid igitur faciam
23 Jesu qui dicitur Christus? Dicunt omnes, Crucifigatur. Præses
autem dixit, Quid enim mali fecit? Ipsi autem magis clamabant,
24 dicentes, Crucifigatur. Quum vidisset autem Pilatus, quod nihil
proficeret, sed magis tumultus fieret, accipiens aquas lavit manus
suas coram turbis, dicens, Innoxius sum a sanguine justi hujus:
25 vos videritis. Et respondens universus populus dixit, Sanguis

ܕܡܗ܂ ܥܠܝܢ ܘܥܠ ܒܢܝ̈ܢ ܀ ܗܝܕܝܢ ܫܪܐ 26
ܠܗܘܢ ܠܒܪܐܒܐ܆ ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܢܓܕܗ ܒܦܪ̈ܓܠܐ ܐܫܠܡܗ
ܕܢܙܕܩܦ ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܗܓܡܘܢܐ܆ ܟܕ ܕܒܪܘܗܝ 27
ܠܝܫܘܥ ܠܦܪܛܘܪܝܘܢ܆ ܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ *ܣܦܝܪܐ܀ (* σπεῖραν)
ܘܟܕ [1]ܐܫܠܚܘܗܝ܆ ܣܡܘ ܥܠܘܗܝ *ܟܠܡܘܣ ܕܙܚܘܪܝܬܐ܀ 28 (* χλαμύδα)
ܘܟܕ ܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܡܢ ܟܘ̈ܒܐ ܣܡܘ ܥܠ ܪܫܗ܂ ܘܩܢܝܐ 29
[2]ܥܠ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܟܕ ܒܪܟܘ ܥܠ ܒܘ̈ܪܟܝܗܘܢ ܩܕܡܘܗܝ܆
ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ ܀ ܘܟܕ 30
ܪܩܘ ܒܗ܆ ܢܣܒܘ ܩܢܝܐ܂ ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܪܫܗ܂ ܘܟܕ 31
ܒܙܚܘ ܒܗ܆ ܐܫܠܚܘܗܝ ܟܠܡܘܣ ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܡܐܢ̈ܘܗܝ
ܕܢܙܕܩܦ ܀ ܘܕܒܪܘܗܝ ܠܡܙܕܩܦܘ܂ ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ 32
ܕܝܢ܆ ܐܫܟܚܘ ܓܒܪܐ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܫܡܗ ܫܡܥܘܢ܆

ejus super nos, et super filios nostros. Tunc solvit iis Barabbam: 26
Jesum autem quum verberasset flagellis, tradidit eum ut crucifi-
geretur. Tunc milites præsidis, quum duxissent Jesum in præ- 27
torium, congregaverunt ad eum universam cohortem. Et quum 28
† exuissent eum, posuerunt super eum chlamydem coccineam. Et 29
quum intorsissent coronam e spinis, posuerunt super caput ejus, et
arundinem ‡ super dexteram ejus: et quum flexissent genua sua
coram eo, illudebant ei, dicentes, Salve, Rex Judæorum. Et quum 30
inspuissent in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant *eum* super
caput ejus. Et quum illusissent ei, exuerunt eum chlamyde, et 31
induerunt eum vestimentis suis, et duxerunt eum ut crucifigere-
tur. Quum exirent autem, invenerunt hominem Cyrenæum, 32

1 ܐܫܠܚܘܗܝ] In margine MSti ܡܐܢܐ ܕܝܠܗ (ܐܫܠܚܘܗܝ)
2 ܥܠ ܝܡܝܢܐ] ܒ (ܝܡܝܢܐ)
† exuissent eum] Lectio marg. (exuissent eum) Vestimentis suis.
‡ super dexteram] In (dextera)

ܫܡܗ ܗܢܐ [1] ܐܓܪܘ ܐܢܓܪܝܐ ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܐ
33 ܕܝܠܗ ܀ ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܐܡܪܐ ܓܓܘܠܬܐ ܂
34 ܗܝ ܐܝܬܝܗ ܕܡܬܐܡܪܐ ܕܘܟܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ* ܀ ܝܗܒܘ ܠܗ * κρανιου
ܠܡܫܬܐ [2] ܚܠܐ ܕܡܚܠܛ ܥܡ ܡܪܪܬܐ ܂ ܘܟܕ ܛܥܡ ܠܐ
35 ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܫܬܐ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܙܩܦܘܗܝ ܂ ܦܠܓܘ ܡܐܢܘܗܝ
ܕܝܠܗ ܟܕ ܪܡܝܢ ܦܣܐ ܀ ܕܬܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ
ܢܒܝܐ ܂ [3] ܦܠܓܘ ܡܐܢܝ ܕܝܠܝ ܒܝܢܬܗܘܢ ܂ ܘܥܠ ܠܒܘܫܝ
*36 ܕܝܠܝ ܐܪܡܝܘ ܦܣܐ ܀ ܘܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ ܬܡܢ ܀
37 ܘܣܡܘ ܠܥܠ ܡܢ ܪܫܗ ܥܠܬܐ ܕܝܠܗ ܕܟܬܝܒܐ ܂
38 ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܡܙܕܩܦܝܢ ܥܡܗ ܬܪܝܢ ܠܣܛܝܐ ܂ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܘܚܕ

cujus nomen *erat* Simon, hunc duxerunt angaria ut ferret cru-
33 cem ejus. Et quum venissent in locum dictum Golgotha, qui
34 est dictus locus Cranii, Dederunt ei bibere † acetum mixtum
35 cum felle: et quum gustasset, noluit bibere. Quum autem cru-
cifixissent eum, diviserunt vestimenta ejus, jacientes sortem: ut
impleretur id quod dictum est per prophetam, ‡ Partiti sunt ves-
timenta mea inter se; et super vestem meam jecerunt sortem ✓.
36 37 Et sedebant et servabant eum illic. Et posuerunt super caput
ejus causam ipsius scriptam, HIC EST JESUS REX JUDÆORUM.
38 Tunc crucifiguntur cum eo duo latrones; unus a dextera, et unus

1 ܐܓܪܘ ܐܢܓܪܝܐ] In Margine MSti ηγγαρευσαν ܗ̄ ܫܚܪܘ
2 ܚܠܐ] ܚܡܪܐ
3 ܦܠܓܘ] ܗܕܐ ܕܦܪܝܩܘܦܐ ܕܢܒܝܐ ܂ ܠܐ ܐܫܬܟܚܬ ܒܬܪܝܢ
ܦܢܩܝܬܐ ܝܘܢܝܐ ܂ ܘܠܐ ܒܗܘ ܣܘܪܝܝܐ ܥܬܝܩܐ ܀

† acetum] Lectio marg. Vinum.
‡ Partiti sunt &c.] Hæc periocha Prophetæ non inventa est in duobus exemplaribus Græcis, neque in illo antiquo Syriaco.

39 [illegible]
40 [illegible]
[illegible]
41 [illegible]
[illegible]
42 [illegible]
[illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
[illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
[illegible][1]

a finiſtra. Qui autem præteribant juxta eum, conviciabantur ei, 39
moventes capita ſua, Et dicentes, Vah, qui deſtruis templum et 40
tribus diebus ædificas illud, libera teipſum: ſi Filius Dei es, de-
ſcende de cruce. Similiter autem etiam principes Sacerdotum il- 41
ludebant, cum Scribis, et Senioribus, et Phariſæis, dicentes;
Alios ſervavit, ſeipſum non poteſt ſervare: ſi Rex Iſraelis eſt, 42
deſcendat nunc e cruce, et credemus ei. Confidit in Deo, libe- 43
ret eum nunc, ſi vult eum: dixit enim, quod Dei ſum Filius.
Id ipſum autem etiam latrones qui crucifixi erant cum eo, expro- 44
brabant ei. A ſexta autem hora factæ ſunt tenebræ ſuper univer- 45
ſam terram, uſque ad horam nonam. Circa autem horam nonam, 46
clamavit Jeſus voce magna, dicens, Ili, Ili, lima ſabachthani?

1 In margine MSti [illegible] : [illegible] אלי אלי למה עזבתני [illegible]

ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ: ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ
47 ܫܒܩܬܢܝ. ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܬܡܢ ܗܘܘ:
48 ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܕܠܐܠܝܐ ܩܪܐ ܗܢܐ ܀ ܘܡܚܕܐ ܪܗܛ
ܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܘܢܣܒ ܐܣܦܘܓܐ ܘܡܠܝܗ ܚܠܐ: ܘܣܡ
49 ܒܩܢܝܐ ܘܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ. ܫܪܟܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
50 ܗܘܘ: ܫܒܘܩ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܦܪܩܗ ܀ ܗܘ ܕܝܢ
51 ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܫܒܩ ܪܘܚܗ ܀ ܘܗܐ
ܐܦܐ ܕܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ ܠܬܪܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ ܠܥܕܡܐ
52 ܠܬܚܬ ܀ ܘܐܪܥܐ ܐܬܙܝܥܬ. ܘܟܐܦܐ ܐܬܨܪܝ. ܘܩܒܪܐ
ܐܬܦܬܚܘ. ܘܦܓܪܐ ܣܓܝܐܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܫܟܝܒܝܢ ܗܘܘ ܩܡܘ.
53 ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܩܒܪܐ: ܡܢ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ. ܥܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ
54 ܘܐܬܚܙܝܘ ܠܣܓܝܐܐ ܀ ܗܘ ܪܒ ܡܐܐ ܕܝܢ ܘܗܢܘܢ

47 quod eſt, Deus mi, Deus mi, ad quid dereliquiſti me? Quidam
autem ex iis qui illic ſtabant, quum audiviſſent, dicebant, quod
48 Eliam vocat iſte. Et ſtatim accurrit unus ex iis, et quum acce-
piſſet ſpongiam, et impleviſſet eam aceto, et poſuiſſet eam in a-
49 rundinem, potum præbebat ei. Reliqui autem dicebant, Sine,
50 videamus ſi veniat Elias ad liberandum eum. Ipſe autem Jeſus
quum clamaſſet rurſum voce magna, emiſit ſpiritum ⸆ ſuum ⸔.
51 Et ecce, velamen templi fiſſum eſt in duo, a ſummo uſque ad
52 imum: et terra mota eſt, et petræ fiſſæ ſunt; Et ſepulchra
aperta ſunt; et multa corpora ſanctorum qui dormiebant, ſur-
53 rexerunt. Et quum egreſſi eſſent e monumentis poſt reſurrectio-
nem ejus, ingreſſi ſunt in urbem ſanctam, et apparuerunt multis.
54 Centurio autem et qui cum eo *erant*, qui ſervabant Jeſum, quum

ܕܥܡܗ ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܝܫܘܥ܇ ܘܟܕ ܚܙܘ ܠܙܘܥܐ ܘܠܗܠܝܢ
ܕܗܘܝ܇ ܕܚܠܘ ܛܒ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܇ ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ
55 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܢܐ܀ ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ [1]ܬܡܢ ܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܕܚܙ̈ܝܢ
ܗܘ̈ܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܇ ܗܢ̈ܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܢܩܦ̈ܝ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ
56 ܕܡܫܡܫ̈ܢ ܗܘ̈ܝ ܠܗ. ܕܒܗܝܢ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ܇ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܘ[2]ܕܝܘܣܝܣ ܐܡܐ܇ ܘܐܡܗܘܢ
57 ܕܒ̈ܢܝ ܙܒܕܝ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܇ ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪܐ
ܡܢ [3]ܐܪܝܡܬܝܐܘܣ܀ ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ܇ ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܐܬܬܠܡܕ
58 ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ. ܗܢܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܦܝܠܛܘܣ܇ ܫܐܠ ܦܓܪܗ
ܕܝܫܘܥ. ܗܝܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܦܩܕ ܠܡܬܝܗܒܘ [4]ܦܓܪܐ܀
59 ܘܟܕ ܢܣܒܗ ܠܦܓܪܐ ܝܘܣܦ܇ ܟܪܟܗ ܒܣܕܝܢܐ

vidiſſent terræ motum, et illa quæ facta fuerant, timuerunt valde,
dicentes, Vere Filius Dei erat iſte. Erant autem † illic mu- 55
lieres multæ ſpectantes e longinquo, quæ ſequutæ fuerant Jeſum
a Galilæa, miniſtrantes ei. In quibus erat Maria Magdalene, et 56
Maria quæ Jacobi ‡ et Joſe *erat* mater, et mater filiorum Zebe-
dæi. Quum autem veſpera eſſet, venit homo dives ab || Arima- 57
thæa, cujus nomen *erat* Joſephus, qui etiam ipſe diſcipulus factus
fuerat Jeſu. Hic quum acceſſiſſet ad Pilatum, petiit corpus Jeſu. 58
Tunc Pilatus juſſit reddi § corpus. Et quum accepiſſet corpus 59

1 ܬܡܢ] In margine MSti ܐܦ (ܬܡܢ)
2 ܘܕܝܘܣܝܣ] ܘܕܝܘܣܦ
3 ܐܪܝܡܬܝܐܘܣ] ܪܡܬܐ
4 ܦܓܪܐ] ܕܝܫܘܥ (ܦܓܪܐ)
† illic] Lectio Marg. (illic) Et.
‡ et Joſe] Et Joſephi.
|| Arimathæa] Rama.
§ corpus] (corpus) Jeſu.

60 *ܢܩܝܐ܇ ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܕܝܠܗ ܚܕܬܐ܇ ܗܘ ¹ܕܢܩܪ ܒܫܘܥܐ. * καθαρᾷ
61 ܘܟܕ ܥܓܠ ܟܐܦܐ ܪܒܬܐ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ܐܙܠ ܀ ܐܝܬ ܗܘܝ
ܕܝܢ ܬܡܢ܇ ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ܇ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܡܪܝܡ.
62 ܕܝܬܒܢ ܗܘܝ ܠܘܩܒܠ ܩܒܪܐ ܀ ∸ ܒܝܘܡܐ ✓ ܕܠܡܚܪ ܕܝܢ
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܬܪ ܥܪܘܒܬܐ܇ ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ
63 ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܇ ܡܪܢ܇ ܐܬܕܟܪܢ ܕܗܘ ܡܛܥܝܢܐ
ܐܡܪ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܚܝ ܗܘܐ܇ ܕܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܩܐܡ ܐܢܐ.
64 ܦܩܘܕ ܗܟܝܠ ܕܢܬܢܛܪ ܩܒܪܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ܇
ܕܠܡܐ ܢܐܬܘܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܢܓܢܒܘܢܝܗܝ܇ ܘܢܐܡܪܘܢ
ܠܥܡܐ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܇ ܘܬܗܘܐ ܛܥܝܘܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܒܝܫܐ
65 ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ✳ ܕܝܢ ✓ ܦܝܠܛܘܣ. ܐܝܬ ܠܟܘܢ
66 *ܩܘܣܛܘܕܝܐ ܙܠܘ ܐܙܕܗܪܘ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ * κουστωδία

60 Josephus involvit illud sindone pura; Et posuit illud in sepulchro suo novo, † quod exciderat in petra: et quum advolvisset saxum
61 magnum ad ostium sepulchri, abiit. Erant autem illic Maria Magdalene, et altera Maria, quæ sedebant contra sepulchrum.
62 ∸ Die ✓ crastino autem, quæ est post Parasceuen, congregati sunt
63 principes Sacerdotum et Pharisæi ad Pilatum, Dicentes, Domine mi, memores sumus quod ille impostor dixit quum adhuc vivens
64 esset, Post tres dies resurgam. Præcipe igitur custodiri sepulchrum usque ad diem tertium: ne forte veniant discipuli ejus, *et* furentur eum, et dicant populo, quod surrexerit ex mortuis: et erit
65 error ultimus pejor quam prior. Dixit iis ✳ autem ✓ Pilatus,
66 Habetis custodiam: ite, custodite sicut scitis. Ipsi autem quum

1 ܗܘ ܕܢܩܪ] In margine MSti ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܩܝܪܐ.
† quod exciderat] Lectio marg. Quod erat excisum.

ܐܙܠܘ . ܐܙܕܗܪܘ ܒܩܒܪܐ . ܟܕ ܚܬܡܝܢ ܠܟܐܦܐ ܥܡ

CAP. XXVIII. 1 ܩܘܣܛܘܕܝܐ ⁘ ܒܪܡܫܐ ܕܝܢ ܕܫܒܐ . ܕܢܓܗ ܚܕ ܒܫܒܐ . ܐܬܬ

ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܡܪܝܡ ܕܢܚܙܝܢ ܠܩܒܪܐ :

2 ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܗܘܐ ܪܒܐ . ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܕܡܪܝܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ :

ܘܩܪܒ ܘܥܓܠ ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܠܥܠܝܗ .

3 ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܚܙܬܐ ܕܝܠܗ ܐܝܟ ܒܪܩܐ . ܘܠܒܘܫܗ ܚܘܪ

4 ܐܝܟ ܬܠܓܐ ⁘ ܡܢ ܕܝܢ ܕܚܠܬܐ ܕܝܠܗ . ܐܬܬܙܝܥܘ ܗܢܘܢ

5 ܕܢܛܪܝܢ . ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܡܝܬܐ . ܥܢܐ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܐܟܐ

ܐܡܪ ܠܢܫܐ . ܠܐ ܬܕܚܠܢ ܐܢܬܝܢ . ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ

ܕܠܝܫܘܥ ¹ ⁜ ܢܨܪܝܐ ↙ ܗܘ ܕܐܙܕܩܦ ܒܥܝܢ ܐܢܬܝܢ .

6 ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ . ܩܡ ÷ ܠܗ ↙ ܓܝܪ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ .

abiiſſent, obſervarunt ſepulchrum, obſignantes lapidem, cum cuſ-

CAP. XXVIII. todia. Veſpere autem Sabbathorum, quum luceſceret primus 1

dies ſeptimanæ, venit Maria Magdalene, et altera Maria, ut

ſpectarent ſepulchrum. Et ecce, terræ motus factus eſt magnus : 2

angelus enim Domini deſcendit e cœlo, *et* acceſſit, *et* revolvit

ſaxum ab oſtio ſepulchri, et ſedebat ſuper illud. Erat autem aſ- 3

pectus ejus ſicut fulgur, et veſtimentum ejus album ſicut nix.

Præ autem timore ejus concuſſi ſunt cuſtodientes, et facti ſunt ſi- 4

cut mortui. Reſpondens autem angelus dixit mulieribus, Ne ti- 5

meatis vos : ſcio enim quod Jeſum † ⁜ Nazarenum ↙, qui cru-

cifixus eſt, quæritis. Non eſt hic : ſurrexit enim ſicut dixit. 6

1 ⁜ ܢܨܪܝܐ ↙] In margine MSti ܒܬܠܬܐ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ ܘܒܚܕ ܣܘܪܝܝܐ ܗܘ ܥܬܝܩܐ . ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܫܡܐ ܢܨܪܝܐ ⁘

† ⁜ Nazarenum ↙] Marg. In tribus exemplaribus Græcis, et uno Syriaco, antiquo illo, non inventum eſt nomen ‘ Nazarenum’.

7 ܬܐܝܢ ܚܙܝܢ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ ܡܪܢ. ܘܡܣܪܗܒܐܝܬ
ܟܕ ܐܙ̈ܠܝܢ ܐܡ̈ܪܝܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ: ܕܩܡ ܡܢ
ܡܝ̈ܬܐ ܘܗܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܝܗܝ.
8 ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܝ̈ܢ ❖ ܘܟܕ ܢܦ̈ܩܝ ܡܥܓܠܐ ܡܢ ܩܒܪܐ: ܥܡ
ܕܚܠܬܐ ܘܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ: ܪ̈ܗܛܝ ܠܡܣܒܪܘ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ❖
9 ܐܝܟ ܕܝܢ ܐܙ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ ܠܡܣܒܪܘ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ: ܘܗܐ
ܝܫܘܥ ܦܓܥ ܒܗܝܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܚܕ̈ܝܝܢ. ܗܢܝܢ ܕܝܢ ܟܕ
10 ܩܪ̈ܒܝ ܐܚܕ̈ܝ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܘܣܓ̈ܕܝ ܠܗ ❖ ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܝܢ ܝܫܘܥ: ܠܐ ܬܕ̈ܚܠܝܢ. ܐܙ̈ܠܝܢ ܣܒ̈ܪܝܢ ܠܐܚ̈ܝ
11 ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܓܠܝܠܐ: ܘܬܡܢ ܢܚܙܘܢܢܝ. ܟܕ ܕܝܢ
ܐܙ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ: ܗܐ ܐܢܫ̈ܝܢ ܡܢ ܩܘܣܛܘܕܝܐ ܟܕ
ܐܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܐܘܕܥܘ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܒܟܠܗܝܢ
12 ܗܠܝܢ ܕܗ̈ܘܝ. ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܥܡ ܩܫ̈ܝܫܐ ܐܦ

7 Venite, videte locum ubi positus erat Dominus. Et cito pro-
fectæ dicite discipulis ejus, quod surrexerit ex mortuis: et ecce,
præit vobis in Galilæam: illic videbitis eum. Ecce, dixi vobis.
8 Et quum egressæ essent cito a sepulchro, cum timore et gaudio
9 magno, cucurrerunt renunciare discipulis ejus. Quum autem
proficiscerentur renunciare discipulis ejus, et ecce, Jesus occurrit
iis, dicens, Salvete. Ipsæ autem quum accessissent, apprehende-
10 runt pedes ejus, et adoraverunt eum. Tunc dixit iis Jesus, Ne
timeatis: ite, renunciate fratribus meis, ut abeant in Galilæam,
11 et illic videbunt me. Quum autem abirent, ecce quidam de cus-
todibus quum venissent in urbem, renunciaverunt principibus Sa-
12 cerdotum omnia quæ facta fuerant. Et quum congregati essent

ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ . ܟܣܦܐ ܕܣܦܩܝܢ ܝܗܒܘ ܗܘܘ ܠܐܣܛܪܛܝܘܛܐ
13 ܟܕ ܐܡܪܝܢ . ܐܡܪܘ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܬܘ ܒܠܠܝܐ ܓܢܒܘܗܝ .
14 ܟܕ ܚܢܢ ܕܡܟܝܢ . ܘܐܢ ܐܫܬܡܥܬ ܗܕܐ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ .
ܚܢܢ ܡܦܝܣܝܢ ܠܗ . ܘܠܟܘܢ ܕܠܐ ܨܦܬܐ
15 ܥܒܕܝܢܢ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘ ܟܣܦܐ . ܥܒܕܘ ܐܝܟ
ܕܐܠܦܘ . ܘܐܫܬܘܕܥܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܠܘܬ ܝܗܘܕܝܐ ܥܕܡܐ
16 ܠܝܘܡܢܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܚܕܥܣܪ ܬܠܡܝܕܝܢ ܀ ܐܙܠܘ ܠܓܠܝܠܐ
17 ܠܛܘܪܐ ܐܝܟܐ ܕ* ܦܩܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ . ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܣܓܕܘ
18 ܠܗ . ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܐܬܦܠܓܘ ܗܘܘ ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܝܫܘܥ
ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܟܠ ܫܘܠܛܢܐ
19 ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ ܀ ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ ܬܠܡܕܘ
ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ . ܟܕ ܡܥܡܕܝܢ
ܐܢܘܢ ܠܗܘܢ ܒܫܡܐ ܕܐܒܐ ܘܕܒܪܐ ܘܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ .

* ἀτκάζατο

cum Senioribus, et consilium cepissent, argenteos sufficientes
dederunt militibus, Dicentes; Dicite, quod discipuli ejus ve- 13
nerunt nocte, *et* furati sunt eum, quum dormiremus. Et si au- 14
ditum fuerit hoc coram præside, nos persuadebimus ei, et vos
securos faciemus. Ipsi autem quum accepissent argenteos, fe- 15
cerunt sicut edocti erant: et divulgatus est sermo iste apud Ju-
dæos usque ad hodiernum diem. Ipsi autem undecim discipuli 16
profecti sunt in Galilæam, in montem ubi constituerat iis Jesus.
Et quum vidissent eum, adoraverunt eum; *quidam* ex iis autem 17
dubitaverunt. Et quum accessisset Jesus, loquutus est iis, dicens, 18
Data est mihi omnis potestas in cœlo, et in terra. Ite igitur, do- 19
cete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et

20 ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܠܡܛܪ: ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
ܕܦܩܕܬܟܘܢ ܘܗܐ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ.
ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܐܡܝܢ

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܝ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ:
ܕܡܠܠ ܥܒܪܐܝܬ ܒܦܠܣܛܝܢܝ.

20 Spiritus Sancti: Docentes eos servare omnia quæ mandavi vobis: et ecce, ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi. Amen.

Finitum est Evangelium sanctum Matthæi Evangelistæ, quod loquutus est Hebraice in Palæstina.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ
ܕܡܪܩܘܣ.

2 1 ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܝܟ ܕܩܕܝܡ CAP. I.
ܟܬܝܒ ¹ܒܢܒܝ̈ܐ܀ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܝܠܝ ܩܕܡ
3 ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܟ. ܗܘ ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܟ ܩܕܡܝܟ܀ ܩܠܐ ܗܘ
ܕܩܥܐ ܒܡܕܒܪܐ܂ ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܐ ܕܡܪܝܐ܂ ܬܪ̈ܝܨܬܐ ܥܒܕܘ
4 ܫܒ̈ܝܠܐ ܕܝܠܗ܀ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕ ܒܡܕܒܪܐ܂ ܘܡܟܪܙ
5 ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ. ܘܢܦܩܐ ܗܘܬ
ܠܘܬܗ ܟܠܗ ܟܘܪܐ ܝܗܘܕ. *ܘܐܘܪ̈ܫܠܡܝܐ܂ ܘܡܬܥܡܕܝܢ ܗܘܘ * καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται
ܟܠܗܘܢ ܒܝܘܪܕܢܢ ܢܗܪܐ ܡܢܗ܂ ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܚܛܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ.

EVANGELIUM SANCTUM
MARCI.

1 2 PRINCIPIUM Evangelii Jesu Christi Filii Dei. Sicut CAP. I.
præscriptum est † in prophetis, Ecce ego mitto nuncium meum
3 ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Vox cla-
mantis in deserto, Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus.
4 Fuit Johannes baptizans in deserto, et prædicans baptismum pœ-
5 nitentiæ in remissionem peccatorum. Et exibat ad eum universa
regio Judæa, et Hierosolymitæ, et baptizabantur omnes in Jor-
6 dane flumine ab eo, confitentes peccata sua. Erat autem Johannes

1 ܒܢܒܝ̈ܐ] In margine MSti ܒܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ

† in prophetis] Lectio Marg. In Esaia propheta.

6 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܝܘܚܢܢ ܕܠܒܝܫ ܗܘܐ ܣܥܪܐ ¹ ܕܓܡܠܐ ܀
ܘܐܣܪܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ ܚܨܘܗܝ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܐܟܠ * ܩܡܨܐ — * ἀκρίδας
7 ܘܕܒܫܐ ܕܒܪܐ ܀ ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܟܕ ܐܡܪ ܂ ܐܬܐ ܒܬܪܝ ܂
ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ ܡܢܝ. ܕܗܘ ܕܠܐ ܐܢܐ ܫܘܐ ܕܐܬܟܦܦ
8 ܐܫܪܐ * ܥܪܩܬܐ ܕܡܣܢܘܗܝ. ܐܢܐ ܡܢ ܐܥܡܕܬܟܘܢ ܒܡܝܐ. — * ἱμάντα
9 ܗܘ ܕܝܢ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ # ܘܒܢܘܪܐ ✓ ܀ ܘܗܘܐ ܒܗܢܘܢ
ܝܘܡܬܐ ܂ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܨܪܬ ܗܝ ܕܓܠܝܠܐ ܂ ܘܐܬܥܡܕ ܡܢ
10 ܝܘܚܢܢ ܒܝܘܪܕܢܢ ܀ ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܣܠܩ ܡܢ ܡܝܐ ܂ ܚܙܐ
ܕܡܬܦܬܚܝܢ ܫܡܝܐ ܂ ܘܪܘܚܐ * ܐܝܟ * ܝܘܢܐ ܕܢܚܬܐ ܥܠܘܗܝ. — * ὡς * περιστεράν
11 ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܂ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܒܪܝ ܕܝܠܝ ܗܘ
12 ܚܒܝܒܐ ܂ ² ܒܟ ܐܨܛܒܝܬ ܀ ܘܡܚܕܐ ܪܘܚܐ ܡܦܩܐ ܠܗ
ܠܡܕܒܪܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܡܢ ܒܡܕܒܪܐ ³ ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ ܀
13 ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡ ܚܝܘܬܐ ܕܒܪܐ ܀

vestitus pilis cameli, et zona pellicea supra lumbos suos; et erat
edens locustas et mel silvestre. Et prædicabat, dicens, Venit post 7
me qui validior est me, cujus non sum dignus ut me incurvans
solvam corrigiam calceamenti ejus. Ego quidem baptizavi vos aqua, 8
ipse autem baptizabit vos Spiritu Sancto # et igni ✓. Et factum 9
est in illis diebus, venit Jesus a Nazaret Galilææ, et baptizatus
est a Johanne in Jordane. Et statim ascendens ex aqua, vidit 10
scissos cœlos, et Spiritum, sicut columbam, descendentem super
eum. Et vox facta est de cœlis: Tu es Filius meus dilectus, † in 11
te complacitum est mihi. Et statim Spiritus ducit eum in deser- 12
tum. Et erat ibi in deserto ‡ dies quadraginta, tentatus a Satana; 13

1 ܕܓܡܠܐ] In Margine MSti ܕܓܡܠܐ ܣܪܝܩܬܐ
2 ܒܟ] ܒܗܘ ܕ
3 ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ] ܘܠܠܝܘܬܐ ܐܪܒܥܝܢ
† in te] Lectio marg. In quo.
‡ dies quadraginta] Et noctes quadraginta.

14 ܘܡܠܐ̈ܟܐ ܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ ܕܐܫܬܠܡ
ܝܘܚܢܢ ܀ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܓܠܝܠܐ ܀ ܟܕ ܡܟܪܙ ܐܘܢܓܠܝܘܢ
15 ܕܐܠܗܐ ܘܐܡܪ ܀ ܕܐܫܬܡܠܝ ܗܘ ܙܒܢܐ ܀ ܘܩܪܒܬ ܡܠܟܘܬܗ
16 ܕܐܠܗܐ. ܬܘܒܘ ܘܗܝܡܢܘ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ. ¹ܟܕ ܡܗܠܟ
ܕܝܢ ܥܠ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ ܀ ܚܙܐ ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ
ܕܫܡܥܘܢ ܀ ܕܪܡܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
17 ܨܝ̈ܕܐ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘ ܒܬܪܝ ܀ ܘܐܥܒܕܟܘܢ
18 ܕܬܗܘܘܢ ܨܝ̈ܕܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܫܒܩܘ ܡܨܝ̈ܕܬܐ
19 ܕܝܠܗܘܢ. ܢܩܦܘܗܝ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܩܠܝܠ ܀ ܚܙܐ
ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ. ܐܦ ܠܗܘܢ
20 ܒܐܠܦܐ. ܟܕ ܡܬܩܢܝܢ ܡܨܝ̈ܕܬܐ # ܕܝܠܗܘܢ ✓. ܘܡܚܕܐ ܩܪܐ
ܐܢܘܢ ܀ ܘܟܕ ܫܒܩܘ ܠܐܒܘܗܘܢ ܙܒܕܝ ܒܐܠܦܐ ܥܡ ܐܓܝ̈ܪܐ

14 et erat cum feris voracibus, et angeli ministrabant ei. Postquam
autem traditus esset Johannes, venit Jesus in Galilæam, prædicans
15 Evangelium Dei; Et dicens, Impletum est tempus, et appro-
pinquavit regnum Dei: convertimini, et credite Evangelio.
16 †Ambulans autem juxta mare Galilææ vidit Simonem et Andream
fratrem ejus Simonis, jacientes rete in mare: (erant enim pisca-
17 tores.) Et dixit iis Jesus, Venite post me, et faciam vos ut sitis pis-
18 catores hominum. Et statim relinquentes retia sua, sequuti sunt
19 eum. Et quum progressus esset illinc paululum, vidit Jacobum
filium Zebedæi, et Johannem fratrem ejus, et ipsos in navigio
20 reficientes retia # sua ✓. Et statim vocavit eos: et relinquentes
patrem suum Zebedæum in navigio cum mercenariis, iverunt post

1 ܟܕ ܡܗܠܟ] In margine MSti (ܟܕ) ܥܒܪ
† Ambulans] Lectio Marg. Præteriens.

21 ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܀ ܘܥܐܠܝܢ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܡܚܕܐ ܒܫܒ̈ܬܐ
22 ܟܕ ܥܠ ܠܟܢܘܫܬܐ ܡܠܦ ܗܘܐ ⁜ ܠܗܘܢ ✓ ܀ ܘܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܠܦ ܠܗܘܢ
ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀
23 ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܒܪܢܫܐ ܒܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ.
24 ܘܩܥܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܫܒܘܩ. ܡܢܐ ܠܢ ܘܠܟ. ܝܫܘܥ
ܢܨܪܝܐ. ܐܬܝܬ ܠܡܘܒܕܘ ܠܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܘ ܐܢܬ
25 ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܬܦܟܡ
26 ܘܦܘܩ ܡܢܗ. ܘܟܕ ܨܪܝܗ ܪܘܚܐ ܗܝ ܛܢܦܬܐ. ܘܩܥܐ
27 ܒܩܠܐ ܪܒܐ. ܢܦܩ ܡܢܗ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܠܗܘܢ. ܐܝܟ
ܕܢܒܥܘܢ ܐܚܕܐ ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ
ܗܕܐ. ܡܢܐ ܗܝ ܡܠܦܢܘܬܐ ܚܕܬܐ ܗܕܐ ܀ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܐܦ
28 ܠܪ̈ܘܚܐ ܛܢ̈ܦܬܐ ܦܩܕ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ. ܢܦܩ ܕܝܢ ܫܡܥܐ

eum. Et ingrediuntur in Capernaum: et ſtatim ſabbathis, quum 21
ingreſſus eſſet in ſynagogam, docebat ⁜ eos ✓. Et mirabantur 22
ſuper doctrina ejus: erat enim docens eos tanquam habens po-
teſtatem, et non ſicut Scribæ eorum. Et erat in ſynagoga eorum 23
homo in ſpiritu immundo, et exclamavit, Dicens, Sine, quid 24
nobis et tibi Jeſu Nazarene? veniſti ad perdendum nos? novi te
quis ſis, *nempe* Sanctus Dei. Et objurgavit eum Jeſus, dicens, 25
Obmuteſce, et exi ab eo. Et quum diſcerpſiſſet eum ſpiritus im- 26
purus, et clamaſſet voce magna, exiit ab eo. Et mirati ſunt om- 27
nes, ita ut quærerent mutuo inter ſe, dicentes, Quid eſt hoc?
quæ eſt doctrina nova hæc, quod per poteſtatem etiam ſpiritibus
impuris imperat, et obediunt ei? Exivit autem fama ejus ſtatim 28

29 ܕܟܠܗ ܐܬܪܐ ܒܟܠܗ ܦܢܝ̈ܬܗ ܕܓܠܝܠܐ ܀ ܘܡܚܕܐ
ܟܕ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܦܩܘ . ܐܬܘ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ
30 ܘܕܐܢܕܪܐܘܣ . ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ . ܚܡܬܗ ܕܝܢ
ܕܫܡܥܘܢ ܫܟܝܒܐ ܗܘܬ ܟܕ ܡܫܬܚܢܐ . ܘܡܚܕܐ ܐܡܪܝܢ
31 ܠܗ ܡܛܠܬܗ . ܘܩܪܒ ܐܩܝܡܗ ܟܕ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ .
ܘܫܒܩܬܗ ܐܫܬܐ ܡܚܕܐ ܀ ※ ܘܩܡܬ ✓ . ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ
32 ܠܗܘܢ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ . ܒܡܥܪ̈ܒܝ ܫܡܫܐ . ܡܝܬܝܢ
ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ .
33 ܘܠܗܘܢ ܕܡܬܕܝܘܢܝܢ . ܟܕ ܐܦ ܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗ̇ ܐܝܬܝܗ̇
34 ܗܘܬ ܕܟܢܝܫܐ ܠܘܬ ܬܪܥܐ . ܘܐܣܝ ܠܣܓܝ̈ܐܐ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܘ̈ܪܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ ܀ ܘܕܝ̈ܘܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܐܦܩ . ܘܠܐ
ܫܒܩ ܗܘܐ . ܠܕܝ̈ܘܐ ܠܡܡܠܠܘ . ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
35 ※ ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ✓ ܀ ܘܒܨܦܪܐ ܟܕ ܩܕܡ ܛܒ
ܩܡ ܢܦܩ . ܘܐܙܠ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ . ܘܬܡܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ .

29 in omnem regionem circumjacentem Galilææ. Et ſtatim quum e
ſynagoga egreſſi eſſent, venerunt in domum Simonis et Andreæ,
30 cum Jacobo et Johanne. Socrus autem Simonis decumbebat fe-
31 bricitans; et ſtatim dicunt ei de illa. Et acceſſit *et* erexit
eam, quum apprehendiſſet eam manu ejus: et reliquit eam febris
32 ſtatim, ※ et ſurrexit ✓, et miniſtrabat iis. Quum autem veſpera
eſſet, in occaſibus ſolis, adducebant ad eum omnes male habentes,
33 et dæmoniacos; Quum et civitas univerſa eſſet congregata ad
34 oſtium. Et ſanavit multos male affectos morbis diverſis, et dæ-
monia multa ejecit; et non ſinebat dæmonia loqui, quoniam ſcie-
35 bant eum ※ Chriſtum eſſe ✓. Et mane quum antevertiſſet valde,
ſurrexit, *et* exiit, et abiit in locum deſertum: et illic orabat.

ܘܪܕܦܘ ܒܬܪܗ ܫܡܥܘܢ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ܂ ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗܝ 37 36
ܐܡܪܝܢ ܠܗ܇ ܕܟܠܗܘܢ ܒܥܝܢ ܠܟ܂ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܕܒܪܘ 38
* κωμοπόλεις *ܠܩܘܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܪܝܒܢ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܠܬܡܢ ܐܟܪܙ܂
ܠܗܕܐ ܓܝܪ [1]ܢܦܩܬ܂ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܟܪܙ ܒܟܢܘܫܬܐ 39
ܕܝܠܗܘܢ ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ܂ ܘܐܦ ܠܫܐܕܐ ܡܦܩ ܗܘܐ܀
ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܓܪܒܐ ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ܂ ܘܢܦܠ ܥܠ 40
ܒܘܪܟܘܗܝ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܕܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ܂ ܡܫܟܚ ܐܢܬ
ܠܡܕܟܝܘܬܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ܇ ܦܫܛ 41
ܐܝܕܗ ܘܩܪܒ ܒܗ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܨܒܐ ܐܢܐ܂ ܐܬܕܟܐ܂ ܘܟܕ 42
ܐܡܪ܇ ܡܚܕܐ ܐܙܠ ܓܪܒܐ ܡܢܗ܂ ܘܐܬܕܟܝ܂ ܘܟܕ ܐܬܟܐܐ 43
ܒܗ܂ ܡܚܕܐ ܐܦܩܗ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ܇ ܚܙܝ ܠܐ ܠܐܢܫ 44
ܘܠܐ ܡܕܡ ܬܐܡܪ܂ ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܐ ܢܦܫܟ ܠܟ [2]ܠܟܗܢܐ܂

Et profequuti funt eum Simon et illi qui *erant* cum eo. Et 36 37
quum inveniffent eum, dicunt ei, Omnes quærunt te. Et 38
dicit iis, Ducite in vicos urbium propinquarum, ut etiam
illic prædicem: ad hoc enim † egreffus fum. Et erat præ- 39
dicans in fynagogis eorum in tota Galilæa, et dæmonia eji-
ciens. Et venit ad eum leprofus precans eum: et procidens ad 40
genua ejus, et dicens ei, Si velis, potes mundare me. Ipfe au- 41
tem Jefus mifertus ipfius, extendit manum fuam, et tetigit eum,
et dixit ei, Volo, mundare. Et quum dixiffet, ftatim abiit lepra 42
ab eo: et mundatus eft. Et quum graviter interminatus effet ei, 43
ftatim ejecit eum. Et dixit ei, Vide nemini nihil dixeris: 44
fed abi, oftende teipfum Sacerdoti, et offer pro purgatione tua

1 ܢܦܩܬ] In margine MSti ܐܬܝܬ
2 ܠܟܗܢܐ] ܠܟܗܢܐ ܚܕ
† egreffus fum] Marg. Veni.

45 quæ præcepit Mofes, in teftimonium illis. Ipfe autem quum
egreffus effet, cœpit prædicare multa, et divulgavit fermo-
nem, ita ut non amplius poffet manifefte in civitatem ingre-
di; fed foris in locis defertis erat, et veniebant ad eum ex om-
1 ni loco. Et intravit rurfus in Capernaum poft *aliquot* dies: et CAP. II.
2 auditum eft quod in domo effet. Et ftatim congregati funt multi,
adeo ut non amplius caperet ⁜ eos ✓ *locus* ne quidem ante oftium:
3 et loquebatur iis fermonem. Et veniebant ad eum ferentes paraly-
4 ticum qui portabatur a quatuor. Et quum non poffent offerre
eum illi propter turbam, abftulerunt operimentum ubi erat, et
quum perfodiffent, demiferunt lectum in quo paralyticus pofitus
5 erat. Quum vidiffet autem Jefus fidem eorum, dicit paralytico,

ܡܫܪܝܐ. ܒܪܝ. ܫܒܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ 6
ܬܡܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪܐ ܕܝܬܒܝܢ: ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܒܠܒܘܬܗܘܢ: ܠܡܢܐ ܗܢܐ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ܓܘܕܦܐ. ܡܢܘ 7
ܡܨܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ: ܐܠܐ ܐܢ ¹ܚܕ ܐܠܗܐ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ 8
ܐܬܝܕܥ ܝܫܘܥ ܒܪܘܚܗ ܕܗܟܢܐ ܗܢܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܗܘܢ:
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܠܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܒܘܬܟܘܢ:
ܐܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܫܝܩ ܠܡܐܡܪ ܠܡܫܪܝܐ. ܫܒܝܩܝܢ 9
ܠܟ ܚܛܗܝܟ: ܐܘ ܠܡܐܡܪ: ܩܘܡ ܘܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ
ܘܗܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܒܪܗ 10
ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܠܡܫܪܝܐ:
ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܩܘܡ ܘܫܩܘܠ ܥܪܣܟ. ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ: 11
ܘܩܡ ܡܚܕܐ. ܘܫܩܠ ܥܪܣܗ ܢܦܩ. ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ. 12
ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ:

Fili mi, remittuntur tibi peccata tua. Erant autem ibi quidam 6
ex Scribis ſedentes, et ratiocinabantur in cordibus ſuis, Quid hic ita 7
loquitur blaſphemias? Quis poteſt remittere peccata, niſi † unus
Deus? Et ſtatim quum cognoviſſet Jeſus ſpiritu ſuo, quod ita 8
ipſi ratiocinarentur inter ſe, dixit iis, Quid iſta ratiocinamini in
cordibus veſtris? Quid eſt facilius, dicere paralytico, Remittun- 9
tur tibi peccata tua, an dicere, Surge, et tolle lectum tuum et
ambula? Ut autem ſciatis quod poteſtatem habet Filius hominis 10
remittendi in terra peccata, dicit paralytico, Tibi dico, Surge, 11
et tolle lectum tuum, et abi in domum tuam. Et ſurrexit ſtatim: 12
et quum ſuſtuliſſet lectum, egreſſus eſt coram omnibus, adeo ut
mirarentur omnes, et glorificarent Deum, dicentes, Nunquam ſic

1 ܚܕ ܐܠܗܐ] In margine MSti ܒܠܚܘܕܘܗܝ (ܐܠܗܐ)

† unus Deus] Lectio marg. (Deus) Solus.

13 ܕܠܐ ܡܡܬܘܡ ܗܟܢܐ ܚܙܝܢ܀ ܘܢܦܩ ܬܘܒ ܠܘܬ ܝܡܐ.
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀
14 ܘܟܕ ܥܒܪ܆ ܚܙܐ ܠܠܘܝ ܗܘ ܕܚܠܦܝ܆ ܕܝܬܒ ܥܠ ܒܝܬ
15 ܡܟ̈ܣܐ܆ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܬܐ ܒܬܪܝ܀ ܘܩܡ ܐܙܠ ܒܬܪܗ܀ ܘܗܘܐ
ܕܟܕ ܣܡܝܟ ܒܒܝܬܗ ܕܝܠܗ܆ ܐܦ ܣܓܝܐܐ ܡܟ̈ܣܐ ܣܡܝܟܝܢ
ܗܘܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
16 ܣܓܝܐܐ. ܘܐܬܘ ܒܬܪܗ. ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܐܟܠ ܥܡ
ܡܟ̈ܣܐ ܘܚ̈ܛܝܐ[1]܆ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܘ ܕܥܡ
17 ܡܟ̈ܣܐ ܘܚ̈ܛܝܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ܆ ܘܟܕ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܐ ܠܚܠܝܡ̈ܐ ܕܢܬܒܥܘܢ ܠܘܬ ܐܣܝܐ. ܐܠܐ
ܠܗܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܐ ܠܙܕܝ̈ܩܐ.
18 ܐܠܐ ܠܚ̈ܛܝܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ[2]
ܕܨܝܡܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܬܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ

13 vidimus. Et egreſſus eſt rurſus ad mare: et tota turba veniebat
14 ad eum; et docebat eos. Et quum tranſiret, vidit Levi *filium*
Alphæi ſedentem in loco publicanorum: et dicit ei, Sequere
15 me: et ſurgens ſequutus eſt eum. Et factum eſt, ut quum accum-
beret in domo illius, et multi publicani accumberent cum Jeſu et
16 cum diſcipulis ejus: erant enim multi, et ſequuti ſunt eum. Et
Scribæ et Phariſæi quum vidiſſent eum edentem cum publicanis
† et peccatoribus, dicebant diſcipulis ejus, Quid eſt, quod cum
17 publicanis et peccatoribus comedit et bibit? Et quum audiviſſet
Jeſus, dixit iis, non habent opus ſani medico, ſed illi qui male
18 habent: non veni vocare juſtos, ſed peccatores. Et erant diſci-
puli Johannis et ‡ Phariſæi jejunantes: et veniunt et dicunt

1 ܘܚ̈ܛܝܐ] In margine MSti ܘܥܡ (ܚ̈ܛܝܐ)

2 ܘܦܪ̈ܝܫܐ] ܘܗܢܘܢ ܕ (ܦܪ̈ܝܫܐ)

† et peccatoribus] Lectio marg. Et cum (peccatoribus)

‡ et Phariſæi] Et illi (Phariſæorum)

ܠܡܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܘܚܢܢ ¹ܘܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܨܝܡܝܢ. ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܢ
19 ܕܝܠܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܒ̈ܢܘܗܝ ܕܓܢܘܢܐ ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܗܘ ܠܡܨܡ܀ ܟܡܐ
ܙܒܢܐ ܕܥܡܗܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܚܬܢܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܨܡ.
20 ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܡܬܝ ܕܢܫܬܩܠ ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ܀
21 ܘܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܘ ܝܘܡܐ. ²ܠܐ ܐܢܫ ܪܩܥܐ ܕܣܪܝܩܘܬܐ
ܕܠܐ ܡܬܡܪܩܐ ܡܚܝܛ ܥܠ ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ܀ ܘܐܠܐ ܫܩܠ ܡܠܝܘܬܐ
22 ܚܕܬܐ ܡܢ ܒܠܝܐ܀ ܘܒܝܫ ܗܘܐ ܣܕܩܐ. ܘܠܐ
ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙ̈ܩܐ ܒܠܝ̈ܐ. ܘܐܠܐ ܡܨܪܐ
ܚܡܪܐ ܗܘ ܚܕܬܐ ܠܙ̈ܩܐ܀ ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ. ܘܙ̈ܩܐ ܐܒܕܝܢ܀ ܐܠܐ
23 ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙ̈ܩܐ ܚ̈ܕܬܐ ܡܬܪܡܐ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܫ̈ܒܐ
ܥܠ ܒܝܬ ܙܪܥܐ܀ ܘܫܪܝܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܒܐܘܪܚܐ

ei, Quare diſcipuli Johannis † et illi Phariſæorum jejunant, diſ-
19 cipuli tui autem non jejunant? Et dixit iis Jeſus, Num poſſunt
filii thalami, dum ſponſus cum iis eſt, jejunare? quamdiu
20 ſecum habent ſponſum non poſſunt jejunare. Venient autem dies,
quum auferetur ab iis ſponſus, et tunc jejunabunt in illo die.
21 ‡ Nemo injectionem aſſumenti impexi inſuit veſtimento veteri,
alioquin aufert ſupplementum novum ex veteri, et fiſſura pejor
22 fit. Et nemo injicit vinum novum in utres veteres, alioquin
diſrumpit vinum novum utres, et vinum effunditur, et utres pe-
23 reunt: ſed vinum novum in utres novos injicitur. Et fac-
tum eſt, quum iret Sabbathis per locum ſeminum, et
cœperunt diſcipuli ejus, dum ambularent in via, vellere

1 ܘܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ] In margine MSti ܘܬܠܡܝ̈ܕܐ (ܕܦܪ̈ܝܫܐ).
2 ܠܐ ܐܢܫ] (ܠܐ ܐܢܫ) ܕܝܢ

† et illi Phariſæorum] Lectio marg. Et diſcipuli (Phariſæorum)
‡ Nemo] (Nemo) Autem.

24 ܡܠܓܝܢ ܠܫܒ̈ܠܐ. ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܚܙܝ ܡܢܐ
25 ܥܒܕܝܢ ܒܫܒ̈ܬܐ ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܫܠܝܛ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ: ܟܕ ܐܣܬܢܩ ܘܟܦܢ
26 ܗܘ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ. ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܟܕ
ܐܒܝܬܪ ܪܒ ܟܘܡܪ̈ܐ. ܘܠܚܡܐ *ܕܣܝܡܬܐ ܦܪܘܫܐ ܐܟܠ: * προθέσεως
ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܐܟܠ ܐܠܐ ܠܟܘܡܪ̈ܐ: ܘܝܗܒ ܐܦ
27 ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
ܫܒܬܐ ܡܛܠ ܒܪܢܫܐ ܗܘܬ. ܘܠܐ ܒܪܢܫܐ ܡܛܠ ܫܒܬܐ.
28 ܡܟܝܠ ܡܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܦ ܕܫܒܬܐ.
1 ܘܥܠ ܬܘܒ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ Cap. III.
2 ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܢ ܒܫܒ̈ܬܐ ܡܐܣܐ
3 ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܓܒܪܐ ܠܗܘ
4 ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.

24 ſpicas. Et Phariſæi dicebant ei, Vide, quid faciunt Sabbathis
25 id quod non licet? Et ipſe dicebat iis, Nunquam legiſtis quid
fecerit David quum egeret, et eſuriret ipſe, et illi qui *erant* cum
26 eo? Quomodo ingreſſus ſit domum Dei, quum Abiathar *eſſet*
princeps Sacerdotum, et panes propoſitionis comederit, quos non
licet comedere, niſi Sacerdotibus, et dederit etiam iis qui *erant*
27 cum eo? Et dicebat iis, Sabbathum propter hominem factum
28 eſt, et ✓ non homo propter Sabbathum. Itaque dominus eſt Filius
1 hominis etiam Sabbathi. Et ingreſſus eſt rurſus in ſynagogam: Cap. III.
2 et erat ibi homo qui habebat manum aridam. Et obſervabant
3 eum ſi Sabbathis ſanaret eum, ut accuſarent eum. Et dicit
4 homini habenti manum aridam, Surge in medium. Et dicit iis,

ܦܫܝܛ ܒܫ̈ܒܐ ܛܒܐܝܬ ܠܡܥܒܕ܆ ܐܘ ܒܝܫܐܝܬ ܠܡܥܒܕ.
ܢܦܫܐ ܠܡܦܪܩܘ ܐܘ ܠܡܩܛܠܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ.
5 ܘܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܥܡ ܪܘܓܙܐ܆ ܐܟܚܕܐ ܘܟܕ ܡܬܟܪܐ ܥܠ
ܥܒܝܘܬܐ ¹ܕܠܒܗܘܢ܆ ܐܡܪ ܠܗܘ ܓܒܪܐ. ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܘܦܫܛ
6 ܘܐܬܦܢܝܬ ܐܝܕܐ ܕܝܠܗ܀ ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܥܡ *ܗܪ̈ܘܕܝܢܐ
ܡܚܕܐ܆ ܡܠܟܐ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܘܒܕܘܢܝܗܝ.
7 ܘܝܫܘܥ ܥܢܕ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܠܘܬ ܝܡܐ܀ ܘܣܘܓܐܐ
8 ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܢܩܦܘܗܝ ܗܘܘ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܐܕܘܡ. ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܗܢܘܢ ܕܐܠܦܝ ܨܘܪ
ܘܨܝܕܢ ܣܘܓܐܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܟܕ ܫܡܥܘ ܟܠܗܝܢ ܕܥܒܕ
9 ܗܘܐ ܐܬܘ ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ
ܕܐܠܦܘܢܝܬܐ ܬܬܡܛܝܒ ܠܗ. ܡܛܠ ܟܢ̈ܫܐ ܕܠܐ ܢܐܠܨܘܢܝܗܝ.
10 ܠܣܓܝ̈ܐܐ ܓܝܪ ܐܣܝ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܠܘܢ ܥܠܘܗܝ ܡܛܠ

* ἡρωδιανῶν

Licet Sabbathis benefacere, an malefacere? animam ſervare, an
trucidare? Ipſi autem ſilebant. Et quum intuitus eſſet eos cum 5
ira, ſimul et dolens propter duritiem † cordis eorum, dicit homini,
Extende manum tuam. Et extendit; et reſtituta eſt manus ejus.
Et quum egreſſi eſſent Pharifæi cum Herodianis ſtatim, conſi- 6
lium faciebant adverſus eum, ut perderent eum. Et Jeſus ſe- 7
ceſſit cum diſcipulis ſuis ad mare: et multitudo multa ex Galilæa
adjunxerunt ſe ei, et ex Judæa, Et ex Hieroſolyma, et ex Edom, 8
et trans Jordanem, et qui circa Tyrum et Sidonem, multitudo
multa, quum audiviſſent omnia quæ faciebat, venerunt ad eum.
Et dixit diſcipulis ſuis ut navicula adſiſteret ſibi, propter turbas, 9
ne opprimerent eum. Multos enim ſanaverat, adeo ut irruerent 10

1 ܕܠܒܗܘܢ] In margine MSti ܠܪܥܝܢܝܗܘܢ

† cordis eorum] Lectio marg. Cogitationis eorum.

ܕܢܬܪܡܘܢ ܠܗ . ܒܗ ܕܢܬܩܪܒܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
11 ܡܚܘܬܐ . ܘܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܡܐ ܕܚܙܝܢ ܗܘܝ ܠܗ . ܢܦܠܢ
ܗܘܝ ܩܕܡܘܗܝ ܀ ܘܩܥܝܢ ܗܘܝ ܟܕ ܐܡܪܢ . ܕܐܢܬ ܐܢܬ
12 # ܡܫܝܚܐ ✓ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܣܓܝ ܟܐܪ ܗܘܐ ܒܗܘܢ .
13 ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܓܠܝܐ ܢܥܒܕܘܢܝܗܝ ܀ ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ . ܘܩܪܐ
14 ܠܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܗܘ . ܘܐܙܠܘ ܠܘܬܗ . [1]ܘܥܒܕ ܠܬܪܥܣܪ
ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܥܡܗ . ܘܐܝܟܢܐ ܕܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܡܟܪܙܘ .
15 ܘܕܢܗܘܐ ܠܗܘܢ [2]ܫܘܠܛܢܐ ܠܡܐܣܝܘ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ .
16 ܘܠܡܦܩܘ ܫܐܕܐ ܀ ܘܣܡ [3]ܠܫܡܥܘܢ ܫܡܐ ܦܛܪܘܣ .
17 ܘܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ . ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ .
ܘܣܡ ܠܗܘܢ ܫܡܗܐ . *ܒܢܝ ܪܓܫܐ . ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ . * Βοανεργες
18 ܒܢܝ ܪܥܡܐ : ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ . ܘܠܦܝܠܝܦܘܣ . ܘܠܒܪ

11 in eum, ut tangerent eum quotquot habebant plagas. Et Spiri-
tus immundi, quum vidiſſent eum, procidebant coram eo, et
12 clamabant, dicentes, Tu es # Chriſtus ✓ Filius Dei. Et multum
13 objurgabat eos, ut non manifeſtum facerent ipſum. Et aſcendit
in montem, et advocat quos ipſe volebat: et ad eum iverunt.
14 † Et fecit duodecim, ut eſſent ſecum, et ut mitteret eos prædi-
15 care: Et ut haberent poteſtatem ſanandi omnes morbos, et ejici-
16 17 endi dæmonia. Et impoſuit Simoni nomen Petrum: Et Jacobum
filium Zebedæi, et Johannem fratrem Jacobi, et impoſuit iis nomina
18 Boanerges, quod eſt, filii tonitrui, Et Andream, et Philippum,

1 ܘܥܒܕ ܠܬܪܥܣܪ] In margine MSti (ܘܥܒܕ ܠܬܪܥܣܪ) ܗܢܘܢ ܕܐܦ ܫܠܝܚܐ ܫܡܗ ܐܢܘܢ ܀

2 ܫܘܠܛܢܐ] Scribitur inter lin. ܫܘܠܛܢܐ

3 ܠܫܡܥܘܢ] ܠܫܡܥܘܢ

† Et fecit duodecim] Lectio marg. (Et fecit duodecim) Quos et Apoſtolos nominavit.

ܠܒܪܬܘܠܡܝܘܣ. ܘܠܡܬܬܝܘܣ[1]. ܘܠܬܐܘܡܐ. ܘܠܝܥܩܘܒ ܗܘ
ܕܚܠܦܝܘܣ. ܘܠܬܕܝܘܣ. ܘܠܫܡܥܘܢ ܗܘ ܩܢܢܝܐ:
ܘܠܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ. ܗܘ ܕܐܦ ܐܫܠܡܗ. ܘܐܬܝܢ ܠܒܝܬܐ. 19
ܘܐܬܟܢܫܘ[2] ܬܘܒ ܟܢܫ̈ܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܗܘܘ ܐܦܠܐ 20
ܠܡܐܟܠ ܠܚܡܐ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ * ܐܢܫܝܢ ܕܝܠܗ: ܢܦܩܘ 21
ܘܐܚܕܘܗܝ[3]. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܐܫܬܢܝ: ܘܣܦܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܡܢ 22
ܐܘܪܫܠܡ ܢܚܬܘ ܗܘܘ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܕܒܥܠܙܒܘܒ ܐܝܬ ܠܗ.
ܘܒܪܫܐ ܕܕܝܘ̈ܐ ܡܦܩ ܕܝܘ̈ܐ. ܘܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ: ܒܡ̈ܬܠܐ 23
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܡܦܩܘ.
ܘܐܢ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ ܥܠ ܢܦܫܗ ܬܬܦܠܓ: ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܠܡܩܡ 24
ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ. ܘܐܢ ܒܝܬܐ ܗܘ ܥܠ ܢܦܫܗ ܢܬܦܠܓ. ܠܐ ܡܫܟܚ 25

* οι παρ αυτου

et Bartholomæum, † et Matthæum, et Thomam, et Jacobum
filium Alphæi, et Thaddæum, et Simonem Cananiten, Et Judam 19
Iſcarioten, qui et tradidit illum. Et veniunt domum. ‡ Et 20
congregatæ ſunt iterum turbæ, adeo ut non poſſent neque panem
comedere. Et quum audiviſſent propinqui ejus, egreſſi ſunt, || et 21
apprehenderunt eum: dicebant enim, quod inſaniret. Et 22
Scribæ qui ab Hieroſolyma deſcenderant, dicebant, Beelzebûl
habet, et per principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Et quum 23
advocaſſet eos, in parabolis dicebat iis: Quomodo poteſt Statanas
Satanem ejicere? Et ſi regnum contra ſeipſum dividatur, non 24
poteſt ſtare regnum illud. Et ſi domus contra ſeipſam dividatur, 25

1 ܘܠܡܬܬܝܘܣ] In margine MSti (ܠܡܬܬܝܘܣ) ܗܘ ܡܟܣܐ

2 ܘܐܬܟܢܫܘ ܬܘܒ ܟܢܫ̈ܐ] ܘܐܬܟܢܫ ܬܘܒ ܗܘ ܟܢܫܐ

3 ܘܐܚܕܘܗܝ] ܠܡܐܚܕܗ

† Et Matthæum] . Lectio marg. (Matthæum) Publicanum.

‡ Et congregatæ ſunt iterum turbæ] Et congregata eſt iterum illa turba.

|| Et apprehenderunt eum] Ad apprehendendum eum.

26 ܠܡܩܡ ܒܝܬܐ ܗܘ. ܘܐܢ ܣܛܢܐ ܩܡ ܗܘ ܥܠ ܢܦܫܗ
27 ܘܐܬܦܠܓ܆ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܩܡ. ܐܠܐ ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ ܠܗ. ¹ܠܐ
ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܡܐܢܘܗܝ ܕܚܣܝܢܐ ²ܠܡܒܙܙܘ ܟܕ ܥܐܠ ܠܒܝܬܗ
ܠܡܒܙܝܘ. ܐܠܐ ܐܢ ܩܕܡܝܬ ܠܚܣܝܢܐ ܢܐܣܘܪ. ܘܗܝܕܝܢ
28 ܒܝܬܗ ܢܒܘܙ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠܗܘܢ
ܚܛܗܐ ܢܫܬܒܩܘܢ ܠܒܢܝܐ ܕܐܢܫܐ܆ ܘܓܘܕܦܐ ܟܠܗܘܢ ܕܐܢ
29 ܢܓܕܦܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܆ ܠܝܬ ܠܗ
ܫܘܒܩܢܐ ܠܥܠܡ. ܐܠܐ ܡܚܝܒ ܐܝܬܘܗܝ ܠܕܝܢܐ ܕܠܥܠܡ܆
30 ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܐܝܬ ܠܗ܀
31 ܐܬܝܢ ܗܟܝܠ ܐܚܐ ܘܐܡܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܟܕ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ܆
32 ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܕܢܩܪܘܢܝܗܝ. ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܚܕܪܘܗܝ ܟܢܫܐ.
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܝܢ. ܗܐ ܐܡܟ ܕܝܠܟ ܘ³ܐܚܝܟ ܠܒܪ ܒܥܝܢ

26 non poteſt ſtare domus illa. Et ſi Satanas ſurrexerit contra
ſeipſum, et diviſus fuerit, non poteſt ſtare, ſed finem habet.
27 † Nemo poteſt vaſa potentis, ingreſſus domum ejus, diripere, niſi
28 prius potentem vinxerit, et tunc domum ejus diripiet. Amen
dico vobis, quod omnia peccata remittentur filiis hominis, et
29 blaſphemiæ quibuſcunque blaſphemaverint: Qui autem blaſphe-
maverit in Spiritum Sanctum, non habet remiſſionem in æternum,
30 ſed reus eſt judicii æterni: Quoniam dicebant, Spiritum impu-
31 rum habet. Veniunt igitur fratres, et mater ejus: et ſtantes
32 foris, miſerunt ad eum, ut vocarent eum. Et ſedebat circa eum
turba: dicunt ei autem, Ecce mater tua, ‡ et fratres tui foris

1 ܠܐ ܐܢܫ] In margine MSti ܐܠܐ (ܠܐ ܐܢܫ)
2 ܠܡܒܙܙܘ] ܡܢ ܒܙܙ
3 ܘܐܚܝܟ] ܘܐܚܘܬܟ (ܘܐܚܝܟ)
† Nemo] Lectio marg. Sed (nemo)
‡ et Fratres tui] (et fratres tui,) Et ſorores tuæ.

ܠܟ. ܘܗܘ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܗܘܐ: ܡܢ ܗܝ ܐܡܝ ܐܘ ܐܝܠܝܢ 33
ܕܝܠܗ ܐܘ ܐܚܝ. ܘܚܪ ܚܪ ܚܕܪܘܗܝ ܒܗܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܠܘܬܗ 34
ܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܚ̈ܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܢܥܒܕ 35
ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ: ܗܢܐ ܐܚܐ ܕܝܠܝ ܘܚܬܐ ܕܝܠܝ ܘܐܡܐ
CAP. IV. ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܘܬܘܒ ܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܠܘܬ ܝܡܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ 1
ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܠܗ ܠܐܠܦܐ ܢܬܒ ܒܝܡܐ.
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܠܘܬ ܝܡܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ.
ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܬ̈ܠܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ 2
ܒܡܠܦܢܘܬܗ ܀ ܫܡܥܘ. ܗܐ ܢܦܩ ܗܘ ܕܙܪܘܥܐ 3
ܠܡܙܪܥ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܙܪܥ: ܗܘ ܡܢ ܢܦܠ ܥܠ 4
ܐܘܪܚܐ: ܘܐܬܝ ܦܪ̈ܚܬܐ ܘܐܟܠܘܗܝ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܦܠ 5
ܥܠ ܫܘܥܐ: ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܐ.
ܘܡܚܕܐ ܝܥܐ: ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ.

quærunt te. Et reſpondens iis, dicebat, Quæ eſt mater mea, aut 33
fratres mei? Et quum circumſpexiſſet in illos qui ſedebant 34
juxta ipſum, dicit, Ecce mater mea, et fratres mei. Qui enim 35
fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et ſoror mea, et mater
CAP. IV. eſt. Et rurſus cœpit docere apud mare: et congregatæ ſunt ad 1
eum turba multa, adeo ut aſcenderet in navigium, *et* ſederet in
mari, et tota turba juxta mare ſuper terram erat. Et docebat eos 2
in parabolis multa, et dicebat iis in doctrina ſua, Audite, ecce, 3
exiit ſator ad ſeminandum. Et factum eſt quum ſeminaret, hoc 4
quidem cecidit juxta viam, et venerunt volucres et comederunt
illud. Aliud autem cecidit ſuper petram, ubi non erat terra multa: 5
et ſtatim germinavit, quoniam non habebat profunditatem terræ.

6 ܡܐ ܕܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ ¹ܐܬܚܡܡ. ܘܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܥܩܪܐ
7 ܝܒܫ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘ̈ܒܐ ܀ ܘܣܠܩܘ ܟܘ̈ܒܐ
8 ܘܚܢܩܘܗܝ ܀ ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܐܪܥܐ
ܛܒܬܐ ܀ ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܦܐܪܐ: ܟܕ ܣܠܩ ܘܪܒܐ ܀ ܘܡܝܬܐ ܗܘܐ ܒܬܠܬܝܢ
9 ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܀ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
10 ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ ²ܢܫܡܥ ܀ ܡܐ ܕܝܢ ܕܗܘܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܫܐܠܘܗܝ
11 ܗܢܘܢ ܕܠܘܬܗ ܥܡ ܬܪ̈ܥܣܪ ܥܠ ܡܬܠܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܀ ܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐ̈ܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܀
12 ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܠܒܪ ܀ ܒܡ̈ܬܠܐ ܟܠܡܕܡ ܗܘܐ ܀ ܕܟܕ ܚܙܝܢ
ܢܚܙܘܢ ܘܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܢܫܡܥܘܢ
ܘܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ. ܕܠܡܐ ܢܬܦܢܘܢ ܘܢܫܬܒܩܘܢ ܠܗܘܢ

6 Quum exortus esset autem sol, † exustum est. Et quia non habe-
7 bat radicem, exaruit. Et aliud cecidit inter spinas, et ascende-
8 runt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. Et
aliud cecidit in terram bonam, et dedit fructum assurgentem et
9 crescentem: et afferebat in triginta, et in sexaginta, et in centum. Et
10 dicebat, Qui habet aures ad audiendum, ‡ audiat. Quum autem
esset solus, interrogaverunt eum illi qui apud eum *erant* cum duo-
11 decim, de parabola. Et dicebat iis, Vobis datum est scire myst-
teria regni Dei: illis autem qui foris *sunt*, in parabolis omnia
12 fiunt: Ut videntes videant, et non videant, et audientes audiant,
et non intelligant: ne quando convertantur, et remittantur iis

1 ܐܬܚܡܡ] In margine MSti ܐܬܚܡܡ ܒܚܘܡܐ ܛܗܪܝܐ

2 ܢܫܡܥ] ܘܗܘ ܕܡܣܬܟܠ ܢܣܬܟܠ ܀

† exustum est] Marg. Exustum est æstu meridiano.

‡ audiat] (audiat.) Et is qui intelligit, intelligat.

13 ܚܛܗ̈ܐ ⁜ ܕܝܠܗܘܢ ✓. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
14 ܠܡܬܠܐ ܗܢܐ܁ ܘܐܝܟܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡ̈ܬܠܐ ܬܕܥܘܢ ܀ ܗܘ ܕܙܪܥ.
15 ܡܠܬܐ ܙܪܥ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܥܠ ܐܘܪܚܐ.
ܐܝܟܐ ܕܡܙܕܪܥܐ ܡܠܬܐ. ܘܐܡܬܝ ܕܫܡܥܝܢ ܡܚܕܐ ܐܬܐ ܣܛܢܐ
16 ܘܫܩܠ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܗܝ ܕܙܪܝܥܐ [1]ܒܠܒ̈ܘܬܗܘܢ ܀ ܘܗܠܝܢ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܗܢܘܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ ܡܙܕܪܥܝܢ: ܗܢܘܢ
ܕܐܡܬܝ ܕܫܡܥܝܢ ܠܡܠܬܐ. ܡܚܕܐ ܒܥܡ ܚܕܘܬܐ ܢܣܒܝܢ
17 ܠܗ. ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܥܩܪܐ ܒܗܘܢ. ܐܠܐ ܕܙܒܢ̈ܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. *ܒܬܪܟܢ ܟܕ ܗܘܬ ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ ܡܛܠ
18 ܡܠܬܐ. ܡܚܕܐ ܡܬܟܫܠܝܢ ܀ ܘܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ
19 ܕܒܝܬ ܟܘ̈ܒܐ ܡܙܕܪܥܝܢ܂ ܗܢܘܢ ܕܠܡܠܬܐ ܫܡܥܝܢ. ܘܝܨܝ̈ܦܘܬܐ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܛܘܥܝܝܘܬܐ ܕܥܘܬܪܐ. ܘܪ̈ܓܝܓܬܐ ܕܥܠ ܫܪܟܐ ܕܥܐܠܝܢ.
20 ܚܢ̈ܩܝܢ ܠܗ ܠܡܠܬܐ. ܘܕܠܐ ܦܐܪܐ ܗܘܝܐ ܀ ܘܗܠܝܢ

13 peccata ⁜ eorum ✓. Et dicit iis, Nescitis parabolam hanc? et
14 quomodo omnes parabolas cognoscetis? Qui seminat, verbum
15 seminat. Hi autem sunt qui juxta viam, ubi seminatur ver-
bum, et quum audierint, statim venit Satanas, et aufert verbum
16 quod seminatum est in † cordibus eorum. Et hi sunt similiter
qui super petram seminantur, qui quum audierint verbum, statim
17 cum gaudio accipiunt illud: Et non habent radicem in se, sed
temporarii sunt: deinde quum facta est afflictio aut persequutio
18 propter verbum, statim offenduntur. Et hi sunt qui inter spinas
19 seminantur, qui verbum audiunt, Et solicitudines seculi hujus,
et deceptio divitiarum, et cupiditates quæ in cæteris *rebus*, ingre-
20 dientes suffocant verbum, et sine fructu fit. Et hi sunt qui

1 ܒܠܒ̈ܘܬܗܘܢ] In margine MSti ܒܗܘܢ

† in cordibus eorum] Lectio marg. In ipsis.

ܐܝܠܝܢ ܗܢܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥܘ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܫܡܥܝܢ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܡܩܒܠܝܢ ܠܗ ܘܝܗܒܝܢ ܦܐܪܐ܆ ܒܬܠܬܝܢ
21 ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܫܪܓܐ ܐܬܐ ܕܬܚܝܬ
ܐܣܐܬܐ ܢܬܣܝܡ ܐܘ ܬܚܝܬ ܥܪܣܐ܆ ܠܐ
22 ܗܘܐ ܕܥܠ ܡܢܪܬܐ ܢܬܣܝܡ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܡܕܡ
ܡܟܣܝܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܛܫܝܐ܆ ܐܠܐ ܕܒܓܠܝܐ
23 24 ܢܐܬܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ ܘܐܡܪ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܗܝ ܟܝܠܐ
ܕܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ. ܘܢܬܬܘܣܦ ܠܟܘܢ
25 ܠܫܡܥܝܢ܀ ܠܡܢ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ. ܘܠܡܢ
ܠܗ. ܘܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ. ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ
26 ܡܢܗ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ
27 ܐܝܟ ܕܐܢ ܓܒܪܐ ܢܪܡܐ ܙܪܥܐ ܒܐܪܥܐ. ܘܢܕܡܟ
ܘܢܩܘܡ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܘܙܪܥܐ ܢܥܒ ܘܢܐܪܟ. ܟܕ

in terram bonam ſeminati ſunt, qui audiunt verbum, et accipiunt,
21 et ferunt fructus, in triginta, et in ſexaginta, et in centum. Et
dicebat iis, Num venit lucerna ut ſubter modium ponatur, aut
22 ſubter lectum? Nonne ut ſuper candelabrum ponatur? Non
enim eſt aliquid occultum, quod non manifeſtetur; neque factum
23 eſt abſconditum, ſed ut in palam veniat. Si quis habet aures ad
24 audiendum, audiat. Et dicebat iis, Videte quid audiatis: qua
menſura metimini, metietur vobis, et adjicietur vobis audientibus.
25 Qui enim habet, dabitur ei; et qui non habet, etiam id quod
26 habet, auferetur ab eo. Et dicebat, Sic eſt regnum Dei, quem-
27 admodum ſi homo jaciat ſemen in terram; Et dormiat, et ſur-
gat nocte et die, et ſemen germinet et longum fiat, quum ipſe

* αὐτομάτη ܗܘ ܠܐ ܝܕܥ. *ܗܝ ܡܢ ܢܦܫܗ ܓܝܪ ܐܪܥܐ ܡܦܩܐ ܦܐܪܐ ܠܘܩܕܡܝܬܐ. 28
* εἶτα ܥܣܒܐ. ܒܬܪܟܢ ܫܒܠܐ. ܒܬܪܟܢ* ܚܛܬܐ
* ܡܫܡܠܝܬܐ ܒܫܒܠܐ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܐܫܬܡܠܝ ܗܘ ܦܐܪܐ. 29
ܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܡܓܠܐ. ܡܛܠ ܕܩܪܒ ܚܨܕܐ ÷ ܘܐܡܪ ܗܘܐ. 30
ܠܡܢܐ ܢܕܡܝܘܗ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܘ [1] ܠܐܝܕܐ ܦܠܐܬܐ
[2] ܢܦܠܐܬܝܗ. ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܗܝ ܕܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ ܥܠ 31
ܐܪܥܐ ÷ ܙܥܘܪܬܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܘܢܐ ܕܥܠ ܐܪܥܐ.
[3] ܘܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ ܣܠܩܐ ܘܗܘܝܐ ܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܪܘܩܐ. 32
ܘܥܒܕܐ ܣܘܟܐ ܪܘܪܒܐ ÷ ܐܝܟ ܕܢܫܟܚܘܢ ܠܡܓܢ ܬܚܝܬ ܛܠܠܗ
ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ÷ ܘܒܡܬܠܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܣܓܝܐܐ 33
ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܡܠܬܐ ÷ ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܡܥ.

nescit. Ex seipsa terra fert fructum, primum herbam, de- 28
inde spicam, deinde triticum plenum in spica. Quum autem 29
impletus fuerit fructus, statim mittit falcem, quoniam appro-
pinquavit messis. Et dicebat, Cui assimilabimus regnum Dei ? 30
aut † quanam parabola ‡ comparabimus illud ? Sicut granum est 31
sinapis, quod quum seminatum fuerit in terra, minus est omni-
bus seminibus quæ *sunt* in terra : || Et quum seminatum fuerit, 32
ascendit, et fit majus omnibus oleribus, et facit ramos magnos,
ita ut possint sub umbra ejus volucres cœli habitare. Et talibus 33
parabolis multis loquebatur iis sermonem, prout poterant audire.

1 ܠܐܝܕܐ ܦܠܐܬܐ] In margine MSti ܐܝܟܢܐ
2 ܢܦܠܐܬܝܗ] ܢܣܝܡܝܗ.
3 ܘܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ] ܘܡܐ ܕܪܒܬ

† quanam parabola] Lectio marg. Quomodo.
‡ comparabimus illud] Proponemus illud.
|| Et quum seminatum fuerit] Et quum creverit.

34 ܣܛܪ ܕܝܢ ܡܢ ܦܠܐܬܐ. ܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀ ܠܚܘܕܝܗܝܢ
35 ܕܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܪܐ ܗܘܐ ܟܠܗܝܢ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
36 ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ. ܢܥܒܪ ܠܗ ܠܥܒܪܐ. ܘܟܕ
ܫܒܩܘ ܠܟܢܫܐ. ܕܒܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
37 ܒܐܠܦܐ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܕܝܢ ܐܠܦܐ ܐܝܬ ܗܘܝ ¹ܥܡܗ. ܘܗܘܐ
*ܥܠܥܠܐ ܕܪܘܚܐ ܪܒܬܐ. ܓܠܠܐ ܕܝܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܒܐܠܦܐ ܐܝܟܢܐ * λαιλαψ
38 ܕܟܒܪ ²ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܘ ܒܚܪܬܗ
ܕܐܠܦܐ. ܥܠ ܒܣܕܝܐ ܕܡܟ ܗܘܐ. ܘܡܥܝܪܝܢ ܠܗ
39 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܟ ܕܐܒܕܝܢ. ܘܟܕ
ܩܡ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܐܡܪ ܠܝܡܐ. ܫܬܩ. *ܒܚܒܘܫ ܐܝܬ. * πεφιμωσο
40 ܘܫܠܝܬ ܪܘܚܐ. ܘܗܘܬ *ܫܠܝܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ * γαληνη
ܕܚܠܝܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܟܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ.

34 Abſque autem parabolis non loquebatur iis : privatim autem diſ-
35 cipulis ſuis ſolvebat omnia. Et dicebat iis illo die, quum eſſet
36 veſpera, Tranſeamus in ulteriorem ripam. Et quum dimiſiſſent
turbam, accipiunt eum ut erat in navigio: et alia vero navigia
37 erant † cum eo. Et factus eſt turbo venti magnus, fluctus autem
38 injiciebant in navigium, ita ut jam ‡ impleretur. Et erat ipſe in
poſteriore ejus parte, ſuper cervicali dormiens: et excitant eum, et
39 dicunt ei, Magiſter, non curæ eſt tibi quod perimus? Et quum
ſurrexiſſet, objurgavit ventum, et dixit mari, Sile, obmuteſce.
40 Et quievit ventus, et facta eſt tranquillitas magna. Et dix-
it iis, Quid timidi eſtis ita? quomodo non habetis fidem?

1 ܥܡܗ] In margine MSti ܥܡܗܘܢ

2 ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ] ܐܠܦܐ (ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ)

† cum eo] Lectio marg. Cum iis.

‡ impleretur] (impleretur) Navigium.

ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܠܘܬ ܚܕܕܐ܂ ܡܢܘ ܐܪܐ 41
CAP. V. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܕܐܦ ܪܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ܂ ܘܐܬܐ[1] 1
ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ[2]܆ ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܐܠܦܐ܂ 2
ܡܚܕܐ ܦܓܥ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܒܪܢܫܐ ܕܐܝܬ ܒܗ
ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ܂ ܗܘ ܕܡܥܡܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܒܝܬ ܩܒܘܪܐ܂ 3
ܘܐܦ ܠܐ ܒܫܫܠܬܐ ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܐܣܪܗ܂ ܡܛܠ ܕܗܘ 4
ܒܙܒܢܝ ܣܓܝܐܐ ܒܥܘܛܠܐ ܘܒܫܫܠܬܐ ܐܣܝܪ ܗܘܐ܆ ܘܐܬܦܣܩܘ
ܡܢܗ ܫܫܠܬܐ܂ ܘܥܘܛܠܐ ܐܬܬܒܪܘ܂ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
ܠܡܟܒܫܘܗܝ܂ ܘܒܟܠܙܒܢ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ܆ ܒܒܝܬ 5
ܩܒܘܪܐ ܘܒܛܘܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܟܕ ܩܥܐ܆ ܘܡܦܣܩ ܗܘ
ܠܗ ܒܟܐܦܐ܂ ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܝܗܝ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܆ 6

Et timuerunt timore magno, et dicebant alii ad alios, Quisnam 41
CAP. V. hic eſt, quod ventus et mare obediunt ei. † Et venit in ulterio- 1
rem ripam maris, in regionem ‡ Gadaræorum. Et quum egreſſus 2
eſſet e navigio, ſtatim occurrit ei e loco ſepulchrorum homo in
quo erat ſpiritus impurus: Qui habitationem habebat in loco 3
ſepulchrorum, et neque catenis nemo poterat vincire eum:
Quoniam ipſe temporibus multis compedibus et catenis vinctus 4
fuiſſet, et diſcerptæ fuiſſent ab eo catenæ, et compedes contritæ
fuiſſent: et nemo poterat domare eum. Et omni tempore nocte et 5
die in loco ſepulchrorum et in montibus erat, clamans, et conci-
dens ſeipſum lapidibus. Quum autem vidiſſet Jeſum a longe, 6

1 ܘܐܬܐ] In margine MSti ܘܐܬܘ

2 ܕܓܕܪܝܐ] ܕܓܪܓܘܣܝܐ

† Et venit] Lectio marg. Et venerunt.

‡ Gadaræorum] Gerguſæorum.

7 ܪܗܛ ܘܣܓܕ ܠܗ. ܘܟܕ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܐܡܪ. ܡܢܐ ¹ܠܝ
ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ²ܡܪܝܡܐ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܠܐܠܗܐ.
8 ܠܐ ܬܫܢܩܝܢܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ. ܦܘܩ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܡܢ
9 ܒܪܢܫܐ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ. ܡܢܐ ܫܡܟ. ܘܐܡܪ ܠܗ
10 ܠܓܝܘܢ ܫܡܐ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܢ. ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ
11 ܠܗ ܣܓܝܐܬܐ. ܕܠܐ ܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ³ܟܘܪܐ. ܐܝܬ
12 ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܥܕܪܐ ܪܒܐ ܕܚܙܝܪܐ ܕܪܥܝܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ. ܘܐܬܟܫܦܘܗܝ
ܟܠܗܘܢ ܫܐܕܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܫܕܪ ܠܢ ܠܚܙܝܪܐ ܐܝܟܢܐ
13 ܕܒܗܘܢ ܢܥܘܠ. ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ ܡܚܕܐ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ
ܪܘܚܐ ܗܠܝܢ ܛܢܦܬܐ. ܥܠܘ ܒܚܙܝܪܐ. ܘܪܗܛܬ ܗܝ
ܥܕܪܐ ܥܠ ܫܩܝܦܐ ܠܝܡܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܐܝܟ

7 cucurrit, et adoravit eum: Et quum clamasset voce magna, dicit,
Quid † nobis et tibi, Jesu Fili Dei ‡ excelsi? adjuro te *per* Deum,
8 ne torqueas me. Dicebat ei enim, Exi spiritus impure ab ho-
9 mine. Et interrogabat eum, Quod nomen *est* tibi? Et dicit ei,
10 Legio nomen *est* mihi, quia multi sumus. Et precabatur eum
11 multa, ut ne mitteret eos extra regionem. Erat autem ibi grex
12 magnus porcorum pascens apud montem. Et precati sunt eum om-
nes dæmones, dicentes, Mitte nos in porcos ut in eos introeamus.
13 Et permisit iis statim Jesus. Et quum egressi essent Spiritus im-
puri, introierunt in porcos: et cucurrit grex per rupem in mare,

1 ܠܝ] In margine MSti ܠܢ
2 ܡܪܝܡܐ ܚܝܐ
3 ܟܘܪܐ ܗ̄ ܐܬܪܐ
† nobis] Lectio marg. Mihi.
‡ excelsi] Viventis.

14 ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ܆ ܘܡܬܚܢܩܝܢ ܗܘܘ ܒܝܡܐ. ܘܗܠܝܢ ܕܪܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܚܙܝܪ̈ܐ ܥܪܩܘ. ܘܐܘܕܥܘ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܘܒܩܘܪ̈ܝܐ. ܘܐܬܘ ܠܡܚܙܐ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܣܘܥܪܢܐ ܕܗܘܐ.
15 ܘܐܬܝܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܆ ܘܚܙܝܢ ܠܗܘ ܕܕܝܘܢܐ ܗܘܐ܆ ܟܕ ܝܬܒ
ܘܠܒܝܫ ܘܡܫܦܝܐ ܡܕܥܗ: ܠܗܘ ܕܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܓܝܘܢ܆ ܘܕܚܠܘ.
16 ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܚܙܘ: ܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܕܕܝܘܢܐ
17 ܗܘܐ. ܘܥܠ ܗܠܝܢ ܚܙܝܪ̈ܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܒܥܐ ܡܢܗ ܠܡܥܒܪ ܡܢ ܬܚܘܡܗܘܢ
18 ܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ܆ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ
19 ܠܗ ܗܘ ܕܕܝܘܢܐ[1] ܗܘܐ܆ ܕܥܡܗ ܢܗܘܐ. ܘܠܐ ܫܒܩܗ.
ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܙܠ ܠܒܝܬܟ ܠܘܬ ܕܝܠܟ܆
ܘܐܫܬܥܐ ܠܗܘܢ ܟܡܐ ܕܡܪܝܐ ܥܒܕ ܠܟ܆ ܘܐܬܪܚܡ
20 ܥܠܝܟ. ܘܐܙܠ ܘܫܪܝ ܡܟܪܙ ܒܥܣܪ ܡܕܝܢ̈ܢ: ܟܡܐ ܕܥܒܕ

14 (erant enim quasi duo millia) et suffocabantur in mari. Et qui
pascebant porcos fugerunt, et nunciaverunt in civitatem, et in
15 agros. Et venerunt videre quid esset id quod factum est. Et ve-
niunt ad Jesum, et vident eum qui dæmoniacus fuerat, sedentem,
et vestitum, et sana mente præditum, illum *inquam* qui habuerat
16 Legionem: et timuerunt. Et narraverunt illis ii qui viderant,
quomodo factum esset illi qui dæmoniacus fuerat, et de porcis.
17 18 Et cœperunt rogare eum abire de finibus eorum. Et quum
ascendisset navigium, rogabat eum ille † qui dæmoniacus fuerat,
19 ut cum eo esset. Et non permisit ei, sed dixit ei, Abi domum
tuam ad tuos, et renuncia iis omnia quæ Dominus fecit tibi, et
20 misertus est tui. Et abiit, et cœpit prædicare in Decapoli omnia

1 ܕܐܬܕܝܘܢ] In margine MSti ܕܐܬܐܣܝ

† qui dæmoniacus fuerat] Lectio marg. Qui sanatus fuerat.

21 ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ
ܝܫܘܥ ܒܐܠܦܐ ܬܘܒ ܠܥܒܪܐ܆ ܐܬܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܟܢܫܐ
22 ܣܓܝܐܐ܆ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܠ ܝܡܐ ܀ ܘܗܐ ܐܬܐ ܚܕ ܡܢ
ܪ̈ܝܫܝ ܟܢܘܫܬܐ ܕܫܡܗ ܐܝܐܝܪܘܣ. ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܢܦܠ
23 ܥܠ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܆ ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܣܓܝܐܬܐ ܟܕ ܐܡܪ܆
ܕܒܪܬܐ ܕܝܠܝ܆ ܐܚܪܝܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗ. ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܬܐܬܐ ܬܣܝܡ ܠܗ
24 ܐܝ̈ܕܝܟ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܦܪܩ ܘܬܚܐ ܀ ܘܐܙܠ ܥܡܗ. ܘܢܩܦ
25 ܗܘܐ ܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܚܒܨܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܘܐܢܬܬܐ ܐܝܬ
26 ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܒܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܐ ܫ̈ܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ܆ ܘܣܓܝܐܬܐ
ܚܫܬ ܡܢ ܣܓܝܐܐ ܐܣܘ̈ܬܐ܆ ܘܐܘܒܕܬ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ܆ ܟܕ
27 ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܬܥܕܪܬ܆ ܐܠܐ ܡܘܣܦܐ ܠܗܝ ܕܒܫܐ ܐܬܬ܇ ܟܕ ܫܡܥܬ
ܥܠ ܝܫܘܥ܇ ܐܬܬ ܒܟܢܫܐ ܡܢ ܒܣܬܪܗ܆ ⸗ܘ ܢܓܥܬ ܒܢܚܬܗ

21 quæ feciſſet ei Jeſus: et omnes mirabantur. Et quum tranſiviſſet
Jeſus in navigio rurſus in ulteriorem ripam, congregatæ ſunt ad
22 eum turba multa; et erat juxta mare. Et ecce venit quidam ex
principibus ſynagogæ, cujus nomen *erat* Jaïrus: et quum vidiſſet
23 eum, procidit ad pedes ejus. Et precabatur eum multa, dicens,
Filia mea † extreme habet: *rogo* ut venias *et* imponas ei manus
24 tuas, ut ſervetur: et vivet. Et abiit cum eo, et ſequebatur eum
25 turba multa, et comprimebant eum. Et mulier quædam erat in
26 fluxione ſanguinis annos duodecim, Et multa perpeſſa fuerat a
multis medicis, et inſumpſerat quicquid erat ſibi, quum et nihil
27 adjuta fuiſſet, ſed magis in deterius veniſſet. Quum audiviſſet de
Jeſu, venit in turba a tergo ejus, ⸗ et ⸔ tetigit veſtimentum

1 ܐܚܪܝܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗ] In margine MSti εσχατως.
ܐܚܪܝܐܝܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܒܡܘܪܥܐ ܐܚܪܝܐ ܕܡܘܬܐ ܀

† extreme habet] Marg. i. e. *Eſt* in languore extremo mortis.

ܕܝܠܗ. ܐܡܪܐ ܗܘܬ ܓܝܪ: ܕܐܦܢ ܒܢܚ̈ܬܐ ܕܝܠܗ ܓܫܡܬ ܐܢܐ 28
ܡܫܬܘܙܒܐ ܐܢܐ. ܘܡܚܕܐ ܝܒܫܬ ܡܒܘܥܐ ܕܕܡܗ. ܘܝܕܥܬ 29
ܒܦܓܪܗ ܕܐܬܐܣܝܬ ܡܢ ܡܚܘܬܐ. ܘܡܚܕܐ ܝܫܘܥ ܟܕ ܝܕܥ ܗܘ 30
ܒܗ ܒܚܝܠܐ ܕܡܢܗ ܢܦܩ: ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܟܢܫܐ ܐܡܪ ܗܘܐ.
ܡܢܘ ܓܫܡ ܒܢܚ̈ܬܐ ܕܝܠܝ: ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ: 31
ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܟܢ̈ܫܐ ܕܚܒܨܝܢ ܠܟ: ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܡܢܘ ܓܫܡ
ܒܝ: ܘܡܚܝܪ ܗܘܐ ܠܡܚܙܐ ܠܗܝ ܕܗܕܐ ܥܒܕܬ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ 33 32
ܟܕ ܕܚܠܐ ܘܪ̈ܬܝܬܐ ܕܝܕܥܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܕܗܘܐ ܠܗ: ܐܬܬ ܘܢܦܠܬ
ܩܕܡܘܗܝ: ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܟܠܗ ܫܪܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ # ܝܫܘܥ ✓ ܐܡܪ 34
ܠܗ. ܒܪܬܝ. ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ. ܐܙܠܝ ܒܫܝܢܐ.
ܘܗܘܝ ܚܠܝܡܐ ܡܢ ܡܚܘܬܟܝ: ܥܕܟܝܠ ܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: 35
ܐܬܝܢ ܡܢ ܗܘ ܕܪܫܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܒܪܬܟ ܡܝܬܬ.
ܡܢܐ ܬܘܒ ܡܥܣܩ ܐܢܬ ܠܡܠܦܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܚܕܐ ܟܕ 36

ejus. Dicebat enim, Etiamſi veſtimenta ejus tetigero, ſervabor. 28
Et ſtatim exaruit fons ſanguinis ejus, et ſenſit in corpore ſuo, 29
quod ſanata eſſet a flagello. Et ſtatim Jeſus quum cognoviſſet 30
in ſeipſo virtutem quæ ex ipſo exierat, converſus ad turbam, di-
cebat, Quis tetigit veſtimenta mea? Et dicebant ei diſcipuli 31
ejus, Vides turbas comprimentes te, et dicis, Quis tetigit me? Et 32
circumſpiciebat videre illam quæ hoc fecerat. Mulier autem 33
timens et tremens, ſciens id quod factum eſſet in ſe, venit et pro-
cidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. Ipſe autem # Jeſus✓ 34
dixit ei, Filia mea, fides tua ſervavit te; abi in pace, et eſto
ſana a flagello tuo. Adhuc dum ipſe loqueretur, veniunt *qui-* 35
dam a principe ſynagogæ, dicentes; Filia tua mortua eſt, quid
amplius vexas magiſtrum? Ipſe autem Jeſus ſtatim, quum 36

ܫܡܥ ܠܡܠܬܐ ܕܡܬܐܡܪܐ܂ ܐܡܪ ܠܗܘ ܪܫ ܟܢܘܫܬܐ.
37 ܠܐ ܬܕܚܠ. ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܐܢܫ ܠܡܬܢܩܦܘ
ܠܗ܂ ܐܠܐ ܐܢ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ
38 # ܕܝܥܩܘܒ ✓. ܘܐܬܐ ܠܒܝܬܗ ܕܪܫ ܟܢܘܫܬܐ ܘܚܙܐ
39 ܕܪܗܛܝܢ ܘܒܟܝܢ ܘܡܝܠܠܝܢ ܣܓܝܐܬܐ܂ ܘܟܕ ܥܠ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܪܗܛܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܒܟܝܢ. ܛܠܝܬܐ ܠܐ ܡܝܬܬ.
40 ܐܠܐ ܕܡܟܝܐ ܗܝ. ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܗܘ ܕܝܢ # ܝܫܘܥ ✓
ܟܕ ܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ܂ ܕܒܪ ܠܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ ܘܠܗܢܘܢ
ܕܥܡܗ. ܘܥܐܠ ܠܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗ ܗܘܬ ܛܠܝܬܐ. ܕܪܡܝܐ.
41 ܘܟܕ ܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܛܠܝܬܐ. ܐܡܪ ܠܗ. *ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ. ܗܝ *ταλιθα κουμι
ܕܐܝܬܝܗ ܕܡܬܦܫܩܐ܂ ܥܠܝܡܬܐ ܠܟܝ ܐܡܪ ܐܢܐ
42 ܩܘܡܝ. ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ ܥܠܝܡܬܐ ܘܡܗܠܟܐ ܗܘܬ. ܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ ܓܝܪ ÷ ܒܪܬ ✓ ܫܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܬܕܡܘܪܬܐ

audiviſſet ſermonem dictum, dicit principi ſynagogæ, Ne metuas,
37 ſolummodo crede. Et non permiſit nemini ſequi eum, niſi Petro,
38 et Jacobo, et Johanni fratri ejus # Jacobi ✓. Et venit in domum
principis ſynagogæ, et videt quod tumultuarentur, et flerent, et
39 ejularent multa. Et quum ingreſſus eſſet, dicit iis, Quid tu-
40 multuamini et fletis? puella non mortua eſt, ſed dormit. Et de-
ridebant eum: ipſe autem # Jeſus ✓ quum ejeciſſet omnes, aſſumit
patrem puellæ et matrem ejus, et illos qui ſecum *erant*, et ingre-
41 ditur ubi erat puella jacens. Et quum apprehendiſſet manum
puellæ, dicit ei, Talitha cumi; quod eſt interpretatum, Puella
42 (tibi dico) ſurge. Et ſtatim ſurrexit puella, et ambulabat: erat
enim ÷ filia ✓ annorum duodecim; et mirati ſunt admiratione

ܪ̈ܒܬܐ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܕܥ ܗܕܐ. ܘܐܡܪ 43
CAP. VI. ܠܡܬܝܗܒܘ ܠܗ ܠܡܐܟܘܠܐ ✤ ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܬܐ[1] ܠܐܬܪܐ 1
ܕܐܒܗ̈ܘܗܝ. ܘܢܩܦܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܫܒܬܐ ⁘ 2
ܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܒܟܢܘܫܬܐ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܕܫܡܥܘ ܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ⁘ ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܗܢܐ ܗܠܝܢ
ܘܡܢܐ ⁘ ܚܟܡܬܐ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ ⁘ ܕܐܦ ܚܝ̈ܠܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ
ܗܘܝܢ ⁘ ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܘ ܢܓܪܐ ܒܪܗ ܕܡܪܝܡ. ܐܚܘܗ ܕܝܢ ܕܝܥܩܘܒ 3
ܘܕܝܘܣܐ ܘܕܝܗܘܕܐ ܘܕܫܡܥܘܢ ⁘ ܘܠܐ ܗܐ ܐܚ̈ܘܬܗ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܪܟܐ ܠܘܬܢ ⁘ ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ⁘ ܕܠܐ ܐܝܬ ܢܒܝܐ 4
ܫܝܛ ⁘ ܐܠܐ ܒܡܕܝܢܬܗ ⁘ ܘܒܝܬ ܐܚ̈ܝܢܘܗܝ
ܘܒܒܝܬܗ. ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܬܡܢ ܐܦܠܐ ܚܕ 5
ܚܝܠܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܪ̈ܝܗܐ ܙܥܘܪ̈ܐ ܟܕ ܣܡ ܐܝ̈ܕܘܗܝ

magna. Et præcepit iis multa, ut nemo ſciret id; et dixit dari 43
CAP. VI. illi ad comedendum. Et egreſſus eſt illinc, et venit in regionem 1
parentum ejus et ſequuntur eum diſcipuli ejus. Et quum eſſet 2
ſabbathum, cœpit docere in ſynagoga: et multi qui audiverunt, admirabantur ſuper doctrina ejus, dicentes, Unde huic hæc? et quæ eſt ſapientia quæ data eſt ei, ut etiam virtutes tales per manus ejus fiant?
Nonne hic eſt faber, filius Mariæ, frater autem Ja- 3
cobi, et Joſe, et Judæ, et Simonis? Et nonne ſunt ſorores ejus hic apud nos? Et offendebantur in illo.
Dicebat iis autem Je- 4
ſus, Non eſt propheta inhonoratus, niſi in patria ſua, et inter cognatos ſuos, et in domo ſua.
Et non poterat illic ne unam qui- 5
dem virtutem facere, niſi ægrotos paucos, quum poſuiſſet ſuper

1 ܘܐܬܐ] In margine MSti ܐܬܐ

6 ܐܝܕ̈ܘܗܝ ܐܣܝ. ܘܡܬܕܡܪ ܗܘܐ ܡܛܠ ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀
7 ܘܡܟܪܟ ܗܘܐ ܒܩܘܪ̈ܝܐ ܕܚܕܪ ܚܕܪ ܟܕ ܡܠܦ܀ ܘܩܪܐ ܠܘܬܗ
ܠܬܪܥܣܪ̈ܐ. ܘܫܪܝ ܠܡܫܕܪܘ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ ܬܪܝܢ. ܘܝܗܒ ܗܘܐ
8 ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪ̈ܘܚܐ ܛܢ̈ܦܬܐ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܕܠܐ
ܢܫܩܠܘܢ ܠܐܘܪܚܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܚܘܛܪܐ ܒܠܚܘܕ. ܠܐ *ܡܘܙܠܬܐ. * πήραν
9 ܠܐ ܠܚܡܐ. ܠܐ ܢܚܫܐ ¹ܒܐܣܪܐܬܐ ⁼ܕܝܠܗܘܢ.✓. ܐܠܐ ܕܢܣܐܢܘܢ
10 ܡܣܢ̈ܐ. ܘܠܐ ܢܠܒܫܘܢ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝ̈ܢܝܢ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
ܠܐܝܟܐ ܕܐܢ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܝܬܐ. ܬܡܢ ܩܘܘ ܥܕܡܐ ܕܢܦܩܝܢ
11 ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܬܡܢ܀ ²ܘܟܠ ܕܠܐ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ. ܘܠܐ ܢܫܡܥܘܢ
ܠܡ̈ܠܝܟܘܢ. ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܬܡܢ. ܢܦܨܘ
ܠܥܦܪܐ *ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ: * χοῦν
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܢܝܚ ܗܘܐ ܠܣܕܘܡ ܐܘ

6 eos manus ſuas, ſanavit. Et mirabatur propter incredulitatem
7 eorum: et circuibat vicos in circuitu, docens. Et vocat ad ſe
duodecim, et cœpit mittere eos binos: et dedit iis poteſtatem
8 adverſus ſpiritus impuros. Et præcepit ut nihil acciperent ad
iter, niſi virgam tantum: non peram, non panem, non æs in
9 zona ⁼ ſua ✓, Sed ut calcearent ſandalia, neque induerent duas
10 tunicas. Et dicebat iis, Ubicunque introieritis in domum,
11 illic manete uſquedum exeatis illinc. † Et quicunque non
receperint vos, neque audierint ſermones veſtros, quum egredie-
mini illinc, excutite pulverem, qui *erit* ſub pedibus veſtris, in
teſtimonium illis: Amen dico vobis, magis erit tolerabile So-

1 ܒܐܣܪܐܬܐ] In margine MSti ܒܚܨܝܗܘܢ ܐܘܕܐ ܢܚܫܐ
2 ܘܟܠ ܕܐܬܪܐ ܕܠܐ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ] ܘܟܠ ܐܬܪ ܕܠܐ ܢܩܒܠܟܘܢ

† et quicunque non receperint vos] Lectio marg. Et quicunque locus non receperit vos.

ܠܥܡܘܪܝܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܀ ܘܟܕ ܢܦܩܘ 12
ܡܟܪܙܝܢ¹ ܗܘܘ ܕܢܬܬܘܒܘܢ ܀ ܘܫܐܕܐ ܣܓܝܐܐ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ. 13
ܘܡܫܝܢ ܗܘܘ ܒܡܫܚܐ ܠܣܓܝܐܐ ܟܪܝܗܐ. ܘܡܐܣܝܢ
ܗܘܘ ܀ ܘܫܡܥ ܡܠܟܐ ܗܪܘܕܝܣ ܀ ܓܠܝܐ ܓܝܪ ܗܘܐ ܗܘܐ ܠ 14
ܫܡܐ ܕܝܠܗ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܡܥܡܕ ܗܘܐ ܡܢ
ܡܝ̈ܬܐ ܩܡ. ܘܡܛܠܗܕܐ ܚܝ̈ܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ ܀ ܐܚܪ̈ܢܐ 15
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ²ܕܐܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ. ܕܢܒܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܀ ܟܕ 16
ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܝܣ ܐܡܪ. ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܐܢܐ ܦܣܩܬ
ܪܫܗ. ³ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܀
ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܝܣ. ܫܕܪ ܘܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ. 17

domæ aut Gomorræ in die judicii, quam civitati illi. Et quum 12
egreffi effent, † prædicabant ut refipifcerent *homines*. Et dæmo- 13
nia multa ejiciebant; et ungebant oleo multos ægrotos, et fana-
bant *eos*. Et audivit rex Herodes, (manifeftum enim factum 14
erat nomen ejus) et dicebat, Johannes qui baptizabat, a mor-
tuis furrexit, et propter hoc virtutes operantur in eo. Alii au- 15
tem dicebant, quod ‡ Elias eft; alii autem dicebant, quod Pro-
pheta eft; aut quafi unus ex prophetis. Quum audiviffet autem 16
Herodes, dixit, Johannes, cujus amputavi caput, || hic eft; ipfe
furrexit a mortuis. Ipfe enim Herodes miferat, et apprehenderat 17

1 ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti ܐܟܪܙܘ
2 ܕܐܠܝܐ] ܕܗܘ ܢܒܝܐ
3 ܗܢܐ] ܗܘ

† prædicabant] Lectio Marg. Prædicaverunt.
‡ Elias] (Elias) Propheta.
|| hic] Ipfe.

ܘܐܣܪܗ ܗܘܐ ܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܀ ܡܛܠ * ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܗ * ἡρωδιάδα
18 ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ ܕܠܗ ܢܣܒܗ ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܝܘܚܢܢ ܠܗܪܘܕܝܣ ܀ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܗܘܐ ܠܟ ܐܢܬܬܗ ܕܐܚܘܟ
19 ܐܝܕܐ . ܗܝ ܕܝܢ ܗܪܘܕܝܐ * ܡܬܚܡܬܐ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ . ܘܨܒܝܐ * ἐνεῖχεν
20 ܗܘܬ ܠܡܩܛܠܗ ܘܠܐ ܡܨܝܐ ܗܘܬ . ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܝܣ ܀
ܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܀ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܠܗ ¹ ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ ܘܩܕܝܫܐ
ܘܢܛܪ ܗܘܐ ܠܗ . ܘܟܕ ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܗ . ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ .
21 ܘܒܣܝܡܐܝܬ ܠܗ ܫܡܥ ܗܘܐ . ܘܟܕ
ܗܘܐ ܝܘܡܐ ܡܥܕܢܐ ܀ ܟܕ ܗܪܘܕܝܣ ܒܡܘܠܕܐ * ܕܝܠܗ ܚܫܡܝܬܐ * γενεσίοις
ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܪ̈ܘܪܒܢܘܗܝ : ܘܠܟܠܝܪ̈ܟܐ ܘܠܪ̈ܫܝܢܐ
22 ܘܠܡܩ̈ܕܡܐ ² ܕܓܠܝܠܐ : ܘܟܕ ܥܠܬ ܒܪܬܗ ܕܝܠܗ ܕܗܪܘܕܝܐ
ܘܪܩܕܬ : ܘܫܦܪܬ ܠܗܪܘܕܝܣ ܘܠܣܡܝܟ̈ܐ ܕܥܡܗ ܀ ܐܡܪ

Johannem, et vinxerat eum in domo custodiæ, propter Herodiadem
18 uxorem Philippi fratris sui; quia eam uxorem duxerat. Dicebat
enim Johannes Herodi, Non licet tibi habere uxorem fratris tui.
19 Ipsa autem Herodias irata erat contra eum, et volebat occidere
20 eum, et non poterat. Ipse enim Herodes timebat Johannem, quia
sciebat eum *esse* † virum justum et sanctum, et observabat eum,
et quum audiret eum, multa faciebat, et libenter eum audiebat.
21 Et quum esset dies opportunus, quum Herodes in natalitiis suis
cœnam faceret proceribus suis, et chiliarchis, et primariis
22 ‖ Galilææ: Et introisset filia ipsius Herodiadis, *et* saltasset,
et placuisset Herodi, et accumbentibus cum eo, dixit rex puellæ,

1 ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ] In margine MSti ܢܒܝܐ
2 ܕܓܠܝܠܐ] ܕܡܕܝܢܬܐ

† virum justum] Lectio marg. Prophetam.
‡ Galilææ] Civitatis.

ܡܠܟܐ ܠܛܠܝܬܐ. ܫܐܠܝ ܡܢܝ ܡܕܡ ܕܐܢ ܨܒܝܐ ܐܢܬܝ.
23 ܘܐܝܡܝ ܠܗ̇. ܕܡܕܡ ܕܐܢ ܬܫܐܠܝܢܢܝ ܐܬܠ
24 ܠܟܝ: ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܗ̇ ܕܡܠܟܘܬܝ. ܗܝ ܕܝܢ ܟܕ
ܢܦܩܬ ܐܡܪܐ ܠܐܡܗ̇. ܡܢܐ ܐܫܐܠ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܐ.
25 ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܡܥܡܕ. ܘܟܕ ܥܠܬ ܡܚܕܐ ܒܥܓܠ
ܒܣܘܪܗܒܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ: ܫܐܠܬ ܟܕ ܐܡܪܐ: ܨܒܝܐ ܐܢܐ ܕܬܬܠ
ܠܝ ܡܢܗ ̄ ܕܫܥܬܐ ܥܠ ܦܝܢܟܐ: ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ
26 ܡܥܡܕܢܐ. ܘܟܕ ܟܪܝܘܬܐ ܗܘܐ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܡܘܡܬܐ
ܘܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ: ܠܐ ܨܒܐ ܕܢܣܠܝܗ̇.
27 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܫܕܪ ܡܠܟܐ *ܐܣܦܘܩܠܛܘܪܐ: ܦܩܕ ܠܡܝܬܝܘ *σπεκουλατορα
ܪܫܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ: ܦܣܩܗ ܪܫܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ:
28 ܘܐܝܬܝ ܪܫܗ ܥܠ ܦܝܢܟܐ ܘܝܗܒܗ ܠܛܠܝܬܐ. ܘܛܠܝܬܐ
29 *ܝܗܒܬܗ ܠܐܡܗ̇ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܐܬܘ ܘܫܩܠܘ *εδωκεν
30 ܫܠܕܗ. ܘܣܡܘܗܝ ܒܩܒܪܐ ܀ ܘܐܬܟܢܫܘ ܫܠܝܚܐ ܠܘܬ

Pete a me quodcunque volueris, et dabo tibi. Et juravit ei, 23
Quodcunque a me petieris, dabo tibi, uſque ad dimidium regni
mei. Ipſa autem quum egreſſa eſſet, dixit matri ſuæ, Quid 24
petam ? Ipſa autem dixit, Caput Johannis Baptizantis. Et
quum introiſſet ſtatim cum feſtinatione ad regem, petiit, dicens, 25
Volo ut des mihi ex hac ̄ hora ✓ in patina caput Johannis Bap-
tiſtæ. Et quum triſtitia affectus eſſet rex, propter juramenta, 26
et propter accumbentes cum eo, noluit rejicere eam. Et ſtatim 27
quum miſiſſet rex ſpeculatorem, præcepit afferri caput ejus : ille
autem quum abiiſſet, amputavit caput ejus in domo cuſtodiæ. Et 28
attulit caput ejus in patina, et dedit illud puellæ, et puella dedit
illud matri ſuæ. Et quum audiviſſent diſcipuli ejus, venerunt et 29
ſuſtulerunt cadaver ejus, et poſuerunt illud in ſepulchro. Et 30

ܝܫܘܥ ܀ ܘܐܘܕܥܘܗܝ ܟܠܡܕܡ . ܘܡܕܡ ܕܥܒܕܘ ܘܡܕܡ
31 ܕܐܠܦܘ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܬܘ ܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܚܘܕܝܟܘܢ .
ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ ܘܐܬܬܢܝܚܘ ܩܠܝܠ . ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
ܗܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܘܐܙܠܝܢ ܣܓܝܐܐ ܀ ܘܐܦܠܐ ܠܡܠܥܣ ܣܦܩܝܢ
32 ܗܘܘ ܀ ܘܐܙܠܘ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ ܒܐܠܦܐ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܀
33 ܘܚܙܘ ܐܢܘܢ ܕܐܙܠܝܢ ܀ ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܐ . ܘܒܝܒܫܐ ܡܢ
ܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܀ ܪܗܛܘ ܗܘܘ ܠܬܡܢ ܘܩܕܡܘ
34 ܐܢܘܢ . ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ . ܘܟܕ ܢܦܩ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ .
ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ . ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܥܪܒܐ
ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ . ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܬܐ ܀
35 ܘܟܕ ܗܘܐ ܥܕܢܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܐ ܀ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܡܪܝܢ . ܕܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ ܐܝܬܝܗ ܀ ܘܥܕܢܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܐ .
36 ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܐܢܫܐ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪܝܐ ܕܚܕܪܝܢ ܘܠܟܦܪܢܐ .

congregantur Apoſtoli ad Jeſum, et renunciaverunt ei omnia; et
31 quæ fecerant, et quæ docuerant. Et dixit iis, Venite vos privatim in
locum deſertum, et requieſcite paululum. Erant enim venientes
32 et abientes multi, et ne quidem ad comedendum vacabant. Et
33 abierunt in locum deſertum navigio ſeorſim. Et viderunt eos
abeuntes, et agnoverunt eos multi; et in aridam ex omnibus ci-
vitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos, et congregati
34 ſunt ad eum. Et quum egreſſus eſſet, vidit Jeſus turbam multam;
et miſertus eſt ſuper eos, quoniam erant ſicut oves quibus non eſt
35 paſtor: et incipiebat docere eos multa. Et quum jam tempus
multum eſſet, acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes, Deſer-
36 tus eſt locus, et jam tempus multum. Dimitte eos, ut abeant in
agros qui *ſunt* in circuitu, et in vicos, *et* emant ſibi panes: quid

ܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܠܚܡܐ. ܡܛܠ ܓܝܪ ܕܢܐܟܠܘܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ.
ܗܘ ܕܝܢ ܡܢ ܦܢܝ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܘܠܐ. 37
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܢܐܙܠ ܢܙܒܢ ܒܕܝܢܪ̈ܐ ܡܐܬܝܢ ܠܚܡ̈ܐ. ܘܢܬܠ
ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܠܚܡܐ ܐܝܬ 38
ܠܟܘܢ. ܙܠܘ ܘܚܙܘ. ܘܟܕ ܝܕܥܘ ܐܡܪܝܢ. ܚܡܫܐ. ܘܬܪܝܢ
ܢܘܢܐ. ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܢܣܬܡܟܘܢ ܠܟܠܗܘܢ *ܣܘܡܦܘܣܝܐ ܣܘܡܦܘܣܝܐ 39

*, συμποσια

ܥܠ ܥܣܒܐ ܝܪܘܩܐ. ܘܐܣܬܡܟܘ ܡܣܬܡܟܢܘܬܐ ܡܣܬܡܟܢܘܬܐ. 40
ܡܢ ܡܐܐ ܘܡܢ ܚܡܫܝܢ. ܘܢܣܒ ܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ ܘܬܪܝܢ 41
ܢܘܢܐ. ܘܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ. ܒܪܟ ܘܩܨܐ ܐܢܘܢ ܠܚܡܐ. ܘܝܗܒ
ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܝܡܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܠܗܢܘܢ ܬܪܝܢ ܢܘܢܐ
ܦܠܓ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ 43 42
ܬܪܥܣܪ ܩܘܦ̈ܝܢܐ ܡܠܝܐ ܕܩܨܝܐ. ܘܡܢ ܢܘܢܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ 44
ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܘ ܠܚܡܐ. ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܐ ܀ ܘܡܚܕܐ 45
ܐܠܨ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܡܣܩ ܠܐܠܦܐ. ܘܢܩܕܡܘܢ ܠܥܒܪܐ ܠܘܬ

enim comedant non habent. Ipſe autem reſpondens dixit iis, 37
Date ipſis vos ad comedendum. Et dicunt ei, Ibimus *et* ememus
denariis ducentis panes, et dabimus iis edere ? Ipſe autem dicit 38
iis, Quot panes habetis ? abite et videte. Et quum cognoviſſent,
dicunt, Quinque et duos piſces. Et præcepit iis ut diſcumbere 39
facerent omnes per convivia ſuper fœno viridi. Et diſcubue- 40
runt per diſcubitus, per centum et per quinquaginta. Et accepit 41
illos quinque panes et duos piſces, et quum aſpexiſſet in cœlum,
benedixit et fregit illos panes, et dedit diſcipulis ſuis ut ap-
poneret iis ; et duos piſces diviſit omnibus. Et comede- 42
runt omnes et ſaturati ſunt. Et ſuſtulerunt duodecim cophinos 43
plenos fragmentorum, et de piſcibus. Et erant qui comederant 44
panes, quinque mille viri. Et ſtatim coegit diſcipulos ſuos aſcen- 45
dere in navigium, et præcedere in ulteriorem ripam ad Bethſai-

46 ܨܝܕܐ ÷ ܥܕܡܐ ܕܗܘ ܢܫܪܐ ܠܟܢ̈ܫܐ ÷ ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ. ܐܙܠ
47 ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ ÷ ܘܟܕ ܪܡܫܐ ܗܘܐ. ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܐܠܦܐ
ܒܡܨܥܬܗ ܕܝܡܐ. ܘܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ
48 ܗܘܐ. ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܬܢܩܝܢ ܟܕ ܕܪܝܢ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܪܘܚܐ ܣܘܩܒܠܐ ܠܗܘܢ. ܘܠܘܬ ܡܛܪܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ ܕܠܠܝܐ.
ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ. ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܥܒܪ
49 ܐܢܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ. ܣܒܪܘ
50 ܕܦܢܛܐܣܡܐ* ܐܝܬܘܗܝ. ܘܩܥܘ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܚܙܐܘܗܝ * παντασμα
ܘܐܬܕܠܚܘ ÷ ܘܡܚܕܐ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
51 ܐܬܠܒܒܘ. ܐܢܐ ܐܢܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ÷ ܘܣܠܩ ܠܘܬܗܘܢ ܠܐܠܦܐ.
ܘܫܠܝ ܪܘܚܐ. ܘܛܒ ܡܢ ܝܬܝܪܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ.
52 ܘܡܬܕܡܪܝܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܣܬܟܠܘ ܒܗܘ ܕܠܚ̈ܡܐ. [1]ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ

46 dam, donec ipſe dimitteret turbas. Et quum dimiſiſſet eos,
47 abiit in montem ad orandum. Et quum veſpera eſſet, erat navi-
48 gium in medio maris; et ipſe ſolus in terra erat. Et vidit eos
vexatos in remigando: (erat enim ventus contrarius iis) et circa
cuſtodiam quartam noctis venit ad eos ambulans ſuper mare, et
49 volebat præterire eos. Ipſi autem quum vidiſſent eum ambulan-
tem ſuper mare, putaverunt quod phantaſma eſſet, et exclama-
50 verunt. Omnes enim viderunt eum, et timuerunt. Et ſtatim
locutus eſt cum iis: et dicit, Bono animo eſtote, ego ſum: ne
51 timeatis. Et aſcendit ad eos in navigium: et quievit ventus. Et
52 valde ex abundanti in ſeipſis ſtupebant et mirabantur. Non enim
intellexerunt illud panum: † erat enim cor eorum ſtupidum.

1 ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ] In margine MSti (ܐܝܬܘܗܝ) ܐܠܐ
† erat enim] Lectio marg. Sed (erat)

* πεπωρωμενη 53 ܠܒܗܘܢ *ܡܩܫܝܐ܀ ܘܟܕ ܥܒܪܘ܆ ܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܢܝܣܪ܆ ܘܐܬܪܡܣܝܘ
54 ܘܩܪܒܘ ܠܠܡܐܢܐ܂ ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܐܠܦܐ ܡܚܕܐ
55 ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ܂ ܘܟܕ ܪܗܛܘ ܒܟܠܗ ܦܪܝܟܘܪܐ ܗܝ܆ ܫܪܝܘ
ܠܡܝܬܝܘ ܥܠ ܥܪ̈ܣܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܀
56 ܐܝܟܐ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܬܡܢ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܗܘܐ
ܠܩܘ̈ܪܝܐ ܐܘ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ ܐܘ ܠܐܓܘܪܣܐ܆ ܒܫܘ̈ܩܐ ܣܝܡܝܢ
ܗܘܘ ܠܟܪ̈ܝܗܐ܆ ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܐܦ ܒܟܢܦܐ ܕܡܐܢܐ ܕܝܠܗ ܢܩܪܒܘܢ܂ ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ
CAP. VII. 1 ܕܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܡܬܦܪܩܝܢ ܗܘܘ܀ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܠܘܬܗ
2 ܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ܂ ܘܟܕ ܚܙܘ
ܠܐܢܫܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܝܠܗ ܕܒܐܝ̈ܕܝܐ ܡܫܬܘܬܦܬܐ܆ ܗܢܘ ܕܝܢ
3 ܕܠܐ ܡܫܝ̈ܓܬܐ܆ ܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ ܐܬܪܥܡܘ܂ ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܦܪ̈ܝܫܐ
ܘܟܠܗܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ܆ ܐܢ ܠܐ ¹ܒܦܠܝܛܘܬܐ ܢܫܝܓܘܢ ܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܠܐ ܐܟܠܝܢ܂

53 Et quum tranſiviſſent, venerunt in terram Geniſaret, et perve-
54 nerunt in portum. Et quum egreſſi eſſent e navigio, ſtatim cog-
55 noverunt eum. Et currentes per totam circumjacentem regionem
illam, cœperunt adducere in grabbatis male habentes, ubi audie-
56 bant quod illic eſſet. Et quocunque introibat in vicos, aut in
urbes, aut in agros, in plateis ponebant infirmos, et rogabant
eum, ut tantum fimbriam veſtimenti ejus tangerent: et omnes
CAP. VII. 1 qui tangebant eum, ſervabantur. Et conveniunt ad eum Pha-
2 riſæi, et quidam ex Scribis, qui venerant ab Hieroſolyma. Et
quum vidiſſent quoſdam ex diſcipulis ejus manibus pollutis (hoc
3 eſt autem, illotis) edentes panes, conqueſti ſunt. Phariſæi enim
et omnes Judæi, niſi diligenter laverint manus ſuas, non edunt;

1 ܒܦܠܝܛܘܬܐ] In margine MSti πυγμη ܦܘܓܡܝ܂
ܕܡܦܪܦܪܝܢ ܒܩܘܦܐ ܕܐܝܕܝܗܘܢ

ܟܕ ܐܚܝܕܝܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ. ܘܡܢ ܫܘܩܐ ܐܢ ܠܐ 4
ܢܣܚܘܢ ܠܐ ܐܟܠܝܢ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ. ܗܢܝܢ ܕܩܒܠܘ
ܠܡܐܚܕ܀ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܟܣܐ. ܘܕܩܣܛܐ. ܘܕܡܐܢܐ ܢܚܫܐ.
ܘܕܥܪܣܬܐ܀ ܒܬܪܟܢ ܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܦܪܝܫܐ ܘܣܦܪܐ܆ 5
ܡܛܠ ܡܢܐ ܬܠܡܝܕܝܟ ܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ
ܕܩܫܝܫܐ. ܐܠܐ ܒܐܝܕܝܐ ܠܐ ܡܫܝܓܢ ܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ 6
ܥܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ ܐܫܥܝܐ
ܥܠܝܟܘܢ ܢܣܒܝ ܐܦܐ܆ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ܆ ܗܢܐ ܥܡܐ
ܒܣܦܘܬܗ ܡܝܩܪ ܠܝ܆ ܠܒܗܘܢ ܕܝܢ ܪܚܝܩ
ܡܢܝ. ܣܪܝܩܐܝܬ ܕܝܢ ܕܚܠܝܢ ܠܝ. ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܠܦܢܘܬܐ 7
ܕܦܘܩܕܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܀ ܟܕ ܫܒܩܬܘܢ ܓܝܪ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ܆ 8
ܐܚܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܆ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܩܣܛܐ
ܘܕܟܣܐ ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܐܟܘܬ ܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܀
ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܫܦܝܪ ܡܣܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ܆ 9

4 tenentes traditionem Seniorum: Et a foro *venientes*, nisi abluant
se, non edunt: et alia multa sunt, quæ acceperunt tenere, *nempe*
lotiones poculorum, et sextariorum, et vasorum æneorum, et lec-
5 torum. Deinde interrogabant eum Pharisæi et Scribæ, Quare
discipuli tui non ambulant secundum traditionem Seniorum, sed
6 manibus illotis comedunt panem? Ipse autem respondens dixit iis,
Quod bene prophetavit Esaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est;
Hic populus labiis suis honorat me, cor eorum autem longe abest a
7 me. Frustra autem colunt me, docentes doctrinas mandatorum ho-
8 minum, Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditionem
hominum, *nempe* lotiones sextariorum et poculorum, et alia multa
9 similia hujusmodi facitis. Et dicebat iis, Bene rejicitis mandatum

ܐܠܗܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܛܪܘܢ. ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܐܡܪ: ܕܝܩܪ 10
ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. ܘܗܘ ܕܡܨܚܐ ܒܡܠܬܐ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܒܡܘܬܐ
ܢܡܘܬ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܐܢ ܢܐܡܪ ܒܪܢܫܐ ܠܐܒܐ 11
ܐܘ ܠܐܡܐ. *ܩܘܪܒܢ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ *ܩܘܪܒܢܐ: ܗܘ ܡܐ ܕܡܢܝ
ܡܬܝܬܪ ܐܢܬ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ: ܘܠܐ ܡܕܡ 12
ܠܡܥܒܕ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ. ܟܕ ܡܒܛܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܬܐ 13
ܕܐܠܗܐ: [1]ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܝ ܕܐܫܠܡܬܘܢ. ܘܕܡܝܢ
ܠܗܠܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ: [2]ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܟܠܗ 14
ܟܢܫܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ ܟܠܟܘܢ. ܘܐܣܬܟܠܘ.
ܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬ ܕܠܒܪ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܕܥܐܠ ܠܗ. ܗܘ ܕܡܫܟܚ ܠܡܛܡܐܘ 15

* κορβαν
* δωρον

10 Dei, ut traditionem veſtram ſervetis. Moſes enim dixit, Honora
patrem tuum, et matrem tuam; et qui maledicit patri aut matri,
11 morte moriatur. Vos autem dicitis, Si dixerit homo patri aut ma-
12 tri, Corban (quod eſt, Donum) quodcunque a me lucraberis; Et
13 non amplius ſinitis eum nihil facere patri ſuo, aut matri ſuæ: Irri-
tum facientes ſermonem Dei † per traditionem veſtram quam tra-
14 didiſtis: et ſimilia hujuſmodi multa facitis. ‡ Et quum advocaſſet
omnem turbam, dicebat iis, Audite me omnes vos, et intelligite.
15 Nihil eſt extra hominem, introiens in eum, quod poteſt polluere

1 ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ] In margine MSti (ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ) ܗܝ ܣܟܠܬܐ

2 ܘܟܕ ܩܪܐ] (ܘܟܕ ܩܪܐ) ܬܘܒ

† per traditionem veſtram] Lectio marg. (per traditionem veſtram) Stultam.
‡ Et quum advocaſſet] (Et quum advocaſſet) Iterum.

ܠܗ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܢܦܩܢ ܡܢܗ܆ ¹ܗܢܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܐܢܫܝܢ
16 ܘܡܛܡܝܢ ܠܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥܘ
17 ܢܫܡܥ܀ ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
18 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܡܬܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ²ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܟܠܡܕܡ ܕܡܢ ܠܒܪ ܥܐܠ ܠܒܪܢܫܐ܆ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܛܡܝܘ ܠܗ܆
19 ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܐܠ ܠܠܒܗ܆ ܐܠܐ ܠܟܪܣܗ. ܘܠܕܘܟܬܐ ܕܙܒܠܐ
20 ܢܦܩ. ܟܕ ܡܕܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ܆ ܕܗܘ
21 ܕܡܢ ܒܪܢܫܐ ܢܦܩ܆ ܗܘ ܡܛܡܐ ܠܒܪܢܫܐ. ܡܢ ܠܓܘ
ܓܝܪ ܡܢ ܠܒܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ ܢܦܩܢ. ܓܘܪܐ.
22 ܙܢܝܘܬܐ. ܩܛܠܐ. ܓܢܒܘܬܐ. ܥܠܘܒܘܬܐ. ܒܝܫܘܬܐ. ܢܟܠܐ.

eum: sed quæ egrediuntur ex eo, † illa sunt quæ polluunt homi-
16 17 nem. Si quis habet aures ad audiendum, audiat. Et quum
introisset in domum a turba, interrogabant eum discipuli ejus de
18 parabola. Et dicit iis, Sic etiam vos non intelligentes estis? ‡ Non
intelligitis quod quicquid extrinsecus ingreditur in hominem, non
19 potest polluere eum? Quia non ingreditur in cor ejus, sed
in ventrem ejus, et in locum stercoris exit, purgans omnes
20 escas. Dicebat autem, Quod ex homine egreditur, id polluit
21 hominem. Ab intus enim, ex corde hominum, cogitationes
22 malæ egrediuntur, adulteria, scortationes, cædes, Furta, ava-

1 ܗܢܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܐܢܫܝܢ] In margine MSti (ܗܢܝܢ) ܡܛܡܝܢ (ܠܒܪܢܫܐ)
ܘܡܛܡܝܢ ܒܪܢܫܐ.

2 ܠܐ] (ܠܐ) ܥܕܟܝܠ

† Illa sunt quæ polluunt hominem] Lectio Marg. (Illa) Polluunt (hominem)

‡ Non] Nondum.

ܦܚܙܘܬܐ. ܥܝܢܐ ܒܝܫܬܐ. ܓܘܕܦܐ. ܡܫܬܥܠܝܢܘܬܐ. ܫܛܝܘܬܐ.
23 ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܒܝܫܬܐ: ܡܢ ܠܓܘ ܢܦܩܢ ܘܡܛܢܦܢ
24 ܠܒܪܢܫܐ. [1]ܘܡܢ ܬܡܢ ܟܕ ܩܡ ܐܙܠ ܠܬܚܘܡܐ ܕܨܘܪ
ܘܕܨܝܕܢ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ: ܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܕܥ. ܘܠܐ
25 ܐܫܟܚ *ܠܡܛܫܝܘ: [2]ܡܫܡܥ ܓܝܪ ܐܢܬܬܐ ܡܛܠܬܗ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܒܪܬܗ ܪܘܚܐ ܛܡܐܬܐ: ܘܟܕ ܐܬܬ. ܢܦܠܬ
26 ܥܠ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܚܢܦܬܐ:
ܣܘܪܝܐ ܦܘܢܝܩܝܬܐ ܒܓܢܣܐ: ܘܡܬܟܫܦܐ ܗܘܬ ܠܗ:
27 ܐܝܟܢܐ ܕܫܐܕܐ ܢܦܩ ܡܢ ܒܪܬܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ:
ܫܒܘܩ ܩܕܡܝܬ ܕܢܣܒܥܘܢ ܒܢ̈ܝܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ
ܕܢܣܒ: ܠܚܡܐ ܕܒ̈ܢܝܐ. ܘܠܡܪܡܝܘ ܠܟܠܒ̈ܐ.
28 ܗܝ ܕܝܢ ܥܢܬ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܝܢ. ܡܪܝ. ܐܦ ܓܝܪ ܟܠܒ̈ܐ ܡܢ

* λαθεῖν

ritiæ, malitiæ, dolus, lascivia, oculus malus, blasphemia, superbia,
amentia. Omnia hæc mala ab intus egrediuntur, et polluunt 23
hominem. † Et inde quum surrexisset, abiit in confinia Tyri et 24
Sidonis: et quum ingressus esset domum, nolebat ut quisquam
sciret, et non potuit latere. ‡ Audivit enim mulier de eo, cujus 25
habebat filia spiritum immundum: et quum venisset, procidit ad
pedes ejus, (Erat autem illa mulier gentilis, Syrophœnissa genere) 26
Et rogabat eum ut dæmonium ejiceret ex filia sua. Ipse autum Je- 27
sus dixit ei, Sine prius saturari filios: non enim est bonum accipere
panem filiorum, et projicere canibus. Ipsa autem respondit, et 28
dicit ei, Etiam, Domine: etenim canes sub mensis comedunt de

1 ܘܡܢ ܬܡܢ] In margine MSti (ܡܢ ܬܡܢ) ܕܝܢ
2 ܡܫܡܥ ܓܝܪ ܐܢܬܬܐ] ܐܠܐ ܡܚܕܐ (ܡܫܡܥ ܐܢܬܬܐ)
† Et inde] Lectio marg. (inde) Autem.
‡ Audivit enim mulier] Sed statim (audivit mulier)

29 [illegible] * παιδιων
[illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]
32 [illegible] * μογιλαλον
33 [illegible]
[illegible]
34 [illegible] * εφφαθα
35 [illegible]
36 [illegible]
[illegible]
37 [illegible]
[illegible]

29 micis filiorum. Et dixit ei, Propter hunc ſermonem abi: exiit
30 dæmonium a filia tua. Et quum abiiſſet domum ſuam, invenit
31 dæmonium egreſſum, et filiam ſuam jacentem ſuper lectum. Et
iterum quum egreſſus eſſet de finibus Tyri et Sidonis, venit ad mare
32 Galilææ, per medium finium Decapolis. Et adducunt ad eum ſur-
dum balbutientem, et precantur eum ut ponat ſuper eum manum.
33 Et quum abduxiſſet eum e turba privatim, miſit digitos ſuos in aures
34 ejus: et quum ſpuiſſet, tetigit linguam ejus. Et quum ſuſpexiſſet in
35 cœlum, ingemuit, et dixit ei, Ethphatha, quod eſt, adaperitor. Et
ſtatim adapertæ ſunt ei aures, et ſolutum eſt vinculum linguæ ejus,
36 et loquebatur recte. Et præcepit iis, ut nemini dicerent: Quanto
37 autem ipſe præcipiebat iis, magis amplius prædicabant. Et multo
magis mirabantur, dicentes, Bene omnia facit: et ſurdos facit

Cap. VIII. ܠܡܫܡܥܘ : ܘܠܐ ܡܡܠܠܢܐ ܠܡܡܠܠܘ ⁘ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ . 1
ܟܕ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ ܐܝܬ ܗܘܐ : ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
ܕܢܐܟܠܘܢ : ܟܕ ܩܪܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ 2
ܥܠ ܟܢܫܐ : ܡܛܠ ܕܗܐ ܝܘܡܝܢ ܬܠܬܐ ܩܘܝܘ ܠܘܬܝ ܘܡܟܬܪܝܢ
ܠܡܐܟܠ . ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠܘܢ . ܘܐܢ ܫܪܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ 3
ܨܝܡܐ ܠܒܬܝܗܘܢ ܡܫܬܪܝܢ ܒܐܘܪܚܐ . ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ ܡܢܗܘܢ
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܐܬܘ . ܘܥܢܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ : ܡܢ 4
ܐܝܟܐ ܠܗܠܝܢ ܡܨܐ ܐܢܫ ܗܪܟܐ ܒܡܕܒܪܐ ܠܡܣܒܥܘ : ܠܚܡܐ
ܠܚܡܐ . ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ . ܟܡܐ ܠܚܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ . ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ . 5
ܫܒܥܐ . ܘܦܩܕ ܠܟܢ̈ܫܐ ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ 6
ܐܪܥܐ . ܘܢܣܒ ܗܢܘܢ ܫܒܥܐ ܠܚܡܝܢ : ܘܐܘܕܝ . ܘܩܨܐ .
ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܝܡܘܢ . ܘܣܡܘ
ܠܟܢܫܐ . ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܢܘܢܐ ܩܠܝܠ : ܘܐܦ ܥܠܝܗܘܢ ܒܪܟ 7
ܒܪܟ : ܐܡܪ ܕܢܣܝܡܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ . ܐܟܠܘ ܕܝܢ ܘܣܒܥܘ . ܘܫܩܠܘ 8

Cap. VIII. audire, et mutos loqui. In illis diebus, quum turba valde 1
multa esset, nec haberent quod comederent; quum advocasset
discipulos, dicit iis, Misereor super turbam, quia jam dies tres 2
manent apud me, et non habent quod comedant. Et si dimisero 3
eos jejunos in domos suas, deficient in via: quidam enim ex iis
e longinquo venerunt. Et responderunt ei discipuli ejus, di- 4
centes, Unde illos poterit quis hic in Deserto saturare pane? Et 5
interrogabat eos, Quot panes habetis? Ipsi autem dixerunt, sep-
tem. Et præcepit turbis discumbere super terram. Et quum 6
accepisset illos septem panes, gratias egit, et fregit; et dabat
discipulis suis ut apponerent; et apposuerunt turbæ. Et habe- 7
bant pisciculos paucos: et iis quum benedixisset, dixit ut ap-
ponerent etiam istos. Comederunt autem et saturati sunt: et 8

* Δαλμανουθα

* βλεπετε

9 sustulerunt reliquias fragmentorum septem sportas. Erant autem
10 illi qui comederant, quasi quatuor millia: et dimisit eos. Et
quum ascendisset statim in navigium cum discipulis suis, vene-
11 runt in loca Dalmanutha. Et egressi sunt Pharisæi, et cœpe-
runt disputare cum eo, et quærebant ab eo signum de cœlo, ten-
12 tantes eum. Et ingemuit spiritu suo, dicens, Quid generatio
hæc signum quærit? Amen dico vobis, si dabitur generationi
13 huic signum. Et quum reliquisset eos, ascendit rursum in navi-
14 gium, et abiit in ulteriorem ripam. Et obliti sunt sumere panes:
15 et nisi unum panem non habebant secum in navigio. Et præci-
piebat iis, dicens, Cavete, videte a fermento Pharisæorum, et
16 a fermento Herodis. Et ratiocinabantur ad invicem, dicentes,
17 Quia panes non habemus. Et quum cognovisset Jesus, dixit iis,

ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ܇ ※ ܒܠܒܘ̈ܬܟܘܢ ܙܥܘ̈ܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ↙.
ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆
ܘܠܐ ܡܬܒܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܕܟܝܠ ܡܥܒܝܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
18 ܠܒܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܥܝ̈ܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܐ̈ܕܢܐ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܃
19 ܟܕ ܠܗܠܝܢ ܚܡܫܐ ܠܚ̈ܡܐ ܩܨܝܬ ܠܗܘܢ ܚܡܫܐ ܐܠ̈ܦܝܢ܆
ܟܡܐ ܩܘ̈ܦܝܢܐ ܡܠܝ̈ܐ ܕܩܨ̈ܝܐ ܫܩܠܬܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܪܥܣܪ.
20 ܟܕ ܕܝܢ ܠܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܠܐܪܒܥܐ ܐܠ̈ܦܝܢ܆ ܟܡܐ ܐܣܦܘܪ̈ܝܕܐ
21 ܡܠܝ̈ܐ ܕܩܨ̈ܝܐ ܫܩܠܬܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܫܒܥܐ. ܘܐܡܪ
22 ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܘܐܬܐ
ܠܒܝܬ ܨܝܕܐ܆ ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܣܡܝܐ. ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܆
23 ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܩܘܦ ܒܗ. ܘܟܕ ܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܣܡܝܐ

Quid ratiocinamini † ※ in cordibus veſtris, puſilli fide ↙ quia panes
non habetis ? Nondum intelligitis, neque conſideratis ? adhuc
ſtupidum habetis cor veſtrum ? Oculos habetis, et non videtis ? 18
et aures habetis, et non auditis ? neque memores eſtis ? Quum 19
illos quinque panes fregi illis quinque millibus, quot cophinos
plenos fragmentorum ſuſtuliſtis ? Dicunt ei, Duodecim. Quum 20
autem illos ſeptem quatuor millibus, quot ſportas plenas fragmen-
torum ſuſtuliſtis ? Ipſi autem dixerunt, Septem. Et dicebat iis, 21
Quomodo nondum intelligitis ? Et venit in Bethſaidam : et of- 22
ferunt ei cæcum, et rogabant eum ut tangeret eum. Et quum 23

※ ܒܠܒܘ̈ܬܟܘܢ ܙܥܘ̈ܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ↙] In margine MSti ܒܠܒܘ̈ܬܟܘܢ
ܙܥܘ̈ܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܒܬܪܝܢ ܨܚ̈ܚܐ ܝܘ̈ܢܝܐ ܘܠܐ ܒܗܘ
ܥܬܝܩܐ ܣܘܪܝܝܐ܀

† ※ in cordibus veſtris, puſilli fide ↙] Marg. " In cordibus veſtris puſilli fide," non inventum eſt in duobus exemplaribus Græcis, neque in antiquo Syriaco.

ܐܦܩܗ ܠܒܪ ܡܢ ܩܪܝܬܐ. ܘܪܩ ܒܥܝܢܘܗܝ: ܣܡ
ܐܝܕܘܗܝ ܥܠܘܗܝ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ: ܐܢ ܡܕܡ ܚܙܐ.
24 ܘܚܪ ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܚܙܐ ܐܢܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ
25 ܐܝܠܢܐ. ܒܬܪܟܢ ܬܘܒ ܣܡ ܐܝܕܘܗܝ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ ܘܐܚܙܝܗ
26 ܘܐܬܬܩܢ. ܘܚܙܐ ܟܠ ܡܕܡ ܢܗܝܪܐܝܬ. ܘܫܕܪܗ ܠܒܝܬܗ
ܟܕ ܐܡܪ: [1]ܐܦܠܐ ܠܩܪܝܬܐ ܬܥܘܠ: ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ ܒܩܪܝܬܐ.
27 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܩܘܪܝܐ ܕܩܣܪܝܐ ܗܝ
[2]ܕܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܒܐܘܪܚܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ
28 ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܡܢ ܐܡܪܝܢ ܥܠܝ ܒܢܝܢܫܐ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܐܠܝܐ. ܘܐܚܪܢܐ
29 ܕܚܕ ܡܢ ܢܒܝܐ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ

apprehendiſſet manum cæci, eduxit eum extra pagum: et quum
expuiſſet in oculos ejus, poſuit ſuper eum manus ſuas, et interro-
24 gabat eum, ſi quid videret. Et quum aſpexiſſet, dicebat, Video
25 homines ambulantes ſicut arbores. Deinde iterum poſuit manus
ſuas ſuper oculos ejus, et fecit eum videre: et reſtitutus eſt, et
26 vidit lucide omnia. Et miſit eum domum ſuam, dicens, † Ne-
27 que in pagum ingrediaris, neque dixeris cuipiam in pago. Et
egreſſus eſt Jeſus, et diſcipuli ejus, in vicos Cæſareæ Philippi: et in
via interrogabat diſcipulos ſuos, dicens iis, Quem dicunt homines
28 me eſſe? Ipſi autem reſponderunt, Johannem Baptiſtam; et alii,
29 Eliam; alii autem, unum ex prophetis. Et ipſe dicit iis, Vos

1 ܐܦܠܐ ܠܩܪܝܬܐ ܬܥܘܠ] In margine MSti ܘܐܢ ܬܥܘܠ ܠܩܪܝܬܐ: ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ ܒܩܪܝܬܐ.

2 ܕܦܝܠܝܦܘܣ] ܐܚܪ̈ ܦ ܡܢܗ

† Neque in pagum ingrediaris] Lectio marg. Et ſi ingrediaris in pagum, nemini dixeris in pago.

ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬܝ. ܗܘ ܦܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ.
ܐܢܬ ܐܢܬܝܘ ܗܘ ܡܫܝܚܐ܀ ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܐܢܫ 30
ܢܐܡܪܘܢ ܡܛܠܬܗ. ܘܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ܆ ܕܘܠܐ ܠܒܪܗ 31
ܕܐܢܫܐ ܣܓܝܐܬܐ ܠܡܚܫ܆ ܘܠܡܫܬܠܝܘ ܡܢ ܩܫܝ̈ܫܐ ܘܪ̈ܒܝ
ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦ̈ܪܐ܆ ܘܠܡܬܩܛܠܘ ܘܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܠܡܩܡ.
ܘܒܓܠܝܐ ܠܡܠܬܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ܀ ܘܟܕ ܕܒܪܗ ܦܛܪܘܣ 32
ܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܘܚܙܐ 33
ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ: ܟܐܐ ܒܦܛܪܘܣ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܙܠ ܠܟ
ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ܆
ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒ̈ܢܝܢܫܐ܀ ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܟܢܫܐ ܥܡ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܐܡܪ 34
ܠܗܘܢ. [1]ܗܘ ܐܢܫ ܕܨܒܐ ܒܬܪܝ ܠܡܐܬܐ܆ ܢܟܦܘܪ ܗܘ ܒܗ
ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܢ ܨܒܐ ܢܦܫܗ ܕܢܚܐ 35

autem quem dicitis me esse? Respondens autem Petrus, dixit ei,
Tu es Christus. Et objurgavit eos, ut nemini dicerent de eo. 30
Et cœpit docere eos, quod oporteret Filium hominis multa pati, 31
et reprobari a Senioribus, et principibus Sacerdotum, et Scribis;
et occidi, et post tres dies resurgere. Et aperte sermonem loque- 32
batur. Et quum assumpsisset eum Petrus, cœpit increpare eum.
Ipse autem Jesus quum conversus esset, et vidisset discipulos suos, 33
increpavit Petrum, dicens, Abi post me Satana, quoniam non
cogitas quæ *sunt* Dei, sed quæ *sunt* hominum. Et quum advo- 34
casset turbam cum discipulis suis, dixit iis, † Quicunque voluerit
post me venire, abneget seipsum, et tollat crucem suam, et sequa-
tur me. Quicunque enim voluerit animam suam servare, perdet 35

1 ܗܘ ܐܢܫ] In margine MSti (ܐܢܫ) ܐܢ

† Quicunque] [1]Lectio marg. Si (quis)

ܠܡܘܒܕܘܗ̇. ܢܚܝܝܗ̇. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ
36 ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠܬ ܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܢܢܛܪܝܗ̇. ܡܢܐ ܓܝܪ ܝܘܬܪܢ
ܠܐܢܫܘܗܝ ܠܒܪܢܫܐ܆ ܐܢ ܢܬܬܓܪ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܘܢܚܣܪ ܢܦܫܐ
37 ܕܝܠܗ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܠܘܦܐ ܕܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܀
38 ܗܘ ܓܝܪ ܕܢܒܗܬ ܒܝ ܘܒܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܒܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܓܝܪܬܐ ܘܚܛܝܬܐ܆
ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܒܗܬ ܒܗ. ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ
1 ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ Cap. IX.
ܠܟܘܢ܆ ܕܐܝܬ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ܆ ܗܠܝܢ ܕܠܐ
ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
2 ܕܐܬܬ ܒܚܝܠܐ ܀ ܘܒܬܪ ܫ̈ܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ܆ ܕܒܪ ܝܫܘܥ
ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ܆ ܘܡܣܩ ܐܢܘܢ ܠܛܘܪܐ
ܪܡܐ ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܘܐܫܬܚܠܦ ܕܡܘܬܗ
3 ܩܕܡܝܗܘܢ܆ ܘܡܐܢܘܗܝ ܗܘܘ ܕܡܨܗܪܝܢ ܚ̈ܘܪܐ ܛܒ ܐܝܟ

eam; qui autem perdiderit animam ſuam propter me et propter
36 Evangelium, ſervabit eam. Quid enim proderit homini, ſi lucretur
37 mundum totum, et jacturam faciat animæ ſuæ? Aut quid dabit
38 homo compenſationem animæ ſuæ? Quemcunque enim puduerit
mei, et ſermonum meorum, in generatione hac adultera et pecca-
trice, et Filium hominis pudebit ejus, quum venerit in gloria Patris
1 ſui cum angelis ſanctis. Et dicebat iis, Amen dico vobis, quod Cap. IX.
ſunt quidam ex illis qui hic ſtant, qui non guſtabunt mortem,
2 donec viderint regnum Dei veniſſe cum poteſtate. Et poſt dies
ſex, aſſumit Jeſus Petrum, et Jacobum, et Johannem, et ſubducit
eos in montem excelſum ſeorſim ipſos ſolos: et mutata fuit forma
3 ejus coram ipſis. Et veſtimenta ejus facta ſunt ſplendentia,

ܠܚܕܐ܆ ܗܠܝܢ ܕܐܝܟܢܐ ܩܨܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܘܪܘ܂
4 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܐܠܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ܆ ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܡܡܠܠܝܢ
5 ܥܡ ܝܫܘܥ܂ ܘܥܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ܂ ܪܒܝ܂
ܕܫܦܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ ܐܢܚܢܢ܂ ܘܢܥܒܕ ܡܛܠܠܐ
6 ܬܠܬܐ܂ ܠܟ ܚܕ܆ ܘܠܡܘܫܐ ܚܕ܂ ܘܠܐܠܝܐ ܚܕ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥ
ܗܘܐ ܡܢܐ ܢܡܠܠ܂ ܐܬܚܪܕܘ ܓܝܪ ܗܘܘ [1]ܡܢ ܕܚܠܬܐ܂
7 ܘܗܘܬ ܥܢܢܐ ܕܡܛܠܠܐ ܥܠܝܗܘܢ܂ *ܘܐܬܐ[2] ܩܠܐ ܡܢ ܥܢܢܐ
⁜ܕܐܡܪ܀ ܗܢܘ ܒܪܝ ܗܘ ܚܒܝܒܐ܂ ܠܗ
8 ܫܡܥܘ܂ ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܚܪܘ܆ ܠܐ ܬܘܒ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܚܙܘ܆ ܐܠܐ
9 ܠܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܡܗܘܢ܆ ܟܕ ܢܚܬܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ܂
ܦܩܕ ܐܢܘܢ܆ ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܢܫܬܥܘܢ ܡܕܡ ܕܚܙܘ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܐܡܬܝ ܕܒܪܗ
10 ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܩܘܡ܀ ܘܡܠܬܐ ܐܚܕܘܗ ܠܘܬܗܘܢ܂

candida valde ſicut nix, qualia fullo in terra non poteſt dealbare.
Et apparuit iis Elias cum Moſe: et erant loquentes cum Jeſu. 4
Et reſpondens Petrus dixit Jeſu, Rabbi, bonum eſt ut hic ſimus: 5
et faciamus tabernacula tria, tibi unum, et Moſi unum, et Eliæ
unum. Non enim ſciebat quid loqueretur: erant enim exter- 6
riti. Et facta eſt nubes obumbrans eos; † et venit vox e 7
nube, ⁜ dicens ✓, Hic eſt filius meus dilectus, illum audite. Et 8
repente quum aſpexiſſent, amplius neminem viderunt, niſi Jeſum
ſolum ſecum. Quum deſcenderent autem de monte, præcepit iis, 9
ut nemini narrarent quæ viderant, niſi poſtquam Filius hominis a
mortuis reſurrexiſſet. Et ſermonem continuerunt apud ſe, quæ- 10

1 ܡܢ ܕܚܠܬܐ] In margine MSti ܕܚܝܠܐ

2 ܘܐܬܐ] ܘܗܘܬ

† et venit] Lectio marg. Et facta eſt.

ܟܕ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ¹ܐܟܚܕܐ܆ ܕܡܢܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗ̇ܝ ܕܡܢ ܡܝܬܐ
11 ܢܩܘܡ܀ ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܛܠܠ ܕܐܡܪܝܢ
12 ܣܦܪ̈ܐ܆ ܕܐܠܝܐ ܙܕܩ ܕܢܐܬܐ ܠܘܩܕܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ܆ ܐܠܝܐ ²ܡܢ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܕܢܬܩܢ ܟܠܡܕܡ.
³ܘܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܓܝ̈ܐܬܐ ܢܚܫ
13 ܘܢܬܫܝܛ. ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܦ ܐܠܝܐ ܐܬܐ܆ ܘܥܒܕܘ
14 ⁴ܠܗ ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ܀ ܘܟܕ
ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܠܘܬܗܘܢ܆
15 ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܟܕ ⁵ܚܙܝܗܝ܆ ܬܘܗ. ܘܟܕ ܪܗܛܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ. ܫܐܠܝܢ

11 rentes † una quid esset illud a mortuis resurgere. Et interro-
gabant eum dicentes, Quid dicunt Scribæ, quod Eliam oporteat
12 venire prius? Ipse autem respondens dixit iis, Elias ‡ quidem
venit prius, ut restituat omnia: || et sicut scriptum est de Filio
13 hominis, ut multa patiatur, et contemnatur. Sed dico vobis,
quod et Elias venit, et fecerunt § ei quæcunque voluerunt,
14 sicut scriptum est de eo. Et quum venisset ad discipulos, vidit
15 turbam multam apud eos; et Scribas disputantes cum iis. Et
statim omnis turba quum * vidisset eum, stupuit; et currentes ad

1	ܐܟܚܕܐ]	In margine MSti	ܡܢܗ
2	ܡܢ]		ܐܡܬܝ
3	ܘܐܝܟܢܐ]		ܐܝܟܢܐ
4	ܠܗ]		ܒܗ
5	ܚܙܝܗܝ܆ ܬܘܗ]		ܚܙܐܘܗܝ ܬܘܗܘ

† una]	Lectio Marg.	Ab eo.
‡ quidem]		Quum.
‖ et sicut]		Sicut.
§ ei]		In eum.
* vidisset eum, stupuit]		Vidissent eum, stupuerunt.

ܗܘܘ ܡܫܐܠܝܢ ܠܗ. ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܠܣܦܪ̈ܐ ܡܢܐ ܕܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ 16
ܥܡܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܟܢܫܐ ܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ: ܐܝܬܝܬ 17
ܠܒܪܝ ܠܘܬܟ: ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܡܡܠܠܐ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢ 18
ܕܡܕܪܟܐ ܠܗ: ܫܚܩܐ ܠܗ. ܘܡܪܥܠ. ܘܡܚܪܩ ܫܢ̈ܐ
ܕܝܠܗ. ܘܝܒܫ. ܘܐܡܪܬ ܠܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܕܢܦܩܘܢܝܗܝ. ܘܠܐ
ܐܫܟܚܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܠܗܘܢ¹ ܐܡܪ. *ܐܘ ܕܪܐ ܠܐ 19
ܡܗܝܡܢܐ: ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܠܘܬܟܘܢ ܐܗܘܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ
ܐܣܝܒܪܟܘܢ. ܐܝܬܘܗܝ # ܠܗܪܟܐ ✓ ܠܘܬܝ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ 20
ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܚܙܝܗ ܪܘܚܐ: ܡܚܕܐ ܫܢܩܬܗ. ܘܟܕ ܢܦܠ
ܥܠ ܐܪܥܐ: ܡܬܥܪܓܠ ܗܘܐ ܟܕ ܡܪܥܠ. ܘܫܐܠ ܠܐܒܘܗܝ: 21
ܟܡܐ ܙܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܕܗܕܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܢ
ܛܠܝܘܬܗ. ܘܙܒܢ̈ܝܢ ܣܓܝ̈ܐܢ: ܐܦ ܒܢܘܪܐ ܐܪܡܝܬܗ ܘܒܡ̈ܝܐ 22

eum ſalutabant eum. Et interrogabat Scribas, Quid diſputatis eum 16
apud ipſos? Et reſpondens unus e turba dixit, Magiſter, adduxi 17
filium meum ad te, habentem ſpiritum mutum. Et ubicunque ap- 18
prehendit eum, concutit eum, et lacerat, et frendet dentibus
ſuis, et areſcit: et dixi diſcipulis tuis ut ejicerent eum, et non
potuerunt. Ipſe autem reſpondens † illis dixit, O generatio in- 19
credula, quouſque apud vos ero? quouſque tolerabo vos? Ad-
ducite eum # hic ✓ ad me. Et adduxerunt illum ad eum. Et 20
quum vidiſſet eum ſpiritus, ſtatim contudit eum, et quum ceci-
diſſet in terram, volutabatur lacerans *ſe*. Et interrogavit patrem 21
ejus, quantum temporis eſt, ex quo hoc accidit ei? Ipſe autem
dixit, Ab infantia ſua. Et temporibus multis et in ignem 22

1 ܠܗܘܢ] In margine MSti ܠܗ.
† illis] Lectio marg. Illi.

ܐܡܝܐ ܕܢܘܒܕܝܘܗܝ. ܐܠܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܡܫܟܚ ܐܢܬ ܥܕܪ ܠܢ: ܟܕ
23 ܡܬܪܚܡ ܐܢܬ ܥܠܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܡܫܟܚ
ܐܢܬ ܠܡܗܝܡܢܘ: ܟܠܗܝܢ ܡܫܟ̈ܚܢܝܬܐ ܠܗܘ ܕܡܗܝܡܢ.
24 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܩܥܐ ܐܒܘܗܝ ܕܛܠܝܐ ܥܡ ܕܡ̈ܥܐ ܐܡܪ ܗܘܐ:
25 ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ. ܥܕܪ ܠܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܝ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܕܪܗܛ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ: ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܗܝ ܛܢܦܬܐ ܟܕ ܐܡܪ
ܠܗ. ܪܘܚܐ ܠܐ ܡܡܠܠܐ ܘܚܪܫܐ: ܐܢܐ ܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܝ: ܦܘܩ
26 ܡܢܗ. ܘܠܐ ܬܘܣܦܝ ܬܥܠܝ ܠܗ. ܘܟܕ ܩܥܐ ܘܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܫܚܩܗ ܢܦܩ. ܘܗܘܐ ܐܝܟ ܡܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܣܓܝ̈ܐܐ
27 ܢܐܡܪܘܢ. ܕܡܝܬ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ: ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ
28 ܘܐܩܝܡܗ ܘܩܡ܀ ܘܟܕ ܗܘ ܥܠ ܠܒܝܬܐ: ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ
ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܚܢܢ ܠܐ
29 ܐܫܟܚܢ ܠܡܦܩܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܓܢܣܐ ܘܠܐ

abjecit eum et in aquas, ut perderet eum: ſed, quod poſſis, ad-
23 juva nos, miſertus noſtri. Ipſe autem Jeſus dixit ei, Si potes
24 credere, omnia poſſibilia ſunt credenti. Et ſtatim quum excla-
maſſet pater pueri cum lacrymis, dicebat: Credo, ſuccurre in-
25 credulitati meæ. Quum vidiſſet autem Jeſus quod accurreret
ad ſe turba, objurgavit ſpiritum impurum, dicens ei, Spiritus
mute et ſurde, ego præcipio tibi, exi ab eo, et ne amplius ingre-
26 diaris in eum. Et quum clamaſſet, et multum diſcerpſiſſet eum,
exiit: et factus eſt ſicut mortuus, adeo ut multi dicerent, quod
27 mortuus eſſet. Ipſe autem Jeſus apprehendit eum manu ejus, et
28 erexit eum, et ſurrexit. Et quum ipſe ingreſſus eſſet domum,
diſcipuli ejus interrogabant eum ſeorſim, Quare nos non potui-
29 mus ejicere eum? Et dixit iis, Hoc genus non ulla re poteſt

ܡܫܟܚ ܡܕܡ ܠܡܦܩ܇ ܐܠܐ ܐܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܨܘܡܐ ܀ ܘܟܕ 30
ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ܇ ܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܒܝܬ ܓܠܝܠܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܕܐܢܫ ܢܕܥ. ܡܠܦ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܗܘܐ 31
ܠܗܘܢ܇ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ
ܘܢܩܛܠܘܢܗ. ܘܟܕ ܕܐܬܩܛܠ. ¹ܒܝܘܡܐ ܠܬܠܬܐ ܢܩܘܡ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܠܬܐ܂ ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ 32
ܡܢܗ ܠܡܫܐܠܘ ܀ ܘܐܬܐ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܟܕ ܒܒܝܬܐ 33
ܗܘܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆ ܕܡܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܠܘܬ ܢܦܫܟܘܢ
ܡܬܕܪܫܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ. ܠܘܬ 34
ܚܕ̈ܕܐ ܓܝܪ ²ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܂ ܕܡܢܘ ܢܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܪܒܐ܂ ܘܟܕ ܝܬܒ܂ ܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܨܒܐ 35
ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ ܢܗܘܐ ܐܚܪܝܐ ܕܟܠܗܘܢ܂ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܟܠܢܫ

exire, nisi precatione et jejunio. Et quum egressus esset inde, 30
transibant per Galilæam: et nolebat ut quisquam sciret. Doce- 31
bat enim discipulos suos, et dicebat iis; Filius hominis tradetur
in manus hominum, et occident eum, et quum occisus fuerit † die
tertio resurget. Ipsi autem nesciebant illum sermonem, et time- 32
bant ab eo interrogare. Et venit Capernaum; et quum in domo 33
esset, interrogabat eos, Quid in via apud vosipsos disputabatis?
Ipsi autem silebant: apud seipsos enim ‡ loquuti fuerant in via, quis 34
futurus esset maximus. Et quum sedisset, advocavit duodecim, 35
et dicit iis; Is qui vult primus esse, erit ultimus omnium, et

1 ܒܝܘܡܐ ܠܬܠܬܐ] In margine MSti ܒܬܪ (ܝܘܡܐ ܠܬܠܬܐ)

2 ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ] ܡܬܕܪܫܝܢ (ܗܘܘ)

† die tertio] Lectio marg. Post (diem tertium)

‡ loquuti fuerant] Disputabant.

36 ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܟܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܢܣܒ ܛܠܝܐ ܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܐ
37 ܕܝܠܗܘܢ. ܘܟܕ ܓܦܦܗ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܐܢ ܠܚܕ ܡܢ
ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܛܠܝܐ ܢܩܒܠ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܠܝ ܡܩܒܠ܀
ܘܗܘ ܕܐܢ ܠܝ ܢܩܒܠ. ܠܘ ܠܝ ܡܩܒܠ: ܐܠܐ ܠܗܘ
38 ܕܫܕܪܢܝ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ.
ܚܙܝܢ ܠܐܢܫ ܕܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܡܦܩ ܕܝܘܐ: ܗܘ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ:
39 ܘܟܠܝܢܝܗܝ ※ ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ ✓. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ.
ܠܐ ܬܟܠܘܢܝܗܝ. ܠܐ ܐܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫ ܗܘ ܕܥܒܕ ܚܝܠܐ ܒܫܡܐ
40 ܕܝܠܝ: ܘܡܨܐ ܥܓܠ ܥܠܝ ܒܝܫܬܐ ܠܡܐܡܪܘ. ܗܘ ܓܝܪ
41 ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ [1]ܠܘܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܗܘ ܓܝܪ
ܕܢܫܩܝܟܘܢ ܟܣܐ ܕܡܝܐ [2]ܒܫܡܐ ܕܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܝܟܘܢ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ

36 minifter omnium. Et quum accepiffet puerum, ftatuit eum in
37 medio eorum: et quum amplexus effet eum, dixit iis, Quicun-
que unum ex talibus pueris exceperit in nomine meo, me excipit;
et quicunque me exceperit, non me excipit, fed illum qui mifit
38 me. Refpondit ei Johannes, dicens, Magifter, vidimus quen-
dam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non fequitur nos;
39 et prohibuimus eum, ※ quia non fequitur nos ✓. Ipfe autem Je-
fus dixit, Ne prohibeatis eum: nemo enim eft qui faciat virtutem
40 in nomine meo, et poffit cito maledicere mihi. Qui enim non
41 eft † contra vos, pro vobis eft. Qui enim bibendum præbuerit vo-
bis poculum aquæ ‡ in nomine, quia Chrifti eftis, amen dico

1 ܠܘܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ] In margine MSti ܠܘܩܒܠܢ ܚܠܦܝܢ
2 ܒܫܡܐ] (ܒܫܡܐ) ܕܝܠܝ

† contra vos, pro vobis] Lectio marg. Contra nos, pro nobis.
‡ in nomine.] (in nomine) Meo.

ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܐ ܢܘܒܕ ܐܓܪܗ܀ ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܟܫܠ ܠܚܕ ܡܢ 42
ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ: ܕܦܩܚ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܠܗ ܝܬܝܪܐܝܬ܂ ܐܠܘ ܪܚܝܐ ܗܘܐ ܕܚܡܪܐ ܐܣܝܪܐ ܒܨܘܪܗ
ܘܢܦܠ ܒܝܡܐ܀ ܘܐܢ ܡܟܫܠܐ ܠܟ ܐܝܕܟ܂ ܦܣܘܩܝܗ̇ ܡܢܟ܂ 43
ܦܩܚ ܐܝܬܘܗܝ ܠܟ ܕܦܫܝܓܐ ܬܥܘܠ ܠܚܝ̈ܐ܆ ܐܘ ܕܟܕ ܬܪ̈ܬܝܢ
ܐܝ̈ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܟ܂ ܠܡܐܙܠ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ܂ ܐܝܟܐ 44
ܕܬܘܠܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ܂ ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ܀ ܘܐܢ 45
ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܂ ܦܣܘܩܝܗܝ ܡܢܟ܂ ܦܩܚ ܐܝܬܘܗܝ ܠܟ
ܕܬܥܘܠ ܠܚܝ̈ܐ ܚܓܝܪܐ܆ ܐܘ ܕܟܕ ܬܪ̈ܬܝܢ ܪ̈ܓܠܝܢ ܐܝܬ ܠܟ:
ܠܬܬܪܡܐ ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ܂ ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ 46
ܠܐ ܡܝܬܐ܂ ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ܀ ܘܐܢ ܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ 47
ܐܦܩܝܗ̇܂ ܦܩܚ ܐܝܬܘܗܝ ܠܟ ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ ܬܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ܂ ܐܘ ܕܟܕ ܬܪ̈ܬܝܢ ܥܝ̈ܢܝܢ ܐܝܬ ܠܟ܂ ܠܬܬܪܡܐ ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ܂

vobis, non perdet mercedem ſuam. Et quicunque offenderit 42
unum ex puſillis iſtis, qui credunt in me, bonum eſſet ei potius,
ſi injectus eſſet lapis molaris ad collum ejus, et projiceretur in
mare. Et ſi offenderit te manus tua, abſcinde eam: melius eſt 43
tibi, mutilum ingredi ad vitam, quam, quum duæ manus ſunt
tibi abire in gehennam ignis, qui non extinguitur: Ubi vermis 44
eorum non moritur, et ignis eorum non extinguitur. Et ſi pes 45
tuus offenderit te, abſcinde eum: melius eſt tibi ingredi ad vitam
claudum, quam, quum duo pedes ſunt tibi, conjici in gehennam
ignis, qui non extinguitur: Ubi vermis eorem non moritur, et 46
ignis eorum non extinguitur. Et ſi oculus tuus offenderit te, 47
erue eum: melius eſt tibi unoculum ingredi in regnum Dei,
quam, quum duo oculi ſunt tibi, conjici in gehennam ignis:

48 ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ܂ ܘܢܘܪܐ # ܕܝܠܗܘܢ ✓ ܠܐ ܕܥܟܐ܀
49 ܟܠ ܓܝܪ ܒܢܘܪܐ ܢܬܡܠܚ. ܘܟܠ ܕܒܚܬܐ ܒܡܠܚܐ
50 ܬܬܡܠܚ܀ ܛܒ ܗܘ ܡܠܚܐ. ܐܢ ܕܝܢ *ܡܠܚܐ* ܠܐ * ἅλας * ἄναλον
ܡܠܝܚܐ ܢܗܘܐ܂ ܒܡܢܐ ܬܬܒܠܘܢܗ. ܗܘܘ ܠܟܘܢ ܐܝܬ ܒܟܘܢ
1 ܡܠܚܐ. ܘܐܫܬܝܢܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ܀ ܘܡܢ ܬܡܢ ܩܡ. ܐܬܐ CAP. X.
ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ. ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܬܝܢ ܬܘܒ ܟܢܫܐ ܠܘܬܗ
ܘܐܝܟ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܬܘܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀
2 ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܦܪܝܫܐ ܫܐܠܘܗܝ ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܠܓܒܪܐ ܐܢܬܬܐ
3 ܠܡܫܪܐ܂ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ
4 ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܦܩܕ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܂
ܕܡܘܫܐ ܐܦܣ ܕܢܟܬܘܒ ܐܓܪܬܐ[1] ܕܦܘܣܩܢܐ ܘܢܫܪܐ.
5 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ ܠܒܟܘܢ

48 Ubi vermis eorum non moritur, et ignis # eorum ✓ non extingui-
49 tur. Omnis enim igne salietur; et omnis victima sale salietur.
50 Bonus est sal: si autem sal insulsus fiat, quonam condietis eum?
1 Habete in vobis salem, et pacifici estote alii cum aliis. Et quum CAP. X.
surrexisset inde, venit in fines Judææ, per ulterius Jordanis;
et conveniunt iterum turbæ ad eum: et sicut consueverat, rursum
2 docebat eos. Et quum accessissent Pharisæi, interrogaverunt
3 eum, Si licet viro uxorem dimittere? tentantes eum. Ipse autem
4 respondens dixit iis, Quid præcepit vobis Moses? Ipsi autem
dixerunt, Moses permisit libellum abscessionis scribere, et dimit-
5 tere. Et respondens Jesus dixit iis, Pro duritia cordis vestri

1 ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܣܩܢܐ] Scribitur inter lin. ܕܬܫܒܘܩܬܐ

6 ܟܬܒ ܠܟܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܢܐ܆ ܡܢ ܕܝܢ ܫܘܪܝܐ ܕܒܪܝܬܐ܆ ܕܟܪܐ
7 ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ ܗܕܐ ܢܫܒܘܩ ܒܪܢܫܐ
8 ܠܐܒܐ ܕܝܠܗ ܘܠܐܡܐ܆ ܘܢܩܦ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܢܗܘܘܢ
ܬܪܝܗܘܢ ܠܒܣܪ ܚܕ܀ ܡܟܝܠ܂ ܠܐ ܗܘܘ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ܂ ܐܠܐ
9 ܚܕ ܒܣܪ܂ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܠܗܐ ܙܘܓ[1]܂ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܘܫ܀
10 ܘܒܒܝܬܐ ܬܘܒ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܡܛܠܬܗ ܡܢ ܡܛܠܬܗ
11 ܫܐܠܘܗܝ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܝ
12 ܓܐܪܐ܂ ܥܠܝܗ܂ ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ ܬܫܪܐ ܠܒܥܠܗ ܕܝܠܗ
13 ܘܬܗܘܐ ܠܐܚܪܢܐ܂ ܓܐܪܐ܀ ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܛܠܝܐ ܕܢܩܪܒ
ܕܢܩܘܦ ܒܗܘܢ܂ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܟܐܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܕܡܩܪܒܝܢ܂
14 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܚܡܬ܂ ܘܐܡܪ[2] ܠܗܘܢ܂ ܫܒܘܩܘ ܠܛܠܝܐ

6 ſcripſit vobis mandatum iſtud. Ab autem initio creationis, maſ-
7 culum et fœminam fecit eos Deus. Propter hoc relinquet homo
8 patrem ſuum et matrem, et adhærebit uxori ſuæ: Et erunt duo
in carnem unam: itaque non amplius ſunt duo, ſed una caro.
9 10 Quod Deus conjunxit, homo ne ſeparet. Et in domo iterum
11 diſcipuli ejus de eodem interrogaverunt eum. Et dicit iis, Qui-
cunque dimiſerit uxorem ſuam, et duxerit aliam, adulterium
12 committit adverſus eam. Et ſi mulier dimiſerit virum ſuum, et
13 nupſerit alii, mœchatur. Et offerebant ei pueros, ut tangeret eos:
14 diſcipuli autem objurgabant illos qui offerebant. Quum vidiſſet
autem Jeſus, indignatus eſt; † et dixit iis, Sinite pueros venire ad

1 ܙܘܓ] In margine MSti συνέζευξεν
ܣܘܢܐܙܘܟܣܢ

2 ܘܐܡܪ] ܘܟܕ ܟܐܐ (ܘܐܡܪ)

† et dixit] Lectio marg. Et quum objurgaſſet *eos* (dixit)

ܕܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ. ܕܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ.
15 ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܗܘ
ܕܐܢ ܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ. ܠܐ ܢܥܘܠ
16 ܠܗ̇. ܘܟܕ ܓܦܦ ܐܢܘܢ: # ܣܡ ܐܝܕܘܗܝ ܥܠܝܗܘܢ ✓
17 ܘܡܒܪܟ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܘܟܕ ܢܦܩ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ ܒܐܘܪܚܐ:
ܪܗܛ [1]ܚܕ. ܘܟܕ ܢܦܠ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ. ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ.
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ: ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܪܬ.
18 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ: ܠܡܢܐ ܠܝ ܐܡܪ ܐܢܬ ܛܒܐ.
19 ܠܐ ܐܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. ܠܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܠܐ
ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܠܐ ܬܣܗܕ ܕܓܠܬܐ. ܠܐ
20 ܬܛܠܘܡ. ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܢܝ
ܐܡܪ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܐ
21 ܕܝܠܝ. # ܡܢܐ ܬܘܒ ܒܨܝܪ ܐܢܐ ✓: ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܚܪ ܒܗ

me, et ne prohibeatis eos: illorum enim qui tales *sunt*, est reg-
15 num Dei. Amen dico vobis, Quisquis non acceperit regnum
16 Dei sicut puer, non ingredietur in illud. Et quum in ulnas acce-
17 pisset eos, # posuit manus suas super eos, et ✓ benedicebat iis. Et
quum egressus esset ut iret in via, accurrit † unus, et quum
procidisset super genua sua, interrogabat eum, Magister bone,
18 quid faciam ut vitam æternam possideam? Ipse autem Jesus dixit
ei, Quid me dicis bonum? nemo bonus, nisi unus, *nempe* Deus.
19 Mandata nosti: Non mœchaberis; non occides; non furaberis;
non testaberis falso; non fraudabis: honora patrem tuum, et ma-
20 trem. Ipse autem respondens dixit ei, Magister, hæc omnia
21 observavi a pueritia mea: # quò amplius indigeo ✓? Jesus autem

1 ܚܕ] In margine MSti ܐܢܫ ܥܬܝܪܐ

† unus] Quidam dives.

ܐܚܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ※ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܓܡܝܪܐ ܠܡܗܘܐ ✓:
ܚܕܐ ܚܣܝܪܐ ܠܟ. ܙܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟ ܙܒܢ. ܘܗܒ
ܠܡܣܟܢܐ: ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ. ܘܬܐ ܒܬܪܝ. ܟܕ
22 ܫܩܠ ܐܢܬ ܙܩܝܦܐ: ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܟܡܪ ܥܠ ܡܠܬܐ:
ܐܙܠ ܟܕ ܡܬܥܝܩ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܩܢܝܢܐ
23 ܣܓܝܐܐ. ܘܟܕ ܚܪ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܟܡܐ ܥܛܠܐܝܬ
* χρηματα ܗܠܝܢ *ܕܩܢܝܢܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ: ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܥܐܠܝܢ.
24 ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܡܬܡܗܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܒܢܝ: ܟܡܐ ܥܛܠܐ
ܐܝܬܝܗ ܠܗܢܘܢ ܕܬܟܝܠܝܢ ܥܠ ܩܢܝܢܐ: ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
25 ܠܡܥܠ. ܦܫܝܩ ܓܝܪ ܕܓܡܠܐ ܕܒܚܪܘܪܐ ܒܚܪܘܪܐ
26 ܕܡܚܛܐ [1]ܢܥܒܪ ܐܘ ܕܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܒܝܢܝ ܠܗܘܢ:

quum intuitus esset eum, dilexit eum, et dixit ei, ※ Si vis per-
fectus esse ✓, unum deest tibi: abi, quæcunque habes vende, et
da pauperibus, et habebis thesaurum in cœlo; et veni, sequere
me tollens crucem. Ipse autem mœstus factus sermone, abiit 22
contristatus: erat enim habens possessiones multas. Et quum 23
intuitus esset Jesus dixit discipulis suis, Quam difficulter illi qui
opes habent, in regnum Dei introibunt! Discipuli autem 24
obstupescebant super sermonibus ipsius. Ipse autem Jesus iterum
respondens dixit iis, Filii mei, quam difficile est illis qui confidunt
in opibus, in regnum Dei intrare? Facilius est καμιλον per fora- 25
men acus † transire, quam divitem in regnum Dei intrare. Ipsi 26
autem magis mirabantur, dicentes ad semetipsos, Et quis potest

1 ܢܥܒܪ] In margine MSti ܢܥܘܠ

† transire] Lectio marg. Ingredi.

27 ܘܡܢܘ ܐܪܐ ܡܫܟܚ ܠܡܬܦܪܩܘ. ܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ. ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܗܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܠܘܬ
ܐܠܗܐ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܐܬܝܗܝܢ ܠܘܬ
28 ܐܠܗܐ. ܘܫܪܝ ܦܛܪܘܣ ܠܡܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ
29 ܟܠܡܕܡ. ܘܢܩܦܢܟ ܀ ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܗܘ ܕܫܒܩ ܒܝܬܐ: ܐܘ ܐܚܐ
ܐܘ ܐܚܘܬܐ. ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ. ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝܐ. ܐܘ
30 ܐܓܘܪܣܐ ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ ܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܕܠܐ ܢܣܒ ܡܐܐ
ܐܦܝܢ ܗܫܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ. ܒܬܐ ܘܐܚܐ ܘܐܚܘܬܐ ܘܐܡܐ ܘܒܢܝܐ
ܘܐܓܘܪܣܐ ܥܡ ܪܕܘܦܝܐ. ܘܒܥܠܡܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܀
31 ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܢܗܘܘܢ ܩܕܡܝܐ ܐܚܪܝܐ. ܘܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ ܀
32 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܟܕ ܣܠܩܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ ܀

27 servari? Quum intuitus esset eos autem Jesus, dicit, Apud ho-
mines impossibile est, sed non apud Deum; omnia enim possibilia
28 sunt apud Deum. † Et cœpit Petrus dicere ei, Ecce nos reliqui-
29 mus omnia, et sequuti sumus te. Et respondens Jesus dixit,
Amen dico vobis, nemo est qui reliquerit domum, aut fratres,
aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut
30 agros, propter me et propter evangelium; Qui non accipiet
centuplicia nunc in tempore hoc, domos, et fratres, et sorores, et
matrem, et filios, et agros, cum persequutionibus; et in seculo
31 futuro vitam æternam. Multi autem erunt primi, ultimi; et
32 ultimi, primi. Erant autem in via ascendentes in Hierosolymam,

2 ܘܫܪܝ] In margine MSti ܗܝܕܝܢ (ܫܪܝ)

† Et cœpit] Lectio marg. Tunc (cœpit)

ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܩܕܝܡ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ.
ܘܢܩܦܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܕܚܠܝܢ. ܘܟܕ ܕܒܪ ܬܘܒ ܠܬܪܥܣܪ̈ܐ܇ ܫܪܝ
ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܬܝ̈ܕܢ *ܠܡܓܕܫ ܠܗ. ܕܗܐ 33
ܣܠܩܝܢܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܠܣܦܪ̈ܐ. ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ. ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ
ܠܥܡ̈ܡܐ. ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ. ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ. ܘܢܪܩܘܢ 34
ܒܗ. ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܘܒܝܘܡܐ[1] ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ܀
ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܐܝܥܩܘܒܘܣ ܘܐܝܘܐܢܢܝܣ ܒܢ̈ܝܐ ܕܙܒܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ 35
ܠܗ܇ ܡܠܦܢܐ܇ ܨܒܝܢ ܕܗܘ ܡܕܡ ܕܐܢ ܢܫܐܠ ܠܟ܇
ܬܥܒܕ ܠܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ 36
ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܒ ܠܢ ܕܚܕ ܡܢ 37
ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܐ ܢܬܒ ܒܫܘܒܚܐ ܕܝܠܟ.

* συμβαίνειν

et erat præcedens eos Jesus, et mirabantur: et sequebantur ti-
mentes. Et quum assumpsisset iterum duodecim, cœpit dicere iis
quæ futura *erant* evenire sibi. Quia ecce ascendimus Hierosoly- 33
mam, et Filius hominis tradetur principibus Sacerdotum, et
Scribis, et condemnabunt eum ad mortem, et tradent eum genti-
bus, Et illudent ei, et flagellabunt eum, et inspuent ei, et occi- 34
dent eum, † et die tertio resurget. Et accesserunt ad eum Jacobus 35
et Johannes, filii Zebedæi, dicentes, Magister, volumus ut quod-
cunque petierimus a te, facias nobis. Ipse autem dixit iis, Quid 36
vultis ut faciam vobis? Ipsi autem dixerunt ei, Da nobis, ut 37
unus a dextra tua, et unus a sinistra tua sedeamus in gloria tua.

1 ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ] In margine MSti. ܘܒܬܪ (ܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ)
† et die tertio] Lectio marg. Et post (diem tertium)

38 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ܆ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܗܘ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ܆
39 ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ¹ ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܫܟܚܝܢ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܣܐ ܡܢ
ܗܘ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ
40 ܠܡܥܡܕܘ܆ ܗܝ ܕܝܢ ܕܬܬܒܘܢ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܘܡܢ ܣܡܠܐ܆
41 ܠܐ ܗܝ ܕܝܠܝ ܠܡܬܠ. ܐܠܐ ܠܗܘܢ ܕܡܛܝܒܐ²܆ ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܗܢܘܢ ܥܣܪܐ܆ ܫܪܝܘ ܠܡܬܚܡܬܘ ܥܠ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ
42 ܘܩܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ܆ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܕܪܫܐ ܐܢܘܢ ܕܥܡܡܐ ܡܪܝܗܘܢ
43 ܐܢܘܢ. ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. ܠܐ ܗܟܢܐ ܕܝܢ
ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ܆ ܐܠܐ ܗܘ ܕܨܒܐ ܕܢܗܘܐ ܪܒܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܢܗܘܐ

38 Jeſus autem dixit iis, Neſcitis quid petatis: poteſtis bibere
poculum quod ego bibo, † et baptiſmo quo ego baptizor, baptizari?
39 Ipſi autem dicunt ei, Poſſumus. Jeſus autem dixit iis, Poculum
quidem quod ego bibo, bibetis; et baptiſmo quo ego baptizor,
40 baptizabimini: Ut autem ſedeatis a dextra mea, et a ſiniſtra,
41 non eſt meum dare, niſi illis quibus ‡ paratum eſt. Et quum
42 audiviſſent decem, cœperunt indignari de Jacobo et Johanne. Ipſe
autem Jeſus quum advocaſſet eos, dicit iis; Scitis quod illi qui
exiſtimantur principes Gentium, domini earum ſint; et magnates
43 earum poteſtatem exercent ſuper eas. Non ſic autem erit inter
vos: ſed quicunque voluerit fieri magnus inter vos, erit veſter

1 ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ] In margine MSti (ܡܥܡܘܕܝܬܐ) ܐܘ.

2 ܕܡܛܝܒܐ] (ܕܡܛܝܒܐ) ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ

† et baptiſmo] Lectio marg. Aut (baptiſmo)

‡ paratum eſt] (Paratum eſt) A Patre meo.

ܕܝܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. ܘܡܢ ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܕܢܗܘܐ ܕܝܠܟܘܢ 44
ܩܕܡܝܐ: ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ ܕܟܠܟܘܢ܀ ܐܦ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: 45
ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܫܬܡܫܘ. ܐܠܐ ܠܡܫܡܫܘ. ܘܠܡܬܠ ܢܦܫܗ
ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܐܝܪܝܚܘ. ܘܟܕ ܢܦܩ 46
ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ: ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܢܫܐ *ܣܓܝܐܐ: *ܒܪܗ
ܕܛܝܡܝ *ܒܪܛܝܡܐܘܣ ܗܘ ܣܡܝܐ· ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܐܘܪܚܐ.

* ἐκείνου
* υἱὸς
* Βαρτιμαῖος

ܟܕ ܚܕܪ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܫܪܝ 47
ܠܡܩܥܐ ܘܠܡܐܡܪ: ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ.
ܘܟܐܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܣܓܝܐܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܣܓܝ 48
ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ: ¹ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܘܟܕ ܩܡ 49
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ²ܕܢܬܩܪܐ. ܘܩܪܝܢ ܠܗ ܠܣܡܝܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܠܗ:

minifter. Et quicunque voluerit fieri veftrum primus, erit fervus 44
omnium veftrum: Etenim Filius hominis non venit miniftrari, 45
fed miniftrare; et dare animam fuam redemptionem pro multis.
Et veniunt Jericho: et quum egrederetur de Jericho, et difci- 46
puli ejus, et turba multa, filius Timæi Bartimæus cæcus fedebat
juxta viam mendicans. Et quum audiviffet quod Jefus Nazarenus 47
effet, cœpit clamare et dicere, Jefu Fili Davidis, miferere mei.
Et objurgabant eum multi ut taceret; ipfe autem multo magis 48
clamabat, † Fili Davidis, miferere mei. Et quum fubftitiffet 49
Jefus, dixit ‡ ut vocaretur. Et vocant cæcum, dicentes ei, Bono

2 ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ] In margine MSti ܒܬܠܬܐ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ· ܒܪܐ ܕܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܫܬܟܚ.

2 ܕܢܬܩܪܐ] ܩܪܘܗܝ

† Fili Davidis] Marg. In tribus exemplaribus Græcis, "Fili Filii Davidis" inventum eft.

‡ ut vocaretur] Vocate eum.

50 ܐܬܠܒܒ. ܩܘܡ܆ ܩܪܐ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܫܕܐ ܡܐܢܐ
51 ܕܝܠܗ܆ ܩܡ[1] ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ.
ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܐܥܒܕ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ.
52 ܪܒܘܠܝ. ܕܐܚܙܐ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܙܠ. ܗܝܡܢܘܬܟ
ܐܚܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܚܙܐ܆ [2]ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ ܒܐܘܪܚܐ ܀
1 ܘܟܕ ܩܪܒܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܠܒܝܬ ܦܐܓܐ ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ܆ CAP. XI.
2 ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ܆ ܡܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ܆ ܘܡܚܕܐ ܕܥܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܬܫܟܚܘܢ ܥܝܠܐ ܟܕ ܐܣܝܪ. ܕܠܐ ܗܘ ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ
3 ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܝܬܒ. ܫܪܘ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ
ܠܟܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܕܐ܆ ܐܡܪܘ ܕܡܪܢ ܐܝܬ ܣܘܢܩܢܐ

50 ſis animo, ſurge, vocat te. Ipſe autem quum abjeciſſet veſtimen-
51 tum ſuum, † ſurrexit, *et* venit ad Jeſum. Et reſpondens Jeſus
dicit ei, Quid vis *ut* faciam tibi? Cœcus autem dixit ei, Raboni,
52 ut videam. Jeſus autem dixit ei, Abi, fides tua ſervavit te: et
1 ſtatim vidit, ‡ et ſequebatur Jeſum in via. Et quum appropin- CAP. XI.
quarent Hieroſolymam, ad Bethphage et Bethaniam, ad montem
2 olivarum, mittit duos ex diſcipulis ſuis, Et dicit iis; Ite in
pagum qui *eſt* contra vos; et ſtatim ingredientes in eum, inve-
nietis pullum alligatum, ſuper quem adhuc nemo hominum
3 ſedit: ſolvite, *et* adducite eum. Et ſi quis dixerit vobis, Quid
facitis hoc? dicite, Quia Dominus opus habet eo: et continuo

1 ܩܡ] In margine MSti ܫܘܪ

2 ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ] (ܘܢܩܦ ܗܘܐ) ܠܗ

† ſurrexit] Lectio marg. Exiluit.

‡ et ſequebatur Jeſum] (et ſequebatur) Eum.

4 ܠܟܘܢ܆ ܘܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܠܗ ܠܗܪܟܐ܀ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܘܐܫܟܚܘ
ܥܝܠܐ ܟܕ ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ ܒܫܘܩܐ. ܘܫܪܐܘܗܝ.
5 ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܬܡܢ ܩܝܡܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ܆
6 ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܥܝܠܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܝܫܘܥ. ܘܫܒܩܘ ܐܢܘܢ.
7 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܥܝܠܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܡ̈ܐܢܐ
8 ܕܝܠܗܘܢ ܘܝܬܒ ܥܠܘܗܝ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܝܢ ܡ̈ܐܢܝܗܘܢ ܦܪܣܘ
ܒܐܘܪܚܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ¹ܣܘ̈ܟܐ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ²ܡܢ ܐ̈ܝܠܢܐ
9 ܘܡܫܘܝܢ ܒܐܘܪܚܐ܀ ܘܗܢܘܢ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܐܙܠܝܢ ˉܕܒܬܪܗ ܠ
*ܢܩܦܝܢ. ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ *ܐܘܫܥܢܐ.. ܡܒܪܟܐ ܗܘ
10 ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܒܪܟܬܐ ܗܝ ܗܝ ܕܐܬܝܐ ܒܫܡܗ

* ακολουθουντες
* ωσαννα

mittet eum huc. Abierunt autem et invenerunt pullum alligatum 4
ad januam foris in platea: et ſolverunt eum. Et quidam ex illis 5
qui illic ſtabant, dicebant iis, Quid facitis ſolventes pullum? Ipſi 6
autem dixerunt iis ſicut præceperat Jeſus: et dimiſerunt eos. Et 7
duxerunt pullum ad Jeſum, et injecerunt ſuper eum veſtimenta
ſua: et ſedit ſuper eum. Multi autem veſtimenta ſua ſtraverunt 8
in viam; alii ramos cædebant † ex arboribus, et ſternebant in
viam. Et illi qui ibant ante eum, et qui ˉ poſt eum ✓ ſequeban- 9
tur, clamabant, dicentes, Hoſanna, benedictus eſt is qui venit in
nomine Domini: Benedictum eſt veniens in nomine Domini 10

1 ܣܘ̈ܟܐ] In margine MSti στοιβαδας
ܣܛܘܒܕܣ
2 ܐ̈ܝܠܢܐ] ܚܩܠܬܐ
† ex arboribus] Lectio marg. (ex) Agris.

ܕܐܬܝܐ܆ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܘܢ ܕܘܝܕ. ※[1] ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ܆
11 ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ ✓. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ܀ ܘܥܠ ܠܐܘܪܫܠܡ
ܝܫܘܥ ܘܠܗܝܟܠܐ. ܘܟܕ ܚܪ ܒܟܠܗܘܢ܆ ܟܕ ܗܘܐ ܗܘܐ ܥܕܢܐ
ܕܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܢܦܩ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ.
12 ܘܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ܆ ܟܕ ܢܦܩܘ ܗܘܘ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ
13 ܟܦܢ܀ ܘܟܕ ܚܙܐ ܬܬܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܛܪ̈ܦܐ܆ ܐܬܐ
ܕܐܢ ܐܦܢ ܡܫܟܚ ܡܕܡ ܒܗ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܠܐ ܡܕܡ
ܐܫܟܚ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪ̈ܦܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܕܬܐ̈ܢܐ.
14 ܘܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܬܘܒ ܡܢܟܝ ܠܥܠܡ ܘܠܐ ܐܢܫ
15 ܢܐܟܘܠ ܦܐܪܐ. ܘܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܘ̈ܗܝ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ.

regnum patris noſtri Davidis: † ※ Pax in cælo, et gloria in ex-
11 celſis ✓, Hoſanna in excelſis. Et ingreſſus eſt Hieroſolymam Jeſus,
et in templum: et quum circumſpexiſſet omnia, quum jam
tempus eſſet veſpertinum, exivit in Bethaniam cum duodecim.
12 13 Et die craſtino quum egreſſi eſſent e Bethania, eſuriit. Et quum
vidiſſet ficum e longinquo habentem folia, venit ſi forte inveniret
aliquid in ea: et quum veniſſet ad eam, nihil invenit niſi folia:
14 non enim erat tempus ficuum. Et reſpondens dixit ei, Non am-
plius ex te in æternum quiſquam comedat fructum: et audiebant
15 diſcipuli ejus. Et veniunt Hieroſolymam: et quum ingreſſus eſſet

ܫܠܡܐ ※] In margine MSti ※ ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ. ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ ✓ 1
ܒܫܡܝܐ ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ܆ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚ̈ܚܐ ܝܘ̈ܢܝܐ
ܐܫܬܟܚ. ܘܠܐ ܒܗܘ ܕܡܪܝ ܐܟܣܢܝܐ. ܒܐܢܫܝܢ ܕܝܢ
ܕܚܬܝܬܝܢ ܐܝܟ ܕܣܒܪܝܢ ܐܫܟܚܢܢ܀

† ※ Pax in cœlo, et gloria in excelſis ✓] Marg. "Pax in cœlo, et gloria in excelſis" Non in omnibus exemplaribus Græcis invenitur, neque in illo Mar Xenaiæ; in nonnullis autem accuratis, ut putamus, invenimus.

ܘܟܕ ܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ. ܫܪܝ ܠܡܦܩܘ ܠܗܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ
ܘܙܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ: ܘܟܘܪܣܘܬܐ
ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ ܗܦܟ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܥܒܪ 16
[1]ܡܐܢܐ [2]ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܠܐ 17
ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ: ܒܝܬܐ ܕܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܥܡܡܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗ ܡܥܪܬܐ ܕܠܣܛܝܐ.
ܘܫܡܥܘ ܣܦܪܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ. ܘܡܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܟܢܐ 18
ܢܘܒܕܘܢܝܗ. ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܬܗܪ ܗܘܐ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܝܠܗ. ܘܟܕ ܪܡܫܐ ܗܘܐ. 19
[3]ܢܦܩ ܗܘܐ ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܨܦܪܐ ܟܕ ܥܒܪܝܢ. 20
ܚܙܘ ܠܗ ܠܬܐܢܬܐ ܕܝܒܝܫܐ ܡܢ ܥܩܪܗ. ܘܟܕ ܐܬܕܟܪ 21

Jesus in templum, cœpit ejicere eos qui vendebant et emebant in
templo; et mensas numulariorum, et cathedras illorum qui ven-
debant columbas evertit. Et non sinebat ut quisquam transfer- 16
ret vas per templum. Et docebat, dicens iis, Nonne scriptum 17
est, Quod domus mea, domus orationis vocabitur omnibus populis?
vos autem fecistis eam speluncam latronum. Et audierunt Scribæ 18
et principes Sacerdotum, et quærebant quomodo perderent eum:
timebant enim eum, quia omnis turba admirabatur super doctrina
ejus. Et quum vespera esset, † egrediebatur extra urbem. Et mane, 19 20
quum transirent, viderunt ficum arefactam a radice sua. Et 21

1 ܡܐܢܐ] In margine MSti σκευι ܗ̄ ܡܐܢܐ

2 ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ] ܒܝܕ (ܗܝܟܠܐ)

3 ܢܦܩ ܗܘܐ] ܢܦܩܘ ܗܘܘ

† egrediebatur] Lectio marg. Egrediebantur.

ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ܆ ܗܐ ܬܬܐ ܗܝ ܕܠܛܬ ܝܒܫܬ܀
22 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘܝܬܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
23 ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ # ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ
ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ. ܕܐܫܬܩܠ ܘܐܬܪܡܐ ܒܝܡܐ: ܘܠܐ
ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ: ܐܠܐ ܢܗܝܡܢ ܕܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܗܘ̈ܝܢ܆
24 ܢܗܘܐ ܠܗ ܡܕܡ ܕܐܢ ܢܐܡܪ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܝܡܢܘ
25 ܕܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܢܗܘ̈ܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܘܐܡܬܝ ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܟܕ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܘܝܬܘܢ ܫܒܩܝܢ ܐܢ ܡܕܡ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܥܠ ܐܢܫ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ
26 ܣܘܪ̈ܚܬܟܘܢ.. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܦܠܐ
27 ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܣܘܪ̈ܚܬܟܘܢ܀ ܘܐܬܝܢ
ܬܘܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܒܗܝܟܠܐ܆ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ # ܪ̈ܒܝ

quum recordatus esset Petrus, dicit ei, Rabbi, ecce ficus, quam
22 exsecratus es, exaruit. Et respondens Jesus dicit iis, Habete
23 fidem Dei. Amen # enim ✓ dico vobis, Quod quicunque dixerit
monti huic, Tollere, et mittere in mare, et non hæsitaverit in
corde suo, sed crediderit quod ea quæ dicit fient, fiet ei quicquid
24 dixerit. Propter hoc dico vobis, Quod omnia quæcunque orantes
25 petitis, credite quod accipietis, et erunt vobis. Et quum statis
orantes, estote remittentes si quid habetis adversus aliquem, ut
26 et Pater vester qui *est* in cælis remittat vobis delicta vestra. Si
autem vos non remiseritis, nec Pater vester qui *est* in cælis,
27 remittet vobis delicta vestra. Et veniunt rursus in Hierosoly-
mam: et quum ambularet in templo, veniunt ad eum # principes

ܕܟܗ̈ܢܐ ܘܠܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ 28
ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܘܡܢܘ[1] ܠܟ ܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܕܗܠܝܢ
ܬܥܒܕ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ 29
ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ. ܘܦܢܘ ܠܝ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ. ܡܢ 30
ܫܡܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܬ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܦܢܘ ܠܝ.
ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ 31
ܫܡܝܐ. ܐܡܪ ܡܛܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. ܐܠܐ 32
ܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܕܚܠܝܢ ܡܢ [2]ܥܡܐ. ܟܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܘܚܢܢ. ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܢܒܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܝܫܘܥ. ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ. ܘܥܢܐ 33
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܦܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ

Sacerdotum, et ✓ Scribæ, et Seniores. Et dicunt ei, Qua po- 28
testate hæc facis ? † et quis tibi potestatem hanc dedit, ut hæc
facias ? Ipse autem Jesus respondens dixit iis, Interrogabo vos 29
et ego verbum unum, et respondete mihi, et dicam vobis
qua potestate hæc facio. Baptismus Johannis e cœlo erat, an ex 30
hominibus ? respondete mihi. Et ratiocinabantur apud seipsos, 31
dicentes, Si dixerimus e cœlo, dicet, Quare igitur non credi-
distis ei ? Sed si dixerimus ex hominibus, timemus ‡ popu- 32
lum : omnes enim habebant Johannem quod vere propheta
esset. Et respondentes dicunt Jesu, Nescimus. Et respondens 33

1 ܘܡܢܘ] In margine MSti ܐܘ (ܡܢܘ)

2 ܥܡܐ] ܟܢܫܐ

† et quis] Lectio marg. Aut (quis)

‡ populum] Turbam.

ܠܟܘܢ܆ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܀
1 ܘܫܪܝ ܒܡܬ̈ܠܐ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܟܪܡܐ ܢܨܒ ܒܪܢܫܐ܆ CAP. XII.
ܘܐܚܕܪ ܠܗ ܣܝܓܐ܂ ܘܚܦܪ ܡܥܨܪܬܐ܂ ܘܒܢܐ ܡܓܕܠܐ܂
2 ܘܐܫܠܡܗ ܠܦ̈ܠܚܐ܆ ܘܫܢܝ܂ ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܦ̈ܠܚܐ ܒܙܒܢܐ
ܠܥܒܕܗ܆ ܕܢܣܒ ܡܢ ܦ̈ܠܚܐ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ܂
3 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘܗܝ܂ ܡܚܐܘܗܝ܂ ܘܫܕܪܘܗܝ *ܣܦܝܩܐ܂ * κενον
4 ܘܬܘܒ ܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܠܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ܆ ܘܠܗܘ ܪܓܡܘܗܝ
ܘܨܥܪܘܗܝ܆ ܘܫܕܪܘܗܝ ܡܨܥܪܐ܂ ܘܬܘܒ ܠܐܚܪܢܐ ܫܕܪ܆ ܘܐܦ
5 ܠܗܘ ܩܛܠܘ܂ ܘܠܣܓܝ̈ܐܐ ܐܚܪ̈ܢܐ܆ ܟܕ ܠܡܢܗܘܢ ܡܚܝܢ
ܡܚܝܢ܂ ܠܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܩܛܠܝܢ܂ ܥܘܕ ܗܟܝܠ ܚܕ ܒܪܐ
6 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܗ܆ ܫܕܪ ܐܦ ܠܗ ܠܘܬܗܘܢ

Jesus dixit iis, Neque ego dico vobis qua potestate hæc facio.
1 Et cœpit in parabolis † dicere iis, Vineam plantavit homo, et CAP. XII.
circumposuit ⁻ ei ✓ sepem, et fodit torcular, et ædificavit turrim,
2 et tradidit eam agricolis, et peregre profectus est. Et misit ad
agricolas tempore servum suum, ut ab agricolis acciperet de fructu
3 vineæ. Ipsi autem quum accepissent eum, percusserunt eum, et
4 dimiserunt eum vacuum. Et rursum misit ad eos alium servum,
et illum lapidarunt, et contuderunt eum, et remiserunt eum cum
5 ignominia. Et iterum alium misit, et etiam illum occiderunt:
et multos alios, *aliquos* ex iis quidem percutientes, *aliquos* ex
6 iis autem occidentes. Adhuc ergo unum filium habebat dilect-
um suum, misit et illum ad eos ultimum, dicens, Revere-

1 ܠܡܐܡܪ] In margine MSti ܠܡܡܠܠܘ

† dicere] Lectio marg. Loqui.

buntur filium meum. Ipſi autem agricolæ, # quum vidiſſent eum 7
venientem ✓, dixerunt apud ſeipſos, Hic eſt hæres: venite, occi-
damus eum, et noſtra erit hæreditas. Et quum apprehendiſſent 8
eum, occiderunt eum, et ejecerunt eum extra vineam. Quid 9
ergo faciet dominus vineæ? veniet et perdet illos agricolas, et
dabit vineam aliis. Nec ſcripturam hanc legiſtis? Lapidem 10
quem reprobaverunt ædificantes, hic factus eſt in caput anguli:
A Domino factum eſt hoc, et eſt mirabile in oculis noſtris. Et 11 12
quærebant apprehendere eum, ſed timuerunt turbam: cognove-
runt enim quod ad ipſos parabolam dixiſſet: et quum reliquiſſent
eum, abierunt. Et mittunt ad eum quoſdam ex Phariſæis et ex 13
Herodianis, ut illaquearent eum ſermone. Ipſi autem quum ve- 14
niſſent, dicunt ei, Magiſter, ſcimus quod verax es, neque cura

ܠܐ ܓܝܪ ܚܐܪ ܐܢܬ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܠܐ ܒܫܪܪܐ ܐܘܪܚܐ
ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. *¹ ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ܠ. ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ
15 *ܩܢܣܘܢ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܢܬܠ ܐܘ ܠܐ ܢܬܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ * κήνσου
ܝܕܥ ܡܣܒ ܒܐܦܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܠܝ ܡܢܣܝܢ
16 ܐܢܬܘܢ * ܢܣܒܝ̈ ܒܐܦܐ ܠ.. ܐܝܬܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ ܕܐܚܙܐ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܐܝܬܝܘ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܘܟܬܒܬܐ ܗܢܐ
17 ܕܥܠܘܗܝ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܕܩܣܪ. ܘܥܢܐ ܦܢܝ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܦܪܘܥܘ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ܆
18 ܘܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܬܡܗܘ ܒܗ܀ ܘܐܬܝܢ ܙܕܘܩܝ̈ܐ
ܠܘܬܗ܆ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܐܢܒܥܬܐ ܠܐ ܐܝܬ. ܘܫܐܠܘܗܝ
19 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ܆ ܕܐܢ ܐܚܐ ܕܐܢܫ

est tibi de ullo, non enim respicis vultum hominum, sed in
veritate viam Dei doces: † ⁂ dic nobis igitur ✓, Licet dare censum
15 Cæsari, an non? dabimus, an non dabimus? Ipse autem quum
cognovisset hypocrisin eorum, dixit iis, Quid me tentatis ⁂ hypo-
16 critæ ✓? afferte mihi denarium, ut videam. Ipsi autem attule-
runt. Et dicit iis, Cujus est imago, et inscriptio hæc quæ *est*
17 super ipsum? Ipsi autem dixerunt ei, Cæsaris. Et respondens
Jesus dixit iis, Reddite ergo quæ *sunt* Cæsaris, Cæsari; et quæ
18 *sunt* Dei, Deo. Et mirati sunt super eo. Et veniunt Sadducæi
ad eum, qui dicunt quod resurrectio non est: et interrogaverunt
19 eum, dicentes, Magister, Moses scripsit nobis, Quod si frater

1 [* ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ܠ] In margine MSti ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ. ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܒܝܘܢܝ̈ܐ܀

† ⁂ dic nobis igitur ✓] Lectio marg. "Dic nobis igitur," non invenimus in Græcis.

ܢܡܘܬ: ܘܢܫܒܘܩ ܐܢܬܬܐ. ܘܒܢܝ̈ܐ ܠܐ ܢܫܒܘܩ܆ ܕܢܣܒ
20 ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ܆ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. ܫܒܥܐ ܕܝܢ ܐܚ̈ܐ
[1]ܐܝܬ ܗܘܘ. ܘܗܘ ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܘܡܝܬ. [2]ܘܠܐ ܫܒܩ
21 ܙܪܥܐ. ܘܗܘ ܬܪܝܢܐ ܢܣܒܗ ܘܡܝܬ. ܘܐܦܠܐ ܗܘ ܫܒܩ ܙܪܥܐ.
22 ܘܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܗܘ ܗܟܘܬ. ܘܢܣܒܘܗ ܗܘ ܗܟܘܬ ܫܒܥܬܗܘܢ
ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܙܪܥܐ. ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ ܡܝܬܬ ܐܦ ܗܝ
23 ܐܢܬܬܐ. ܒܩܝܡܬܐ # ܗܟܝܠ ✓ ܡܐ ܕܩܡܘ܆ ܕܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ
24 ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ܆ ܫܒܥܬܗܘܢ ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ ܐܢܬܬܐ܆ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܠܐ
25 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒ̈ܐ܆ ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܐܡܬܝ ܓܝܪ

alicujus mortuus fuerit, et reliquerit uxorem, et filios non reli-
querit, accipiat frater ejus uxorem suam, et exsuscitet semen
20 fratri suo. Septem autem fratres † erant: et primus accepit
21 uxorem, et mortuus est, ‡ et non reliquit semen. Et secundus
accepit eam, et mortuus est, et nec ipse reliquit semen: et tertius
22 similiter. Et acceperunt eam similiter septem illi, et non reli-
querunt semen. Ultima autem omnium mortua est etiam ipsa
23 mulier. In resurrectione # ergo ✓, quum resurrexerint, cujus ex
24 illis erit uxor? septem ipsi enim habuerunt eam uxorem. Et
respondens Jesus dixit iis, Nonne propter hoc erratis, quod non
25 sciatis scripturas, neque virtutem Dei? Quum enim a mortuis

1 ܐܝܬ ܗܘܘ] In margine MSti (ܐܝܬ ܗܘܘ) ܠܘܬܢ

2 ܘܠܐ ܫܒܩ] (ܘܠܐ ܫܒܩ) ܘܟܕ ܡܐܬ

† erant] Lectio marg. (erant) Apud nos.

‡ et non reliquit] Et moriens (non reliquit)

ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡܘܢ. ܠܐ ܡܙܕܘܓܝܢ ܘܠܐ ܡܙܕܘܓܢ: ܐܠܐ
26 ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ ܒܫܡܝܐ. ܡܛܠ ܕܡܝ̈ܬܐ ܕܩܝܡܝܢ: ܠܐ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒܐ ܕܡܘܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܡܢ ܣܢܝܐ ܐܡܪ ܠܗ
ܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ. ܘܐܠܗܗ ܕܐܝܣܚܩ.
27 ܘܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܝ̈ܬܐ ܐܠܐ ܐܠܗܗ ܕܚܝ̈ܐ.
28 ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܣܓܝ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܘܩܪܒ ܚܕ ܡܢ
ܣܦܪ̈ܐ: ܟܕ ܫܡܥ ܐܢܘܢ ܕܕܪܫܝܢ ܐܟܚܕܐ: ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܐܝܬ
ܦܢܝ ܠܗܘܢ. ܫܐܠܗ: ܐܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ
29 ܕܟܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܢܝ ܠܗ: ܕܩܕܡܝܐ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܟܠܗܘܢ: ܫܡܥ ܐܝܣܪܝܠ.. ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ. ܡܪܝܐ
30 ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ: ܘܡܢ ܟܠܗ
ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ ܕܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܬܪܥܝܬܟ:
31 ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܬܪܝܢܐ ܕܕܡܐ
ܠܗ: ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܟ܀ ܕܪܒ ܡܢ

resurrexerint, non nubunt, neque nubuntur, sed sunt sicut angeli
26 in cœlis. De autem mortuis quod resurgant, nonne legistis in
libro Mosis, quomodo e rubo dixerit illi Deus, dicens, Ego *sum*
27 Deus Abrahami, et Deus Isaaci, et Deus Jacobi? Non est
28 mortuorum, sed Deus viventium: vos igitur multum erratis. Et
accedens unus ex Scribis, quum audivisset illos disputantes
una, *et* vidisset quod bene respondisset iis, interrogavit eum,
29 Quodnam est mandatum primum omnium? Ipse autem Jesus
respondit ei, Primum mandatum omnium *est*, Audi Israel, Domi-
30 nus Deus noster, Dominus unus est. Et diliges Dominum Deum
tuum, et ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota co-
gitatione tua, et ex tota virtute tua: Hoc est mandatum primum.
31 Et secundum simile est ei: Diliges proximum tuum sicut teipsum.

ܗܠܝܢ ܐܚܪܢܐ ܦܘܩܕܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܣܦܪܐ܂ 32
ܫܦܝܪܐܝܬ ܡܠܦܢܐ ܒܫܪܪܐ ܐܡܪܬ܂ ܡܛܠ ⁜ ܕܐܠܗܐ ✓
ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܚܪܢܐ ܣܛܪ ܡܢܗ܂ ܘܕܢܚܒܝܘܗܝ ܡܢ 33
ܟܠܗ ܠܒܐ܂ ܘܡܢ ܟܠܗ ܣܘܟܠܐ܂ ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ܂
ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܐ܂ ܘܕܢܚܒ ܠܩܪܝܒܐ ܐܝܟ ܕܗܘ ܠܗ܂
ܝܬܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܩܕ̈ܐ ܓܡܝܪ̈ܐ ܘܕܒ̈ܚܐ܂ ܘܝܫܘܥ 34
ܟܕ ܚܙܝܗ ܕܒܚܟܝܡܘܬܐ ܦܢܝ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܠܐ ܪܚܝܩܐ ܐܝܬܝܟ
ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ ܘܠܐ ܐܢܫ ܘܠܐ ܬܘܒ ܡܡܪܚ ܗܘܐ
ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܀ ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܗܘܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ܂ 35
ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܐܝܬܘܗܝ ܕܕܘܝܕ܂ ܗܘ ܓܝܪ 36
ܕܘܝܕ ܐܡܪ ¹ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ܂ ܕܝܬܒ ܠܟ
ܡܢ ܝܡܝܢܝ܂ ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ ܠܪܓܠܝܟ

Majus iſtis aliud mandatum non eſt. Et dixit ei Scriba, Bene, 32
Magiſter, in veritate dixiſti, quia # Deus ✓ unus eſt, et non eſt
alius præter eum. Et ut diligat eum *homo* ex toto corde, et ex toto 33
intellectu, et ex tota anima, et ex tota virtute; et ut diligat proximum ſicut ſeipſum, plus eſt quam omnia holocauſta integra, et ſacrificia.
Et Jeſus quum vidiſſet eum quod prudenter reſpondiſſet, 34
dixit ei, Non longe es a regno Dei. Et nemo amplius audebat
interrogare eum. Et reſpondens Jeſus dicebat, docens in templo, 35
Quomodo dicunt Scribæ, quod Chriſtus filius eſt Davidis? Ipſe 36
enim David dixit † per Spiritum Sanctum, Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextra mea, uſquedum poſuero inimicos tuos

1 ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ] In margine MSti ܕܐܡܪ (ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ)

† per Spiritum Sanctum] Lectio marg. (per Spiritum Sanctum) Dicens.

37 ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟ. ܗܘ # ܗܟܝܠ ✓ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ: ܘܡܟܐ
ܐܝܟܐ ܒܪܗ ܕܝܠܗ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܫܡܥ ܗܘܐ
38 ܠܗ ܗܢܝܐܝܬ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܠܦܢܘܬܗ: ܚܙܘ ܡܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ ܒܐܣܛܠܐ ܠܡܗܠܟܘ: ܘܫܐܠܬ ܫ̈ܠܡܐ
39 ܒܫܘܩ̈ܐ: ܘܪ̈ܝܫܝ ܡܘܬܒ̈ܐ ܒܟܢܘܫܬܐ: ܘܪ̈ܝܫܝ ܣܡܟ̈ܐ
40 ܒܚܫܡܝܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܠܒ̈ܬܐ ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ: ܘܟܕ
ܒܥܠܬܐ ܡܘܪܟܝܢ ܒܨܠܘܬܐ: ܗܠܝܢ ܢܣܒܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܀
41 ܘܟܕ ¹ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܓܙܐ: ܚܙܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ
ܟܢܫܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܢܚܫܐ ܒܝܬ ܓܙܐ. ܘܣܓܝܐ̈ܐ ܥܬܝܪ̈ܐ
42 ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܣܓܝܐܬܐ. ⁻ܘܟܕ ܐܬܬ ܚܕܐ ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ:
43 ܐܪܡܝܬ *ܬܪܝܢ *ܠܦܛܐ. ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܢܘܡܘܣܐ. ܘܟܕ (* λεπτὰ * δύο)
ܩܪܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ

37 ſcabellum ſub pedibus tuis. Ipſe # igitur ✓ David dicit eum Do-
minum, et unde filius ejus eſt? Et turba multa audiebat eum
38 libenter. Et dicebat iis in doctrina ſua, Videte a Scribis qui
39 volunt in ſtolis ambulare, et *amant* ſalutationes in foris; Et
primos conſeſſus in ſynagogis, et primos accubitus in cœnis:
40 Comedentes domos viduarum, et longa orantes prætextu: hi ac-
41 cipient judicium majus. Et quum † ſederet Jeſus contra gazo-
phylacium aſpiciebat quomodo turba injiceret æs in gazophylaci-
42 um: et multi divites injiciebant multa. ⁻Et ✓ quum veniſſet
quædam vidua pauper, injecit duo minuta, quod eſt Chalcus.
43 Et quum vocaſſet ad ſe diſcipulos ſuos, dicit iis, Amen dico vobis,

1 ܝܬܒ] In margine MSti ܩܐܡ

† ſederet] Lectio marg. Staret.

ܠܟܘܢ܆ ܕܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ ܡܣܟܢܬܐ܆ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
44 ܗܠܝܢ ܕܐܪܡܝܘ ܐܪܡܝܬ ܒܓܙܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܡܕܡ
ܕܝܬܝܪ ܠܗܘܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܚܣܝܪܘܬܗ ܟܠܗܝܢ
* βίον ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܪܡܝܬ. ܟܠܗ *ܙܘܕܗ ܕܝܠܗ ܀
Cap. XIII. 1 ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܡܠܦܢܐ܆ ܚܙܝ ܕܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܟܐܦܐ ܘܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܒܢܝܢܐ.
2 ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܒܢܝܢܐ
ܪܘܪܒܐ܆ ܠܐ ܡܫܬܒܩܐ ※ܗܪܟܐ✓ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ
3 ܡܫܬܪܝܐ܀ ܘܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܠܘܩܒܠ ܗܝܟܠܐ܆
ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ
4 ܘܐܢܕܪܐܘܣ܆ ܐܡܪ ܠܢ ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܘܡܢܐ ܗܝ
5 ܐܬܐ ܐܡܬܝ ܕܥܬܝܕܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܡܫܬܡܠܝܘ. ܗܘ

quod vidua hæc pauper, plus quam omnes qui injecerunt, injecit
44 in gazophylacium. Omnes enim ex eo quod redundat ipsis inji-
ciebant; hæc autem ex penuria sua, omnia quæ habebat injecit,
Cap. XIII. 1 *nempe* totum victum suum. Et quum egrederetur e templo, dicit
ei unus ex discipulis suis, Magister, vide quales lapides, et qualia
2 ædificia. Et respondens Jesus dixit ei, Vides hæc ædificia
magna? non relinquetur ※ hic ✓ lapis super lapidem, qui non
3 destruatur. Et quum sederet in monte olivarum contra templum,
† interrogabant eum privatim Petrus, et Jacobus, et Johannes,
4 et Andreas: Dic nobis quando hæc erunt, et quod erit sig-
5 num quando futura sunt hæc omnia consummari? Ipse autem

1 ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti ܡܫܐܠ ܗܘܐ

† interrogabant] Lectio marg. Interrogabat.

Jesus respondens iis, cœpit dicere, Videte ne quis seducat vos.
6 Multi enim venient in nomine meo, dicentes, Quod ego sum
7 *Christus*; et multos seducent. Quum autem audieritis bella, et
rumorem bellorum, ne turbemini: oportet enim fieri, sed non-
8 dum finis. Surget enim gens contra gentem; et regnum contra
regnum; et erunt terræmotus in omnibus locis; et erunt fames et
9 tumultus: principium dolorum hæc *erunt*. Videte autem vos-
metipsos: tradent vos enim in consessus, et in synagogis cædemi-
ni, et ante præsides et reges stabitis propter me, in testimonium
10 illis. Et in omnibus gentibus oportet primum prædicari evangeli-
11 um. Quum autem duxerint vos, ut tradant vos, ne ante soliciti sitis
quid loquamini, neque meditemini: sed quodcunque datum fuerit
vobis in illa hora, id loquimini: non enim estis vos qui loquimini,

ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܢܫܠܡ ܕܝܢ ܐܚܐ ܠܐܚܐ ܠܡܘܬܐ܆ ܘܐܒܐ 12
ܠܒܪܐ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢܝܐ ܥܠ ܐܒܗܐ ܘܢܡܝܬܘܢ ܐܢܘܢ.
ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܛܠ ܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ 13
ܕܡܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ. ܗܢܐ ܢܬܦܪܩ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕ 14
ܬܚܙܘܢ ܠܛܢܦܘܬܐ *ܕܚܘܪܒܐ: ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܕܢܝܐܝܠ ܗܘ
ܢܒܝܐ: ܟܕ ܩܝܡܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܕܩ. ܗܘ ܕܩܪܐ. ܢܣܬܟܠ܀
ܗܝܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܒܝܗܘܕ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ 15
ܐܓܪܐ: ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܒܝܬܐ: ܘܠܐ ܢܥܘܠ ܠܡܫܩܠ ܡܕܡ ܡܢ
ܒܝܬܗ. ܘܗܘ ܕܒܚܩܠܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܠܐ ܢܗܦܘܟ ܠܒܣܬܪܐ 16
ܠܡܫܩܠ ܡܐܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܘܝ ܕܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ: 17
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ܀ ܨܠܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܢܗܘܐ 18
ܥܪܘܩܝܐ ܕܝܠܟܘܢ ܒܣܬܘܐ܀ ܢܗܘܘܢ ܓܝܪ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܘܠܨܢܐ 19
ܗܘ ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܗܘܐ ܡܢ ܪܫܝܬܐ ܕܒܪܝܬܐ ܗܝ ܕܒܪܐ
ܐܠܗܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ܀ ܘܐܠܘ ܠܐ ܡܪܝܐ ܟܪܝ 20

* της ερημω-σεως

ſed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem ad mortem; 12
et pater filium: et inſurgent filii adverſus parentes, et morte affi-
cient eos. Et eritis exoſi ab omnibus propter nomen meum: 13
qui autem perſeveraverit uſque ad finem, is ſervabitur. Quum 14
autem videritis abominationem deſolationis, quæ dicta eſt a Da-
niele propheta, ſtantem ubi non oportet (is qui legit intelligat)
tunc illi qui in Judæa *erunt*, fugiant in montes: Qui autem ſuper 15
tectum, ne deſcendat in domum, neque ingrediatur tollere
quicquam e domo ſua: Et qui in agro eſt, ne revertatur retro 16
tollere veſtimentum ſuum. Væ autem in utero habentibus et 17
lactantibus in illis diebus. Orate autem ut non fiat fuga veſtra 18
hyeme. Erunt enim dies illi afflictio, qualis non fuit a principio 19
creationis, quam creavit Deus, uſque nunc, et non erit. Et niſi 20

ܠܝܘ̈ܡܬܐ܆ ܠܐ ܡܬܦܨܝܐ ܗܘܐ ܟܠ ܒܣܪ܂ ܐܠܐ ܡܛܠ
21 ܓܒ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܓܒܐ܆ ܟܪܝ ⁻ ܐܢܘܢ ✓ ܠܝܘ̈ܡܬܐ܀ ܘܗܝܕܝܢ
ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܗܐ ܬܡܢ
22 ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ܀ ܢܩܘܡܘܢ ܓܝܪ ܡܫܝ̈ܚܐ ܕܓ̈ܠܐ܂ ܘܢܒ̈ܝܐ
ܕܓ̈ܠܐ܂ ܘܢܬܠܘܢ ܐܬ̈ܘܬܐ ܘܬܕܡܪ̈ܬܐ܆ ܐܝܟ ܕܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ
23 ܐܦ ܠܓܒ̈ܝܐ܂ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܙܘ܂ ܗܐ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܟܠܡܕܡ
24 ܟܠܗܝܢ܀ ܐܠܐ ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܒܬܪ ܐܘܠܨܢܐ ܗܘ܆ ܫܡܫܐ
25 ܢܬܚܫܟ܂ ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ* ܢܘܗܪܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܟܘܟ̈ܒܐ * φεγγος
ܕ¹ܫܡܝܐ ܢܗܘܘܢ ܢܦܠܝܢ܂ ܘܚܝ̈ܠܘܬܐ ܗܢܝܢ ܕܒܫܡ̈ܝܐ
26 ܢܬܬܙܝܥܘܢ܀ ܘܗܝܕܝܢ ܢܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ
27 ܒܥܢ̈ܢܐ܆ ܥܡ ܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܘܗܝܕܝܢ ܢܫܕܪ
ܠܡܠܐܟ̈ܘܗܝ܆ ܘܢܟܢܫ ܠܓܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܐܪܒܥܐ ܪ̈ܘܚܝܢ

Dominus decurtasset dies, non servaretur omnis caro: sed propter
21 electos, quos elegit, decurtavit ⁻ illos ✓ dies. Et tunc si quis
dixerit vobis, Ecce hic est Christus, aut, ecce illic, ne credatis.
22 Surgent enim Christi falsi, et prophetæ mendaces, et dabunt signa
23 et miracula, ut seducant (si possibile esset) etiam electos. Vos
24 autem videte: ecce prædixi vobis omnia. Sed in illis diebus,
post afflictionem illam, sol obscurabitur, et luna non dabit splen-
25 dorem suum. Et stellæ † cœli erunt decidentes, et virtutes quæ
26 *sunt* in cœlis, commovebuntur: Et tunc videbunt Filium ho-
27 minis venientem in nubibus cum virtute et gloria multa. Et
tunc mittet angelos suos, et congregabit electos suos a quatuor

1 ܕܫܡܝܐ] In margine MSti ܡܢ ܫܡܝܐ

† cœli] Lectio marg. De cœlo.

[illegible] 28
[illegible]
[illegible]
[illegible] 29
[illegible] 30
[illegible]
[illegible] 31
[illegible] 32
[illegible] 33
[illegible]
[illegible] 34
[illegible]
[illegible] 35

* και τω θυρωρω ενετειλατο

ventis, ab extremo terræ uſque ad extremum cœli. A ficu autem 28
diſcite parabolam: Quum jam ramus ejus tener fuerit, et germi-
naverit folia, cognoſcitis quod prope eſt æſtas. Sic etiam vos, 29
quum videritis hæc facta, ſcitote quod prope eſt ad fores. Amen 30
dico vobis, quod non præteribit generatio hæc uſquedum omnia
hæc fiant. Cœlum et terra præteribunt, verba mea autem non 31
præteribunt. De autem die illo, aut hora, nemo ſcit; neque 32
angeli qui ſunt in cœlo, neque Filius, niſi Pater. Videte, vigi- 33
late, et orate: neſcitis enim quando illud tempus ſit. Sicut 34
homo peregrinator, qui reliquit domum ſuam, et dedit ſervis
ſuis poteſtatem, et unicuique opus ſuum, et janitori præcepit, ut
eſſet vigilans. Vigilate igitur: neſcitis enim quando dominus 35

ܐܡܬܝ ܡܪܗ ܕܒܝܬܐ ܐܬܐ. [1]ܒܪܡܫܐ ܐܘ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ܆
36 ܐܘ ܒܩܪܝܐ ܕܬܪܢܓܠܐ ܐܘ ܒܨܦܪܐ. ܕܠܐ ܟܕ ܐܬܐ ܡܢ ܫܠܝ
37 ܢܫܟܚܟܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܠܟܘܢ ܐܡܪ
1 ܐܢܐ: ܠܟܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܬܬܥܝܪܘ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ CAP. XIV.
ܦܨܚܐ ܘܦܛܝܪܐ ܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ܀ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܣܦܪ̈ܐ ܐܝܟܢܐ ܒܢܟܠܐ ܟܕ ܐܚܕܝܢ ܠܗ ܢܩܛܠܘܢܗ.
2 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ [2]ܕܝܢ. ܠܐ ܒܥܐܕܐ. ܕܠܡܐ ܢܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ ܒܥܡܐ܀
3 ܘܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ. ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܓܪܒܐ ܗܘ
ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘܐ. ܐܬܬ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ *ܐܠܒܣܛܪܘܢ * ἀλάβαστρον
ܕܢܪܕܝܢ ܡܗܝܡܢܐ ܣܓܝ ܕܡܝܐ. ܘܟܕ ܬܒܪܬܗ
4 ܠܐܠܒܣܛܪܘܢ ܐܫܕܬܗ ܥܠ ܪܫܗ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ
ܕܐܬܚܡܬܘ ܗܘܘ ܠܘܬ ܢܦܫܗܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ. ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ

domus veniet, † vespere, an medio noctis, an gallicinio, an mane.
36 37 Ne quum venerit repente, inveniat vos dormientes. Quæ autem
1 vobis dico, omibus dico, Vigilate. Erat autem Pascha, et Azyma CAP. XIV.
post duos dies: et quærebant principes Sacerdotum et Scribæ
2 quomodo eum dolo apprehendentes occiderent. Dicebant ‡ au-
3 tem, Non in festo, ne tumultus sit in populo. Et quum esset in
Bethania, in domo Simonis leprosi, quum discumberet, venit
mulier habens alabastrum nardi fidelis, multi pretii: et quum
4 confregisset alabastrum, effudit super caput ejus. Erant autem
quidam qui indignati sunt apud seipsos, et dicebant, Ad quid

1 ܒܪܡܫܐ] In margine MSti ܐܘ (ܒܪܡܫܐ)
2 ܕܝܢ] ܓܝܪ

† vespere] Lectio marg. An {vespere}
‡ autem] Enim.

perditio hæc unguenti facta est? Poterat enim istud unguentum 5
vendi plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et indig-
nabantur in eam. Ipse autem Jesus dixit, Sinite eam: Quid 6
molestias exhibetis ei? opus ※ enim ✓ bonum operata est in me.
Omni tempore enim pauperes habetis vobiscum, et quum volue- 7
ritis potestis benefacere iis: me autem non omni tempore habetis.
Quod habebat, hoc fecit: prævenit ungere corpus meum ad se- 8
pulturam. Amen dico vobis, ubicunque prædicabitur evangelium 9
hoc in toto mundo, etiam id quod fecit hæc, dicetur in memoriam
ejus. Et Judas Iscariotes, unus ex duodecim, abiit ad principes 10
Sacerdotum, ut traderet eum iis. Ipsi autem quum audivissent, 11
gavisi sunt, et polliciti sunt argentum dare ei. Et quærebat quo-

12 ܕܒܥܕܢܗ ܢܫܠܡܝܘܗܝ܀ ܘܒܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪܐ܇ ܐܡܬܝ
ܕܦܨܚܐ ܕܒܚܝܢ ܗܘܘ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܝܟܐ ܨܒܐ
13 ܐܢܬ ܕܢܐܙܠ ܢܛܝܒ ܦܨܚܐ ܐܝܟܢܐ ܕܬܐܟܘܠ. ܘܡܫܕܪ ܠܬܪܝܢ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܦܓܥ ܒܟܘܢ
14 ܓܒܪܐ ܕܛܥܝܢ *ܩܪܡܝܕܐ ܕܡܝܐ ܢܩܦܘܗܝ. ܘܠܐܝܟܐ ܕܐܢ * κεράμιον
ܢܥܘܠ ܐܡܪܘ ܠܡܪܗ ܕܒܝܬܐ. #ܕ✓ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ܂ ܐܝܟܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬ [1]ܡܫܪܝܐ ܐܝܟܐ ܕܦܨܚܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ ܐܟܘܠ.
15 ܘܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ *ܥܠܝܬܐ ܪܒܬܐ #ܡܛܝܒܬܐ ✓ܕܡܫܘܝܐ܂ * ἀνώγεων
16 ܠܬܡܢ ܛܝܒܘ ܠܢ. ܘܢܦܩܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ.
17 ܘܐܫܟܚܘ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. ܘܟܕ ܪܡܫܐ
18 ܗܘܐ܂ ܐܬܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ܀ ܘܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܘܐܟܠܝܢ ܐܡܪ

12 modo opportune traderet eum. Et die primo azymorum, quando
Pascha mactabant, dicunt ei discipuli ejus, Ubi vis ut abeamus *et*
13 paremus Pascha, ut comedas? Et mittit duos ex discipulis suis,
et dicit iis, Abite in civitatem, et occurret vobis homo bajulans
14 amphoram aquæ: sequimini eum. Et quocunque introierit, di-
cite domino domus, # quod ✓ Præceptor dicit, Ubi est † diverso-
15 rium, ubi Pascha cum discipulis meis comedam? Et ipse osten-
det vobis cœnaculum magnum # paratum *et* ✓ stratum: illic parate
16 nobis. Et exierunt discipuli ejus, et venerunt in civitatem, et
17 invenerunt sicut dixerat iis: et paraverunt Pascha. Et quum
18 vespera esset, venit cum duodecim. Et quum discumberent, et

1 ܡܫܪܝܐ] In margine MSti (ܡܫܪܝܐ) ܕܝܠܝ
† diversorium] Lectio marg. (diversorium) Meum.

[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
[illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
[illegible]
25 [illegible]

comederent, dixit Jesus, Amen dico vobis, quod unus ex vobis
tradet me, qui comedit mecum. Ipsi autem cœperunt constristari, 19
et dicere ei unus post alium, † Num ego? Ipse autem respon- 20
dens dixit iis, Unus ex duodecim qui intingit mecum in catinum.
Et Filius quidem hominis abit, sicut scriptum est de eo: væ 21
autem homini illi per quem Filius hominis traditur: bonum erat
ei, si non natus fuisset homo ille. Et quum ipsi comederent, 22
accepit Jesus panem; et quum benedixisset, fregit et dedit iis:
et dixit, accipite, hoc est corpus meum. Et accepit poculum, 23
et quum gratias egisset, dedit iis: et biberunt ex illo omnes. Et 24
dixit iis, Hic est sanguis meus Testamenti novi, qui pro multis
effunditur: Amen dico vobis, quod non amplius bibam ex 25

1 [illegible] In margine MSti [illegible]

† Num ego] Lectio marg. (Num ego) Et alii, Num ego?

ܐܫܬܐ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ :· ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܐܫܬܝܘܗܝ
26 ܚܕܬܐܝܬ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ :· ܘܟܕ ܫܒܚܘ ܢܦܩܘ ܠܛܘܪܐ
27 ܕܙܝܬܐ :· ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܟܠܟܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ
ܒܝ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ :· ܡܛܠ ܕܟܬܝܒ. ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ ܘܢܬܒܕܪܘܢ
28 ܥܪ̈ܒܐ. ܐܠܐ ܒܬܪ ܕܩܐܡ ܐܢܐ· ܩܕܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
29 ܠܓܠܝܠܐ :· ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܘܐܢ ܟܠܗܘܢ
30 ܢܬܟܫܠܘܢ· ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟ· ܕܐܢܬ ܝܘܡܢܐ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ· ܥܕܠܐ ܬܪܬܝܢ ‾ ܙܒܢܝܢ ✓
31 ܬܪܢܓܠܐ ܢܩܪܐ. ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ :· ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ· ܡܢ
ܝܬܝܪܘܬܐ ܐܡܪ ܗܘܐ· ܕܐܢ ܗܘܐ ܠܝ ܐܢܢܩܐ ܠܡܡܬ ܥܡܟ
ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ. ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܠܗܘܢ
32 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܬܝܢ ܠܕܘܟܬܐ¹ ܗܝ ܕܫܡܗ ܓܕܣܡܢܝ* :· * Γεθσημανη.

fructu vitis usque ad diem illum, quum bibam illud novum in
26 regno Dei. Et quum hymnum cecinissent, exierunt in montem
27 olivarum. Et dicit iis Jesus, Omnes vos offendemini in me nocte
hac; quia scriptum est, Percutiam pastorem, et dispergentur
28 oves. Sed postquam resurrexero, præcedam vos in Galilæam.
29 Petrus autem dixit ei, Etsi omnes offensi fuerint, sed non ego.
30 Et dicit ei Jesus, Amen dico tibi, quod tu hodie in nocte hac,
antequam duabus ‾ vicibus ✓ gallus cantaverit, tribus abnegabis
31 me. Ipse autem Petrus ex abundanti dicebat magis, Si fuerit
necessitas moriendi tecum, non abnegabo te. Itidem autem
32 omnes dicebant. Et veniunt † in agrum cujus nomen *est* Geth-

1 ܠܕܘܟܬܐ] In margine MSti ܠܕܘܟܐ

† in agrum] Lectio marg. In locum.

ſimani: et dicit diſcipulis ſuis, Sedete hic, donec oravero. Et 33
aſſumit Petrum et Jacobum et Johannem ſecum; et cœpit ex-
paveſcere et mœſtus eſſe. Et dicit iis, Contriſtata eſt anima mea 34
uſque ad mortem: manete hic, et vigilate. Et quum acceſſiſſet 35
paululum, procidit ſuper terram, et orabat, ut, ſi poſſibile eſſet,
tranſiret ab eo illa hora. Et dicebat, Abba, pater, omnia poſſi- 36
bilia tibi; transfer a me poculum hoc: ſed non quid ego volo,
ſed quid tu. Et venit, et invenit eos dormientes: et dicit Petro, 37
Simon, dormis? non potuiſti unam horam vigilare? Vigilate et 38
orate, ut non intretis in tentationem: ſpiritus quidem promptus
eſt, caro autem infirma. Et iterum quum abiiſſet, oravit, eundem 39
ſermonem dicens. Et quum reverſus eſſet, rurſum invenit eos 40

41 ܕܡܟܝܢ ܗܘܘ. ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܢܦܢܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܐܬܐ
ܕܬܠܬ ÷ ܙܒܢܝܢ ↙ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܬܢܝܚܘ܀
ܩܪܒ ܫܘܠܡܐ. ܐܬܬ ܫܥܬܐ. ܗܐ ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
42 ܒܐܝܕܝܐ ܕܚܛܝܐ. ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ. ܗܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܩܪܒ܀
43 ܘܡܚܕܐ ܥܕܟܝܠ ܡܡܠܠ. ܐܬܐ ܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ ܕܚܕ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܬܪܥܣܪ. ܘܥܡܗ ܟܢܫܐ ܥܡ ܣܦܣܪܐ
44 ܘܩܝܣܐ*. ܡܢ ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ܀ ܝܗܒ * καὶ ξύλων
ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܠܗܘܢ ܐܬܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܗܘ ܕܢܫܩ
ܐܢܐ ܗܘ ܗܘܝܘ. ܐܚܘܕܘܗܝ ܘܐܘܒܠܘܗܝ ↙ ܙܗܝܪܐܝܬ.
45 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܐܬܐ ܩܪܒ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. *ܪܒܝ ܪܒܝ. * Ῥαββὶ
46 ܘܢܫܩܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ ܘܐܚܕܘܗܝ܀

dormientes, (erant enim oculi eorum gravati) et non fciebant quid
41 refponderent ei. Et venit tertia ÷ vice ↙, et dicit iis, Dormite
quod fupereft, et requiefcite: appropinquavit finis, et venit hora:
42 ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum. Surgite,
43 eamus: ecce is qui tradit me, appropinquavit. Et ftatim adhuc
quum loqueretur, venit Judas Ifcariotes, qui unus erat ex duo-
decim, et cum eo turba cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
44 dotum, et Scribis, et Senioribus. Dederat autem is qui tradebat
eum fignum iis, dicens, Ille quem ofculatus fuero, ipfe eft: pre-
45 hendite eum, et abducite ÷ eum ↙ caute. Et ftatim quum ve-
niffet, acceffit ad eum, dicens, † Rabbi, Rabbi, et ofculatus eft
46 eum. Ipfi autem injecerunt in eum manus, et apprehenderunt eum.

1 ܪܒܝ ܪܒܝ] In margine MSti ܫܠܡ ܪܒܝ

† Rabbi, Rabbi] Lectio marg. Salve, Rabbi.

47 ܚܕ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܟܕ ܫܡܛ ܣܦܣܪܐ܆ ܡܚܝܗܝ
48 ܠܥܒܕܗ ܕܪܒܟܘܡܪܐ. ܘܐܪܝܡܗ ܐܕܢܗ܀ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܠܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܝ̈ܦܐ
49 ܘܩܝ̈ܣܐ ܠܡܐܚܕܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܒܗܝܟܠܐ
ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܐ܇ ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢ ܠܝ܀ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ
50 ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܟܬ̈ܒܐ ※ ܕܢܒ̈ܝܐ✓. ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܕ ܫܒܩܘܗܝ
51 ܟܠܗܘܢ ܥܪܩܘ܀ ܘܚܕ ܐܢܫ ܥܠܝܡܐ ܢܩܦ ܠܗ܆ ܕܡܥܛܦ
52 ܣܕܝܢܐ ܥܠ ܥܪܛܠܝܘܬܗ. ܘܐܚܕܘܗܝ ܥܠܝܡ̈ܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ
53 ܫܒܩܗ ܠܣܕܝܢܐ ܥܪܛܠܝܐ ܥܪܩ ܡܢܗܘܢ܀ ܘܐܘܒܠܘܗܝ
ܠܝܫܘܥ ܠܘܬ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܩܝܦܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ
54 ܪ̈ܒܝ ܟܘܡܪܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܘܣܦܪ̈ܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ܆
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܢܩܦ ܠܗ܆ ܥܕܡܐ ܠܓܘ ܠܕܪܬܐ ܕܪܒ
ܟܘܡܪܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܬܒ ܥܡ ܡܫܡܫܢ̈ܐ. ܘܫܚܢ

Unus autem quidam ex illis qui aſtabant, quum ſtrinxiſſet gladium, 47
percuſſit ſervum principis Sacerdotum, et abſtulit auriculam ejus.
Et reſpondens Jeſus dixit iis, Sicut contra latronem exiviſtis cum 48
gladiis et lignis apprehendere me? Quotidie apud vos eram in 49
templo docens, et non apprehendiſtis me: ſed ut implerentur
ſcripturæ ※ prophetarum ✓. Tunc diſcipuli quum reliquiſſent 50
eum, omnes fugerunt. Et unus quidam juvenis ſequutus eſt eum 51
amictus ſindone ſuper nuditatem ſuam, et apprehenderunt eum
juvenes: Ipſe autem quum reliquiſſet ſindonem, nudus effugit 52
ab iis. Et abduxerunt Jeſum ad principem Sacerdotum Caiapham, 53
et congregati ſunt ad eum omnes principes Sacerdotum, et Se-
niores, et Scribæ. Ipſe autem Petrus e longe ſequutus eſt eum, 54
uſque intro in atrium principis Sacerdotum, et erat ſedens cum

55 ܠܘܬ ¹ܢܘܗܪܐ܀ ܪ̈ܫܝ ܟܘܡܪ̈ܐ ܕܝܢ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ܀ ܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܝܫܘܥ ܣܗܕܘܬܐ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ܂ ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
56 ܗܘܘ܂ ܣܓܝ̈ܐܐ ܓܝܪ ܡܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܕܓܠܐܝܬ ܠܘܩܒܠܗ܀
57 ܘܣܗ̈ܕܘܬܐ ܫܘ̈ܝܬܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘ̈ܝ܀ ܘܐ̈ܢܫܝܢ ܟܕ ܩܡܘ
58 ܡܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܕܓܠܐܝܬ ܠܘܩܒܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܀ ܕܚܢܢ
ܫܡܥܢܝܗܝ ܕܐܡܪ܀ ܕܐܢܐ ܫܪܐ ܐܢܐ ܠܗܝܟܠܐ ܗܢܐ ܕܥܒܝܕ
ܒܐܝ̈ܕܝܐ܀ ܘܒܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܥܒܝܕ ܒܐܝ̈ܕܝܐ
59 ܐܒܢܐ܂ ܘܐܦܠܐ ܗܟܢܐ *ܫܘܝܬܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ * ἴση
60 ܘܟܕ ܩܡ ܪܫ ܟܘܡܪ̈ܐ ܒܡܨܥܬܐ܀ ܫܐܠܗ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܀
ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܡܕܡ܀ ܡܢܐ ܗܢܘܢ ܡܣܗܕܝܢ
61 ܠܘܩܒܠܟ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܩ ܗܘܐ܂ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ
ܗܘܐ܀ ܬܘܒ ܪܫ ܟܘܡܪ̈ܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ
ܠܗ܂ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ܀ ܗܘ ܒܪܗ ܕܡܒܪܟܐ܀

55 miniſtris, et calefaciebat ſe ad lumen. Principes Sacerdotum,
autem, et totus conſeſſus quærebant contra Jeſum teſtimonium,
56 ut morti traderent eum, et non inveniebant. Multi enim teſta-
57 bantur falſo adverſus eum, et teſtimonia paria non erant. Et
quidam quum ſurrexiſſent, teſtabantur falſo adverſus eum, dicentes,
58 Nos audivimus eum dicentem, Ego diſſolvam templum hoc fac-
tum manibus, et per tres dies aliud non factum manibus ædificabo.
59 60 Et nec ſic par erat teſtimonium eorum. Et quum ſurrexiſſet
princeps Sacerdotum in medium, interrogavit Jeſum, dicens, Non
61 reſpondes quicquam? quid hi teſtantur adverſum te? Ipſe au-
tem tacebat, et nihil reſpondebat. Rurſum princeps Sacerdotum
interrogabat eum, et dicit ei, Tune es Chriſtus Filius Benedicti?

1 ܢܘܗܪܐ] In margine MSti φως ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܒܘܨܝܢܐ

62 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ܀ ܘܬܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ. ܘܐܬܐ *ܥܡ ܥܢܢܐ ܕܫܡܝܐ܀ * μιτα
63 ܗܘ ܕܝܢ ܪܒ ܟܗܢܐ ܡܢ ܨܪ ܟܘܬܝܢܘܬܗ ܕܝܠܗ ܐܡܪ܀ ܡܢܐ
64 ܬܘܒ ܣܘܢܩܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ܠܣܗܕܐ܀ ܫܡܥܬܘܢ ܠܗ ܓܘܕܦܐ.
ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܥܒܕܘ ܒܟܠܗܘܢ.
65 ܕܚܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܘܬܐ܀ ܘܫܪܝܘ ܐܢܫܝܢ ܠܡܪܩ ܒܗ.
ܘܠܡܟܣܝܘ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܡܩܦܚܘܬܗ ܘܠܡܐܡܪ
ܠܗ. ܐܬܢܒܐ #ܠܢ ܡܫܝܚܐ. ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ.
66 ܘܡܫܡܫܢܐ ܒܩܘܦܠܐ ܢܣܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܘܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܦܛܪܘܣ ܒܕܪܬܐ ܠܬܚܬ. ܐܬܬ ܚܕܐ ܡܢ ܥܠܝܡܬܐ ܕܪܒܟܘܡܪܐ.
67 ܘܟܕ ܚܙܬܗ ܠܦܛܪܘܣ ܕܫܚܢ. ܟܕ ܚܪܬ ܒܗ ܐܡܪܬ. ܐܦ
68 ܐܢܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܟܕ ܐܡܪ:
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ܀ ܘܢܦܩ ܠܒܪ.

Ipſe autem Jeſus dixit ei, Ego ſum: et videbitis Filium hominis 62
ſedentem a dextra virtutis, et venientem cum nubibus cœli. Ipſe 63
autem princeps Sacerdotum lacerans veſtes ſuas dicit, Quid adhuc
opus eſt nobis teſtibus? Audiſtis † blaſphemiam: quid videtur 64
vobis? Ipſi autem omnes exclamaverunt contra eum, quod reus
eſſet mortis. Et cœperunt quidam inſpuere in eum, et obtegere 65
faciem ejus, et colophizare eum, et dicere ei, Vaticinare ⋕ nobis ✓
Chriſte, quis eſt is qui percuſſit te: et miniſtri colaphis excipiebant
eum. Et quum eſſet Petrus in atrio inferius, venit una ex ancillis 66
principis Sacerdotum, Et quum vidiſſet Petrum calefacientem ſe, 67
intuita eum dixit, Etiam tu cum Jeſu Nazareno eras. Ipſe 68
autem negavit, dicens, Non novi, neque intelligo quid dicis. Et

1 ܓܘܕܦܐ] In margine MSti ܓܘܕܦܐ (ܕܦܘܡܐ ܕܝܠܗ)
† blaſphemiam] Lectio marg. (blaſphemiam) Oris ejus.

69 ܠܒܪ ܕܪܬܐ܆ ܘܬܪܢܓܠܐ ܩܪܐ. ܘܐܡܬܐ ܟܕ ܚܙܬܗ ܠܗ ܬܘܒ܆
ܫܪܝܬ ܠܡܐܡܪ ܠܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ. ܕܗܢܐ ܡܢܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ.
70 ܗܘ ܕܝܢ ܬܘܒ ܟܦܪ ܗܘܐ܀ ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ ܬܘܒ܆ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܟܐܦܐ܆ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܐܦ
71 ܓܝܪ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ ܘܡܡܠܠܟ ܕܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܫܪܝ
ܠܡܚܪܡܘ ܘܠܡܐܡܐ܆ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ. ܠܗܘ
72 ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܕܬܪܬܝܢ ÷ ܙܒܢܝܢ ↙ ܬܪܢܓܠܐ ܩܪܐ܀ ܘܐܬܕܟܪ
ܦܛܪܘܣ ܠܡܠܬܐ [1] ܕܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܕܩܕܡ
[2] ܕܬܪܢܓܘܠܐ ܢܩܪܐ. ܬܪܬܝܢ ÷ ܙܒܢܝܢ ↙. ܬܟܦܘܪ ܒܝ ܬܠܬ.
1 ܘܡܚܕ ܒܨܦܪܐ ܗܘܐ܀ ܘܡܠܟܐ ܥܒܕܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ܆ [3] ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ CAP. XV.
ܥܡ ܩܫܝܫܐ ܘܥܡ ܣܦܪܐ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ܀

69 exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. Et ancilla quum vi-
70 diſſet eum rurſum, cœpit dicere aſtantibus, Hic ex illis eſt. Ipſe
autem iterum negabat. Et poſt paululum rurſus, aſtantes dicebant
Petro, Vere ex illis es; etenim Galilæus es, et locutio tua ſimilis
71 eſt. Ipſe autem cœpit exſecrari et jurare, Non novi hominem
72 iſtum quem dicitis. Et ſecunda ÷ vice ↙ gallus cantavit. Et re-
cordatus eſt Petrus ſermonis † dicentis ei Jeſu, Priuſquam gallus
cantaverit duabus ÷ vicibus ↙, negabis me tribus. Et cœpit flere.
1 Et confeſtim in mane conſilium fecerunt principes Sacerdotum CAP. XV.
cum Senioribus et Scribis, et totus conſeſſus: et quum vinxiſſent

1 ܕܐܝܟ ܕܐܡܪ] In margine MSti ܗܝ
2 ܕܩܕܡ ܕܬܪܢܓܘܠܐ] ܕܬܪܢܓܠܐ
3 ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ] συμβουλιον ܗܿ ܡܢ ܡܠܟܐ

† dicentis ei Jeſu] Lectio marg. Quem (dixerat ei Jeſus)

[illegible]
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible]
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible]
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible]
[illegible] 8
[illegible] 9

Jesum, abduxerunt ⸗ eum ⸔, et tradiderunt ⸗ eum ⸔ Pilato. Et 2
interrogavit eum Pilatus, Tu*ne* es rex Judæorum? Ipse autem
respondens, dixit ei, Tu dicis. Et accusabant eum principes Sa- 3
cerdotum multa: Ipse autem nihil respondebat. Ipse autem 4
Pilatus rursum † interrogavit eum, dicens, Non respondes quic-
quam? vide quanta testantur adversus te. Ipse autem Jesus non 5
amplius quicquam respondit, ita ut miraretur Pilatus. Omni 6
autem festo solvebat iis unum vinctum, quemcunque postularent.
Erat autem qui dicebatur Barabbas, qui cum seditiosis vinctus 7
erat, qui in seditione cædem fecerant. Et quum clamasset 8
turba, cœperunt postulare, sicut semper faciebat iis. Ipse autem 9

1 ܢܫܐܠܗ] In margine MSti ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ

† interrogavit eum] Lectio marg. Interrogabat eum.

ܦܝܠܛܘܣ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܐ
10 ܕܝܗܘܕܝܐ܂ ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܛܠ ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ ܗܘܘ
11 ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܐܙܝܥܘ ܠܟܢܫܐ܂
12 ܕܝܬܝܪܐܝܬ ܠܒܪ ܐܒܐ ܢܫܪܐ ܠܗܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܬܘܒ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
13 ܕܐܥܒܕ ܠܗܢܐ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
14 ܬܘܒ [1]ܩܥܝܢ ܗܘܘ܂ ܙܩܘܦܝܗܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܫ ܥܒܕ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
15 ܩܥܘ܂ ܙܩܘܦܝܗܝ܀ ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܨܒܐ ܕܠܟܢܫܐ ܗܘ
ܕܦܘܫܐ ܢܥܒܕ܇ ܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ܂ ܘܐܫܠܡ
16 ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܓܕܗ ܒܦܪ̈ܓܠܐ ܕܢܙܕܩܦ܀ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܕܝܢ

Pilatus reſpondit iis, dicens, Vultis ut dimittam vobis Regem
10 Judæorum? Sciebat enim quod propter invidiam tradidiſſent
11 eum principes Sacerdotum. Ipſi autem principes Sacerdo-
tum concitaverunt turbam, ut potius Barabbam ſolveret iis.
12 Ipſe autem Pilatus iterum reſpondens dicebat iis, Quid igi-
13 tur vultis ut faciam illi quem dicitis Regem Judæorum? Ipſi
14 autem iterum † clamabant, Crucifige eum. Ipſe autem Pila-
tus dicebat iis, Quid enim mali fecit? Illi autem magis
15 clamaverunt, Crucifige eum. Pilatus autem volens populo
ſatisfacere, ſolvit iis Barabbam, et tradidit Jeſum, poſtquam ver-
16 beraſſet eum flagellis, ut crucifigeretur. Milites autem addux-

1 ܩܥܝܢ ܗܘܘ] *In margine MSti* (ܩܥܝܢ ܗܘܘ) ܡܢ ܕܐܬܚܦܛܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܀

† clamabant] Lectio marg. (clamabant) Quum concitati eſſent a principibus Sacerdotum, dicentes.

ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܓܘ ܡܢ ܕܪܬܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܦܪܐܛܘܪܝܘܢ[1]: ܘܩܪܝܢ
ܐܣܦܝܪ ܟܠܗ̇ ܣܦܝܪܐ: ܘܡܠܒܫܝܢ ܠܗ ܐܪܓܘܢܐ: ܘܣܝܡܝܢ 17
ܠܗ ܟܕ ܓܕܠܝܢ ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܫܐܠܘ ܫܠܡܗ. 18
ܫܠܡ ܠܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܪܫܗ 19
ܒܩܢܝܐ. ܘܪܩܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܟܕ ܣܡܝܢ ܗܘܘ ܒܘܪܟܐ.
ܣܓܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܟܕ ܒܙܚܘ ܒܗ: ܐܫܠܚܘܗܝ ܐܪܓܘܢܐ: 20
ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܡܐܢܐ ܕܝܠܗ: ܘܡܦܩܝܢ ܠܗ
ܕܢܙܩܦܘܢܝܗܝ. *ܘܡܫܚܪܝܢ ܐܢ̈ܓܪܝܐ ܠܐܢܫ ܕܥܒܪ ܗܘܐ: 21
ܠܫܡܥܘܢ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܓܪܐ. ܐܒܘܗܝ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܘܕܪܘܦܘܣ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܐ
ܕܝܠܗ: ܘܡܝܬܝܢ ܠܗ ܥܠ ܓܓܘܠܬܐ ܐܬܪܐ. ܕܘܟܬܐ: 22
ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܕܡܬܦܫܩܐ ܕܘܟܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ: ܘܝܗܒܝܢ 23
ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܫܬܐ ܚܡܪܐ ܕܡܪܝܪܐ[2]. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ

* ἀγγαρεύουσιν

erunt eum intra atrium, quod eſt prætorium, et convocant totam
cohortem: Et induunt eum purpura, et imponunt ei plectentes co- 17
ronam ſpineam. Et cœperunt ſalutare eum, Salve, rex Judæorum. 18
Et percutiebant eum ſuper caput ejus arundine; et inſpuebant in 19
eum; et quum poſuiſſent genua adorabant eum. Et quum illu- 20
ſiſſent ei, exuerunt eum purpura, et induerunt eum veſtimentis
ſuis. Et angariant quendam qui præteribat, Simonem Cyrenæum, 21
venientem ex agro, patrem Alexandri et Rufi, ut portaret crucem
ejus. Et adducunt eum in Golgotha locum, quod eſt interpre- 22
tatum, locus Calvariæ. Et dabant ei bibere acetum myrrhatum: 23

1 ܦܪܐܛܘܪܝܘܢ] In margine MSti. ܐܠܐ ܐܦܪܝܢ ܗ̄

2 ܕܡܪܝܪܐ] ܕܡܪܝܪܐ: ܕܡܪܝܪܐ ܒܡܘܪܐ

24 ܢܣܒ ܀ ܘܟܕ ¹ܙܩܦܘܗܝ ܀ ܡܦܠܓܝܢ ܡܐܢܘܗܝ ܟܕ ܪܡܝܢ
25 ܦܣܐ ܥܠܝܗܘܢ ܀ ܕܡܢܘ ܡܢܐ ܢܫܩܘܠ ܀ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܝܢ
26 ²ܫܥܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ ܘܙܩܦܘܗܝ ܀ ܘܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܟܬܒܢܘܬܐ
27 ³ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ ܕܟܬܝܒܐ: ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܀ ܘܥܡܗ
ܙܩܦܝܢ ܬܪܝܢ ܠܣܛܐ. ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܐ
28 ܕܝܠܗ ܀ ܘܐܬܡܠܝܬ ܟܬܒܐ ܗܘ ܕܐܡܪ: ܕܥܡ ܠܐ ܢܡܘܣܝܐ
29 ܐܬܡܢܝ ܀ ܘܗܢܘܢ ܕܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܟܕ
ܡܢܝܕܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܫܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܀ ⁴ܘܐܗ * ܐܘ ܗܘ ܕܫܪܐ *
30 ܠܗܝܟܠܐ ܘܠܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܒܢܐ ܠܗ ܀ ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܘܚܘܬ ܡܢ
31 ܙܩܝܦܐ ܀ ܗܟܘܬ ܐܦ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܥܡ

24 ipse autem non accepit. † Et quum crucifixissent eum, dividebant
vestimenta ejus, projicientes sortem super iis, quis quid tolleret.
25 26 Erat autem ‡ hora tertia, et crucifixerunt eum. Et erat in-
27 scriptio causæ ejus inscripta, Rex Judæorum. Et cum eo
crucifigunt duos latrones: unum a dextra, et unum a sinistra ejus.
28 Et impleta est scriptura, quæ dicit, Et cum iniquis reputatus est.
29 Et illi qui præteribant, blasphemabant eum, moventes capita sua,
et dicentes, ‖ Vah, O destruens templum, et in tribus diebus
30 31 ædificans: Serva teipsum, et descende de cruce. Similiter etiam

1 ܘܟܕ ܙܩܦܘܗܝ] In margine MSti ܘܙܩܦܝܢ ܠܗ
2 ܫܥܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ] (ܫܥܬܐ) ܫܬܝܬܝܬܐ
3 ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ] ܥܠܬܐ ܀ ܕܝܢܐ ܕܝܠܗ
4 ܘܐܗ] (ܘܐܗ) ܘܐܗ ουα

† Et quum crucifixissent.] Lectio marg. Et crucifigentes eum.
‡ hora tertia] (hora) Sexta.
‖ Vah] (Vah) vah.

ܡܒܙܚܝܢ܆ ܚܕ ܠܘܬ ܚܕ ܥܡ ܣܦܪ̈ܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܠܐܚܪ̈ܢܐ
32 ܢܦܫܗ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܦܪܩܘܬܗ܆ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܡܠܟܗ
ܕܝܣܪܐܝܠ܆ ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ
ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܕܙܩܝܦܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ܆ ܡܚܣܕܝܢ
33 ܗܘܘ ܠܗ ∴ ܟܕ ܗܘܬ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܫܬܬܐ܆ ܚܫܘܟܐ ܗܘܐ ܥܠ
34 ܟܠܗ ܐܪܥܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܫܥܬܐ ܬܫܥܝܬܐ ∴ ܘܒܫܥܬܐ ܬܫܥܝܬܐ ܗܘ
ܬܫܥܝܬܐ܆ ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܘܐܡܪ܆ ܐܝܠܝ ܐܝܠܝ
ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܬܦܫܩܢܘܬܗ ܐܠܗܝ
35 ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܟܕ
36 ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܗܐ ܠܐܠܝܐ ܩܪܐ ∴ ܟܕ ܪܗܛ ܕܝܢ ܚܕ
ܡܠܐ ܐܣܦܘܓܐ ܡܢ ܚܠܐ ܘܣܡ ܒܩܢܝܐ܆ ܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ
ܟܕ ܐܡܪ܆ ܫܒܘܩܘ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܡܦܪܩ

principes Sacerdotum illudentes, alii ad alios cum Scribis dicebant,
32 Alios servavit, seipsum non potest servare. Christus Rex Israelis
descendat nunc de cruce, ut videamus et credamus. Etiam illi
33 qui crucifixi erant cum eo, exprobrabant ei. Quum esset autem
hora sexta, tenebræ factæ sunt supra totam terram, usque ad ho-
34 ram nonam. Et hora nona clamavit Jesus voce magna, dicens,
† Eloi, Eloi, lama sabachthani? quod est interpretatum, Deus
35 mi, Deus mi, ad quid deseruisti me? Et quidam ex illis qui
36 astabant, quum audivissent, dicebant, Ecce Eliam vocat. Quum
cucurisset autem unus, implevit spongiam aceto, et imposuit arun-
dini *et* potum dabat ei, dicens, Sinite, videamus si veniat Elias

1 ܐܝܠܝ ܐܝܠܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ] In margine MSti Ελωη Ελωη
אלי אלי למה עזבתני

37 ܠܗ ⁘ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܢ ܕܐܪܦܝ ܩܠܐ ܪܒܐ ܢܦܩܬ ܪܘܚܗ ⁘
38 ܘܐܦܝܣ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ ܠܬܪܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ ܥܕܡܐ
39 ܠܬܚܬ ⁘ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܩܢܛܪܝܘܢ[1] ܗܘ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠܗ:
ܕܗܟܢܐ ܟܕ ܩܥܐ ܢܦܩܬ ܪܘܚܗ ܐܡܪ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܢܫܐ
40 ܗܘܐ. ܒܪܗ ܐܠܗܘܗܝ ܗܘܐ ܕܐܠܗܐ ⁘ ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ ܐܦ ܢܫܐ
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܚܙܝܢ ܗܘܝ. ܕܒܝܢܬܗܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ: ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܙܥܘܪܐ.
41 ܘܕܝܘܣܐ ܘܫܠܘܡ. ܗܢܝܢ ܕܐܦ ܟܕ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܒܓܠܝܠܐ.
ܢܩܝܦܢ ܗܘܝ ܠܗ ܘܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ.
42 ܣܓܝܐܬܐ ܗܢܝܢ ܕܣܠܩܝܢ ܗܘܝ ܥܡܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ⁘ ܘܟܕ ܡܢ
ܪܡܫܐ ܗܘܐ: ܡܛܠ ܕܥܪܘܒܬܐ ܗܘܬ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ
43 ܩܕܡ ܫܒܬܐ. ܐܬܐ ܝܘܣܦ ܗܘ ܕܡܢ ܐܪܝܡܬܐܝܐ ܡܝܩܪܐ ܒܘܠܝܘܛܐ

37 detrahere eum. Ipſe autem Jeſus quum emiſiſſet vocem magnam,
38 exivit ſpiritus ejus. Et velamen templi fiſſum eſt in duo, a ſum-
39 mo uſque ad imum. Quum vidiſſet autem Centurio qui ſtabat
ex adverſo ejus, quod ſic, quum exclamaſſet, exiviſſet ſpiritus
40 ejus, dixit, Vere homo iſte Filius erat Dei. Erant autem etiam
mulieres e longinquo ſpectantes: inter quas erat Maria Magdalene,
41 et Maria mater Jacobi parvi et Joſe, et Salome. Quæ et quum
eſſent in Galilæa, ſequebantur eum, et miniſtrabant ei: et aliæ
42 multæ quæ aſcenderant cum eo Hieroſolymam. Et quum jam
veſpera eſſet, (quia erat paraſceve, quod eſt ante Sabbathum)
43 Venit Joſephus qui *erat* ab Arimathæa, honoratus Senator, qui

1 ܩܢܛܪܝܘܢ In margine MSti ܠܩܢܛܘܪܝܘܢܐ
κεντυρίωνα

ܝܘܣܦ ܕܡܢ ܪܡܬܐ܆ ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ܆ ܘܐܡܪܚ ܘܥܠ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ܆
44 ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܐܬܕܡܪ ܕܡܢ ܟܕܘ
ܡܝܬ. ܘܩܪܐ ܠܩܢܛܪܘܢܐ܆ ܘܫܐܠܗ ܕܐܢ ܡܢ ܩܕܡ
45 ܙܒܢܗ ܡܝܬ. ܘܟܕ ܝܕܥ ܡܢ ܩܢܛܪܘܢܐ ܝܗܒ ܦܓܪܗ ܠܝܘܣܦ܀
46 ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܙܒܢ ܟܬܢܐ܆ ܘܐܚܬܗ ܘܟܪܟܗ ܒܗ
ܒܟܬܢܐ܆ ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܗܘ ܕܢܩܝܪ ܗܘܐ ܒܟܐܦܐ
47 ܘܥܓܠ ܟܐܦܐ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܩܒܪܐ܀ ܡܪܝܡ ܕܝܢ
ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܘܣܐ܆ ܚܙܝܢ ܗܘܝ ܐܝܟܐ
CAP. XVI. ܡܬܬܣܝܡ܀ ܘܟܕ ܥܒܪܬ ܫܒܬܐ܆ ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ 1
ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܠܘܡ܆ ܙܒܢ ܗܪܘܡܐ܆ ܕܢܐܬܝܢ
2 ܢܡܫܚܢܗ܀ ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܒܫܒܐ܆ ܐܬܝ ܗܘܝ
3 ܠܩܒܪܐ ܟܕ ܕܢܚ ܫܡܫܐ. ܘܐܡܪܢ ܗܘܝ ܒܢܦܫܗܝܢ܆

etiam ipse erat expectans regnum Dei, *et* quum confidentiam
sumpsisset, ingressus est ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Pila- 44
tus autem miratus est si jam mortuus esset: et quum advocasset
Centurionem interrogavit eum, Si ante tempus mortuus esset. Et 45
quum cognovisset a Centurione, dedit corpus Josepho. Ipse au- 46
tem Josephus emit sindonem, et quum detraxisset eum, involvit
eum sindone, et posuit eum in sepulchro, quod erat excisum de
petra: et advolvit lapidem ad ostium sepulchri. Maria autem 47
CAP. XVI. Magdalene, et Maria *mater* Jose spectabant ubi poneretur. Et 1
quum transivisset sabbathum, Maria Magdalene, et Maria *mater*
Jacobi, et Salome, emerunt aromata, ut venirent *et* ungerent
eum. Et valde mane primi *diei* hebdomadis veniunt ad sepul- 2
chrum, quum exortus esset sol: Et dicebant apud seipsas, Quis 3

4 ܡܢܘ ܢܥܓܘܠ ܠܢ ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܚܝܪ̈ܝܢ
ܚܙ̈ܝ ܕܡܬܥܓܠܐ ܗܝ ܟܐܦܐ. ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܓܝܪ ܪܒܬܐ
5 ܛܒ. ܘܟܕ ܥ̈ܠܝ ܠܩܒܪܐ. ܚܙ̈ܝ ܥܠܝܡܐ ܕܝܬܒ
6 ܒܝܡܝܢܐ ܕܡܥܛܦ ܐܣܛܠܐ ܚܘܪܬܐ ܘܬܘܗ̈ܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܝܢ: ܠܐ ܬܬܗܪ̈ܝܢ. ܠܝܫܘܥ ܒܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬܝܢ ܗܘ ܢܨܪܝܐ: ܗܘ
ܕܐܙܕܩܦ. ܩܡ ܠܗ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ. ܗܐ ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ
7 ܕܣܡܘܗܝ. ܐܠܐ ܙܠ̈ܝܢ ܐܡ̈ܪܝܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܠܟܐܦܐ.
ܕܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ
8 ܠܟܘܢ. ܘܟܕ[1] ܢܦ̈ܩܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ. ܐܚܝܕܐ ܗܘܬ
ܠܗܝܢ ܓܝܪ ܪܬܝܬܐ ܘܬܗܪܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܘܠܐ ܡܕܡ

4 revolvet nobis lapidem ab oftio fepulchri? Et quum intuitæ
effent, viderunt quod devolutus *effet* lapis: erat enim magnus
5 valde. Et ingreffæ in fepulchrum, viderunt juvenem fedentem
6 in dextris, amictum ftola candida: et obftupuerunt. Ipfe autem
dixit iis, Ne expavefcite: Jefum quæritis Nazarenum qui cruci-
fixus eft, furrexit, non eft hic: ecce locus, ubi pofuerunt eum.
7 Sed ite, dicite difcipulis ejus, et Petro, quod præcedit vos in
8 Galilæam; ibi videbitis eum, ficut dixit vobis. † Et exeuntes
fugerunt a fepulchro, tenebat eas enim tremor et ftupor: et ne-

1 ܘܟܕ ܢܦ̈ܩܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ] In margine MSti ܘܟܕ ܫܡ̈ܥܝ ܢܦ̈ܩܝ (ܡܢ ܩܒܪܐ)

† Et exeuntes fugerunt a fepulchro] Lectio marg. Et quum audiviffent, exiverunt (a fepulchro)

9 ܐܡܪ̈ܝܢ܂ ¹ܕܚܝ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ ܓܝܪ܀ ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ܂ ܒܨܦܪܐ
ܕܚܕ ܒܫܒܬܐ܂ ܐܬܚܙܝ ܩܕܡܐܝܬ ܠܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ܂ ܡܢ
10 ܗ̇ ܕܐܦܩ ܗܘܐ ܫܒܥܐ ܫܐ̈ܕܐ܂ ܗ̇ܝ ܕܝܢ ܐܙܠܬ܂ ܣܒܪܬ
11 ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܗܘܘ܂ ܕܐܒܝܠܝܢ ܗܘܘ ܘܒܟܝܢ܂ ܘܗܢܘܢ
12 ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܚܝ ܘܐܬܚܙܝ ܡܢܗ̇܂ ܠܐ ܗܝܡܢܘ܀ ܒܬܪ
ܕܝܢ ܗܠܝܢ܂ ܠܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܐܬܓܠܝ ܒܕܡܘܬܐ
13 ܐܚܪܬܐ܂ ܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܩܘܪܝܬܐ܀ ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܐܙܠܘ
14 ܣܒܪܘ ܠܫܪܟܐ܂ ܘܐܦܠܐ ܠܗܢܘܢ ܗܝܡܢܘ܂ ܠܐܚܪܝܬܐ

mini quicquam dixerunt: † timebant enim. Quum surrexisset 9
autem mane primi *diei* hebdomadis, apparuit primum Mariæ
Magdalenæ, ex qua ejecerat septem dæmonia. Illa quum ivisset, 10
nunciavit illis qui cum ipso fuerant, qui lugebant et flebant. Et 11
illi quum audivissent quod viveret, et conspectus esset ab ea, non
crediderunt. Post autem hæc, duobus ex ipsis ambulantibus 12
apparuit in forma alia, dum proficiscerentur in agrum. Et illi 13
abeuntes nunciaverunt reliquis; neque illis crediderunt. Postre- 14

[1] ܕܚܝ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ ܓܝܪ܀] In margine MSti ܡܦܩ̈ܕܢܝܬܐ ܕܝܢ
ܘܗܠܝܢ܀ ܠܗܘܢ ܕܐܬܦܩܕ ܠܗܢܘܢ ܕܥܡ
ܦܛܪܘܣ܂ ܒܦܣܝܩܬܐ ܐܘܕܥܘ܂ ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܘܗܘ ܝܫܘܥ
ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܥܕܡܐ ܠܡܥܪܒܐ ܫܕܪ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܟܪܘܙܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ
ܘܠܐ ܡܬܚܒܠܢܝܬܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܕܠܥܠܡ܂ ܐܡܝܢ܀

† Timebant enim] Marg. Adduntur alicubi et hæc: Omnia autem quæ imperata fuerant illis qui *erant* cum Petro breviter nunciaverunt: postea autem ipse Jesus ab Oriente usque ad Occidentem promulgavit per eos præconium sacrum et incorruptum salutis æternæ. Amen.

#ܕܝܢ✓ ܟܕ ܤܡܝܟܝܢ ܠܚܕܥܤܪܐ ܐܬܚܙܝ܆ ܘܚܤܕ ܥܠ
ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܩܫܝܘܬ ܠܒܐ܂ ܡܛܠ ܕܠܗܢܘܢ
15 ܕܚܙܐܘܗܝ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܗܝܡܢܘ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ
ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ܂ ⸗ܘ✓ܐܟܪܙܘ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܠܟܠܗ ܒܪܝܬܐ.
16 ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܘܡܥܡܕ ܡܬܦܪܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ
17 ܡܬܚܝܒ܀ ܐܬܘܬܐ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܗܠܝܢ ܢܩܦܢ.
ܒܫܡܝ ܕܝܘܐ ܢܦܩܘܢ. ܒܠܫܢܐ ܚܕܬܐ ܢܡܠܠܘܢ.
18 #ܘܒܐܝܕܝܗܘܢ✓ ܚܘܘܬܐ ܢܫܩܠܘܢ. ܘܐܢ ⸗ܤܡܐ✓ ܕܡܘܬܐ ܡܕܡ
ܢܫܬܘܢ ܠܐ ܢܚܒܠ ܐܢܘܢ. ܥܠ ܟܪܝܗܐ ܐܝܕܝܐ ܢܤܝܡܘܢ܆
19 ܘܢܬܚܠܡܘܢ ܢܗܘܘܢ܀ ܗܘ ܡܢ ܗܟܝܠ ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ܂ ܒܬܪ
ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܐܤܬܠܩ ܠܫܡܝܐ ܘܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ
20 ܕܐܠܗܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ ܐܟܪܙܘ ܒܟܠ ܕܘܟܐ܂

mo # autem ✓ accumbentibus undecim apparuit, et exprobravit
incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia illis qui viderant
15 eum exfufcitatum a mortuis, non crediderunt. Et dixit iis, Ite in
mundum totum, ⸗ et ✓ prædicate evangelium omni creaturæ.
16 Qui crediderit et baptizatus fuerit, fervabitur; qui autem non
17 crediderit, condemnabitur. Signa autem credentes hæc fequentur: in nomine meo dæmonia ejicient, linguis novis loquentur;
18 Et # in manibus ✓ ferpentes tollent; et fi ⸗ venenum ✓ lethale
aliquid biberint, non nocebit iis; fuper ægrotos manus imponent,
19 et bene habebunt. Ipfe quidem igitur Dominus Jefus poftquam loquutus fuiffet iis, affumptus eft in cœlum, et fedet a
20 dextra Dei. Illi autem quum egreffi effent, prædicaverunt in

ܟܕ ܡܪܝܐ ܡܥܕܪ ܗܘܐ ܘܠܡܠܬܐ ܡܫܪܪ ܗܘܐ. ܒܝܕ ܐܬܘܬܐ
ܗܠܝܢ ܕܢܩܦܢ ܗܘܝ.

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܩܘܣ. ܕܡܠܠ ܪܗܘܡܐܝܬ
ܒܪܗܘܡܝ ܗ̄ ܦܪܘܡܐܝܬ܀

omni loco : dum Dominus auxiliaretur, et ſermonem confirmaret per ſigna quæ ſequebantur.

Finitum eſt evangelium ſanctum Marci, quod loquutus eſt Latine Romæ.

SACRORUM EVANGELIORUM

VERSIO SYRIACA PHILOXENIANA

EX CODD. MSS. RIDLEIANIS

IN BIBL. COLL. NOV. OXON. REPOSITIS

NUNC PRIMUM EDITA:

CUM INTERPRETATIONE ET ANNOTATIONIBUS

JOSEPHI WHITE A.M.

COLL. WADH. SOCII

ET LING. ARAB. PROFESSORIS LAUDIANI.

TOMUS SECUNDUS.

OXONII.

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCLXXVIII.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ

1 ܡܛܠ ܗܘܝܠ ܕܣܓܝܐܐ ܫܩܠܘ ܠܡܬܢܝܘ ܬܫܥܝܬܐ ܡܛܠ
2 ܣܘܥܪ̈ܢܐ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܦܝܣܐ ܒܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܠܡܘ
ܠܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܗܘܘ ܚܙ̈ܝܐ ܘܡܫ̈ܡܫܢܐ ܕܡܠܬܐ܀
3 ܐܬܚܙܝ* ܐܦ ܠܝ. ܕܐܬܢܩܦܬ ܡܢ ܠܥܠ ܠܟܠܗܘܢ * ἔδοξεν
ܒܚܦܝܛܘܬܐ܀ ܕܒܛܟܣܐ ܐܟܬܘܒ ܠܟ ܢܨܝܚܐ
4 ܬܐܘܦܝܠܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܕܥ ܫܪܝܪܘܬܐ ܕܡܛܠ ܡ̈ܠܐ ܗܢܝܢ
5 ܕܐܬܬܠܡܕܬ ܒܗܘܢ܀ ܗܘܐ ܒܝܘܡ̈ܬܗ ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕ.
ܟܘܡܪܐ ܐܢܫ ܕܫܡܗ ܙܟܪܝܐ. ܡܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘ̈ܡܬܐ ܕܒܝܬ

EVANGELIUM SANCTUM

L U C Æ.

1 QUONIAM multi aggreſſi ſunt ſcribere narrationem de rebus
2 geſtis quæ ſunt in perſuaſione inter nos; Sicut tradiderunt nobis
3 illi qui ab initio fuerunt ſpectatores et miniſtri ſermonis: Viſum
eſt etiam mihi, qui aſſecutus ſum alte omnia diligenter, ut or-
4 dine ſcribam tibi, præſtantiſſime Theophile: Ut agnoſcas certi-
5 tudinem de ſermonibus illis quos edoctus fuiſti. Fuit in diebus
Herodis regis Judææ, Sacerdos quidam cujus nomen *erat* Zacha-
rias, ex miniſterio dierum familiæ Abiæ: et uxor ejus ex filiabus

ܐܒܝܐ . ܘܐܢܬܬܗ ܡܢ ܒܢܬܗ ܕܐܗܪܘܢ . ܘܫܡܐ ܕܝܠܗ
ܐܠܝܫܒܥ . ܟܐܢܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܬܪܝܗܘܢ ܩܕܡ 6
ܐܠܗܐ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܒܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܘܕܝܢܐ ܕܡܪܝܐ
ܠܐ ܒܢ̈ܬܠܐ . ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܪܐ : ܡܛܠ ܕܐܠܝܫܒܥ 7
ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܥܩܪܐ . ܘܬܪܝܗܘܢ ܩܫܝܫܝܢ ܒܝܘ̈ܡܬܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ⁖ ܗܘܐ ܕܟܕ ܡܟܗܢ ܗܘܐ ܒܛܟܣܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘܡܬܐ 8
ܕܝܠܗ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܟܗܢܘܬܐ . ܡܛܝܗܝ ܠܡܒܣܡܘ 9
⁻ܒܣܡܐ ✓. ܟܕ ܥܠ ܠܗܝܟܠܗ ܕܡܪܝܐ . ܘܟܠܗ ܣܘܓܐܐ 10
ܕܥܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܨܠܐ ܠܒܪ ܒܥܕܢܐ ܕܒܣܡܐ . ܐܬܚܙܝ 11
ܕܝܢ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܟܕ ܩܐܡ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܡܕܒܚܐ
ܕܒܣܡܐ . ܘܐܬܕܠܚ ܙܟܪܝܐ ܟܕ ܚܙܐ : ܘܕܚܠܬܐ ܢܦܠܬ 12
ܥܠܘܗܝ . ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܗܘ ܡܠܐܟܐ . ܠܐ ܬܕܚܠ ܙܟܪܝܐ ܡܛܠ 13
ܕܐܫܬܡܥܬ ܒܥܘܬܟ ܘܐܢܬܬܟ ܐܠܝܫܒܥ ܬܐܠܕ ܠܟ ܒܪܐ :
ܘܬܩܪܐ ܫܡܐ ܕܝܠܗ ܝܘܚܢܢ . ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܚܕܘܬܐ ܘܪܘܙܐ . ܘܣܓܝܐܐ 14

Aaronis, et nomen ejus Elisabet. Erant autem justi ambo coram 6
Deo, incedentes in omnibus mandatis et judiciis Domini, incul-
pati. Et non erat iis filius, eo quod Elisabet erat sterilis: et 7
ambo veteres in diebus suis erant. Factum est autem quum 8
Sacerdotio fungeretur in ordine ministerii dierum ejus coram Deo,
Secundum ritum Sacerdotii, contigit ei suffire ⁻suffitum ✓; quum 9
ingressus esset in templum Domini. Et omnis multitudo populi 10
erat orans foris tempore suffitus. Apparuit autem ei angelus 11
Domini, stans a dextra altaris suffitus. Et conturbatus est Za- 12
charias quum videret *eum*; et timor incidit in eum. Dixit autem 13
ad eum angelus, Ne timeas, Zacharia, quia exaudita est oratio
tua: et uxor tua Elisabet pariet tibi filium, et vocabis nomen
ejus Johannem. Et erit tibi gaudium et exultatio, et multi in 14

15 ܥܠ ܡܘܠܕܗ ܕܝܠܗ ܢܚܕܘܢ. ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܪܒܐ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ. ܘܚܡܪܐ ܘܫܟܪܐ ܠܐ ܢܫܬܐ. ܘܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܢܬܡܠܐ
16 ܥܕ ܗܘ ܒܟܪܣܐ ܕܐܡܗ. ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
17 ܢܦܢܐ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܗܘ ܢܐܙܠ ܩܕܡܘܗܝ
ܒܪܘܚܐ ܘܒܚܝܠܐ ܕܐܠܝܐ. ܠܡܦܢܝܘ ܠܒܘܬܐ ܕܐܒܗܬܐ ܥܠ
ܒܢܝܐ. ܘܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܐ ܒܝܕܥܬܐ ܕܟܐܢܐ. ܠܡܛܝܒܘ
18 ܠܡܪܝܐ ܥܡܐ *ܡܛܝܒܐ܀ ܘܐܡܪ ܙܟܪܝܐ ܠܘܬ ܡܠܐܟܐ. ܒܡܢܐ
ܐܕܥ ܗܕܐ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝ ܩܫܝܫܐ. ܘܐܢܬܬܝ ܕܝܠܝ ܥܠܝܠܬ
19 ܒܝܘܡܬܗ܀ ܘܟܕ ܥܢܐ ܡܠܐܟܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ
ܓܒܪܝܐܝܠ ܗܘ ܕܩܐܡ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܐܫܬܕܪܬ ܕܐܡܠܠ ܠܘܬܟ
20 ܘܐܣܒܪ ܠܟ ܗܠܝܢ. ܘܗܐ ܬܗܘܐ ܫܬܝܩ. ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ
ܠܡܡܠܠܘ܆ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܢܗܘܘܢ ܗܠܝܢ܆ ܚܠܦ
ܕܠܐ ܗܝܡܢܬ ܠܡܠܠ ܕܝܠܝ܆ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܡܠܝܢ
21 ܒܙܒܢܗܘܢ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡܐ ܕܡܣܟܐ ܠܙܟܪܝܐ.

* κατεσκευασμένον

15 nativitate ejus gaudebunt. Erit enim magnus coram Domino;
et vinum et ſiceram non bibet; et Spiritu Sancto implebitur ad-
16 huc ipſe *exiſtens* in utero matris ſuæ. Et multos ex filiis Iſ-
17 raelis convertet ad Dominum Deum ipſorum. Et ipſe ibit
ante illum in Spiritu et virtute Eliæ, convertere corda patrum ad
filios, et inobedientes ad prudentiam juſtorum; parare Domino
18 populum inſtructum. Et dixit Zacharias ad angelum, Quomodo
noſcam hoc? ego enim ſum ſenex, et uxor mea vetus *eſt* in
19 diebus ſuis. Et reſpondens angelus dixit ei, Ego ſum Gabriel
qui aſto coram Deo: et miſſus ſum ut loquar ad te, et nunciem
20 tibi hæc. Et ecce eris mutus, et non poteris loqui uſque ad
diem quo fient hæc, eo quod non credidiſti ſermonibus meis, qui
21 implebuntur tempore ſuo. Et erat populus expectans Zachariam,

ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܡܘܚܪ ܗܘܐ ܒܗܝܟܠܐ ܀ ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܐ 22
ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܕܚܙܘܐ ܚܙܐ
ܒܗܝܟܠܐ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܪܡܙ ܠܗܘܢ. ܘܦܘܫ ܚܪܫܐ.
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܬܡܠܝܘ ܝܘܡܬܐ ܕܬܫܡܫܬܗ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܀ 23
ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ: ܒܛܢܬ ܐܠܝܫܒܥ ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ. 24
ܘܡܛܫܝܐ ܗܘܬ ܗܝ ܠܗ ܝܪܚܐ ܚܡܫܐ. ܟܕ ܐܡܪܐ: ܡܛܠ 25
ܕܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܝ ܡܪܝܐ: ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܚܪ ܒܝ
[1]ܠܡܫܩܠܘ ܚܣܕܐ ܕܝܠܝ ܕܒܒܢܝܢܫܐ ܀ ܒܝܪܚܐ ܕܝܢ ܫܬܝܬܝܐ 26
ܐܫܬܕܪ ܡܠܐܟܐ ܓܒܪܐܝܠ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ
ܗܝ ܕܫܡܗ ܢܨܪܬ: ܠܘܬ ܒܬܘܠܬܐ ܕܡܟܝܪܐ ܗܘܬ ܠܓܒܪܐ ܗܘ 27
ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ: ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܫܡܗ ܕܒܬܘܠܬܐ
ܡܪܝܡ. ܘܟܕ ܥܠ ܗܘ ܡܠܐܟܐ ܠܘܬܗ: ܣܒܪܗ ܘܐܡܪ: 28

et mirabantur quum tardaret in templo. Quum egreſſus eſſet 22
autem non poterat loqui illis, et cognoverunt quod viſionem vi-
diſſet in templo: et ipſe erat innuens iis, et manſit mutus. Et 23
factum eſt, ut quum impleti eſſent dies miniſterii ejus, abiit in
domum ſuam. Poſt autem hos dies concepit Eliſabet uxor ejus: 24
et occultabat ſeipſam menſes quinque, dicens, Quia ſic fecit 25
mihi Dominus in diebus quibus reſpexit me ad auferendum op-
probrium meum inter homines. Menſe autem ſexto miſſus eſt 26
angelus Gabriel a Deo in urbem Galilææ cujus nomen Nazaret,
Ad virginem quæ deſponſata erat viro, cujus nomen *erat* Joſe- 27
phus, de domo Davidis: et nomen virginis Maria. Et quum 28
ingreſſus eſſet angelus ad eam, evangelizavit ei, et dixit, Salve

1 ܠܡܫܩܠܘ] In margine MSti ܠܡܥܒܪܘ

29 ܚܢܝܢܬܐ. ܡܪܝܐ ܥܡܟܝ. ܡܒܪܟܬܐ ܐܢܬܝ ܒܢܫ̈ܐ. ܗܝ
ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܬ ܐܬܕܠܚܬ ܥܠ ܡܠܬܗ. ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ[2]܂
30 ܕܐܝܕܐ ܐܝܬܝܗ ܫܠܡܐ ܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ̇ ܗܘ
ܡܠܐܟܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܡܪܝܡ. ܐܫܟܚܬܝ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܐ ܡܢ
31 ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܗܐ ܬܩܒܠܝܢ ܒܟܪܣܐ. ܘܬܐܠܕܝܢ ܒܪܐ.
32 ܘܬܩܪܝܢ ܫܡܗ ܝܫܘܥ. ܗܢܐ ܢܗܘܐ ܪܒܐ. ܘܒܪܗ ܕܡܪܝܡܐ
ܢܬܩܪܐ. ܘܢܬܠ ܠܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܟܘܪܣܝܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ܂
33 ܘܢܡܠܟ ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܝܥܩܘܒ ܠܥܠܡܝܢ. ܘܠܡܠܟܘܬܗ ܕܝܠܗ
34 ܠܐ ܢܗܘܐ ܫܘܠܡܐ܀ ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܠܘܬ ܡܠܐܟܐ. ܐܝܟܢܐ
35 ܬܗܘܐ ܠܝ ܗܕܐ. ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܠܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ܀ ܘܥܢܐ ܦܢܝ
ܗܘ ܡܠܐܟܐ ܐܡܪ ܠܗ̇. ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܬܐܬܐ ܥܠܝܟܝ܂ ܘܚܝܠܗ
ܕܡܪܝܡܐ ܢܛܠܠ ܥܠܝܟܝ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܗܘ ܕܡܬܝܠܕ܂

29 gratiosa, Dominus tecum: benedicta es inter mulieres. Ipsa au-
tem quum vidisset, turbata est super sermone ejus: † et cogitabat
30 qualis esset salutatio ista. Et dixit ei angelus, Ne timeas, Maria,
31 invenisti enim gratiam apud Deum. Et ecce, concipies in utero,
32 et paries filium, et vocabis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus,
et filius Excelsi vocabitur: et dabit ei Dominus Deus thronum
33 Davidis patris ejus, Et regnabit super domum Jacobi in æter-
34 num, et regni ejus non erit finis. Dixit autem Maria ad ange-
lum, Quomodo erit mihi istud? quoniam virum non cognosco?
35 Et respondens angelus dixit ei, Spiritus Sanctus veniet super te,
et virtus Excelsi obteget te: quapropter etiam illud quod nascetur

2 ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ] In margine MSti (ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ) ܗܝ ܒܗ̇ ܡܢ ܐܡܪܐ܀

† et cogitabat] Lectio marg. (et cogitabat) In seipsa, dicens.

* συγγενις σου ܩܕܝܫܐ ܢܬܩܪܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܗܐ ܐܠܝܫܒܥ *ܐܚܝܢܬܟܝ 36
ܕܝܠܟܝ܂ ܐܦ ܗܝ ܒܛܢܬ ܒܪܐ ܒܣܝܒܘܬܗ܂ ܘܗܢܐ ܝܪܚܐ
ܫܬܝܬܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܗ ܠܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܥܩܪܬܐ܂ ܡܛܠ 37
ܕܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܟܠ ܡܠܬܐ܂ ܐܡܪܐ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܗܐ 38
ܐܢܐ ܐܡܬܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܢܗܘܐ ܠܝ ܐܝܟ ܡܠܬܟ܂ ܘܐܙܠ ܡܢܗ
ܡܠܐܟܐ܂ ܟܕ ܩܡܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ܂ ܐܙܠܬ 39
ܠܛܘܪܢܝܬܐ ܥܡ ܚܦܝܛܘܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܐ܂ ܘܥܠܬ 40
ܠܒܝܬܗ ܕܙܟܪܝܐ ܘܫܐܠܬ ܒܫܠܡܗ ܠܐܠܝܫܒܥ܂ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܡܥܬ 41
ܐܠܝܫܒܥ ܠܫܠܡܗ ܕܡܪܝܡ ܕܨ ܥܘܠܐ ¹ܒܟܪܣܗ ܘܐܬܡܠܝܬ
ܐܠܝܫܒܥ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܂ ܘܩܥܬ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܘܐܡܪܬ܂ 42
ܡܒܪܟܬܐ ܐܢܬܝ ܒܢܫ̈ܐ ܘܡܒܪܟܐ ܗܘ ܦܐܪܐ ܕܒܪܣܟܝ܂ ܘܡܢ 43
ܐܝܟܐ ܠܝ ܗܕܐ܆ ܕܬܐܬܐ ܐܡܗ ܕܡܪܝܐ ܕܝܠܝ ܠܘܬܝ܂

Sanctum, vocabitur Filius Dei. Et ecce Elisabet cognata tua, 36
etiam ipsa concepit filium in senectute sua: et hic mensis sex-
tus est ei quæ vocatur sterilis. Quia non impossibile est apud 37
Deum ullum verbum. Dixit autem Maria, Ecce ego ancilla 38
Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et abiit ab illa an-
gelus. Quum surrexisset autem Maria diebus illis, abiit in mon- 39
tanam *regionem* cum diligentia in urbem Judææ. Et ingressa est 40
domum Zachariæ, et salutavit Elisabet. Et factum est, quum 41
audiret Elisabet salutationem Mariæ, † exultavit infans in utero
ejus; et impleta est Elisabet Spiritu Sancto. Et clamavit voce 42
magna, et dixit; Benedicta es inter mulieres, et benedictus est
fructus uteri tui. Et unde mihi hoc, ut veniat mater Domini 43

1 ܕܨ ܥܘܠܐ] In margine MSti (ܕܨ ܥܘܠܐ) ܒܚܕܘܬܐ
† exultavit infans] Lectio marg. (exultavit infans) Præ gaudio.

44 ܗܐ ܓܝܪ ܟܕ ܗܘܐ ܩܠܐ ܕܫܠܡܟܝ ܒܐܕܢܝ܆ ܕܨ ܒܚܕܘܬܐ ܥܘܠܐ
45 ܒܟܪܣܝ ܕܝܠܝ. ܘܛܘܒܝܗ̇ ܗ̇ܝ ܗ̇ܝ ܕܗܝܡܢܬ܆ ܕܗܘܐ
46 ܫܘܡܠܝܐ ܠܗܠܝܢ ܕܐܬܡܠܠܝ ܠܗ̇ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪܐ ܡܪܝܡ
47 ܡܪܘܪܒܐ ⁘ ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܠܡܪܝܐ. ܘܪܘܙܬ ܪܘܚܐ ܕܝܠܝ
48 ܒܐܠܗܐ ܦܪܘܩܐ ܕܝܠܝ܆ ܡܛܠ ܕܚܪ ܒܡܟܝܟܘܬܐ ܕܐܡܬܗ̇
ܕܝܠܗ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܢ ܗܫܐ܆ ܛܘܒܐ ܢܬܠܘܢ ܠܝ ܟܠܗܘܢ
49 ܕܪ̈ܐ܆ ܡܛܠ ܕܥܒܕ ܠܝ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܘܩܕܝܫܐ ܗܘ
50 ܫܡܐ ܕܝܠܗ܆ ܘܚܢܢܐ ܕܝܠܗ ܠܕܪ̈ܐ ܕܕܪ̈ܐ ܠܗܘܢ ܕܕܚܠܝܢ
51 ܠܗ. ܥܒܕ ܐܘܚܕܢܐ ܒܕܪܥܗ܆ ܒܕܪ ܠܪ̈ܡܝ ܒܡܚܫܒܬܐ
52 ܕܠܒܗܘܢ. ܣܚܦ ܠܫ̈ܠܝܛܢܐ ܡܢ ܟܘܪ̈ܣܝܐ܆ ܘܐܪܝܡ
ܡܟܝ̈ܟܐ. ܠܟ̈ܦܢܐ ܡܠܐ ܡܢ ܛܒ̈ܬܐ܆ ܘܠܥܬܝ̈ܪܐ ܫܕܪ
54 ܣܪ̈ܝܩܐ. ܣܥܕ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܒܕܗ܆ ܠܡܬܕܟܪܘ ܠܚܢܢܐ.
55 ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܠܘܬ ܐܒ̈ܗܬܐ ܕܝܠܢ܆ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܙܪܥܗ

44 mei ad me? Ecce enim, ut facta est vox salutationis tuæ in
45 auribus meis, exultavit infans præ gaudio in utero meo. Et
beata est ea quæ credidit, quia erit perfectio illis quæ dicta sunt
46 ei a Domino. Et dixit Maria, Magnificat anima mea Dominum;
47 48 Et exultavit spiritus meus in Deo Servatore meo: Quia respexit
in humilitatem ancillæ suæ: ecce enim deinceps beatitudinem
49 tribuent mihi omnes generationes. Quia fecit mihi magna Po-
50 tens, et Sanctum est nomen ejus. Et misericordiæ ejus in ge-
51 nerationes generationum illis qui timent eum. Fecit robur in
brachio suo; dispersit superbos in cogitatione cordis eorum.
52 53 Detraxit potentes de thronis, et exaltavit humiles. Esurientes
54 implevit bonis, et divites dimisit inanes. Adjuvit Israelem ser-
55 vum suum, recordari misericordiæ, Sicut loquutus est ad patres

56 ܕܝܠܗ ܠܥܠܡ܀ ܩܘܝܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܥܡܗ ܐܝܟ ܝܪ̈ܚܐ
57 ܬܠܬܐ܂ ܘܗܦܟܬ ܠܒܝܬܗ܀ ܠܐܠܝܫܒܥ ܕܝܢ ܐܬܡܠܝ
58 ܙܒܢܐ ܕܬܐܠܕ܂ ܘܝܠܕܬ ܒܪܐ܂ ܘܫܡܥܘ ܫܒ̈ܒܐ ܘܐܚ̈ܝܢܐ
ܕܝܠܗ܂ ܕܐܘܪܒ ܡܪܝܐ ܚ̈ܢܢܘܗܝ ܕܝܠܗ ܥܡܗ܂ ܘܚܕܝܢ ܗܘܘ
59 ܥܡܗ܂ ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܬܡܝܢܝܐ܂ ܐܬܘ ܠܡܓܙܪܘܗܝ ܠܛܠܝܐ܂
60 ܘܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܫܡܐ ܕܐܒܘܗܝ ܙܟܪܝܐ܂ ܘܥܢܬ ܕܝܢ
61 ܐܡܗ ܐܡܪܐ܂ ܠܐ܂ ܐܠܐ ܢܬܩܪܐ ܝܘܚܢܢ܂ ܘܐܡܪܘ ܠܗ̇܂ ܕܠܐ ܐܢܫ
62 ܐܝܬ ܒܫܪܒܬܟܝ܂ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܒܫܡܐ ܗܢܐ܀ ܘܪܡܙܝܢ
63 ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܐܒܘܗܝ܂ ܕܡܢܐ ܨܒܐ ܕܢܬܩܪܐ܂ ܘܟܕ ܫܐܠ ܦܢܩܝܬܐ
ܟܬܒ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܝܘܚܢܢ [1]ܐܝܬܘܗܝ ܫܡܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܐܬܕܡܪܘ
64 ܟܠܗܘܢ܂ ܐܬܦܬܚ ܕܝܢ ܦܘܡܗ ܒܪ ܫܥܬܗ ܘܠܫܢܐ ܕܝܠܗ܂
65 ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܟܕ ܡܒܪܟ ܠܐܠܗܐ܀ ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ

nostros, Abrahamum, et semen ejus in æternum. Mansit autem 56
Maria cum illa, quasi menses tres: et reversa est in domum suam.
Elisabetæ autem impletum est tempus ut pareret: et peperit 57
filium. Et audiverunt vicini et cognati ejus, quod magnificasset 58
Dominus misericordias suas cum illa: et gaudebant cum ea. Et 59
factum est die octavo, venerunt circumcidere puerum, et voca-
bant eum in nomine patris sui, Zachariam. Et respondens mater 60
ejus dixit, Non, sed vocabitur Johannes. Et dixerunt ad eam, Ne- 61
mo est in genere tuo, qui vocetur nomine hoc. Innuebant autem 62
patri ejus, quid vellet ut vocaretur. Et quum petiisset tabellam 63
scripsit, dicens, Johannes † est nomen ejus. Et mirati sunt omnes.
Apertum est autem os ejus illico; et lingua ejus: et loquebatur 64
benedicens Deo. Et factus est timor super omnes vicinos eorum; 65

1 ܐܝܬܘܗܝ] In margine MSti ܢܗܘܐ
† est] Lectio marg. Erit.

ܫܒ̈ܒܝܗܘܢ. ܘܒܟܠܗ ܛܘܪܢܝܬܐ ܕܝܗܘܕ: ܡܬܡ̈ܠܠܢ ܗܘ̈ܝ
66 ܟܠܗܘܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ. ܘܣܡܘ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ
ܒܠܒܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܐܪܐ ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܢܗܘܐ ÷ [1]ܘܐܝܕܗ
67 ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܥܡܗ ÷ ܘܙܟܪܝܐ ܐܒܘܗܝ ܐܬܡܠܝ ܡܢ
68 ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܘܐܬܢܒܝ ܟܕ ܐܡܪ: ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܣܥܪ ܘܥܒܕ ܦܘܪܩܢܐ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ.
69 ܘܐܩܝܡ ܩܪܢܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܠܢ ܒܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ.
70 ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܒܦܘܡܐ ܕܢܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܩܕ̈ܝܫܐ ܗܢܘܢ
71 ܕܡܢ ܥܠܡ. ܦܘܪܩܢܐ ܡܢ ܒܥܠܕܒ̈ܒܝܢ. ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ
72 ܗܢܘܢ ܕܣܢܝܢ ܠܢ. ܠܡܥܒܕ ܚ̈ܢܢܐ ܥܡ ܐܒܗ̈ܝܢ.
73 ܘܠܡܬܕܟܪܘ ܠܕܝܐܬܝܩܐ ܩܕܝܫܬܐ ܕܝܠܗ. ܠܡܘܡܬܐ ܗܝ
ܕܝܡܐ ܠܘܬ ܐܒܪܗܡ ܐܒܐ ܕܝܠܢ. ܠܡܬܠ ܠܢ.

et in tota montana *regione* Judææ, dicebantur omnes ſermones
66 iſti. Et poſuerunt *ea* omnes qui audiverunt in corde ſuo, dicentes,
67 Quidnam puer iſte erit ? † Et manus Domini erat cum illo. Et
Zacharias pater ejus impletus eſt Spiritu Sancto, et prophetavit,
68 dicens, Benedictus ſit Dominus Deus Iſraelis, quia viſitavit et
69 fecit redemptionem populo ſuo. Et erexit cornu ſalutis nobis in
70 domo Davidis ſervi ſui : Sicut loquutus eſt per os prophetarum
71 ſuorum ſanctorum, qui *fuerunt* a ſeculo : Salutem ab inimicis
72 noſtris, et de manu omnium qui oderunt nos. Facere miſericor-
diam cum patribus noſtris, et recordari teſtamenti ſancti ſui :
73 Juramentum quod juravit ad Abrahamum patrem noſtrum, dare

1 ܘܐܝܕܗ] In margine MSti (ܐܝܕܗ) ܐܦ ܓܝܪ

† et manus] Lectio marg. Etenim (manus)

ܕܠܐ ܕܚܠܬܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ ܢܬܦܪܩ܂ ܢܦܠܘܚ 74
ܠܗ܂ ܒܩܕܝܫܘܬܐ ܘܒܙܕܝܩܘܬܐ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ 75
ܕܝܠܢ܀ ܘܐܢܬ ܛܠܝܐ܂ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܡܐ ܬܬܩܪܐ܂ ܬܐܙܠ ܓܝܪ 76
ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܛܝܒܘ ܐܘܪܚܬܗ܂ ܠܡܬܠ 77
ܝܕܥܬܐ ܕܚܝܐ ܠܥܡܗ܂ ܒܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܝܗܘܢ܂
ܡܛܠ ܪ̈ܚܡܐ ܕܪܚܡܬܗ ܕܐܠܗܢ܂ ܕܒܗܘܢ ܣܥܪܢ ܕܢܚܐ ܡܢ 78
ܪܘܡܐ܂ ܠܡܢܗܪܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܚܫܘܟܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ 79
ܝܬܒܝܢ܂ ܘܠܡܬܪܨܘ ܪ̈ܓܠܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܫܠܡܐ܂
ܛܠܝܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܗܘܐ ܘܡܬܚܝܠ ܒܪܘܚܐ܂ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ 80
ܒܚܘܪܒܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܡܬܚܘܝܢܘܬܗ ܠܘܬ ܐܝܣܪܝܠ܀

CAP. II. * δογμα
ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ܂ ܢܦܩ *ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ ܩܣܪ 1
* αυγουστου
*ܐܓܘܣܛܘܣ܂ ܕܢܬܟܬܒ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܘܚܕܢܗ܂ ܗܕܐ 2
ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܗܘܬ܂ ܒܗܓܡܘܢܘܬܐ
* κυρηνιος
ܕܣܘܪܝܐ *ܩܘܪܝܢܝܘܣ܂ ܘܐܙܠ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܠܡܬܟܬܒܘ 3

nobis, Ut sine timore ex manu inimicorum nostrorum liberati, 74
serviremus ipsi, In sanctitate et justitia coram eo, omnibus diebus 75
nostris. Et tu puer, propheta Excelsi vocaberis: præibis enim 76
ante faciem Domini, parare vias ejus, Ad dandum scientiam 77
salutis populo ejus, in remissionem peccatorum eorum: Per vi- 78
scera misericordiæ Dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto:
Ad illuminandum illos qui in tenebris et umbra mortis sedent, 79
ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Puer autem crescebat, 80
et corroborabatur spiritu: et erat in desertis usque in diem osten-
CAP. II. sionis suæ ad Israelem. Factum est autem diebus illis, exiit 1
edictum a Cæsare Augusto, ut describeretur tota habitata *terra*.
Hæc descriptio prima facta est quum gubernaret ⁻ præfecturam ✓ 2
Syriæ Cyrenius. Et ibant omnes describi, unusquisque in urbem 3

4 ܟܠ ܚܕ ܒܡܕܝܢܬܐ *ܕܝܠܗ. ܣܠܩ ܕܝܢ ܐܦ ܝܘܣܦ ܡܢ * ἰδίαν
ܓܠܝܠܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܢܨܪܬ ܠܝܗܘܕ. ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ ܗܝ
ܐܝܕܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܒܝܬ ܠܚܡ. ܡܛܠ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ
5 ܒܝܬܗ ܘܫܪܒܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܠܡܬܟܬܒܘ ܥܡ ܡܪܝܡ ܗܝ
6 ܕܡܟܝܪܐ ܗܘܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ. ܟܕ ܐܝܬܝܗ̇ ܒܛܢܬܐ. ܗܘܐ ܕܝܢ
7 ܟܕ ܐܝܬܝܗܘܢ ܬܡܢ. ܐܬܡܠܝܘ ܝܘܡܬܐ ܕܬܐܠܕ. ܘܝܠܕܬ
ܠܒܪܐ ܕܝܠܗ̇ ܗܘ ܒܘܟܪܐ. ܘܟܪܟܬܗ ܒܥܙܪܘܪܐ ܘܐܪܡܝܬܗ ܒܐܘܪܝܐ.
8 ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܘܟܬܐ ܒܒܝܬ ܡܫܪܝܐ. ܘܪܥܘܬܐ
ܐܝܬ ܗܘܘ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܗܘ ܕܫܪܝܢ ܒܚܩܠܐ. ܘܢܛܪܝܢ ܡܛܪܬܐ
9 ܕܠܠܝܐ ܥܠ ܡܪܥܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܩܡ
ܥܠܝܗܘܢ: ܘܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ¹ ܐܢܗܪ ܠܟܠܗܘܢ.
10 ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܡܠܐܟܐ ܠܐ
ܬܕܚܠܘܢ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ: ܗܝ

4 ſuam. Aſcendit autem et Joſephus a Galilæa, ex urbe Nazaret in Judæam, in urbem Davidis, quæ vocatur Bethlehem, quia eſſet
5 ex domo et familia Davidis: Deſcribi cum Maria quæ deſponſata
6 erat ſibi uxor, quum eſſet prægnans. Factum eſt autem, quum
7 eſſent illic, impleti ſunt dies ut pareret. Et peperit filium ſuum primogenitum, et faſciis involvit eum, et reclinavit eum in præ-
8 ſepi; quia non erat iis locus in diverſorio. Et paſtores erant in regione eadem manentes in agro, et cuſtodientes cuſtodias noctis
9 ſuper gregem ſuum. Et ecce, angelus Domini adſtitit iis, et † gloria Domini illuminavit eos, et timuerunt timore magno.
10 Et dixit iis angelus, Ne timeatis: ecce enim evangelizo vobis

1 ܘܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ] In margine MSti ܕܐܠܗܐ (ܘܫܘܒܚܗ)

† et gloria Domini] Lectio marg. (et gloria) Dei.

11 ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܕܬܗܘܐ ܠܟܠܗ *ܥܡܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܝܠܕ ܠܟܘܢ ܝܘܡܢܐ

ܦܪܘܩܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܡܪܝܐ. ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ.

12 ܘܗܕܐ ܠܟܘܢ ܐܬܐ. ܬܫܟܚܘܢ ܥܘܠܐ ܕܡܥܛܦ ܥܙܪ̈ܘܪܐ ܘܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ.

13 ܘܡܚܕܐ ܗܘܐ ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܣܘܓܐܐ ܕܚܝܠܘܬܐ ܫܡܝܢܝܬܐ

14 ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ: ܬܫܒܘܚܬܐ

ܒܡܪ̈ܘܡܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܫܠܡܐ ÷ ܘܒܒܢܝ̈ܢܫܐ *ܫܦܝܪܘܬ

15 ܨܒܝܢܐ ∴ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠܘ ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ ܡܠܐ̈ܟܐ ܠܫܡܝܐ:

ܘܐܢ̈ܫܐ ܗܢܘܢ ܪ̈ܥܘܬܐ ܐܡܪܘ ܚܕ ܠܘܬ ܚܕ. ܢܥܒܪ ܗܟܝܠ ܥܕܡܐ

ܠܒܝܬܠܚܡ ܘܢܚܙܐ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ ܗܝ ܕܗܘܬ: ܗܝ ܕܡܪܝܐ

16 ܐܘܕܥ ܠܢ. ܘܐܬܘ ܟܕ ܡܣܪܗܒܝܢ. ܘܐܫܟܚܘ ܠܡܪܝܡ

17 ܘܠܝܘܣܦ ܘܠܥܘܠܐ ܟܕ ܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ:

¹ܐܘܕܥܘ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܬܡܠܠܬ ܠܗܘܢ ܡܛܠ

18 ܛܠܝܐ ܗܢܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ: ܐܬܕܡܪܘ ܡܛܠ

* λαω

* ευδοκια

11 gaudium magnum, quod erit omni populo: Quia natus eſt vobis
12 hodie Servator, qui eſt Chriſtus Dominus, in urbe Davidis. Et
hoc vobis ſignum: Invenietis infàntem faſciis involutum, et poſi-
13 tum in præſepi. Et repente extitit cum angelo multitudo exer-
14 citus cœleſtis, laudantes Deum, et dicentes, Gloria in excelſis
15 Deo, et in terra pax, ÷ et ✓ in homines benevolentia. Et factum
eſt, quum diſceſſiſſent ab iis angeli in cœlum, et homines paſtores
dixerunt alii ad alios, Tranſeamus igitur uſque ad Bethlehem, et
videamus verbum hoc quod factum eſt, quod Dominus notum
16 fecit nobis. Et venerunt feſtinantes, et invenerunt Mariam et Jo-
17 ſephum, et puerum poſitum in præſepi. Quum vidiſſent autem,
18 manifeſtaverunt de ſermone qui dictus fuerat iis de puero hoc. Et

1 ܐܘܕܥܘ] In margine MSti ܐܫܬܘܕܥܘ

ܗܠܝܢ ܕܐܬܡܠܠܝ ܡܢ ܪ̈ܥܘܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܀ ܗܝ ܕܝܢ ܡܪܝܐܡ 19
ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܟܕ ܡܦܚܡܐ ܒܠܒܗ .
ܘܗܦܟܘ ܗܢܘܢ ܪ̈ܥܘܬܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܗܠܠܝܢ ܠܐܠܗܐ ܥܠ ܟܠ 20
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܘ ܘܚܙܘ ܐܝܟ ܕܐܬܡܠܠܬ ܠܘܬܗܘܢ ܀
ܘܟܕ ܐܬܡܠܝܘ ܝܘ̈ܡܬܐ[1] ܬܡܢܝܐ ܕܢܓܙܪܘܢܝܗܝ ܆ ܐܬܩܪܝ ܫܡܗ 21
ܝܫܘܥ . ܗܘ ܕܐܬܩܪܝ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܕܢܬܒܛܢ ܗܘܐ
ܒܟܪܣܐ ܀ ܘܟܕ ܐܬܡܠܝܘ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܕܘܟܝܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܝܟ 22
ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ . ܐܣܩܘܗܝ * ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܢܩܝܡܘܢܝܗܝ * ιεροσολυμα
ܩܕܡ ܡܪܝܐ . ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ . ܕܟܠ ܕܟܪܐ 23
*ܦܬܚ ܡܪܒܥܐ . ܩܕܝܫܐ ܠܡܪܝܐ ܢܬܩܪܐ . ܘܕܢܬܠܘܢ ܕܒܚܬܐ 24 * διανοιγον
ܐܝܟ ܗܝ ܕܐܡܝܪܐ ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ . ܙܘܓܐ ܕܫܦܢܢܐ ܐܘ

omnes qui audiverunt, mirati sunt de illis quæ dicta fuerant a
19 pastoribus ad ipsos. Ipsa autem Maria conservabat omnia verba
20 hæc, conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores, glorificantes
et laudantes Deum super omnibus quæ audiverant et viderant,
21 sicut dictum fuerat ad eos. Et quum impleti essent † dies octo,
ut circumciderent eum, vocatum est nomen ejus Jesus: quod
22 vocatum fuerat ab angelo priusquam conciperetur in utero. Et
quum impleti essent dies purificationis eorum secundum legem
Mosis, adduxerunt eum Hierosolymam, ut sisterent eum coram
23 Domino, (Sicut scriptum est in lege Domini, Omnis masculus
24 adaperiens vulvam, sanctus Domino vocabitur) Et ut darent
victimam secundum id quod dictum est in lege Domini, par

1 ܝܘ̈ܡܬܐ] In margine MSti. (ܝܘ̈ܡܬܐ) ܗܠܝܢ

† dies] Lectio marg. (dies) Illi.

ܠܬܪܝܢ ܦܪ̈ܘܓܐ ܕܝܘ̈ܢܐ܀ ܘܗܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܒܐܘܪܫܠܡ܇ 25
ܗܘ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ. ܘܒܪܢܫܐ ܗܢܐ ܟܐܢܐ ܗܘܐ [1]ܘܢܟܦܐ܇
ܕܡܣܟܐ ܗܘܐ ܠܒܘܝܐܗ ܕܐܝܣܪܝܠ܆ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ
* κεχρηματισμενον ܥܠܘܗܝ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ *ܡܬܚܙܝܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܕܠܐ 26
ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ܆ ܩܕܡ ܕܢܚܙܐ ܠܡܫܝܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܬܐ ܒܪܘܚܐ 27
ܠܗܝܟܠܐ. ܘܟܕ ܡܥܠܝܢ ܠܗ ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܠܛܠܝܐ ܝܫܘܥ܆
ܕܢܥܒܕܘܢ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܡܛܠܬܗ܆ ܐܦ ܗܘ ܩܒܠܗ 28
* αγκαλας *ܒܥ̈ܘܦܐ ܕܕܪ̈ܥܘܗܝ܆ ܘܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ܀ ܗܫܐ ܫܪܐ ܐܢܬ 29
ܠܥܒܕܟ ܕܝܠܟ ܡܪܝ ܐܝܟ ܡܠܬܟ ܕܝܠܟ ܒܫܠܡܐ܆ ܡܛܠ 30
ܕܚܙ̈ܝ ܥܝ̈ܢܝ ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܝܠܟ܆ ܗܘ ܕܛܝܒܬ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ 31
ܕܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ. ܢܘܗܪܐ [2]ܠܓܠܝܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܘܫܘܒܚܐ 32

turturum, aut duos pullos columbarum. Et ecce, erat homo 25
Hierosolymæ, cujus nomen erat Simeon: et homo hic justus fuit
et religiosus, expectans consolationem Israelis: et Spiritus Sanctus
erat super eum. Et erat ei revelatio a Spiritu Sancto, quod non 26
visurus esset mortem, priusquam vidisset Christum Domini. Et 27
venit per Spiritum in templum; et quum introducerent parentes
puerum Jesum, ut facerent secundum consuetudinem Legis pro-
eo: Et ipse accepit eum in ulnas suas, et benedixit Deo, 28
et dixit, Nunc dimittis servum tuum, Domine mi, secundum 29
verbum tuum, in pace: Quia viderunt oculi mei salutem tuam, 30
Quam parasti ante faciem omnium populorum: Lumen † ad 31 32

1 ܢܟܦܐ] In margine MSti ܚܫܚ ܕܐܠܗܐ܀

2 ܠܓܠܝܢܐ] ܠܒܘܣܡܐ

† ad revelationem] Lectio marg. Ad lætitiam.

33 ܕܥܡܡܐ ܕܥܡܟ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܐ ¹ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ
ܕܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܡܬܡܠܠܢ ܗܘ̈ܝ
34 ܥܠܘܗܝ. ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ ܫܡܥܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܘܬ ܡܪܝܡ
ܐܡܗ. ܗܐ ܗܢܐ ܣܝܡ ܠܡܦܘܠܬܐ ܘܠܡܩܝܡܬܐ ܕܣܓܝ̈ܐܐ
35 ܒܐܝܣܪܐܝܠ: ܘܠܐܬܐ ܡܬܚܪܝܢܝܬܐ. ܘܒܢܦܫܟܝ ܕܝܢ
ܕܝܠܟܝ ܬܥܒܪ ܣܝܦܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܓ̈ܠܝܢ ܣܪ̈ܝܩܘܬܐ
36 ܡܚܫ̈ܒܬܐ ܡܢ ܠܒܘ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ: ܘܐܝܬ ܗܘܬ ܚܢܐ ܢܒܝܬܐ
ܒܪܬܗ ²ܕܦܢܘܐܝܠ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܐܫܝܪ: ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܥܬܝܩܬ
ܒܝܘܡ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܚܝܬ ܥܡ ܓܒܪܗ ܫܢ̈ܝܐ ܫܒܥ ܡܢ
37 ܒܬܘܠܘܬܗ. ܘܗܝ ܐܪܡܠܬܐ: ܐܝܟ ܒܪܬ ܫܢ̈ܝܐ ܬܡܢܝܢ ܘܐܪܒܥ.
ܗܝ ܕܠܐ ܡܬܪܚܩܐ ܗܘܬ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܒܨܘ̈ܡܐ ܘܒܒܥ̈ܘܬܐ
38 ܦܠܚܐ ܗܘܬ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܐܦ ܗܝ ܒܗ ܒܗ

33 revelationem Gentium, et gloriam populi tui Israelis. Et erat
† Josephus et mater ejus mirantes super omnibus quæ dicebantur
34 de eo. Et benedixit iis Simeon, et dixit ad Mariam matrem
ejus, Ecce, hic positus est in casum et resurrectionem multorum in
35 Israele; et in signum cui contradicetur. Et animam autem tuam
pertransibit gladius, ut revelentur vanitates cogitationum ex cor-
36 dibus multis. Et erat Anna prophetissa, filia Phanuelis ex tribu
Aseris: hæc erat antiqua in diebus multis, postquam vixisset cum
37 viro annos septem a virginitate sua. Et hæc vidua *erat* quasi
annorum octoginta et quatuor: quæ non discedebat a tem-
38 plo, jejuniis et precationibus serviens *Deo* nocte et die. Etiam

1 ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ] In margine MSti ܐܒܗܘ̈ܗܝ

2 ܕܦܢܘܐܝܠ] Φανουηλ פנואל

† Josephus et mater ejus] Lectio marg. Parentes ejus.

ܒܫܥܬܐ ܗܝ ܟܕ ܩܡܬ ܥܠܘܗܝ. ܡܘܕܝܐ ܗܘܬ ¹ܠܡܪܝܐ. ܘܡܡܠܠܐ
ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܤܟܝܢ ܗܘܘ ܠܦܘܪܩܢܐ
39 ܒܐܘܪܫܠܡ܀ ܘܟܕ ܫܡܠܝܘ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܟ ܢܡܘܤܗ
ܕܡܪܝܐ. ܗܦܟܘ ܠܓܠܝܠܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܨܪܬ.
40 ܛܠܝܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܗܘܐ ܘܡܬܚܝܠ ܒܪܘܚܐ. ܟܕ ܡܬܡܠܐ ܚܟܡ
41 ܚܟܡܬܐ. ܘܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ܀ ܘܐܙܠܝܢ
ܗܘܘ ܐܒܗܘܗܝ ܒܟܠ ܫܢܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ.
42 ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܪ ܬܪܬܥܤܪ ܫܢܝܢ. ܤܠܩܘ ܗܘܘ ܠܐܘܪܫܠܡ
43 ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܥܐܕܐ. ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܝܘܡܬܐ. ܟܕ ܗܦܟܝܢ
ܗܘܘ. ܦܫ ܠܗ ܝܫܘܥ ܗܘ ܛܠܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܐ ܝܕܥܘ
44 ²ܝܘܤܦ ܘܐܡܗ ܕܝܠܗ. ܟܕ ܤܒܪܝܢ ܕܝܢ ܕܥܡ ܒܢܝ̈ ܠܘܝܬܐ

ipſa quum illà hora ſuperveniſſet ei, confitebatur † Domino,
et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem
39 in Hieroſolyma. Et quum perfeciſſent omnia ſecundum le-
gem Domini, reverſi ſunt in Galilæam, in urbem ſuam Naza-
40 ret. Puer autem creſcebat, et corroborabatur ſpiritu, impletus
41 ſapientia : et gratia Dei erat ſuper ipſum. Et ibant parentes ejus
42 quotannis Hieroſolymam in feſto Paſchæ. Et quum eſſet natus
duodecim annos, aſcenderunt Hieroſolymam ſecundum conſue-
43 tudinem feſti : Et quum compleviſſent dies, quum reverterentur,
remanſit Jeſus puer Hieroſolymæ, et non cognoverunt ‡ Joſe-
44 phus et mater ejus. Exiſtimantes autem quod cum comitibus

1 ܠܡܪܝܐ] In margine MSti ܠܐܠܗܐ

2 ܝܘܤܦ ܘܐܡܗ ܕܝܠܗ] ܐܒܗܘܗܝ

† Domino] Lectio marg. Deo.

‡ Joſephus et mater ejus] Parentes ejus.

•ܕܥܡܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ· ܐܬܘ ܐܘܪܚܐ ܕܝܘܡܐ· ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
45 ¹ܒܒܢ̈ܝ ܚܝܢܗܘܢ ܘܒܡܕܥܝܗܘܢ ܕܝܕܥܝܢ ܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܠܐ
46 ܐܫܟܚܘܗܝ ܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܗ. ܘܗܘܐ
ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ· ܐܫܟܚܘܗܝ ܒܗܝܟܠܐ ܟܕ ܝܬܒ
ܒܡܨܥܬܐ ܕܡܠܦ̈ܢܐ· ܘܫܡܥ ²ܡܢܗܘܢ ܘܡܫܐܠ ܠܗܘܢ܀
47 ܬܡܗܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܇
48 ܥܠ ܡܣܬܟܠܢܘܬܗ ܘܦܘܢܝ ܦܬܓ̈ܡܐ ܕܝܠܗ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ
ܐܬܕܡܪܘ. ܘܠܘܬܗ ܐܡܪܬ ܐܡܗ. ܒܪܝ· ܠܡܢܐ ܥܒܕܬ ܠܢ ܗܟܢ
ܗܐ· ܐܒܘܟ ܘܒܢ̈ܝ ܚܝܢܐ ܘܐܢܐ܇ ܡܢ ³ܟܐܒܐ ܒܥܝܢ
49 ܗܘܝܢ ܠܟ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ· ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܥܝܢ

suis esset, venerunt iter diei, et quærebant eum † inter cognatos
45 suos, et illos qui noverant eos. Et quum non invenissent eum, re-
46 versi sunt Hierosolymam, quærentes eum. Et factum est post
tres dies, invenerunt eum in templo, sedentem in medio docto-
47 rum, et audientem ‡ ex iis, et interrogantem eos. Mirabantur
autem omnes qui audiebant eum, super intelligentia et responsis
48 ejus. Et quum vidissent eum, mirati sunt: et ad eum dixit
mater ejus, Fili mi, quare fecisti nobis sic? ecce pater tuus,
49 et cognati, et ego, ‖ dolentes quærebamus te. Et dixit ad eos,

1 ܒܒܢ̈ܝ ܚܝܢܗܘܢ] In margine MSti (ܒܢ̈ܝ ܚܝܢܗܘܢ) ܠܘܬ
2 ܡܢܗܘܢ] ܠܗܘܢ
3 ܡܢ ܟܐܒܐ] ܒܟܐܒܐ

† inter cognatos suos] Lectio marg. Apud (cognatos suos)
‡ ex iis] Eos.
‖ dolentes] Cum dolore.

ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܕܒܕܝܠܗܘܢ ܕܐܒܝ ܘܠܐ ܕܐܗܘܐ

ܐܢܐ ܠܝ ܕܐܗܘܐ܆ ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܐܣܬܟܠܘ ܠܡܠܬܐ ܗܝ 50

ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ. ܘܢܚܬ ܥܡܗܘܢ ܘܐܬܐ ܠܢܨܪܬ܆ ܘܐܝܬܘܗܝ 51

ܗܘܐ ܕܡܫܬܥܒܕ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܗ ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܠܟܠܗܝܢ ܡܠܐ

ܗܠܝܢ ܒܠܒܗ ܕܝܠܗ. ¹ܘܝܫܘܥ ܡܬܩܕܡ ܗܘܐ ܒܚܟܡܬܐ 52

CAP. III. ܘܒܩܘܡܬܐ ܘܒܛܝܒܘܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܘܒܢܝ ܐܢܫܐ܀ ܒܫܢܬܐ 1

* ηγεμονιας. * κι[σ]αρος ܕܝܢ ܚܡܫܬܥܣܪܬܐ ܕܐܝܚܝܕܘܬܐ ܕܛܝܒܪܝܘܣ *ܩܣܪ܆ ܟܕ

* ܐܝܚܝܕܘܬܐ ܗܘܐ ܕܦܢܛܝܘܣ ܦܝܠܛܘܣ ܒܝܗܘܕ:

*τετραρχουντος *ܘܛܛܪܐܪܟܘܬܗ ܕܓܠܝܠܐ ܗܪܘܕܣ: ܦܝܠܝܦܘܣ

ܕܝܢ ܐܚܘܗܝ ܛܛܪܐܪܟܘܬܗ ܕܐܝܛܘܪܝܐ ܘܕܐܬܪܐ

* τραχωνιτιδος * λυσανιου * αβιλινης *ܕܛܪܟܘܢܝܛܝܣ: *ܘܠܘܣܢܝܐ ܛܛܪܐܪܟܐ *ܕܐܒܝܠܝܢܝ:

* καιαφα ܒܝܘܡܝ ܪܝܫ ܟܘܡܪܐ ܚܢܢ *ܘܩܝܦܐ܀ ܗܘܐ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ 2

* ζαχαριου ܥܠ ܝܘܚܢܢ ܒܪܗ *ܕܙܟܪܝܐ ܒܡܕܒܪܐ܀ ܘܐܬܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ 3

Quid quærebatis me ? nesciebatis quod in illis Patris mei oportet
me esse ? Et illi non intellexerunt verbum quod loquutus est iis. 50
Et descendit cum iis, et venit Nazaret : et erat subjectus iis. 51
Et mater ejus conservabat omnia verba hæc in corde suo. Et † Je- 52
sus crescebat sapientia, et statura, et gratia apud Deum et homines.
CAP. III. Anno autem quinto decimo imperii Tiberii Cæsaris, quum esset 1
præses Pontius Pilatus Judææ, et tetrarcha Galilææ Herodes,
Philippus autem frater ejus tetrarcha Iturææ, et regionis Tra-
chonitidis, et Lysanias tetrarcha Abilinæ, Diebus Principis Sa- 2
cerdotum Annæ et Caiaphæ, factum est verbum Dei ad Johannem
filium Zachariæ in deserto. Et venit in omnem regionem circa 3

1 ܘܝܫܘܥ * In margine MSti ܘܛܠܝܐ

† et Jesus] Lectio marg. Et puer.

ܕܚܕܪ̈ܝ ܝܘܪܕܢܢ܆ ܟܕ ܡܟܪܙ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ
4 ܕܚܛܗ̈ܐ܆ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܡ̈ܠܐ ܕܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ
ܕܐܡܪ܆ ܩܠܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ܆
5 ܬܪ̈ܝܨܬܐ ܥܒܕܘ ܠܫܒ̈ܝܠܘܗܝ܆ ܟܠ ܢܚܠܐ ܢܬܡܠܐ. ܘܟܠ ܛܘܪܐ
ܘܪܡܬܐ ܢܬܡܟܟܘܢ. ܘܢܗܘܘܢ ܡܥܩܡܬܐ ܠܬܪܝܨܘܬܐ܆ ܘܗܠܝܢ
6 ܕܩܫ̈ܝܢ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ ܦܫܝܛܬܐ܆ ܘܢܚܙܐ ܟܠ ܒܣܪܐ ܠܦܘܪܩܢܐ
7 ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܠܟܢ̈ܫܐ ܗܢܘܢ ܕܢܦܩܝܢ
ܠܡܥܡܕܘ ܡܢܗ܆ ܝܠ̈ܕܐ *ܕܐܟܕ̈ܢܐ܆ ܡܢܘ ܚܘܝ ܠܟܘܢ * ἐχιδνῶν
8 ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܕܥܬܝܕ܆ ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ¹ܦܐܪܐ ܕܫܘܐ
ܠܬܝܒܘܬܐ܆ ܘܠܐ ܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܒܢܦܫܟܘܢ܆ # ܕ ✓ ܐܒܐ
ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ
9 ܡܢ ܟܐܦ̈ܐ ܗܠܝܢ ܠܡܩܡܘ ܒ̈ܢܝܐ ܠܐܒܪܗܡ. ܗܐ ܕܝܢ ܐܦ
ܢܪܓܐ ܠܘܬ ܥܩܪܐ ܕܐܝܠܢ̈ܐ ܣܝܡ. ܟܠ ܗܟܝܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ

Jordanem, prædicans baptiſmum reſipiſcentiæ in remiſſionem
4 peccatorum: Sicut Scriptum eſt in libro ſermonum Eſaiæ pro-
phetæ, dicentis, Vox clamantis in deſerto, Parate viam Domini,
5 rectas facite ſemitas ejus. Omnis vallis implebitur, et omnis
mons et collis deprimentur; et fient curva in rectitudinem, et aſ-
6 7 peræ in vias planas. Et videbit omnis caro ſalutem Dei. Dicebat
ergo turbis quæ exibant baptizari ab ipſo, Progenies viperarum,
8 quis oſtendit vobis fugere ab ira ventura? Facite igitur † fructum
dignum reſipiſcentia; et ne cœperitis dicere in vobis ipſis,
Quod ✓ pater eſt nobis Abrahamus: dico enim vobis, quod
9 poteſt Deus ex lapidibus iſtis ſuſcitare filios Abrahamo. Ecce
autem et ſecuris ad radicem arborum poſita eſt: omnis igitur

1 ܦܐܪܐ ܕܫܘܐ] In margine MSti ܦܐܪ̈ܐ ܕܫܘܝܢ

† fructum dignum] Lectio marg. Fructus dignos.

10 ܕܠܐ ܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ܆ ܡܬܦܣܩܐ ܘܠܢܘܪܐ ܡܬܪܡܝܐ܀ ܘܡܫܐܠܝܢ
11 ܗܘܘ ܠܗ ܟܢ̈ܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢܝܢ܆ ܢܬܠ ܠ
ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ܂ ܘܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ܀
12 ܐܬܘ ܕܝܢ ܐܦ ܡܟܣ̈ܐ ܠܡܬܥܡܕܘ ̄ ܡܢܗ܂ ܣ
13 ܘܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ ܡܢܐ ܢܥܒܕ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ܂ ܠܐ ܡܕܡ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܘ ܕܦܩܝܕ ܠܟܘܢ ܬܬܒܥܘܢ܂
14 ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܐܦ ܗܢܘܢ [1] ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܐܦ ܚܢܢ ܡܢܐ ܢܥܒܕ܂ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܠܐ ܠܐܢܫ
ܬܙܝܥܘܢ܂ ܘܠܐ ܬܥܫܩܘܢ܂ ܘܢܣܦܩܢ ܠܟܘܢ ܐܦܣܘܢܝܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂
15 ܟܕ ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܡܐ܆ ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ
ܒܠܒܘܬܗܘܢ ܥܠ ܝܘܚܢܢ܂ ܕܠܡܐ ܗܘ ܗܘܐ ܡܫܝܚܐ܆
16 ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ܆ ܠܟܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܐ ܡܢ

arbor, quæ non facit fructum bonum, exscinditur, et in ignem
conjicitur. Et interrogabant eum turbæ, dicentes, Quid igitur 10
faciemus? Respondens autem dicit iis, Qui habet duas tunicas, 11
det illi qui non habet; et qui habet escas, similiter faciat. Ve- 12
nerunt autem etiam publicani baptizari ⁻ ab eo ✓: et dixerunt ad
eum, Magister, quid faciemus? Ipse autem dixit ad eos, Nihil 13
amplius quam id quod constitutum est vobis, exigite. Interroga- 14
bant eum autem et milites, dicentes, Et nos quid faciemus? Et
dixit ad eos, Neminem concutiatis, neque opprimatis, et sufficiant
vobis stipendia vestra. Quum expectaret autem populus, et co- 15
gitarent omnes in cordibus suis de Johanne, num ipse esset
Christus, Respondit Johannes omnibus, dicens, Ego quidem 16

1 ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ] In margine MSti ܦܠܚ̈ܐ ܩܪ̈ܒܢܐ

ܒܡ̈ܝܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܬܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ
ܡܢܝ ܕܗܘ ܕܠܐ ܐܢܐ ܣܦܩ ܕܐܫܪܐ ܥܪܩܬܐ ܕܡܣܐܢܘܗܝ.
17 ܗܘ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܘܒܢܘܪܐ ܀ ܗܘ ܕܪܦܫܐ ܒܐܝܕܗ.
ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܗ. ܘܡܟܢܫ ܚܛ̈ܐ ܠܐܘܨܪܐ ܕܝܠܗ. ܠܬܒܢܐ ܕܝܢ
18 ܡܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ. ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܡܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܐ̈ܚܪܢܝܬܐ
19 ܟܕ ܡܒܝܐܣ ܡܣܒܪ ܗܘܐ ܠܥܡܐ ܀ ܗܪܘܕܝܣ ܕܝܢ ܗܘ
ܛܛܪܐܪܟܐ: ܟܕ ܡܬܟܣܣ ܗܘܐ ܡܢܗ ܡܛܠ [1]ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܐ
ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ: ܘܡܛܠ ܟܠܗܝܢ ܒܝ̈ܫܬܐ ܗܠܝܢ
20 ܕܥܒܕ ܗܪܘܕܝܣ: ܐܘܣܦ ܐܦ ܗܕܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ: ܘܚܒܫܗ
21 ܠܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܥܡܕ ܟܠܗ ܥܡܐ:
22 ܘܟܕ ܝܫܘܥ ܥܡܕ ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ: ܐܬܦܬܚܘ ܫܡܝܐ: ܘܢܚܬ
ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܒܕܡܘܬܐ ܓܘܫܡܢܝܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܥܠܘܗܝ.

aquis baptizo vos, venit autem validior me, cujus non ſum dig-
nus ut ſolvam corrigiam calceamenti ejus: ipſe baptizabit vos
17 Spiritu Sanɑ̃o, et igni. Cujus ventilabrum in manu ipſius, et
purgabit aream ſuam, et congregabit triticum in horrea ſua:
18 paleam autem comburet igni qui non extinguitur. Multa quidem
19 igitur et alia exhortans evangelizabat populo. Herodes autem
tetrarcha, quum argueretur ab eo propter Herodiadem uxorem
Philippi fratris ejus, et propter omnia mala quæ fecerat Herodes,
20 Adjecit et hoc ſuper omnia, et incluſit Johannem in domo
21 cuſtodiæ. Factum eſt autem quum baptizaretur omnis populus,
22 et quum Jeſus baptizaretur, et oraret, apertum eſt cœlum; Et
deſcendit Spiritus Sanctus in ſpecie corporea, ſicut columba,

1 ܗܪܘܕܝܐ] In margine MSti. ܗܪܘܕܝܐܕܘܣ ܗ̄ܘ.

ܘܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘܐ ܕܐܡܪ܆ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܒܪܐ ܕܝܠܝ ܗܘ
23 ܚܒܝܒܐ܂ ܒܟ ܐܨܛܒܝܬ܀ ܘܗܘ ܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܝܟ
ܒܪ ܫܢܝܐ ܬܠܬܝܢ [1]ܕܡܫܪܐ܂ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܝܟ ܕܡܣܬܒܪܐ
24 ܗܘܐ܆ ܒܪܐ ܕܝܘܣܦ܆ ܗܘ ܕܥܠܝ܆ ܗܘ ܕܡܛܬܢ܆ ܗܘ
ܕܠܘܝ܆ ܗܘ ܕܡܠܟܝ܆ ܗܘ [2]ܕܝܢܝ܆ ܗܘ ܕܝܘܣܦ܆
25 ܗܘ ܕܡܬܬܝܐ܆ ܗܘ ܕܐܡܘܨ܆ ܗܘ ܕܢܚܘܡ܆ ܗܘ ܕܐܣܠܝ܆
26 ܗܘ [3]ܕܢܓܝ܆ ܗܘ [4]ܕܡܐܬܝ܆ ܗܘ ܕܡܛܓܬܝܐ܆ ܗܘ
27 ܕܫܡܥܝ܆ ܗܘ ܕܝܘܣܦ܆ ܗܘ ܕܝܗܘܕܐ܆ ܗܘ ܕܝܘܐܢܢ܆
ܗܘ ܕܪܝܣܐ܆ ܗܘ ܕܙܘܪܒܒܠ܆ ܗܘ ܕܫܠܬܐܝܠ܆ ܗܘ ܕܢܝܪܝ܆
28 ܗܘ ܕܡܠܟܝ܆ ܗܘ [5]ܕܐܕܝ܆ ܗܘ ܕܩܘܣܡ܆ ܗܘ ܕܐܠܡܘܕܕ܆

ſuper eum: et vox de cœlo facta eſt, dicens, Tu es Filius meus
dilectus, in te complacitum eſt mihi. Et ipſe Jeſus erat quaſi 23
natus annorum triginta † incipiens: qui fuit, (ut exiſtimabatur)
filius Joſephi, *filii* Heli, *Filii* Matthan, *filii* Levi, *filii* Melchi, 24
filii Janna, *filii* Joſeph, *Filii* Matthiæ, *filii* Amos, *filii* Naum, *filii* 25
Eſli, *filii* Nange, *Filii* ‡ Maathi, *filii* Matgathiæ, *filii* Semëi, 26
filii Joſeph, *filii* Juda, *Filii* Joannan, *filii* Riſa, *filii* Zoro- 27
babel, *filii* Salathiil, *filii* Niri, *Filii* Melchi, *filii* Addi, *filii* Co- 28

1 ܕܡܫܪܐ] In margine MSti (ܕܡܫܪܐ) ܠܡܗܘܐ

2 ܕܝܢܝ܆] ܥܠ ܐܝܟܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܒܩܠܐ ܘܒܡܦܩܢܐ
ܠܙܒܢ ܐܠܘܦܐ ܡܦܩܢܐ ܐܚܪ ܡܢ ܐܟܣܢܝܐ܀

3 ܕܢܓܝ] ܐܝܟ ܐ ܡܢ ܗ̄

4 ܕܡܐܬܝ] ܕܢܚܡ

5 ܕܐܕܝ] ܐܚܪ ܕ̄ ܡܢ

† incipiens] Lectio marg. (incipiens) Eſſe.

‡ Maathi] Vide Notas.

29 ܗܘ ܕܐܝܪ . ܗܘ ܕܐܝܘܣܐ . ܗܘ ܕܐܠܝܥܙܪ . ܗܘ ¹ܕܐܝܘܪܝܡ .
30 ܗܘ ܕܡܛܬܐܢ . ܗܘ ܕܠܘܝ . ܗܘ ܕܫܡܥܘܢ . ܗܘ ܕܐܝܘܕܐ . ܗܘ
31 ܕܝܘܣܦ . ܗܘ ²ܕܐܝܘܢܢ . ܗܘ ܕܐܠܝܐܟܝܡ . ܗܘ ܕܡܠܝܐ .
32 ܗܘ ܕܡܐܝܢܢ . ܗܘ ܕܡܛܬܬܐ . ܗܘ ܕܢܬܢ . ܗܘ ܕܕܘܝܕ . ܗܘ
ܕܐܝܫܝ . ܗܘ ܕܥܘܒܝܕ . ܗܘ ܕܒܥܙ . ܗܘ ܕܣܠܡܘܢ .
33 ܗܘ ܕܢܚܫܘܢ . ܗܘ ܕܐܡܝܢܕܡ . ܗܘ ܕܐܪܡ . ܗܘ ܕܐܝܘܪܡ .
34 ܗܘ ܕܐܣܪܘܡ . ܗܘ ܕܦܪܨ . ܗܘ ܕܐܝܘܕܐ . ܗܘ ܕܝܥܩܘܒ .
35 ܗܘ ܕܐܝܣܚܩ . ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ . ܗܘ ܕܬܪܚ . ܗܘ ܕܢܚܘܪ . ܗܘ
ܕܣܪܘܓ . ܗܘ ܕܐܪܓܘ . ܗܘ ܕܦܠܓ . ܗܘ ܕܥܒܪ . ܗܘ
36 ܕܫܠܚ . ܗܘ ܕܩܝܢܢ . ܗܘ ܕܐܪܦܟܫܕ . ܗܘ ܕܫܝܡ .
37 ܗܘ ܕܢܘܚ . ܗܘ ܕܠܡܟ . ܗܘ ܕܡܬܘܫܠܚ . ܗܘ ܕܚܢܘܟ . ܗܘ

29 fam, *filii* Elmodam, *filii* Ir, *Filii* Josi, *filii* Eliezer, *filii* † Joria,
30 *filii* Matthan, *filii* Levi, *Filii* Simeon, *filii* Juda, *filii* Joseph,
31 *filii* ‡ Jonnan, *filii* Eliachim, *Filii* Melea, *filii* Maïnan, *filii* Mat-
32 tatha, *filii* Nathan, *filii* David, *Filii* Jesse, *filii* Obid, *filii* Booz,
33 *filii* Salmon, *filii* Naasson, *Filii* Aminadam, *filii* Aram, *filii* Jo-
34 ram, *filii* Esrom, *filii* Phares, *filii* Juda, *Filii* Jacob, *filii* Isaac,
35 *filii* Abraam, *filii* Tharra, *filii* Nachor, *Filii* Seruc, *filii* Ragav,
36 *filii* Phelec, *filii* Eber, *filii* Sala, *Filii* Caïnan, *filii* Arphacsad,
37 *filii* Sim, *filii* Noe, *filii* Lamech, *Filii* Mathusala, *filii* Enoc, *filii*

1 ܕܐܝܘܪܝܡ] In margine MSti. ܕܝܘܬܡ
2 ܕܐܝܘܢܢ] ܕܝܘܢܡ

† Joria] Lectio marg. Jotham.
‡ Jonnan] Jonam.

ܕܝܪܕ. ܗܘ ܕܡܗܠܠܐܝܠ. ܗܘ ܕܩܝܢܢ. ܗܘ ܕܐܢܘܫ. ܗܘ 38
CAP. IV. ܕܫܝܬ. ܗܘ ܕܐܕܡ. ܗܘ ܕܐܠܗܐ܀ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܐ ܪܘܚܐ 1
ܩܕܝܫܐ. ܗܦܟ ܡܢ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܡܬܕܒܪ ܗܘܐ ܒܪܘܚܐ ܠܡܕܒܪܐ.
ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ. ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܐܟܠܩܪܨܐ܀ ܘܠܐ ܐܟܠ 2
ܘܠܐ ܡܕܡ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܘܡܢ ܕܐܫܬܠܡܘ ܗܘܘ. ܠܐܚܪܝܬܐ
ܟܦܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܐܢ ܒܪܐ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ. 3
ܐܡܪ ܠܟܐܦܐ ܗܕܐ ܕܬܗܘܐ ܠܚܡܐ܀ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܠܘܬܗ ܟܕ 4
ܐܡܪ. ܟܬܝܒ. ܕܠܐ ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕ ܚܝܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ
ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܐܣܩܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ. 5
ܚܘܝܗ ܠܗ ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܬܥܡܪܢܝܬܐ ܒܚܘܪܦܐ ܕܙܒܢܐ. 6
ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܠܟ ܐܬܠ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܟܠܗ ܘܫܘܒܚܐ
ܕܝܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܝ ܡܫܠܡ. ܘܠܡܢ ܕܐܢ ܐܨܒܐ ܝܗܒ
ܐܢܐ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܐܢ ܬܣܓܘܕ ܩܕܡܝ. ܢܗܘܐ ܕܝܠܟ 7
ܟܠܗ܀ ܘܥܢܐ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ 8

Jared, *filii* Maleleïl, *filii* Caïnan, *Filii* Enos, *filii* Sith, *filii* Adam, 38
CAP. IV. qui *fuit* Dei. Jesus autem plenus Spiritu Sancto, reversus est a 1
Jordane: et ductus est in Spiritu in desertum, Diebus quadraginta 2
tentatus ab accusatore: et non comedit quicquam in diebus illis:
Et quum completi essent, postea esuriit. Et dixit ei diabolus, Si 3
Filius es Dei, dic lapidi huic ut fiat panis. Et respondit Jesus 4
ad eum, dicens, Scriptum est, Quod non pane solo vivit homo,
sed omni verbo Dei. Et quum subduxisset eum accusator in 5
montem excelsum, ostendit ei omnia regna habitatæ *terræ* in
puncto temporis. Et dixit ei Diabolus, Tibi dabo potestatem 6
hanc universam, et gloriam illorum; quia mihi tradita est, et
cuicunque voluero, do eam. Tu igitur si adoraveris coram me, 7
erunt tua omnia. Et respondens ei Jesus dixit, Abi post me, 8

ܣܛܢܐ. ܟܬܝܒ: ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܣܓܘܕ. ܘܠܗ
9 ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ. ܘܐܝܬܝܗ[1] ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܐܩܝܡܗ ܥܠ
ܟܢܦܐ ܕܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ:
10 ܐܪܡܐ ܢܦܫܟ ܡܢ ܗܪܟܐ ܠܬܚܬ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ: ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ
11 ܢܦܩܘܕ ܡܛܠܬܟ: ܕܢܛܪܘܢܟ: ܘܕܥܠ[1] ܐܝ̈ܕܝܐ
ܢܛܥܢܘܢܟ: ܕܠܡܐ ܬܬܩܠ ܒܟܐܦܐ ܪܓܠܟ.
12 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܕܐܡܝܪ: ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ
13 ܐܠܗܟ. ܘܟܕ ܫܠܡ ܡܢܣܝܢܐ ܟܠܗ ܢܣܝܘܢܐ: ܦܪܩ
14 ܡܢܗ ܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ. ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܒܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ
ܠܓܠܝܠܐ. ܘܛܒܐ ܢܦܩ ܒܟܠܗ ܦܘܪܚܘܪܐ ܡܛܠܬܗ.
15 ܘܗܘ ܡܠܦ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܟܕ ܡܫܬܒܚ ܡܢ

Satana, ſcriptum, eſt, Quod Dominum Deum tuum adorabis,
9 et ipſi ſoli ſervies. † Et adduxit eum Hieroſolymam, et ſtatuit
eum ſuper pinnaculum templi; et dixit ei, Si Filius es Dei,
10 projice teipſum hinc deorſum: Scriptum eſt enim, Quod angelis
11 ſuis mandabit de te, ut cuſtodiant te: Et quod in manibus tollent
te, ne quando impingas ad lapidem pedem tuum. Et reſpondens
12 Jeſus dixit ei, Dictum eſt, Non tentabis Dominum Deum
13 tuum. Et quum finiviſſet diabolus omnem tentationem, receſſit
14 ab illo uſque ad tempus. Et reverſus eſt Jeſus in virtute Spiritus
in Galilæam, et fama exiit in omnem circumjacentem regionem
15 de eo. Et ipſe docebat in Synagogis eorum, glorificatus ab om-

1 ܘܐܝܬܝܗ] In margine MSti (ܐܝܬܝܗ) ܕܝܢ
2 ܥܠ ܐܝ̈ܕܝܐ] (ܥܠ) ܕܖ̈ܥܐ

† et adduxit] Lectio marg. (Adduxit) Autem.
‡ in manibus] In brachiis.

ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ܀ ܘܐܬܐ ܠܢܨܪܬ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܬܪܒܐ. ܘܥܠ 16
ܐܝܟܢܐ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒ̈ܬܐ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܩܡ
ܠܡܩܪܐ܂ ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ. ܘܟܕ 17
ܦܬܚܗ ܠܟܬܒܐ܂ ܐܫܟܚ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܕܟܬܝܒܐ܀ ܪܘܚܐ ܕܡܪܝܐ ܥܠܝ. ܡܛܠ ܗܝ ܕܡܫܚܢܝ܂ 18
ܠܡܣܒܪܘ ܠܡܣ̈ܟܢܐ ܫܕܪܢܝ܂ ܠܡܐܣܝܘ ܠܬܒܝܪ̈ܝ
ܠܒܐ܂ ܠܡܟܪܙܘ ܠܫܒ̈ܝܐ ܫܘܒܩܢܐ܂ ܘܠܣܡ̈ܝܐ ܚܙܝܐ܂
* ἀποστεῖλαι *ܠܡܫܪܝܘ ܠܡܬܒܪ̈ܐ ܒܫܘܒܩܢܐ܂ ܠܡܟܪܙܘ ܫܢܬܐ 19
ܡܩܒܠܬܐ ܠܡܪܝܐ܂ ܘܝܘܡܐ ܕܦܘܪܥܢܐ ܠܐܠܗܢ ܕܝܠܢ. ܘܟܕ 20
ܐܟܪܟܗ ܠܟܬܒܐ [1] ܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܝܬܒ. ܘܕܟܠܗܘܢ
ܕܒܟܢܘܫܬܐ܂ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗ̈ܘܝ ܕܚܝܪ̈ܢ ܒܗ.
ܫܪܝ ܕܝܢ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ܂ ܕܝܘܡܢܐ ܐܬܡܠܝܬ ܟܬܒܐ 21

nibus. Et venit in Nazaret, ubi erat nutritus: et ingreſſus eſt, 16
ſicut ſolitus erat, die ſabbathorum in ſynagogam: et ſurrexit ad
legendum. Et datus eſt ei liber Eſaiæ prophetæ: et quum ape- 17
ruiſſet librum, invenit locum ubi erat ſcriptum, Spiritus Domini 18
ſuper me, propter quod unxit me: evangelizare pauperibus miſit
me; ſanare contritos corde: prædicare captivis remiſſionem, et
cœcis viſum; dimittere confractos in remiſſionem: Prædicare 19
annum acceptum Domino; et diem retributionis Deo noſtro. Et 20
quum plicuiſſet librum, † dedit eum miniſtro, et ſedit: et omni-
um in Synagoga oculi erant intenti in eum. Cœpit autem dicere 21

1 ܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܝܬܒ] In margine MSti (ܘܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܝܬܒ)

† dedit eum miniſtro, et ſedit] Lectio marg. Et (dediſſet eum miniſtro, ſedit)

22 ܗܢܐ ܒܐܕ̈ܢܝܟܘܢ ܀ ܘܟܠܗܘܢ ܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ.
ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡ̈ܠܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܗܢܝܢ ܕܢܦܩ̈ܢ ܗܘܝ ܡܢ
ܦܘܡܗ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܠܐ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܝܘܣܦ.
23 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܦܐܢܛܘܣ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܡܬܠܐ
ܗܢܐ. ܐܣܝܐ ܐܣܐ ܢܦܫܟ. ܟܠ ܕܫܡܥܢ ܕܗ̈ܘܝ
24 ܒܟܦܪܢܚܘܡ. ܥܒܕ ܐܦ ܗܪܟܐ ܒܡܕܝܢܬܟ ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܒܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܩܒܠܐ
25 ܒܡܕܝܢܬܗ ܀ ܒܫܪܪܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܐܪ̈ܡܠܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܒܝܘܡ̈ܬܗ ܕܐܠܝܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ.
ܟܕ ܐܬܐܚܕ ܫܡܝܐ ܥܠ ܫܢ̈ܝܐ ܬܠܬ ܘܝܪ̈ܚܐ ܫܬܐ. ܟܕ ܗܘܐ
26 ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܘܠܘܬ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܠܐ
ܐܫܬܕܪ ܐܠܝܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܠܨܪܦܬ ܕܨܝܕܢ. ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ
27 ܐܪܡܠܬܐ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܓܪ̈ܒܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܝܘܡ̈ܬܗ

22 ad eos, Hodie impleta eſt ſcriptura hæc in auribus veſtris. Et
omnes teſtificabantur ei, et mirabantur † ſuper verbis gratiæ quæ
procedebant ex ore ejus, et dicebant, Nonne hic eſt filius Joſe-
23 phi? Et dixit ad eos, Omnino dicetis mihi proverbium hoc,
Medice, ſana teipſum: omnia quæ audivimus facta fuiſſe in Caper-
24 naum, fac etiam hic in patria tua. Dixit autem, Amen vobis dico,
25 quod nemo propheta eſt acceptus in patria ſua. In veritate autem
dico vobis, quod multæ viduæ erant diebus Eliæ in Iſraele, quum
clauſum eſt cœlum circiter annos tres et menſes ſex, quum facta
26 eſſet fames magna per totam terram: Et ad nullam earum
miſſus eſt Elias, niſi ad Sareptam Sidoniæ, ad mulierem viduam.
27 Et multi leproſi erant diebus Eliſæi prophetæ in Iſraele, et nemo

1 ܥܠ ܡ̈ܠܐ] In margine MSti ܒܡ̈ܠܐ

† ſuper verbis] Lectio marg. In verbis.

ܐܠܝܫܥ ܗܘ ܢܒܝܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܠܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܐܬܕܟܝ ܀ ܐܠܐ
28 ܐܢ ܢܥܡܢ ܗܘ ܣܘܪܝܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܡܢ ܚܡܬܐ ܟܠܗܘܢ
29 ܕܒܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ܀ ܘܩܡܘ ܐܦܩܘܗܝ
ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܥܕܡܐ ܠܓܒܝܢܐ ܕܛܘܪܐ܆
ܕܥܠ ܗܘ ܕܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܢܝܐ ܗܘܬ ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܕܘܢܝܗܝ ܡܢ
31 ܫܘܥܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܒܪ ܒܡܨܥܬܗܘܢ ܐܙܠ ¹ܘܢܚܬ
ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ܆ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܠܦ
32 ܠܗܘܢ ܒܫܒܐ ܀ ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ.
33 ܡܛܠ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܗ ܀ ܘܒܟܢܘܫܬܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܫܐܕܐ ܛܢܦܐ. ܘܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ.
34 ܟܕ ܐܡܪ. ܫܒܘܩ. ܡܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. ܐܬܝܬ ܕܬܘܒܕܢ
35 ܠܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܘ ܐܢܬ ܗܘ ܩܕܝܫܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܐܐ
ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܬܟܡܪ ܘܦܘܩ ܡܢܗ ܀ ܘܟܕ ܫܕܝܗ

ex iis mundatus eſt, niſi Naaman Syrus. Et impleti ſunt ira om- 28
nes qui in ſynagoga *erant*, quum audirent hæc. Et ſurrexerunt *et* 29
ejecerunt eum extra urbem; et duxerunt eum uſque ad cacumen
montis, ſuper quem urbs eorum ædificata erat, ut ejicerent eum
de petra. Ipſe autem tranſiens per medium eorum, profectus 30
eſt. † Et deſcendit Capernaum urbem Galilææ: et erat do- 31
cens illos ſabbathis. Et mirabantur ſuper doctrina ejus: quia in 32
poteſtate erat ſermo ipſius. Et in ſynagoga erat homo habens 33
ſpiritum dæmonii immundi: et exclamavit voce magna, Dicens, 34
Sine, quid nobis et tibi, Jeſu Nazarene? veniſti perdere nos?
novi te quis ſis, Sanctus Dei. Et objurgavit eum Jeſus, dicens, 35
Obmuteſce, et exi ab eo. Et quum projeciſſet eum dæmonium

1 ܘܢܚܬ] In margine MSti ܘܐܬܐ

† Et deſcendit] Lectio marg. Et venit.

36 ܗܘ ܕܝܘܐ ܒܡܨܥܬܐ ܢܦܩ ܡܢܗ: ܟܕ ܠܐ [1] ܣܝܦܗ. ܘܗܘܐ
ܬܗܪܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ: ܘܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ: ܡܢܐ ܗܝ ܡܠܬܐ ܗܕܐ: ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܘܒܚܝܠܐ ܦܩܕܐ
37 ܠܪ̈ܘܚܐ ܛ̈ܢܦܬܐ ܘܢܦܩܢ. ܘܢܦܩ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ *ܛܒܐ: * ἦχος
38 ܒܟܠ ܕܘܟܐ ܕܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ: ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ:
ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ. ܚܡܬܗ ܕܝܢ [2] ܕܫܡܥܘܢ ܐܚܝܕܐ
39 ܗܘܬ ܒܐܫܬܐ ܪܒܬܐ. [3] ܘܐܦܝܣܘܗܝ ܡܛܠܬܗ. ܘܟܕ
ܩܡ ܠܥܠ ܡܢܗ: ܟܐܐ ܒܐܫܬܐ ܘܫܒܩܬܗ. ܡܚܕܐ
40 ܕܝܢ ܟܕ ܩܡܬ ܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ. ܒܡܥܪ̈ܒܝ
ܕܝܢ ܫܡܫܐ: ܟܠܗܘܢ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܕܟܪ̈ܝܗܝܢ
ܒܟܘܪ̈ܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ: ܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܠܘܬܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܠ

36 in medium, exiit ab eo, quum non nocuiſſet ei. Et factus eſt
pavor ſuper omnes: et loquebantur alii ad alios, dicentes, Quiſ-
nam eſt ſermo iſte, qui cum poteſtate et virtute præcipit Spiriti-
37 bus immundis, et exeunt? Et exibat de eo fama in omnem locum
38 circumjacentem. Quum ſurrexiſſet autem ex ſynagoga, ingreſſus
eſt domum Simonis: ſocrus autem † Simonis erat afflicta febri
39 magna: et rogaverunt eum de ea. Et quum ſtetiſſet ſuper eam,
objurgavit febrim; et reliquit eam: illico autem quum ſurrex-
40 iſſet, miniſtrabat iis. Occaſibus autem ſolis, omnes qui habebant
infirmos morbis variis, adduxerunt illos ad eum: ipſe autem,

1 ܣܝܦܗ] In margine MSti ܣܪܚ ܒܗ

2 ܕܫܡܥܘܢ] ܕܦܛܪܘܣ

3 ܘܐܦܝܣܘܗܝ] ܘܒܥܘ ܡܢܗ

† Simonis] Lectio marg. Petri.

ܥܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܐܝܕܘܗܝ ܣܐܡ ܗܘܐ܇ ܡܐܣܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀
41 ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܦ ܫܐܕܐ ܡܢ ܣܓܝܐܐ܇ ܟܕ ܩܥܝܢ ܘܐܡܪܝܢ܇
ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܇ ܘܟܕ ܟܐܐ ܗܘܐ ܠܐ
ܫܒܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܡܡܠܠܘ[1]܇ ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ
42 ܠܡܫܝܚܐ ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܝܡܡܐ܇ ܢܦܩ ܐܙܠ
ܠܕܘܟܬܐ ܡܕܒܪܝܬܐ܇ ܘܟܢܫܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܇ ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ
43 ܠܗ܇ ܘܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܠܐ ܢܐܙܠ ܡܢܗܘܢ܇ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܘܬܗܘܢ܇ ܕܐܦ ܠܐܚܪܢܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܣܒܪܘ ܘܠܐ ܠܝ
44 ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܇ ܡܛܠ ܕܠܗܕܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ܇ ܘܐܟܪܙ ܗܘܐ
CAP. V. 1 ܗܘܐ ܕܡܟܪܙ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܗܘܕ[2]܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܟܢܫܐ[3]
ܐܠܨܝܢ ܠܗ ܠܡܫܡܥ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ܇ ܘܗܘ ܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ

quum super unumquemque ex iis manus poneret, sanabat eos.
41 Exibant autem etiam dæmonia ex multis, clamantia et dicentia,
Tu es Christus Filius Dei. Et increpans non sinebat ea lo-
42 qui, quia sciebant Christum ipsum esse. Quum esset autem
dies, exiit *et* abiit in locum desertum: et turbæ quærebant
eum, et venerunt usque ad eum, et tenebant eum, ne disce-
43 deret ab iis. Ipse autem dixit ad eos, Quia et aliis civitatibus
evangelizare oportet me regnum Dei: quia ad hoc missus sum.
44 CAP. V. 1 Et erat prædicans in synagogis † Judææ. Factum est autem,
quum ‡ turba immineret ei ad audiendum sermonem Dei, et

1 ܠܡܡܠܠܘ] In margine MSti. ܕܢܡܠܠܘܢ
2 ܕܝܗܘܕ] ܕܓܠܝܠܐ
3 ܟܢܫܐ] ܥܡܐ

† Judææ] Lectio marg. Galilææ.
‡ turba] Populus.

2 ܗܘܐ ܕܩܐܡ ܥܠ ܝܕ ܝܡܬܐ ¹ܕܓܢܝܣܪܛ. ܘܚܙܐ ܬܪܬܝܢ ܐܠܦܐ
ܕܩܝܡܢ ܥܠ ܝܕ ܝܡܬܐ. ܨܝܕܐ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢܗܘܢ ܡܫܝܓܝܢ
3 ܗܘܘ ܡܨܝܕܬܐ ⁻ܕܝܠܗܘܢ ✓. ܟܕ ܣܠܩ ܕܝܢ ܠܚܕܐ ܡܢ ܐܠܦܐ
ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܫܡܥܘܢ: ܒܥܐ ܠܗ ܠܡܩܪܒܘܬܗ̇ ܡܢ
ܐܪܥܐ ܩܠܝܠ. ܘܟܕ ܝܬܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܦܐ ܠܟܢܫܐ܀
4 ܟܕ ܕܝܢ ܫܠܝ ܠܡܡܠܠܘ: ܐܡܪ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ. ܐܘܒܠܘ
5 ܠܥܘܡܩܐ ܘܫܕܪܘ ܡܨܝܕܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܨܝܕܐ. ܘܟܕ ܥܢܐ
ܫܡܥܘܢ ܐܡܪ ܠܗ. *ܪܒܝ: ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܟܕ ܠܐܝܢܢ: *επιστατα
ܠܐ ܡܕܡ ܐܚܕܢ. ܥܠ ܕܝܢ ܡܠܬܟ. ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܨܝܕܬܐ.
6 ܘܟܕ ܗܕܐ ܥܒܕܘ: ܚܒܫܘ ܣܘܓܐܐ ܕܢܘܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܣܬܕܩܐ
7 ܗܘܬ ܕܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܪܡܙܘ ܠܫܘܬܦܝܗܘܢ ܗܢܘܢ
ܕܒܐܠܦܐ ܐܚܪܬܐ: ܕܢܐܬܘܢ ܢܥܕܪܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܐܬܘ ܘܡܠܝܘ ܐܢܝܢ

2 ipſe erat ſtans juxta mare Genniſaret. Et vidit duas naves ſtantes
juxta mare: piſcatores autem quum egreſſi eſſent ex iis, abluebant
3 retia ⁻ ſua ✓. Quum aſcendiſſet autem in unam ex navibus, quæ
erat Simonis, rogavit eum ducere eam a terra paululum: et ſe-
4 dens docebat ex navigio turbas. Quum autem ceſſaſſet loqui,
dixit ad Simonem, Ducite in profundum, et demittite retia veſtra
5 ad capturam. Et reſpondens Simon dixit ei, Magiſter mi, per
totam noctem laborantes, nihil cepimus: ad autem verbum tuum
6 demittam rete. Et quum hoc feciſſent, incluſerunt multitudinem
7 piſcium magnam: diſrumpebatur autem rete eorum. Et innue-
runt ſociis ſuis qui *erant* in navigio altero, ut venirent, et adjuvarent

1 ܕܓܢܝܣܪܛ] In margine MSti. ܛ *pro* ܬ

8 ܠܬܪ̈ܬܝܗܝܢ ܐ̈ܠܦܐ. ¹ܐܝܟܢܐ ܕܢܛܒ̈ܥܢ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
²ܦܛܪܘܣ. ܢܦܠ ܩܕܡ ܒܘ̈ܪܟܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ.
9 *ܦܘܩ ܡܢܝ. ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܐܢܐ. ܡܪܝܐ.. ܬܗܪܐ
ܓܝܪ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܗ ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܥܡܗ. ܥܠ ܨܝܕܐ ܕܢܘ̈ܢܐ ܗܘ
10 ܕܨܕܘ. ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܒ̈ܢܝ
ܙܒܕܝ. ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܫܘ̈ܬܦܐ ܠܫܡܥܘܢ܀ ܘܐܡܪ
ܝܫܘܥ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܠܐ ܬܕܚܠ. ܡܢ ܗܫܐ ܒܒ̈ܢܝܢܫܐ ܬܗܘܐ ܨܐܕ.
11 ܘܟܕ ܐܣܩܘ ܐܢܘܢ ܠܐ̈ܠܦܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܟܕ ܫܒܩܘ ܟܠܡܕܡ
12 ܢܩܦܘ ܠܗ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܒܚܕܐ ܡܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ.
ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܕܡܠܐ ܡܢ ܓܪܒܐ. ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܠܝܫܘܥ ܢܦܠ
ܥܠ ܦܪܨܘܦܗ. ¯ܘܒܥܐ ܡܢܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ

* ἐξελθε

se: et venerunt, et impleverunt ambo navigia, † ita ut mergeren-
8 tur. Quum vidiſſet autem ‡ Petrus, procidit ante genua Jeſu, di-
9 cens, Exi a me, quia homo peccator ſum, Domine. Stupor enim
occupaverat eum et omnes qui *erant* cum eo, propter capturam
10 piſcium quam ceperant. Similiter autem et Jacobum et Jo-
hannem filios Zebedæi, qui erant ſocii Simoni. Et dixit Jeſus ad
11 Simonem, Ne timeas: deinceps homines eris capiens. Et quum
ſubduxiſſent navigia ad terram, relinquentes omnia ſequuti ſunt
12 eum. Et factum eſt, quum erat in una ex urbibus, et ecce vir plenus
lepra: et quum vidiſſet Jeſum, procidit in faciem ſuam, ¯et ✓ ro-

1 ܐܝܟܢܐ ܕܢܛܒ̈ܥܢ] In margine MSti ܩܪܝܒ ܕܛܒ̈ܥܢ ܗܘܝ ܠܡܛܒܥܘ

2 ܦܛܪܘܣ] ܫܡܥܘܢ

† ita ut mergerentur] Lectio marg. Ita ut prope mergerentur.
‡ Petrus] Simon.

13 ܡܨܐ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܢܝ. ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܩܪܒ ܒܗ ܘܐܡܪ
14 ܨܒܐ: ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ. ܘܡܚܕܐ ܗܘ ܓܪܒܐ ܐܙܠ ܡܢܗ. ܘܗܘ
ܦܩܕܗ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪ. ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܐ ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ:
ܘܩܪܒ ܥܠ ܬܕܟܝܬܟ: ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ
15 ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ: ܘܡܬܟܪܟܐ ܗܘܬ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܠܬܐ
ܥܠܘܗܝ. ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܠܡܫܡܥܘ
16 ܘܠܡܬܐܣܝܘ ܡܢܗ ܡܢ ܡܟܐܒܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܗܘ ܕܝܢ
17 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܫܢܐ ܒܡܕܒܪܐ ܘܡܨܠܐ: ܘܗܘܐ ܒܚܕ ܡܢ
ܝܘܡܬܐ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܠܦ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
ܝܬܒܝܢ ܦܪܝܫܐ ܘܡܠܦܝ ܢܡܘܣܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܗܘܘ ܡܢ
ܟܠܗ ܩܪܝܬܐ ܕܓܠܝܠܐ ܘܕܝܗܘܕ ܘܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܚܝܠܗ ܕܡܪܝܐ
18 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܡܐܣܝܘܬܗܘܢ: ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܛܥܝܢܝܢ
ܒܥܪܣܐ ܠܓܒܪܐ ܚܕ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܫܪܝܐ: ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ

13 gavit ab eo, dicens, Domine, ſi vis, potes mundare me. Et
quum extendiſſet manum ſuam, tetigit eum, dicens, Volo, mun-
14 dare. Et confeſtim lepra diſceſſit ab eo. Et ipſe præcepit ei,
ut nemini diceret; ſed abi, oſtende teipſum Sacerdoti, et offer
pro mundatione tua, ſicut juſſit Moſes, in teſtimonium illis.
15 Circuibat autem magis ſermo de illo; et congregabantur tur-
16 bæ multæ audire, et ſanari ab eo ab infirmitatibus ſuis. Ipſe
17 autem erat ſecedens in deſertis, et orans. Et factum eſt in uno
ex diebus, et ipſe erat docens: et erant ſedentes Phariſæi et Doc-
tores legis, qui venerant ex omni vico Galilææ, et Judææ, et
18 Hieroſolymæ: et virtus Domini erat ad ſanandum eos. Et ecce
viri ferentes in lecto hominem qui erat paralyticus: et quærebant

19 [illegible]
[illegible]
[illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
[illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
[illegible]
[illegible]

inferre eum, et ponere ⸓ eum ✓ ante illum. Et quum non in- 19
veniſſent quomodo inferrent eum propter turbam, quum aſcendiſ-
ſent ſuper tectum, e tecto tegularum demiſerunt eum cum lectulo
in medium ante Jeſum. Et quum vidiſſet fidem eorum, dixit ei, 20
Homo, remittuntur tibi peccata tua. Et cœperunt ratiocinari 21
Scribæ et Phariſæi, dicentes, Quis eſt iſte, qui loquitur blaſphe-
mias? Quis poteſt remittere peccata, niſi † ſolus Deus. Cogno- 22
vit autem Jeſus cogitationes eorum: et reſpondens dixit ad eos,
Quid ratiocinamini in cordibus veſtris? Quid eſt facilius dicere, 23
remittuntur tibi peccata tua, an dicere, Surge, et ambula? Ut au- 24
tem ſciatis quod poteſtatem habet Filius hominis in terra remit-
tendi peccata, dixit paralytico, Tibi dico, Surge, et tolle lectulum

1 [illegible]] In margine MSti [illegible]
† Solus.] Lectio marg. Unus.

25 ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܩܡ ܩܕܡ ܥܝܢܝܗܘܢ܆ ܘܫܩܠ
ܠܡܫܪܝܬܐ ܗܝ ܕܪܡܐ ܥܠܝܗ ܗܘܐ܆ ܘܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܟܕ
26 ܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ. ܘܬܗܪܐ ܐܚܕ ܠܟܠܢܫ܆ ܘܡܫܒܚܝܢ
ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆
27 ܕܚܙܝܢ ܬܕܡܪܬܐ ܝܘܡܢܐ܀ ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܢܦܩ܆ ܘܚܙܐ
ܡܟܣܐ ܕܫܡܗ ܠܘܝ ܕܝܬܒ ܒܝܬ ܡܟܣܐ܆ ܘܐܡܪ ܠܗ
29 28 ܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܫܒܩ ܟܠܡܕܡ ܘܩܡ ܢܦܩ ܒܬܪܗ܀ ܘܥܒܕ ܠܗ
ܩܘܒܠܐ ܪܒܐ ܠܘܝ ܒܒܝܬܗ. ܘܗܘܐ ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܡܟܣܐ܆ ܘܐܚܪܢܐ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܣܡܝܟܝܢ [1]ܥܡܗܘܢ܆
30 ܘܡܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܣܦܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܦܪܝܫܐ ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܛܠܡܢܐ ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
31 ܘܫܬܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܠܐ ܐܢܫ
ܠܗܘܢ ܣܢܝܩܝܢ ܚܠܝܡܐ ܠܐܣܝܐ܆ ܐܠܐ ܠܒܝܫܐ

25 tuum, et abi domum tuam. Et confeſtim, quum ſurrexiſſet co-
ram illis, tulit lectulum ſuper quem poſitus erat, et abiit domum
26 ſuam, glorificans Deum. Et ſtupor cepit omnes, et glorificabant
Deum; et impleti ſunt timore, dicentes, Quia vidimus mirabilia
27 hodie. Et poſt hæc egreſſus eſt, et vidit publicanum, cujus no-
men Levi, ſedentem inter publicanos; et dixit ei, Sequere me.
28 29 Et reliquit omnia, et ſurgens ſequutus eſt eum. Et fecit ei con-
vivium magnum Levi domi ſuæ: et erat turba multa publicano-
rum, et aliorum qui erant diſcumbentes † cum illis. Et mur-
30 murabant Scribæ eorum et Phariſæi ad diſcipulos ejus, dicentes,
31 Quare cum publicanis et peccatoribus comeditis et bibitis? Et
reſpondens Jeſus dixit ad eos, Non habent opus ſani medico, ſed

1 ܥܡܗܘܢ] In margine MSti ܥܡܗ
† cum iis] Lectio marg. Cum eo.

ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܕܐܩܪܐ ܠܙܕܝܩܐ. ܐܠܐ 32
ܠܚܛܝ̈ܐ ܠܬܝܒܘܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܘܬܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ 33
ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܘܚܢܢ ܨܝܡܝܢ ܚܦܝܛܐܝܬ ܘܬܟܫ̈ܦܬܐ ܥܒܕܝܢ. ܒܗ
ܒܕܡܘܬܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ. ܕܝܠܟ ܕܝܢ ܐܟܠܝܢ
ܘܫܬܝܢ. ¹ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ 34
ܠܒ̈ܢܝ ܓܢܘܢܐ. ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܥܒܕܘ
ܠܡܨܘܡ. ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡ̈ܬܐ. ܐܡܬܝ ܕܡܫܬܩܠ ܡܢܗܘܢ 35
ܚܬܢܐ. ܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܘܢ ܝܘܡ̈ܬܐ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ 36
ܐܦ ܦܠܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ. ܕܠܐ ܐܢܫ ܪܩܥܐ ܡܢ ܡܐܢܐ ܚܕܬܐ ܪܡܐ ܥܠ
ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ. ܘܠܚܕܬܐ ܦܪܐ. ܘܠܒܠܝܐ ܠܐ
ܫܠܡ ܪܩܥܐ ܗܘ ܕܡܢ ܚܕܬܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ 37
ܒܙ̈ܩܐ ܒܠܝ̈ܬܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ. ܡܨܪܐ ܗܘ ܚܕܬܐ ܠܙ̈ܩܐ.

illi qui male habent. Non veni ut vocarem juſtos, ſed peccatores 32
ad pœnitentiam. Illi autem dixerunt ad eum, Quare diſcipuli 33
Johannis jejunant frequenter, et deprecationes faciunt, ſimili-
ter et ii Phariſæorum; tui autem edunt et bibunt? † Ipſe au- 34
tem dixit ad eos, Num poteſtis filios thalami, quamdiu ſponſus
cum iis eſt, facere jejunare? Venient autem dies quum ablatus 35
fuerit ab iis ſponſus, tunc jejunabunt in illis diebus. Dicebat 36
autem et parabolam ad eos, Nemo adjectionem ex veſtimento
novo immittit in veſtimentum vetus: alioqui, et novum ſcin-
dit, et veteri non convenit adjectio quæ *eſt* ex novo. Et nemo 37
immittit vinum novum in utres veteres: alioqui, rumpit vinum

1 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ] In margine MSti (ܐܡܪ) ܝܫܘܥ (ܗܘ ܕܝܢ)

† Ipſe autem dixi:] Lectio marg. (Ipſe autem) Jeſus (dixit)

38 ܘܗܘ ܡܬܐܫܕ. ܘܙܩܐ ܐܒܕܝܢ܂ ܐܠܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩ̈ܐ
39 ܚܕ̈ܬܐ ܡܬܪܡܐ܂ ܘܬܪ̈ܬܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ ܡܬܢܛܪܢ܂ ܘܠܐ ܐ̱ܢܫ ܟܕ
ܫܬܐ ܥܬܝܩܐ. ܡܚܕܐ ܒܥܐ ܚܕܬܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܥܬܝܩܐ
1 ܒܣܝܡ ܐܝܬܘܗܝ ⁘ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܬܪܬܝܢܝܬܐ¹ CAP. VI.
ܕܩܕܡܝܬܐ܂ ܕܢܗܠܟ ܒܝܬ ܙܪ̈ܥܐ ܘܡܠܓܝܢ ܗܘܘ
2 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܒ̈ܠܐ܂ ܘܐܟܠܝܢ ܟܕ ܦܪܟܝܢ ܒܐܝ̈ܕܝܗܘܢ. ܐܢܫܝܢ
ܕܝܢ ܡܢ ܦ̈ܪܝܫܐ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܡܕܡ
3 ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒ̈ܬܐ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܐܦܠܐ ܗܕܐ ܩܪܝܬܘܢ. ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܟܕ ܟܦܢ ܗܘ
4 ܘܕܥܡܗ ܗܘܘ. ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܕܐܠܗܐ. ²ܘܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܗ ܡܪܝܐ ܢܣܒ ܘܐܟܠ. ܘܝܗܒ ܐܦ

38 novum utres, et ipſum effunditur, et utres pereunt. Sed vi-
num novum in utres novos immittitur, et utraque ſimul conſer-
39 vantur. Et nemo quum biberit vetus, ſtatim quærit novum,
1 dicit enim, Vetus ſuavius eſt. Factum eſt autem Sabbatho † ſe- CAP. VI.
cundo primi ut ambularet per locum ſeminum: et vellebant
2 diſcipuli ejus ſpicas, et comedebant, confricantes manibus. Qui-
dam autem ex Phariſæis dixerunt iis, Quid facitis id quod non
3 licet facere ſabbathis? Et reſpondens Jeſus ad eos dixit, Neque
hoc legiſtis, quod fecit David, quum eſuriret ipſe, et illi qui
4 cum eo erant? Quomodo introierit domum Dei, ‡ et panes
propoſitionis acceperit, et comederit, et dederit etiam illis qui

1 ܬܪܬܝܢܝܬܐ ܕܩܕܡܝܬܐ] In margine MSti. ܬܪܬܝܢܝܬܐ ܕܩܕܡܝܬܐ.
ܠܐ ܒܟܠ ܨܚܚܐ ܐܝܬ ⁘

2 ܘܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܗ ܡܪܝܐ] (ܘܠܚܡܐ) ܕܐܦܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ⁘

† ſecundo primi] Lectio marg. "Secundo primi" non in omni exemplari eſt.
‡ et panes propoſitionis] (et panes) Menſæ Domini.

ܠܗܘܢ ܕܥܡܗ. ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܐܟܠ ܐܠܐ ܐܢ [1]ܠܟܗ̈ܢܐ
5 ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
6 ܐܦ ܕܫܒܬܐ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܒܫܒܬܐ ܐܚܪܬܐ܆ ܕܢܥܘܠ ܗܘܐ
ܠܟܢܘܫܬܐ ܘܢܠܦ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ܆ ܘܐܝܕܗ
7 ܕܝܡܝܢܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܕܐܢ ܒܫܒܬܐ ܡܐܣܐ܆ ܕܢܫܟܚܘܢ
8 [2]ܠܩܛܝܓܘܪܝܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܕܥ ܗܘܐ ܣܪܝܩܘܬܐ ܕܡܚܫ̈ܒܬܗܘܢ܆
ܘܐܡܪ ܠܓܒܪܐ ܠܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܩܘܡ܆
9 [3]ܘܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܩܡ܆ ܩܡ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ
ܝܫܘܥ ܠܘܬܗܘܢ. ܕܐܫܐܠܟܘܢ ܡܕܡ. ܫܠܝܛ ܒܫ̈ܒܐ ܠܡܛܒܘ

cum eo: quos non licet comedere nisi † tantum sacerdotibus? Et
5 dicebat iis, Dominus est Filius hominis etiam Sabbathi. Fac-
6 tum est autem sabbatho alio ut intraret in synagogam, et doceret:
et erat ibi homo, et manus ejus dextra erat arida. Observabant
7 eum autem Scribæ et Pharisæi si sabbatho sanaret: ut invenirent
‡ *quo* accusarent eum. Ipse autem sciebat vanitatem cogitatio-
8 num eorum: et dixit homini habenti manum aridam, Surge, et sta
in medio. Ipse autem quum surrexisset, stetit. Dixit igitur Jesus
9 ad eos, Interrogabo vos quiddam: Licet sabbathis benefacere, an

1 ܠܟܗ̈ܢܐ] In margine MSti ܠܟܘܡܪ̈ܝܗܘܢ

2 ܠܩܛܝܓܘܪܝܘܗܝ] ܠܘܬܗ ܩܛܝܓܘܪܝܐ

3 ܩܘܡ܆ ܘܩܘܡ] ܗܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܨܚܚܐ ܥܬܝܩܐ
ܥܒܪ̈ܝܐ. ܒܪܡ ܐܢܐ ܕܝܠܝ ܡܫܟܚ ܒܨܚܚܐ.
ܒܟܠܗ ܚܕ ܩܘܡ. ܚܕܐ ܗܝ ܠܚܘܕܝܗ܆

† tantum] Lectio marg. Solis.

‡ *quo* accusarent eum] Adversus eum accusationem.

ܠܡܥܒܕ ܐܘ ܒܝܫܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܢܦܫܐ ܠܡܦܪܩܘ ܐܘ
10 ܠܡܘܒܕܘ.¹ ܘܟܕ ܚܪ ܒܟܠܗܘܢ ܒܪܘܓܙܐ. ²ܐܡܪ ܠܗ.
ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܗܘ ܕܝܢ ³ܥܒܕ ⁻ܗܟܢܐ. ܘܐܬܬܩܢܬ ܐܝܕܗ ܐܝܟ
11 ܗܝ ܐܚܪܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܡܠܝܘ ܠܐ ܗܘܢܐ. ܘܡܡܠܠܝܢ
ܗܘܘ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ ⁻ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ܠܗ ܠܝܫܘܥ ⁘
12 ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ. ܢܦܩ ܠܛܘܪܐ ܝܫܘܥ ܠܡܨܠܝܘ.
13 ܘܐܬܒܝܬ ܗܘܐ ܒܨܠܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ⁘ ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܝܡܡܐ.
ܩܪܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܓܒܐ ܡܢܗܘܢ ܬܪܥܣܪ. ܠܗܘܢ
14 ܕܐܦ ܫܠܝ̈ܚܐ ܫܡܗ. ܠܫܡܥܘܢ ܠܗܘ ܕܐܦ ܟܐܦܐ ܫܡܗ
ܦܛܪܘܣ. ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ.
15 ܠܦܝܠܝܦܘܣ ܘܠܒܪ ܬܘܠܡܝ. ܠܡܬܬܝܐܘܣ ܘܠܬܐܘܡܐ

10 malefacere? animam ſervare, an † occidere? Et quum circumſpexiſſet in omnes ira, ‡ dixit ei, Extende manum tuam. Ipſe
11 autem ‖ fecit ⁻ ita ✓, et reſtituta eſt manus ejus ſicut altera. Ipſi autem impleti ſunt amentia: et loquebantur alii ad alios, ⁻ dicen-
12 tes ✓, Quidnam facerent Jeſu. Factum eſt autem diebus illis, exiit in montem Jeſus ad orandum: et erat pernoctans in oratione Dei.
13 Et quum factus eſſet dies, vocavit diſcipulos ſuos, et elegit ex
14 iis duodecim, quos etiam apoſtolos nominavit: Simonem, quem etiam nominavit Petrum, et Andream fratrem ejus, Jacobum
15 et Johannem, Philippum et Bartholomæum, Matthæum et Tho-

1 ܠܡܘܒܕܘ — In margine MSti — ܠܡܘܒܕܘ
2 ܐܡܪ ܠܗ] — (ܐܡܪ) ܠܗܘ ܒܪܢܫܐ
3 ܥܒܕ] — ܦܫܛ

† occidere] Lectio marg. Perdere.
‡ dixit ei] (dixit) Homini.
‖ fecit] Extendit.

ܘܬܐܘܡܐ. ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܚܠܦܝ ܘܠܫܡܥܘܢ ܗܘ
16 ܕܡܬܩܪܐ ܛܢܢܐ. ܠܝܗܘܕܐ ܕܝܥܩܘܒ. ܘܠܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ:
17 ܗܘ ܕܐܦ ܗܘܐ ܡܫܠܡܢܐ.. ܘܟܕ ܢܚܬ ܥܡܗܘܢ: ܩܡ
ܒܕܘܟܬܐ ܕܦܩܥܬܐ. ܘܟܢܫܐ ܕܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ: ܘܣܘܓܐܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܥܡܐ. ܡܢ ܟܠܗ ܝܗܘܕܐ ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܣܦܪ
ܕܨܘܪ ܘܨܝܕܢ: ܗܠܝܢ ܕܐܬܘ ܕܢܫܡܥܘܢܝܗܝ: ܘܢܬܐܣܘܢ ܡܢ
18 ܟܘܪ̈ܗܢܝܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ ܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܛܢܦܬܐ
19 ܘܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ. ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܒܥܐ ܗܘܐ ܠܡܬܩܪܒܘ ܒܗ.
ܡܛܠ ܕܚܝܠܐ ܡܢܗ ܢܦܩ ܗܘܐ: ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ:
20 ܘܗܘ ܟܕ ܐܪܝܡ ܥܝܢ̈ܘܗܝ ܥܠ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܗܘܐ: ܛܘ̈ܒܢܐ
ܐܢܬܘܢ ܡܣܟ̈ܢܐ: ܡܛܠ ܕܕܝܠܟܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ:
21 ܛܘ̈ܒܢܐ ܗܢܘܢ ܕܟܦܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ. ܡܛܠ ܕܬܣܒܥܘܢ:
ܛܘ̈ܒܢܐ ܗܢܘܢ ܕܒܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ. ܡܛܠ ܕܬܓܚܟܘܢ:
22 ܛܘ̈ܒܢܐ ܐܢܬܘܢ ܐܡܬܝ ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܘܡܐ ܕܦܪܫܝܢ

mam, Jacobum *filium* Alphæi, et Simonem qui vocatur Zelotes,
16 Judam *filium* Jacobi, et Judam Iſcariotem, qui etiam fuit pro-
17 ditor. Et quum deſcendiſſet cum iis, ſtetit in loco campeſtri, et
turba diſcipulorum ejus, et multitudo multa populi, ex omni
Judæa, et ex Hieroſolyma, et ex littore Tyri et Sidonis, qui
venerant ut audirent eum, et ut ſanarentur ab infirmitatibus ſuis;
18 19 Et illi qui vexabantur a ſpiritibus impuris: et ſanabantur. Et
omnis turba quærebat tangere eum: quia virtus ex eo exibat, et
20 ſanabat omnes. Et ipſe quum ſuſtuliſſet oculos ſuos in diſcipulos
ſuos, dicebat; Beati eſtis pauperes: quoniam veſtrum eſt regnum
21 Dei. Beati qui eſuritis nunc, quoniam ſaturabimini: Beati qui
22 fletis nunc, quoniam ridebitis. Beati eſtis quum oderint vos ho-
mines, et quum ſeparaverint vos, et exprobraverint, et ejecerint

ܠܟܘܢ ܘܢܚܣܕܘܢ܆ ܘܢܦܩܘܢ ܫܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܒܝܫܐ܀
23 ܡܛܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܚܕܘ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܘܪܘܙܘ. ܗܐ ܓܝܪ
ܐܓܪܐ ܕܝܠܟܘܢ ܣܓܝܐܐ ܗܘ ܒܫܡܝܐ. ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܓܝܪ
24 ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢܒܝܐ ܐܒܗܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܒܪܡ ܘܝ ܠܟܘܢ
25 ܠܥܬܝܪܐ܆ ܡܛܠ *ܕܡܩܒܠܬܘܢ ܒܘܝܐܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܝ ܠܟܘܢ * ἀπέχετε
ܠܗܢܘܢ ܕܣܒܝܥܝܢ ※ܗܫܐ↙. ܡܛܠ ܕܬܟܦܢܘܢ. ܘܝ ܠܟܘܢ
ܠܗܢܘܢ ܕܓܚܟܝܢ ܗܫܐ܆ ܡܛܠ ܕܬܬܐܒܠܘܢ ܘܬܒܟܘܢ܀
26 ܘܝ ܡܐ ܕܢܒܪܟܘܢ ܠܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. ܐܝܟ
27 ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢܒܝܐ ܕܓܠܐ ܐܒܗܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܐܠܐ
ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ. ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ.
28 ܫܦܝܪ ܥܒܕܘ ܠܗܢܘܢ ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ. ܒܪܟܘ ܠܗܢܘܢ
29 ܕܠܝܛܝܢ ܠܟܘܢ. ܨܠܘ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܒܙܙܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܠܗܘ
ܕܡܚܐ ܠܟ ܥܠ ܦܟܐ܆ ܗܒ ܐܦ ܗܝ ܐܚܪܬܐ. ܘܡܢ ܗܘ ܕܫܩܠ

23 nomen veſtrum tanquam malum, propter Filium hominis. Gau-
dete illo die, et exultate: ecce enim merces veſtra multa eſt in
cœlo; ſecundum hæc enim faciebant prophetis patres eorum.
24 Veruntamen væ vobis divitibus: quoniam accepiſtis conſolationem
25 veſtram. Væ vobis ſaturis ※ nunc ↙: quoniam eſurietis. Væ vobis
26 ridentibus nunc: quoniam lugebitis et flebitis. Væ quum benedix-
erint vobis omnes homines: ſecundum hæc enim faciebant pro-
27 phetis mendacibus patres eorum. Sed vobis dico qui audi-
tis, Diligite inimicos veſtros: benefacite illis qui odio habent
28 vos: Benedicite illis qui maledicunt vobis: orate pro iis qui
29 diripiunt vos. Illi qui percutit te ſuper maxillam, da et al-
teram; et ab eo qui aufert veſtimentum tuum, etiam tunicam

ܡܐܢܐ ܕܝܠܟ܆ ܐܦ ܟܘܬܝܢܐ ܠܐ ܬܟܠܐ. ܠܟܠ ※ ܕܝܢ ↙ ܕܫܐܠ 30
ܠܟ ܗܒ. ܘܡܢ ܗܘ ܕܫܩܠ ܗܘ ܕܝܠܟ ܠܐ ܬܬܒܥ܀
ܘܐܝܟܢܐ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܦ 31
ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܗܟܘܬ ܗܟܢܐ܀ ܘܐܢ ܡܚܒܝܢ ܐܢܬܘܢ 32
ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܚܒܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܐܦ
ܓܝܪ ܚܛܝ̈ܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܚܒܝܢ ܠܗܘܢ ܡܚܒܝܢ. ܘܐܢ ܛܒܬܐ 33
ܬܥܒܕܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܛܒܬܐ ܥܒܕܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܕܐ ܛܝܒܘܬܐ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܚܛܝ̈ܐ ܗܝ ܗܕܐ ܥܒܕܝܢ. ܘܐܢ 34
ܡܘܙܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܣܟܝܢܬܘܢ ¹ܕܬܬܦܪܥܘܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܬܦܪܥܘ: ܐܝܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܚܛܝ̈ܐ
ܠܚܛܝ̈ܐ ܡܘܙܦܝܢ ܕܢܬܦܪܥܘܢ ܫܘܝ̈ܬܐ. ܒܪܡ ܐܚܒܘ 35
ܠܒܥܠܕܒܒܝ̈ܟܘܢ܆ ܘܛܒܬܐ ܥܒܕܘ ※ ܠܗܘܢ↙. ܘܐܘܙܦܘ
ܟܕ ܠܐ ܡܕܡ ܦܣܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܣܒܪܐ. ܘܢܗܘܐ ܐܓܪܐ ܕܝܠܟܘܢ

tuam ne prohibeas. Omni ※ autem ↙ qui petit abs te, da: et ab 30
eo qui aufert quæ tua *sunt*, ne repetas. Et ficut vultis ut faciant 31
vobis homines, etiam vos facite illis fimiliter. Et fi diligitis 32
illos qui diligunt vos, quæ gratia eft vobis? etenim peccatores
illos qui diligunt fe diligunt. Et fi benefacitis illis qui benefaciunt 33
vobis, quæ gratia eft vobis? etenim peccatores id ipfum faci-
unt. Et fi mutuum datis illis a quibus fperatis recipere, quæ 34
gratia eft vobis? etenim peccatores peccatoribus mutuum dant,
ut recipiant æqualia. Veruntamen diligite inimicos veftros, et be- 35
facite ※ illis ↙, et mutuum date, nulla *re* præfcindentes fpem: et

1 ܕܬܬܦܪܥܘܢ ܐܢܬܘܢ] In margine MSti ܡܢ ܣܒܪܐ ܘܠܗ
ܡܢ ܡܣܒܪܢܘܬܐ

ܡܣܟܝܢ܆ ܘܢܗܘܐ ܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝܐ. ܘܬܗܘܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܡܪܝܡܐ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܗܘ ܒܣܝܡܐ
36 ܥܠܝܗܘܢ ܥܠ ܠܐ¹ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܛܝܒܘܬܐ ܘܒܝܫܐ. ܗܘܘ ܗܟܝܠ
ܡܪܚܡܢܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܡܪܚܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܀
37 ܘܠܐ ܬܕܘܢܘܢ. ܘܠܐ ܬܬܕܝܢܘܢ. ܘܠܐ ܬܚܝܒܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܠܐ
38 ܡܬܚܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܫܪܘ ܘܬܫܬܪܘܢ. ܗܒܘ ܘܡܬܝܗܒ
ܠܟܘܢ. ܟܝܠܐ ܛܒܐ ܙܩܝܦܐ ܘܪܟܝܢܐ ܘܡܫܦܥܐ ܢܬܠܘܢ ܒܥܘܒܟܘܢ
ܕܒܟܘܢ. ܒܗ ܓܝܪ ܒܗ ܒܟܝܠܐ ܗܘ ܕܡܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
39 ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܦܠܐܬܐ. ܕܠܡܐ
ܡܫܟܚ ܣܡܝܐ ܠܣܡܝܐ ܠܡܕܒܪܘ܆ ܠܐ ܬܪܝܗܘܢ ܒܓܘܡܨܐ
40 ܢܦܠܝܢ܆ ܠܝܬ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܥܠܐ ܡܢ ܡܠܦܢܗ. ܓܡܝܪ ܕܝܢ ܢܗܘܐ.
41 ܕܡܫܬܡܠܐ ܐܝܟ ܢܗܘܐ ܟܠ ܐܢܫ ܐܝܟ ܡܠܦܢܗ ܕܝܠܗ܀ ܡܢܐ
ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܓܠܐ ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ܆ ܩܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܟ.

erit merces veſtra multa, et eritis filii Excelſi: quia ipſe be-
36 nignus eſt erga ingratos et malos. Eſtote igitur miſericordes,
37 ſicut et Pater veſter miſericors eſt. Et ne judicetis, et non judi-
cabimini: neque condemnetis, et non condemnabimini: abſolvite,
38 et abſolvemini: Date, et dabitur vobis. Menſuram bonam, com-
preſſam, et propendentem, et profuſam dabunt in ſinus veſtros.
39 Eadem enim menſura qua metimini, remetietur vobis. Dixit
autem iis parabolam, Num poteſt cœcus cœcum ducere? nonne
40 ambo in foveam cadent? Non eſt diſcipulus ſupra magiſtrum
41 ſuum; perfectus autem erit quiſquis ſicut magiſter ſuus. Quid
autem vides feſtucam quæ *eſt* in oculo fratris tui, trabem autem

1 ܠܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܛܝܒܘܬܐ In margine MSti ܐܟܪܝܣܛܘܣ
αχαριστους

42 ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܡܣܬܟܠܐ ܐܢܬ. ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܐܡܪ
ܠܐܚܘܟ܆ ܐܚܝ ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ ܕܒܥܝܢܟ܆ ܟܕ ܐܢܬ
ܠܩܪܝܬܐ ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܬ. ܢܣܒ ܒܐܦܐ ܐܦܩ
ܡܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܟ܆ ܘܗܝܕܝܢ ܬܬܚܙܐ ܠܟ
43 ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ܀ ܠܐ ܐܝܬ ܓܝܪ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ
ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ. ܐܦܠܐ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ
44 ܛܒܐ. ܟܠ ܐܝܠܢ ܓܝܪ ܡܢ ܦܐܪܘܗܝ ܗܘ ܡܬܝܕܥ܀ ܠܐ ܓܝܪ
ܡܢ ܟܘܒܐ ܩܛܦܝܢ ܬܐܢܐ. ܐܦܠܐ ܡܢ ܣܢܝܐ ܩܛܦܝܢ ܥܢܒܐ܀
45 ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܛܒܬܐ ܕܠܒܗ ܡܦܩ ܛܒܬܐ.
ܘܓܒܪܐ ܒܝܫܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܕܠܒܗ ܡܦܩ ܒܝܫܬܐ.
46 ܡܢ ܝܬܝܪܘܬܐ ܓܝܪ ܕܠܒܐ ܡܡܠܠܢ ܣܦܘܬܗ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ
ܩܪܝܢ ܠܝ ܡܪܝ ܡܪܝ. ܘܠܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܕܐܡܪ
47 ܐܢܐ܀ ܟܠ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܫܡܥ ܡܠܝ ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ܆

quæ *est* in oculo tuo non conſideras? Aut quomodo potes dicere 42
fratri tuo, Frater, ſine ejiciam feſtucam quæ *eſt* in oculo tuo,
quum tu trabem quæ *eſt* in oculo tuo non conſideras? Hypocrita,
ejice primum trabem ex oculo tuo, et tunc conſpicietur a te ad
ejiciendum feſtucam quæ *eſt* in oculo fratris tui. Non enim eſt 43
arbor bona quæ facit fructum malum, neque arbor mala quæ facit
fructum bonum. Omnis enim arbor ex fructu ſuo cognoſcitur. 44
Non enim de ſpinis colligunt ficus, neque de rubo uvas vinde-
miant. Homo bonus ex theſauro bono cordis ſui profert bonum; 45
et homo malus ex theſauro malo cordis ſui profert malum: ex
enim abundantia cordis loquitur os ejus. Quid autem vocatis 46
me, Domine, Domine, et non facitis quæ dico? Omnis qui 47
venit ad me, et audit ſermones meos, et facit eos, oſtendam vobis

48 ܐܚܘܐ ܠܟܘܢ ܠܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܕܕܡܐ. ܕܕܡܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܠܓܒܪܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܐ. ܗܘ ܕܚܦܪ ܘܥܡܩ ܘܣܡ ܫܬܐܣܬܐ
ܥܠ ܫܘܥܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܡܠܠܐ ܗܘܐ: ܐܬܪܡܝ ܢܗܪܐ ܒܒܝܬܐ ܗܘ
ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܕܢܙܝܥܝܘܗܝ. ¹ܡܫܬܐܣ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܠ ܫܘܥܐ.
49 ܗܘ ܕܝܢ ܕܫܡܥ ܘܠܐ ܥܒܕ: ܕܕܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܓܒܪܐ ܕܒܢܐ
ܒܝܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܠܐ ܫܬܐܣܬܐ. ܗܘ ܕܐܬܪܡܝ ܒܗ
ܢܗܪܐ ܘܡܚܕܐ ܢܦܠ. ܘܗܘܬ ܡܦܘܠܬܗ ܕܒܝܬܐ ܗܘ ܪܒܬܐ:
1 ²ܟܕ ܕܝܢ ܫܠܡ ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗ ܒܡܫܡܥܬܐ ܕܥܡܐ: ܥܠ CAP. VII.
2 ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܥܒܕܐ ܕܝܢ ܕܐܢܫ ܩܢܛܪܘܢܐ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ

48 cui sit similis. Similis est homini qui ædificavit domum, qui
fodit et profundum fecit, et posuit fundamentum super petram.
Quum autem inundatio facta est, illisum est flumen domui illi,
49 et non potuit movere eam: † fundabatur enim super petram. Qui
autem audivit, et non fecit, similis est homini qui ædificavit domum
super terram sine fundamento: cui illisum est flumen, et statim
1 cecidit, et facta est ruina domus illius magna. ‡ Quum autem CAP. VII.
complevisset omnes sermones ejus in aures populi, intravit Ca-
2 pernaum. Servus autem cujusdam Centurionis male habens

1 ܡܫܬܐܣ ܗܘܐ ܓܝܪ] In margine MSti ܡܛܠ ܕܫܦܝܪܐܝܬ ܒܢܐ ܗܘܐ: ܥܠ ܫܘܥܐ

2 ܟܕ ܕܝܢ ܫܠܡ] ܗܘܐ ܕܝܢ ܕ(ܟܕ ܫܠܡ)

† fundabatur enim super petram] Lectio marg. Quia bene ædificabatur.

‖ Quum autem complevisset] Factum est autem, ut (quum complevisset)

* ἤμελλε
* τελευτᾶν

ܗܘܐ ܠܗ. *ܥܬܝܕ ܗܘܐ* ܠܡܫܠܡܘ˅ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
3 ܠܗ ܡܝܩܪܐ: ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܡܛܠ ܝܫܘܥ: ܫܕܪ ܠܘܬܗ
ܠܩܫܝܫܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܐܬܐ ܢܦܨܐ
4 ܠܥܒܕܗ ܕܝܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ: ܡܬܟܫܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܕܫܘܐ ܗܘ ܕܬܬܠ ܠܗ
5 ܗܕܐ. ܪܚܡ ܓܝܪ ܠܥܡܢ ܕܝܠܢ. ܘܐܦ ܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ ܗܘ
6 ܒܢܐ ܠܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܙܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܟܒܪ
ܠܐ ܣܓܝ ܪܚܝܩ ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܫܕܪ ܠܘܬܗ ܗܘ ܩܢܛܪܘܢ
ܪ̈ܚܡܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ ܠܐ ܬܬܥܡܠ. ܠܐ ܓܝܪ ܫܘܐ
7 ܕܬܚܘܬ ܡܛܠܠܐ ܕܝܠܝ ܬܥܘܠ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦܠܐ ܐܢܐ
ܠܝ ܐܫܘܝܬ ܕܠܘܬܟ ܐܬܐ. ܐܠܐ #ܒܠܚܘܕ˅ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ
8 ܘܢܬܐܣܐ ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ. ܐܦ ܓܝܪ ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܐܢܐ ܕܬܚܝܬ

moribundus erat, qui erat illi pretiosus. Quum audivisset 3
autem de Jesu, misit ad eum seniores Judæorum, rogans eum,
ut veniens servaret servum suum. Illi autem quum venis- 4
sent ad Jesum, rogabant eum studiose, dicentes, Quia dignus
est cui præbeas hoc: Diligit enim gentem nostram, et domum 5
Synagogæ ipse ædificavit nobis. Ipse autem Jesus ibat cum iis. 6
Quum autem jam non admodum longe abesset a domo, misit
ad eum Centurio amicos, dicens ei, Domine mi, ne vexeris: non
enim sum dignus ut sub tectum meum ingrediaris. Propterea 7
neque meipsum dignum arbitratus sum ut ad te venirem: sed
tantum ✓ dic verbo, et sanabitur puer meus. Etenim ego homo 8

1 ܥܬܝܕ ܗܘܐ] In margine MSti (ܗܘܐ) ܡܪܝܥ

ܡܫܬܥܒܕܐ ܡܬܬܣܝܡ. ܕܐܝܬ ܠܝ ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ: ܘܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܕܐܙܠ. ܘܐܙܠ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܕܬܐ. ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܝ ܕܥܒܕ
9 ܗܕܐ ܘܥܒܕ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܕܡܪ ܒܗ.
ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܕܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ. ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ: ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ ܟܠܗ ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܫܟܚܬ ܀
10 ܘܟܕ ܗܦܟܘ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܕܪܘ ܠܒܝܬܐ: ܐܫܟܚܘ ܠܥܒܕܐ ܗܘ
11 ܕܟܪܝܗ ܗܘܐ ܟܕ ܚܠܝܡ ܀ ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ ܐܙܠ ܗܘܐ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܗ ܢܐܝܢ. ܘܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ
12 ܣܓܝ̈ܐܐ ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܩܪܒ ܠܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ:
ܘܗܐ ܡܬܦܩ ܗܘܐ ܡܝܬܐ: ܒܪܐ ܝܚܝܕܝܐ ܠܐܡܐ ܕܝܠܗ:
13 ܘܗܝ[1] ܐܪܡܠܬܐ. ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܥܡܗ. ܘܟܕ
14 ܚܙܐܗ ܡܪܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܬܒܟܝܢ. ܘܟܕ

ſum ſub poteſtate conſtitutus, habens ſub me milites, et dico huic,
Vade, et vadit: et alii, Veni, et venit: et ſervo meo, Fac hoc,
9 et facit. Quum audiviſſet autem hæc Jeſus, miratus eſt eum:
et converſus dixit turbæ quæ ſequebatur eum, Dico vobis, nec in
10 Iſraele omnem hanc fidem inveni. Et quum reverſi eſſent illi
qui miſſi fuerant domum, invenerunt ſervum qui ægrotus fuerat,
11 ſanum. Et factum eſt poſtridie ibat in civitatem cujus nomen
erat Nain: et ibant cum eo diſcipuli ejus multi, et turba multa.
12 Quum autem appropinquaſſet portæ civitatis, et ecce efferebatur
mortuus, filius unigenitus matri ſuæ: † et ipſa vidua: et turba
13 multa civitatis cum ea. Et quum vidiſſet eam Dominus, miſertus
14 eſt ejus, et dixit ei, Ne fleas. Et quum acceſſiſſet, tetigit

1 ܘܗܝ ܐܪܡܠܬܐ In margine MSti. (ܘܗܝ) ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ (ܐܪܡܠܬܐ)

† et ipſa vidua] Lectio marg. (et ipſa) Erat (vidua)

ܐܬܐ ܢܩܫ ܒܥܪܣܐ: ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܩܡܘ.
15 ܘܐܡܪ. ܥܠܝܡܐ ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܩܘܡ. ܘܝܬܒ ܗܘ ܡܝܬܐ
16 ܘܫܪܝ ܠܡܡܠܠܘ. ܘܝܗܒܗ ܠܐܡܗ. ܐܚܕܬ ܕܝܢ
ܕܚܠܬܐ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ:
ܡܛܠ ܕܢܒܝܐ ܪܒܐ ܩܡ ܒܢ: ܘܡܛܠ ܕܣܥܪ ܐܠܗܐ ܠܥܡܗ
17 ܠܛܒܬܐ: ܘܢܦܩܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ
18 ܥܠܘܗܝ: ܘܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ: ܘܐܘܕܥܘܗܝ ܠܝܘܚܢܢ
19 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܛܠ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ. ܘܩܪܐ ܝܘܚܢܢ ܬܪܝܢ
ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܬ
20 ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܡܣܟܝܢܢ. ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܓܒܪܐ
ܗܢܘܢ ܠܘܬܗ ܐܡܪܘ. ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܫܕܪ ܠܢ ܠܘܬܟ
ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܬ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܡܣܟܝܢܢ.
21 ܒܗ ܕܝܢ ܒܫܥܬܐ ܐܣܝ ܠܣܓܝܐܐ ܡܢ ܟܘܪܗܢܐ ܘܡܢ ܡܚܘܬܐ

loculum: (illi autem qui portabant, ſteterunt) et dixit, Ado-
15 leſcens, tibi dico, ſurge. Et ſedit mortuus, et cœpit loqui: et
16 dedit eum matri ſuæ. Cepit autem timor omnes, et glorificabant
Deum, dicentes, Quia propheta magnus ſurrexit inter nos; et
17 quia viſitavit Deus populum ſuum in bonum. Et exiit ſermo
hic in totam Judæam de eo, et in omnem regionem circumjacen-
18 tem. Et nunciaverunt Johanni diſcipuli ejus de omnibus his.
19 Et quum advocaſſet Johannes duos quoſdam ex diſcipulis ſuis,
miſit ad Jeſum, dicens, Tu es is qui venturus *erat*, an alium ex-
20 pectamus? Quum veniſſent autem viri illi ad eum, dixerunt,
Johannes Baptiſta miſit nos ad te, dicens, Tu es is qui venturus
21 *erat*, an alium expectamus? Eadem autem hora ſanavit multos
a morbis, et a flagellis, et a ſpiritibus malis: et cœcis multis

ܘܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܒܝ̈ܫܬܐ. ܘܠܣܡ̈ܝܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܝܗܒ ܗܘ ܕܢܚܙܘܢ.
22 ܘܟܕ ܦܢܝ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܘܕܥܘ ܠܝܘܚܢܢ. ܗܠܝܢ
ܕܚܙܝܬܘܢ ܘܫܡܥܬܘܢ. ܕܣܡ̈ܝܐ ܚܙܝܢ. ܘܚܓܝ̈ܪܐ ܡܗܠܟܝܢ.
ܓܪ̈ܒܐ ܡܬܕܟܝܢ ܘܚܪ̈ܫܐ ܫܡܥܝܢ. ܡܝ̈ܬܐ ܩܝܡܝܢ. ܡܣܟ̈ܢܐ
23 ܡܣܬܒܪܝܢ. ܘܛܘܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܢ ܠܐ ܢܬܟܫܠ ܒܝ܀
24 ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ [1]ܠܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ: ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬ
ܟܢ̈ܫܐ ܡܛܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܕܒܪܐ ܠܡܚܙܐ.
25 ܠܩܢܝܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܬܙܝܥ: ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ.
ܠܓܒܪܐ ܕܒܡܐܢ̈ܐ ܪ̈ܟܝܟܐ ܡܬܥܛܦ. ܗܐ ܗܢܘܢ [2]ܕܒܠܒܘ̈ܫܐ
ܡܫܒ̈ܚܐ ܘܒܦܘܢܩܐ ܐܝܬܝܗܘܢ: ܒܒܝ̈ܬܐ ܕܡ̈ܠܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ.
26 ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ: ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ

22 donavit ut viderent. Et respondens Jesus dixit iis, Ite, renunciate
Johanni quæ vidistis et audistis: quod cæci videant, et claudi
ambulent, leprosi mundentur, surdi audiant, mortui resurgant,
23 pauperes evangelizentur. Et beatus est quicunque non offensus
24 fuerit in me. Quum abiissent autem † discipuli Johannis, cœpit
dicere ad turbas de Johanne: Quid exiistis in desertum ad viden-
25 dum? arundinem quæ a vento agitatur? Sed quid exiistis ad vi-
dendum? hominem qui vestibus mollibus vestitur? ecce illi ‡ qui
26 in vestibus gloriosis et deliciis sunt, in domibus regum sunt. Sed
quid exiistis ad videndum? prophetam? utique dico vobis, et

1 ܠܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ] In margine MSti. ܡܠܐܟ̈ܘܗܝ

2 ܕܒܠܒܘ̈ܫܐ ܡܫܒ̈ܚܐ ܘܒܦܘܢܩܐ ܐܝܬܝܗܘܢ] ܕܠܒܘ̈ܫܐ ܪ̈ܟܝܟܐ ܠܒܝܫܝܢ

† discipuli] Lectio marg. Nuncii.

‡ qui in vestibus gloriosis et deliciis sunt] Qui vestibus mollibus vestiuntur.

ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ܂ ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ 27
ܟܬܝܒ܂ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܝܠܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ
ܕܝܠܟ܂ ܗܘ ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܟ ܩܕܡܝܟ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ 28
ܠܟܘܢ܂ [1] ܕܢܒܝܐ ܪܒ ܒܝܠܝܕܝ ܕܢܫܐ܆ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ
ܠܐ ܐܝܬ ܐܝܬ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܙܥܘܪ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂
ܪܒ ܡܢܗ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܟܕ ܫܡܥ ܐܦ ܡܟܣ̈ܐ 29
ܙܕܩܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܬܥܡܕܘ ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ܂ ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ 30
ܘܢܡܘ̈ܣܝܐ܆ ܠܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܐܣܠܝܘ ܒܗܘܢ܂ ܕܠܐ ܐܬܥܡܕܘ
ܡܢܗ܀ ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܕܡܐ ܠܐܢܫ̈ܐ ܕܕܪܐ ܗܢܐ܂ ܘܠܡܢܐ 31
ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܕܡܝܢ܂ ܕܡܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܠܛܠܝ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܒܫܘܩܐ 32
ܝܬܒܝܢ܂ ܘܩܥܝܢ ܠܚܕ̈ܕܐ ܘܐܡܪܝܢ܆ ܕܙܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ
ܪܩܕܬܘܢ܂ ܐܠܝܢܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܒܟܝܬܘܢ܂ ܐܬܐ ܓܝܪ 33

plus quam prophetam. Hic enim eſt ille de quo ſcriptum eſt, 27
Ecce ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, qui præparabit
viam tuam ante te. Dico enim vobis, Quod † propheta major 28
inter natos mulierum quam Johannes Baptiſta nullus eſt: qui
autem minimus *eſt* in regno Dei, major eo eſt. Et omnis populus 29
quum audiviſſet, et publicani, juſtificaverunt Deum, qui bap-
tizati fuerant baptiſmo Johannis. Pharisæi autem et Legiſperiti 30
voluntatem Dei ſpreverunt in ſemetipſos, qui non baptizati ſunt
ab eo. Cui igitur aſſimilabo homines generationis hujus? et cui 31
ſunt ſimiles? Similes ſunt pueris in foro ſedentibus, et claman- 32
tibus ad invicem, et dicentibus, Cecinimus vobis, et non ſaltaſtis;
ululavimus vobis, et non fleviſtis. Venit enim Johannes Baptiſta 33

1 ܕܢܒܝܐ] In margine MSti ܐܝܟ.

† Vide not.

ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܟܕ ܠܐ ܠܚܡܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܚܡܪܐ ܫܬܐ܁
34 ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ. ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܟܕ ܐܟܠ
ܘܫܬܐ܆ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܐ ܓܒܪܐ ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ܆
35 ܪܚܡܐ ܕܡܟܣܐ ܘܕܚܛܝܐ. ܘܐܙܕܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܒܢܝܐ ܕܝܠܗ̇
36 ܟܠܗܘܢ܀ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܠܥܣ ܥܡܗ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܗܘ ܦܪܝܫܐ ܐܣܬܡܟ܀
37 ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ܆ ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܚܛܝܬܐ܆
ܘܟܕ ܝܕܥܬ ܕܒܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܣܡܝܟ܆ ܐܝܬܝܬ *ܐܠܒܣܛܪܐ * ἀλάβαςρον
38 ܕܡܘܪܘܢ܆ ܘܟܕ ܩܡܬ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܡܢ ܒܣܬܪܗ ܟܕ
ܒܟܝܐ܆ ܫܪܝܬ ܠܡܪܣܣܘ ܠܪ̈ܓܠܘܗܝ ܒܕ̈ܡܥܐ ܘܒܣܥܪܐ
ܕܪܫܗ̇ ܡܫܘܝܐ ܗܘܬ. ܘܡܢܫܩܐ ܗܘܬ ܠܪ̈ܓܠܘܗܝ ܘܡܫܝܚܐ
39 ܒܡܘܪܘܢ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ ܗܘ ܕܩܪܝܗܝ [1]ܐܡܪ ܗܘ ܒܗ.

nec panem comedens, neque vinum bibens: et dicitis, Dæmo-
34 nium habet. Venit Filius hominis edens et bibens, et dicitis,
Ecce homo edax et potor vini, amicus publicanorum et peccato-
35 36 rum. Et juſtificata eſt ſapientia a filiis ſuis omnibus. Rogabat
eum autem quidam ex Phariſæis, ut manducaret ſecum: et quum
37 ingreſſus eſſet domum Phariſæi, accubuit. Et ecce mulier in ci-
vitate quæ erat peccatrix: et quum cognoviſſet quod in domo
38 Phariſæi accumberet, attulit alabaſtrum unguenti, Et quum ſte-
tiſſet ad pedes Jeſu retro, flens, cœpit lavare pedes ejus lacrymis,
et capillis capitis ſui abſtergebat, et oſculabatur pedes ejus, et
39 ungebat unguento. Quum vidiſſet autem Phariſæus, qui vocaverat
eum, † dixit in ſeipſo, Hic ſi eſſet propheta, ſciret quæ eſt, et

1 ܐܡܪ ܗܘ ܒܗ] In margine MSti ܟܕ ܐܡܪ (ܐܡܪ ܗܘ ܒܗ)

† dixit in ſeipſo] Lectio marg. (dixit in ſeipſo) Dicens.

ܗܢܐ ܐܠܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܒܝܐ܆ ܝܕܥ ܗܘܐ ܕܡܢܘ ܐܝܬܝܗ
ܘܐܝܕܐ ܐܝܬ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܡܬܩܪܒܐ ܒܗ܆ ܕܚܛܝܬܐ ܐܝܬܝܗ.
ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܫܡܥܘܢ܆ ܐܝܬ ܠܝ ܠܘܬܟ ܡܕܡ 40
ܠܡܐܡܪ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. [1]ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ. [2]# ܐܡܪ 41
ܠܗ ✓. ܬܪܝܢ ܚܝ̈ܒܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܐܢܫ ܡܘܙܦܢܐ. ܗܘ ܚܕ ܚܝܒ
ܗܘܐ ܕܝܢܪ̈ܐ ܚܡܫܡܐܐ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܐܚܪܢܐ ܚܡܫܝܢ. ܟܕ ܠܝܬ 42
ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܠܡܦܪܥ܆ ܠܬܪܝܗܘܢ ܫܒܩ. ܐܝܢܐ ܗܟܝܠ
ܡܢܗܘܢ ܐܡܪ # ܠܝ ✓܆ ܝܬܝܪ ܢܚܒܝܘܗܝ. ܥܢܐ ܕܝܢ 43
ܫܡܥܘܢ ܐܡܪ. ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܗܘ ܕܝܬܝܪ ܐܫܒܩ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ. ܬܪܝܨܐܝܬ ܕܢܬ. ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ܆ ܐܡܪ 44
ܠܫܡܥܘܢ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܗܕܐ ܐܢܬܬܐ܆ ܠܒܝܬܟ ܥܠܠܬ. ܡܝ̈ܐ
ܠܪ̈ܓܠܝ ܠܐ ܝܗܒܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܕܡ̈ܥܝܗ ܪ̈ܓܠܝ ܐܫܝܓܬ.

qualis eſt mulier illa quæ tangit eum, quia peccatrix eſt. Et 40
reſpondens Jeſus dixit ad eum, Simon, habeo aliquid dicere tibi.
Ipſe autem dicit, † Magiſter, dic. ‡ # Dicit ei ✓, Duo debitores 41
erant cuidam creditori: unus debebat denarios quingentos, alius
autem quinquaginta. Quum non eſſet autem iis ad reddendum, 42
duobus donavit: quis igitur ex iis, dic # mihi ✓, plus diliget
eum? Reſpondens autem Simon dixit, Exiſtimo, quod ille cui 43
plus donavit. Ipſe autem dixit ei, Recte judicaſti. Et quum 44
converſus eſſet ad mulierem, dixit Simoni, Vides hanc mulierem?
domum tuam ingreſſus ſum, aquas ad pedes meos non dediſti,
hæc autem lacrymis ſuis pedes meos lavit, et capillis ſuis abſterſit

1 ܡܠܦܢܐ] In margine MSti ܪܒܝ

2 # ܐܡܪ ܠܗ ✓] ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ

† magiſter] Lectio marg. Rabbi.

‡ # dicit ei ✓] Ipſe autem dixit.

45 ܘܒܣܥܪܗ ܫܘܝܬ ܐܢܝܢ. ܐܢܬ ܠܐ ܢܫܩܬܢܝ: ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܕܡ
46 ܥܠܬ[1]: ܠܐ ܫܠܝܐ ܕܡܢܫܩܐ ܪ̈ܓܠܝ. ܒܡܫܚܐ ܠܪܫܐ ܕܝܠܝ
47 ܠܐ ܡܫܚܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܡܘܪܘܢ ܡܫܚܬ ܪ̈ܓܠܝ. ܡܛܠ
ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܡܫܬܒܩܢ ܠܗ ܚܛ̈ܗܝܗ ܣܓ̈ܝܐܬܐ:
ܡܛܠ ܕܐܚܒܬ ܣܓܝ. ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܩܠܝܠ ܡܫܬܒܩ ܠܗ.
48 ܩܠܝܠ ܪܚܡ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ. ܫܒܝܩܝܢ # ܠܟܝ ✓ ܚܛ̈ܗܝܟܝ.
49 ܘܫܪܝܘ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ ܠܡܐܡܪ ܒܝܢܝ ܗܘܢ: ܡܢܘ
50 ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܦ ܚܛ̈ܗܐ ܫܒܩ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ.
1 ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ܀ ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܗܕܐ: CAP. VIII.
ܘܗܘ ܡܟܪܟ ܗܘܐ ܒܟܠ ܡܕܝܢܐ ܘܩܪܝܬܐ. ܟܕ ܡܟܪܙ
2 ܘܡܣܒܪ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܗܢܘܢ ܬܪ̈ܥܣܪ ܥܡܗ: ܘܢܫ̈ܐ
ܗܢܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܐܣܝ̈ ܗܘܝ ܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܒܝ̈ܫܬܐ

45 eos. Tu non osculatus es me: hæc autem ex quo † ingressa est,
46 non cessavit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti,
47 hæc autem unguento unxit pedes meos. Propter hoc dico tibi,
quod remittuntur ei peccata ejus multa, quoniam dilexit multum:
48 cui autem paululum remittitur, paululum diligit. Dixit autem ei,
49 Remissa sunt # tibi ✓ peccata tua. Et cœperunt accumbentes cum
50 eo dicere in seipsis, Quis hic est, qui etiam peccata remittit? Dixit
1 autem ad mulierem, Fides tua servavit te: vade in pace. Et CAP. VIII.
factum est post hoc, et ipse circuibat per omnem civitatem et
vicum, prædicans et evangelizans regnum Dei, et duodecim cum
2 eo, Et mulieres quæ fuerant sanatæ a spiritibus malis, et infir-

1 ܥܠܬ] In margine MSti εισηλθον ܕܥܠܬ

† ingressa est] Lectio marg. Ingressus sum. *Vide not.*

ܘܡܟܘܪ̈ܗܢܐ. ܡܪܝܡ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܡܓܕܠܝܬܐ܆ ܡܢ ܗܝ
ܕܫܐ̈ܕܐ ܫܒܥܐ ܢܦܩܘ ܗܘܘ. *ܘܐܝܘܐܢܢܐ ܐܢܬܬܗ *ܕܟܘܙܐ. 3
*ܐܦܝܛܪܘܦܐ ܕܗܪܘܕܣ܆ ܘܫܘܫܢ ܘܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܗܠܝܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܡܫܢ ܗܘ̈ܝ ܠܗ ܡܢ ܩܢܝ̈ܢܝܗܝܢ ܀ ܟܕ ܕܝܢ 4
ܡܬܟܢܫ ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܘܡܢ ܗܢܘܢ ܕܒܟܠ ܡܕܝܢܬܐ
ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ܆ ܐܡܪ ܒܝܕ ܦܠܐܬܐ. ܢܦܩ ܗܘ ܕܙܪܥ ܠܡܙܪܥ 5
ܙܪܥܗ. ܘܟܕ ܙܪܥ܆ ܗܘ ܡܢ ܢܦܠ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܘܐܬܕܝܫ.
ܘܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܐܟܠܘܗܝ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܘܟܕ 6
ܫܘܚ ܝܒܫ܆ ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ *ܠܚܠܝܠܘܬܐ. ܘܐܚܪܢܐ 7
ܢܦܠ ܒܡܨܥܬܐ ܕܟܘ̈ܒܐ܆ ܘܟܕ ܫܘܚܘ ܥܡܗ ܟܘ̈ܒܐ ܚܢܩܘܗܝ.
ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ܆ ܘܟܕ ܫܘܚ ܥܒܕ ܦܐܪܐ 8
ܡܐܐ ܥܦ̈ܝܢ. ܗܠܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܩܥܐ ܗܘܐ܆ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ

* ἰωάννα
* χουζᾶ
* ἐπιτρόπου
* ἰκμάδα

mitatibus, Maria quæ vocatur Magdalene, ex qua dæmonia ſeptem
exierant, Et Johanna uxor Chuzæ procuratoris Herodis, et 3
Suſanna, et aliæ multæ, quæ miniſtrabant † ei ex facultatibus
ſuis. Quum autem congregabatur turba multa, et ex iis qui in 4
omni civitate veniebant ad eum, dixit per parabolam: Exiit ſator 5
ad ſeminandum ſemen ſuum. Et quum ſeminaret, hoc quidem
cecidit juxta viam, et conculcatum eſt, et volucres cœli comede-
runt illud. Et aliud cecidit ſuper petram, et quum germinaſſet, 6
exaruit, quia non erat ei humor. Et aliud cecidit in medio ſpi- 7
narum: et quum germinaſſent cum eo ſpinæ, ſuffocaverunt illud.
Et aliud cecidit in terram bonam: et quum germinaſſet, fecit 8
fructum centuplum. Hæc dicens clamabat, Qui habet aures ad

1 ܠܗ] In margine MSti ܠܗܘܢ

† ei] Lectio marg. Iis.

9 ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
10 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܢܐ ܠܗܘܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ [1]ܐܡܪ.
ܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܠܫܪܟܐ ܕܝܢ
ܕܒܦܠܐܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܚܙܝܢ ܠܐ ܢܚܙܘܢ. [2]ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ
11 ܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ܀ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܝܢ ܗܕܐ ܦܠܐܬܐ܆ ܙܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ
12 ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܥܠ ܐܘܪܚܐ܆ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ
ܕܫܡܥܝܢ. *ܒܬܪܟܢ ܐܬܐ ܐܟܠܩܪܨܐ ܘܫܩܠ ܠܗ̇ ܠܡܠܬܐ ܡܢ * ειτα
13 ܠܒܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܟܕ ܡܗܝܡܢܝܢ ܢܬܦܪܩܘܢ܀ ܗܠܝܢ ܕܝܢ
ܕܥܠ ܫܘܥܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܐܡܬܝ ܕܫܡܥܝܢ ܒܗ ܚܕܘܬܐ ܡܩܒܠܝܢ
ܠܗ̇ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܗܠܝܢ ܥܩܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܠܙܒܢ
14 ܙܒܢܐ ܡܗܝܡܢܝܢ܆ ܘܒܙܒܢܐ ܕܢܣܝܘܢܐ ܡܬܪܚܩܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ

9 audiendum, audiat. Interrogabant eum autem discipuli ejus,
10 dicentes, quid esset parabola hæc? Ipse autem † dixit, Vobis
datum est scire mysterium regni Dei, reliquis autem in parabolis:
11 ut videntes non videant, ‡ et audientes non intelligant. Est au-
12 tem hæc parabola: Semen est sermo Dei. Qui autem juxta viam,
sunt illi qui audiunt, deinde venit diabolus, et aufert sermonem
13 e corde eorum, ne credentes serventur. Qui autem super pe-
tram, illi *sunt* qui quum audierint, cum gaudio accipiunt sermo-
nem; sed hi radicem non habent, qui ad tempus credunt, et tem-
14 pore tentationis recedunt. Quod autem in spinas cecidit, hi sunt

1 ܐܡܪ] In margine MSti (ܐܡܪ) ܠܗܘܢ

2 ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ] (ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܠܐ) ܢܫܡܥܘܢ ܘܠܐ (ܢܣܬܟܠܘܢ)

† dixit] Lectio marg. (dixit) Iis.

‡ et audientes non intelligant] (et audientes non) Audiant, neque (intelligant)

ܕܒܟܘ̈ܒܐ ܢܦܠ܂ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ܂ ܘܡܢ
ܪ̈ܢܝܬܐ ܘܡܢ ܥܘܬܪܐ ܘܡܢ ܗܢܝܘܬܐ ܕܚܝ̈ܐ ܐܙܠܝܢ
ܘܡܬܚܢܩܝܢ܂ ܘܦܐܪ̈ܐ ܠܐ ܡܫܡܠܝܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ܆ 15
ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܒܠܒܐ ܫܦܝܪܐ ܘܛܒܐ܂ ܟܕ
ܫܡܥܘ ܠܡܠܬܐ ܐܚܕܝܢ܂ ܘܡܫܡܠܝܢ ܦܐܪ̈ܐ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ܀
ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܕܐܢܗܪ ܫܪܓܐ ܡܟܣܐ ܠܗ ܒܡܐܢܐ܆ ܐܘ ܠܬܚܬ 16
ܒܥܪܣܐ ܣܐܡ܂ ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ ܣܐܡ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܥܐܠܝܢ
ܢܚܙܘܢ ܢܘܗܪܐ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܡܕܡ ܡܛܫܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ 17
ܢܗܘܐ܂ ܘܠܐ ܟܣܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ ܘܠܓܠܝܐ ܢܐܬܐ܂ ܚܙܘ 18
ܗܟܝܠ ܐܝܟܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܝܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܗ
ܢܬܝܗܒ ܠܗ܂ ܘܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ܆ ܐܦ ܗܘ
ܕܣܒܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܢܣܒ ܡܢܗ܀ ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܘܬܗ 19
ܐܡܗ ܘܐܚ̈ܘܗܝ܂ ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ¹ܠܡܬܡܠܠܘ ܥܡܗ ܡܛܠ

qui audierunt, et a ſolicitudinibus, et a divitiis, et a voluptatibus
ſeculi proficiſcuntur, et ſuffocantur, et fructus non ferunt. Quod 15
autem in terram bonam, hi ſunt qui in corde pulchro et bono,
quum audierint ſermonem, retinent, et ferunt fructus in patien-
tia. Nemo quum accenderit lucernam, operit eam vaſe, aut 16
ſubter lectum ponit: ſed ſuper candelabrum ponit, ut illi qui
ingrediuntur videant lumen. Non enim eſt quicquid ocultatum, 17
quod non manifeſtum fiet, neque abſconditum, quod non cog-
noſcetur, et in apertum veniet. Videte igitur quomodo audiatis: 18
quiſquis enim habet, dabitur ei; et quicunque non habet, etiam
id quod videtur habere, auferetur ab illo. Venerunt autem ad 19
eum mater et fratres ejus: et non poterant colloqui cum eo

1 ܠܡܬܡܠܠܘ ܥܡܗ] In margine MSti ܠܡܬܩܪܒܘ ܠܗ܀

20 ܟܢܫܐ. ܘܐܬܒܣܪ ܠܗ ܡܢ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܡܟ ܘܐܚ̈ܝܟ
21 ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ܆ ܘܨܒܝܢ ܠܡܚܙܝܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܢ ܦܢܐ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܡܐ ܕܝܠܝ ܘܐܚ̈ܝ. ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܗܢܘܢ
22 ܕܠܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܫܡܥܝܢ ܘܥܒܕܝܢ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܡܢ
ܝܘ̈ܡܬܐ܆ ܘܗܘ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܆ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
23 ܢܥܒܪ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܬܐ. ܘܪܕܘ. ܟܕ ܕܝܢ ܪܕܝܢ ܗܘܘ ܕܡܟ.
ܘܢܚܬܬ ܥܠܥܠܐ ܕܪܘܚܐ ܒܝܡܬܐ܆ ܘܡܬܡܠܝܢ ܗܘܘ ܘܒܣܟܢܐ
24 ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܩܝܢܕܘܢܘܣ. ܩܪܒܘ ܕܝܢ ܐܬܥܝܪܘܗܝ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ܆. ܪܒܢ ܪܒܢ. ܐܒܕܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܩܡ܆ ܟܐܐ
ܒܪܘܚܐ ܘܒܩܠܘܕܘܢܐ ܕܡ̈ܝܐ. ܘܫܠܝܘ. ܘܗܘܬ ܫܠܝܘܬܐ # ܪܒܬܐ ↙.

20 propter turbam. Et nunciatum eſt ei, dicentes, Mater tua et
21 fratres tui ſtant foris, volentes videre te. Ipſe autem reſpondens
dixit ad eos, Mater mea, et fratres mei, hi ſunt qui ſermonem
22 Dei audiunt et faciunt. Et factum eſt in uno ex diebus, et ipſe
aſcendit in navigium, et diſcipuli ejus: et dixit ad eos, Tranſea-
23 mus in ulteriorem ripam maris. Et provecti ſunt. Quum autem
navigarent, dormivit: et deſcendit procella venti in mare, et
24 complebantur, et erant in periculo. Acceſſerunt autem, *et* ſuſci-
taverunt eum, dicentes, Magiſter noſter, Magiſter noſter, peri-
mus. Ipſe autem ſurgens objurgavit ventum et tempeſtatem
aquarum, et † ceſſaverunt: et facta eſt ‡ tranquillitas # magna ↙.

1 ܫܠܝܘܬܐ # ܪܒܬܐ ↙] In margine MSti ܪܒܬܐ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ
ܨܚܚ̈ܐ ܡܫܬܟܚܐ ܀

† ceſſaverunt] Vide not.

‡ tranquillitas # magna ↙] Marg. "Magna" non in omnibus exemplaribus invenitur.

ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ. ܐܝܟܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ※ ܗܢܘܢ ✓ ܕܝܢ ܟܕ 25
ܕܚܠܘ ܐܬܕܡܪܘ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ ܡܢ ܐܚܪ̈ܢܐ: ܡܢܘ ܟܝ ܐܦ ܗܢܐ
ܐܡܪܝܢ: ܕܐܦ ܠܪ̈ܘܚܐ ܦܩܕ ܘܠܡ̈ܝܐ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ.
ܘܐܪܦܘ ܠܐܬܪܐ [1] ܕܓܕܪ̈ܝܐ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠ ܥܒܪܐ 26
ܕܓܠܝܠܐ ⁘ ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܐܪܥܐ: ܐܪܥܗ ܓܒܪܐ ܐܢܫ ܡܢ 27
ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܫܐܕ̈ܐ [2] ܡܢ ܙܒ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ:
ܘܡܐܢܐ ܠܐ ܠܒܫ ܗܘܐ. ܘܒܒܝܬܐ ܠܐ ܡܥܡܪ ܗܘܐ. ܐܠܐ
ܒܩܒܪ̈ܐ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܘܩܥܐ: ܢܦܠ ܩܕܡܘܗܝ. 28
ܘܒܩܠܐ ܪܒܐ ܐܡܪ. ܡܐ ܠܝ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ
ܡܪܝܡܐ. ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ ܠܐ ܬܫܢܩܢܝ. ܦܩܕ 29

Dixit iis autem, Ubi eſt fides veſtra? ※ Ipſi ✓ autem timentes 25
mirati ſunt, alii ad alios dicentes, Quiſnam hic eſt, quia etiam
ventis imperat et aquis, et obediunt ei? Et navigaverunt in re- 26
gionem † Gadaræorum, quæ eſt oppoſita ripa Galilææ. Quum 27
egreſſus eſſet autem in terram, occurrit ei homo quidam ex urbe,
‡ qui habebat dæmonia ex temporibus multis; et veſtimento non
induebatur, et in domo non manebat, ſed in monumentis. Quum 28
vidiſſet autem Jeſum, et exclamaſſet, cecidit ante eum, et voce
magna dixit, Quid mihi et tibi, Jeſu Fili Dei Altiſſimi? obſecro
te, ne torqueas me. Præcipiebat enim Spiritui immundo exire 29

1 ܕܓܕܪ̈ܝܐ] In margine MSti ܕܓܪ̈ܣܝܐ

2 ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܫܐܕ̈ܐ ܡܢ ܙܒ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ: ܘܡܐܢܐ ܠܐ ܠܒܫ ܗܘܐ.] (ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܫܐܕ̈ܐ) ܘܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܠܐ ܠܒܫ ܗܘܐ ܡܐܢ̈ܐ:

† Gadaræorum] Lectio marg. Geraſæorum.

‡ qui habebat dæmonia ex temporibus multis; et veſtimento non induebatur.] (qui habebat dæmonia,) Et ex tempore multo non induebatur veſtimentis.

ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܪܘܚܐ ܗܘ ܛܢܦܬܐ ܠܡܦܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ.
ܒܙܒ̈ܢܐ ܓܝܪ ܣܓܝ̈ܐܐ ܚܛܦ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܡܬܐܣܪ ܗܘܐ
ܒܫܫܠܬܐ: ܘܒܩܘ̈ܛܪܐ ܡܬܢܛܪ ܗܘܐ:· ܘܟܕ ܡܦܣܩ ܗܘܐ
30 ܐܣܘ̈ܪܐ: ܡܬܕܪܦ ܗܘܐ ܡܢ ¹ܕܝܘܐ ܠܡܕܒܪ̈ܐ. ܫܐܠܗ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ: ܡܢܐ ܠܟ ܐܝܬܘܗܝ ܫܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
31 *ܠܓܝܘܢ. ܡܛܠ ܕܫܐ̈ܕܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܥܠܘ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܡܬܟܫܦܝܢ * λεγεων
32 ܗܘܘ ܠܗ: ܕܠܐ ܢܦܩܘܕ ܠܗܘܢ ܠܬܗܘܡܐ ܠܡܐܙܠ. ܐܝܬ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܬܡܢ: ܡܪܥܝܬܐ ܕܚܙܝܪ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܪܥܝܐ ܒܛܘܪܐ. ܘܡܬܟܫܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܕܢܦܣ ܠܗܘܢ ܕܢܥܠܘܢ ܒܗܘܢ. ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ.
33 ܟܕ ܢܦܩܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܫܐ̈ܕܐ ܡܢ ܗܘ ܒܪܢܫܐ: ܥܠܘ ܒܚܙܝܪ̈ܐ.
ܘܫܩܠܬ ܚܝܠܐ ܪܥܝܬܐ ܗܝ ܠܩܘܒܠ ܫܘܩܦܐ ܠܝܡܐ
34 ܘܐܬܚܢܩܬ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܪܥܝܢ ܠܗܝ ܕܗܘܬ: ܥܪܩܘ
35 ܘܐܘܕܥܘ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܘ̈ܪܝܐ. ܢܦܩܘ ܕܝܢ ܠܡܚܙܐ

ab homine. Temporibus enim multis arripiebat eum: et vincie-
batur catenis, et compedibus custodiebatur: et quum rumperet
30 vincula, agitabatur † a dæmonio in deserta. Interrogavit eum
autem Jesus, dicens, Quod tibi est nomen? Ipse autem dixit,
31 Legio: quia dæmonia multa ingressa erant in eum. Et rogabant
32 eum, ne imperaret iis in abyssum ire. Erat autem ibi grex
porcorum multorum pascentium in monte: et rogabant eum ut
33 permitteret iis in illos ingredi: et permisit iis. Quum egressa
essent autem dæmonia ex homine, ingressa sunt in porcos: et
cepit impetum grex ille ex adverso rupis in mare, et suffocatus
34 est. Quum vidissent autem pascentes id quod factum est, fuge-
35 runt, et nunciaverunt in civitatem et in agros. Exierunt autem

1 ܡܢ ܕܝܘܐ] In margine MSti ܡܢ ܕܝܘ̈ܐ
† a dæmonio] Lectio marg. A dæmoniis.

ܠܡܚܙܐ ܕܗܘܐ. ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܇ ܘܐܫܟܚܘܗܝ ܕܝܬܒ
ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܡܢܗ ܢܦܩܘ ܫܐ̈ܕܐ܇ ܟܕ ܠܒܝܫ
ܘܡܣܬܟܠ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܕܚܠܘ. ܐܘܕܥܘ ܠܗܘܢ ܕܝܢ 36
ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܚܙܘ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܦܪܩ ܗܘ ܕܐܬܕܝܘ. ܘܐܦܝܣܘܗ 37
ܟܠܗ ܣܘܓܐܐ ܕܦܢܝ̈ܬܐ ܕܓܕܪ̈ܝܐ ܠܡܐܙܠ ܡܢܗܘܢ. ܡܛܠ
ܕܒܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ
ܗܦܟ܀ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܡܢܗ ܢܦܩܘ 38
ܫܐ̈ܕܐ ܕܢܗܘܐ ܥܡܗ. [1]ܫܪܝܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܇
ܗܦܘܟ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܟ܇ ܘܐܫܬܥܐ ܟܠܗܝܢ ÷ ܗܠܝܢ ܕ↙ 39
ܕܥܒܕ ܠܟ ܐܠܗܐ. ܘܐܙܠ ܒܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ܇ ܟܕ ܡܟܪܙ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܦܟ 40
ܝܫܘܥ ܩܒܠܗ ܟܢܫܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܟܠܗܘܢ

videre id quod factum eſt, et venerunt ad Jeſum, et invenerunt
ſedentem hominem illum, ex quo dæmonia exierant, veſtitum te
ſana mente præditum, ad pedes Jeſu : et timuerunt. Nunciave- 36
runt illis autem etiam ii qui viderant, quomodo ſervatus eſſet
dæmoniacus. Et rogavit eum tota multitudo circumjacentis re- 37
gionis Gadaræorum, abire ab illis : quia timore magno teneban-
tur. Ipſe autem quum aſcendiſſet in navim, reverſus eſt. Roga- 38
bat eum autem vir ille ex quo exierant dæmonia, ut eſſet eum eo :
† dimiſit eum autem Jeſus, dicens, Revertere domum tuam, et 39
narra omnia ÷ ea ↙ quæ fecit tibi Deus. Et abiit per totam urbem
prædicans omnia ea quæ feciſſet illi Jeſus. Factum eſt autem 40
quum reverſus eſſet Jeſus, excepit eum turba : erant enim omnes

1 ܫܪܝܗ] In margine MSti ܫܕܪܗ

† dimiſit eum] Lectio marg. Miſit eum.

41 ܕܡܣܟܝܢ ܠܗ ܀ ܘܗܐ ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܕܫܡܗ ܗܘ ܝܘܐܪܫ ܀ ܘܗܘ
ܪܝܫܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܀ ܘܟܕ ܢܦܠ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ
42 ܕܝܫܘܥ ܀ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܥܘܠ ܠܒܝܬܗ . ܡܛܠ
ܕܒܪܬܐ ܝܚܝܕܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ ܀ ܐܝܟ ܕܒܪܬ ܫ̈ܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ .
ܘܗܝ ܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܀ ܠܡܡܬ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠ ܗܘܐ ܀ ܟܢ̈ܫܐ ܕܚܩܝܢ ܗܘܘ
43 ܠܗ . ܘܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܒܪܕܝܬܐ ܕܕܡܐ ܡܢ ܫ̈ܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ
ܠܐܣܘܬܐ ܀ ܗܝ ܕܐܦ ܐܦܩܬ ܒܐܣܘ̈ܬܐ ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ : ܘܠܐ
44 ܐܫܟܚܬ ܕܡܢ ܐܢܫ ܬܬܐܣܐ ܀ ܗܕܐ ܟܕ ܩܪܒܬ ܡܢ ܒܣܬܪܗ ܀
ܩܪܒܬ ܒܟܢܦܐ ܕܢܚܬܗ . ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ ܡܒܘܥܐ ܕܕܡܗ
45 ܕܡܗ ܀ ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ . ܡܢܘ ܗܘ ܕܩܪܒ ܠܝ . ܘܟܕ
ܡܟܦܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܀ ܐܡܪ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܗܢܘܢ
ܕܥܡܗ . ܪܒܢ ܀ ܟܢ̈ܫܐ ܐܠܨܝܢ ܠܟ ܘܚܒܨܝܢ ܀ ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܀

41 expectantes eum. Et ecce venit vir cujus nomen *erat* Jairus, et
ipſe princeps Synagogæ erat: et quum cecidiſſet ad pedes Jeſu,
42 rogabat eum ut ingrederetur domum ſuam: Quia filia unigenita
erat ei, quaſi nata annos duodecim, et ipſa moritura erat. Quum
43 autem iret, turbæ comprimebant eum. Et mulier quæ erat in
fluxu ſanguinis ab annis duodecim, quæ quum in medicos impen-
44 diſſet omnem ſubſtantiam ſuam, non potuit ab ullo ſanari: Quum
acceſſiſſet a tergo illius, tetigit fimbriam veſtimenti ejus: et con-
45 feſtim ſtetit fluxus ſanguinis ejus. Et dixit Jeſus, Quis eſt is qui
tetigit me? Quum negarent autem omnes, dixit Petrus, et illi qui
qui cum eo *erant*, Magiſter noſter, turbæ coarctant te, et premunt,

ܘܐܡܪܬ ܡܢܘ ܗܘ ܕܩܪܒ ܒܟ: ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܩܪܒ ܒܝ 46
ܐܢܫ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܝܕܥܬ ܚܝܠܐ ܕܢܦܩ ܡܢܝ. ܟܕ ܚܙܬ ܕܝܢ 47
ܐܢܬܬܐ ܕܠܐ ܛܥܬܗ: ܟܕ ܙܝܥܐ ܐܬܬ: ܘܟܕ ܢܦܠܬ ܩܕܡܘܗܝ:
ܕܡܛܠ ܐܝܕܐ ܥܠܬܐ ܩܪܒܬ ܒܗ ܐܘܕܥܬ ܠܗ ܩܕܡ
ܟܠܗ ܥܡܐ: ܘܐܬܐܣܝܬ ܒܗ ܫܥܬܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. 48
ܐܬܠܒܒܝ ܒܪܬܝ: ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܝܢܐ ܀
ܘܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: ܐܬܐ ܐܢܫ ܡܢ ܕܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܡܪ ܠܗ: 49
ܕܡܝܬܐ ܠܗ ܒܪܬܟ: ܠܐ ※ ܬܘܒ ↙ ܬܗܠܐ ܠܡܠܦܢܐ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ: ܥܢܐ ܟܕ ܠܗ ܐܡܪ. ܠܐ ܬܕܚܠ. 50
ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ. ܘܡܬܦܪܩܐ. ܟܕ ܐܬܐ ܕܝܢ ܠܒܝܬܐ: 51
ܠܐ ܫܒܩ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܠܡܥܠ ܥܡܗ: ܐܠܐ ܐܢ ܠܦܛܪܘܣ
ܘܠܝܘܚܢܢ ܘܠܝܥܩܘܒ: ܘܠܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ. ܒܟܝܢ 52
ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܘܪܩܕܝܢ ܥܠܝܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܠܐ

et dicis, Quis eſt is qui tetigit te? Ipſe autem Jeſus dixit, Tetigit 46
me aliquis: ego enim novi virtutem quæ exiit a me. Quum vidiſſet 47
autem mulier quod non fefelliſſet eum, tremens venit, et quum ce-
cidiſſet ante eum, propter quam cauſam tetigiſſet eum, declaravit
ei coram omni populo, et quomodo ſanata eſſet eadem hora. Ipſe 48
autem dixit ei, Bono ſis animo, filia mea, fides tua ſervavit te:
abi in pace. Et dum ipſe loqueretur, venit quidam a principe 49
Synagogæ, dicens ei, Mortua eſt filia tua, ne ※ amplius ↙ vexes
magiſtrum. Jeſus autem quum audiviſſet, reſpondit, dicens ei, 50
Ne timeas: tantum crede, et ſervabitur. Quum veniſſet autem 51
in domum, non permiſit quenquam intrare cum eo, niſi Petrum,
et Johannem, et Jacobum, et patrem puellæ et matrem ejus.
Flebant autem omnes, et plangebant propter illam. Ipſe autem 52

ܠܒܟܘܢ ¹ ܠܐ ※ ܓܝܪ ܡܝܬܬ ※ ܛܠܝܬܐ܆ ܐܠܐ ܕܡܟܐ ܗܝ.
53 ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܕܡܝܬܬ ⁻ ܠܗ.
54 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ ܠܒܪ ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ܆ ܩܪܐ ܠܗ
55 ܟܕ ܐܡܪ. ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ. ܘܗܦܟܬ ܪܘܚܗ ܘܩܡܬ ܒܗ
56 ܫܥܬܐ. ܘܦܩܕ ܠܡܬܝܗܒܘ ܠܗ ܠܡܐܟܠ. ܘܬܡܗܘ ܗܘܘ
ܐܒܗܝܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܩܕ ܐܢܘܢ܆ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ ܗܝ
1 ܕܗܘܬ܀ ܟܕ ܩܪܐ ܕܝܢ ܠܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܘܗܝ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܚܝܠܐ Cap. IX.
2 ܘܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܕܝܘܐ. ܘܟܘܪܗܢܐ ܠܡܐܣܝܘ. ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ
ܠܡܟܪܙܘ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܘܠܡܐܣܝܘ ܠܟܪܝܗܐ܀
3 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܕܡ ܬܫܩܠܘܢ ܠܐܘܪܚܐ. ܠܐ ܚܘܛܪܐ ܘܠܐ
ܡܪܣܘܦܐ. ܘܠܐ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܟܣܦܐ. ܘܠܐ ܟܠ ܚܕ ܬܪܬܝܢ

dixit, ne fleatis: non †※enim ↙ mortua est ※ puella ↙, sed dor-
53 54 mit. Et deridebant eum, quia sciebant quod mortua esset. Ipse
autem quum ejecisset omnes foras, et apprehendisset eam manu
55 ejus, vocavit ⁻ eam ↙, dicens, Puella Surge. Et reversus est spiritus
ejus, et surrexit eadem hora: et præcepit dare ei ad comedendum.
56 Et obstupuerunt parentes ejus: ille autem præcepit iis, ut nemini
1 dicerent id quod factum erat. Quum autem advocasset duodecim Cap. IX.
Apostolos, dedit iis virtutem et potestatem in omnia dæmonia, et
2 morbos sanandi. Et misit illos prædicare regnum Dei, et sanare
3 infirmos. Et dixit ad eos, Nihil tuleritis ad iter, non virgam,
neque marsupium, neque panem, neque argentum: neque singuli

1 ※ ܠܐ ܓܝܪ ܡܝܬܬ ※ ܛܠܝܬܐ] In margine MSti ܓܝܪ ܛܠܝܬܐ. ܠܐ ܒܟܠ ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚܢ܀

† non ※ enim ↙ mortua est ※ puella ↙] Marg. "Enim—puella" non in omni exemplari invenitur.

4 ܟܘܬܝ̈ܢܝܬܐ ܢܗܘ̈ܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܘܠܐܝܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܒܝܬܐ
5 ܕܬܥܠܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܬܡܢ ܩܘܪܘ ܘܡܢ ܬܡܢ ܦܘܩܘ. ܘܐܝܠܝܢ
ܕܐܝ ܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ
ܗܝ܆ ܐܦ ܚܠܐ ܗܘ ܕܡܢ ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ ܢܦܨܘ ܠܣܗܕܘܬܐ ܒܗܘܢ܀
6 ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ. ܡܬܟܪܟܝܢ ܗܘܘ ܒܩܘܪ̈ܝܐ ܟܕ ܡܣܒܪܝܢ
7 ܘܡܐܣܝܢ ܒܟܠܕܘܟ܀ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܗܘ ܛܛܪܐܪܟܐ
ܗܠܝܢ ܕܗ̈ܘܝ ܗܘ̈ܝ ܡܢܗ ܟܠܗܝܢ܆ ܘܡܬܦܠܓ ܗܘܐ ܡܛܠ
8 ܕܡܬܐܡܪܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܢܫܝܢ܆ ܕܝܘܚܢܢ ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܆ ܡܢ
ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ. ܕܐܠܝܐ ܐܬܚܙܝ. ܡܢ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ. ܕܢܒܝܐ ܚܕ
9 ܡܢ ܩܕ̈ܡܝܐ ܩܡ. ܘܐܡܪ ܗܪܘܕܣ. ܕܝܘܚܢܢ ܐܢܐ
ܦܣܩܬ ܪܫܐ. ܡܢܘ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ ܕܡܫܬܡܥܢܐ ܠܗ ܐܢܐ
ܫܡ̈ܥܐ ܐܝܟ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܆ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܠܡܚܙܝܘܗܝ.
10 ܘܟܕ ܗܦܟܘ ܫܠܝ̈ܚܐ܆ ܐܫܬܥܝܘ ܠܗ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ

4 duas tunicas habeatis. Et in quamcunque civitatem aut domum
5 intraveritis, ibi manete, et inde exite. Et quicunque non exce-
perint vos, quum egrediemini ex civitate illa, etiam pulverem a
6 pedibus veſtris excutite in teſtimonium adverſus eos. Quum
egrederentur autem circuibant per pagos, evangelizantes et ſanantes
7 in omni loco. Audivit autem Herodes tetrarcha quæ facta fuerant
ab eo omnia: et hæſitabat, quia dicebatur a quibuſdam, quod
8 Johannes ſurrexiſſet a mortuis: A quibuſdam autem, quod Elias
apparuiſſet; ab aliis autem, quod propheta quidam ex antiquis
9 ſurrexiſſet. Et dixit Herodes, Johannis ego amputavi caput:
quis autem eſt hic, de quo ego audio talia? Et quærebat videre
10 eum. Et quum reverſi eſſent Apoſtoli, narraverunt ei omnia
quæ fecerant. Et quum duxiſſet eos ſeorſim, ſeceſſit in locum

ܕܥܒܕܘ܀ ܘܟܕ ܕܒܪ ܐܢܘܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܆ ܢܦܩ ܠܚܘܪܒܬܐ
11 ܡܕܝܢܬܐ܆ ܕܡܬܩܪܝܐ ܒܝܬ ܨܝܕܐ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܟܕ* ܝܕܥܘ
ܢܩܦܘܗܝ. ܘܟܕ ܩܒܠ ܐܢܘܢ܆ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܡܛܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܣܘܢܩܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
12 ܕܐܣܝܘܬܐ ܡܐܣܐ ܗܘܐ. ܝܘܡܐ ܕܝܢ ܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܪܟܢ܀ ܟܕ
ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܗܢܘܢ ܬܪܥܣܪ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܫܪܝܗܝ ܠܟܢܫܐ܆
ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪܝܐ ܕܚܕܪܝܗ ܘܠܐܓܪܘܣܐ܆ ܢܫܪܘܢ
ܘܢܫܟܚܘܢ ܬܪܣܝܬܐ. ܡܛܠ ܕܗܪܟܐ ܒܕܘܟܬܐ ܡܕܒܪܝܬܐ ܐܝܬܝܢ.
13 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܠܝܬ ܠܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܐ܆
ܐܠܐ ܐܢ ܐܙܠܝܢ ܚܢܢ ܙܒܢܝܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܗܢܐ ܡܐܟܘܠܬܐ.
14 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ. ܐܡܪ
ܕܝܢ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܣܡܟܘ ܐܢܘܢ ܣܡܟܐ ܡܢ
15 ܚܡܫܝܢ. ܘܥܒܕܘ ܗܟܢܐ. ܘܐܣܡܟܘ ܠܟܠܗܘܢ.

11 desertum urbis vocatæ Bethsaidæ: Turbæ autem quum cogno-
vissent, sequutæ sunt eum: et quum excepisset eos, loquebatur
iis de regno Dei; et illos, qui opus habebant sanatione, sanabat.
12 Dies autem cœperat inclinare. Quum autem accessissent duode-
cim, dixerunt ei, Dimitte turbam, ut abeuntes in pagos qui *sunt*
in circuitu, et agros, divertant, et inveniant cibum: quia hic in
13 loco deserto sumus. Dixit autem ad eos, Date iis vos ad come-
dendum. Ipsi autem dixerunt, Non habemus plus quam quinque
panes, et duos pisces, nisi abeamus nos *et* emamus omni populo
14 huic escas: Erant enim quasi quinquies mille viri. Dixit autem
ad discipulos suos, Discumbere facite illos discubitus per quin-
15 quagenos. Et fecerunt ita: et discumbere fecerunt omnes.

16 ܟܕ ܕܝܢ ܢܣܒ ܠܗܢܘܢ ܠܚܡܫܐ ܠܚ̈ܡܐ ܘܠܗܢܘܢ ܠܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܐ܆
ܟܕ ܚ̇ܪ ܒܫܡܝܐ ܒܪܟ ܐܢܘܢ܆ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ
17 ※ ܕܝܠܗ ✓ ܠܡܣܡ ܠܟܢ̈ܫܐ. ܘܐܟܠܘ ܘܣܒܥܘ ܟܠܗܘܢ.
ܘܐܫܩܠܘ ܗܘ ܡܐ ܕܝܬܪ ܠܗܘܢ܆ ܬܪܥܣܪ ܩܘ̈ܦܝܢ ܕܩܨܝ̈ܐ܀
18 ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܨܠܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܆ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
19 ܥܡܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܠܝ
ܟܢ̈ܫܐ ܕܐܝܬܝ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܘ ܐܡܪܘ܆ ※ ܗܢܘܢ ܡܢ ✓
ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܠܝܐ. ※ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܪܡܝܐ ✓.
20 ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܕܢܒܝܐ ܐܢܫ ܡܢ ܩܕܡ̈ܝܐ ܩܡ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ.
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬܝ. ܟܕ ܦܢܐ ܕܝܢ
21 ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ. ܗ̇ܘ ܡܫܝܚܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܟܐܐ
22 ܒܗܘܢ. ܦܩܕ ÷ ܐܢܘܢ ✓ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ ܗܕܐ. ܟܕ
ܐܡܪ ܕܙܕܩ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܠܡܚܫ. ܘܠܡܣܬܠܠܘ
ܡܢ ܩܫܝ̈ܫܐ ܘܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦ̈ܪܐ. ܘܠܡܬܩܛܠܘ܆ ܘܒܝܘܡܐ

Quum autem accepiſſet quinque panes et duos piſces, *et* intuitus 16
eſſet in cœlum, benedixit iis, et fregit, et dedit diſcipulis ⁜ ſuis ✓
apponere turbis. Et comederunt, et ſaturati ſunt omnes: et 17
ſuſtulerunt id quod ſuperfuit iis, duodecim cophinos fragmento-
rum. Et factum eſt, quum eſſet orans ſolus, erant cum eo 18
diſcipuli ejus: et interrogavit eos, dicens, Quem dicunt me
turbæ eſſe? Ipſi autem reſpondentes dixerunt, ⁜ Hi quidem ✓, 19
Johannem Baptiſtam; alii autem, Eliam; ⁜ alii autem, Jeremi-
am ✓; alii autem, quod propheta quidam ex antiquis ſurrexit.
Dixit autem iis, Vos autem quem dicitis me eſſe? Reſpondens 20
autem Petrus dixit, Chriſtum Dei. Ipſe autem quum increpaſſet 21
eos, præcepit ÷ iis ✓, ut nemini dicerent hoc: Dicens, quod 22
oportet Filium hominis multa pati, et reprobari a ſenioribus, et

23 ܠܬܠܝܬܝܐ ܠܡܩܡ ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܘܬ ܟܠܗܘܢ܆ ܐܢ ܐܢܫ
ܨܒܐ ܠܡܐܬܐ ܒܬܪܝ ܢܟܦܘܪ ܗܘ ܒܗ܆ ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ
24 ※ܟܠܝܘܡ ↙ ܘܢܬܐ ܒܬܪܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܢ ܨܒܐ ܢܦܫܗ ܕܢܚܝܗ̇
ܠܡܘܒܕܘܗ̇ ܢܘܒܕܝܗ̇. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܕܝܠܗ
25 ܡܛܠܬܝ܆ ܗܢܐ ܢܚܝܝܗ̇. ܡܢܐ ܓܝܪ ܢܝܬܪ ܒܪܢܫܐ܆ ܟܕ
26 ܢܬܪ ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ܆ ܗܘ ܠܗ ܕܝܢ ܢܘܒܕ ܐܘ ܢܚܣܪ ܀ ܗܘ
ܓܝܪ ܕܐܢ ܢܒܗܬ ܡܢܝ ܘܡܢ ܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ܆ ܡܢܗ ܗܢܐ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܢܒܗܬ܆ ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ ܘܕܐܒܐ
27 ܘܕܡܠܐܟ̈ܐ ܩܕ̈ܝܫܐ ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܫܪܝܪܐܝܬ܆ ܕܐܝܬ
ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ܆ ܥܕܡܐ
28 ܕܢܚܙܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ

principibus ſacerdotum, et ſcribis, et occidi, et die tertio
23 reſurgere. Dicebat autem ad omnes, Si quis vult venire
poſt me, abneget ſeipſum, et tollat crucem ſuam † ※ quotidie ↙,
24 et ſequatur me. Quicunque enim voluerit animam ſuam
ſervare, perdet eam; qui autem perdiderit animam ſuam
25 propter me, hic ſervabit eam. Quid enim proficiet homo,
quum lucratus fuerit mundum totum, ſeipſum autem perdiderit,
26 aut *ſui* detrimentum fecerit? Quemcunque enim puduerit mei,
27 et ſermonum meorum, ejus Filius hominis pudebit, quum venerit
in gloria ſua, et Patris, et Angelorum ſanctorum. Dico autem
28 vobis vere, quod ſunt quidam ex his qui hic aſtant, qui non
guſtabunt mortem uſquedum viderint regnum Dei. Factum eſt

1 ※ܟܠܝܘܡ ↙] In margine MSti ܟܠܝܘܡ. ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨ̈ܚܚܐ ܡܫܬܟܚ ܀

† ※ quotidie ↙] Marg. "Quotidie" non in omnibus exemplaribus invenitur.

ܐܝܟ ܝܘܡܬܐ ܬܡܢܝܐ܆ ܡܐ ܕܕܒܪ ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܠܝܘܚܢܢ
29 ܘܠܝܥܩܘܒ܆ ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ. ܘܗܘܐ ܡܐ ܕܗܘ ܡܨܠܐ܆
ܚܙܘܐ ܕܐܦܘܗܝ ܐܚܪܢܐ܆ ܘ#ܐܫܬܚܠܦ ✓ ܠܒܘܫܗ# ܘܗܘܐ✓
30 ܚܘܪ ܘܡܒܪܩ. ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ܆
31 ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ܆ ܗܢܘܢ
ܕܐܬܚܙܝܘ ܒܫܘܒܚܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܡܐ ܕܐܬܘ. ܡܦܩܬܗ
ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܫܠܡܘ ܒܐܘܪܫܠܡ.
32 ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ܆ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܝܩܝܪܝܢ
ܒܫܢܬܐ. ܟܕ ܐܬܬܥܝܪܘ ܕܝܢ ܚܙܘ ܫܘܒܚܗ܆
33 ܘܠܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܥܡܗ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܦܪܫܝܢ
ܗܘܘ ܡܢܗ܆ ܐܡܪ ܦܛܪܘܣ ܠܝܫܘܥ. ܪܒܢ܆ ܫܦܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܢ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ. ܘܢܥܒܕ ܡܛܠܐ ܬܠܬܐ.
ܚܕܐ ܠܟ ܘܚܕܐ ܠܡܘܫܐ ܘܚܕܐ ܠܐܠܝܐ. ܟܕ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܐ
34 ܐܡܪ. ܟܕ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܗܘܬ ܥܢܢܐ ܘܐܛܠܬ

autem post verba hæc, quasi dies octo, quum assumpsisset Petrum,
et Johannem, et Jacobum, ascendit in montem ad orandum. Et 29
factus est, quum ipse oraret, aspectus vultus ejus alius, et # mu-
tatus est ✓ vestitus ejus, # et factus est ✓ albus refulgens. Et ecce 30
viri duo loquebantur cum eo, qui erant Moses et Elias, Qui 31
conspecti sunt in gloria. Dicebant autem, quum venissent, exitum
ejus quem futurus erat implere Hierosolymæ. Petrus autem et 32
illi qui cum eo, erant gravati somno: quum experrecti essent
autem, viderunt gloriam ejus, et duos viros stantes cum eo. Et 33
factum est, quum discederent ab eo, dixit Petrus ad Jesum, Ma-
gister noster, bonum est nobis ut hic simus: et faciamus taberna-
cula tria, unum tibi, et unum Mosi, et unum Eliæ: quum non
sciret quid diceret. Quum hæc autem diceret, facta est nubes, et 34

35 ܠܗܘܢ. ܕܚܠܘ ܕܝܢ ܟܕ ܗܢܘܢ ܥܠܝܢ ܠܥܢܢܐ. ܘܩܠܐ ܗܘܐ
ܡܢ ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܗܘ ¹ܚܒܝܒܐ.
36 ܠܗ ܫܡܥܘ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܩܠܐ܆ ܐܫܬܟܚ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܆
ܘܗܢܘܢ ܫܬܩܘ. ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܐܘܕܥܘ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܘܠܐ ܡܕܡ
37 ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܚܙܘ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ܆ ܟܕ ܗܢܘܢ
38 ܢܚܬܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܛܘܪܐ܆ ܦܓܥ ܒܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܀ ܘܗܐ
ܓܒܪܐ ܡܢ ܟܢܫܐ ܩܥܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܡܬܟܫܦ
ܐܢܐ ܠܟ܆ ܚܘܪ ܒܒܪܝ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܝܚܝܕܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܝ܆
39 ܘܗܐ ܪܘܚܐ ܫܩܠܐ ܠܗ ܘܡܢ ܫܠܝ ܩܥܐ܆ ܘܡܫܪܛܐ ܠܗ ܥܡ
ܪܘܥܬܐ. ܘܡܫܚܩܐ ܡܦܪܩܐ ܡܢܗ ܡܚܠܐ ܕܪܥܨܬܗ.
40 ܘܐܬܟܫܦܬ ܠܬܠܡܝܕܝܟ. ܕܢܦܩܘܢܝܗܝ. ܘܠܐ
41 *ܐܫܟܚܘ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. *ܐܘ ܕܪܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܬܐ * ܘ

obumbravit eos: timuerunt autem dum illi ingrederentur in nu-
35 bem. Et vox facta est de nube, dicens, Hic est Filius meus
36 † dilectus: ipsum audite. Et quum facta est vox, inventus est
Jesus solus: et ipsi siluerunt, et nemini nunciaverunt in illis die-
37 bus quicquam ex iis quæ viderant. Factum est autem die se-
quenti, quum ipsi descenderent de monte, occurrit ei turba multa.
38 Et ecce vir de turba exclamavit, dicens, Magister, rogo te, respice
39 in filium meum, quia unigenitus est mihi. Et ecce spiritus sumit
eum, et repente exclamat, et discerpit eum cum spuma, et vix
40 discedit ab eo, postquam contrivit eum. Et rogavi discipulos
41 tuos, ut ejicerent eum, et non potuerunt. Respondens autem

1 ܚܒܝܒܐ] In margine MSti ܓܒܝܐ

† dilectus] Lectio marg. Electus.

ܘܡܥܩܡܬܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܘܐܣܝܒܪܟܘܢ.
42 ܩܪܒܝܗܝ ⁜ ܠܘܬܝ ✓ ܠܒܪܟ ܠܗܪܟܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܥܕܟܝܠ ܡܬܩܪܒ
ܐܫܬܪܝܗܝ ܗܘܐ܆ ܕܝܘܐ ܗܘ. ܘܫܚܩܗ. ܟܐܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܒܪܘܚܐ ܗܝ ܛܢܦܬܐ܆ ܘܐܣܝܗ ܠܛܠܝܐ ܘܝܗܒܗ ܠܐܒܘܗܝ ⁘
43 ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܥܠ ܪܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܟܕ ܕܝܢ
ܟܠܗܘܢ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܗܘܐ
44 ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܣܝܡܘ ܐܢܬܘܢ ܒܐܕܢܝܟܘܢ
ܕܝܠܟܘܢ ܠܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ. ܗܘ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܆ ܥܬܝܕ
45 ܠܡܫܬܠܡܘ ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ ܚ̈ܛܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ̇ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܘܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܡܟܣܝܐ
ܡܢܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܪܓܫܘܢ ܒܗ̇. ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ
46 ܠܡܫܐܠܘܬܗ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ⁘ ܥܠ ܕܝܢ ܚܘܫܒܐ
47 ܒܗܘܢ܆ ܕܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢܗܘܢ ܪܒܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܟܕ ܝܕܥ ܚܘܫܒܐ ܕܠܒܗܘܢ܆ ܟܕ ܢܣܒ ܛܠܝܐ ܐܩܝܡܗ ܠܘܬܗ.

Jesus dixit, O generatio incredula, et perversa, usquequo ero
apud vos, et tolerabo vos ? adducito # ad me ✓ filium tuum huc.
Quum autem adhuc accederet, dejecit eum dæmonium, et contu- 42
dit eum: objurgavit autem Jesus spiritum impurum, et sanavit pue-
rum, et dedit eum patri ejus. Mirabantur autem omnes super 43
magnificentia Dei. Quum autem omnes mirabantur super omni-
bus quæ faciebat Jesus, dixit ad discipulos suos, Reponite vos 44
in aures vestras sermones istos: Filius enim hominis futurus est
tradi in manus hominum peccatorum. Ipsi autem ignorabant 45
sermonem hunc; et erat occultus ab iis, et non senserunt illum:
et timuerunt interrogare eum de sermone hoc. Intravit autem 46
cogitatio in eos, quis esset ex iis maximus. Ipse autem Jesus 47
quum cognovisset cogitationem cordis eorum, assumens puerum

48 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܐܢ ܢܩܒܠ ܠܛܠܝܐ ܗܢܐ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ܆
ܠܝ ܡܩܒܠ܂ ܘܗܘ ܕܐܢ ܠܝ ܢܩܒܠ܆ ܡܩܒܠ ܠܗܘ
ܕܫܕܪܢܝ܂ ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܙܥܘܪܐ ܒܟܠܟܘܢ܆ ܗܢܐ
49 ܢܗܘܐ ܪܒܐ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ܂ [1]ܪܒܢ܆ ܚܙܝܢ
ܠܐܢܫ ܕܒܫܡܟ ܡܦܩ ܫܐܕܐ܆ ܘܟܠܝܢܝܗܝ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ
50 ܐܬܐ ܥܡܢ܂ [2]ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܬܟܠܘܢ܂ ※[3]ܠܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ↙܂ ܗܘ ܓܝܪ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ
51 ܚܠܦܝܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܡܬܡܠܝܢ ܝܘܡܬܐ
ܕܡܣܬܠܩܢܘܬܗ܂ ܘܗܘ ܬܩܢ ܦܪܨܘܦܗ ܕܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ܂
52 ܘܫܕܪ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܟܕ ܐܙܠܘ܆ ܥܠܘ

48 ſtatuit eum juxta ſe. Et dicit iis, Quicunque exceperit puerum
hunc in nomine meo, me excipit; et quicunque me exceperit,
excipit eum qui miſit me: qui enim eſt minimus inter vos omnes,
49 hic erit maximus. Reſpondens autem Johannes dixit, † Domine
noſter, vidimus quendam in nomine tuo ejicientem dæmonia, et
50 prohibuimus ei, quia non ſequutus eſt nobiſcum. ‡ Et dixit
ad eum Jeſus, Ne prohibeatis, ‖ ※ non enim eſt adverſus vos ↙:
51 qui enim non eſt adverſus vos, pro vobis eſt. Factum eſt autem
quum implerentur dies aſſumptionis ejus, et ipſe firmavit faciem
52 ſuam ad eundum Hieroſolymam. Et miſit nuncios ante faciem

1 ܪܒܢ] In margine MSti ܡܠܦܢܐ
2 ܘܐܡܪ ܠܗ] ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ
3 ※ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ↙] ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ܂ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚܚܐ ܡܫܬܟܚ܀

† Domine noſter] Lectio marg. Magiſter.
‡ et dixit ad eum] Dixit autem iis.
‖ ※ non enim eſt adverſus vos ↙] "Non enim eſt adverſus vos" non in omnibus exemplaribus invenitur.

53 ܠܩܪܝܬܐ ܕܫܡܪܝܐ ܐܝܟ ܕܢܛܝܒܘܢ ܠܗ܂ ܘܠܐ ܩܒܠܘܗܝ܂
ܡܛܠ ܕܦܪܨܘܦܗ ܥܒܕ ܗܘܐ ܕܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ܂
54 ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܐܡܪܘ܂ ܡܪܢ܂
ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܐܡܪ ܘܬܚܘܬ ܢܘܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܬܓܡܪ ܐܢܘܢ܂
55 ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܠܝܐ ܥܒܕ܂ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܕܝܢ ܟܐܐ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ܂
56 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܢ ܐܝܢܐ ܪܘܚܐ ܐܢܬܘܢ܂ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܘܒܕܘ ܢܦܫܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܐܠܐ ܠܡܚܝܘ܂ ܘܐܙܠܘ
57 ܠܩܪܝܬܐ ܐܚܪܬܐ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܂
ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ܂ ܐܬܐ ܒܬܪܟ ܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܬ ܡܪܝܐ܂܂
58 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܬܥܠܐ ܢܩܥܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܂ ܘܠܦܪܚܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܡܛܠܠܐ܂ ܠܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ
59 ܪܫܗ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܐܚܪܢܐ ܬܐ ܒܬܪܝ܂ ܗܘ
ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܡܪܝ ܐܦܣ ܠܝ ܕܐܙܠ ܠܘܩܕܡ ܐܩܒܘܪ ܠܐܒܝ

ſuam. Et quum profecti eſſent, ingreſſi ſunt in vicum Samarita-
norum, ut pararent ei. Et non receperunt eum, quia facies ejus 53
erat iens in Hieroſolymam. Quum vidiſſent autem diſcipuli ejus 54
Jacobus et Johannes, dixerunt, Domine, vis ut dicamus ut de-
ſcendat ignis e cœlo et conſumat eos, ſicut et Elias fecit? Quum 55
converſus eſſet autem, increpavit eos, et dixit, Neſcitis qualis
ſpiritus eſtis. Filius hominis non venit perdere animas hominum, 56
ſed ſervare. Et abierunt in vicum alium. Factum eſt autem dum 57
irent in via, dixit quidam ad eum, Sequar te quocunque abieris,
Domine. Et dixit ei Jeſus, Vulpes foveas habent, ⸆ et ✓ volu- 58
cres cœli nidos; Filius autem hominis non habet ubi reclinet
caput ſuum. Dixit autem ad alium, ſequere me: ille autem 59
dixit, Domine, permitte mihi ut abeam primum *et* ſepeliam

60 ܕܐܒܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܒܘܩ ܠܡܝ̈ܬܐ ܢܩܒܪܘܢ
ܠܡܝ̈ܬܝܗܘܢ܆ ܐܢܬ ܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠܬ ܐܢܬ܆ ܣܒܪ ܡܠܟܘܬܐ
61 ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܦ ܐܚܪܢܐ. ܐܬܠܘܐ ܠܟ ܡܪܝܐ.. ܩܕܡܝܬ
62 ܕܝܢ ܐܦܣ ܠܝ ܕܐܫܠܡ ܠܗܢܘܢ ܕܒܒܝܬܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܠܘܬܗ. ܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܐܝܕܗ ܥܠ ܦܕܢܐ ܘܚܐܪ
1 ܠܒܣܬܪܗ܆ ܫܘܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ CAP. X.
ܗܠܝܢ܆ ܚܘܝ ܡܪܝܐ ܐܦ ܐܚܪ̈ܢܐ ܫܒܥܝܢ܆ ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܡܢ
ܬܪܝܢ ⁼ ܬܪܝܢ ✓ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ ܕܝܠܗ. ܠܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܪܐ
2 ܐܝܟܐ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܗܘ ܠܡܐܬܐ[1]܀ ܐܡܪ ܗܘܐ [2] ܗܟܝܠ ܠܘܬܗܘܢ.
ܗܘ ܡܢ ܚܨܕܐ ܣܓܝܐ ܗܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܦܥ̈ܠܐ ܙܥܘܪܐ. ܐܬܒܥܘ
ܗܟܝܠ ܠܡܪܗ ܕܚܨܕܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܢܦܩ ܦܥ̈ܠܐ ܠܚܨܕܐ

60 patrem meum. Dixit ei autem Jeſus, ſine mortuos ſepelire mor-
61 tuos ſuos: tu autem abiens evangeliza regnum Dei. Dixit autem
etiam alius, Sequar te, Domine: primum autem permitte mihi
62 ut valedicam illis qui *ſunt* domi meæ. Dixit autem Jeſus ad eum,
Nemo admovens manum ſuam aratro, et reſpiciens retro ſe, aptus
1 eſt ad regnum Dei. Poſt autem hæc deſignavit Dominus et alios CAP. X.
ſeptuaginta, et miſit eos per duos ⁼ duos ✓ ante faciem ſuam, in
2 omnem urbem et locum quo futurus erat ipſe † venire. Dicebat
‡ igitur ad eos, Ipſa quidem meſſis multa eſt, ipſi autem operarii
pauci: rogate igitur dominum meſſis, ut emittat operarios in

1 ܠܡܐܬܐ] In margine MSti ܠܡܥܠ
2 ܗܟܝܠ] ܕܝܢ

† venire] Lectio marg. Ingredi.
‡ igitur] Autem.

3 ܠܚܨܕܗ ܀ ܙܠܘ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܐܡܪܐ ܒܝܬ ܕܐܒܐ̈
4 ܠܐ ܬܛܥܢܘܢ ܟܝܣܐ. ܠܐ ܡܪܣܘܦܐ. ܠܐ
5 ܡܣܐܢܐ. ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܒܐܘܪܚܐ ܬܫܐܠܘܢ ܫܠܡܐ ܀ ܠܐܝܢܐ ܕܝܢ ܒܝܬܐ
6 ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܀ ܩܕܡܝܬ ܐܡܪܘ ܫܠܡܐ ܠܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܘܐܢ
ܗܘܐ ܬܡܢ ܒܪ ܫܠܡܐ. ܬܬܢܝܚ ܥܠܘܗܝ ܫܠܡܐ
7 ܕܝܠܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܥܠܝܟܘܢ ܢܗܦܘܟ ܀ ܒܗ ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ
ܗܘܘ. ܟܕ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܫܬܝܢ ܡܢ ܕܠܘܬܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ.
ܫܘܐ ܓܝܪ ܦܥܠܐ ܠܐܓܪܗ ܠܐ ܬܫܢܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܠܒܝܬܐ
8 ܠܡܕܝܢܬܐ ܀ ܘܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܩܒܠܝܢ
9 ܠܟܘܢ. ܐܟܘܠܘ ܗܠܝܢ ܕܡܬܬܣܝܡܢ ܠܟܘܢ ܀ ܘܐܣܘ ܠܟܪܝܗܐ
ܕܒܝܬܗ ܒܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܩܪܒܬ ܠܘܬܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ
10 ܕܐܠܗܐ ܀ ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܢ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ
ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ. ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܫܘܩܐ̈[1] ܕܝܠܗ

3 messem suam. Ite, ecce ego mitto vos sicut agnos in medium lu-
4 porum. Ne portaveritis crumenam, non marsupium, non cal-
5 ceamenta: neque quenquam salutaveritis in via. In quamcunque
6 autem domum introieritis, primum dicite, Pax domui huic. Et
si fuerit ibi filius pacis, requiescet super illum pax vestra: si au-
7 tem non, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete,
edentes et bibentes de iis *quæ* illorum *sunt*: dignus enim opera-
8 rius est mercede sua. Ne transeatis de domo in domum. Et in
quamcunque urbem introieritis, et exceperint vos, edite illa quæ
9 apposita fuerint vobis: Et sanate infirmos in ea, et dicite iis,
10 Appropinquavit ad vos regnum Dei. In quamcunque autem ur-
bem introieritis, et non exceperint vos, exeuntes in plateas ejus,

[1] ܠܫܘܩܐ̈ In margine MSti ܠܫܘܩܐ̈. ܦܠܛܘܬܐ ܦܬܝܐ ܀

11 ܐܡܪܘ܂ ܕܐܦ ܚܠܐ ܕܕܒܩ ܠܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܟܘܢ ܒܪ̈ܓܠܝܢ
ܡܢܦܨܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܒܪܡ ܗܕܐ ܕܥܘ܂ ܕܩܪܒܬ ܠܗ ܠܘܬܟܘܢ
12 ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܣܕܘܡ ܒܝܘܡܐ ܗܘ
13 ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܝܬܝܪ ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܀ ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܙܝܢ܂܂
ܘܝ ܠܟܝ ܒܝܬܨܝܕܐ܂܂ ܡܛܠ ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ ܘܒܨܝܕܢ܂ ܗܘܘ ܚ̈ܝܠܐ
ܗܠܝܢ ܕܗܘܘ ܒܟܘܢ܂ ܡܢ ܩܕܝܡ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ ܟܕ ܝ̈ܬܒܝܢ
14 ܐܬܬܘܝܢ ܗܘ̈ܘ ܕܝܢ܂ ܒܪܡ ܠܨܘܪ ܘܠܨܝܕܢ܂ ܢܗܘܐ ܢܝܚ
15 ܝܬܝܪ ܒܕܝܢܐ ܐܘ ܠܟܘܢ܂ ܘܐܢܬܝ ܟܦܪܢܚܘܡ܀ ܗܝ ܕܥܕܡܐ
16 ܠܫܡܝܐ ܐܬܬܪܝܡܬܝ܂ ܥܕܡܐ ܠܫܝܘܠ ܬܬܐܚܬܝܢ܀ ܗܘ ܕܠܟܘܢ
ܫܡܥ ܠܝ ܫܡܥ܂ ܘܗܘ ܕܠܟܘܢ ܛܠܡ ܠܝ ܛܠܡ܂ ܗܘ ܕܝܢ
ܕܠܝ ܛܠܡ܂ ܛܠܡ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܂ ܘܗܘ ܕܠܝ ܫܡܥ܂
17 ܫܡܥ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܗܦܟܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ [1] ܫܒ̈ܥܝܢ ܒܚܕܘܐ

11 dicite, Etiam pulverem, qui adhæſit nobis ex urbe veſtra
pedibus noſtris, abſtergimus vobis: attamen hoc ſcitote, quod
12 appropinquavit ad vos regnum Dei. Dico vobis, quod Sodomæ
13 die illo erit tolerabilius, quam civitati illi. Væ tibi Corazim, væ
tibi Bethſaida: quia ſi in Tyro et Sidone factæ fuiſſent virtutes
illæ quæ factæ ſunt in vobis, olim in ſacco et in cinere ſedentes
14 reſipuiſſent: Veruntamen Tyro et Sidoni erit tolerabilius in ju-
15 dicio, quam vobis. Et tu Capernaum, quæ uſque ad cœlum ex-
16 altata fuiſti, uſque ad infernum deprimeris. Qui vos audit, me
audit; et qui vos ſpernit, me ſpernit: qui autem me ſpernit,
ſpernit illum qui miſit me; et qui me audit, audit illum qui
17 miſit me. Reverſi ſunt autem † ſeptuaginta cum gaudio, dicentes,

1 ܗܢܘܢ ܫܒ̈ܥܝܢ] In margine MSti ܘܬܪܝܢ (ܗܢܘܢ ܫܒ̈ܥܝܢ)

† ſeptuaginta] Lectio marg. (ſeptuaginta) Et duo.

ܚܕܘܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܪܝܐ ܐܦ ܫܐܕܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܢ ܒܫܡܐ
18 ܕܝܠܟ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܚܙܐ ܗܘܝܬ ܠܣܛܢܐ: ܐܝܟ ܒܪܩܐ
19 ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܦܠ. ܗܐ ¹ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܫܘܠܛܢܐ: ܠܡܕܪܟ
ܠܥܠ ܡܢ ܚܘܘܬܐ ܘܥܩܪܒܐ: ܘܥܠ ܟܠܗ ܚܝܠܗ ܕܒܥܠܕܒܒܐ:
20 ܘܠܐ ܡܕܡ ܠܐ ܢܗܪܟܟܘܢ. ܒܪܡ ܒܗܕܐ ܠܐ ܬܚܕܘܢ ܡܛܠ ܕܪܘܚܐ
ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܚܕܘ ܕܝܢ: ܡܛܠ ܕܫܡܗܐ ܕܝܠܟܘܢ
21 ܐܬܟܬܒܘ ܒܫܡܝܐ: ܒܗ ܒܫܥܬܐ: ܪܘܙ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ: ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܒܝ: ܡܪܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ.
ܡܛܠ ܕܛܫܝܬ ܗܠܝܢ ܡܢ ܚܟܝܡܐ ܘܣܘܟܠܬܢܐ: ܘܓܠܝܬ
ܐܢܝܢ ܠܫܒܪܐ: ܐܝܢ ܐܒܐ: ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܫܦܝܪ ܨܒܝܢܐ
22 ܩܕܡܝܟ ∴ ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪ. ܟܠܡܕܡ
ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢܘ ܒܪܐ ܐܠܐ ܐܢ
ܐܒܐ: ܘܡܢܘ ܐܒܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ. ܘܠܡܢ ܕ

18 Domine, etiam dæmonia ſubjiciuntur nobis in nomine tuo. Dixit
19 autem iis, Videbam ſatanam, ſicut fulgur, e cœlo cadentem.
Ecce, † do vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes et ſcorpiones,
20 et ſupra omnem vim inimici: et nihil lædet vos. Veruntamen
in hoc ne gaudeatis, quia ſpiritus ſubjiciuntur vobis: gaudete
21 vero, quia nomina veſtra ſcripta ſunt in cœlis. Illa hora exultavit
ſpiritu ſancto Jeſus, et dixit, Gratias ago tibi, Pater mi, Domine
cœli et terræ, quia abſconderis hæc a ſapientibus et prudentibus, et
revelaveris ea infantibus: etiam, Pater, quoniam ſic fuit benepla-
22 citum ante te. Et quum converſus eſſet ad diſcipulos ſuos, dixit,
Omnia tradita ſunt mihi a Patre meo: et nemo ſcit quis ſit Fili-
us, niſi Pater; et quis ſit Pater, niſi Filius, et cuicunque voluerit

1 ܝܗܒ ܐܢܐ] In margine MSti ܝܗܒܬ

† do] Lectio marg. Dedi.

ܘܠܐܝܢ ܕܨܒܐ ܒܪܐ ܠܡܓܠܝܘ܀ ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܐ
23 ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܐܡܪ. ܛܘܒܢܝܬܐ ܐܢܝܢ ܥܝܢܐ ܕܚܙܝܢ ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ
24 ܐܢܬܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ: ܕܣܓܝܐܐ ܢܒܝܐ ܘܡܠܟܐ
ܨܒܘ ܠܡܚܙܐ ܗܢܝܢ ܕܐܢܬܘܢ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܚܙܘ.
25 ܘܠܡܫܡܥ ܗܢܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܘ܀ ܘܗܐ
ܢܡܘܣܝܐ ܐܢܫ ܩܡ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ ܘܐܡܪ: ܡܠܦܢܐ ܡܢܐ
26 ܐܥܒܕ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܪܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܒܢܡܘܣܐ
27 ܡܢܐ ܟܬܝܒ. ܐܝܟܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ.
ܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ: ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ
ܢܦܫܟ ܕܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܬܪܥܝܬܟ:
28 ܘܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܟ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܬܪܝܨܐܝܬ
29 ܦܢܝܬ. ܗܕܐ ܥܒܕ ܘܬܚܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܨܒܐ ܠܡܙܕܕܩܘ
ܗܘ ܠܗ: ܐܡܪ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܩܪܝܒܐ ܕܝܠܝ.

23 Filius revelare. Et quum converſus eſſet ad diſcipulos, privatim
24 dixit, Beati ſunt oculi qui vident ea quæ vos videtis: Dico enim
vobis, quod multi prophetæ et reges voluerunt videre ea quæ vos
videtis, et non viderunt; et audire ea quæ auditis, et non audi-
25 erunt. Et ecce, Legiſperitus quidam ſurrexit tentans eum, et
26 dicens, Magiſter, quid faciam ut vitam æternam poſſideam? Ipſe
autem dixit ad eum, In lege quid ſcriptum eſt? quomodo legis?
27 Ipſe autem reſpondens dixit, Diliges Dominum Deum tuum ex
toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota virtute tua, et ex
28 tota cogitatione tua: et proximum tuum ſicut teipſum. Dixit
29 autem ei, Recte reſpondiſti: fac hoc, et vives. Ille autem volens
juſtificare ſeipſum, dixit ad Jeſum, Et quis eſt proximus meus?

30 ܟܕ ܡܩܒܠ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ܂ ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܠܐܝܪܝܚܘ܆ ܘܢܦܠ ܒܠܣܛܝܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܐܦ ܟܕ
ܐܫܠܚܘܗܝ ܘܡܚܘܬܐ ܣܡܘ ܠܗ܆ ܐܙܠܘ ܟܕ ܫܒܩܝܢ ܠܗ
31 ܠܦܠܓܗ ܡܝܬܐ܂ ܐܝܟ *ܕܣܘܓܩܘܪܝܐ ܕܝܢ܆ ܟܗܢܐ ܐܢܫ
* συγκυριαν
32 ܢܚܬ ܗܘܐ ܒܐܘܪܚܐ ܗܝ܆ ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܡܢ ܠܘܩܒܠ ܥܒܪ܂ ܒܗ
ܒܕܡܘܬܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܘܝܐ ܟܕ ܗܘܐ ܒܗܘ ܕܘܟܬܐ: ܐܬܐ ܘܚܙܝܗܝ ܡܢ
33 ܠܘܩܒܠ ܥܒܪ܂ ܫܡܪܝܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܟܕ ܪܕܐ ܗܘܐ܆ ܐܬܐ ܠܘܬܗ܂
34 ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܐܬܪܚܡ܂ ܘܟܕ ܐܬܩܪܒ ܐܣܪ ܡܚܘܬܐ ܕܝܠܗ܂
ܟܕ ܢܣܘܟ ܒܗܝܢ ܡܫܚܐ ܘܚܡܪܐ܂ ܟܕ ܐܪܟܒܗ ܕܝܢ ܥܠ
35 ܒܥܝܪܐ ܕܝܠܗ܆ ܐܥܠܗ ܠܦܘܬܩܐ ܘܒܛܠ ܕܝܠܗ܂ ܘܠܝܘܡܐ
ܕܠܡܚܪ ܟܕ ܢܦܩ܆ ܐܦܩ ܬܪܝܢ ܕܝܢ̈ܪܐ ܝܗܒ ܠܦܘܬܩܝܐ
ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܒܛܠ ܕܝܠܗ܂ ܘܐܢ ܡܕܡ ܡܘܬܪ ܬܦܩ܆ ܐܢܐ
36 ܟܕ ܕܗܦܟ ܐܢܐ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ܂ ܡܢܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܗܠܝܢ

30 Sufcipiens autem Jefus dixit, Homo quidam defcendebat ab Hie-
rofolyma in Jericho, et incidit in latrones, qui etiam, poftquam
exuiffent eum, et plagas impofuiffent ei, abierunt relinquentes
31 eum femimortuum. Secundum cafum autem, Sacerdos quidam
defcendebat per viam illam: et quum vidiffet eum, ex adverfo
32 præteriit. Similiter autem Levita, quum effet in illo loco, venit
33 et vidit eum, *et* ex adverfo præteriit. Samaritanus autem quidam
quum iter faceret, venit ad eum, et quum vidiffet eum, miferi-
34 cordia commotus eft. Et quum acceffiffet, obligavit plagas ejus,
infundens in eas oleum et vinum: quum impofuiffet eum autem
35 jumento fuo, duxit eum in diverforium, et curam egit ejus. Et
die craftino quum exiret, deprompfit duos denarios, *et* dedit hof-
piti: et dixit ei, Curam age illius: et fi quid amplius impenderis,
36 ego, quum rediero, reddam tibi. Quis igitur ex his tribus tibi

ܠܬܠܬܐ܆ ܠܟ ܡܬܚܙܐ ܕܗܘܐ ܩܪܝܒܐ܆ ܠܗܘ ܕܢܦܠ ܒܓܝܣܐ܀
37 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܆ ܗܘ ܕܥܒܕ ܪܚܡܐ ܥܡܗ. ܐܡܪ[1] ܗܟܝܠ ܠܗ
38 ܝܫܘܥ. ܙܠ. ܐܦ ܐܢܬ ܥܒܕ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܒܡ
ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ܆ ܘܗܘ ܥܠ ܠܩܪܝܬܐ ܚܕܐ. ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܐܢܫ
39 ܕܫܡܗ ܡܪܬܐ܆ ܩܒܠܬܗ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܗܕܐ ܕܝܢ
ܐܝܬ ܗܘܬ ܐܚܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܡܪܝܡ ܗܝ ܕܐܦ ܝܬܒܬ ܠܘܬ
40 ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ[2] ܫܡܥܐ ܗܘܬ ܡܠܬܗ. ܗܝ ܕܝܢ ܡܪܬܐ
ܠܐܝܐ ܗܘܬ ܡܛܠ ܬܫܡܫܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܟܕ ܩܡܬ ܕܝܢ
ܩܕܡܘܗܝ ܐܡܪܐ. ܡܪܝܐ܆ ܠܐ ܒܛܝܠ ܠܟ ܡܛܠ ܕܚܬܝ
ܒܠܚܘܕܝܗ ܫܒܩܬܢܝ ܠܡܫܡܫܘ܆ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗ ܕܬܗܘܐ
41 ܡܥܕܪܐ ܠܝ. ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ[3] ܝܫܘܥ. ܡܪܬܐ

37 videtur fuiſſe proximus illius qui incidit in latrones ? Ipſe autem
dixit, Ille qui fecit miſericordiam cum eo. Dixit † igitur ei Je-
38 ſus, Abi, et tu fac ſimiliter. Factum eſt autem quum irent, et
ipſe intravit in vicum quendam: mulier autem quædam cujus
39 nomen Martha excepit eum in domum ſuam. Et huic autem erat
ſoror vocata Maria, quæ etiam ſedens ad pedes ‡ Jeſu, audiebat
40 ſermones ejus. Ipſa autem Martha fatigabatur propter miniſteri-
um multum : ſtans autem ante eum dixit, Domine, non curæ eſt
tibi quod ſoror mea ſolam reliquit me miniſtrare ? dic igitur ei ut
41 ſit adjuvans me. Reſpondens autem dixit ei ‖ Jeſus, Martha,

1 ܗܟܝܠ] In margine MSti ܕܝܢ
2 ܕܝܫܘܥ] ܕܡܪܝܐ
3 ܝܫܘܥ] ܡܪܝܐ

† igitur] Lectio marg. Autem.
‡ Jeſu] Domini.
‖ Jeſus] Dominus.

ܡܪܬܐ܆ ܝܨܝܦܐ ܐܝܬܝܟܝ ܘܡܬܕܘܕܐ ܐܝܬܝܟܝ ܡܛܠ ܣܓܝܐܬܐ.
42 ܚܕܐ[1] ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܣܢܝܩܘܬܐ. ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܡܢܬܐ ܛܒܬܐ ܓܒܬ
CAP. XI. 1 ܠܗ܆ ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܬܫܬܩܠ ܡܢܗ ܀ ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܕܘܟܬܐ ܚܕܐ ܕܡܨܠܐ܆ ܟܕ ܕܫܠܡ ܐܡܪ ܐܢܫ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܠܘܬܗ. ܡܪܢ܆ ܐܠܦ ܠܢ ܠܡܨܠܝܘ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܝܘܚܢܢ
2 ܐܠܦ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܡܬܝ ܕܡܨܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܘ܆ ܐܒܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܆ ܢܬܩܕܫ ܫܡܟ
ܕܝܠܟ܆ ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ. ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. ܐܝܟ ܕܒܫܡܝܐ ܐܦ
3 ܥܠ ܐܪܥܐ. ܠܚܡܐ ܕܣܢܝܩܘܬܢ ܗܒ ܠܢ[2] ܝܘܡܢܐ.
4 ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܛܗܝܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܚܢܢ ܫܒܩܝܢܢ ܠܟܠ
ܕܚܝܒ ܠܢ. ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܆ ܐܠܐ ܦܨܢ ܠܢ ܡܢ

Martha, solicita es, et turbaris de multis: † Unius autem est 42
necessitas: Maria autem partem bonam elegit, quæ non auferetur
CAP. XI. ab ea. Et factum est quum esset in loco quodam orans, quum 1
cessasset, dixit quidam ex discipulis suis ad eum, Domine, doce
nos orare, sicut et Johannes docuit discipulos suos. Dixit autem 2
iis, Quum oratis, dicite, Pater noster qui *es* in cœlis, sanctificetur
nomen tuum: veniat regnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in
cœlo, etiam in terra. Panem indigentiæ nostræ da nobis ‡ hodie: 3
Et remitte nobis peccata nostra, etenim nos remittimus omni qui 4
debet nobis: neque inducas nos in tentationem, sed libera nos a

1 ܚܕܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܣܢܝܩܘܬܐ] In margine MSti ܙܥܘܪܢܝܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܡܬܒܥܝܢ܆ ܐܘ ܚܕܐ܀

2 ܝܘܡܢܐ] ܗܘ ܕܟܠ ܝܘܡܐ.

† Unius autem est necessitas] Lectio marg. Pauca sunt necessaria, aut unum.

‡ hodie] Quotidie.

5 ܒܝܫܐ܀ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܚܡܐ܂
ܘܢܐܙܠ ܠܘܬܗ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗ. ܪܚܡܐ
6 ܐܘܙܦܢܝ ܬܠܬ ܓܪܝܨܢ܂ ܡܛܠ ܕܪܚܡܐ ܕܝܠܝ ܐܬܐ ܡܢ
7 ܐܘܪܚܐ ܠܘܬܝ܂ ܘܠܝܬ ܠܝ ܡܕܡ ܕܐܣܝܡ ܠܗ܂ ܘܗܘ ܡܢ
ܠܓܘ ܟܕ ܥܢܐ ܢܐܡܪ܂ ܠܐ ܬܬܠ ܠܝ ܥܡܠܐ܂ ܗܐ ܡܢ ܟܒܪ ܬܪܥܐ
ܐܚܝܕ. ܘܛܠܝܐ ܥܡܝ ܒܥܪܣܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܂ ܠܐ ܡܨܐ ܐܢܐ ܐܩܘܡ
8 ܐܬܠ ܠܟ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܦ ܠܐ ܢܩܘܡ ܘܢܬܠ ܠܗ
ܡܛܠ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܚܡܐ ܕܝܠܗ܂ ܡܛܠ ܚܨܝܦܘܬܗ ܡܢ ܢܩܘܡ܂
ܢܬܠ ܠܗ ܟܠ ܡܐ ܕܣܢܝܩ܀ ܐܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܂
9 ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ܂ ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ ܘܢܬܦܬܚ
10 ܠܟܘܢ. ܟܠ ܓܝܪ ܗܘ ܕܫܐܠ ܢܣܒ܂ ܘܗܘ ܕܒܥܐ ܡܫܟܚ.
11 ܘܠܗܘ ܕܢܩܫ ܡܬܦܬܚ. [1]ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܒܐ

5 malo. Et dixit ad eos, Quis eſt ex vobis qui habebit amicum,
et ibit ad eum media nocte, et dicet ei, Amice, mutuo da mihi
6 tres panes: Quia amicus meus venit de via ad me, et non habeo
7 quod apponam ei. Et ille intus reſpondens dicat, Ne exhibeas
mihi moleſtias: ecce jam oſtium clauſum eſt, et pueri mecum in
8 lecto ſunt: non poſſum ſurgere *et* dare tibi. Dico vobis, Etiamſi
non ſurrexerit et dederit ei, eo quod ſit amicus ejus, propter
9 inſtantiam ejus ſurgens dabit ei quotquot opus habebit. Et ego
vobis dico, Petite, et dabitur vobis: quærite, et invenietis:
10 pulſate, et aperietur vobis. Omnis enim qui petit, accipit; et
11 qui quærit, invenit; et illi qui pulſat, aperietur. † Quem autem

1 In margine MSti (ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ) ܒܪܐ ܕܢܫܐܠ ܠܐܒܘܗܝ (ܠܚܡܐ)

† Lectio marg. (Quis autem ex vobis) Filius petierit patrem ſuum panem.

ܐܝܢܐ ܕܡܢܟܘܢ ܐܒܐ ܢܫܐܠ ܒܪܗ ܠܚܡܐ. ܠܡܐ ܟܐܦܐ ܡܩܪܒ ܠܗ. ܐܘ
⁻ ܐܢ ✓ ܐܦ ܢܘܢܐ : ܠܡܐ ܚܠܦ ܢܘܢܐ ܚܘܝܐ ܡܩܪܒ ܠܗ.
12 ܐܘ ܐܦ ܐܢ ܢܫܐܠ ܒܥܬܐ. ܠܡܐ ܡܩܪܒ ܠܗ ܥܩܪܒܐ.
13 ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܕܒܝܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܗܒܬܐ
ܛܒܬܐ ܠܡܬܠ ܠܒܢܝܟܘܢ. ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܒܐ ܗܘ ܕܡܢ
ܫܡܝܐ. ܢܬܠ ܪܘܚܐ ¹ܩܕܝܫܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܐܠܝܢ ܠܗ.
14 ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܚܪܫܐ.
ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܘ ܫܐܕܐ ܢܦܩ. ܡܠܠ ܗܘ ܚܪܫܐ. ܘܐܬܕܡܪܘ
15 ܟܢܫܐ. ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܘ. ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܗܘ
ܪܝܫܐ ܕܫܐܕܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ.
16 ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܡܦܩܘ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܟܕ
17 ܡܢܣܝܢ. ܐܬܐ ܡܢܗ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܟܕ ܝܕܥ ܗܘܐ ܣܪܝܩܘܬܐ ܕܡܚܫܒܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ

ex vobis patrem petierit filius ejus panem, num lapidem porriget
ei? aut ⁻ si ✓ et piscem, num pro pisce serpentem porriget ei?
Aut et si petierit ovum, num porriget ei scorpionem? Si igitur 12 13
vos qui mali estis, nostis dona bona dare filiis vestris, quanto
magis Pater qui *est* e cœlo dabit spiritum † sanctum petentibus
ab ipso? Et erat ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. 14
Factum est autem quum dæmonium egressum esset, loquutus est
mutus: et miratæ sunt turbæ. Quidam autem ex iis dixerunt, 15
Per Beelzebul principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Ipse autem respondens dixit, Quomodo potest Satanas Satanam ejicere?
Alii autem tentantes eum, signum ab eo quærebant de cœlo. 16
Ipse autem quum cognovisset vanitates cogitationum eorum, dixit 17

1 ܩܕܝܫܐ] In margine MSti ܛܒܐ
† Sanctum.] Lectio marg. Bonum.

ܡܠܟܘܬܐ ܕܗܝ ܥܠ ܢܦܫܗ̇ ܐܬܦܠܓܬ ܚܪܒܐ. ܘܒܝܬܐ ܕܥܠ
18 ܒܝܬܐ ܢܦܠ. ܐܢ ܕܝܢ ܘܣܛܢܐ ܗܘ ܥܠ ܢܦܫܗ ܐܬܦܠܓ.
ܐܝܟܢܐ ܬܩܘܡ ܡܠܟܘܬܗ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܒܥܠܙܒܘܒ
19 ܪܫܐ ܕܫܐܕܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ. ܐܢ ܕܝܢ
ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ. ܒܢܝܟܘܢ ܒܡܢܐ
20 ܡܦܩܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢܐ. ܐܢ ܕܝܢ
ܒܨܒܥܐ ܕܐܠܗܐ * ܐܢܐ ✓ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ. ܐܕܝܢ ܡܛܬ ܥܠܝܟܘܢ
21 ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܬܝ ܕܚܣܝܢܐ ܟܕ ܡܙܝܢ
22 ܢܛܪ ܕܪܬܗ. ܒܫܠܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܩܢܝܢܘܗܝ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ
ܕܚܣܝܢ ܡܢܗ ܢܐܬܐ ܥܠܘܗܝ ܘܢܙܟܝܘܗܝ. ܟܠܗ ܙܝܢܗ ܫܩܠ.
ܕܥܠܘܗܝ ܬܟܝܠ ܗܘܐ. ܘܡܐܢܘܗܝ ܡܦܠܓ ܗܘܐ.
23 ܘܡܐܢܘܗܝ[1] ܡܦܠܓ. ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܝ. ܠܘܩܒܠܝ ܐܝܬܘܗܝ.

iis, Omne regnum quod contra seipsum divisum est, vastatur; et
18 domus quæ contra domum, cadit. Si autem et Satanas contra
seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus? quia dicitis quod
19 per Beelzebul principem dæmoniorum ejicio dæmonia. Si autem
ego per Beelzebul ejicio dæmonia, filii vestri per quem ejiciunt?
20 propter hoc ipsi erunt judices vestri. Si autem per digitum Dei
* ego ✓ ejicio dæmonia, nempe appropinquavit ad vos regnum
21 Dei. Quum fortis armatus custodit aulam suam, in pace sunt
22 possessiones ejus. Quando autem fortior eo venerit super eum *et*
vicerit eum, omnem armaturam ejus tollit, in qua confidebat,
23 et † vasa ejus distribuit. Qui non est mecum, contra me est; et

1 ܘܡܐܢܘܗܝ] In margine MSti ܘܒܙܬܗ

† et vasa] Lectio marg. Et spolia.

ܠܘܩܒܠܝ܂ ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܟܢܫ ܥܡܝ ܡܒܕܪ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ 24
ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܠܡܦܩܗ ܡܢ ܒܪܢܫܐ܂ ܡܬܟܪܟܐ ܒܝܬ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܠܐ
ܡ̈ܝܐ܂ ܟܕ ܒܥܝܐ ܢܝܚܐ܂ ܘܟܕ ܠܐ ܡܫܟܚܐ܂ ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܐ܂
ܐܗܦܘܟ ܠܒܝܬܝ ܕܡܢ ܬܡܢ ܢܦܩܬ܂ ܘܟܕ ܐܬܝܐ 25
ܡܫܟܚܐ ܠܗ *¹ ܕܣܪܝܩ ܘܠ ܡܟܢܫ ܘܡܨܒܬ܂ ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܐ ܘܕܒܪܐ 26
ܥܡܗ ܫܒܥ ܪ̈ܘܚܐ ܐ̈ܚܪܢܝܬܐ ܕܒܝ̈ܫܢ ܡܢܗ܂ ܘܥܐܠܢ ܘܥܡܪܢ
ܬܡܢ܂ ܘܗܘ̈ܝܢ ܐ̈ܚܪܝܬܗ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܒܝ̈ܫܢ ܡܢ
ܩܕ̈ܡܝܬܗ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܠܝܢ܂ ܡܢ ܐܪܝܡܬ ܐܢܬܬܐ 27
ܩܠܗ ܡܢ ܟܢܫܐ ܐܡܪܐ ܠܗ܂ ܛܘܒܝܗ ܠܟܪܣܐ ܗܝ
ܕܛܥܢܬܟ܂ ܘܠܬ̈ܕܝܐ ܕܝܢܩܬ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܛܘܒܝܗܘܢ ܡܢ 28
ܗܟܝܠ܂ ܠܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܠܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ²ܘܥܒܕܝܢ܀ ܟܕ 29
ܕܝܢ ܟܢ̈ܫܐ ܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ܂ ܕܪܐ ܗܢܐ * ܕܪܐ ܠܐ

qui non congregat mecum, spargit. Quum autem spiritus im- 24
mundus exierit ab homine, perambulat per loca inaquosa, quæ-
rens requiem: et quum non invenirit, tunc dicit, Revertar domum
meam unde exivi. Et quum venerit, invenit *eam* # inanem, et✓ ver- 25
sam, et ornatam. Tunc abit et assumit septem spiritus alios pejores 26
seipso, et ingressi habitant ibi: et fiunt novissima hominis illius
pejora prioribus. Factum est autem quum diceret hæc, extollens 27
mulier quædam vocem ex turba dixit ei, Beatus est uterus qui
gestavit te, et ubera quæ suxisti. Ipse autem dixit, Beati quidem 28
igitur illi qui audiunt sermonem Dei, † et faciunt. Quum autem 29
turbæ congregarentur, cœpit dicere, Generatio hæc, # generatio ✓

1 ܘܠ ܕܣܪܝܩ *] In margine MSti ܕܣܪܝܩ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܠܝܘܬܐ܀

2 ܘܥܒܕܝܢ] ܘܢܛܪܝܢ

† et faciunt] Lectio marg. Et custodiunt.

ܕܒܝܫܐ ܐܝܬܝܗ̇. ܐܬܐ ܒܥܝܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ̇ : ܐܠܐ
30 ܐܢ ܠܐ ܐܬܗ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ ܗܘ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܗܘܐ ܝܘܢܢ ܐܬܐ
ܠܢܝܢܘܝ̈ܐ : ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܀
31 ܡܠܟܬܐ ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܓܒܪ̈ܐ ܕܕܪܐ ܗܢܐ
ܘܬܚܝܒ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܬܬ ܡܢ ܥܒܪ̈ܝ ܕܐܪܥܐ ܠܡܫܡܥܗ̇
ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ : ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܗܪܟܐ :
32 ܓܒܪ̈ܐ ܕܢܝܢܘܐ[1] ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܕܪܐ ܗܢܐ
ܘܢܚܝܒܘܢܗ̇. ܡܛܠ ܕܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ : ܘܗܐ
33 ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܗܪܟܐ ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܟܕ ܡܢܗܪ ܫܪܓܐ
ܒܟܘܣܝܐ ܣܐܡ : ܘܠܐ ܬܚܝܬ ܣܐܬܐ. ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ.
34 ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܥܐܠܝܢ ܢܚܙܘܢ ܢܘܗܪܐ ܀ ܫܪܓܐ ܕܦܓܪܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܥܝܢܟ. ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܥܝܢܟ ܦܫܝܛܐ ܬܗܘܐ : ܐܦ ܟܠܗ

mala eſt: ſignum quærit, et ſignum non dabitur ei, niſi ſignum
30 Jonæ prophetæ. Sicut enim fuit Jonas ſignum Ninivitis, ſic erit
31 etiam Filius hominis generationi huic. Regina Auſtri ſurget in
judicio cum viris generationis hujus, et condemnabit eam: quia
venit a terminis terræ audire ſapientiam Solomonis, et ecce major
32 Solomone hic. Viri † Ninive ſurgent in judicio cum generatione
hac, et condemnabunt eam: quia converſi ſunt per prædicationem
33 Jonæ, et ecce major Jona hic. Nemo autem accendens lucernam
in abſcondito ponit, neque ſubter modium, ſed ſupra candelabrum,
34 ut illi qui ingrediuntur videant lumen. Lucerna corporis eſt oculus
tuus: quum igitur oculus tuus ſimplex fuerit, etiam totum corpus

1 ܕܢܝܢܘܐ] In margine MSti ܢܝܢܘܝ̈ܐ

† Ninive] Lectio marg. Ninivitæ.

[illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
[illegible]
[illegible]
37 [illegible]
38 [illegible]
[illegible]
39 [illegible]
[illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]

tuum lucidum eſt; ſi autem malum fuerit, etiam corpus tuum
tenebræ # ſunt ✓. Conſidera igitur ne lumen quod *eſt* in te, 35
tenebræ ſint. Si igitur corpus tuum totum lucidum fuerit, non 36
habens partem aliquam tenebroſam, erit lucidum totum, ut quum
lucerna fulgore illuminat te. Quum autem loqueretur, rogavit 37
eum Phariſæus quidam ut pranderet apud ſe: quum ingreſſus eſſet
autem, accubuit. Phariſæus autem quum vidiſſet, miratus eſt, 38
quia non prius ablutus eſſet ante prandium. Dixit autem Domi- 39
nus ad eum, Nunc vos Phariſæi externum poculi et patinæ mun-
datis; internum veſtrum autem plenum *eſt* rapina et malitia.
Stulti, nonne is qui fecit quod foris *eſt*, et quod intus fecit? 40
Veruntamen ea quæ ſunt *vobis*, date in eleemoſynam: et ecce 41
omnia munda ſunt vobis. Sed væ vobis Phariſæis, quia decimatis 42

ܘܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܢܥܐ ܘܠܦܝܓܢܐ ܘܠܟܠܗ ܝܪܩܐ܀
ܘܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܕܝܢܐ ܘܠܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܗܠܝܢ ⁜ ܕܝܢ ✓
43 ܙܕܩ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ܂ ܘܗܢܝܢ ܠܐ ܠܡܫܒܩܘ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ
ܠܦܪ̈ܝܫܐ܂ ܡܛܠ ܕܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܬܒܐ ܩܕܡܝܐ
44 ܒܟܢܘܫܬܐ܂ ܘܫܐܠܬ ܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܐܦ̈ܐ܂ ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܐܝܟ ܩܒܪ̈ܐ ܗܠܝܢ
ܠܐ ܝܕܝܥܐ܂ ܘܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܠܥܠ ܡܢܗܘܢ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ܀
45 ܥܢܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ ܢܡܘܣܝ̈ܐ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ܆ ܟܕ
46 ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܬ܂ ܐܦ ܠܢ ܡܨܥܪ ܐܢܬ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܐܦ
ܠܟܘܢ ܢܡܘܣܝ̈ܐ ܘܝ܂ ܡܛܠ ܕܡܛܥܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܡܘܒܠܐ ܒܛܥܢܐ ܕܡܬܛܥܢܝܢ܂ ܘܐܢܬܘܢ ܒܚܕܐ ܡܢ ܨܒ̈ܥܬܟܘܢ[1]
47 ܠܐ ܩܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܘܒܠܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܡܛܠ
ܕܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪ̈ܐ ܕܢܒܝ̈ܐ܂ ܐܒܗ̈ܝܟܘܢ ܕܝܢ ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ܀

mentham, et rutam, et omne olus, ſed præteritis judicium et
charitatem Dei. Hæc ⁜ autem ✓ oportebat facere, et illa non
43 omittere. Væ vobis Phariſæis, quia diligitis conſeſſum primum
44 in ſynagogis, et ſalutationes in plateis. Væ vobis, Scribæ et
Phariſæi hypocritæ, quia eſtis ſicut ſepulchra quæ non nota ſunt,
45 et homines qui ambulant ſupra ea, ignorant. Reſpondens autem
quidam ex Legiſperitis, dicit ei, Magiſter, quum hæc dicis, etiam
46 nos ignominia afficis. Ipſe autem dixit, Etiam vobis Legiſperitis
væ, quia oneratis homines † oneribus difficilibus portatu, et vos
47 uno ex digitis veſtris non attingitis onera. Væ vobis, quia ædificatis ſepulchra prophetarum: patres veſtri autem occiderunt eos.

1 ܡܘܒܠܐ ܒܛܥܢܐ] In margine MSti (ܡܘܒܠܐ) ܝܩܝܪܐ. (ܒܛܥܢܐ)

† oneribus difficilibus] Lectio marg. (oneribus) Gravibus (*et* difficilibus). *Vide not.*

48 ܐܪܐ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܨܛܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܒܕܐ ܕܐܒܗܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܡܢ ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ: ܐܢܬܘܢ
49 ܕܝܢ ܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ
ܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ [1]ܐܡܪܬ: ܕܐܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܢܒܝܐ ܘܫܠܝܚܐ.
ܡܢܗܘܢ ܢܩܛܠܘܢ ܘܢܪܕܦܘܢ: ܐܝܟܢܐ [2]ܕܢܬܒܥܐ ܕܡܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ ܗܘ ܕܐܬܐܫܕ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ: ܡܢ
50 ܕܪܐ ܗܢܐ. ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ ܗܘ # ܙܕܝܩܐ ✓ ܘܥܕܡܐ ܠܕܡܗ
51 ܕܙܟܪܝܐ: ܗܘ ܕܐܒܕ ܒܝܬ ܡܕܒܚܐ ܘܠܗܝܟܠܐ. ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
52 ܠܟܘܢ: ܕܡܬܒܥܐ ܡܢ ܕܪܐ ܗܢܐ. ܘܝ ܠܟܘܢ ܠܢܡܘܣܝܩܐ:
ܡܛܠ ܕܫܩܠܬܘܢ ܩܠܝܕܐ ܕܝܕܥܬܐ: ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܥܠܬܘܢ.

Profecto teſtamini et acquieſcitis operibus patrum veſtrorum: 48
quoniam ipſi quidem occiderunt eos, vos autem ædificatis ſepul-
chra eorum. Propter hoc etiam ſapientia Dei † dixit, Mittam 49
ad eos Prophetas et Apoſtolos: ex iis occident, et perſequentur.
Ut ‡ requiratur ſanguis omnium prophetarum, qui effuſus eſt a 50
fundatione mundi, a generatione hac: A ſanguine Abelis # juſti ✓ 51
uſque ad ſanguinem Zachariæ, qui periit inter altare et ædem:
etiam dico vobis, quod requiretur a generatione hac. Væ vobis 52
Legiſperitis, quia ſuſtuliſtis clavem ſcientiæ: vos non ingreſſi

1 ܐܡܪܬ] In margine MSti ܐܡܪܐ
2 ܕܢܬܒܥܐ] ܕܢܬܬܒܥ

† dixit] Lectio marg. Dicit.
‡ requiratur] Vindicetur.

53 ܘܠܗܘܢ ܕܥܐܠܝܢ ܟܠܝܬܘܢ ܀ ¹ܟܕ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ. ܗܠܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ. ܫܪܝܘ ܢܡܘܣܝܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܕܩܫܝܐܝܬ ܢܩܦܘܢܝܗܝ
54 ܘܢܫܬܩܘܢܝܗܝ ܡܛܠ ܣܓܝ̈ܐܬܐ. ܟܕ ܟܡܝܢܝܢ ܠܗ ܘܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܕܢܨܘܕܘܢ ܡܕܡ ܡܢ ܦܘܡܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܟܠܩܪ̈ܨܘܗܝ.
1 ²ܒܗܠܝܢ ܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܒܘܬܐ ܕܟܢ̈ܫܐ: ܐܝܟ ܕܢܕܝܫܘܢ ܠܚ̈ܕܕܐ܀ CAP. XII.
ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܠܘܩܕܡ. ܚܘܪܘ ܠܟܘܢ
2 ܒܟܘܢ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܣܒ ܒܐ̈ܦܐ܀ ܠܐ
ܡܕܡ ³ܕܝܢ ܐܝܬ ܡܟܣܝܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܡܛܫܝܐ ܗܘ ܕܠܐ

53 eſtis, et ingredientes prohibuiſtis. † Quum diceret autem hæc
ad eos, cœperunt Legiſperiti et Phariſæi graviter adverſari ei, et
54 ſilentium imponere ei de multis: Inſidiantes ei, et quærentes
1 capere aliquid ex ore ejus, ut accuſarent eum. ‡ In quibus quum CAP. XII.
congregatæ eſſent myriades turbarum, adeo ut conculcarent alii
alios, cœpit dicere ad diſcipulos ſuos primum, Attendite vobis ipſis
2 a fermento Phariſæorum, quod eſt hypocriſis. Nihil ‖ autem eſt
opertum, quod non revelabitur; et abſconditum, quod non cog-

1 In margine MSti ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܠܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ ܩܕܡ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܒܗܬܝܢ ܗܘܘ. ܘܫܪܝܘ
ܢܡܘܣܝܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ܀

2 ܒܗܠܝܢ ܟܕ ܐܬܟܢܫܘ] ܪ̈ܒܘܬܐ ܕܟܢ̈ܫܐ — ܟܕ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܕܝܢ ܪ̈ܒܘܬܐ ܐܬܟܢܫܘ ܚܕܪܝܗ܀

3 ܕܝܢ] ܓܝܪ

† Lectio marg. Et quum egreſſus eſſet illinc, dicebat hæc ad eos coram omni populo, et erubeſcebant: et cœperunt legiſperiti et Phariſæi &c.

‡ In quibus quum congregatæ eſſent myriades turbarum] Quum multæ autem myriades congregatæ eſſent in circuitu.

‖ Autem] Enim.

ܢܬܝܕܥ. ܚܠܦ ܗܢܐ ܟܠܗܝܢ ܕܒܚܫܘܟܐ ܐܡܪܬܘܢ 3
ܒܢܘܗܪܐ ܢܫܬܡܥܢ. ܘܗܘ ܕܠܘܬ ܐܕܢܐ ܡܠܠܬܘܢ ܒܬܘ̈ܢܐ:
ܢܬܟܪܙ ܥܠ ܐܓܪ̈ܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܠܪ̈ܚܡܝ: ܠܐ 4
ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܝܢ ܦܓܪܐ: ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܠܝܬ
ܠܗܘܢ ܝܬܝܪܐ ܡܕܡ ܠܡܥܒܕ. ܐܚܘܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܡܢܘ 5
ܬܕܚܠܘܢ. ܕܚܠܘ ܡܢ ܗܘ ܕܒܬܪ ܕܩܛܠ: ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ
ܠܡܪܡܝܘ ܒܓܗܢܐ. ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܗܢܐ ܕܚܠܘ.
ܠܐ ܚܡܫܐ ܨܦܪ̈ܐ ܡܙܕܒܢܝܢ ܒܬܪܝܢ ܐܣ̈ܪܐ: ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ 6
ܠܐ ܐܝܬܘܗ̇ ܕܛܥܝܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܡ̈ܢܘܬܐ ܕܪܫܟܘܢ 7
ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܢܝܢܢ ܐܝܬܝܗܝܢ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ. ܡܢ
ܣܓܝ̈ܐܐ ܨܦܪ̈ܐ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ: ܕܟܠ 8
ܡܢ ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܘܕܐ ܒܗ
ܩܕܡ ܡܠܐܟܘ̈ܗܝ ܕܐܠܗܐ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ ܩܕܡ 9
ܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܢܬܟܦܪ ‾ ܒܗ ✓ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘ̈ܗܝ ܕܐܠܗܐ ∴ ܘܟܠ 10

noſcetur. Propterea omnia quæ in tenebris dixiſtis, in luce 3
audientur; et quod ad aurem loquuti eſtis in conclavibus, prædi-
cabitur ſupra tecta. Dico autem vobis amicis meis, Ne timeatis 4
ab iis qui occidunt corpus, et poſt hæc non habent amplius quid
facere. Oſtendam vobis autem quem timeatis: timete illum qui 5
poſtquam occiderit, habet poteſtatem injiciendi in gehennam:
etiam dico vobis, hunc timete. Nonne quinque paſſeres væneunt 6
aſſariis duobus, et unus ex iis non eſt oblivioni datus coram Deo.
Sed etiam capilli capitis veſtri omnes numerati ſunt. Ne igitur 7
metuatis: multis paſſeribus præſtatis. Dico autem vobis, Quiſ- 8
quis confeſſus fuerit me coram hominibus, etiam Filius hominis
confitebitur eum coram angelis Dei. Qui autem negaverit me 9
coram hominibus, negabitur ‾ is ✓ coram angelis Dei. Et qui- 10

ܡܢ ܕܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܒܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܠܗܘ ܕܝܢ
11 ܕܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܬܐ ܢܓܕܦ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܀ ܡܐ ܕܝܢ ܕܡܩܪܒܝܢ
ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܐ ܘܐܪܟܘܢܛܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܠܐ ܬܬܪܢܘܢ ܐܝܟܢܐ
12 ܐܘ ܡܢܐ ܬܦܩܘܢ ܦܢܝܬܐ ܐܘ ܡܢܐ ܬܐܡܪܘܢ. ܪܘܚܐ ܓܝܪ
13 ܩܕܝܫܐ ܢܠܦܟܘܢ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܗܝ ܕܘܠܐ ܠܡܐܡܪ ܀ ܐܡܪ
ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܗ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܠܦܢܐ. ܐܡܪ ܠܐܚܝ ܕܢܦܠܘܓ
14 ܥܡܝ ܝܪܬܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܓܒܪܐ.
15 ܡܢܘ ܐܩܝܡܢܝ ܕܝܢܐ ܐܘ ܡܦܠܓܢܐ ܥܠܝܟܘܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ. ܚܙܘ ܘܛܪܘ[1] ܡܢ ܟܠܗ ܥܠܘܒܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܘ
ܒܗܝ ܕܡܝܬܪ ܠܐܢܫ ܐܝܬܝܗܘܢ ܚܝܘܗܝ ܡܢ ܩܢܝܢܐ ܕܝܠܗ ܀
16 ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܬܠܐ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܕܓܒܪܐ ܐܢܫ ܥܬܝܪܐ.
17 ܐܥܠܬ ܠܗ * ܐܪܥܗ ܥܠܠܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܗܘ * ἡ χώρα

cunque dixerit verbum in filium hominis, remittetur ei: illi au-
tem qui in Spiritum Sanctum blasphemaverit, non remittetur.
11 Quum autem adduxerint vos coram synagogis, et principibus, et po-
testatibus, ne soliciti estote quomodo, aut quam defensionem habe-
12 atis, aut quid dicatis. Spiritus enim sanctus docebit vos in illa hora
13 quæ oporteat dicere. Dixit autem quidam ei ex turba, Magister,
14 dic fratri meo ut partiatur mecum hæreditatem. Ipse autem dixit
ei, Homo, quis constituit me judicem aut divisorem super vos?
15 Dixit autem ad eos, Videte, et † custodite *vos* ab omni avaritia:
quia non in eo quod abundans *est* cuiquam vita ejus est ex sub-
16 stantia ipsius. Dixit autem parabolam ad eos, dicens, Hominis
17 cujusdam divitis produxit ei regio fructus multos: Et cogitabat

1 ܘܛܪܘ] In margine MSti ܘܐܙܕܗܪܘ

† custodite *vos*] Marg. Cavete.

ܒܗ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܝ ܐܝܟܐ ܐܟܢܘܫ
ܦܐܪ̈ܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܡܪ܆ ܗܕܐ ܐܥܒܕ. ܐܣܬܘܪ ܒܝܬ ܡܩ̈ܫܐ 18
ܕܝܠܝ܆ ܘܪܘܪ̈ܒܝܢ ܐܒܢܐ. ܘܐܟܢܘܫ ܠܬܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܠܠ̈ܬܝ
ܕܝܠܝ ܘܛܒ̈ܬܝ. ܘܐܡܪ ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܝ. ܢܦܫܐ܆ ܐܝܬ 19
ܠܟ ܛܒ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܆ ܕܣܝ̈ܡܢ ܠܫܢ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ. ܐܬܬܢܝܚ܆
ܐܟܘܠ. ܐܫܬܝ. ܐܬܒܣܡ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܐܠܗܐ. 20
ܣܟܠܐ܆ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܟ ܬܒܥܝܢ ܡܢܟ. ܗܠܝܢ
ܕܝܢ ܕܛܝܒܬ ܠܡܢ ܢܗܘ̈ܝܢ. ܗܟܢܐ [1] ※ ܐܝܬܘܗܝ ↙ ܗܘ ܕܣܐܡ 21
ܣܝ̈ܡܬܐ ܠܗ ܘܠܐ ܒܐܠܗܐ ܥܬܝܪ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ 22
ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ
ܠܢܦܫܐ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ. ܘܠܐ ܠܦܓܪܐ ܡܢܐ ܬܠܒܫܘܢ.
ܢܦܫܐ ※ ܓܝܪ ↙ ܕܝܬܝܪܬܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܦܓܪܐ 23
ܡܢ ܠܒܘܫܐ. ܐܬܒܩܘ ܒܥܘܪ̈ܒܐ ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ܆ 24

in ſeipſo, dicens, Quid faciam, quia non habeo ubi congregem
fructus meos? Et dixit, Hoc faciam: deſtruam horrea mea, et 18
majora ædificabo, et congregabo illic omnes proventus meos, et
bona mea. Et dicam animæ meæ, Anima habes bona multa re- 19
poſita in annos multos: requieſce, comede, bibe, et oblecta te.
Dixit autem ei Deus, Stulte, hac nocte animam tuam quærent a 20
te: hæc autem quæ paraſti, cui erunt? Sic † ※ eſt ↙ is qui re- 21
ponit theſauros ſibi, et non *eſt* in Deo dives. Dixit autem ad 22
diſcipulos ſuos, Propter hoc vobis dico, Ne ſoliciti eſtote ani-
mæ, quid comedetis; neque corpori, quid induetis. Anima 23
※ enim ↙ præſtantior eſt quam alimentum, et corpus quam veſti-
tus. Conſiderate corvos, quia non ſeminant, neque metunt, 24

1 ܗܟܢܐ ※ ܐܝܬܘܗܝ ↙] In margine MSti (ܗܟܢܐ) ܢܗܘܐ
† ſic ※ eſt ↙] Lectio marg. (ſic) Erit.

ܒܢܘܗܝ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܘܨܪܐ ܘܠܐ ܒܝܬ ܡܦܣܐ. ܘܐܠܗܐ ܡܬܪܣܐ
ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܢܬܘܢ ܡܬܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ
25 ܦܪܚܬܐ. ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܕܟܕ ¹ ܝܨܦ. ܡܫܟܚ ܠܡܘܣܦܘ
26 ܥܠ ܩܘܡܬܗ. ܐܡܬܐ ܚܕܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܕܒܨܝܪܐ ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܢܐ ܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܫܪܟܐ ܝܨܦܝܢ ܐܢܬܘܢ.
27 ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܐܝܟܢܐ ܪܒܝܢ. ܕܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ ܥܙܠܢ. ܐܡܪ
ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܕܐܦ ܠܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܟܠܗ ܫܘܒܚܗ:
28 ܐܬܟܣܝ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢܗܝܢ ܗܠܝܢ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܥܣܒܐ ܕܝܘܡܢܐ
ܒܚܩܠܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܘܠܡܚܪ ܒܬܢܘܪܐ ܡܬܪܡܐ. ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ
ܡܠܒܫ: ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ..
29 ܘܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܒܥܘܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ. ܘܠܐ
30 ܡܢܐ ܬܫܬܘܢ: ܘܠܐ ܬܬܦܠܓ ܪܥܝܢܟܘܢ ⁻ ܒܦܘܪܢܝܐ ✓. ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܟܠܗܝܢ:
ܥܡܡܐ ܕܥܠܡܐ ܒܥܝܢ. ܐܒܘܟܘܢ ܕܝܢ ܝܕܥ: ܕܣܢ

quibus non eſt cellarium, neque horreum, et Deus alit eos: quanto
25 magis vos præſtatis volucribus? Quis autem ex vobis, qui ſolici-
26 tus eſt, poteſt addere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? Si igi-
27 tur minimum non poteſtis, quid de cæteris ſoliciti eſtis? Conſi-
derate lilia, quomodo creſcant: non laborant, neque nent. Dico
autem vobis, quod neque Solomon in omni gloria ſua amictus
28 eſt ſicut unum ex illis. Si autem gramen, quod hodie in agro
eſt, et cras in clibanum projicitur, Deus ſic veſtit, quanto magis
29 vos, puſilli fide? Et vos ne quæſiveritis quid comedatis, aut
30 quid bibatis: neque diſtrahatur mens veſtra ⁻ voluptate ✓. Hæc
enim omnia gentes mundi quærunt: Pater autem veſter novit

1 ܕܟܕ ܝܨܦ] In margine MSti (ܕܟܕ) ܙܢܐ

31 [illegible]
32 [illegible]
[illegible]
33 [illegible]
[illegible]
34 [illegible]
[illegible]
35 36 [illegible]
[illegible]
[illegible]
37 [illegible]
[illegible]
38 [illegible]
[illegible]

quod indigeatis his. Veruntamen quærite regnum Dei, et hæc 31
⁂ omnia ✓ adjicientur vobis. Ne timeatis, grex puſille, quia vo- 32
luit Pater veſter dare vobis regnum. Vendite poſſeſſiones veſtras, 33
et date elemoſynam: facite vobis crumenas quæ non vete-
raſcunt, theſaurum qui non deficit in cœlis; ubi fur non appro-
pinquat, neque tinea corrumpit. Ubi enim eſt theſaurus veſter, 34
illic etiam cor veſtrum erit. Sint accincti lumbi veſtri, et lucer- 35
næ veſtræ ardentes: Et vos ſimiles hominibus expectantibus 36
dominum ſuum, quando revertatur a nuptiis: ut, quum venerit
et pulſaverit, ſtatim aperiant ei. Beati ſunt ſervi illi, quos, *quum* 37
venerit dominus eorum, inveniet vigilantes: amen, dico vobis,
quod accinget lumbos ſuos, et accumbere faciet eos, et tranſibit
et miniſtrabit illis. Et ſi venerit in vigilia ſecunda, et ſi in vigilia 38

39 ܗܟܢܐ܂ ܛܘܒܢܐ ܐܢܘܢ ܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ܀ ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܥܘ܂
ܕܐܠܘ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܕܐ ܡܛܪܬܐ ܓܢܒܐ ܐܬܐ܂
40 ܡܬܬܥܝܪ ܗܘܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ ܒܝܬܗ܂ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܗܘܘ ܡܛܝ̈ܒܐ܂ *ܡܛܠ ܕܒܗܝ ܫܥܬܐ ܕܠܐ
41 ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܬܐ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܦܛܪܘܣ܂
ܡܪܝܐ܂ ܠܘܬܢ ܠܡܬܠܐ ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܬ܂ ܐܘ ܐܦ ܠܘܬ ܟܠܢܫ܂
42 ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܝܐ. ܡܢܘ ܐܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒ ܒܝܬܐ ܗܘ ܡܗܝܡܢܐ
ܘܚܟܝܡܐ[1]܂ ܗܘ ܕܢܩܝܡܝܘܗܝ ܡܪܗ ܥܠ ܬܫܡܫܬܗ܂ ܠܡܬܠ
43 ܒܙܒܢܐ *ܟܝܠܐ ܕܚܛ̈ܐ܀ ܛܘܒܢܐ ܗܘ ܥܒܕܐ ܗܘ. ܐܝܢܐ ܕܟܕ * σιτομέτριον
44 ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ܂ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ
45 ܠܟܘܢ܂ ܕܥܠ ܟܠܗܘܢ ܩܢܝ̈ܢܘܗܝ ܢܩܝܡܝܘܗܝ܀ ܐܢ ܕܝܢ
ܢܐܡܪ ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܠܒܗ܂ ܕܡܘܚܪ ܡܪܝ ܠܡܐܬܐ܂ ܘܢܫܪܐ
ܠܡܡܚܐ ܠܥܒ̈ܕܐ ܘܠܐܡܗ̈ܬܐ܂ ܘܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ

39 tertia venerit, et invenerit ita, beati ſunt ſervi illi. Hoc autem
ſcitote, quod ſi ſciret dominus domus quanam vigilia fur venturus
40 ſit, vigilaret, et non ſineret perfodi domum ſuam. Et vos igitur
eſtote parati: quia hora qua non putatis Filius hominis venit.
41 Dixit autem ei Petrus, Domine, ad nos parabolam hanc dicis, an
42 etiam ad omnes? Dixit autem Dominus, Quiſnam eſt diſpenſa-
tor ille fidelis † et prudens, quem conſtituet dominus ejus ſupra
43 famulitium ſuum, ut det in tempore menſuram tritici? Beatus
eſt ſervus ille, quem quum venerit dominus ejus, inveniet facien-
44 tem ita. Vere dico vobis, quod ſupra omnes poſſeſſiones ejus
45 conſtituet eum. Si autem dixerit ſervus ille in corde ſuo, Tardat
dominus meus venire, et cœperit percutere ſervos et ancillas, et

1 ܘܚܟܝܡܐ] In margine MSti (ܘܚܟܝܡܐ) ܗܘ (ܘ)

† et prudens] Lectio marg. (et) Ille (prudens)

ܘܠܡܪܘܐ܃ ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܣܟܐ 46
ܘܒܫܥܬܐ ܗܝ ܕܠܐ ܝܕܥ܃ ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ. ܘܡܢܬܗ ܥܡ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܐ ܢܣܝܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ ܕܝܕܥ ܨܒܝܢܐ ܕܡܪܗ܃ 47
ܘܠܐ ܛܝܒ ܘܠܐ ܥܒܕ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ܃ ܢܬܢܓܕ ܣܓܝܐܬܐ. ܗܘ 48
ܕܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥ܃ ܥܒܕ ܕܝܢ ܕܫܘܝܢ ܠܡܚܘܬܐ܃ ܢܬܢܓܕ ܒܨܝܪܬܐ.
ܠܟܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܬܝܗܒ ܠܗ ܣܓܝ܃ ܣܓܝ ܢܬܒܥܐ ܡܢܗ.
ܘܠܗܘ ܕܐܓܥܠܘ ܠܗ [1]ܣܓܝ܃ ܝܬܝܪܬܐ ܢܬܒܥܘܢܗ܀
ܢܘܪܐ ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ [2]ܒܐܪܥܐ. ܘܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܠܘ ܗܫܐ ܡܕܠܩܐ ܗܝ 49
ܕܠܩܬ. ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܥܡܕ܃ ܘܐܝܟܢܐ ܐܠܝܨ 50
ܐܢܐ ܥܕܡܐ ܕܡܫܬܠܡܐ. ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܝܢܐ ܐܬܝܬ ܐܢܐ 51
ܕܐܬܠ ܒܐܪܥܐ܃ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܦܠܓܘܬܐ.

comedere, et bibere, et inebriari; Veniet dominus servi illius die 46
quo non expectat, et hora quam nón novit: et diffecabit eum, et
partem ejus cum infidelibus ponet. Ille autem servus qui novit 47
voluntatem domini sui, et non præparavit, neque fecit secundum
voluntatem ejus, vapulabit multis. Qui autem non novit, fecit 48
autem digna plagis, vapulabit paucis. Omni autem cui datum
est multum, multum quæretur ab eo: et cui commendarunt
† multum, amplius reposcent ab eo. Ignem veni ut mittam 49
‡ in terram: et quid volo si jam accendatur? Baptismum autem 50
habeo baptizari, et quomodo coarctor, usquedum impleatur?
Putatis quod pacem veni dare in terra? non, dico vobis, sed 51

1 ܣܓܝ܃ ܝܬܝܪܬܐ] In margine MSti ܩܠܝܠ ܩܠܝܠ

2 ܒܐܪܥܐ] ܥܠ (ܐܪܥܐ)

† multum, amplius] Lectio marg. Exiguum, exiguum.

‡ in terra] Super terram.

52 ܢܗܘܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܗܫܐ ܚܡܫܐ ܒܒܝܬܐ ܚܕ ·: ܦܠܝܓܝܢ܆
53 ܬܠܬܐ ܥܠ ܬܪܝܢ. ܘܬܪܝܢ ܥܠ ܬܠܬܐ. ܢܬܦܠܓ ܐܒܐ ܥܠ
ܒܪܐ. ܘܒܪܐ ܥܠ ܐܒܐ. ܐܡܐ ܥܠ ܒܪܬܐ. ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܐ.
54 ܚܡܬܐ ܥܠ ܟܠܬܗ. ܘܟܠܬܐ ܥܠ ܚܡܬܗ ·: ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܐܦ ܠܟܢܫܐ·: ܐܡܬܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܥܢܢܐ ܕܕܢܚܐ ܡܢ ܡܥܪܒܐ·:
55 ܡܚܕܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܛܪܐ ܐܬܐ. ܘܗܘܐ ܗܟܢܐ·: ܘܐܡܬܝ
ܕܬܝܡܢܐ ܢܫܒܐ·: ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܚܘܡܐ ܗܘܐ. ܘܗܘܐ.
56 ܢܣܒܝ ܐܦܐ·: ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܪܥܐ ܘܕܫܡܝܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
57 ܠܡܒܩܝܘ·: ܠܙܒܢܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܐܝܟܢܐ [1] ܠܐ ܡܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܡܢܐ
58 ܕܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܢܦܫܟܘܢ ܠܐ ܕܐܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܕܟܐܢܐ ·: ܟܕ
ܓܝܪ ܐܙܠ ܐܢܬ ܥܡ ܒܥܠ ܕܝܢܟ ܠܘܬ ܐܪܟܘܢܐ ܒܐܘܪܚܐ·:
ܗܒ ܦܘܠܚܢܐ ܠܡܫܬܪܝܘ ܡܢܗ·: [2] ܕܠܡܐ ܢܓܪܘܪܟ ܠܘܬ

52 diſſidium. Erunt enim deinceps quinque in domo una diviſi, tres
53 adverſus duos, et duo adverſus tres. Dividetur pater adverſus fili-
um, et filius adverſus patrem; mater adverſus filiam, et filia adverſus
matrem; ſocrus adverſus nurum ſuam, et nurus adverſus ſocrum
54 ſuam. Dicebat autem etiam turbis, Quum videritis nubem ori-
entem ab occidente, ſtatim dicitis, quod pluvia venit: et fit ita.
55 Et quum Auſtrum flantem, dicitis, quod æſtus erit; et fit.
56 Hypocritæ, faciem terræ et cœli noſtis probare, tempus autem
57 hoc quomodo † non probatis? Quid autem et a vobis non judi-
58 catis id quod juſtum *eſt?* Quum enim abis cum adverſario tuo
ad principem, in via da operam liberari ab illo: ‡ ne trahat te ad

1 ܠܐ ܡܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ] In margine MSti ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܒܩܝܘ

2 ܕܠܡܐ ܢܓܪܘܪܟ] (ܕܠܡܐ ܢܓܪܘܪܟ) ܒܥܠ ܕܝܢܟ·:

† non probatis] Lectio marg. Non ſcitis probare.

‡ ne trahat te] (ne trahat te) Adverſarius.

ܕܝܢܐ. ܘܕܝܢܐ ܢܫܠܡܟ ܠܡܦܪܥܢܐ. ܘܡܦܪܥܢܐ ܢܪܡܝܟ ܒܒܝܬ
59 ܢܛܘܪܬܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܠܐ ܬܦܘܩ ܡܢ ܬܡܢ. ܥܕܡܐ ܐܦ
CAP. XIII. ܠܫܡܘܢܐ ܐܚܪܝܐ ܬܦܪܘܥ ܀ ܡܬܩܪܒܝܢ[1] ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܒܗ ܒܗܘ 1
ܙܒܢܐ. ܕܡܫܬܥܝܢ ܠܗ ܥܠ ܓܠܝܠܝܐ. ܕܗܘܢ ܕܡܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܚܠܛ ܥܡ ܕܒܚܝܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ 2
ܠܗܘܢ. ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܓܠܝܠܝܐ ܗܠܝܢ ܚܛܝܐ ܗܘܘ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܟܠܗܘܢ ܓܠܝܠܝܐ ܗܘܘ. ܡܛܠ ܕܗܟܢ ܚܫܘ. ܠܐ ܐܡܪ 3
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܬܬܘܒܘܢ. [2]ܗܘ ܗܟܢܐ ܬܗܘܘܢ ܐܒܝܕܝܢ. ܐܘ ܗܢܘܢ 4
ܬܡܢܬܥܣܪ. ܕܥܠܝܗܘܢ ܢܦܠ ܡܓܕܠܐ ܒܫܝܠܘܚܐ ܘܩܛܠ
ܐܢܘܢ. ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܚܝܒܐ ܗܘܘ. ܝܬܝܪ ܡܢ
ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ.

judicem, et judex tradat te exactori, et exactor conjiciat te in
domum custodiæ: Dico tibi, quod non exibis illinc donec etiam 59
CAP. XIII. minutum ultimum reddideris. † Accedebant autem quidam illo 1
tempore, nunciantes ei de Galilæis, quorum sanguinem Pilatus
miscuit cum sacrificiis eorum. Et respondens Jesus dixit iis, Pu- 2
tatis quod Galilæi hi peccatores plus quam omnes Galilæi fuerint,
quia talia passi sunt? Non, dico vobis: sed nisi conversi fueritis, 3
omnes vos ‡ itidem peribitis. Aut illi octodecim, super quos 4
cecidit turris in Siloam, et occidit eos: putatis quod ipsi debito-
res fuerint plus quam omnes homines qui habitant Hierosolyma?

1 ܡܬܩܪܒܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti ܐܬܘ ܗܘܘ
2 ܗܘ ܗܟܢܐ] ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ

† Accedebant] Lectio marg. Veniebant.
‡ itidem] Similiter.

5 ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܬܬܦܢܘܢ ܟܠܟܘܢ ¹ܒܗܘ ܒܕܡܘܬܐ
6 ܬܐܒܕܘܢ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܕܐ ܦܠܐܬܐ܂ ܬܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܐܢܫ
ܕܢܨܝܒܐ ܒܟܪܡܗ ܕܝܠܗ܂ ܘܐܬܐ ܒܥܐ ܒܗ ܦܐܪܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚ܂
7 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܦܳܠܚܳܐ ܕܟܪܡܐ. ܗܐ ܠܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܬܐ ܐܢܐ ܒܥܐ
ܐܢܐ ܦܐܪܐ ܒܬܬܐ ܗܕܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ. ܦܣܘܩܝܗ ܗܟܝܠ܂
8 ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܦ ܠܐܪܥܐ ܡܒܛܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܢ ܦܢܝ ܐܡܪ
ܠܗ. ܡܪܝ ܫܒܘܩܝܗ ܐܦ ܗܕܐ ܫܢܬܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܐܦܠܚ
9 ܚܕܪܝܗ ܘܐܪܡܐ ܙܒܠܐ܂ ܘܐܢ ܡܢ ܥܒܕܐ ܦܐܪܐ܂ ܐܢ ܕܝܢ
10 ܠܐ ܒܗܘ ܕܥܬܝܕ ܦܣܘܩ ܐܢܬ ܠܗ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
11 ܡܠܦ ܒܚܕܐ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܒܫܒܐ܂ ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܗܝ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ̇ ܪܘܚܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܫܢܝܐ ܬܡܢܥܣܪܐ܂ ܘܐܝܬܝܗ
12 ܗܘܬ ܕܟܦܝܦܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ ܕܬܬܦܫܛ ܠܓܡܪ܂ ܟܕ ܚܙܝܗ̇

5 Non, dico vobis: sed nisi conversi fueritis, omnes vos † similiter
6 peribitis. Dicebat autem hanc parabolam, Ficum habebat qui-
dam plantatam in vinea sua: et venit *et* quæsivit in ea fructum, et
7 non invenit. Dixit autem ad cultorem vineæ, Ecce tres annos
venio quærens fructum in ficu hac, et non invenio: exscinde
8 eam igitur: propter quod etiam terram otiosam reddit? Ipse au-
tem respondens dicit ei, Domine mi, relinque eam etiam hunc
9 annum, donec fodero circa eam, et misero stercora. Et si qui-
dem fecerit fructum: si autem non, in futurum exscindes eam.
10 11 Erat autem docens in una ex synagogis in sabbathis. Et ecce
mulier quæ habebat spiritum infirmitatis annos octodecim: et
12 erat incurvata, et non poterat sese extendere prorsus. Quum

1 ܒܗܘ ܒܕܡܘܬܐ] In margine MSti ܗܘ ܗܟܘܬ

† similiter] Lectio marg. Itidem.

ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܩܪܗ̇ ܘܐܡܪ ܠܗ̇܂ ܐܢܬܬܐ ܫܪܝܐ ܐܢܬܝ ܡܢ
13 ܡܟܝܟܘܬܟܝ܂ ܘܣܡ ܥܠܝܗ̇ ܐܝ̈ܕܘܗܝ܆ ܘܡܚܕܐ ܐܬܬܪܝܨܬ
14 ܘܡܫܒܚܐ ܗܘܬ ܠܐܠܗܐ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ ܟܕ
ܡܬܚܡܬ ܡܛܠ ܕܒܫܒܬܐ ܐܣܝ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ⁻ܘ↙ ܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܟܢܫܐ܂ ܫܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܒܗܘܢ ܘܠܐ ܠܡܦܠܚܘ܂
ܒܗܘܢ ܗܟܝܠ ܕܐܬܘܢ ܐܬܘ ܘܐܬܐܣܘ܂ ܘܠܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ܂
15 ܥܢܐ ܠܗ ܗܟܝܠ ܗܘ ܡܪܝܐ ܘܐܡܪ܂ ܢܣ̈ܒܝ ܐܦ̈ܐ܆ ܟܠܚܕ
ܡܢܟܘܢ ܒܫܒܬܐ܃ ܠܐ ܫܪܐ ܠܬܘܪܐ ܕܝܠܗ ܐܘ ܠܚܡܪܐ ܡܢ
16 ܐܘܪܝܐ ܘܡܕܒܪ ܠܡܫܩܝܘ܆ ܠܗܕܐ ܕܝܢ ܕܒܪܬܗ ܕܐܒܪܗܡ
ܐܝܬܝܗ̇܆ ܠܗ̇ ܕܐܣܪܗ̇ ܣܛܢܐ ܗܐ ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܫ̈ܢܝܢ܆ ܠܐ
17 ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܬܫܬܪܐ ܡܢ ܐܣܘܪܐ ܗܢܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ܆ ܘܟܕ
ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܒܗܬܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ
ܠܘܩܒܠܗ܂ [1]ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܚܕܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ

vidiſſet eam autem Jeſus, advocavit eam, et dixit ei, Mulier, ſo-
13 luta es ab infirmitate tua. Et poſuit ſuper eam manus ſuas, et
14 ſtatim erecta eſt, et glorificabat Deum. Reſpondit autem princeps
ſynagogæ, indignans quia ſabbatho ſanaſſet Jeſus, ⁻ et ↙ dicebat
turbæ, Sex dies ſunt in quibus oportet operari: in his igitur
15 venite *et* ſanemini, et non die ſabbathi. Reſpondit ei igitur Do-
minus et dixit, Hypocritæ, unuſquiſque ex vobis in ſabbatho
nonne ſolvit bovem ſuum, aut aſinum a præſepi, et abducens
16 præbet potum? Hanc autem, quæ filia Abrahami eſt, quam
vinxit ſatanas ecce octodecim annos, non oportebat ſolvi a vinculo
17 hoc die ſabbathi? Et quum hæc diceret, erubeſcebant omnes
qui ſtabant contra eum: † et tota turba gaudebat ſuper omnibus

1 ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ] In margine MSti ܥܡܐ (ܘܟܠܗ)

† et tota turba] Lectio marg. (et totus) Populus.

18 ܒܡܫܒ̈ܚܬܐ ܕܢܦܩ̈ܢ ܗܘ̈ܝ ܗܘܘ ܡܢܗ ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘܐ [1]ܕܐܝܟ
ܠܡܢܐ ܕܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܠܡܢܐ ܐܕܡܝܗ̇.
19 ܕܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ܂ ܗܝ ܕܟܕ ܢܣܒܗ̇ ܒܪܢܫܐ
ܐܪܡܝܗ̇ ܒܓܢܬܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܪܒܬ ܘܗܘܬ ܠܐܝܠܢܐ ܪܒܐ܂
20 ܘܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܩܢ̈ܝ ܒܣܘ̈ܟܘܗܝ ܀ ˉܘܬܘܒ ܐܡܪ܂ ܠܡܢܐ
21 ܐܕܡܝܗ̇ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܕܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܠܚܡܝܪܐ. ܠܗܘ
ܕܟܕ ܢܣܒܬܗ ܐܢܬܬܐ ܛܡܪܬܗ ܒܬܠܬܐ ܣ̈ܐܝܢ ܕܩܡܚܐ܂ ܥܕܡܐ
22 ܕܚܡܥ ܟܠܗ ܀ ܘܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܒܡܕ̈ܝܢܬܐ ܘܒܩܘܪ̈ܝܐ ܟܕ
23 ܡܠܦ ܘܡܪܕܝܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܢܫ
ܠܗ. ܡܪܝܐ܂ ܐܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܡܬܦܪܩܝܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
24 ܠܗܘܢ. ܐܬܟܬܫܘ ܠܡܥܠ ܒܬܪܥܐ ܐܠܝܨܐ. ܡܛܠ ܕܣܓܝ̈ܐܐ
25 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܢܒܥܘܢ ܠܡܥܠ ܘܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܀ [2]ܡܢ ܐܡܬܝ

18 gloriosis † *rebus* quæ factæ erant ab eo. Dicebat ‡ autem, Cui
19 simile est regnum Dei, et cui assimilabo illud? Simile est grano
sinapis, quod quum accepisset homo, jecit ipsum in hortum suum:
et crevit, et factum est in arborem magnam, et volucres cœli nidulatæ
20 sunt in ramis ejus. ˉEt ✓ iterum dixit, Cui assimilabo regnum Dei?
21 Simile est fermento, quod, quum accepisset mulier, abscondit in
22 tria sata farinæ, donec fermentaretur tota. Et circuibat per urbes
23 et vicos docens, et iter faciens Hierosolymam. Dixit autem quidam ei, Domine, si pauci sunt qui servantur? Ipse autem dixit
24 ad eos, Contendite intrare per portam angustam: quia multi, dico
25 vobis, quærent intrare, et non poterunt. || Ex quo surrexerit domi-

1 ܕܐܝܟ In margine MSti ܗܟܢܐ
2 ܐܡܬܝ ܕܢܩܘܡ] ܡܚܕܐ ܕܩܐܡ
† *Vide not.*
‡ autem] Lectio marg. Igitur.
|| ex quo surrexerit] Statim surgens.

ܕܢܩܘܡ ܡܪܗ ܕܒܝܬܐ ܘܢܐܚܘܕ ܠܬܪܥܐ. ܘܬܫܪܘܢ ܠܡܩܡ ܠܒܪ.
ܘܠܡܩܫ ܠܬܪܥܐ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܪܢ ܡܪܢ: ܦܬܚ
ܠܢ. ܘܗܘ ܢܥܢܐ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ: ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ
26 ܐܢܬܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ: ܐܟܠܢ ܩܕܡܝܟ ܘܐܫܬܝܢ:
27 ܘܒܫܘܩܐ ܕܝܠܢ ܐܠܦܬ. ܘܢܐܡܪ: ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܪܚܩܘ ܠܟܘܢ
28 ܡܢܝ ܟܠܟܘܢ ܦܥܠܐ ܕܥܘܠܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ
ܕܫܢܐ: ܐܡܬܝ ܕܬܚܙܘܢ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܐܝܣܚܩ ܘܠܝܥܩܘܒ
ܘܠܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܡܦܩܝܢ
29 ܐܢܬܘܢ ܠܒܪ. ܘܢܐܬܘܢ ܡܢ ܡܕ̈ܢܚܐ ܘܡܥܪ̈ܒܐ ܘܓܪܒܝܐ
30 ܘܬܝܡܢܐ: ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܐܚܪ̈ܝܐ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ: ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ ܐܝܠܝܢ
31 ܕܗܘܘܢ ܐܚܪ̈ܝܐ܀ ܒܗ ܒܗܘ [1] ܝܘܡܐ: ܩܪܒܘ ܐܢܫܝܢ ܦܪ̈ܝܫܐ

nus domus, et clauserit ostium, et cœperitis stare foris, et pulsare
ostium, dicentes, Domine, Domine, aperi nobis: et respondens
26 dicet vobis, Non novi vos unde estis. Tunc incipietis dicere,
Comedimus coram te, et bibimus, et in plateis nostris docuisti.
27 Et dicet, Dico vobis, Non novi vos unde estis: discedite a me
28 omnes vos operarii iniquitatis. Ibi erit fletus et stridor denti-
um, quum videritis Abrahamum, et Isaacum, et Jacobum, et
29 omnes prophetas in regno Dei, vos autem ejectos foras. Et ve-
nient ab Orientibus, et Occidentibus, et Aquilone, et Austro, et
30 accumbent in regno Dei. Et ecce, sunt ultimi qui erunt primi,
31 et sunt primi qui erunt ultimi. In ipso † die accesserunt quidam

1 ܝܘܡܐ] In margine MSti ܫܥܬܐ

† die] Lectio marg. Hora.

ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܦܘܩ ܘܐܙܠ ܡܢ ܗܪܟܐ. ܡܛܠ ܕܗܪܘܕܝܣ
32 ܨܒܐ ܠܡܩܛܠܟ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܬܥܠܐ
ܗܢܐ. ܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝܘܐ ܘܐܣܝܘܬܐ ܡܫܡܠܐ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ
33 ܘܡܚܪ. ܘܠܗܘ ܠܬܠܝܬܝܐ ܡܫܬܡܠܐ ܐܢܐ. ܒܪܡ
ܙܕܩ ܠܝ ܕܝܘܡܢܐ ܘܡܚܪ ܘܠܗܘ ܕܒܬܪܗ ܐܙܠ. ܡܛܠ
34 ܕܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܢܒܝܐ ܢܐܒܕ ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ∴ ܐܘܪܫܠܡ
ܐܘܪܫܠܡ. ܗܝ ܩܛܠܬ ܠܢܒܝܐ ܘܪܓܡܐ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܫܠܝܚܝܢ ܠܘܬܗ. ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫܘ
ܠܒܢܝܟܝ. ܐܝܟ ܕܬܪܢܓܠܬܐ ܟܢܫܐ ܠܦܪ̈ܘܓܝܗ ܕܬܚܝܬ
35 ܓܦܝܗ̈. ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ. ܗܐ ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܟܘܢ
ܕܝܠܟܘܢ ܚܪܒܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܥܕܡܐ
ܕܬܐܬܐ ⁻ ܝܘܡܐ ܕܬܐܡܪܘܢ. ܡܒܪܟ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ
1 ܕܡܪܝܐ ∴ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ ܕܐܢܫ ܡܢ ܪ̈ܫܢܐ CAP. XIV.
ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܟܠ ܠܚܡܐ. ܘܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܗܘܘ

Pharifæi, dicentes ei, Exi, et abi hinc: quia Herodes vult
32 occidere te. Et dixit iis, Ite, dicite vulpi illi, Ecce ejicio dæ-
monia, et fanationes perficio hodie et cras, et tertio *die* con-
33 fummor. Veruntamen oportet me hodie et cras, et fequenti
proficifci: quia non poteft fieri ut propheta pereat extra Hierofo-
34 lymam. Hierofolyma, Hierofolyma, occidens prophetas, et la-
pidans eos qui miffi funt ad eam, quoties volui congregare filios
tuos quemadmodum gallina congregat pullos fuos fub alas fuas,
35 et non voluiftis? Ecce relinquitur vobis domus veftra deferta.
Dico autem vobis, quod non videbitis me, donec venerit ⁻ dies ✓
1 quum dicetis, Benedictus eft is qui venit in nomine Domini. Et CAP. XIV.
factum eft, quum veniret in domum cujufdam ex Principibus
Pharifæorum fabbbatho ad comedendum panem, et ipfi erant

ܕܢܛܪܝܢ ܠܗ ⁘ ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܐܢܫ ܕܚܒܝܫ ܗܘܐ ܡ̈ܝܐ ܐܝܬ 2
ܗܘܐ ܩܕܡܘܗܝ ⁘ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܘܬ ܢܡܘܣܝ̈ܩܐ 3
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܢ ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܣܝܘ ⁜ ܐܘ ܠܐ ✓.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܩܘ. ܘܟܕ ܐܚܕܗ ܐܣܝܗ ܘܫܪܝܗ. ܘܥܢܐ 5 4
ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܒܪܐ ܐܘ ܬܘܪܐ ܢܦܠ
ܒܒܐܪܐ܆ ܘܠܐ ܡܚܕܐ ܢܣܩ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ.
ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܦܢܝܘ ܠܗ ܠܘܬ ܗܠܝܢ ⁘ ܐܡܪ ܗܘܐ 7 6
ܕܝܢ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ ܡܬܠܐ܆ ܟܕ ܟܠܐ ܕܐܝܟܢܐ ܠܡܫܟ̈ܒܐ
ܩܕ̈ܡܝܐ ܓܒܝܢ ܗܘܘ. ܟܕ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ܆ ܐܡܬܝ 8
ܕܡܬܩܪܐ ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܫ ܠܡܫܬܘܬܐ܆ ܠܐ ܬܣܬܡܟ ܒܪܝܫ ܡܣܡܟܐ
ܕܠܡܐ ܡܝܩܪ ܡܢܟ ܢܗܘܐ ܩܪܐ ܡܢܗ. ܘܟܕ 9
ܐܬܐ ܗܘ ܕܠܟ ܘܠܗ ܩܪܐ܆ ܢܐܡܪ ܠܟ ܗܒ ܠܗܢܐ ܕܘܟܬܐ܆
ܘܗܝܕܝܢ ܬܫܪܐ ܒܒܗܬܬܐ ܕܘܟܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܠܡܐܚܕ.

obſervantes eum. Et ecce homo quidam hydropicus erat ante 2
illum. Et reſpondens Jeſus dixit ad Legiſperitos et Phariſæos, 3
dicens, Si licet ſabbatho ſanare ⁜ an non ✓? Ipſi autem tacuerunt. 4
Et quum apprehendiſſet eum, ſanavit eum, et dimiſit eum. Et 5
reſpondens dixit ad eos, Cujus ex vobis filius aut bos cadet in
puteum, et non ſtatim hauriens extrahet eum die ſabbathi? Et 6
non potuerunt reſpondere ei ad hæc. Dicebat autem ad eos qui 7
vocati erant parabolam, † prohibens quomodo accubitus primos
eligerent, dicens ad eos, Quum vocatus fueris ab aliquo ad nup- 8
tias, ne accumbas in primo accubitu, ne honoratior te ſit vocatus
ab illo: Et veniens ille qui te et illum vocavit, dicat tibi, Da 9
huic locum: et tunc incipias cum pudore locum ultimum obtinere.

† prohibens] *Vide not.*

10 ܐܠܐ ܐܡܬܝ ܕܐܬܩܪܝܬ܆ ܙܠ ܐܣܬܡܟ ܒܫܘܠܡܐ ܐܚܪܝܐ.
ܐܝܟܢܐ ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܗܘ ܕܩܪܝܟ ܢܐܡܪ ܠܟ܆ ܪ̈ܚܡܝ܆ ܐܬܥܠܐ
ܠܥܠ ܡܢܗ. ܗܝܕܝܢ ܬܗܘܐ ܠܟ ܫܘܒܚܐ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ
11 ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܟ܀ ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܡܪܡܪܡ ܗܘ ܠܗ
12 ܢܬܡܟܟ. ܘܗܘ ܕܡܡܟܟ ܗܘ ܠܗ ܢܬܪܡܪܡ ـ ܐܡܪ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܘ ܕܩܪܝܗܝ. ܐܡܬܝ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܫܪܘܬܐ
ܐܘ ܚܫܡܝܬܐ܆ ܠܐ ܬܩܪܐ ܠܪ̈ܚܡܝܟ. ܘܠܐ ܠܐܚ̈ܝܟ. ܘܠܐ
ܠܐܚܝܢܝܟ. ܘܠܐ ܠܫ̈ܒܒܝܟ ܥܬܝܪ̈ܐ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܚܠܦܘܢ
13 ܢܩܪܘܢ ܠܟ܆ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܦܘܪܥܢܐ. ܐܠܐ ܐܡܬܝ ܕܥܒܕ ܐܢܬ
ܡܫܬܘܬܐ܆ ܩܪܝ ܠܡܣ̈ܟܢܐ. ܠܡܫ̈ܚܩܐ. ܠܚ̈ܓܝܪܐ.
14 ܠܣ̈ܡܝܐ. ܘܛܘܒܢܐ ܬܗܘܐ܆ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ
15 ܕܢܦܪܥܘܢ. ܢܬܦܪܥ ܠܟ ܓܝܪ ܒܩܝܡܬܐ ܕܙܕ̈ܝܩܐ. ܟܕ
ܫܡܥ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܡܪ ܠܗ.

10 Sed quum vocatus fueris, vade, accumbe in loco ultimo, ut quum
venerit ille qui vocavit te, dicat tibi, Amice mi, ascende superi-
us: tunc erit tibi gloria coram omnibus qui accumbunt tecum.
11 Quia omnis qui extulerit seipsum, deprimetur; et qui depresserit
12 seipsum, extolletur. Dicebat autem etiam illi qui vocaverat eum,
Quum facis prandium aut cœnam, ne vocaveris amicos tuos, ne-
que fratres tuos, neque cognatos tuos, neque vicinos tuos divites:
13 ne forte etiam ipsi vicissim vocent te, et fiat tibi retributio. Sed
quum facis convivium, voca pauperes, afflictos, claudos, cæcos.
14 Et beatus eris; quia non est iis quod retribuant tibi: retribuetur
15 enim tibi in resurrectione justorum. Quum audivisset autem

ܛܘܒܘܗܝ ܗܘ[1] ܕܢܐܟܘܠ ܠܚܡܐ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܀ ܗܘ 16
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܥܒܕ ܚܫܡܝܬܐ ܪܒܬܐ ܀ ܘܩܪܐ
ܠܣܓܝܐܐ. ܘܫܕܪ ܠܥܒܕܗ ܒܥܕܢܐ ܕܚܫܡܝܬܐ 17
ܠܡܐܡܪ ܠܩܪܝܐ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ܀ ܬܘ. ܡܛܠ ܕܗܐ ܗܫܐ ܟܒܪ
ܡܛܝ̈ܒܢ ܐܢܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܘܫܪܝܘ ܡܢ ܚܕܐ ܠܡܫܬܐܠܘ 18
ܟܠܗܘܢ. ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ܀ ܐܓܘܪܣܐ ܙܒܢܬ. ܘܐܝܬ
ܠܝ ܐܢܢܩܐ ܠܡܦܩ ܘܠܡܚܙܝܗ. ܡܬܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ
ܫܒܘܩܝܢܝ ܕܡܫܬܐܠ ܐܢܐ ܀ ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ. ܚܡܫܐ ܙܘ̈ܓܐ ܬܘ̈ܪܐ 19
ܙܒܢܬ܀ ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܡܒܩܐ ܐܢܘܢ. ܡܬܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܫܒܘܩܝܢܝ
ܕܡܫܬܐܠ ܐܢܐ ܀ ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ. ܐܢܬܬܐ ܢܣܒܬ܀ ܘܡܛܠܗܕܐ 20
ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܐܬܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܗܘ ܥܒܕܐ܀ ܐܘܕܥ ܠܡܪܐ 21
ܕܝܠܗ ܗܠܝܢ. ܗܝܕܝܢ ܪܓܙ ܗܘ ܡܪܐ ܒܝܬܐ܀ ܐܡܪ
ܠܥܒܕܐ ܕܝܠܗ. ܦܘܩ ܒܥܓܠ ܠܦܠܛܝ̈ܐ ܘܠܫܒܝ̈ܠܐ ܕܡܕܝܢܬܐ܀

quidam ex accumbentibus hæc, dixit ei, Beatus † ille qui come-
det panem in regno Dei. Ipſe autem dixit ei, Homo quidam 16
fecit cœnam magnam, et vocavit multos. Et miſit ſervum ſuum 17
tempore cœnæ dicere iis qui vocati erant, Venite, quia ecce jam
parata ſunt omnia. Et cœperunt ab uno ſe excuſare omnes. 18
Primus dixit ei, Agrum emi, et habeo neceſſe exire, et videre eum:
rogo te, permitte mihi ut ſim excuſatus. Et alius dixit, Quin- 19
que juga boum emi, et abeo probare ea: rogo te, permitte mihi
ut ſim excuſatus. Et alius dixit, Uxorem duxi, et propter hoc 20
non poſſum venire. Et quum veniſſet ille ſervus, nunciavit do- 21
mino ſuo hæc. Tunc iratus dominus domus dixit ſervo ſuo, Exi
cito in plateas et vicos urbis, et pauperes, et afflictos, et cæcos,

1 ܕ ܗܘ] In margine MSti ܐܝܢܐ (ܗܘ)
† ille qui] Lectio marg. Quicunque.

ܘܡܣܟ̈ܢܐ ܘܡܫ̈ܚܠܦܐ ܘܡܚܝ̈ܠܐ ܘܥܘ̈ܝܪܐ ܐܥܠ ܠܗܪܟܐ.
22 ܘܐܡܪ ܗܘ ܥܒܕܐ. ܡܪܝ. ܗܘܐ[1] ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ. ܘܬܘܒ ܐܝܬ ܐܬܪܐ
23 ܐܬܪ. ܘܐܡܪ ܡܪܐ ܠܥܒܕܐ. ܦܘܩ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ ܘܡܫܟ̈ܢܐ:
24 ܘܐܠܘܨ ܕܢܥܠܘܢ. ܕܢܬܡܠܐ ܒܝܬܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܓܒܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܩܪ̈ܝܢ ܗܘܘ. ܢܛܥܡ
25 ܡܢ[2] ܚܫܡܝܬܐ ܕܝܠܝ: ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܕܝܢ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ:
26 ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܬܐ ܠܘܬܝ: ܘܠܐ ܣܢܐ
ܠܐܒܐ ܕܝܠܗ ܘܠܐܡܐ ܘܠܐܢܬܬܐ ܘܠܒܢ̈ܝܐ ܘܠܐܚ̈ܐ ܘܠܐܚ̈ܘܬܐ: ܬܘܒ
ܕܝܢ ܐܦ ܠܢܦܫܗ ܕܝܠܗ: ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܗܘܐ ܠܝ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܝ.
27 ܘܡܢ ܕܠܐ ܫܩܠ ܙܩܝܦܐ ܕܝܠܗ ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ: ܠܐ ܡܫܟܚ
28 ܠܡܗܘܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܝ: ܡܢܘ ܓܝܪ ܡܢܟܘܢ ܗܘ ܕܨܒܐ
ܠܡܒܢܐ ܡܓܕܠܐ. ܠܐ ܩܕܡܐܝܬ ܝܬܒ ܘܚܫܒ ܢܦܩܬܗ

22 et claudos introducito huc. Et dixit ſervus, Domine mi, † fac-
23 tum eſt ſicut præcepiſti, et adhuc locus eſt. Et dixit dominus ad
ſervum, Exi in vias et ſepes, et coge intrare, ut impleatur domus
24 mea. Dico enim vobis, quod nemo ex viris illis qui vocati ſunt,
25 guſtabit ‡ de cœna mea. Ibant cum eo autem turbæ multæ: et
26 quum converſus eſſet, dixit ad eos: Si quis venit ad me, et non
odit patrem ſuum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et
ſorores, adhuc autem etiam animam ſuam, non poteſt eſſe diſci-
27 pulus meus. Et quiſquis non portat crucem ſuam, et venit poſt
28 me, non poteſt eſſe diſcipulus meus. Quis eſt enim ex vobis, qui
volens turrim ædificare, non prius ſedet *et* computat ſumptum,

1 ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ] In margine MSti (ܗܘܐ) ܗܝ (ܕܦܩܕܬ)

2 ܡܢ ܚܫܡܝܬܐ ܕܝܠܝ] ܠ(ܚܫܡܝܬܐ ܕܝܠܝ)

† factum eſt ſicut præcepiſti] Lectio marg. (factum eſt) Quod (præcepiſti)

‡ de cœna mea] Cœnam (meam)

ܢܦܩܬܗ܆ ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܗܢܝܢ ܕܠܫܘܡܠܝܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܡܐ 29
ܟܕ ܗܘ ܢܣܝܡ ܫܬܐܣܬܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܫܠܡܘ܂ ܟܠܗܘܢ
ܗܢܘܢ ܕܚܙܝܢ ܢܫܪܘܢ ܠܡܓܚܟܘ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܗܢܐ ܒܪܢܫܐ 30
ܫܪܝ ܠܡܒܢܝܘ ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܠܡܫܠܡܘ܀ ܐܘ ܐܝܢܘ ܡܠܟܐ ܕܐܙܠ 31
ܐܝܟ ܠܡܬܪܡܝܘ ܥܡ ܡܠܟܐ ܐܚܪܢܐ ܒܩܪܒܐ܂ ܠܐ ܝܬܒ ܩܕܡܝܬ
ܡܬܚܫܒ܆ ܐܢ ܡܫܟܚ ܗܘ ܕܒܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܠܡܐܪܥܗ܀
ܠܗܘ ܕܒܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܐܬܐ ܥܠܘܗܝ܂ ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܥܕ 32
ܒܪܚܝܩܘܬܐ ܕܝܠܗ ¯ ܡܢܗ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܐܝܙܓܕܘܬܐ ܡܫܕܪ ܘܡܬܒܥܐ
ܗܠܝܢ ܕܠܫܠܡܐ܀ ܗܟܢܐ ܗܟܝܠ ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ܂ ܗܘ ܕܠܐ 33
ܦܪܩ ܒܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ܂ ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܗܘܐ
ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܝ܀ ܛܒܐ ܗܘ ܡܠܚܐ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܢܦܟܗ 34
ܒܡܢܐ ܢܬܬܒܠ܂ ܘܠܐ ܠܐܪܥܐ ܘܠܐ ܠܙܒܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܬܩܢܐ܂ 35
ܠܒܪ ܫܕܝܢ ܠܗ܂ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ
CAP. XV. ܢܫܡܥ܀ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܕܡܬܩܪܒܝܢ ܠܗ ܟܠܗܘܢ 1

ſi habeat quæ ad *ejus* perfectionem *requiruntur*? Ne forte, quum 29
ipſe poſuerit fundamentum, et non potuerit perficere, omnes
videntes incipiant illudere ei, Dicentes, Quia hic homo cœpit 30
ædificare, et non potuit perficere. Aut quis rex proficiſcens injicere 31
ſe cum rege alio in bellum, non ſedens prius cogitat, ſi ſit potens
cum decem millibus occurrere ei qui cum viginti millibus venit
contra ipſum? Si autem non, dum adhuc longe ¯ ab eo ✓ eſt, 32
legationem mittit, et rogat ea quæ ad pacem *ſpectant*. Sic igitur 33
unuſquiſque ex vobis, qui non abnegat omnia quæ habet, non
poteſt eſſe diſcipulus meus. Bonus eſt ſal, ſi autem ſal infatuatus 34
fuerit, quo condietur? Neque ad terram, neque ad ſterquilinium 35
eſt appoſitus: foras abjiciunt ipſum. Qui habet aures ad audi-
CAP. XV. endum, audiat. Erant autem accedentes ad eum omnes publicani 1

CAP. XV.

2 ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܕܢܫܡܥܘܢܗ܂ ܘܡܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܦܪܝܫܐ
ܘܣܦܪܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܗܢܐ ܠܚܛܝܐ ܡܩܒܠ ܘܐܟܠ ܥܡܗܘܢ܀
4 3 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܡܢܘ ܒܪܢܫܐ
ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܐ ܥܪ̈ܒܐ܂ ܘܟܕ ܢܘܒܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ܂
ܠܐ ܫܒܩ ܠܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܒܡܕܒܪܐ܂ ܘܐܙܠ ܒܬܪ ܗܘ
5 ܕܐܒܕ܂ ܥܕܡܐ ܕܢܫܟܚܝܘܗܝ. ܘܡܐ ܕܐܫܟܚܗ܂ ܫܩܠ ܥܠ
6 ܟܬܦ̈ܬܗ ܟܕ ܚܕܐ. ܘܡܐ ܕܐܬܐ ܠܒܝܬܐ܂ ܩܪܐ ܐܟܚܕܐ
ܠܪ̈ܚܡܘܗܝ ܘܠܫ̈ܒܒܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܚܕܘ ܥܡܝ܂
7 ܡܛܠ ܕܐܫܟܚܬ ܠܥܪܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܐܒܝܕ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܕܚܕܐ ܥܠܝܗ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܗܟܢܐ ܚܕܘܬܐ ܬܗܘܐ
ܒܫܡܝܐ ܥܠ ܚܕ ܚܛܝܐ ܕܬܐܒ. ܐܘ ܥܠ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ
ܙܕ̈ܝܩܐ܂ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܐ ܥܠ
8 ܬܝܒܘܬܐ܀ ܐܘ ܡܢܐ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܙܘܙܐ ܥܣܪܐ܂

2 e peccatores, ut audirent eum. Et murmurabant Pharisæi et
Scribæ, dicentes, Quia hic peccatores recipit, et comedit cum
3 4 iis. Dixit autem ad eos parabolam hanc, dicens, Quis est homo
ex vobis, qui habet centum oves, et quum perdiderit unam ex iis,
nonne relinquit nonaginta et novem in deserto, et abit post per-
5 ditam, donec inveniat eam? Et quum invenerit, imponit in hu-
6 meros suos gaudens. Et quum venerit domum, convocat ami-
cos suos, et vicinos suos, dicens iis, Gaudete mecum, quia inveni
7 ovem meam perditam. Dico vobis, quod gaudet super ea magis:
sic gaudium erit in cœlo super uno peccatore resipiscente, *magis*
quam super nonaginta novem justis, qui non habent opus resipi-
8 scentia. Aut quæ est mulier quæ habet drachmas decem, et si

* δραχμην

ܐܢ ܬܘܒܕ* ܙܘܙܐ ܚܕ. ܠܐ ܡܢܗܪܐ ܫܪܓܐ ܘܡܟܢܫܐ ܒܝܬܐ:
9 ܘܒܥܝܐ ܚܦܝܛܐܝܬ ܥܕܡܐ ܕܬܫܟܚܝܘܗܝ. ܘܟܕ ܐܫܟܚܬܗ:
ܩܪܝܐ ܠܪܚܡܬܐ ܘܠܫܒܒܬܐ ܟܕ ܐܡܪܐ: ܚܕܝܝܢ ܥܡܝ:
10 ܡܛܠ ܕܐܫܟܚܬ ܠܙܘܙܐ ܗܘ ܕܐܘܒܕܬ: ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܚܕܘܬܐ ܗܘܬ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ: ܥܠ ܚܕ ܚܛܝܐ
11 ܕܬܝܒ: ܐܡܪ ܕܝܢ: ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܬܪܝܢ
12 ܒܢܝܐ: ܘܐܡܪ ܗܘ ܙܥܘܪܐ ܡܢܗܘܢ ܠܐܒܘܗܝ. ܐܒܝ ܗܒ ܠܝ
ܡܢܬܐ ܕܡܛܝܐ ܠܝ ܡܢ * ܩܢܝܢܐ ܕܝܠܟ ✓. ܘܦܠܓ ܠܗܘܢ

* της ουσιας

13 ܩܢܝܢܗ. ܘܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܠܐ ܣܓܝܐܐ: ܟܕ ܟܢܫ ܟܠ
ܡܕܡ ܗܘ ܒܪܗ ܙܥܘܪܐ. ܫܢܝ ܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ. ܘܬܡܢ
14 ܒܕܪ ܩܢܝܢܗ. ܟܕ ܚܝܐ ܒܐܣܘܛܘܬܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܓܡܪ ܟܠ ܡܕܡ. ܗܘܐ
ܟܦܢܐ ܩܫܝܐ ܒܐܬܪܐ ܗܘ. ܘܗܘ ܫܪܝ
15 ܗܘܐ ܠܡܬܚܣܪܘ. ܘܐܙܠ ܢܩܦ ܠܚܕ ܡܢ ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ

perdiderit drachmam unam, nonne accendit lucernam, et everrit
domum, et quærit diligenter, donec inveniat eam? Et quum 9
invenerit, convocat amicas et vicinas, dicens, Gaudete mecum,
quia inveni drachmam quam perdideram. Sic dico vobis, quod 10
gaudium eſt coram angelis Dei, ſuper uno peccatore reſipiſcente.
Dixit autem, Homo quidam habebat duos filios: Et dixit junior 11 12
eorum patri, Pater mi, da mihi portionem quæ contigit mihi ex
ſubſtantia ⁜ tua ✓. Et diviſit iis poſſeſſionem ſuam. Et poſt dies 13
non multos, quum congregaſſet omnia filius junior, peregre pro-
fectus eſt in regionem longinquam, et ibi diſſipavit ſubſtantiam
ſuam, vivens profuſe. Quum conſumpſiſſet autem omnia, facta 14
eſt fames valida in regione illa: et ipſe incipiebat indigere. Et 15
abiit *et* adhæſit uni ex incolis civitatis loci illius: et miſit eum in

[illegible]
16 [illegible] * κερατίων
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]

16 agrum suum pascere porcos. Et desiderabat implere ventrem
suum de siliquis quas comedebant porci: et nemo dabat ei.
17 Quum autem venisset ad seipsum, dixit, Quot mercenarii patris
18 mei abundant panibus, ego autem fame hic pereo? Surgam, et
ibo ad patrem meum, et dicam ei, Pater mi, peccavi in cœlum,
19 et contra te, Et non amplius dignus sum vocari filius tuus, fac
20 me sicut unum ex mercenariis tuis. Et surrexit *et* venit ad
patrem suum. Quum autem adhuc longe abesset, vidit eum pater
ejus, et misericordia motus est; et accurrit et cecidit super collum
21 ejus, et osculatus est eum. Dixit autem ei filius, Pater mi, pec-
cavi in cœlum et coram te, et non amplius sum dignus vocari
22 filius tuus: fac me sicut unum ex mercenariis tuis. Dixit autem
pater ad servos suos, Proferte ⁂ cito ✓ stolam primam, et induite

ܒܐܝܕܗ ܘܡܣܐܢܐ ܒܪ̈ܓܠܘܗܝ܂ ܘܐܝܬܘ ܬܘܪܐ ܗܘ 23
ܦܛܝܡܐ ܘܢܟܣܘܗܝ܂ ܘܢܐܟܘܠ ܘܢܬܒܣܡ܂ ܡܛܠ 24
ܕܗܢܐ ܒܪܝ ܡܝܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܚܝܐ܂
ܘܐܒܝܕܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ܂ ܘܫܪܝܘ ܠܡܬܒܣܡܘ܂
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܒܪܗ ܩܫܝܫܐ ܒܚܩܠܐ܂ ܘܟܕ ܐܬܐ ܘܐܬܩܪܒ 25
ܠܒܝܬܐ܆ ܫܡܥ ܩܠܐ ܕܙܡܪܐ ܘܕܪ̈ܩܕܐ܂ ܘܟܕ ܩܪܐ 26
ܠܚܕ ܡܢ ܛܠܝ̈ܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ܆ ܕܡܢܐ ܐܢܝܢ ܗܠܝܢ܂ ܗܘ 27
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܡܛܠ ܕܐܚܘܟ ܐܬܐ܆ ܘܢܟܣ ܐܒܘܟ
ܬܘܪܐ ܗܘ ܡܦܛܡܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܕ ܚܠܝܡ ܩܒܠܗ܂ ܪܓܙ ܕܝܢ 28
ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܥܠ܂ ܐܒܘܗܝ ܕܝܢ ܢܦܩ ܒܥܐ
ܗܘܐ ܠܗ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܐܒܘܗܝ܂ ܗܐ ܟܠܗܝܢ 29
ܗܠܝܢ ܫܢ̈ܝܐ ܦܠܚ ܐܢܐ ܠܟ ܒܥܒܕܘܬܐ܆ ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܦܘܩܕܢܟ
ܥܒܪܬ܆ ܘܠܝ ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܝܗܒܬ ܓܕܝܐ܆ ܕܥܡ ܪ̈ܚܡܝ

eum, et date annulum in manum ejus, et calceamenta in pedes
ejus: Et adducite bovem ſaginatum, et mactate eum: et come- 23
demus, et oblectabimus nos. Quia hic filius meus mortuus eſt, 24
et iterum vixit; et perditus erat, et inventus eſt: et cœperunt
oblectare ſe. Erat autem filius ejus ſenior in agro: et quum ve- 25
niret et appropinquaret domui, audivit ſymphoniam et choros:
Et quum advocaſſet unum ex pueris, interrogabat quid eſſent hæc. 26
Ipſe autem dixit ei, Frater tuus venit, et mactavit pater tuus 27
bovem ſaginatum, quia ſanum recepit eum. Iratus eſt autem, et 28
nolebat ingredi. Pater ejus igitur egreſſus rogabat eum. Ipſe 29
autem reſpondens dixit Patri, Ecce omnes hos annos ſervio tibi
ſervitutem, et nunquam mandatum tuum tranſgreſſus ſum: et
mihi nunquam dediſti hædum ut cum amicis meis oblectarem

30 ܕܝܠܝ ܐܬܒܣܡ: ܟܕ ܕܝܢ ܒܪܐ ܕܝܠܟ ܗܢܐ: ܗܘ ܕܐܒܠܥ
ܩܢܝܢܟ ܥܡ ܙܢܝ̈ܬܐ ܐܬܐ: ܕܒܚܬ ܠܗ ܬܘܪܐ ܗܘ ܡܦܛܡܐ.
31 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܝ: ܐܢܬ ܒܟܠܙܒܢ ܥܡܝ ܐܝܬܝܟ.
32 ܘܟܠܗܝܢ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܐܢܝܢ: ܠܡܬܒܣܡܘ ܕܝܢ
ܘܠܡܚܕܐ ܘܠܐ ܗܘܐ: ܡܛܠ ܕܐܚܘܟ ܗܢܐ ܡܝܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
1 ܘܗܦܟ ܚܝܐ: ܘܐܒܝܕ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ ✣ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ CAP. XVI.
ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ: ܒܪܢܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܥܬܝܪܐ: ܗܘ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗ ܪܒ ܒܝܬܐ: ܘܗܢܐ ܐܬܐܟܠܘ ܠܗ ܩܪ̈ܨܘܗܝ. ܐܝܟ
2 ܡܢ ܕܡܒܕܪ ܩܢܝ̈ܢܘܗܝ. ܘܟܕ ܩܪܝܗ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܘ ܗܢܐ
ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܡܛܠܬܟ. ܗܒ ܡܠܬܐ ܕܪܒܘܬ ܒܝܬܐ
ܕܝܠܟ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܬܘܒ ܠܡܗܘܐ [1]ܐܝܩܘܢܘܡܐ.
3 ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘ ܒܗ ܗܘ ܐܝܩܘܢܘܡܐ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ. ܡܛܠ

30 me. Quum autem filius tuus hic, qui confumpfit poffeffionem
tuam cum meretricibus, venit, mactafti ei bovem faginatum.
31 Ipfe autem dixit ei, Fili mi, tu femper mecum es, et omnia
32 mea, tua funt. Oblectari autem nos et gaudere oportebat, quia
frater tuus hic mortuus erat, et iterum vixit; et perditus erat,
1 et inventus eft. Dicebat autem etiam ad difcipulos fuos, Homo CAP. XVI.
quidam erat dives, qui habebat difpenfatorem: et hujus delatæ
funt ad ipfum criminationes, ut qui diffiparet poffeffiones ipfius.
2 Et quum advocaffet eum, dixit ei, Quid eft hoc quod audio de
te? redde rationem difpenfationis tuæ: non enim poteris amplius
3 effe difpenfator. Dixit autem in feipfo difpenfator, Quid faciam

1. ܐܝܩܘܢܘܡܐ] In margine MSti οικονομειν ܪܒ ܒܝܬܐ

ܕܡܪܝ ܕܝܠܝ ܡܫܩܠ ܠܗ̇ ܠܪܒܝܬ ܒܝܬܘܬܐ ܡܢܝ. ܠܡܚܦܪ ܠܐ
4 ܡܫܟܚ ܐܢܐ. ܠܡܚܙܪ ܒܗܬ ܐܢܐ. ܝܕܥܬ ܡܢܐ ܐܥܒܕ. ܕܐܡܐ
ܕܡܐ ܕܢܦܩܬ ܡܢ ܪܒ ܒܝܬܘܬܐ ܢܩܒܠܘܢܢܝ ܒܒ̈ܬܐ
5 ܕܝܠܗܘܢ. ܘܩܪܐ ܠܚܕ ܚܕ ܡܢ ܚܝ̈ܒܐ ܕܡܪܗ ܕܝܠܗ.
6 ܐܡܪ ܠܗܘ ܩܕܡܝܐ. ܟܡܐ ܚܝܒ ܐܢܬ ܠܡܪܝ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܡܐܐ *ܒܬ̈ܐ ܕܡܫܚܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܣܒ ܟܬܒܐ ܕܝܠܟ. * βατους
7 ܘܬܒ ܟܬܘܒ ⁜ ܒܥܓܠ ܚܡܫܝܢ. ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܠܐܚܪܢܐ.
ܐܢܬ ܕܝܢ ܟܡܐ ܚܝܒ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܐܐ *ܟܘܪ̈ܐ ܕܚܛܐ. * κορους
8 ܘܐܡܪ ܠܗ. ܣܒ ܟܬܒܐ ܕܝܠܟ. ܘܟܬܘܒ ܬܡܢܝܢ. ܘܫܒܚ
ܡܪܝܐ ܠܪܒ ܒܝܬܘܬܐ ܕܥܘܠܐ. ܡܛܠ ܕܚܟܝܡܐܝܬ ܥܒܕ. ܡܛܠ
ܕܒ̈ܢܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܚܟܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒ̈ܢܝ ܢܘܗܪܐ
9 ܒܫܪܒܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܥܒܕܘ
ܠܟܘܢ ܪ̈ܚܡܐ ܡܢ ܡܡܘܢܐ ܕܥܘܠܐ. ܕܐܡܐ ܕܡܐ ¹ ܕܬܚܣܪܘܢ

quia dominus meus aufert diſpenſationem a me? fodere non
poſſum, mendicare erubeſco. Novi quid faciam, ut, quum diſceſ- 4
ſero a diſpenſatione, recipiant me in domos ſuas. Et quum ad- 5
vocaſſet unumquemque ex debitoribus domini ſui, dixit primo,
Quantum debes domino meo? Ille autem dixit, Centum batos 6
olei. Et dicit ei, Accipe librum tuum, et ſede *et* ſcribe ⁜ cito ✓
quinquaginta. Poſt hæc, dixit alii, Tu autem quantum debes? 7
Ille autem dixit, Centum coros tritici. Et dicit ei, Accipe librum
tuum, et ſcribe octaginta. Et laudavit dominus diſpenſatorem in- 8
juſtitiæ, quia prudenter feciſſet: quia filii ſeculi hujus prudenti-
ores quam filii lucis in generatione ſua ſunt. Et ego vobis dico, 9
Facite vobis amicos ex mammona injuſtitiæ, ut quum † defeceritis,

1 ܕܬܚܣܪܘܢ] In margine MSti ܕܢܦܘܩ

† defeceritis] Lectio marg. Defecerit.

10 ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ ܒܡܫ̈ܟܢܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܘ ܕܡܗܝܡܢܐ ܗܘ
ܒܩܠܝܠ܆ ܐܦ ܒܣܓܝ ܡܗܝܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܒܩܠܝܠ
11 ܥܘܠܐ܆ ܐܦ ܒܣܓܝ ܥܘܠܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܒܥܘܠܐ
ܡܗܝ̈ܡܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܗܘ ܫܪܝܪܐ ܡܢܘ ܠܟܘܢ
12 ܢܗܝܡܢ. ܘܐܢ ܒܢܘܟܪܝܐ ܡܗܝ̈ܡܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܕܝܠܟܘܢ
13 ܡܢܘ ܠܟܘܢ ܢܬܠ܆ ܠܐ ܐܢܫ ܒܪ̈ܒܝܬܐ ܡܨܐ ܠܬܪܝܢ ܡܪ̈ܘܬܐ
ܠܡܦܠܚ ܦܠܚܘܬܐ. ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܪܚܡ܀
ܐܘ ܠܚܕ ܢܐܚܘܕ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܒܣܐ. ܠܐ ܡܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ
14 ܠܡܦܠܚ ܦܠܚܘܬܐ ܘܠܡܡܘܢܐ܀ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܟܠܗܝܢ
ܗܠܝܢ ܐܦ ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܪ̈ܚܡܝ ܟܣܦܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ. ܘܡܒܙܚܝܢ
15 ܗܘܘ ܒܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܠܝܢ
ܕܡܙܕܕܩܝܢ ܢܦܫܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܝܕܥ
ܠܒ̈ܘܬܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܕܪܡ ܒܝܬ ܒܢ̈ܝܢܫܐ܆ ܣܢܝܐ ܗܘ
16 ܩܕܡ ܐܠܗܐ܀ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒ̈ܝܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܚܢܢ. ܡܢ ܗܝܕܝܢ

10 recipiant vos in tabernacula æterna. Qui fidelis eſt in modico,
etiam in multo fidelis eſt; et qui in modico injuſtus *eſt*, etiam in
11 multo injuſtus eſt. Si igitur in injuſto mammona fideles non
12 fuiſtis, verum quis vobis credet? Et ſi in alieno fideles non
13 fuiſtis, veſtrum quis vobis dabit? Nullus domeſticus poteſt du-
obus dominis ſervire ſervitutem: aut enim unum odio habebit, et
alterum diliget; aut unius curam habebit, et alterum contemnet.
14 Non poteſtis Deo ſervire ſervitutem et mammonæ. Audiebant
autem omnia hæc etiam Phariſæi, qui amantes argenti erant, et
15 deridebant illum. Et dixit iis, Vos eſtis illi qui juſtificant ſe-
ipſos coram hominibus, Deus autem novit corda veſtra: quia
16 quod altum inter homines, abominandum eſt coram Deo. Lex
et prophetæ uſque ad Johannem: deinde regnum Dei evangelizatur,

ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܣܬܒܪܐ. ܘܟܠܢܫ ܒܥܠܨܐ ܕܒܪ ܠܗ܀
17 ܦܫܝܩ ܕܝܢ ܕܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ܆ ܐܘ ܕܡܢ
18 ܢܡܘܣܐ ܣܪܛܐ ܚܕ ܢܦܠ܀ ܟܠ ܡܢ ܕܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ
19 ܓܐܪ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܣܒ ܫܒܝܩܬܐ ܡܢ ܒܥܠܐ ܢܣܒ ܓܐܪ܀ ܓܒܪܐ
ܕܝܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܐ ܥܬܝܪܐ. ܘܠܒܫ ܗܘܐ ܐܪܓܘܢܐ ܘܒܘܨܐ܆ ܟܠ
20 ܡܬܒܣܡ ܗܘܐ ܟܠ ܝܘܡ ܢܗܝܪܐܝܬ. ܡܣܟܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܫܡܗ ܠܥܙܪ܆ ܗܘ ܕܪܡܐ ܗܘܐ ܠܘܬ ܬܪܥܗ ܕܗܘ
21 ܟܕ ܡܠܐ ܫܘܚܢܐ܆ ܘܡܬܪܓܪܓ ܗܘܐ ܠܡܣܒܥ ܡܢ ܦܪ̈ܬܘܬܐ ܗܠܝܢ
ܕܢܦܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܦܬܘܪܗ ܕܗܘ ܥܬܝܪܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܟܠܒ̈ܐ ܐܬܝܢ
22 ܗܘܘ ܡܠܚܟܝܢ ܠܫܘ̈ܚܢܐ ܕܝܠܗ. ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܡܝܬ ܗܘ
ܡܣܟܢܐ܆ ܘܐܬܘܒܠ ܡܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܠܥܘܒܗ ܕܐܒܪܗܡ.
23 ܡܝܬ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܥܬܝܪܐ ܘܐܬܩܒܪ. ܘܒܫܝܘܠ ܟܕ ܐܪܝܡ
ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܫܘ̈ܢܩܐ܆ ܚܙܐ ܠܐܒܪܗܡ ܪܘܚܩܐ
24 ܘܠܥܙܪ ܒܥܘܒܗ ܕܝܠܗ. ܘܗܘ ܟܕ ܩܥܐ ܐܡܪ. ܐܒܝ

et omnis violentia accipit illud. Facilius autem eſt ut cœlum et 17
terra prætereant, quam ut de lege apex unus cadat. Quiſquis 18
dimittit uxorem ſuam, et ducit aliam, mœchatur: et quiſquis
dimiſſam a viro ducit, mœchatur. Homo autem quidam erat 19
dives, et induebatur purpura et byſſo, et oblectabatur ſe quotidie
ſplendide. Pauper autem quidam erat, cujus nomen Lazarus, 20
qui projectus erat ad veſtibulum ejus, ulceroſus. Et cupiebat ſa- 21
turari de micis quæ cadebant e menſa divitis: ſed etiam canes
veniebant, et lingebant ulcera ejus. Factum eſt autem ut more- 22
retur pauper, et portaretur ab angelis in ſinum Abrahami: mor-
tuus eſt autem etiam dives, et ſepultus eſt. Et in inferno, quum 23
ſuſtuliſſet oculos ſuos, quum eſſet in tormentis, vidit Abrahamum
e longinquo, et Lazarum in ſinibus ejus. Et ipſe clamans dixit, 24

ܐܒܪܗܡ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܘܫܕܪ ܠܠܥܙܪ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܨܛܒܥ
ܒܪܝܫ ܨܒܥܗ ܒܡ̈ܝܐ ܘܢܦܝܓ ܠܠܫܢܐ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܗܐ
25 ܡܫܬܢܩ ܐܢܐ ܒܫܠܗܒܝܬܐ ܗܕܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܐܒܪܗܡ.
ܒܪܝ: ܐܬܕܟܪ ܕܐܬܦܪܥܬ ܐܢܬ ܛܒ̈ܬܟ ܕܝܠܟ ܒܚ̈ܝܝܟ. ܘܠܥܙܪ
ܗܘ ܒܕܡܘܬܐ ܒܝ̈ܫܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܗܪܟܐ ܡܬܒܝܐܐ: ܐܢܬ ܕܝܢ
26 ܡܫܬܢܩ ܐܢܬ. ܘܥܡ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ: ܒܝܢܬܢ ܠܢ ܘܠܟܘܢ
ܦܚܬܐ ܪܒܐ ܡܫܪܪ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ ܕܢܥܒܪܘܢ ܡܟܐ
ܗܪܟܐ ܠܘܬܟܘܢ ܠܐ ܢܫܟܚܘܢ. ܐܦܠܐ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܬܡܢ ܠܘܬܢ
27 ܢܥܒܪܘܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ: ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ ܗܟܝܠ ܐܒܝ: ܐܝܟܢܐ
28 ܕܬܫܕܪܝܘܗܝ ܠܒܝܬܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ: ܐܝܬ ܠܝ ܓܝܪ ܚܡܫܐ
ܐܚ̈ܝܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܗܕ ܠܗܘܢ: ܕܠܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܐܬܘܢ ܠܕܘܟܬܐ
29 ܗܕܐ ܕܬܫܢܝܩܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ. ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ
30 ܘܢܒ̈ܝܐ: ܢܫܡܥܘܢ ܐܢܘܢ[1]: ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܠܐ ܐܒܝ ܐܒܪܗܡ.

Pater mi Abrahame, miferere mei, et mitte Lazarum ut intingat
extremum digiti fui in aquam et refrigeret linguam meam: quia
25 ecce crucior in flamma hac. Dixit autem ei Abrahamus, Fili
mi, recordare quod acceperis tu bona tua in vita tua, et Lazarus fi-
militer mala: nunc autem hìc confolationem accipit, tu vero cru-
26 ciaris. Et cum omnibus his, inter nos et vos profunditas magna
firmata eft, ut ii qui volunt tranfire hinc ad vos, non poffint;
27 neque etiam ii inde ad nos tranfire. Dixit autem, Rogo te
28 igitur, pater mi, ut mittas eum in domum patris mei: Habeo
enim quinque fratres, ut teftetur iis, ne et ipfi veniant in lo-
29 cum hunc tormenti. Dicit autem ei Abrahamus, Habent Mofen
30 et prophetas: audiant eos. Ipfe autem dixit, Non, pater mi

1 ܐܢܘܢ] In margine MSti ܠܗܘܢ

ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܐܙܠ ܠܘܬܗܘܢ ܢܬܬܘܒܘܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ 31
ܠܗ. ܐܢ ܠܡܘܫܐ ܘܠܢܒ̈ܝܐ ܠܐ ܫܡܥܝܢ: ܐܦܠܐ ܐܢ ܐܢܫ
CAP. XVII. ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡ ܢܬܛܦܝܣܘܢ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ 1
※ܕܝܠܗ↙. ܠܐ ܡܫܟܚܢܝܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܠܐ ܢܐܬܘܢ ܟܫ̈ܠܐ. ¹ܘܝ
ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܐܬܝܢ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܗ ܐܠܘ ܪܚܝܐ 2
ܚܡܪܝܬܐ ܬܠܐ ܗܘܐ ܒܨܘܪܗ ܘܫܕܐ ܒܝܡܐ: ܐܘ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ
ܡܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ. ܚܙܘ ܐܢܬܘܢ ܒܟܘܢ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܢܚܛܐ ܐܚܘܟ 3
ܟܐܐ ܒܗ. ܘܐܢ ܡܢ ܢܬܘܒ. ܫܒܘܩ ܠܗ܀ ܘܐܢ ܫܒܥ 4
ܙܒ̈ܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܚܛܐ ܒܟ. ܘܫܒܥ ܙܒ̈ܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܬܦܢܐ
ܠܘܬܟ: ܟܕ ܐܡܪ ܕܬܐܒ ܐܢܐ ܫܒܘܩ ܠܗ܀ ܘܐܡܪܘ 5
ܫ̈ܠܝܚܐ ܠܡܪܝܐ ܐܘܣܦ ܠܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘ ܡܪܝܐ. 6
ܐܠܘ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ: ܐܡܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܠܬܘܬܐ ܗܢܐ ܕܐܬܥܩܪ ܘܐܬܢܨܒ ܒܝܡܐ: ܘܡܫܬܡܥܐ ܗܘܬ ܠܟܘܢ܀

Abrahame: ſed ſi quis ex mortuis abierit ad eos, reſipiſcent.
Dixit autem ei, Si Moſen et prophetas non audiunt, neque ſi quis 31
CAP. XVII. ex mortuis reſurrexerit, aſſentientur. Dixit autem ad diſcipulos 1
※ſuos↙, Impoſſibile eſt ut non veniant offendicula: † væ autem
illi per quem veniunt. Utilius eſſet ei ſi mola aſinaria ſuſpenſa 2
eſſet ad collum ejus, et projiceretur in mare, quam ut offendat
unum ex minimis iſtis. Cavete vobis ipſis. Si autem peccaverit 3
frater tuus, objurga eum: et ſi quidem reſipuerit, remitte ei. Et 4
ſi ſeptem vicibus in die peccaverit contra te, et ſeptem vici-
bus in die converſus fuerit ad te, dicens, Pœnitet me, remittes
ei. Et dixerunt apoſtoli Domino, Adauge nobis fidem. Dixit au- 5
tem Dominus, Si habueritis fidem ſicut granum ſinapis, diceretis 6
moro huic, Eradicator, et plantator in mari; et obediret vobis.

1 ܘܝ ܕܝܢ] In margine MSti ܒܪܡ (ܘܝ)

† væ autem] Lectio marg. Veruntamen (væ)

7 ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܕܥܒܕܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܦܠܚ ܐܘ ܕܪܥܐ
ܡܪܥܝܬܐ ⸔. ܗܘ ܕܡܐ ܕܥܐܠ ܡܢ ܚܩܠܐ. ܐܡܪ ⁜ ܠܗ ⸔
8 ܡܚܕܐ ܥܒܘܪ ܐܣܬܡܟ. ܐܠܐ ܠܐ ⁜ ܡܝܬܪܐܝܬ ⸔ ܐܡܪ ܠܗ.
ܛܝܒ ⁜ ܠܝ ⸔ ܡܕܡ ܕܐܚܫܡ. ܘܐܣܘܪ ܚܨܝܟ ܫܡܫܝܢܝ ܥܕܡܐ
ܕܐܟܘܠ ܘܐܫܬܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܬܐܟܘܠ ܘܬܫܬܐ ܐܦ ܐܢܬ.
9 ܠܡܐ ܛܝܒܘܬܐ ܡܩܒܠ ܠܥܒܕܐ ܗܘ. ܡܛܠ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ
10 ܕܐܬܦܩܕ ܠܗ. ܠܐ ܣܒܪ ܐܢܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܦܩܕ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܘ. ܕܥܒ̈ܕܐ
ܠܐ ܚܫܚܝܢ ܐܢܚܢܢ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܕܚܝܒܝܢ ܗܘܝܢ ܠܡܥܒܕ
11 ܥܒܕܢ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܗܘ
12 ܥܒܪ ܗܘܐ ܒܡܨܥܬ ܫܡܪܝܐ ܘܓܠܝܠܐ. ܘܟܕ ܥܐܠ
ܗܘܐ ܠܚܕܐ ܩܪܝܐ. ܐܪܥܘܗܝ ܥܣܪܐ ܓܒܪ̈ܐ ܓܪ̈ܒܐ.
13 ܗܢܘܢ ܕܩܡܘ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܘܗܢܘܢ ܐܪܝܡܘ ܩܠܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ.
14 ܝܫܘܥ ܡܪܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܐܢܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

7 Quis eſt autem ex vobis qui ſervum habet arantem, aut paſcen-
tem ⁻gregem ↙, qui poſtquam ingreſſus ſit ex agro, dicat ⁜ ei ↙
8 ſtatim, Tranſi, accumbe? Sed non ⁜ magis ↙ dicit ei, Para
⁜ mihi ↙ quod cœnem, et accinge lumbos tuos *et* miniſtra
mihi, donec comedero et bibero; et poſtea comedes et bibes tu.
9 Num gratiam habet ſervo illi, quia fecit ea quæ præcepta fuerunt?
10 non puto. Sic etiam vos, quum feceritis omnia quæ præcepta
ſunt vobis, dicite, Servi inutiles ſumus: quia id quod debuimus
11 facere, fecimus. Et factum eſt, quum proficiſceretur Hieroſoly-
12 mam, et ipſe tranſibat per medium Samariæ et Galilææ. Et
quum ingrederetur vicum quendam, occurrerunt ei decem viri
13 leproſi, qui ſteterunt procul. Et ipſi ſuſtulerunt vocem, dicentes,
14 Jeſu Domine noſter, miſerere noſtri. Et quum vidiſſet *eos*, dixit

ܠܗܘܢ ܐܚܘܘ ܠܟܘܢ ܠܟܗܢܐ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܐܬܕܟܝܘ.
15 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܐܣܝ܇ ܗܦܟ ܟܕ ܥܡ ܩܠܐ ܪܒܐ
16 ܡܫܒܚ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܦܪܨܘܦܗ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܇
17 ܟܕ ܡܘܕܐ ܠܗ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܫܡܪܝܐ. ܥܢܐ ܕܝܢ
ܗܘ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܠܐ ܥܣܪܬܗܘܢ ܗܢܘܢ ܐܬܕܟܝܘ܇ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
18 ܬܫܥܐ܇ ܐܝܟܐ ܠܐ ܐܫܬܟܚܘ ܕܗܦܟܘ ܠܡܬܠ ܬܫܒܘܚܬܐ
19 ܠܐܠܗܐ܇ ܐܠܐ ܐܢ ܐܚܪܝܐ ܓܢܣܐ ܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ܇ ܩܘܡ
20 ܙܠ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܐܫܬܐܠ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ܇
ܐܡܬܝ ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܇ ܦܢܝ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܠܐ
21 ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡ ܢܛܘܪܬܐ. ܐܦܠܐ ܐܡܪܝܢ ܕܗܐ ܗܪܟܐ
ܐܘ ܗܐ ܠܗܠ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܝܢܬܟܘܢ
22 ܐܝܬܝܗ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ. ܢܐܬܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
ܐܡܬܝ ܕܬܪܓܪܓܘܢ ܚܕ ܡܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
23 ܠܡܚܙܐ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢ܀ ܘ ⁼ ܐܢ ✓ ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܗܪܟܐ ܐܘ ܗܐ

iis, Ite, oſtendite voſipſos Sacerdotibus. Et factum eſt dum
irent, mundati ſunt. Unus autem ex iis, quum vidiſſet quod 15
ſanatus eſſet, reverſus eſt, cum voce magna glorificans Deum.
Et cecidit in faciem ſuam ad pedes ejus, gratias agens ei: et ipſe 16
erat Samaritanus. Reſpondens autem Jeſus dixit, Nonne decem 17
illi mundati ſunt? illi autem novem, ubi *ſunt?* Non inventi 18
ſunt qui redierint dare gloriam Deo, niſi alienigena hic. Et dixit 19
ei, Surge, abi: fides tua ſervavit te. Quum autem interrogatus 20
eſſet a Phariſæis quando venit regnum Dei; reſpondit iis, et
dixit, Non venit regnum Dei cum obſervatione. Neque dicent, 21
Ecce hic, aut ecce illic: ecce enim regnum Dei intra vos eſt. Dixit
autem ad diſcipulos ſuos, Venient dies quum deſiderabitis unum ex 22
diebus Filii hominis videre, et non videbitis. Et ⁼ ſi ✓ dixerint, 23

ܬܡܢ ⁜ ܡܫܝܚܐ. ¹ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ ܘܐܦܠܐ ܬܪܕܦܘܢ ܀ ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ
24 ܕܒܪܩܐ ܒܪܩ ܡܢ ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ: ܠܬܚܝܬ ܫܡܝܐ ܡܢܗܪ܀
25 ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܝܘܡܐ ܕܝܠܗ ܀ ܩܕܡܝܬ ܕܝܢ
²ܙܕܩ ܠܗ ܣܓܝܐܬܐ ܠܡܚܫ ܘܠܡܣܬܠܝܘ ܡܢ ܕܪܐ ܗܢܐ ܀
26 ܘܐܝܟܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ ܕܢܘܚ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ³ܒܝܘܡܬܐ
27 ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܀ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ܀ ܢܫ̈ܐ ܢܣܒܝܢ ܗܘܘ
ܘܡܬܝܗܒܢ ܗܘܝ܀ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܥܠ ܢܘܚ ܠܩܒܘܬܐ܀
28 ܘܐܬܐ ܛܘܦܢܐ ܘܐܘܒܕ ܠܟܠܗܘܢ܀ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܘܐܝܟ
ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ ܕܠܘܛ܀ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܫܬܝܢ ܗܘܘ. ܙܒܢܝܢ
29 ܗܘܘ ܡܙܒܢܝܢ ܗܘܘ܀ ܢܨܒܝܢ ܗܘܘ܀ ܒܢܝܢ ܗܘܘ܀ ܒܝܘܡܐ
ܕܝܢ ܕܢܦܩ ܠܘܛ ܡܢ ܣܕܘܡ܀ ܐܡܛܪ ܒܟܒܪܝܬܐ ܘܢܘܪܐ

vobis, Ecce hic, aut ecce illic ⁜ Christus ✓, † ne abeatis, neque
24 sequamini. Sicut enim fulgur coruscans de sub cœlo, sub
25 cœlo splendet, sic erit Filius hominis in die suo. Primum autem
26 ‡ oportet eum multa pati, et reprobari a generatione hac. Et
sicut factum est diebus Noe, sic erit etiam ‖ in diebus Filii homi-
27 nis. Comedebant et bibebant, uxores ducebant et nubebant,
usque ad diem quo ingressus est Noe in arcam; et venit diluvium,
28 et perdidit omnes. Similiter et sicut factum est in diebus Lot:
comedebant et bibebant, emebant et vendebant, plantabant et
29 ædificabant: Die autem quo egressus est Lot ex Sodom, pluit

1 ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ] In margine MSti ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ

2 ܙܕܩ ܠܗ] ܥܬܝܕ ܗܘ

3 ܒܝܘܡܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ] ܒܡܐܬܝܬܐ (ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ)

† ne abeatis] Lectio marg. Ne credatis.
‡ oportet eum] Futurus est.
‖ in diebus Filii hominis] Adventu (Filii hominis)

ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܐܘܒܕ ܠܟܠܗܘܢ܀ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܢܗ̈ܘܘܢ ܒܝܘܡܐ 30
ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܬܓܠܐ܀ ܒܗܘ ܝܘܡܐ: ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܥܠ 31
ܐܓܪܐ ܘܡܐܢܘܗܝ ܒܒܝܬܐ: ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܡܫܩܠ ܐܢܘܢ. ܘܗܘ
ܕܒܚܩܠܐ ܗܘ ܒܕܡܘܬܐ ܠܐ ܢܗܦܘܟ ܠܒܣܬܪܐ܀ ܐܬܕܟܪܘ 32
ܠܐܢܬܬܗ ܕܠܘܛ܀ ܗܘ ܕܐܢ ܢܒܥܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܠܡܦܪܩܘ 33
ܢܘܒܕܝܗ. ܘܗܘ ܕܐܢ ܢܘܒܕܝܗ ܢܚܝܝܗ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ 34
ܕܒܗܘ ܠܠܝܐ: ܬܪܝܢ ܢܗ̈ܘܘܢ ܥܠ ܥܪܣܐ ܚܕ. ܚܕ ܢܬܕܒܪ
ܘܗܘ ܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ. ܬܪ̈ܬܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ ܛܚ̈ܢܢ ܐܟܚܕܐ. ܚܕܐ 35
ܬܬܕܒܪ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܬܫܬܒܩ. ܬܪܝܢ ܢܗ̈ܘܘܢ ܒܚܩܠܐ: ܚܕ 36
ܢܬܕܒܪ ܘܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ܀ ܘܟܕ ܦܢܝܘ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. 37
ܐܝܟܐ ܡܪܝܐ: ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. [1]ܐܝܟܐ ܕܦܓܪܐ: ܬܡܢ
Cap. XVIII. ܢܬܟܢܫܘܢ ܐܦ ܢܫܪ̈ܐ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܘܦܠܐܬܐ ܠܗܘܢ: 1

fulphur et ignem de cœlo, et perdidit omnes. Secundum hæc 30
erunt die quo Filius hominis revelabitur. In illo die, qui fuerit 31
fupra tectum, et vafa ejus in domo, ne defcendat tollere ea: et
qui in agro, fimiliter non revertatur retro. Memores eftote uxoris 32
Lot. Quicunque quæfiverit animam fuam fervare, perdet eam: 33
et quicunque perdiderit eam, fervabit eam. Dico vobis, quod 34
illa nocte duo erunt in lecto uno: unus affumetur et alter relin-
quetur. Duæ erunt molentes fimul: una affumetur, et altera 35
relinquetur. Duo erunt in agro; unus affumetur, et alter relin- 36
quetur. Et refpondentes dicunt ei, Ubi, Domine? Ipfe autem 37
Cap. XVIII. dixit iis, Ubi † corpus, illic congregabuntur et aquilæ. Dice- 1

1 ܐܝܟܐ ܕܦܓܪܐ] In margine MSti (ܐܝܟܐ) ܕܫܠܕܐ

† ubi corpus] Lectio marg. (ubi) Cadaver.

ܬܠܐ ܗܘ ܕܙܕܩ ܕܒܟܠܙܒܢ ܢܨܠܘܢ ܘܠܐ ܢܡܐܠ
2 ܘܢ܂ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܕܝܢܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܡܕܡ܂
ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܗܘܐ܂ ܘܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܡܬܟܬܦ ܗܘܐ܂
3 ܐܪܡܠܬܐ ܕܝܢ ܚܕܐ ܗܘܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܂ ܘܐܬܝܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ
4 ܟܕ ܐܡܪܐ܂ ܬܒܥ ܠܝ ܡܢ ܒܥܠܕܝܢܝ܂ ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘ ܒܢܦܫܗ܂ ܐܢ ܐܦ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܐܢܐ܂ ܘܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܡܬܟܬܦ ܐܢܐ܂
5 ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܡܠܐܐ ܠܝ ܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ܂ ܐܬܒܥܝܗ ܕܝܢܗ
6 ܐܕܝܢܐ ܕܠܐ ܠܟܠܙܒܢ ܬܐܬܐ ܬܗܪ ܠܝ܂ ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܢ܂
7 ܫܡܥܘ ܡܢܐ ܐܡܪ ܕܝܢܐ ܕܥܘܠܐ܂ ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܐ ܢܥܒܕ
ܬܒܥܬܐ ܕܓܒܝܐ ܕܝܠܗ܂ ܕܩܥܝܢ ܠܗ ܒܐܝܡܡܐ
8 ܘܒܠܠܝܐ܂ ܐܦ ܟܕ ܡܓܪ ܪܘܚܗ ܥܠܝܗܘܢ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܕܥܒܕ ܬܒܥܬܗܘܢ ܒܥܓܠ܂ ܒܪܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܂ ܐܡܬܝ
9 ܕܐܬܐ ܐܪܐ ܢܫܟܚ ܗܝܡܢܘܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬ

bat autem et parabolam iis, quod oportet ſemper orare, et non
2 ſegneſcere, Dicens, Judex quidam erat in civitate quadam,
3 qui Deum non timebat, et hominem non reverebatur. Vidua
autem erat in civitate illa; et veniebat ad eum, dicens, Vindica
4 me ab adverſario meo. Et nolebat tempore multo: poſt autem
hæc, dixit in ſeipſo, Etſi Deum non timeo, et hominem non
5 revereor, Quia tamen moleſtiam exhibet mihi vidua hæc,
vindicabo eam; ne omnino veniens vehementer cruciet me.
6 7 Dixit autem Dominus, Audite quid judex injuſtitiæ dicat. Deus
autem non faciet vindictam electorum ſuorum, qui clamant ad eum
8 die et nocte, etiamſi patiens ſit erga illos? Dico vobis, quod
faciet vindictam eorum cito. Veruntamen Filius hominis quum
9 venerit, num inveniet fidem in terra? Dixit autem ad quoſdam,

ܐ̈ܢܫܝܢ ܗܢܘܢ ܕܬܟܝܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܙܕ̈ܝܩܐ܀
10 ܘܡܫܝܛܝܢ ܠܗܘܢ ܠܫܪܟܐ ܕܒ̈ܢܝܢܫܐ[1]. ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ܀ ܐ̈ܢܫܐ ܬܪܝܢ ܣܠܩܘ
ܠܗܝܟܠܐ ܠܡܬܟܫܦܘ܆ ܗܘ ܚܕ ܦܪܝܫܐ ܘܗܘ ܐܚܪܢܐ ܡܟܣܐ.
11 ܘܗܘ ܦܪܝܫܐ ܩܐܡ ܗܘܐ܆ ܗܘ ܠܘܬ ܢܦܫܗ ܗܠܝܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܐܠܗܐ
ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝ ܐܝܟ ܫܪܟܐ ܕܒ̈ܢܝܢܫܐ ܚܛܘܦܐ ܥܘܠܐ ܓܝܪܐ܀
12 ܐܘ ܐܦ ܐܝܟ ܗܢܐ ܡܟܣܐ. ܨܐܡ ܐܢܐ ܬܪܬܝܢ ܒܫܒܬܐ܆ ܘܡܥܣܪ ܐܢܐ
13 ܟܠ ܡܕܡ ܕܩܢܐ ܐܢܐ. ܘܡܟܣܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܆ ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܐܦܠܐ
ܥܝܢ̈ܘܗܝ ܠܡܪܡܘ ܠܫܡܝܐ܆ ܐܠܐ ܛܪܦ ܗܘܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܘܐܡܪ ܗܘܐ.
14 ܐܠܗܐ ܚܘܣ ܥܠܝ ܠܚܛܝܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܢܚܬ ܗܢܐ ܟܕ ܡܙܕܕܩ
ܠܒܝܬܗ ܝܬܝܪ ܐܘ ܗܘ܀ ܟܠ ܓܝܪ ܕܡܪܝܡ ܢܦܫܗ ܢܬܡܟܟ
ܘܟܠ ܕܡܡܟܟ ܢܦܫܗ ܢܬܪܝܡ܀
15 ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܐܦ ܛܠܝ̈ܐ ܕܢܩܪܘܒ ܠܗܘܢ. ܟܕ ܚܙܘ

qui confidebant in seipsis quod essent justi, et contemnebant
10 †cæteros, parabolam hanc. Homines duo ascenderunt in templum
11 ad orandum: unus Pharisæus, et alter Publicanus. Et Pharisæus
stans, apud se hæc orabat, Deus, gratias ago tibi, quia non sum
sicut cæteri hominum, raptores, injusti, adulteri, aut etiam sicut
12 hic Publicanus. Jejuno bis septimana; decimo omnia quæ pos-
13 sideo. Et Publicanus procul stans, nolebat nec oculos suos ad
cœlum attollere; sed percutiebat in pectus suum, dicens, Deus,
14 misericors esto mihi peccatori. Dico vobis, quod descendit hic
justificatus in domum suam *potius* quam ‡ ille: quia quisquis ex-
tollit seipsum, deprimetur; qui autem deprimit seipsum, extolle-
15 tur. Offerebant ei autem et infantes, ut eos tangeret. Quum

1 ܕܒܢܝܢܫܐ In margine MSti ܐ̈ܢܫܐ

† cæteros] Lectio Marg. Alios.

‡ Vide Notas.

CAP. XVIII.

ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܟܠܝܢ
16 ܗܘܘ ܒܗܘܢ܆ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܫܒܘܩܘ ܠܛܠܝ̈ܐ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ
ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ܂ ܕܕܝܠܗܘܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܡܢ ܕܠܐ
17 ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܗ܀
18 ܘܫܐܠܗ ܐܢܫ *ܪܫܢܐ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ܂ ܡܢܐ * ἄρχων
19 ܐܥܒܕ ܕܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܪܬ܂ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ܂
ܡܢܐ ܠܝ ܐܡܪ ܐܢܬ ܛܒܐ܂ ܠܐ ܐܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ܂
20 ܦܘܩܕ̈ܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ܂ ܠܐ ܬܓܘܪ܂ ܠܐ ܬܩܛܘܠ܂ ܠܐ ܬܓܢܘܒ܂
21 ܠܐ ܬܣܗܕ ܕܓܠܬܐ܂ ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܘܠܐܡܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܂
22 ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ܂ ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܠܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܬܘܒ ܚܕܐ ܚܣܝܪܐ ܠܟ܂ ܟܠܗܝܢ
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܟ ܙܒܢ ܘܦܠܓ ܠܡܣ̈ܟܢܐ܆ ܘܬܗܘܐ ܠܟ
23 ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ ܘܬܐ ܒܬܪܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܗܠܝܢ

16 vidiſſent autem diſcipuli, prohibebant eos. Ipſe autem Jeſus quum
advocaſſet eos, dixit ⁜ iis ✓, Sinite pueros venire ad me, et ne
prohibeatis eos: illorum enim qui ſicut hi *ſunt* eſt regnum Dei.
17 Amen dico vobis, Quicunque non acceperit regnum Dei ſicut
18 puer, non intrabit in illud. Et interrogavit eum quidam prin-
ceps, dicens, Magiſter bone, quid faciam ut vitam æternam poſ-
19 ſideam? Dixit autem ei Jeſus, Quid me dicis bonum? nemo
20 bonus niſi unus, *nempe* Deus. Mandata noſti: Non mœchaberis,
non occides, non furaberis, non teſtaberis falſo: Honora patrem
21 tuum et matrem. Ipſe autem dixit, Omnia hæc cuſtodivi a pue-
22 ritia mea. Quum audiviſſet hæc Jeſus, dixit ei, Adhuc unum
deeſt tibi: Omnia quæ ſunt tibi vende, et diſtribue pauperibus,
23 et erit tibi theſaurus in cœlo: et veni, ſequere me. Ipſe autem

ܡܟܪܝܐ ܗܘܐ؛ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܬܝܪܐ ܛܒ. ܟܕ 24
ܚܙܝܘܗܝ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܗܘܐ ܡܟܪܝܐ ܐܡܪ. ܐܝܟܢܐ ܒܥܣܩܐܝܬ
ܗܢܘܢ ܕܩܢܝ̈ܢܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܥܐܠܝܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ.
ܦܫܝܩ؛ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܓܡܠܐ ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ 25
[1] ܠܡܥܒܪ܆ ܐܘ ܕܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ. ܐܡܪܘ 26
ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܬܦܪܩܘ. ܗܘ 27
ܕܝܢ ܐܡܪ. ܗܢܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚܢ̈ܝܬܐ ܠܘܬ ܒܢ̈ܝܢܫܐ܆
ܡܫܟܚܢ̈ܝܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ. ܗܐ ܚܢܢ 28
ܫܒܩܢ [2] ܟܠܡܕܡ ܘܢܩܦܢܟ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ 29
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܗܘ ܕܫܒܩ ܒܝܬܐ ܐܘ
ܐܒܗ̈ܐ ܐܘ ܐܚ̈ܐ ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢ̈ܝܐ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ܆ ܗܘ ܕܠܐ ܢܣܒ ܒܥܦ̈ܐ ܣܓܝܐܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ܆ 30

quum audiviſſet hæc, triſtitia affectus eſt: erat enim dives valde.
Quum vidiſſet autem Jeſus quod eſſet triſtitia affectus, dixit, 24
Quam difficile illi qui poſſeſſiones habent, intrabunt in regnum
Dei? Facilius enim eſt camelum per foramen acus † tranſire, 25
quam divitem in regnum Dei ingredi. Dixerunt autem illi qui 26
audiebant, Et quis poteſt ſervari? Ipſe autem dixit, Quæ im- 27
poſſibilia ſunt apud homines, poſſibilia ſunt apud Deum. Dixit 28
autem Petrus, Ecce nos reliquimus ‡ omnia, et ſequuti ſumus te.
Ipſe autem dixit iis, Amen dico vobis, nemo eſt qui reliquit 29
domum, aut parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios,
propter regnum Dei: Qui non accepturus ſit multiplicia tem- 30

1 ܠܡܥܒܪ] In margine MSti ܠܡܥܠ

2 ܫܒܩܢ ܟܠܡܕܡ] (ܫܒܩܢ) ܠܗܠܝܢ ܕܝܠܢ

† tranſire] Lectio marg. Ingredi.

‡ reliquimus omnia] (reliquimus) Noſtra.

31 ܘܒܥܠܡܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܀ ܟܕ ܕܒܪ ܕܝܢ ܠܬܪܥܣܪ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܣܠܩܝܢܢ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܘܡܫܬܠܡܢ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬܝܒܢ ܡܢ ܢܒܝܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
32 ܢܫܬܠܡ ܓܝܪ ܠܥܡܡܐ ܘܢܬܒܙܚ # ܘܢܨܛܥܪ ✓ ܘܢܬܪܩ
33 ܒܗ. ܘܡܐ ܕܢܓܕܘܗܝ ܢܩܛܠܘܢܗ. ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ
34 ܢܩܘܡ ܀ ܘܗܢܘܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܣܬܟܠܘ. ܘܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܕܡܛܫܝܐ ܡܢܗܘܢ. ܘܠܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܗܘܘ
35 ܗܠܝܢ ܕܡܬܐܡܪܢ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܟܕ ܩܪܒ ܗܘܐ ܠܐܝܪܝܚܘ.
36 ܣܡܝܐ ܐܝܬ ܚܕ ܗܘܐ ܝܬܒ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܘܡܚܕܪ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ
37 ܟܢܫܐ ܕܥܒܪ: ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܕܡܢܐ ܐܝܬܘܗ ܗܕܐ. ܘܐܘܕܥܘܗܝ
38 ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ ܥܒܪ. ܘܐܩܥܝ ܟܕ ܐܡܪ: ܝܫܘܥ ܒܪܗ
39 ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܘܗܢܘܢ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ:
ܟܐܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪ

31 pore hoc, et in feculo venturo vitam æternam. Quum affump-
fiffet autem duodecim, dixit ad eos, Ecce afcendimus Hierofoly-
mam, et implebuntur omnia quæ fcripta funt per prophetas de
32 Filio hominis. Tradetur enim gentibus, et illudetur, # et contu-
33 melia afficietur ✓, et confpuetur. Et poftquam flagellaverint
34 eum, occident eum: et die tertio refurget. Et ipfi nihil ex his
intellexerunt: et erat verbum hoc abfconditum ab iis; neque
35 cognofcebant ea quæ dicebantur. Factum eft autem, quum ap-
propinquaret Jericho, cœcus quidam fedebat juxta viam, et men-
36 dicabat. Quum audiviffet autem turbam prætereuntem, interro-
37 gabat quid effet hoc. Nunciaverunt ei autem, quod Jefus Naza-
38 renus tranfiret. Et clamavit, dicens, Jefu Fili Davidis, miferere
39 mei. Et illi qui ibant ante eum, increpabant eum ut taceret: ipfe

ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ ∴ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܟܕ ܩܡ 40
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ∴ ܦܩܕ ܕܢܬܬܩܪܒ ܠܘܬܗ. ܟܕ ܐܬܩܪܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ∴
ܫܐܠܗ. ܟܕ ܐܡܪ ∴ ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܐܥܒܕ ܠܟ. ܗܘ[1] ܕܝܢ 41
ܐܡܪ. ܡܪܝ ܕܐܚܙܐ. ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܝ ܗܝܡܢܘܬܟ 42
ܐܚܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܚܙܐ. ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ 43
ܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܟܕ ܚܙܐ ܝܗܒ ܬܫܒܘܚܬܐ
CAP. XIX. ܠܐܠܗܐ ∴ ܘܟܕ ܥܠ ܡܬܟܪܟ ܗܘܐ ܒܐܝܪܝܚܘ ∴ ܘܗܐ ܓܒܪܐ 2 1
* Ζακχαῖος ܕܫܡܐ ܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܙܟܝ̈ܘܣ * ∴ ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܪܝܫ
ܡܟܣ̈ܐ ∴ ܗܢܐ[2] ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܬܝܪܐ ∴ ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܠܡܚܙܐ 3
ܠܝܫܘܥ ܕܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ∴ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܡܢ ܟܢܫܐ ∴ ܡܛܠ
ܕܒܩܘܡܬܐ ܙܥܘܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܟܕ ܪܗܛ ܩܕܡ ܩܕܡܘܗܝ ∴ 4
ܣܠܩ ܠܥܠ ܠܬܐܬܐ ܕܒܪܐ ܕܢܚܙܝܘܗܝ ∴ ܡܛܠ ܕܠܗ

autem multo magis clamabat, Fili Davidis, miſerere mei. Quum 40
ſtetiſſet autem Jeſus, juſſit ut adduceretur ad ſe. Quum adductus
eſſet autem, interrogavit eum, Dicens, Quid vis *ut* faciam tibi? 41
† Ipſe autem dixit, Domine, ut videam. Et Jeſus dixit ei, Vi- 42
deto: fides tua ſervavit te. Et confeſtim vidit, et ſequebatur 43
eum glorificans Deum; et omnis populus, quum vidiſſet, dedit
CAP. XIX. laudem Deo. Et quum ingreſſus eſſet, circuibat Jericho: Et 1 2
ecce vir, qui nomine vocabatur Zachæus, et ipſe erat princeps
publicanorum: ‡ hic erat dives. Et quærebat videre Jeſum, quis 3
eſſet; et non poterat præ turba: quia ſtatura puſillus erat. Et 4
quum cucurriſſet ante eum, aſcendit in ficum ſylveſtrem, ut vide-

1 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ] In margine MSti ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ (ܠܗ)
2 ܗܢܐ] ܘ (ܗܢܐ)

† Ipſe autem dixit] Lectio marg. (Ipſe autem dixit) Illi.
‡ hic] Et (hic)

5 ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܥܒܪ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗܘ ܕܘܟܬܐ: ܚܪ
ܒܗ ܝܫܘܥ. ܘܚܙܝܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܙܟܝ. ܐܣܬܪܗܒ ܚܘܬ.
6 ܝܘܡܢܐ ܓܝܪ ܒܒܝܬܟ ܘܠܐ ܠܝ ܠܡܩܘܝܘ. ܘܐܣܬܪܗܒ ܢܚܬ
7 ܘܩܒܠܗ ܟܕ ܚܕܐ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܡܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܟܕ
8 ܐܡܪܝܢ: ܕܠܘܬ ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܥܠ ܠܡܫܪܐ. ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ
ܙܟܝ ܐܡܪ [1] ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܗܐ ܦܠܓܐ ܕܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܕܝܠܝ
ܡܪܝܐ: ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܐܢ ܠܐܢܫ ܡܕܡ ܥܫܩܬ: ܦܪܥ
9 ܐܢܐ ܒܐܪܒܥܐ ܒܐܦܐ. [2] ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ. ܕܝܘܡܢܐ
ܦܘܪܩܢܐ ܠܒܝܬܐ ܗܢܐ ܗܘܐ: ܒܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ
10 ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܒܥܐ ܘܠܡܚܝܘ
11 ܠܗܘ ܐܒܝܕܐ ܀ ܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܗܠܝܢ: ܐܘܣܦ

5 ret eum: quia per illam *viam* futurus erat tranſire. Et quum
veniſſet ad locum, ſuſpexit Jeſus, et vidit eum, et dixit ad eum,
Zachæe, feſtinanter deſcende: hodie enim in domo tua oportet
6 me manere. Et feſtinanter deſcendit, et excepit eum gaudens.
7 Et quum viderent, murmurabant omnes, dicentes, Ad virum
8 peccatorem ingreſſus eſt diverſari. Quum ſtetiſſet autem Zachæ-
us, dixit † ad Dominum, Ecce dimidium eorum quæ ſunt mihi,
Domine, do pauperibus: et ſi aliquem quid defraudavi, reddo
9 quadruplo. ‡ Dixit autem ad eum Jeſus, Hodie ſalus domui huic
10 facta eſt, eo quod et ipſe filius Abrahami ſit. Venit enim Filius
11 hominis quærere, et ſervare id quod perditum *erat*. Quum audi-

1 ܠܘܬ ܡܪܝܐ] In margine MSti (ܠܘܬ) ܝܫܘܥ]

2 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ] (ܐܡܪ ܕܝܢ) ܡܪܝܐ ܠܘܬܗܘܢ

† ad Dominum] Lectio marg. (ad) Jeſum.

‡ dixit autem ad eum Jeſus] (dixit autem) Dominus ad eos.

ܐܡܪ ܗܠܝܢ܆ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܡܣܒܪܝܢ
ܗܘܘ ܕܡܢ ܫܥܬܐ ܥܬܝܕܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܬܚܙܝܘ܀
12 ܐܡܪ ܗܟܝܠ܆ ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܡܫܒܚ ܒܛܘܗܡܐ ܐܙܠ ܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ
13 ܠܡܣܒ ܗܘ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܠܡܬܗܦܟܘ܀ ܟܕ ܩܪܐ ܕܝܢ
* μνᾶς ܠܥܣܪܐ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ܆ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܥܣܪܐ *ܡܢܝܢ܆ ܘܐܡܪ
14 ܠܘܬܗܘܢ ܐܬܬܓܪܘ ܥܕ ܐܢܐ ܐܬܐ. ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܗ ܕܝܢ ܣܢܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ܆ ܘܫܕܪܘ ܐܝܙܓܕܘܬܐ ܒܬܪܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܐ
15 ܨܒܝܢ ܕܗܢܐ ܢܡܠܟ ܥܠܝܢ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܢܣܒ ܡܠܟܘܬܐ
ܘܗܦܟ܆ ܘܐܡܪ ܕܢܩܪܘܢ ܠܗ ܠܥܒܕܐ ܗܠܝܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒ
16 ܠܗܘܢ ܟܣܦܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܥ ܡܢܐ ܐܬܬܓܪܘ. ܐܬܐ ܕܝܢ
ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝ܆ ܡܢܝܐ ܕܝܠܟ ܥܒܕܬ
* ἐν 17 ܥܣܪܐ ܡܢܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. *ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܡܛܠ
ܕܒܩܠܝܠ ܡܗܝܡܢܐ ܗܘܝܬ. ܗܘܝ ܕܐܝܬ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܠܥܠ
18 ܡܢ ܥܣܪ ܡܕܝܢܢ܀ ܘܐܬܐ ܗܘ ܬܪܝܢܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܪܝ܆

rent autem hæc, adjecit *et* dixit parabolam; eo quod propinquus
esset Hierosolymæ, et putarent quod confestim regnum Dei appa-
12 reret. Dixit igitur, Homo quidam nobilis abiit in regionem lon-
13 ginquam accipere sibi regnum, et reverti. Quum autem vocasset
decem servos suos, dedit iis decem minas, et dixit ad eos; Nego-
14 tiamini donec veniam. Cives autem ejus oderant eum, et mise-
runt legationem post eum, dicentes, Nolumus ut hic regnet super
15 nos. Et factum est quum accepisset regnum, et reversus esset,
dixit ut vocarent ad se servos illos, quibus dederat argentum, ut
16 sciret quis quid negotiatus esset. Venit autem primus, dicens,
17 Domine mi, mina tua adoperata est decem minas. Et dixit ei,
Bene, serve bone: quia in modico fidelis fuisti, esto tibi potestas
18 super decem civitates. Et venit secundus, dicens, Domine mi,

19 ܡܢܝܐ ܕܝܠܟ ܥܒܕ ܚܡܫܐ ܡܢܝܢ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܢܐ. ܐܦ
20 ܐܢܬ ܗܘܝ ܠܥܠ ܡܢ ܚܡܫ ܡܕܝܢܬܐ܀ # ܘܗܘ ✓ ܐܚܪܢܐ ܐܬܐ ܟܕ
ܐܡܪ. ܡܪܝ. ܗܐ ܡܢܝܐ ܕܝܠܟ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܝ. ܟܕ ܣܝܡ
21 ܒܣܘܕܪܐ. ܕܚܠܬ ܗܘܝܬ ܓܝܪ ܡܢܟ. ܡܛܠ ܕܒܪܢܫܐ ܩܫܝܐ
ܐܢܬ. ܕܫܩܠ ܐܢܬ ܗܘ ܡܕܡ ܕܠܐ ܣܡܬ. ܘܚܨܕ ܐܢܬ ܗܘ ܡܕܡ
22 ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܦܘܡܟ ܕܝܠܟ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܟ ܥܒܕܐ
ܒܝܫܐ. ܚܟܝܡ ܗܘܝܬ ܕܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܩܫܝܐ ܐܢܐ. ܕܫܩܠ ܐܢܐ ܗܘ
23 ܡܕܡ ܕܠܐ ܣܡܬ. ܘܚܨܕ ܐܢܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܘܡܛܠܡܢܐ ܠܐ
ܝܗܒܬ ܟܣܦܐ ܕܝܠܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ. ܘܐܢܐ ܡܐ ܕܐܬܝܬ ܥܡ
24 ܪܒܝܬܐ ܬܒܥܬ ܗܘܝܬ ܠܗ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ ܐܡܪ.
ܫܩܘܠܘ ܡܢܗ ܗܘ ܡܢܝܐ. ܘܗܒܘ ܠܗܘ ܕܥܣܪܐ ܡܢܝܢ ܐܝܬ
25 ܠܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܪܢ. ܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪܐ ܡܢܝܢ܀
26 ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ. ܕܠܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܢܬܝܗܒ.
ܡܢ ܕܝܢ ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ. ܐܦ ܗܘ # ܕܡܣܒܪ ✓ ܕܐܝܬ ܠܗ

19 mina tua fecit quinque minas. Dixit autem huic, Et tu esto su-
20 per quinque civitates. Et # ille ✓ alius venit, dicens, Domine mi,
21 ecce mina tua quam habui repositam in sudario: Timebam enim
te, quia homo durus es, qui tollis quod non posuisti, et metis
22 quod non seminasti. Dicit ei, Ex ore tuo judico te, serve male:
sciebas quod ego homo durus sum, tollens quod non posui, et
23 metens quod non seminavi: Et quare non dedisti argentum me-
um ad mensam, et ego quum venissem, cum fœnore exegissem
24 illud? Et illis qui stabant ante se dixit, Tollite ab eo minam, et
25 date illi qui decem minas habet. Et dixerunt ei, Domine, habet
26 decem minas. Dico enim vobis, Omni qui habet, dabitur; ab
autem eo qui non habet, etiam id # quod putat ✓ quod habeat,

[illegible] 27
[illegible]
[illegible] 28
[illegible] 29
[illegible]
[illegible] 30
[illegible]
[illegible] 31
[illegible]
[illegible] 32
[illegible] 33
[illegible]
[illegible] 34
[illegible] 35

auferetur ab eo. Veruntamen inimicos meos, qui noluerunt *ut* 27
regnarem fuper eos, adducite huc, et interficite # eos ✓ coram me.
Et quum dixiffet hæc, ibat ante eos afcendens Hierofolymam. 28
Et factum eft, quum appropinquaffet ad Bethpage et Bethaniam, 29
ad montem qui vocatur Olivarum, mifit duos ex difcipulis fuis,
Dicens, Ite in vicum qui *eft* contra vos: in quo introeuntes inve- 30
nietis pullum alligatum, fupra quem nemo unquam ex hominibus
fedit: Solvite, *et* adducite eum. Et fi quis interrogaverit vos, Quare 31
folvitis # eum ✓? Sic dicetis, Quia Dominus opus habet eo.
Quum abiiffent autem illi qui miffi erant, invenerunt, ficut dixe- 32
rat iis, pullum ftantem. Quum folverent autem pullum, dicunt 33
domini ejus ad eos, Quid folvitis pullum? Ipfi autem dixerunt, 34
Dominus opus habet eo. Et adduxerunt eum ad Jefum. Et 35

36 ܕܡܐ̈ܢܝܗܘܢ ܥܠ ܥܝܠܐ܆ ܐܪܟܒܘܗܝ ܠܝܫܘܥ܂ ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠ
ܗܘܐ. ܡܫܘܝܢ ܗܘܘ ܡܐ̈ܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ※ܩܕܡܘܗܝ↙ ܒܐܘܪܚܐ܀
37 ܟܕ ܕܝܢ ܡܬܩܪܒ ܗܘܐ ܗܫܐ ܠܘܬ ܡܚܬܐ ܕܛܘܪܐ
ܕܙ̈ܝܬܐ. ܫܪܝܘ ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܕܬܠܡ̈ܝܕܐ ܟܕ ܚܕܝܢ ܠܡܫܒܚܘ
ܠܐܠܗܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ. ܡܛܠ ܟܠܗܘܢ ܚܝ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܚܙܘ.
38 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܡܠܟܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ.
[1] ※ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ↙. ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ.
39 ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ. ܘܐ̈ܢܫܝܢ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܡܢ ܟܢܫܐ
40 ܐܡܪܘ ܠܘܬܗ. ܡܠܦܢܐ ܟܐܐ ܒܬܠܡ̈ܝܕܝܟ. ܘܗܘ ܥܢܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܗܢܘܢ ܢܫܬܩܘܢ
41 ܟܐ̈ܦܐ ܢܩܥ̈ܝܢ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܚܙܝܗ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܘܒܟܐ

quum injeciſſent veſtimenta ſua ſuper pullum, impoſuerunt Je-
36 ſum. Quum autem proficiſceretur, ſternebant veſtimenta ſua
37 ※ ante eum ↙ in via. Quum autem appropinquaret jam ad de-
ſcenſum montis Olivarum, cœperunt omnis turba diſcipulorum
gaudentes laudare Deum voce magna de omnibus virtutibus,
38 quas viderant. Dicentes, Benedictus qui venit rex in nomine
Domini: † ※ benedictus eſt rex Iſraelis: ↙ pax in cœlo, et gloria in
39 excelſis. Et quidam ex Phariſæis de turba dixerunt ad eum,
40 Magiſter, objurga diſcipulos tuos. Et reſpondens dixit iis, Dico
41 vobis, ſi hi ſiluerint, lapides clamabunt. Et quum appropin-

1 ※ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ↙] In margine MSti ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ܆ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚ̈ܚܐ ܡܫܬܟܚ

† ※ benedictus eſt rex Iſraelis: ↙] Marg. "Benedictus eſt rex Iſraelis" non in omnibus exemplaribus invenitur.

ܥܠܝܗ̇. ܟܕ ܐܡܪ: ܕܐܠܘ ܝܕܥܬܝ ܐܦ ܐܢܬܝ ܐܦܢ ܒܝܘܡܟܝ 42
ܕܝܠܟܝ ܗܢܐ: ܗܠܝܢ ܕܫܠܡܐ ܕܝܠܟܝ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܬܟܣܝ ܡܢ
ܥܝܢܝܟܝ. ܡܛܠ ܕܐܬܝܢ ܝܘܡܬܐ ܥܠܝܟܝ: ܘܢܪܡܘܢ 43
* χαρακα ܥܠܝܟܝ ܒܥܠܕܒܒܝܟܝ *ܚܪܩܘܡܐ ܠܟܝ ܘܢܚܕܪܘܢܟܝ ܘܢܐܠܨܘܢܟܝ.
ܘܢܫܘܘܢܟܝ ܥܡ ܐܪܥܐ. ܘܠܒܢܝܟܝ ܕܒܟܝ 44
ܒܟܝ: ܘܠܐ ܢܫܒܩܘܢ ܒܟܝ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ: ܚܠܦ ܕܠܐ
ܝܕܥܬܝ ܠܙܒܢܐ ܕܣܘܥܪܢܟܝ: ܘܟܕ ܥܠ ܗܘ ܝܫܘܥ 45
ܠܗܝܟܠܐ. ܫܪܝ ܠܡܦܩܘ ܠܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܒܗ ܘܙܒܢܝܢ.
*[1] ܘܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ ܐܫܕ. ܘܟܘܪܣܘܬܐ ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ
ܝܘܢܐ. ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬܐ 46
ܕܨܠܘܬܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗ̇ ܡܥܪܬܐ ܕܓܝܣܐ

quaffet, vidit urbem, et flevit fuper eam; Dicens, Si cogno- 42
viffes et tu, faltem die tuo hoc, ea quæ pacis tuæ *funt:* nunc
autem abfcondita funt ab oculis tuis. Quia venient dies in 43
te, et ponent circum te inimici tui vallum tibi, et circum-
cingent te, et conftringent te undique. Et folo æquabunt te, 44
et filios tuos in te, et non relinquent in te lapidem fuper lapi-
dem: eo quod non noveris tempus vifitationis tuæ. Et quum in- 45
greffus effet Jefus in templum, cœpit ejicere eos qui vendebant in
eo, et emebant: † * et menfas numulariorum effudit, et cathedras
eorum qui vendebant columbas. ✓ Dicens iis, Scriptum eft, 46
Domus mea domus orationis eft; vos autem feciftis eam fpelun-

1 In margine MSti ܘܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ ܐܫܕ. ܘܟܘܪܣܘܬܐ
ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ: ܠܘ ܒܟܠ
ܨܚܚܐ ܐܝܬ ܗܟܢܐ ܗܪܟܐ:

† Marg. "Et menfas numulariorum effudit, et cathedras eorum qui vendebant columbas." Non in omni exemplari eft ita in hoc loco.

47 ܕܠܣܛܝܐ ∴ ܘܐܝܬܘܗܝ ܕܡܠܦ ܒܟܠܝܘܡ ܒܗܝܟܠܐ ∴
ܪ̈ܒܝ ܟܗܢ̈ܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܕܥܡܐ ∴ ܒܥܝܢ ܗܘܘ
48 ܠܡܘܒܕܘܬܗ ∴ ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ⁜ ܠܗ ✓.
1 ܥܡܐ ܓܝܪ ܟܠܗ ܬܠܐ ܗܘܐ ܒܗ ܠܡܫܡܥܗ ∴ ܘܗܘܐ ܒܚܕ CAP. XX.
ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ∴ ܟܕ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܥܡܐ ܒܗܝܟܠܐ
ܘܡܣܒܪ ∴ ܩܡܘ ܠܩܘܒܠܗ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢ̈ܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܥܡ
2 ܩܫܝ̈ܫܐ ∴ ܘܐܡܪܘ ܠܘܬܗ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ∴ ܐܡܪ ܠܢ ܒܐܝܢܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܐܘ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ
3 ܕܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ∴ ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ⁜ ܚܕܐ ✓ ܘܐܡܪܘ
4 ܠܝ. ܡܥܡܘܕܝܘܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ∴ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ

47 cam latronum. Et erat docens quotidie in templo: principes
Sacerdotum autem, et Scribæ, †et Seniores populi quærebant
48 perdere eum. Et non inveniebant quid facerent ⁜ ei ✓: populus
1 enim totus pendebat ab ipſo, ut audiret eum. Et factum eſt in uno CAP. XX.
ex diebus illis, quum doceret populum in templo, et evangeliza-
ret, ſurrexerunt adverſus eum principes Sacerdotum et Scribæ cum
2 Senioribus: Et dixerunt ad eum, dicentes, Dic nobis, qua po-
teſtate hæc facis, aut quis eſt qui dedit tibi poteſtatem hanc?
3 Reſpondens autem dixit ad eos, Interrogabo vos et ego verbum
4 ⁜ unum ✓, et dicite mihi: Baptiſmus Johannis de cœlo erat, an

1 ܘܪ̈ܒܝ ܟܗܢ̈ܐ ܕܝܢ] In margine MSti (ܘܪ̈ܒܝ ܟܗܢ̈ܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪ̈ܐ
ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܕܥܡܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܘܒܕܘܬܗ)
ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܘܒܕܘܬܗ. ܘܪ̈ܘܫܢܐ ܕܥܡܐ

† principes Sacerdotum autem, et Scribæ, et Seniores populi quærebant perdere eum] Lectio marg. (principes Sacerdotum autem et Scribæ, quærebant perdere eum) Et primores populi. *Vid. not.*

ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗܘܢ 5
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܁ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ܁ ܐܡܪ. ܡܛܠܢܐ ܡܕܝܢ
6 ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢ ܠܗ. ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܁
ܟܠܗ ܥܡܐ ܪܓܡ ܠܢ. ܡܦܝܣ ܓܝܪ ܕܝܘܚܢܢ܁ ܢܒܝܐ
7 8 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܦܢܝܘ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢ ܐܝܟܐ. ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܁ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ
9 ܥܒܕ ܐܢܐ܂ ܫܪܝ ܕܝܢ ܠܘܬ ܥܡܐ ܠܡܐܡܪ ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ. ܓܒܪܐ
ܐܢܫ ܢܨܒ ܟܪܡܐ ܘܐܫܠܡܗ ܠܦܠܚܐ. ܘܚܙܩ ܙܒܢ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ.
10 ܘܒܙܒܢܐ ܫܕܪ ܠܘܬ ܦܠܚܐ ܥܒܕܐ܁ ܕܡܢ ܦܐܪ̈ܐ ܕܟܪܡܐ
ܢܬܠܘܢ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܦܠܚܐ ܟܕ ܡܚܝܘܗܝ ܫܕܪܘܗܝ ܣܪܝܩܐ.
11 ܘܐܘܣܦ ܠܡܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܦ
12 ܠܗܘ ܟܕ ܡܚܝܘܗܝ ܘܨܥܪܘܗܝ܁ ܫܕܪܘܗܝ ܣܪܝܩܐ. ܘܐܘܣܦ ܠܡܫܕܪ
ܠܬܠܝܬܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ¹ܠܗܢܐ ܟܕ ܓܪܚܘܗ

5 ex hominibus? Ipsi autem ratiocinabantur apud se, dicentes, Si
6 dixerimus, De cœlo, dicet, Quare igitur non credidistis ei? Si
autem dixerimus, Ex hominibus, omnis populus lapidabit nos:
7 nam persuasus est, quod Johannes propheta sit. Et responderunt,
8 Non novimus unde sit. Et Jesus dixit iis, Neque ego dico vobis,
9 qua potestate hæc facio. Cœpit autem ad populum dicere parabolam hanc, Homo ⁜ quidam ✓ plantavit vineam, et tradidit
10 eam agricolis; et peregre profectus est temporibus multis. Et in
tempore misit ad agricolas servum, ut de fructibus vineæ darent
ei: ipsi autem agricolæ, quum percussissent eum, remiserunt ⁻ eum✓
11 inanem. Et addidit mittere ad eos servum alium: ipsi autem et
illum, quum percussissent, et ignominia affecissent, remiserunt
12 inanem. Et addidit mittere tertium: ipsi autem et ‡ hunc, quum

1 ܠܗܢܐ ‡ hunc] ¹ In margine MSti Lectio marg. ܠܗܘ Illum.

13 ܐܦܩܘܗܝ܃ ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ. ܐܫܕܪ ܠܒܪܝ
ܚܒܝܒܐ ܠܗܘ ܫܟܝܚܐ܃ ¹ ܟܒܪ ܟܕ ܠܗܢܐ ܢܚܙܘܢ ܢܒܗܬܘܢ.
14 ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐܘܗܝ ܦ̈ܠܚܐ܃ ² ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܃ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܪܬܐ ⁜ ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ
15 ܕܬܗܘܐ ܕܝܠܢ ܝܪܬܘܬܐ. ܘܟܕ ܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ
ܩܛܠܘܗܝ ܐ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ ܠܗܘܢ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ.
16 ܢܐܬܐ ܘܢܘܒܕ ܐܢܘܢ ܠܦ̈ܠܚܐ܃ ܘܢܬܠ ܠܟܪܡܐ ܠܐܚܪ̈ܢܐ
17 ܠܐܚܪ̈ܢܐ. ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܃ ܠܐ ܬܗܘܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܚܪ
ܒܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܕܐ ܕܟܬܝܒܐ܃
ܕܟܐܦܐ ܗܝ ܕܐܣܠܝܘܗ̇ ܒܢܝܐ܃ ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܫܐ

13 contudiſſent, ejecerunt. Dixit autem dominus vineæ quid faci-
am? mittam filium meum dilectum : † forſan quum hunc vide-
14 rint, reverebuntur. Quum autem vidiſſent eum agricolæ, ‡ ratio-
cinabantur apud ſeipſos, dicentes, Hic eſt hæres, ⁜ venite ✓, occi-
15 damus eum, ut noſtra fiat hæreditas. Et quum ejeciſſent eum
extra vineam, occiderunt ⁻ eum ✓. Quid igitur faciet iis domi-
16 nus vineæ? Veniet et perdet illos agricolas, et dabit vineam aliis.
17 Quum audiviſſent autem, dixerunt, Abſit. Ipſe autem quum
intuitus eſſet eos, dixit, Quid igitur eſt hoc quod ſcriptum eſt?
Lapis quem reprobaverunt ædificantes, is factus eſt in caput

1 ܟܒܪ ܟܕ ܠܗܢܐ] In margine MSti (ܟܒܪ) ܡܟܝܠ ܗܢܐ
ܢܚܙܘܢ ܢܒܗܬܘܢ (ܢܒܗܬܘܢ)
2 ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ] (ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ)
ܒܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ

† forſan quum hunc viderint, reverebuntur] Marg. (forſan) Hunc (reverebuntur)
‡ ratiocinabantur apud ſeipſos] (ratiocinabantur) Alii cum aliis.

18 ܕܙܘܝܬܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܢܦܠ ܥܠ [1]ܟܐܦܐ ܗܘ ܢܬܪܥܥ. ܥܠ
19 ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܦܠ ܬܕܪܝܘܗܝ܀ ܘܒܥܘ ܣܦܪ̈ܐ ܘܪ̈ܫܝ ܟܘ̈ܡܪܐ
ܕܢܪܡܘܢ ܥܠܘܗܝ ܐܝ̈ܕܝܐ ܒܗ ܒܫܥܬܐ܆ ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢ̈ܫܐ.
20 ܝܕܥܘ ܓܝܪ ܕܥܠܝܗܘܢ ܦܠܐܬܐ ܗܕܐ ܐܡܪ. ܘܟܕ ܢܛܪܘ
* ἐγκαθέτους # ܚܝܠܐ܆ ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ *ܢܟܘ̈ܠܐ. ܕܡܥܒܕܝܢ ܠܗܘܢ ܟܐ̈ܢܐ
ܐܝܟ ܕܙܕ̈ܝܩܐ ܐܢܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܚܕܘܢ ܡܢܗ ܡܠܬܐ.
ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܪܫܢܘܬܐ܆ ܘܠܫܘܠܛܢܐ ܕܗܓܡܘܢܐ.
21 ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܝܕܥܝܢ ܕܬܪܝܨܐܝܬ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܘܡܠܦ ܐܢܬ܆ ܘܠܐ ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܦܪܨܘܦܐ. ܐܠܐ ܒܫܪܪܐ
22 * φόρον ܐܘܪܚܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܫܠܝܛ ܠܢ ܠܡܬܠ *ܟܪܓܐ
23 ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܟܕ ܐܣܬܟܠ ܕܝܢ [2]ܡܢܟܠܘܬܗܘܢ ܐܡܪ

anguli. Quiſquis ceciderit ſuper † lapidem illum, confringetur: 18
ſuper quem autem ceciderit, diſſipabit eum. Et quæſiverunt 19
Scribæ et principes Sacerdotum injicere in illum manus illa hora,
ſed timuerunt turbas: cognoverunt enim quod ad ipſos parabolam
hanc dixiſſet. Et quum obſervaſſent # opportunum tempus ✓, 20
miſerunt ad eum inſidiatores, qui ſimulabant ſe juſtos eſſe, ut ca-
perent ab eo ſermonem, quo traderent eum principatui, et po-
teſtati Præſidis. Et interrogaverunt eum, dicentes, Magiſter, no- 21
vimus quod recte dicas et doceas, neque accipias perſonam, ſed in
veritate viam Dei doceas: Licet nobis dare tributum Cæſari, an 22
non? Quum intellexiſſet autem ‡ aſtutiam eorum, dixit ad eos, 23

1 ܟܐܦܐ ܗܘ] In margine MSti (ܟܐܦܐ) ܗܕܐ

2 ܡܢܟܠܘܬܗܘܢ] ܒܝܫܘܬܗܘܢ ܀ ܡܣܒ ܒܐܦ̈ܝܗܘܢ ܀

† lapidem illum] Lectio marg. (lapidem) Hunc.

‡ aſtutiam eorum] Malitiam eorum: Hypocriſin eorum.

24 ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܠܝ. ܚܘܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܚܘܝܘ. ܘܐܡܪ ܕܡܢܘ ܐܝܬ ܠܗ ܨܠܡܐ ܘܡܟܬܒܐ. [1]ܕܝܢ ܦܢܝܘ
25 ܐܡܪܝܢ ܕܩܣܪ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܒܘ ܗܟܝܠ
26 ܗܢܝܢ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ. ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ
[2]ܠܡܐܚܕ ܡܢܗ ܡܠܬܐ ܩܕܡ ܥܡܐ. ܘܟܕ ܐܬܕܡܪܘ ܥܠ
27 ܦܘܢܝ ܦܬܓܡܐ ܕܝܠܗ ܫܬܩܘ. ܟܕ ܩܪܒܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ
ܙܕܘܩܝܐ: ܗܢܘܢ ܕܡܣܩܒܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ ܠܐ ܐܝܬ.
28 ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܠܦܢܐ: ܡܘܫܐ ܟܬܒ
ܠܢ: ܕܐܢ ܐܢܫ ܐܚܘܗܝ ܢܡܘܬ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ: ܘܗܢܐ ܕܠܐ
ܒܢܝܐ ܢܡܘܬ: ܕܢܣܒ ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ ※ ܕܝܠܗ ✓.
29 ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. ܫܒܥܐ ܗܟܝܠ ܐܚܐ ܐܝܬ
ܗܘܘ. ܘܗܘ ܩܕܡܝܐ ܟܕ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ: ܡܝܬ ܕܠܐ

24 Quid tentatis me? Oſtendite mihi denarium: Ipſi autem
oſtenderunt. Et dixit, Cujus habet imaginem et inſcriptio-
25 nem? † reſpondentes autem dixerunt, Cæſaris. Ipſe autem
dixit iis, Date igitur quæ *ſunt* Cæſaris, Cæſari; et quæ *ſunt*
26 Dei, Deo. Et non potuerunt reprehendere ex eo verbum co-
27 ram populo: et mirati ſuper reſponſo ejus, tacuerunt. Quum
acceſſiſſent autem quidam ex Sadducæis, qui contradicunt quod
28 reſurrectio non eſt, interrogabant eum, Dicentes, Magiſter,
Moſes ſcripſit nobis, Si frater alicujus mortuus fuerit, cui ſit
uxor, et hic ſine liberis mortuus fuerit, ut accipiat frater ejus
29 uxorem ※ ejus ✓, et ſuſcitet ſemen fratri ſuo. Septem igitur fra-
tres erant: et primus quum accepiſſet uxorem, mortuus eſt ſine

1 [ܕܝܢ ܦܢܝܘ ܐܡܪܝܢ In margine MSti ܗܢܘܢ (ܐܡܪܝܢ ܕܝܢ ܦܢܝܘ)

2 [ܠܡܐܚܕ ܡܢܗ ܡܠܬܐ ܠܡܬܚܕܘ ܠܗ ܒܡܠܬܐ:

† reſpondentes autem] Lectio marg. Ipſi (autem reſpondentes)

ܒܢܝܐ. ܘܢܣܒܗ̇ ܗܘ ܬܪܝܢܐ ܠܐܢܬܬܐ܆ ܐܦ ܗܘܐ ܡܝܬ ܕܠܐ 30
ܒܢܝܐ. ܐܦ ܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܢܣܒܗ̇ ܗܘ[1] ܗܟܢܐ. ܗܘ ܗܟܘܬ 31
ܐܝܢ ܐܦ ܫܒܥܬܝܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܒܢܝܐ ܘܡܝܬܘ܆
ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ # ܕܟܠܗܘܢ ܡܝܬܬ ܐܦ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. [2]ܒܩܝܡܬܐ 33 32
ܗܟܝܠ ܕܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘܝܐ ܐܢܬܬܐ. ܫܒܥܬܝܗܘܢ ܓܝܪ܆
ܢܣܒܘܗ̇ ܐܢܬܬܐ. ܘܗܘ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. [3]ܒܢܘܗܝ 34
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܡܬܐܪܣܝܢ ܘܡܬܐܪܣܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ 35
*ܕܐܫܬܘܝܘ ܗܘ ܠܥܠܡܐ ܗܘ *ܠܡܫܟܚܘ: ܘܠܩܝܡܬܐ ܗܝ ܕܡܢ

* καταξιωθέντες
* τυχεῖν

ܡܝܬܐ܆ ܠܐ ܡܬܐܪܣܝܢ ܘܠܐ ܡܬܐܪܣܢ. ܐܦܠܐ ܠܡܡܬ 36

liberis. Et accepit eam fecundus in uxorem, et ipfe mortuus eft 30
fine liberis. Et tertius accepit eam fimiliter: itidem autem et 31
feptem illi: et non reliquerunt liberos, et mortui funt. Novif- 32
fime # autem ✓ omnium, mortua eft et mulier. † In refurrectione 33
igitur, cujus ex illis erit uxor? Septem illi enim habuerunt eam
uxorem. Et refpondens dixit iis Jefus, ‡ Filii feculi hujus uxores 34
ducunt, et nuptum dantur: Illi autem qui digni habiti funt fecu- 35
lum illud confequi, et refurrectionem quæ *eft* a mortuis, non
ducunt uxores, neque nuptum dantur: Neque enim mori rur- 36

1 ܗܘ ܗܟܢܐ] In margine MSti ܒܗ ܒܝܕܥܬܐ
2 ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ] ܗܝ ܗܟܝܠ ܐܢܬܬܐ (ܒܩܝܡܬܐ)
3 ܒܢܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ] ܒܨܚܚܐ ܩܕܡܝܐ ܐܝܬ.
ܝܠܕܝܢ ܘܡܬܝܠܕܝܢ.
ܒܝܘܢܝܐ ܠܝܬ ܀

† In refurrectione igitur] Lectio marg. Mulier igitur (in refurrectione)
‡ Filii feculi hujus] In exemplari antiquo eft, "Gig- "nunt, et gignuntur:" fed in Græco non eft.

ܠܗܘܢ ¹ܠܡܡܬ܆ ܫܘ̈ܝܢ ܓܝܪ ܠܡܠܐܟ̈ܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܘܒܢ̈ܝܐ
37 ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܠܗܐ܆ ܟܕ ܒܢ̈ܝܐ ܕܩܝܡܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܕܩܝܡܝܢ
ܕܝܢ ܡܝ̈ܬܐ܆ ܐܦ ܡܘܫܐ ܚܘܝ ܥܠ ܣܢܝܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ܆ ܠܡܪܝܐ *ܗܘ * ܗܘ
ܐܠܗܗ ܗܘ* ܕܐܒܪܗܡ܆ ܘܐܠܗܗ ܗܘ* ܕܐܝܣܚܩ܆ ܘܐܠܗܗ * ܗܘ * ܗܘ
38 ܕܝܥܩܘܒ. ܐܠܗܐ ܕܝܢ܆ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܝ̈ܬܐ ܐܠܐ ܕܚ̈ܝܐ.
39 ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܠܗ ܚܝܝܢ. ܥܢܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ
40 ܐܡܪܘ. ܡܠܦܢܐ ܫܦܝܪܐܝܬ ܐܡܪܬ ⁘ ܠܐ ܬܘܒ ܕܝܢ ܡܡܪܚܝܢ
41 ܗܘܘ ܠܡܫܐܠܘܬܗ ܘܠܐ ܡܕܡ ⁘ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ ܐܝܟܢܐ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ # ܐܢܫܝܢ ✓ ܠܡܫܝܚܐ. ܕܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܝܬܘܗܝ.
42 ܘܗܘ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ܒܟܬܒܐ ܕܡܙܡܘܪ̈ܐ. ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ
43 ܬܒ ܠܟ ܡܢ ܝܡܝܢܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܠܒܥܠܕܒܒ̈ܝܟ
44 ܟܘܒܫܐ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟ. ܕܘܝܕ ܗܟܝܠ ܡܪܝܐ

ſus † poſſunt: æquales enim angelis ſunt; et filii ſunt Dei, quum
37 filii reſurrectionis ſint. Quod reſurgent autem mortui, etiam
Moſes declaravit ſecus rubum, quum dicit Dominum Deum Abra-
38 hami, et Deum Iſaaci, et Deum Jacobi. Deus autem non eſt mor-
39 tuorum, ſed viventium: omnes enim ei vivunt. Reſpondentes au-
40 tem quidam ex Scribis dixerunt, Magiſter, bene dixiſti. Non
41 amplius autem audebant interrogare eum quicquam. Dixit au-
tem ad eos, Quomodo dicunt # quidam ✓ Chriſtum Filium Davi-
42 dis eſſe? Et ipſe David dicit in libro Pſalmorum, Dixit Domi-
43 nus Domino meo, Sede a dextera mea, Uſquedum poſuero ini-
44 micos tuos ſcabellum ſub pedibus tuis. David igitur Dominum

1 ܠܡܡܬ] In margine MSti ܠܡܗܘܝܢ

† poſſunt] Lectio marg. Futuri ſunt.

ܩܪܐ ܠܗ . ܘܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܒܪܐ ܕܝܠܗ ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܟܕ ܫܡܥ 45
ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܥܡܐ . ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܚܙܘ ܡܢ 46
ܣܦܪܐ ܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ ܠܡܗܠܟܘ ܒܐܣܛܠܐ . ܘܪܚܡܝܢ ܫܐܠܬ ܫܠܡܐ
ܒܫܘܩܐ . ܘܪܝܫ ܡܘܬܒܐ ܒܟܢܘܫܬܐ . ܘܪܝܫ ܣܡܟܐ
ܒܚܫܡܝܬܐ . ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܒܬܐ ܕܐܪܡܠܬܐ . 47
ܘܒܥܠܬܐ ܕܨܠܘܬܐ ܡܘܪܟܢ . ܗܢܘܢ ܢܣܒܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܀

CAP. XXI.

1 ܟܕ ܕܝܢ ܚܪ ܚܙܐ ܠܥܬܝܪܐ ܕܪܡܝܢ ܩܘܪܒܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܒܒܝܬ
2 ܓܙܐ . ܚܙܐ ܕܝܢ ✳ ܐܦ ↙ ܚܕܐ ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐ[1]ܪܡܝܬ
3 ܠܬܡܢ *ܬܪܝܢ ܦܠܓܘܬܐ . ܘܐܡܪ . ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ . ܕܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ ܗܕܐ . ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
4 ܐܪܡܝܬ . ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܡܢ ܡܕܡ ܕܝܬܝܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܐܪܡܝܘ ܒܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ ܕܐܠܗܐ . ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܚܣܝܪܘܬܗ ܀
5 ܟܠܗ ܩܢܝܢܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܪܡܝܬ ܀ ܘܟܕ ܐܢܫܝܢ

* δύο λεπτὰ

vocat eum, et quomodo igitur Filius ejus eſt ? Quum audiret 45
autem omnis populus, dixit diſcipulis ſuis, Attendite a Scribis, 46
qui volunt ambulare in ſtolis, et amant ſalutationes in foris, et
primas cathedras in ſynagogis, et primos accubitus in cœnis.
Qui comedunt domos viduarum, et prætextu prolixe precantur : 47
ipſi accipient judicium majus.

CAP. XXI.

1 Intuitus autem vidit divites con-
2 jicientes oblationes ſuas in gazophylacium. Vidit autem ✳ etiam ↙
quandam viduam pauperem, † quæ conjecit illuc duo minuta.
3 Et dixit, Vere dico vobis, quod vidua pauper hæc plus quam
4 omnes conjecit. Omnes enim illi ex eo quod ſupererat iis conje-
cerunt in locum oblationis Dei ; hæc autem ex penuria ſua om-
5 nem poſſeſſionem quam habebat, conjecit. Et quum quidam

1 ܕܐܪܡܝܬ] In margine MSti ܕܪܡܝܐ

† quæ conjecit] Lectio marg. Conjicientem.

ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܛܠ ܗܝܟܠܐ. ܕܒܟܐܦܐ ܫܦܝܪ̈ܬܐ *ܘܒܣܝ̈ܡܬܐ * κειμηλιοις (margin)
6 ܡܨܒܬ: ܐܡܪ. ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܢܐܬܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ:
ܕܒܗܘܢ ܠܐ ܬܫܬܒܩ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ ܬܫܬܪܐ܀
7 ܫܐܠܘܗܝ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܠܦܢܐ: ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܗܠܝܢ
ܢܗ̈ܘܝܢ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܐܡܬܝ ܕܥܬ̈ܝܕܝܢ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ.
8 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܚܙܘ ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܣ̈ܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܐܢܐ ܐܢܐ: ܘܙܒܢܐ ܩܪܒ. ܠܐ ܗܟܝܠ
9 ܬܐܙܠܘܢ ܒܬܪܗܘܢ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܬܫܡܥܘܢ [1]ܩܪ̈ܒܐ ܘܠܐ
ܡܬܚܫ̈ܡܫܬܐ: ܠܐ ܬܬܕܠܚܘܢ. [2]ܙܕܩ ܓܝܪ ܕܗܠܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ
10 ܩܕܡܝܬ. ܐܠܐ ܠܘ ܡܚܕܐ ܫܘܠܡܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܢܩܘܡ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ: ܘܡܠܟܘܬܐ ܥܠ

dicerent de templo, quod lapidibus pulchris et † donariis orna-
6 tum esset, dixit, *Quod attinet* hæc quæ spectatis, venient dies
quibus non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur.
7 Interrogaverunt eum autem, dicentes, Magister, quando igitur
hæc erunt? et quod est signum, quando futurum est ut hæc fiant?
8 Ipse autem dixit, Videte ne erretis: multi enim venient in nomine
meo, dicentes, Ego sum: et tempus appropinquavit: ne ergo iveri-
9 tis post eos. Quum autem audiveritis ‡ bella et seditiones, ne con-
turbemini: || oportet enim ut hæc fiant primum; sed non statim
10 finis. Tunc dicebat iis, Surgent enim gens contra gentem, et

1 ܩܪ̈ܒܐ ܘܠܐ ܡܬܚܫ̈ܡܫܬܐ] In margine MSti ܐܘ ܫܡܥܐ ܕܩܪ̈ܒܐ ܘܠܐ ܡܬܚܫ̈ܡܫܬܐ܀

2 ܙܕܩ] ܥܬܝܕ.

† *Vid. not.*

‡ bella et seditiones] Lectio marg. (bella,) Aut rumorem bellorum, (et seditiones)

|| oportet enim] Futurum est (enim)

11 ܡܠܟܘܬܐ. ܘܙܘ̈ܥܐ ܪܘܪ̈ܒܐ ܒܟܠ ܕܘܟ̈ܝܬܐ: ܘܟܦ̈ܢܐ
ܘܡܘ̈ܬܢܐ ܢܗܘܘܢ. ܘܕ̈ܚܠܬܐ ¹ܘܐܬܘ̈ܬܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܘ̈ܝܢ ܀
12 ܩܕܡ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ: ܢܪܡܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܐܝ̈ܕܝܗܘܢ.
ܘܢܪܕܦܘܢܟܘܢ. ܟܕ ܡܫܠܡܝܢ ܠܟܢܘ̈ܫܬܐ ܘܠܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ
ܘܡܩܪ̈ܒܝܢ ܠܩܕܡ ܡ̈ܠܟܐ ܘܐܗܓܡܘ̈ܢܐ ܡܛܠ ܫܡܝ
13 14 ܕܝܠܝ. ܢܦܘܩ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܣܗܕܘܬܐ ܀ ܣܝܡܘ ܗܟܝܠ
ܒܠܒܘ̈ܬܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܩܕܡܘܢ ܬܬܪܢܘܢ *ܠܡܦܩ ܒܪܘܚܐ.

* ἀπολογηθῆναι

15 ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܬܠ ܠܟܘܢ ܦܘܡܐ ܘܚܟܡܬܐ: ܗܝ ܕܠܐ
ܢܫܟܚܘܢ ܠܡܐܡܪ ܠܘܩܒܠܗ̇: ܘܠܐ ܠܡܩܡ ܠܘܩܒܠܗ̇:
16 ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܠܘܩܒܠܟܘܢ. ܬܫܬܠܡܘܢ
ܕܝܢ ܐܦ ܡܢ ܐܒܗ̈ܐ ܘܐ̈ܚܐ ܘܐܚ̈ܝܢܐ ܘܪ̈ܚܡܝܟܘܢ
17 ܡܢܟܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ: ܡܛܠ ܫܡܝ ܕܝܠܝ ܡܢ

11 regnum contra regnum. Et terræmotus magni in omnibus locis,
et fames, et peſtilentiæ erunt, et terrores: † et ſigna magna de
12 cœlo erunt. Ante autem hæc omnia injicient in vos manus ſuas,
et perſequentur ⌜vos✓, tradentes in Synagogas et domos cuſtodiæ,
13 et adducentes ante reges et præſides, propter nomen meum. Exi-
14 bit vobis autem in teſtimonium. Ponite igitur in cordibus veſtris,
15 ut non præmeditemini ad proferendum defenſionem. Ego enim
dabo vobis os et ſapientiam, cui non poterunt contradicere, ne-
que conſiſtere contra eam, omnes qui inſurgunt adverſus vos.
16 Trademini autem etiam a parentibus et fratribus et cognatis et
17 amicis, et morte afficient *aliquos* ex vobis: Et eritis exoſi propter

1 ܘܐܬܘ̈ܬܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܘ̈ܝܢ] In margine MSti (ܘܐܬܘ̈ܬܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܘ̈ܝܢ) ܘܥܠܥ̈ܠܐ ܀

† et ſigna magna de cœlo erunt] Lectio marg. (et ſigna magna de cœlo erunt) Et tempeſtates.

19 18 ܟܠܢܫ. ܘܣܥܪܬܐ ܡܢ ܪܫܟܘܢ ܠܐ ܬܐܒܕ܂ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܟܘܢ
20 ܬܩܢܘܢ ܠܢܦܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ
ܕܚܕܝܪܐ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ ܕܚܝܠܐ܂ ܗܝܕܝܢ ܕܥܘ ܕܩܪܒ ܠܗ
21 ܚܘܪܒܐ ܕܝܠܗ ܀ ܗܝܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܗܘܕ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ܂
ܘܗܢܘܢ ܕܒܡܨܥܬܗ ܢܦܩܘܢ. ܘܗܠܝܢ ܕܒܐܬܪܘܬܐ ܠܐ ܢܥܠܘܢ
22 ܠܗ. ܡܛܠ ܕܝܘܡܬܐ ܕܬܒܥܬܐ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܂
23 ܕܢܬܡܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬܝܒܢ ܀ ܘܝ ܕܝܢ ܠܗܠܝܢ
ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ܂ ܘܠܗܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ
ܝܘܡܬܐ ܀ ܬܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܢܩܐ ܪܒܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܘܪܘܓܙܐ
24 ܒܥܡܐ ܗܢܐ ܀ ܘܢܦܠܘܢ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. ܘܢܫܬܒܘܢ
ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܐܘܪܫܠܡ ܬܗܘܐ ܡܬܕܝܫܐ ܡܢ
25 ܥܡܡܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܢܬܡܠܘܢ ܙܒܢܐ ܕܥܡܡܐ ܀ ܘܢܗܘܝܢ

18 nomen meum omnibus: At capillus ex capite veſtro non peribit.
19 20 In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras. Quando autem vi-
deritis Hieroſolymam cinctam a caſtris exercitus, tunc ſcitote quod
21 appropinquavit deſolatio ejus. Tunc illi qui in Judæa *ſunt*, fugiant
in montes; et illi qui in medio ejus, diſcedant; et illi qui in re-
22 gionibus, non ingrediantur in eam: Quia dies ultionis hi ſunt,
23 ut impleantur omnia quæ ſcripta ſunt. Væ autem in utero ha-
bentibus, et lactantibus in illis diebus: † erit enim neceſſitas
24 magna ſuper terram, et ira ſuper populum hunc. Et cadent acie
gladii, et captivi ducentur in omnes gentes: et Hieroſolyma erit
25 calcata a gentibus, uſquedum impleantur tempora gentium. Et

1 ܬܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܢܩܐ ܪܒܬܐ] In margine MSti ܬܗܘܐ ܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ

† erit enim neceſſitas magna] Lectio marg. (Erit) Autem anguſtia magna.

ܐܬܘ̈ܬܐ ܒܫܡܫܐ ܘܒܣܗܪܐ ܘܒܟܘܟ̈ܒܐ܆ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܐܘܠܨܢܐ
26 ܕܥܡ̈ܡܐ ܒܬܘܗܝܐ. ܡܢ ܩܠܐ ܕܝܡܐ *ܘܕܫܓܘܫܝܐ. ܟܕ
ܢ̈ܦܩܢ ܢܦ̈ܫܬܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܘܣܘܟܝܐ ܕܗܢܝܢ ܕܐܬ̈ܝܢ
ܥܠ ܡܬܥܡܪܢܝܬܐ. ܚܝ̈ܠܘܬܐ ܓܝܪ ܕܫܡܝܐ ܢܬܬܙܝܥܘܢ.
27 ܘܗܝܕܝܢ ܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ [1] ܒܥܢܢܐ ܥܡ ܚܝܠܐ
28 ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ܀ ܡܐ ܕܫܪܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ܆ ܚܘܪܘ
ܠܥܠ ܘܐܪܝܡܘ ܪ̈ܫܝܟܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘ ܦܘܪܩܢܐ
29 ܕܝܠܟܘܢ܀ ܘܐܡܪ ܦܠܐܬܐ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܠܬܐܢܬܐ ܘܠܟܠܗܘܢ ܐܝ̈ܠܢܐ
30 ܐܡܬܝ. ܕܐܦܪܥܝܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܡܢ ܗܘ ܡܢ ܢܦܫܟܘܢ [2] ܐܢܬܘܢ
31 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܐ ܩܪܒ ܠܗ ܩܝܛܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܐܡܬܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܗܠܝܢ ܕܗܘ̈ܝܢ܆ ܕܥܘ ܕܩܪܝܒܐ

* και σαλου

erunt ſigna in ſole, et in luna, et in ſtellis; et in terra anguſtia
26 gentium in dubitatione præ ſonitu maris, et tumultus; Exeunti-
bus animis hominum præ timore et expectatione eorum quæ ven-
tura ſunt ſuper habitatam *terram:* Virtutes enim cœli commove-
27 buntur. Et tunc videbunt Filium hominis venientem † in nube,
28 cum virtute et gloria multa. Quum incipient autem hæc fieri,
reſpicite, et attollite capita veſtra, quia prope eſt redemptio veſtra.
29 30 Et dixit parabolam iis, Videte ficum, et omnes arbores. Quum
pullulantes *eas* jam videatis, ‡ ex vobis ipſis cognoſcitis quod ecce
31 appropinquavit æſtas: Sic etiam vos, quum videritis hæc fieri,

1 ܒܥܢܢܐ] In margine MSti ܒܥܢ̈ܢܐ

2 ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ] ܡܢ ܦܐܪ̈ܝܗܘܢ (ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ)

† in nube] Lectio marg. In nubibus.

‡ ex vobis ipſis cognoſcitis] Ex fructibus earum (cognoſcitis)

32 ܐܝܕܥܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ
33 ܢܥܒܪ ܕܪܐ ܗܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ
34 ܢܥܒܪܘܢ܆ ܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܢܥܒܪ̈ܢ ܀ ܚܙܘ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܒܟܘܢ܆ ܕܠܡܐ ܢܐܩܪܢ ܠܒ̈ܘܬܟܘܢ ܒܐܣܘܛܘܬܐ ܘܒܪܘܝܘܬܐ.
ܘܒܨܦܢܝܘܬܐ ܕܥܠܡܢܝܘܬܐ܆ ܘܡܢ ܫܠܝ ܥܠܝܟܘܢ ܢܩܘܡ ܝܘܡܐ
35 ܗܘ. ܐܝܟ ܦܚܐ ܓܝܪ ܢܐܬܐ܆ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܥܠ
36 ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܪܥܐ ܟܠܗ. ܫܗܪܘ ܗܟܝܠ ܒܟܠ ܙܒܢ. ܟܕ
ܡܬܟܫܦܝܢ ܐܝܟܢ ܫܘܝܐ ܕܬܗܘܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܟܠܗܝܢ
ܗܠܝܢ ܕܥܬܝ̈ܕܢ ܠܡܗܘܐ܆ ܘܠܡܩܡ ܩܕܡ ܒܪܗ
37 ܕܐܢܫܐ ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܒܐܝ̈ܡܡܐ ܒܗܝܟܠܐ ܡܠܦ
ܗܘܐ܆ ܒܠܠܝ̈ܐ ܕܝܢ ܢܦܩ ܗܘܐ ܘܒܐܬ ܒܛܘܪܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ
38 ܕܙܝ̈ܬܐ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܡܩܕܡ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܒܗܝܟܠܐ
1 ܠܡܫܡܥܗ ܀ ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ CAP. XXII.
2 ܦܨܚܐ ܀ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܐܝܟܢܐ

32 ſcitote quod prope eſt regnum Dei. Amen dico vobis, quod non
33 præteribit generatio hæc, donec omnia fiant. Cœlum et terra
34 præteribunt, verba mea autem non præteribunt. Attendite autem
vobisipſis, ne forte graventur corda veſtra crapula et ebrietate et
35 ſolicitudine ſeculari, et repente ſuper vos ſurgat dies ille. Tan-
quam laqueus enim veniet ſuper omnes qui ſedent ſuper faciem
36 terræ omnis. Vigilate igitur omni tempore, precantes ut digni
ſitis fugere ab omnibus quæ futura ſunt, et ſtare coram Filio
37 hominis. Erat autem diebus in templo docens, noctibus autem
38 exibat, *et* pernoctabat in monte qui vocatur Olivarum. Et omnis
populus mane veniebat ad eum in templo ad audiendum eum.
1 Appropinquabat autem feſtum azymorum, quod dicitur Paſcha. CAP. XXII.
2 Et quærebant principes Sacerdotum, et Scribæ, quomodo occide-

[illegible] 3
[illegible]
[illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible]
* κεράμιον [illegible]
[illegible] 11
[illegible]

rent eum: timebant enim populum. Intravit autem Satanas in Ju- 3
dam qui † dicebatur Iſcariotes, qui erat unus ex numero duodecim.
Et abiit, *et* loquutus eſt cum principibus Sacerdotum et Scribis et 4
Præfectis templi, quomodo traderet eum illis. Et gaviſi ſunt, et 5
pacti ſunt argentum dare ei. Et pollicitus eſt: et quærebat op- 6
portunitatem ut traderet eum ipſis ſine turba. Venit autem dies 7
azymorum, in quo oportebat mactari Paſcha. Et miſit Petrum, 8
et Johannem, dicens, Ite, parate nobis Paſcha, ut comedamus.
Ipſi autem dixerunt ei, ‡ Ubi vis ut paremus? Ipſe autem dixit 9 10
iis, Ecce, quum intraveritis in urbem, occurret vobis homo por-
tans amphoram aquæ: ſequimini eum in domum in quam intrat.
Et dicetis domino domus, Dicit tibi Magiſter, Ubi eſt diverſorium 11

†——‡ *Vide Notas.*

12 ܠܬܠܡܝܕܝ ܐܟܘܠ. ¹ܘܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ ܥܠܝܬܐ ܪܒܬܐ
13 ܘܡܫܘܝܐ: ܬܡܢ ܛܝܒܘ. ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ: ܐܫܟܚܘ ܐܝܟ ܡܐ
14 ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܥܕܢܐ: ܐܣܬܡܟ
15 ܘܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܐ ܥܡܗ ∴ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܪܓܬܐ ܪܓܬ:
16 ܕܗܢܐ ܦܨܚܐ ܐܟܘܠ ܥܡܟܘܢ ܩܕܡ ܕܐܚܫ ∴ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܘܒ ²ܐܟܘܠ ܡܢܗ. ܥܕܡܐ ܕܢܬܡܠܐ ܒܡܠܟܘܬܐ
17 ܕܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܩܒܠ ܟܣܐ: ܟܕ ܐܘܕܝ ܐܡܪ. ܣܒܘ ܗܢܐ
18 ܘܦܠܓܘܗܝ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ: ³ܕܠܐ ܐܫܬܐ
ܬܘܒ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ. ⁴ܥܕܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܬܐܬܐ ∴

12 ubi Pascha cum discipulis meis comedam? Et † ipse ostendet
13 vobis cœnaculum magnum stratum: illic parate. Quum abiissent
14 autem, inuenerunt sicut dixerat iis: et paraverunt Pascha. Et
quum esset tempus, discubuit, et duodecim apostoli cum eo.
15 Et dixit ad eos, Desiderio desideravi ut hoc Pascha comedam
16 vobiscum, antequam patiar. Dico enim vobis, quod non
17 amplius ‡ comedam ex eo, donec impleatur in regno Dei. Et
quum accepisset poculum, gratias agens dixit, Accipite hoc,
18 et partimini vobis ipsis. Dico enim vobis, ‖ quod non bi-
bam amplius de fructu vitis, § donec regnum Dei venerit.

1 ܘܗܘ ܡܚܘܐ] In margine MSti ܘܗܐ (ܗܘ ܡܚܘܐ)

2 ܐܟܘܠ ܡܢܗ] ܐܟܠܝܘܗܝ

3 ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܬܘܒ] (ܕܠܐ ܐܫܬܐ) ܡܢ ܗܫܐ

4 ܥܕܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܬܐܬܐ] (ܥܕܡܐ) ܕܚܕܬܐ ܐܫܬܝܘܗܝ ܒ (ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ)

† Et ipse ostendet] Lectio marg. Et ecce (ipse ostendet)
‡ comedam ex eo] comedam Illud. *Vide et Not.*
‖ quod non bibam amplius] (quod non bibam) Ex hoc *tempore*
§ donec regnum Dei venerit] (donec) Novum bibero in (regno Dei)

19 ܘܢܣܒ ܠܚܡܐ ܘܐܘܕܝ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܗܢܐ ܗܘ
ܦܓܪܝ ܕܥܠ ܐܦܝܟܘܢ ܡܬܝܗܒ: ܗܕܐ ܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܠܥܘܗܕܢܝ.
20 ܗܟܢܐ ܐܦ ܟܣܐ ܒܬܪ ܕܐܚܫܡܘ ܐܡܪ ܗܢܐ ܟܣܐ ܗܘ
ܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ ܒܕܡܝ ܕܚܠܦܝܟܘܢ ܡܬܐܫܕ ܒܪܡ ܗܐ
21 ܐܝܕܗ ܕܡܢ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ ܥܡܝ.
22 ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟ ܡܐ ܕܦܣܝܩ. ܒܪܡ ܘܝ ܠܗ
ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܡܫܬܠܡ. ܘܗܢܘܢ ܫܪܝܘ
23 ܠܡܒܥܝܘ ܒܝܢܝܗܘܢ ܕܡܢܘ ܡܢܗܘܢ ܗܘ ܕܥܬܝܕ
ܠܡܥܒܕ ܗܕܐ. ܗܘܬ ܕܝܢ ܐܦ ܚܪܝܢܐ ܒܝܢܝܗܘܢ
24 ܕܡܢܘ ܡܢܗܘܢ ܕܪܒ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ
25 ܕܥܡܡܐ ܡܪܐ ܐܢܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܫܠܝܛܝܢ
ܥܠܝܗܘܢ ܡܬܩܪܝܢ ܥܒܕܝ ܛܒܬܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ
26 ܗܟܢܐ. ܐܠܐ ܪܒܐ ܕܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܙܥܘܪܐ.
ܘܕܗܘ ܡܕܒܪܢܐ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܐ.

Et quum accepisset panem, et gratias egisset, fregit, et dedit iis, 19
dicens, Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur: hoc facite in
memoriam mei. Similiter et poculum, postquam cœnassent, di- 20
cens, Hoc *est* poculum testamentum novum in sanguine meo, qui
pro vobis effunditur. Veruntamen ecce manus ejus qui tradit me, 21
mecum est in mensa. Et Filius quidem hominis abit sicut defi- 22
nitum est: veruntamen væ homini illi per quem traditur. Et 23
ipsi cœperunt disquirere apud se, quisnam esset ex iis qui hoc fac-
turus esset. Facta est autem et contentio inter eos, quis ex iis 24
videretur esse maximus. Ipse autem dixit iis, Reges gentium 25
domini earum sunt; et qui potestatem habent in eas, benefici vo-
cantur. Vos autem non ita: sed qui maximus est in vobis, sit 26

27 ܗܘ ܕܡܫܡܫ ܀ ¹ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ. ܗܘ ܕܣܡܝܟ ܐܘ ܗܘ
ܕܡܫܡܫ. ܠܘ ܗܘ ܕܣܡܝܟ: ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝ ܒܡܨܥܬܟܘܢ
28 ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܫܡܫ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܢܘܢ ܕܦܫܬܘܢ
29 ܥܡܝ ܒܢܣܝܘܢܐ ܕܝܠܝ. *ܘܐܢܐ ܐܣܝܡ ܠܟܘܢ ܕܝܬܝܩܐ: ܐܝܟܢܐ
30 ܕܣܡ ܠܝ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܡܠܟܘܬܐ. ܕܬܐܟܠܘܢ ܘܬܫܬܘܢ ܥܠ
ܦܬܘܪܐ ܕܝܠܝ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܬܬܒܘܢ ܥܠ ※ܬܪܥܣܪ ↙
ܟܘܪ̈ܣܘܬܐ: ܟܕ ܕܐܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܪܥܣܪ ܫܒ̈ܛܐ
31 ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܝܐ. ܫܡܥܘܢ ܫܡܥܘܢ:
32 ܗܐ ܣܛܢܐ ܫܐܠܟܘܢ ܠܡܥܪܒܠܘ ܐܝܟ ܕܚܛ̈ܐ: ܐܢܐ ܕܝܢ
ܐܬܟܫܦܬ ܡܛܠܬܟ: ܕܠܐ ܬܬܒܛܠ ܗܝܡܢܘܬܟ ܀
33 ܐܦ ܐܢܬ ܒܙܒܢ ܡܢ ܡܬܦܢܝܬ ܐܢܬ ܫܪܪ ܠܐܚܝܟ ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ: ܥܡܟ ܡܛܝܒܐ ܐܢܐ: ܐܦ ܠܒܝܬ
34 ܢܛܘܪܬܐ ܘܠܡܘܬܐ ܠܡܐܙܠ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ

27 ficut junior; et dux, ficut is qui miniftrat. † Quis enim major,
is qui accumbit, aut is qui miniftrat? nonne is qui accumbit?
28 Ego autem fum in medio veftrum ficut is qui miniftrat. Vos
29 autem eftis qui perfeveraftis mecum in tentationibus meis. Et ego
conftituo vobis teftamentum, ficut pofuit mihi Pater meus reg-
30 num; Ut edatis et bibatis fuper menfam meam in regno meo,
et fedeatis fuper duodecim thronos, judicantes duodecim tribus
31 Ifraelis. Dixit autem Dominus, Simon, Simon, ecce Satanas ex-
32 petiit vos cribrare ficut triticum. Ego autem rogavi pro te, ut
non deficiat fides tua: et tu aliquando quum converfus fueris,
33 confirma fratres tuos. Ipfe autem dixit ei, Domine, tecum pa-
34 ratus fum et in domum cuftodiæ et in mortem ire. Ille autem

1 ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ] In margine MSti ܐܝܬܘܗܝ (ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ)

† Quis enim major] Lectio marg. (Quis enim major) Eft.

ܦܛܪܐ܆ ܕܠܐ ܢܩܪܐ ܝܘܡܢܐ ܬܪܢܓܠܐ ¹ܩܕܡ ܕܬܠܬ ⁻ܙܒܢ̈ܝܢ ✓
35 ܬܟܦܘܪ. ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܝ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܟܕ
ܫܕܪܬܟܘܢ ܕܠܐ ܟܝܣܐ ܘܡܪܣܘܦܐ ܘܡܣܐܢܐ: ܕܠܡܐ ܡܕܡ ܚܣܪ
36 ܠܟܘܢ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܘܠܐ ܡܕܡ. ²ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܟܝܠ
ܠܗܘܢ. ܐܠܐ ܗܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܝܣܐ ܢܫܩܘܠ. ܒܗ
ܕܡܛܠܬܐ ܐܦ ܡܪܣܘܦܐ. ܘܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ܆ ܢܙܒܢ ܡܐܢܗ
37 ܕܝܠܗ ܘܢܙܒܢ ܣܝܦܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ. ܕܥܘܕ
ܗܢܐ ܕܟܬܝܒ ܙܕܩ ܕܢܫܬܡܠܐ ܒܝ. *ܗܝ ܕܐܦ ܥܡ ܠܐ ܢܡܘ̈ܣܐ
ܐܬܡܢܝ. ܐܦ ܓܝܪ ³ܗܝ ܕܥܠܝ ܟܬܝܒܢ ⁴ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ
38 ܠܗ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܡܪܝܐ܆ ܗܐ ܣܦܣܝܪ̈ܐ ܗܪܟܐ

dixit, Dico tibi, Petre, non cantabit hodie gallus, † priusquam
35 tribus ⁻vicibus ✓ neges quod noveris me. Et dixit iis, Quando misi
vos absque crumenis et marsupiis et calceamentis, num aliquid
36 defuit vobis? Ipsi autem dixerunt, Nihil. ‡ Dixit igitur iis, Sed
nunc, qui habet crumenam, tollat; similiter et marsupium: et
37 qui non habet, vendat vestimentum suum, et emat gladium. Dico
vobis enim, quod adhuc hoc, quod scriptum est, oporteat impleri
in me; scilicet, Et cum iniquis reputatus est. Etenim ‖ quod
38 de me *scriptum est*, § finem habet. Illi autem dixerunt, Domine,

1 ܩܕܡ] In margine MSti ܥܕܡܐ
2 ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ] ܗܘ ܕܝܢ (ܐܡܪ ܠܗܘܢ)
3 ܗܝ ܕܥܠܝ ܟܬܝܒܢ] ܗܠܝܢ (ܕܥܠܝ ܟܬܝܒܢ)
4 ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ ܠܗ] (ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ) ܠܗܝܢ

† priusquam] Lectio marg. Donec.
‡ Dixit igitur iis] Ipse autem (dixit iis)
‖ quod de me] Quæ (de me)
§ finem habet] (finem) Habent.

39 ܡܪܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܣܦܩܝܢ ܐܢܘܢ :. ܘܟܕ ܢܦܩ
ܐܙܠ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ. ܢܩܦܘܗܝ ܕܝܢ ܐܦ ܬܠܡܝܕܐ :.
40 ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܒܗܘ ܕܘܟܬܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ
41 ܠܢܣܝܘܢܐ :. ܘܗܘ ܐܬܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܐܝܟ ܫܕܝܐ ܕܟܐܦܐ.
42 ܘܟܕ ܣܡ ܒܘܪܟܐ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܟܕ ܐܡܪ: ܐܒܝ: ܐܢ
ܨܒܐ ܐܢܬ: ܐܥܒܪ ܟܣܐ ܗܢܐ ܡܢܝ. ܒܪܡ ܠܐ ܨܒܝܢܐ
43 ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܝܠܟ ܢܗܘܐ :. ܐܬܚܙܝ ܕܝܢ ܠܗ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ
44 ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܡܚܝܠ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܐܓܘܢܐ ܝܬܝܪ
ܚܦܝܛܐܝܬ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܘܥܬܐ ܕܝܠܗ ܐܝܟ
45 *ܢܛܦ̈ܐ ܕܕܡܐ ܕܢܚ̈ܬܢ ܥܠ ܐܪܥܐ :. ܘܟܕ ܩܡ ܡܢ * θρόμβοι
ܨܠܘܬܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ※ ܕܝܠܗ ✓: ܘܐܫܟܚ ܐܢܘܢ
46 ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܡܢ ܟܪܝܘܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܕܡܟܝܢ
47 ܐܢܬܘܢ. ܩܘܡܘ ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ :. ܥܘܕ ܟܕ
ܗܘ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܗܐ ܟܢܫܐ. ܘܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܗܘܐ ܝܗܘܕܐ ܚܕ

39 ecce gladii hic duo: ipse autem dixit iis, Satis est. Et quum
egressus esset, abiit, secundum consuetudinem, in montem Oli-
40 varum: sequuti sunt eum autem etiam discipuli. Quum autem
41 esset in illo loco, dixit iis, Orate ne intretis in tentationem. Et
ipse secessit ab iis, quasi *ad* jactum lapidis: et quum posuisset
42 genua, orabat, Dicens, Pater mi, Si vis, transfer poculum hoc
43 a me: veruntamen non voluntas mea, sed tua fiat. Apparuit
44 autem ei angelus Domini de cœlo, qui corroborabat eum. Et
quum esset in agonia, instantius orabat. Factus est autem sudor
45 ejus sicut grumi sanguinis descendentes in *terram. Et quum
surrexisset ab oratione, venit ad discipulos ※ suos ✓, et invenit eos
46 dormientes præ tristitia. Et dixit iis, Quid dormitis? Surgite,
47 et orate ne intretis in intentationem. Adhuc dum ipse loqueretur,

ܡܢ ܬܪ̈ܥܣܪ܂ ܐܬܐ ܗܘܐ ¹ܡܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܕܢܫܩܝܘܗܝ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܐ ܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܗܘ ܕܐܢܫܩ
48 ܐܢܐ ܗܘ ܐܚܘܕܘܗܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ※ ܝܫܘܥ ↙ ܐܡܪ ܠܗ. ܝܗܘܕܐ
49 ܒܢܘܫܩܬܐ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܠܡ ܐܢܬ܀ ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ
ܗܢܘܢ ܕܠܘܬܗ ²ܠܗܝ ܕܗܘܝܐ ܗܘܬ܇ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܪܝܐ܇
50 ܐܢ ܢܡܚܐ ※ ܐܢܘܢ ↙ ܒܣܝܦܐ. ܘܡܚܝܗ ܚܕ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ
51 ܠܥܒܕܗ ܕܪܝܫ ܟܘ̈ܡܪܐ܇ ܘܐܪܝܡܗ ܠܐܕܢܗ ܗܝ ܕܝܡܝܢܐ܀ ܘܥܢܐ
ܗܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܫܒܘܩܘ ܥܕܡܐ ܠܗܕܐ. ܘܟܕ ܓܫܫ
52 ܠܐܕܢܗ ܐܣܝܗ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܥܠܘܗܝ܇
ܪ̈ܫܝ ܟܘ̈ܡܪܐ ܘܐܣܛܪ̈ܛܓܐ ܕܗܝܟܠܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ
ܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܦ̈ܣܪܐ ܘܩܝ̈ܣܐ ※ ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ ↙.

ecce turba, et ille qui dicebatur Judas, unus ex duodecim, venie-
bat † ante eos, et accessit ad Jesum ut oscularetur eum. (Hoc
48 enim signum dederat iis; Quem osculatus fuero, ipse est.) Ipse
autem ※ Jesus ↙ dixit ei, Juda, osculo Filium hominis tradis?
49 Quum viderent autem ii qui apud eum *erant* ‡ id quod futurum
50 erat, dixerunt ei, Domine, num percutiemus ※ eos ↙ gladio? Et
percussit unus quidam ex iis servum principis Sacerdotum, et
51 abstulit auriculam ejus dexteram. Et respondens Jesus dixit,
Sinite usque ad hoc. Et quum tetigisset auriculam ejus, sanavit
52 eam. Dixit autem Jesus ad eos qui venerant contra ipsum, prin-
cipes Sacerdotum, et magistratus templi, et seniores, Tanquam
contra latronem exivistis, cum gladiis et fustibus ※ ut apprehen-

1 ܡܩܕܡܝܗܘܢ] In margine MSti ܠܩܕܡܝܗܘܢ

2 ܠܗܝ ܕܗܘܝܐ ܗܘܬ] ܕܗܘܝܐ (ܠܗܝ)

† ante eos] Lectio marg. Cum iis.

‡ id quod futurum erat] (id quod) Fiebat.

53 ܟܕ ܟܠ ܝܘܡܐ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܥܡܟܘܢ ܒܗܝܟܠܐ
ܠܐ ܦܫܛܬܘܢ ܐܝ̈ܕܝܐ ܥܠܝ. ܐܠܐ ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ ܫܥܬܐ
54 ܕܝܠܟܘܢ. ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܚܫܘܟܐ܀ ܟܕ ܐܚܕܘܗܝ ܕܝܢ܆
ܐܝܬܝܘܗܝ ܘܐܥܠܘܗܝ ܠܒܝܬܗ ܕܪܒ ܟܘܡܪ̈ܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ
55 ܦܛܪܘܣ ܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܘܩܕܘ ܢܘܪܐ
ܒܡܨܥܬܗ ܕܕܪܬܐ ܘܝܬܒܘ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ܆ ܝܬܒ ܗܘܐ ܦܛܪܘܣ
56 ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܚܙܬܗ ܕܝܢ ܛܠܝܬܐ ܐܚܕܐ ܕܝܬܒ ܠܘܬ
57 ܢܘܪܐ ܘܐܬܒܩܝܬ ܒܗ ܘܐܡܪܬ. ܐܦ ܗܢܐ ܥܡܗ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܗܘ
58 ܕܝܢ ܟܦܪ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ܀ ܘܒܬܪ
ܩܠܝܠ܆ ܐܚܪܢܐ ܟܕ ܚܙܝܗ ܐܡܪ܆ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢܗܘܢ
59 ܐܢܬ. ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܒܪܢܫܐ܆ ܠܐ ܐܢܐ. ܘܟܕ
ܥܒܪܬ ܐܝܟ ܫܥܬܐ ܚܕܐ܆ ܐܚܪܢܐ ܐܢܫ ܡܬܚܦܛ ܗܘܐ ܟܕ
ܐܡܪ܆ ܒܫܪܪܐ ܐܦ ܗܢܐ ܥܡܗ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܐܦ ܓܝܪ
60 ܓܠܝܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ. ܒܪܢܫܐ܆ ܠܐ

53 deretis me ✓? Quum quotidie eſſem vobiſcum in templo, non
extendiſtis manus in me: ſed hæc eſt hora veſtra, et poteſtas te-
54 nebrarum. Quum apprehendiſſent eum autem, duxerunt ⁻ eum ✓,
et introduxerunt ⁻ eum ✓ in domum principis Sacerdotum: ipſe
55 autem Petrus ſequebatur ⁎ eum ✓ e longinquo. Quum autem
accendiſſent ignem in medio aulæ, et conſediſſent una, ſedebat
56 Petrus in medio eorum. Quum vidiſſet eum autem puella quæ-
dam ſedentem ad ignem, et intuita eſſet eum, dixit, Et hic cum
57 illo erat. Ipſe autem negavit, dicens, Mulier, non novi eum.
58 Et poſt paululum alius, quum vidiſſet eum, dixit, Et tu ex illis
59 es: Petrus autem dixit, Homo, non ſum. Et quum præteriiſſet
quaſi hora una, alius quidam affirmabat, dicens, In veritate et hic
60 cum illo erat: etenim Galilæus eſt. Ipſe autem Petrus dixit,

ܓܒܪܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܕܐܡܪ ܐܢܬ. ܘܡܚܕܐ ܥܕܟܝܠ ܟܕ ܗܘ
ܦܛܪܘܣ # ܡܡܠܠ ܠܐ. ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ: ܘܟܕ ܐܬܦܢܝ ¹ܝܫܘܥ 61
ܚܪ ܒܦܛܪܘܣ. ܘܐܬܕܟܪ ܦܛܪܘܣ ܠܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ
ܗܘܐ ܠܗ: ܕܥܕܠܐ ܬܪܢܓܠܐ ܢܩܪܐ # ܝܘܡܢܐ ܠܐ. ܬܟܦܘܪ ܒܝ
ܬܠܬ ⁻ ܙܒܢܝܢ ܠܐ. ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܒܪ ܦܛܪܘܣ: ܒܟܐ 62
ܡܪܝܪܐܝܬ: ܘܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ²ܠܝܫܘܥ: 63
ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܟܕ ܡܚܝܢ. ܘܟܕ ܚܦܝܘܗܝ: ܡܚܝܢ 64
ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܦܪܨܘܦܗ. ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ:
ܐܬܢܒܐ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܟܕ 65
ܡܓܕܦܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ³ܒܗ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܝܡܡܐ: 66
ܐܬܟܢܫܬ ܩܫܝܫܘܬܐ ܕܥܡܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ

Homo, non novi quid dicas. Et ſtatim, adhuc dum ipſe # Petrus ✓ 61
loqueretur, cantavit gallus. Et quum converſus eſſet † Jeſus, 62
intuitus eſt Petrum: et recordatus eſt Petrus ſermonis Domini,
ſicut dixerat ei, Priuſquam gallus cantaverit # hodie ✓, negabis
me tribus ⁻ vicibus ✓. Et quum egreſſus eſſet foras Petrus, flevit 63
amare. Et viri qui tenebant ‡ Jeſum, illudebant ei, cædentes: 64
Et quum obvelaſſent eum, percutiebant eum in faciem ejus, et
interrogabant eum, dicentes, Vaticinare, quis eſt is qui percuſſit
te? Et alia multa blaſphemantes dicebant ‖ in eum. Et quum 65 66
factus eſſet dies, congregatus eſt ſenatus populi, et principes

1 ܝܫܘܥ] In margine MSti ܡܪܝܐ
2 ܠܝܫܘܥ] ܠܗ
3 ܒܗ] ܥܠܘܗܝ

† Jeſus] Lectio marg. Dominus.
‡ Jeſum] Eum.
‖ in eum] Contra eum.

ܘܐܣܩܘܗܝ¹ ܠܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܢ ܐܢܬ 67
ܐܢܬ ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ ܠܢ܀ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܘܐܫܐܠ ܐܢܐ: ܠܐ 68
ܡܦܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܐܘ ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܡܢ ܗܫܐ ⁜ ܕܝܢ ✓ 69
ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܡܪܘ 70
ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܐܢܬ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ: ܗܘ ܕܝܢ
ܠܘܬܗܘܢ ܐܡܪ. ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ܀ ܗܢܘܢ 71
ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܣܘܢܩܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ܕܣܗܕܘܬܐ.
1 ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢ ܡܢ ܦܘܡܗ܀ ܘܟܕ ܩܡ ܟܠܗ
2 ܟܢܫܗܘܢ ܩܪܒܘܗܝ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ܀ ܫܪܝܘ ܕܝܢ
ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܠܗܢܐ ܐܫܟܚܢ ܕܡܗܦܟ
ܠܥܡܐ ܕܝܠܢ܆ ܘܟܠܐ ܕܠܩܣܪ ܟܣܦ ܪܫܐ ܢܬܠܘܢ܆ ܘܐܡܪ ܗܘ
3 ܠܗ ܕܡܫܝܚܐ ܡܠܟܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ

Sacerdotum, et Scribæ, † et subduxerunt eum in concilium suum,
67 Dicentes, Si tu es Christus, dic nobis. Dixit autem iis, Si dixero
68 vobis, non credetis: Si autem et interrogavero, non responde-
69 bitis mihi, aut dimittetis. Ab hoc tempore ⁜ autem ✓ erit Filius
70 hominis sedens a dextera virtutis Dei. Dixerunt autem omnes,
Tu igitur es Filius Dei? Ipse autem ad eos dixit, Vos dicitis
71 quod ego sum. Illi autem dixerunt, Quid amplius opus habemus
1 testimonio? nos enim audivimus ex ore ipsius. Et quum surrex- CAP. XXIII.
isset omnis congregatio eorum, adduxerunt eum ad Pilatum.
2 Cœperunt autem accusare eum, dicentes, Hunc invenimus per-
turbantem populum nostrum, et prohibentem Cæsari tributum
3 dare, et dicentem se Christum regem esse. Ipse autem Pilatus

1 ܘܐܣܩܘܗܝ] In margine MSti ܘܐܥܠܘܗܝ

† et subduxerunt] Lectio marg. Et abduxerunt.

ܫܐܠܗ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ
4 ܦܢܐ ܠܗ ܐܡܪ܆ ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܐܡܪ
ܠܘܬ ܪ̈ܫܝ ܟܘ̈ܡܪܐ ܘܟܢ̈ܫܐ܂ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܥܠܬܐ
5 ܒܓܒܪܐ ܗܢܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܥܫܢܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆
ܕܡܙܝܥ ܠܥܡܐ܆ ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ܂ ܘܫܪܝ ܡܢ
6 ܓܠܝܠܐ ܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ܀ ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܓܠܝܠܐ܆
7 ܫܐܠܗ ܕܐܢ ܓܒܪܐ ܓܠܝܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܟܕ ܝܕܥ ܕܡܢ
ܫܘܠܛܢܗ ܕܗܪܘܕܣ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܡܢ ܕܪܫ ܫܕܪܗ ܠܘܬ
ܗܪܘܕܣ܆ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܦ ܗܘ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܝܘ̈ܡܬܐ
8 ܗܢܘܢ܀ ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܝܗܝ ܠܝܫܘܥ܆ ܚܕܝ ܛܒ܂
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܪܓܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܤܓܝܐܐ ܠܡܚܙܝܗ܆ ܡܛܠ
ܕܫܡܥ ܗܘܐ ܤܓܝ̈ܐܬܐ ܡܛܠܬܗ܆ ܘܡܤܒܪ ܗܘܐ ܕܡܕܡ ܐܬܐ
9 ܢܚܙܐ ܡܢܗ ܕܗܘܐ܂ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܒܡ̈ܠܐ ܤܓܝ̈ܐܐ܆
10 ܗܘ ܕܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܦܢܝ ܠܗ܀ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܪ̈ܫܝ ܟܘ̈ܡܪܐ

interrogavit eum, dicens, Tu*ne* es rex Judæorum? Ipſe autem
reſpondens ei, dixit, Tu dicis. Ipſe autem Pilatus dixit ad prin- 4
cipes Sacerdotum et turbas, Nullam invenio cauſam in homine
hoc. Ipſi autem invaleſcebant, dicentes, Concitat populum, do- 5
cens in univerſa Judæa: et incepit a Galilæa uſque huc. Pila- 6
tus autem, quum audiviſſet Galilæam, interrogavit num homo
Galilæus eſſet. Et quum cognoviſſet quod de poteſtate Herodis 7
eſſet, remiſit eum ad Herodem: qui erat et ipſe Hierſolymæ illis
diebus. Herodes autem quum vidiſſet Jeſum, gaviſus eſt valde: 8
erat enim cupiens ex tempore multo videre eum; quia audiebat
multa de eo, et ſperabat aliquod ſignum videre ab eo fieri. Interro- 9
gabat eum autem ſermonibus multis: ipſe autem nihil reſpondit
ei. Stabant autem principes Sacerdotum et Scribæ, conſtanter 10

11 ܘܣܦܪ̈ܐ. ܟܕ ܢܨܝܚܐܝܬ ܡܩܛܪܓܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ¹ܟܕ ܫܛܝܗ
ܕܝܢ ܗܪܘܕܝܣ ܥܡ ܦܠܚ̈ܐ ܕܝܠܗ ܘܒܙܚ ܒܗ: ܐܠܒܫܗ
12 ܠܒܘܫܐ ܢܨܝܚܐ ܘܫܕܪܗ ܬܘܒ ܠܦܝܠܛܘܣ. ܗܘܘ ܕܝܢ
ܪ̈ܚܡܐ ܗܘ ܦܝܠܛܘܣ ܘܗܪܘܕܝܣ ²ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܒܝܬ ܚܕ̈ܕܐ.
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܡ ܒܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܚܕ ܠܘܬ
13 ܚܕ ܀ ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܩܪܐ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܠܐܪ̈ܟܘܢܛܣ
14 ܘܠܥܡܐ. ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܩܪܒܬܘܢ ܠܝ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ ܐܝܟ
ܡܗܦܟ ܠܥܡܐ. ܘܗܐ ܐܢܐ ܩܕܡܝܟܘܢ ܟܕ ܕܢܬܗ: ܠܐ ܡܕܡ
ܐܫܟܚܬ ܒܓܒܪܐ ܗܢܐ ܥܠܬܐ. ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܩܛܪܓܝܢ
15 ܐܢܬܘܢ ܠܘܩܒܠܗ ܀ ܐܠܐ ܐܦܠܐ ܗܪܘܕܝܣ ³ܫܕܪܬܟܘܢ ܓܝܪ
ܠܘܬܗ. ܘܗܐ ܠܐ ܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ ܐܝܬ ܕܥܒܝܕ

11 accuſantes eum. † Quum contemptui habuiſſet eum autem He-
rodes cum militibus ſuis, et illuſiſſet ei, induit eum veſte ſplen-
12 dida, et remiſit eum ad Pilatum. Facti ſunt autem amici Pilatus
et Herodes ‡ illo die inter ſeſe: erant enim antea in inimicitia
13 unus ad alterum. Pilatus autem quum advocaſſet principes Sacer-
14 dotum, et magiſtratus, et populum, Dixit ad eos, Adduxiſtis mihi
hominem hunc tanquam ſubvertentem populum: et ecce, ego
coram vobis quum examinaverim eum, nullam inveni in homine
15 hoc cauſam, ex iis *de* quibus accuſatis contra eum. Sed neque
Herodes: ‖ miſi vos enim ad eum, et ecce, nihil dignum morte

1 ܟܕ ܫܛܝܗ ܕܝܢ] In margine MSti (ܟܕ) ܐܦ (ܫܛܝܗ ܕܝܢ)
2 ܒܗ ܒܝܘܡܐ] ܒܗ ܒܫܥܬܐ
3 ܫܕܪܬܟܘܢ ܓܝܪ ܠܘܬܗ] ܫܕܪܬܗ
ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ

† Quum contemptui habuiſſet eum] Lectio marg. (Quum) Et (contemptui habuiſſet eum)
‡ illo die] Illa hora.
‖ miſi vos enim ad eum] Remiſi eum enim ad vos.

17 16 ܠܗ܂ ܐܪܕܝܘܗܝ ܗܟܝܠ ܘܐܫܪܝܘܗܝ ∴ ܐܢܢܩܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ
18 ܠܗ܂ ܠܡܫܪܐ ܠܗܘܢ ܒܟܠ ܥܐܕܐ ܚܕ ⁻ܐܣܝܪܐ✓ ∴ ܩܥܘ ܕܝܢ
ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܫܩܘܠܝܗܝ ܠܗܢܐ܂ ܫܪܝ ܠܢ ܕܝܢ
19 ܠܒܪܐܒܐ܂ ܗܘ ܐܝܟܐ ܕܡܛܠ ܐܣܛܣܝܣ ܡܕܡ ܕܗܘܬ
20 ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܩܛܠܐ ܐܫܬܕܝܘܗܝ ܗܘܐ ܕܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ∴ ܬܘܒ
21 ܗܟܝܠ ܦܝܠܛܘܣ ܩܥܐ ܟܕ ܨܒܐ ܕܢܫܪܐ ܠܝܫܘܥ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
22 ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܙܩܘܦܝܗܝ ܙܩܘܦܝܗܝ ∴ ܗܘ ܕܝܢ
ܕܬܠܬ ⁻ܙܒܢܝܢ✓ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܢܐ ܓܝܪ ܒܝܫܬܐ ܥܒܕ
ܗܢܐ܂ ܘܠܐ [1] ܡܕܡ ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ ܐܫܟܚܬ ܒܗ܂ ܐܪܕܝܘܗܝ
23 ܗܟܝܠ ܘܐܫܪܝܘܗܝ ∴ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܩܦܝܢ ܗܘܘ ܒܩܠܐ ܪܘܪܒܐ܂
ܟܕ ܫܐܠܝܢ ܠܗ ܕܢܙܕܩܦ ܘܡܬܚܝܠܝܢ ܗܘܘ ܩܠܐ ܕܝܠܗܘܢ
24 ܘܕܪܒܝ ܟܗܢܐ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢ ܕܬܗܘܐ ܫܐܠܬܗܘܢ

est factum ei. Castigabo eum igitur, et dimittam eum. Necesse 16 17
autem habebat dimittere iis omni festo unum ⁻ vinctum ✓:
Clamaverunt autem universa turba, dicentes, Tolle hunc, di- 18
mitte nobis autem Barabbam: Qui propter seditionem quandam 19
quæ facta est in urbe, et cædem, erat conjectus in domum custodiæ.
Iterum ergo Pilatus clamavit, cupiens dimittere Jesum. Ipsi au- 20 21
tem clamabant, dicentes, Crucifige, crucifige eum. Ipse autem ter- 22
tia ⁻ vice ✓ dixit ad eos, Quid enim mali fecit hic? † nullam cau-
sam mortis inveni in eo: Castigabo eum igitur, et dimittam eum.
Ipsi autem instabant vocibus magnis, petentes ab eo, ut crucifigere- 23
tur: et prævalebant voces eorum, et principum Sacerdotum. Ipse 24

1 ܘܠܐ ܡܕܡ ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ] In margine MSti (ܘܠܐ ܡܕܡ) ܕܫܘܐ ܠ(ܡܘܬܐ)

† nullam causam mortis] Lectio marg. (nihil) Dignum (morte)

25 ܕܠܗܘܢ܂ ܫܪܐ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܠܗܘ ܕܡܛܠ ܣܛܐܣܝܣ
ܘܩܛܠܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܂ ܠܗܘ ܕܫܐܠܝܢ ܗܘܘ܂
26 ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܫܠܡ ܠܨܒܝܢܐ ܕܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܡܘܒܠܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ܂ ܐܚܕܘ ܠܫܡܥܘܢ ܐܢܫ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܓܪܘܣ܂
27 ܘܣܡܘ ܥܠܘܗܝ ܙܩܝܦܐ܂ ܠܡܫܩܠܘ ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ܀ ܢܩܦܐ
ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܥܡܐ܂ ܘܕܢܫ̈ܐ ܗܢܝܢ ܕܐܦ
28 ܡܪ̈ܩܕܢ ܗ̈ܘܝ ܘܡܐܠ̈ܝܢ ܠܗ܂ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܕܝܢ ܠܘܬܗܝܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ܂ ܒ̈ܢܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܠܐ ܬܒܟ̈ܝܢ ܥܠܝ܂ ܒܪܡ ܥܠܝܟܝܢ
29 ܒܟ̈ܝܢ ܘܥܠ ܒ̈ܢܝܟܝܢ܂ ܡܛܠ ܕܗܐ ܐܬܝܢ ܝ̈ܘܡܬܐ
ܕܒܗܘܢ ܢܐܡܪܘܢ܂ ܛܘܒܝܗ̈ܝܢ ܠܥ̈ܩܪܬܐ܂ ܘܟܪ̈ܣܬܐ
30 ܗܢܝܢ ܕܠܐ ܝܠܕ̈ܝ܂ ܘܬܕ̈ܝܐ ܗܢܝܢ ܕܠܐ ¹ܐܝܢܩܘ܂ ܗܝܕܝܢ
ܢܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܠܛܘܪ̈ܐ ܦܠܘ ܥܠܝܢ܂ ܘܠܪ̈ܡܬܐ

25 autem Pilatus judicavit ut fieret petitio eorum. Dimisit ⁊ iis ✓ au-
tem illum qui propter seditionem et cædem conjectus fuerat in
domum custodiæ, quem petebant: Jesum autem tradidit volun-
26 tati eorum. Et quum deducerent eum, apprehenderunt Simonem
quendam Cyrenæum, qui veniebat ex agro: et posuerunt super
27 eum crucem, ut ferret post Jesum. Sequebatur eum autem tur-
ba multa populi, et mulierum, quæ et plangebant et lamentaban-
28 tur eum. Quum conversus esset autem ad eas Jesus, dixit, Filiæ
Hierosolymæ, ne fleatis super me, sed super vosipsas flete, et su-
29 per filios vestros. Quia ecce veniunt dies quibus dicent, Beatæ
steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non † lacta-
30 verunt. Tunc incipient dicere montibus, Cadite super nos; et

1 ܐܝܢܩܘ] In margine MSti ܪܒܝܘ

† lactaverunt Lectio marg. Aluerunt.

31 ܟܣܘ ܠܢ. ܡܛܠ ܕܐܢ ܒܩܝܣܐ ܪܛܝܒܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ܀
32 ܒܝܒܝܫܐ ܡܢܐ ܢܗܘܐ܀ ܡܬܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܦ ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܪܝܢ
33 ܥܒ̈ܕܝ ܒܝܫ̈ܬܐ ܥܡܗ ܕܢܬܩܛܠܘܢ܀ ¹ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܕܘܟܬܐ ܗܝ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܩܪܩܦܬܐ. ܬܡܢ ܙܩܦܘܗܝ܀ ܘܠܗܢܘܢ ܥܒ̈ܕܝ
ܒܝܫ̈ܬܐ. ܠܗܘ ܡܢ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܠܗܘ ܕܝܢ ܡܢ ܣܡܠܐ ܙܩܦܘ.
34 ܗܘ ܕܝܢ ²ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܐܒܝ ܫܒܘܩ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ
ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܕܥܒܕܝܢ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܡܦܠܓܝܢ ܗܘܘ ܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗ܆
35 ܐܪܡܝܘ ³ܦܣ̈ܐ܀ ܘܩܐܡ ܗܘܐ ܥܡܐ ܚܙܐ. ܡܡܝܩܝܢ ܗܘܘ
ܒܗ ܕܝܢ ܐܦ ܐܪ̈ܟܘܢܐ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܐܚܝ.
ܢܚܐ ܗܘ ܠܗ. ܐܢ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ
36 ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܓܒܝܐ܀ ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܗ ܐܦ

31 collibus, Operite nos. Quia si in ligno humido hæc faciunt, in
32 arido quid fiet? Ducebantur autem etiam alii duo malefici cum
33 eo, ut occiderentur. † Et quum abiissent in locum qui vocatur
Cranium, ibi crucifixerunt eum, et illos maleficos: hunc quidem
34 a dextra, hunc autem a sinistra crucifixerunt. Ipse autem ‡ Jesus
dicebat, Pater mi, remitte iis: non enim sciunt quæ faciunt.
35 Quum autem dividerent vestimenta ejus, jecerunt || sortes. Et
populus stabat spectans. Deridebant eum autem et principes cum
iis, dicentes, Alios servavit, servet seipsum, si hic sit Christus
36 Filius Dei electus. Illudebant autem ei et milites, accedentes,

1 ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܕܘܟܬܐ] In margine MSti (ܘܟܕ) ܐܬܘ ܠܗܠ (ܠܕܘܟܬܐ)
2 ܝܫܘܥ] ܡܪܝܐ
3 ܦܣ̈ܐ ܦܣܐ

† Et quum abiissent in locum] Lectio marg. (Et quum) Venissent (in locum)
‡ Jesus] Dominus.
|| sortes] Sortem.

37 ܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܟܕ ܡܬܩܪܒܝܢ ܘܚܠܐ ܡܩܪܒܝܢ ܠܗ. ܘܐܡܪܝܢ܃
38 ܕܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܦܪܘܩ ܐܢܬ ܠܟ܀ ܐܝܬ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܬܒܐ ܕܟܬܝܒ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ܃ ܒܟܬܒܐ ܝܘܢܝܐ
ܘܪܗܘܡܝܐ ܘܥܒܪܝܐ ܗܢܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܀
39 ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܐܙܕܩܦܘ ܥܒܕܝ ܒܝܫܬܐ܃ ܡܓܕܦ ܗܘܐ
ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ܃ ܕܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܫܝܚܐ܃ ܦܪܘܩ ܐܢܬ ܠܟ
40 ܘܐܦ ܠܢ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪ܃ ܠܐ
41 ܕܚܠ ܐܢܬ ܡܢ ܐܠܗܐ܃ ܕܒܗ ܒܗ ܒܕܝܢܐ ܐܝܬܝܟ܃ ܘܚܢܢ
ܡܢ ܒܟܐܢܘܬܐ܃ ܕܫܘܝܢ ܓܝܪ ܠܗܠܝܢ ܕܥܒܕܢ ܡܬܦܪܥܝܢܢ.
42 ܗܢܐ ܕܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܕܣܢܝ ܥܒܕ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ.
43 ܐܬܕܟܪܝܢܝ ܡܪܝܐ ܐܡܬܝ ܕܐܬܐ ܐܢܬ ܒܡܠܟܘܬܟ ܕܝܠܟ. ܘܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܃ ܕܝܘܡܢܐ ܥܡܝ ܬܗܘܐ
44 ܒܦܪܕܝܣܐ܀ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܡܟܝܠ ܐܝܟ ܫܥܬܐ
ܫܬܝܬܝܬܐ. ܘܚܫܘܟܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ܃ ܥܕܡܐ

37 et acetum offerentes ei, Et dicentes, Si tu es rex Judæorum,
38 ſerva teipſum. Erat autem et inſcriptio, quæ ſcripta erat ſuper
eum, literis Græcis, et Romanis, et Hebraicis, HIC EST REX
39 JUDÆORUM. Unus autem ex illis qui ſuſpenſi erant, male-
ficis, blaſphemabat eum, dicens, Si tu es Chriſtus, ſerva teip-
40 ſum et nos. Reſpondens autem alter increpabat eum, dicens,
41 Nonne times Deum, quod in eodem judicio es? Et nos quidem
juſte, (digna enim iis quæ fecimus, recipimus) hic autem nihil
42 turpe fecit. Et dicebat Jeſu, Memento mei, Domine, quum
43 veneris in regnum tuum. Et dixit ei Jeſus, Amen dico tibi,
44 Hodie mecum eris in Paradiſo. Erat autem jam quaſi hora
ſexta: et tenebræ factæ ſunt ſuper totam terram uſque ad

45 ܠܫܥܬܐ ܬܫܝܥܝܬܐ܂ ¹ܟܕ ܫܡܫܐ ܐܬܚܫܟ܀ ܘܐܨܛܪܝܗ ܐܦܝ
46 ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܡܢ ܡܨܥܬܗ܀ ܘܟܕ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ. ܐܒܝ ܒܐܝܕܝܟ ܣܐܡ ܐܢܐ ܠܪܘܚܐ ܕܝܠܝ. ܘܟܕ ܗܠܝܢ
47 ܐܡܪ܂ ܢܦܩܬ ²ܢܫܡܬܗ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐ ܗܘ ܩܢܛ ܡܐܐ ܠܗܝ
ܡܐ ܕܗܘܬ܂ ܡܫܒܚ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܫܪܝܪܐܝܬ
48 ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܙܕܝܩܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܀ ܘܟܠܗܘܢ ܟܢܫܐ ܗܢܘܢ
ܕܐܬܟܢܫܘ ܥܠ *ܚܙܬܐ ܗܕܐ܂ ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܘܘ ܗܢܝܢ ܕܗܘܝ܂ ܟܕ
49 ܛܪܦܝܢ ܚܕܝܐ ܕܝܠܗܘܢ ܗܦܟܝܢ ܗܘܘ. ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܟܠܗܘܢ ܝܕܘܥܘܗܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܂ ܘܢܫܐ ܗܢܝܢ ܕܐܬܢܩܦܢ ܗܘܝ
50 ܠܗ ܡܢ ܓܠܝܠܐ܂ ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܠܝܢ܀ ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܕܫܡܗ
ܝܘܣܦ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܘܠܘܛܝܣ܂ ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܘܙܕܝܩܐ܂
51 ܗܢܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܫܠܡ ܠܨܒܝܢܐ ܘܠܡܣܥܪܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܂

* θεωριαν

horam nonam, † quum ſol obſcuratus eſt. Et fiſſum eſt velamen 45
templi per medium ſuum. Et quum clamaſſet voce magna Jeſus, 46
dixit, Pater mi, in manus tuas depono ſpiritum meum. Et quum
hæc dixiſſet, exivit ſpiritus ejus. Quum autem vidiſſet Centurio 47
id quod factum fuerat, glorificabat Deum, dicens, Vere homo
hic juſtus erat. Et omnes turbæ quæ congregatæ fuerant ad ſpec- 48
taculum hoc, quum viderent ea quæ facta fuerant, percutientes
pectora ſua revertebantur. Stabant autem omnes noti ejus a longe, 49
et mulieres quæ una ſequutæ fuerant eum a Galilæa, videntes hæc.
Et ecce vir, cujus nomen Joſephus, qui erat ſenator, vir bonus 50
et juſtus: Hic non fuerat aſſenſus voluntati et facinoribus eorum, 51

1 ܟܕ ܫܡܫܐ ܐܬܚܫܟ] In margine MSti (ܟܕ ܫܡܫܐ) ܐܘܒܕ ܢܘܗܪ(ܗ)

2 ܢܫܡܬܗ]

† quum ſol obſcuratus eſt] Lectio marg. (quum ſol) Defecit.

ܡܢ ܐܪܝܡܬܐܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܂ ܗܘ ܕܐܦ ܡܣܟܐ ܗܘܐ
52 ܐܦ ܗܘ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܢܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܦܝܠܛܘܣ܂
53 ܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ ܀ ܘܟܕ ܐܚܬܗ܂ ܟܪܟܗ ܒܣܘܕܪܐ.
ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܦܣܝܠܐ܂ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܐܢܫ ܡܢ
54 ܟܠܡܕܡ ܕܣܝܡ ܀ ܘܝܘܡܐ ܗܘܐ ܥܪܘܒܬܐ ÷ ܘܫܒܬܐ
55 ܢܓܗܐ ܗܘܬ. ܟܕ ܢܩܦ̈ܝ ܕܝܢ ܢܫ̈ܐ܂ ܗܢܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝ̈ܢ
ܗܘ̈ܝ [1] ܕܐܬ̈ܝ ܥܡܗ ܡܢ ܓܠܝܠܐ܂ ܚܙ̈ܝܝܗܝ ܠܩܒܪܐ ܘܐܝܟܢ
56 ܕܐܬܬܣܝܡ ܦܓܪܗ ܕܝܠܗ ܀ ܟܕ ܗ̈ܦܟܝ ܕܝܢ ܛܝ̈ܒܝ *ܗܪ̈ܘܡܐ * ἀρώματα καὶ μύρα
1 ܘܡܫܚܐ܂ ܘܒܫܒܬܐ ܡܢ ܫ̈ܠܝ ܗܘ̈ܝ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܀ ܒܚܕ CAP. XXIV.
ܕܝܢ ܒܫܒ̈ܐ ܒܨܦܪܐ ܥܡܝܩܐ܂ ܐܬ̈ܝ ܠܘܬ ܩܒܪܐ. ܟܕ ܐܝ̈ܬܝܢ
2 ܗܪ̈ܘܡܐ ܗܠܝܢ ܕܛܝ̈ܒܝ ܗܘ̈ܝ܂ ܘܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܥܡܗܝܢ. ܐܫܟ̈ܚܝ
3 ܕܝܢ ܠܟܐܦܐ ܕܡܥܓܠܐ ܡܢ ܗܘ ܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܥ̈ܠܝ܂ ܠܐ

ex Arimathea civitate Judæorum, qui etiam expectabat et ipſe
52 regnum Dei. Hic quum acceſſiſſet ad Pilatum, petiit corpus
53 Jeſu. Et quum detraxiſſet ipſum, involvit illud ſindone, et poſuit
illud in ſepulchro exciſo, ubi non fuerat quiſquam omnino poſitus.
54 55 Et dies erat Paraſceues: ÷ et ✓ ſabbathum illuceſcebat. Quum
ſequutæ eſſent autem mulieres, quæ † venerant cum eo ex Galilæa,
viderunt ſepulchrum, et quomodo poſitum eſſet corpus ejus.
56 Quum reverſæ eſſent autem, paraverunt aromata, et unguenta: et
1 ſabbatho quidem quieverunt, ſecundum mandatum. Uno autem CAP. XXIV.
Sabbathorum, diluculo profundo, venerunt ad ſepulchrum, ferentes
2 aromata quæ paraverant: et aliæ cum iis. Invenerunt autem la-
3 pidem devolutum a ſepulchro. Et quum ingreſſæ eſſent, non

1 ܕܐܬ̈ܝ] In margine MSti ܕܣܠܩ̈ܝ

† venerant] Lectio marg. Aſcenderant.

ܐܫܟܚܘܗܝ ܠܦܓܪܗ ܕܡܪܝܐ ܝܫܘܥ . ܘܗܘܐ ܟܕ ܡܬܦܠܓܢ 4
ܗܘܝ ܡܛܠ ܗܕܐ ∴ ܘܗܐ ܓܒܪ̈ܐ ܬܪܝܢ ܩܡܘ ܠܘܬܗܝܢ
ܒܠܒܘ̈ܫܐ ܕܡܒܪܩܝܢ ∴ ܟܕ ܒܕܚܠܬܐ ܕܝܢ ܗܘ̈ܝ ∴ ¹ܘܡܪ̈ܟܢܢ 5
ܗܘܝ ܦܪ̈ܨܘܦܝܗܝܢ ܒܐܪܥܐ ∴ ܐܡܪܘ ܠܘܬܗܝܢ . ܡܢܐ ܒ̈ܥܝܢ
ܐܢ̈ܬܝܢ ܠܚܝܐ ܥܡ ܡܝ̈ܬܐ . ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ . ܐܠܐ ܩܡ ܠܗ . 6
ܐܬܕ̈ܟܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܠܟܝܢ ܟܕ ܒܓܠܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܒܓܠܝܠܐ : ܟܕ ܐܡܪ ²ܕܘܠܐ ܗܘ ܠܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܬܠܡܘ 7
ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ ܚܛ̈ܝܐ ∴ ܘܠܡܙܕܩܦܘ : ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ
ܠܡܩܡ . ܘܐܬ̈ܕܟܪܝܢ ܠܡܠܘ̈ܗܝ ∴ ܘܟܕ ܗ̈ܦܟܝܢ ܡܢ ܩܒܪܐ ∴ 9 8
ܐܘܕ̈ܥܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܚܕܥܣܪ ∴ ܘܠܟܠܗܘܢ ܫܪܟܐ
ܕܫܪܟܐ ∴ ※ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܕܝܢ ✓ ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܝܘܚܢܢ 10
* ιωαννα ܘܡܪܝܡ* ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܪܟܐ ܕܥܡܗܝܢ ∴ ܗܠܝܢ
ܕܐܡܪܢ ∴ ※ ܗ̈ܢܝܢ ✓ ܕܐܡܪ̈ܢ ܗܘܝ ܠܘܬ ܫܠܝ̈ܚܐ ܗܠܝܢ .

invenerunt corpus Domini Jesu. Et factum est dum dubitarent 4
de hoc, et ecce viri duo steterunt juxta eas, in vestibus fulgenti-
bus. Quum in metu autem essent, et inclinarent facies suas in 5
terram, dixerunt ad eas, Quid quæritis viventem cum mortuis?
Non est hic, sed surrexit: mementote quomodo loquutus sit vobis, 6
dum adhuc esset in Galilæa: Dicens, † Oportet Filium hominis 7
tradi in manus hominum peccatorum, et crucifigi, et die tertio
resurgere. Et recordatæ sunt verborum ejus. Et quum reversæ 8 9
essent a sepulchro, nunciaverunt hæc omnia undecim, et omnibus
cæteris. ※ Erant autem ✓ Maria Magdalene, et Joanna, et Maria 10
mater Jacobi, et cæteræ cum iis, ※ quæ ✓ dicebant ad Apostolos hæc.

1 ܘܡܪ̈ܟܢܢ] In margine MSti ܘܪ̈ܟܢܢ

2 ܕܘܠܐ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘ

† Oportet Filium] Lectio marg. Futurus est (Filius)

11 ܘܐܬܚܙܝܘ ܩܕܡܝܗܘܢ ܐܝܟ ܫܓܝܙܘܬܐ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗܝܢ. ܘܠܐ
12 ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗܝܢ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܟܕ ܩܡ ܪܗܛ
ܠܘܬ ܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܐܕܝܩ ܚܙܐ ܠܟܬ̈ܢܐ ܕܣܝܡܝܢ
ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܁ ܘܐܙܠ ܟܕ ܒܗ ܠܘܬܗ ܡܬܕܡܪ ܒܗܘ ܡܕܡ
13 ܕܗܘܐ. ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܐܙܠܝܢ ܒܗ
ܒܝܘܡܐ ܠܩܪܝܬܐ ܕܪܚܝܩܐ ܐܣܛ̈ܕܘܬܐ ܫܬܝܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ:
14 ܠܗܝ ܕܫܡܗ *ܥܡܐܘܣ. ܘܗܢܘܢ ܡܬܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ * ἐμμαους
15 ܚ̈ܕܕܐ: ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܓܕ̈ܫܝ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܬܡܠܠܝܢ ܗܘܘ
ܘܒܥܝܢ ܥܡ ܚ̈ܕܕܐ: ܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܒ ܐܙܠ ܗܘܐ
16 ܥܡܗܘܢ܀ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ̈ܕܢ ܗܘ̈ܝ ܕܠܐ ܢܫܬܘܕܥܘܢܝܗܝ.
17 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܘܬܗܘܢ ܡܢܘ ܐܝܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ܆ ܗܢܘܢ
ܕܡܬܦܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܘܬ ܚ̈ܕܕܐ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܐܢܬܘܢ
18 ܘܐܝܬܝܟܘܢ ܟܡܝܪ̈ܐ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܫܡܗ
ܩܠܐܘܦܐ ܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܐܢܬ ܒܠܚܘܕܝܟ ܡܬܬܘܬܒ ܐܢܬ

11 Et viſa ſunt ante illos ſicut deliramentum verba eorum: et non
12 credebant iis. Ipſe autem Petrus, quum ſurrexiſſet, cucurrit ad
ſepulchrum; et quum introſpexiſſet, videt lintea poſita ſola: et
13 abiit, apud ſe mirans id quod factum fuerat. Et ecce, duo ex iis
erant euntes illo die in vicum diſtantem ſtadiis ſexaginta ab
14 Hieroſolyma, cui nomen Emaus. Et ipſi loquebantur alii ad
15 alios de iis omnibus quæ evenerant. Et factum eſt dum loque-
rentur, et diſputarent alii cum aliis, et ipſe Jeſus, quum acceſ-
16 ſiſſet, ibat cum iis. Oculi eorum autem tenebantur ut non
17 agnoſcerent eum. Dixit autem ad eos, Qui ſunt ſermones hi,
18 quos confertis alii cum aliis ambulantes, et eſtis triſtes? Re-
ſpondens autem unus ex iis, cujus nomen Cleopas, dixit ad eum,
Tu ſolus peregrinaris extra Hieroſolymam, et non noſti illa quæ

ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܐ ܝܕܥܬ ܗܠܝܢ ܕܗ̈ܘܝ ܒܗ
ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ 19
ܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܠܝܢ ܕܥܠ ܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ. ܗܘ ܕܗܘܐ
ܓܒܪܐ ܢܒܝܐ. ܚܝܠܬܢܐ ܒܥܒܕܐ ܘܒܡܠܬܐ. ܩܕܡ ܐܠܗܐ
ܘܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܠܡܘܗܝ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܪ̈ܫܢܐ ܕܝܠܢ 20
ܠܕܝܢܐ ܕܡܘܬܐ ܘܙܩܦܘܗܝ. ܚܢܢ ܕܝܢ [1] ܡܣܟܝܢ ܗܘܝܢ. 21
ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܦܪܩ ܠܐܝܣܪܝܠ. [2] ܐܠܐ ܥܡ ܟܠ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܬܠܬܐ ܝܘܡܐ ܐܝܬ ܠܗ ܝܘܡܢܐ. ܡܢ ܕܗ
ܗܠܝܢ ܗ̈ܘܝ. ܐܠܐ ܐܦ ܢܫ̈ܐ ܡܢܗܝܢ ܡܢܢ ܐܬܡܗܘܢ ܠܢ. [3] ܕܗ̈ܘܝ 22
ܒܨܦܪܐ ܠܘܬ ܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚ ܦܓܪܗ ܕܝܠܗ. ܐܬܝ 23
ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ ܕܐܦ ܚܙܘܐ ܕܡܠܐܟ̈ܐ ܚܙ̈ܝ # ܬܡܢ. ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ

facta sunt in ea diebus his? . Et dixit iis, Quæ? Ipsi autem dix- 19
erunt ei, Quæ de Jesu Nazareno, qui fuit vir propheta, potens
in opere et verbo coram Deo et omni populo. Quomodo tradide- 20
runt eum principes Sacerdotum, et primores nostri in damnatio-
nem mortis, et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus, quod 21
ipse esset redempturus Israelem. † Sed cum his omnibus, tertius
dies est hodie, ex quo hæc facta sunt. Sed et mulieres quædam 22
ex nobis attonitos reddiderunt nos, ‡ quæ fuerunt diluculo ad sepul-
chrum. Et quum non invenissent corpus ejus, venerunt, dicen- 23
tes, quod etiam visionem angelorum vidissent # ibi ✓, qui dicunt

1 ܡܣܟܝܢ] In margine MSti ܡܢ ܣܒܪܐ. ܘܟܠܗ ܡܢ ܡܣܒܪܢܘܬܐ

2 ܐܠܐ ܥܡ] (ܐܠܐ) ܐܦ

3 ܕܗ̈ܘܝ] ܕܐܙ̈ܠ

† Sed] Lectio marg. (Sed) Et.

‡ quæ fuerunt] Quæ profectæ sunt.

24 ܕܚܝ ܗܘ. ܘܐܙܠܘ ܐܢܫ̈ܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܥܡܢ ܠܘܬ ܩܒܪܐ.
ܘܐܫܟܚܘ ܗܟܢܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܢܫ̈ܐ ܐܡ̈ܪܝ. ܠܗ ܕܝܢ
25 ܠܐ ܚܙܐܘܗ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. *ܐܘ ܕܠܐ ܗܘܢܐ ܘܝܩܝܪ̈ܝ * ω
ܒܠܒܐ ܠܡܗܝܡܢܘ܆ ܒܟܠܗܘܢ ܗܢܝܢ ܕܡܠܠܘ ܢܒ̈ܝܐ܆
26 ܠܐ ܗܠܝܢ ܙܕܩ ܗܘܐ ܕܢܚܫ ܠܡܫܝܚܐ. ܘܢܥܘܠ
27 ܠܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܟܕ ܫܪܝ ܡܢ ܡܘܫܐ ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܢܒ̈ܝܐ܆ ܡܦܫܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܠܗܘܢ ܟܬ̈ܒܐ ܗܠܝܢ
28 ܕܥܠܘܗܝ܀ ܘܩܪܒܘ ܠܩܪܝܬܐ ܠܐܝܕܐ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ܆ ܘܗܘ
29 ܡܚܘܐ ܗܘܐ ܕܠܪܘܚܩܐ ܐܙܠ ܗܘܐ. ܘܐܠܨܘ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ܆ ܦܘܫ ܥܡܢ. ܡܛܠ ܕ̄ܗܫܐ ܠܘܬ ܪܡܫܐ ܐܝܬܝܗ܆
30 ܘܢܓܗ ܠܗ ܝܘܡܐ. ܘܥܠ ܠܡܩܘܝܘ ܥܡܗܘܢ܀ ܘܗܘܬ ܕܟܕ
ܐܣܬܡܟ. ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. ܢܣܒ ܠܚܡܐ܆ ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ
31 ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܬܦܬܚ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܘܐܫܬܘܕܥܘܗܝ.
32 ܘܗܘ *ܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ* ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ. ܠܐ * αφαντος * εγενετο

24 quod vivus eſt. Et abierunt quidam ex illis qui nobiſcum *erant*
ad ſepulchrum, et invenerunt ita ſicut et mulieres dixerant: ip-
25 ſum autem non viderunt. Et ipſe dixit ad eos, O ſtulti, et graves
26 corde ad credendum omnibus quæ loquuti ſunt prophetæ. Nonne
27 hæc oportebat pati Chriſtum, et intrare in gloriam ſuam? Et
incipiens a Moſe et ab omnibus prophetis, interpretabatur iis in
28 omnibus ſcripturis quæ de ipſo *erant*. Et appropinquaverunt vico
29 quo ibant: et ipſe monſtravit ſe procul proficiſci. Et obſtiterunt
ei, dicentes, Mane nobiſcum, quia ÷ nunc ✓ ad veſperam eſt, et
30 inclinavit dies. Et intravit ad manendum cum iis. Et factum
eſt quum diſcumberet cum iis, accepit panem, *et* benedixit, et
31 fregit, et dedit iis. Eorum autem aperti ſunt oculi, et agnove-
32 runt eum: et ipſe inviſibilis factus eſt iis. Et dixerunt alii ad

* καιομενη

ܗܘܐ ܠܒܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܩܕܐ* ܒܢ: ܟܕ ܡܡܠܠ ܗܘܐ
33 ܠܢ ܒܐܘܪܚܐ: ܘܟܕ ܡܦܬܚ ܗܘܐ ܠܢ ܠܟܬ̈ܒܐ: ܘܟܕ
ܩܡܘ ܒܗ̇ ܒܫܥܬܐ ܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܘܐܫܟܚܘ ܠܗܘܢ
34 ܚܕܥܣܪ ܕܟܢܝܫܝܢ ܘܠܗܠܝܢ ܕܥܡܗܘܢ: ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܕܩܡ
35 ܡܪܝܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܘܐܬܚܙܝ ܠܫܡܥܘܢ. ܐܦ ܗܢܘܢ ܡܫܬܥܝܢ
ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܒܐܘܪܚܐ: ܘܐܝܟ ܕܐܬܝܕܥ ܠܗܘܢ ܒܩܨܝܐ
36 ܕܠܚܡܐ: ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ: ܗܘ ܝܫܘܥ
ܩܡ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ.
37 ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܟܕ ܬܘܗܘ ܕܝܢ ܘܒܕܚܠܬܐ ܗܘܘ:
38 ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܕܪܘܚܐ ܚܙܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܫܓܝ̈ܫܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܠܡܢܐ ܡܚܫ̈ܒܬܐ ܣܠܩܢ ܒܠܒ̈ܘܬܟܘܢ.
39 ܚܙܘ ܐܝ̈ܕܝ ܕܝܠܝ ܘܪ̈ܓܠܝ: ܕܗܘ ܐܢܐ ܐܢܐ. ܓܫܘܫܘܢܝ ✓
ܘܚܙܘ: ܕܪܘܚܐ ܒܣܪܐ ܘܓܪ̈ܡܐ ܠܝܬ ܠܗ: ܐܝܟ ܡܐ
40 ܕܠܝ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬ. ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ ܚܘܝ ܠܗܘܢ

alios, nonne cor noſtrum erat ardens in nobis dum loqueretur
nobis in via, et dum aperiret nobis ſcripturas? Et quum ſur- 33
rexiſſent eadem hora, reverſi ſunt Hieroſolymam: et invenerunt
undecim congregatos, et eos qui cum iis *erant*, Dicentes, Sur- 34
rexit Dominus vere, et conſpectus eſt Simoni. Et ipſi enarra- 35
bant quæ *geſta erant* in via, et quomodo agnitus fuiſſet ipſis in
fractione panis. Quum autem ipſi hæc loquerentur, ipſe Jeſus 36
ſtetit in medio eorum, et dicit iis, Pax vobis: Ego ſum, ne ti-
meatis. Quum conturbati autem et in timore eſſent, putabant 37
quod ſpiritum viderent. Et dixit iis, Quid turbati eſtis, et quare 38
cogitationes aſcendunt in corda veſtra ⊱ Videte manus meas, et 39
pedes: quia ipſe ego ſum. Palpate ⁻ me ✓, et videte: quia ſpi-
ritus carnem et oſſa non habet, ſicut me videtis habere. Et quum 40

41 ܐܝ̈ܕܝܐ ܕܝܠܗ ܘܪ̈ܓܠܐ ܀ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܕܝܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ
ܗܘܘ܆ ܡܢ ܚܕܘܬܐ ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬ
42 ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܪܟܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܗܒܘ ܠܗ
43 ܡܢܬܐ ܕܢܘܢܐ ܕܡܛܘ̈ܝܐ. ⁜ ܘܡܢ ܒܟܘܪܬܐ ܕܕܒܫܐ. ܘܐܟܠ
ܩܕܡܝܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܢܣܒ. ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ ܝܗܒ
44 ܠܗܘܢ ✓ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܢܝܢ ܕܡܠܠܬ
ܠܘܬܟܘܢ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܥܡܟܘܢ܆ ܕܘܠܐ ܕܢܬܡ̈ܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬ̈ܝܒܢ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ ܘܒܢܒ̈ܝܐ
45 ܘܒܡܙܡܘܪ̈ܐ ܡܛܠܬܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܦܬܚ ܠܗܘܢܐ ܕܝܠܗܘܢ
46 ܠܡܣܬܟܠܘ ܟܬ̈ܒܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܗܟܢܐ ܟܬܝܒ܆ ܘܗܟܢܐ
ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܚܫ ܡܫܝܚܐ. ܘܢܩܘܡ ܡܢ ܡ̈ܝܬܐ ܒܝܘܡܐ
47 ܬܠܝܬܝܐ. ܘܬܬܟܪܙ ܒܫܡܗ ܬܝܒܘܬܐ ܘܫܘܒܩܢܐ ܕܚ̈ܛܗܐ
48 ܒܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ. ܟܕ ܫܪܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
49 ܐܝܬܝܟܘܢ ܣܗ̈ܕܐ ܕܗܠܝܢ܀ ܘܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܫܘܘܕܝܐ

41 hæc dixiſſet, oſtendit iis manus ſuas et pedes. Dum adhuc autem
non crederent præ gaudio, et mirarentur, dixit iis, Habetis aliquid
42 eſculentum hic? Ipſi autem dederunt ei partem piſcis aſſati ⁜ et
43 ex favo mellis. Et comedit coram iis. Quum autem accepiſſet,
44 reliquias dedit iis ✓. Dixit autem iis, Hæc *ſunt* verba quæ lo-
quutus ſum ad vos, quum adhuc eſſem vobiſcum, quod oportet
impleri omnia quæ ſcripta ſunt in lege Moſis, et in Prophetis, et
45 in Pſalmis de me. Tunc aperuit ſenſum eorum ad intelligendum
46 ſcripturas. Et dixit iis, Ita ſcriptum eſt, et ita oportebat pati
47 Chriſtum, et reſurgere a mortuis die tertio: Et prædicari in no-
mine ejus reſipiſcentiam, et remiſſionem peccatorum in omnes
48 gentes, incipiens ab Hieroſolyma. Vos autem eſtis teſtes
49 horum. Et ecce ego mittam promiſſum Patris mei in vos: vos

ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ ܥܠܝܟܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܬܒܘ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܐܘܪܫܠܡ: ܥܕܡܐ ܕܬܠܒܫܘܢ ܚܝܠܐ ܡܢ ܪܘܡܐ: [1]ܐܦܩ 50
ܐܢܘܢ ܕܝܢ ܠܒܪ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ: ܘܟܕ ܐܪܝܡ ܐܝܕܘܗܝ
ܒܪܟ ܐܢܘܢ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܗܘ ܡܒܪܟ ܠܗܘܢ: ܐܬܦܪܫ 51
ܡܢܗܘܢ ܘܡܣܬܠܩ ܗܘܐ ܠܫܡܝܐ. ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܣܓܕܘ 52
ܠܗ: ܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܡ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ 53
ܗܘܘ ܒܟܠܙܒܢ ܒܗܝܟܠܐ: ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܒܪܟܝܢ
ܠܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ ܕܡܠܠܗ ܝܘܢܐܝܬ܀

autem ſedete in urbe Hieroſolyma, donec induamini virtute ex
alto. Eduxit eos autem foras uſque ad Bethaniam : et quum ſuſ- 50
tuliſſet manus ſuas, benedixit iis. Et factum eſt, dum ipſe bene- 51
diceret iis, ſeparatus eſt ab iis, et ferebatur in cœlum. Et ipſi 52
quum adoraſſent eum, reverſi ſunt Hieroſolymam cum gaudio
magno. Et erant omni tempore in templo, laudantes, et bene- 53
dicentes Deo. Amen.

1 ܐܦܩ] In margine MSti ܐܝܬܝ

Finitum eſt Evangelium Sanctum Lucæ, quod loquutus eſt Græce.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ

1 ܒܪܫܝܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܘܡܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ CAP. I.
2 ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
3 ܗܘܐ ܒܪܫܝܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܟܠܡܕܡ ܒܐܝܕܗ ܗܘܐ.
4 ܘܡܢ ܒܠܥܕܘܗܝ: ܗܘܬ ܐܦܠܐ ܚܕܐ: ܗܝ ܕܗܘܬ. ܒܗ [1]ܚܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܚܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝܢܫܐ:
5 ܘܢܘܗܪܐ ܒܚܫܘܟܐ ܡܢܗܪ: ܘܚܫܘܟܐ ܠܗ ܠܐ ܐܕܪܟ܀
6 ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܕܡܫܬܠܚ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܫܡܐ ܠܗ ܝܘܚܢܢ.
7 ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܗܕ ܡܛܠ ܢܘܗܪܐ. ܐܝܟܢܐ
8 ܕܟܠܗܘܢ ܢܗܝܡܢܘܢ ܒܐܝܕܗ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܘ ܢܘܗܪܐ.

EVANGELIUM SANCTUM JOHANNIS.

1 IN principio erat Sermo, et Sermo erat apud Deum, et Deus erat CAP. I.
2 3 Sermo. Hic erat in principio apud Deum. Omnia per ipſum facta
ſunt, et ſine ipſo factum eſt ne unum quidem quod factum eſt.
4 5 In ipſo vita erat, et vita erat lux hominum. Et lux in tenebris
6 lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo, qui
7 miſſus eſt a Deo, nomen ei Johannes. Hic venit in teſtimonium,
8 ut teſtaretur de Luce, ut omnes crederent per eum. Non erat

1 ܚܝܐ] In margine MSti ܚܝܐ ܚܝܐܝܬ ζωη
[illegible] ζωας

[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible]
[illegible] 12 11
[illegible]
[illegible] 13
[illegible]
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15
[illegible]
[illegible] 16
[illegible]
[illegible] 17

ipſe Lux, ſed ut teſtaretur de Luce. Erat *Is* Lux vera, quæ il- 9
luminat omnem hominem venientem in mundum. In mundo 10
erat, et mundus per eum factus eſt, et mundus eum non cognovit.
Ad ſua venit, et ſui non receperunt eum. Qui autem receperunt 11 12
eum, dedit iis poteſtatem ut filii Dei fierent, iis qui credunt in
nomen ejus: Qui non ex ſanguine, neque ex voluntate carnis, 13
neque ex voluntate viri, ſed ex Deo geniti ſunt. Et Sermo caro 14
factus eſt, et habitavit inter nos, (et vidimus gloriam ejus, glori-
am quaſi unigeniti qui a Patre) plenus gratiæ et veritatis. Jo- 15
hannes teſtatus eſt de eo, et clamavit, dicens, Hic eſt ille quem
dixi, Qui poſt me venit, ante me fuit: quia prior me erat. Et 16
ex plenitudine ejus nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia:
Quia Lex per Moſen data eſt, gratia ※ autem ✓ et veritas per 17

18 ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܗܘܐ ܀ ܠܐܠܗܐ ܠܐ ܐܢܫ ܚܙܐ ܐܝܟ ܡܢ ܡܬܘܡ.
[1] ܝܚܝܕܝܐ ܒܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܥܘܒܐ ܕܐܒܐ ܗܘ ܐܫܬܥܝ ܀
19 ܘܗܕܐ ܐܝܬܝܗ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܘܚܢܢ. ܟܕ ܫܕܪܘ ܝܗܘܕܝܐ ܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܠܘܬܗ ܕܢܫܐܠܘܢܝܗܝ. ܐܢܬ ܡܢܘ
20 ܐܢܬ. ܘܐܘܕܝ ܘܠܐ ܟܦܪ. ܘܐܘܕܝ ܕܠܐ ܐܝܬܝ ܐܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ.
21 ܘܫܐܠܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ. ܐܠܝܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܘܐܡܪ ܠܐ
22 ܐܝܬܝ. ܗܘ ܢܒܝܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܘܥܢܐ ܠܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ
ܠܗ. ܡܢܘ ܐܝܬܝܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܦܘܢܝ ܦܬܓܡܐ ܢܬܠ ܠܗܠܝܢ ܕܫܕܪܘܢ
23 ܕܫܕܪܘ ܠܢ ܀ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܥܠ ܢܦܫܟ. ܘܐܡܪ. ܐܢܐ
ܩܠܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ ܀ ܬܪܘܨܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ ܀ ܐܝܟܢܐ
24 ܕܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܀ ܘܗܢܘܢ ܕܐܫܬܠܚܘ ܀ ܐܝܬܝܗܘܢ
25 ܗܘܘ ܡܢ ܦܪܝܫܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܡܥܡܕ ܐܢܬ ܀ ܐܢ ܐܢܬ ܠܐ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܀ ܘܠܐ ܐܠܝܐ ܀

18 Jesum Christum fuit. Deum nemo vidit unquam: † unigenitus
19 Filius qui est in sinu patris, ipse enarravit. Et hoc est testimo-
nium Johannis, quando miserunt Judæi ab Hierosolyma Sacerdotes
20 et Levitas ad eum, ut interrogarent eum, Tu quis es? Et con-
fessus est, et non negavit: et confessus est, Non sum ego Christus.
21 Et interrogaverunt eum, Quid igitur? Elias es tu? et dicit, Non
22 sum. Ille propheta es tu? et respondit, Non. Dixerunt igitur
ei, Quis es? ut responsum demus iis qui miserunt nos: quid
23 dicis tu de teipso? Et dixit, Ego *sum* vox clamantis in deserto,
24 Dirigite viam Domini, sicut dixit Esaias propheta. Et illi qui
25 missi fuerant, erant ex Pharisæis. Et interrogaverunt eum, et
dixerunt ei, Quid ergo baptizas, si tu non es Christus, neque

1 ܝܚܝܕܝܐ ܒܪܐ — In margine MSti — (ܝܚܝܕܝܐ) ܐܠܗܐ
† unigenitus Filius] — Lectio marg. — (unigenitus) Deus.

ܘܠܐ ܗܘ ܢܒܝܐ܀ ܦܢܐ ܠܗܘܢ ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪ܀ ܐܢܐ 26
ܡܥܡܕ ܐܢܐ ※ ܠܟܘܢ ܒܡܝܐ܀ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܢ ܕܝܠܟܘܢ ܩܐܡ܀
ܠܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܒܬܪܝ 27
ܐܬܐ܀ ܗܘ ܕܩܕܡܝ ܡܩܕܡ ܗܘܐ܀ ܗܘ ܕܐܢܐ ܠܐ ܐܢܐ ܫܘܐ ܕܐܫܪܐ܀
ܥܪܩܬܐ ܕܡܣܐܢܗ܀ ܗܠܝܢ ܡܢ ¹ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ 28
ܗܘܝ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ܀ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܕܡܥܡܕ.
ܠܝܘܡܐ ܕܝܢ ܕܒܬܪܗ܀ ܚܙܐ ܠܝܫܘܥ ܕܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ. ܗܐ 29
ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܗܘ ܕܫܩܠ ܠܚܛܝܬܗ ܕܥܠܡܐ܀ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ 30
ܗܘ ܕܥܠ ܐܕܘܬܗ ܐܢܐ ܐܡܪܬ. ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܓܒܪܐ܀ ܗܘ ܕܩܕܡܝ
ܡܩܕܡ ܗܘܐ. ܡܛܠ ܕܩܕܡܝܐ ܡܢܝ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܀ ܘܐܢܐ ܠܐ 31
ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܠܗ. ܐܠܐ ܕܢܬܓܠܐ ܠܐܝܣܪܝܠ܀ ܡܛܠ ܗܕܐ
ܐܬܝܬ ܐܢܐ ܒܡܝܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ܀ ܘܐܣܗܕ ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪ܀ 32

Elias, neque ille propheta? Respondit iis Johannes, dicens, 26
Ego baptizo ※ vos ✓ aqua: in medio autem vestrum stat quem
vos non nostis. Ille est qui post me venit, qui ante me fuit: 27
cujus ego non sum dignus ut solvam corrigiam calceamenti. Hæc 28
quidem † in Bethania facta sunt trans Jordanem, ubi erat Johan-
nes baptizans. Die autem crastino vidit Jesum venientem ad se, 29
et dicit, Ecce Agnus Dei, qui tollit peccatum mundi. Hic est 30
ille de quo ego dixi, quod post me venit vir, qui ante me fuit:
quia prior me erat. Et ego non noveram eum; sed ut mani- 31
festaretur Israeli, propter hoc veni ego aqua baptizans. Et te- 32
status est Johannes, dicens, Vidi Spiritum descendentem tanquam

1 ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ] In margine MSti ܒܝܬܥܒܪܐ — ܒܝܬܥܢܝܐ
εν βηθαραβα
εν βηθανια

† in Bethania] *Vide Notas.*

ܕܚܙܝܬ ܠܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܩܘܝܐ ܥܠܘܗܝ܀
33 ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥܬ ܗܘܝܬ ܠܗ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܠܡܥܡܕܘ ܒܡܝ̈ܐ
ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ܆ ܕܥܠ ܗܘ ܕܚܙܐ ܐܢܬ ܠܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ ܘܡܩܘܝܐ
34 ܥܠܘܗܝ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܥܡܕ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܘܐܢܐ
35 ܚܙܝܬ ܘܐܣܗܕܬ܆ ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ÷ ܠܝܘܡܐ
ܕܒܬܪܗ ܬܘܒ܆ ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܘܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܬܪܝܢ.
36 ܘܟܕ ܚܪ ܒܝܫܘܥ ܕܡܗܠܟ ܐܡܪ܆ ܗܐ ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ.
37 ܘܫܡܥܘܗܝ ܗܢܘܢ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܕ ܡܡܠܠ ܘܢܩܦܘܗܝ
38 ܠܝܫܘܥ. ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܢܩܦܝܢ ܠܗ.
39 ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ.
ܪܒܝ܆ [1]ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܟܕ ܡܬܦܫܩ ܡܠܦܢܐ܆ ܐܝܟܐ ܡܩܘܐ
40 ܐܢܬ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘ ܘܚܙܘ܆ [2]ܘܐܬܘ ܘܚܙܘ ܐܝܟܐ

33 columbam e cœlo, et manſit ſuper eum. Et ego non noveram
eum, ſed is qui miſit me ad baptizandum aqua, ille dixit mihi,
Super quem videris Spiritum deſcendentem, et manentem ſuper
34 eum, hic eſt qui baptizat Spiritu ſancto. Et ego vidi, et teſtatus
35 ſum, quod hic eſt Filius Dei. Die craſtino iterum ſtabat Johan-
36 nes, et ex diſcipulis ejus duo: Et quum intuitus eſſet Jeſum am-
37 bulantem, dicit, Ecce Agnus Dei. Et audiverunt eum duo diſ-
38 cipuli loquentem, et ſequuti ſunt Jeſum. Quum converſus eſſet
39 autem Jeſus, et vidiſſet eos ſequentes ſe, dicit iis, Quid quæritis?
Ipſi autem dixerunt ei, Rabi, († quod dicitur, interpretatum, Ma-
40 giſter) ubi manes? Dicit iis, Venite, et videbitis. ‡ Et venerunt

1 ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ] In margine MSti (ܗܘ) ܕܐܝܬܘܗܝ
2 ܘܐܬܘ] (ܐܬܘ) ܗܟܝܠ
† quod dicitur] Lectio marg. (quod) Eſt.
‡ et venerunt] (venerunt) Igitur.

ܡܩܘܐ: ܘܠܘܬܗ ܩܘܘ ܝܘܡܐ ܗܘ. ܫܥܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ̇
41 ܗܘܬ: ܐܝܟ ܕܥܣܪܬܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ # ܕܝܢ ✓ ܐܢܕܪܐܘܣ
ܗܘ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ. ܚܕ ܡܢ ܗܢܘܢ ܬܪܝܢ
42 ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܘܢܩܦܘ ܠܗ܀ ܡܫܟܚ ܗܢܐ ܩܕܡܝܬ
ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ ܠܫܡܥܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܫܟܚܢܝܗܝ *ܠܡܫܝܚܐ
43 ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܬܦܫܩܢܐܝܬ ܡܫܝܚܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܠܗ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
ܟܕ # ܕܝܢ ✓ ܚܪ ܒܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܡܪ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܫܡܥܘܢ
ܒܪܗ ܕܝܘܢܐ: ܐܢܬ ܬܬܩܪܐ *ܟܐܦܐ. ܗܘ ܕܡܬܦܫܩ ܦܛܪܘܣ܀
44 ܠܝܘܡܐ ܕܠܡܚܪ: ܨܒܐ ܠܡܦܩ ܠܓܠܝܠܐ: ܘܡܫܟܚ
45 ܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܬܐ ܒܬܪܝ. ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܦܝܠܝܦܘܣ ܡܢ [1] ܒܝܬ ܨܝܕܐ: ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ
46 ܕܐܢܕܪܐܘܣ ܘܦܛܪܘܣ. ܡܫܟܚ ܦܝܠܝܦܘܣ ܠܢܬܢܐܝܠ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܗܘ ܕܟܬܒ ܡܘܫܐ ܒܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ: ܐܫܟܚܢ

* τον μεσιαν

* κηφας

et viderunt ubi maneret: et apud eum manserunt die illo. Hora
41 autem erat quasi decima. Erat # autem ✓ Andreas, frater Simonis
Petri, unus ex duobus qui audiverant a Johanne, et sequuti fue-
42 rant eum. Invenit hic primum fratrem suum Simonem, et dicit
43 ei, Invenimus Messiam, quod est interpretatum, Christus. Et
adduxit eum ad Jesum. Quum # autem ✓ intuitus esset eum Je-
sus, dixit, Tu es Simon filius Jonæ: tu vocaberis Cephas, quod
44 exponitur, Petrus. Die crastino voluit exire in Galilæam; et
45 invenit Philippum, et dicit ei Jesus, Sequere me. Erat autem
46 Philippus ex Bethsaida, ex civitate Andreæ et Petri. Invenit
Philippus Nathanaelem, et dicit ei, Quem scripsit Moses in Lege,
et Prophetæ, invenimus; Jesum filium Josephi, qui *est* ex

1 ܒܝܬ ܨܝܕܐ] In margine MSti (ܒܝܬ) ܨܝܕܐ

47 [Syriac text]
[Syriac text]
48 [Syriac text]
[Syriac text]
49 [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
50 [Syriac text]
51 [Syriac text]
[Syriac text]
52 [Syriac text]
[Syriac text]
1 [Syriac text] CAP. II.

47 Nazareth. Et dixit ei Nathanael, Ex Nazareth poteſt aliquid
48 boni eſſe? Dicit ei Philippus, Veni, et videbis. ⸆ Et ✓ vidit
Jeſus Nathanaelem venientem ad ſe, et dicit de eo, Ecce vere
49 Iſraelita in quo dolus non eſt. Dicit ei Nathanael, Unde me
noſti? Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Priuſquam vocaret te Phi-
50 lippus, quum eſſes ſub ficu, vidi te. Reſpondit Nathanael, et
51 dicit ei, Rabi, tu es Filius Dei, tu es Rex Iſraelis. Reſpondit
Jeſus, et dixit ei, Quia dixi tibi quod vidi te ſub ficu, credis?
52 majora his videbis. Et dicit ei, Amen amen dico vobis, ab hoc
tempore videbitis cœlum apertum, et angelos Dei aſcendentes et
1 deſcendentes † ad Filium hominis. · Et die tertio nuptiæ factæ CAP. II.

1 [Syriac text] In margine MSti [Syriac text]

† ad Filium hominis] Lectio marg. Super (Filium hominis)

ܠܬܠܝܬܝܐ܆ ܘܡܫܬܘܬܐ ܗܘܬ ¹ ܒܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ

2 ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܬܡܢ. ܐܬܩܪܝ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ

3 ܠܡܫܬܘܬܐ܆ ܘܟܕ ܚܣܪ ܚܡܪܐ܆ ܐܡܪܐ ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܠܘܬܗ.

4 ܚܡܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟܝ

5 ܐܢܬܬܐ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܫܥܬܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪܐ ܐܡܗ

6 ܠܡܫܡܫܢܐ. ܡܕܡ ܕܐܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܥܒܕܘ. ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ

* ὑδρίαι ܬܡܢ *ܐܓܢܐ ܕܟܐܦܐ ܫܬܐ܆ ܕܣܝܡܢ ܐܝܟ ܕܠܬܕܟܝܬܐ

7 * ἀνὰ μετρητὰς ܕܝܗܘܕܝܐ܆ ܕܐܚܕܢ ܗܘܝ *ܬܪܬܝܢ ܡܛܪ̈ܝܛܣ ܐܘ ܬܠܬ. ܐܡܪ

ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܡܠܘ ܐܢܝܢ ܠܐܓ̈ܢܐ ܡ̈ܝܐ. ܘܡܠܝܘ ܐܢܝܢ

8 * ἀρχιτρικλίνῳ ܥܕܡܐ ܠܥܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܠܘ ܗܫܐ ܘܐܝܬܘ *ܠܐܪܟܝ

9 ܛܪܩܠܝܢܘܣ. ܘܐܝܬܝܘ². ܟܕ ܕܝܢ ܛܥܡ ܗܘ ܐܪܟܝܛܪܩܠܝܢܘܣ

ſunt † in Kana Galilææ: et erat mater Jeſu ibi. Vocatus eſt au- 2
tem et Jeſus, et diſcipuli ejus, ad nuptias. Et quum defeciſſet 3
vinum, dicit mater Jeſu ad eum, Vinum non habent. Et dicit ei 4
Jeſus, Quid mihi et tibi, mulier? nondum venit hora mea.
Dixit mater ejus miniſtris, Quodcunque dixerit vobis, facite. 5
Erant autem ibi Hydriæ lapideæ ſex, poſitæ ſecundum purificati- 6
onem Judæorum, continentes ſingulæ binas amphoras aut ternas.
Dicit iis Jeſus, Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas uſque 7
ad ſummum. Et dicit iis, Haurite nunc, et ferte architriclino: 8
‡ et tulerunt. Quum autem guſtaſſet architriclinus aquam quæ 9

1 ܒܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ] In margine MSti ܘܚܡܪܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆
ܡܛܠ ܕܫܠܡ ܗܘܐ ܚܡܪܐ ܕܡܫܬܘܬܐ܆

2 ܘܐܝܬܝܘ] ܗܢܘܢ ܕܝܢ (ܐܝܬܝܘ)

† in Kana Galilææ] Lectio marg. (in Kana Galilææ :) Et vinum non habebant, quia defecit vinum convivii. *Vide Notas.*

‡ et tulerunt] Ipſi autem (tulerunt)

ܠܗܢܘܢ ܡܝ̈ܐ ܕܗܘܘ ܚܡܪܐ܆ ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܟܐ
ܐܬܝܗܘܗܝ. ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܕܡܠܘ ܐܢܘܢ
ܠܡܝ̈ܐ. ※ܘܟܕ ܚܙܘ ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ✓ ܩܪܐ
10 ܠܚܬܢܐ ܗܘ ܪܝܫ ܣܡܟܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ܆ ܟܠ ܒܪܢܫܐ
ܩܕܡܝܬ ܚܡܪܐ ܗܘ ܛܒܐ ܣܐܡ. ܘܐܡܬܝ ܕܪܘܝܘ ܗܘܘ ܗܝܕܝܢ
ܗܘ ܕܒܨܝܪ. ܐܢܬ ※ܕܝܢ ✓ ܢܛܪܬܝܗܝ ܠܚܡܪܐ ܛܒܐ
11 ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܗܢܐ ܥܒܕ ܪܫܐ ܕܐܬܘܬܐ ܝܫܘܥ ܒܩܛܢܐ
ܕܓܠܝܠܐ. ܘܓܠܐ ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ ¹ܘܗܝܡܢܘ ܒܗ ܗܘ
12 ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܀ ܒܬܪ ܗܕܐ ܢܚܬ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܗܘ ܘܐܡܗ
ܘܐܚ̈ܘܗܝ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܬܡܢ ܩܘܘ ܠܗ ܦܫܘ ܝܘܡ̈ܬܐ܀
13 ܘܩܪܝܒ ܗܘܐ ܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܣܠܩ ܠܐܘܪܫܠܡ ܝܫܘܥ܀
14 ܘܐܫܟܚ ܒܗܝܟܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܬܘܪ̈ܐ ܘܥܢܐ ܘܝܘܢܐ.

facta fuerat vinum,(et non sciebat unde esset, ministri autem sciebant
qui hauserant aquam: ※ et quum vidissent id quod factum est,
10 mirabantur ✓) Vocat sponsum architriclinus, et dicit ei, Omnis
homo primum vinum bonum ponit, et quum inebriati fuerint,
tunc id quod minus *est:* tu ※ autem ✓ servasti vinum bonum usque
11 nunc. Hoc fecit initium signorum Jesus in Kana Galilææ, et
12 manifestavit gloriam suam: † et crediderunt ei discipuli ejus. Post
hoc descendit in Capernaum ipse, et mater ejus, et fratres ejus, et
13 discipuli ejus: et ibi manserunt non multis diebus. Et prope erat
14 Pascha Judæorum: et ascendit Hierosolymam Jesus. Et invenit
in templo vendentes boves et oves et columbas, et numularios

1 ܘܗܝܡܢܘ] In margine MSti (ܗܝܡܢܘ) ܟܢܫܐ

† et crediderunt] Lectio marg. Sic (crediderunt)

ܘܡܥܪ̈ܦܢܐ ܕܝܬܒܝܢ. ܘܟܕ [1]ܥܒܕ ܦܪܓܠܐ ܡܢ ܚܒܠܐ. 15
ܠܟܠܗܘܢ ܐܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܘܠܥܢ̈ܐ ܘܠܬܘܪ̈ܐ ܘܕܡܥܪ̈ܦܢܐ
ܐܫܕ ܟܘܪ̈ܦܐ. ܘܦܬܘܪ̈ܐ ܗܦܟ. ܘܠܗܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ 16
ܝܘ̈ܢܐ ܐܡܪ. ܐܫܩܠܘ ܗܠܝܢ ܡܟܐ. ܘܠܐ ܬܥܒܕܘܢܝܗܝ
ἐμπορίου ܠܒܝܬܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܒܝܬܐ *ܕܬܐܓܘܪܬܐ܀ ܐܬܕܟܪܘ ܕܝܢ 17
ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܕܕܟܬܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܛܢܢܗ ܕܒܝܬܟ ܐܟܠܢܝ܀
ܥܢܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܬܐ ܡܚܘܐ 18
ܐܢܬ ܠܢ. ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ 19
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܪܘ ܠܗܝܟܠܐ ܗܢܐ. ܘܒܬܠܬܐ ܝܘܡ̈ܝܢ ܡܩܝܡ
ܐܢܐ ܠܗ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܗܢܘܢ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܠܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܢ̈ܝܐ 20
ܐܬܒܢܝ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ. ܘܐܢܬ ܒܬܠܬܐ ܝܘܡ̈ܝܢ ܡܩܝܡ ܐܢܬ ܠܗ܀
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܝܟܠܐ ܕܦܓܪܗ ܕܝܠܗ. ܟܕ ܗܟܝܠ 22 21
ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܐܬܕܟܪܘ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܕܗܕܐ ܐܡܪ ܗܘܐ܀

ſedentes. Et quum † feciſſet flagellum e fune, omnes ejecit 15
e templo, et oves et boves; et numulariorum effudit numulos, et
menſas ſubvertit. Et vendentibus columbas dixit, Auferte iſta 16
hinc: et ne feceritis domum Patris mei domum negotiationis.
Recordati ſunt autem diſcipuli ejus, quod ſcriptum eſt, Zelus do- 17
mus tuæ comedit me. Reſponderunt igitur Judæi, et dixerunt 18
ei, Quod igitur ſignum oſtendis nobis, quia hæc facis? Reſpon- 19
dit Jeſus, et dixit iis, Solvite templum hoc, et tribus diebus
erigam illud. Dixerunt igitur Judæi, Quadraginta et ſex annis 20
ædificatum eſt templum hoc, et tu tribus diebus eriges illud?
Ille autem dicebat de templo corporis ſui. Quum igitur ſur- 21 22
rexiſſet a mortuis, recordati ſunt diſcipuli ejus quod hoc diceret:

1 ܥܒܕ ܦܪܓܠܐ] In margine MSti (ܥܒܕ) ܐܝܟ (ܦܪܓܠܐ)

† feciſſet flagellum] Lectio marg. (feciſſet) Quaſi (flagellum)

23 ܘܗܝܡܢܘ ܠܟܬܒܐ ܘܠܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܟܕ ܕܝܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܦܨܚܐ ܒܥܐܕܐ܆ ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ
ܒܫܡܗ ܕܝܠܗ. ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܘܘ ܐܬܘܬܐ ܕܝܠܗ ܗܢܝܢ ܕܥܒܕ
24 ܗܘܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܗܘܐ ܗܘ ܠܗ ܠܗܘܢ.
25 ܡܛܠ ܕܗܘ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ܆ ܘܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ ܣܘܢܩܢܐ܆ ܕܐܢܫ ܢܣܗܕ ܡܛܠ ܒܪܢܫܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܝܕܥ
1 ܗܘܐ ܡܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܒܪܢܫܐ܀ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܪܢܫܐ ܡܢ CAP. III.
2 ܦܪ̈ܝܫܐ *ܢܝܩܘܕܝܡܘܣ ܫܡܐ ܠܗ܆ *ܐܪܟܘܢ ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ. ܗܢܐ
ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܒܠܠܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ܆ ܝܕܥܝܢܢ ܕܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܬܝܬ *ܡܠܦܢܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܐܬ̈ܘܬܐ ܡܫܟܚ
ܠܡܥܒܕ ܗܢܝܢ ܕܐܢܬ ܥܒܕ ܐܢܬ܆ ܐܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܢܗܘܐ
3 ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܗ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܐܢ ܠܐ ܐܢܫ ܢܬܝܠܕ ܡܢ ܠܥܠ܆ ܠܐ ܡܫܟܚ
4 ܠܡܚܙܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܠܘܬܗ ܢܝܩܘܕܝܡܘܣ.

* νικοδημος
* αρχων
* διδασκαλος

23 et crediderunt Scripturæ, et ſermoni quem dixerat Jeſus. Quum
autem eſſet Hieroſolymæ in Paſcha, in feſto, multi crediderunt in
24 nomen ejus, quum viderent ſigna ejus quæ faciebat. Ipſe autem
25 Jeſus non credebat ſeipſum iis, quia ipſe noverat omnes: Et quia
non habebat opus ut quiſquam teſtaretur de homine: ipſe enim
1 ſciebat quid eſſet in homine. Erat autem ex Phariſæis homo, Ni- CAP. III.
2 codemus nomen ei, princeps Judæorum. Hic venit ad eum nocte,
et dixit ei, Rabi, ſcimus quod a Deo veniſti magiſter: nemo enim
hæc ſigna poteſt facere quæ tu facis, ſi Deus non fuerit cum eo.
3 Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Amen amen dico tibi, niſi quis
4 natus fuerit deſuper, non poteſt videre regnum Dei. Dicit ad
eum Nicodemus, Quomodo poteſt homo naſci quum ſit ſenex?

ܐܝܟܢܐ ܡܨܐ ܒܪܢܫܐ ܠܡܬܝܠܕܘ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܣܒܐ. ܕܠܡܐ
ܡܨܐ ܠܟܪܣܐ ܕܐܡܗ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܠܡܥܠ ܘܠܡܬܝܠܕܘ܀
5 [1]ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܕܐܢ ܠܐ ܐܢܫ ܢܬܝܠܕ
6 ܡܢ ܡܝܐ ܘܪܘܚܐ܆ ܠܐ ܡܨܐ ܠܡܥܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܘ
ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܒܣܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. [2]ܘܗܘ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ
7 ܪܘܚܐ ܪܘܚܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܐ ܬܬܕܡܪ ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܠܟ܆ ܕܘܠܐ
8 ܠܟܘܢ ܠܡܬܝܠܕܘ *ܡܢ ܠܥܠ܆ ܪܘܚܐ ܐܝܟܐ ܕܨܒܝܐ ܢܫܒ.
ܘܩܠܐ ܕܝܠܗ ܫܡܥ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܐ
[3]ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ. ܗܟܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܟܠ ܡܢ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܪܘܚܐ.
9 ܥܢܐ ܢܝܩܕܝܡܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܢ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ.

* ἄνωθεν

num poteſt in ventrem matris ſuæ ſecunda vice ingredi, et naſci?
† Reſpondit Jeſus, Amen amen dico tibi, niſi homo natus fuerit 5
ex aqua et Spiritu, non poteſt ingredi in regnum Dei. Quod 6
natum eſt ex carne, caro eſt: ‡ et quod natum eſt ex Spiritu,
ſpiritus eſt. Ne mireris quia dixi tibi, Oportet vos naſci deſuper. 7
Ventus ubi vult ſpirat, et vocem ejus audis, ſed non noſti unde 8
veniat, ‖ et quo vadat: ſic eſt omnis qui natus eſt ex Spiritu.
Reſpondit Nicodemus, et dixit ei, Quomodo poſſunt hæc fieri? 9

1 ܥܢܐ ܝܫܘܥ] In margine MSti (ܥܢܐ ܝܫܘܥ) ܘܐܡܪ ܠܗ

2 ܘܗܘ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܪܘܚܐ] (ܘܗܘ ܕܐܬܝܠܕ) ܡܢ ܡܝܐ ܘ(ܡܢ ܪܘܚܐ)

3 ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ] ܐܘ (ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ)

† Reſpondit Jeſus] Lectio marg. (reſpondit Jeſus,) Et dixit ei.

‡ et quod natum eſt ex Spiritu] (et quod natum eſt) Ex aqua et (ex Spiritu)

‖ et quo vadat] Aut (quo vadat)

10 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܐܝܬ ܐܢܬ ܡܠܦܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ:
11 ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܗܢܝܢ[1]
ܕܝܕܥܝܢ ܡܡܠܠܝܢܢ. ܘܗܘ ܕܚܙܝܢ ܡܣܗܕܝܢܢ. ܘܣܗܕܘܬܢ
12 ܕܝܢ ܠܐ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܗܠܝܢ ܕܐܪܥܢܝܬܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ
ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܗܠܝܢ
13 ܫܡܝܢܝܬܐ ܬܗܝܡܢܘܢ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܐܢ
ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬ. ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܫܡܝܐ.
14 ܘܐܝܟܢܐ ܕܡܘܫܐ ܐܪܝܡ ܚܘܝܐ ܒܡܕܒܪܐ: ܗܟܢܐ
15 ܠܡܬܪܡܘ ܙܕܩ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܠ ܡܢ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ. ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ [2] ܚܝܐ
16 ܕܠܥܠܡ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܐܚܒ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ: ܐܝܟܢܐ
ܕܠܒܪܗ ܕܝܠܗ ܗܘ ܝܚܝܕܝܐ ܢܬܠ ܗܘ. ܕܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ

10 Respondit Jesus, et dixit ei, Tu es magister Israelis, et hæc non
11 nosti? Amen amen dico tibi, † quod ea quæ scimus loquimur,
et id quod vidimus testamur: et testimonium nostrum non accipi-
12 tis. Si terrena dixi vobis, et non creditis, quomodo si dixero vo-
13 bis cœlestia, credetis? Et nemo ascendit in cœlum, nisi ille qui
14 e cœlo descendit, *nempe* Filius hominis qui est in cœlo. Et sicut
Moses exaltavit serpentem in deserto, sic exaltari oportet Filium
15 hominis: Ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat
16 vitam æternam. Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium
suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum non pereat,

1 ܕܗܢܝܢ] In margine MSti ܕܗܘ

2 ܚܝܐ] ܚܝܐ ܢܨܝܚܐ.

† quod ea quæ] Lectio marg. Quod id (quod)

ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ܆ ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܂ ܠܐ ܓܝܪ 17
ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܠܥܠܡܐ ܕܢܕܘܢܝܘܗܝ
18 ܠܥܠܡܐ܆ ܐܠܐ ܕܢܚܐ ܥܠܡܐ ܒܐܝܕܗ܂ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ
ܒܗ ܠܐ ܡܬܕܝܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܕܝܢ
ܗܘ܆ ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢ ܒܫܡܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂
19 ܗܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܢܐ܆ ܕܢܘܗܪܐ ܐܬܐ ܠܥܠܡܐ܆
ܘܐܚܒܘ ܒܢܝܢܫܐ ܠܚܫܘܟܐ ܝܬܝܪ ܐܘ ܠܢܘܗܪܐ܂
20 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܒܝ̈ܫܐ ܥܒܕ̈ܝܗܘܢ܂ ܟܠ ܓܝܪ
*ܗܘ ܕܒܝܫܬܐ ܥܒܕ܂ ܣܢܐ ܠܢܘܗܪܐ܂ ܘܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬ
21 ܢܘܗܪܐ܆ ܕܠܐ ܢܬܟܣܘܢ ܥܒܕ̈ܘܗܝ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܒܕ
ܫܪܪܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ܆ ܐܝܟ ܕܢܬܓܠܘܢ ܥܒܕ̈ܘܗܝ
22 ܕܒܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܒܝܕܝܢ܂ ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܐܬܐ ܝܫܘܥ
ܘܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ܆ ܘܬܡܢ ܡܬܗܦܟ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ
23 ܘܡܥܡܕ ܗܘܐ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܘܚܢܢ ܕܡܥܡܕ

* ὁ φαῦλα

ſed habeat vitam æternam. Non enim miſit Deus Filium ſuum 17
in mundum ut judicet mundum, ſed ut ſervetur mundus per eum.
Qui credit in eum, non judicatur: qui autem non credit, ecce 18
jam judicatus eſt: quia non credidit in nomen unigeniti Filii
Dei. Hoc autem eſt judicium, quia lux venit in mundum, et 19
dilexerunt homines magis tenebras quam lucem: erant enim
mala opera eorum. Omnis enim qui mala facit, odit lucem, et 20
non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus. Qui autem 21
facit veritatem, venit ad lucem, ut manifeſtentur opera ejus,
quod in Deo ſunt facta. Poſt hæc venit Jeſus, et diſcipuli ejus, 22
in terram Judææ: et illic habitabat cum iis, et baptizabat. Erat 23
autem et Johannes baptizans in Ænon, quod *eſt* juxta Salim:

*ܒܥܝܢ ܗܘ ܕܩܪܝܒ ܠܘܬ ܫܠܝܡ. ܡܛܠ ܕܡܝܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ * ἐν Αἰνὼν
24 ܐܝܬ ܗܘܘ ܬܡܢ . ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܘܡܬܥܡܕܝܢ ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ
25 ܐܬܪܡܝ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܝܘܚܢܢ ܀ ܗܘܬ ܗܟܝܠ
*ܒܥܬܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ ⁜ ܚܕ ✓ *ܡܛܠ * ζήτησις * περὶ καθαρισμοῦ
26 ܕܟܝܘܬܐ . ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. *ܪܒܝ . ܗܘ * ῥαββὶ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡܟ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ : ܠܗܘ ܕܐܢܬ ܣܗܕܬ . ܗܐ
27 ܗܢܐ ܡܥܡܕ . ܘܟܠܗܘܢ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ ܀ ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ . ܠܐ
ܡܫܟܚ ܒܪܢܫܐ ܠܡܣܒ ܡܕܡ ܡܢ ܢܦܫܗ : ܐܠܐ ܐܢ ܝܗܝܒܐ ܠܗ
28 ܡܢ ܫܡܝܐ ܀ ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܕܐܡܪܬ . ܕܠܐ
29 ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ . ܐܠܐ ܕܫܕܝܪ ܐܢܐ ܩܕܡܘܗܝ ܀ ܡܢ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܠܬܐ ܚܬܢܐ ܐܝܬܘܗܝ . ܪܚܡܗ ܕܝܢ ܕܚܬܢܐ ܗܘ
ܕܩܐܡ ܘܫܡܥ ܠܗ . ܒܚܕܘܬܐ ܚܕܐ ܡܛܠ ܩܠܗ ܕܚܬܢܐ . ܗܕܐ
30 ܗܟܝܠ ܚܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܡܫܡܠܝܐ . ܠܗܘ ܘܠܐ ܠܡܪܒܐ . ܠܝ
31 ܠܡܒܨܪܘ . ܗܘ ܕܡܢ ܠܥܠ ܐܬܐ . ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ ܐܝܬܘܗܝ .

24 quia aquæ multæ erant illic, et veniebant et baptizabantur. Non-
25 dum enim erat miſſus in domum cuſtodiæ Johannes. Facta eſt
igitur quæſtio ex diſcipulis ejus cum Judæo ⁜ quodam ✓ de
26 purificatione. Et venerunt ad Johannem, et dixerunt ei, Rabbi,
qui erat tecum trans Jordanem, cui tu teſtatus es, ecce hic bap-
27 tizat, et omnes veniunt ad eum. Reſpondit Johannes, et dixit,
Non poteſt homo accipere quicquam a ſeipſo, niſi datum *fuerit*
28 ei e cœlo. Ipſi vos teſtamini mihi quod dixerim, quod non ſum
29 ego Chriſtus, ſed quod miſſus ſum ante illum. Qui habet
ſponſam, ſponſus eſt: amicus autem ſponſi, qui ſtat et audit
eum, gaudio gaudet propter vocem ſponſi. Hoc igitur gaudium
30 meum impletum eſt. Illum oportet creſcere, me autem minui.
31 Qui ſuperne venit, ſupra omnes eſt: qui eſt e terra, e terra eſt,

ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܐܪܥܐ܆ ܡܢ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܡܢ
ܐܪܥܐ ܡܡܠܠ. ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܐ܆ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ
ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ [1] ܕܚܙܐ ܘܫܡܥ ܗܘ ܡܣܗܕ܆ ܘܣܗܕܘܬܐ 32
ܕܝܠܗ ܠܐ ܐܢܫ ܢܣܒ. ܗܘ ܕܢܣܒ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܚܬܡ 33
ܕܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܫܕܪ ܐܠܗܐ ܡ̈ܠܐ 34
ܕܐܠܗܐ ܡܡܠܠ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܢ ܟܝܠܐ ܝܗܒ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ܀
ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܒܪܐ ܘܟܠܡܕܡ ܝܗܒ ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܗ܀ ܗܘ 36 35
ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ [2] ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ
ܡܬܛܦܝܣ ܠܒܪܐ܆ ܠܐ ܢܚܙܐ ܚܝ̈ܐ. ܐܠܐ ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ
CAP. IV. ܡܩܘܐ [3] ܥܠܘܗܝ܀ ܟܕ ܗܟܝܠ ܝܕܥ [4] ܝܫܘܥ ܕܫܡܥܘ ܦܪ̈ܝܫܐ܆ 1
ܕܝܫܘܥ ܣܓܝܐܐ ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܥܒܕ܆ ܘܡܥܡܕ܆ ܐܘ ܝܘܚܢܢ܆ ܟܕ 2
ܠܘ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܥܡܕ ܗܘܐ܆ ܐܠܐ ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܕܝܠܗ܀

et e terra loquitur: qui e cœlo venit, ſupra omnes eſt. † Et quod 32
vidit et audivit, hoc teſtatur: et teſtimonium ejus nemo accipit.
Qui accepit teſtimonium ejus, obſignavit quod Deus verax eſt. 33
Is enim quem miſit Deus, verba Dei loquitur: non enim ex 34
menſura dat Deus Spiritum. Pater diligit Filium, et omnia dedit 35
in manum ejus. Qui credit in Filium, habet vitam æternam: 36
qui autem non obedit Filio, non videbit vitam, ſed ira Dei manet
CAP. IV. ‡ ſuper ipſum. Quum igitur cognoviſſet ‖ Jeſus, quod audiviſſent 1
Pharifæi quod Jeſus plures dicipulos faceret et baptizaret quam
Johannes, (Quum non ipſe Jeſus baptizaret, ſed diſcipuli ejus) 2

1 ܘܗܘ ܕܚܙܐ] In margine MSti ܗܘ ܕܚܙܐ (ܘ) . και ο εωρακεν
2 ܚܝ̈ܐ] ܚܝ̈ܐ ܚܝܘܬܢܝܬܐ
3 ܥܠܘܗܝ] (ܥܠܘܗܝ) ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܫܬܠܡ ܗܘ ܝܘܚܢܢ
4 ܝܫܘܥ ܡܪܝܐ
† Et quod vidit] Lectio marg. *Vide Notas.*
‡ ſuper ipſum] (ſuper ipſum.) Et poſt hæc traditus eſt Johannes.
‖ Jeſus] Dominus.

4 3 ܫܒܩܗ̇ ܠܝܗܘܕ ܘܐܙܠ ܠܓܠܝܠܐ ⁘ ܙܕܩ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܗ
5 ܠܡܥܒܪ ܒܝܬ ܫܡܪܝܢ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܢ
ܕܡܬܐܡܪܐ ܫܘܟܪ ⁖ ܕܩܪܝܒܐ ܠܩܘܪܝܬܐ ܗܝ ܕܝܗܒ ܗܘܐ ܝܥܩܘܒ
6 ܠܝܘܣܦ ܗܘ ܒܪܗ ܕܝܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܡܥܝܢܐ
ܕܝܥܩܘܒ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܟܕ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܡܪܕܝܬܐ ܕܐܘܪܚܐ:
ܝܬܒ ܗܘܐ ܗܟܢܐ ܥܠ ܡܥܝܢܐ: ⁻ܘܫܥܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ
7 ܐܝܟ ܫܬܝܬܝܬܐ ⁘ ܐܬܬ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܫܡܪܝܢ ܠܡܡܠܐ ܡܝܐ. ܐܡܪ
8 ܠܗ̇ ܗܘ ܝܫܘܥ ܗܒܝ ܠܝ ܐܫܬܐ. ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܓܝܪ ܐ̈ܙܠܝܢ
9 ܗܘܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܡܐܟܘܠܬܐ ܢܙܒܢܘܢ ⁖ ܐܡܪܐ ܗܟܝܠ
ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܫܡܪܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܟܕ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܬܝܟ ⁖
ܡܢܝ ܠܡܫܬܐ ܫܐܠ ܐܢܬ. ܕܐܢܬ ܐܢܬܬܐ ܫܡܪܝܬܐ. ܠܐ
10 ܓܝܪ ܡܬܚܠܛܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܥܡ ܫܡܪܝܐ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗ̇. ܐܠܘ ܝܕܥܬܝ ܗܘܬ ܠܡܘܗܒܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܢܘ
ܐܝܠܘܗܝ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܟܝ ܗܒܝ ܠܝ ܐܫܬܐ ⁖ ܐܢܬܝ ܫܐܠܬܝ

3 4 Reliquit Judæam, et abiit in Galilæam. Oportebat autem eum
5 tranſire per Samariam. Venit igitur in civitatem Samariæ quæ
dicitur Suchar, quæ prope *eſt* agrum quem dederat Jacobus Joſe-
6 pho filio ſuo. Erat autem ibi fons Jacobi. Ipſe ergo Jeſus, quum
fatigatus eſſet ex itinere viæ, ſedebat ita ad fontem: ⁻ et ✓ hora
7 erat quaſi ſexta. Venit mulier ex Samaria haurire aquam: dicit
8 ei Jeſus, Da mihi bibere. Diſcipuli ejus enim abierant in civita-
9 tem, ut cibos emerent. Dicit igitur ei mulier illa Samaritana,
Quomodo tu, quum Judæus ſis, a me bibere poſcis, quæ ſum
mulier Samaritana? non enim commercium habent Judæi cum
10 Samaritanis. Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Si ſcires donum Dei,
et quis ſit is qui dicit tibi, Da mihi bibere, tu petiiſſes ab eo, et

11 ܗܘܝܬ ܫܐܠܐ ܠܗ. ܘܗܘ ܗܘܐ ܝܗܒ ܠܟܝ ܡܝܐ ܚܝܐ. ܐܡܪܐ ܠܗ
ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܡܪܝ. ܘܠܐ ܕܘܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܘܒܐܪܐ ܥܡܝܩܬܐ ܐܝܬܝܗ̇.
12 ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬ ܠܟ ܡܝܐ ܚܝܐ. ܠܡܐ ܐܢܬ ܪܒ ܐܢܬ ܡܢ ܐܒܘܢ
ܝܥܩܘܒ. ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ ܒܐܪܐ. ܗܘ ܕܡܢܗ̇ ܫܬܐ
ܘܗܘ ܘܒܢܘܗܝ ܘܥܢܗ*ܘܡܪܥܝܬܗ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ̇.

* και τα θρέμματα

13 ܟܠ ܡܢ ܕܢܫܬܐ ܡܢ ܡܝܐ ܗܠܝܢ ܬܘܒ ܢܨܗܐ:
14 ܟܠ ܕܝܢ ܕܢܫܬܐ ܡܢ ܡܝܐ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܠܗ. ܠܐ
ܢܨܗܐ ܠܥܠܡ. ܐܠܐ ܡܝܐ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܠܗ: ܢܗܘܘܢ
15 ܒܗ ܡܒܘܥܐ ܕܡܝܐ: ܕܢܒܥܘܢ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܡܪܐ
ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܡܪܝ: ܗܒ ܠܝ ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܝܐ ܕܠܐ ܐܨܗܐ ܘܠܐ
16 ܐܬܐ: ܘܠܐ ܐܗܘܐ ܐܬܝܐ ܠܡܡܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ.
17 ܙܠܝ ܩܪܝ ܠܒܥܠܟܝ ܘܬܥܝ ܠܗܪܟܐ. ܥܢܬ ܗܝ ܐܢܬܬܐ
ܘܐܡܪܐ. ܠܝܬ ܠܝ ܒܥܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ. ܫܦܝܪ ܐܡܪܬܝ
18 ܕܒܥܠܐ ܠܝܬ ܠܝ. ܚܡܫܐ ܓܝܪ ܒܥܠܝܢ ܗܘܘ ܠܟܝ.

daret tibi aquam vivam. Dicit ei mulier, Domine mi, neque 11
ſitulam habes, et puteus eſt profundus: unde ergo habes aquam
vivam? Num tu major es quam pater noſter Jacobus, qui dedit 12
nobis puteum, et ipſe ex eo bibit, et filii ejus, et oves ejus?
Reſpondit Jeſus, et dixit ei, Omnis qui biberit ex aqua hac, 13
ſitiet rurſus: Qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non 14
ſitiet in æternum: ſed aqua quam ego dabo ei, erit in eo fons
aquæ ſcaturientis in vitam æternam. Dicit ad eum mulier, Do- 15
mine mi, da mihi hanc aquam, ut non ſitiam, neque veniam huc
haurire. Dicit ei Jeſus, Vade, voca virum tuum, et veni huc. 16
Reſpondit mulier, et dixit, Non habeo virum. Dicit ei Jeſus, 17
Bene dixiſti, Virum non habeo: Quinque enim viros habuiſti, 18

ܘܗܫܐ ܗܢܐ ܕܐܝܬ ܠܟܝ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܓܒܪܐ ܕܝܠܟܝ. ܗܕܐ
19 ܫܪܝܪܐ ܐܡܪܬܝ. ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܡܪܝ܆ ܚܙܝܐ ܐܢܐ
20 ܕܢܒܝܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܢ ܒܛܘܪܐ ܗܢܐ ܣܓܕܘ.
ܘܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܐܝܬܘܗ̇ ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ
21 ܕܙܕܩ ܠܡܣܓܕ. ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܬܐ ܗܝܡܢܝܢܝ. ܕܐܬܝܐ
ܫܥܬܐ܆ ܕܠܐ ܒܛܘܪܐ ܗܢܐ ܘܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܬܣܓܕܘܢ ܠܐܒܐ.
22 ܐܢܬܘܢ ܣܓܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܚܢܢ ܣܓܕܝܢܢ
23 ܠܗܘ ܕܝܕܥܝܢܢ. ܡܛܠ ܕܦܘܪܩܢܐ ܡܢ ܝܗ̈ܘܕܝܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܐܠܐ
ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܐܝܬܝܗ̇܆ ܐܡܬܝ ܕܣܓܘ̈ܕܐ ܫܪܝܪ̈ܐ ܢܣܓܕܘܢ
ܠܐܒܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܫܪܪܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܐܒܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܥܐ ܠܣܓܘ̈ܕܘܗܝ
24 ܕܣܓܕܝܢ ܠܗ. ܪܘܚܐ ܗܘ ܐܠܗܐ. ܘܠܗܢܘܢ ܕܣܓܕܝܢ ܠܗ܆
25 [1]ܒܪܘܚܐ ܘܒܫܪܪܐ ܙܕܩ ܠܡܣܓܕ. ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. [2]ܝܕܥܐ

et nunc hic quem habes, non eſt vir tuus; hanc veritatem dixiſti.
19 20 Dicit ei mulier, Domine mi, video quod Propheta es tu. Patres
noſtri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis quod Hieroſolymæ
21 eſt locus ubi oportet adorare. Dicit ei Jeſus, Mulier, crede
mihi, quod venit hora, qua neque in monte hoc, neque in
22 Hieroſolyma adorabitis Patrem. Vos adoratis quod neſcitis;
23 nos adoramus quod ſcimus: quia ſalus ex Judæis eſt. Sed venit
hora, et nunc eſt, quando adoratores veri adorabunt Patrem in
Spiritu et veritate: etenim Pater tales quærit adorantes eum.
24 Spiritus eſt Deus: et eos qui adorant eum, † in Spiritu et veritate
25 oportet adorare. Dicit ei mulier, ‡ Scio quod Meſias venit, qui

1 ܒܪܘܚܐ ܘܒܫܪܪܐ] In margine MSti (ܒܪܘܚܐ) ܕ (ܫܪܪܐ)

2 ܝܕܥܐ ܐܢܐ] ܝܕܥܝܢ

† in Spiritu et veritate] Lectio marg. (in Spiritu) Veritatis.

‡ Scio] Scimus.

* μεσιας
* εκινος

dicitur Chriſtus : et quum venerit, ipſe annunciabit nobis omnia.
Dicit ei Jeſus, Ego ſum, qui loquor tibi. Et in hoc venerunt 26 27
diſcipuli ejus, et mirati ſunt quod cum muliere loqueretur:
nemo autem dixit, Quid quæris? aut quid loqueris cum ea?
Reliquit igitur hydriam ſuam mulier, et abiit in civitatem, et 28
dicit hominibus, Venite, videte hominem qui dixit mihi omnia 29
quæcunque feci: num hic eſt Chriſtus? Et exierunt ex urbe, et 30
veniebant ad eum. Interea autem rogabant eum diſcipuli ejus, 31
dicentes, Rabi, comede. Ipſe autem dixit iis, Ego cibum habeo 32
ad comedendum, quem vos neſcitis. Dicebant igitur diſcipuli 33
ejus alii ad alios, Num aliquis attulit ei ad comedendum? Dicit 34
iis Jeſus, Meus cibus eſt ut faciam voluntatem illius qui miſit me,
et ut perficiam opus ejus. Nonne vos dicitis quod adhuc quatuor 35

ܐܢܬܘܢ܂ ܕܥܘܕ ܐܪܒܥܐ ܝܪ̈ܚܐ ܐܝܬ ܘܚܨܕܐ ܐܬܐ܆ ܗܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܐܪܝܡܘ ܥܝ̈ܢܝܟܘܢ܆ ܘܚܙܘ *ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܚܘ̈ܪܢ ܐܝܬܝܗܝܢ * τὰς χώρας
36 ܠܚܨܕܐ ܗܫܐ ܟܝ. ܘܗܘ ܕܚܨܕ ܐܓܪܐ ܢܣܒ. ܘܡܟܢܫ
*ܦܐܪ̈ܐ ܠܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ. ¹ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܕܙܪܥ ܐܟܚܕܐ * καρπὸν
37 ܢܚܕܐ ܘܗܘ ܕܚܨܕ. ܒܗܕܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ ܡܠܬܐ ܗܝ
38 ܫܪܝܪܬܐ܆ ܕܐܚܪܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܙܪܥ ܘܐܚܪܝܢܐ ܗܘ ܕܚܨܕ. ܐܢܐ
ܫܕܪܬܟܘܢ ܠܡܚܨܕ܆ ܗܘ ܡܕܡ ܕܠܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐܝܬܘܢ. ܐܚܪ̈ܢܐ
39 #ܓܝܪ ܠܐܝܘ. ܘܐܢܬܘܢ ܥܠܬܘܢ ܠܥܡܠܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܝܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܆ ܣܓܝ̈ܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܡܢ ܫܡܪ̈ܝܐ ܡܛܠ
ܡܠܬܗ ܕܐܢܬܬܐ܆ ܕܡܣܗܕܐ ܗܘܬ ܕܐܡܪ ܠܝ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
40 ܕܥܒܕܬ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܫܡܪ̈ܝܐ܆ ܡܬܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܒܗ ܠܡܩܘܝܘ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܩܘܝ ܬܡܢ ܬܪܝܢ ܝܘ̈ܡܝܢ.
41 ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܝܬܝܪ̈ܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܠܐ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܕܝܠܗ.

menſes ſunt, et meſſis venit? Ecce dico vobis, Attollite oculos
36 veſtros, et videte regiones, quod albæ ſunt ad meſſem jam. Et
qui metit, mercedem accipit, et congregat fructus in vitam æter-
37 nam: † ut et qui ſeminat ſimul gaudeat, et qui metit. In hoc
enim eſt verbum illud verum, Alius eſt qui ſeminat, et alius qui
38 metit. Ego miſi vos ad metendum quod non laboraſtis: alii
39 # enim ✓ laboraverunt, et vos in laborem eorum introiſtis. Ex
autem civitate illa multi crediderunt in eum ex Samarita-
nis, propter ſermonem mulieris quæ teſtabatur, Dixit mihi
40 omnia quæcunque feci. Quum igitur veniſſent ad eum Sama-
ritani, rogabant eum manere apud eos: et manſit ibi duos dies.
41 Et multi plures crediderunt ⊤ in eum ✓ propter ſermonem ejus.

† *Vide Notas.*

ܠܗܿܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܕܠܐ ܬܘܒ ܡܛܠ ܡܡܠܠܟܝ 42
ܡܗܝܡܢܝܢܢ܂ ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢܢ ܘܝܕܥܝܢܢ܂ ܕܗܢܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐܝܬ ܦܪܘܩܗ ܕܥܠܡܐ. ܗܘ ܡܫܝܚܐ܀ ܒܬܪ 43
ܕܝܢ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ܂ ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ܂ ܘܐܬܐ¹ ܠܓܠܝܠܐ܀ ܗܘ 44
ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܣܗܕ܂ ܕܢܒܝܐ ܒܐܪܥܗ ܕܝܠܗ܂ ܐܝܩܪܐ ܠܝܬ
ܠܗ܂ ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܬܐ ܠܓܠܝܠܐ܂ ܩܒܠܘܗܝ ܓܠܝܠܝܐ 45
ܟܠܗܘܢ܂ ²ܕܚܙܘ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܥܐܕܐ܂ ܐܦ
* κανα ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܐܬܘ ܠܥܐܕܐ܂ ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܬܘܒ ܝܫܘܥ *ܠܩܛܢܐ 46
ܕܓܠܝܠܐ܂ ܐܝܟܐ ܕܥܒܕ ܠܡܝܐ ܚܡܪܐ܀ ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܐܢܫ
* βασιλικον ܚܕ *ܡܠܟܝܐ܂ ܗܘ ܕܒܪܗ ܟܪܝܗ ܗܘܐ ܒܟܦܪܢܚܘܡ.
ܗܢܐ ܟܕ ܫܡܥ ܕܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ܂ ܐܙܠ 47
ܠܘܬܗ ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ܂ ܕܢܚܘܬ ܘܢܐܣܐ ܠܒܪܗ

Mulieri autem dicebant, Non amplius propter loquelam tuam 42
credimus: nos enim audivimus, et ſcimus quod hic eſt vere
Servator mundi, Chriſtus. Poſt autem duos dies exiit inde, † et 43
venit in Galilæam. Ipſe enim Jeſus teſtatus eſt, quod Propheta in 44
patria ſua honorem non habet. Quum igitur veniſſet in Galilæ- 45
am, acceperunt eum Galilæi omnes, qui ‡ viderant ea quæ fece-
rat Hieroſolymæ in feſto: etenim ipſi venerant ad feſtum. Venit 46
igitur iterum Jeſus in Kana Galilææ, ubi fecerat aquam vinum.
Et erat ibi quidam regius, cujus filius ægrotabat in Capernaum.
Hic quum audiviſſet, quod veniſſet Jeſus ex Judæa in Galilæam, 47
abiit ad eum, et rogabat eum ut deſcenderet, et ſanaret filium

1 ܘܐܬܐ] In margine MSti ܘܐܙܠ

2 ܕܚܙܘ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ] ܕܚܙܘ ܟܠܗܝܢ (ܕܥܒܕ)

† et venit] Lectio marg. Et abiit.

‡ qui viderant ea quæ fecerat] Qui viderant Omnia (quæ fecerat)

48 ܕܒܪܗ. ¹ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܡܬ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ
49 ܠܘܬܗ. ܐܢ ܠܐ ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪ̈ܬܐ ܚܙܝܬܘܢ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ. ܐܡܪ
ܠܘܬܗ ܗܘ ܡܠܟܝܐ. ܡܪܝ: ܚܘܬ ܩܕܡ ܕܢܡܘܬ ܛܠܝܐ
50 ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܙܠ. ܒܪܐ ܕܝܠܟ ܚܝ. ܘܗܝܡܢ ܗܘ
51 ܓܒܪܐ ܠܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܘܐܙܠ ܗܘܐ. ܟܕ ܟܒܪ
ܕܝܢ ܗܘ ܢܚܬ ܗܘܐ: ܥܒܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܪܥܘܗܝ ܘܐܘܕܥܘܗܝ
52 ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ²ܕܛܠܝܐ ܕܝܠܟ ܚܝ. ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܗܟܝܠ
ܠܡܝܠܦ ܡܢܗܘܢ ܠܫܥܬܐ ܗܝ ܕܒܗ ܢܝܚ ܦܪܝܫܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ: ܕܐܬܡܠܝ ܒܫܥܬܐ ܫܒܝܥܝܬܐ ܫܒܩܬܗ
53 ܐܫܬܐ. ܝܕܥ ܗܟܝܠ ܐܒܘܗܝ: ܕܒܗ̇ ܫܥܬܐ ܕܒܗ̇ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܒܪܐ ܕܝܠܟ ܚܝ. ܘܗܝܡܢ ܗܘ ܘܒܝܬܐ ܕܝܠܗ
54 ܟܠܗ: ܗܕܐ ܬܘܒ ܐܬܐ ܬܪܝܢܝܬܐ ܥܒܕ ܝܫܘܥ. ܟܕ ܐܬܐ ܡܢ

48 suum: futurus erat enim mori. Dixit igitur Jesus ad eum, Nisi
49 signa et prodigia videritis, non credetis. Dicit ad eum regius,
50 Domine mi, descende priusquam moriatur puer meus. Dicit ei
Jesus, Vade, filius tuus vivit. Et credidit homo sermoni quem
51 dixerat ei Jesus: et ibat. Quum jam autem ipse descendisset, servi
ejus occurrerunt ei, et nunciaverunt ei, dicentes, † Servus tuus
52 vivit. Quærebat igitur discere ab iis horam qua melius habuerit:
53 et dixerunt ei, Heri hora septima reliquit eum febris. Cognovit
igitur pater ejus quod illa hora *id contigisset* qua dixerat ei Jesus,
54 Filius tuus vivit. Et credidit ipse, et domus ejus tota. Hoc
iterum signum secundum fecit Jesus, quum venisset ex Judæa in

1 ܥܬܝܕ ܗܘܐ] In margine MSti ܩܪܝܒ (ܗܘܐ)

2 ܕܛܠܝܐ ܕܝܠܟ] • ܕܒܪܐ ܕܝܠܟ

† Servus tuus] Lectio marg. Filius tuus.

CAP. V. ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ ܀ ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. 1
ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ ܥܠ 2
ܦܪܘܒܐܛܝܩܝ[1] ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܡܬܐܡܪܐ ܥܒܪܐܝܬ[2] ܒܝܬ
ܙܝܬܐ܆ ܕܚܡܫܐ ܐܣܛܘܐܣ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. ܒܗܠܝܢ ܪܡܝܐ ܗܘܐ 3
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܟܪܝܗܝܢ. ܕܣܡܝܐ. ܕܚܓܝܪܐ.
ܕܝܒܝܫܐ. ܕܡܣܟܝܢ ܗܘܘ ܠܙܘܥܐ ܕܡܝܐ ܀ ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܒܟܠ ܙܒܢ 4
ܢܚܬ ܗܘܐ ܒܗ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ܆ ܘܡܙܝܥ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܡܝܐ.
ܗܘ ⸆ ܗܟܝܠ ܕܩܕܡܝܐ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܫܘܓܫܐ ܕܡܝܐ܆
ܚܠܝܡܐ ܗܘܐ ܗܘܐ܆ ܒܐܝܢܐ ܕܗܘ ܟܘܪܗܢܐ ܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܗ. ܐܝܬ 5
ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܓܒܪܐ ܬܡܢ܆ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܐ ܫܢܝܢ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܟܘܪܗܢܐ. ܠܗܢܐ ܚܙܝ ܝܫܘܥ ܪܡܐ܆ ܘܝܕܥ ܕܗܐ ܙܒܢܐ 6
ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܟܕܘ ܐܝܬ ܠܗ. ܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܚܠܝܡܐ

CAP. V. Galilæam. Poſt hæc erat feſtum Judæorum, et aſcendit Jeſus 1
Hieroſolymam. Erat autem Hieroſolymæ ad Probaticam baptiſ- 2
terium, quod dicitur Hebraice † Bethſaida, quod quinque porticus
habebat. In iis jacebat turba multa infirmorum, cæcorum, claudo- 3
rum *et* aridorum, qui expectabant motum aquæ. ⁜ Angelus enim 4
omni tempore lavabat ſe in baptiſterio, et turbabat aquam: ✓
⸆ Is igitur qui primus deſcendebat poſt motum aquæ, ſanus fiebat
a quocunque morbo detineretur ✓. Erat autem quidam homo 5
ibi, qui triginta et octo annos erat in infirmitate. Hunc 6
quum vidiſſet Jeſus jacentem, et cognoviſſet quod ecce tempore
multo jam haberet *infirmitatem*, dicit ei, Vis ſanus fieri?

1 ܦܪܘܒܐܛܝܩܝ] In margine MSti ܦܪܘܒܐܛܝܩܝ προϐατικη
2 ܒܝܬ ܙܝܬܐ] Βηθσαηδα.
(ܒܝܬ) ܚܣܕܐ — (Βηθ)εσδα

† *Vide Notas.*

7 ܠܟܠܗܘܢ܀ ÷ܘ ܥܢܐ ܠܗ ܗܘ ܟܪܝܗܐ. ܐܝܢ ܡܪܝܐ.
ܒܪܢܫܐ ܕܝܢ ܠܝܬ ܠܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܐ ܕܐܬܕܠܚܘ ܡܝܐ ÷ܡܢ
ܡܠܐܟܐ܀ ܢܪܡܝܢܝ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ. ܥܕ ܕܝܢ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܢܐ܀
8 ܐܚܪܢܐ ܩܕܡܝ ܢܚܬ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ
9 ܥܪܣܐ ܕܝܠܟ ܘܗܠܟ. ܘܡܚܕܐ ܐܬܥܒܕ ܚܠܝܡܐ ܗܘ ܓܒܪܐ.
#ܘܩܡ ✓ ܘܫܩܠ ܠܥܪܣܐ ܕܝܠܗ ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
10 ܕܝܢ ܫܒܬܐ ܒܗܘ ܝܘܡܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ ܠܗܘ
ܕܐܬܐܣܝ܀ ܫܒܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܫܩܘܠ ܥܪܣܐ
11 #ܕܝܠܟ✓. ¹ܗܘ ܕܝܢ ܦܢܝ ܠܗܘܢ܆ ܗܘ ܕܥܒܕܢܝ ܚܠܝܡܐ܆
12 ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ. ܫܐܠܘܗܝ ܗܟܝܠ܆
ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܟ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ.
13 ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܬܐܣܝ܆ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܝܫܘܥ

7 ÷Et✓ respondit ei infirmus, Etiam, Domine; hominem autem
non habeo, ut, quum turbata fuerit aqua ÷ab Angelo✓, mittat me
in baptisterium: dum autem ego venio, alius ante me descendit.
8 9 Dicit ei Jesus, Surge, tolle lectum tuum, et ambula. Et statim
factus est sanus ille homo: #et surrexit✓ et sustulit lectum suum,
10 et ambulabat. Erat autem Sabbathum illo die. Dicebant igitur
Judæi illi qui sanatus fuerat, Sabbathum est, non licet tibi tollere
11 lectum #tuum✓. Ipse autem † respondit iis, Qui fecit me sanum,
12 ille dixit mihi, Tolle lectum tuum, et ambula. Interrogaverunt
eum igitur, Quis est homo ille qui dixit tibi, Tolle lectum tuum,
13 et ambula? Ille autem qui sanatus fuerat, nesciebat quis esset: ipse

1 ܗܘ ܕܝܢ ܦܢܝ] In margine MSti ܐܡܪ (ܗܘ ܕܝܢ)

† Ipse autem respondit] Lectio marg. (Ipse autem) dixit.

ܝܫܘܥ ܐܬܓܢܒ ܗܘܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܢܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܕܘܟܬܐ. ܒܬܪ 14
ܗܠܝܢ ܡܫܟܚ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ
ܚܠܝܡܐ ܗܘܝܬ. ܠܐ ܬܘܣܦ ܬܚܛܐ܆ ܕܠܐ ܡܕܡ ܕܒܝܫ
ܢܗܘܐ ܠܟ. ܘܐܙܠ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܘܕܥ ܠܝܗܘܕܝܐ܆ ܕܝܫܘܥ 15
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܥܒܕܗ ܚܠܝܡܐ. ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܪܕܦܝܢ ܗܘܘ 16
ܠܝܫܘܥ ܝܗܘܕܝܐ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܩܛܠܗ܆ ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ 17
ܗܘܐ ܒܫܒܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܠܗܘܢ܆ ܐܒܝ ܕܝܠܝ
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܥܒܕ. ܐܦ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܟܝܠ 18
ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܡܩܛܠܗ. ܡܛܠ ܕܠܘ
* ܐܒܘܗܝ ܒܠܚܘܕ ܕܫܪܐ ܗܘܐ ܠܫܒܬܐ܆ ܐܠܐ ܕܐܦ ܐܒܐ* ܕܝܠܗ ܐܡܪ
ܗܘܐ ܐܠܗܐ. ¹ܟܕ ܕܫܘܐ ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܠܗ ܥܒܕ ܗܘܐ.
ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ ²ܘܐܡܪ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 19

enim Jesus subduxerat se, quia turba erat in loco. Post hæc in- 14
venit eum Jesus in templo, et dixit ei, Ecce sanus factus es: ne
amplius peccaveris, ne quid deterius fiat tibi. Et abiit ille homo, 15
et nunciavit Judæis, quod Jesus esset qui fecerat eum sanum. Et 16
propter hoc persequebantur Jesum Judæi, et quærebant occidere
eum, quia hæc faceret Sabbatho. Jesus autem respondit iis, Pa- 17
ter meus usque adhuc operatur, et ego operor. Propter hoc 18
igitur magis quærebant Judæi occidere eum, quia non solum sol-
veret Sabbathum, sed et Patrem suum diceret Deum, † æqualem
Deo seipsum faciens. Respondit igitur Jesus, ‡ et dixit, Amen 19

1 ܟܕ ܕܫܘܐ ܠܐܠܗܐ ܗܘ] In margine MSti ܟܕ ܡܫܘܐ ܗܘ
ܠܗ ܥܒܕ ܗܘܐ. ܠܗ ܠܐܠܗܐ܀

2 ܘܐܡܪ] ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ

† æqualem Deo seipsum faciens] Lectio marg. Æqualem faciens seipsum Deo.
‡ et dixit] Et dixit iis.

ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܒܪܐ ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܡܢ ܢܦܫܗ ܘܠܐ ܡܕܡ܆ ܐܢ ܠܐ
ܢܚܙܐ ܠܐܒܐ ܕܥܒܕ ܡܕܡ܂ ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܗܘ ܥܒܕ܆ ܘܗܠܝܢ
ܐܦ ܒܪܐ ܗܘ ܒܕܡܘܬܐ ܥܒܕ܂ ܗܘ ܓܝܪ ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܒܪܐ܆
20 ܘܟܠܗܝܢ ܡܚܘܐ ܠܗ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘ ܥܒܕ܂ ܘܪ̈ܘܪܒܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܥܒ̈ܕܐ ܡܚܘܐ ܠܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܕܡܪܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ
21 ܓܝܪ ܕܐܒܐ ܡܩܝܡ ܠܡܝ̈ܬܐ ܘܡܚܝܐ܆ ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܐ
22 ܠܗܢܘܢ ܕܨܒܐ ܡܚܝܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܐܒܐ ܕܐܢ ܘܠܐ ܠܐܢܫ܆ ܐܠܐ
23 ܕܝܢܐ ܟܠܗ ܝܗܒܗ ܠܒܪܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܢܝܩܪܘܢ
ܠܒܪܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܝܩܪܝܢ ܠܐܒܐ܀ ܗܘ ܕܠܐ ܡܝܩܪ ܠܒܪܐ܂ ܠܐ
24 ܡܝܩܪ ܠܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܗ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ
ܕܡܠܬܝ ܫܡܥ ܘܡܗܝܡܢ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܆ ܐܝܬ ܠܗ
ܠܗ ܚ̈ܝܐ[1] ܕܠܥܠܡ܂ ܘܠܕܝܢܐ ܠܐ ܐܬܐ܆ ܐܠܐ ܫܢܐ ܠܗ
25 ܡܢ ܡܘܬܐ ܠܚ̈ܝܐ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܬܝܐ

amen dico vobis, Non poteſt Filius facere a ſeipſo quicquam, niſi
viderit Patrem facientem aliquid: quæ enim ille facit, hæc et
20 Filius ſimiliter facit. Ipſe enim Pater diligit Filium, et omnia
demonſtrat ei quæ ipſe facit: et majora quam hæc opera demon-
21 ſtrabit ei, ut vos miremini. Sicut enim Pater ſuſcitat mortuos et
22 vivificat, ſic et Filius quos vult vivificat. Non enim Pater judi-
23 cat quenquam, ſed judicium omne dedit Filio: Ut omnes ho-
norent Filium, ſicut honorant Patrem. Qui non honorat Filium,
24 non honorat Patrem qui miſit eum. Amen amen dico vobis,
Qui ſermonem meum audit, et credit ei qui miſit me, habet
vitam æternam, et in judicium non venit: ſed tranſivit a morte
25 in vitam. Amen amen dico vobis, quod venit hora, et nunc eſt,

1 ܚ̈ܝܐ] In margine MSti ܚ̈ܝܐ ܚܝܠܬܐ

ܫܥܬܐ ܐܦ ܗܫܐ ܐܝܬܝܗ̇ ⁖ ܐܡܬܝ ܕܡܝ̈ܬܐ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܐ
[1]ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ⁖ ܘܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܢܚܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܐܒܐ ܗܘ 26
ܐܝܬ ܠܗ ܚܝ̈ܐ ܒܗ. ܗܟܢܐ ܝܗܒ ܐܦ ܠܒܪܐ ⁖ ܕܚܝ̈ܐ
ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܒܗ. ܘܫܘܠܛܢܐ ܝܗܒ ܠܗ ܐܦ ܕܕܝܢܐ 27
ܠܡܥܒܕ. ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ # ܕܝܢ ✓ ܐܝܬܘܗܝ ⁖ ܠܐ ܬܬܕܡܪܘܢ ܠܗܕܐ. 28
ܡܛܠ ܕܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ⁖ ܕܒܗ̇ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܩܒܪ̈ܐ ܢܫܡܥܘܢ
ܩܠܗ ܘܢܦܩܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܛܒ̈ܬܐ ܥܒܕܘ ܠܩܝܡܬܐ ܕܚܝ̈ܐ. 29
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܒܝ̈ܫܬܐ ܥܒܕܘ ܠܩܝܡܬܐ ܕܕܝܢܐ ⁖ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܐܢܐ 30
ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܘܠܐ ܡܕܡ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܕܐܢ
ܐܢܐ. ܘܕܝܢܐ ܕܝܠܝ ܟܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܨܒܝܢܐ
ܕܝܠܝ ⁖ ܐܠܐ ܨܒܝܢܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ⁖ ܐܢ ܐܢܐ ܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ ⁖ 31
ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܐܝܬܘܗ̇ ܫܪܝܪܬܐ. ܐܚܪܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܣܗܕ 32
ܥܠܝ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܫܪܝܪܬܐ ܐܝܬܘܗ̇ ܣܗܕܘܬܐ ܗܝ ܕܣܗܕ ܥܠܝ

quando mortui audient vocem † Filii Dei, et qui audierint, vivent.
Sicut enim Pater habet vitam in seipso, sic dedit et Filio, ut vitam 26
haberet in seipso: Et potestatem dedit ei etiam judicium facere. 27
Quod Filius hominis # autem ✓ fit, ne miremini hoc: quia venit 28
hora, in qua omnes qui in sepulchris *sunt*, audient vocem ejus:
Et prodibunt qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ, qui au- 29
tem mala fecerunt, in resurrectionem judicii. Non possum ego 30
facere a meipso quicquam: sicut audio, judico; et judicium
meum justum est: quia non quæro voluntatem meam, sed
voluntatem ejus qui misit me. Si ego testor de meipso, te- 31
stimonium meum non est verum. Alius est qui testatur de 32
me, et scio quod verum est testimonium, quod testatur de me.

1 ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ] In margine MSti (ܕܒܪܗ) ܕܐܢܫܐ

† Filii Dei] Lectio marg. (Filii) Hominis.

34 33 ܡܛܠܬܝ. ܐܢܬܘܢ ܫܕܪܬܘܢ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܘܐܤܗܕ ܠܫܪܪܐ. ܐܢܐ
ܕܝܢ ܠܘ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܤܗܕܘܬܐ ܢܤܒ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ:
35 ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܦܪܩܘܢ: ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܫܪܓܐ ܗܘ
ܕܝܩܕ ܘܡܢܗܪ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܨܒܝܬܘܢ ܠܫܥܬܐ ܡܛܠ ܠܡܪܘܙ
36 ܒܢܘܗܪܗ ܕܝܠܗ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܤܗܕܘܬܐ ܕܪܒܐ ܡܢ
ܕܝܘܚܢܢ. ܥܒܕ̈ܐ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܐ ܕܐܫܠܡ ܐܢܘܢ:
ܗܢܘܢ ܥܒܕ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܤܗܕܝܢ ܡܛܠܬܝ. ܕܐܒܐ
37 ܫܕܪܢܝ. ܘܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܗܘ ܤܗܕ ܡܛܠܬܝ܀ ܠܐ ܩܠܗ
38 ܡܟܘܡ ܫܡܥܬܘܢ: ܘܠܐ *ܚܙܘܐ ܕܝܠܗ ܚܙܝܬܘܢ. ܘܡܠܬܐ * εἶδος
ܕܝܠܗ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܕܡܩܘܝܐ ܒܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܗܘ ܕܫܕܪ
39 ܗܘ*: ܠܗܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܨܘ ܟܬ̈ܒܐ * ἐκεῖνος
ܡܛܠ ܕܐܢܬܘܢ ܤܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܗܘܢ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܬ
40 ܠܟܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܤܗܕܝܢ ܡܛܠܬܝ. ܘܠܐ ܨܒܝܢ
41 ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ: ܐܝܟܢܐ ܕܚܝ̈ܐ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ. ܫܘܒܚܐ

33 34 Vos misistis ad Johannem, et testatus est veritati. Ego autem non
ab homine testimonium accipio: sed hæc dico ut vos servemini.
35 Ille erat lucerna ardens et lucens: vos autem voluistis exultare ad
36 horam in luce ejus. Ego autem habeo testimonium majus quam
Johannis: opera enim quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea, ipsa
37 opera quæ ego facio, testantur de me quod Pater misit me. Et
Pater qui misit me, ipse testatur de me. Non vocem ejus unquam
38 audistis, neque speciem ejus vidistis. Et sermonem ejus non ha-
betis manentem in vobis: quia quem misit ille, huic vos non cre-
39 ditis. Scrutamini Scripturas, quia vos putatis quod in iis vitam
40 æternam habeatis: et illæ sunt quæ testantur de me. Et non
41 vultis venire ad me, ut vitam habeatis. Gloriam ab hominibus

42 ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܐ ܢܣܒ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܝܕܥܬܟܘܢ ܕܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ
43 ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܒܟܘܢ. ܐܢܐ ܐܬܝܬ ܒܫܡܗ ܕܐܒܝ܆ ܘܠܐ
ܡܩܒܠܝܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܐܢ ܐܚܪܢܐ ܢܐܬܐ ܒܫܡܐ * ܕܢܦܫܗ܆ * τω ιδιω
44 ܠܗܘ ܬܩܒܠܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܗܝܡܢܘ܆
ܕܫܘܒܚܐ ܡܢ ܚܕ̈ܕܐ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܘܫܘܒܚܐ ܕܡܢ ܚܕ
45 ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܠܗܐ ܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܡܐ ܡܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܢܐ ܡܩܛܪܓ ܐܢܐ ܥܠܝܟܘܢ ܠܘܬ ܐܒܐ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܩܛܪܓ
46 ܥܠܝܟܘܢ܆ ܡܘܫܐ ܗܘ ܕܒܗ ܐܢܬܘܢ ܡܣܒܪܝܢ. ܐܠܘ ܓܝܪ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܡܘܫܐ܆ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܐܦ
47 ܠܝ. ܡܛܠܬܝ ܓܝܪ ܕܝܠܗ ܗܘ ܟܬܒ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܟܬܒ̈ܘܗܝ
Cap. VI. 1 ܕܗܘ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܠܡܠܝ ܕܝܠܝ ܬܗܝܡܢܘܢ܀
ܒܬܪ ܗܠܝܢ܆ ܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ ܕܛܝܒܪܝܘܣ܀
2 ܘܢܩܦܘܗܝ ܗܘܐ ܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܐܬܘܬܐ
3 ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܟܪܝܗܝܢ. ܣܠܩ ܕܝܢ ܠܛܘܪܐ
4 ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܘܬܡܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ܀ ܐܝܬܘܗܝ

non accipio. Sed cognovi vos, quod charitatem Dei non habe- 42
tis in vobis. Ego veni in nomine Patris mei, et non accipitis 43
me: ſi alius venerit in nomine ſuo, illum accipietis. Quomodo 44
poteſtis vos credere, qui gloriam alii ab aliis accipitis, et gloriam
quæ ab uno tantum Deo *eſt*, non quæritis? An putatis quod 45
ego accuſaturus ſim vos apud Patrem? eſt qui accuſet vos, Moſes,
in quo vos ſperaſtis. Si enim crederetis Moſi, crederetis etiam 46
mihi: de me enim ille ſcripſit. Si autem ſcriptis illius non cre- 47
Cap. VI. ditis, quomodo verbis meis credetis? Poſt hæc abiit Jeſus trans 1
mare Galilææ Tiberiadis. Et ſequebatur eum turba multa, quia 2
videbant ſigna quæ faciebat ſuper infirmos. Aſcendit autem in 3
montem Jeſus, et ibi ſedebat cum diſcipulis ſuis. Erat autem 4

5 ܗܘܐ ܕܝܢ ܩܪܝܒ ܦܨܚܐ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘܕ̈ܝܐ܀ ܟܕ ܐܪܝܡ ܗܟܝܠ
ܥܝܢ̈ܘܗܝ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ܆ ܕܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ܆ ܐܡܪ
ܠܘܬ ܦܝܠܝܦܘܣ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܢܙܒܢ ܠܚܡ̈ܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܟܠܘܢ
6 ܗܢܘܢ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ. ܗܘ ܓܝܪ ܝܕܥ ܗܘܐ
7 ܡܢܐ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܥܒܕ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ܆
ܕܡܐܬܝܢ ܕܝܢܪܝܢ ܠܚܡ̈ܐ ܠܐ ܣܦܩܝܢ ܠܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܠܢܫ
8 ܩܠܝܠ ܡܕܡ ܢܣܒ. ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ. ܐܢܕܪܐܘܣ
9 ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܐܝܬ ܛܠܝܐ ܚܕ ܗܪܟܐ܆ ܗܘ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܚܡܫ ܠܚܡ̈ܐ ܕܣܥܪ̈ܐ ܘܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܐ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܡܢܐ
10 ܐܝܬܝܗܝܢ ܠܗܠܝܢ܆ ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܥܒܕܘ
ܠܐ̈ܢܫܐ ܕܢܣܬܡܟܘܢ[1]. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܣܒܐ ܣܓܝܐܐ ܒܗܘ
ܕܘܟܬܐ. ܐܣܬܡܟܘ ܗܟܝܠ ܓܒܪ̈ܐ ܒܡܢܝܢܐ ܐܝܟ ܚܡܫܐ
11 ܐܠܦ̈ܝܢ. ܢܣܒ ܕܝܢ ܠܠܚܡ̈ܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܐܘܕܝ ܝܗܒ ܠܣܡܝܟ̈ܐ

5 prope Pascha, festum Judæorum. Quum sustulisset igitur oculos
suos Jesus, et vidisset quod turba multa veniret ad se, dicit ad
6 Philippum, Unde ememus panes, ut comedant hi? (Hoc au-
tem dicebat tentans eum: ipse enim sciebat quid facturus esset.)
7 Respondit ei Philippus, Ducentorum denariorum panes non suf-
8 ficiunt iis, ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus
9 ex discipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri, Est puer unus
hic qui habet quinque panes hordeaceos et duos pisces: sed hæc
10 quid sunt talibus? Dixit autem Jesus, Facite † homines dis-
cumbere. Erat autem gramen multum in illo loco. Discubue-
11 runt ergo viri, numero quasi quinque millia. Accepit autem
panes Jesus, et quum gratias egisset, dedit discumbentibus:

1 ܠܐ̈ܢܫܐ] In margine MSti ܠܟܢܫܐ

† homines] Lectio marg. Turbam.

ܠܗܠܝܢ ܕܣܡܝܟܝܢ܂ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܐܦ ܡܢ ܢܘܢܐ ܟܡܐ
12 ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ܂ ܟܕ ܕܝܢ ܣܒܥܘ܆ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܟܢܫܘ
13 ܩܨܝܐ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܪܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܡܕܡ ܢܐܒܕ܂ ܟܢܫܘ
ܗܟܝܠ ܘܡܠܘ ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܐ ܕܩܨܝܐ܆ ܡܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ
14 ܕܣܥܪܐ܆ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܪܘ ܠܗܠܝܢ ܕܐܟܠܘ܀ ܗܠܝܢ ܗܟܝܠ ܐܢܫܐ
ܟܕ ܚܙܘ ܠܐܬܐ ܗܝ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܂
15 ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܘ ܢܒܝܐ܆ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ܀ ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ
ܟܕ ܝܕܥ ܕܥܬܝܕܝܢ ܕܢܐܬܘܢ ܘܢܚܛܦܘܢܝܗܝ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܥܒܕܘܢܝܗܝ ܡܠܟܐ܆ ܫܢܝ ܬܘܒ ܠܛܘܪܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܀
16 ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܢܚܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܝܡܐ܂
17 ܘܟܕ ܣܠܩܘ ܠܐܠܦܐ܆ ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܠܟܦܪܢܚܘܡ܂
ܘܚܫܘܟܐ ܗܟܝܠ ܗܘܐ ܗܘܐ܆ ܘܠܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ
18 ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܝܡܐ ܕܝܢ ܟܕ ܪܘܚܐ ܪܒܬܐ ܢܫܒܐ ܗܘܬ܆
19 ܡܬܬܥܝܪ ܗܘܐ܂ ܟܕ ܕܒܪܘ ܗܘܘ ܐܝܟ ܐܣܛܕܘܬܐ ܥܣܪܝܢ

12 similiter et ex piscibus quantum volebant. Quum autem satiati
essent, dicit discipulis suis, Colligite fragmenta quæ superfuerunt,
13 ne quid pereat. Collegerunt ergo, et impleverunt duodecim
cophinos fragmentis ex quinque panibus hordeaceis, quæ su-
14 perfuerunt iis qui comederant. Illi ergo homines quum vidis-
sent signum quod fecerat Jesus, dicebant, Hic est vere ille Propheta
15 qui venturus *erat* in mundum. Jesus igitur quum cognovisset
quod futuri essent venire et rapere eum, ut facerent eum regem,
16 secessit iterum in montem ipse solus. Quum autem vespera esset,
17 descenderunt discipuli ejus ad mare. Et quum ascendissent navim,
veniebant in ulteriorem ripam maris in Capernaum. Et tenebræ
18 jam factæ erant, et non venerat ad eos Jesus. Mare autem,
19 quum ventus magnus flaret, exurgebat. Quum provecti essent

ܘܚܡܫܐ ܐܘ ܬܠܬܝܢ. ܚܙܝܢ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ.
20 [1]ܘܩܪܝܒܐ ܕܐܠܦܐ ܗܘܐ ܘܕܚܠܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
21 ܐܢܐ ܐܢܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܕܢܩܒܠܘܢܝܗܝ
ܒܐܠܦܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܠܦܐ ܗܘܬ ܠܘܬ ܐܪܥܐ. ܠܗܝ ܕܐܙܠܝܢ
22 ܗܘܘ. ܘܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ: ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܒܥܒܪܐ
ܕܝܡܐ. [2]ܚܙܘ ܕܣܦܝܢܬܐ ܐܚܪܬܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ. ܐܠܐ ܚܕܐ
ܗܝ ܕܣܠܩܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܕܠܐ ܥܠ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܝܫܘܥ ܠܣܦܝܢܬܐ. ܐܠܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܙܠܘ.
23 ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ ܣܦܝ̈ܢܬܐ ܐܬ̈ܝ ܡܢ ܛܝܒܪܝܐܘܣ ܥܠ
ܕܘܟܬܐ ܗܝ. ܐܝܟܐ ܕܐܟܠܘ ܗܘܘ ܠܚܡܐ: ܟܕ
24 ܐܘܕܝ ܗܘܐ [3]ܡܪܝܐ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܕܝܫܘܥ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ

igitur quasi stadia viginti et quinque aut triginta, vident Jesum
ambulantem super mare, † et propinquum navi: et timuerunt.
20 21 Ipse autem dicit iis, Ego sum, ne timeatis. Volebant ergo acci-
pere eum in navim: et statim navis fuit ad terram in quam ibant.
22 Et die crastino turba quæ stabat in ulteriore ripa maris, ‡ viderunt
quod navicula alia non esset ibi, nisi una in quam ascenderant
discipuli ejus, et quod non ingressus esset cum discipulis suis Jesus
23 in naviculam, sed soli discipuli ejus abiissent: Aliæ autem navi-
culæ venerunt a Tiberiade juxta locum illum ubi comederant pa-
24 nem, quum gratias egisset || Dominus. Quum igitur vidisset turba

1 ܘܩܪܝܒܐ ܕܐܠܦܐ ܗܘܐ] In margine MSti ܘܠܘܬ ܐܠܦܐ ܡܬܩܪܒ

2 ܚܙܘ] ܝܕܥܘ

3 ܡܪܝܐ] ܝܫܘܥ

† *Vide Notas.*

‡ viderunt] Lectio marg. Noverunt.

|| Dominus] Jesus.

ܬܡܢ ܐܦܠܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܣܠܩܘ ܗܢܘܢ ¹ܠܐܠܦ̈ܐ ܘܐܬܘ
25 ܠܟܦܪܢܚܘܡ܆ ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܗ ܠܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗܝ
ܒܥܒܪܐ ܕܝܡܐ. ܐܡܪܘ ܠܗ. ܪܒܝ܆ ܐܡܬܝ ܠܗܪܟܐ
26 ܐܬܝܬ. ²ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܆ ܠܐ ܡܛܠ ܕܚܙܝܬܘܢ
ܐܬ̈ܘܬܐ܆ ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܐܟܠܬܘܢ ܡܢ ܠܚ̈ܡܐ ܘܣܒܥܬܘܢ.
27 ܦܠܘܚܘ ܠܐ ܠܡܐܟܘܠܬܐ ܗܝ ܕܐܒܕܐ܆ ܐܠܐ ܠܡܐܟܘܠܬܐ ܗܝ
ܕܡܩܘܝܐ ܠܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܝ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܟܘܢ ܢܬܠ.
28 ܠܗܢܐ ܓܝܪ ܐܒܐ ܚܬܡ ܐܠܗܐ܀ ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܘܬܗ.
29 ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܠܘܚ ܥܒ̈ܕܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܕܬܗܝܡܢܘܢ
30 ܒܗܘ ܕܫܕܪ ܗܘ܀ ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܢܬ

quod Jeſus non eſſet ibi, neque diſcipuli ejus, aſcenderunt ip-
25 ſi in † naves, et venerunt Capernaum, quærentes Jeſum. Et
quum inveniſſent eum in ulteriore ripa maris, dixerunt ei, Rabi,
26 quando huc veniſti? ‡ Reſpondit iis Jeſus, et dixit, Amen
amen dico vobis, quæritis me, non quia vidiſtis ſigna, ſed quia
27 comediſtis ex panibus, et ſatiati eſtis. Operemini non cibum
qui perit, ſed cibum qui permanet in vitam æternam, quem
Filius hominis vobis dabit: hunc enim Pater obſignavit Deus.
28 Dixerunt igitur ad eum, Quid faciemus ut operemur opera Dei?
29 Reſpondit Jeſus, et dixit iis, Hoc eſt opus Dei, ut credatis in
30 eum quem miſit ille. Dixerunt igitur ei, Quod igitur ſignum

1 ܠܐܠܦ̈ܐ] In margine MSti ܠܐܠܦܘܢܝ̈ܬܐ
2 ܥܢܐ ܠܗܘܢ] (ܥܢܐ) ܕܝܢ (ܠܗܘܢ)
† in naves] Lectio marg. In naviculas
‡ reſpondit iis] (reſpondit) Autem (iis)

ܥܒܕ ܐܢܬ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ ܒܟ܆ ܡܢܐ ܦܠܚ ܐܢܬ܀
31 ܐܒܗܝܢ ܕܝܠܢ ܐܟܠܘ ܡܢܢܐ ܒܡܕܒܪܐ܆ ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ܗܘ
ܕܡܟܬܒ܆ ÷ܕܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ܀
32 ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܠܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
33 ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܠܚܡܐ
ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗܘ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܝܗܒ ܚܝܐ ܠܥܠܡܐ܀
34 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ. ܡܪܝܐ܆ ܒܟܠܙܒܢ ܗܒ ܠܢ ܠܚܡܐ
35 ܗܢܐ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ[1] ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܗܘ
ܠܚܡܐ ܕܚܝܐ܀ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܢܟܦܢ. ܘܗܘ ܕܡܗܝܡܢ
36 ܒܝ ܠܐ ܢܨܗܐ ܠܥܠܡ. ܐܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܕܐܦ ܚܙܝܬܘܢܢܝ ܘܠܐ
37 ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܠ ܡܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܝ ܠܘܬܝ
38 ܢܐܬܐ. ܘܠܗܘ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܐܦܩܝܘܗܝ ܠܒܪ܀ ܡܛܠ

31 facis, ut videamus et credamus in te? Quid operaris? Pa-
tres noſtri comederunt manna in deſerto: ſicut eſt ſcriptum,
32 ÷Quod ✓ panem e cœlo dedit iis comedere. Dixit igitur iis Jeſus,
Amen amen dico vobis, non Moſes dedit vobis panem e cœlo,
33 ſed Pater meus dat vobis panem e cœlo verum. Panis
enim Dei eſt ille qui deſcendit de cœlo, et dat vitam mundo.
34 Dixerunt igitur ad eum, Domine, ſemper da nobis panem hunc.
35 † Dixit igitur iis Jeſus, Ego ſum panis vitæ: qui venit ad me,
36 non eſuriet: et qui credit in me, non ſitiet unquam. Sed dixi
37 vobis, quod et vidiſtis me, et non creditis. Quicquid dat mihi
Pater meus, ad me veniet: et eum qui venit ad me, non ejiciam
38 foras. Quia deſcendi de cœlo non ut faciam voluntatem meam,

1 ܐܡܪ ܗܟܝܠ] In margine MSti (ܐܡܪ) ܕܝܢ

† dixit igitnr] Lectio marg. (dixit) Autem.

ܕܢܚܬܬ ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܠܘ ܕܐܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܕܝܠܝ܂ ܐܠܐ ܨܒܝܢܐ
ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܗܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܂ 39
ܕܟܠ ܡܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕ ܡܢܗ܂ ܐܠܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ
ܐܚܪܝܐ܂ ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܂ ܕܟܠ ܡܢ 40
ܕܚܙܐ ܠܒܪܐ ܘܡܗܝܡܢ ܒܗ܂ ܢܗܘܐ ܠܗ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ܂
ܘܐܩܝܡܝܘܗܝ ܐܢܐ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ܀ ܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܗܢܘܢ 41
ܝܗܘܕ̈ܝܐ ܡܛܠܬܗ܂ ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܢܚܬ
ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪܗ 42
ܕܝܘܣܦ܂ ܕܗܘ ܕܚܢܢ ܝܕܥܝܢ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ܂ ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ
ܐܡܪ ܗܢܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬܬ܀ ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 43
ܠܗܘܢ܂ ܠܐ ܬܪܛܢܘܢ ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ܂ ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ܂ 44
ܐܢ ܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܠܐ ܢܓܕ ܠܗ܂ ܘܐܢܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ
ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ܂ ܐܝܬܝܗ ܕܟܬܝܒܐ ܒܢܒܝ̈ܐ܂ ܕܢܗܘܘܢ 45

sed voluntatem ejus qui misit me. Hæc autem est voluntas 39
Patris qui misit me, ut quicquid dederit mihi, non perdam ex
eo, sed suscitem illud die ultimo. Hæc autem est voluntas 40
Patris mei, ut omnis qui videt Filium, et credit in eum, habeat
vitam æternam: et suscitabo eum ego die ultimo. Murmura- 41
bant igitur Judæi de illo, quia dixisset, Ego sum panis qui de-
scendit de cœlo. Et dicebant, Nonne hic est Jesus, filius Jose- 42
phi, cujus nos novimus patrem et matrem? quomodo ergo dicit
hic, quod de cœlo descendi? Respondit igitur Jesus, et dixit 43
iis, Ne murmuretis alii cum aliis. Nemo potest venire ad me, 44
si Pater qui misit me non traxerit eum: et ego suscitabo eum die
ultimo. Est scriptum in Prophetis, Erunt omnes docti a Deo. 45

ܟܠܗܘܢ ܡܠܦ̈ܐ ܕܐܠܗܐ. ܟܠ ܗܟܝܠ ܡܢ ¹ܕܫܡܥ ܡܢ ܐܒܐ
46 ܘܝܠܦ ܐܬܐ ܠܘܬܝ܀ ܠܘ ܕܠܐܒܐ ܐܢܫ ܚܙܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
47 ܡܢ ܐܠܗܐ܂ ܗܢܐ ܚܙܐ ܠܐܒܐ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ.
48 ܕܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ. ܐܝܬ ܠܗ ܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ
49 ܗܘ ܠܚܡܐ ܕܚ̈ܝܐ܀ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܟܠܘ ܡܢܢܐ ܒܡܕܒܪܐ
50 ܘܡܝܬܘ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬ܂ ܐܝܟܢܐ
51 ܕܐܢܫ ܡܢܗ ܢܐܟܘܠ ܘܠܐ ܢܡܘܬ܀ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܗܘ ܠܚܡܐ ܚܝܐ܂
ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬ. ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܟܘܠ ܡܢ ܗܢܐ ܠܚܡܐ܂
ܢܚܐ ܠܥܠܡ܂ ܘܠܚܡܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܬܠ܂ ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ
52 ܐܝܬܘܗܝ܂ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܚܠܦ ܚ̈ܝܐ ܕܥܠܡܐ܀ ܢܨܝܢ
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܚܕ ܥܡ ܚܕ܂ ܐܡܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܗܢܐ
53 ܒܣܪܗ ܠܡܬܠ ܠܢ ܠܡܐܟܠ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ

46 Quiſquis igitur † audivit a Patre et didicit, venit ad me. Non
quod Patrem quiſquam viderit, niſi is qui eſt a Deo: hic vidit
47 Patrem. Amen amen dico vobis, qui credit in me, habet vitam
48 49 æternam. Ego ſum panis vitæ. Patres veſtri comederunt manna
50 in deſerto, et mortui ſunt. Hic eſt panis qui de cœlo deſcendit,
51 ut quis ex eo comedat, et non moriatur. Ego ſum panis vivus
qui de cœlo deſcendit: ſi quis comederit ex hoc pane, vivet in
æternum: et panis autem quem ego dabo, caro mea eſt, quam
52 ego dabo pro vita mundi. Contendebant igitur Judæi alii cum
aliis, dicentes, Quomodo poteſt hic carnem ſuam dare nobis ad
53 comedendum? Dixit igitur iis Jeſus, Amen amen dico vobis,

1 ܕܫܡܥ] In margine MSti ܡܘܚܝܐ ܕܫܡܥ

† audivit] Lectio marg. Audit. *Vide Notas.*

ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܠܐ ܬܐܟܠܘܢ ܒܣܪܗ
ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܘܬܫܬܘܢ ܕܡܗ: ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܚܝܐ ܒܟܘܢ.
ܗܘ ܕܐܟܠ ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ ܘܫܬܐ ܕܡܐ ܕܝܠܝ: ܐܝܬ ܠܗ 54
ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ: ܘܐܢܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ܀ ܗܘ ܓܝܪ 55
ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܕܡܐ ܕܝܠܝ
ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܬܝܐ܀ ܗܘ ܕܐܟܠ ܒܣܪܐ ܕܝܠܝ 56
ܘܫܬܐ ܕܡܐ ܕܝܠܝ: ܒܝ ܡܩܘܐ ܘܐܢܐ ܒܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ 57
ܐܒܐ ܗܘ ܚܝܐ: ܘܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ ܡܛܠ ܐܒܐ. ܘܗܘ ܕܐܟܠ ܠܝ:
ܐܦ *ܗܘ ܢܚܐ ܡܛܠܬܝ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܡܢ 58
ܫܡܝܐ ܢܚܬ: ܠܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܟܠܘ ܐܒܗܝܟܘܢ ܡܢܢܐ
ܘܡܝܬܘ. ܗܘ ܕܐܟܠ ܗܢܐ ܠܚܡܐ ܢܚܐ ܠܥܠܡ܀ ܗܠܝܢ 59
ܐܡܪ ܒܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܦܪܢܚܘܡ. ܣܓܝܐܐ ܗܟܝܠ 60
ܟܕ ܫܡܥܘ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪܘ. ܩܫܝܐ ܐܝܬܝܗ ܗܕܐ
ܡܠܬܐ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܫܡܥܗ. ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܘ 61

* ἐκεῖνος

Nisi comederitis carnem Filii hominis, et biberitis sanguinem
ejus, non habetis vitam in vobis ipsis. Qui comedit carnem 54
meam, et bibit sanguinem meum, habet vitam æternam, et ego
suscitabo eum die ultimo. Caro enim mea vere est cibus, et 55
sanguis meus vere est potus. Qui comedit carnem meam, et 56
bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in ipso. Sicut 57
misit me Pater vivens, et ego vivo propter Patrem; etiam qui
comedit me, et ille vivet propter me. Hic est panis qui de 58
cœlo descendit; non sicut comederunt patres vestri manna, et
mortui sunt: qui comederit hunc panem, vivet in æternum.
Hæc dixit in Synagoga, docens in Capernaum. Multi igitur 59 60
quum audivissent ex discipulis ejus, dixerunt, Durus est hic
sermo: quis potest audire eum? Quum autem cognovisset Jesus 61

ܒܗ ܕܪܛܢܝܢ ܡܛܠ ܗܕܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܗܕܐ
62 ܠܟܘܢ ܡܟܫܠܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܬܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܠܩ ܠܐܬܪܐ
63 ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܝܡ܆ ܪܘܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܝ ܕܡܚܝܐ. ܦܓܪܐ
ܠܐ ܡܘܬܪ ܘܠܐ ܡܕܡ܆ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܆ ܪܘܚܐ
64 ܐܝܬܝܗܝܢ ܘܚܝܐ ܐܝܬܝܗܝܢ. ܐܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫܝܢ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ܆ ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܝܠܝܢ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ. ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܫܠܡ
65 ܠܗ܆ ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ
ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ. ܐܢ ܠܐ ܠܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܗܝܒܐ ܠܗ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ.
66 ܡܢ ܗܕܐ ܣܓܝܐܐ ܐܙܠܘ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܒܣܬܪܗܘܢ. ܘܠܐ
67 ܬܘܒ ܥܡܗ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܣܪ.
68 ܕܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܙܠ. ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܠܗ
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܡܪܝ. ܠܘܬ ܡܢܘ ܢܐܙܠ. ܡܠܐ ܕܚܝܐ
69 ܕܠܥܠܡ ܐܝܬ ܠܟ. ܘܚܢܢ ܗܝܡܢܢ ܘܝܕܥܢ ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ

in ſeipſo, quod murmurarent de hoc diſcipuli ejus, dixit iis,
62 Hoc vos offendit? *Quid* ſi igitur videritis Filium hominis aſcen-
63 dentem ubi erat prius? Spiritus eſt qui vivificat, caro non pro-
deſt quicquam. Verba quæ ego loquutus ſum vobis, ſpiritus ſunt
64 et vita ſunt: Sed ſunt quidam ex vobis qui non credunt. Scie-
bat enim a principio Jeſus quinam eſſent illi qui non crede-
65 bant, et quis eſſet traditurus eum. Et dicebat, Propter hoc
dixi vobis, quod nemo poteſt venire ad me, niſi fuerit datum ei a
66 Patre meo. Ex hoc *tempore* multi abierunt ex diſcipulis ejus
67 retro, et non amplius cum eo ambulabant. Dixit igitur Jeſus
68 duodecim, Num et vos vultis abire? Reſpondit ergo ei Simon
Petrus, Domine, ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes.
69 Et nos credidimus, et novimus quod tu es Chriſtus Filius Dei

ܗܘ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ܀ ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ 70
ܝܫܘܥ܆ ܠܘ ܠܟܘܢ ܠܬܪ̈ܥܣܪ ܓܒܝܬ. ܘܡܢܟܘܢ ܚܕ ܐܟܠܩܪܨܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ¹ܣܟܪܝܘܛܐ. 71
ܗܢܐ ܓܝܪ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ. ܕܚܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ
Cap. VII. ܬܪ̈ܥܣܪ܀ ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܒܓܠܝܠܐ. ܠܐ ܓܝܪ 1
ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܗܠܟ ܒܝܗܘܕ. ܡܛܠ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ
ܠܡܩܛܠܗ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܩܪܝܒ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܆ ܗܘ 2
ܕܡܛܠܠܐ ܡܛ̈ܠܠܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܘܬܗ ܐܚ̈ܘܗܝ. ܫܢܝ 3
ܡܢ ܗܪܟܐ ܘܙܠ ܠܝܗܘܕ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܬܠܡ̈ܝܕܝܟ ܢܚܙܘܢ
ܠܥܒ̈ܕܝܟ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܐܢܬ. ܠܐ ܐܢܫ ܓܝܪ ܒܛܘܫܝܐ ܡܕܡ 4
ܥܒܕ܆ ܘܒܥܐ ܗܘ ܕܒܦܪܗܣܝܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܗܠܝܢ
ܥܒܕ ܐܢܬ. ܓܠܝ ܢܦܫܟ ܠܥܠܡܐ. ܐܦܠܐ ܓܝܪ 5

viventis. Respondit igitur iis Jesus, Nonne vos duodecim elegi, 70
et ex vobis unus diabolus est? Dicebat autem Judam filium Si- 71
monis † Scariotam: hic enim futurus erat tradere eum, quum
Cap. VII. unus esset ex duodecim. Et ambulabat Jesus post hæc in Ga- 1
lilæa: non enim volebat in Judæa ambulare, quia quærebant
Judæi occidere eum. Erat autem prope festum Judæorum, Fixio 2
tabernaculorum. Dixerunt igitur ad eum fratres ejus, Transi 3
hinc, et abi in Judæam, ut et discipuli tui videant opera tua quæ
facis. Nemo enim in occulto aliquid facit, et quærit ipse in ce- 4
lebritate esse: si hæc facis, manifesta teipsum mundo. Neque 5

1 ܣܟܪܝܘܛܐ] In margine MSti ܗܘ ܕܡܢ ܩܪܝܘܛܐ (τȣ απο) καρυωτȣ

† Scariotam] *Vide Notas.*

6 ܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ
ܝܫܘܥ. ܙܒܢܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܐ. ܙܒܢܐ
7 ܕܝܢ ܗܘ ܕܝܠܟܘܢ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬܘܗܝ ܡܛܝܒܐ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܥܠܡܐ
ܠܡܣܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܠܝ ܕܝܢ ܣܢܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܣܗܕ ܐܢܐ ܡܛܠܬܗ܆
8 ܕܥܒ̈ܕܘܗܝ ܒܝ̈ܫܢ ܐܢܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܣܩܘ ܠܥܐܕܐ ܗܢܐ. ܐܢܐ
ܗܫܐ* ܠܐ ܣܠܩ ܐܢܐ ܠܥܐܕܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܙܒܢܐ ܕܝܠܝ ܠܐ * ουπω
9 ܥܕܟܝܠ ܐܬܡܠܝ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܦܫ ܒܓܠܝܠܐ.
10 ܟܕ ܕܝܢ ܣܠܩܘ ܐܚ̈ܘܗܝ܆ ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܣܠܩ ܠܥܐܕܐ. ܠܐ
11 ܓܠܝܐܝܬ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܛܘܫܝܐ. *ܗܢܘܢ ܗܟܝܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ * αυτοις
12 ܠܗ ܒܥܐܕܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ. ܘܪܛܢܐ ܣܓܝܐܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ ܒܟܢ̈ܫܐ. ܗܢܘܢ ܡܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܛܒܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܠܐ. ܐܠܐ ܡܛܥܐ ܠܟܢܫܐ.
13 ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ. ܡܛܠ

6 enim fratres ejus credebant in eum. Dicit igitur iis Jesus, Tem-
pus meum nondum adest: tempus autem vestrum semper est
7 paratum. Non potest mundus odisse vos: me autem odit, quia
8 ego testor de eo, quod opera ejus mala sunt. Vos ascendite ad
festum hoc: ego nunc non ascendo ad festum hoc, quia tempus
9 meum nondum impletum est. Hæc autem quum dixisset iis,
10 mansit in Galilæa. Quum autem ascendissent fratres ejus, tunc
et ipse ascendit ad festum, non manifeste, sed quasi in occulto.
11 Ipsi igitur Judæi quærebant eum in festo, et dicebant, Ubi est
12 ille? Et murmur multum erat de eo in turbis. Hi quidem
dicebant, quod bonus est: alii autem dicebant, Non; sed seducit
13 turbam. Nemo autem palam loquebatur de eo, propter metum

14 ܕܥܐܕܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܟܒܪ ܥܐܕܐ ܡܦܠܓ ܗܘܐ܆
15 ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܘܡܠܦ ܗܘܐ. [1]ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ
16 ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܗܢܐ ܟܬܒ̈ܐ ܝܕܥ ܟܕ ܠܐ ܝܠܦ. ܥܢܐ
ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇
17 ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܆ ܐܢ ܐܢܫ ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܝܠܗ܆
ܢܕܥ ܡܛܠ ܡܠܦܢܘܬܐ. ܐܢ ܡܢܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗ̇܆
18 ܐܘ ܗܘ ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܡܡܠܠ ܐܢܐ܆ ܗܘ ܕܡܢ ܢܦܫܗ ܡܡܠܠ܆
ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ ܒܥܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܥܐ ܫܘܒܚܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܗ܆
19 ܗܢܐ ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܥܘܠܐ ܒܗ ܠܐ ܐܝܬ. ܠܐ ܗܘ ܡܘܫܐ
ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܢܡܘܣܐ܆ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܥܒܕ ܠܗ̇ ܠ
20 ܢܡܘܣܐ. ܡܢܐ ܠܝ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܛܠܢܝ. [2]ܥܢܐ ܟܢܫܐ

Judæorum. Quum jam autem feſtum dimidiatum eſſet, aſcendit 14
Jeſus in templum, et docebat. † Et mirabantur Judæi, dicentes, 15
Quomodo hic literas novit, quum non didicerit? Reſpondit ergo 16
iis Jeſus, et dixit, Doctrina mea non eſt mea, ſed ejus qui miſit
me. Si quis voluerit facere voluntatem ejus, cognoſcet de doc- 17
trina, utrum ex Deo ſit, an ego a meipſo loquar. Qui a ſeip- 18
ſo loquitur, gloriam ſuam quærit: qui autem quærit gloriam
ejus qui miſit eum, hic verax eſt, et injuſtitia in eo non eſt.
Nonne Moſes dedit vobis Legem, et nemo ex vobis facit Legem? 19
Quid me quæritis occidere? ‡ Reſpondit turba, et dixit ei, 20

1 ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ] In margine MSti (ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ) ܗܟܝܠ (ܝܗܘ̈ܕܝܐ)

2 ܥܢܐ ܟܢܫܐ] ܥܢܘ ܝܗܘ̈ܕܝܐ

† et mirabantur Judæi] Lectio marg. (mirabantur) Igitur (Judæi)

‡ reſpondit turba] Reſponderunt Judæi.

21 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ. ܡܢܘ ܠܟ ܒܥܐ ܠܡܩܛܠܟ.
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܕ ܥܒܕܐ ܥܒܕܬ ܘܟܠܟܘܢ
22 ܡܬܕܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܓܙܘܪܬܐ.
ܠܘ ܡܛܠ ܕܡܢ ܡܘܫܐ ܐܝܬܝܗ̇. ܐܠܐ ܕܡܢ ܐܒܗ̈ܬܐ. ܘܒܫܒܬܐ
23 ܓܙܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܓܙܘܪܬܐ ܢܣܒ ܒܪܢܫܐ ܒܫܒܬܐ.
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܬܪܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ. ܥܠܝ ܡܬܚܡܬܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܟܠܗ ܒܪܢܫܐ ܚܠܝܡܐ ܥܒܕܬ ܒܫܒܬܐ.
25 24 ܠܐ ܬܕܘܢܘܢ ܒܡܣܒ ܐܦܐ. ܐܠܐ ܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܘܢܘ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܗܟܝܠ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡܝܐ. ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܠܘܗܝ ܗܘ ܕܒܥܝܢ
26 ܠܡܩܛܠܗ. ܘܗܐ ܒܓܠܝܘܬܐ ܡܡܠܠ. ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܕܠܡܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܝܕܥܘ ܪ̈ܫܢܐ: ܕܗܢܐ ܐܝܠܘܗܝ ܫܪܝܪܐܝܬ
27 ܡܫܝܚܐ. ܐܠܐ ܠܗܢܐ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܫܝܚܐ
28 ܕܝܢ ܐܡܬܝ ܕܐܬܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܩܥܐ
ܗܟܝܠ ܒܗܝܟܠܐ ܟܕ ܡܠܦ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܘܠܝ ܝܕܥܝܢ

21 Dæmonium habes: quis te quærit occidere? Respondit Jesus,
22 et dixit iis, Unum opus feci, et omnes vos miramini. Propter hoc Moses dedit vobis circumcisionem, (non quia ex Mose est, sed ex Patribus,) et in Sabbatho circumciditis homi-
23 nem. Si circumcisionem accipit homo in Sabbatho, ut non solvatur Lex Mosis, mihi indignamini quia totum hominem sa-
24 num feci in Sabbatho? Ne judicetis cum acceptione vultus,
25 sed judicium justum judicate. Dicebant igitur quidam ex
26 Hierosolymitanis, Nonne hic est quem quærunt interficere? Et ecce palam loquitur, et nihil dicunt ei: nunquid vere noverunt
27 Principes quod hic est vere Christus? Sed hunc novimus unde
28 sit: Christus autem quum venerit, nemo novit unde sit. Clamavit igitur in templo docens Jesus, et dixit, Et me nostis, et nostis

ܐܢܬܘܢ. ܘܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܢܐ. ܘܗܘ ܐܢܐ ܡܢܝ ܠܐ
ܐܬܝܬ. ܐܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ: ܠܗܘ ܕܐܢܬܘܢ
ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢܐ # ܕܝܢ ✓ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ: ܡܛܠ ܕܡܢ ܠܘܬܗ 29
ܐܢܐ. ܘܗܘ ܫܕܪܢܝ ⁘ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܡܐܚܕܗ: ܘܠܐ ܐܢܫ 30
ܐܪܡܝ ܒܗ ܐܝܕܐ: ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܗ
ܕܝܠܗ ⁘ ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܢ ܟܢܫܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܘܐܡܪܝܢ 31
ܗܘܘ. ܕܡܫܝܚܐ ܐܡܬܝ ܕܐܬܐ: ܕܠܡܐ ܕܣܓܝܐܬܐ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܐܬܘܬܐ ܥܒܕ: ܗܢܝ ܕܗܢܐ ܥܒܕ: ⸆ܘ ✓ ܫܡܥܘ ܦܪܝܫܐ 32
ܠܟܢܫܐ ܕܪܛܢܝܢ ܡܛܠܬܗ ܗܠܝܢ ⁘ ܘܫܕܪܘ ܠܡܫܡܫܢܐ
ܦܪܝܫܐ ܘܪܫܝ ܟܗܢܐ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ ⁘ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܗܘ 33
ܝܫܘܥ. ܥܘܕ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܗܘ
ܕܫܕܪܢܝ ⁘ ܬܒܥܘܢܢܝ ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝ ܐܢܐ: 34
ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ ܒܝܢܝ 35
ܠܘܬܗܘܢ. ܠܐܝܟܐ ܗܢܐ ܥܬܝܕ ܠܡܐܙܠ: ܕܚܢܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ

unde ſim: et a meipſo non veni, ſed eſt verax ille qui miſit me,
quem vos non noſtis. Ego # autem ✓ novi eum, quia ab ipſo 29
ſum, et ipſe me miſit. Quærebant igitur apprehendere eum: et 30
nemo injecit in eum manum, quia nondum venerat hora ejus.
Multi autem ex turba crediderunt in eum, et dicebant, Chriſtus 31
quum venerit, num plura ſigna faciet quam hic fecit? ⸆Et ✓ 32
audiverunt Phariſæi turbas murmurantes de eo hæc, et miſerunt
miniſtros Phariſæi et principes Sacerdotum, ut apprehenderent 4
eum. Dixit igitur Jeſus, Adhuc modicum tempus vobiſcum 33
ſum, et vado ad eum qui miſit me. Quæretis me, et non inve- 34
nietis: et ubi ſum ego, vos non poteſtis venire. Dixerunt igitur 35
Judæi inter ſeſe, Quo hic iturus eſt, ut nos non inveniamus eum?

ܠܗ܆ ܕܠܡܐ *ܠܡܒܕܪܘܬܐ ܕܚܢ̈ܦܐ ܥܬܝܕ ܕܢܐܙܠ ܘܢܠܦ * διασπορὰν
ܠܚܢ̈ܦܐ܆ ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ܆ ܕܬܒܥܘܢܢܝ ܘܠܐ 36
ܬܫܟܚܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ܀ 37
ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܐܚܪܝܐ ܗܘ ܪܒܐ ܕܥܐܕܐ܆ ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܩܥܐ ܗܘܐ ܟܕ
ܐܡܪ܆ ܐܢ ܐܢܫ ܨܗܐ ܢܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܢܫܬܐ. ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ 38
ܒܝ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܡܪ ܟܬܒܐ܆ ܢܗܪ̈ܘܬܐ ܡܢ ܟܪܣܗ ܢܪܕܘܢ ܕܡ̈ܝܐ
ܚܝ̈ܐ܆ ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܥܠ ܪܘܚܐ ܗܝ ܕܥܬܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܡܣܒ. 39
ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܬ ܗܘܬ
ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ # ܝܗܝܒܬܐ. [1]ܡܛܠ ܕܝܫܘܥ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܫܬܒܚ
ܗܘܐ܀ ܣܓܝ̈ܐܐ ܗܟܝܠ ܡܢ ܟܢܫܐ ܟܕ ܫܡܥܘ [2]ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗ 40

num in dispersionem Gentium iturus est, et docturus Gentes?
36 Quis est hic sermo quem dixit, Quæretis me, et non invenietis
37 me ✓: et ubi ego sum, vos non potestis venire? Die autem ultimo,
illo magno festi, stabat Jesus et clamabat, dicens, Si quis sitit,
38 veniat ad me, et bibat. Qui credit in me, sicut dixit Scriptura,
39 flumina ex ventre ejus fluent aquæ vivæ. (Hoc autem dixit de
Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum: nondum enim
erat Spiritus # datus ✓, † quia Jesus nondum glorificatus fuerat.)
40 Multi ergo e turba, quum audivissent ‡ verba ejus, dicebant, Hic

1 ܡܛܠ ܕܝܫܘܥ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܫܬܒܚ ܗܘܐ] In margine MSti ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܐ ܐܬܝܗܒ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܩܕܡ ܩܝܡܬܐ.

2 ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗ] (ܡ̈ܠܐ) ܗܠܝܢ

† quia Jesus nondum glorificatus fuerat.] Marg. Quia non datus est Spiritus sanctus ante resurrectionem.

‡ verba ejus] (verba) Hæc.

ܐܡ̈ܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܘ ܢܒܝܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡ̈ܪܝܢ 41
ܗܘܘ܂ ※ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ⁘ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡ̈ܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܕܠܡܐ
ܓܝܪ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܬܐ⁘ ܠܐ ܟܬܒܐ ܐܡܪ܂ ܕܡܢ 42
ܙܪܥܗ ܕܕܘܝܕ܂ ܘܡܢ ܒܝܬܠܚܡ ܩܪܝܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܕܘܝܕ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܬܐ⁘ ܣܕܩܐ ܗܟܝܠ ܗܘܬ ܒܟܢܫܐ ܡܛܠܬܗ. 43
ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܐܚܕܘܬܗ܂ ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܪܡܝ 44
ܥܠܘܗܝ ܐܝ̈ܕܝܐ⁘ ܐܬܘ ܗܟܝܠ ܗܢܘܢ ܡܫܡ̈ܫܢܐ ܠܘܬ ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ 45
ܘܦܪ̈ܝܫܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܗܢܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝܬܘܢܝܗܝ.
ܥܢܘ ܡܫܡ̈ܫܢܐ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܗܟܢܐ ܡܠܠ ܒܪܢܫܐ. ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ 46
ܗܢܐ. ܥܢܘ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ 47
ܛܥܝܬܘܢ. ܠܡܐ ܐܢܫ ܡܢ ܪ̈ܫܢܐ ܗܝܡܢ ܒܗ ܐܘ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ. 48
ܐܠܐ ܗܢܐ ܟܢܫܐ ܗܘ ܕܠܐ ܝܕܥ ܢܡܘܣܐ. ܠܝ̈ܛܐ ܐܝܬܝܗܘܢ⁘ 49
ܐܡܪ ܢܝܩܕܝܡܘܣ ܠܘܬܗܘܢ. ܗܘ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܒܠܠܝܐ 50
※ܩܕܡܐܝܬ✓. ܕܚܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܢܡܘܣܐ 51

est vere ille Propheta. Alii dicebant, ※ quod ✓ hic est Christus : 41
alii dicebant, Num enim ex Galilæa Christus venit? Nonne 42
Scriptura dixit, Ex semine Davidis, et ex Bethlehem vico ubi
erat David, Christus venit? Dissensio igitur facta est in turba 43
propter eum. Quidam autem ex iis volebant apprehendere eum : 44
sed nemo injecit in eum manus. Venerunt igitur ministri ad 45
principes Sacerdotum et Pharisæos, et dixerunt iis illi, Quare
non adduxistis eum? Responderunt ministri, Nunquam sic lo- 46
quutus est homo sicut homo hic. Responderunt ergo iis Pha- 47
risæi, Nunquid et vos seducti estis? Num quis ex principibus 48
credidit in eum, aut ex Pharisæis? Sed hæc turba quæ non novit 49
Legem, maledicti sunt. Dicit Nicodemus ad eos, is qui venerat 50
ad eum nocte ※ prius ✓, qui unus erat ex illis, Nunquid Lex 51

ܕܝܠܢ ܕܐܢ ܠܒܪܢܫܐ܆ ܐܢ ܠܐ ܢܫܡܥ ܡܢܗ ܩܕܡܐܝܬ܆
52 ܘܢܕܥ ܡܢܐ ܥܒܕ܆* ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ * ποιει
ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܐܝܬܝܟ܆ ܒܨܝ ܘܚܙܝ܆ ܕܢܒܝܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܐ
1 ܩܐܡ܆[1] ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܢܐ CAP. VIII.
ܐܝܬܝ ܢܘܗܪܗ ܕܥܠܡܐ. ܗܘ ܕܢܩܦ ܠܝ ܠܐ ܢܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ.
2 ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܢܘܗܪܐ ܕܚܝܐ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ ܦܪܝܫܐ. ܐܢܬ
ܥܠ ܢܦܫܟ ܡܣܗܕ ܐܢܬ܆ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܟ ܠܐ ܐܝܬܝܗ ܫܪܝܪܬܐ.
3 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܐܦ ܐܢ ܐܢܐ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ܆
ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܝܗ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܐܬܝܬ܆ ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ
4 ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܐ[2] ܐܢܐ܆ ܐܘ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ

nostra judicat hominem, nisi audierit ab ipso prius, et cog-
52 noverit quid faciat? Responderunt, et dixerunt ei, Nunquid
et tu ex Galilæa es? scrutare, et vide, quod Propheta ex
1 Galilæa non † surgit. ‡ Rursus ergo Jesus loquutus est iis, CAP. VIII.
dicens, Ego sum lux mundi: qui sequitur me, non am-
2 bulabit in tenebris, sed habebit lumen vitæ. Dixerunt igitur ei
Pharisæi, Tu de teipso testaris, testimonium tuum non est verum.
3 Respondit Jesus, et dixit iis, Etiamsi ego testor de meipso, verum
est testimonium meum: quia scio unde veni, et quo vado: vos
4 autem nescitis unde || venio, aut quo vado. Vos secundum car-

1 ܩܐܡ] In margine MSti ܩܡ
2 ܐܬܐ ܐܢܐ] ܐܬܝܬ

† Surgit] Lectio marg. Surrexit.
‡ *Vide Historiam Adulteræ ad calcem hujus Evangelii.*
|| venio] Veni.

5 ܒܣܪܐ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢܐ ܠܐ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܐܢܫ. ܘܐܢ ܕܐܢ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܐܢܐ܆ ܕܝܢܐ ܕܝܠܝ [1]ܫܪܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܠܚܘܕܝ
6 ܠܐ ܐܝܬܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܘܐܒܐ ܗܘ
ܕܫܕܪܢܝ. ܐܦ ܒܢܡܘܣܐ ܕܝܢ ܕܝܠܟܘܢ
7 ܟܬܝܒ܆ ܕܣܗܕܘܬܐ ܕܬܪܝܢ ܒܢܝܢܫܐ ܫܪܝܪܬܐ ܐܝܬܝܗ. ܐܢܐ
ܐܝܬܝ ܗܘ ܕܣܗܕ ܐܢܐ ܡܛܠ ܢܦܫܝ܆ ܘܣܗܕ ܡܛܠܬܝ ܐܒܐ ܗܘ
8 ܕܫܕܪܢܝ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܗ܆ ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ܕܝܠܟ܀
ܥܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܘܠܐ ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܐܠܘ
9 ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܐܦ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ܀ ܗܠܝܢ
ܡܠܠ ܒܒܝܬ ܓܙܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܚܕܗ܆ ܡܛܠ
10 ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܗ ܕܝܠܗ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܬܘܒ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ܆ ܘܬܒܥܘܢܢܝ ※ ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢܢܝ܆
ܘܒܚܛܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܡܘܬܘܢ. ܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ܆ ܐܢܬܘܢ
11 ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ.

nem judicatis, ego non judico quenquam. Et ſi judico autem 5
ego, judicium meum † verum eſt: quia ſolus non ſum, ſed ego
et Pater qui miſit me. Et in Lege autem veſtra ſcriptum eſt, 6
quod teſtimonium duorum hominum verum eſt. Ego ſum qui 7
teſtor de meipſo, et teſtatur de me Pater qui miſit me. Dicebant 8
igitur ei, Ubi eſt Pater tuus? Reſpondit Jeſus, Neque me noſtis,
neque Patrem meum: ſi me noſſetis, etiam Patrem meum
noſſetis. Hæc verba loquutus eſt in gazophylacio, docens in 9
templo: et nemo apprehendit eum, quia nondum venerat hora
ejus. Dixit igitur rurſus iis Jeſus, Ego vado, et quæretis me, 10
※ et non invenietis, ✓ et in peccato veſtro moriemini: quo ego
vado, vos non poteſtis venire. Dicebant igitur Judæi, Nunquid 11

1 ܫܪܝܪܐ] In margine MSti ܟܐܢܐ

† verum] Lectio marg. Juſtum.

ܠܡܐ ܕܝ ܗܘ ܠܗ ܩܛܠ܆ ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܕܠܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ
12 ܐܬܐ܆ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ܆ ¹ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܠܬܚܬ ܐܝܬܝܟܘܢ܂ ܐܢܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܠܥܠ
ܐܝܬܝ܂ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܂ ܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝ ܡܢ
13 ܥܠܡܐ ܗܢܐ܂ ܐܡܪܬ ܗܟܝܠ ܠܟܘܢ܆ ܕܬܡܘܬܘܢ ܒܚܛܗ̈ܝܟܘܢ
ܕܝܠܟܘܢ܂ ܐܢ ܓܝܪ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ܂ ܬܡܘܬܘܢ ܒܚܛܗ̈ܝܟܘܢ
14 ܕܝܠܟܘܢ܂ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܗܟܝܠ܆ ܐܢܬ ܡܢܘ ܐܝܬܝܟ܂
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܪܫܝܬܐ ܕܐܦ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
15 ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܡܛܠܬܟܘܢ ܠܡܡܠܠܘ ܘܠܡܕܢ܂ ܐܠܐ ܗܘ
ܕܫܕܪܢܝ ܫܪܝܪ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܐܦ ܐܢܐ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܬ ܡܢܗ܆
16 ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܒܥܠܡܐ܂ ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܕܠܐܒܐ ܠܗܘܢ ܐܡܪ
17 ܗܘܐ܂ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܬܝ ܕܬܪܝܡܘܢܝܗܝ
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܆ ܗܝܕܝܢ ܬܕܥܘܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ܆ ܘܡܢ ܢܦܫܝ ܐܢܐ ܥܒܕ

seipsum interficiet, quia dicit, Quo ego vado, vos non potestis
12 venire? † Et dixit iis, Vos ex infernis estis, ego ex supernis
13 sum: vos ex mundo hoc estis, ego non sum ex mundo hoc. Dixi
igitur vobis, quod moriemini in peccatis vestris. Si enim non cre-
14 dideritis quod ego sim, moriemini in peccatis vestris. Dicebant ei
ergo, Tu quis es? Et dixit iis Jesus, Principium, quod et loquor
15 vobis. Multa habeo de vobis loqui et judicare: sed is qui misit
me, verax est; et ego quæ audivi ab eo, hæc loquor in mundo.
16 17 Et non cognoverunt quod Patrem iis dicebat. Dixit igitur iis
iterum Jesus, Quum exaltaveritis Filium hominis, tunc cog-
noscetis quod ego sim, et a meipso faciam nihil; sed sicut docuit

1 ܘܐܡܪ] In margine MSti ܘܐܡܪ ܗܘܐ

† et dixit] Lectio marg. Et dicebat.

ܐܢܐ ܘܠܐ ܡܕܡ܂ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܢܝ ܐܒܝ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ
18 ܐܢܐ܂ ܘܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܥܡܝ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܠܐ ܫܒܩܢܝ
ܒܠܚܘܕܝ ܐܒܐ܂ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܗܠܝܢ ܕܫܦܪܢ ܠܗ ܥܒܕ ܐܢܐ
19 ܒܟܠܙܒܢ܀ ܗܠܝܢ ܟܕ ܡܡܠܠ ܗܘܐ܂ ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ܀
20 ܐܡܪ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܠܘܬ ܝܗܘܕܝܐ ܗܢܘܢ ܕܗܝܡܢܘ ܒܗ܂ ܐܢ
ܐܢܬܘܢ ܬܩܘܘܢ ܒܡܠܬܐ ܕܝܠܝ܂ ܫܪܝܪܐܝܬ ܬܠܡܝܕܝ ܐܢܬܘܢ
22 21 ܘܬܕܥܘܢ ܠܫܪܪܐ܂ ܘܗܘ ܫܪܪܐ ܢܚܪܪܟܘܢ܀ ܥܢܘ
ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ܂ ܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܢܚܢܢ܂ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܥܒܕܘܬܐ
ܦܠܚܢ ܡܡܬܘܡ܂ ܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܒܢܝ ܚܐܪܐ ܬܗܘܘܢ܀
23 ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܟܠ
24 ܡܢ ܕܥܒܕ ܚܛܝܬܐ܂ ܥܒܕܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܚܛܝܬܐ܂ ܥܒܕܐ ܕܝܢ ܠܐ
25 ܡܩܘܐ ܒܒܝܬܐ ܠܥܠܡ܂ ܒܪܐ ܕܝܢ ܡܩܘܐ ܠܥܠܡ܀ ܐܢ
26 ܗܟܝܠ ܒܪܐ ܢܚܪܪܟܘܢ܂ ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܢܝ ܚܐܪܐ ܬܗܘܘܢ܂ ܝܕܥ ܐܢܐ
ܕܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܛܠܢܝ܂

me Pater meus, hæc loquor. Et qui miſit me, mecum eſt: 18
⁻ et ✓ non reliquit me ſolum Pater, quia ego ea quæ placita
ſunt ei ſemper facio. Hæc quum loqueretur, multi crediderunt 19
in eum. Dicebat igitur Jeſus ad Judæos qui crediderunt in 20
eum, Si vos manſeritis in ſermone meo, vere diſcipuli mei eritis.
Et cognoſcetis veritatem, et veritas liberos faciet vos. Reſpon- 21 22
derunt ei Judæi, Semen Abrahami ſumus, et nemini ſervitutem
ſervivimus unquam: quomodo tu dicis, Liberi eritis? Reſpon- 23
dit iis Jeſus, Amen amen dico vobis, quiſquis facit peccatum,
ſervus eſt peccati. Servus autem non manet in domo in æter- 24
num, filius ⁻ autem ✓ manet in æternum. Si igitur Filius liberos 25
fecerit vos, vere liberi eritis. Scio quod ſemen Abrahami eſtis: 26
ſed quæritis interficere me, quia ſermonem meum non capitis

27 ܡܛܠ ܕܡܠܬܐ ܗܝ ܕܝܠܝ ܠܐ ܚܙܪܐ ⸗ܐܝܟܢܐ ܒܟܘܢ✓. ܐܢܐ
ܗܝ ܕܚܙܝܬ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ
28 ¹ܗܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ÷ ܥܢܘ
*ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܐܒܪܗܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܒܢܝܐ ܕܐܒܪܗܡ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ÷ ܥܒܕܐ̈
29 ܕܐܒܪܗܡ ܥܒܕܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܩܛܠܢܝ. ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܫܪܪܐ ܠܟܘܢ ܡܠܠܬ: ܗܘ ܕܫܡܥܬ
30 ܡܢ ܐܠܗܐ. ܗܕܐ ܐܒܪܗܡ ܠܐ ܥܒܕ. ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܥܒܕܐ̈ ܕܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ÷ ܐܡܪܘ ※ ܗܟܝܠ✓ ܠܗ. ܚܢܢ ܡܢ
31 ܙܢܝܘܬܐ ܠܐ ܐܬܝܠܕܢ. ܚܕ ܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܠܗܐ÷ ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ: ܪܚܡܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ ܘܐܬܝܬ: ܠܐ ܓܝܪ

27 ⸗ in vobis ✓. Ego quod vidi apud Patrem meum loquor, et vos
28 igitur † quod vidiſtis apud patrem veſtrum facitis. Reſponde-
runt, et dixerunt ei, Pater noſter Abrahamus eſt. Dixit iis Jeſus,
29 Si filii Abrahami eſſetis, opera Abrahami faceretis. Nunc autem
quæritis interficere me, hominem qui veritatem vobis loquutus
30 ſum, quam audivi a Deo: hoc Abrahamus non fecit. Vos facitis
opera patris veſtri. Dixerunt ※ igitur ✓ ei, Nos ex ſcortatione
31 non nati ſumus: unum patrem habemus, Deum. Dixit iis
Jeſus, Si Deus pater veſter eſſet, diligeretis me: ego enim ex
Deo prodii, et veni: non enim a meipſo prodii, et veni, ſed ille

1 ܗܝ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ] In margine MSti (ܗܝ) ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ (ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ)

† quod vidiſtis apud Patrem veſtrum] Lectio marg. (quod) Audiſtis a (patre veſtro)

ܗܘ ܐܢܐ ܡܢܗ ܢܦܩܬ ܘܐܬܝܬ܆ ܐܠܐ ܗܘ ܠܝ ܫܕܪ܂ ܡܛܠܐ 32
ܡܢܐ ܠܡܡܠܠܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܡܛܠܐ
ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܡܥ ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ܂ ܐܢܬܘܢ ܡܢ 33
ܐܒܐ ܐܟܠܩܪܨܐ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܪ̈ܓܝܓܬܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܒܕ܂ ܗܘ ܩܛܘܠ ܐܢܫܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ
ܫܘܪܝܐ܆ ܘܒܫܪܪܐ ܠܐ ¹ܩܡ܆ ܡܛܠܐ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܪܐ
ܒܗ܂ ܐܡܬܝ ܕܡܡܠܠ ܕܓܠܬܐ܆ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܝܠܗ
ܡܡܠܠ܂ ܡܛܠ ܕܕܓܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܦ ܐܒܐ ܕܝܠܗ܆ ܐܢܐ 34
ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܡܛܠܐ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܝ܂ ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܡܟܣ ܠܝ ܡܛܠ 35
ܚܛܝܬܐ܂ ܐܢ ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܡܛܠܐ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܂ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܡ̈ܠܐ 36
ܕܐܠܗܐ ܫܡܥ܂ ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆
ܡܛܠ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܀ ܥܢܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ 37

me misit. Quare loquelam meam non cognoſcitis? quia non 32
poteſtis audire ſermonem meum. Vos ex patre diabolo eſtis, et 33
deſideria patris veſtri vultis facere. Ille homicida erat a principio,
et in veritate non † ſtetit, quia non eſt veritas in eo. Quum lo-
quitur mendacium, de ſuis loquitur, quia mendax eſt, et pater
ejus. Ego autem quia veritatem dico, quare vos non creditis 34
mihi? Quis ex vobis arguit me de peccato? ſi veritatem dico, 35
quare vos non creditis mihi? Qui eſt ex Deo, verba Dei audit: 36
propter hoc vos non auditis, quia ex Deo non eſtis. Reſponde- 37

1 ܩܡ] In margine MSti ܩܐܡ

† ſtetit] Lectio marg. Stat.

ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܘ ܫܦܝܪܐܝܬ ܐܡܪܝܢ ܚܢܢ: ܕܫܡܪܝܐ[1] ܐܢܬܝ
38 ܘܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ܀ ܦܢܐ ܝܫܘܥ: ܐܢܐ ܕܝܘܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ. ܐܠܐ
39 ܡܝܩܪ ܐܢܐ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ: ܘܐܢܬܘܢ ܡܨܥܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܐܢܐ
ܕܝܢ ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܝ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܒܥܐ ܘܕܐܢ.
40 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܡܠܬܐ ܗܝ ܕܝܠܝ
41 ܢܛܪ: ܡܘܬܐ ܠܐ ܢܚܙܐ ܠܥܠܡ܀ ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ ܝܗܘܕܝ̈ܐ.
ܗܫܐ ܝܕܥܝܢ ܕܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ. ܐܒܪܗܡ ܡܝܬ ܘܢܒܝ̈ܐ: ܘܐܢܬ
ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܢܛܪ: ܠܐ ܢܛܥܘܡ ܡܘܬܐ
42 ܠܥܠܡ: ܠܡܐ ܐܢܬ ܪܒ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܐܒܪܗܡ:
ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܝܬ ܘܢܒܝ̈ܐ ⁻ ܕܐܬܡܝܬܘ: [2] ܡܢܘ ܐܝܬ ܠܟ
43 ܥܒܕ ܐܢܬ܀ ܦܢܐ ܝܫܘܥ: ܐܢ ܐܢܐ ܠܢܦܫܝ ܡܫܒܚ ܐܢܐ:

runt igitur Judæi, et dixerunt ei, Nonne bene nos dicimus quod
38 Samaritanus † es, et dæmonium habes? Refpondit Jefus, Ego
dæmonium non habeo, fed honoro Patrem meum, et vos inhonora-
39 tis me. Ego autem non quæro gloriam meam: eft qui quærit, et
40 judicat. Amen amen dico vobis, fi quis fermonem meum ferva-
41 verit, mortem non videbit in æternum. Dixerunt igitur ei Judæi,
Nunc novimus quod dæmonium habes: Abrahamus mortuus eft,
et prophetæ; et tu dicis, Si quis fermonem meum ferváverit, non
42 guftabit mortem in æternum? Num tu major es quam pater
nofter Abrahamus, qui mortuus eft, et [*quam*] prophetæ ⁻ qui ↙
43 mortui funt? ‡ Quem teipfum facis? Refpondit Jefus, Si me-

1 ܐܢܬܝ] In margine MSti ܐܢܬ (ܐܢܬܝ)

2 ܡܢܘ ܐܝܬ ܠܟ] ܡܢܘ ܐܝܬ ܠܟ) ܪܒܐ (
ܥܒܕ ܐܢܬ (ܥܒܕ ܐܢܬ)

† es] Lectio marg. (es) Tu.

‡ quem teipfum facis?] (quem te) Magnum (facis?)

ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܝܠܝ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܝܗ̇. ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ # ܕܝܠܝ ✓
ܗܘ ܕܡܫܒܚ ܠܝ. ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܗܢ ܗܘ.
44 ܘܠܐ ܝܕܥܬܘܢ ܠܗ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ.
ܘܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ. ܗܘܐ ܐܢܐ ܠܝ ܐܟܘܬܟܘܢ ܕܓܠܐ.
45 ܐܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܡܠܬܗ ܢܛܪ ܐܢܐ. ܐܒܪܗܡ ܗܘ
ܐܒܘܟܘܢ ܪܘܙ ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܝܘܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܚܙܐ ܘܚܕܝ ܀
46 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ ܠܘܬܗ. ܕܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ ܥܕܟܝܠ ܠܐ
47 ܐܝܬ ܠܟ ܘܠܐܒܪܗܡ ܚܙܝܬ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܥܕܠܐ ܢܗܘܐ ܐܒܪܗܡ ܐܢܐ ܐܝܬܝ
48 ܫܩܠܘ ܗܟܝܠ ܟܐܦܐ ܕܢܪܓܡܘܢܝܗܝ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܛܫܝ ܢܦܫܗ.
ܢܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܟܕ ܥܒܪ ܒܡܨܥܬܐ
Cap. IX. ܕܠܗܘܢ ܀ [1] # ܘܐܙܠ ܗܘܐ. ܘܥܒܪ ܗܟܢܐ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ: ܚܙܐ 1
2 ܠܒܪܢܫܐ ܣܡܝܐ ܕܡܢ ܡܘܠܕܗ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܐܡܪܝܢ
ܪܒܝ: ܡܢܘ ܚܛܐ. ܗܢܐ ܐܘ ܐܒܗܘܗܝ ܕܢܬܝܠܕ ܣܡܝܐ

ipſum glorifico, gloria mea nihil eſt: eſt Pater # meus ✓ qui glori-
ficat me, de quo vos dicitis, Deus noſter eſt. Et non noſtis eum; 44
ego autem novi eum: et ſi dicerem quod non novi eum, eſſem
ſimilis vobis, mendax: ſed novi eum, et ſermonem ejus ſervo.
Abrahamus pater veſter exultabat ut videret diem meum: et vidit, 45
et gaviſus eſt. Dixerunt igitur Judæi ad eum, Quinquaginta 46
annos nondum habes, et Abrahamum vidiſti? Et dixit iis Jeſus, 47
Amen amen dico vobis, quod antequam Abrahamus eſſet, ego
ſum. Suſtulerunt igitur lapides ut jacerent in eum: Jeſus autem 48
abſcondit ſe, et exivit e templo, quum tranſiviſſet per medium
Cap. IX. eorum: # *et* abiit ✓ et præteriit ita. Et præteriens vidit hominem 1
cæcum a nativitate. Et interrogaverunt eum diſcipuli ejus, di- 2
centes, Rabi, quis peccavit, hic, an parentes ejus, ut cæcus

1 ܐܙܠ ܗܘܐ #] *Vide Notas.*

3 ܕܡܣܡܝܐ ܢܬܝܠܕ. ܦܢܐ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܗܢܐ ܚܛܐ ܘܠܐ ܐܒܗܬܗ
4 ܕܝܠܗ ⁖ ܐܠܐ ܕܝܬܓܠܝܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܒܗ. ܠܝ
ܙܕܩ ܠܡܥܒܕ ܥܒܕܘܗܝ ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ⁖ ܥܕ ܡܬܐ[1] ܝܘܡܐ ܐܬܐ ܪܡܫܐ.
5 ܐܡܬܝ ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܝܟܘܠ ܠܡܦܠܚ. ܟܡܐ ܕܒܥܠܡܐ
6 ܐܢܐ ⁖ ܢܘܗܪܗ ܐܢܐ ܕܥܠܡܐ. ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ⁖ ܪܩ
ܒܐܪܥܐ ܘܥܒܕ ܛܝܢܐ ܡܢ ܪܘܩܐ ⁖ ܘܛܫ ܒܗ ܛܝܢܐ ܥܠ
7 ܥܝܢܘܗܝ ܕܗܘ ܣܡܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܙܠ ܐܫܝܓ
ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ * ܕܫܝܠܘܚܐ ⁖ ܗܘ ܕܡܬܦܫܩ[2] ܫܠܝܚܐ. ܐܙܠ
8 ܗܘܐ ܘܐܫܝܓ ⁖ ܘܐܬܐ ܟܕ ܚܙܐ ⁖ ܫܒܒܐ ܗܘܐ ܘܗܢܘܢ
ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܢ ܩܕܝܡ ⁖ ܕܚܕܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ⁖ ܐܡܪܝܢ
9 ܗܘܘ. ܠܐ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܝܬܒ ܘܚܕܪ ⁖ [3]ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ

3 nafceretur? Refpondit Jefus, Neque hic peccavit, neque pa-
4 rentes ejus, fed ut manifeftentur opera Dei in illo. Me oportet
facere opera illius qui mifit me, † donec dies eft: venit nox,
5 quando nemo poteft operari.* Quamdiu in mundo fum, Lux
6 fum mundi. Quum hæc dixiffet, fpuit in terram, et fecit lutum
7 ex fputo, et illevit lutum fuper oculos cæci. Et dixit ei,
Abi, lava in baptifterio ‡ Siloam (quod exponitur, Miffus).
8 Abiit igitur et lavit, et venit videns. Vicini ergo, et illi
qui videbant eum prius, quod mendicus effet, dicebant, Nonne
9 hic eft qui fedebat et mendicabat? ‖ Alii dicebant, Hic

* σιλωμ

1 ܥܕ ܡܬܐ] In margine MSti ܥܕ ܡܬܐ ܕܟܡܐ

2 ܫܠܝܚܐ] ܫܠܝܚܐ. ܕܡܬܦܫܩ ܘܐܙܠ. αποςαλμενος

3 ܐܚܪܢܐ] (ܐܚܪܢܐ) ܕܝܢ.

† donec] Lectio marg. Quamdiu.

‡ *Vide Notas.*

‖ alii] (alii) Autem.

ܗܘܐ. ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. [1] ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ܆ ܕܕܡܐ ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ.
10 ܗܘ ※ ܕܝܢ ✓ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܕܐܢܐ ܐܢܐ܀ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ
11 ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ※ ܗܟܝܠ ✓ ܐܬܦܬܚ ܥܝܢ̈ܝܟ܀ ܥܢܐ ܗܘ
ܘܐܡܪ. ܒܪܢܫܐ ※ ܗܘ ✓ ܕܡܬܐܡܪ ܝܫܘܥ܆ ܛܝܢܐ ܥܒܕ
ܘܛܫ ܥܠ ܥܝܢ̈ܝ ܘܐܡܪ ܠܝ܆ [2] ܙܠ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܕܫܝܠܘܚܐ ܘܐܫܝܓ. ܟܕ ܐܙܠܬ [3] ܕܝܢ ܘܐܫܝܓܬ܆ ܚܙܝܬ܀
12 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܗ. ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ܀ ܐܡܪ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ.
13 14 ܡܝܬܝܢ ܠܗ ܠܘܬ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܠܗܘ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܣܡܝܐ. ܐܝܬܘܗܝ

est; † alii autem, Similis ei est: ipse ※ autem ✓ dicebat, Ego
sum. Dicebant ergo ei, Quomodo ※ igitur ✓ aperti sunt oculi 10
tui? Respondit ipse, et dixit, Homo ※ qui ✓ dictus *est* Jesus, 11
lutum fecit, et illevit super oculos meos, et dixit mihi, ‡ Abi ad
baptisterium Siloam, et lava. Quum abiissem § autem et lavissem,
vidi. Dixerunt igitur ei, Ubi est ille? Dixit, Nescio. Ad- 12 13
ducunt eum ad Pharisæos qui quondam cæcus *fuerat*. Erat autem 14

1 ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ܆ ܕܕܡܐ ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ] In margine MSti (ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ) ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ. ܐܠܐ ܕܕܡܐ (ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ)

2 ܙܠ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܫܝܠܘܚܐ ܘܐܫܝܓ] (ܙܠ ܘ) ܐܫܝܓ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܫܝܠܘܚܐ܀

3 ܕܝܢ] ܗܟܝܠ

† alii autem, Similis ei est] Lectio marg. (alii autem) Dicebant, Non; sed similis (ei est)

‡ Abi ad baptisterium Siloam, et lava] (Abi, et) Lava in baptisterio Siloam.

|| autem] Igitur.

ܗܘܐ ܕܝܢ ܫܒܬܐ܂ [1] ܟܕ ܛܝܢܐ ܥܒܕ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܦܬܚ
15 ܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܦ
ܦܪ̈ܝܫܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܚܙܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܦ ܠܗܘܢ܂ ܛܝܢܐ ܣܡ
16 ܠܝ ܥܠ ܥܝ̈ܢܝ܂ ܘܐܣܚܝܬ ܘܚܙܐ ܐܢܐ܀ ܐܡܪܝܢ ܗܟܝܠ ܐܢܫܝܢ
ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܗܢܐ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ
ܕܫܒܬܐ ܠܐ ܢܛܪ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܒܪܢܫܐ
ܚܛܝܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܬܘ̈ܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܘܣܕܩܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܝܢܬܗܘܢ܀
17 ܐܡܪܝܢ # ܗܟܝܠ ✓ ܠܗܘ ܣܡܝܐ ܬܘܒ. ܐܢܬ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܥܠ
ܡܛܠܬܗ ܕܦܬܚ ܥܝ̈ܢܝܟ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܕܢܒܝܐ
18 ܐܝܬܘܗܝ. ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܡܛܠܬܗ ܕܣܡܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܚܙܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܩܪܘ ܠܐܒܗ̈ܘܗܝ ܕܗܘ ܕܚܙܐ܂
19 ܘܫܐܠܘ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܟܘܢ ܕܐܢܬܘܢ
ܗܘ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ܂ ܐܝܟܢܐ

Sabbathum † quum lutum fecit Jesus, et aperuit oculos ejus.
15 Iterum igitur interrogabant eum et Pharisæi, quomodo vidisset.
Ipse autem dixit et iis, Lutum posuit mihi super oculos, et lavi,
16 et video. Dicunt igitur quidam ex Pharisæis, Hic homo non est
a Deo, quia Sabbathum non servat. Alii dicebant, Quomodo potest homo peccator talia signa facere? Et dissidium erat inter eos.
17 Dicunt # igitur ✓ cæco iterum, Tu quid dicis de illo, quod aperuit
18 oculos tuos? Ipse autem dixit, Propheta est. Non crediderunt
igitur Judæi de eo quod cæcus fuisset, et vidisset, donec vocarunt
19 parentes ejus qui vidit. Et interrogaverunt eos, dicentes, Hic
est filius vester, quem vos dicitis quod cæcus natus est? Quomodo

1 ܟܕ] In margine MSti ܒܗܘܝܘܡܐ
† quum] Lectio marg. *quo* Die.

20 ܗܟܝܠ ܗܫܐ ܚܙܐ ܀ ܥܢܘ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܘܐܡܪܘ.
21 ܝܕܥܝܢ. ܕܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܐ ܕܝܠܢ. ܘܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ ܀ ܐܝܟܢܐ
ܕܝܢ ܗܫܐ ܚܙܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ܂ ܐܘ ܡܢܘ ܦܬܚ ܥܝ̈ܢܘܗܝ܂ ܚܢܢ
ܠܐ ܝܕܥܝܢ. ܡܫܘܚܬܐ ܐܝܬ ܠܗ. ܠܗ ܫܐܠܘ. ܗܘ ܡܛܠ ܢܦܫܗ
22 ܢܡܠܠ. ܗܠܝܢ ܐܡܪܘ ܐܒܗ̈ܘܗܝ܂ ܡܛܠ ܕܕܚܠܝܢ
ܗܘܘ ܡܢ ܝܗ̈ܘܕܝܐ. ܡܢ ܟܒܪ ܓܝܪ *ܦܣܩܘ ܗܘܘ ܝܗ̈ܘܕܝܐ܂ ܕܐܢ ܐܢܫ
23 ܢܘܕܐ ܒܗ ܡܫܝܚܐ. ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܗܘܐ. ܡܛܠ ܗܕܐ
ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܐܡܪܘ܂ ܕܡܫܘܚܬܐ ܐܝܬ ܠܗ܂ ܠܗ ܫܐܠܘ ܀
24 ܩܪܐܘܗܝ ܗܟܝܠ ܡܢ ܕܬܪ̈ܬܝܢ ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܣܡܝܐ܂ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܒ ܫܘܒܚܐ ܠܐܠܗܐ. ܚܢܢ ܝܕܥܝܢ܂
25 ܕܒܪܢܫܐ ܗܢܐ ܚܛܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܥܢܐ ܗܟܝܠ ܗܘ܂ ܐܢ ܚܛܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ܂ ܚܕܐ ܝܕܥ ܐܢܐ܂ ܕܟܕ ܣܡܝܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ܂
26 ܗܫܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܀ ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܝܢ ܬܘܒ. ܡܢܐ ܥܒܕ
27 ܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܦܬܚ ܥܝ̈ܢܝܟ. ܥܢܐ ܠܗܘܢ܂

* συνετίθεντο

20 igitur nunc videt? Refponderunt autem iis parentes ejus, et
dixerunt, Novimus quod hic eft filius nofter, et quod cæcus
21 natus eft; Quomodo autem jam videat, non novimus, aut quis
aperuit oculos ejus non novimus: ftaturam habet, ipfum inter-
22 rogate: ipfe de feipfo loquatur. Hæc dixerunt parentes ejus,
quia timebant Judæos: jam enim ftatuerant Judæi quod fi quis
23 confiteretur eum Chriftum *effe*, extra fynagogam fieret. Propter
hoc parentes ejus dixerunt, Staturam habet, ipfum interrogate.
24 Vocarunt igitur fecunda *vice* hominem qui fuerat cæcus, et dix-
erunt ei, Da gloriam Deo: nos novimus quod homo hic pec-
25 cator eft. Refpondit igitur ille, Si peccator eft, nefcio: unum
26 fcio, quod quum cæcus fuerim, nunc video. Dixerunt ei autem
27 rurfus, Quid fecit tibi? Quomodo aperuit oculos tuos? Refpondit

ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܟܕܘ. ܘܠܐ ܫܡܥܬܘܢ.. ܡܢܐ ܬܘܒ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܘܬ ܠܡܫܡܥ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ
28 ܠܡܗܘܐ· ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܨܚܝܘܗܝ ܘܐܡܪܘ. ܐܢܬ ܐܢܬ ܬܠܡܝܕܗ
29 ܕܗܘ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܕܡܘܫܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ. ܚܢܢ ܝܕܥܝܢ
ܕܠܡܘܫܐ ܡܠܠ ܐܠܗܐ· ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܐܝܟܐ
30 ܐܝܬܘܗܝ܀ ܥܢܐ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ· ܒܗܕܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܬܕܡܘܪܬܐ. ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ
31 ܐܝܬܘܗܝ· ܘܦܬܚ ܥܝ̈ܢܝ ܕܝܠܝ. ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܠܚܛܝ̈ܐ
ܐܠܗܐ ܠܐ ܫܡܥ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܕܚܠܗ ܕܐܠܗܐ ܢܗܘܐ ܘܨܒܝܢܗ
32 ܢܥܒܕ ܠܗܢܐ ܫܡܥ· ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܐܫܬܡܥ. *ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ * ἐκ τοῦ αἰῶνος
ܕܐܢܫ ܦܬܚ ܥܝ̈ܢܐ ܕܗܘ ܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ.
33 ܐܠܘ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܢܐ ܡܢ ܐܠܗܐ· ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
34 ܠܡܥܒܕ ܡܕܡ܀ ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܒܚܛܗ̈ܐ

iis, Dixi vobis jam, et non audiſtis: quid vultis iterum audire?
28 Num vos vultis diſcipuli ejus fieri? ⁂ Ipſi autem ✓ convitiati
ſunt ei, et dixerunt, Tu es diſcipulus illius: nos autem Moſis
29 ſumus diſcipuli. Nos ſcimus quod Moſi Deus loquutus eſt:
30 hunc autem neſcimus unde ſit. Reſpondit ille homo, et dixit
iis, In hoc enim eſt mirabile, quod vos neſcitis unde ſit, et
31 aperuit oculos meos. Scimus autem quod peccatores Deus non
audit: ſed ſi quis cultor Dei ſit, et voluntatem ejus faciat, hunc
32 audit. A ſeculo non auditum eſt, quod aperuit quis oculos
33 † ÷ illius ✓ qui cæcus natus eſt. Niſi hic eſſet a Deo, non pote-
34 rat facere quicquam. Reſponderunt, et dixerunt ei, In peccatis

† ÷ illius ✓] *Vide Notas.*

ܐܢܬ ܐܬܝܠܕܬ ܟܠܟ܆ ܘܐܢܬ ܡܠܦ ܐܢܬ ܠܢ܆ ܘܐܦܩܘܗܝ
35 ܠܒܪ܀ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܕܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ܆ ܘܟܕ ܐܫܟܚܗ ܐܡܪ
36 ܠܗ . ܐܢܬ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܒܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܦܢܐ ܗܘ
37 ܘܐܡܪ . ܘܡܢܘ ܐܝܠܘܗܝ ܡܪܝ ܕܐܗܝܡܢ ܒܗ . ܐܡܪ¹
ܠܗ ܝܫܘܥ . ܘܚܙܝܬܝܗܝ ܘܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܟ * ܗܘ

* ἐκεῖνος

38 ܐܝܠܘܗܝ . ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ . ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܡܪܝ܆ ܘܣܓܕ ܠܗ.
39 ܘܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܠܕܝܢܐ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܬܝܬ .
ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܕܚܙܝܢ ܣܡܝܐ
40 ܢܗܘܘܢ܀ ܘܫܡܥܘ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
ܥܡܗ ܗܠܝܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܚܢܢ ܣܡܝܐ
41 ܐܢܚܢ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܣܡܝܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܟܘܢ ܚܛܝܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ

tu natus fuiſti totus, et tu doces nos? Et ejecerunt eum foras.
35 Audivit Jeſus quod ejeciſſent eum foras: et quum inveniſſet eum,
36 dixit ei, Tu credis in Filium Dei? Reſpondit ille, et dixit,
37 Et quis eſt, Domine mi, ut credam in eum? † Dicit ei Jeſus,
38 Et vidiſti eum, et qui loquitur tecum, ille eſt. Ipſe autem dixit,
39 Credo, Domine. Et adoravit eum. Et dixit Jeſus, In judicium
ego in mundum hunc veni: ut illi qui non vident, videant, et
40 illi qui vident, cæci fiant. Et audiverunt *quidam* ex Phariſæis
qui erant cum eo hæc, et dixerunt ei, Num et nos cæci ſumus?
41 Dixit iis Jeſus, Si cæci eſſetis, non haberetis peccatum: nunc

1 ܐܡܪ] In margine MSti ܦܢܐ

† dicit] Lectio marg. Reſpondit.

1 ܕܚܙܝܢܢ ܂ ᵡܗܘ ܚܛܝܬܐ ܗܟܝܠ ܕܝܠܟܘܢ ܡܩܘܝܐ ܀ ܐܡܝܢ CAP. X.
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܂ ܕܗܘ ܕܠܐ ܥܐܠ ܡܢ ܬܪܥܐ *ܠܕܝܪܐ *εις την αυλην
ܕܥܢܐ ܂ ܐܠܐ ܣܠܩ ܡܢ ܓܒܐ ܐܚܪܢܐ ܂ ܗܘ ܓܢܒܐ ܐܝܬܘܗܝ
2 ܘܓܝܣܐ ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܐܠ ܡܢ ܬܪܥܐ ܂ ܪܥܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܥܢܐ ܂
3 ܠܗܢܐ ܬܪܥܐ ܦܬܚ ܠܗ ܂ ܘܥܢܐ ܩܠܗ ܫܡܥܢ ܂ ܘܠܥܢܐ
4 ܕܝܠܗ ܩܪܐ ܒܫܡܗܝܢ ܘܡܦܩ ܠܗܝܢ ܂ ܘܐܡܬܝ ܕܠܥܢܐ
ܕܝܠܗ ܢܦܩ ܡܢ ܩܕܡܝܗܝܢ ܐܙܠ ܂ ܘܥܢܐ ܠܗ ܢܩܦܢ
5 ܡܛܠ ܕܝܕܥܢ ܩܠܗ ܂ ܠܢܘܟܪܝܐ ܕܝܢ ܠܐ ܢܩܦܢ ܂ ܐܠܐ
6 ܥܪܩܢ ܡܢܗ ܂ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܢ ܩܠܐ ܕܢܘܟܪܝܐ ܀ ܗܕܐ
ܡܬܠܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܡܢܐ
7 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܝ ܗܢܝܢ ܕܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ
ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܂ ܕܐܢܐ

1 vero dicitis, Videmus: † peccatum igitur vestrum manet. Amen CAP. X.
amen dico vobis, qui non ingreditur per ostium in caulam ovium,
2 sed ascendit ex parte alia, ille fur est et latro. Qui autem in-
3 greditur per ostium, pastor est ovium. Huic janitor aperit, et
oves vocem ejus audiunt: et oves suas vocat nominatim, et
4 educit eas. Et quum oves suas eduxerit, ante eas vadit: et oves
5 eum sequuntur, quia sciunt vocem ejus. Alienum autem non
sequuntur, sed fugiunt ab eo: quia non norunt vocem alienorum.
6 Hanc parabolam dixit iis Jesus: illi autem non norunt quænam
7 essent ea quæ loquebatur iis. Dixit igitur iis iterum Jesus,

1 ܗܘ ܚܛܝܬܐ ܗܟܝܠ ܕܝܠܟܘܢ ܡܩܘܝܐ] In margine MSti ܚܛܗܐ ܗܟܝܠ ܕܝܠܟܘܢ ܡܩܘܝܢ

† peccatum igitur vestrum manet] Lectio marg. Peccata igitur vestra manent.

ܐܝܬܝ ܬܪܥܐ ܕܥܢܐ. ¹ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ⁜ ܩܕܡ ܩܕܡܝ ⸌: 8
ܓܢܒܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܘܠܣܛܝܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܫܡܥܘ ܐܢܘܢ ܥܢܐ. ܐܢܐ 9
ܐܝܬܝ ܬܪܥܐ. ܒܝ ܐܢ ܐܢܫ ܢܥܘܠ ܢܬܦܪܩ. ܘܢܥܘܠ
ܘܢܦܘܩ ܘܪܥܝܐ ܢܫܟܚ. ܓܢܒܐ ܠܐ ܐܬܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܕܢܓܢܘܒ 10
ܘܢܟܘܣ ܘܢܘܒܕ ܀ ܐܢܐ ܐܬܝܬ ܕܚܝܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬ
ܠܗܘܢ: ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܥܝܐ ܗܘ 11
ܛܒܐ. ܪܥܝܐ ܗܘ ܛܒܐ ܢܦܫܗ ܕܝܠܗ ܣܐܡ ܚܠܦ ܥܢܐ.
ܐܓܝܪܐ ܕܝܢ ܘܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܪܥܝܐ: ܕܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܢܐ 12
ܕܝܠܗ: ܚܙܐ ܠܕܐܒܐ ܕܐܬܐ: ܘܫܒܩ ÷ ܠܗܘܢ ⸌ ܠܥܢܐ
ܘܥܪܩ. ܘܕܐܒܐ ܚܛܦ ܘܡܒܕܪ ܠܗܘܢ ܠܥܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ 13
ܐܓܝܪܐ ܥܪܩ ܡܛܠ ܕܐܓܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܘܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܗ
ܡܛܠ ܥܢܐ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܥܝܐ ܗܘ ܛܒܐ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ 14

Amen amen dico vobis, quod ego ſum oſtium ovium. † Omnes 8
qui venerunt ⁜ ante me ⸌, fures ſunt et latrones: ſed non audi-
verunt eos oves. Ego ſum oſtium: per me ſi quis ingreſſus 9
fuerit, ſervabitur: et ingredietur et egredietur, et paſcuum inve-
niet. Fur non venit niſi ut furetur, et mactet, et perdat. Ego 10
veni ut vitam habeant, et abundantius habeant. Ego ſum paſtor 11
ille bonus: paſtor ille bonus animam ſuam deponit pro ovibus.
Mercenarius autem, et qui non eſt paſtor, cujus non ſunt oves 12
ſuæ, videt lupum venientem, et relinquit oves, et fugit: et lupus
rapit, et diſpergit oves. Ipſe autem mercenarius fugit, quia 13
mercenarius eſt, et non cura eſt ei de ovibus. Ego ſum paſtor 14

1 ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ] ⁜ ܩܕܡ ܩܕܡܝ ⸌ — In margine MSti ܬܘܕܐ. ܝܗܘܕܐ ܓܠܝܠܝܐ. ܘܫܪܟܐ

† omnes qui venerunt ⁜ ante me ⸌] Marg. Theudas, Judas Galilæus, et cæteri. *Vide Act.* V. 36. 37.

15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

15 ille bonus, et cognoſco meas, et cognoſcor a meis. Sicut novit
me Pater, et ego novi Patrem: et animam meam depono pro
16 ovibus. Et etiam alias autem oves habeo, quæ non ſunt † ex
caula hac: et illas oportet me adducere; et vocem meam audient,
17 ‡ et erit unus grex, ※ et ✓ unus paſtor. Propter hoc Pater diligit
me, quia ego depono animam meam, ut iterum ſumam eam.
18 Nemo tollit eam a me, ſed ego depono eam ex voluntate mea:
poteſtatem habeo ut deponam eam, et poteſtatem habeo iterum ut
19 ſumam eam. Hoc mandatum accepi a Patre meo. Diſſenſio igi-
20 tur rurſus facta eſt inter Judæos propter ſermones hos. Dicebant
autem multi ex iis, Dæmonium habet, et inſanit: quid auditis

1 [illegible] In margine MSti [illegible]

2 [illegible]

† ex caula hac] Lectio marg. (ex) Grege hoc.

‡ et erit] Et erunt.

21 ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ ܠܗ ܀ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆ [1]ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܠܐ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܗܘ ܕܡܬܕܝܘܢ. ܕܠܡܐ ܕܝܘܐ ܡܫܟܚ ܥܝ̈ܢܐ ܕܣܡ̈ܝܐ
22 ܠܡܦܬܚܘ ܀ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܘܕܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܣܬܘܐ ܐܝܬܘܗܝ
23 ܗܘܐ. ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܒܐܣܛܘܐ ܕܫܠܝܡܘܢ.
24 ܚܕܪܘܗܝ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕ̈ܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܆ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ
ܫܩܠ ܐܢܬ ܠܢܦܫܢ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ
25 ܠܢ ܒܦܪܗܣܝܐ ܀ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܒ̈ܕܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܫܡܗ
26 ܕܐܒܝ ܗܢܝܢ܆ ܣܗܕܢ ܥܠܝ. ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. [2]ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܟܘܢ ܡܢ ܥܪ̈ܒܐ ܕܝܠܝ܆
27 ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܥܪ̈ܒܐ ܕܝܠܝ ܩܠܝ ܫܡܥܢ.
28 ܘܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗܘܢ. ܘܢܩܦܝܢ ܠܝ. ܘܐܢܐ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ

21 eum? Alii dicebant, † Hi fermones non funt dæmoniaci: num
22 dæmonium poteft oculos cæci aperire? Facta funt autem En-
23 cænia Hierofolymæ, et hyems erat. Et ambulabat Jefus in tem-
24 plo, in porticu Solomonis. Circumdederunt eum ergo Judæi,
et dicebant ei, Quoufque animam noftram tollis? Si tu es Chrif-
25 tus, dic nobis palam. Refpondit iis Jefus, Dixi vobis, et non
creditis: opera quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc teftantur
26 de me. Sed vos non creditis: ‡ non enim eftis ex ovibus meis,
27 ficut dixi vobis. Oves meæ vocem meam audiunt, et ego cog-
28 nofco eas, et fequuntur me. Et ego vitam æternam do iis, et

1 ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܠܐ] In margine MSti (ܗܠܝܢ) ܥܒ̈ܕܐ ܠܐ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ

2 ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܟܘܢ] ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝܟܘܢ

† Hi fermones non funt] Lectio marg. (Hæc) Opera non funt.
‡ non enim eftis] Quia non eftis.

ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗܝܢ܆ ܘܠܐ ܢܐܒܕ̈ܢ ܠܥܠܡ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܚܛܘܦ
29 ܐܢܝܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܝܠܝ. ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܝ܆ ܪܒ ܡܢ
ܟܠ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܨܐ ܠܡܚܛܦܘ ܡܢ ܐܝܕܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ.
31 30 ܐܢܐ ܘܐܒܐ *ܚܕ ܐܝܬܝܢ. ܫܩܠܘ ܗܟܝܠ ܬܘܒ ܟܐܦܐ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܐܝܟܢܐ * ״
32 ܕܢܪܓܡܘܢܝܗܝ܀ ܥܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܣܓܝ̈ܐܐ ܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ
ܚܘܝܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܐܝܢܐ ܥܒܕܐ ܡܢܗܘܢ
33 ܪܓܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܀ ܥܢܘ ܠܗ ܝܗܘ̈ܕܝܐ܆ ܡܛܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ
ܠܐ ܪܓܡܝܢܢ ܠܟ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܓܘܕܦܐ. ܘܕܟܕ ܐܢܬ ܒܪܢܫܐ
34 ܐܝܬܝܟ܆ ܥܒܕ ܐܢܬ ܐܢܬ ܠܟ ܐܠܗܐ܀ ܥܢܐ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܟܬܝܒܐ ܒܢܡܘܣܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܕܐܢܐ
35 ܐܡܪܬ ܐܠܗ̈ܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܀ ܐܢ ܠܗܢܘܢ ܐܡܪ ܐܠܗ̈ܐ܆
ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܗܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘܬ܆ ܘܠܐ ܡܨܝܐ
36 ܕܢܫܬܪܐ ܟܬܒܐ. ܠܗܘ ܕܐܒܐ ܩܕܫ ܘܫܕܪ ܠܥܠܡܐ: ܐܢܬܘܢ
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܓܕܦ ܐܢܬ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܕܒܪܐ

non peribunt in æternum, neque quiſquam rapiet eas e manu mea.
29 Pater meus qui dedit mihi, major quam omnes eſt: et nemo poteſt
30 31 rapere e manu Patris mei. Ego et Pater unum ſumus. Suſtulerunt
32 igitur rurſus lapides Judæi ut lapidarent eum. Reſpondit iis
Jeſus, Multa opera bona oſtendi vobis ex Patre meo: propter
33 quodnam opus ex illis lapidatis me? Reſponderunt ei Judæi,
Propter opus bonum non lapidamus te, ſed propter blaſphe-
34 miam, et quia quum tu homo ſis, facis teipſum Deum. Re-
ſpondit iis Jeſus, Nonne eſt ſcriptum in Lege veſtra, quod
35 ego dixi, Dii eſtis? Si illos dixit Deos ad quos ſermo Dei
36 factus eſt, et non poteſt ſolvi ſcriptura: Ei quem Pater ſanc-
tificavit et miſit in mundum, vos dicitis, Blaſphemas, quia dixi,

ܕܐܠܗܐ ܐܢܐ܀ ܐܢ ܠܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܀ ܠܐ 37
ܬܗܝܡܢܘܢ ܠܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܀ ܐܦܢ ܠܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܬܘܢ 38
ܐܢܘܢ ܠܗܘܢ܀ ܠܥܒ̈ܕܐ ܗܝܡܢܘ. ܕܬܕܥܘܢ ܘܬܗܝܡܢܘܢ ܕܐܒܐ ܒܝ
ܘܐܢܐ ܒܗ܀ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܬܘܒ ܠܡܐܚܕܗ܀ ܘܢܦܩ ܡܢ 39
ܐܝܕܝܗܘܢ܀ ܘܐܙܠ ܬܘܒ ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ܀ ܘܐܬܐ ܠܗ 40
ܠܐܬܪܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܠܘܩܕܡ ܡܥܡܕ܀ ܘܩܘܝ ܬܡܢ
ܘܣܓܝܐܐ ܐܬܘ ܠܘܬܗ܀ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܀ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܬܐ ܐܦܠܐ ܚܕܐ 41
ܥܒܕ܀ ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܕܐܡܪ ܝܘܚܢܢ ܥܠ ܗܢܐ܀ ܫܪܝܪܢ ܗܘܝ܀
CAP. XI. ܘܗܝܡܢܘ ܒܗ ܣܓܝܐܐ ܬܡܢ܀ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܟܪܝܗ ܠܥܙܪ܀ 1 42
ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ. ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܘܕܡܪܬܐ ܐܚܬܗ
ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ܀ ܗܝ ܕܡܫܚܬ ܠܡܪܢ ܒܡܫܚܐ 2
ܘܫܘܝܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܒܣܥܪܐ ܕܪܝܫܗ܀ ܗܝ ܕܐܚܘܗ ܠܥܙܪ ܗܘ

Filius Dei sum? Si non facio opera Patris mei, ne credatis 37
mihi. Si autem facio, etiamsi mihi non credatis, operibus cre- 38
dite: ut cognoscatis et credatis quod Pater in me *est*, † et ego in
eo. Quærebant igitur rursus apprehendere eum: et exivit ex 39
manu eorum. Et abiit iterum in ulteriorem ripam Jordanis, in 40
locum ubi erat Johannes primum baptizans: et mansit illic. Et 41
multi venerunt ad eum, et dicebant, Johannes quidem signum
fecit ne unum: omnia autem quæ dixit Johannes de hoc, vera
CAP. XI. erant. Et crediderunt multi in eum illic. Erat autem quidam 42 1
ægrotans Lazarus, ex Bethania, ex vico Mariæ et Marthæ sororis
ejus. (Erat autem Maria quæ unxit Dominum unguento, et 2
absterſit pedes ejus capillis capitis sui, cujus frater Lazarus

1 ܘܐܢܐ ܒܗ] . In margine MSti ܘܐܢܐ) ܒܐܒܐ.

† et ego in eo] Lectio marg. (et ego) In Patre.

3 ܕܐܚܐ ܕܝܠܗ̇ ܠܥܙܪ ܟܪܝܗ ܗܘܐ. ܫܕܪ̈ܝ ܗܟܝܠ ܐܚ̈ܘܬܐ
ܐܚ̈ܘܬܐ ܠܘܬܗ ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ: ܡܪܝܐ ܗܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܐܢܬ ܟܪܝܗ.
4 ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܘ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܗܕܐ ܟܪܝܗܘܬܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗ̇
ܠܘܬ ܡܘܬܐ. ܐܠܐ ܚܠܦ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܐܝܟܢܐ
5 ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠܬܗ. ܪܚܡ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
6 ܠܡܪܬܐ ܘܠܚܬܗ̇ ܕܝܠܗ̇ ܘܠܠܥܙܪ܀ ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܫܡܥ ܕܟܪܝܗ:
ܗܝܕܝܢ ※ ܡܢ ↙ ܩܘܝ ܒܕܘܟܬܐ ܗܝ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ.
7 ܒܬܪܟܢ: ܒܬܪ ܗܕܐ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܕܒܪܘ ⁻ ܢܐܙܠ ↙
8 ܠܝܗܘܕ ܬܘܒ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܪܒܝ: ܗܫܐ
ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܢܪܓܡܘܢܟ ܝܗܘܕ̈ܝܐ: ܘܬܘܒ ܐܙܠ ܐܢܬ ܠܬܡܢ:
9 ܦܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ: ܠܐ ܬܪ̈ܬܥܣܪܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܫ̈ܥܐ ܕܐܝܡܡܐ: ܐܢ
ܐܢܫ ܢܗܠܟ ܒܐܝܡܡܐ ܠܐ ܡܬܬܩܠ: ܡܛܠ ܕܢܘܗܪܗ ܕܥܠܡܐ
10 ܗܢܐ ܚܙܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܢܗܠܟ ܒܠܠܝܐ ܡܬܬܩܠ: ܡܛܠ
11 ܕܢܘܗܪܐ ܠܐ ܐܝܬ ܒܗ: ܗܠܝܢ ܐܡܪ: ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܐܡܪ

3 ægrotabat.) Miserunt igitur sorores ad eum, dicentes, Do-
4 mine, ecce, is quem diligis, ægrotat. Quum audiviſſet autem
Jeſus, dixit, Hic morbus non eſt ad mortem, ſed pro gloria
5 Dei: ut glorificetur Filius Dei propter eum. Diligebat autem
6 Jeſus Martham, et ſororem ejus, et Lazarum. Quum igitur
audiviſſet quod ægrotaret, tunc ※ quidem ↙ manſit in loco quo
7 erat duos dies. Deinde poſt hæc dicit diſcipulis ſuis, Ducite,
8 ⁻ eamus ↙ in Judæam iterum. Dicunt ei diſcipuli ejus, Rabi,
modo quærebant ut lapidarent te Judæi, et iterum abis illuc?
9 Reſpondit Jeſus, Nonne duodecim ſunt horæ diei? ſi quis am-
bulaverit in die, non impingit; quia lucem mundi hujus videt.
10 Si autem quis ambulaverit in nocte, impingit; quia lux non eſt
11 in eo. Hæc dixit, et poſt hoc dicit iis, Lazarus amicus noſter

ܠܗܘܢ܂ ܠܥܙܪ ܗܘ ܪܚܡܢ ܕܝܠܢ ܕܡܟ܂ ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܝܟܢܐ
12 ܕܐܥܝܪܝܘܗܝ܀ [1]ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ܆ ܡܪܝܐ܆ ܐܢ
13 ܕܡܟ ܡܬܦܪܩ܂ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܡܘܬܐ ܕܝܠܗ܂
14 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܣܒܪܘ܆ ܕܡܛܠ ܕܡܟܬܐ ܕܫܢܬܐ ܐܡܪ܂ ܗܝܕܝܢ
15 ܗܟܝܠ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܓܠܝܐܝܬ܂ ܠܥܙܪ ܡܝܬ܂ ܘܚܕܐ ܐܢܐ
ܡܛܠܬܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܝܡܢܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ
16 ܬܡܢ܂ ܐܠܐ ܕܒܪܘ ⸗ܢܐܙܠ ܠܘܬܗ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܬܐܘܡܐ ܗܘ
ܕܡܬܐܡܪ *ܛܐܘܡܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܒܢܝ ܩܘܠܝܗ܂ ܕܒܪܘ ⸗ܢܐܙܠ ܐܦ ܚܢܢ
17 ܐܝܟܢܐ ܕܢܡܘܬ ܥܡܗ܀ ܟܕ ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܐܫܟܚܗ
18 ܕܐܪܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܡܢ ܟܒܪ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܩܒܪܐ܂ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ
ܕܝܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܘܬ ܩܪܝܒ ܐܘܪܫܠܡ܆ ܐܝܟ ܕܡܢ ܐܣܛܕܘܬܐ
19 ܚܡܫܬܥܣܪ܂ ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܐܬܘ ܗܘܘ ܠܘܬ ܗܢܝܢ ܕܠܘܬ

* διδυμος

dormit: ſed vado ut expergefaciam eum. † Dixerunt igitur 12
diſcipuli ejus, Domine, ſi dormit, ſervabitur. Dixerat autem 13
Jeſus de morte ejus: illi autem putaverunt quod de dormitione
ſomni diceret. Tunc igitur dixit iis Jeſus manifeſte, Lazarus 14
mortuus eſt. Et gaudeo propter vos (ut credatis), quod non 15
eſſem illic: ſed ducite, ⸗ eamus ✓ ad eum. Dixit igitur Thomas, 16
qui dicitur Gemellus, diſcipulis ſociis ſuis, Ducite, ⸗ eamus ✓ et
nos, ut moriamur cum eo. Quum veniſſet igitur Jeſus, invenit 17
eum quatuor dies jam habere in ſepulchro. Erat autem Bethania 18
juxta Hieroſolymam quaſi ſtadiis quindecim. Et multi ex Judæis 19
venerant ad eas quæ *erant* circa Martham et Mariam, ut conſola-

1 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ] In margine MSti (ܐܡܪܘ) ܠܗ (ܗܟܝܠ
ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ. ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ)

† dixerunt igitur diſcipuli ejus] Lectio marg. (dixerunt) Ei (igitur diſcipuli ejus)

ܡܪܬܐ ܘܡܪܝܡ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܒܝܐܢ ܐܢܝܢ ܡܛܠ ܐܚܐ ܕܝܠܗܝܢ܀
20 ܡܪܬܐ ܗܟܝܠ ܟܕ ܫܡܥܬ ܕܝܫܘܥ ܐܬܐ܂ ܐܪܥܬܗ܂ ܡܪܝܐܡ
21 ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ ܝܬܒܐ ܗܘܬ܀ ܐܡܪܬ ܗܟܝܠ ܡܪܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܂
ܡܪܝ܂ ܐܠܘ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܬܪܟܐ܂ ܐܚܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܡܝܬ
22 ܗܘܐ܂ ܐܠܐ ܐܦ ܗܫܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܕܟܠܡܐ ܕܬܫܐܠ ܠܐܠܗܐ܂
23 ܢܬܠ ܠܟ ܐܠܗܐ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܩܐܡ ܐܚܐ
24 ܕܝܠܟܝ܀ ܐܡܪܐ ܠܗ ܡܪܬܐ܂ ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܕܩܐܡ ܒܩܝܡܬܐ
25 ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܢܐ ܐܢܐ ܩܝܡܬܐ
26 ܘܚܝܐ܂ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ܂ ܐܦܢ ܢܡܘܬ ܢܚܐ܂ ܘܟܠ
ܕܚܝ ܘܡܗܝܡܢ ܒܝ܂ ܠܐ ܢܡܘܬ ܠܥܠܡ܀ ܡܗܝܡܢܐ
27 ܐܢܬܝ ܗܕܐ܂ ܐܡܪܐ ܠܗ܂ ܐܝܢ ܡܪܝ܂ ܐܢܐ ܗܝܡܢܬ܂
ܕܐܢܬ ܐܢܬ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܗܘ ܕܠܥܠܡܐ ܐܬܐ܀
28 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪܬ܂ ܐܙܠܬ ܘܩܪܬ ܠܡܪܝܐܡ ܚܬܐ ܕܝܠܗ
29 ܒܛܘܫܝܐ ܟܕ ܐܡܪܐ܂ ܡܠܦܢܐ ܩܪܝܒ ܘܩܪܐ ܠܟܝ܀ ܗܝ # ܕܝܢ ✓

20 rentur eas de fratre ſuo. Martha igitur quum audiviſſet quod
21 Jeſus veniret, occurrit ei: Maria autem domi ſedebat. Dixit
igitur Martha ad Jeſum, Domine, ſi fuiſſes hic, frater meus non
22 mortuus fuiſſet: Sed et nunc ſcio quod quæcunque petieris a Deo,
23 24 dabit tibi Deus. Dicit ei Jeſus, Reſurget frater tuus. Dicit ei
25 Martha, Scio quod reſurget in reſurrectione die ultimo. Dicit ei
Jeſus, Ego ſum reſurrectio et vita: qui credit in me, etiamſi
26 mortuus fuerit, vivet: Et omnis qui vivit, et credit in me, non
27 morietur in æternum. Credis hoc? Dicit ei, Etiam, Domine;
ego credidi quod tu es Chriſtus Filius Dei, qui in mundum venis.
28 Et quum hæc dixiſſet, abiit et vocavit Mariam ſororem ſuam
29 clam, dicens, Magiſter adeſt, et vocat te. Illa # autem ✓ quum

ܟܕ ܫܡܥܬ܆ [1]ܩܐܡܐ ܒܥܓܠ܂ ܘܐܬܝܐ ܠܘܬܗ܂ ܠܐ ܥܕܟܝܠ 30
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܩܘܪܝܬܐ܂ ܐܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܕܘܟܬܐ
ܐܝܟܐ ܕܐܪܥܬܗ ܡܪܬܐ܀ ܝܗܘܕܝܐ ܗܟܝܠ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ 31
ܥܡܗ ܒܒܝܬܐ ܘܡܒܝܐܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܆ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܪܝܡ
ܕܒܥܓܠ ܩܡܬ ܘܢܦܩܬ܂ ܢܩܦܘܗ [2]ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܠܩܒܪܐ
ܐܙܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܬܒܟܐ ܠܬܡܢ܀ ܡܪܝܡ ܗܟܝܠ ܟܕ ܐܬܬ ܠܐܝܟܐ 32
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܚܙܬܗ܆ ܢܦܠܬ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܟܕ
ܐܡܪܐ ܠܗ܆ ܡܪܝܐ܆ ܐܠܘ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܗܪܟܐ ܠܐ ܡܝܬ
ܗܘܐ ܐܚܝ܀ ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ ܟܕ ܚܙܐܗ ܕܒܟܝܐ܆ ܘܠܗܢܘܢ 33
ܕܐܬܘ ܥܡܗ ܝܗܘܕܝܐ ܕܒܟܝܢ܆ *ܐܬܥܙܙ ܒܪܘܚܐ܂ ܘܫܓܫ
ܗܘ ܠܗ܂ ܘܐܡܪ܂ ܐܝܟܐ ܣܡܬܘܢܝܗܝ܂ ܐܡܪܝܢ 34
ܠܗ܂ ܡܪܝܐ܆ ܬܐ ܘܚܙܝ܂ ܕܡܥ ܝܫܘܥ܀ ܐܡܪܝܢ 36 35]

* ἐνεβριμήσατο

audiviffet, † furgit cito, et venit ad eum. Nondum autem Jefus 30
venerat in vicum, fed erat in loco ubi occurrerat ei Martha.
Judæi igitur qui erant cum ea in domo, et confolabantur eam, 31
quum vidiffent Mariam, quod cito furrexiffet, et exiiffet, fequuti
funt eam, ‡ dicentes, quod ad fepulchrum abiret, ut ploret illic.
Maria autem quum veniffet eo ubi erat Jefus, et vidiffet eum, 32
cecidit ad pedes ejus, dicens ei, Domine, fi fuiffes hic, non
mortuus fuiffet frater meus. Jefus igitur quum vidiffet eam 33
flentem, et, qui venerant cum ea, Judæos flentes, infremuit fpi-
ritu, et turbavit feipfum. Et dixit, Ubi pofuiftis eum? Dicunt 34
ei, Domine, veni et vide. Lachrymatus eft Jefus. Dicebant 35 36

1 ܩܐܡܐ] In margine MSti ܩܡܬ

2 ܟܕ ܐܡܪܝܢ] (ܟܕ) ܐܣܒܪܘ

† Surgit] Lectio marg. Surrexit.

‡ dicentes] Putantes.

37 ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ܇ ܚܙܝ ܟܡܐ ܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ܂ ܐܢܫ̈ܝܢ ܕܝܢ
ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܘ܇ ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܗܢܐ܇ ܗܘ ܕܦܬܚ ܥܝ̈ܢܐ ܠܣܡܝܐ ܕܗܘ
38 ܡܫܟܚ܇ ܠܡܥܒܕ ܕܐܦ ܗܢܐ ܠܐ ܢܡܘܬ܀ ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ
ܬܘܒ ܟܕ ܡܬܚܡܬ ܗܘ ܒܗ܇ ܐܬܐ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ܂ ܐܝܬܝܗ̇
39 ܗܘܐ ܕܝܢ ܡܥܪܬܐ܂ ܘܟܐܦܐ ܣܝܡܐ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ܀ ܐܡܪ
ܝܫܘܥ܂ ܫܩܘܠܘ ܟܐܦܐ܀ ܐܡܪܐ ܠܗ ܡܪܬܐ ܚܬܗ ܕܗܘ
ܕܡܝܬ[1]. ܡܪܝܐ܇ ܡܢ ܟܒܪ ܣܪܝ ܠܗ. ܐܪܒܥܐ
40 ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܝܬ ܠܗ܀ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܐܡܪܬ
ܠܟܝ ܕܐܢ ܬܗܝܡܢܝܢ ܬܚܙܝܢ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ܀
41 ܫܩܠܘ ܗܟܝܠ ܟܐܦܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ܀ ܗܘ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܪܝܡ ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܠܥܠ[2] ܘܐܡܪ܂ ܐܒܝ܇ ܡܘܕܐ
42 ܠܟ ܕܫܡܥܬܢܝ܂ ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܗܘܝܬ܇ ܕܒܟܠܙܒܢ

37 igitur Judæi, † Vide quantum diligebat eum! Quidam autem ex
iis dixerunt, Non poterat hic qui aperuit oculos cæci, facere ut
38 et hic non moreretur? Jeſus igitur iterum infremens in ſeipſo,
venit ad ſepulchrum. Erat autem ſpelunca, et lapis poſitus erat
39 ſuper ea. Dicit Jeſus, Tollite lapidem. Dicit ei Martha, ſoror
illius ‡ qui mortuus erat, Domine, jam fœtet: quatuor ᵀ dierum ✓
40 enim eſt. Dicit ei Jeſus, Nonne dixi tibi, quod, ſi credideris,
41 videbis gloriam Dei? Suſtulerunt ergo lapidem e *loco* ubi erat.
Ipſe autem Jeſus ſuſtulit oculos ſuos ‖ ſurſum, et dixit, Pater mi,
42 gratias ago tibi quod exaudiſti me. Ego autem ſciebam quod

1 ܕܡܝܬ] In margine MSti ܕܢܦܩܬ
2 ܠܥܠ] ܠܫܡܝܐ

† *Vide Notas.*
‡ qui mortuus erat] Lectio marg. Obierat.
‖ ſurſum] In cœlum.

ܫܡܥ ܐܢܬ ܠܝ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܟܢܫܐ ⁼ܗܢܐ ✓ܕܩܐܡ ܗܪܟܐ
43 ܐܡܪܬ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܬ ܗܘ ܫܕܪܬܢܝ. ܘܗܠܝܢ ܟܕ
44 ܐܡܪ. ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܩܥܐ. ܠܥܙܪ ܬܐ ܠܒܪ. ܘܢܦܩ ܗܘ
ܕܡܝܬ. ܟܕ ܐܣܝܪܢ ܐܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ *ܒܦܣܩܝܬܐ. ܘܦܪܨܘܦܗ
ܐܣܝܪ ܒܣܘܕܪܐ ܗܘܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܫܪܘܗܝ.
45 ܘܫܒܩܘܗܝ ܐܙܠ. ܣܓܝܐܐ ܗܟܝܠ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܘ ܠܘܬ
46 ܡܪܝܡ. ܘܚܙܘ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ. ܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܐܢܫܝܢ
ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ. ܐܙܠܘ ܠܘܬ ܦܪܝܫܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
47 ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ. ܟܢܫܘ ܗܟܝܠ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܟܢܘܫܬܐ
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢܢ. ܡܛܠ ܕܗܢܐ ܓܒܪܐ
48 ܐܬܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕ. ܐܢ ܫܒܩܝܢܢ ܠܗ ܗܟܢܐ. ܟܠܗܘܢ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. ܘܐܬܝܢ ܪܗܘܡܝܐ ܘܫܩܠܝܢ ܠܐܬܪܢ
49 ܘܠܥܡܢ. ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܩܝܦܐ. ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܕܫܢܬܐ ܗܝ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ

* κειρίαις

ſemper me audis: ſed propter turbam ⁼ hanc ✓ quæ ſtat hic dixi,
43 ut credant quod tu me miſiſti. Et hæc quum dixiſſet, voce
44 magna clamavit, Lazare, veni foras. Et exiit ille qui mortuus
erat, ligatus manus et pedes faſciis; et facies ejus ſudario obvincta
45 erat. Dicit iis Jeſus, Solvite eum, et ſinite abire. Multi igitur
ex Judæis qui venerant ad Mariam, et viderant quæ fecit Jeſus,
46 crediderunt in eum. Quidam autem ex iis abierunt ad Phari-
47 ſæos, et dixerunt iis quæ fecit Jeſus. Coegerunt igitur principes
Sacerdotum et Phariſæi concilium, et dicebant, Quid facimus?
48 quia hic homo multa ſigna facit. Si ſinamus eum ita, omnes
credent in eum, et venient Romani, et tollent et locum noſtrum,
49 et gentem. Unus autem quidam ex iis Caiaphas, qui prin-
ceps Sacerdotum erat anni illius, dixit iis, Vos non noſtis

50 ܘܠܐ ܡܕܡ. ܘܠܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܦܩܚ ܠܢ ܕܚܕ
ܒܪܢܫܐ ܢܡܘܬ ܚܠܦ ܥܡܐ. ܘܠܐ ܟܠܗ ܥܡܐ ܢܐܒܕ܀
51 ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܢܦܫܗ ܠܐ ܐܡܪ. ܐܠܐ ܕܪܝܫ ܟܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܕܫܢܬܐ ܗܝ ܐܬܢܒܝ. ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܠܡܡܬ ܚܠܦ
52 ܥܡܐ. ܘܠܐ ܚܠܦ ܥܡܐ ܒܠܚܘܕ. ܐܠܐ ܕܐܦ ܠܒܢܝܐ
53 ܕܐܠܗܐ ܗܠܝܢ ܕܡܒܕܪܝܢ ܢܟܢܫ ܠܚܕ܀ [1]ܡܢ ܗܝ ܗܟܝܠ
54 ܫܥܬܐ ܐܬܡܠܟܘ ܗܘܘ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ
ܠܐ ܬܘܒ ܒܓܠܝܐ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܒܝܬ ܝܗܘܕܝܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܡܢ
ܬܡܢ ܠܐܬܪܐ ܕܩܪܝܒ ܠܚܘܪܒܐ. ܠܐܦܪܝܡ ܕܡܬܐܡܪܐ ܡܕܝܢܬܐ܀
55 [2]ܘܬܡܢ ܡܬܘܬܒ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܩܪܝܒ ܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܣܠܩܘ ܣܓܝܐܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܡܢ

50 quicquam: Neque cogitatis quod expedit nobis, ut unus homo
51 moriatur pro populo, et non tota gens pereat. Hoc autem ex
ſeipſo non dixit: ſed quia princeps Sacerdotum erat anni illius,
52 prophetavit quod futurus eſſet Jeſus mori pro gente: Et non
pro gente tantum, ſed ut etiam filios Dei diſperſos congregaret
53 in unum. † Ab illa ergo hora una conſultabant ut interficerent
54 eum. Jeſus igitur non amplius manifeſte ambulabat inter Judæos:
ſed abiit illinc in regionem prope deſertum, in Ephrim dictam
55 urbem: et ibi ‡ habitabat cum diſcipulis ſuis. Erat autem prope
Paſcha Judæorum: et aſcenderunt multi in Hieroſolymam ex illa

1 ܡܢ ܗܝ ܗܟܝܠ ܫܥܬܐ] In margine MSti (ܡܢ) ܗܘ (ܗܟܝܠ) ܝܘܡܐ
2 ܡܬܘܬܒ ܗܘܐ] ܡܟܬܪ (ܗܘܐ)

† ab illa ergo hora] Lectio marg. (ab) Illo (ergo) die.
‡ habitabat] Manebat.

56 ܗܘ ܐܬܪܐ ܩܕܡ ܦܨܚܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܟܘܢ ܐܢܘܢ ܠܗܘܢ. ܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܝܫܘܥ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܐܚܪ̈ܢܐ ܟܕ ܩܝܡܝܢ
57 ܒܗܝܟܠܐ: ܡܢܐ ܡܣܬܒܪܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܐܬܐ ܠܥܐܕܐ: ܝܗܒܘ
ܗܘܘ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ [1]ܦܘܩܕܢܐ: ܕܐܢ ܐܢܫ ܝܕܥ
Cap. XII. 1 ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܢܚܘܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ ∴ ܗܘ ܗܟܝܠ
ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ ܕܦܨܚܐ: ܐܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ
ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܥܙܪ ܗܘ ܕܡܝܬ: ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ
2 ܡܝ̈ܬܐ ܝܫܘܥ ∴ ܥܒܕܘ ܠܗ ܗܟܝܠ ܚܫܡܝܬܐ ܬܡܢ: ܘܡܪܬܐ
ܡܫܡܫܐ ܗܘܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܥܙܪ ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܗܢܘܢ
3 ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ ∴ ܡܪܝܡ ܗܟܝܠ ܟܕ ܢܣܒܬ *ܠܝܛܪܐ ܕܡܫܘܚܐ * λιτρον
ܕܢܪܕܝܢ *ܦܝܣܛܝܩܝ ܕܣܓܝ ܝܩܝܪܐ: ܡܫܚܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ: * πιστικης
ܘܫܘܝܬ ܒܣܥܪ̈ܐ ܕܝܠܗ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܒܝܬܐ ܐܬܡܠܝ
4 ܡܢ ܪܝܚܗ ܕܡܫܘܚܐ ∴ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘ̈ܗܝ.

regione ante Paſcha, ut purificarent ſeipſos. Quærebant igitur 56
Jeſum, et dicebant alii cum aliis, ſtantes in templo, Quid videtur
vobis ? quod non venturus ſit ad feſtum ? Dederant autem prin- 57
cipes Sacerdotum et Phariſæi † mandatum, quod ſi quis ſciret ubi
Cap. XII. eſſet, indicaret, ut apprehenderent eum. Ipſe igitur Jeſus ante 1
ſex dies Paſchatis venit in Bethaniam, ubi erat Lazarus ille qui
fuerat mortuus, quem excitaverat a mortuis Jeſus. Fecerunt ei 2
igitur cœnam illic, et Martha miniſtrabat: ipſe autem Lazarus
unus erat ex iis qui diſcumbebant cum eo. Maria igitur quum 3
accepiſſet libram unguenti nardi fidelis, multi pretii, unxit pedes
Jeſu, et abſterſit capillis ſuis pedes ejus : ipſa autem domus im-
pleta eſt odore unguenti. Dicit igitur unus ex diſcipulis ejus, 4

1 ܦܘܩܕܢܐ] In margine MSti ܦܘ̈ܩܕܢܐ

† mandatum] Lectio marg. Mandata.

ܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ܆ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ܆
5 ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܢܐ ܡܫܚܐ܆ ܠܐ ܐܙܕܒܢ ܒܬܠܬܡܐ ܕܝܢܪ̈ܝܢ ܘܐܬܝܗܒ
6 ܠܡܣܟ̈ܢܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܕܐ܆ ܠܘ ܡܛܠ ܕܥܠ ܡܣܟ̈ܢܐ ܒܛܝܠ
ܗܘܐ ܠܗ܆ ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܓܢܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܘܓܠܘܣܩܡܐ
7 ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ܆ ܘܗܠܝܢ ܕܡܬܪ̈ܡܝܢ ܗܘ̈ܝ ܛܥܝܢ ܗܘܐ܀ ܐܡܪ
ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ. ܫܒܘܩܝܗ܆ [1]ܠܝܘܡܐ ܕܩܒܘܪܬܝ ܕܢܛܪ ܢܛܪܬܗ.
8 ܠܡܣܟ̈ܢܐ ܓܝܪ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ
9 ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܀ ܝܕܥܘ ܗܟܝܠ ܟܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܢ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܕܬܡܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܬܘ ܠܘ ܡܛܠ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕ܆
ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܠܠܥܙܪ ܢܚܙܘܢ. ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ
10 ܡܝ̈ܬܐ. ܐܬܡܠܟܘ ܗܘܘ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
11 ܠܠܥܙܪ ܢܩܛܠܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܣܓܝ̈ܐܐ ܡܛܠܬܗ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ

Judas filius Simonis, Scariota, qui futurus erat tradere eum,
5 Quare hoc unguentum non venditum eſt trecentis denariis, et
6 datum pauperibus? Dixit autem hoc, non quod de paupe-
ribus cura eſſet ei, ſed quia fur erat, et marſupium habebat, et
7 ea quæ injecta erant portabat. Dixit igitur Jeſus, Sine eam: † in
8 diem ſepulturæ meæ ſervavit illud. Pauperes enim ſemper habe-
9 tis vobiſcum, me autem non ſemper habetis. Cognoverunt igitur
turbæ multæ ex Judæis quod illic eſſet: et venerunt non propter
Jeſum tantum, ſed ut etiam Lazarum viderent, quem excitaverat a
10 mortuis. Conſultarunt autem principes Sacerdotum, ut et Laza-
11 rum interficerent: Quia multi propter eum abibant ex Judæis,

1 ܠܝܘܡܐ ܕܩܒܘܪܬܝ] In margine MSti ܕܠܝܘܡܐ ܕܩܒܘܪܬܝ
ܕܢܛܪ ܢܛܪܬܗ. ܕܢܛܪ ܬܛܪܝܘܗܝ

† in diem ſepulturæ meæ ſervavit illud] Lectio marg. Ut ad diem ſepulturæ meæ ſervet illud.

12 ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ܁ ܘܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܝܫܘܥ܀ ܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ܁
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܥܐܕܐ܁ ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܐܬܐ ܝܫܘܥ
13 ܠܐܘܪܫܠܡ܁ ܢܣܒܘ ܐܘܥܝܐ ܕܕܩܠܐ ܘܢܦܩܘ ܠܐܘܪܥܗ ܕܝܠܗ܂
ܘܩܥܝܢ ܗܘܘ ܐܘܫܥܢܐ܂ ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ
14 ܕܡܪܝܐ܁ ܡܠܟܗ ܕܐܝܣܪܝܠ܀ ܐܫܟܚ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܝܠܐ
15 ܘܪܟܒ ܥܠܘܗܝ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܁ ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܒܪܬ
ܨܗܝܘܢ܁ ܗܐ ܡܠܟܟܝ ܐܬܐ܁ ܟܕ ܪܟܝܒ ܥܠ ܥܝܠܐ ܒܪ ܐܬܢܐ܀
16 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܢ ܩܕܝܡ܂ ܐܠܐ ܟܕ ܐܫܬܒܚ
ܝܫܘܥ܁ ܗܝܕܝܢ ܐܬܕܟܪܘ ܕܗܠܝܢ ܗܘܝ ܕܟܬܝܒܢ ܥܠܘܗܝ܁
17 ܘܗܠܝܢ ܥܒܕܘ ܠܗ܁ ܘܣܗܕ ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܗܘ ܕܥܡܗ ܗܘܐ ܟܕ ܩܪܐ
ܗܘܐ ܠܥܙܪ܁ ܡܢ ܩܒܪܐ ܘܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ
18 ܡܝܬܐ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܐܪܥܗ ܗܘܐ ܟܢܫܐ܁ ܡܛܠ ܕܫܡܥ
19 ܕܗܕܐ ܐܬܐ ܥܒܕ܀ ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܗܘܘ ܒܝܢܝܗܘܢ
ܚܙܝܬܘܢ܂ ܕܠܐ ܡܬܗܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܡܕܡ܁

et credebant in Jesum. Die crastino turba multa quæ veniebat 12
ad festum, quum audivissent quod Jesus veniret Hierosolymam,
Acceperunt ramos palmarum, et egressi sunt in occursum ejus, et 13
clamabant, Hosanna, Benedictus est qui venit in nomine Domini,
Rex Israelis. Invenit autem Jesus asellum, et sedit super eum, 14
sicut est scriptum, Ne timeas filia Sionis: ecce rex tuus venit, 15
sedens super pullum asinæ. Hæc autem non cognoverunt disci- 16
puli ejus primum: sed quum glorificatus esset Jesus, tunc recor-
dati sunt quod hæc essent scripta de eo, et hæc fecissent ei.
Testâbatur ergo turba quæ erat cum eo, quum Lazarum vocavit 17
e sepulchro, et excitavit eum a mortuis. Propter hoc etiam oc- 18
currit ei turba, quia audivit quod hoc signum fecisset. Pha- 19
risæi igitur dixerunt inter se, Videtis quod non proficitis quic-

20 ܗܐ ܥܠܡܐ ⁜ ܟܠܗ ✓ ܐܙܠ ܠܗ ܒܬܪܗ ⁘ ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܐܢܫܝܢ *ܚܢ̈ܦܐ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܣܠܩܘ ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܓܕܘܢ ܒܥܐܕܐ. * ελληνες
21 ܗܢܘܢ ܗܟܝܠ ܩܪܒܘ ܠܘܬ ܦܝܠܝܦܘܣ ܗܘ ܕܡܢ ܒܝܬ ܨܝܕܐ
ܕܓܠܝܠܐ܆ ܘܡܬܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܡܪܝ.
22 ܨܒܝܢ ܠܝܫܘܥ ܠܡܚܙܐ ⁘ ܐܬܐ ܦܝܠܝܦܘܣ ܘܐܡܪ
ܠܐܢܕܪܐܘܣ. ܘܬܘܒ ܐܢܕܪܐܘܣ ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܐܡܪܝܢ ܠܝܫܘܥ ⁘
23 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܢܝ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܬܬ ܫܥܬܐ
24 ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ⁘ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܐܢ ܦܪܕܬܐ ܕܚܛܬܐ ܠܐ ܢܦܠܐ ܒܐܪܥܐ ܘܡܝܬܐ܆ ܗܝ
ܒܠܚܘܕܝܗ ܡܩܘܝܐ܆ ܐܢ ܕܝܢ ܡܝܬܐ܆ ܦܐܖ̈ܐ ܣܓܝܐܐ
25 ܡܝܬܝܐ ⁘ ܗܘ ܕܪܚܡ ܠܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܗܘ
ܕܣܢܐ ܠܢܦܫܗ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ܆ ܠܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ
26 ܢܛܪܝܗ ⁘ ܐܢ ܠܝ ܐܢܫ ܡܫܡܫ܆ ܠܝ ܢܩܦ. ܘܐܝܟܐ
ܕܐܝܬܝ ܐܢܐ܆ ܬܡܢ ܐܦ ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܠܝ ܢܗܘܐ. ܘܐܢ ܐܢܫ

20 quam? ecce mundus ⁜ totus ✓ abit post eum. Erant autem qui-
21 dam Ethnici ex iis qui ascenderant ut adorarent in festo. Hi igitur
accesserunt ad Philippum qui *erat* a Bethsaida Galilææ, et roga-
22 bant eum, dicentes, Domine mi, volumus Jesum videre. Venit
Philippus et dicit Andreæ: et rursum Andreas et Philippus dicunt
23 Jesu. Ipse autem Jesus respondit iis, dicens, Venit hora ut glo-
24 rificetur Filius hominis. Amen amen dico vobis, Si granum tritici
non ceciderit in terram, et mortuum fuerit, ipsum solum manet:
25 si autem mortuum fuerit, fructus multos affert. Qui diligit ani-
mam suam, perdet eam: et qui odit animam suam in mundo hoc,
26 in vitam æternam servabit eam. Si mihi quis ministrat, me se-
quatur: et ubi sum ego, illic et minister meus erit. Et si quis

ܠܗ ܕܡܫܡܫ ܢܝܩܪܝܘܗܝ ܐܒܐ܀ ܗܫܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܫܓܝܫܐ. 27
ܘܡܢܐ ܐܡܪ. ܐܒܐ ܦܪܘܩܝܢܝ ܡܢ ܫܥܬܐ ܗܕܐ܆ ܐܠܐ
ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܬܝܬ ܠܫܥܬܐ ܗܕܐ܀ ܐܒܐ ܫܒܚ 28
¹ܫܡܟ ܕܝܠܟ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܟܕ
ܐܡܪ܆ ܘܫܒܚܬ ܘܬܘܒ ܡܫܒܚ ܐܢܐ. ܟܢܫܐ ܗܟܝܠ 29
ܗܘ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܡܥ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܪܥܡܐ ܗܘܐ. ܐܚܪܢܐ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܠܐܟܐ ܡܠܠ ܥܡܗ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. 30
ܠܐ ܡܛܠܬܝ ܗܢܐ ܩܠܐ ܗܘܐ܆ ܐܠܐ ܡܛܠܬܟܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢܐ 31
ܐܝܬܘܗܝ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܗܫܐ ܐܪܟܘܢܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܫܬܕܐ
ܠܒܪ܆ ܘܐܢܐ ܐܢ ܐܬܪܝܡܬ ܡܢ ܐܪܥܐ܆ ܠܟܠܗܘܢ ܐܓܪܘܪ 32
ܠܘܬܝ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܟܕ ܡܚܘܐ ܕܐܝܢܐ ܡܘܬܐ 33
ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܡܬ܀ ²ܥܢܐ ܠܗ ܟܢܫܐ܆ ܚܢܢ ܫܡܥܢ 34

mihi ministrat, honorabit eum Pater. Nunc anima mea tur- 27
bata est: et quid dicam? Pater mi, serva me ex hora hac: sed
propter hoc veni in horam hanc. Pater mi, glorifica † nomen 28
tuum. Venit ergo vox e cœlo, dicens, Et glorificavi, et iterum
glorificabo. Turba igitur quæ astabat et audiebat, dicebat quod 29
tonitru factum esset. Alii dicebant, Angelus loquutus est ei.
Respondit Jesus, et dixit, Non propter me hæc vox facta est, sed 30
propter vos. Nunc judicium est mundi hujus: nunc princeps 31
mundi hujus ejicietur foras. Et ego si exaltatus fuero a terra, 32
omnes traham ad me. Hoc autem dicebat, significans qua morte 33
futurus esset mori. ‡ Respondit ei turba, Nos audivimus ex Lege, 34

1 ܫܡܟ ܕܝܠܟ] In margine MSti ܠܒܪܐ (ܕܝܠܟ)

2 ܥܢܐ ܠܗ ܟܢܫܐ] (ܥܢܐ) ܗܟܝܠ (ܠܗ ܟܢܫܐ)

† nomen tuum] Lectio marg. Filium (tuum)

‡ respondit ei turba] (respondit) Igitur (ei turba)

ܡܢ ܢܡܘܣܐ܆ ܕܡܫܝܚܐ ܡܩܘܐ ܠܥܠܡ܆ ܘܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܆ ܕܘܠܐ ܕܢܬܪܘܡܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ ܒܪܗ
35 ܕܐܢܫܐ ܆ ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܥܕܟܝܠ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ
ܢܘܗܪܐ ܒܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ . ܗܠܟܘ [1] ܥܕܡܐ ܕܢܘܗܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܆
ܕܚܫܘܟܐ ܠܐ ܢܕܪܟܟܘܢ . ܘܗܘ ܕܡܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ ܆ ܠܐ ܝܕܥ
36 ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ . ܥܕܡܐ ܕܢܘܗܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘ ܒܢܘܗܪܐ܆
ܕܒܢܝܐ ܕܢܘܗܪܐ ܬܗܘܘܢ ܆ ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܘܐܙܠ ܘܐܬܛܫܝ
37 ܡܢܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܐܬܘܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܩܕܡܝܗܘܢ.
38 ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܕܡܠܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ
ܠܡܫܡܠܝܘ ܗܘ ܕܐܡܪ. ܡܪܝܐ ܡܢܘ ܗܝܡܢ ܠܫܡܥܬܢ ܕܝܠܢ. ܘܕܪܥܗ
39 ܕܡܪܝܐ ܠܡܢܘ ܐܬܓܠܝ ܆ ܡܛܠܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܗܝܡܢܘ܆
40 ܡܛܠ ܕܬܘܒ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ܆ ܕܥܘܪ ܠܥܝܢܝܗܘܢ ܘܩܫܝ

quod Chriſtus manet in æternum: et quomodo tu dicis, Oportet
35 exaltari Filium hominis? quis eſt hic Filius hominis? Dixit
igitur iis Jeſus, Adhuc modico tempore lux in vobis eſt: am-
bulate † dum lucem habetis, ne tenebræ apprehendant vos. Et
36 qui ambulat in tenebris, non novit quo vadat. Dum lucem ha-
betis, credite in lucem, ut filii lucis ſitis. Hæc loquutus eſt Je-
37 ſus, et abiit, *et* abſcondit ſe ab iis. Quum talia autem ſigna fe-
38 ciſſet coram iis, non credebant in eum: Ut ſermo Eſaiæ pro-
phetæ impleretur, quem dixit, Domine, quis credidit auditui
39 noſtro, et brachium Domini cui revelatum eſt? Propter hoc non
40 poterant credere, quia iterum dixit Eſaias, Excæcavit oculos
eorum, et ‡ obduravit cor eorum, ne videant oculis, et intelligant

1 [ܥܕܡܐ ܕܢܘܗܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ] In margine MSti ܒܥܕܢܐ (ܕܢܘܗܪܐ) ܐܝܬ ܠܟܘܢ.

† dum lucem habetis] [a] Lectio marg. Quamdiu (lucem habetis)

‡ obduravit] *Vide Notas.*

ܠܒܒܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝ̈ܢܐ ܘܢܣܬܟܠܘܢ ܒܠܒܐ.
ܘܢܬܦܢܘܢ ܘܐܐܣܐ ܐܢܘܢ܀ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ܆ ܟܕ ܚܙܐ 41
ܫܘܒܚܐ [1] ܕܐܠܗܐ. ܘܡܠܠ ܡܛܠܬܗ. ܒܪܡ ܕܝܢ ܐܦ ܡܢ 42
ܪ̈ܫܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܦܪ̈ܝܫܐ ܠܐ ܡܘܕܝܢ
ܗܘܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܗܘܘܢ܆ ܐܚܒܘ ܓܝܪ 43
ܠܫܘܒܚܐ ܕܒ̈ܢܝܢܫܐ [2] ܡܝܬܪܐܝܬ ܐܘ ܠܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܝܫܘܥ 44
ܕܝܢ ܩܥܐ ܘܐܡܪ. ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ ܐܠܐ
ܒܗܘ ܕܫܕܪܢܝ. ܘܗܘ ܕܚܙܐ ܠܝ. ܚܙܐ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ 45
ܐܢܐ ܢܘܗܪܐ ܠܥܠܡܐ ܐܬܝܬ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ܆ 46
ܒܚܫܘܟܐ ܠܐ ܢܩܘܐ. ܘܐܢ ܐ̈ܢܫ ܢܫܡܥ ܠܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ [3] ܘܠܐ ܢܛܪ܆ 47
ܐܢܐ ܠܐ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܗ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܐܝܟܢܐ ܕܐܕܘܢ ܠܥܠܡܐ.

corde, et convertantur, et ſanem eos. Hæc dixit Eſaias, quum 41
vidit † gloriam Dei, et loquutus eſt de eo. Veruntamen autem 42
et ex principibus multi crediderunt in eum: ſed propter Phari-
ſæos non confitebantur, ne extra ſynagogam fierent. Dilexerunt 43
enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei. Jeſus autem 44
clamavit, et dixit, Qui credit in me, non credit in me, ſed in
eum qui miſit me. Et qui me videt, videt eum qui miſit me. 45
Ego lux in mundum veni, ut quiſquis credit me, in tenebris non 46
maneat. Et ſi quis audiverit ſermones meos, ‡ et non ſervaverit, 47
ego non judico eum: non enim veni ut judicem mundum, ſed

1 ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ] In margine MSti (ܫܘܒܚܐ) ܕܝܠܗ
2 ܡܝܬܪܐܝܬ] ܚܕܐ ܠ ܡܢ
3 ܘܠܐ ܢܛܪ] (ܘܠܐ) ܡܗܝܡܢ
† gloriam Dei] Lectio marg. (gloriam) Ejus.
‡ et non ſervaverit] (et non) Crediderit.

48 ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦܪܘܩ ܠܥܠܡܐ. ܗܘ ܕܫܐܛ ܠܝ ܘܠܐ
ܢܣܒ ܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ. ܐܝܬ ܠܗ ܗܘ ܕܕܐܢ ܠܗ. ܡܠܬܐ ܗܝ
49 ܕܡܠܠܬ܆ ܗܝ ܕܐܢܐ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ
ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܠܐ ܡܠܠܬ. ܐܠܐ ܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ. ܗܘ ܗܘ ܝܗܒ
50 ܠܝ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪ܃ ܘܡܢܐ ܐܡܠܠ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ
ܕܦܘܩܕܢܗ ܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܡܡܠܠ
ܐܢܐ ܐܢܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܝ ܐܒܐ. ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ CAP. XIII.
1 ܐܢܐ܀ ܩܕܡ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ܆ ܟܕ ܝܕܥ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܕܐܬܬ ܫܥܬܗ܆ ܕܢܫܢܐ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ ܠܘܬ ܐܒܐ܆
ܐܝܟ ܕܐܚܒ ܠܕܝܠܗ ܕܒܥܠܡܐ܆ ܠܫܘܠܡܐ
2 ܐܚܒ ܐܢܘܢ. ܘܟܕ ܚܫܡܝܬܐ ܗܘܬ܆ ܕܐܟܠܩܪܨܐ ܟܒܪ ܗܘܐ ܐܪܡܝ
ܗܘܐ ܒܠܒܐ ܕܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ܆ ܐܝܟܢܐ
3 ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ܀ ܟܕ # ܕܝܢ ✓ ܝܕܥ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܕܟܠܡܕܡ ܝܗܒ
ܐܒܐ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ܀ ܘܕܡܢ ܐܒܐ ܢܦܩ ܘܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܙܠ܀

48 ut servem mundum. Qui rejicit me, et non accipit sermones
meos, habet qui judicet eum: sermo quem loquutus sum, ille
49 judicabit eum die ultimo. Quia ego ex meipso non loquutus
sum: sed Pater qui misit me, ipse dedit mihi mandatum quid
50 dicam, et quid loquar. Et scio quod mandatum ejus vita æterna
est. Quæ igitur loquor ego, sicut dixit mihi Pater, sic loquor.
1 Ante autem festum Paschatis, quum sciret Jesus quod venisset hora CAP. XIII.
ejus ut transiret ex hoc mundo ad Patrem, *quum* dilexisset suos qui
2 in mundo *erant*, ad finem dilexit eos. Et quum cœna facta esset,
(diabolus jam injecerat in cor Judæ filii Simonis Scariotæ, ut tra-
3 deret eum:) Quum # autem ✓ sciret Jesus quod omnia dedisset
Pater in manus ejus, et quod a Patre exiisset, et ad Deum abiret,

* τα ιματια

* ειτα

4 ܩܐܡ ܡܢ ܚܫܡܝܬܐ ܘܣܐܡ *ܡܐܢܘܗܝ. ܘܟܕ ܢܣܒ ܣܘܕܪܐ ܚܙܩ
5 ܗܘ ܠܗ. *ܒܬܪܟܢ ܪܡܐ ܡܝܐ ܒܡܫܓܝܬܐ: ܘܫܪܝ ܠܡܫܓܘ
6 ܪ̈ܓܠܐ ܕܬܠܡܝ̈ܕܐ: ܘܠܡܫܘܫܘ ܒܣܘܕܪܐ ܗܘ ܕܚܙܝܩ ܗܘܐ. ܐܬܐ
ܗܟܝܠ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ: ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ. ܡܪܝܐ:
7 ܐܢܬ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ ܪ̈ܓܠܝ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ¹ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ: ܐܢܬ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܗܫܐ. ܬܕܥ ܕܝܢ
8 ܒܬܪܟܢ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ
ܪ̈ܓܠܝ ܕܝܠܝ ܠܥܠܡ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܐ ܠܟ:
9 ܠܝܬ ܠܟ ܡܢܬܐ ܥܡܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ.
10 ܡܪܝܐ: ܠܐ ܪ̈ܓܠܝ ܕܝܠܝ ܒܠܚܘܕ: ܐܠܐ ܐܦ ܐܝ̈ܕܝ ܐܦ ܪܫܝ܀ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܕܣܚܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܣܘܢܩܢܐ ܐܠܐ ܪ̈ܓܠܘܗܝ
ܠܡܫܝܓܘ. ܐܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܟܝܐ ܟܠܗ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ # ܕܝܢ ✓
11 ܕܟ̈ܝܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܠܐ ܠܘ ܟܠܟܘܢ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܗܘ

Surgit a cœna, et deponit veſtimenta ſua: et quum accepiſſet 4
ſindonem, cinxit ſeipſum. Deinde injicit aquam in pelvim, et 5
cœpit lavare pedes diſcipulorum, et abſtergere ſindone qua cinctus
erat. Venit igitur ad Simonem Petrum: et dixit ei ille, Domine, 6
tu lavas mihi pedes meos? Reſpondit Jeſus, et dixit ei, † Quod 7
ego facio, tu neſcis nunc, ſcies autem poſtea. Dicit ei Simon 8
Petrus, Non lavabis mihi pedes meos in æternum. Reſpondit ei
Jeſus, Si non lavero te, non habes partem mecum. Dicit ei 9
Simon Petrus, Domine, non pedes meos tantum, ſed et manus
meas et caput. Dicit ei Jeſus, Qui lotus eſt, non habet opus 10
niſi *ut* pedes ejus lavet, ſed eſt mundus totus: et vos # autem ✓
mundi eſtis, ſed non omnes vos. Norat enim eum qui traditurus 11

1 ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ] In margine MSti ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܒܕ (ܐܢܐ) ܠܟ

† quod ego facio] Lectio marg: (quod ego facio) Tibi.

ܕܡܫܠܡ ܠܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܕܠܘ ܟܠܟܘܢ ܕܟ̈ܝܐ ܐܢܬܘܢ܀
12 ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܫܝ ܪ̈ܓܠܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܘܢܣܒ ܡܐ̈ܢܐ ܕܝܠܗ܆ ܟܕ
ܐܣܬܡܟ ܬܘܒ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܬ
13 ܠܟܘܢ܀ ܐܢܬܘܢ ܩܪܝܢ ܠܝ ܡܠܦܢܐ ܘܡܪܝܐ. ܘܫܦܝܪܐܝܬ ܐܡܪܝܢ
14 ܐܢܬܘܢ. ܐܝܬܝ ܓܝܪ܀ ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܘܡܠܦܢܐ ܪ̈ܓܠܐ
ܕܝܠܟܘܢ ܐܫܝܬ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܚܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܘܓ ܪ̈ܓܠܐ
15 ܕܚ̈ܕܕܐ. ܛܘܦܣܐ ܓܝܪ ܝܗܒܬ ܠܟܘܢ. ܕܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܥܒܕܬ
16 ܠܟܘܢ܆ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܥܒܕܘܢ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܠܐ ܐܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܡܢ ܡܪܗ ܕܝܠܗ. ܘܠܐ ܫܠܝܚܐ ܕܪܒ ܡܢ
17 ܗܘ ܕܫܕܪܗ. ܐܢ ܗܠܝܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܛܘ̈ܒܢܐ ܐܢܬܘܢ܆
18 ܐܢ ܥܒܕܝܬܘܢ ܐܢܝܢ܀ ܠܘ ܡܛܠ ܟܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܢܐ ܝܕܥ
ܐܢܐ ܠܗܢܘܢ ܕܓܒܝܬ. ܐܠܐ ܕܟܬܒܐ ܢܫܬܡܠܐ܆ ܕܗܘ
19 ܕܐܟܠ ܥܡܝ ܠܚܡܐ ܐܪܝܡ ܥܠܝ ܥܩܒܐ ܕܝܠܗ. ܡܢ ܗܫܐ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ. ܕܐܡܬܝ ܕܗܘܝܐ ܬܗܝܡܢܘܢ

erat illum: propter hoc dixit, Non omnes vos mundi eſtis.
12 Quum igitur laviſſet pedes eorum, et accepiſſet veſtimenta ſua,
13 diſcumbens iterum, dixit iis, Scitis quid fecerim vobis? Vos vo-
14 catis me, Magiſter et Domine, et bene dicitis: ſum enim. Si
ergo ego, Dominus et Magiſter, pedes veſtros lavi, et vos debetis
15 lavare pedes alii aliorum. Exemplum enim dedi vobis, ut
16 quemadmodum ego feci vobis, et vos faciatis. Amen amen
dico vobis, quod non eſt ſervus major quam Dominus ejus,
17 neque apoſtolus major quam ille qui miſit eum. Si hæc ſci-
18 tis, beati eſtis ſi feceritis ea. Non de omnibus vobis dico: ego
ſcio quos elegerim: ſed ut Scriptura impleatur, Qui comedit
19 mecum panem, ſuſtulit contra me calcaneum ſuum. Ex hoc tem-
pore dico vobis priuſquam fiat, ut quum factum fuerit, credatis

20 ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܗܘ ܗܘ ܕܡܩܒܠ
ܠܡܢ ܕܐܢ ܐܫܕܪ. ܠܝ ܡܩܒܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ܆
21 ܡܩܒܠ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܀ ܗܠܝܢ ܟܕ ܐܡܪ ܝܫܘܥ܆ ܐܬܕܠܚ
ܒܪܘܚܐ. ܘܐܣܗܕ ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
22 ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ ܀ ܚܝܪܝܢ ܗܘܘ. ܗܟܝܠ ܒܚܕ̈ܕܐ
ܬܠܡܝ̈ܕܐ܂ ܟܕ ܡܬܦܠܓܝܢ ܗܘܘ ܕܥܠ ܡܢܘ ܐܡܪ ܀
23 ܐܝܬ ܗܘܐ # ܕܝܢ ✓ ܕܣܡܝܟ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܒܥܘܒܗ
24 ܕܝܫܘܥ܆ ܠܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܪܡܙ[1] ܠܗ ܗܘ ܗܟܝܠ
ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ܂ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܕܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ
25 ܕܥܠܘܗܝ ܐܡܪ ܀ ܟܕ ܢܦܠ [2]ܕܝܢ ܗܘ ܥܠ ܚܕܝܗ ܕܝܫܘܥ܆
26 ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝܐ܆ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ. [3]ܡܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܗܘ

20 quod ego sum. Amen amen dico vobis, Qui accipit quem-
cunque misero, me accipit: qui autem me accipit, accipit eum
21 qui misit me. Hæc quum dixisset Jesus, turbatus est spiritu,
et testatus est, et dixit, Amen amen dico vobis, quod unus ex
22 vobis tradet me. Aspiciebant igitur alii ad alios discipuli, hæsi-
23 tantes de quo diceret. Erat # autem ✓ recumbens unus ex disci-
24 pulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus. † Innuit ei igitur
Simon Petrus, ut interrogaret eum, quis esset ille de quo diceret.
25 Quum cecidisset ‡ autem ille super pectus Jesu, dicit ei, Domine,
26 quis est? ‖ Respondit Jesus, Ille est cui ego intingens panem

1 ܪܡܙ ܠܗ] In margine MSti (ܪܡܙ) ܠܗܢܐ
2 ܕܝܢ] ܗܟܝܠ
3 ܡܥܢܐ ܝܫܘܥ] (ܡܥܢܐ) ܗܟܝܠ (ܝܫܘܥ)

† innuit ei] Lectio marg. (innuit) Huic.
‡ autem] Igitur.
‖ respondit Jesus] (Respondit) Igitur (Jesus)

ܐܝܬܘܗܝ. ܠܗܘ ܕܐܢܐ ܟܕ ܨܒܥ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܐܬܠ܀ [1]ܘܟܕ ܨܒܥ
27 ܠܚܡܐ. ܝܗܒ ܠܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ. ܘܒܬܪ
ܠܚܡܐ. ܗܝܕܝܢ ܥܠ ܒܗ ܣܛܢܐ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗ ܝܫܘܥ.
28 ܗܝ ܕܥܒܕ ܐܢܬ. ܥܒܕ ܒܥܓܠ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢ
29 ܗܢܘܢ ܕܡܣܬܡܟܝܢ ܗܘܘ. ܠܘܬ ܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ
ܡܣܬܒܪܝܢ ܗܘܘ. ܡܛܠ ܕܓܠܘܣܩܡܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝܗܘܕܐ܆
ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܙܒܢ ܗܠܝܢ ܕܣܢܝܩܝܢ ܐܝܬ ܠܢ ܠܥܐܕܐ܆
30 ܐܘ ܕܠܡܣܟܢܐ ܡܕܡ ܢܬܠ܀ ܟܕ ܢܣܒ ܗܟܝܠ ܗܘ ܠܠܚܡܐ܆
31 ܡܚܕܐ ܢܦܩ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܠܝܐ ܟܕ ܢܦܩ܀ ܐܡܪ
ܝܫܘܥ. ܗܫܐ ܐܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܫܬܒܚ ܒܗ.
32 ܐܦ ܐܠܗܐ ܡܫܒܚ ܠܗ ܒܗ ܒܗ. ܘܡܚܕܐ ܡܫܒܚ
33 ܠܗ܆ *ܒܢܝ܆ ܬܘܒ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ. ܬܒܥܘܢܢܝ܆ * τεκνία

dabo. †Et quum intinxiſſet panem, dedit Judæ filio Simonis
27 Scariotæ. Et poſt panem tunc ingreſſus eſt in eum Satanas.
28 Dicit igitur ei Jeſus, Quod facis, fac cito. Hoc autem nemo
29 ſcivit ex iis qui diſcumbebant, ad quid dixiſſet ei. Quidam
enim putabant, quia marſupium habebat Judas, quod diceret
ei Jeſus, Eme ea quibus opus habemus ad feſtum; aut ut pauperi-
30 bus aliquid daret. Quum accepiſſet igitur ille panem, ſtatim
31 egreſſus eſt. Erat autem nox, quum egreſſus eſt. Dicit Jeſus,
Nunc glorificatus eſt Filius hominis, et Deus glorificatus eſt in eo.
32 Et Deus glorificabit eum in ſeipſo; et ſtatim glorificabit eum.
33 Filii mei, adhuc exiguum tempus vobiſcum ſum. Quæretis me,

[1] ܘܟܕ ܨܒܥ ܠܚܡܐ܆ ܝܗܒ] In margine MSti (ܘܟܕ ܨܒܥ ܠܚܡܐ) ܢܣܒ ܘܝܗܒ

† et quum intinxiſſet panem, dedit] Lectio marg. (et quum intinxiſſet panem) Accepit et dedit. *Vid. Not.*

ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ ܠܝܗܘܕܝܐ. ܕܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
34 ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܫܐ. ܦܘܩܕܢܐ ܚܕܬܐ
ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܬܟܘܢ. ܕܐܦ
35 ܐܢܬܘܢ ܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܒܗܕܐ ܢܕܥܘܢ ܟܠܗܘܢ ܕܬܠܡܝܕܝ
36 ܐܢܬܘܢ. ¹ ܐܢ ܚܘܒܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܚܕ ܠܘܬ ܚܕ܀ ܐܡܪ
ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܡܪܝ. ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ܀ ܥܢܐ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܗܫܐ ܠܡܐܬܐ ܒܬܪܝ.
37 ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܬܐܬܐ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ. ܡܪܝ. ܡܛܠ
ܡܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܐܬܐ ܒܬܪܟ ܗܫܐ. ܢܦܫܝ ܕܝܢ ܚܠܦܝܟ
38 ܣܐܡ ܐܢܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܢܦܫܟ ܕܝܢ ܚܠܦܝ ܣܐܡ ܐܢܬ. ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܥܕܡܐ ܕܬܟܦܘܪ
CAP. XIV. 1 ܒܝ ܬܠܬ ⁼ ܙܒܢܝܢ ✓. ܠܐ ܢܬܕܠܚ ܠܒܟܘܢ. ܗܝܡܢܘ
* μοναι 2 ܒܐܠܗܐ. ܘܒܝ ܗܝܡܢܘ. ܒܒܝܬܗ ܕܐܒܝ. ܣܓܝܐܢ *ܐܘܢܐ

et ficut dixi Judæis, Quo vado ego, vos non poteftis venire: et
34 vobis dico nunc. Mandatum novum do vobis, ut diligatis alii
35 alios: ficut dilexi vos, ut et vos diligatis alii alios. In hoc cog-
nofcent omnes quod difcipuli mei eftis, † fi dilectionem habue-
36 ritis alii in alios. Dicit ei Simon Petrus, Domine, quo vadis?
Refpondit ei Jefus, Quo vado, non potes nunc fequi me, poftea
37 autem fequeris. Dicit ei Petrus, Domine, Quare non poffum
38 fequi te nunc? animam meam pro te deponam. Refpondit Jefus,
Animam tuam pro me depones? Amen amen dico tibi, quod
CAP. XIV. 1 non cantabit gallus, donec abnegaveris me tribus ⁼ vicibus ✓. Ne
2 turbetur cor veftrum: credite in Deum, et in me credite. In
domo Patris mei manfiones multæ funt; alioqui dixiffem vobis:

1 ܐܢ ܚܘܒܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܚܕ ܠܘܬ ܚܕ] In margine MSti (ܐܢ) ܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ

† fi dilectionem *habueritis alii ad alios*] Lectio marg. (fi) Dilexeritis alii alios.

ܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܗܝܢ܀ ܘܐܠܘ ܕܝܢ ܠܐ ܐܡܪ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ܀
3 ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܕܐܛܝܒ ܠܟܘܢ ܕܘܟܬܐ܀ ܘܐܢ ܐܙܠ ܘܐܛܝܒ ܠܟܘܢ
ܕܘܟܬܐ܀ ܬܘܒ ܐܬܐ ܘܐܕܒܪܟܘܢ ܠܘܬܝ. ܕܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ܀
4 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ ܐܝܟܢ. ܘܠܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܝܕܥܝܢ
5 ܐܢܬܘܢ܀ ܘܐܘܪܚܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܬܐܘܡܐ.
ܡܪܝܐ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ܀ ܘܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ
6 ܐܢܢ ܐܘܪܚܐ ܠܡܕܥ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܐܘܪܚܐ
ܘܫܪܪܐ ܘܚܝܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܒܝ ܐܠܐ ܐܢ ܒܝ.
7 ܐܠܘ ܠܝ ܝܕܥܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܐܦ ܠܐܒܝ ܕܝܠܝ ܝܕܥܬܘܢ
ܗܘܝܬܘܢ. ܘܡܢ ܗܫܐ ܝܕܥܬܘܢܝܗܝ. ܘܚܙܝܬܘܢܝܗܝ܀
8 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ. ܡܪܝܐ܀ ܚܘܢ ܠܢ ܠܐܒܐ ܘܣܦܩܐ
9 ܠܢ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܢܐ ܟܠܗ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ܀
ܘܠܐ ܝܕܥܬܢܝ ܦܝܠܝܦܘܣ܀ ܗܘ ܕܚܙܢܝ ܚܙܐ ܠܐܒܐ. ܘܐܝܟܢܐ
10 ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ܚܘܢ ܠܢ ܠܐܒܐ. ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܕܐܢܐ

3 quia vado ut parem vobis locum. Et si abiero, et paravero vobis
locum, iterum veniam, et accipiam vos ad me: ut ubi sum ego,
4 5 et vos sitis. Et quo ego vado scitis, et viam scitis. Dicit ei
Thomas, Domine, nescimus quo vadis; et quomodo possumus
6 viam scire? Dicit ei Jesus, Ego sum via, et veritas, et vita:
7 nemo venit ad Patrem nisi per me. Si me nossetis, et Patrem
meum nossetis: et ex hoc tempore nostis eum, et vidistis eum.
8 Dicit ei Philippus, Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit
9 nobis. Dicit ei Jesus, Totum hoc tempus vobiscum sum, et
non nosti me, Philippe? Qui vidit me, vidit Patrem: et quo-
10 modo tu dicis, Ostende nobis Patrem? Non credis quod ego in

ܒܐܒܐ. ܘܐܒܐ ܒܝ ܐܝܬܘܗܝ. ¹ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. ܐܒܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܒܝ ܡܩܘܐ.
11 ܗܘ ܥܒܕ ܗܠܝܢ ܥܒ̈ܕܐ. ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ: ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ
ܘܐܒܐ ܒܝ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ: ܡܛܠܬܗܘܢ ܕܥܒ̈ܕܐ ܗܝܡܢܘܢܝ.
12 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ: ܥܒ̈ܕܐ
ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܐܦ ܗܘ ܢܥܒܕ. ܘܕܪ̈ܘܪܒܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
13 ܢܥܒܕ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܗܘ ܡܕܡ
ܕܐܢ ܬܫܐܠܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ: ܗܢܐ ܐܥܒܕ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܒܚ
14 ܐܒܐ ܒܒܪܐ. ܐܢ ܡܕܡ ܬܫܐܠܘܢܢܝ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܐܢܐ ܐܥܒܕ.
15 16 ܐܢ ܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܠܦܘܩ̈ܕܢܐ ܕܝܠܝ ܛܪܘ. ܘܐܢܐ ܐܒܥܐ
ܠܐܒܐ: ܘܐܚܪܢܐ ܦܪܩܠܛܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ: ²ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܘܫ

Patre, et Pater in me eſt? † Verba quæ ego loquor vobis, a
meipſo non loquor: Pater autem qui in me manet, ipſe facit hæc
11 opera. ‡ Creditis mihi quod ego in Patre, et Pater in me: alioquin
12 propter ipſa opera credite mihi. Amen amen dico vobis, Qui
credit in me, opera quæ ego facio, et ille faciet; et majora quam
13 hæc faciet: quia ego ad Patrem meum vado. Et quodcunque
petieritis in nomine meo, hoc faciam; ut glorificetur Pater in
14 15 Filio. Si quid petieritis me in nomine meo, ego faciam. Si
16 diligitis me, mandata mea ſervate. Et ego rogabo Patrem,
et alium Paracletum dabit vobis, ‖ ut maneat vobiſcum in

1 ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ] In margine MSti (ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ) ܐܡܪ (ܐܢܐ)

2 ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܘܫ ܥܡܟܘܢ] (ܐܝܟܢܐ) ܕܢܗܘܐ (ܥܡܟܘܢ)

† verba quæ ego loquor] Lectio marg. (verba quæ ego) Dico.

‡ Creditis] *Vide Notas.*

‖ ut maneat vobiſcum] (ut) Sit (vobiſcum)

17 ܥܡܟܘܢ ܠܥܠܡ܆ ܗܘ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ. ܗܘ ܕܥܠܡܐ ܠܐ ܡܨܐ
ܠܡܩܒܠܘ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܚܙܐ ܠܗ ܘܠܐ ܝܕܥ ܠܗ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܡܛܠ ܕܠܘܬܟܘܢ ܡܩܘܐ ܘܒܟܘܢ
19 18 ܢܗܘܐ. ܠܐ ܐܫܒܘܩܟܘܢ ܝܬܡܐ. ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܥܘܕ
ܩܠܝܠ܆ ܘܥܠܡܐ ܠܝ ܠܐ ܥܘܕ ܚܙܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܝ܆ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ
20 ܬܚܝܘܢ. ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܬܕܥܘܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ
21 ܕܝܠܝ܆ ܘܐܢܬܘܢ ܒܝ. ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ܀ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܦܘܩܕܢܐ ܕܝܠܝ ܘܢܛܪ ܠܗܘܢ܆ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܒ
ܠܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܚܒ ܠܝ܆ ܢܬܚܒ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܢܐ
22 ܐܚܒܝܘܗܝ܆ ܘܐܓܠܐ ܠܗ ܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܗܘܕܐ.
ܠܐ ܗܘ ܣܟܪܝܘܛܐ. ܡܪܝ܆ ܘܡܢܐ ܗܘܐ܆ ܕܠܢ ܥܬܝܕ ܐܢܬ
23 ܠܡܓܠܝܘ ܠܟ ܠܢ ܘܠܐ ܠܥܠܡܐ܀ ܦܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܐܢ ܐܢܫ ܡܚܒ ܠܝ. ܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܢܛܪ. ܘܐܒܐ ܕܝܠܝ

17 æternum, Spiritum veritatis, quem mundus non poteſt accipere,
quia non videt eum, neque novit eum: vos autem noſtis eum,
18 quia apud vos manet, et in vobis erit. Non relinquam vos orpha-
19 nos: veniam ad vos adhuc paululum. Et mundus me non amplius
20 videt, vos autem videtis me: quia ego vivo, etiam vos vivetis. In
illo die cognoſcetis vos quod ego in Patre meo, et vos in me, et
21 ego in vobis. Qui habet mandata mea, et ſervat ea, ille eſt qui di-
ligit me: qui autem diligit me, diligetur a Patre meo: et ego
22 diligam eum, et manifeſtabo ei meïpſum. Dicit ei Judas, (non
ille Scariota,) Domine, et quid factum eſt quod nobis futurus ſis
23 manifeſtare teipſum, et non mundo? Reſpondit Jeſus, et dixit
ei, Si quis diligit me, ſermonêm meum ſervabit; et Pater meus

ܢܚܒܝܘܗܝ ܘܠܘܬܗ ܐܬܝܢ܆ ܘܐܘܢܐ ܠܘܬܗ ܥܒܕܝܢ܂ ܗܘ # ܕܝܢ ✓ 24
ܕܠܐ ܡܚܒ ܠܝ܆ ܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܠܐ ܢܛܪ܀ ܘܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܗܝ
ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܐ ܐܝܬܝܗ ܕܝܠܝ܂ ܐܠܐ ܕܐܒܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀
ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܠܟܘܢ܆ ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ ܡܟܬܪ ܗܘܝܬ܂ ܗܘ ܕܝܢ 26 25
ܦܐܪܐܩܠܝܛܐ ܪܘܚܐ ܗܘ ܩܕܝܫܐ܂ ܗܘ ܕܫܕܪ ܐܒܐ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ܆
ܗܘ ܢܠܦܟܘܢ ܟܠܗܝܢ܂ ܘܢܥܗܕܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ¹ܐܡܪ
ܠܟܘܢ܀ ܫܠܡܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܫܠܡܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܝܗܒ 27
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܠܐ ܐܝܟ ܕܥܠܡܐ ܝܗܒ܆ ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܂ ܠܐ ܬܬܕܠܚ ܠܒܟܘܢ܆ ܘܠܐ ܬܕܚܠ܂ ܫܡܥܬܘܢ 28
ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܘܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܆ ܐܠܘ ܡܚܒܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ܆ ܚܕܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ܂ ܡܛܠ
ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ܂ ܪܒ ܡܢܝ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܗܫܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ 29
ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܬܝ ܕܢܗܘܐ ܬܗܝܡܢܘܢ܂ ܠܐ ܬܘܒ 30

diliget eum, et ad eum veniemus, et manſionem apud eum fa-
ciemus. Qui # autem ✓ non diligit me, ſermones meos non 24
ſervat: et ſermo meus quem auditis, non eſt meus, ſed Patris
qui miſit me. Hæc loquutus ſum vobis, dum apud vos manſi. 25
Ipſe autem Paracletus, Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in 26
nomine meo, ille docebit vos omnia, et commonefaciet vos
omnium quæcunque † dico vobis. Pacem relinquo vobis, pacem 27
meam do vobis: non ſicut mundus dat, ego do vobis. Ne tur-
betur cor veſtrum, neque formidet. Audiſtis quod ego dixi 28
vobis, Abeo, et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis quod
abeo ad Patrem: quia Pater meus major me eſt. Et nunc dixi 29
vobis priuſquam fiat; ut quum factum fuerit, credatis. Non 30

1 ܐܡܪ] In margine MSti ܐܡܪܬ

† dico] Lectio marg. Dixi.

ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ. ܐܬܐ ܓܝܪ ܐܪܟܘܢܐ ܕܥܠܡܐ: ܘܒܝ
31 [1]ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܡܕܡ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܪܚܡ ܐܢܐ
ܠܐܒܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕܢܝ ܐܒܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ: ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ
1 ܡܢ ܗܪܟܐ: ܐܢܐ ܐܢܐ ܓܦܬܐ ܗܝ ܫܪܝܪܬܐ: ܘܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ CAP. XV.
2 ܦܠܚܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܟܠ ܫܒܫܬܐ ܕܒܝ ܠܐ ܡܝܬܝܐ [2]ܦܐܪܐ:
ܡܫܩܠ ܠܗ. ܘܟܠ ܐܝܕܐ ܕܦܐܪܐ ܡܝܬܝܐ: ܡܕܟܐ ܠܗ ܐܝܟܢܐ
3 ܕܦܐܪܐ ܣܓܝ ܢܝܬܐ: ܡܢ ܟܕܘ ܐܢܬܘܢ ܕܟܝ̈ܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܡܛܠ
4 ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܡܠܠܬ ܠܟܘܢ: ܦܘܫܘ ܒܝ. ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ.
ܐܝܟܢܐ ܕܫܒܫܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܦܐܪܐ ܠܡܝܬܝܘ ܡܢ ܢܦܫܗ. ܐܢ
ܠܐ ܬܦܘܫ ܒܓܦܬܐ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ: ܐܢ ܠܐ ܬܦܘܫܘܢ ܒܝ.
5 ܐܢܐ ܐܢܐ ܓܦܬܐ: ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܫܒ̈ܫܬܐ. ܗܘ ܕܡܩܘܐ ܒܝ ܘܐܢܐ
ܒܗ: ܗܢܐ ܡܝܬܐ ܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ ܕܣܛܪ ܡܢܝ ܠܐ

amplius multa loquar vobiscum: venit enim princeps mundi, et
31 in me † non habet quicquam. Sed ut cognoscat mundus quod
diligo Patrem, et sicut mandavit mihi Pater, sic facio. Surgite,
1 eamus hinc. Ego sum vitis vera, et Pater meus agricola est. CAP. XV.
2 Omnem palmitem qui in me non fert fructum, tollit eum:
et omnem qui fructum fert, purgat eum, ut fructus plus ferat.
3 Jam vos mundi estis propter sermonem quem loquutus sum vobis.
4 Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non potest fructum
ferre a seipso, nisi manserit in vite; sic etiam vos, nisi manseritis
5 in me. Ego sum vitis, vos autem palmites. Qui manet in me,
et ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me non potestis

1 ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܡܕܡ] In margine MSti (ܠܐ) ܡܫܟܚ (ܘܠܐ ܡܕܡ)
2 ܦܐܪܐ] ܦܐܪܐ ܝܚܝܕܝܬ. καρπον
† non habet quicquam] Lectio marg. (non) Invenit (quicquam)

6 ܡܕܡ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܒܕ ܘܠܐ ܡܨܝܢ. ܐܢ ܐܢܫ ܠܐ ܢܩܘܐ ܒܝ.
ܢܬܪܡܐ ܠܒܪ ܘܝܒܫ ܐܝܟ ܫܒ̈ܫܬܐ܆ ܕܡܟܢܫܝܢ ܠܗܘܢ
7 ܘܒܢܘܪܐ ܪܡܝܢ ܘܝܩܕܝܢ܀ ܐܢ ܬܩܘܘܢ ܒܝ ܘܡ̈ܠܝ ܕܝܠܝ ܒܟܘܢ
8 ܢܩܘܝܢ܆ ܡܐ ܕܝܢ ܕܨܒܝܬܘܢ ܬܫܐܠܘܢ ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ܀ ܒܗܕܐ
ܐܫܬܒܚ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܆ ܕܦܐܪ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܬܝܬܘܢ܆
9 ܘܬܗܘܘܢ ܠܝ ܬܠܡܝ̈ܕܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܢܝ ܐܒܐ ܐܦ ܐܢܐ
10 ܐܚܒܬܟܘܢ. ܩܘܘ ܒܚܘܒܐ ܗܘ ܕܝܠܝ. ܐܢ ܦܘܩ̈ܕܢܐ ܕܝܠܝ
ܬܛܪܘܢ. ܡܩܘܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܚܘܒܐ ܕܝܠܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ
ܦܘܩ̈ܕܢܘܗܝ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ ܢܛܪܬ܆ ܘܡܩܘܐ ܐܢܐ ܒܚܘܒܐ ܕܝܠܗ.
11 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܠܠܬ ܠܟܘܢ܆ ܕܚܕܘܬܐ ܗܝ ܕܝܠܝ ܒܟܘܢ
12 ܬܗܘܐ ܐܝܬܝܗ. ܘܚܕܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܬܡܠܐ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
[1]ܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ̈ܕܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܬܟܘܢ܀
13 ܪܒ ܡܢ ܗܢܐ ܚܘܒܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ. ܕܐܢܫ ܢܦܫܗ

facere quicquam. Si quis non manferit in me, ejicietur foras, et 6
arefcet ficut palmites, quos colligunt et in ignem injiciunt, et
ardent. Si manferitis in me, et fermones mei in vobis man- 7
ferint, quodcunque volueritis, petetis, et fiet vobis. In hoc glo- 8
rificatus eft Pater meus, ut fructum multum feratis; et eritis
mei difcipuli. Sicut dilexit me Pater, etiam ego dilexi vos: 9
manete in dilectione mea. Si mandata mea fervaveritis, ma- 10
nebitis in dilectione mea: ficut ego mandata Patris mei fervavi,
et maneo in dilectione ejus. Hæc autem loquutus fum vobis, ut 11
gaudium meum in vobis fit, et gaudium veftrum impleatur. Hoc 12
eft mandatum meum, ut diligatis alii alios, ficut dilexi vos. Ma- 13
jorem hac dilectionem nemo habet, ut quis animam fuam de-

1 ܦܘܩܕܢܐ] In margine MSti ܚܘܒܐ ܢܡܘܣܝܐܝܬ

14 ܗܘ ܕܢܣܝܡ ܢܦܫܗ ܚܠܦ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ⁘ ܐܢܬܘܢ ܪ̈ܚܡܝ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܢ ܬܥܒܕܘܢ܇
15 ܠܟܠܗܝܢ ¹ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܥܒ̈ܕܐ. ܡܛܠ ܕܥܒܕܐ ܠܐ ܝܕܥ ܡܢܐ ܥܒܕ ܡܪܗ܇
ܕܝܠܗ. ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܬ ܪ̈ܚܡܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
16 ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܐܒܝ. ܐܘܕܥܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܬܘܢ
ܓܒܝܬܘܢܢܝ܇ ܐܠܐ ܐܢܐ ܓܒܝܬܟܘܢ܆ ܘܣܡܬܟܘܢ ܕܐܢܬܘܢ
ܕܬܐܙܠܘܢ ܦܐܪ̈ܐ ܬܝܬܘܢ܆ ܘܦܐܪܐ ܕܝܠܟܘܢ ܢܩܘܐ ⁘ ܕܐܝܢܐ
17 ܕܡܐ ܕܬܫܐܠܘܢ ܠܐܒܐ ܒܫܡܝ. ܢܬܠ ܠܟܘܢ ⁘ ܗܠܝܢ
18 ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܐܢ ܥܠܡܐ
19 ܠܟܘܢ ܣܢܐ܆ ܕܥܘ ܕܠܝ ܩܕܡܝܟܘܢ ܣܢܐ. ܐܠܘ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܥܠܡܐ ܠܕܝܠܗ ܪܚܡ ܗܘܐ.
ܡܛܠ ܕܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܓܒܝܬܟܘܢ

14 ponat pro amicis suis. Vos amici mei estis, si feceritis † om-
15 nia quæ ego præcipio vobis. Non amplius dico vos servos,
quia servus nescit quid faciat dominus ejus: vos autem dixi
amicos, quia omnia quæ audivi a Patre meo, nota feci vobis.
16 Non vos elegistis me, sed ego elegi vos; et posui vos, ut abe-
atis et fructum feratis, et fructus vester maneat: ut quodcun-
17 que petieritis Patrem in nomine meo, det vobis. Hæc præcipio
18 vobis, ut diligatis alii alios. Si mundus vos odit, scitote quod
19 me ante vos odio habet. Si ex mundo essetis, mundus suum
diligeret: quia ex mundo non autem estis, sed ego elegi vos ex

¹ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ] ܡܦܩܕ ܐܢܐ — In margine MSti — ܗܠܝܢ (ܕܐܢܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ)

† omnia quæ ego præcipio] — Lectio marg. — Quæ (ego præcipio)

ܡܢ ܥܠܡܐ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܣܢܐ ܠܟܘܢ ܥܠܡܐ܀ ܐܬܕܟܪܘ 20
ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܗܝ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܡܢ
ܡܪܗ ܕܝܠܗ܀ ܐܢ ܠܝ ܪܕܦܘ ܐܦ ܠܟܘܢ ܢܪܕܦܘܢ܂ ܐܢ ܡܠܬܐ
ܕܝܠܝ ܢܛܪܘ ܐܦ ܕܝܠܟܘܢ ܢܛܪܘܢ܀ ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ 21
[1] ܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ܂ ܡܛܠ ܫܡܝ ܕܝܠܝ܀ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܬ ܘܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ܂ ܚܛܝܬܐ ܠܐ 22
ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܥܠܬܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ܀ ܗܘ ܕܠܝ ܣܢܐ ܐܦ ܠܐܒܝ ܣܢܐ܀ ܐܠܘ 24 23
ܥܒܕܐ ܠܐ ܥܒܕܬ ܒܝܢܬܗܘܢ܂ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܚܪܢܐ ܥܒܕ܂
ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗܘܢ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ ܘܚܙܘ ܘܣܢܘ ܠܝ
ܘܠܐܒܝ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܕܬܫܬܠܡ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܟܬܝܒܐ 25
ܒܢܡܘܣܐ ܕܝܠܗܘܢ܂ ܕܣܢܐܘܢܝ ܡܓܢ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ 26
ܕܐܬܐ ܦܪܩܠܛܐ܂ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܫܕܪ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܒܐ܂ ܗܘ

mundo, propter hoc odit vos mundus. Mementote ſermonis 20
mei, quem ego dixi vobis, Non eſt ſervus major quam dominus
ejus. Si me perſequuti ſunt, et vos perſequentur: ſi ſermonem
meum ſervaverunt, et veſtrum ſervabunt. Sed hæc omnia † fa- 21
cient vobis propter nomen meum, quia non noverunt eum qui
miſit me. Si non veniſſem et loquutus fuiſſem iis, peccatum non 22
haberent: nunc autem excuſationem non habent de peccato ſuo.
Qui me odit, et Patrem meum odit. Si opera non feciſſem inter 23 24
eos quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent: nunc autem
et viderunt, et oderunt et me et Patrem meum. Sed ut imple- 25
atur ſermo qui ſcriptus eſt in Lege eorum, Oderunt me ſine
cauſa. Quum autem venerit Paracletus, quem ego mittam vobis 26

1 ܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ] In margine MSti. (ܢܥܒܕܘܢ) ܒܟܘܢ

† facient vobis] Lectio marg. (facient) In vos.

ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ܆ ܗܘ ܕܡܢ ܐܒܐ ܢܦܩ܆ ܗܘ ܢܣܗܕ ܥܠܝ. ܐܦ 27
ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܥܡܝ ܐܝܬܝܟܘܢ.
2 1 ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܬܟܫܠܘܢ. ¹ ܠܒܪ ܡܢ Cap. XVI.
ܟܢܘܫܬܐ ܢܥܒܕܘܢܟܘܢ܆ ܐܠܐ ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܕܟܠ ܡܢ ܕܢܩܛܘܠܟܘܢ.
3 ܢܣܒܪ ܕܬܫܡܫܬܐ* ܡܩܪܒ ܠܐܠܗܐ. ܘܗܠܝܢ ܢܥܒܕܘܢ ※ ܠܟܘܢ↙܆ * λατρειαν
4 ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܠܐܒܐ ܘܠܐ ܠܝ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܆
ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܫܥܬܐ ܕܝܠܗܝܢ܆ ܬܥܗܕܘܢ ܐܢܝܢ܆ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ
ܠܟܘܢ܀ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܠܐ ܐܡܪܬ. ܡܛܠ ܕܥܡܟܘܢ
5 ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܆ ܘܠܐ ܐܢܫ
6 ܡܢܟܘܢ ܡܫܐܠ ܠܝ. ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ
7 ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܆ ܟܪܝܘܬܐ ܡܠܬ ܠܒܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܢܐ
ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ⸆ܕܦܩܚ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܙܠ.

a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille teſtabitur
27 1 de me. Et vos teſtamini, quia a principio mecum eſtis. Hæc lo- Cap. XVI.
2 quutus ſum vobis, ut non offendamini. †Extra ſynagogas facient
vos: ſed venit hora quum omnis qui interficiet vos, putabit quod
3 gloriam affert Deo. Et hæc facient ※vobis ↙, quia non noverunt
4 Patrem neque me. Sed hæc loquutus ſum vobis, ut quum venerit
tempus eorum, memineritis eorum, quod ego dixerim vobis. Hæc
5 autem vobis a principio non dixi, quia vobiſcum eram. Nunc au-
tem abeo ad eum qui miſit me, et nemo ex vobis interrogat me,
6 Quo vadis? Sed quia hæc loquutus ſum vobis, triſtitia implevit
7 cor veſtrum. Sed ego veritatem dico vobis, ⸆quod ↙ expedit

1 ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܥܒܕܘܢܟܘܢ] In margine MSti (ܠܒܪ ܡܢ) ܓܝܪ (ܟܢܘܫܬܐ ܢܥܒܕܘܢܟܘܢ)

† extra Synagogas facient vos] Lectio marg. (extra Synagogas) Enim (facient vos)

ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܐ ܠܐ ܐܙܠ܆ ܦܪܩܠܝܛܐ ܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ
ܐܙܠ. ܐܫܕܪܝܘܗܝ ܠܘܬܟܘܢ܆ ܘܡܐ ܕܐܬܐ ܗܘ܆ ܢܟܣܝܘܗܝ 8
ܠܥܠܡܐ ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ ܘܡܛܠ ܙܕܝܩܘܬܐ ܘܡܛܠ ܕܝܢܐ.
ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ ܡܢ܆ ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ. ܡܛܠ 10 9
ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܢ܆ ܡܛܠ ܕܠܘܬ ܐܒܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܬܘܒ
ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܝܢܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܪܟܘܢܐ 11
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܕܝܢ ܗܘ. ܬܘܒ ܤܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܡܪ܆ 12
ܠܟܘܢ܆ ܐܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܛܥܢ ܗܫܐ. [1]ܐܡܬܝ ܕܝܢ 13
ܕܐܬܐ ܗܘ܆ ܗܘ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ܆ ܢܕܒܪܟܘܢ ܒܟܠܗ ܫܪܪܐ.
ܠܐ ܓܝܪ ܢܡܠܠ ܡܢ ܢܦܫܗ܆ ܐܠܐ ܟܠܡܕܡ ܕܐܢ ܢܫܡܥ
ܢܡܠܠ. ܘܕܥܬܝܕܢ ܢܚܘܐ ܠܟܘܢ. ܗܘ ܠܝ ܢܫܒܚ. 14
ܡܛܠ ܕܡܢ ܕܝܠܝ ܢܤܒ ܘܢܚܘܐ ܠܟܘܢ܀ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ 15

vobis ut ego abeam. Si enim ego non abiero, Paracletus non
veniet ad vos: ſi autem abiero, mittam eum ad vos. Et quum 8
venerit ille, arguet mundum de peccato, et de juſtitia, et de ju-
dicio. De peccato quidem, quia non credunt in me: De juſtitia 9 10
autem, quia ad Patrem meum vado, et non amplius videbitis
me: De autem judicio, quia princeps mundi hujus judicatus 11
eſt. Adhuc multa habeo dicere vobis, ſed non poteſtis portare 12
nunc. † Quum autem venerit ille, Spiritus veritatis, ducet vos 13
in omnem veritatem. Non enim loquetur a ſeipſo, ſed quæcunque
audierit loquetur: et ventura annunciabit vobis. Ille me glorifi- 14
cabit, quia de meo accipiet, et annunciabit vobis. Omnia quæ 15

1 ܐܡܬܝ ܕܝܢ] In margine MSti (ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܐܬܐ)
ܕܐܬܐ ܗܘ ܗܘ ܦܪܩܠܝܛܐ܀

† quum autem venerit ille] Lectio marg. (quum autem venerit) Paracletus.

ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܕܡܢ
16 ܕܝܠܝ ܢܣܒ ܘܡܚܘܐ ܠܟܘܢ. ܩܠܝܠ ܘܠܐ ܬܘܒ ܬܚܙܘܢܢܝ.
ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ.
17 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܘܬ ܚܕܕܐ. ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܕܐ
ܗܝ ܕܐܡܪ ܠܢ. ܩܠܝܠ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ. ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ.
18 ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ. ܗܕܐ
ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ̇. ܗܝ ܕܐܡܪ ܩܠܝܠ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܡܡܠܠ.
19 ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܐܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܛܠ ܗܕܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡ ܚܕܕܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܩܠܝܠ
20 ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ. ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܬܒܟܘܢ ܘܬܐܠܘܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܠܡܐ ܕܝܢ ܢܚܕܐ.
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܬܬܥܝܩܘܢ. ܐܠܐ ܥܩܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܚܕܘܬܐ
21 ܬܗܘܐ. ܐܢܬܬܐ ܐܡܬܝ ܕܝܠܕܐ. ܥܩܬܐ ܐܝܬ ܠܗ̇. ܡܛܠ

habet Pater, mea ſunt: propter hoc dixi vobis, quod de meo ac-
16 cipiet, et annunciabit vobis. Paululum, et non amplius vide-
bitis me: et adhuc paululum, et videbitis me, quia vado ad Pa-
17 trem. Dixerunt igitur *quidam* ex diſcipulis ejus alii ad alios, Quid
eſt hoc quod dixit nobis, Paululum, et non videbitis me: et ad-
18 huc paululum, et videbitis me, quia ego vado ad Patrem. Dice-
bant igitur, Hoc quid eſt quod dicit, paululum? neſcimus quid
19 loquatur. Cognovit autem Jeſus quod volebant interrogare eum,
et dixit iis, De hoc quæritis alii cum aliis, quia dixi, Paululum,
20 et non videbitis me: et adhuc paululum, et videbitis me? Amen
amen dico vobis, Flebitis et lamentabimini vos, mundus autem
gaudebit: vos autem triſtes eritis, ſed triſtitia veſtra in gaudium
21 fiet. Mulier quum parit, triſtitiam habet, quia venit hora ejus:

ܕܐܬܬ ܫܥܬܗ ܕܡܘܠܕܗ܂ ܡܐ ܕܝܢ ܕܝܠܕܬ ܒܪܐ܆ ܠܐ ܥܗܕܐ
ܐܘܠܨܢܗ܆ ܡܛܠ ܚܕܘܬܐ ܕܐܬܝܠܕ ܒܪܢܫܐ ܒܥܠܡܐ܂
22 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ܆ ܥܩܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܂ ܬܘܒ
ܕܝܢ ܐܚܙܝܟܘܢ܂ ܘܢܚܕܐ ܠܒܟܘܢ܆ ܘܚܕܘܬܟܘܢ ܠܐ ܐܢܫ
23 ܫܩܠ ܡܢܟܘܢ܆ ܘܒܗܘ ܝܘܡܐ ܠܝ ܠܐ ܬܫܐܠܘܢ ܘܠܐ ܡܕܡ܆
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܡܐ ܕܬܫܐܠܘܢ ܠܐܒܐ
24 ܒܫܡܝ ܢܬܠ ܠܟܘܢ܂ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܠܐ ܫܐܠܬܘܢ ܘܠܐ
ܡܕܡ ܒܫܡܝ܂ ܫܐܠܘ ܘܬܣܒܘܢ܆ ܕܬܗܘܐ ܚܕܘܬܟܘܢ ܡܫܡܠܝܐ܂
25 ܗܠܝܢ ܒܡܬܠܐ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ܆ ܐܬܝܐ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܕܠܐ
ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܒܡܬܠܐ܆
26 ܓܠܝܐܝܬ ܡܛܠ ܐܒܐ ܐܣܒܪܟܘܢ܂ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܒܫܡܝ
ܬܫܐܠܘܢ܆ ܘܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܒܥܐ ܡܢ ܐܒܐ ܡܛܠܬܟܘܢ܂
27 ܗܘ ܓܝܪ ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܟܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܐܢܬܘܢ ܪܚܡܬܘܢܢܝ܆
28 ܘܗܝܡܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ܂ ܢܦܩܬ ܡܢ ܐܒܐ܂

quum autem peperit filium, non amplius meminit afflictionis,
propter gaudium quod natus sit homo in mundo. Et vos igitur 22
nunc quidem tristitiam habetis: iterum autem videbo vos, et
gaudebit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollet a vobis.
Et illo die me non interrogabitis quicquam. Amen amen dico 23
vobis, Quæcunque petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.
Usque nunc non petiistis quicquam in nomine meo: petite, et 24
accipietis, ut gaudium vestrum plenum sit. Hæc in parabolis 25
loquutus sum vobis: sed venit hora, quum non amplius in para-
bolis loquar vobis, sed aperte de Patre annunciabo vobis. Illo 26
die in nomine meo petetis: et non dico vobis quod ego rogabo Pa-
trem de vobis: Ipse enim Pater diligit vos, quia vos dilexistis 27
me, et credidistis quod ego a Deo exivi. Exivi a Patre, et veni 28

ܘܐܬܝܬ ܠܥܠܡܐ. ܬܘܒ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ. ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ
29 ܐܒܐ. ܐܡܪܝܢ[1] ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ. ܗܐ ܗܫܐ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ
30 ܐܢܬ. ܘܦܠܐܬܐ ܘܠܐ ܚܕܐ ܐܡܪ ܐܢܬ. ܗܫܐ ܝܕܥܝܢܢ ܕܝܕܥ ܐܢܬ
ܟܠܡܕܡ: ܘܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܣܘܢܩܢܐ ܕܐܢܫ ܢܫܐܠܟ. ܒܗܕܐ
31 ܡܗܝܡܢܝܢܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ ∴ ܦܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
32 ܗܫܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܐ ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܐܬܬ:
ܕܬܬܒܕܪܘܢ ܐܢܫ ܠܕܝܠܗ: ܘܠܝ ܒܠܚܘܕܝ ܬܫܒܩܘܢ.
33 ܘܠܐ ܗܘܝܬ ܒܠܚܘܕܝ: ܡܛܠ ܕܐܒܐ ܥܡܝ ܐܝܬܘܗܝ ∴ ܗܠܝܢ
ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ: ܕܒܝ ܫܝܢܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ: ܒܥܠܡܐ
ܐܘܠܨܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ: ܐܠܐ ܐܬܚܝܠܘ. ܐܢܐ ܙܟܝܬܗ ܠܥܠܡܐ ∴
1 ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ: ܘܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܠܫܡܝܐ ܘܐܡܪ. [2] ܐܒܝ CAP. XVII.

in mundum: iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem.
29 † Dicunt discipuli ejus, Ecce jam aperte loqueris, et parabolam
30 nullam dicis. Nunc novimus quod scis omnia, neque habes
opus ut quis interroget te: per hoc credimus quod a Deo exi-
31 32 visti. Respondit iis Jesus, Nunc creditis? Ecce venit hora,
et jam venit, ut dispergamini unusquisque ad sua, et me solum
33 relinquatis: et non sum solus, quia Pater mecum est. Hæc lo-
quutus sum vobis ‡ ut in me pacem habeatis. In mundo afflictio-
1 nem habebitis: sed confidite, ego vici mundum. Hæc loquutus CAP. XVII.
est Jesus, et sustulit oculos suos in cœlum, et dixit, ‖ Pater mi,

1 [ܐܡܪܝܢ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ] In margine MSti (ܐܡܪܝܢ) ܠܗ (ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ)

2 [ܐܒܝ] ܝܘܢܝܐ ܐܒܐ

† dicunt discipuli ejus] Lectio marg. (dicunt) Ei (discipuli ejus)
‡ *Vide Notas.*
‖ Pater mi] Græcis *est*, Pater.

ܐܬܬ ܫܥܬܐ. ܫܒܚ ܠܒܪܐ ܕܝܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܪܐ ܕܝܠܟ
ܢܫܒܚܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܕܟܠ ܒܣܪ. ܕܟܠ 2
ܗܘ ܡܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗ: ܢܬܠ ܠܗܘܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ: ܗܠܝܢ 3
ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܥܘܢ ܠܟ ܒܠܚܘܕܝܟ
ܠܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ: ܘܠܗܘ ܕܫܕܪܬ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܐܢܐ ܫܒܚܬܟ 4
ܥܠ ܐܪܥܐ. ※ ܟܕ ✓ ܥܒܕܐ ܫܡܠܝܬ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܕܐܥܒܕ.
ܘܗܫܐ ܫܒܚܝܢܝ ܐܢܬ [1] ܐܒܝ ܠܘܬܟ ܒܫܘܒܚܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ 5
ܠܝ ܠܘܬܟ ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ ܥܠܡܐ. ܓܠܝܬ ܫܡܐ ܕܝܠܟ 6
ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܥܠܡܐ. *ܕܝܠܟ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܘܠܝ ܝܗܒܬ ܐܢܘܢ. ܘܠܡܠܬܐ ܕܝܠܟ ܢܛܪܘ.
ܗܫܐ [2] ܝܕܥܘ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܠܘܬܟ 7
ܐܝܬܝܗܝܢ. ܡܛܠ ܕܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ 8

σοι

venit hora: glorifica Filium tuum, ut Filius tuus glorificet te.
Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quodcunque 2
dedisti ei, det iis vitam æternam. Hæc autem est vita æterna, 3
ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti, Jesum
Christum. Ego glorificavi te super terram: ※ quum ✓ opus con- 4
summavi quod dedisti mihi ut facerem. Et nunc glorifica me, tu 5
† Pater mi, apud teipsum, gloria quam habui apud te antequam
esset mundus. Manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti 6
mihi e mundo: tui erant, et mihi dedisti eos: et sermonem
tuum servaverunt. Nunc ‡ noverunt quod omnia quæ dedisti 7
mihi, a te sunt. Quia verba quæ dedisti mihi, dedi iis; et ipsi 8

1 ܐܒܘܝ] In margine MSti ܩܕܝܫܐ ܐܒܐ

2 ܝܕܥܘ] ἐγνωκα. ܝܕܥܬ

† Pater mi] Lectio marg. Græcis est, Pater.

‡ noverunt] Novi.

ܠܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܢܣܒܘ ܘܝܕܥܘ ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܡܢ ܠܘܬܟ ܢܦܩܬ.
9 ܘܗܝܡܢܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. ܐܢܐ ܡܛܠܬܗܘܢ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ. ܠܘ
ܡܛܠ ܥܠܡܐ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ.
10 ܕܕܝܠܟ ܐܢܘܢ. ܘܟܠܗܝܢ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܐܢܝܢ:
11 ܘܕܝܠܟ ܕܝܠܝ. ܘܡܫܬܒܚ ܐܢܐ ܒܗܘܢ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܐܢܐ
ܒܥܠܡܐ. ܘܗܢܘܢ ܒܥܠܡܐ ܐܢܘܢ. ܘܐܢܐ ܠܘܬܟ ܐܬܐ ܐܢܐ.
ܐܒܝ ܩܕܝܫܐ ܛܪ ܐܢܘܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ: ܐܝܠܝܢ
12 ܕܢܗܘܘܢ ܚܕ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܚܢܢ ܚܕ ܐܝܬܝܢ. ܟܕ
ܐܝܬ ܗܘܝܬ ܥܡܗܘܢ ܒܥܠܡܐ. ܐܢܐ ܢܛܪ ܗܘܝܬ ܠܗܘܢ
ܒܫܡܐ ܕܝܠܟ: ܠܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܢܛܪܬ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ
13 ܐܒܕ. ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ ܕܐܒܕܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܒܐ ܢܫܬܠܡ. ܗܫܐ ܕܝܢ
ܠܘܬܟ ܐܬܐ ܐܢܐ. ܘܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܒܥܠܡܐ: ܐܝܟܢܐ
14 ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܚܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܡܫܡܠܝܐ ܒܗܘܢ. ܐܢܐ
ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܡܠܬܟ: ܘܥܠܡܐ ܣܢܐ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ

acceperunt, et cognoverunt vere quod a te exivi; et crediderunt
9 quod tu misisti me. Ego pro iis rogo, non pro mundo rogo;
10 sed pro iis quos dedisti mihi, quia tui sunt. Et mea omnia, tua
11 sunt; et tua, mea: et glorificatus sum in iis. Et non amplius
sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater
mi sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint
12 unum sicut et nos unum sumus. Quum essem cum iis in
mundo, ego servabam eos in nomine tuo: quod dedisti mihi,
custodivi, et nemo ex iis periit, nisi filius perditionis, ut scriptura
13 impleretur. Nunc autem ad te venio, et hæc loquor in mundo,
14 ut habeant gaudium meum impletum in iis. Ego dedi iis sermo-
nem tuum, et mundus odio habuit eos, quia non sunt ex mundo,

ܕܠܝܬܝܗܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝ ܡܢ ܥܠܡܐ.
15 ܠܐ ܡܬܒܥܐ ܐܢܐ ܕܬܫܩܘܠ ܐܢܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܐܠܐ ܕܬܛܪ
16 ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܝܫܐ. ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ
17 ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܐܝܬܝ. ܩܕܫ ܐܢܘܢ ܒܫܪܪܐ ܕܝܠܟ. ܡܠܬܐ ܗܝ
18 ܕܝܠܟ ܫܪܪܐ ܐܝܬܝܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܝ ܫܕܪܬ ܠܥܠܡܐ. ܐܦ ܐܢܐ
19 ܫܕܪܬ ܐܢܘܢ ܠܥܠܡܐ. ܘܡܛܠܬܗܘܢ ܐܢܐ ܠܝ ܡܩܕܫ ܐܢܐ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܩܕܫܐ ܒܫܪܪܐ.
20 ܠܐ [1] ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܬܒܥܐ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕ܆ [2] ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠ
21 ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ ܒܡܠܬܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ ܒܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܚܕ ܢܗܘܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬ ܐܒܐ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܟ. ܕܐܦ
ܗܢܘܢ ܒܢ ܚܕ ܢܗܘܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܠܡܐ ܢܗܝܡܢ

ficut ego non fum ex mundo. Non rogo autem ut tollas eos ex 15
mundo, fed ut ferves eos a malo. Ex mundo non funt, ficut ego 16
ex mundo non fum. Sanctifica eos in veritate tua: fermo tuus 17
veritas eft. Sicut me mififti in mundum, et ego mifi eos in 18
mundum. Et pro iis ego meipfum fanctifico, ut etiam ipfi fint 19
fanctificati in veritate. † Non pro iis autem rogo tantum, ‡ fed 20
et pro illis qui credunt per fermonem eorum in me: Ut 21
omnes unum fint, ficut tu, Pater mi, in me, et ego in te; ut
etiam ipfi in nobis unum fint: ut mundus credat quod tu

1 ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܡܬܒܥܐ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕ] In margine MSti (ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܝܢ) ܡܬܒܥܐ (ܐܢܐ) ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ

2 ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ] (ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠ) ܟܠܗܘܢ (ܕܡܗܝܡܢܝܢ)

† non pro iis autem rogo tantum] Lectio marg. (non pro iis autem rogo) Solis.
‡ fed et pro illis qui credunt] (fed et pro) Omnibus (qui credunt)

22 ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. ܘܐܢܐ ܫܘܒܚܐ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ
ܠܗܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܚܕ: ܐܝܟܢܐ ܕܚܢܢ ܚܕ ܐܝܬܝܢ:
23 ܐܢܐ ܒܗܘܢ ܘܐܢܬ ܒܝ: ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܫܡܠܝܐ ܠܚܕ.
ܘܕܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. ¹ܘܐܚܒܬ ܐܢܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܠܝ
24 ܐܚܒܬ. ܐܒܐ: ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܐܝܟܐ ܕܐܢܐ
ܐܢܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܥܡܝ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ
ܚܙܝܢ ܠܫܘܒܚܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܐܚܒܬܢܝ
25 ܩܕܡ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ: ܐܒܐ ܟܐܢܐ: ܘܥܠܡܐ ܠܟ ܠܐ
ܝܕܥ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟ ܝܕܥܬ: ²ܘܗܢܘܢ ܝܕܥܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ.
26 ܘܐܘܕܥܬ ܐܢܘܢ ܫܡܐ ܕܝܠܟ ܘܡܘܕܥ ܐܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܚܘܒܐ ܗܘ
1 ܕܐܚܒܬܢܝ ܒܗܘܢ ܢܗܘܐ ܘܐܢܐ ܒܗܘܢ: ܗܠܝܢ ܟܕ CAP. XVIII.
ܐܡܪ ܝܫܘܥ: ܢܦܩ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܥܒܪܐ ܕܢܚܠܐ ܕܩܕܪܘܢ

22 misisti me. Et ego gloriam quam dedisti mihi, dedi iis; ut sint
23 unum, sicut nos unum sumus. Ego in iis, et tu in me, ut sint
perfecti in unum; et ut cognoscat mundus quod tu misisti me,
24 † et *quod* dilexi eos, sicut me dilexisti. Pater mi, quos dedisti
mihi, volo ut ubi sum ego, et ipsi sint mecum; ut videant glori-
am meam quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante fundamenta
25 mundi. Pater mi juste, et mundus te non novit, ego autem
26 te novi: ‡ et hi noverunt quod tu misisti me. Et notum feci
iis nomen tuum, et notum faciam: ut dilectio qua dilexisti
1 me, in iis sit, et ego in iis. Hæc quum dixisset Jesus, egressus CAP. XVIII.
est cum discipulis suis trans vadum Kidron, ubi erat hortus; in

1 ܘܐܚܒܬ ܐܢܘܢ] In margine MSti ܘܐܚܒܬ (ܐܢܘܢ)

2 ܘܗܢܘܢ] ܗܢܘܢ

† et *quod* dilexi eos] Lectio marg. Et *quod* dilexisti (eos)

‡ et hi] Illi.

ܕܩܕܪܘܢ܆ ܐܬܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܓܢܬܐ܆ ܠܗܿ ܕܥܠ ܗܘ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܀
2 ܝܕܥ ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܠܗܿ ܠܕܘܟܬܐ܆ ܡܛܠ
ܕܙܒ̈ܢܝܢ ܣܓ̈ܝܐܢ ܐܬܟܢܫ ܗܘܐ ܬܡܢ ܝܫܘܥ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ.
* την σπειραν 3 ܗܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܐ. ܟܕ ܢܣܒ *ܠܐܣܦܝܪ܆ ܘܡܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
* φανων ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܡܫܡ̈ܫܢܐ܆ ܐܬܐ ܠܬܡܢ ܥܡ *ܦܢ̈ܣܐ ܘܠܡܦܐ̈ܕܐ
4 ܘܙܝܢܐ܀ ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ ܟܕ ܝܕܥ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬ̈ܝܢ ܥܠܘܗܝ܆
5 ܢܦܩ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܘ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܥܢܘ ܠܗ
ܠܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܢܐ. ܩܐܡ
6 ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܥܡܗܘܢ܀ ܟܕ ܗܟܝܠ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ܆ ܐܙܠܘ ܠܒܣܬܪܗܘܢ ܘܢܦܠܘ ܥܠ
7 ܐܪܥܐ. ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܫܐܠ ܐܢܘܢ. ܠܡܢܘ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܢܘܢ
8 ܕܝܢ ܐܡܪܘ. ܠܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ
ܐܢܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܠܝ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܫܒܘܩܘ ܠܗܠܝܢ
9 ܢܐܙܠܘܢ܆ ܕܬܫܬܠܡ ܡܠܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪ. ܕܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ

quem introivit ipſe, et diſcipuli ejus. Noverat autem et Judas,
2 qui tradebat eum, illum locum : quia frequenter convenerat Jeſus
illuc cum diſcipulis ſuis. Ipſe igitur Judas quum accepiſſet co-
3 hortem, et a principibus Sacerdotum et Phariſæis miniſtros, ve-
nit illuc cum laternis, et lampadibus, et armis. Jeſus igitur
4 quum ſciret omnia quæ venerant ſuper ſe, exivit, et dixit iis,
Quem quæritis? Reſponderunt ei, Jeſum Nazarenum. Dicit
5 iis Jeſus, Ego ſum. Stabat autem et Judas, qui prodebat eum,
cum iis. Quum igitur dixiſſet iis, Ego ſum, abierunt retrorſum,
6 et ceciderunt in terram. Iterum igitur interrogavit eos, Quem
7 quæritis? Ipſi autem dixerunt, Jeſum Nazarenum. Reſpondit Je-
8 ſus, Dixi vobis, quod ego ſum. Si igitur me quæritis, finite
hos abire. Ut impleretur ſermo quem dixerat, Quos dediſti
9

10 ܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕܬ ܡܢܗܘܢ ܘܠܐ ܚܕ܀ ܫܡܥܘܢ ܗܟܝܠ ܦܛܪܘܣ܆
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܣܝܦܐ܆ ܫܡܛܗ ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ
ܕܪܒ ܟܗܢܐ܆ ܘܦܣܩܗ ܐܕܢܗ[1] ܕܝܡܝܢܐ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
11 ܫܡܗ ܕܥܒܕܐ *ܡܠܟܘܣ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܠܦܛܪܘܣ܆ * μαλχος
ܐܪܡܐ ܣܝܦܐ *ܒܬܝܩܗ܆ ܟܣܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܐ܆ ܠܐ * την θηκην
12 ܐܫܬܝܘܗܝ. ܗܝ ܗܟܝܠ ܣܦܝܪ ܘܟܝܠܝܪܟܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
13 ܕܝܗܘܕܝܐ܆ ܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܘܐܣܪܘܗܝ܀ ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܚܢܢ
ܠܘܩܕܡܝܬ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܚܡܘܗܝ ܕܩܝܦܐ܆ ܗܘ
14 ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܗܘܐ ܕܫܢܬܐ ܗܝ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܩܝܦܐ܆ ܗܘ ܕܡܠܟ ܠܝܗܘܕܝܐ܆ ܕܦܩܚܐ ܕܚܕ ܒܪܢܫܐ [2]ܢܐܒܕ ܚܠܦ
15 ܥܡܐ܀ ܢܩܦ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܐܚܪܢܐ

10 mihi, non perdidi ex illis quenquam. Simon ergo Petrus quum haberet gladium, ſtrinxit eum, et percuſſit ſervum principis Sacerdotum, et abſcidit † aurem ejus dexteram. Erat autem nomen
11 Servi Malchus. Dixit igitur Jeſus Petro, Mitte gladium in vaginam ſuam : poculum quod dedit mihi Pater, non bibam illud?
12 Cohors ergo et chiliarcha et miniſtri Judæorum apprehenderunt
13 Jeſum, et vinxerunt eum. Et adduxerunt eum ad Annam primum: erat enim ſocer Caiaphæ, qui erat princeps Sacerdotum
14 ‡ anni illius. Erat autem Caiaphas ille qui conſilium dederat Judæis, quod expedit unum hominem ‖ perire pro populo.
15 Sequebatur autem Jeſum Simon Petrus, et alius diſcipulus:

1 ܐܕܢܗ] In margine MSti ܐܕܢܬܗ

2 ܢܐܒܕ] ܢܡܘܬ

† Aurem] Lectio marg. Auriculam.
‡ *Vide Notas.*
‖ perire] Mori.

ܬܠܡܝܕܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ̇܀ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܕܝܥܐ
16 ܠܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܥܠ ܥܡ ܝܫܘܥ ܠܕܪܬܐ ܕܪܒܟܗܢܐ܀ ܗܘ
ܕܝܢ ܦܛܪܘܤ ܩܐܡ ܗܘܐ ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ܀ ܢܦܩ ܗܟܝܠ
ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܕܝܥܐ ܠܪܒ ܟܗܢܐ.
17 ܘܐܡܪ ¹ܠܬܪܥܐ ܘܐܥܠܗ ܠܦܛܪܘܤ܀ ܐܡܪܐ ܗܟܝܠ ܗܝ
ܥܠܝܡܬܐ ܬܪܥܬܐ ܠܦܛܪܘܤ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ
18 ܐܝܬܝܟ ܕܒܪܢܫܐ ܗܢܐ. ܐܡܪ ܗܘ ܠܐ ܐܢܐ. ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ
* ανθρακιαν ܥܒ̈ܕܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܥܒܕܘ *ܓܘܡܪ̈ܬܐ ܡܛܠ ܕܩܘܪܫܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ܀ ܘܫܚܢܝܢ ܗܘܘ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܡܗܘܢ ※ܘܐ
19 ܦܛܪܘܤ. ܟܕ ܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܚܢ܀ ܪܒ ܟܗܢܐ ܗܟܝܠ ܫܐܠܗ
20 ܠܝܫܘܥ ܡܛܠ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܡܛܠ ܝܘܠܦܢܗ܀ ܥܢܐ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܓܠܝܐܝܬ ܡܠܠܬ ܠܥܠܡܐ. ܐܢܐ ܒܟܠܙܒܢ
ܐܠܦܬ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܗܝܟܠܐ. ܐܝܟܐ ܕܒܟܠܙܒܢ ܝܗܘܕ̈ܝܐ

discipulus autem ille erat notus principi Sacerdotum, et in-
16 troivit cum Jeſu in aulam principis Sacerdotum. Ipſe autem
Petrus ſtabat ad oſtium foris. Exivit ergo diſcipulus ille alius,
qui erat notus principi Sacerdotum, et dixit † oſtiario, et intro-
17 duxit Petrum. Dicit ergo ancilla oſtiaria Petro, Num et tu ex
18 diſcipulis es hominis iſtius? Dicit ille, Non ſum. Aſtabant
autem ſervi et miniſtri qui fecerant prunas, quia frigus erat, et
calefaciebant ſe; erat autem cum iis ※ et ✓ Petrus ſtans, et calefa-
19 ciens ſe. Princeps Sacerdotum igitur interrogavit Jeſum de diſci-
20 pulis ſuis, et de doctrina ejus. Reſpondit ei Jeſus, Ego mani-
feſte loquutus ſum mundo: ego ſemper docui in Synagoga, et in
templo, quo ſemper Judæi congregantur, et in occulto loquutus

1 ܠܬܪܥܐ] In margine MSti ܠܬܪܥܬܐ
† oſtiario] Lectio marg. Oſtiariæ.

21 ܡܬܟܢܫܝܢ. ܘܒܛܘܫܝܐ ܡܠܠܬ ܘܠܐ ܡܕܡ܀ ܡܢܐ ܠܝ ܡܫܐܠ
ܐܢܬ. ܫܐܠ ܠܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܡܢܐ ܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ܆ ܗܐ
22 ܗܢܘܢ ܝܕܥܝܢ ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ ܐܢܐ܀ ܘܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܚܕ ܡܢ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ܆ ܡܚܝܗ ܦܠܐ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܗܟܢܐ
23 ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܠܪܒܟܗܢܐ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ܆ ܐܢ
ܒܝܫܐܝܬ ܡܠܠܬ. ܐܣܗܕ ܥܠ ܒܝܫܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ
24 ܫܦܝܪ. ܠܡܢܐ ܠܝ ܡܚܐ ܐܢܬ܀ ܫܕܪܗ ܗܝܕܝܢ ܚܢܢ ܟܕ
25 ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒܟܗܢܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ
ܦܛܪܘܤ ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܚܢ. ܐܡܪܘ ܗܘܘ ܠܗ܆ ܠܡܐ ܐܦ
ܐܢܬ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܢܬ. ܟܦܪ ܗܘ ܘܐܡܪ ܠܐ ܐܢܐ.
26 ܐܡܪ ܚܕ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܪܒܟܗܢܐ܆ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܚܝܢܗ ܕܗܘ
ܕܦܣܩ ܦܛܪܘܤ ܐܕܢܗ. ܠܐ ܐܢܐ ܚܙܝܬܟ ܒܓܢܬܐ ܥܡܗ܆
27 ܬܘܒ ܗܝܕܝܢ ܟܦܪ ܦܛܪܘܤ. ܘܡܚܕܐ ܬܪܢܓܠܐ ܩܪܐ܀
28 ܐܝܬܝܘܗܝ ܠܗ ܗܝܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܠܦܪܛܘܪܝܢ.

21 ſum nihil. Quid me interrogas? interroga eos qui audiverunt
22 quid loquutus ſim ipſis: ecce ipſi ſciunt quæ dixerim ego. Hæc
autem quum dixiſſet, unus ex miniſtris qui aſtabat, dedit co-
23 laphum Jeſu, dicens, Sic reſpondes principi Sacerdotum? Re-
ſpondit ei Jeſus, Si male loquutus ſum, teſtare de malo: ſi autem
24 bene, quid me percutis? Miſit eum igitur Annas vinctum ad
25 Caiapham principem Sacerdotum. Erat autem Simon Petrus
ſtans, et calefaciens ſe. Dixerunt igitur ei, Num et tu ex diſ-
26 cipulis ejus es? Negavit ille, et dixit, Non ſum. Dicit unus ex
ſervis principis Sacerdotum, qui erat cognatus illius cujus abſci-
27 derat Petrus aurem, Nonne ego vidi te in horto cum illo? Ite-
28 rum igitur negavit Petrus: et ſtatim gallus cantavit. Addu-
cunt ergo Jeſum a Caiapha in prætorium. Erat autem mane:

[illegible]
[illegible] 29
[illegible]
[illegible] 30
[illegible]
[illegible] 31
[illegible]
[illegible]
[illegible] 32
[illegible] 33
[illegible]
[illegible] 34
[illegible]
[illegible] 35

et ipſi non introierunt in prætorium, ut non polluerentur, ſed
ut comederent Paſcha. Exivit igitur Pilatus ⋇ foras ✓ ad eos, 29
et dixit, Quam accuſationem affertis adverſus hominem hunc?
Reſponderunt et dixerunt ei, Si non eſſet hic maleficus, non
tradidiſſemus eum tibi. Dixit igitur iis Pilatus, Accipite eum 30
vos, et ſecundum legem veſtram judicate eum. Dixerunt ei au- 31
tem Judæi, Nobis non licet interficere quenquam. Ut ſermo 32
Jeſu impleretur, quem dixit, ſignificans qua morte futurus eſſet
mori. Introivit igitur in prætorium iterum Pilatus, et vocavit 33
Jeſum, et dixit ei, Tune es rex Judæorum? Reſpondit Jeſus, 34
A teipſo hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? Reſpondit 35
Pilatus, Num ego Judæus ſum? populus tuus, et principes Sa-

ܟܘ̈ܡܪܐ ܐܫܠܡܘܟ ܠܝ. ¹ܡܢܐ ܥܒܕܬ ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܡܠܟܘܬܐ 36
ܕܝܠܝ ܠܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܐܠܘ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ
ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܝ. ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܠܝ ܡܬܟܬܫܝܢ
ܗܘܘ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܫܬܠܡ ܠܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ
ܕܝܠܝ. ܠܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܗܪܟܐ ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. 37
ܡܟܝܠ ܡܠܟܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ
ܕܡܠܟܐ ܐܝܬܝ ܐܢܐ ܀ ܐܢܐ ܠܗܕܐ ܝܠܝܕ ܐܢܐ. ܘܠܗܕܐ ܐܬܝܬ
ܠܥܠܡܐ. ܕܐܣܗܕ ܠܫܪܪܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ
ܫܪܪܐ. ܫܡܥ *ܠܩܠܝ ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܡܢܘ 38 * τῆς φωνῆς μου
ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܪܐ. ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ. ܬܘܒ ܢܦܩ ܠܘܬ ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ ܀ ܐܝܬ ܗܘܐ 39
ܕܝܢ ܥܝܕܐ ܠܟܘܢ. ܕܚܕ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܒܦܨܚܐ. ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܗܟܝܠ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ ܀ ܩܥܘ ܗܟܝܠ ܬܘܒ 40

36 cerdotum tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondit Jesus,
Regnum meum non est ex mundo hoc: si ex mundo hoc esset
regnum meum, ministri mei certarent ut non traderer Judæis:
37 nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit igitur ei Pilatus,
Ergo rex es tu? Respondit Jesus, Tu dicis quod rex sum. Ego
ad hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut tester veritati.
38 Omnis qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus,
Quid est veritas? et quum hoc dixisset, iterum egressus est ad
Judæos, et dixit iis, Ego ne unam *quidem* causam invenio in eo.
39 Est autem consuetudo vobis, ut unum solvam vobis in Pascha:
40 vultis ergo ut solvam vobis regem Judæorum? Clamaverunt

1 ܡܢܐ ܥܒܕܬ] In margine MSti ܥܒܕܬ ἐποίησας. *Vide Notas.*

ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܐ ܠܗܢܐ ܐܠܐ ܠܒܪ ܐܒܐ. ܐܝܬܘܗܝ

* ἀββᾶς

CAP. XIX.

1 ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܢܐ *ܒܪܐܒܐ ¹ܠܣܛܝܐ ∴ ܗܝܕܝܢ ܗܟܝܠ ܢܣܒܗ
2 ܦܝܠܛܘܣ ܠܝܫܘܥ ܘܦܪܓܠܗ. ܘܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܟܠܝܠܐ ܓܕܠܘ
ܣܛܦܢܘܣ ܡܢ ܟܘܒܐ. ܘܣܡܘܗ ܠܗ ܥܠ ܪܫܗ. ܘܡܐܢܐ
3 ܕܐܪܓܘܢܐ ܐܥܛܦܘܗܝ. ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܆
4 ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܝܗܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ²ܦ̈ܟܐ ∴ ܢܦܩ
ܬܘܒ ܠܒܪ ܦܝܠܛܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܠܗ
ܠܟܘܢ ܠܒܪ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܕܥܘܢ܆ ܕܒܗ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ
5 ܡܫܟܚ ܐܢܐ ∴ ܢܦܩ ܗܟܝܠ ܝܫܘܥ ܠܒܪ ܟܕ ܠܒܝܫ
ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܡܐܢܐ ܕܐܪܓܘܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܗܘ ܓܒܪܐ ∴
6 ܟܕ ܗܟܝܠ ܚܙܐܘܗܝ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܡܫܡܫܢܐ܆ ܩܥܘ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ܆ ܨܠܘܒ. ܨܠܘܒܝܘܗܝ ∴ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ.

igitur rursum omnes, dicentes, Non hunc, sed Barabbam: erat

CAP. XIX.

1 autem Barabbas † latro. Tunc igitur accepit Pilatus Jesum, et
2 flagellavit eum. Et milites plexerunt ‡ coronam e spinis, et posuerunt eam super caput ejus, et veste purpurea amicierunt eum.
3 Et veniebant ad eum, et dicebant, Salve, rex Judæorum: et dabant ei ‖ colaphos.
4 Exivit iterum foras Pilatus, et dixit iis, Ecce educo eum ad vos foras, ut sciatis, quod in eo ne unam *quidem* causam invenio.
5 Egressus est igitur Jesus foras indutus corona spinarum, et vestimento purpureo: et dixit iis, Ecce homo.
6 Quum igitur vidissent eum principes Sacerdotum et ministri, clamaverunt, dicentes, Crucifige, crucifige eum. Dixit iis Pilatus,

1 ܠܣܛܝܐ] In margine MSti ܪܝܫ ܠܣܛܝܐ

2 ܦ̈ܟܐ] ῥαπίσματα. ܪܦܝܣܡܛܐ

† latro] Lectio marg. Princeps latronum.

‡ *Vide Notas.*

‖ *Vide Notas.*

ܫܩܘܠܘܗܝ ܐܢܬܘܢ ܘܙܩܘܦܘܗܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ
7 ܥܠܬܐ. ܦܢܘ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ. ܚܢܢ ܢܡܘܣܐ ܐܝܬ ܠܢ܀ ܘܐܝܟ
ܢܡܘܣܐ ܕܝܠܢ. ܚܝܒ ܗܘ ܠܡܡܬ. ܡܛܠ ܕܥܒܕ ܗܘ ܠܗ
8 ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܟܕ ܗܟܝܠ ܫܡܥ ܦܝܠܛܘܣ ܠܗܢܐ ܡܠܬܐ܆
9 ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܚܠ. ܘܥܠ ܠܦܪܛܘܪܝܢ ܬܘܒ. ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ.
ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܬܓܡܐ ܠܐ
10 ܝܗܒ ܠܗ܀ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܠܝ ܠܐ ܡܡܠܠ
ܐܢܬ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܙܩܦܟ܆ ܘܫܘܠܛܢܐ
11 ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܫܪܝܟ܀ ܦܢܐ ܝܫܘܥ܆ ܠܐ ܗܘܐ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ
ܐܦܠܐ ܚܕ ܥܠܝ܆ ܐܠܘ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܗܝܒ ܠܟ ܡܢ
ܠܥܠ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܢܝ ܠܟ܆ ܚܛܝܬܐ ܝܬܝܪܐ
12 ܪܒܐ ܐܝܬ ܠܗ܀ ܡܢ ܗܕܐ ܒܥܐ ܗܘܐ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢܫܪܝܘܗܝ.
ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܕܐܢ ܠܗܢܐ ܬܫܪܐ܆ ܠܐ
ܐܝܬܝܟ ܪܚܡܐ ܕܩܣܪ. ܟܠ ܓܝܪ ܕܡܠܟܐ ܗܘ ܥܒܕ ܢܦܫܗ܆

Accipite eum vos, et crucifigite: ego enim non invenio in eo
7 cauſam. Reſponderunt ei Judæi, Nos legem habemus, et ſecun-
dum legem noſtram debet mori: quia fecit ſeipſum Filium Dei.
8 Quum igitur audiviſſet Pilatus hunc ſermonem, magis timuit.
9 Et ingreſſus eſt in Prætorium iterum, et dixit Jeſu, Unde es
10 tu? Ipſe autem Jeſus reſponſum non dedit ei. Dicit igitur ei
Pilatus, Mihi non loqueris? neſcis quod poteſtatem habeam
11 ſolvere te? Reſpondit Jeſus, Non haberes poteſtatem ullam
adverſus me, niſi eſſet datum tibi deſuper. Propter hoc is qui
12 tradidit me tibi, peccatum majus habet. Ex hoc quærebat Pila-
tus ſolvere eum: Judæi autem clamabant, dicentes, Si hunc abſol-
veris, non es amicus Cæſaris: omnis qui regem ſeipſum facit,

ܕܠܩܘܒܠ ܐܡܪ ܕܠܩܣܪ܀ ܗܘ ܗܟܝܠ ܦܝܠܛܘܤ ܟܕ ܫܡܥ 13
ܠܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ. ܐܦܩܗ ܠܝܫܘܥ ܠܒܪ: ܘܝܬܒ ܥܠ ܒܝܡܐ
ܒܕܘܟܬܐ ܕܡܬܐܡܪܐ *ܡܫܘܝܘܬ ܟ̈ܐܦܐ: ܥܒܪܐܝܬ ܕܝܢ *ܓܒܬܐ.

* λιθόστρωτον
* γαββαθα

ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܝܢ ܥܪܘܒܬܐ ܕܦܨܚܐ. ܫܥܬܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܐܫܬ 14
ܫܬܝܬܝܬܐ܀ ܘܐܡܪ ܠܝܗ̈ܘܕܝܐ: ܗܐ ܡܠܟܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ 15
ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ: ܫܩܘܠ. ܫܩܘܠ. ܙܩܘܦܝܗܝ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܤ ܠܡܠܟܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܙܩܘܦ܀ ܦܢܘ ܪ̈ܫܐ
ܕܟܗ̈ܢܐ: ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܡܠܟܐ ܐܠܐ ܐܢ ܩܣܪ܀ ܗܝܕܝܢ ܗܟܝܠ 16
ܐܫܠܡܗ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܢܙܕܩܦ܀ ܕܒܪܘܗܝ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ.
ܘܐܦܩܘܗܝ. ܘܟܕ ܫܩܝܠ ܗܘܐ ܙܩܝܦܐ ܕܝܠܗ: ܢܦܩ #ܠܕܘܟܬܐ ܕܐ✓ 17
ܠܗܘܢ ܕܡܬܐܡܪܐ ܕܩܪܩܦܬܐ. ܗܝ ܕܡܬܐܡܪܐ ܥܒܪܐܝܬ
ܓܓܘܠܬܐ[1]: ܐܝܟܐ ܕܙܩܦܘܗܝ܀ ܘܥܡܗ ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܪ̈ܝܢ[2] ܡܟܐ ܘܡܟܐ. 18

contradicit Cæſari. Ipſe igitur Pilatus quum audiviſſet hæc verba, 13
eduxit Jeſum foras, et ſedit pro tribunali, in loco qui dicitur Com-
planatio lapidum, Hebraice autem Gabatha. Erat autem paraſceue 14
Paſcha, hora autem quaſi ſexta. Et dicit Judæis, Ecce rex veſter.
Ipſi autem clamabant, Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit iis 15
Pilatus, Regem veſtrum crucifigam? Reſponderunt principes Sa-
cerdotum, Non habemus regem niſi Cæſarem. Tunc igitur 16
tradidit eum iis ut crucifigeretur. Acceperunt autem Jeſum, et
eduxerunt eum. Et portans crucem ſuam exivit # in locum✓ dictum 17
locum Calvariæ, qui dicitur Hebraice Gogultha; Ubi cru- 18
cifixerunt eum, et cum eo alios duos, † hinc et hinc, in medio

1 ܓܓܘܠܬܐ] In margine MSti γολγολθα. ܓܓܘܠܬܐ. גלגלות

2 ܡܟܐ ܘܡܟܐ] ܚܕ ܡܟܐ ܘܚܕ ܡܟܐ

† hinc et hinc] Lectio marg. Unum hinc, et unum hinc.

19 ܕܢܙܕܩܦ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ⁘ ܟܬܒ ܕܝܢ ܐܦ ܛܝܛܠܘܣ ܦܝܠܛܘܣ܆
ܘܣܡ ܥܠ ܙܩܝܦܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܟܬܝܒ܆ ܝܫܘܥ ܗܘ
20 ܢܨܪܝܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ⁘ ܠܗܢܐ ܗܟܝܠ ܛܝܛܠܘܣ܆
ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܩܪܘܗܝ܆ ܡܛܠ ܕܒܩܘܪܒܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܕܘܟܬܐ ܕܐܙܕܩܦ ⁘ ܐܝܟܐ ܕܐܙܕܩܦ ܝܫܘܥ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
21 ܕܟܬܝܒ܆ ܥܒܪܐܝܬ. ܝܘܢܐܝܬ. ܪܗܘܡܐܝܬ ⁘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ
ܠܦܝܠܛܘܣ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ. ܠܐ ܬܟܬܘܒ ܡܠܟܐ ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ.
22 ܐܠܐ ܕܗܘ ܐܡܪ ܕܡܠܟܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ ⁘ ܦܢܝ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܗܘ
23 ܕܟܬܒܬ ܟܬܒܬ ⁘ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܗܟܝܠ ܟܕ ܙܩܦܘܗܝ ܠܝܫܘܥ܆
ܢܣܒܘ ܡܐ̈ܢܘܗܝ. ܘܥܒܕܘ ܐܪ̈ܒܥܐ ܡܢܬ̈ܐ܆ ܠܟܠܚܕ
ܡܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܡܢܬܐ. ܘܟܘܬܝܢܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ
24 ܟܘܬܝܢܐ * ܕܠܐ ܚܝܛܐ ܡܢ ܠܥܠ܆ ܘܡܙܩܪܐ ܟܠܗ. ¹ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ * ἄραφος

19 autem Jeſum. Scripſit autem et titulum Pilatus, et poſuit
ſuper crucem. Erat autem ſcriptum, JESUS NAZARE-
20 NUS REX JUDÆORUM. Hunc igitur titulum multi
ex Judæis legerunt; quia in vicinia erat locus urbis, ubi cru-
cifixus eſt Jeſus. Et erat ſcriptum Hebraice, Græce, *et* Romane.
21 Dicebant igitur Pilato principes Sacerdotum, Ne ſcribas, Rex
22 Judæorum; ſed quod ille dixerit, Rex ſum Judæorum. Reſpondit
23 Pilatus, Quod ſcripſi, ſcripſi. Milites igitur quum crucifixiſſent
Jeſum, acceperunt veſtimenta ejus, (et fecerunt quatuor partes,
unicuique ex militibus partem) et tunicam: erat autem tunica
24 abſque ſutura a ſummo, contexta tota. † Dixerunt igitur alius

1 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ] In margine MSti (ܐܡܪܘ) ܕܝܢ

† dixerunt igitur] Lectio marg. (dixerunt) Autem.

ܠܘܬ ܚ̈ܕܕܐ܆ ܠܐ ܢܨܪܝܘܗ̇ ܐܠܐ ܢܦܣ ܥܠܝܗ̇ ܕܠܡܢܘ
ܬܗܘܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܒܐ ܢܬܡܠܐ ܗ̇ܘ ܕܐܡܪ܆ ܕܦܠܓܘ
ܡ̈ܐܢܐ ܕܝܠܝ ܒܝܢܝ ܠܗܘܢ܆ ܘܥܠ ܠܒܘܫܐ ܕܝܠܝ ܐܪܡܝܘ
ܦܣܐ. ܗܢܘܢ ܡܢ ܗܟܝܠ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕܘ܀
25 ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܘܬ ܙܩܝܦܗ ܕܝܫܘܥ܆ ܐܡܗ ܘܚܬܗ
* κλωπα ܕܐܡܗ. ܡܪܝܡ ܗ̇ܝ *[1] ܕܩܠܘܦܐ܆ ܘܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ܀
26 ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ ܟܕ ܚܙܐ ܠܐܡܗ܆ ܘܠܬܠܡܝܕܐ ܕܩܐܡ ܠܘܬܗ
ܕܡܚܒ ܗܘܐ܆ ܐܡܪ ܠܐܡܗ. ܐܢܬܬܐ ܗܐ ܒܪܐ ܕܝܠܟܝ.
27 ܒܬܪܟܢ ܐܡܪ ܠܗܘ ܠܬܠܡܝܕܐ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܟ. ܘܡܢ ܗܝ
28 * εις τα ιδια ܫܥܬܐ ܢܣܒܗ̇ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ *ܠܗܠܝܢ ܕܝܠܗ܀ ܒܬܪ ܗܕܐ܆
ܟܕ ܝܕܥ ܝܫܘܥ ܕܟܠܡܕܡ ܗܐ ܐܫܬܠܡܝ܆ ܐܝܟܢܐ

ad alium, Ne ſcindamus eam, ſed ſortiamur de ea, cujuſnam fu-
tura ſit: ut Scriptura impleretur, quæ dicit, Diviſerunt veſti-
menta mea inter ſeſe, et ſuper veſtem meam jecerunt ſortem. Ipſi
quidem igitur milites hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem 25
Jeſu mater ejus, et ſoror matris ejus, Maria *uxor* † Clopæ, et
Maria Magdalene. Jeſus igitur quum vidiſſet matrem ſuam, et 26
diſcipulum aſtantem quem diligebat, dicit matri ſuæ, Mulier,
ecce filius tuus. Deinde dicit illi diſcipulo, Ecce mater tua. Et 27
ex illa hora accepit eam ille diſcipulus in ſua. Poſt hoc, quum 28
ſciret Jeſus quod omnia jam completa eſſent, ut impleretur Scrip-

1 ܕܩܠܘܦܐ] In margine MSti ܩܠܘܦܐ ܘܝܘܣܦ ܐܚ̈ܐ. ܘܡܪܝܡ ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܡܪܢ ܚ̈ܬܐ. ܗܢܘܢ ܗܟܝܠ ܬܪܝܢ ܐܚ̈ܐ܆ ܢܣܒܘ ܠܬܪܬܝܢ ܚ̈ܬܐ܀

† Clopæ] Marg. Clopa et Joſephus fratres *erant*, et Maria et Maria (mater Domini) ſorores: hi igitur duo fratres *in uxores* acceperant has duas ſorores.

ܕܢܫܬܡܠܐ ܟܬܒܐ ⁜ ܕܐܡܪ܆ ܘܝܗܒܘ ܒܡܫܬܝܐ ܕܝܠܝ

29 ܚܠܐ ܘܡܪܪܬܐ ܀ ܐܡܪ ܨܗܐ ܐܢܐ. ܡܐܢܐ ܗܟܝܠ ܣܝܡ ܗܘܐ

ܕܡܠܐ ܡܢ ܚܠܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܘܗ *ܐܣܦܘܓܓܝܐ ܡܢ * σπογγον

ܚܠܐ ⁜ ܕܡܚܠܛ ܥܡ ܡܪܪܬܐ܆ ܘܣܡܘܗ ܥܠ *ܙܘܦܐ. ܩܪܒܘ * σωπω

30 ܠܦܘܡܗ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܢܣܒܗ ܠܚܠܐ ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪ

ܐܫܬܠܡܬ ܀ ܘܟܕ ܐܪܟܢ ܪܝܫܐ. ܐܫܠܡ ܪܘܚܐ. ⁜ ܟܕ ܕܝܢ

ܢܦܩܬ ܢܦܫܗ ܕܝܠܗ܆ ܐܬܦܪܝ ܐܦܝ ܬܐܪܐ ܕܗܝܟܠܐ ܡܢ

31 ܡܨܥܬܗ. ܡܢ ܠܥܠ ܕܡܛܐ ܠܬܚܬ ܀ ܝܗܘܕܝܐ ܗܟܝܠ

ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܦܫܘܢ ܥܠ ܙܩܝܦܐ ܦܓܪܐ ܒܫܒܬܐ܆ ܡܛܠ

ܕܥܪܘܒܬܐ ܐܝܬܘܗ ܗܘܬ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܪܒܐ ܝܘܡܐ ܗܘ

ܕܫܒܬܐ܆ ܘܒܥܘ ܠܦܝܠܛܘܣ ܕܢܬܬܒܪܢ *ܫܩܝܗܘܢ. * κῶλον τὰ σκέλη.

32 ܘܢܫܬܩܠܘܢ ܀ ܐܬܘ ܗܟܝܠ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ܆ ܘܬܒܪܘ ܫܩܐ ܕܩܕܡܝܐ

33 ܘܕܐܚܪܢܐ ܕܐܙܕܩܦ ܥܡܗ. ܟܕ ܠܘܬ ܝܫܘܥ

tura, † ⁜ quæ dicit, Et dederunt in potu meo acetum et fel, ✓

29 dicit, Sitio. Vas igitur positum erat plenum aceto. Illi autem

quum implevissent spongiam aceto, ⁜ mixtum ✓ cum felle, quum et

30 imposuissent hyssopo, admoverunt ori ejus. Quum igitur acce-

pisset acetum Jesus, dixit, Consummatum est: et quum inclinas-

set caput, tradidit spiritum. ⁜ Quum autem exivisset spiritus

ejus, scissum est velamen templi a medio, a summo usque ad

31 imum ✓. Judæi igitur, ut non manerent in crucibus corpora Sab-

batho, quia parasceue erat, (erat enim dies ille magnus Sabbathi)

rogarunt Pilatum ut confringerentur crura eorum, et tollerentur.

32 Venerunt igitur milites † et primi confregerunt crura, et alterius

33 qui crucifixus est cum eo. Quum ad Jesum autem venissent, quum

† *Vide Notas.*

‡ *Vide Notas.*

* αριμαθαιας

* μιγμα σμυρ-νης και αλοης

vidiſſent quod jam mortuus eſſet, non confregerunt crura ejus.
Sed unus ex militibus lancea latus ejus aperuit, et ſtatim exivit 34
ſanguis et aqua. Et ille qui vidit, teſtatus eſt, et verum eſt te- 35
ſtimonium ejus: et ille novit quod verum dicat, ut et vos credatis.
Facta ſunt enim hæc, ut Scriptura impleretur, Os ex eo non 36
comminuetur. Et iterum alia Scriptura dicit, Intuebuntur in 37
eum quem transfixerunt. Poſt autem hæc rogavit Pilatum Joſe- 38
phus qui *erat* ex Arimathæa, (quod eſſet diſcipulus Jeſu, occultus
autem propter metum Judæorum) ut tolleret corpus Jeſu: et
permiſit Pilatus. Venit ergo, et ſuſtulit corpus Jeſu. Venit autem 39
et Nicodemus, ille qui venerat ad Jeſum nocte primum, ferens
mixturam myrrhæ et aloes, quaſi libras centum. Acceperunt 40
ergo corpus Jeſu, et obvinxerunt illud linteis cum aromatibus,

41 ܘܒܣ̈ܡܐ܂ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܐܝܬ ܠܝܗ̈ܘܕܝܐ ܠܡܩܒܪܘ܀ ܐܝܬ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܕܘܟܬܐ ܐܝܢܐ ܕܐܙܕܩܦ ܒܗ ܓܢܬܐ܂ ܘܒܓܢܬܐ
ܒܝܬ ܩܒܪܐ *ܚܕܬܐ܂ ܗܘ ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܬܬܣܝܡ ܗܘܐ܂ * καινον
42 ܠܬܡܢ ܗܘ ܣܡܘܗܝ ܡܛܠ ܥܪܘܒܬܐ ܕܝܗ̈ܘܕܝܐ܂ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ
1 ܩܒܪܐ ܣܡܘܗܝ ܠܝܫܘܥ܀ *ܒܚܕ ܕܝܢ ܒܫ̈ܒܐ܂ ܡܪܝܡ C A P. XX.
ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ܂ ܐܬܬ ܒܨܦܪܐ ܟܕ ܚܫܘܟܐ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬ * τη δὲ μιᾳ των σαββάτων
2 ܗܘܐ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ܂ ܘܚܙܬ ܠܟܐܦܐ ܕܫܩܝܠܐ ܡܢ ܩܒܪܐ܀ ܘܪܗܛܐ
ܘܐܬܬ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܘܠܘܬ ܗܘ ܐܚܪܝܢܐ
ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ܂ ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ܂ ܫܩܠܘܗܝ
3 ܠܡܪܢ ܡܢ ܩܒܪܐ܂ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܣܡܘܗܝ܂ ܢܦܩ
ܗܝܕܝܢ ܟܐܦܐ ܘܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ܂ ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ܂
4 ܪܗܛܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܬܪܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ܂ ܘܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ
ܬܠܡܝܕܐ܂ ܩܕܡ ܪܗܛ ܒܥܓܠ ܝܬܝܪ ܡܢ ܦܛܪܘܣ܂
5 ܘܐܬܐ ܩܕܡܝܐ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ܂ ܘܟܕ ܐܓܚܢ܂ ܚܙܐ ܠܟ̈ܬܢܐ ܟܕ

41 ſicut eſt mos Judæis ſepelire. Erat autem in loco ubi cruci-
fixus eſt, hortus; et in horto ſepulchrum novum, in quo nondum
42 quiſquam poſitus fuerat. Ibi igitur propter Paraſceuen Judæorum,
1 quod prope eſſet ſepulchrum, poſuerunt Jeſum. Primo autem C A P. XX.
die ſabbathorum, Maria Magdalene venit mane, quum tenebræ
adhuc eſſent, ad ſepulchrum: et videt lapidem ſublatum a ſe-
2 pulchro. Currit igitur et venit ad Simonem Petrum, et ad alium
diſcipulum quem diligebat Jeſus; et dicit iis, Suſtulerunt Domi-
3 num e ſepulchro, et neſcimus ubi poſuerint eum. Exivit ergo
Petrus, et ille alius diſcipulus, et veniebant ad ſepulchrum.
4 Currebant autem duo ſimul: et ille alius diſcipulus præcucurrit
5 citius Petro, et venit primus ad ſepulchrum. Et quum intro-

ܣܝܡܝܢ܂ ܠܐ ܕܝܢ ܥܠ. ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ܂ ܟܕ 6
ܢܩܦ ܒܬܪܗ܂ ܘܥܠ ܠܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܟܬ̈ܢܐ ܟܕ ܣܝܡܝܢ.
ܘܣܘܕܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܠ ܪܝܫܗ܂ ܠܘ ܥܡ ܟܬ̈ܢܐ 7
ܟܬ̈ܢܐ ܣܝܡ ܗܘܐ܂ ܐܠܐ ܕܦܪܝܫ ܥܠ ܓܒܗ ܟܪܝܟ ܒܚܕ ܕܘܟܬܐ.
ܗܝܕܝܢ ܗܟܝܠ ܥܠ ܐܦ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܬܠܡܝܕܐ. ܗܘ ܕܐܬܐ ܩܕܡܝܐ 8
ܠܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܘܗܝܡܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ 9
ܟܬܒܐ܂ ܕܘܠܐ ܠܗ ܕܢܩܘܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ. ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ ܬܘܒ ܠܘܬ 10
ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܗܢܘܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܀ ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܩܝܡܐ ܗܘܬ ܠܘܬ 11
ܩܒܪܐ܂ ܟܕ ܒܟܝܐ ܠܒܪ. ܟܕ ܗܟܝܠ ܒܟܝܐ ܗܘܬ܂ ܐܬܕܢܝܬ
ܠܩܒܪܐ. ܘܚܙܬ ܬܪܝܢ ܡܠܐܟ̈ܝܢ ܒܚܘ̈ܪܐ ܟܕ ܝܬܒܝܢ. ܚܕ ܠܘܬ 12
ܪܝܫܐ ܘܚܕ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܐ. ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ܀
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܢܘܢ. ܐܢܬܬܐ ܡܢܐ ܒܟܝܐ ܐܢܬܝ܀ ܐܡܪܐ 13
ܠܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܫܩܠܘܗܝ ܠܡܪܝ ܕܝܠܝ ܘܠܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ
ܐܝܟܐ ܣܡܘܗܝ. ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪܐ ܐܬܦܢܬ ܠܒܣܬܪܗ܂ 14

ſpexiſſet, videt lintea poſita: non autem introivit. Venit igitur 6
Simon Petrus ſequens eum, et introivit in ſepulchrum, et videt
lintea poſita. Et ſudarium quod fuerat ſuper caput ejus, non 7
cum linteis poſitum, ſed ſeorſim involutum in unum locum.
Tunc igitur introivit et alius diſcipulus, qui venerat primus ad 8
ſepulchrum, et vidit, et credidit. Nondum enim ſciebant Scrip- 9
turam, quod oporteret eum reſurgere a mortuis. Abierunt igitur 10
iterum ad ſeipſos diſcipuli. Maria autem ſtabat ad ſepulchrum, 11
flens foris. Dum ergo fleret, introſpexit in ſepulchrum. Et videt 12
duos Angelos in albis *veſtibus*, ſedentes, unum ad caput, et unum
ad pedes, ubi poſitum fuerat corpus Jeſu. Et dicunt ei illi, 13
Mulier, quid fles? Dicit iis, Quia ſuſtulerunt Dominum meum,
et neſcio ubi poſuerint eum. Quum hæc dixiſſet, converſa eſt 14

ܘܚܙܝܐ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܩܐܡ܆ ܘܠܐ ܝܕܥܐ ܗܘܬ ܕܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ ܀
15 ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܬܐ ܡܢܐ ܒܟܝܐ ܐܢܬܝ. ܠܡܢܘ ܒܥܝܐ
ܐܢܬܝ ܀ ܗܝ ܕܝܢ ܟܕ ܣܒܪܐ ܕܓܢܢܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܐܡܪܐ ܠܗ.
ܡܪܝ܆ ܐܢ ܐܢܬ *ܫܩܠܬܝܗܝ ܐܡܪ ܠܝ ܐܝܟܐ ܣܡܬܝܗܝ. ܘܐܢܐ * ἐβάστασας
16 ܐܫܩܠܝܘܗܝ ܀ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ. ܡܪܝܡ܆ ܘܗܝ ܕܐܬܦܢܝܬ
ܗ̇ܝ ܐܡܪܐ ܠܗ ܥܒܪܐܝܬ *ܪܒܘܠܝ܆ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܠܦܢܐ. * ῥαββουνί
17 ܘܪܗܛܬ ܠܡܬܩܪܒܘ ܠܗ ܀ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܬܩܪܒܝܢ
ܒܝ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܣܠܩܬ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܙܠܝ ܕܝܢ
ܠܘܬ ܐܚܝ ܕܝܠܝ. ܘܐܡܪܝ ܠܗܘܢ܆ ܣܠܩ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
18 ܘܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܠܐܠܗܐ ܕܝܠܝ ܘܠܐܠܗܐ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܬܝܐ ܡܪܝܡ
ܗ̇ܝ ܡܓܕܠܝܬܐ܆ ܟܕ ܡܣܒܪܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܚܙܬ ܠܡܪܝܐ.
19 ܘܗܠܝܢ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܀ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܪܡܫܐ ܒܝܘܡܐ
ܗܘ ܕܚܕ ܒܫܒܐ. ܘܬܪܥܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ※ ܕܟܢܝܫܝܢ ✓ ܬܠܡܝܕܐ܆ ܡܛܠ ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܆ ܐܬܐ

retrorſum, et videt Jeſum ſtantem: et non ſciebat quod Jeſus
15 eſſet. Dicit ei Jeſus, Mulier, quid fles? quem quæris? Ipſa
autem quum putaret quod hortulanus eſſet, dicit ei, Domine mi,
ſi tu ſuſtuliſti eum, dic mihi ubi poſueris eum, et ego tollam eum.
16 Dicit ei Jeſus, Maria. Et quum converſa eſſet illa, dicit ei
Hebraice, Raboni, quod dicitur, Magiſter. Et cucurrit ut tan-
17 geret eum. Dicit ei Jeſus, Ne tangas me: nondum enim aſcendi
ad Patrem meum: vade autem ad fratres meos, et dic iis, Aſ-
cendo ad Patrem meum et Patrem veſtrum, et Deum meum et
18 Deum veſtrum. Venit Maria Magdalene annuncians diſcipulis,
19 quod vidiſſet Dominum, et quod hæc dixiſſet ſibi. Quum eſſet
igitur veſpera, die illo primo ſabbathorum, et portæ clauſæ eſ-
ſent, ubi erant ※ congregati ✓ diſcipuli propter metum Judæorum,

20 ܝܫܘܥ ܘܩܡ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ. ܘܟܕ
ܗܕܐ ܐܡܪ: ܚܘܝ ܠܗܘܢ ܘܐܝ̈ܕܝܐ ܘܓܒܐ ܕܝܠܗ ܀ ܚܕܝܘ ܗܟܝܠ
21 ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܪܝܐ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܬܘܒ.
ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ ܐܒܐ: ܐܦ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ
22 ܠܟܘܢ ܀ ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ: ܢܦܚ* ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܣܒܘ
23 ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܐܢ ܕܠܐܢܫܝܢ ܬܫܒܩܘܢ ܚܛܗ̈ܐ. ܢܫܬܒܩܘܢ
24 ܠܗܘܢ. ܘܐܢ ܕܐܢܫܝܢ ܬܐܚܕܘܢ. ܐܚܝܕܝܢ ܀ ܬܐܘܡܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ
ܬܪܥܣܪ. ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܬܐܘܡܐ* ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ # ܬܡܢ ܥܡܗܘܢ ✓
25 ܟܕ ܐܬܐ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܐܚܪ̈ܢܐ
ܚܙܝܢܢ ܠܡܪܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ:
ܐܢ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܐ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ ܐܬܪܐ ܕܣ̈ܩܐ: ܘܪܡܐ ܐܢܐ
ܨܒܥܝ ܒܕܘܟܬܐ ܕܣ̈ܩܐ: ܘܪܡܐ ܐܢܐ ܐܝܕܝ ܒܓܢܒܗ
26 ܕܝܠܗ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܀ ܘܒܬܪ ܝܘ̈ܡܬܐ ܬܡܢܝܐ. ܬܘܒ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܓܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܬܐܘܡܐ ܥܡܗܘܢ.

* λεγει

* διδυμος

venit Jesus, et stetit in medio, et dixit iis, Pax vobis. Et quum 20
hoc dixisset, ostendit iis et manus et latus suum. Gavisi sunt
igitur discipuli quum vidissent Dominum. Dixit igitur iis Jesus 21
iterum, Pax vobis: sicut misit me Pater, et ego mitto vos. Et 22
quum hoc dixisset, flavit; et dicit iis, Accipite Spiritum Sanctum.
Si quorum remiseritis peccata, remittentur iis; et si quorum re- 23
tinueritis, retenta erunt. Thomas autem, unus ex duodecim, 24
qui dicitur Didymus, non erat # ibi ✓ cum iis, quando venerat
Jesus. Dicebant igitur ei alii discipuli, Vidimus Dominum. 25
Ipse autem dixit iis, Nisi videro in manibus ejus vestigium cla-
vorum, et misero digitum meum in locum clavorum, et misero
manum meam in latus ejus, non credam. Et post dies octo 26
iterum erant intus discipuli ejus, et Thomas cum iis: venit

ܐܬܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܚܝܕܝܢ ܬܪ̈ܥܐ܆ ܘܩܡ ܒܡܨܥܬܐ ܘܐܡܪ܇
27 ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ. ܒܬܪܟܢ ܐܡܪ ܠܬܐܘܡܐ. ܐܝܬܐ ܨܒܥܟ ܠܗܪܟܐ.
ܘܚܙܝ ܐܝ̈ܕܝܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܝܬܐ ܐܝܕܟ ܘܐܪܡܐ ܒܓܢܒܐ ܕܝܠܝ. ܘܠܐ
28 ܬܗܘܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ. ܐܠܐ ܡܗܝܡܢܐ܀ ܘܥܢܐ ܬܐܘܡܐ ܘܐܡܪ
29 ܠܗ. ܡܪܝܐ ܕܝܠܝ ܘܐܠܗܐ ܕܝܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܛܠ
ܕܚܙܝܬܢܝ ܗܝܡܢܬ܆ ܛܘܒܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܚܙܐܘ
30 ܘܗܝܡܢܘ܀ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܡܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܐܬܘ̈ܬܐ ܥܒܕ
ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ✱ ܕܝܠܗ✓ ܗܢܝܢ ܕܠܐ ܟܬܝ̈ܒܢ ܒܟܬܒܐ
31 ܗܢܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܬܝ̈ܒܢ܆ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܕܝܫܘܥ
ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܕܟܕ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
1 ܚܝ̈ܐ ✱ ܕܠܥܠܡ✓ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܒܫܡܗ܀ ܒܬܪ ܗܠܝܢ CAP. XXI.
ܓܠܐ ܢܦܫܗ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ܆ ܥܠ ܝܡܐ
2 ܕܛܒܪܝܐ. ܓܠܐ ܕܝܢ ܗܟܢܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ܆ ܫܡܥܘܢ

Jesus quum clausæ essent portæ, et stetit in medio, et dixit, Pax
27 vobis. Deinde dicit Thomæ, Infer digitum tuum huc, et vide
manus meas; et affer manum tuam, et mitte in latus meum:
28 et ne sis † incredulus, sed credens. Et respondit Thomas, et dixit
29 ei, Domine mi, et Deus mi. Dicit ei Jesus, Quia vidisti me,
30 credidisti: beati sunt illi qui non viderunt, et crediderunt. Multa
quidem igitur alia signa fecit Jesus coram discipulis ✱ suis✓, quæ
31 non sunt scripta in libro hoc. Hæc autem ‡ scripta sunt ut cre-
datis quod Jesus sit Christus Filius Dei, et ut credentes, vitam
1 ✱ æternam ✓ habeatis in nomine ejus. Post hæc manifestavit seip- CAP. XXI.
sum iterum Jesus discipulis juxta mare Tiberiadis: manifestavit
2 autem sic. Erant simul Simon Petrus et Thomas, qui dicitur

† *Vide Notas.*
‡ *Vide Notas.*

ܦܛܪܘܣ ܘܬܐܘܡܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܬܐܡܐ. ܘܢܬܢܐܝܠ ܗܘ ܕܡܢ
ܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܗܢܘܢ ܕܙܒܕܝ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ
3 ܬܪܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ. ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܡܨܕ.
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܬܝܢ ܐܦ ܚܢܢ ܥܡܟ. *ܘܢܦܩܘ ܘܣܠܩܘ
4 ܠܐܠܦܐ ܡܚܕܐ. ܘܒܗܘ ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܘܠܐ ܐܚܕܘ ܡܕܡ. ܟܕ ܨܦܪܐ ܕܝܢ
ܡܢ ܟܕܘ ܗܘܐ. ܩܡ ܝܫܘܥ *ܒܣܦܬܐ ܝܡܐ. ܠܐ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ
5 ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. *ܛܠܝ̈ܐ:
6 ܠܡܐ ܡܕܡ ܠܡܐܟܠ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܥܢܘ ܠܗ ܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܪܡܘ ܠܓܒܐ ܕܝܡܝܢܐ ܕܐܠܦܐ ܡܨܝܕܬܐ.
ܘܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܪܡܘ ܗܟܝܠ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܠܡܓܪܝܗ ܡܫܟܚܝܢ
7 ܗܘܘ ܡܢ ܣܘܓܐܐ ܕܢܘ̈ܢܐ. ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ
ܗܘܐ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܦܛܪܘܣ. ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܫܡܥܘܢ
ܗܟܝܠ ܦܛܪܘܣ ܟܕ ܫܡܥ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܟܘܬܝܢܐ
ܕܝܠܗ ܐܣܪ ܒܚܨ̈ܘܗܝ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܪܛܠܝܐ.

* αἰγιαλοῦ

* παιδία

Didymus, et Nathanael qui *erat* ex Cana Galilææ, et *filii* Ze-
3 bedæi, et alii ex discipulis ejus duo. Dicit iis Simon Petrus,
Abeo piscari. Dicunt ei, Venimus et nos tecum. Et exierunt,
et ascenderunt in navigium statim: et illa nocte ceperunt nihil.
4 Quum mane autem jam esset, stetit Jesus in littore maris: non
5 autem sciebant discipuli quod Jesus esset. Dicit igitur iis Jesus,
Pueri, num quid ad edendum habetis? Responderunt ei, Non.
6 Ipse autem dixit iis, Jacite in latus dexterum navigii rete, et in-
nietis. Jecerunt igitur, et non amplius trahere illud poterant præ
7 multitudine piscium. Dicit igitur discipulus ille quem diligebat
Jesus, Petro, Dominus est. Simon igitur Petrus, quum audivisset
quod Dominus esset, vestem suam ligavit in lumbos suos, (erat

8 enim nudus) et projecit se in mare. Alii autem discipuli navicula
venerunt, (non enim erant longe a terra, sed quasi ducentis cubi-
9 tis) trahentes rete piscium. Quum igitur exiissent in terram,
vident prunas positas, et piscem positum super eas, et panem.
10 11 Dicit iis Jesus, Afferte ex piscibus quos cepistis nunc. Ascen-
dit igitur Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum piscibus
magnis, centum et quinquaginta et tribus: et quum omnes hi
12 essent, non scissum est rete. Dicit iis Jesus, Venite, prandete.
Nemo autem audebat ex discipulis interrogare eum, Tu quis es?
13 quia sciebant quod Dominus esset. Venit igitur Jesus, et accipit
14 panem, et dat iis; et piscem similiter. Hac jam tertia ⌐vice✓ erat
⌐qua✓ manifestatus (est) Jesus discipulis suis, postquam surrexisset a

ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܂ ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܫܬܪܝܘ܂ ܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ 15
ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܂ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ܆ ܪܚܡ ܐܢܬ
ܠܝ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ܂ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܝܢ ܡܪܝ܂ ܐܢܬ ܝܕܥ
ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܪܥܝ ܠܝ ܐܡܪ̈ܝ܀
ܐܡܪ ܠܗ ܬܘܒ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢ̈ܝܢ܂ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ ܪܚܡ 16
ܐܢܬ ܠܝ܀ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܝܢ ܡܪܝܐ܂ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ
ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܢ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ
ܘܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ܆ ܪܥܝ ܠܝ ܥܪ̈ܒܝ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܕܬܠܬ 17
ܙܒܢ̈ܝܢ܂ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ܆ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ܆ ܘܐܬܟܪܝ
ܠܗ ܠܟܐܦܐ܂ ܕܐܡܪ ܠܗ ܕܬܠܬ ܙܒܢ̈ܝܢ ܪܚܡ
ܐܢܬ ܠܝ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܪܝ܆ ܟܠܡܕܡ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ܂
ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܪܥܝ
ܠܝ ܢܩ̈ܘܬܝ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܕܟܕ ܐܝܬܝܟ 18
ܗܘܝܬ ܛܠܝܐ܂ ܐܢܬ ܠܟ ܐܣܪ ܗܘܝܬ ܚܨܝܟ܆ ܘܡܗܠܟ
ܗܘܝܬ ܠܐܝܟܐ ܕܨܒܐ ܗܘܝܬ܂ ܡܐ ܕܝܢ ܕܣܐܒܬ܆ ܬܦܫܘܛ

mortuis. Quum ergo prandissent, dicit Jesus Simoni Petro, 15
Simon ⸆fili⸇ Jonæ, diligis me plus quam hi? Dicit ei, Etiam
Domine: tu scis quod amem te. Dicit ei, Pasce agnos meos.
Dicit ei rursum secunda vice, Simon fili Jonæ, diligis me? Dicit 16
ei, Etiam Domine; tu scis quod amem te. Dicit Jesus, Si dili-
gas me, et ames, pasce oves meas. Dicit ei tertia ⸆vice⸇, Si- 17
mon fili Jonæ, amas me? Contristatus est Petrus quia dixisset
ei tertia ⸆vice⸇ amas me? et dixit ei, Domine, omnia tu scis:
tu nosti quod amem te. Dicit ei Jesus, Pasce oves meas. Amen 18
amen dico tibi, Quum esses junior, tu tibi cingebas lumbos
tuos, et ambulabas quo volebas: quum autem senueris, extendes

ܐܝܕܝܟ ¹ܘܐܚܪܢܐ ܢܐܣܘܪ ܠܟ ܚܨܝܟ. ܘܢܘܒܠܟ ܠܐܝܟܐ ܕܠܐ ܨܒܐ
19 ܐܢܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܟܕ ܡܚܘܐ ܕܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ ܡܫܒܚ
20 ܠܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ. ܐܡܪ ܠܗ ܒܬܪܝ. ܟܕ ܐܬܦܢܝ
ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ. ܚܙܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܕܢܩܦ ܠܗ ܠܘ. ܗܘ ܕܐܦ ܐܣܬܡܟ ܗܘܐ ܒܚܫܡܝܬܐ ܥܠ
ܚܕܝܗ ܕܝܠܗ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ ܡܢܘ ܗܘ ܕܡܫܠܡ
21 ܠܟ. ܠܗܢܐ ✱ܗܟܝܠ. ܟܕ ܚܙܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ.
22 ܡܪܝ ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ
23 ܕܢܩܘܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ. ܡܢܐ ܠܟ. ܐܢܬ ܒܬܪܝ ܬܐ. ܢܦܩܬ
ܗܟܝܠ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܠܘܬ ܐܚܐ. ܕܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܡܐܬ. ܘܠܐ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܠܐ ܡܐܬ: ܐܠܐ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܢܩܘܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ

manus tuas, † et alius accinget tibi lumbos tuos, et ducet te quo
19 non vis. Hoc autem dixit, significans qua morte glorificaturus
20 esset Deum. Et quum hoc dixisset, dicit ei, Sequere me. Quum
conversus esset autem Petrus, videt discipulum quem diligebat
Jesus, sequentem ⁻ se✓; qui et recubuerat in cœna super pectus
ejus, et dixerat, Domine, quis est ille qui traditurus est te?
21 Hunc ✱igitur✓ quum vidisset Petrus, dicit Jesu, Domine, hic autem
22 quid? Dicit ei Jesus, Si volo ut maneat hic donec veniam, quid
23 ad te? tu sequere me. Exivit igitur sermo hic inter fratres,
quod ille discipulus non moriturus sit; et non dixit ei Jesus, Non
morietur, sed, Si volo ut maneat hic donec veniam, quid

1 ܘܐܚܪܢܐ ܢܐܣܘܪ ܠܟ ܚܨܝܟ. ܘܢܘܒܠܟ] In margine MSti ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܠܟ ܢܐܣܪܘܢ ܚܨܝܟ. ܘܢܘܒܠܘܢܟ

† et alius accinget tibi lumbos tuos, et ducet te] Marg. Et alii tibi accingent lumbos tuos, et ducent te.

ܐܢܬ܀ ܡܢܐ ܠܘܬܟ܂ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܡܣܗܕ 24
ܥܠ ܗܠܝܢ܆ ※ ܗܘ ܕܐܦ ܟܬܒ ܗܠܝܢ. ܘܝܕܥܝܢ
ܕܫܪܝܪܐ ܐܝܬܝܗ ܗܝ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܐܝܬ ܕܝܢ ܐܦ 25
※ ουτε ܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ *ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ܆ ܗܢܝܢ ܕܐܢ ܕܠܚܕܐ
ܡܬܟܬܒܢ ܗܘܝ ܚܕܐ ܚܕܐ܆ ܐܦܠܐ ܗܘ ܥܠܡܐ ܐܝܟ ܕܣܒܪ
※ χωρησαι τα γραφομενα βιβλια αμην ܐܢܐ܆ *ܣܦܩ ܗܘܐ ܠܟܬܒܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ ܗܘܘ. [1] ܐܡܝܢ܀

ܫܠܡ ܟܬܒܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ.
ܕܡܠܠ ܝܘܢܐܝܬ܀

ad te? Hic est discipulus ille qui testatur de his, ※ qui ✓ et 24
scripsit hæc: et scimus quod verum sit testimonium ejus. Sunt au- 25
tem et alia multa quæ fecit Jesus, quæ si scribantur sigillatim, nec
ipse mundus, ut opinor, caperet libros qui scriberentur. † Amen.

1 ܐܡܝܢ] In margine MSti ܫܪܝܪܐ ܐܝܟ ܐܡܝܢ

† Amen] *Vide Notas.*

Finita est descriptio Evangelii Sancti Johannis, quod loquutus est Græce.

HISTORIA ADULTERÆ

Ex Codice Barsalibæi desumpta.

1 53 ܐܙܠ ܗܟܝܠ ܟܠܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܒܝܬܗ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܙܠ Cap. VII.
Cap. VIII.
2 ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ܀ ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܬܘܒ ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ܀ ܘܟܠܗ
ܥܡܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܝܬܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀
3 ܐܝܬܝܘ ܕܝܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܠܐܢܬܬܐ ܕܐܬܬܚܕܬ ܒܓܘܪܐ܀ ܘܟܕ
4 ܐܩܝܡܘܗ ܒܡܨܥܬܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܗܕܐ ܐܢܬܬܐ
5 ܐܬܬܚܕܬ ܓܠܝܐܝܬ ܒܗ ܒܥܒܕܐ ܕܓܘܪܐ܀ ܘܒܢܡܘܣܐ ܕܝܢ
ܕܡܘܫܐ ܦܩܕ܆ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܢܪܓܘܡ܆ ܐܢܬ
6 ܗܟܝܠ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ܆ ܗܕܐ ܐܡܪܘ ܟܕ ܡܢܣܝܢ
ܠܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠܬܐ ܕܢܩܛܪܓܢܘܢܝܗܝ܀ ܝܫܘܥ
ܕܝܢ ܟܕ ܠܬܚܬ ܐܬܟܦܝ܆ ܟܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ܀

53 † PROFECTUS est igitur unusquisque ex iis in domum Cap. VII.
1 2 suam. Jesus autem abiit in montem Olivarum. Mane autem Cap. VIII.
iterum venit in templum, et totus populus veniebat ad eum: et
3 quum sedisset, docebat eos. Adduxerunt autem Scribæ et Pha-
risæi mulierem quæ deprehensa fuerat in adulterio: et quum sta-
4 tuissent eam in medio, Dicunt ei, Magister, hæc Mulier depre-
5 hensa est aperte in ipso facto adulterii. Et lex autem nostra
6 Mosis præcipit, ut tales lapidemus: tu igitur quid dicis? Hoc
dixerunt, tentantes eum, ut haberent causam ut accusarent eum.
Jesus autem quum deorsum incurvasset se, scribebat super terram.

1 In margine MSti ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܡܫܬܟܚܝܢ ܠܗ ܒܟܠ
ܨܚܚܐ ܚܕܬܐ

† Marg. Hæc Narratio non in omni exemplari reperitur. *Vide Notas.*

ܟܕ ܕܝܢ ܟܬܪܘ ܟܕ ܡܫܐܠܝܢ ܠܗ ܐܬܦܫܛ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ 7
ܐܝܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ ܚܛܗܐ܆ ܩܕܡܝܐ ܢܫܕܐ ܟܐܦܐ
ܥܠܝܗ̇. ܘܬܘܒ ܟܕ ܐܬܟܦܝ ܟܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ 9 8
ܟܕ ܫܡܥܘ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܚܕ. ܟܕ ܫܪܝܘ ܡܢ ܩܫܝܫܐ.
ܘܐܫܬܒܩܬ ܐܢܬܬܐ ܒܠܚܘܕܝܗ̇܆ ܟܕ ܐܝܬܝܗ̇ ܒܡܨܥܬܐ. ܟܕ 10
ܕܝܢ ܐܬܦܫܛ ܝܫܘܥ܆ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܠܐܢܬܬܐ܆ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܆
ܠܐ ܐܢܫ ܚܝܒܟܝ܆ ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܪܝܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ 11
[1]ܡܪܝܐ. ܐܦ ܠܐ ܐܢܐ ܠܟܝ ܡܚܝܒ ܐܢܐ. ܙܠܝ. ܘܡܢ ܗܫܐ ܠܐ
ܬܘܒ ܬܚܛܝܢ܀ ܟܕ ܗܟܝܠ ܐܬܟܢܫܘ 12

Quum autem permansissent interrogantes eum; erexit se, et dixit 7
iis, Qui ex vobis est sine peccato, primus jaciat in eam lapidem.
Et rursus quum incurvasset se, scribebat super terram. Ipsi au- 8 9
tem quum audivissent, exibant singulatim, quum incepissent a
Senioribus: et relicta est mulier sola, existens in medio. Quum 10
autem erexisset se Jesus, dixit mulieri, Ubi sunt? Nemo, con-
demnavit te? Ipsa autem dixit Nemo, Domine. Dixit autem 11
† Dominus, Neque ego te condemo: abi, et ab hoc *tempore* ne
amplius pecca. Quum igitur congregati essent, &c. 12

1 ܡܪܝܐ] In margine MSti ܝܫܘܥ

† Dominus] Lectio marg. Jesus.

Ad calcem Evangeliorum
Has Annotationes exhibet Codex Heracleensis.

I ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܐܪܒܥܐ ܐܘܢܓܠܣܛܐ ܩܕܝܫܐ
ܕܐܬܦܫܩ ܡܢ ܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ׃ ארמיא ܒܚܦܝܛܘܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ ܘܒܥܡܠܐ ܪܒܐ ׃ ܒܩܕܡܝܐ ܡܢ ܒܡܒܘܓ
ܡܕܝܢܬܐ. ܒܫܢܬܐ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܫܥܣܪܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
ܡܩܕܘܢܝܐ ׃ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܚܣܝܐ ܡܪܝ ܦܝܠܘܟܣܢܘܣ ܡܘܕܝܢܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܗܝ ܕܡܕܝܢܬܐ.

II ܐܬܦܚܡ ܕܝܢ ܒܬܪܟܢ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܡܢܝ ܬܐܘܡܐ
ܡܣܟܢܐ. ܥܡ ܬܪܝܢ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ ܕܒܩܝܩܝܢ ܛܒ
ܘܚܬܝܬܝܢ ׃ ܒܐܢܛܘܢܝܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܪܒܬܐ ׃
ܒܕܝܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܢܛܘܢܝܢܐ.

III ܬܘܒ ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܘܐܬܦܚܡ ܒܗ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܡܝܪܐ ׃
ܒܫܢܬܐ ܬܫܥܡܐܐ ܕܝܠܗ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܐܢܕܝܩܛܝܘܢܐ

I E S T autem liber hic quatuor Evangeliſtarum Sanctorum, qui verſus eſt e lingua Græca in Syriacam Aramæam cum diligentia multa et labore magno; primum quidem in urbe Mabug, *(Hierapoli)* anno 819 Alexandri Macedonis, (*Chriſti* 508) diebus religioſi Mar Philoxeni Confeſſoris, Epiſcopi illius urbis.

II † Collatus eſt autem poſtea, cum diligentia magna a me Thoma paupere, cum duobus exemplaribus Græcis valde probatis accuratiſque, in Antonia Alexandriæ urbis magnæ, in monaſterio ſancto Antonianorum.

III Deinde deſcriptus eſt et collatus loco prædicto, anno 927 ipſius

† *Vide Notas.*

ܕܐܪܒܥܐ܂ ܟܡܐ ܕܝܢ ܥܡܠܐ ܘܚܦܝܛܘܬܐ ܗܘܐ ܠܝ ܒܗ ܒܗܘ
ܘܒܚܒܪܘܗܝ܂ ܡܪܝܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܝܕܥ܂ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܦܪܥ
ܠܟܠܢܫ ܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ ܒܕܝܢܗ ܟܐܢܐ ܘܬܪܝܨܐ܂ ܕܒܗ
ܢܫܬܘܐ ܠܪ̈ܚܡܐ ܕܡܢܗ܂ ܐܡܝܢ܂

Alexandri (*Christi* 616) Indictione quarta. Quanta autem opera et cura fuerit mihi in illo *Evangelistarum libro*, et sociis ejus, *Actibus nimirum Apostolicis, et Epistolis*, Dominus solus novit, qui retributurus est unicuique secundum opera sua in judicio suo justo et recto: in quo digni efficiamur misericordiæ ab eo. Amen.

COLLATIONES RIDLEYANÆ
Codicum, Barsalibæi et Bodleiani, IN QUATUOR EVANGELIA.

Notæ Editoris literis WH. deſignantur.

MATT. Cap. I.

2 IN propriorum nominum repetitione codex noſter deſcribit ea prima quidem vice Græco more, ſecunda vero Syro. Barſalibæi cod. utraque vice ea Syro more deſcribit.

3 ܝܠܕ] Barſalibæi codex habet ܐܘܠܕ, eodem modo et in exitu commatis: et per omnes generationes, ubi in noſtro ܝܠܕ reperitur, ibi legitur ܐܘܠܕ

5 ܥܘܒܝܕ Obed] In margine MS[ti] ܥܘܒܝܪ *Ober.* Lectio eſt prorſus nova; profecta eſt vero, ut opinor, a ſimilitudine literarum *Riſh* et *Dolath*, quæ non aliter a ſe invicem diſtinguuntur, quam puncto ſupra vel infra poſito. WH.

11 ܐܘܫܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ * ܠܝܘܩܝܡ . ܝܘܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ✓ ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ *Joſias autem genuit* **Joakim. Joakim autem genuit* ✓ *Jechoniam et fratres ejus.* Noſter Cod. ſic legit: ܐܘܫܝܐ ܕܝܢ ܝܠܕ ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ * ܠܝܘܩܝܡ. ܝܘܩܝܡ ܕܝܢ ܝܠܕ ✓ ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ *Joſias autem genuit Jechoniam et fratres ejus* **Joakim. Joakim autem genuit* ✓ *Jechoniam et fratres ejus.* Barſalibæus legit ſine aſteriſco, in hunc modum: ܝܘܫܝܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܩܝܡ ܝܘܩܝܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ *Joſias autem genuit Joakim. Joakim autem genuit Jechoniam et fratres ejus.* Hac auctoritate fretus auſus ſum Textum corrigere: quoniam illa verborum iteratio videtur plane inutilis. Qua de cauſa voces in noſtro codice iterentur, videas in Præfatione. WH.

21 ܬܐܟܠܝܢ] Barſ. ܬܐܟܠ

22 ܬܗܘܐ] Barſ. ܬܗܘܐ̈, ut Simplex.

Ibid. ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ per Eſaiam prophetam] Sic etiam ſe habent codices Barſ. et Bodl. Deeſt vero ܐܫܥܝܐ *Eſaias* in omnibus codicibus Græcis et verſionibus antiquis, codice Cantabrigienſi et verſione Armenia duntaxat exceptis. WH.'

23 ܬܬܓܠܝܢ] Barſ. ܬܬܓܠܐ

Ibid. ܘܬܐܟܠܝܢ] Barſ. ܘܬܐܟܠ. Et eodem modo ſcribuntur in Barſ. omnia Futura fœminina in numero ſingulari, quæ jod finalis eſt otioſa.

CAP. II.

3 ܟܕ ܕܝܢ quum autem] Deeſt ܕܝܢ *autem* in Barſ.

9 ܩܕܡ ܗܘܐ ܡܕܒܪ ܠܗܘܢ Præibat ducens eos] Cum in lingua Syriaca non dentur verba compoſita, Syri Græca compoſita ſæpe exprimunt per vocem duplicem: ut hic in Græcis eſt προῆγεν, quod reddit Polycarpus ܩܕܡ ܡܕܒܪ, quarum prima *antevertit, prævenit*; altera *duxit, deduxit*, ſignificat: et verti quidem poſſunt ſatis congruenter *præibat*. Hinc patet in hac conſtructione primam vocem ſeſe habere tanquam præpoſitionem. Eadem nonnunquam obtinet conſtructio in verſione Simplici, at multo ſæpius in noſtra; quod Latinæ interpretationis Lector notabit, ne Polycarpum a Græco fonte longius quam neceſſe erat, receſſiſſe exiſtimaret; aut aliter legiſſe ſuſpicaretur, quam nos hodie in Græcis impreſſis legimus. WH.

11 ܘܟܕ ܥܠܘ et quum ingreſſi eſſent] Marg. ܐܬܘ (ܘܟܕ) (et quum) *Veniſſent*. Cum textu concinunt Barſ. et Bodl. at lectionem marginalem non agnoſcunt. Millius et Wetſtenius nullam hic exhibent variantem lectionem. Polycarpus in omnibus aliis Evangeliorum locis reddit Gr. ἔρχομαι ܐܬܐ, et εἰσέρχομαι ܥܠ: lectio itaque textualis ܟܕ ܥܠܘ debet eſſe εἰσελθόντες, etſi nullus codex Græcus, hactenus collatus, hoc modo legat. WH.

17 ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ per Jeremiam] In margine exaratur hæc nota: Ὑπὸ Ἱερεμίου. ܝܘܢܝܐ ܡܢ ܐܪܡܝܐ ܐܡܪ ܡܠܬܐ ܒܝܕ i.e. *Græcum* a *Je-*

remia dicit, non per. Criticus, ut videtur, pro certo habuit lectionem MS[ti] Græci Polycarpiani fuisse ὑπο, idque eum male reddidisse ܒܝܕ *per,* loco ܡܢ *a.* Sed cum multa exemplaria Græca, a Wetstenio collata, legant δια, quod Polycarpus plerumque reddit ܒܝܕ, vero simillimum est hanc ipsam fuisse lectionem MS[ti] Græci Polycarpiani. WH.

20 ܓܝܪ enim] Reposui ex Bars. WH.

22 ܡܫܠܛ regnaret] Vox est formæ τȣ Peil, particip. Aphel, et in significatione multum discrepat a ܡܫܠܛ, formæ τȣ Benoni, ut in lexicis MS[tis] Bodl. Bar Bahlul inter has formas sequentem distinctionem ponit: ܡܫܠܛ ܥܠ ܐܢܫ ܕܐܫܬܠܛ ܐܘܟܝܬ ܐܢܫ ܕܐܫܬܘܕܥ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ. ܡܫܠܛ ܗܘ ܕܡܢ ܢܦܫܗ ܡܫܬܠܛ ܘܠܘ ܡܢ ܐܚܪܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܐܠܗܐ ܐܡܪܝܢ ܡܫܠܛ ܘܠܐ ܐܡܪܝܢ ܕܡܫܠܛ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܢܦܫܗ ܐܝܬ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܘܠܘ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ܩܒܠ. i.e. ܡܫܠܛ *adhibetur de homine, cui data est potestas ab alio:* ܡܫܠܛ *vero significat eum, qui a seipso potestatem habet, non ab alio: Quemadmodum de Deo dicimus* ܡܫܠܛ, *non* ܡܫܠܛ: *quia a seipso habet regnum et potestatem, et non ab alio accepit.* Nihil habent Castellus et Schaafius de hac formarum differentia. WH.

23 ܢܐܙܪܬ] Vox est Græca ναζαρετ Syriacis scripta: in margine autem exaratur, Syrorum more, ܢܨܪܬ WH.

CAP. III.

4 ܩܡ̈ܨܐ ܕܚܩܠܐ] Bars. invertit numeros: ܩܡܨܐ ܕܚܩ̈ܠܐ.

Ibid. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܘܫܐ] In Græcis legitur, αὐτος δε ὁ Ιωαννης ειχε το ενδυμα αὐτου, &c. Auctor versionis nimium κατα ποδα in hoc loco Græcum exprimit: nam cum Gr. ειχε reddat per ܐܝܬ ܠܗ, *erat ei,* Linguæ idioma non patitur verbum ܠܒܘܫܐ (ενδυμα) in casu accusativo. Nec multum me movet, quod codex Barsalibæi concinat nostro, sed pronunciare ausim, pro

ܠܐܒܪܗܡ in caſu accuſativo, legi debere ܐܒܪܗܡ in nominativo; et hanc conjecturam confirmat verſio Simplex. Polycarpus autem aliis in locis, ubi reddit ειχε per ܐܝܬ ܠܗ *erat ei*, Græcum accuſativum exprimit Syriace per nominativum, ut infra Cap. xiii. 5. ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ *quia non erat profunditas terrræ.* Gr. δια το μη εχειν βαθος γης. Sic com. 6. ejuſdem cap. et ubique fere occurrit hæc conſtructio. WH.

CAP. IV.

1 ܡܬܪܡܝܢܐ Diabolus] Græcum eſt διαβολος, quod preſſe reddidit Polycarpus ܡܬܪܡܝܢܐ, ex radice ܪܡܐ *jecit, conjecit, &c.* Sed idem in commate 11. ſequenti vocem διαβολος reddit ܐܟܠܩܪܨܐ. Et ſic Luc. iv. 2. at in com. 3. verbum ܡܬܪܡܝܢܢܐ adhibetur. WH.

6 ܠܬܚܬ deorſum] Barſ. inſerit, ut in margine, ܡܢ ܗܪܟܐ *hinc.*

Ibid. ܕܢܛܪܘܢܟ ※ ut cuſtodiant te ↙] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

Ibid. ܢܫܩܠܘܢܟ] Barſ. ܢܫܩܠܘܟ

Ibid. ܪܓܠܟ] Barſ. ܒܪܓܠܟ

8 ܕܐܪܥܐ terræ] Barſ. ܕܥܠܡܐ *mundi.*

10 ܠܒܣܬܪܝ ※ poſt me ↙] Barſ. legit ſine aſteriſco.

20 ܢܩܦܘܗܝ ſequuti ſunt eum] Librarius non ſuppoſuit punctum, quod analogia grammatica legendum docet: et ita verbum ſe habet in com. 22. Eadem Librarii incuria ſæpe occurrit: e. g. in com. 21. punctum ſuppoſuit verbo ܒܠܡܐ, omiſit vero illud in com. 22. WH.

23 ܘܡܟܐܒܐ] Barſ. ܘܡܟܐܒܝܢ

24 ܘܐܙܠ et ivit] Marg. ܘܢܦܩ *et exivit.* Eadem varia lectio in utroque codice.

Ibid. ܠܡܬܕܝܘܢܝܢ dæmoniacos] Hoc verbum formatur more participii paſſivi, ut Græco δαιμονιζομενος melius reſpondeat: ſed idem ſignificat quod ܕܝܘܢܐ, ut multis in locis patebit, ubi Auctor verſionis Græcum δαιμονιζομενος exprimit per ܕܝܘܢܐ; e. g. cap. viii. 16. 28. 33. Ejuſdem formæ eſt etiam verbum ܠܡܬܣܗܪܝܢ *lunaticos*, ex paſſivo ܣܗܪ, *morbo lunatico vexatus fuit.* WH.

CAP. V.

13 ܠܡܕܫܘܗܝ] Barſ. ܠܡܕܫܗ

Ibid. ܠܡܕܡ ܡܫܟܚ valet] Barſ. ܡܫܟܚ, at legit in margine ut Heracl. ܡܫܚܚ. RIDL. Indicat Criticus, ni fallor, per lectionem marginalem, meliorem vocis ἰσχύει interpretationem: nam ܫܟܚ, ex quo formatur verbum textuale, ſignificat, *potuit*, *valuit*, &c. ܡܫܚܚ vero, *aptus*, *commodus*, *utilis fuit*; quod videtur contextui accommodatius. WH.

Ibid. ܠܠܒܪܐ] Barſ. ܠܒܪܐ

Ibid. ܘܠܡܬܕܪܫܘ] Barſ. ܠܬܕܪܫ

14 ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ] Barſ. habet ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܘܢ

15 ܘܣܝܡܝܢ ܠܬܚܬ et ponunt ſubter] Inter has voces Barſ. recte inſerit ܠܗ *eam*.

16 ܥܒ̈ܕܝܟܘܢ Opera veſtra] Repoſui ex Barſalibæi codice. WH.

18 ܠܡܥܒܪ] Barſ. ܠܡܥܒܪ

19 ܦܘܩ̈ܕܢܐ] Barſ. legit ſine punctis pluralibus: non aliter autem in com. 20.

20 ܠܠܡܠܟܘܬܐ] Barſ. ܠܡܠܟܘܬܐ

21 ܐܬܐܡܪ ܠܗܘܢ] Barſ. ܐܬܐܡܪ.

22 ܪܩܐ] In margine Græce ſcribitur ῥακκα: monet vero Criticus legendum cum unico ܩ, et ita ſcribit Barſ. ܪܩܐ

23 θυσιαστήριον] Mendoſe in marg. refertur ad ܩܘܪܒܢܐ (δῶρον) in commate ſequenti.

24 ܩܘܪܒܢܟ] Barſ. ܩܘܪܒܢܟ

25 ܠܠܒܥܠܕܝܢܟ] Barſ. ܠܒܥܠܕܝܢܟ

27 ܠܩܕܡܝܐ ※ veteribus ✓] Barſ. legit ſine aſteriſco.

29 Barſ. in margine ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܦܠ recentiori manu: quippe in textu illius codicis deſiderantur hæc verba.

31 ܫܪܝܐ] Mendoſe ſcribitur cum duplici (ܪ) in priori loco, ſed recte in ſecundo.

C A P. VI.

1 ܡܪܚܡܢܘܬܐ eleemoſynam] Verbum originem ducit ex radice ܪܚܡ *miſertus eſt.* Hac voce uſus eſt Polycarpus, ne longius a Græco ελεημοσυνην recederet. Alicubi reddit idem Græcum per ܙܕܝܩܘܬܐ *juſtitiam*, Syrorum more, quod et his verbis monet Criticus in margine: ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪܝܢ ܒܣܘܪܝܐ ܙܕܝܩܘܬܐ id eſt, ܡܪܚܡܢܘܬܐ eſt id quod dicunt Syriace ܙܕܝܩܘܬܐ

2 ÷ܒܫܝܦܘܪܐ ÷ buccina ↙] Barſ. legit ſine obelo.

3 ܐܝܕܝܟ] Barſ. ܐܝܕܟ

5 ܕܦܠܛܘ̈ܬܐ] Barſ. neſcit lectionem marginalem in hoc, et in proximo commate.

6 ܒܬܐܘܢܐ] Barſ. ܒܬܘܢܐ

8 ܕܬܫܐܠܘܢܝܗܝ] Barſ. ܕܬܫܐܠܘܢܗܝ

9 ܫܡ̈ܝܐ] In Barſ. deſunt puncta pluralia.

12 ܠܚܝܒܝܢ] Barſ. ܠܚܝܒܢ

21 ܠܒܟܘܢ] Barſ. ܠܒܐ ܕܠܟܘܢ

23 ܟܠܗ ܦܓܪܟ] Barſ. ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܕܝܠܟ, et in clauſula ſequenti eodem modo.

Ibid. ܚܫܘܟܐ] Barſ. rectius ܚܫܘܟܐ

25 Pro ܠܠܒܫܟܘܢ mendoſe legitur ܠܦܓܪܟܘܢ: correxi ex Barſ. WH.

26 ܦܪܚ̈ܬܐ] Barſ. ſine punctis pluralibus.

28 ܫܘ̈ܫܢܐ] Reſtitui puncta pluralia ex Barſ. WH.

29 ܕܝܢ autem] Repoſui ex Barſalibæi codice. WH.

C A P. VII.

1 ܬܬܬܕܝܢܘܢ] Barſ. ܬܬܕܝܢܘܢ bis.

6 ܬܪܡܘܢ] Barſ. ܬܪܡܘܢ

Ibid. ܠܟܠܒ̈ܐ canibus] Syriaca nota ad hoc verbum, ex Chryſoſtomi Ομιλια Κγ. petita, ita ſe habet in Græcis. Κυνας μεν ενταυθα, τους εν ασεβεια ζωντας ανιατω και μεταβολης της επι το κρειττον ουκ εχοντας ελπιδα, ηνιξατο· Χοιρους δε εν ακολαστω βιω διατελουντας δια παντος, ὡσπερ ἁπαντας αναξιους

εφησεν ειναι της τοιαυτης ακροασεως. Hæc in Syriacis tam exili ductu exarantur, ut pene evanescant. RIDL. Syriaca ita lego: ܕܘܢܣܝܚ
ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ. ܕܟܬܒܐ ܗܢܐ ܗܘܐ܆ ܠܐ ܐܝܟ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܠܗܘܢ܆ ܘܡܫܪܐ ܕܡܘܣܝܩܐ ܕܠܘܬ ܗܝܟܠܐ
ܠܗܘܢ [forf. ܥܠܝܗ ܠܗܘܢ] ܦܬܐ. ܣܪܝܐ ܕܝ܆ ܠܐ ܐܝܟ ܕܒܪܘܡܝܐ
ܗܘܝܐ ܘܐܦܬܐ ܐܡܝܪܐ ܡܫܒܚܐ ܕܥܘܠܝܢ ܥܠ ܕܥܡܗܘܢ
ܕܢܩܝܐ ܦܪܘ ܐܝܟ ܘܢܝܫ ܕܠܐ ܢܦܩܢ ܕܐܪܢ ܐܢܝ ܗܘܐ ܡܣܬܒܪܐ. WH.

12 ܗܘܝܢܐ sic] Barf. ut in textu Heracleensi, sine varia lectione.

16 ܒܢ̈ܝܐ] Imposui puncta pluralia ex Barf. WH.

24 ܡܕܡܐ assimilabo] Sic legit Barf. nec notat variam lectionem.

27 ܘܐܬܛܪܦܘ et impegerunt] In margine est Gr. προσεκοψαν, cujus vocis emphasin Criticus exprimit, ܐܬܛܪܦܘ ܒܡܛܪܦܬܐ *impegerunt impetu.* Addita est etiam in margine vox ܐܬܪܡܝܘ *irruerunt*, quæ est varia lectio, et respondet Græco προσεπεσαν, quod in commate proxime præcedente marginem tenet, e regione verbi textualis ܐܬܪܡܝܘ. WH.

CAP. VIII.

4 ܠܟܗܢܐ Sacerdoti] Barf. appingit puncta pluralia. RIDL. In nostro MS[to] monet Criticus vocem in singulari legendam. Et hic semel monuisse satis sit, ubicunque in margine ad vocem aliquam adnotatur ܚܕ, ܚܕܐ vel ܚܕܐܝܬ, vocem illam juxta mentem Critici in singulari numero legendam esse: sic cap. xiii. 35, 36. 52. xxv. 34. Quod si in voce aliqua litera geminetur, ibi si adsit ܚܕ, ܚܕܐ vel ܚܕܐܝܬ, intelligendum est ex literis geminatis alteram supervacaneam esse. Sic cap. x. in nominibus propriis. WH.

5 In Barf. post ܗܘ *ipse* refertur ad marginem, ubi ܝܫܘܥ *Jesus* exaratur.

7 ÷ et ✓] Barf. sine obelo.

8 ܕܬܥܘܠ ܠܬܚܝܬ ܡܛܠܠܝ] Barf. ܠܡܛܠܠܝ ܬܥܘܠ, et eodem modo in commate 13.

16 ܐܢܝܢ ܦܢܘܡܛܐ Spiritus] Syriacis scribitur Gr. vox πνευματα, quam Syri per ܪܘܚܐ reddere solent, ut monet quoque Criticus

in margine: et hanc quidem vocem exhibent Barſ. et Bodl. WH.

17 In margine Græce ſcribitur ασθενεις; ſed mendoſe pro ασθενειας.

25 ܘܐܥܝܪܘܗܝ *et* excitaverunt eum] Barſ. in textu ܡܥܝܪܝܢ ܠܗ *excitabant eum*, in margine, ܐܥܝܪܘܗܝ

28 ܕܓܕܪܝܐ Gadaræorum] Barſ. legit in margine ܕܓܪܣܝܐ *Geraſenorum*.

30 ܣܓܝܐܐ multorum] Deeſt in Barſ.

32 ܙܠܘ Abite] MS mendoſe habet ܙܠ *abi*: correxi ex Barſ. WH.

34 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܘܗܝ.

CAP. IX.

2 ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ offerebant] Poſt hæc verba deficit Barſ. uſque ad comma 28 capitis XV.

12 ܚܠܝܡܐ Sani] Marg. ܚܝܠܬܢܐ *potentes, validi*, &c. Verbum textuale proprie ſignificat υγιαινοντας, et marginale ισχυοντας. Polycarpus tamen utrumque exprimit per ܚܠܝܡ *ſanus*, ut patet ex Luc. v. 31. vii. 10. xv. 27. ubi legitur υγιαινοντες; in hoc vero commate, et in Marc. ii. 17. ισχυοντες. Vult nimirum Criticus per vocem marginalem verſionem Polycarpianam emendare. WH.

17 Deeſt comma 17 in noſtro codice, ſed ſupplevi ex Bodl. WH.

20 ܟܢܦܐ fimbriam] In margine exaratur vox ܚܘܛܐ, quæ melius fortaſſe reſpondet Græco κρασπεδου: et auctor quidem verſionis verbo ܚܘܛܐ utitur cap. xxiii. 5. ubi legitur in Græcis κρασπεδον. WH.

35 ܘܡܐܣܐ et ſanans] Quid ſibi vellet Criticus quum in margine ſcriberet Infinitivum ܘܠܡܐܣܝܘ *et ſanare*, non mihi conſtat. Verſio Simplex legit ut in textu, nec eſt alia lectio in codicibus Græcis. WH.

CAP. X.

2, 3 In nominibus *Johannis, Philippi, Lebbæi*, et *Thaddæi*, monetur in margine literam geminatam in Syro textu ſupervacaneam eſſe. WH.

9 ܒܙܘܢܣ in zonis] Vox eſt Gr. ζωνας Syriacis ſcripta. Sic legebat, uti videtur, Polycarpus in ſuo Græco: Criticus vero, ut ex margine patet, legebat in ſingulari, ζωνην. Verbo textuali adſtipulantur

omnia exemplaria Græca et versiones antiquæ, si modo Evangelistarium numero 15 a WETSTENIO designatum excipias, quod habet ζωνην. WH.

14 Duæ sunt notæ: ad vocem ܡܕܝܢܬܐ una, et super voces ܒܠܐ et ܕܢܩܒܠܘܢܟܘܢ altera, quibus nullæ respondent in margine. Fortasse pro ܡܕܝܢܬܐ quædam exemplaria habebant ܩܪܝܬܐ, et pro ܕ alia habebant ܡܢ, quomodo legit versio Simplex. Concinit nostro codex Bodl.

25 ܒܝ̈ܬܝܐ domesticos] In margine est vox Gr. οικιακους Syriace scripta, ܐܘܩܝܐܩܘܣ. WH.

38 Deest Comma totum ob ὁμοιοτελευτον commatis prioris. Restitui ex Bodl. WH.

CAP. XI.

3 ܐܡܪ dixit] In margine scribitur verbum in Infinitivo ܠܡܐܡܪ *dicere*, quod nullius codicis Græci aut versionis antiquæ suffragium habet. WH.

CAP. XII.

4 ܠܚܡ̈ܐ ܕܣܝܡܘܬܐ propositionis] Ad hæc verba exaravit Criticus in margine vocem Gr. προθησεως, quam his verbis explicat; ܕܣܝܡܘܬܐ ܠܚܡ̈ܐ: ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. i. e. panes *qui positi erant coram Deo*. WH.

5 ܘܕܠܐ ܥܠܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ et sine reprehensione sunt] In margine notatur, ܕܠܐ ܥܠܬܐ: ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܥܘܕܠܐ i. e. ܕܠܐ ܥܠܬܐ, hoc est ܕܠܐ ܥܘܕܠܐ. Hic corrigere vult Criticus versionem Polycarpi, qui minus recte exprimit Græcum αναιτιοι per voces ܕܠܐ ܥܠܬܐ: nam ܥܠܬܐ proprie significat *prætextum, causam, excusationem, &c.* ex radice, inquiunt Lexicographi, ܥܠ vel ܥܠܠ; sed ܥܘܕܠܐ, quod magis probat Criticus, significat *accusationem, reprehensionem, &c.* ex radice ܥܕܠ *culpavit, accusavit, reprehendit, &c.* et hoc quidem verbum hic in versione Simplici usurpatur. Aliis profecto in locis nostræ Versionis, ubi occurrit eodem sensu verbum

ܒܟܬܐ, eadem aut ſimilis nota in margine exaratur. Sic Cap. xix. 10. Marc. xv. 26. Auctori autem verſionis non diſplicet vox ܚܝܒܐ vel ܚܝܒܘܬܐ, quæ eſt ex eadem radice ܚܝܒ, nonnunquam pro ܒܟܬܐ, ubi in Græcis eſt *αναιτιος*. Sic legitur hujus capitis commate ſeptimo. WH.

20 ܟܬܢܐ ܕܡܬܬܦܦ et linum fumigans] Marg. ܟܬܢܐ ܦܬܝܠܬܐ ܕܒܫܪܓܐ ܗܪܝ i. e. *linum Ellychnium quod eſt in lucerna vocat* ſcil. *interpres*: quæ ad vocem textualem ܟܬܢܐ explicandam adtulit Criticus. WH.

22 ܐܝܟܢܐ ܕܣܡܝܐ ܘܡܡܠܠ ܘܚܙܐ adeo ut (mutus et) cæcus et loqueretur, et videret] Inſerenda in Syro textu videtur vox ܕܚܪܫܐ *mutus*, quam habet et Cod. Bodl. inverſo tamen ordine. Cum vero noſtro MS^to^ patrocinentur codex Gr. Cantabrigienſis verſioque Coptica, reſtituere vocem non auſus ſum; licet nil mihi obſtare videtur, quominus utræque voces etiam hic, ut in ſuperiori clauſula, locum habeant. WH.

30 ܡܟܢܫ congregat] Scribitur mendoſe in MS^to^ ܐܝܬܘܗܝ *eſt*: correxi ex Bodl. WH.

39 ܒܝܫܐ mala] Repoſui ex Bodl. WH.

44 ܕܣܦܝܩ vacantem] Ad latus apponitur hæc nota Syriaca: ܕܣܦܝܩ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܠܐ----- ܘܡܬܩܢ ܒܟܠܘܬܐ ---Poſt ܕܠܐ ſequitur vox Syriaca macula obducta ut legi non poſſit: et in margine et inter lineas Græcis exarantur *σχολαζοντα, σεσαρωμενον, και κοσμημενον*, pro *κεκοσμημενον*. RIDL. Eandem notam exhibet codex Pariſienſis, quam in hunc modum latine vertit Cl. STORRIUS. ܣܦܝܩ *denotat eum qui non eſt ſtabilis et firmus in rebus divinis*. WH.

CAP. XIII.

5 ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܐ ubi non erat terra multa] In Græcis clauſula hoc modo ſe habet, *όπȣ ουκ ειχε γην πολλην*: quibus ut reſpondeat textus Syriacus, inſerendum omnino videtur vocabulum ܠܗ *ei* poſt ܗܘܐ *erat*. Eodem mendo laborat codex Bodl. hic et in

ſequenti clauſula, ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ *quia non erat profunditas terræ*. Hic vero noſter repræſentat ܠܗ *ei* poſt ܗܘܐ *erat*, quod proculdubio inſerendum eſt. De Polycarpi ratione in Græco εχω vertendo, vide quæ in Cap. iii. 4. annotantur. WH.

18 ܠܦܠܐܬܐ ܕܗܘ ܕܙܪܥ Parabolam ſeminantis] Perperam ſubjicitur punctum, quod Præteritum denotat, verbo ܕܙܪܥ; nam Græci exhibent Participium τȣ σπείροντος, quod poſtulat punctum ſupra poſitum, ſic --- ܕܙܪܥ. A Cod. Bodl. abeſt punctum. WH.

20 ܗܘ ܕܠܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܫܡܥ qui ſermonem meum audit] Supervacaneam pronunciare vocem ܕܝܠܝ *meum* vix dubito; licet Codex Bodl. cohæreat cum noſtro: vocem vero non agnoſcunt Codd. Græci, neque veteres verſiones. Si autem ad comma 19 præcedens reſpiciamus, vocabulum videbitur omnino incongruum. WH.

21 ܕܡܠܐ ܙܒܢܐ temporarius] ܡܠܐ ܙܒܢܐ eſt προσκαιρος, et ſic Marc. iv. 18. et 2 Cor. iv. 18. RIDL. ܡܠܐ ܙܒܢܐ, inquiunt Bar Bahlul et Bar Aly, Lexicographi Bodl. uſurpatur pro ܡܠܐ ܡܫܠܠ et ܡܠܐ ܫܥܐ, de quibus conſulas Lex. SCHAAFII. WH.

23 ܗܘ ܕܝܢ ܫܡܥ] Poſt ܫܡܥ ſequitur in eadem linea ܗܘ, quæ redundat.

25 ܐܢ̈ܫܐ] Impoſui puncta pluralia quæ deſunt in MS^to^. WH.

35 Ad marg. ܝܚܝܕܝܐܝܬ ܦܠܐܬܐ --- ܛܡܝܪܬܐ] id eſt ܦܠܐܬܐ et ܛܡܝܪܬܐ in ſingulari numero ſunt legenda, et non in plurali, ut leguntur in priori Syra verſione: quomodo leguntur etiam (in plur. ſcilicet) in codice Bodl.

39 ܕܙܪܥ] Repoſui ex Bodl. WH.

46 ܘܙܒܢܗ] Omiſit Librarius literam ܙ, et verbum ſcripſit defective ܘܒܢܗ. Correxi ex Bodl. WH.

48 ܒܡ̈ܐܢܐ] Reſtitui puncta pluralia ex Bodl. WH.

52 ܣܝܡܬܐ] Notatur in margine eſſe ſingularis, ut eſt θησαυρȣ in Græcis: at in Simplici eſt pluralis.

CAP. XV.

4 Structura ſententiæ non patitur ut pro ܐܡܿܪ λεγων, legatur ܐܡܼܪ ειπε: ſed ſi deleantur ܦܩܿܕ ܗܘ ܐܡܪ, et reponas ܐܡܼܪ ſolum, congruit lectio cum Syra altera, Cant. Vulg. Copt. Æthiop.

20 Ad verbum ܐܝܬܝܗܘܢ *ſunt* iterum incipit codex Barſalibæi.

Ibid. ܡܟܦܢܐ] Barſ. habet ܡܟܦ̈ܢܝܢ, at non convenit, quoniam præceſſit ܗܿܘ in ſing.

23 ܡܠܬܐ] Barſ. legit in textu ܠܡܠܬܐ, at in margine ܡܠܬܐ.

31 Hoc comma omiſſum in textu reponitur in margine a prima manu ܐܝܟܢܐ ܕܟܢ̈ܫܐ ܢܬܕܡܪܘܢ. ܟܕ ܚܙܝܢ ܠܚܪ̈ܫܐ ܕܡܡܠܠܝܢ. ܘܡܟܦ̈ܢܐ ܕܚܠܝܡܝܢ. ܘܚܓܝ̈ܪܐ ܕܡܗܠܟܝܢ. ܘܣܡ̈ܝܐ ܕܚܙܝܢ. Ibid. ܕܡܡܠܠܝܢ loquentes] Marg. ܕܫܡܥܝܢ *audientes*, et ſic Barſ. in textu cum lectione marginali.

32 ܐܡܪ dixit] Inſerit Barſ. ܠܗܘܢ *iis*, ſed in marg.

Ibid. ܢܫܬܪܘܢ deficiant] Preſſe reddidit Auctor verſionis Græcum εκλυθωσιν per verbum textuale, ex radice ܫܪܐ *ſolvit, &c.* deductum: Critico tamen non placet, quippe quod videtur cum contextu minime quadrare; notam igitur marginalem ſubjecit quaſi verbi textualis explicationem, hoc modo, ܢܫܬܪܘܢ ܒܡܚܝܠܘܬܐ i. e. ad verbum *ſolvantur defectu*— *virium* ſcil. Verſio Simplex repræſentat ܢܬܡܚܠܘܢ *deficiant viribus,* quod videtur magis cum Græco congruere. WH.

34 ܢܘ̈ܢܣܐ piſciculos] Barſ. ܢܘܢܘ̈ܣܐ ιχθυδια: neutram vero vocem reperio. RIDL. Nomen eſt Diminutivum, ex Primitivo ܢܘ̈ܢܐ *piſces* formatum, inſerta penultima ſyllaba ܘܣ vel ܣ ſolum: nam utraque forma uſurpatur. Sic etiam Marc. viii. 4. in noſtro legitur ܢܘ̈ܢܣܐ *piſciculos.* WH.

36 ܢܘܢܐ] Correxi ex Barſ. MS[tus] habet in plurali ܢܘ̈ܢܐ. WH.

Ibid. ܘܠܗܘܢ ܢܘ̈ܢܐ et illos piſces] Barſ. ܘܠܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܐ *et illos duos piſces.*

CAP. XVI.

2 ܣܡܘܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ rubet enim cœlum] Suspectam habeo vocem ܣܡܘܩ, licet nostro patrocinentur codices Barf. et Bodl. Græcis sic est clausula, πυῤῥαζει γαρ ὁ ουρανος. Cum vox ܣܡܘܩ sit adjectivum formæ simplicis, minime quadrare potest cum Gr. πυῤῥαζει, nisi verbum ܐܝܬܘܗܝ vel ܗܘ *est*, sequatur. Versio Simplex melius habet ܣܡܩܬ *rubuit*, vel *rubet*, tempore præterito pro præsenti adhibito. Eadem in com. proxime sequente occurit locutio, quam in hunc modum legendam esse arbitror: ܗܘ ܣܡܘܩ *rubrum est*; vel potius ܗܘ ܣܡܩ: hoc est, participium cum verbo ܗܘ *est* velim conjungere; quod sonaret, *rubens est*, vel *rubet*. WH.

3 In Barf. hæc verba desiderantur, ܘܨܦܪܐ ܝܘܡܢܐ ܣܬܘܐ ܗܘ. ܣܡܘܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ. *et mane, Hodie hyemalis tempestas erit, rubet enim cœlum.*

Ibid. ܕܙܒܢ̈ܐ temporum] Barf. in singulari.

4 ܬܬܝܗܒ] Barf. ܬܬܗܒ

11, 12 ܠܚܡܝܪܐ] In Barf. cum punctis pluralibus.

Ibid. ܠܚܡܝܪ] Barf. ܠܚܡܝܪܗ

13 ܐܢܫ̈ܐ] Imposui puncta pluralia quæ desunt in MS^to^. WH.

18 ܘܬܪ̈ܥܐ] Imposui puncta pluralia fide codicis Barf. WH.

19 ܘܫܪ̈ܝܐ] In Barf. ܫܪ̈ܝܐ, ut reperitur, inquit Boderianus, in Aruch.

Ibid. In hoc et sequenti commate super ܢܦܫ̈ܐ omisit Barf. puncta pluralia, quæ raro appingit super hoc verbum.

28 ܕܐܝܬ ܐܢܫ̈ܐ * ܡܢ ܗܢܘܢ ✓ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ quod sunt quidam * ex his ✓ qui hic astant, &c.] Si hæc Græce vertas, ita se habent; εισι τινες των ωδε εστηκοτων, &c. quæ lectio in libris impressis et manuscriptis nonnullis reperitur. Abjectis vero vocibus asterisco notatis, sic vertenda sunt, εισι τινες ωδε εστηκοτες assentientibus Codd. E. F. G. H. &c. vide WETSTENIUM. WH.

CAP. XVII.

11 ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ※ ſicut ſcriptum eſt ✓] Librarius mendoſe, ni fallor, ܕܟܬܝܒ *ſcriptum eſt* ſolum aſteriſco incluſit: auſus ſum totam clauſulam includere, loci ſenſu ita poſtulante. WH.

12 ܠܗ ei] Marg. ܒܗ *in eo.* Concinit Barſ. et in textu et in margine.

14 ܡܬܓܪܓܪܣ] Conſentiunt codices Heracl. Barſ. et Bodleianus, ſed verbum eſt mihi prorſus ignotum, pro quo in aliis locis ubi reddunt γονυπετων, hi ipſi codices, ut et Simplex, utuntur ܓܗܢ vel ܒܪܟ. RIDL. Fruſtra quidem in Lexicis impreſſis ullam hujus verbi notionem quæremus, contextui haud incommodam. CASTELLUS reddit, *volutatus, provolutus, fruſtratus eſt:* hæc vero omnino incongrua ſunt. Reddidi verbum in Latina interpretatione *procidens,* auctoribus Lexicographis Bodl. qui ſic vocem explicant ܡܬܓܪܓܪܣ ܐܢܫ ܡܢ ܒܪܘܟ ܐܦܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ i. e. ܡܬܓܪܓܪܣ denotat *hominem qui procidit in faciem ſuam ſuper terram.* WH.

19 ܠܡܣܪܗܒܘܬܐ] In Barſ. ܠܡܣܪܗܐܒܘܬܐ

20 ܠܗܘܐ] In Barſ. ܠܗܘܢ ܐܝܬ

24 ܡܟܣܡܣ ſolvit tributum] Verbum non agnoſcunt Lexica Syriaca; et in ipſa lingua eſt quidem inuſitatum. In promptu habetur apud Arabes: Vide Golii Lex. Col. 2253. WH.

26 ܐܢܘܢ] In Barſ. ܐܝܬܝܗܘܢ

27 ܒܡܟܣܐ] Correxi ex Barſ. et Bodl. Scribitur in MS^{to} mendoſe ܒܡܟܣܟܐ WH.

CAP. XVIII.

7 ܐܠܗܘܬܗ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܕܐܠܗܘܢ ܡܫܠܡܐ] Deſunt in Barſ.

9 ܠܠܠܥܠܡ] In Barſ. cum duplici tantum ܠ, et ſic inferius.

Ibid. ܒܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ in ignem æternum] Reſtitui ſide codicum Barſ. et Bodl. WH.

12 ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ quid videtur vobis] Barſ. legit ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܬܚܙܐ *quid vobis videtur,* et ſic Bodl. RIDL.

Verbum ܡܣܬܒܪ est participium masculini generis, sed usitatior est forma fœminina ܡܣܬܒܪܐ, ut patet ex Codd. Barf. et Bodl. Noster autem ubique forma fœminina utitur, si supra Cap. xvii. 25. Luc. x. 36. excipias. Hic insuper observanda est transpositio vocum ܠܟܘܢ et ܡܣܬܒܪ: Græcis est hic ordo, *τι ὑμιν δοκει*, ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܣܬܒܪ *quid vobis videtur*, et noster Cap. xxi. 28. huic ordini favet. WH.

Ibid. ܠܗܝ ܛܥܝܐ illam errantem] In margine pro ܛܥܝܐ usurpatur verbum ܛܥܝܝܐ cum duplici jód: quod censuit fortasse Criticus melius Græco *πλανωμενον* convenire. WH.

13 ܘܐܢ ܢܗܘܐ ܘܢܫܟܚܝܗ et si evenerit ut inveniat eam] Mendum in Syro textu manifeste apparet: nam si ad verbum reddas, pro *ut* dicendum est *et*; quod sensu omnino caret. Nec multum me movet quod codices Barf. et Bodl. eandem lectionem tuentur, sed et audacter asseram, pro verbo ܘܢܫܟܚܝܗ legendum esse ܕܢܫܟܚܝܗ quod sensus et linguæ ratio omnino postulant. Græcis est, *και εαν γενηται εὑρειν αυτο.* Syri Græcorum Infinitivum per Futurum cum ܕ præfixo sæpe exprimunt: ut Matt. i. 19. Gr. *και μη θελων αὐτην παραδειγματισαι*, Noster habet, ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܦܪܣܝܗ, ad verbum, *et nollet ut diffamaret eam*, i. e. *diffamare eam*. Et alibi passim hæc occurrit constructio; unde patet hunc locum mendo laborare, litera ܘ *et*, pro ܕ *ut* exarata. WH.

16 ܢܩܘܡܢ] Barf. ܢܩܘܡ

25 ܠܗ] Restitui ex Barf. WH.

28 ܗܒ ܠܝ] Barf. legit sine obelo.

29 ܟܢܬܗ ܥܠ] Barf. inserit ܕܝܠܗ

Ibid. Barf. non legit ܒܥܒܪܡ, vel in textu vel in margine.

30 ܕܢܦܪܘܥ ܗܘ solveret id] Inserit Barf. ܟܠ *omne*.

32 ܟܠܗ ܚܘܒܬܐ ܗܝ totum debitum illud] Barf. et Bodl. ܟܠܗ ܗܝ ܚܘܒܬܐ *totum illud debitum*.

CAP. XIX.

1 ܘܗܘܐ] Barſ. ܘܗܘܬ

9 ܕܐܢ ܕܐܠ] Correxi ex Barſ. et Bodl. in MS^to enim eſt ܕܢ WH.

12 ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ] Deeſt ܐܝܠܝܢ in noſtro codice, ſed inſerui ex Barſ. WH.

14 ※ ܠܗܘܢ ↙] Barſ. legit ſine aſteriſco. In periodis 16. et 17. Barſ. concinit cum MS^to in textu, at varias lectiones vel interpretationes in margine neſcit.

16 ܐܝܟܢܐ ܕܐܗܘܐ ܐܝܬ ܠܝ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ut habeam vitam æternam] Violavit hoc loco linguæ idioma Polycarpus, ut Græcum preſſe ſequeretur. Græcis eſt clauſula, *ινα εχω ζωην αιωνιον*: cui ut reſpondeat textus Syriacus, linguæ ratio ſuadet hoc modo legendum eſſe, ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܠܝ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ *ut ſit mihi vita æterna.* ܚܝ̈ܐ quum vitam ſignificat, ſemper in plurali legitur; quod item poſtulat, ut verbum ܕܐܗܘܐ *ſit,* in textu legatur in plurali ܕܢܗܘܘܢ *ſint*; et ſic ſe habet verſio Simplex. Ab hac tamen ratione nonnunquam longe diſcedit Polycarpus, ut infra Cap. xxi. 28. Græcis eſt, *ανθρωπος* [*τις*] *ειχε τεκνα δυο*, quæ ſic vertit, ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢ̈ܝܐ ܬܪܝܢ *Homini cuidam erant filii duo:* non ut in hoc com. ܒܪܢܫܐ ܐܢܫ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܢ̈ܝܐ ܬܪܝܢ *homini cuidam* erat *filii duo.* Eadem conſtructio occurrit infra com. 22. hujus capitis, ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܩܢܝ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ad verbum, erat *ei poſſeſſiones multæ:* ſed linguæ idioma poſtulat ut verba ܐܝܬ ܗܘܐ legantur in plurali, hoc modo, ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܗ ܩܢܝ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ erant *ei poſſeſſiones multæ.* WH.

24 ܕܩܡܝܠܘܣ *καμιλος*] Barſ. ܕܓܡܠܐ *Camelus,* ut Simplex.

25 ܫܡܥܘ audiverunt] Correxi et Barſ. MS^tus habet ܫܡܥܢ. WH.

Ibid. ※ ܛܒ ↙ ※ valde ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

28 ܐܢܛܝܦܠܝܓܓܢܣܝܐ entipaliggeneſia] Syriacis exarantur Gr. *εν τη παλιγγενεσια*: Barſ. reddit ut in margine ܒܗܘܝܐ ܕܡܢ ܪܝܫ *in regeneratione.* WH.

CAP. XX.

2 ܠܟܪܡܗ] Barſ. ܠܟܪܡܗ ܕܝܠܗ

3 ܒܫܘܩܐ in foris] Barſ. legit in ſingulari numero: recte Heracl. in plurali.

4 ܠܟܪܡܐ in vineam] Addit Barſ. ܕܝܠܗ *ſuam*.

5 ※ ܕܝܢ autem ✓] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

6 ܘܐܡܪ et dicit] Barſ. ܘܐܡܪ *et dixit*.

Ibid. ܫܘܩܐ] Barſ. rectius legit ſine punctis pluralibus.

7 ܐܝܬܘܗܝ] Inſerui ex Barſ. Ita et legit noſter codex in commate 4. WH.

Ibid. ܬܪܝܨܘܬܐ *ad verbum* æquitas] Barſ. habet ܬܪܝܨܐ *rectum* ut noſter in com 4. WH.

8 ܠܡܕܡܐ uſque] Barſ. ܘܠܡܕܡܐ *et uſque*.

12 ܘܫܘܝܐ ܠܢ ܥܒܕܬ ܐܢܘܢ܆ ܠܗܢܘܢ ܕܫܩܠܘ *ad verbum*, et æquales nobis feciſti eos, qui portaverunt] Noſtro aſſentiuntur Codd. Barſ. et Bodl. ſed lapſus plane apparet; quia verbum *portaverunt* eſt tertiæ perſonæ pluralis, quam in prima legi oporteret. Senſus quidem verbum in tertia perſona omnino haud patitur: Quapropter legendum puto ܕܫܩܠܢ *qui portavimus*. Verſio ſimplex in eadem perſona repræſentat ܕܫܩܠܢ *qui portavimus*. WH.

19 ⁻ܠܗ ✓ eum ✓] Barſ. ſine obelo.

21 ܒܡܠܟܘܬܟ in regno tuo] Barſ. ܒܡܠܟܘܬܐ *in regno*.

34 ܢ̈ܣܒܢ] Marg. ܢܣܒܘ. Eodem modo Barſ. et in textu et in margine. RIDL. Per lectionem marginalem Criticus indicat mutationem generum in verbis ܢ̈ܣܒܢ fœm. et ܢܣܒܘ maſc. quod mavult. Subſtantivum ܥ̈ܝܢܝܗܘܢ *oculi* eſt communis generis, et concordat cum utraque forma. Verſio Simplex in hoc com. maſculino genere utitur; at ſupra in com. 33. datur verbum ܕܢܬܦ̈ܬܚܢ in fœminino.

CAP. XXI.

1 ܟܕ ܩܪܒܘ quum appropinquaſſent] Correxi ex Barſ. et Bodl. in Mſto mendoſe ſcribitur in ſingulari ܩܪܒ *quum appropinquaſſet*. WH.

5 ܐܡܪܝ ܠܒܪܬܐ ܕܨܗܝܘܢ dic filiæ Sion] Conſentiunt codices Barſ.

et Bodl. Omnes vero Codd. Græci et veteres verſiones verbo ܐܡܪ̈ *dic* dant numerum pluralem. WH.

7 ܘܣܡܘܗ̇ et poſuerunt] Correxi ex Barſ. Legitur in MS^to in ſingulari ܘܣܡܗ̇ WH.

12 ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ nummulariorum] Marg. repræſentat Gr. κολλυβιστῶν Syriacis ſcriptum ܕܩܘܠܘܒܝܣܛܘܣ. WH.

20 ܐܬܕܡܪܘ mirati ſunt] Correxi ex Barſ. MS legit in ſingulari ܐܬܕܡܪ. WH.

21 ܗܝܟܠܘܬܐ] Correxi ex Barſ. deeſt enim in MS^to ultima ſyllaba. WH.

23 ܬܣܒܘܢ accipietis] Reſtitui ex Barſ. et Bodl. WH.

24 Varia lectio in margine non notatur in Barſ.

26 ܐܣܝܪܝܢ] Barſ. addit ܗܘܘ

28 ܗܘܘ ܐܝܬ erant] Barſ. in ſingulari ܐܝܬ ܗܘܐ

29 ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܬܘܝ autem quum reſipuiſſet] Barſ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܬܘܝ *quum autem, &c.*

30 ܠܟܪܡܗ] Barſ. non habet ܗ finalem: ſed perperam.

32 ܠܡܣܒܪܬܐ] Barſ. ܠܡܣܬܒܪܬܐ

38 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܘܗܝ

Ibid. ܗܢܐ] Correxi ex Barſ. in MS^to eſt ܗܢܘ WH.

39 ܠܗ ÷ eum ✓] Barſ. ſine obelo.

43 ܘܬܬܦܠܛܝܢ] Barſ. ܘܬܬܦܠܛܘܢ

Ibid. ܘܬܬܠܘܢܗ̇] Barſ. ܘܬܬܠܘܢܗ

44 ܘܠܟܠ ܕܢܦܠ] Barſ. inſerit ܡܢ

Ibid. ܠܟܠ ܗܘ ܕܢܦܠ ܥܠܘܗܝ] Barſ. ܠܟܠ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܦܠ ܥܠܘܗܝ

Ibid. ܬܕܘܫܝܘܗܝ conteret eum] Barſ. quoque habet interpretationem marginalem. RIDL. In margine hæc annotantur: ܬܕܘܩܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܡܕܪܐ i. e. *conteret eum quaſi in pulverem.* WH.

CAP. XXII.

4 ܘܬܘܪܝ et tauri mei] Copula ܘ *et* non legitur in Barſ.

10 ܟܢܫܘ ܐܝܬܝܘ, *ad verbum reddidi,* congregaverunt, et adduxerunt] Græcis eſt verbum συνηγαγον ſolum, quod exprimit Polycarpus per duplex verbum, nimirum, ܟܢܫܘ ܐܝܬܝܘ: quorum primum *collegit, coegit, convenit,* item *congregavit,* ſignificat; alterum, *duxit,*

adduxit, &c. De Polycarpi ratione in Græcis compositis vertendis, consule notam ad Cap. ii. 9. Plurimis tamen locis dispar sibi est, nam Gr. συναγω non raro reddit ܟܢܫ solum. Sic Cap. xxiv. 31. Græcis impressis est, και επισυναξουσι (Var. Lect. συναξουσι) τους εκλεκτους, &c. Syrus, ܘܢܟܢܫܘܢ ܠܓܒܝܐ *et congregabunt electos, &c.* Cap. xxvii. 27. Gr. συνηγαγον επ᾽ αυτον ολην την σπειραν. Syr. ܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ ܐܣܦܝܪ *congregaverunt ad eum universam cohortem.* Aliisque multis in locis hæc incuria occurrit. WH.

Ibid. ܘܠܐ ܪܢܝܐ ܠܟ neque curam sustineas] Ita scribitur in codicibus Barf. et Bodl. verbum autem ܪܢܝܐ in hoc sensu mihi prorsus ignotum est. Græcis est μελει, quod Polycarpus semer exprimit per ܒܛܝܠܐ *curæ fuit,* ut Marc. iv. 38. xii. 14. Luc. x. 40. Joh. x. 13. xii. 6. alibique. WH.

12 ܘܐܡܪ et dicit] Barf. ܘܐܡܪ *et dixit.*

13 Marg. εφιαμωθη] Sic scribitur mendose pro εφιμωθη.

Ibid. Lectionem marginalem ܕܝܠܗ *ejus* Barf. legit in textu.

16 ܘܡܫܕܪܝܢ et mittunt] Reposui ܘ *et* ex Barf. et Bodl. WH.

21 ܐܡܪ dicit] Barf. præponit ܗܝܕܝܢ *tunc,* et sic Bodl.

Ibid. ܘܗܠܝܢ et quæ] Barf. copulam non legit.

24 ܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ si quis mortuus fuerit] Barf. invertit ܐܢ ܢܡܘܬ ܐܢܫ *si mortuus fuerit quis.*

25 ܫܒܥܐ ܐܚܐ septem fratres] Barf. omisit ܐܚܐ *fratres.*

28 ܡܢܐܗܘ] Barf. et Bodl. ܡܢܐܗܘܘ

34 ܦܪܝܫܐ ܟܕ ܫܡܥܘ Pharisæi quum audivissent] Sic reperitur in MS[to]. Sed omisit Librarius inserere vocem ܕܝܢ *autem,* quam habent Barf. et Bodl. et omnes codices Græci. WH.

35 ܘܫܐܠ] Barf. ܘܫܐܠܗ

CAP. XXIII.

3 ܗܠܝܢ] Deest in Barf.

7 ܘܫܐܠܬܐ] Barf. imposuit puncta pluralia.

Ibid. ܘܢܬܩܪܘܢ] Barſ. ܘܡܬܩܪܝܢ·

8 ↙ ܡܫܝܚܐ ※ Chriſtus ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

11 ܕܝܢ ܗܘ qui autem] Deeſt ܕܝܢ *autem* in Barſ.

Ibid. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ erit vobis miniſter] Græci dant *εϛαι ὑμων διακονος*: quibus ut reſpondeat textus Syriacus, pro ܠܟܘܢ *vobis*, legendum eſt ܕܝܠܟܘܢ *veſter*. Et hæc quidem lectio codicum Barſ. et Bodl. teſtimonio comprobatur. WH.

14 ܡܛܠ ܕܐܚܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ quia clauditis regnum cœlorum] Hoc et comma præcedens tranſponunt Noſter et Verſio Simplex: non aliter autem ſe habent plurimi Græci codices, teſte Millio. In hoc commate ad verbum textuale ܕܐܚܕܝܢ *clauditis* hæc exarantur in margine: ܕܐܚܕܝܢ ܐܝܟ ܐܢܫ ܕܐܚܕ ܠܬܪܥܐ ܐܡܪ: quia clauditis, *ſicut quis claudit oſtium, dicit*. Cum vox ܐܚܕ duas diverſas habeat notiones, *accipiendi* ſcil. et *claudendi*, monet Criticus poſteriorem tantum Græco textui convenire. WH.

19 Bis in hoc commate Librarius videtur erraſſe: primo quod aſteriſcum in decimo ſeptimo verſu male poſitum, hic omiſit; deinde, quod ܘ *et*, non ܘ ܣܟܠܐ *ſtulti et*, aſteriſco notavit. In hoc commate verba ܘ ܣܟܠܐ a plurimis codicibus Græcis abſunt, ܘ vel *και* ſolum, in nullis deſideratur, neque ſenſus quidem hoc ferre poteſt. Veriſimilius tamen mihi videtur, Thomam Heracleenſem, cui attribuitur hujus Verſionis prima collatio, MS^tum non quidem, uti videtur, a Polycarpo ipſo, ſed a manu poſteriore exaratum, tractaſſe; qui hic fortaſſe oſcitavit, omittens ܘ *et*; quod poſtea, auctoritate ſuorum codicum, ſenſuſque ratione motus, reſtituit Thomas aſteriſco notatum. Polycarpum igitur in utroque commate legiſſe cenſeo cum Græcis impreſſis, *μωροι και τυφλοι*. WH.

20 ܒܡܕܒܚܐ per altare] Correxi ex Barſ. In MS^to legitur ܒܩܘܪܒܢܐ *per donum*. WH.

Ibid. ܢܐܡܐ ܒܗ ܘܒܗܘ ܘܒܟܠܗܘܢ] Poſt ܒܗ redundat ܘܒܗܘ, ut patet ex Barſ.

25 ↙ ܕܦܝܢܟܐ ※ ܕܐܪܚܐ ܘܡܓܦܬܗ et patinæ] Neſcio quid ſibi

velit Auctor versionis: plane videtur vel ignorasse quid sit παροψις, vel inepte interpretatus est: nam ܘܠܐ̈ܦܘܗܝ ܕܒܪܝܬܐ ✳ ܕܦܝܢܟܐ ✓ si ad literam reddas, sonant Latine, *Et faciem exteriorem* ✳ *patinæ* ✓, quasi παροψις esset composita, ex παρα et οψις *facies*, (idem auctor Apocal. i. 16. vertit οψις per ܐ̈ܦܐ) et significasset *superficiem*; addiditque cum asterisco ܕܦܝܢܟܐ ✳ *patinæ* ✓ interpretamenti gratia ad supplendum sensum. Congruit Bars. sed sine asterisco, et pro ܠܐ̈ܦܐ legit ܕܐ̈ܦܐ, ut et noster in commate sequenti. Hinc forte manavit varia illa lectio in Steph. γ. ιδ'. Mont. Med. Barb. 1. Col. &c. της παροψιδος τȣ πινακος, ut Græce exaratur ad marginem nostri codicis. RIDL. Vide de hoc loco Præf. WH.

Ibid. ܘܦܪܝܣܘܬܐ ⁻ ܘܥܠܘܒܘܬܐ ✓ et intemperantia ⁻ et iniquitate ✓] Ακρασια est intemperantia και θυμȣ και κερδȣς, inquit Aristoteles. Utrumque significatum duabus vocibus exprimit interpres, ܦܪܝܣܘܬܐ quæ est ακαθαρσια, et ܥܠܘܒܘܬܐ, quæ est πλεονεξια. Bars. non legit ܘܥܠܘܒܘܬܐ; at legit Bodleianus.

26 ܘܕܦܝܢܟܐ et patinæ] Textus Græcus et repetitio ex commate priori suadent ut deleatur copula ܘ *et*: et sic legunt Bars. et Bodl. RIDL. Textus noster omnino sanus est, et Thomæ emendationi consentaneus: sed asterisco proculdubio includendum est verbum, ut patet ex com. proxime præcedente. Copula ܘ *et* retinenda est, nam vocem ܘܕܦܝܢܟܐ inseruit Thomas pro ܘܕܐ̈ܦܐ ܕܒܪܝܬܐ: itaque ܘ ante ܕܦܝܢܟܐ nullo modo expungendum esse arbitror. WH.

28 ܡܢ ܠܒܪ ܡܢ extra quidem] Deest ܡܢ *quidem* in Bars.

33 ܐܝܟܢܐ ܬܥܪܩܘܢ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܓܗܢܐ] Harum vocum loco in margine leguntur aliæ, nimirum pro πως φευγητε απο της κρισεως της γεεννης, legitur πως δυνασθε φευγειν απο της κρισεως μελλȣσης: hanc variam lectionem nescit Bars.

34 ܘܡܢܗܘܢ ⁻ et ✓ ex iis] Vocabulum ܘ *et* marginem quidem tenet, ut monet Wetstenius: in textum tamen recepi, fide codicis Barsalibæi fretus. Vide Notam ad Luc. iv. 20. WH.

35 ܕܐܬܐܫܕ effusus est] Sic Bars. marginali lectione non notata.

39 ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ] Bars. legit ܡܒܪܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ

CAP. XXIV.

1 ܒܢܝ̈ܢܘܗܝ ædificia] Barſ. ܒܢܝܢܐ ſine punctis pluralibus.

2 ܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ] Barſ. ܠܐ ܚܙܝܬܘܢ

Ibid. ܥܠ ܟܐܦܐ ſuper lapidem] Hæc omiſit Barſ.

Ibid. ܬܫܬܒܩܝ --- ܬܫܬܪܝ] Deeſt jod finalis in Barſ.

3 ܬܠܡܝ̈ܕܐ diſcipuli] Barſ. addit ܕܝܠܗ *ejus*.

6 ܬܬܙܝܥܘܢ] Barſ. ܬܙܘܥܘܢ

9 ܠܐܘܠܨܢܐ afflictionem] Legit Barſ. in plurali numero, ut deſcribitur in margine.

Ibid. ※ ܠܥܡ̈ܡܐ ※ gentibus ↙] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

13 ܢܚܐ] Barſ. ܢܚܐ

14 ܘܬܬܟܪܙܝ] Barſ. non legit jod finalem.

25 ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ prædixi vobis] Græcis eſt *προειρηκα υμιν*: ubi Polycarpus exprimit Gr. compoſitum per duplex verbum ܩܕܡܬ et ܐܡܪܬ, de qua vertendi ratione vide quæ dixi ſupra ad Cap. ii. 9. xxii. 10. Verſio Simplex eodem modo ſe habet; ſed minus recte exponitur a SCHAAFIO, *prius dixi* pro *prædixi*. WH.

26 ܒܬܐܘ̈ܢܐ] Barſ. ܒܬܘܘ̈ܢܐ

29 Marg. ܡܢ de] Non eſt in Barſ.

30 ܗܝܕܝܢ tunc] Barſ. ܘܗܝܕܝܢ *et tunc*.

31 ܥܡ ※ ܩܠܐ ܕܫܝܦܘܪܐ cum ※ voce ↙ tubæ] Barſ. et Bodl. habent ܥܡ ܫܝܦܘܪܐ *cum tuba*; quibus adſtipulatur Verſio Simplex: omnes vero Græci Codd. agnoſcunt vocem aſteriſco incluſam, ſi excipias L. 56, 57, 58. 106. WH.

32 ܘܬܐܢ̈ܬܐ] Barſ. ܕܬܐܢ̈ܬܐ

33 ܗܟܢܐ ܕܐܢܬܘܢ] Barſ. ܐܟܢܐ ܕܐܢܬܘܢ

36 ܐܢܫ] Marg. addit ܗܘ *illa* quæ non reperitur in Barſ.

37 ܕܝܢ autem] Lectio marg. non occurrit in Barſ.

40 ܘܚܕ et unus] Correxi ex Barſ. Mendoſe ſcribitur in MSto ܘܐܚܪܢܐ *et alius*. WH.

41 ܬܪܬܝܢ] Ubicunque occurrit hoc verbum Barſ. appingit duo puncta, MStus unum tantum.

42 ܐܬܬܥܝܪܘ vigilate] Correxi ex Barſ. et Bodl. MS[tum] habet in ſingulari ܐܬܬܥܝܪ *vigila*. WH.

45 ܒܙܒܢܐ in tempore] Lectio marg. non habetur in Barſ.

46 ܢܫܟܚܝܘܗܝ ⌄ inveniet ⁻eum ✓] Barſ. non legit cum obelo.

49 ܠܡܡܚܐ percutere] Vox omiſſa in Barſ. reperitur prima manu in margine.

51 ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ ܠܬܪܝܢ et diſſecabit eum] Quod reſpondet Syriacis, eſt verbum compoſitum διχοτομήσει; quod, ut mihi videtur, auctor verſionis dum binis vocibus utitur, nimium κατὰ πόδα exprimit: prior valet *diviſit*, *ſecuit in duas partes*, *diſſecuit*; alterum eſt adjectivum ܬܪܝܢ *duo*, quod in verbo plane implicatur; ideoque ſupervacaneum eſſe judico. Polycarpus autem Luc. xii. 46. omnino id omittit, quamvis idem verbum Græci habeant. WH.

CAP. XXV.

1 ܬܬܕܡܐ aſſimilabitur] Barſ. neſcit lectionem marginalem ܐܬܕܡܝܬ *aſſimilatum eſt*.

Ibid. ⌄ ܘܕܟܠܬܐ ※ et ſponſæ ✓] Legit Barſ. ſed abſque aſteriſco.

9 ܦܩ̈ܚܢ] Barſ. ܦܩܚܢ

10 ܠܡܫܬܘ̈ܬܐ ad nuptias] Deſunt puncta pluralia in Barſ.

Ibid. ܬܪܥܐ janua] Barſ. legit cum punctis pluralibus.

13 ܘܠܐ neque] Sic Barſ. cum ܐܘ *aut* in margine.

16 ܘܥܒܕ et fecit] Sic Barſ. ſed ſine lectione marginali ܘܝܬܪ *et lucratus eſt*.

17 ܗܟܘܬ ſimiliter] Barſ. inſerit ܕܝܢ *autem*.

18 ܘܛܡܪܗ] Barſ. ܘܛܡܪܝܗ ܕܡܪܗ

19 ܘܥܒܕ] Barſ. ܘܥܒܕ ܗܘܐ

20 ܐܫܠܡܬ tradidiſti] Sic Barſ. ſed lectionem marginalem non agnoſcit.

21 ܐܡܪ dixit] Correxi ex Barſ. MS[tum] habet ܐܡܪ *dicit*. WH.

22 ܥܠܝܗܝܢ] Barſ. mendoſe abſque *nun* finali.

23 ܐܡܪ dixit] Barſ. ܐܡܪ *dicit.*

Ibid. ܡܪܗ] Barſ. ܡܪܐ ܕܝܠܗ

27 ܠܡܥܪܦܢܐ nummulariis] Margo exhibet Græcum τοις τραπεζιταις, Syriacis ſcriptum ܛܘܣ ܛܪܐܦܝܙܝܛܐܣ. WH.

Ibid. ܪܒܝܬܐ uſura] Barſ. legit cum punctis pluralibus.

28 ܗܟܝܠ ÷ igitur ✓] Barſ. ſine aſteriſco.

29 ܢܬܬܘܣܦܝܗ] Barſ. ܢܬܬܘܣܦ.

30 ܐܦܩܘܗܝ ÷ eum ✓] Barſ. non notat ܗܘ *eum* obelo.

31 ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ Filius hominis] Hæc in textu omiſit Barſ. ſed in margine reponuntur prima manu.

32 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܡܐ

33 ܡܢ ܡܢ quidem a] Barſ. omiſit ܡܢ *quidem.*

34 ܝܡܝܢܗ dextera ſua] Barſ. ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ

Ibid. ܐܪܬܘ poſſidete] Correxi ex Barſ. MStus legit in ſingulari ܐܪܬ

Ibid. ܫܘܬܐܣܗ fundatione] Barſ. legit cum punctis pluralibus.

35 ܘܨܗܝܬ ÷ et ✓ ſitivi] Barſ. non legit copulam in aſteriſco.

36 ܣܥܪܬܘܢܝ] Barſ. ܣܥܪܬܘܢܢܝ

46 ܠܬܫܢܝܩܐ in ſupplicium] Barſ. cum punctis pluralibus.

CAP. XXVI.

7 ܫܛܝܦܬܐ alabaſtrum] Margo habet αλαβαστρον, Syriacis ſcriptum ܐܠܒܣܛܪܘܢ WH.

13 ܬܬܟܪܙ] Barſ. ܬܬܟܪܙ

Ibid. ܣܒܪܬܐ evangelium] Adhibetur in margine vox Græca (ευαγγελλιον) Syriacis ſcripta, ܐܘܢܓܠܝܘܢ WH.

16 ܥܕܢܐ ܕܝܠܗ tempus opportunum] Sic Barſ. ſed non agnoſcit interpretationem in margine. RIDL. In margine exaratur ευκαιριαν, quod ibi Criticus preſſe reddit ܛܝܒܘܬ ܙܒܢܐ, ad verbum, *bonitatem temporis.* Auctor item verſionis Marc. vi. 21. vertit ευκαιρος ܛܝܒܐ ܙܒܢܐ; at in xiv. 11. idem verbum reddit ܥܕܢܐ ܕܝܠܗ Luc. autem

xxii. 6. Græcum ευκαιριαν iterum exponitur ܚܫܚܘܬܐ ܕܙܒܢܐ *opportunitas temporis.* WH.

17 ܠܡܐܟܘܠ] Barſ. ܕܬܐܟܘܠ

24 Prior hujus commatis pars, uſque ad ܛܒ ܗܘܐ ܠܗ *bonum erat ei* deficit in MSto : ſupplevi ex Barſ. WH.

25 ܪܒܝ ܀ ܐܡܪ ܠܗ Rabi ? dicit ei,] Deſunt verba in Noſtro: repoſui ex Barſ. WH.

29 ܗܘ ܐܡܬܝ illum quum] Barſ. ܗܘ ܕܐܡܬܝ

31 ܐܡܪ dicit] Barſ. in præterito ܐܡܪ *dixit.*

34 ÷ ܙܒ̈ܢܝܢ vicibus ↙] Barſ. legit, ſed ſine obelo.

35 ܐܘܠܨܢܐ neceſſitas] Barſ. ܐܠܝܨܘܬܐ, quod idem valet.

Ibid. ܒܕܡܘܬܐ ܐܦ ſimiliter etiam] Barſ. et Bodl. inſerunt ܕܝܢ *autem.*

42 ܐܬܢܦܠܬܗ] Barſ. ܐܬܢܦܠܬܘܗܝ., Bodl. convenit cum Heracl. in textu, at in margine cum Barſ.

43 ܐܬܐ veniſſet] Omiſit Barſ. nec agnoſcit ܬܘܒ *iterum* in margine.

Ibid. ܝܩܝܪ̈ܝܢ gravati] Sic in MSto Barſ. et Bodl. ܝܩܝܪ̈ܬܐ

51 ܟܕ ܦܫܛ quum extendiſſet] Barſ. ܘܟܕ ܦܫܛ *et quum extendiſſet.* Bodl. concinit cum Heracl.

53 ܣܒܪ ܐܢܬ putas] Sic Barſ. ſed non agnoſcit lectionem marginalem.

55 ܠܟܢ̈ܫܐ turbis] Reſtitui puncta pluralia ex Barſ. WH.

56 ܥܪܩܘ fugerunt] Correxi ex Barſ. et Bodl. in MSto copula ܘ *et* præfixa eſt. WH.

58 ܢܩܦ ܗܘܐ ܠܗ ſequebatur eum] Sic Barſ. ſed deeſt ܠܗ *eum* in Bodl.

61 ܠܬܠܬܐ] Barſ. non præfigit ܠ

62 Hæc verba ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ ܐܢܬ: ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܥܠܝܟ ܡܣܗܕܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܬܝܩ ܗܘܐ. ܘܥܢܐ ܪܝܫ ܟܗ̈ܢܐ *dixit ei, Nihil reſpondes ? quid iſti contra te teſtificantur ? Ipſe autem Jeſus tacebat. Et reſpondens princeps Sacerdotum* in textu

omissa, alia manu in margine exarantur; nisi quod ܡܢܘ *quid* non legitur; sed ex Barf. restitui. WH.

64 ܐܡܪ ܠܗ dicit ei] Correxi ex Barf. et Bodl. MS^tus habet ܕܐܬܐܡܪ ܠܗ WH.

67 ܪܩܘ inspuerunt] Correxi ex Barf. MS^tus habet ܪܩ *inspuit* in singulari. WH.

Ibid. ܒܩܘܪܦܣܗ] Barf. et Bodl. ܒܩܘܪܦܣܐ ܕܐܝܕܗ

68 ܡܢܘ quis est] Barf. ܡܢ *quis*, at super imposuit ܡܢܘ

73 ※ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ ܐܦ ✓ Galilæus es, et ✓] Barf. legit, sed sine asterisco.

75 ÷ ܙܒܢܝܢ ✓ vicibus ✓] Barf. sine obelo.

Ibid. ܘܢܦܩ ܠܒܪ. ܒܟܐ et egressus foras, flevit] Græcis est καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε. In Græco participio vertendo ea est Polycarpi ratio, ut Aoristos semper vertat per Præteritum cum voce ܟܕ præcedente; exempla passim occurrunt. Hic vero Librarius particulam ܟܕ *quum* omisit; quam agnoscunt Codd. Barf. et Bodl. WH.

CAP. XXVII.

2 ÷ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ✓ ܘܐܫܠܡܘܗܝ ÷ ✓ adduxerunt ÷ eum ✓, et tradiderunt ÷ eum ✓] Barf. legit, sed absque obelis.

5 ÷ ܗܘ ܠܗ ✓ seipsum ✓] Barf. legit sine obelo.

13 ܡܢܐ quid] Barf. ܟܡܐ quantum.

16 Ad finem hujus commatis addit Barf. hanc clausulam ܗܘ ܐܣܝܪܐ ܕܡܛܠ ܩܛܠܐ ܘܐܫܬܓܫܘܬܐ ܕܐܬܪܡܝ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ. *qui propter cædes et insurrectionem conjectus erat in domum custodiæ.* Non legit codex Bodl.

17 ܠܡܢܘ quem] Barf. ܠܡܢ ܗܘ

19 ܒܚܠܡܐ] Barf. ܒܚܠܡܝ

Ibid. ※ ܝܘܡܢܐ ✓ hodie ✓] Barf. sine asterisco.

20 ܦܝܣܐ ܥܒܕܘ persuaserunt] In margine scribitur ἐποίησαν, mendose pro ἔπεισαν. RIDL. Recte: nam ubi occurrit Gr. πείθω eodem sensu, vertit id Polycarpus semper per ܦܝܣܐ ܥܒܕ *persua-*

ſionem facere. Ita Cap. xxviii. 14. ἡμεις πεισομεν αυτον, Syriace reddit ܚܢܢ ܦܝܣܐ ܡܦܝܣܝܢܢ ܠܗ *nos perſuadebimus ei.* Alia item colligere poſſem exempla ex Act. xiii. 43. xiv. 19. unum vero exhibuiſſe ſufficiat. WH.

21 ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ✱ e duobus illis ✓] Barſ. ſine aſteriſco.

28 ܐܫܠܚܘܗܝ exuiſſent] Barſ. ܐܫܠܡܘܗܝ *tradidiſſent,* ſed mendoſe.

29 ܥܠ ܝܡܝܢܐ ſuper dexteram] Barſ. neſcit lectionem marginalem. Ibid. ܒܗ ei] Deeſt in Barſ.

32 ܫܚܪܘ ܒܐܓܓܪܝܐ duxerunt angaria] Sic exprimit Auctor verſionis Græcum ηγγαρευσαν; ſed vertit Criticus in margine per ܫܚܪܘ *adegerunt.* Notandum eſt etiam, vocum ܒܐܓܓܪܝܐ ſupra Cap. v. 41. Marc. xv. 21. exarari ſine ܒ præfixo. WH.

33 ܩܪܩܦܬܐ cranii] Correxi ex Barſ. et Bodl. MS[tus] mendoſe habet ܩܪܩܒܬܐ. WH.

34 ܚܠܐ acetum] Barſ. neſcit lectionem marginalem ܚܡܪܐ *vinum.*

35 Ad notam marginalem] Vox ܦܪܝܘܟܣܝܣ *periocha* non reperitur in Lexicis impreſſis. Lexica MS[ta] Bodl. hoc modo eam explicant, ܦܪܝܘܟܣܝܣ ܗܘ ܣܗܕܘܬܐ ܘܬܚܘܝܬܐ i. e. ܦܪܝܘܟܣܝܣ notat *teſtimonium, ſpecimen, &c.* Eſt nimirum vox Græca χρησις, Syriacis ſcripta. WH.

36 ܘܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ ܬܡܢ et ſedebant et ſervabant eum illic] In Barſ. et Bodl. hoc modo. ܘܗܢܘܢ ܝܬܒܝܢ ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܬܡܢ *et ſedentes ſervabant eum illic.*

40 ܝܘܡܬܝܢ diebus] Barſ. ܝܘܡܬܐ

48 ܠܐܠܝܐ Eliam] In Com. 49. litera ܝ τῳ ܠ præfigitur: ſic ܐܠܝܐ. Sæpe hujuſmodi incuria, vel Librarii inconſtantia occurrit in aliis nominibus propriis. WH.

54 ܒܪܗ] Barſ. ܒܪܐ

55 ܬܡܢ illic] Barſ. inſerit in textu ܐܦ *et,* ut legitur in margine noſtri.

56 ܘܐܝܘܣܐ et Joſe] Barſ. ܘܝܘܣܐ, nec agnoſcit lectionem marginalem.

57 ܐܪܝܡܬܐܝܐܣ Arimathæa] Barſ. legit, ut in margine, ܕܪܡܬܐ, Syro more.

58 ܦܓܪܐ corpus] Barſ. legit ut in margine ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ *corpus Jeſu.*

62 ÷ܥܪܘܒܬܐ dies↙] Hanc vocem in Græco implicitam legit Barſ. ſed ſine obelo.

65, 66 ܩܘܣܛܘܕܝܐ cuſtodiam] Barſ. in utroque loco appingit puncta pluralia.

CAP. XXVIII.

5 ÷ܢܨܪܝܐ ※ Nazarænum↙] Legit Barſ. ſed ſine aſteriſco.

6 ÷ܗܘ ܩܡ] Barſ. legit ſine obelo.

7 ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ quod ſurrexerit ex mortuis] Poſt ܕܩܡ *ſurrexerit* Barſ. inſerit ܠܗ. Bodl. non habet ܠܗ, ſed inſerit ܒܝܬ ante ܡܝ̈ܬܐ, hoc modo ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ quæ Syrorum loquendi ratio eſt.

14 ܠܗܓܡܘܢܝ] Barſ. ܠܗܓܡܘܢ abſque jod finali.

16 ἀτάξατο] Mendoſe pro ἐτάξατο.

17 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܘܘܗܝ, Bodl. ܚܙܐܘܘܗܝ

Collationes et Notæ in Marci Evangelium.

CAP. I.

1 Totum hoc Evangelium, et octo priora capita Evangelii ſecundum Lucam in codice Barſalibæi deſunt.

6 Nota marginalis indicat ܕܓܡܠܐ *cameli* eſſe in Singulari; altera Syra verſio legit in plurali: et ſic Cod. Bodl.

Ibid. ܟܣܣܬܐ lumbos] Vox apud Caſtellum denotat *latus, ſoleam:* hæ vero notiones cum contextu minime quadrant. Lexica MSta Bodl. interpretationem magis idoneam ſuppeditant. Bar Bahlul

fic vocem explicat: ܚܨܨܬܐ الظهر القطن i. e. ܚܨܨܬܐ fignificat *tergum, dorfum, partes inter coxas.* Eandem voci attribuit notionem Bar Aly, his verbis, ܚܨܨܬܐ ܚܕ ܘܣܓܝ القطن من الجنب والصلب i. e. ܚܨܨܬܐ in fingulari et plurali numero notat *partes inter latus et lumbum.* WH.

13 ܬܡܢ ܒܡܕܒܪܐ ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ibi in deferto dies quadraginta, tentatus a Satana] Hæc in textu omiffa inter lineas et ad latus defcribuntur prima manu.

Ibid. ܚܝܘܬܐ ܒܪܝܐ] Sic ubique Heracleenfis vertit θηρια, unde conjicimus Syriacæ Apocalypfeos auctorem eundem Heracleenfem fuiffe.

16 ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ Simonem, et Andream fratrem ejus Simonis] Sequitur eodem modo in Græcis plurimis, Σιμωνα και Ανδρεαν τον αδελφον αυτȣ τȣ Σιμωνος. " Hæc verba Matthæum interpretantur, inquit WETSTENIUS, ne Andreas Chrifti frater fuiffe videretur."

CAP. II.

6 ܗܘܘ ܘܐܬܚܫܒܝܢ] Intuli ܗܘܘ ex margine noftra in textum, fide codicis Bodl. WH.

CAP. III.

1 ܬܡܢ] Vox omiffa fuper lineam prima manu inferitur.

9 ܘܩܪܐ et advocat] Codd. Barf. et Bodl. eandem habent lectionem: fic et in Com. 23. plurimis vero in locis inferit Polycarpus poft verbum ܩܪܐ *vocavit,* vocem ܠܘܬܗ *ad fe,* ut melius Græco προσκαλεομαι refpondeat. Hujufmodi exempla paffim occurrunt. WH.

14 ܢܗܘܘܢ effent] Hic fignum in MS^to^ mendofe ufurpatur, nam poft ܬܪܥܣܪ *duodecim* ponendum eft.

15 Super ܐܘܟܣܘܣܝܐ, quæ eft ipfa vox Græca εξȣσιαν, fcripta eft vox Syriaca ܫܘܠܛܢܐ, quam habet et cod. Bodl.

16 Super ܠܣܝܡܘܢ infcribitur ܠܫܡܥܘܢ, Syro more.

27 ܠܡܥܠ introiens] Græcis εισελθων. Perperam in Syro textu legitur Infinitivum pro Participio: recte igitur Criticus lectione marginali ܟܕ ܥܐܠ verfionem corrigit. WH.

CAP. IV.

13 ܠܡܟܬܒܘܗܝ] Hoc verbum, et cætera quæ in hac pagina ſequuntur, exarantur in charactere eſtronghelo majori; quod ſæpius factum non refert ſæpius notare.

29 ܘܩܪܒ appropinquavit] Deletur vox in MSto et ſuper lituram inſcribitur ܘܩܪܒ alia manu: inſerit Cod. Bodl.

CAP. V.

4 ܒܫܫܠܬܐ catenis] Sic habetur in MSto at infra hoc ipſo commate ܝ inſeritur, hoc modo, ܫܝܫܠܬܐ: utramque ſcribendi rationem tuentur Lexicographi.. WH.

7 ܒܩܠܐ voce] Præfixi præpoſitionem ܒ ex codice Bodl. WH.

10 ܒܟܘܪܐ regionem] Vox eſt Græca χωρα, quæ in margine explicatur Syriace ܐܬܪܐ. WH.

Ibid. ܣܓܝܐ̈ܬܐ multa] Vocem Græcam male intellexit Polycarpus; nam adverbium πολλὰ vertit per Adjectivum plurale ܣܓܝܐ̈ܬܐ, *multa*, loco ܣܓܝ *multum*: Nonnunquam vero recte interpretatur ܣܓܝ, ut ſupra, Cap. iii. 12. WH.

41 ܒܟܣܘܣܬܐ puella] In hoc et proximo commate reddit Polycarpus κορασιον per hoc verbum, in cæteris locis per ܛܠܝܬܐ, et ſic Bodl. RIDL. Lexicis impreſſis vox eſt prorſus ignota. Apud Bar Aly ſic explicatur: nimirum, in maſculino genere. ܒܟܣܘܣܐ ܘܒܟܣܘܣܐ ܒܪܢܫܐ ܠܛܠܝܐ ܗܘ ܒܪ ܗܘ. الطفل الصبي i. e. ܒܟܣܘܣܐ vel ܒܟܣܘܣܐ notat *filiolum, puerulum*; reſpondetque Arabicis, الطفل الصبي---*parvulus, puer, &c.* WH.

CAP. VI.

1. ܘܐܬܐ et venit] Punctum infra poſitum indicat Præteritum; in margine vero ponitur ſupra, ſic---ܐܬܐ, ſcilicet Præſens. Suadet verbum proxime præcedens, ܘܢܦܩ *et egreſſus eſt* in verbo textuali nihil mutandum eſſe: cui lectioni quoque ſuffragantur omnes codices Græci. WH.

8 ܒܩܡܪܬܐ in zona] Criticus in margine habet, ܝܘܢܝܐ ܒܙܘܢܐ ܐܡܪ, *Græcum in* zona *dicit*; forsan, quia vox ܩܡܪܬܐ duplici sensu accipitur: cujus primaria est significatio *lorum*, *corrigia*; rarius autem *zonam* valet. Sæpius quidem retinet Polycarpus ipsum vocabulum Græcum ζωνην in Syro textu, Syriacis scriptum: ut Matt. iii. 4. x. 9. &c. quæ ratio, uti videtur, magis se Critico commendat. WH.

12 ܗܘܘ ܡܟܪܙܝܢ εκηρυσσον] In margine ܐܟܪܙ; vel fortasse voluit Librarius scribere in plur. ܐܟܪܙܘ, εκηρυξαν, ut est in altera versione Syra. Cod. Bodl. concinit cum textu nostro.

30 ܕܥܒܕܘ quæ fecerant] Ausus sum addere ܘ pluralem, in textu prætermissam, quod confirmat codex Bodl. WH.

39 ܦܘܣܝܐ ܦܘܣܝܐ per convivia] Græcis συμποσια συμποσια (mendose in marg συποσια.) Vox tam apud Græcos quam apud Syros significat *convivium*, *compotationem*; sed in Latina interpretatione Bezam secutus sum, qui exhibet verbum magis contextui congruens. In vocis ܦܘܣܝܐ explicatione assentiuntur lexicographi Bodleiani CASTELLO, exponuntque Arabice الدعوة *convivium*. WH.

49 παν]ασμα] Sic in MS^{to}.

51 ܡܢ ܝܬܝܪܘ ex abundanti] Sic legitur in MS^{to}: codex vero Barf. rectius habet ܡܢ ܝܬܝܪ. Sed legere forsan vult noster Substantivum ܝܬܝܪܘܬܐ *abundantia*, ex qua voce duæ literæ finales oscitantia Librarii exciderunt. WH.

55 ܘܪܗܛܝܢ ܗܘܘ et currentes] Deest in MS^{to}: supplevi ex Cod. Bodl. WH.

CAP. VII.

3 ܟܕ ܚܦܝܛܐܝܬ ܢܫܝܓܘܢ ܐܝܕܝܗܘܢ diligenter laverint manus suas] In margine exhibetur hæc nota, quasi vocis πυγμη vel ܚܦܝܛܐܝܬ explicatio: ܕܡܬܒܣܡܝܢ ܒܡܫܝܓܐ ܕܐܝܕܝܗܘܢ *qui se oblectant di-*

gitos suos aqua abluendo. Verbum ܦܪܦܠ, vel Ethpaal ܐܬܦܪܦܠ in Lexicis impressis explicatur, *murmuravit*, *subsannavit*, *delectatus est*, *&c.* Eædem autem notiones dantur apud Lexicographos Bodleianos, nimirum, ܐܬܦܪܦܠ ܗܘ ܐܬܦܢܩ ܡܢ ܦܘܪܦܠ ܥܒܝܕ i. e. ܐܬܦܪܦܠ idem valet quod ܐܬܦܢܩ *delectatus est*, *oblectavit se*, *&c.* ex ܦܘܪܦܠ *deliciæ*, *voluptas*, deductum. WH.

11 δορα] Sic in MSto.

28 πεδιων] Sic in MSto.

34 ܐܬܦܬܐ] Syriacis scribitur vox Græca εθφαθα. Codex vero Bodl. legit ܐܦܦܬܐ (εφφαθα) ut omnes, qui extant, Codices Græci; quamque etiam lectionem noster habet in margine. Cum verbum a Syriaco ܐܬܦܬܚ sit deductum, legendum in Græcis cum nostro εθφαθα arbitror. WH.

CAP. VIII.

27 ܕܦܝܠܝܦܘܣ Philippi] Monet Criticus in margine ܚܕܐ ܦ ܡܪܝܢ i. e. unum P legendum esse. Vide Notam ad Matt. viii. 4.

CAP. IX.

6 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܢ ܕܚܠܬܐ erant enim exterriti] Respondet forsan lectio marginalis ܕܚܝܠܐ varianti lectioni εμφοβοι in Græcis. Polycarpus vertit εμφοβος ܒܕܚܠܬܐ *in timore*, quasi εν φοβω: sic Luc. xxiv. 5. 37. Act. x. 4. et εκφοβος ܡܢ ܕܚܠܬܐ *ex timore*, quasi εκ φοβου, ut in hoc commate. Crediderim quidem Critico in hoc commate minus placuisse Polycarpianam vertendi rationem, siquidem sensui magis apta et congruens foret vox ܕܚܝܠܐ *exterriti*, *expavefacti*, quam ܡܢ ܕܚܠܬܐ *ex timore*. WH.

10 ܥܡ ܚܕ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ quærentes una, vel conquirentes] Quod Syriacis respondet, est Græcum compositum συζητουντες. Criticus vero per lectionem marginalem ܡܢܗ *ab eo*, legere vult, ut

arbitror, pro ܥܡ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ *quærentes una*, ܥܡ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ *quærentes ab eo*. Hæc vero lectio multorum Codicum habet suffragium. WH.

12 ܐܠܝܐ ܡܢ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ Elias quidem venit prius] In margine notatur vox ܐܡܬܝ *quum* vel *quando*: quæ inepta videtur, et cum sententiæ structura minime quadrare. Nisi forte quis legendum putet, pro *Elias quidem venit prius, ut restituat, &c. Elias quidem quando venerit, restituet, &c.* Hanc vero lectionem nulli Codices Græci, aut veteres versiones tuentur. WH.

31 ܒܝܘܡܐ die] In quodam Lectionario ad calcem Evangelistarum addito, in codice Barsalibæi, pro ܒܝܘܡܐ, legitur ܒܬܪ ܝܘܡܐ *post diem*. Bodl. concinit cum Nostro.

34 ܡܠܠܘ loquuti fuerant] In margine ܡܬܕܪܫܝܢ *disputabant*. ܡܡܠܠܘ legitur in textu Lection. Barf. et in margine ܐܡܪ *dixit*. Cod. Bodl. legit cum textu nostro.

38 ܘܟܠܝܢܝܗܝ * ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ ✓ et prohibuimus eum * quia non sequitur nos ✓] Hic in MS[to] usurpatur asteriscus non in priori clausula, ut male monuit WETSTENIUS. WH.

43 ܦܣܘܩܝܗ ܡܢܟ abscinde A TE] ܡܢܟ *a te* quoque habet Codex Bodleianus; sed in Latina interpretatione omisi, quia non bene cum Contextu cohærere videtur, nisi verbum ܘܫܕܝܗ *et abjice* inferatur: sicut extat Matt. v. 29. Eadem incuria, vel scribentis oscitantia occurrit infra com. 45. hujus Cap. WH.

50 ܛܒܐ ܗܘ ܡܠܚܐ bonus est Sal] Hæc verba omisit Amanuensis, sed inter lineas reposuit.

CAP. X.

4 ܐܦܘܣܛܐܣܝܣ] Syriacis scribitur Græcum αποστασιου: inter lineas autem exaratur vox ܡܫܘܒܩܢܐ, quæ etiam Matt. xix. 7. in textu usurpatur. WH.

9 ܙܘܓ conjunxit] Ad marginem reperitur vox originaria *συνέζευξεν*, Syriacis ܣܘܢܗܙܘܓܣܗܘܢ. WH.

16 ܘܟܕ ܓܦܦ ܐܢܘܢ. ※ܣܡ ܐܝܕܘܗܝ ܥܠܝܗܘܢ ܘܡܒܪܟ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. et quum in ulnas accepiſſet eos, ※ poſuit manus ſuas ſuper eos ✓ et benedixit iis] Sic in Syro textu uſurpatur aſteriſcus: ſenſus vero ſuadet, codiceſque Græci, copulam ܘ *et* τῳ ܡܒܪܟ præfixam aſteriſco item notandam eſſe: qua auctoritate adductus ita in Latina interpretatione imprimendum curavi. WH.

20 ※ ܘܡܢܐ ܬܘܒ ܡܚܣܪ ܐܢܐ ✓ quo amplius indigeo? ✓] Ita eſt in Noſtro, et in margine Pariſienſis, teſte Cl. STORRIO. Codex vero Bodl. clauſulam non habet. De hac Codicum diſcrepantia adeas Præfationem. WH.

28 ܘܫܪܝ et cœpit] E regione hujus vocis exaratur in margine ܗܝܕܝܢ *tunc*, ſed non notatur ubi inſeri debet. Fortaſſe Codd. nonnulli pro *καὶ ἤρξατο* legebant *τότε ἤρξατο*. Sed legit Bodl. cum noſtro in textu.

29 ܐܪܦܝ reliquit] Eſt formæ τῦ Aphel (ex Hebr. רפה) quod agnoſcunt lexicographi ſignificare *remiſit*, *laxavit*, *ſivit*, *permiſit*; quibus addi poteſt *reliquit*; *emiſit*, Marc. xv. 37. quam notionem tuentur Lexica MSta Bodleiana, explicantque Arabice اهمل اطرح اطلق ترك *emiſit*, *vel miſſum fecit*, *abjecit*, *dimiſit*, *reliquit*. WH.

34 ܘܒܝܘܡܬܐ et die] In margine ܘܒܬܪ *et poſt*. In Lectionario Barſalibæi legitur in textu ܘܒܬܪ ܝܘܡܬܐ *et poſt diem*, et in margine ܘܒܝܘܡܬܐ *et die*. Cod. Bodl. ut Noſter in textu.

35 ܘܩܪܒܘ ܘܐܙܠ ܠܘܬܗ et acceſſerunt ad eum] Verbum *προσπορεύονται* exprimit auctor verſionis per ܩܪܒ et ܐܙܠ; quorum primum *acceſſit*, *appropinquavit*, &c. denotat; alterum *ivit*, *inceſſit*. De hac vertendi ratione, vide quæ ad Matt. ii. 9. annotavimus. WH.

CAP. XI.

8 ܣܘܟܐ ramos] Ad marginem annotatur Græcum *στοιβάδας*, quod vertit Criticus per lectionem marginalem ܡܣܡܟܬܐ: de qua voce

non mihi conſtat, deſideratur enim in Lexicis impreſſis: exulat etiam a Lexicis MS^tis Bodl. WH.

10 ⁜ ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ ↙ pax in cœlo, et gloria in excelſis ↙] In aſteriſco adhibendo ſecutus ſum notam marginalem. In MS^to in hunc modum aſteriſcus appingitur, ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܒܪܟܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܘܢ ܕܘܝܕ. ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ: ⁜ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ ↙] *Benedictum eſt veniens in nomine Domini regnum patris noſtri Davidis, pax in cœlo ⁜ et gloria in excelſis ↙.* Monet Criticus in nota marginali verba ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ *pax in cœlo*, a textu Polycarpiano abeſſe, necnon verba aſteriſco annotata. Vide etiam quæ in præfatione notavimus. WH.

Ibid. Ad notam marginalem] ܣܘܪ̈ܚܢܐ ſignificare ait CASTELLUS *unum poſt alterum, deinde, ſubinde:* hæc vero cum loci ſenſu minime quadrant. Reddidi *nonnullis*, neſcio an recte. Bar Bahlul ita interpretatur—واحد بعد الاخر الاولة. WH.

15 ܕܗܘܝܢ] In Lect. Barſ. ܕܗܠܝܢ. Cod. Bodl. cum Noſtro.

16 ܡܐܢܐ ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ vas per templum] ܡܐܢܐ inquit Criticus in margine, eſt ܡܐܢܐ *vas;* et pro ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ *per templum* legere vult Syro more, ܒܓܘ ܗܝܟܠܐ *per medium templi,* quomodo habetur in margine Lectionarii Barſ. et in Verſione Simplici. WH.

31 ܢܐܡܪ dixerimus] In noſtro codice prima perſona plur. Futuri nunquam punctum ſupra poſitum habet, quod docent Grammatici neceſſarium eſſe: exempla ubique paſſim occurrunt. WH.

CAP. XII.

1 ܠܡܐܡܪ dicere] In margine ܠܡܡܠܠܘ *loqui.* In Lection. Barſ. ܠܡܡܠܠܘ *loqui* eſt in textu, et ܠܡܐܡܪ *dicere* in margine: alio filo legitur narratio.

32 ܫܦܝܪ ܫܪܝܪܐܝܬ] Græcis eſt καλως. E Syro textu altera vocum harum expungenda videtur. Græcum καλως vertit Polycarpus

in Matt. per ܫܦܝܪ; in Marc. Luc. et Joh. ܛܒܐܝܬ usurpat. Matt. xv. 7. habemus ܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ *bene prophetavit*—loco parallelo Marc. vii. 6. ܛܒܐܝܬ ܐܬܢܒܝ. Sæpius quidem usurpatur vocabulum ܛܒܐܝܬ: itaque in hoc commate verbum ܫܦܝܪ putaverim omnino supervacaneum; nec adest in codice Bodleiano. WH.

33 ܝܩ̈ܕܝ ܫܠ̈ܡܐ hostiæ integræ, vel holocausta] In Græcis est ὁλοκαυτώματα, quod exprimit auctor versionis per duplex verbum, nimirum ܝܩ̈ܕܝ ܫܠ̈ܡܐ; quorum primum originem habet ܝܩܕ *arsit*; alterum est adjectivum ܫܠܡ, vel Emph. ܫܠܡܐ *integer*, *perfectus*. WH.

CAP. XIII.

34 θωρωρω] Sic Græce scribitur in margine.
36 ܡܢ ܫܠܐ repente] Inseritur alia manu.

CAP. XIV.

3 ܕܫܡܥܘܢ Simonis] Restitui ex Cod. Bodl. Deest in MS[to]. WH.

Ibid. ܕܢܪܕܝܢ ܡܗܝܡܢܐ nardi fidelis] Polycarpus vertit Græcum πιςικης quasi απο της πιςεως derivatum. Beza vero voci attribuit originem πινω *bibo*, et valere putat *quid potabile*; sensuque loci postulante, reddit *liquidæ*. Sic et Joh. xii. 3. WH.

7 ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܠܡܣ̈ܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ—ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ omni tempore pauperes habetis—me autem non omni tempore habetis] De voce Græca εχω vide quæ supra ad Matt. iii. 4. xix. 16. notavimus. Hic pro casu accusandi ܠܡܣ̈ܟܢܐ legendus est Nominativus ܡܣ̈ܟܢܐ; et loco ܠܟ debet esse ܐܢܐ, linguæ ratione ita flagitante. Sic Joh. xii. 8. vide et xvi. 33.

37 ܘܐܬܐ ܘܐܫܟܚ ܠܗܘܢ ܠܗܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ et venit, et invenit eos dormientes] In nostro codice geminatur vox ܠܗܘܢ;

Cod. vero Bodl. unam omittit: et ſine textus detrimento, ut opinor, abeſſe poteſt. WH.

40 ܕܝܩܝܪܝܢ gravati] Ante hanc vocem deeſt ܥܝܢܝܗܘܢ *oculi eorum* in MS[to]. Reſtitui ex Cod. Bodl. WH.

41 ܩܪܒ ܗܘܐ ܣܘܦܐ appropinquavit finis] In plerisque Græcis απεχει: in nonnullis απεχει το τελος: in Syris editis ܡܛܝ ܠܗ ܚܪܬܐ *appropinquavit finis*.

54 ܘܫܚܢ ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ et calefaciebat ſe ad lumen] Græcorum veſtigiis preſſe inſtitit Polycarpus. Verum hæſitare Criticus viſus eſt in lectione ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ, nam ejus loco forte ſubſtituere maluit ܠܘܬ ܢܘܪܐ *ad ignem*. Poſtea vero Græcis conſultis, monet in margine ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܦܘܣܐ i. e. φως *lumen* eſſe in Græcis. WH.

65 ܐܬܢܒܐ ✽ ܠܢ ✓ ܡܫܝܚܐ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ Vaticinare ✽ nobis ✓ Chriſte, quis eſt qui percuſſit te] ܠܢ *nobis* ſolum, non tota clauſula, ut monet WETSTENIUS, aſteriſco notatur. WH.

72 ܕܐܠܩܛܪܘܢ gallus] Syriacis ſcribitur vox αλεκτωρ; cui reſpondet in margine vox Syriaca ܕܬܪܢܓܠܐ. WH.

CAP. XV.

1 ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ ܥܒܕܘ συμβουλιον fecerunt] Margo exhibet vocem Syriacam ܡܠܟܐ *conſilium*.

13 Quæ hic in margine adjecta ſunt, eſt varia lectio ανασειομενοι υπο των αρχιερεων, λεγοντες: deſunt enim in Cod. Bodl.

16 ܦܪܐܛܘܪܝܘܢ prætorium] In margine monet Criticus ܠܐ ܬܬܩܪܐ ܗ; literam ܗ non legendam eſſe.

21 αγγαρευσουσιν] Sic in MS[to].

23 ܚܠܐ acetum] Lect. Barſ. et codex Bodl. ܚܡܪܐ *vinum*: et eadem nota legitur in margine Lectionarii.

Ibid. ܚܠܐ ܕܡܪܡܪܘܢ acetum myrrhatum] Verbum ܕܡܪܡܪܘܢ in margine explicat Criticus per ܕܡܡܙܓ ܒܡܘܪܐ i. e. *acetum* mixtum cum myrrha. WH.

26 ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ causæ ejus] In margine ܕܚܘܒܠܐ ܕܝܠܗ, de cujus ratione vide quæ ad Matt. xii. 5. annotavimus.

28 ܘܥܡ et cum] Deest ܘ *et* in Lect. Barf.

29 ܐܘܗ vah] Scribitur in Lect. Barf. ܐܘܗ ܘܐܘܗ, *ουα* repetita, ut in margine nostri codicis.

39 ܩܢܛܪܘܢܐ Centurio] In margine monet Criticus esse ܩܢܛܘܪܝܘܢ *κεντυριωνα* in Græcis.

43 ܫܦܝܪ ܐܣܟܡܐ] Græcis est vox *ευσχημα*, quam exponit Polycarpus per ܫܦܝܪ ܐܣܟܡܐ; quarum prima notat *bene* vel Gr. *ευ*, altera est *σχημα* Syriacis scripta. WH.

CAP. XVI.

18 ܘܒܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ※ ܚܘ̈ܘܬܐ ܢܫܩܠܘܢ ✓ et in manibus ✓ serpentes tollent] In MS^{to} verbum ܚܘ̈ܘܬܐ *serpentes* asterisco notatur: sed juxta Codd. Græcos ܘܒܐܝ̈ܕܝܐ *et in manibus* potius asterisco includendum est. In Latina interpretatione etiam vocula *et* asterisco notari debet. WH.

COLLATIONES ET NOTÆ IN LUCÆ EVANGELIUM.

CAP. I.

1 ܡܛܠ ܗܟܝܠ quoniam] In Græcis eſt vox compoſita επειδηπερ, quam duabus vocibus reddit auctor verſionis; quarum prior ſignificat *quoniam*, et reſpondet Græco επει, altera *igitur*, *ſaltem*, *&c.* et reſpondet Græco δηπερ. WH.

3 ܐܫܝܪܐ præſtantiſſime] Græcis eſt κρατιϛε. In Lexicis impreſſis vox non reperitur: apud Bar Bahlul idem valet quod ܡܝܬܪܐ *excellens*, *præſtans*, *optimus*, exponiturque Arabice, الجيد *bonus*, *præſtans*. WH.

4 ܙܗܝܪܘܬܐ certitudinem] Neſciunt vocem Lexica impreſſa. Græcis eſt ασφαλειαν, quam preſſe reddit Polycarpus: notat enim ܙܗܝܪܘܬܐ juxta Bar Bahlul, الحذر التحذر الامن الثقة. WH.

5 ܡܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘܡ̈ܬܐ ex miniſterio dierum] In Græcis habetur εξ εφημεριας. Senſum Græcæ vocis exprimit Polycarpus per ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘܡ̈ܬܐ *miniſterium dierum*; hoc eſt, Claſſem, vel certos dies quibus ſacerdotii munere fungebantur ſacerdotes, ſecundum ſortem, vel claſſem, 1 Chron. xxiv. memoratam. Vide Wetſtenii et Bezæ Annott. WH.

25 ܠܡܥܒܪܘ ad auferendum] Vox marginalis non mihi videtur eſſe Lectio varians, ſed potius melior, et huic loco aptior, interpretatio. WH.

42 ܒܢܫ̈ܐ] Deeſt litera ܒ in MS^to, quam inſerui auctoritate Græci fontis et codicis Bodl. WH.

58 ܫܒ̈ܒܐ vicini] Impoſui puncta pluralia, quæ deſunt in MS^to. WH.

CAP. II.

7 ܟܪܙܪܬ fasciis involvit] Nesciunt verbum Lexica impressa et MSᵗᵃ; affinitatem vero habere videtur cum ܟܪܙܘܪܐ, vel ܟܪܙܘܪܐ, quod sic explicant Lexicographi Bodleiani: ܟܪܙܘܪܐ ܘܟܪܙܘܪܐ ܣܝܡ ܐܝܟ: ܟܪܙܘܪܐ ܗ̄ ܦܪ̈ܡܐ ܘܥ̈ܘܡܕܐ ܕܡܬܟܪܟܝܢ ܒܗܘܢ ܛܠܝ̈ܐ. i. e. ܟܪܙܘܪܐ et ܟܪܙܘܪܐ idem valent, notantque *frusta panni attriti, et vestes laceras quibus involvuntur infantes.* WH.

17 ܦܘܪܒܘ manifestaverunt] In margine apponitur verbum ܐܬܦܘܪܒܘ formæ Ethpaal *quadratæ,* innuens fortasse variam lectio- εγνωρισαν in codice Cantabrigiensi. WH.

25 ܘܢܟܦܐ et religiosus] ܢܟܦܐ proprie significat *modestus, castus, verecundus, &c.* reddidi vero *religiosus,* ut Græco ευλαβης melius responderet, quod Criticus in margine magis ad literam exprimit ܛܒ ܕܚܠܬܐ *bonus timore.* Censuit WETSTENIUS lectionem textualem concinere Græco ευλαβης, et marginalem ευσεβης: viro docto tamen non assentior, nam Polycarpus utramque vocem exprimit per ܢܟܦܐ. Sic Act. ii. 5. viii. 2. (ubi occurrit in Græcis impressis vox ευλαβες:) et cap. x. 2, 7. xxii. 12. (ubi habetur ευσεβης.) WH.

27 ܘܟܕ ܡܥܠܝܢ et quum introducerent] Cod. Bodl. habet verbum in Præterito ܘܟܕ ܐܥܠܘܗܝ *et quum introduxissent.* Græci impressi dant εν τω εισαγαγειν, quibus favet Cod. Bodl. Noster vero varianti Lectioni εν τω εισαγειν patrocinatur. WH.

32 Unum exemplar in hoc commate videtur legisse εις ευφροσυνην pro εις αποκαλυψιν; vel potius explicat εις αποκαλυψιν per εις ευφροσυνην. Cod. Bodl. concinit in textu.

33 ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܘܣܦ ܘܐܡܗ et erat Josephus et mater ejus] In margine habetur ܘܐܒܘܗܝ *et pater ejus:* delevi copulam ܘ, nam otiosa videtur. Ad imam paginam mendose imprimitur *Parentes ejus* loco *Pater ejus.* WH.

35 ܣܪ̈ܝܩܘܬܐ ܕܡܚܫܒ̈ܬܐ *ad verbum,* vanitates cogitationum] In

Græcis legitur vox *διαλογισμοι*: quam cæteris in locis reddit Polycarpus per ܚܘܫܒܐ vel ܡܚܫܒܬܐ *cogitatio*, ſi Cap. vi. 8. xi. 17. excipias, ubi additur ܣܪܝܘܬܐ. WH.

36 ܫܒܛܐ tribu] Deeſt in MS[to]: ſupplevi ex Bodl. WH.

CAP. III.

1 ܩܣܐܪܘܣ Cæſaris] Mendoſe ſcribitur in margine vox *κιαρος*, pro *κεσαρος*, ut habetur in Syro textu. WH.

14 ܕܡܦܠܚܝܢ milites, *ad verbum* militantes] Græcorum veſtigia preſſe ſequitur Polycarpus in participio *στρατευομενοι* vertendo. In margine occurrit explicatio Syris magis familiaris ܦܠܚܝ̈ ܣܛܪܐܛܝܐ ad verbum, *cultores militiæ*. WH.

16 ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ baptizo vos] Poſt has voces refertur ad marginem, ſed deeſt ſignum reſpondens: fortaſſe volebat ſcribere Criticus ܠܬܝܒܘܬܐ *ad pœnitentiam*, ut in quibuſdam exemplaribus legitur. Concinit cum textu noſtro cod. Bodl.

19 ܐܗܪܘܕܝܐ Herodiadem] Vox Syriaca exaratur Syro more; et hæc ſcribendi ratio uſurpatur Matt. xiv. 3. Monet vero Criticus in margine ܐܗܪܘܕܝܐܕܘܣ Ηρωδιαδος eſſe in Græcis, quomodo legitur et in textu Matt. xiv. 6. Marc. vi. 17. WH.

24 ܕܐܝܢܢܐ Janna] Nota Syriaca in Margine appoſita ita ſonat. "Ubi inveniuntur in verbis et nominibus duæ literæ pares (hoc eſt, "literæ geminatæ) unam lege ſemper." WH.

25 Ad Not. 3. ܕܢܐܢܓܗ Nange] Nota marginalis ſuadet literam ܗ finalem legendam eſſe ſicut ܐ. WH.

26 Ad Not. 4. ܕܡܐܐܬܝ Maathi] In margine ſcribitur vox ܕܢܚܬ de qua non mihi conſtat. In Conciliationibus Matthæi Evangelio præfixis verbum textuale exaratur ܡܚܬ; et ita habetur in cod. Bodl. WH.

27 Ad Not. 5. ܕܐܕܕܝ *Addi*] Monet Criticus unam ex literis geminatis non legendam eſſe. WH.

29 ܝܘܪܝܐ Joria] In margine ܝܘܬܡ *Jotham*. In Conciliationibus vero ſcribitur ܝܘܪܡ *Joram*, ut in verſione Simplici. WH.

CAP. IV.

9 ܐܘܪܫܠܡ Hieroſolymam] Sic in MS[to]: cæteris vero in locis litera *jod* inſeritur, hoc modo, ܐܘܪܫܠܝܡ. WH.

20 ܘܟܕ ܐܟܪܟܗ ܠܟܬܒܐ: ܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܝܬܒ et quum plicuiſſet librum, dedit eum miniſtro, et ſedit] Lapſum typographi ad imam paginam corrigi velim: ܘ *et* obelo notanda eſt: ſic enim in MS[to]. In Græcis omnibus ſic clauſula legitur, *και πτυξας το βιβλιον, αποδους τω υπηρετη, εκαθισε*, quam reddidit Polycarpus hoc modo---ܘܟܕ ܐܟܪܟܗ ܠܟܬܒܐ ܘܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܝܬܒ *et quum plicuiſſet librum, et dediſſet eum miniſtro, ſedit.* De Polycarpi ratione in participiis aoriſtorum vertendis ſupra diximus; quam hic etiam caute obſervat: copulam ܘ igitur verbo ܝܗܒܗ præfixam ſupplevit, linguæ idiomate ita poſtulante. Sed Thomas Heracleenſis iſtam copulam obelo notavit, eo quod in Græcis deficeret: Criticus vero Thomæ poſterior copulam ܘ obelumque ad marginem deſcripſit, et, copula verbo ܝܬܒ præfixa, legit ut in textu impreſſo. Similis locus occurrit Matt. xxiii. 34. ubi *Vau* τω ܡܢܗܘܢ præfixum eſt in margine, obeloque incluſum. WH.

35 ܣܟܦܗ nocuiſſet ei] Idem valent verba marginalia ܣܪܝܚ ܒܗ, quæ ex verſionis Simplicis contextu petita videntur. Cod. Bodl. legit ܡܕܡ ܣܟܦܗ. WH.

36 ܦܩܕܐ præcipit] Fœminine interpretatus eſt, quaſi *præcepiſſet oratio*, jungens επιτασσει cum λογω, vel ܡܠܬܐ quæ fœminina eſt. Sic etiam ſimplex, et cod. Bodl.

38 ܘܐܦܝܣܘܗܝ et rogaverunt eum] Margo habet ܘܒܥܘ ܡܢܗ: idem notat quod lectio textualis. Legit ut in textu cod. Bodl. WH.

41 ܠܡܡܠܠܘ loqui] Ex Simplici verſione lectionem marginalem ܕܢܐܡܪܘܢ *ut dicerent* deſumptam eſſe vix dubito. WH.

CAP. V.

1 ܕܓܢܝܣܪܛ Gennisaret] Vult Criticus in margine literam ܬ aspiratam loco ܛ legendam esse. WH.

8 ܦܛܪܘܣ Petrus] Vox marginalis ܫܡܥܘܢ *Simon* non est varia lectio, sed additamentum. WH.

CAP. VI.

4 ܘܠܚܡܐ ܕܣܝܡܬܐ et panes propositionis] Sic vertit auctor versionis Græcum προθήσεως: Criticus vero exprimit Syro more, ܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܗ ܕܡܪܝܐ. WH.

8 ܩܘܡ ܘܩܘܡ Surge, et sta] In nota marginali mendose imprimitur vox ܚܝ loco ܕܝ. WH.

15 ܠܐܝܩܘܒܘܣ Jacobum] Sic in MS^to^ reperitur. Cum vero vox sit Græca Ιακωβον Syriace scripta, legendam eam esse censeo ܠܐܝܩܘܒܘܢ. WH.

34 ܡܣܒܪܝܢ speratis] Per notam marginalem docet Criticus verbi significationem esse deductam ܡܢ ܣܒܪܐ ܘܠܐ ܡܢ ܡܣܒܪܢܘܬܐ i. e. *a nomine* ܣܒܪܐ spes, expectatio, *non a* ܡܣܒܪܢܘܬܐ opinio, existimatio. Inter voces participiales ܡܣܒܪ (particip. τȣ Aphel) et ܡܣܒܪ (particip. τȣ Pael) sequens discrimen ponit Bar Bahlul. ܡܣܒܪ ܡܢ ܦܬܘܚܐ ܣ يظن . ܡܣܲܒܲܪ ܡܢ ܦܬܘܚܐ ܣ يرجو . ܡܣܒܪܝܢ ܡܢ ܣܘܒܪܐ ܘܠܐ ܡܢ ܣܒܪܐ܀ . ܡܣܒܪܝܢ ܡܢ ܡܣܒܪܢܘܬܐ --- i. e. ܡܣܒܪ, pethocata litera ܣ significat يظن *putat, existimat*; pethocata ܣ يرجو *sperat, expectat*. ܡܣܒܪܝܢ significationem accipit a ܣܘܒܪܐ et ܣܒܪܬܐ *spes, expectatio*; ܡܣܒܪܝܢ a ܡܣܒܪܢܘܬܐ *opinio, existimatio*. Hæc vero vocum distinctio non semper in Versionis Simplicis editionibus fuit observata: e. g. supra cap. iii. 15. ܡܣܒܪ *expectaret* legendum est ܡܣܒܪ: infra xxiii. 8. ܘܡܣܒܪ

et sperabat, ܘܡܣܒܪ; ut habetur in nostro Codice: Joh. v. 39. ܡܣܒܪܝܢ *putantes*, ܡܣܒܪܝܢ, ut recte se habent Editiones Paris. et Anglicana. Reliquæ omnes aliter habent. WH.

CAP. VII.

2 ܚܫܝܫ ܗܘܐ ܠܡܫܠܡܘ moribundus erat] Exaratur in margine verbum ܡܪܝܥ, quod ex Versionis Simplicis contextu petitum videtur: sed idem valet quod textuale. WH.

4 In medio et exitu tertii commatis et initio quarti desunt multa: nimirum, in medio tertii desunt hæc — ܠܩܫܝܫܐ ܕܝܗܘܕܝܐ *seniores Judæorum:* at quæ sequuntur, in margine exarantur prima manu. ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܢܐܬܐ ܢܦܪܘܩ ܠܥܒܕܗ ܕܝܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ --- *rogans eum, ut veniens servaret servum suum. Illi autem quum venissent ad Jesum.*

23 ܘܐܬܟܫܠܐ] Huic voci signum præfigitur, cui nihil in margine respondet.

28 ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܢܒܝܐ ܪܒ ܒܝܠܝܕܝ ܕܢܫܐ܆ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܝܬ. Dico enim vobis, quod propheta major inter natos mulierum quam Johannes Baptista nullus est.] Vox ܕܢܒܝܐ, quam censuit WETSTENIUS in nostro Codice desiderari, inter lineas a prima manu, quasi inserenda, exaratur; et inseritur quidem in Cod. Bodl. Voci autem ܕܢܒܝܐ præfigitur signum, cui in margine respondet vocabulum ܐܢܫ *nemo*, de cujus ratione non satis mihi constat. Fortasse pro ܕܢܒܝܐ *propheta* legendum est ܕܐܢܫ *nemo*, in hunc modum, ܕܠܐ ܐܢܫ ܒܝܠܝܕܝ ܕܢܫܐ. ܐܝܬ ܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ *quod nemo inter natos mulierum est major quam Johannes Baptista.* Sed præstat forsan hic ordo---ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܝܬ, &c. ܒܝܠܝܕܝ ܕܢܫܐ *quod nemo est inter natos mulierum, &c.* Si vocem ܕܢܒܝܐ omiseris, locus parellelus occurrit Matt. xi. 2. ܕܠܐ ܩܡ ܒܝܠܝܕܝ ܕܢܫܐ *quod* non *surrexerit inter natos mulierum, &c.* hoc est, *quod* nemo *surrexerit.* WH.

44 45 Deeſt major pars commatis 44. et initium commatis 45. Reſtitui ex Bodl. ܠܒܝܬܟ ܥܠܠܬ. ܡ̈ܝܐ ܠܪ̈ܓܠܝ ܠܐ ܝܗܒܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܕܡ̈ܥܝܗ̇ ܪ̈ܓܠܝ ܪܛܒܬ. ܘܒܣܥܪܐ ܕܪܫܗ̇ ܫܘܝܬ ܐܢܝܢ. ܐܢܬ ܠܐ ܢܫܝܩܘܬܐ. WH.

45 ܡܢ ܕܡ ܕܥܠܬ ex quo ingreſſa eſt] Voci textuali ܥܠܬ *ingreſſa eſt* duo præfiguntur ſigna; quorum unum ad verbum marginale ܥܠܠܬ *ingreſſus ſum*, alterum ad εισηλθον reſpicit. Omnes fere codices Græci habent verbum in prima perſona, quod mavult Criticus; quanquam non deſunt qui Lectioni textuali adſtipulentur. WH.

CAP. VIII.

2 ܐܬܐܣܝ̈ ſanatæ] In MS^to mendoſe ſcribitur ܐܬܐܣܪ̈ *devinctæ*. Correxi ex Bodl. WH.

19 ܠܡܬܡܠܠܘ colloqui] Vocis συντυγχανω ſenſum hic exprimit Polycarpus: Criticus vero in margine preſſius reddit ܠܡܦܓܥ ܒܗ *occurrere ei*, i. e. ad eum venire. WH.

24 ÷ ܘܫܠܝܘ et ceſſaverunt] Per obelum notat Thomas Heracleenſis, ni fallor, verbum in ſingulari legendum eſſe; quomodo et habetur in Codicibus Græcis F. G. 1. 2. 4. 6. 40. 52. 53. 63. 67. &c. WH.

36 ܐܝܟܢܐ ܐܬܦܨܝܘ] Cod. Bodl. ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܦܨܝܘ

CAP. IX.

9 ܐܢܐ ܦܣܩܬ ego amputavi] Hic incipit cod. Barſalibæi.

11 ܟܪ̈ܝܗܐ] Reſtitui puncta pluralia ex Barſ. et Bodl. WH.

16 ܢܣܒ accepiſſet] In MS^to mendoſe ſcribitur in plur. ܢܣܒܘ: correxi ex Barſ. WH.

19 Totum hoc comma legit Barſalibæus, ſed ſine aſteriſco.

21 ܐܝܠܝܢ ÷ iis ↙] Legit Barſ. ſed non incluſum.

22 ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ] Habet Barſ. in margine, ſed ܠܡܕܝܢܬܐ in textu. Bodl. concinit cum noſtro.

Ibid. ܠܡܩܡ resurgere] Habet Barſ. in margine, ſed in textu legit ܢܩܘܡ

23 ܒܟܠܝܘܡ ※ quotidie ✓] Eadem nota marg. occurrit in Barſ.

28 Poſt ܒܬܪ inſerit Barſ. ܡ̈ܠܐ *verba:* et ſic cod. Bodl.

Ibid. ܠܐܘܪܫܠܡ] Barſ. imponit puncta pluralia.

Ibid. ܣܠܩ aſcendit] Correxi ex Barſ. In MS[to] mendoſe ſcribitur ܣܠܩܘ. WH.

29 ܐܚܪܢܐ alius] Addit Barſ. ܗܘܐ. In reliquis legit ut in codice Heracl. ſed non notat ܐܬܚܙܝ ܠܗ et ܘܗܘܐ aſteriſcis. Bodl. non inſerit ܗܘܐ

31 ܐܬܘ ܟܕ ܕܝܢ autem quum veniſſent] Sic in utroque codice, periodum claudunt voce ܒܬܫܒܘܚܬܐ *gloria:* et deinde pergunt, quaſi legiſſet Polycarpi exemplar, Ελεγον δε ερχομενοι την---Sic cod. Bodl.

33 ܦܛܪܘܣ ܠܘܬ Petrus ad] Hic deficit Cod. Barſ.

55 ܘܐܡܪ et dixit] In MS[to] eſt in plurali ܘܐܡܪܘ. Correxi ex Bodl. WH.

CAP. X.

1 ܚܘܝ deſignavit] Ad verbum, *oſtendit, demonſtravit.* Græcis eſt vox ανεδειξεν, quam preſſe exprimit Polycarpus. WH.

5 ܒܝܬܐ domo] Reſtitui ex Bodl. WH.

9 Deſunt puncta pluralia ſuper ܕܬܪܝܗܘܢ

10 ܒܫܘ̈ܩܐ in plateas] In margine habetur hæc vocis explicatio---ܫܘ̈ܩܐ ܦܬܝ̈ܐ *plateas latas.* WH.

24 ܘܠܡܫܡܥܗ et audire] Hic procedit cod. Barſ.

25 ܡܢܐ ܟܬܝܒ] Barſ. et cod. Bodl. ܡܢܐ ܗܘ ܟܬܝܒ

26 ܒܢܡܘܣܐ ܡܢܐ in lege quid] Barſ. eodem modo in margine: et in textu pro ܡܢܐ *quid* legit ܐܝܟܢܐ *quomodo.* Cod. Bodl. concinit cum noſtro.

28 ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ dixit autem ei] In Barſ. deeſt ܠܗ *ei,* inſerit vero Bodl.

30 ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܡܫܟܚܘ ܡܠܟܬܐ] Deeſt in Barſ. ܕܐܝܬܝܗܘܢ reſpondens Græcæ voci τυγχανοντα: legit Bodl.

Ibid. ܟܕ ܩܒܠ suſcipiens] Ad verbum reddit Polycarpus Gr. ὑπολαβων. WH.

34 ܥܠܝܗܘܢ] Barſ. ܥܠܝܗܝܢ. Græcum eſt tantum επιχεων. Supplet Barſ. αὐ]ῶ, Heracl. αυτων; nimirum, τραυμα]ων. Codex Bodl. ſupplet ut noſter.

37 ܗܟܝܠ igitur] Sic Barſ. cum eadem varia lectione in margine.

38 ܗܘܐ] Barſ. et Bodl. ܗܘܬ

39 ܗܝ ܕܐܦ] Barſ. ܗܝ ܕܝܢ. Bodl. cum noſtro.

Ibid. ܕܝܫܘܥ Jeſu] Concinit Barſ. et in textu et in margine.

41 ܝܫܘܥ Jeſus] Legit Barſ. ܡܪܢܐ in textu, at ܝܫܘܥ in margine.

42 Concinit Barſ. in textu et in margine. Bodl. neſcit lect. marg.

Ibid. ܬܬܬܪܥܝܢ] Barſ. ܬܬܪܥܝܡ. Cod. Bodl. ܬܬܪܥܝܢ.

CAP. XI.

3 ܝܘܡܢܐ hodie] Barſ. in margine, ſed in textu habet ܟܠ ܝܘܡܐ *quotidie*.

4 ܕܚܝܒܝܢ] Barſ. in margine; in textu ܕܚܛܝܢ

10 ܠܡܬܒܥܐ] Addit ܠܗ Barſ. non ita cod. Bodl.

11 ܐܒܐ patrem] Barſ. legit cum noſtro in textu, et in margine.

Ibid. ܐܠܐ ⁻ ſi ✓] Barſ. legit, ſed non notat obelo.

13 ܛܒܬܐ] Barſ. in plurali.

Ibid. ܩܕܝܫܐ ſanctum] Barſ. ut in textu et in margine.

14 ܗܘܐ] Barſ. ܗܘܬ

15 ܒܥܠܙܒܘܠ Beelzebul] Barſ. ſemper ܒܥܠܙܒܘܒ *Beelzebub*.

18 ܬܩܘܡܝܢ] Barſ. ܬܩܘܡ

Ibid. Ad exitum commatis deſiderantur verba ܗܘ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ. ܠܐ ܕܝܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ. Reſtitui ex Barſ. et Bodl. WH.

19 ܒܢܝ̈ܐ ܕܝܠܟܘܢ] Barſ. ܒܢܝ̈ܐ ܠܟܘܢ. Cod. Bodl. cum noſtro.

22 ܘܡܐܢ̈ܐ] Barſ. legit cum noſtro in textu, et in margine.

24 ܢܝܚܬܐ] Barſ. ܢܝܚܘܬܐ

Ibid. ܐܫܟܚܗ] Barſ. ܐܫܟܚ

25 ܘܟ ܕܣܪܝܩ ※ inanem et ✓] Barſ. legit, ſed non in aſteriſco: eandem in margine habet notam.

27 ܕܝܢܩܬ ſuxiſti] Sic Barſ. ſed cum varia lectione in margine ܕܐܝܢܩܘܢ

28 ܘܥܒܕܝܢ et faciunt] Barſ. concinit in textu et in margine.

29 ܐܬܟܢܫܝܢ] Barſ. ܐܬܟܢܫܘ

31 ܬܩܘܡܘܢ] Barſ. ܬܩܘܡ

Ibid. ܬܚܝܒܝܢ] Barſ. ܬܚܝܒ

36 ܢܗܝܪ] Bodl. cum noſtro. Barſ. ܢܗܘܪ

Ibid. ܫܪܓܬܐ] Bodl. cum noſtro. Barſ. ܫܪܓܐ

Ibid. ܗܘܐ] Barſ. et Bodl. rectius habent ܢܗܘܐ

41 ܟܠ ܕܒܓܘ] Barſ. ܕܒܓܘ ܒܟܠܗܘܢ, et ſic Bodl.

44 ܩܒܪ̈ܐ ſepulchra] Reſtitui ex Barſ. WH.

45 ܐܡܪ dicit] Sic Barſ. ſed in margine habet ܐܡܪ *dixit*.

46 ܡܘܒܠ̈ܐ ܒܝܩܝܪ̈ܐ ܒܡܫܬܩܠܢܘܬܐ oneribus difficilibus portatu] Barſ. legit in hunc modum ܡܘܒܠ̈ܐ ܝܩܝܪ̈ܐ ܘܒܝܩܝܪ̈ܐ ܒܡܫܬܩܠܢܘܬܐ φορτια βαρεα και δυσβαστακτα. Cod. Bodl. concinit noſtro. In margine noſtri exaratur vox ܝܩܝܪ̈ܐ *gravibus*, quam Barſ. in textu repoſuit: copula vero ܘ *et* voci ܝܩܝܪ̈ܐ in Barſ. præfixa plane omittitur, quamvis loci ſenſus eam exigat. WH.

49 ܐܡܪܬ] Sic in Barſ. ſine Var. Lect.

Ibid. ܢܪܕܦܘܢܗ] Barſ. imponit puncta pluralia.

50 ܕܐܬܐܫܕ] Sic in margine Barſ. ſed in textu ܢܬܒܥܐ, ut habet Heracl. in margine. Bodl. cum noſtro in Textu.

52 ܥܠܬܘܢ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܥܠܬܘ

53 Lectionem marginalem habet Barſ. in textu. Bodl. vero non legit.

CAP. XII.

1 Barſ. legit in textu ut noſter in margine, niſi quod pro ܐܬܟܢܫܘ habet ܐܬܟܢܫܝ

Ibid. ܡܟܣܝܐ] Barſ. ܡܟܣܝܐ

2 Barſ. ܓܝܪ *enim* in textu, ܕܝܢ *autem* in margine.

3 ܒܐܬܘܢܐ] Barſ. ܒܬܘܢܐ

Ibid. ܢܬܟܪܙܘܢ] Barſ. ܢܬܟܪܙ

4 ܠܪܚܡܝܟܘܢ] Barſ. ܠܪܚܡܐ ܕܝܠܝ

Ibid. ܠܟܠ] Inſerui ex Barſ. et Bodl. WH.

5 ܠܟܘܢ ܕܝܢ] Barſ. ܕܝܢ ܠܟܘܢ. Sic Bodl.

7 ܡܝܬܪܐ ܐܝܬܝܟܘܢ] Barſ. ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. Sic Bodl.

9 ܒܗ ÷ is ↙] Barſ. ſine obelo.

15 ܘܛܪܘ et cuſtodite] Barſ. concinit in textu et in margine.

16 ܐܡܪ dixit] Sic Barſ. in textu, ſed in margine ܐܡܪ *dicit*.

Ibid. ܠܗ] Deeſt in Barſ.

21 ܠܐܠܗܐ # eſt ↙] Legit Barſ. in aſteriſco, ſed præpoſuit ܗܘܐ, in hunc modum, ܠܐܠܗܐ # ܗܘܐ ܥܬܝܪ: et poſt ܕܣܐܡ addit ܠܗ. Bodl. neſcit ܗܘܐ

23 ܓܝܪ # enim ↙] Barſ. in textu, ſed ſine aſteriſco: at in margine interrogative ܠܐ ܢܦܫܐ *nonne anima, &c.*

24 ܠܥܘܪܒܐ] Barſ. ܥܘܪܒܐ

25 ܕܝܨܦ ܝܨܦ qui ſolicitus eſt] Lectio marg. ܪܢܐ. Utrumque verbum idem ſignificat. WH.

26 ܝܨܦܝܢ] Sic Bodl. Barſ. in margine quidem, in textu vero habet ܪܢܝܢ

29 ܘܠܐ ܬܬܦܠܓ ܪܥܝܢܟܘܢ ÷ ܒܦܘܪܢܩܐ ↙ Neque diſtrahatur mens veſtra ÷ voluptate ↙] Additur ܒܦܘܪܢܩܐ explicationis gratia. Barſ. et Bodl. legunt cum punctis pluralibus. WH.

31 ܠܡܠܟܘܬܗ] Barſ. ܡܠܟܘܬܗ

39 ܒܐܝܢܐ ܡܛܪܬܐ quanam vigilia] Barſ. ܒܐܝܢܐ ܫܥܬܐ *quanam hora.*

42 ܪܒ ܒܝܬܐ] Barſ. ܪܒܝܬܐ, et ſic Bodl.

Ibid. ܘܚܟܝܡܐ et prudens] Barſ. ſine var. Lect.

45 Poſt ܗܘ *ille* inſerit Barſ. ܒܝܫܐ *malus:* non ita tamen Bodl.

47 ܣܓܝܐܬܐ multis] Hic iterum deficit cod. Barſalibæi, uſque ad comma 14 capitis xiv.

CAP. XIII.

17 ܕܢܦܩܝܢ ܗܘܝܢ ܕܗܘܝܢ ܗܘܝ *ad verbum* quæ prodibant *et* factæ ſunt ab eo] Omnes Græci habent τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ: unde colligitur participium ܕܢܦܩܝܢ eſſe ſupervacaneum. WH.

CAP. XIV.

7 ܟܕ ܟܠܐ prohibens] Græcis eſt vox ἐπέχω, quam male intellexiſſe videtur Polycarpus. WH.

12 ܢܗܦܟܘܢ ܢܩܪܘܢ viciſſim vocent] Vide Matt. xxii. 10. Marc. x. 35. Luc. i. 1. WH.

14 ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ quia non eſt iis] Correxi ex Barſ. et Bodl. Noſter mendoſe habet ܕܠܝܬ ܠܟ *quia non eſt tibi.* WH.

15 Poſt ܗܘ Barſ. inſerit ܐܢܫ: non ita Bodl.

17 ܠܥܒܕܐ ſervum] Barſ. et Bodl. imponunt puncta pluralia.

22 ܐܝܟ ܗܘܐ] Barſ. ܐܝܟ ܗܘ ܗܘܬ: at in margine ܗܘܐ. In textu MSti omittitur ܗܘ, et in margine reponitur.

23 ܠܘܬ ܥܒܕܐ ad ſervum] Barſ. addit ܕܝܠܗ *ſuum:* non ita Bodl.

24 ܚܫܡܝܬܝ ܢܛܥܡ] Barſ. concinit et in textu et in margine.

30 ܐܫܟܚ] Sic Bodl. et Barſ. in margine: in textu vero ܐܫܟܚܢ

32 ܫܠܡܐ ÷] Barſ. ſine obelo.

34 ܬܬܬܒܠܝܗ] Barſ. ܬܬܒܠܗ. Eodem modo ܬܬܬܒܠܝܗ. Codex Bodl. ܬܬܬܒܠܝܗ ܒܡܢܐ ; ܬܬܒܠܗ.

CAP. XV.

7 ܕܚܕܝܐ ܒܗܘ ܝܬܝܪܐܝܬ] Concinit Barf. fed prorfus nova eft hæc lectio, ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον.

8 ܘܒܥܝܐ ܚܦܝܛܐܝܬ] Barf. inferit ܠܗ: non ita Bodl.

12 ↙ ܕܝܠܟ ※ tua ↙] Barf. legit fine afterifco.

16 ܡܢ ܩܪ̈ܛܝܘܢ] Barf. legit ܚܪ̈ܘܒܐ, quod interpretatus eft in margine ܚܘܪܒܐ --- ܚܪܒ eft *vaftare*; etiam *arefcere*, inquit Boderianus: inde ܚܘܪܒܢܐ *ficcitas*, et fortaffe (ut ܚܪܘܒܐ) *filiqua*. Bodl. ܚܪ̈ܘܒܐ

22 ↙ ܡܚܕܐ ※ cito ↙] Barf. legit fine afterifco.

29 ܥܒܪܬ] Barf. præfigit ܠ

CAP. XVI.

2 ܐܝܩܘܢܘܡܐ ܠܡܗܘܐ effe difpenfator] Græci habent, ut margo noftra, οἰκονομεῖν --- ܐܝܩܘܢܘܡܐ eft vox Gr. οἰκονόμος, quæ in margine exponitur ܪܒ ܒܝܬܐ. Barf. legit ut in margine. WH.

3 ܐܥܒܕ ܕܝܢ] Recte: fed Barf. puncto fupra.

Ibid. ܐܚܦܘܪ] Præfigit ܕ Barf.

6 ↙ ܒܥܓܠ ※ cito ↙] Legit Barf. fed fine afterifco.

7 ܬܡܢܝܢ] Barf. ܬܡܢܢ. Simplex legit ܬܡܢܝܢ

9 ܕܡܥܒܪܬܘܢ] Barf. habet ܕܐܘܦܣ in textu, et in margine ܕܥܒܪ

13 ܢܣܒ] Barf. ܢܠܣܒ

21 ܘܡܠܚܟܢ] Barf. ܘܡܠܚܟܝܢ

29 ܐܢܘܢ eos] Marg. ܠܗܘܢ. Idem valent. Barf. legit ܠܗܢܘܢ in textu, et ܐܢܘܢ in marg. WH.

31 ܢܬܛܦܝܣܘܢ] Barf. ܢܬܦܝܣܘܢ, et fic. Bodl.

CAP. XVII.

2 ܘܝ ܕܝܢ væ autem] Barf. ܒܪܡ ܘܝ ܕܝܢ *veruntamen væ autem*, in textu: non ita Bodl.

Ibid. ܕܨܘܪܐܗ] Sic Barſ. in margine, in textu vero ܕܨܘܪܗ

3 ܢܚܛܐ peccaverit] Barſ. addit ܒܟ *in te.* WH.

4 ܢܬܦܢܐ ܠܘܬܟ] Barſ. in margine interpretatus eſt, ܢܗܦܘܟ ܡܢ

Ibid. ܬܫܒܘܩ ܠܗ] Barſ. ܫܒܘܩ ܠܗ, et ſic Bodl.

7 ܡܢ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ÷] Barſ. abſque obelo. Eodem modo ܠܗ ܠܐ ※ abſque aſteriſco.

8 Concinit Barſ. cum Heracl. in hoc commate, ſed legit ſine aſteriſco.

10 ܕܐܬܦܩܕܬܘܢ] Barſ. et Bodl. ܕܐܬܦܩܕܬܘܢ

17 Noſter punctum ponit poſt ܐܬܕܟܝܘ, at nullum poſt ܐܝܟܐ. Sic quoque Barſ. Ille etiam pro ܐܝܟܐ legit ܐܝܟܢܐ. Notam interrogationis appinge poſt ܐܝܟܢܐ, et omnia perſpicua---οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; Bodl. nullum punctum appingit, ſed legit ܐܝܟܐ

Ibid. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ reſpondens autem] Copula *Vau* ante ܗܘ in MS^to^ redundat: delevi fide Barſ. WH.

22 ܕܬܬܪܓܪܓܘܢ] Barſ. ܕܬܬܪܓܪܓܘܢ

Ibid. ܚܕ] Barſ. ܠܚܕ

23 ܬܐܙܠܘܢ] Sic Barſ. in margine: at in textu ܬܗܠܟܘܢ

25 ܘܙܕܩ] Sic Barſ. in margine: in textu vero ܥܬܝܕ ܗܘ ἔμελλε.

26 ܒܝܘܡܬܗ] Barſ. in textu ܒܝܘܡܬܐ, in margine ܒܝܘܡܬܗ

29 ܐܡܛܪ pluit] Addit Barſ. ܡܪܝܐ *dominus,* et ſic Bodl.

31 ܒܒܝܬܐ] Barſ. ܒܒܝܬܐ ܗܘ

35 ܕܬܗܘܝܢ---ܛܚܢܢ] Deſunt in Barſ. jod finales, ſed non in Bodl.

CAP. XVIII.

1 ܘܦܠܐܬܐ et parabolam] In Barſ. deeſt ܘ *et.*

Ibid. ܠܡܨܠܝܘ] Barſ. ܠܡܨܠܝܘ

4 ܐܦ ܠܐ] Deeſt ܐܦ in Barſ. et Bodl.

5 ܐܬܐ venit] Omiſerunt Barſ. et Bodl.

7 Poſt ܢܥܒܕ Barſ. refert ad marginem, ubi habet ܢܓܪ ܪܘܚܐ; quaſi eſſet inſerendum.

Ibid. ܡܓܪ] Barſ. ܡܓܪ

8 ܐܡܠܟܘܢ] Barſ. ܡܠܐ
9 ܐܡܪ ܕܝܢ] Barſ. addit ܐܦ
Ibid. ܕܫܪܟܐ] Barſ. in margine: in textu ܐܢܫ̈ܐ
14 ܕܡܙܕܕܩ] Barſ. ܕܡܙܕܩ
Ibid. ܐܘ ܓܝܪ ܗܘ *potius* quam ille] Textus Syriacus poſt ܐܘ *quam* exhibet ܓܝܪ *enim*, cui lectioni plurimi codices Græci patrocinantur. WH.
16 ܠܗܘܢ ⁜ iis ↙] Barſ. legit abſque aſteriſco.
25 ܠܡܥܒܪ] Barſ. in margine, ܠܡܥܠ in textu.
27 ܡܫܟܚ̈ܢܝܬܐ] Barſ. et Bodl. addunt ܐܝܬܝܗܝܢ
28 ܟܠܡܕܡ] Barſ. ܟܠܗܘܢ ܕܝܠܢ. Bodl. habet ܟܠܗܘܢ
29 ܐܢܬܬܐ] Sic Bodl. ſed Barſ. ܐܢ̈ܬܬܐ
30 Pro ܥܦܝܦܐ ܒܙܒ̈ܢܐ multis vicibus] Barſ. legit in margine ܒܫܒܥܐ ܙܒ̈ܢܐ *ſeptem vicibus.*
31 ܒܝܕ ܢܒܝ̈ܐ] Barſ. in margine: in textu ܒܢܒܝ̈ܐ
32 ⁜ ܘܢܒܙܚܘܢ ↙] Barſ. legit, ſed abſque aſteriſco.
34 ܕܡܬܐܡܪܐ] Sic Bodl. Barſ. vero ܕܡܬܡܠܠܐ in margine.
35 ܗܘܐ] Barſ. ܗܘܬ
41 ܠܗ marginale Barſ. habet in textu.

CAP. XIX.

2 ܗܢܐ] Barſ. ܘܗܢܐ, ut in margine.
3 Poſt ܗܘܐ *erat* in fine commatis addit Barſ. ܗܘ ܙܟܝ *ipſe Zachæus:* Bodl. cum noſtro.
8 ܡܪܝܐ dominum] Barſ. eodem modo et in textu et in margine.
9 ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ ad eum Jeſus] Barſ. legit ut in margine ܡܪܝܐ ܠܘܬܗܘܢ *dominus ad eos.*
17 ܥܒܕܬ ܐܘܬܪ] Vim vocis compoſitæ προσειργάσατο exprimit interpres. WH.
20 ⁜ ܘܗܘ et ille ↙] Barſ. ſine aſteriſco.
Ibid. ܠܟ] Barſ. in margine ܠܘܬܟ
22 ܕܐܢܐ] Deeſt in Barſ.

26 In initio commatis hujus addunt Barſ. et Bodl. (ut in Simplici) ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ

Ibid. Deeſt ܢܒܝܐ in Bodl.

Ibid. ※ ܕܣܒܪ quod putat ↙] Barſ. abſque aſteriſco.

27 ܒܥܠܕܒܒܘܟ] Barſ. ܒܥܠܕܒܒܝܟ

Ibid. ܐܬܟܬܒܬ] Barſ. ܕܐܬܟܬܒܬ.

Ibid. ※ ܐܢܘܢ eos ↙] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

29 ܕܢܬܐ] Barſ. præpoſuit ܒܫܢܬܐ. Non ita Bodl.

30 ܘܬܐܬܐ] Barſ. ܘܬܐܬܐ ܘܢܘܗܝ

33 ܐܬܟܒܪ] Barſ. ܐܬܟܒܪܘ

38 ※ ܡܢ ܒܬܪ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܘܕܐ ܕܡܠܟ ↙] Barſ. ܡܠܟܐ ܕܝܘܕܐ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ ↙: ubi eadem nota marginalis occurrit. Bodl. legit ut noſter, ſed ſine aſteriſco.

45 &c. ※ ܘܠܦܬܘܪܐ et menſas &c.] Legit Barſ. ut Heracl. aſteriſco includens quæ ſequuntur, cum eadem nota in margine. Bodl. concinit cum noſtro, ſed non indicat hanc clauſulam in quibuſdam deeſſe.

47 ܘܩܫܝܫܐ et ſeniores] Legit Barſ. at refert ad marginem, quaſi eſſet legendum vice hujus vocis ܘܡܩܕܡܐ ܕܥܡܐ *et primores populi*, quæ noſter etiam codex habet in margine, ſed inſerenda indicat poſt ܠܡܘܒܕܘܬܗ *perdere eum.* Bodl. concinit cum textu noſtro.

48 ※ ܠܗ ei ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

CAP. XX.

1 ܘܗܘܐ] Bodl. et Barſ. ܘܗܘܬ

4 ※ ܚܕ unum ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

6 Poſt ܕܡܠܟܘܬܗ] Barſ. et Bodl. addunt ܢܒܝܐ

9 ※ ܐܢܫ quidam ↙] Barſ. abſque aſteriſco.

10 ܠܗ ܢܬܠܘܢ darent ei] Inſerui ܠܗ *ei* ex Barſ. et Bodl. WH.

Ibid. ܘܡܠܝܢܗܘܢ] Barſ. duplici *Vau*.

Ibid ÷ ܫܕܪܘܗܝ remiſerunt eum ↙] Barſ. ſine obelo.

11 ܫܦܝܪܘ] Barſ. ܘܫܦܝܪܘ

12 ܠܗܢܐ hunc] Barſ. in margine, at in textu ܠܗܘ *illum.*

13 ܐܥܒܕ] Barſ. concinit in textu, et in margine, niſi quod præfigit *Dolath* --- ܕܡܢ ܗܢܐ

14 ܚܙܐܘܗܝ] Barſ. ܚܙܘܘܗܝ

Ibid. ܠܘܬܗܘܢ] Barſ. in margine, at in textu ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ

15 ↘ ܩܛܠܘܗܝ occiderunt ÷ eum ↙] Barſ. ſine obelo.

16 ܕܝܢ autem] Inſerui ex Barſ. et Bodl. WH.

17 ܗܢܐ] Deeſt in Barſ.

18 ܕܢܦܠܒ] Barſ. ܕܢܦܠܠ

19 ܡܢ ܟܢ̈ܫܐ turbas] Bodl. ܡܢ ܥܡܐ *populum:* et ſic Barſ. at in margine ܡܢ ܟܢܫܐ *turbam.*

20 ↘ ܥܕܢܐ ※ opportunum tempus ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

Ibid. ܐܢ̈ܫܐ] Deeſt in Barſ.

Ibid. ܐܢܫܐ *2da vice*] Barſ. ܐܢܫ

22 ܡܫܠܛܐ] Barſ. ܡܫܠܐܛܐ

24 Poſt ܘܟܬܒܐ et inſcriptionem] Addit Barſ. ܗܢܘܢ. Bodl. cum noſtro.

26 ܠܡܣܒܘ ܡܢܗ ܡܠܬܐ ad literam *capere ex eo verbum*] Marg. ܠܡܣܒܪܘܗܝ ܡܠܬܐ *reprehendere verbum.* Barſ. concinit in textu et in margine. WH.

31 ܗܟܢܐ ܗܘ] Marg. ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ. Priori reſpondet Gr. *ωσαυτως*, poſteriori *ομοιως*. Barſ. lectionem marginalem in textum recepit, habetque in marg. ܗܘ ܗܟܘܬ. WH.

34 ܡܢܐ ܕܢܝܢ] Eadem nota in margine reperitur, niſi quod pro ܟܠܗ ܡܟܣܢܘܬܐ legitur ⁘ ܗܘܝ ܟܠܗܝܢ ܠܐ ܡܟܣܢܘܬܐ

35 ܠܡܫܟܚܘܢ conſequi] Reperitur in marg. vox *τυχειν*, cui minime quadrat Syriaca ܠܡܫܬܘܝܘܢ, ſi Lexicis impreſſis fides; nam verbum ܐܫܬܘܝ explicant, *dignus, par, factus vel habitus eſt*; quo quidem ſenſu accipitur hoc ipſo commate. Sed notat etiam *conſecutus, aſſecutus eſt*: nam Polycarpus plurimis in

locis Gr. *τυγχανω* vertit per hoc verbum: e. g. Act. xxiv. 3. *πολλης ειρηνης τυγχανοντες* Syriace reddit, ܠܫܝܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܫܟܚܢ. xxvii. 3. *επιμελεια τυχειν* ܠܒܘܝܐܐ ܢܫܟܚܘܢ. WH.

36 ܠܟܪܝ] Sic Barf. in margine, at in textu ܠܚܡܪܝ

37 ܘܗܘܘ] Bis: Barf. non legit copulam.

41 ܐܢܫܝܢ ܠܐ #] Barf. non habet afteriſcum.

47 Poſt ܘܒܟܠܟܠܐ Barf. inſerit ܒܡ.

CAP. XXI.

2 ܐܦ ܠܐ #] Barf. non in aſteriſco.

Ibid. ܕܐܪܓܠܬ] Barf. concinit in textu, et in marg.

3 ܟܠܗܘܢ omnes] Barf. addit in margine ܕܐܪܓܠܘ *qui conjecerunt*. Deeſt in Bodl.

5 ܘܒܡܩܪܒܬܐ] Sic Barf. Noſter codex in margine repoſuit ex Græco textu *αναθημασι*: Barf. vero per ܢܕܪܐ *vota* interpretatus eſt in margine. Simplex habet ܘܒܢܕܪܐ

6 ܬܬܟܬܒܘܢ et ܬܬܟܦܪܝܢ exarantur in Barf. abſque jod finali.

9 Lectio marginalis non reperitur in Barf.

Ibid. ܬܬܬܐܘܗܘܢ] Barf. duo tantum appingit *Thau*.

11 Ad finem hujus commatis Barf. addit ܐܢܬܘܢ, quod noſter codex habet in margine. Neſcit Bodl.

12 ܘܡܫܡܫܝܢ et adducentes] Signum refert ad marginem, cui nihil reſpondet. Barf. vero legit in margine ܘܡܩܒܠܝܢ

13 ܬܬܦܠܓܘܢ] Barf. ſine jod finali.

15 ܘܠܐ ܢܬܒܘܢ ܒܗܘܢ] Deſunt in Barf. reperiuntur vero in Bodl.

17 ܡܢܝܢܐܝ] Barf. ܡܢܝܢܐ

18 ܬܐܡܪܝܢ] Barf. ſine jod finali.

20 ܠܗ ܠܐ ÷] Barf. abſque obelo.

23 ܢܚܝܣ] Sic Barf. in margine, in textu vero ܢܣܝܒ. Bodl. cum noſtro.

Ibid. ܕܐܬܝܢ] Barſ. concinit in textu et in margine.

27 ܒܚܝܠܐ] Barſ. concinit in textu et in margine.

30 ܡܢܩܫܢ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ] Barſ. habet in margine ܗ. ܦܪܥܝܢ. ܡܦܪܥܝܢ. Bodl. legit cum noſtro in textu.

36 ܕܬܫܬܘܙܒܘܢ] Sic Barſ. et in margine ܕܬܬܟܫܪܘܢ

CAP. XXII.

3 ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ qui dicebatur] Sic exaratur a prima manu. Margo vero exhibet ܕܡܬܩܪܐ *qui vocabatur* recentius ſcriptum: quam lectionem tuentur Codd. Barſ. et Bodl. WH.

Ibid. ܚܕ ※ unus ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

9 ܕܢܛܝܒ ut paremus] Addunt Barſ. et Bodl. ܠܟ ܠܡܐܟܠ ܦܨܚܐ *tibi ad comedendum paſcha?*

12 ܗܘܘ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

13 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܢܐ: ſic Bodl.

16 ܕܠܐ ܐܟܘܠ ܬܘܒ ܡܢܗ quod non amplius comedam ex eo] Mendoſe in MS[to] refertur lectio marginalis ad ܬܘܒ in præcedente commate. Correxi ex Barſ. WH.

18 ܐܫܬܐ] Barſ. inſerit in textu ܡܢ ܗܫܐ

Ibid. ܥܕܡܐ] Barſ. hanc lectionem poſuit in margine: ſed in textu legit ܥܕܡܐ ܕܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. Bodl. concinit cum noſtro.

22 ܡܬܚܡܐ definitum eſt] Sic Barſ. ſed in margine habet ܕܟܬܝܒܐ *ſcriptum eſt,* quod interpretationem eſſe ſuſpicor potius quam Var. Lect.

Ibid. ܕܡܫܠܡ ܠܗ] Sic in margine Barſ. exaratur: in textu vero ſine ܕ

27 ܕܪܒ] Barſ. et Bodl. addunt ܐܝܬܘܗܝ

30 ܬܪܥܣܪ ※ duodecim ↙] Barſ. ſine aſteriſco.

32 ܬܬܦܠܓܝ] Barſ. abſque *jod* finali.

34 ܡܚܪ] Barſ. in margine, ܝܘܡܢܐ in textu.

35 ܘܡܢ ܬܪܡܣܐ] Sic Bodl. ſed Barſ. ܘܠܐ ܡܢ ܬܪܡܣܐ

36 ܠܐܡܪ] Sic Barſ. in marg. at ܕܐܡܪ ܗܘ in textu. Bodl. cum noſtro.

Ibid ܠܡܠܐ] Barſ. et Bodl. imponunt puncta pluralia.

Ibid. ܘܐܢܫܐ] Barſ. addit ܠܗ: neſcit Bodl.

37 ܓܝܪ enim] Inſerui ex Barſ. WH.

Ibid. ܗܘ et ܠܗ] Rejicit Barſ. in marg. et ponit ܗܠܝܢ et ܠܗܘܢ in textu.

43 ܕܝܢ autem] Inſerui ex Barſ. WH.

45 ※ ܕܝܠܗ ※ ſuos ✓] Barſ. abſque aſteriſco.

47 ܡܬܠܡܕܝܢ] Barſ. concinit in textu et in marg.

48 ※ ܝܫܘܥ ※ Jeſus ✓] Barſ. ſine aſteriſco.

49 ܕܗܘܝܐ] Barſ. refert ad marginem, ubi occurrit ܗܘܐ

Ibid. ※ ܐܢܘܢ ※ eos ✓] Barſ. ſine aſteriſco.

51 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ et reſpondens Jeſus] Sic ſcribitur a prima manu: manu vero recentiori poſt ܘܥܢܐ inſeritur ܕܝܢ: et ſic legit Barſ. copula *Vau* omiſſa. WH.

52 ܠܟܠܗܘܢ] Barſ. in marg. habet ܠܟܠܗ

Ibid. ܡܫܝܚܐ] Barſ. in margine interpretatus eſt, ܦܬܓܡܐ ܕܗܘܐ. Neſcio quid ſit.

Ibid. ※ ܕܐܬܝܠܕܘܬܗ ※] Legit Barſ. ſine aſteriſco.

54 Nullum ponit obelum Barſ.

56 ܠܢܘܪܐ ad ignem] Barſ. in marg. ſed in textu ܠܢܘܗܪܐ *lucem*, et ſic Bodl.

61 ܝܫܘܥ] Sic Bodl. et Barſ. in marg. in textu vero ܡܪܝܐ

Ibid. ※ ܒܥܘܠܡܐ ※] Omiſit Barſ. ſed repoſuit in margine.

63 ܗܘܐ] Barſ. addit ܠܗ, non ita Bodl.

65 ܒܗ] Barſ. in marg. at in textu ܒܟܠܗܘܢ

66 ܘܐܣܬܟܠܘܢ] Barſ. concinit in textu et in margine.

69 ※ ܕܝܢ ※] Barſ. ſine aſteriſco.

70 ܒܪܗ] Sic Barſ. ſed in margine ܒܪܐ

71 ܚܕ ܐܢܫ] Barſ. ſic legit in textu, at in margine ܐܢܫ ܕܝܢ

CAP. XXIII.

2 ܕܢܬܠ] Sic Barſ. in textu, in margine vero ܕܢܬܠܘܢ. Bodl. cum noſtro.

5 ܘܡܬܟܠܝܢ et inclinarent] Marg. ܘܐܬܟܠܝܢ. Vox textualis convenit Græco *κλινουσων*, marginalis vero variantem lectionem *εκλιναν* exprimit. Barſ. habet ܐܬܟܠܝܢ in textu, et ܡܬܟܠܝܢ in marg. WH.

12 ܒܗ ܒܝܘܡܐ] Concinit Barſ. in textu et in marg.

15 ܫܕܪܬܘܗܝ ܓܝܪ ܠܘܬܗ] Sic Barſ. in marg. ſed in textu marginalem Heracleenſis lectionem exhibet. Bodl. cum noſtro.

17 ÷ ܐܢܢܩܐ ↙] Barſ. ſine obelo.

21 ܡܣܒܪܝܢ ſperabamus] Vide notam ad Cap. vi. 38. hujus Evangelii. WH.

22 ÷ ܙܒܢܝܢ ↙] Barſ. ſine obelo.

Ibid. ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ] Hæc habet Barſ. in marg. ſed legit in textu ܕܢܡܘܬ ܠܡܘܬܐ, quæ eſt lectio marginalis in Heracleenſi. Bodl. cum noſtro.

25 ÷ ܠܗܘܢ ↙] Barſ. ſine obelo.

29 ܐܝܢܘܢ] Barſ. concinit in textu et in marg.

33 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܩܪܩܦܬܐ] Barſ. concinit, niſi quod in margine omiſit ܠܬܐ

Ibid. ܘܥܡ ܡܥܒܕܢܐ] Inſerui ܥܡ ex Barſ. et Bodl. WH.

35 ܦܩܫܐ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

Ibid. ܗܘܘ ܡܡܩܡܩܝܢ] Deeſt ܗܘܘ in Barſ.

Ibid. ܐܚܪ̈ܢܐ] Barſ. ܐܚܪ̈ܐ

42, 43] Barſ. legit cum noſtro ſine aſteriſco. WH.

45 ܐܬܬܚܫܟ] Concinit Barſ. in textu et in margine.

Ibid. ܘܐܣܬܕܩ] Sic Barſ. ſed in margine repoſuit verbum a Simplici ܐܬܨܪܝ

46 ܠܫܡܥܬܗ] Concinit Barf. in textu et in margine.

48 ܕܡܢ ܫܐܝܢ ܗܘܘ] Sic Barf. fed varia lectio notatur in margine ܕܡ ܫܪܘ

50 ܐܦܩ eduxit] Margo habet ܐܦܩܬ, quod idem valet. WH.

51 ܐܬܡܠܟܬܗܘܢ] In margine recentiori manu ܐܬܡܠܟ. Barf. ܐܬܡܠܟ

55 ܘܐܬܬ] Sic Barf. in marg. at in textu ܘܬܬܟܬܫ

CAP. XXIV.

2 ܘܐܬܩܪܒ̈ܘ] Barf. ܘܐܬܩܪ̈ܒܘ, et fic Bodl.

7 ܕܡܗ ܒܓܘܗ] Sic Bodl. fed Barf. legit ut in margine.

10 ܐܫܬܘܕܝܘܗܝ ܗܘܐ ܐܝܟ ܠܐ ※] Barf. legit abfque afterifco.

Ibid. ܗܘܝܢ ※] Barf. fine afterifco.

11 ܩܛܠܐ ܒܠܒܗܘܢ] Sic Barf. in textu, at in margine ܩܛܠܐ ܗܘܒܠܝܢ. Concinit Bodl. cum noftro.

13 ܠܡܬܒܥ] Barf. ܩܛܠܐ ܘܢܬܒܥ. Bodl. cum noftro.

14 ܘܩܛܠܘ ܗܘܠܝܢ] Barf. inter has voces inferit ܒܠܒܗܘܢ. Sic etiam Bodl.

17 ܠܫܡܥܬܗ ܕܒܢܝܢܫܐ] Sic Barf. fed in margine notatur ܕܒܢܝܢܫܐ ܐܬܕܟܪ ܐܚܪܢܐ Quid fit *Exemplar alterum* nefcio: fed Simplex habet ܠܫܡܥܬܗܘܢ. Bodl. cum noftro.

Ibid. ܘܐܬܡܠܟܘ ܥܡܗܘܢ] a ܡܠܟ *conferre*, fed Barf. ܡܬܡܠܟܝܢ. Nefcio quid fit, nifi fit error amanuenfis. Bodl. legit cum noftro.

18 ܡܬܡܠܠܝܢ] Barf. ܡܬܡܠܠܝܢ

Ibid. ܡܕܡ] Sic Barf. in textu, fed in margine ܗܘܡܕܡ

23 ܠܡܬܚܡ ܠܐ ※] Barf. fine afterifco.

26 ܠܗ ܗܘܝܢ] Sic Barf. fed aliam lectionem habet in marg. ܗܘܝܢ

27 ܡܬܚܫܒ ܗܘܐ] Sic Barf. fed in margine ܚܫܒ

29 ܘܡܬܚܫܒ ※ ܠܐ] Barf. fine obelo.

Ibid. ܠܡܥܡܕ ܠܡܫܡܫ ܒܢܝܢ] Inter has voces recentiori manu inferitur ܗܘܐ, quam nefcit Barf.

32 ܕܢܦܩ] Barſ. male ܕܢܦܩ

35 ܗܘܝܢ] Barſ. ܗܠܝܢ: ſed habet ܗܘܝܢ in margine.

39 ✓ ܘܓܫܘܫܘܢܝ] Barſ. abſque obelo ſcribit ܘܓܫܘܫܘܢܝ

44 ܠܟܘܢ] Signum refert ad marginem, cui nihil reſpondet. Suſpicor fuiſſe ܠܘܬܟܘܢ, quoniam ſic legit Barſ. in textu, et habet ܠܟܘܢ in margine. Bodl. ܠܘܬܟܘܢ

47 ܘܐܬܬܒ̈ܪܢܝ] Barſ. ſine jod finali.

49 ܘܗܐ] Deeſt copula in Barſ.

Collationes et Notæ in Johannis Evangelium.

CAP. I.

4 ܒܗ ܚܝ̈ܐ] Eadem nota in margine Barſ. nimirum, ܚܝ̈ܐ ܚܝܘܬܐ. Reliqua abſunt.

13 ܕܕܡܐ ſanguinis] Barſ. ܕܕ̈ܡܐ. Hic deficit ille codex uſque ad comma 38 capitis iv.

CAP. II.

1 In medio hujus commatis poſt ܕܓܠܝܠܐ *Galilææ* inſeritur prima manu e regione in margine clauſula, quæ ita ſeſe Græce haberet, και οινον ουκ ειχον ότι υϛερησε οινος τȣ γαμȣ: cui ſubjicitur nota Syriaca manu recentiori, minoribus literis expedite exarata, ut quæ ſit non omnino patet, at ſenſus eſt, " illam clauſulam non eſſe in omnibus Exemplaribus Heracleenſibus, ſed in nonnullis Græcis repertam fuiſſe." Lectio eſt prorſus nova.

CAP. III.

25 ܗܘܬ ܗܟܝܠ ܒܥܬܐ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܥܡ ܝܗܘܕܝܐ ※ ܚܕ ✓ Facta eſt igitur quæſtio ex diſcipulis ejus cum Judæo ※ quodam ✓] Hanc lectionem tuetur Cod. Bodl. niſi quod aſteriſcum omittit.

Noster post ܫܐܠܬܐ *quæstio* habet ܠܐܢܫ *cuidam* manu recentiori inter lineas exaratum; quod ex Versione Simplici petitum videtur. Pro ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ *discipulis ejus* legit Bodl. ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܘܚܢܢ *discipulis Johannis:* ita et noster inter lineas, recentiori manu. WH.

32 ܘܗܘ ܕܚܙܐ et quod vidit] Idem valet lectio ܗܘ ܕܚܙܐ, quæ in margine minio exaratur. WH.

CAP. IV.

1 ܝܬܝܪܐ plures] Græci habent πλειονας μαθητας: puncta igitur pluralia supra vocem ܝܬܝܪܐ desiderari videntur. A manu recentiori ܝܬܝܪ post ܐܘ inter lineas exaratur, quasi Criticus cum Simplici Versione legere vellet. WH.

36 A prima manu clausula sic legitur ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܕܙܪܥ ܘܗܘ ܕܚܨܕ ܐܟܚܕܐ ܢܚܕܘܢ *Ut et is qui seminat, et is qui metit simul gaudeant.* Huic lectioni nulli, qui extant, Codices Græci adstipulantur. ܐܟܚܕܐ ܢܚܕܘܢ *simul gaudeant* delevit manus recentior, et postea ܕܙܪܥ *seminat* inseruit, quomodo et Cod. Bodl. cujus fide ita imprimendum curavi. WH.

45 ܕܚܙܘ ܗܠܝܢ] Barf. ܕܚܙܘ ܟܠܗܝܢ

47 ܥܬܝܕ ܗܘܐ εμελλε] In margine interpretatus est ܡܩܪܒ εγγυς ην: et sic in Bodl.

51 Lectiones, textualis et marginalis, eædem sunt in Barf.

CAP. V.

2 ܒܦܪܘܒܛܝܩܝ probaticam] Criticus in margine ad verbum exprimit per ܕܒܝܬ ܥܢܐ ex ܥܢܐ *ovis*. Barf. ܠܦܪܘܒܛܝܩܝ habet in textu; at in margine scribitur ܒܦܪܘܒܛܝܩܝ. WH.

Ibid. ܒܝܬ ܨܝܕܐ *Bethsaida*] Barf. ܒܝܬ ܚܣܕܐ *Bethesda* in textu; ܨܝܕܐ *saida* in margine. WH.

4 Indicat Asteriscus priorem hujus commatis partem abesse in quibusdam exemplaribus; Obelus, in aliis, quæ priorem clausulam habent, abesse posteriorem.

Ibid. ܐܢܫܝ̈] Ante hanc vocem inserit Barſ. ܕܐܝ

6 ܟܒܪ ܗܘܐ] jam] Reſtitui ex Barſ. WH.

12 ܫܩܘܠ] In Barſ. ܘܫܩܘܠ

13 Poſt ܟܢܫܐ *turba* deeſt ܣܓܝܐܐ *multa*, quæ legitur in Barſ.

18 ܒܪ ܐܒܘܗܝ ܐܠܐܗܐ] Eædem lectiones in textu et in margine Barſ.

19 ܘܐܡܪ dixit] Barſ. addit ܠܗܘܢ *iis*; et in margine ܐܡܪ *dicit* in præſenti reponit.

23 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܢܐ

24 ܚܝ̈ܐ] Sic in Barſ. cum nota eadem.

25 ܕܐܠܗܐ] Sic in Barſ. cum eadem varia lectione in margine.

30 ܕܝܢܐ] Præponit Barſ. ܐܠܐ

34 ܬܬܚܝܘܢ] Omiſit Barſ. ſed in margine reponit ܬܐܚܘܢ ζητῆτε, quam vocem interpretatus eſt ܬܗܝܡܢܘܢ πιςεύσητε.

35 ܠܡܚܕܝܘ] Barſ. ܠܡܚܕܝܘܘ

38 ܕܫܕܪ] Supponit punctum Barſ.

40 ܕܚܝ̈ܐ ܢܗܘܘܢ] Barſ. ܕܚܝ̈ܐ ܢܗܘܐ

42 ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܒܟܘܢ] In Barſ. deeſt ܒܟܘܢ

43 ܡܩܒܠܝܢ] Scripſit recentior manus ܡܩܒܠܝܬܘܢ. Barſ. ܡܩܒܠܝܬܘܢ in textu, et ܡܩܒܠܝܢ in marg.

CAP. VI.

1 ܕܛܒܪܝܘܣ] Præponit Barſ. in textu ܠܐܬܪܘܬܐ, εις τα μερη.

11 ܢܣܒ ܐܝܟ] Barſ. ܗܟܢ ܢܣܒ in margine.

12 ܣܒܥܘ] Barſ. in marg. ܐܬܣܒܥܘ

Ibid. ܐܡܪ] Barſ. ܐܡܪ in præterito.

19 ܘܒܩܘܪܒܐ ܕܐܠܦܐ ܗܘܐ *ad verbum* et in acceſſu navigii exiſtentem, vel factum] Græci habent και εγγυς τȣ πλοιȣ γινομενον. Græcum τȣ πλοιȣ per eundem caſum exprimit Polycarpus, ſcil. ܕܐܠܦܐ: perperam vero exponitur adjectivum εγγυς per nomen ܩܘܪܒܐ *acceſſus*. Eodem modo reddit Polycarpus locum

parallelum Cap. xix. 20. *οτι εγγυς ην της πολεως ὁ τοπος.* ܡܛܠ ܕܒܩܘܪܒܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܘܟܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ *quia in accessu erat locus civitatis.* Criticus in margine ܘܠܘܬ ܠܐܠܦܐ ܡܬܩܪܒܬܐ *et ad navigium appropinquantem.* Barſ. concinit in textu et in margine. WH.

22 ܩܒܠܘ] Inter hanc vocem et ſequentem inſerit Barſ. ܒܗ̇

23 ܗܘ illum] Deeſt in Barſ.

Ibid. ܡܪܝܐ] Barſ. legit ܝܫܘܥ in textu, et ܡܪܝܐ in margine.

24 ܠܟܦܪܐ] Barſ. ܠܟܦܪܢܚܘܡ in textu, et ܠܟܦܪܢܚܘܡ in marg.

26 ܒܥܝܢ ܠܗܘܢ] In Barſ. non occurrit ܕܝܢ in textu vel in marg.

Ibid. ܕܐܟܠܬܘܢ ܐܢܬܘܢ] Barſ. ܕܐܟܠܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ

27 ܠܡܐܟܘܠܬܐ] In Barſ. deeſt ܠ præfixa.

31 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ܐܝܟܢܐ

32 ܗܒܠ] Sic Barſ. Sed in margine ܕܝܢ

35 ܗܒܠ] Sic Barſ. ſine marginali lectione.

39 ܐܩܝܡܝܘܗܝ] Poſt hanc vocem in Barſ. ſequitur ܐܢܐ, quæ deeſt in noſtro.

44 ܐܢ ܐܒܐ] Barſ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ

45 ܟܠ ܗܟܝܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡܢ ܐܒܐ ܘܝܠܦ ܐܬܐ ܠܘܬܝ quiſquis igitur audivit a Patre et didicit, venit ad me] Sic habetur in Barſ. monet vero Criticus in margine noſtri, ܗܘܝܐ ܕܫܡܥ Græcis eſſe, *Audit*. Diſſentiunt hic inter ſe Codices Græci; nonnullis *ακȣσας*, aliis *ακȣων* exhibentibus. Priori lectioni favet Criticus in margine; Polycarpum vero cum Græcis impreſſis legiſſe exiſtimo. WH.

58 ܐܝܟ ܡܐ] Barſ. ut ſolitum ܐܝܟܢܐ

64 ܐܝܠܝܢ] Barſ. omiſit.

66 ܠܒܣܬܪܗܘܢ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܠܒܣܬܪ

70 ܠܘ ܠܟܘܢ] Inſerit Barſ. ܐܢܐ cum nota interrogationis.

71 ܣܟܪܝܘܛܐ Scariotam] In Nota marginali loco (*τȣ απο*) ſupple (*τον απο*). Margo habet---*καρυωιτȣ*--- ܗܘ ܕܡܢ ܩܪܝܘܛܘ *eum qui erat ex* ܩܪܝܘܛܘ. Concinit Barſ. in textu et in margine. Omnes fere codices Græci habent *ισκαριωτην*, non *σκαριωτην*. Simoni hoc no-

men impoſitum eſt, non quia quæſtor ærarii, ut quidam volunt, ſed quia erat ex urbe dicta ܣܟܪܝܘܛ: quod recte monent Castellus, et Caninius. Vide Lexicon Heptaglott. et Bezæ annott. in Matt. x. 4. Idem plane vult Criticus noſter in margine, niſi quod pro ܣܟܪܝܘܛ legit ܡܢܩܪܝܘܛܐ: cui lectioni adſtipulantur Codices Gr. 13. 69. wh.

CAP. VII.

9 ܗܠܝܢ] Barſ. ܗܕܐ

10 ܐܦ ܗܘ et ipſe] Barſ. ܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ *et ipſe Jeſus.*

12 ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܛܠܬܗ] Barſ. inverſo ordine ܡܛܠܬܗ ܐܝܬ ܗܘܐ

Ibid. ܠܟܢ̈ܫܐ] Barſ. imponit puncta pluralia.

15 ܗܟܠܐ *in margine*] Barſ. reponit in textu.

20 ܦܢܝ ܒܝܫܐ] Sic Barſ. in margine: ſed in textu legit ut noſter in margine: ſequitur tamen ܘܐܡܪ, non ܘܐܡܪܘ

24 ܒܡܣܒ ܐܦ̈ܐ cum acceptione vultus] i. e. Hypocriſi. Græcis *κατ' ὄψιν, ſecundum faciem.* wh.

30 ܐܝܕܐ] Barſ. ܐܝ̈ܕܐ in plurali.

32 ܠܡܫܡܫ̈ܢܐ] In Barſ. deeſt ܠ præfixa: at reponitur in margine.

37 ܐܚܪܝܐ] Barſ. mendoſe ܐܚܪ̈ܢܐ ἑτέρᾳ pro ἐσχάτῃ.

38 ܟܬܒ̈ܐ] Noſter imponit puncta pluralia: at non patitur verbum ſingulare ܐܡܪ. Correxi ex Barſ. wh.

39 ܡܛܠ ܕܝܫܘܥ] Concinit Barſ. modo non includit ܡܫܘܒܚܐ aſteriſco. Eadem interpretatio legitur in margine.

40 Eædem lectiones, in textu et in margine, occurrunt in utroque codice.

43 ܗܘܐ] Barſ. ܐܝܬ in textu: ſed in margine ܗܘܐ

46 ܒܪܢܫܐ ܗܢܐ] Barſ. inverſo ordine.

47 ܛܥܝܬܘܢ] Barſ. ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ

50 ܐܡܪ] Barſ. in præt. ܐܡܪ

52 ܩܐܡ] Eædem lectiones in textu et in margine reperiuntur in Barſ. Sequitur in Barſ. comma 53 capitis 7mi. et hiſtoria adulteræ in initio capitis 8vi. quæ in Heracleenſi abſunt: illam Hiſtoriam non interpretatus eſt Polycarpus, vel ſi quis alius erat Philoxenianæ verſionis auctor, ſed Maras eam interpretatus eſt poſtea, anno Domini D XXII.

C A P. VIII.

1 ܗܟܝܠ ergo] Sic in margine Barſ. ſed in textu ܕܝܢ *autem.*

Ibid. ܗܘ] Barſ. ܘܗܘ

4 ܐܬܐ ܐܢܐ] Neſcit Barſ. lectionem in marg.

5 ܢܪܓܡܐ] Eædem lectiones in utroque codice habentur.

6 Ante ܕܢܡܘܣܟܘܢ deeſt ܗܘ in noſtro: reſtituenda ex Barſ. ut reſpondeat Græco τῳ νομῳ δε τῳ ὑμετερῳ.

9 ܗܠܝܢ ܡܠܠ hæc locutus eſt] Barſ. et Bodl. inſerunt ܡ̈ܠܐ *verba* poſt ܗܠܝܢ *hæc.* Abeſſe poteſt, ut opinor, ſine ſenſus detrimento. WH.

10 ܢܡܘܬ] Barſ. ܗܘ ܢܡܘܬ

Ibid. ܘܠܐ ܠܡܫܬܘܕܥܝܢ ↙ ※] Legit Barſ. ſed ſine aſteriſco.

12 ܘܐܡܪ] Eædem lectiones in utroque codice.

Ibid. ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ vos ex mundo hoc eſtis.] Deſideratur hæc clauſula in noſtro codice. Inſerui eam fide Barſ. et Bodl. WH.

22 ܐܡܪܝܢ] Barſ. ܘܐܡܪܝܢ

26 ܡܛܠ ܕܡܠܬܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܚܙܝܢ ÷ ܐܢܬܘܢ ܒܟܘܢ ↙ quia ſermonem meum non capitis ÷ in vobis ↙] Aſſentiuntur noſtro codices Barſ. et Bodl. niſi quod Obelum omittunt. In omnibus codicibus Græcis vox λογος eſt in recto caſu; in verſionibus Syriacis caſum quartum obtinet; verbum inſuper ܚܙܝܢ, in plurali uſurpatur. Obelus igitur in hunc finem adhibetur, ut caſum numerumque mutatum indicet. WH.

33 ܩܘܡ] Sic in margine Barſ. at in textu ܩܐܡ

34 ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܝ quare vos non creditis mihi?] Sic habetur in noſtro: deeſt vero ܡܛܠ ܡܢܐ *quare* in Barſ. neque hanc lectionem agnoſcunt codices Græci. WH.

35 ܡܛܠ ܫܠܝܬܐ] Barſ. ܠ ܫܠܝܬܐ

Ibid. ܐܘ ܡܫܪܪܐ] Barſ. ܘܐܘ ܡܫܪܪܐ

37 ܐܬܠܝܒ] Sic Barſ. in margine: at in textu ܐܬܠ.

41 ܗܟܝܠ] Sic Barſ. in marg. ſed ܕܝܢ in textu.

44 ܐܒܐ ܕܐܡܪ ܘܐܘ] ܐܒܐ] Reſtitui ex Barſ. WH.

46 ܐܬܠܝܒ] Barſ. ܐܬܠ ܠܝܒ

48 ܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܡܨܥܬܗܘܢ ※ ܘܐܙܠ ܗܘܐ ↙ ܘܥܒܪ ܗܟܢܐ---quum tranſiviſſet per medium eorum: ※ *et* abiit ↙ et præteriit ita] Verbum ܐܙܠ ↙ ※ abiit ↙ habet Barſ. ſed puncto ſupra poſito, quod forte melius: exhibent enim Codices Græci C. L. apud WETSTENIUM επορευετο. Vix dubito autem quin ܗܘܐ item aſteriſco includi debeat; nam ܗܘܐ ܐܙܠ aptiſſime reſpondet Græcorum imperfecto: aliter eſt omnino ſupervacaneum. ܥܒܪ *præteriit* ſcripſit primo Librarius ܥܒܕ *fecit*; cui lectioni favet Barſ. Cum vero nulli Codices Græci agnoſcant εποιησεν, imprimendum curavi ܥܒܪ. WH.

CAP. IX.

3 ܦܩܢ] Barſ. ܘܦܩܢ

4 ܠܡܥܒܕ] Barſ. ܥܒܕܐ ܠܡܥܒܕ: et in margine ܥܒܕ pro ܠܡܥܒܕ

Ibid. ܕܫܕܪܢܝ] Barſ. præfigit ܘ

6 ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ] Barſ. ܗܠܝܢ ܟܕ ܐܡܪ

7 ܗܝ ܕܡܬܦܫܩܐ] Barſ. in genere maſculino, ܗܘ ܕܡܬܦܫܩ

Ibid ܕܫܝܠܘܚܐ του Siloä] Perperam, ut arbitror, ſcribitur vox in Græcis σιλωαμ, cum litera μ. Vulgata habet *Silöe*, ſed melius foret

Silöa: ita enim apud Græcos literam ܫ pronunciatam fuiſſe teſtantur voces *ακελδαμα* et *εφφαθα*.---ܫܠܝܚܐ, inquit Bar Bahlul, ſignificat ܡܫܬܕܪܢܐ *legatus:* ſimilis eſt explicatio in margine noſtro, ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܬܕܪ ܘܐܬܐ i. e. ܫܠܝܚܐ *denotat eum qui miſſus eſt et venit.* Additur vox Græca *αποςαλμενος*. WH.

8 ܐܡܚܕܪ ܗܘܐ] Barſ. inſerit ܕܐܝܟ

Ibid. ܕܝܬܒ] Barſ. ܕܝܬܒ ܗܘܐ

9 Eadem varia lectio in margine Barſ.

11 Eadem varia lectio in margine Barſ.

22 ܟܒܪ] Correxi ex Barſ. MS habet ܕܐܝܟ. WH.

25 ܗܫܐ] Barſ. ܘܗܫܐ

28 Poſt ܘܐܡܪܘ Barſ. addit ܠܗ

30 ܬܕܡܘܪܬܐ] Barſ. omittit *Aleph* finalem.

Ibid. ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ] Pro ܕܐܢܬܘܢ *ut vos* MS mendoſe habet ܘܐܢܬܘܢ *et vos:* Correxi fide Barſ. et Bodl. WH.

32 ܠܥܝܢ̈ܐ ÷ ܕܗܘ ↙ ܕܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ oculos ÷ illius ↙ qui cæcus natus eſt] ܕܗܘ *illius* obelo notavit Thomas Heracleenſis, quod a Græcis abeſſet; nam legitur *τυφλȣ γεγεννημενȣ*, non *τȣ τυφλȣ γεγεννημενȣ*. WH.

36 ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ] In Barſ. deeſt ܐܝܬܘܗܝ

39 ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ] In Barſ. deeſt ܗܢܐ

41 Eadem varia lectio in margine Barſalibæi occurrit.

CAP. X.

3 Poſt ܩܪܐ Barſ. addit ܒܫܡ ܠܟܠ

16 ܕܪܬܐ ܗܕܐ] Concinit Barſ. in textu et in margine: et iterum in ܘܬܗܘܐ et ܘܢܗܘܘܢ

18 ܠܘܬ ܕܦܩܕܢܗ] Barſ. ܠܘܬܝ ܦܩܕܢܗ

20 ܘܫܢܐ et insanit] Ita punctatur in nostro; in Barf. ܘܫܢܐ. WH.

Ibid. In exitu commatis post ܡܫܬܡܥܝܢ Barf. addit ܠܗܘܢ

21 ܡ̈ܠܐ] Concinit Barf. in textu et in margine.

25 ܥܒ̈ܕܐ] Barf. ܥܒ̈ܕܐ

Ibid. ܒܫܡܗ ܕܐܒܝ] Barf. ܒܫܡܐ ܕܐܒܝ

26 ܐܢܬܘܢ ܠܐ] Sic Barf. in margine, at in textu ܕܠܐ ܡܛܠ

38 ܒܗ] Sedes mutant text. et marg. lectt. in Barf.

41, 42 Hæc duo commata omissa ex margine in textum transtuli. WH.

42 ܒܗ ܣܓܝ̈ܐܐ] In Barf. ordine inverso.

CAP. XI.

2 ܒܣܥܪ̈ܐ] Barf. sine punctis pluralibus.

5 ܗܘܐ] Deest in Barf.

7 ܕܒܪܘ ⸗ ܐܙܠ ܠܢ ܠܐ] Ducite ⸗ eamus ✓] Ad verbum reddidi: arbitror tamen, loco *ducite* ponendum esse *agite*, ut sit *agite ⸗ eamus* ✓. WH.

12 Nescit Barf. lectionem marginalem.

15 ܐܝܟܢܐ] Deest in Barf.

18 ܩܪܝܒܐ] Barf. ܩܪܝܒ

27 ܐܢܬ ܕܐܢܬ] Inter has voces inserit Barf. ܗܘ

31 ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ] Barf. addit ܗܘܘ

Ibid. ܩܡܬ ܡܪܝܡ] Eædem lectiones in textu et in margine Barf.

36 ܚܙܐ ܚܙܝܬ ܡܢܐ] Barf. ܚܙܐ ܡܢܐ

39 ܕܡܝܬ] Transponuntur in Barf. lectiones marg. et textualis.

Ibid. ܣܪܝ] Barf. ܣܪܝ

41 ܫܡܥܬ] Barf. adjungit lectionem marginalem textui.

Ibid. ܕܡܘܬܐ] Barf. adjungit ܐܢܐ

42 ܡܛܠ ܗܢܐ ⸗] Deest in Barf.

50 ܡܛܠܗ] Barf. præfigit ܕ

53 Eædem lectiones in textu et in margine Barf.

Ibid. ܐܟܣܢܝܐ] Omisit Barf. et post ܗܘܘ inserit ܡܘܪܝܐ

54 ܠܝܠܟ] Barf. ܠܝܟ

Ibid. Eædem lectiones in margine et in textu Barf.

57 ܦܘܩܕܢܐ] Nescit Barf. lectionem marginalem.

CAP. XII.

1 ܝܫܘܥ] Omisit Barf.

3 ܒܣܡܐ] Barf. in singulari.

9 ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ] Imposui puncta pluralia ex Barf.. WH.

12 Post ܠܥܐܕܐ Barf. addit ܕܝܢ

13 Post ܗܘܘ ܩܥܝܢ inserit Barf. ܟܕ ܐܡܪܝܢ

18 ܕܥܒܕܗ] Barf. ܕܥܒܕܘ

24 ܬܦܠܟ] Barf. ܬܦܠ, et sic ܘܬܡܘܬܝ in Barf. ܘܬܡܘܬ bis.

Ibid. Post ܘܬܡܘܬܝ inserui ܗܝ ex Barf. WH.

28 Eædem lectiones in textu et in margine Barf.

34 Eædem lectiones in textu et in margine Barf.

Ibid. Post ܥܡܐ Barf. inserit ܟܕ ܐܡܪ

35 Transponuntur lectiones in textu et in margine Barf.

Ibid. ܕܡܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ] Barf. legit ordine inverso.

37 ܕܝܢ] Deest in Barf.

Ibid. ܗܘܘ ܡܗܝܡܢܝܢ Barf. in marg. at in textu ܗܘܘ ܗܝܡܢܘ

39 Post ܡܛܠ Barf. inserit ܗܘܘ

40 ܕܥܘܪ ܠܥܝܢܝܗܘܢ ܘܦܚܡ ܠܠܒܗܘܢ. excæcavit oculos eorum, et obduravit cor eorum] Bodl. concinit nostro; at Barf. et versio Simplex legunt ܕܥܘܪܘ ܘܦܚܡܘ *excæcaverunt --- et obduraverunt*, quanquam nullius Græci codicis habeant suffragium. E regione verbi textualis ܘܦܚܡ *obduravit* scribitur in margine nostri codicis ܘܐܪܚܩ *discedere, recedere fecit, longe removit:* nulli vero Græci hanc lectionem tuentur. Barf. legit ܘܐܪܚܩܘ in textu, et ܘܦܚܡܘ in margine. WH.

41 Barſ. concinit in textu et in margine.

Ibid. ܪ̈ܫܝܢܐ] Barſ. ܪ̈ܫܢܐ

43 ܐܘ] Barſ. in margine ܐܘ ܠܒܪ ܡܢ

Ibid. ܡܠܠܠܘܢ magis] Monet nota marginalis unum L. legendum eſſe. WH.

46 Poſt ܕܥܒܕ Barſ. inſerit ܡܢ

47 Tranſponuntur lectiones textualis et marginalis in Barſ.

50 ܘܟܠܗ ܥܡܐ] Barſ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ

CAP. XIII.

1 ܠܗܘܢ ܕܝܠܗ] Barſ. ܠܗܘܢ ܕܝܠܗ

Ibid. ܠܫܘܠܡܐ] in Barſ. præit ܘܥܕܡܐ

3 ܢܦܩ ܐܒܐ ܘܕܡܢ et quod a Patre exiiſſet] Omnes qui extant Græci codices legunt Θεȣ, quibus concinunt Barſ. et Bodl. Habet quoque Barſ. in margine ܐܒܐ *patre*. WH.

6 ܐܢܬ ܠܝ] ܠܝ abeſt in Barſ.

7 ܠܝ in margine neſcit Barſ.

8 ܐܢܬ ܠܝ ܡܫܝܓ ܠܐ] Barſ. ܠܝ ܐܢܬ ܡܫܝܓ ܠܐ

10 In fine ܟܠܗ] Barſ. ܠܐ, ſed commate proximo ipſe legit ܟܠܗ.

13 Poſt ܡܪܝ alteram ܐܢܬܘܢ inſerit Barſ.

18 ܢܫܬܡܠܐ] Sic Barſ. in margine, at in textu ܢܫܬܡܠܐ

24, 25, 26, 27 Concinunt lectiones marginales in Barſ. cum margine noſtri MS^{ti}, niſi quod ܗܘܝܠܐ non legitur commate 2do vel in textu vel in margine.

26 Sic legitur in noſtro---Text. ܘܗܒ ܠܚܡܐ, ²ܘܗܒ ¹ܨܒܥ ܡܢ Marg. 1 ܢܣܒ . 2 ܘܝܗܒ. Imprimi feci lectt. marginales ad fidem codicum Græcorum C. L. M. 33. qui dant, *και εμβαψας το ψωμιον, λαμβανει και διδωσιν*. Barſ. in textu habet ܨܒܥ, in marg. vero ܢܣܒ; et eodem modo in ſuperiori clauſula. WH.

27 ܗܝܕܝܢ] Deeſt in Barſ.
29 ܓܝܪ] Barſ. ܕܝܢ
34 ܕܐܢܬܚܒܘܢ] Barſ. ܕܐܢܐ ܐܢܬܚܒܘܢ
35 In Barſ. tranſponuntur lectiones marginalis et textualis.

C A P. XIV.

2 ܕܐܛܝܒ] Reſtitui ܕ ex Barſ. WH.
Ibid. ܕܘܟܬܐ] Barſ. ܐܢܐ cum ſigno variæ lectionis, cui nihil reſpondet in margine.
3 ܕܐܢܐ ܕܐܢܬܘܢ] Barſ. ܘܐܢܐ ܕܐܢܬܘܢ
6 ܐܠܐ ܒܗ] Deeſt ܒܗ in Barſ.
Ibid. ܐܠܐ ܐܢ] Deeſt ܐܢ in Barſ.
10 ܡܡܠܠ] Barſ. neſcit lect. marginalem.
Ibid. ܡܣܥܪ] Sic Barſ. in margine, ſed in textu ܥܒܕ
Ibid. ܗܠܝܢ ܥܒܕ̈ܐ] Barſ. ordine inverſo.
11 ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ: ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ ܘܐܒܐ ܒܝ creditis mihi quod ego in Patre, et Pater in me] Græcis eſt πιστεύετε: ſed hæc forma eadem eſt cum ſecunda perſ. pl. præſentis Indic. Hinc Polycarpus, ut arbitror, legi vult, cum nota interrogationis in hunc modum: *Creditis mihi quod ego in Patre, et Pater in me? Alioquin propter ipſa opera credite mihi.* Barſ. concinit noſtro: Verſio Simplex habet ܗܝܡܢܘ *credite.* WH.
12 ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ] Barſ. ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ
16 Eadem lectio in textu et in margine Barſ.
18 Ante ܠܘܬܟܘܢ Barſ. inſerit ܕܝܢ
22 ܗܘܐ] Suppoſui punctum ex Barſ. WH.
24 ܡܠܝ] Barſ. ܡܠܐܝ
26 ܢܠܦܟܘܢ] Barſ. præfigit ܕ

Ibid. ܗܠܝܢ] Barſ. ܗܠܝܢ

Ibid. ܐܡܪ] Sic Barſ. in margine, at ܐܡܪܬ in textu.

27 ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ] In Barſ. deeſt ܐܢܐ

28 ܘܡܫܬܒܚ] Barſ. inſerit. ܐ

30 ܐܝܬ] In Barſ. ſedes mutant lectiones textualis et marginalis.

CAP. XV.

2 ܦܐܪܐ] Barſ. ܦܐܪ̈ܐ

Ibid. Eadem nota in margine Barſ.

5 ܦܐܪ̈ܐ] Barſ. ܦܐܪܐ, et ſic in com. 6.

7 ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ] Deſunt in Barſ.

Ibid. ܡܐ ܕܒܥܝܢ quodcunque] Sic habetur in MSᵗᵒ. Barſ. pro ܕܝܢ *autem* rectius habet ܐܢ. WH.

12 ܗܘ ܦܘܩܕܢܐ mandatum] Marg. ܝܘܢܝܐ ܦܘܩܕܢܝܬܐ i. e. Græcis vox [ἐντολή] eſt fœminini generis. WH.

14 Tranſponuntur lectiones marginalis et textualis in Barſ. in quo prior ܐܢܐ deeſt.

19 ܕܝܢ ܐܠܐ] In Barſ. ܕܝܢ rectius ſequitur ܡܛܠ præcedentem.

20 ܕܐܡܪܬ] Barſ. ܐܝܬ ܕܐܠܐ

CAP. XVI.

13 ܗܘ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ] Barſ. legit ܗܘ ܦܪܩܠܝܛܐ ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ

16 ܘܠܐ ܬܚܙܘܢ] In Barſ. abeſt ܬܚܙܘܢ

18 ܗܝ ܡܢܐ] Barſ. ܗܝ ܡܢܐ

19 ܘܠܐ ܡܛܠ] Barſ. ܘܠܐ ܕܡܛܠ

20 ܬܬܬܥܝܩܘܢ] Barſ. duplici tantum ܬ

21 ܬܬܝܠܕ] Barſ. ܬܝܠܕ

25 ܐܫܬܥܐ ܠܟܘܢ] In futuro. Barſ. ܐܫܬܥܝܬ ܠܟܘܢ in præterito: male.

27 ܪܚܡܬܘܢ ܐܢܬ] Restitui ex Barf. ܐܢܬ. Pro ܪܚܡܬܘܢ αγαπα, Barf. legit ܪܚܡܬܘܢ φιλει: recte. WH.

Ibid. ܡܢ ܐܠܗܐ] Barf. ܡܢ ܐܒܐ

29 ܐܡܪܝܢ ܠܬܠܡܝܕܐ] Barf. ut in margine nostri, ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܐ

30 ܕܢܦܩܬ ܐܢܬ ܡܢ ܠܘܬܗ] In Barf. legitur, ܕܡܢ ܠܘܬܗ ܢܦܩܬ ܐܢܬ

32 ܠܕܝܠܗ] Barf. ܠܕܝܠܗ

CAP. XVII.

4 ܫܡܠܝܬ *] Barf. ܘܫܡܠܝܬ, sine asterisco.

7 ܝܗܒܬ] In Barf. transponuntur lectiones textualis et marginalis.

10 ܐܝܬܝܗܘܢ] Barf. ܐܝܬܝܗܘܢ

Ibid. ܒܗܘܢ] Barf. ܒܗܘܢ

11 ܘܗܢܘܢ] Barf. ܘܗܢܘܢ, at in margine ܗܢܘܢ

24 ܐܒܝ] Barf. adnectit præcedentibus.

26 ܘܐܢܐ ܒܗܘܢ] Barf. ܘܐܢܐ ܐܗܘܐ ܒܗܘܢ

CAP. XVIII.

1 ܗܘ ܢܦܩ] Barf. ܗܘ ܢܦܩ

2 ܠܗ ܕܝܫܘܥ] Barf. ܠܗ ܕܝܫܘܥ

4 ܝܕܥ] Barf. ܝܕܥ

10 ܚܪܒܐ] In Barf. invicem sibi locum cedunt textualis et marginalis lectiones.

13 ܗܘ ܕܚܡܘܗܝ ܗܘܐ ܕܩܝܦܐ ܕܗܘܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܫܢܬܐ ܗܝ qui erat princeps sacerdotum anni illius] In margine subjicitur hæc clausula: ܫܕܪܗ ܗܟܝܠ ܚܢܢ ܟܕ ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ

Misit eum igitur Anna vinctum ad Caiapham principem sacerdotum. Omnia hæc verba Barf. in textum recepit, at codex Bodl. concinit nostro. Vide Bezæ annott. in locum. WH.

Deinde vero exaratus fuit, et collatus in eodem dicto loco Anno Alexandri nongentesimo vigesimo septimo (Christi 616.) Indictione quarta. Quantum autem Laboris et curæ in ipso, ejusque sociis (reliquis nimirum Novi Testamenti Libris) subierim, solus dominus novit, qui unicuique secundum opera sua retributurus est, in suo justo, rectoque, judicio: in quo digni efficiamur misericordiarum ab eo. Amen.

Consequuntur ܩܪ̈ܝܢܐ ܕܦܨܚܐ ܘܕܚܫܐ ܦܪܘܩܝܐ ܕܡܠܩܛܝܢ ܡܢ ܐܪܒܥܬܗܘܢ ܐܘܢܓܠܝ̈ܣܛܐ ܐܝܟ ܬܘܪܨܐ ܕܬܐܘܡܐ ܚܪܩܠܝܐ *Lectiones Paschatis* (nempe feriæ v. in cæna Domini) *et salutiferæ Passionis, ex quatuor Evangelistis collectæ, secundum correctionem Thomæ Heracleensis,* eadem, qua quatuor Evangelia, manu exaratæ. Init. fol. 165. a t. ܩܪ̈ ܕܨܦܪܐ ܕܚܡܫܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. ܥܠܝܗ ܡܪܝܐ ܗܘ ܕܒܝܬ ܐܠܗܐ ܕܦܬܓܡܐ ܗܘ ܕܡܠܐܟܐ ܦܪܝܫܐ. ܘܩܕܡ ܗܘܘ ܐܢܫ ܒܫܘ̈ܠܐ ܘܣܦܩܐ ܕܐܝܢܐ ܢܬܦܠܓܘܢܝܗܘܢ

In earum clausula, fol. 172. a t. additam reperias recentiori manu, Epigraphen antiqui hujus Codicis possessoris, ita tamen absumptam, et corrosam, ut nonnisi ejus nomen ܝܘܚܢܢ ܕܠܘܟܝܐ ܒܐܣܟܡܐ ܕܝܪܝܐ *Johannes Doluchensis professione monachus,* et annum descriptæ ab eo Epigraphes, nimirum ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ *Anno millesimo centesimo septuagesimo Alexandri,* h. e. Christi 819. commode legi possint.

II.

Codex in fol. bombyc. foliorum 635. Syriacis Literis elegantissime exaratus, inter Codices Syriacos MSS. ad hæreditatem Josephi Simonii Assemani pertinentes, Num. xiv. notatus: quo continentur

Quatuor Evangelia, ex versione Philoxeni Mabugensis Episcopi, a Thoma Heracleensi recognita, et ad tria exemplaria Græca collata; adjecta e regione Interpretatione Carsciunica, seu Arabica, literis tamen Syriacis exarata; quæ perrara est, quæque ad intelligentiam

difficiliorum verborum Syriacorum plurimum confert. Syriacus Textus vocalibus notis animatus.

Præit, uti in præcedenti Codice, Series Capitum Evangelii Matthæi, quæ tamen sexaginta octo numerantur; uti et Index Lectionum Evangelicarum in Divinis Syrorum Officiis recitandarum, quæ et singulæ in corpore rubro charactere suo loco Syriace et Carsciunice indicantur.

Porro ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܬܝ ܫܠܝܚܐ *Prædicatio Matthæi Apostoli*, incipit fol. 3. a tergo ܟܬܒܐ ܕܗܘܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ

In ejus clausula, fol. 103. a t. hæc legitur Adnotatio ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܝ ܫܠܝܚܐ. ܕܡܠܠ ܥܒܪܐܝܬ ܒܐܪܥܐ ܕܦܠܣܛܝܢܐ.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ ܡܒܣܪܢܐ. *Evangelium Sanctum, Prædicatio Marci Evangelistæ*; premisso Indice ejus Capitum XLVIII. Incipit fol. 104. a t. ܪܫܝܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܟ.

Subjungitur in fine, fol. 166. ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܩܘܣ ܡܒܣܪܢܐ ܕܡܠܠ ܪܗܘܡܐܝܬ ܒܪܗܘܡܝ ܡܕܝܢܬܐ.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ ܡܒܣܪܢܐ *Sanctum Evangelium Lucæ Evangelistæ*, præmissa serie ejus Capitum LXXXIII. una cum Epigrammate Syriaco heptasyllabo, cujus auctor *Noë Episcopus Phenicia*, hujus Codicis calligraphus, quo protestatur se Jacobitam esse, Lectorem monens, ut a Chalcedonensium morsibus animam suam liberet; Incipit fol. 161. ܡܛܠ ܕܗܟܝܠ ܣܓܝܐܐ ܫܩܠܘ ܠܡܬܩܢܘ ܬܫܥܝܬܐ ܥܠ ܨܒܘܬܐ ܗܠܝܢ ܕܡܫܪܪܢ ܒܢ. ܐܝܟ ܕܫܠܡܘ ܠܢ.

Subjicitur in ejus clausula fol. 276. a t. hæc adnotatio. ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܗܘ ܕܠܘܩܐ ܡܟܪܙܢܐ ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ *Sanctum Evangelium Johannis Apostoli*, præfixa serie ejus Capitum xix. incipit fol. 277. ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܘܗܘ ܡܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܪܫܝܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ.

Adnotatio in fine fol. 362. a tergo ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܘܚܢܢ. ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܦܣܘܤ.

Ad calcem Evangelii S. Johannis calligraphus describit Epigraphen Thomæ Heracleensis, quam in præcedenti Codice retuli; ubi ait, ad tria exemplaria Evangeliorum Codicem a Thoma collatum fuisse.

Hic autem Codex scriptus fuit a Noë Jacobita, Pheniciæ Episcopo, cui Cyrilli nomen impositum, in Monasterio S. Michaelis apud ܨܕܕ *Sadad* castrum ditionis Emesenæ, feria sexta, die undecima mensis Thamuz (Julii) anno Græcorum millesimo septingentesimo nonagesimo quarto (Christi 1483.) diebus Ignatii Patriarchæ Antiocheni Syrorum Jacobitarum, cognomento ܒܪܫܝܠܠܗ *Barsillah*, Mardinesis, qui memoratum Noë Episcopatu donaverat, et Dioscori, cognomento ܒܪ ܫܒܝ *Bar-sabi*, Episcopi Hierusalem, a quo idem Noë cucullum monasticum, et Presbyteratum acceperat; et Philoxeni ܒܪܩܪܡܢ *Bar-Carman*, Episcopi Hemat, et, ܣܪܕܝܢ ܩܪܝܬܐ ܒܚܘܪܕܢ ܕܠܒܢܢ *Hardin oppido in monte Libano*. Idque ad usum Mosis, qui a Libaniotis Maronitis (Libani montis incolis) Presbyter ordinatus fuerat; postquam autem fidem Chalcedonensem abjecisset, ab eodem Noë Hegumenus consecratus est: quemadmodum liquet ex subjecta ab eodem Noë, Epigraphi Thomæ Heracleensis duplici prolixa adnotatione; cui idem Nöe præmittit Carmen, metro S. Jacobi conscriptum, adversus Chalcedonensium fidem, quam erroneam, et hæreticam vocat.

Pertinuit olim ad ecclesiam deiparæ Virginis Clebin, Insulæ Cypri oppido: cui Ecclesiæ quamplures donationes a fidelibus factæ, varia manu Carciunice describuntur foliis duobus postremis; et una præ cæteris facta dicitur die 30. Ab. (Augusti) anno Christi 1551.

III.

Codex in fol. bombyc. foliis constans 257. Syriaco charactere et sermone exaratus, inter Codd. MSS. Syriacos ad hæreditatem Josephi Simonii Assemani pertinentes, num. xv. notatus; quo continentur

Quatuor Evangelia, ex versione Philoxeni Mabugensis Episcopi, a Thoma Heracleensi recognita, et ad tria Exemplaria Græca collata. Præit Index Lectionum Evangelicarum, quæ per anni circulum in divinis Syrorum Officiis recitari solent, quæque et in corpore rubro charactere adnotantur. Unicuique autem Evangelio præfigitur series ejus Capitum; subjiciunturque in fine Adnotationes de numeris Capitum, Canonum Harmonicorum, signis, seu miraculis, et testimoniis, quæ cum iis, quas in præcedente Codice recensuimus, plane concordant.

Porro Evangelium Matthæi incipit fol. 8. a tergo ܟܬܒܐ ܕܗܘܝܐ
ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܕܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. ܐܒܪܗܡ
ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ. ܐܝܣܚܩ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ

Evangelium Marci Evangelistæ, incipit fol. 80. ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ.
ܕܗܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܟ

Evangelium Lucæ incipit fol. 123. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܨܒܘ
ܕܢܟܬܒܘܢ ܬܫܥܝܬܐ ܕܣܘܥܪܢܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܢ ܡܫܪܪܝܢ
ܒܢ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܫܠܡܘ ܠܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܪܫܝܬ
ܗܘܘ ܚܙܝܐ

Evangelium Johannis incipit fol. 197. a tergo ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ

ܗܘܠ[illegible]
ܘܡ ܡܫܬܠܡܐ. [illegible]

Is Codex ſcri[illegible]
1799. (Chriſti 1488.) qu[illegible]
ſuum, hiſce numeralibus notis deſig[illegible]
90. 40. 1. Deſcribit autem verba [illegible]
hic verſionem Philoxenianam cum te[illegible]
liſſet, in hæc verba, fol. 257. a tergo ܟܬ[illegible]

[illegible] ܐܘܢܓܠ̈ܝܣܛܐ ܕܐܬܦܫܩ ܡܢ ܠܫܢܐ
[illegible] ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ. ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܒܥܡܠܐ ܪܒܐ܆
[illegible] ܒܡܒܘܓ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܫܥܣܪܐ
[illegible] ܕܪܘܣ ܡܩܕܘܢܝܐ. ܒܝܘ̈ܡܝ ܚܣܝܐ ܡܪܝ
[illegible] ܘܣ ܐܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܗܝ ܡܕܝܢܬܐ.
[illegible] ܒܬܪܟܢ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܝܢ ܡܣܟܢܐ
[illegible] ܐܚܪܢܐ ܕܫܡܝܐ ܒܪܘܚܐ ܫܦܝܪܐ.
[illegible] ܡܪܝ ܕܟܬܒ ܐܦ ܗܢܐ ܦܫܩܗ ܠܟܘܪܣܐ
[illegible] ܠܟܬܒܐ ܕܝܠܗ. ܘܫܦܝܪܐ ܗܘܐ ܕܢܣܬܒܪ
[illegible] ܫܠܡܘܬܐ ܡܬܪܓܡܢܘܬܐ ܕܟܠܗ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܫܢܬܐ.
[illegible] ܕܝܢ ܘܐܬܦܫܩ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܕܐܡܝܪ̈ܐ.
[illegible] ܕܠܗ ܫܘܒܚܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܘܐܝܩܪܐ. ܕܝܠܗ ܕܝܢ ܒܟܠ
[illegible] ܪܘܚܐ ܗܘܐ ܠܗ ܒܗ ܘܒܡܫܒܚܘܬܗ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
[illegible] ܘܕܥܡ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܒܟܬܒܘܗܝ ܒܡܫܝܚܐ
ܟܝܢܐ ܘܫܪܝܪܐ. ܘܗܘ ܢܛܪ ܠܟ̈ܢܫܐ ܕܟܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ. ܐܡܝܢ.

Hic quatuor ſanctorum Evangeliſtarum Liber ſumma cura, et magno Labore e Lingua Græca in Syriacam tranſlatus eſt, primum quidem in Urbe Mabug, anno Alexandri Macedonis octingenteſimo decimo nono

piscopi

et peccatore ad

…ncto Monasterio Sancti

…m Archipresbyteri Davidis, pro

…e, qui amant, et cupiunt scire con-

…rorum.

…ue collatus in eodem prædicto loco, anno

…onagesimo nono (Christi 1488.) *Quantum autem*

…pso, ejusque sociis subjerim, solus dominus novit, qui

…ndum opera sua retributurus est in judicio suo justo, et

…gni efficiamur misericordiarum ab eo. Amen. Amen.

…t, Adnotationem a Thoma Heracleensi Philoxenianæ …junctam, heic a Barsauma amanuensi ad exaratum …rum Codicem perperam traductam fuisse, perinde …onasterio S. Domitii in Mesopotamia pro David …no Græcorum 1799. codicem suum ad tria Ex- …ontulisset; quum ex genuina autographa Thomæ …e, ad calcem superioris nostri Codicis xi. apposita, … Thomam non anno Græcorum 1799. sed 927. in- … Antonianorum Alexandriæ cænobio Versionem Phi… …yriacam ad tria exemplaria contulisse, et recognovisse.

00110634

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 19 September, 2016